

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

အမှတ် (၂၁) ကျမ်းစာ

ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ

တတိယအုပ်

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာကို နိဿယအဓိပ္ပာယ်နုလင်စွာဖြင့်
တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

(တွဲဖက် ပို့ချရန် ပါဠိတော်နိဿယလည်း ပါသည်။)

ဧကူတ္တရာကြိမ်

သာသနာ ၂၅၄၄

ကောဇာ ၁၃၆၂

ရေစံ ၂၀၀၀

နုဿယဘာဗျာဓိအာရုံဆက်ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်
အမရပူဂဏ္ဍီ၊

နာဝဋ္ဌဘဏ္ဍာ အခင်း

နာဝဋ္ဌ - နာဝဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပဌမံ-
နာဝဋ္ဌမှ ရှေးဦးစွာ၊ တာဝ - အစဉ်အတိုင်း၊ နာဝံ-လှေကို၊ ဒဿေန္ဒော-
သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နာဝါနာမ ယာယ တရတိတိ- ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ တသ္မာ-
ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ ကူးသွားကြောင်းဟူသမျှကို နာဝါဟု ဟောတော်မူအပ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဓ-ဤနာဝဋ္ဌကထာ၌၊ ရနေဒေါဏိကာပိ-ဆိုးရည်
ကျင်းကို၎င်း၊ ဧဏေကလာပကောပိ - ဝါးစည်းငယ်ကို၎င်း၊ နာဝါတွေဝ -
နာဝါဟူ၍သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ပန-ဆက်၊ သီမာသဗ္ဗနနေ-သိမ်သမုတ်ရာ၌၊
အန္တော-သစ်သားအတွင်း၌၊ ခဏိတာဝါ-တွင်း၍သော်၎င်း၊ [လောင်းလှေကို
ဆိုသည်။] ဖလကေဟိ-ပျဉ်ချပ်တို့ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာဝါ-ဖွဲ့စပ်၍သော်၎င်း၊ [သဗ္ဗန်ကို
ဆိုသည်။] ကတာ-သော၊ သဗ္ဗန္တိမေန-အလုံးစုံတို့၏အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေ
ဒေန-ဖြင့်၊ တိဏ္ဏံ-သုံးယေခံတို့ကို၊ ဝါဟနိကာဝေ- ဆောင်နိုင်သည်သာလျှင်
ဖြစ်သော၊ ဝုနာဝါ- မြဲသောလှေသည်၊ ဝန္တတိ-အပ်၏။

ပန-ကား၊ ဣဓ- ဤ နာဝဋ္ဌကထာ၌၊ ကေသပိ - တယောက်ကိုလည်း၊
ဝါဟနိကာ-ဆောင်နိုင်သောလှေကို၊ နာဝါတွေဝ-ဟူ၍သာ၊ ဝုန္တတိ၊ ယံ ကိန္နိ-
သော၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံဝါ-ကယ်ခြေဖြင့်ဖွဲ့အပ်သောဘဏ္ဍာသည်၎င်း၊ ဝါ-သက်ရှိ
ဘဏ္ဍာသည်၎င်း၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံဝါ-ကယ်ခြေဖြင့်မဖွဲ့အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်
၎င်း၊ ဝါ - သက်မဲ့ဘဏ္ဍာသည်၎င်း၊ နာဝါယ နိက္ခိတ္တန္တိ - နာဝါယ နိက္ခိတ္တ
မည်၏၊ တဿ - ထိုနာဝဋ္ဌဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟာရလက္ခဏံ- ကိုးပေ၊ စ-ဆက်၊
နာဝံ အဝဟာရိဿာမိတိ အာဒိမိ- အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဒုတိယပရိယေသန
ဝမန အာမသန ဗန္ဓာပနာနိ - အဖေါရှာခြင်း၊ သွားခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်း၊
လှုပ်စေခြင်းတို့သည်၊ ဝုတ္တနယာနေဝ၊ ပန-ကား၊ ဗန္ဓနံ မောစေတီတိတ္ထေ-ဤ
ပါဠိ၌၊ ယာ-အကြင်လှေသည်၊ ဗန္ဓနေ- ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြီးကို၊ မုတ္တမတ္ထေ-
ဖြေအပ်ပြီးကာမှ ဖြစ်လသော်၊ ဌာနာ - မှ၊ န စဝတိ- မရွေ့၊ ကဿာ - ထို

ဗန္ဓနံ မောစေတီတိ။ ။ “ယာ ဗန္ဓနေ မုတ္တမတ္ထေ ဌာနာ (န) စဝတိ” ဟူသော
အဋ္ဌကထာဝယ် တချို့စာ၌ (န) မပါ၊ “ယာ ဗန္ဓနာ မုတ္တေ န စဝတိဘိ ဣပိနာ” ဟု
တည်၍ “ စက္ကသောတေ ဗဒ္ဓနာဝံ ပဋိက္ခိပတိ” ဟု ဋီကာပါဠိရှိသောကြောင့် (န)
ပါရမည်၊ ရေက ငြိမ်နေသောကြောင့် တည်ရာမှ မရွေ့၊ စက္ကသောတ - ကြမ်းသော
ရေအယဉ်ဖြစ်လျှင် တည်ရာမှရွေ့မည်-ဟူလို၊ တည်ရာက မရွေ့မှ ထုလွှစဉ်းဖြစ်နိုင်၍၊
ရွေ့လျှင် ပါရာဇိက ဖြစ်ရာသောကြောင့်လည်း (န) ပါမှ သင့်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

လှေ၏၊ ဗန္ဓနံ-သည်၊ ယာဝ-သောက်၊ မုတ္တံ-လွတ်ပြီးသည်၊ ဝါ-ပြေပြီးသည်၊ နဟောတိ - မဖြစ်သေး၊ တာဝ- ထို ကြီးမပြေသေးသမျှ၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ မုတ္တေ - လွတ်ပြီးလသော်၊ ဝါ - ပြေပြီးလသော်၊ ထုလ္လစ္စယဗ္ဗိ - သည်၎င်း၊ ပါရာဇိကဗ္ဗိ-သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊ [ပဌမ ဌာနာစာဝန မဖြစ်သေး စေဘဲ ဖြေလျှင် ထုလ္လစ္စဗ္ဗိ၊ ဌာနာစာဝနဖြစ်စေပြီးမှ ဖြေလျှင် ပါရာဇိက။] တံ- ထိုထုလ္လစ္စဗ္ဗိ၊ ပါရာဇိက ဖြစ်ပုံသည်၊ ပရတော- ဌ၊ အာဗိ ဘဝိဿတိ၊ [“တီရေဗန္ဓိတွာ၊ ပေပါရာဇိကံ” ဟု နောက်၌ဆိုလတံ။] သေသံ-သည်၊ ဝုတ္တ နယမေဝ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယမှရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ- သော၊) ပါဠိဝတ္ထနာ - ပါဠိတော်အဖွင့်တည်း။

ပန-ကား၊ အယံ-ကား၊ ဣ-ဤ နာဝဋ္ဌကထာ၌၊ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော၊ ပါဠိတော်မှအလွတ်ဖြစ်သောအဆုံးအဖြတ်တည်း။ စဏ္ဍသောတေ-ကြမ်းသော ရေအယဉ်၌၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ထပိတနာဝါယ-ထားအပ်သောလှေ၏၊ ဧဝံ- သော၊ ဌာနံ- တည်း၊ ဗန္ဓနမေဝ- ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြီးပင်တည်း၊ တသ္မိံ- ထို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြီးသည်၊ မုတ္တမုတ္တေ - သော်၊ ပါရာဇိကံ၊ တတ္ထ - ထို ပါရာ ဇိကဖြစ်ရာ၌၊ ယုတ္ထိ-အသင့်ယုတ္ထိသည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တာဝေ-သည်သာ၊ [ပါသေ ဗန္ဓသူကရောဝိယ- စသည်ဖြင့် (ဘူမဋ္ဌကထာ- အဖွင့်၌) ဆိုအပ်ပြီး ဟုလို၊] ပန-ကား၊ ဝိပန္နဋ္ဌနာဝါ-ပျက်စီးသည်ဖြစ်၍ တည်သောလှေသည်၊ ယံယံ ဥဒ ကပ္ပဒေသံ - အကြင်အကြင် ခရအရပ်ကို၊ ဖရိတွာ - ဖြန့်၍၊ ဌိတာ - သည်၊ ဟောတိ၊ သော - ထို ရေအရပ်သည်၊ အဿာ - ထိုလှေ၏၊ ဌာနံ- တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုလှေကို၊ ဥဒ္ဓံ-သို့၊ ဥစ္စာရေန္တဿဝါ- မြှောက်ယူသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ အဓော - သို့၊ ဩပိလာပေန္တဿဝါ - နစ်မြုပ်စေသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ စတူသု- နံသော၊ ဒိသာသု- တို့၌၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ-ကို၊ အတိ ဣာမေန္တဿဝါ - လွန်စေသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏) အတိ ဣန္ဒမုတ္တေ ပါရာဇိကံ၊ နိစ္စလ-မတုန်လှုပ်သော၊ ဥဒကေ-၌၊ အဗန္ဓနံ-အဖွဲ့ မရှိသော၊ အတ္တနော- ၏၊ ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ ဌိတနာဝံ- ကို၊ ပုရ တောဝါ-မှသော်၎င်း၊ ပေ၊ ကမ္မန္တဿ- ဆွဲငင်သောရဟန်း၏၊ ဧကေန-သော၊ အန္တေန- သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ - ကို၊ အပရေန - သော၊ ဥဒကေ - ၌၊ ပတိဋ္ဌိ

ဝိပန္နဋ္ဌနာဝါ။ ။ဝိပန္နာ-ပျက်စီးသည်(ဟုတွာ)+တိဋ္ဌတီတိဝိပန္နဋ္ဌာ၊ လေမှန်တိုင်း စသည်ကြောင့် ပျက်စီး၍ ရေ၌မြုပ်နေသော ရေအောက်က မြေသို့လည်းမရောက်သေး သော လှေပျက်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ အဓောဝါ ဩပိလာပေန္တဿ ” စသည်ဖြင့် ဆိုသည်။

တန္တေန- တည်သော အစွန်အားဖြင့်၊ အတိက္ကန္တမတ္တေ ပါရာဇိကံ၊ ဥဒ္ဓံ- သို့၊ ကေသဂ္ဂမတ္တိ- မှ၊ ဥဒကတော - မှ၊ မောစိတေ- လွတ်စေအပ်ပြီး သော်၎င်း၊ အခေ-၌၊ နာဝံ-တလေန-သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ- ကို၊ မုဝဋ္ဌိ- နခမ်းရစ်ကို၊ အတိက္ကန္တမတ္တေ- လွန်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ပါရာဇိကံ၊ တီခရ-၌၊ ဗန္ဓိတွာ- ရှိ၊ နိစ္စလေ-သော၊ ဥဒကေ-၌၊ ထပိတနာဝါယ- ၏၊ ဗန္ဓနဉ္စ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြီး၎င်း၊ ဌိတောကာသောစ- ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ ဌာနာနိ(ဟောန္တိ)၊ တံ- ထိုလှေကို၊ ပဌမံ - စွာ၊ ဗန္ဓနာ- မှ၊ မောစေတိ၊ ထုလ္လစွယံ၊ ပစ္ဆာ - ၌၊ ဆန္ဒ- နံသော၊ အာကာရာနံ- တို့တွင်၊ အညတရေန- ဖြင့်၊ ဌာနာ- မှ၊ စာဝေတိ- အံ၊ ပါရာဇိကံ၊ ပဌမံ- စွာ၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝေတွာ- ပြီး၍၊ ပစ္ဆာ- ၌၊ ဗန္ဓနံ- ကို၊ မောစနေဝိ-၌လည်း၊ သေဝနယော-တည်း။ [စာဝေတွာ၌ ထုလ္လစွဉ်း၊ မောစနေ၌ ပါရာဇိကကို ညွှန်းသည်။]

ထလေ- ကြည်းကုန်း၌၊ ဥဿာရေတွာ-မြေခံတင်၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိတွာ-လှန်၍၊ ထပိတ နာဝါယ - ထားအပ်သော လှေ၏၊ ဝါ - သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသောဝ- ထိအပ်သော အရပ်သည်သာ၊ ဌာနံ-တည်း၊ တဿာ-လှေ၏ပေ၊ ပန-ကား၊ နိကုဋ္ဌိတွာ - မှောက်၍၊ ထပိတနာဝါယ - ၏၊ မုဝဋ္ဌိယာ - နခမ်းလုံးသည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသောဝ ဌာနံ၊ တဿာပိ - ၏လည်း၊ ပေ၊ ယတော ကုတောစိ- အမှတ်မထား တပီးပီးသော အရပ်မှ၊ (အတိက္ကန္တ- ၌စပ်)၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ- ကို၎င်း၊ ဥဗ္ဗု - ကို၎င်း၊ ကေသဂ္ဂမတ္တိ- မှ၊ အတိက္ကန္တမတ္တေ- ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ - ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန - ကား၊ ထလေ-၌၊ ဥဿာရေတွာ-၍၊ ဌိန္ဒ- နံသော၊ ဒါရုယဋိကာနံ- သစ်သားတုံး ငယ်တို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ထပိတနာဝါယ- ၏၊ ဒါရုယဋိကာနံ - တို့၏၊ ဖုဋ္ဌောကာသောယေဝ ဌာနံ၊ တဿာ - ကြောင့်၊ တတ္ထ- ထိုလှေ၌၊ မဗ္ဗပါဒ မတ္တကေသု ယေဝ-ညောင်စောင်း မြေထိပ်တို့၌သာ၊ [ဝေဖြင့် အလယ်အရပ်ကိုကန့်။] ပတိဋ္ဌိဘ ဗဒ္ဓသာဋကေ-တည်သောစည်ရည် ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော အဝတ်၌၎င်း၊ (တနည်း) ပတိဋ္ဌိတထဒ္ဓသာဋကေ-တည်သော တောင့်မာသော အဝတ်၌၎င်း၊ နာဂဒန္တေသု - ၂ ချောင်း ၃ ချောင်းသော ဆင်စွယ်တို့၌၊ ထပိတဘိဏ္ဍိဝါလေစ - ထားအပ်သော ခက်ရင်း၌၎င်း၊ ဝုတ္တ နယေန ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ ယောက္ကဗဒ္ဓါယ-ကြီးဖြင့်ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ သဋ္ဌိသက္ကတိ ဗျာပေ့ မာဏံ - အလံခြောက်ဆယ် ခုနစ်ဆယ် ပမာဏရှိသော၊ ယောတ္ထိ - ကြီးကို၊ အမောစေတွာဝ- မဖြေမှု၍သာ၊ အာကနိတွာ-၍၊ ပထဝီလင်္ဂ-မြေ၌ ကပ်ပြီ သည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ယောက္ကေန-နှင့်၊ သဟ-တကွ၊ ထလေ-၌၊ ထပိတဿ-

သော၊ နာဝါယ - ၏၊ ဖုဋ္ဌောကာသမတ္တမေဝ - သည်သာ၊ ဌာနံ- သည်၊ န-
 မဟုတ်သေး၊ အထခေါ - စင်စစ်ကား၊ ယောတ္တကောဋီတော - ကြီးအစွန်မှ၊
 ပဋ္ဌာယ- ရှိ၊ ယာဝ - လောက်၊ နာဝါယ - ၏၊ ပထဝီယံ - ဌှ၊ ပတိဋ္ဌိတော
 ကာသဿ - တည်သော အရပ်၏၊ ပစ္ဆိမန္တော - နောက်ဆုံး အစွန်းသည်၊
 (အတ္ထိ)၊ တာဝ- ထိုနေဆုံး အစွန်တိုင်အောင်၊ ဒီယတော-ဖြင့်၊ (ဌာနန္တိ-
 ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) တိရိလံ ပန - အနံအားဖြင့်ကား၊ နာဝါယ စ - ၏၎င်း၊
 ယောတ္တဿစ- ၏၎င်း၊ ပထင်ယံ-ဌှ၊ ပတိဋ္ဌိတပရိယန္တပမာဏံ-တည်သော
 အဆုံးစွန် ပမာဏရှိသော အရပ်ကို၊ ဌာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တံ- ထိုလှေကို၊ ဒီယ
 တောဝါ- အလျားအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- အလျားလိုက် သော်၎င်း၊ တိရိလ
 တောဝါ - အနံအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- အနံအလိုက်သော်၎င်း၊ ကခုန္တဿ-
 ၏၊ ကေန- သော၊ အန္တေန- သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ- ကို၊ အပရေန- သော၊
 [ယောဇနာ၌ “ အပရန္တေန ” ဟု ရှိ၏။] ပထဝီယံ - ဌှ၊ ပတိဋ္ဌိတန္တေန-
 တည်သော အစွန်အားဖြင့်၊ အတိတ္တန္တမတ္တေ - သော်၎င်း၊ ဥဒ္ဓံ- သို့၊ ကေသဂ္ဂ
 မတ္တံ - မှ၊ ယောတ္တေန၊ သဟ၊ ပထဝီတော - မှ၊ မောစိတေ - လွတ်စေအပ်
 သော်၎င်း၊ ပါရာဇိကံ၊ [နာဝါယ ဟု ထည့်ရမည်ဖြစ်၍ အတိတ္တန္တမတ္တေ၊
 မောစိတေတို့ကို လိင်္ဂဝိပ္ပလ္လာသဟု ကြံ။]

ပန - ကား၊ ယော - ရဟန်းသည်၊ တိတ္ထေ-ဆိတ်ကမ်း၌၊ ဌိတနာဝံ-ကို၊
 အာရူဟိတွာ-တက်စီး၍၊ ဝေယျစိတ္တော(ဟုတွာ)၊ အရိတ္တေနဝါ-ထိုးဝါးဖြင့်
 သော်၎င်း၊ ဖိယေနဝါ-တက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဇေတိ-လှော်အံ့၊ ပါရာဇိကံ၊
 ပန-ဆက်၊ ဆတ္တံ-ကို၊ ပဏာမေတွာဝါ- ညွတ်စေ၍ သော်၎င်း၊ စီဝရံ-ကို၊
 ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္တမိတွာ-၍၊ ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဥက္ခိပိတွာဝါ-မြှောက်၍
 သော်၎င်း၊ လင်္ကာရသဒိသံ-ရွက်နှင့် တူသည်ကို၊ ကတွာ၊ ဝါတံ-ကို၊ ဂဏှာ
 ပေတိ-အံ့၊ ဗလဝါ-အားရှိသော၊ ဝါတောစ-လေသည်လည်း၊ အာဂမ္မ - ရှိ၊
 နာဝံ-ကို၊ ဟရတိ-ဆောင်အံ့၊ ဝါတေနေဝ - သည်သာ၊ သာ- ထို လှေသည်၊
 ဝါ-ကို၊ ဟဋ္ဌာ-ဆောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပုဂ္ဂလဿ - ၏၊ အဝဟာဓော-
 သည်၊ နတ္ထိ၊ ပယောဂေါ- သည်၊ အတ္ထိ၊ [ထီးကို စောင်း၍ဖွင့်ခြင်း၊ သင်္ကန်း
 ဖြန့်ခြင်းပယောဂရှိ၏။] ပန-ထိုသို့ပင် ပယောဂ ရှိပါသော်လည်း၊ သော-ထို

ယောတ္တ ဗဒ္ဓါယသေဉ်။ ။ ဤဝါကျ၌ ပနနောင် နာဝါယတချက်၊ ထဝိတာယ
 နောင် နာဝါယ တချက်ဟု ၂ ချက် တွေ့ရ၏၊ တဝါကျတည်း၌ ထိုသို့ မရှိနိုင်ရကား
 နောက်“နာဝါယ”သည် ပိုဟန်တူ၏။ “(န) ဖုဋ္ဌောကာသမတ္တမေဝ ” ဟု ရှိရမည်၊
 တချို့စာအုပ်၌ (န) ကျ၏။

ပယောဂသည်၊ ဌာနာ- မှ၊ စာဝနပယောဂေါ- ရှေ့စေကြောင်း ပယောဂ
 သည်၊ န ဟောတိ - မဟုတ်၊ [ထီးဖွင့်မှု သင်္ကန်းလွှင့်မှု ပယောဂသည် လေ
 မလာခင် ပြုအပ်သော ပယောဂဖြစ်၍ ဌာနာစာဝနပယောဂ မဟုတ် ဟု
 ဆိုသည်။ လေလာနေတုန်း ပြုလျှင်ကား ဌာနာစာဝနပယောဂ ပင်တည်း။]
 ပန- ဆက်၊ တံ နာဝံ-ကို၊ ဝေ- ဤဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း၊ ဂစ္ဆန္တိ - သွားနေ
 သည်ကို၊ (နေတိ ဌ္ဗစပ်) ပကတိဂမနံ- ပကတိ သွားခြင်းကို၊ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ-
 ဖြတ်တောက်၍၊ အည-သော၊ ဒိသာဘာဂံ- ကို၊ ယဒ နေတိ-အံ၊ (ဝေ သတိ)
 ပါရာဇိကံ၊ သယမေဝ-အလိုလိုသာလျှင် (သွားခြံသာလျှင်) ယံကိဉ္စိ-သော၊
 ဂါမတိတ္ထိ-သို့၊ သမ္ပတ္တိ-ရှောက်သောလျှောက်၊ ဌာနာ-မှ၊ အစာဝေန္တောဝ-
 မရွေ့ စေဘဲ သာလျှင်၊ ဝိတ္ထိဏိတွာ - ရောင်း၍၊ ဂစ္ဆတိ- အံ၊ အဝဟာရော-
 သည်၊ နေဝ အတ္ထိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အဝဟာရ မရှိပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ-
 သည်၊ ဟောတိ - ဇာ၊ ဣတိ - ဤကား ပါဠိမုတ္တက ဝိနိစ္ဆယတည်း၊ နာဝဋ္ဌ
 ကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ယာနဋ္ဌေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော) တာဝ-ယာနဋ္ဌမှ ရှေးဥားစွာ၊
 ယာနံ-ကို၊ ဒသေန္တော (ဟုတွာ) ယာနံနာမ ဝယန္တိအာဒိ အာဟ၊ တတ္ထ-
 ထို ယာနံနာမ ဝယံ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဥပရိ-၌၊ မဏ္ဍပသဒိသံ-မဏ္ဍပနှင့်
 တူစွာ၊ ပဒရစ္ဆန္တိ-ပျဉ်ချပ်တို့ဖြင့် မိုးအပ်သောယာဉ်သည်၊ ဝယံ-ဝယမည်၏၊
 [ဘေးကာမပါဘဲ အပြန်မိုးထားအပ်သောယာဉ်] ဝါ- နည်း၊ သဗ္ဗပလိဂုဏ္ဏိ
 မံ - အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဆာဒေ
 တွာ-ဖိုးအုပ်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သောယာဉ်သည်၊ ဝယံ-မည်၏၊ [ရထား အလံ
 ကဲ့သို့ အထက်၌၎င်း၊ ဘေး၌၎င်း မိုးကာအပ်သောယာဉ်]၊ ဥဘောသု-န်သော၊
 ပသေသု-ဘေးတို့၌၊ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိမယာ-ရှေ့ ငွေအစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်
 ကုန်သော၊ ဂေါပါနသိယော - အခြင်ရနယ်တို့ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ (တန်း၍)၊
 ဂရုဋ္ဌပက္ခ ကနယေန-ဂဠုန်တောင်နည်းဖြင့်၊ ကတာ-ပြုအပ်သောယာဉ်သည်၊
 သန္တမာနိကာ-သံလျှင်မည်၏၊ ရထောစ- သည်၎င်း၊ သကဋ္ဌ- ၎င်း၊ ပါကဋ
 မေဝ-ထင်ရှားသည်သာ၊ တေသု-ထိုယာဉ်တို့တွင်၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား

သန္တမာနိကာ။] ဥပရိ စတုရသံ ဒါရုသင်္ဘာတံ အာရောပေတွာ-အထက်ပေါ်၌
 ၄ ထောင့်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် သစ်သားအပေါင်းကိုတင်၍၊ ကဿ ဝါမဒက္ခိဏပသေသု
 ဥဘောသု-ထိုအမိုး၏ ဝဲယာ ၂ ဘက်တို့၌၊ ဝါတာတပါဒိ ပရိသယ ဝိနောဒနတ္ထံ ဂရုဋ္ဌ
 ပက္ခိနော ဥဘောပက္ခာပိယ ကတာ - လေ နေပူစသော ဘေးရန်ကို ကာကွယ်ခြင်းငှါ
 ဂဠုန်တောင်ပမာ ၂ ဘက်ကာ၍ ပြုအပ်သောယာဉ်သည်။ သန္တမာနိကာ-ဝိမတံ။

တပါးပါးသောယာဉ်၌၊ သဝိညာဏကံဝါ-အသက်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အဝိညာဏကံဝါ- သော၊ ရာသီအာဒိဝသေန-အစု အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ထပိတိ-သော၊ တဏှံ-ကို၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝေန္တဿ-ရွေ့စေသောရဟန်း၏၊ နာဝဋ္ဌေစ-နာဝဋ္ဌတဏှာ၌၎င်း၊ ထလဋ္ဌေစ-၌၎င်း၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်သာ၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန - အထူးကား၊ အယံ- ကား၊ ပိသေသော - တည်း၊ ယာနဋ္ဌံ - သော၊ တဏှု၊ လာဒိတဏှံ-ဆန် အစရှိသောတဏှာကို၊ ပိဋကေန-တောင်းဖြင့်၊ ဝဏှတော-သုသောရဟန်း၏၊ ပိဋကေ-ကို၊ အနုက္ခိတ္တေပိ-မကြံမြောက်အပ်သေးပါသော်လည်း၊ ပိဋကံ-ကို၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်၍၊ တဏှု၊ လာဒိနံ-တို့၏၊ ကောဗဒ္ဓဘာဝေ - တစပ်ထည်း စပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပိကောပိတေ - ပုတ်စေအပ်ပြီးသော်၊ ပါရာဇိကံ၊ [တောင်းထဲရှိဆန်နှင့် အောံ၌ရှိဆန်ကို အဆက်ပြတ်အောင် ပြုလျှင် ပါရာဇိက - ဟုလို၊] ထလဋ္ဌာဒိသုပိ-တို့၌လည်း၊ အယံ နယော-ကို၊ လဗ္ဘတိ-အပ်၏၊ ယာနံ အဝဟရိဿာပီတိ အာဒိမိ-၌၊ ဒုတိယ ပရိယေသနာဒိနိ-တို့သည်၊ ဝုတ္တနယာနေဝ-နံသည်သာ၊ ပန-ကား၊ ဌာနာ စာဝေတိတိတ္ထေ - ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဒုကယုတ္တဿ - နွား ၂ ကောင်ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ယာနဿ-၏၊ [ဒွိန္နံ- ၂ ကောင်တို့၏ + သမူဟော ဒုကံ၊ ဒုကေန+ယုတ္တံ ဒုကယုတ္တံ၊] ဒွိန္နံ-နံသော၊ ဝေဝါဏာနံ- တို့၏၊ အဋ္ဌ-နံသော၊ ပါဒါ- ခြေတို့၎င်း၊ ဋ္ဌေ - နံသော၊ စက္ကာနိစ - လှည်းဘီးတို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဒသ- နံသော၊ ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ တံ- ယာဉ်ကို၊ ထေယျစိတ္တဿ-ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဓုရေ - လှည်းဥား၌၊ နိသီဒိတွာ- ၍၊ ပါဇယတော - မောင်းနှင်သောရဟန်း၏၊ ဝေဝါဏာနံ - တို့၏၊ ပါဒုဒ္ဓါရေ - ခြေတို့ကို ကြံမြောက်ရာ အခါ၌၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ပန - ကား၊ စက္ကာနံ-တို့၏၊ ပထဝိယံ-၌၊ ပတိဋ္ဌိတပ္ပဒေသတော-တည်ရာအရပ်မှ၊ ကေသဂ္ဂမတ္ထေ- သည်၊ အတိတ္တန္တေ - သော်၊ ပါရာဇိကံ။

ပန-ဆက်၊ ဝေဝါဏာ-တို့သည်၊ အယံ-၍၊ လှည်းမောင်းသူသည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ န သာမိကော-အရှင်မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဥတွာ-၍၊ ဓုရံ-လှည်းထမ်းပိုးကို၊ ဆဇေတွာ-၍၊ အာကဗုန္တာ-ဆွဲကုန်လျက်၊ ဝါ-ရုံးကုန်လျက်၊ တိဋ္ဌန္တိဝါ-ရပ်မူလည်း ရပ်ကုန်အံ့၊ ဖန္တန္တိဝါ-လှုပ်မူလည်း လှုပ်ကုန်အံ့၊ တာဝ ရက္ခတိ-ပါရာဇိကမှ စောင့်သေး၏၊ ပန-ကား၊ ဝေဝါဏေ-တို့ကို၊ ဥဇုကံ-ဖြောင့်၊ ပဋိပါဒအတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဓုရံ-ထမ်းပိုးသို့၊ အာရောပေတွာ-တက်ရောစေ၍၊ ဒဗ္ဗတင်းတင်းကြပ်ကြပ်၊ ယောဇေတွာ- ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ- ကပ်၍၊ ပါဇနေန-နှင်တံဖြင့်၊ ပိဋိတွာ-ထိုး၍၊ ပါဇန္တဿ-မောင်းနှင်သောရဟန်း၏၊ ဝုတ္တနယေနဝ-

ဖြင့်သာ၊ တေသံ-တို့၏ ပါဒုဒ္ဓါရေ-၌၊ ထုလွှစွယ်၊ စက္ကာတိက္ကမေ-လှည်းဘီး
 တို့၏ တည်ရာအရပ်ကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ၊ သကဒ္ဒမေ - ညွှန်နှင့်တကွ
 ဖြစ်သော၊ မဂ္ဂေ-၌၊ ကေ-သော၊ စက္ကံ-သည်၊ ကဒ္ဒမေ-၌၊ လဂ္ဂံ-ပြီသည်၊ သစေပိ
 ဟောတိ၊ ဒုတိယံ - သော၊ စက္ကံ - ကို၊ ဂေါဏာ - တို့သည်၊ ပရိဝတ္ထေန္တာ-
 ပတ်ဝန်းကျင် လိမ္မိစေကုန်လျက်၊ ပဝတ္ထေန္တိ - လည်စေကုန်အံ့၊ ကေဿ -
 လှည်းတဘီး၏၊ ဌိတက္ကာ- တန်ရပ်နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝဟာရေ-
 သည်၊ န တာဝ ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ ပန-ဆက်၊ ဂေါဏေ-တို့ကို၊ ပုန-ဖန်၊
 ဥဇကံ၊ ပေဌိတစက္ကေ- သည်၊ ကေသဂ္ဂမတ္ထိ- မျှ၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ- ကို၊ အတိက္က
 န္တေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ၊ ပန-ကား၊ စတုတ္ထယုတ္တဿ-နွား ၄ ကောင်ဖြင့် ကပ်
 ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်၏၊ အဋ္ဌာရသ-န်သော၊ ဌာနာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊
 အဋ္ဌကယုတ္တဿ - ၏၊ စတုတ္ထိံသ - ၃၄ ပါးသော၊ ဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ တေေနပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊ ယုတ္တယာနဿ-၏၊ ဌာနဘေဒေါ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊

ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်ယာဉ်ကို၊ အယုတ္တကံ- နွားတို့ဖြင့် မကပ်ယှဉ်အပ်၊
 ခုရေ-၌၊ ကောယ-တခုသော ထောက်တိုင်ဖြင့်၎င်း၊ [လှည်းဥျား၏ အလယ်၌
 ထောက်တိုင်တခုဖြင့် ထောက်ထားခြင်းဖြင့်၊] ပစ္ဆတော- လှည်းနောက်မြီး
 ၌၊ ဒွိဟိ-န်သော၊ ဥပတ္ထမ္ဘနိဟိစ-ထောက်တိုင်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ဥပတ္ထမ္ဘေတွာ-
 ထောက်၍၊ ထပိတံ - ထားအပ်၏၊ တဿ - ထိုယာဉ်၏၊ တိတ္ထံ - န်သော၊
 ဥပတ္ထမ္ဘနိနိ-ထောံတိုင်တို့၏၎င်း၊ စက္ကာနဉ္စ-တို့၏၎င်း၊ ဝသေန ပဉ္စ ဌာနာနိ
 (ဟောန္တိ)၊ ခုရေ- ၌၊ ဥပတ္ထမ္ဘနိ- သည်၊ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ- အောက်အပို၌၊
 ကပ္ပကတာ- ၂ ခုပြုအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ [ယထာ ဒွိဟိဘာဂေဟိ ဟေဋ္ဌာ
 ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဝေံ ကတာ၊] ဆဋ္ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ ပန- ကား၊ ပစ္ဆတော - ၌၊
 အနုပတ္ထမ္ဘေတွာ-၍၊ ခုရေ-၌၊ ဥပထမ္ဘိတဿေဝ- ထောံအပ်သောယာဉ်၏
 သာလျှင်၊ ဥပတ္ထမ္ဘနိဝသေန- ဖြင့်၊ တိဏိဝါ- န်သော၊ စက္ကာရိဝါ- န်သော၊
 ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ [လှည်းဥျား၌ ထောက်တိုင်၏ အခွမရှိလျှင် ၃, ရှိလျှင် ၄,]
 ခုရေန - ဖြင့်၊ ဖလကဿဝါ- ပျဉ်ချပ်၏သော်၎င်း၊ ဒါရုကဿဝါ - သစ်တုံး
 ငယ်၏သော်၎င်း၊ ဥပရိ-၌၊ ထပိတဿ-ထားအပ်သောလှည်း၏၊ ပေ၊ ပထပိယံ-
 ၌၊ ထပိတဿ - ၏၊ တထာ - ထိုအတူ ၃ ဌာနတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တံ-
 လှည်းကို၊ ခုရံ-ကို၊ ကနိတွာဝါ- ဆွဲငင်၍သော်၎င်း၊ ဥက္ခိပိတွာဝါ- ခွဲသော်
 ၎င်း၊ ပုရတောစ- မှ၎င်း၊ ပစ္ဆတောစ- မှ၎င်း၊ ပေ၊ စက္ကာနံ- တို့၏၊ ပတိဋ္ဌိတ
 ဋ္ဌာနေ- သည်၊ ကေသဂ္ဂမတ္ထိ- မျှ၊ အတိက္ကန္တမတ္ထေ- သော်၊ ပါရာဇိကံ၊

စက္ကာနိ- လှည်းဘီးတို့ကို၊ အပနေတ္တာ- ဖယ်ရှား၍၊ ဝါ- ဖြုတ်၍၊ ဒွိဟိ-
 ၂ ခုကုန်သော၊ အက္ခသီယေဟိ- ဝင်ရိုး အဥားတို့ဖြင့်၊ ဝါ- ဝင်ရိုးအစွန်တို့ဖြင့်၊
 ဒါရူနံ- သစ်သားတုံးတို့၏၊ ဥပရိ၊ ထပိတဿ - ထားအပ်သောယာဉ်၏၊ ဓမ္မ
 ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ တိ- ထိုယာဉ်ကို၊ ကခုန္တောဝါ- ဆွဲငင်လျက်သော်၎င်း၊
 ဥက္ခိပန္တောဝါ- မြောက်ပင်လျက်သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဘူမိယံ၊ ထပိတဿ- ၏၊ ဓုရေ
 နစ - သမ်းပိုး အားဖြင့်၎င်း၊ စတူဟိ - န်သော၊ အက္ခဒွိဟိစ - ဝက်စွယ်တို့
 အားဖြင့်၎င်း၊ (ပတိဋ္ဌိတ၏ ငီသေသန၊) ပတိဋ္ဌိတဝသေန - တည်ရာ အရပ်၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စ ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ တိ- ထိုယာဉ်ကို၊ ဓုရေ-၌၊ ဂဟေတွာ၊
 ကမုတော- ၏၊ ဥဒ္ဓိနံ - ဝက်စွယ်တို့၏၊ ပစ္ဆိမန္တေဟိ- နောက်အစွန်တို့သည်၊
 ပုရိမန္တေ- ရှေ့အစွန်ကို၊ အတိတ္ထန္တေ- လွန်အပ်သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 ဥဒ္ဓိယု- တို့၌၊ ဂဟေတွာ၊ ပေ၊ ပဿေ - နံပါး၌၊ ဂဟေတွာ ကမုတော၊ ဥဒ္ဓိနံ
 ယေဝ- တို့၏ပင်၊ တိရိယံ- ဖီလော၊ ပတိဋ္ဌိတဌာနဿ- တည်ရာအရပ်ကို၊ အတိ
 တ္ထမေန- ခြင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ မဇ္ဈေ- ၌၊ ဂဟေတွာ၊ ဥက္ခိ
 ပတော- ၏၊ ကေသဂ္ဂမတ္တိ- မျှ၊ (ယာနေ- သည်) ပထဝိတော၊ မုတ္တေ- လွတ်
 လသော်၊ ပါရာဇိကံ၊ အထ- သို့မဟုတ်၊ ဥဒ္ဓိခါဏုကာ - ဝက်စွယ်ငုတ်တို့သည်၊
 န ဟောန္တိ- အံ၊ သမမေဝ - အညီအမျှသာလျှင်၊ ဗာဟံ - ဘောင်ကို၊ ကတွာ
 မဇ္ဈေ၊ ဝိဇ္ဈိတွာ - ထွင်း၍၊ အက္ခသီသာနိ - ဝင်ရိုး အစွန်တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊
 ပဝေသိတာနိ - သွင်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ကုန်အံ့၊ တိ - ထိုယာဉ်သည်၊
 ဟေဋ္ဌမိမတလဿ- အောက်အပြင်၏၊ သမန္တာ- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ သဗ္ဗံ- သော၊
 ပထဝီ - ကို၊ ဖုသိတွာ၊ တိဋ္ဌဘိ - ၏၊ တတ္ထ- ထိုယာဉ်၌၊ စတူယု- ကုန်သော၊
 ဒိသာယု - တို့၌၎င်း၊ ဥဒ္ဓဉ္စ- ၌၎င်း၊ ဖုဋ္ဌဌာနာတိတ္ထမဝသေန- ထိအပ်သော
 အရပ်ကို လွန်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဗျုမိယံ-၌၊ နာဘိယာ - ပုံတောင်းချက်မဖြင့်၊ ထပိတစက္ကာဿ- ထားအပ်
 သော လှည်းဘီး၏၊ ကေမေဝ ဌာနံ (ဟောတိ)၊ တဿ - ထို လှည်းဘီး၏၊
 ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ ပရိစ္ဆေဒေါ (ဟောတိ)၊ [ဘေး ၄ ဘက်နှင့် အထက်
 အရပ်ကို ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ - ဟု ဆိုလိုသည်။] နေမိပသောနစ - အကွပ်
 တကူဘေးဖြင့်၎င်း၊ နာဘိယာစ - ဖြင့်၎င်း၊ ဖုသိတွာ - မြေ၌ထိ၍၊ ဒြိတဿ-

အက္ခဒွိဟိ။ ။ အက္ခဒါရူနာ - ကို၊ သမ္ပုဋ္ဌိဏ္ဍကာ - ခံတတ်ကုန်သော၊ ဟေဋ္ဌမ
 ဘာဂေ ကပ္ပကတာ - အောက်အထိုက် ။ ခုပြုအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မ ဒါရူဓဏ္ဍာ အက္ခဒွိ
 ယောနာမ၊ တာသံ ကပ္ပကတာနံ ဒွိန္ဒံ-တို့၏၊ ကပ္ပသီသာနိ - အခွတို့၏ အစွန်ဖြစ်ကုန်
 သော၊ စက္ကာရိ ဣရ အက္ခဒွိယောတိ ဝုစ္စန္တိ။ - ပီမတိ။

တည်သောလှည်းဘီး၏ [တဖက်စောင်းထောင်လျက် တည်သောဘီး၏] ခွေ
 ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ နေမိယာ-၏၊ ဥဋ္ဌိတဘာဂံ - ထောင်နေသော အဘို့ကို၊
 ပါဒေန-ဖြင့်၊ အတ္တမိတွာ- နင်း၍၊ ဘူမိယံ၊ ဖုသာပေတွာ-ထိစေ၍၊ အရေသု
 ဝါ-အကန့်ဒေါက်ဆန်တို့၌သော်၎င်း၊ နေမိယာဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဂဟေတွာ၊
 ဥက္ခိပန္တဿ-၏၊ အတ္တနာပေတသ္မာ၊ တသ္မိ-ထိုမိမိပြုအပ်သောအရပ်သည်၊
 ဌိတေဝိ-တည်နေပါသော်လည်း၊ အဝသေသဋ္ဌာနေ- ကြွင်းသောအရပ်သည်၊
 အတိက္ကန္တမတ္တေ - လွန်ပြီးကာမှ ဖြစ်လသော်၊ [တည်ရာမှ တဆံဖျားမှ လွန်
 လသော်-ဟူလို၊] ပါရာဇိကံ၊ ဘိတ္တိ-နံရံကို၊ နိဿာယ-၍၊ ထပိတ စက္ကဿာ
 ဝိ-ထားအပ်သော လှည်းဘီး၏လည်း၊ ပေတက္က-ထိုလှည်းဘီး၌၊ ပဌမံ-စွာ၊
 ဘိတ္တိတော - မှ၊ မောစေန္တဿ - ၏၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ပစ္စာ-၌၊ ပထဝိတော-မှ၊
 ကေသဂ္ဂမတ္တုဒ္ဓါရေ-တဆံဖျားမျှ ကြွမြောက်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ၊ ပန-ကား၊
 ပဌမံ - စွာ၊ ဘူမိတော- မှ၊ မောစေန္တဿ - ၏၊ ဘိတ္တိယံ-၌၊ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ-
 တည်သော အရပ်သည်၊ သစေန ကုပ္ပတိ-အကယ်၍ မပျက်စီးသေးအံ့၊ (ဝေ
 သတိ)၊ ဒေဝေ နယော - တည်း၊ [မြေမှလွတ်စဉ် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ နံရံမှ တဆံ
 ဖျားမျှလွတ်လျှင် ပါရာဇိက-ဟူလို၊] အထ- သို့မဟုတ်၊ အရေသု-တို့၌၊ ဂဟေ
 တွာ-၍၊ ပေဋ္ဌာ-သို့၊ ကမုန္တဿ-ဆွဲချသောရဟန်း၏၊ ဘိတ္တိ-ကို၊ ဖုသိတွာ-
 ၍၊ ဌိတောကာသဿ-တည်သောအရပ်၏၊ ဥပရိမော- အထက်၌ဖြစ်သော၊
 အန္တော- အစွန်သည်၊ ဟေဋ္ဌိမံ- အောက်၌ဖြစ်သော အစွန်ကို၊ အတိက္ကမတိ၊
 ပါရာဇိကံ၊

မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေ-ခရီးသွားနေသော၊ ယာနေ-၌၊ ယာနဿာမိကော-သည်၊
 ကေနစိဒေဝ-တရံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏိယေန-ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊
 ဩရောဟိတွာ - သက်ဆင်း၍၊ မဂ္ဂါ-လမ်းမှ၊ ဩက္ကန္တော - သည်၊ ဟောတိ၊
 အထ-ထိုအခါ၌၊ အညော-သော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ ပဋိပထံ-ရှေးရှုဖြစ်သော
 ခရီးကို၊ ဝါ- ခရီးရင်ဆိုင်၊ အာဂစ္ဆန္တော-သော်၊ အာရက္ခသုဉ် - အစောင့်
 အရှောက်မှ ကင်းဆိတ်သော ယာဉ်ကို၊ ပဿိတွာ-၍၊ ယာနံ-ကို၊ အဝဟရိ
 သာမိ-ခိုးဆောင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အာရောဟတိ-တက်စီးအံ့၊ တဿ-
 ထိုရဟန်း၏၊ ပယောဂံ- ကို၊ ဝိနာယေဝ - ရှိသာလျှင်၊ ဂေါဏာ - တို့သည်၊
 ဂဟေတွာ-၍၊ ပက္ကန္တာ-ဖဲသွားကုန်အံ့၊ အဝဟာရေ-သည်၊ နတ္ထိ၊ သေသံ-
 ကြွင်းသောအစီအရင်သည်၊ နာဝါယံ-လျော့၌၊ ဝုတ္တသဒိသံ- ဆိုအပ်ပြီးသော
 အစီအရင်နှင့် တူ၏၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ [ယဒိပန တံ ဝေ ဝစ္ဆန္တံ ပကတိ
 ဝမနံ ပစ္ဆိန္နိတွာ-စသည်ကိုညွှန်းသည်။] ယာနဋ္ဌကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ၊

ဣဒတာ- ဤ ယာနဋ္ဌကထာမှာ ပရိ - ဌ၊ (ဒဿိတော၌စပ်။) ဘာရော
ယေဝ-ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးသည်ပင်၊ ဘာရဋ္ဌ-ဘာရဋ္ဌ မည်၏၊ [ဘာရော ဟုတွာ
တိဋ္ဌတီတိ ဘာရဋ္ဌ=ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုး အဖြစ်ဖြင့် တည်သော ဘဏ္ဍာ၊] သော-
ထို ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကို၊ သီသဘာရာဒိဝယေန - သီသဘာရ အစရှိသည်တို့၏
အပြားအားဖြင့်၊ စတုခာ-အားဖြင့်၊ ဒဿိတော- ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို
သီသဘာရ အစရှိသည်တို့၌၊ [တတ္ထနောက်၌ “ သီသဘာရာဒိယ ” ဟု ရှိသည်
ကား တတ္ထအစွဲကို နောက်မှ ထည့်ထားအပ်သော အပို ပါဠိသာတည်း၊]
အသဒ္ဓမ္မာဟတ္ထံ-မတွေ့ဝေခြင်း အကျိုးငှါ၊ သီသာဒိနိ-တို့၏၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-
ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တတ္ထ-ထို သီသအစရှိသည်တို့တွင်၊ တာဝ-ခန္ဓစသည်တို့မှ
ရှေးဦးစွာ၊ သီသဿ - ၏၊ ပုရိမဂလေ - ရှေ့ဖြစ်သော လည်ပင်း၌၊ ဝါ-
လည်ပင်း၏ ရှေ့၌၊ ဂလဝါဂ္ဂကော - လည်ပင်း၏ တွင်းငယ်သည်၎င်း၊ ဝါ-
လည်ချိုင့်သည်၎င်း၊ [ဂလ + အာဝါဂ္ဂက၊ အဘိဓာန်၌ “ အာဝါဂ္ဂ ” ဟု
တွင်းဟော ပရိယာယ် ရှိ၏၊ “ဝါဂ္ဂ” ဟု မရှိ၊] ဝိဋ္ဌိဂလေ- နောက်ဖြစ်သော
လည်ပင်း၌၊ ဝါ-လည်ပင်း၏နောက်၌၊ ကေသဋ္ဌိ-အချို့ သူတို့၏၊ ကေသန္တေ-
ဆံပင်တို့၏အဆုံး၌၊ အာဝတ္ထော- ဗွေသည်၊ ဟောတိ- ရှိတတ်၏၊ ဂလဿေ
ဝ - လည်ပင်း၏ပင်၊ ဥဘောသု - ၂ ဘက်ကုန်သော၊ ပဿေသု - ဘေးတို့၌၊
ကေသဋ္ဌိ-တို့၏၊ ကေသာ-တို့သည်၊ ဩရူယု-အောက်သို့ ဆင်း၍၊ ဇာယန္တိ-
ပေါက်ကုန်၏၊ ယေ-ယင်း ဆံပင်တို့ကို၊ ကဏ္ဍစူဠိကာတိ-နားပန်းဆံတို့ ဟူ၍၊
ပုစ္ဆန္တိ၊ တေသံ-ထို ဆံပင်တို့၏၊ အာဓောတာဂေါ-အောက်အဘို့၎င်း၊ ဣတိ
အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေါ-အောက်၌ဖြစ်သော အပိုင်း
အခြားတည်း၊ တတော- ထို အောက်အပိုင်းအခြားမှ၊ ဥပရိ- အထက်သည်၊
သီသံ-သီသမည်၏၊ ဣန္ဒြေရေ-ဤအရပ်အတွင်း၌၊ ဋ္ဌိတဘာရော-တည်သော
ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးသည်၊ သီသဘာရောနာမ - သီသဘာရမည်၏၊ ဝါ- ပူးခေါင်း
ဝန်မည်၏၊ ဥဘောသု ပဿေသု၊ ကဏ္ဍစူဠိကာတိ- တို့မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဟေဋ္ဌာ-
အောက် အရပ်သည်၎င်း၊ ကပ္ပရေဟိ - တတောင်ဆစ်တို့မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဥပရိ-
သည်၎င်း၊ ဝိဋ္ဌိဂလာဝတ္ထဘောစ- လည်ပင်း၏ နော်ဗွေမှ၎င်း၊ ဂလာဝါဂ္ဂက
တောစ-လည်ချိုင့်မှ၎င်း၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဟေဋ္ဌာ-သည်၎င်း၊ ဝိဋ္ဌိဝေဓဇ္ဈာဝတ္ထဘော
စ-ကြောက်ကုန်း၏အလယ်ဗွေမှ၎င်း၊ ဥရပရိစ္ဆေဒမဇ္ဈေ-ရပ်အပိုင်းအခြား
အလယ်၌၊ ဟဒယအာဝါဂ္ဂတောစ-နှလုံးတွင်းချိုင့်မှ၎င်း၊ ဝါ- ရင်ချိုင့်မှ၎င်း၊
ပဋ္ဌာယ၊ ဥပရိ- သည်၎င်း၊ ခန္ဓော - ခန္ဓမည်၏၊ ပေ၊ ခန္ဓဘာရောနာမ- မည်၏၊
ဝါ - ပခုံးဝန်မည်၏။

ပန- ကား၊ ပိဋိဝေမဇ္ဈာဝတ္တတော - ကြောက်ကုန်း၏ အလယ်ဗွေမှ၎င်း၊
 ဟဒယအာဝါဋတောစ - မှ၎င်း၊ ပဋ္ဌာယ, ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ ယာဝပါဒ
 နသိခါ - ခြေသည်းဖျားတိုင်အောင်သော အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ)။ အယံ =
 ဤ ခြေသည်းဖျားတိုင်အောင်သော အရပ်သည်၊ ကဋိပရိစ္ဆေဒေါ-ခါး အပိုင်း
 အခြားတည်း၊ ပေကဋိဘာရောနာမ-မည်၏၊ ဝါ- ခါးဝန်မည်၏၊ ပန- ကား၊
 ကပ္ပရတော ပဋ္ဌာယ , ဟေဋ္ဌာ - ၌၊ ယာဝဟတ္တနသိခါ - လက်သည်းဖျား
 တိုင်အောင်သောအရပ်သည်၊ (အတ္ထိ)။ အယံ-ဤ လက်သည်းဖျားတိုင်အောင်
 သောအရပ်သည်၊ ဩလမ္မက ပရိစ္ဆေဒေါ- တွဲရရှိချရာအရပ်၏ အပိုင်းအခြား
 တည်း၊ ပေ၊ ဩလမ္မကောနာမ - မည်၏၊ ဝါ - တွဲရရှိဆွဲအပ်သော ဝန်မည်၏၊
 [ဩလမ္မိယတေ-တွဲရရှိဆွဲအပ်၏၊ ဣတိ ဩလမ္မကော၊ လဗိဓာတ်, ကျုပစ္စည်း
 တံဟောကြံ၊] ဣဒါနိ- ၌၊ သီသေ ဘာရန္တိအာဒိသု - တို့၌၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်
 လတံကား၊ အနုပုဗ္ဗ ဝိနိစ္ဆယော - အစဉ်အတိုင်းသော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊
 ယောဘိက္ခု၊ ဣဒံ - ဤဘဏ္ဍာကို၊ ဂဟေတွာ, ဣ- ဤ မည်သောအရပ်သို့၊
 ယာဟိ-သွားပါလော၊ ဣတိ- သို့၊ သာမိကေဟိ, အနာဏတ္ထော-မစေခိုင်း
 အပ်ဘဲ၊ သယမေဝ - အလိုလိုသာလျှင်၊ မယံ- အား၊ ဣဒံနာမ-ဤ မည်သော
 ဘဏ္ဍာကို၊ ဒေထ-ပေးလိုက်ကြလော၊ အဟံ, ဝေါ- တို့၏၊ ဘဏ္ဍံ, ဝဟာမိ-
 ဆောင်သွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ တေသံ-ထို ဥစ္စာရှင်တို့၏၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊
 သီသေန- ဖြင့်၊ အာဒါယ, ဝစ္ဆန္တော - စဉ်၊ ပေ၊ ယထာဝုတ္တသီသပရိစ္ဆေဒံ-
 အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဥးခေါင်း အပိုင်းအခြားကို၊ အနာတိတ္တာ
 မေန္တောဝ-မလွန်စေဘဲသာလျှင်၊ ဣတော စိတောစ, နံသန္တော-ပွတ်တိုက်
 လျက်၊ သာရေတိဝိ - ရွှေ့မူလည်း ရွှေ့စေအံ့၊ ပေ၊ ခန္ဓံ - ပခုံးသို့၊ ဩရောပိတ
 မတ္ထေ-သော်၊ သာမိကာနံ- တို့၏၊ ဝဟတု- ဆောင်သွားပါစေ၊ ဣတိ စိတ္တံ-
 ဤသို့သောစိတ်သည်၊ ကိဉ္စာပိအတ္ထိ-အကယ်၍မူလည်း ရှိစေဥးတော့၊ ပန-
 ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း၊ တေဟိ - ထို ဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ အနာဏတ္တတ္တာ-
 မစေခိုင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပေ၊ ပန- ဆက်၊ ခန္ဓံ- သို့၊ အနောရော
 ပေတွာပိ-မချရရှိလည်း၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

အနာဏတ္တတ္တာ။ ။ ဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍာ မဟုတ်ဟု ပြဆို၍ “အနာဏတ္တတ္တာ”ဟု
 ဆိုသည်၊ ဥစ္စာရှင်က ယူသွားပါလေ- ဟု ခိုင်းလျှင် အပ်နှံအပ်သော ဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍာ
 ဖြစ်ရကား ပခုံးပေါ် ချရုံမျှဖြင့် ပါရာဇိကမကျ၊ ဥစ္စာရှင်က ရုရနိက္ခေပပြုမှ ပါရာဇိက
 ကျသည်။

ပန- ကား၊ ယမကဘာရဿ - အစုံဖြစ်သော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး၏ ကော-
 တဘက်သော၊ ဘာရော - သည်၊ သီသေ - ဌ၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ကော (ဘာရော)
 ဝိဋ္ဌိယံ-ကျောံကုန်းဌ၊ (ပတိဋ္ဌာတိ)၊ တတ္ထ- ထို ယမကဘာရဌ၊ ပပန-ဆက်၊
 သုဒ္ဓသီသဘာရာဒိနံယေဝ - သက်သက်သော သီသဘာရ အစရှိသည် တို့၏
 သာလျှင်၊ ဝသေန, အယံ ဒေသနာ-ကို၊ အာရဒ္ဓါ- အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ၊
 [ပါဠိတော်၌ ယမကဘာရမပါဘဲ သီသဘာရစသည်သာ ပါသည် - ဟုလို၊]
 စ- ဆက်၊ ယော အယံ- အကြင် အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ပပေ၊ ခန္ဓဘာရာဒိသုပိ, အယ
 မေဝ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်သည်သာ၊ ဝိနိစ္ဆယော- တည်း၊ ပန-
 ကား၊ ဟတ္ထေဘာရံတိ ဣတ္ထ- ဌ၊ ဟတ္ထေန- ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္ထာ, ဩလမ္မကော-
 တွဲရရှိဆွဲအပ်သောဝန်ကို၊ ဟတ္ထေဘာရေတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ သော-ထို တွဲရရှိ
 ဆွဲအပ်သောဝန်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ပဋ္ဌမံယေဝ - လျှင်၊ ဘူမိတောဝါ- မြေမှ
 မူလည်း၊ ဂဟိတော-ယူအပ်သည်၊ ဟောတု-စေ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-စင်ကြယ်သော
 စိတ်ဖြင့်၊ သီသာဒီဟိဝါ - ဥားခေါင်း အစရှိသည်တို့မှမူလည်း၊ (ဂဟိတော
 ဟောတု)၊ ဟတ္ထေ ဘာရောတွေဝ-ဟူ၍သာ၊ သင်္ချံဂစ္ဆတိ၊ တံ- ထိုဘဏ္ဍာကို၊
 ထေယျစိတ္တေန, တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (မိုး၍ဖြစ်လောက်သော-
 ဟုလို)၊ ဂဟနဋ္ဌာနံ-တောရှုပ်အရပ်ကို၊ ဒိသ္မာ, ဘူမိယံဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဂစ္ဆာ
 ဒိသ္မဝါ- မြို့ အစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း၊ နိက္ခိပန္နဿ- ချသောရဟန်း၏ပေ၊
 ပန- ကား၊ ဘူမိတော ဂဏှတီတိတ္ထေ - ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)
 တေသံ ဘာရာနံ - တို့တွင်၊ ယံကိဋ္ဌိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဝန်ကို၊
 ပါတရာသာဒိကာရဏာ - နံနက်စာ စားလိုခြင်း အစရှိသော အကြောင်း
 ကြောင့်၊ ပပေ၊ ဥဒ္ဓရန္တဿ - ကြွမြှောက်သောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 ဣတိ - တည်း၊....ဘာရဋ္ဌကထာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

အာရာမဋ္ဌေဝိ-အာရာမဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ တာဝ-အာရာမဋ္ဌမှ ရှေးဥားစွာ၊
 အာရာမံ-ကို၊ ဒေယေန္တော (ဟုတွာ)၊ အာရာမောနာမ ပုပ္ဖါရာမော ဖလာ
 ရာမောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ၊ တေသု- ထို ပန်းခြံ၊ သစ်သီးခြံ
 တို့တွင်၊ ဝသိကာဒိနံ - ခိုယားဆွဲပန်း အစရှိသည်တို့၏၊ ပုပ္ဖနကော- ဝှင့်ရာ
 အရပ်သည်၊ ပုပ္ဖါရာမော-ပုပ္ဖါရာမမည်၏၊ [ပုပ္ဖန္တိ ဣတ္ထာတိ ပုပ္ဖနော၊ ပုပ္ဖနော
 ယေဝ ပုပ္ဖနကော၊ ပုပ္ဖါနံ + အာရာမော ပုပ္ဖါရာမော။] အဓမ္မဖလာဒိနံ-
 သရက်သီး အစရှိသည်တို့၏၊ ဖလနကော-သီးရာ အရပ်သည်၊ ဖလာရာမော-
 မည်၏၊ အာရာမေ- အာရာမိ၌၊ ဝါ- ခြံ၌၊ စတူဟိ - ကုန်သော၊ ဌာနေဟိ-
 ဘူမဋ္ဌစသောဌာနတို့ဖြင့်၊ နိက္ခိတ္တဿ-ထားအပ်သောဘဏ္ဍာ၏၊ ဝိနိစ္ဆယော-

သည်၊ ဘုမ္မဋ္ဌာဒီသု - ဘုမ္မဋ္ဌ အစရှိသော ဘဏ္ဍာတို့၌၊ ဝုတ္တနယောဝေ၊ ပန-
 ကား၊ ကတ္တဇာတကေ - ထိုခြံ၌ပေါက်သော၊ ဘဏ္ဍေ-ဘဏ္ဍာတွင်း၊ မူလန္တိ-
 ကား၊ ဥသီရ ဟိရိဝေရာဒိကံ-ပန်းရင်း၊ ဖာလာ အစရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊
 မူလံ-အမြစ်တည်း၊ တံ-ထို အမြစ်ကို၊ ဥပ္ပါဋေတွာ-နှုတ်၍၊ ဝဏ္ဏန္တဿဝါ-
 ယူသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဥပ္ပါဋိတံ - နှုတ်ပြီးကို၊ ဝဏ္ဏန္တဿဝါ - သော၊
 (ဘိက္ခုနော-၏)၊ ပေ၊ ကန္ဓောပိ- အဥကိုလည်း၊ မူလေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊
 သင်္ဂဟိတော၊ [ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်မလာသော ကန္တကို မူလဖြင့်သိမ်းယူပုံ-
 ဟုလို] စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ အဖြစ်၌၊ ဥပ္ပါဋေန္တဿ-နှုတ်ယူသော ရဟန်း၏၊
 အပ္ပမတ္တကေပိ-အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်သော အမြစ်သည်၊ အန္တိန္ဒေ-မပြတ်
 သေးမီ၊ ထုလ္လစ္စယမေဝ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ - ထိုသို့ ထုလ္လစ္စဦး အာပတ်
 သင့်ရာ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဘိသေ-ကြာစွယ်၌၊ ပေ၊ တစန္တိ-ကား၊ ဘေသဇ္ဇ
 ဣာယဝါ- ဆေးအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ရဇနတ္ထာယဝါ - ဆိုးရည် အကျိုးငှါ
 သော်၎င်း၊ ဥပယောဂဂမနပဝံ - ယှဉ်ကပ်အပ် သုံးစွဲအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့
 ရောက်သော အခေါက်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ [ဥပယုဇ္ဇိတဗ္ဗောတံ ဥပ
 ယောဂေါ၊ ဥပယောဂံ-သုံးစွဲအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝစ္ဆုတံ-ရောက်တတ်၏၊
 ဣတံ ဥပယောဂဂမနံ၊ ဥပယောဂဂမနံ ဥပဝစ္ဆုတံတိ ဥပယောဂဂမနပဝံ=
 သုံးလောက်စွဲလောက်သော-ဟုလို] ယံကိဉ္စိ- သော၊ ရုက္ခတ္ထစံ- သစ်ခေါက်
 တည်း၊ တံ- ထိုသစ်ခေါက်ကို၊ [စာအုပ် အများ၌ “တံ” ကျနေသည်။] ဥပ္ပါ
 ဋေတွာ-ခွါ၍၊ ဝဏ္ဏန္တဿဝါ- သော၊ ဥပ္ပါဋိတံ - ခွါအပ်ပြီးကို၊ ဝဏ္ဏန္တဿ
 ဝါ- သော၊ (ဘိက္ခုနော- ၏)၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပုပ္ဖန္တိ-ကား၊ ဝသိကမလ္လိကာဒိကံ - ခိုင်းဆွေပန်း၊ ကြက်ရုံးပန်း အစ
 ရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ပုပ္ဖံ-ပန်းတည်း၊ တံ-ထိုပန်းကို၊ ဩစိနိတွာ-ဆွတ်၍၊
 ဝဏ္ဏန္တဿဝါ-သော၊ ဩစိနိတံ - ဆွတ်အပ်ပြီးကို၊ ဝဏ္ဏန္တဿဝါ - သော၊
 (ဘိက္ခုနော)ဥပ္ပလပဒုမေသု-ကြာညို၊ ပဒုမ္မာကြာတို့၌၊ ပေ၊ ဟိ-မှန်၊ ပုပ္ဖါနိပိ-
 ပန်းတို့၏လည်း၊ ဝဏ္ဏံဝါ - အညှာသည် သော်၎င်း၊ ဗန္ဓနံဝါ - အညှာဝယ်
 ပန်းတို့၏ ဖွဲ့တည်ရာ အရပ်သည်သော်၎င်း၊ [ဗန္ဓနန္တိ- ပုပ္ဖါနိ ဝဏ္ဏေ ပတိဋ္ဌိတ
 ဋ္ဌာနံ၊] အန္တိန္ဒေ- သည်၊ (သမာနံ)၊ ရက္ခတံ - ၏၊ ပန - ဆက်၊ ဝဏ္ဏန္တဇ္ဇေ-
 အညှာ၏ အတွင်း၌၊ ကေသဉ္စိ - အချို့ပန်းတို့၏၊ သုစိကာ - အမျှင်သည်၊
 ဟောတိ-ရှိတတ်၏၊ သာ-ထို အမျှင်သည်၊ န ရက္ခတံ၊ ဖလန္တိ - ကား၊ အမ္မ
 ဖလကာလဖလာဒိကံ-သရက်သီး၊ ထန်းသီး အစရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်
 မထား တပါးပါးသော အသီးတည်း၊ တံ - ထို အသီးကို၊ ပေ၊ လဂ္ဂိတ

ကထာယံ-ချိတ်ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို ပြဆိုရာစကားရပ်၌၊ ဝုတ္ထော - ပြီ၊ အပနေတွာ- သစ်ပင်မှ ဖယ်၍၊ ထပိတံ - ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ဘူမဋ္ဌာဒိ သင်္ဂဟိတမေဝ-ဘူမဋ္ဌအစရှိသော ဘဏ္ဍာဖြင့် သိမ်းယူအပ်သည်သာ။

အာရာမံ အဘိယုဉ္ဇတီတိ - ကား၊ ပရသန္နတံ - သူတပါးတို့၏ ဥစ္စာကို၊ အယံ - ဤ ဥစ္စာသည်၊ မေ-၏၊ သန္တကော - တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ မုသာ - ကို၊ ဘဏိတွာ-ပြော၍၊ အဘိယုဉ္ဇဘိ-မိမိရမူ ရှေးရှုအားထုတ်၏၊ [“စောဒေတိ-စောဒနာ၏၊ အဋ္ဌကရောတိ - တရားစွဲ၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်နက်ဖွင့်၏၊] အဒိန္နာ ဒါနဿ-၏၊ ပယောဂတ္တာ- ပယောဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုတ္တံ (ဟောတိ)၊ သာမိကဿဝိမတိ ဥပ္ပါဒေတိတိ- ကား၊ ဝိနိစ္ဆယကုသလတာယ - ဆုံးဖြတ်မှု၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဗလဝနိဿိတာဒိဘာဝေနဝါ-အားရှိသူကို ဖိုရသူ အစရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်၎င်း၊ အာရာမဿာမိကဿ-၏၊ သံသယံ- သံသယကို၊ (ယုံမှားမှုကို)၊ ဇနေတိ- ဖြစ်စေအံ့၊ ကထံ-သနည်း၊ ဟိ-ချွ၊ တံ- ထိုတရားစွဲသော ရဟန်းကို၊ တထာ - ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ [ဝိနိစ္ဆယကုသလ၊ ဗလဝနိဿိတ ဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊] ဝိနိစ္ဆယပ္ပသုတံ - အဆုံးအဖြတ်၌ လေ့ကျက်နေသည်ကို၊ [ဝိနိစ္ဆယေ နိယုတ္တိ (ယှဉ်နေသည်ကို)ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်၊] ဒိသ္မာ, သာမိကော-အာရာမံရှင်သည်၊ စိန္တေတိ (ကို)၊ အယံ ဗုဒ္ဓံ အာရာမံ, အတ္တနော - မိမိ၏ဥစ္စာကို၊ ကာတံ, သက္ခိဿာမိနုခေ - စွမ်းနိုင်ပါအံ့လော၊ န သက္ခိဿာမိနုခေ- လော၊ ဣတိ (စိန္တေတိ)၊ ဝေံ-ဤသို့၊ တဿ-ထိုအာရာမံရှင်၏၊ ဝိမတိ-တေးတောယုံမှားခြင်းသည်၊ ဝါ - ကို၊ ပပ္ပဇ္ဇမာနာ - ဖြစ်လသော်၊ ဧတန - ထိုတရားစွဲသော ရဟန်းသည်၊ ဥပ္ပါဒိတာ - ဖြစ်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝရံ နိက္ခိပတိတိ-ကား၊ ယဒါပန-ကား၊ သာမိကော-သည်၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ ထဒ္ဓေါ-ခက်ထန်၏၊ ကက္ခဋ္ဌော - ကြမ်းတန်း၏၊ မေ-၏၊ ဇိဝိတဗြဟ္မစရိယန္တရာယဒ္ဓိ-အသက်၏အန္တရာယ်၊ ဗြဟ္မစရိယ၏ အန္တရာယ်ကိုမူလည်း၊ ကရေယျ- ပြုရာ၏၊ ဒါနိ-ဋ္ဌိ၊ မေ - အား၊ ဣမိနာ အာရာမေန-ဖြင့်၊ အလံ - တော်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝရံ - လုလ္လပီရိယကို၊ နိက္ခိပတိ - လျော့ချအံ့၊ အဘိယုဉ္ဇကော - တရားစွဲသော

ဝရံနိက္ခိပတိ။ ။ဥဿာတံ သပေတိ-အားထုတ်ခြင်းကို ရပ်ထားလိုက်၏၊ ဝရံကို ဥဿာတံ ဟု ဖွင့်၏၊ နိက္ခပတိအရ “ချထားခြင်း”ဟူသည်လည်း တစ်စုံတစ်ခုကို အော်၌ ချထားခြင်းမျိုး မဟုတ်၊ ဆက်၍ အားမထုတ်တော့ဘဲ ငိရိယကို ရပ်ထားလိုက်ခြင်း တည်းဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် “အတ္တနော သန္တကကရဏေ (ကိုယ်ဥစ္စာဖြစ်အောင် ပြုခြင်း၌) နိရုဿာဟော ဟောဇီတိ အတ္ထော”ဟု ဋီက၌ အဓိပ္ပာယ်ထုတ်ဖော်သည်။

ရဟန်းသည်။ သယမိ-ကိုယ်တိုင်ကလည်း၊ ကတဓုရနိက္ခေပေါ-ပြုအပ်ပြီးသော လုလ္လဝီရိယကို လျော့ချခြင်းရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇတိ။

စပန - ထပ်၍ဆက်ဥားအံ့၊ သာမိကေန - သည်။ ဓုရေ - ကို၊ နိက္ခိတ္တေပိ - လျော့ချအပ်ပြီး ပါသော်လည်း၊ အဘိယုဉ္ဇကော - သည်။ ဓုရံ - ကို၊ အနိက္ခိ ပိတ္တာဝ-လျှင်၊ ဣမံ-ဤရဟန်းကို၊ သုဋ္ဌ-စွာ၊ ဝိဠေတွာ - နှိပ်စက်ပြီး၍၊ မမ-၏၊ အာဏာပဝတ္တိ - အာဏာဖြစ်ပုံကို၊ ဝါ - အာဏာစွမ်းကို၊ ဒသေတုာ-ပြုပြီး၍၊ ကိင်္ကာရပုဋ္ဌိဿာပိဘာဝေ - ကိင်္ကာရပုဋ္ဌိဿာပိ အဖြစ်၌၊ ဝါ - အဘယ်ကို ပြုရပါမည်နည်းဟု မေးလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်၌၊ နံ - ထို ဥစ္စာရှင်ကို၊ (ဝိဟနတူ၏) ထပေတွာ - ထားပြီး၍၊ ဒဿာမိ - ပြန်ပေးအံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဒါတဗ္ဗဘာဝေ- ပြန်ပေးထိုက်သည်၏ အဖြစ်၌၊ သဉ္ဇဿာဟော- အားထုတ်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်။ အထ ဟောတိ- အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ တာဝရက္ခတိ၊ အဘိယုဉ္ဇကော၊ အနိက္ခိတွာ-လုယူပြီး၍၊ ဒါနိ-၌၊ နံ-ထိုအာရာဇ်ကို၊ ဣမဿ-ဤ ဥစ္စာရှင်အား၊ နဒဿာမိ - မပေးတော့အံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဓုရံ၊ အထာပိ နိက္ခိပတိ- အကယ်၍မူလည်း လျော့ချအံ့၊ သာမိကောပန-ကား၊ ဓုရံ၊ နနိက္ခိပတိ-အံ့၊ ပက္ခံ-အသင်းအပင်းကို၊ ပရိယေသထိ-ရှာနေသေးအံ့၊ ကာလံ-လျောက်ပတ်သောအခါကို၊ (သုကနိုင်လောက်ရာ အခါကို)၊ အာဂမေတိ- ဆိုင်းငံ့နေသေးအံ့၊ လဇ္ဇိပရိသံ-ကို၊ တာဝ နလဘာမိ-မရသေး၊ ပစ္စာ-မှ၊ ဧာနိဿာမိ-သိရအံ့၊ ဝါ - သိရလိမ့်မပေါ့၊ ဣတိ-သို့၊ ပုနဂတဏေယေဝ - ပြန်၍ယူခြင်း၌ သာလျှင်၊ ပေယဒါပန-ကား၊ သောပိ- ထိုတရားစွဲသော ရဟန်းသည်လည်း၊ န ဒဿာမိ-ပြန်မပေးတော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၎င်း၊ သာမိကောပိ၊ န လစ္ဆာမိ-ရမည်မဟုတ်တော့၊ ဣတိ- ၎င်း၊ ဝေံ-သို့၊ ဥဘောပိ - ၂ ယောက်လုံးတို့သည်လည်း၊ ဓုရံ၊ နိက္ခိပန္တိ- ကုန်အံ့၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊ အဘိယုဉ္ဇိတွာ၊ ဝိနိစ္ဆယံ-ကို၊ ကုရုမာနော - ပြုနေစဉ်၊ ဝိနိစ္ဆယေ- သည်။ အနိဋ္ဌိတေ - မပြီးသေးမီ၊ သာမိကေနပိ၊ ဓုရနိက္ခေပေ-ကို၊ အကတေ- မီးပေ၊ တတော- ထိုခြံမှ၊ ကိဋ္ဌိ-သော၊ ပုပ္ဖဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဖလံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဂဏှတိ-အံ့၊ ဘဏ္ဍေယန- ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော။

ကိင်္ကာရပုဋ္ဌိဿာပိဘာဝေ ။ ကိင်္ကာရံ - ပြုအပ်သော အမှုကား အဘယ်ပါနည်း ဟူသောစကားကို+ပဋိဿာပိ-ကြားစေလေ့ရှိသူ၊ ဝါ-မေးလေ့ရှိသူ၊ “ဘာလုပ်စရာရှိပါသလဲ” ဟု မေး၍ ခိုင်းသမျှကို ပြုလေ့ရှိသူကို “ကိင်္ကာရပုဋ္ဌိဿာပိ” ဟု ခေါ်၏။ တဿ+ဣဒဝေါ ကိင်္ကာရပုဋ္ဌိဿာပိဘာဝေါ-ခိုင်းသမျှကို ပြုလုပ်ရခြင်း။

ဓမ္မစရန္တောတိ-ကား၊ ဘိက္ခုသံဃေဝါ - ဌသော်၎င်း၊ ရာဇကုလေဝါ-၌
 သော်၎င်း၊ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကရောန္တော- စဉ်၊ သာမိတံ ပရာဇေတီတိ-ကား၊ ဝိနိစ္ဆ
 ယိကာနံ-တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်ကုန်သော တရားသူကြီးတို့အား၊ ဥက္ကောဋ်-
 တံစိုးလက်ဆောင်ကို၊ ဒတ္တာ - ပေးပြီး၍၊ ကုဋသက္ကိ - ကောက်ကျစ်သော
 သက်သေကို၊ ဩတာရေတ္တာ - သွင်းချ၍၊ အာရာမဿာမိကံ - ကို၊ ဇိနာတိ-
 နိုင်အံ့၊ ဣတိအတ္ထော၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာတိ- ကား၊ ကေဝလံ-အခြား
 ရဟန်းများနှင့်မတက် သက်သက်၊ တဿေဝ-ထို တရားစွဲသောရဟန်း၏သာ၊
 (ပါရာဇိကံ) န (ဟောတိ)- ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး၊ သစ္စိစ္စ- သညာနှင့်တကွ
 စေ့ဆော်၍၊ တဿ - ထို တရားစွဲသောရဟန်း၏၊ အတ္ထသာဓနေ - ကိစ္စကို
 ပြီးစေခြင်း၌၊ ပဝတ္ထာနံ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- ပါဝင်ကုန်သော၊ ကုဋဝိနိစ္ဆယိ
 ကာနဓိ-ကောက်ကျစ်သောတရားသူကြီး ဝိနည်းမိရ်တို့၏၎င်း၊ [ကုဋဝိနိစ္ဆယေ
 နိယုတ္တာနံ ဝိနယဓရာနံ၊] ကုဋသက္ကိနဓိ- ကောက်ကျစ်သော သက်သေရဟန်း
 တို့၏၎င်း၊ သဗ္ဗေသံ - တို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဣ- ဤသို့ တရားစွဲရာ၌၊
 သာမိကဿ - ၏၊ ပေဟိ - မှန်၊ အနိက္ခိတ္တရော - မချအပ်သေးသော လုလ္လ
 ဝီရိယရှိသူသည်၊ အပရာဇိတောဝ - ရှုံးစေအပ်သူ မဟုတ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊
 ဓမ္မ စရန္တော ပရဇ္ဇတီတိ-ကား၊ ဓမ္မေန- ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့်၊ ဝိနယေ
 န- စောဒနာသာရဏာဝိနည်းဖြင့်၊ သတ္တုသာသနေန - မြတ်စွာဘုရား အဆုံး
 အမတော်ဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယဿ-၏၊ ပဝတ္တတ္တာ-ကြောင့်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ [တရား
 စွဲသော ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊] ပရာဇေယံ သစေ ပါပုဏာတိ၊ ဝေဒိ-ဤသို့ ရှုံးခြင်းသို့
 ရောက်ပါသော်လည်း၊ မုသာဝါဒေန-ဖြင့်၊ သာမိကာနံ-တို့ကို၊ ဝိဠာကရဏ
 ပစ္စယာ- ညှဉ်းဆဲမှုကို ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ထုလ္လစွယံ အာပ
 ဇ္ဇတိ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။... အာရာမဋ္ဌကထာ - အာရာမဋ္ဌာဏ္ဍာကို ဆိုရာ
 စကားရပ်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကံ။ ။ဤနေရာကို သတိထား၍ ဒုတိယပါရာဇိကကို လေးစား
 သော လက္ခပုဂ္ဂိုလ်များသည် တရားသူကြီး ဝိနည်းမိရ် လုပ်ရလျှင်၎င်း၊ သက်သေပါရ
 လျှင်၎င်း၊ အဂတိမလိုက်မိအောင် အထူးဆင်ခြင်ရာ၏၊ တရားသူကြီး ဝိနည်းမိရ် မလုပ်
 အောင်၊ သက်သေမလိုက်ရအောင် ရှောင်နိုင်လျှင်ကား သာ၍အပြစ်ကင်း၏၊ မရှောင်
 သာ၍ ဝိနည်းမိရ် လုပ်ရလျှင်ကား သံသယဖြစ်လောက်သော အရာဝယ် မိမိက အပြီး
 အပြတ် မဆုံးဖြတ်လိုက်သေးဘဲ မိမိ ထင်မြင်ချက်ကိုသာပြောပြ၍ အခြားဝိနည်းမိရ်ထံ
 အဆုံးအဖြတ်ခံပါဥျး-ဟု ညွှန်ပြပါလေ။

ဝိဟာရဋ္ဌေပိ - ဝိဟာရဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ စတုဟိ၊ ဌာနေဟိ- ဘူမိစသော
 ဌာနတို့ဖြင့်၊ နိက္ခိတ္တိံ - ထားအပ်သောဘဏ္ဍာသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ၊ စ-ဆက်၊
 ဣ- ဤ ဝိဟာရဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ အဘိယောဂေပိ- တရားစွဲခြင်း၌လည်း၊ စာတုဒ္ဓိ
 သံ- အရပ်လေးမျက်နှာရှိသော၊ ဝါ - အရပ်လေးမျက်နှာ၌ အပိတ်အပင်မရှိ
 လှည့်လည်သွားလာသော၊ သံသံ- ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ရည်စူး၍၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊
 ဒိန္နံ - သော၊ ဝိဟာရံဝါ - ကျောင်းတိုက်ကို သော်၎င်း၊ ပရိဝေဏံဝါ -
 ကျောင်းတိုက်အတွင်း ပရိဝုဏ်ကိုသော်၎င်း၊ အာဝါသံဝါ- ပရဝုဏ်အတွင်း
 ကျောင်းကိုသော်၎င်း၊ မဟန္တမ္ပိ - အကြီးကို၎င်း၊ ခုဒ္ဒကမ္ပိ - ကို၎င်း၊ အဘိယုဉ္ဇ
 တော-တရားစွဲသောရဟန်း၏၊ အဘိယောဂေ-သည်၊ နရူဟတိ-မတက်ရော၊
 ဝါ- အထမမြောက်၊ အစ္စ္စိန္နိတွာ - လှ၍၊ ဂဏိတံပိ၊ န သက္ကောတိ - နိုင်၊
 ကသ္မာ-နည်း၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏၊ ဓုရနိက္ခေပါဘာဝတော-
 ဓုရနိက္ခေပ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့် ဓုရ
 နိက္ခေပ မရှိသနည်း၊)ဟိ-အကြင့်ကြောင့်၊ ဣ- ဤဝိဟာရစသည်၌၊ သဗ္ဗေ-
 ကုန်သော၊ စာတုဒ္ဓိသာ - ကုန်သော၊ ဝါ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဓုရ
 နိက္ခေပံ-ကို၊ နကရောန္တိ၊ ဣတိ-ကြောင့်တည်း၊ ပန- ကား၊ ဒီဃဘာဏကာဒိ
 ဘေဒဿ- ဒီဃဘာဏကအစရှိသော အပြားရှိသော၊ ဂဏဿဝါ- ရိုက်၏
 သော်၎င်း၊ ဧကပုဂ္ဂလဿဝါ- တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏သော်၎င်း၊ သန္တကံ-ကို၊
 အဘိယုဉ္ဇိတွာ-၍၊ ဂဏန္တော-ယူသောရဟန်းသည်၊ တေ-ထို ရိုက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့ကို၊ ဓရံ၊ နိက္ခိပါပေတံ - လျှော့ချစေခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ တသ္မာ. တတ္ထ-
 ထို ဝိဟာရဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌ပေ၊ ဣတိ-တည်း၊.....ဝိဟာရဋ္ဌကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌတာ။

ခေတ္တဋ္ဌေပိ-ခေတ္တဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ တာဝ-ခေတ္တဋ္ဌမှ ရှေးဦးစွာ၊ ခေတ္တိ-
 လယ်ယာကို၊ ဒဿေန္တော (ဟုတွာ)၊ ခေတ္တိနာမ၊ပေ၊ ဇာယတီတိ - ဟူ၍၊
 အာဟ၊ တတ္ထ-ထိုခေတ္တိနာမ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍန္တိ-ကား၊ သာလိ
 အာဒိနိ- သလေး အစရှိကုန်သော၊ သတ္တ-နံသော၊ ညောနိ- စပါးတို့တည်း၊
 အပရဏ္ဍန္တိ-ကား၊ မုဂ္ဂမာသာဒိနိ- ဝဲနေဝဲကြီး အစရှိကုန်သော ဝဲတို့တည်း၊
 ဥစ္ဆ၊ခေတ္တာဒိကမ္ပိ-ကြိုခင်းအစရှိသည်ကိုလည်း၊ ဧတ္ထေဝ-ဤခေတ္တ၌ပင်၊ သင်္ဂ
 ဟိတံ - သိမ်းယူအပ်၏၊ ဣဓာပိ - ဤခေတ္တဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ပေ၊ ပန - ဆက်၊
 တတ္ထဇာတကေ-ထိုလယ်ယာ၌ ဧပါက်သော ဘဏ္ဍာတွင်၊ သာလိသီသာဒိနိ-
 သလေးနံ အစရှိသည်တို့ကို၊ နိရုဇ္ဈိတွာဝါ - မဖြတ်မှ၍သော်၎င်း၊ ဧကမေကံ-
 တနံစိ တနံစိကို၊ ဟတ္ထေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ [ဝေဖြင့် တစဉ်ကိုကုန်း] ဆိန္နိ
 တွာဝါ-သော်၎င်း၊ အသိတေန-တစဉ်ဖြင့်၊ လာယိတွာဝါ-ရိတ်၍ သော်၎င်း၊

ဗဟူနိ- များစွာသော ဝဲပင်တို့ကို၊ ကေတော - တပေါင်းတည်း၊ ဥပ္ပါဋေတွာ
 ဝါ - နှုတ်၍သော်၎င်း၊ ဝဏ္ဏန္တဿ - ၏၊ ယသ္မိံဗီဇဝါ - အကြင်အစေ့၌
 သော်၎င်း၊ (ယသ္မိံ) သီသေဝါ-အကြင်အနှံ၌သော်၎င်း၊ (ယသံ) မုဋ္ဌိယံဝါ-
 အကြင်လက်ဆုပ်၌သော်၎င်း၊ (ယသ္မိံ) မုဂ္ဂမာသာဒိဖလေဝါ-အကြင် ဝဲနေခံ
 ဝဲကြီးအစရှိသော အသီး၌သော်၎င်း၊ ဝတ္ထု- ပါရာဇိကဝတ္ထုသည်၊ ပူရတိ-
 ပြည့်၏ တသ္မိံ (ဗီဇဝါ) - ကိုသော်၎င်း၊ (တသ္မိံ သီသေဝါ , တသံမုဋ္ဌိ
 ယံဝါ , တသ္မိံ မုဂ္ဂမာသာဒိဖလေဝါ-ကိုသော်၎င်း၊) ဗန္ဓနာ- အဖွဲ့အညွှာမှ၊
 မောစိတမတ္ထေ-လွတ်စေအပ်ပြီးကာမှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 ပန- ကား၊ အစိန္တမာနော - မပြတ်သေးသော၊ ဒဏ္ဍကောဝါ - ရိုးတံသည်
 သော်၎င်း၊ ဝါကောဝါ - သျှော်မျှင်သည်သော်၎င်း၊ တစောဝါ - အခေါက်
 အခွံသည်သော်၎င်း၊ အပ္ပမတ္တကောဝိ - အနည်းငယ် သည်လည်း၊ ရက္ခတိ၊
 ဝီဟိနာဋ္ဌံ- ကော်ရိုးသည်၊ ဒီယဒ္ဓိ- အရှည်သည်လည်း၊ ဟောတိ-ရိုး၏၊ ယာဝ-
 လောက်၊ အန္တောနာဠတော - ကောက်ရိုးအတွင်းမှ၊ ဝီဟိသီသဒဏ္ဍကော-
 ကောက်နှံတံသည်၊ နနိက္ခမတိ-သေး၊ တာဝ-လောက်၊ ရက္ခတိ၊ ကေသဂ္ဂမတ္ထ
 ဝိဂ္ဂိ၊ နာဠတော- တောက်ရိုးမှ၊ ဒဏ္ဍကဿ - ရိုးတံ၏၊ ဟေဋ္ဌိမတလေ- သည်၊
 နိက္ခန္တေ - သော်၊ ဘဏ္ဍေဋ္ဌနကာရေတဗ္ဗော၊ ပန - ကား၊ အသိတေန
 လာယိတွာ , ဝဏ္ဏတော - ၏၊ မုဋ္ဌိဝတေသု - လက်ဆုပ်၌ ရောက်ကုန်သော
 ကောက်ပင်တို့သည်၊ ဟေဠာ - ၌၊ ဆိန္ဓေသုပိ - ပြတ်ပြီးပါကုန် သော်လည်း၊
 သီသာနိ-အနှံတို့သည်၊ ဇဋိတာနိ-ရှုပ်ထွေးနေကုန်သည်၊ [ပြတ်ပြီးနှင့် မပြတ်
 သေးတို့ ရှုပ်ထွေးနေကြသည်၊] သစေ(ဟောန္တိ)၊ (ဝေသတိ)၊ တာဝ ရက္ခန္တိ၊
 ပန-ကား၊ ဝိဇေဋ္ဌာ- ဖြေရှင်းပြီး၍၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံပိ, ဥက္ခိပတော-၏၊ ဝတ္ထု
 သစေပုရတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ သာမိကေတိ
 လာယိတွာ , ထပိတံ- ထားအပ်သောကောက်ကို၊ သဘုသံဝါ- ဖွဲ့နှင့်တကွကို

နိရုဋ္ဌိတွာဝါ၊ ဝေ၊ ဝဏ္ဏန္တဿ။ ။ ဝါ - ပါသော ကြိယာဝိသေသန ပုဒ်များကို
 ဝဏ္ဏန္တဿ၌စပ်၊ နိရုဋ္ဌိတွာဝဟဏ-တူသည် ကောက်ပင်အနှံကို မဖြစ်ဘဲ ကောက်သီး
 ကလေးများကို ခွေ၍ယူခြင်းတည်း၊ [အဗ္ဗဓာတ်သာ ဟိသာအနက်ရှိသောကြောင့်
 “နိရုဋ္ဌိတွာ”ဟု ပြုမှ ကောင်းမည်ထင်သည်၊] ရုဘိဓာတ်ကြံ၍ “နိရုဋ္ဌိတွာ”ဟု ပြင်ကြ
 ၏၊ ရွှေက ပတိသေဓနိအက္ခရာရှိ၍ နောက်၌ သရရှိလျှင် (ရ) လာရိုးတည်း၊ မလာ
 နိုင်လျှင် “နိ”ဟု ဒီယာရိုးတည်း၊ ထို ရုဘိဓာတ်မှန်လျှင် “နိ” မရှိနိုင်] ကေဂေကံတိ-
 ကေဂေကံ ဝီဟိသီသံ၊ ဥပ္ပါဋေတွာဝါတိ မုဂ္ဂမာသာဒိနိ ဥဋ္ဌရိတွာဝါ၊ [ရွှေဝါ၎် ၎် ၎်
 ယသ္မိံ ဗီဇဝါ-စသည်၌ ဝါ ၎် ၎် ၎်ကို အစဉ်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်စပ်ပါ။]

သော်၎င်း၊ အဘူသံဝါ - ဖွဲ့ မရှိသည်ကိုသော်၎င်း၊ ကတွာ, ဂဏှတော- ဇါ၊
 ယေန - အကြင်ကောက်ဖြင့်၊ ဝတ္ထု ပူရတိ၊ တသ္မိံ - ထိုကောက်ကို၊ ဂဟိတေ-
 ယူအပ်ပြီးသော်၊ ပါရာဇိကံ၊ သစေပရိကပေတိ - အကယ်၍ ကြံအံ့၊ (ကိံ)၊
 ဣဒံ- ဤကောက်ကို၊ မဒ္ဒိတွာ-နယ်၍၊ ပပေါဇေတွာ-ခါ၍ (လှေ့၍) သာရ
 မေဝ - အနှစ်ကိုသာ၊ ဂဏှိယာမိ၊ ဣတိ - သို့၊ (သစေပရိကပေတိ)၊ (ဧဝံ
 သတိ)၊ တာဝရက္ခတိ၊ ပေပစ္ဆာ-၌၊ ဘာဇနဂတေ-တောင်း၌ရောက်သည်ကို၊
 ကတမတ္ထေ - ပြုအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောထိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ မတ္ထေ-ဤမတ္ထေဌတဏှာ၌၊ အဘိယောဝေါ-သည်၊ ဝုတ္တနယောဝေါ။

ဒိလသင်္ကာမနာဒီသု- ငုတ်တိုင်ကို ပြောင်းရွှေ့ခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝိနိ
 ဣယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပထဝီနာမ-မြေမည်သည်၊ အနန္တိ - မပိုင်းဖြတ်
 အပ်သော အဘိုးရှိ၏၊ ဝါ-အဘိုးတန်၏၊ တသ္မာ, ဧကေနေဝ-တခုသာလျှင်
 ဖြစ်သော၊ ဒိလေန - ငုတ်တိုင်ဖြင့်၊ ဣတော - ဤဘက်မှ၊ ကေသဂ္ဂမတ္တဒ္ဓိ-
 ဖြစ်သော၊ ပထဝီပဒေသံ-မြေအရပ်ကို၊ သာမိကာနံ-တို့၏၊ ပဿန္တာနံဝါ-
 မြင်ကုန်စဉ်သော်၎င်း၊ အပဿန္တာနံဝါ-၎င်း၊ အတ္တနော-၏၊ သန္တကံ သစေ
 ကရောတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ တသ္မိံ ဒိလေ - ကို၊ နာမံ - ကို၊ ဆိဒ္ဓိတွာဝါ - ဖြတ်၍
 သော်၎င်း၊ ဝါ - ထွင်း၍သော်၎င်း၊ အစ္ဆိန္ဒိတွာဝါ - မဖြတ်မူ၍ သော်၎င်း၊
 ဝါ- မထွင်းမူ၍သော်၎င်း၊ သင်္ကာမိတမတ္ထေ - ပြောင်းရွှေ့စေအပ်ပြီးကာမျှ
 ဖြစ်လသော်၊ တဿစ - ထို ပြောင်းရွှေ့သော ရဟန်း၏၎င်း၊ ယေ - အကြင်
 ရဟန်းတို့သည်၊ အဿ-ထို ပြောင်းရွှေ့သော ရဟန်း၏၊ ဝါ-နှင့်၊ ကေစ္ဆန္တာ-
 တူသော ဆန္ဒရှိကုန်၏၊ (တေသံ) စ - ထို ရဟန်းတို့၏၎င်း၊ သဗ္ဗေသံ - တို့၏၊
 ပါရာဇိကံ(ဟောထိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဒ္ဓိဟိ-ကုန်သော၊ ဒိလဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဂဟေ
 တဗ္ဗံ-ယူထိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ပဌမေ ဒိလေ-ကို၊(သင်္ကာမိ
 တေ-သော်)၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောထိ)၊ ဒုတိယေ-သော၊ ဒိလေ-ကို၊(သင်္ကာမိ
 တေ) ပါရာဇိကံ (ဟောထိ)၊ တိဟိ-ခု ခု သော ငုတ်တိုင်တို့ဖြင့်၊ ဂဟေတဗ္ဗံ
 သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ပဌမေ-ပဌမ ငုတ်တိုင်ကို၊(သင်္ကာမိတေ-သော်)၊
 ဒုတ္တံ(ဟောထိ)၊ ဒုတိယေ-ကို၊ (သင်္ကာမိတေ) ထုလ္လစ္စယံ (ဟောထိ)၊
 တတိယေ-ကို၊(သင်္ကာမိတေ) ပါရာဇိကံ(ဟောထိ)၊ ဧဝံ - ဤသို့လျှင်၊ ဗဟု
 ကေသုပိ- များစွာသော ငုတ်တိုင်တို့တွင်လည်း၊ အဝသာနေ- အဆုံး၌၊ ဒွေ-
 ၂ ခုသော ငုတ်တိုင်တို့ကို၊ ထပေတွာ - ချန်ထား၍၊ ဝုရိမေဟိ - ရွှေဖြစ်သော
 ငုတ်တိုင်တို့ကြောင့်၊ ဝါ - ရွှေဖြစ်သော ငုတ်တိုင်တို့ကို ပြောင်းရွှေ့စေခြင်းတို့
 ကြောင့်၊ ဒုတ္တံ- ကို၎င်း၊ အဝသာနေ-၌၊ ဒိန္နံ- ၂ ခုတို့တွင်၊ ကေေန-တခုသော

၎တ်တိုင်ကြောင့်၊ ဝါ- ကြောင့်၊ ထုလွှစွယ်-ကို၎င်း၊ ဣတရေန-အခြားသော
 နောက်ဆုံး ၎တ်တိုင်ကြောင့်၊ ဝါ- အခြားသော နောက်ဆုံး ၎တ်တိုင်ကို
 ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ - ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဗ္ဗ-ထို ပါရာဇိက
 ကိုလည်း၊ သာမိကာနံ-တို့၏၊ ဓုရနိက္ခေပေန-ကြောင့်၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ သဗ္ဗတ္ထ-
 အလုံးစုံသော ကြီးရှေ့စေခြင်း စသည်တို့၌၊ ဝေ- ဤအတူတည်း။

ရန္တုဝါတိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤအရပ်သည်၊ မမ-၏၊ သန္တကံ-တည်း၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဣပေတုကာမော-သိစေလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ရန္တုဝါ-ကြီးကိုသော်လည်း၊
 ပသာရေတိ - ဆန္ဒတန်းအံ့၊ ယဋ္ဌိဝါ - တာဝါးကိုသော်လည်း၊ ပါတေတိ-
 ကျစေအံ့၊ ဒုတ္တဋံ (ဟောတိ)၊ ဣဒါနိ - ၌၊ ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ ပယောဂေဟိ-
 ပယောဂတို့ဖြင့်၊ အတ္တနော သန္တကံ၊ ကရိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ခ်ထိုက်ရာ
 အခါ၌၊ တေသံ - ထို ၂ ခုသော ပယောဂတို့တွင်၊ ပဌမေ - ပဌမ ပယောဂ
 ကြောင့်၊ ထုလွှစွယ်(ဟောဘိ)၊ ဒုတိယေ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 ဝတိဝါတိ-ကား၊ ပရဿ-၏၊ ခေတ္တံ-ကို၊ (ကာတုကာမော ဌစပ်၊ ပရိက္ခေပ
 ဝသေန၌ မစပ်နှင့်) ပရိက္ခေပဝသေန - ကာရ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊
 အတ္တနော-မိမိ၏ ဥစ္စာကို၊ ကာတုကာမော(ဟုတွာ)၊ ဒါရူနိ-သစ်သားတို့ကို၊
 နိခဏတိ - တူးစိုက်အံ့၊ ပေ၊ ကေသ္မိံ - စာခုသော နောက်ဆုံးပယောဂသည်၊
 အနာဂတေ- မရောက်သေးမီ၊ ထုလွှစွယ် (ဟောတိ)၊ ပေ၊ တတ္ထကေန-ထိုမျှ
 လောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော တိုင်စိုက်ရုံဖြင့်၊ အသက္ကောန္တော - မိမိ၏
 ဥစ္စာဖြစ်အောင် မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ - ၍)၊ သာခါပရိဝါရေနေဝ-
 သစ်ခက်အကာအရံဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္တနော- မိမိ၏ ဥစ္စာကို၊ ကာတံ၊ သစေ
 သက္ကောတိ၊ (ဝေသတိ)၊ သာခါပါတနေပိ-သစ်ခက်တို့ကို ကျစေခြင်း၌လည်း၊
 ဧသေဝနယော၊ ဝေ-လျှင်၊ ယေန ယေန - အကြင်အကြင်ဝတ္ထုဖြင့်၊ ပရိက္ခေပိ
 တွာ- ၍၊ အတ္တနော- မိမိ ဥစ္စာကို၊ ကာတံ သက္ကောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထို
 ဝတ္ထု၌၊ ပဌမပယောဂေဟိ - ရှေး ပယောဂတို့ကြောင့်၊ ဒုတ္တဋံ - ကို၎င်း၊
 အဝသာနေ-၌၊ ဒွိန္ဒံ- ၂ခုသောပယောဂတို့တွင်၊ ဧကေန-ကြောင့်၊ ထုလွှစွယ်-
 ကို၎င်း၊ ဣတရေန- အခြားသော နောက်ဆုံး ပယောဂကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ မရိယာဒံဝါတိ - ကား၊ ပရဿ - ၏၊ ခေတ္တံ - ကို၊ ဣဒံ - ဤ
 အရပ်သည်၊ မမံ - ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣပေတုကာမော (ဟုတွာ)၊
 အတ္တနော-၏၊ အတ္တမရိယာဒံ-လယ်ယာ အပိုင်း အခြားကို၊ ကေဒါရပါဠိ -
 လယ်ကံသင်းကို၊ [ခေတ္တမရိယာဒံကိုလင် ကေဒါရပါဠိ - ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊]
 ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောင်းရွှေ့စေလသော်၊ ပရဿ - ၏၊

ခေတ္တ-ကို၊ အတိတ္ထမတိ-လွမ်းမိုး၏၊ ဧဝံ-ဤလွမ်းမိုးနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ သင်္ကာမေတိ - အံ့၊ ပံသုမတ္ထိကာဒိဟိဝါ - မြေမှုန့်မြေညက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်မူလည်း၊ ဝဗေတော-တိုးပွားစေ၍၊ ဝိတ္တတံ-ကျယ်ပြန့်သော ကံသင်းကို၊ ကရေတိ-အံ့၊ အကတံဝါ-မပြုအပ်သေးသော ကံသင်းကိုမူလည်း၊ ပတိဋ္ဌာပေတိ-တည်စေအံ့၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ။ဧတ္ထဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝတ္ထုဋ္ဌေဝိ-ဝတ္ထုဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ တာဝ-ဝတ္ထုဋ္ဌမှ ရှေးဥးစွာ၊ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကို၊ ဒသေယန္တော (ဟုတွာ)၊ ဝတ္ထုနာမ၊ ပေ၊ ဝတ္ထုတိ - ဟူ၍၊ အာဟ၊ တတ္ထ-ထို ဝတ္ထုနာမအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဗိဇံဝါ-မျိုးစေ့ကိုသော်၎င်း၊ ဥပ ရောပကေဝါ - အနီး၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော အပင်ငယ်တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဝါ- ပျိုးပင်တို့ကိုသော်၎င်း၊ အရောပေတွာဝ- မစိုက်သေးမှ၍ သာလျှင်၊ ကေဝလံ- (ပျိုးစေ့၊ ပျိုးပင်မဘက်) သက်သက်၊ ဘူမိ- ကို၊ သောဓေတွာ၊ တိဏ္ဍံ- ၃ မျိုး ကုန်သော၊ ပါကာရာနံ-တံတိုင်းတို့တွင်၊ [အုဋ္ဌ၊ ကျောက်၊ သစ်သား။] ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသောတံတိုင်းဖြင့်၊ ပရိက္ခိပိတွာဝါ-ကာရံ၍ သော်၎င်း၊ အပရိက္ခိပိတွာဝါ-သော်၎င်း ပုပ္ဖါရာမာဒိနံ-ပန်းခြံ အစရှိသည် တို့၏၊ အတ္တာယ၊ ထဝိတော- သော၊ ဘူမိဘာဂေါ-မြေအဘို့သည်၊ အာရာမ ဝတ္ထုနာမ-မည်၏၊ ဝါ-ခြံရာမည်၏၊ ဧတေနေဝ နယေန-ဖြင့်ပင်၊ ကေဝိဟာရ ပရိဝေဏ အာဝါသာနံ - တခုသော ကျောင်းတိုက် , တခုသော ပရိဝုဏ် , တခုသောကျောင်းတိုက်၊ အတ္တာယ ။ပေ၊ ယောဝိ - အကြင်အရပ်သည်လည်း၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အာရာမောစ-သည်သော်၎င်း၊ ငိဟာရောစ-သည်သော်၎င်း၊ ဟုတွာ , ပစ္ဆာ-၌၊ ဝိနဿိတွာ-ပျက်စီး၍ ဘူမိမတ္ထေ-မြေမျှသည်၊ ဌိတေ-သော်၊ အာရာမ ဝိဟာရကိစ္စ- အာရာမကိစ္စ၊ ကျောင်းကိစ္စကို၊ န ကရေတိ- မပြုနိုင်၊ သောပိ- ထိုအရပ်ကိုလည်း၊ [ခြံ-နေရာဟောင်း၊ ကျောင်းနေရာဟောင်းကိုလည်း၊] အာရာမ ဝိဟာရဝတ္ထုသင်္ဂဟေနေဝ- အာရာမဝတ္ထု , ဝိဟာရဝတ္ထု၌ သွင်းယူ ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟိတော- အပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣ-ဤ ဝတ္ထုဋ္ဌကထာ၌၊ ဝိနိစ္ဆယေဝ- သည်၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ဝတ္ထုဋ္ဌကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဝါမဋ္ဌေ - ဝါမဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ ယံ- အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဋ္ဌံ၊ တံ - ကို၊ ဝုတ္တ မေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ [“ဝါမောနာမ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ။]

အရညဋ္ဌေ- အရညဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ တာဝ - အရညဋ္ဌမှ ရှေးဥးစွာ၊ အရညံ- တောကို၊ ဒသေယန္တော (ဟုတွာ)၊ အရညံနာမ ယံ မနဿာနံ ပရိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ အရညန္တိ- ဟူ၍၊ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို အရညံနာမ အစရှိသောပါဠိ

ရပ်၌၊ ယသ္မာ၊ အရညံနာမ-တောမည်သည်။ မနုဿာနံ-တို့၏။ ဝါ-တို့သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတဗ္ဗိ - သိမ်းပိုက်အပ်သော တောသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ [လူတို့၏ ဂရိ ခံထားအပ်သော သစ်တောစသည်ကိုဆိုသည်။] အပရိဂ္ဂဟိတဗ္ဗိ- မသိမ်းပိုက် အပ်သော တောသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။ ဣပေန-၌ ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာ ပုဒ်၌ကား၊ ယံ - အကြင်တောသည်။ ပရိဂ္ဂဟိတံ - လူတို့ သိမ်းပိုက်အပ်သည်။ သာရကွံ-အစောင့်အရှောင့်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ)။ ယတော-အကြင် တောမှ၊ မူလေန - အဖိုးနှင့်၊ ဝိနာ၊ ကဋ္ဌလတာဒီနိ- ထင်း၊ နွယ်အစရှိသည် တို့ကို၊ ဂဟေတံ-၄၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ န လဟ္ပတိ၊ တံ-ထို ပိုင်ရှင်ရှိသောတောကို၊ အဓိပေတံ၊ တသ္မာ၊ ယံ မနုဿာနံ ပရိဂ္ဂဟိတံ ဟောတီတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္ထာ- ဟောတော်မူပြီး၍၊ ပုန၊ အရညန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တေန- ထိုစကားရပ်ဖြင့်၊ ဣမမတ္ထံ-ကို၊ ဒဿေတိ၊ (ကိ-အဘယ် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒဿေတိ - သနည်း၊) ပရိဂ္ဂဟိတဘာဝေါ-သည်။ အရညဿ-တော၏။ န လက္ခဏံ-လက္ခဏာမဟုတ်၊ ပန-အန္တယကား၊ ယံ-အကြင်အရပ်သည်။ အတ္ထ နော - ၏။ အရညလက္ခဏေန - တော၏လက္ခဏာဖြင့်၊ [“ အရညံနာမ ထပေတွာ ဂါဓဉ္စ ဂါမုပစာရဉ္စ အဝသေသံ အရညံနာမ ” ဟူသော တော၏ လက္ခဏာဖြင့်-ဟူလို၊] အရညံ-အရညမည်၏။ မနုဿာနဉ္စ- တို့သည်လည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတံ-သိမ်းပိုက်အပ်၏။ တံ-ထိုအရညလည်းမည်၊ လူတို့လည်း သိမ်းပိုက် အပ်သောအရပ်သည်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ - ၌ သိက္ခာပုဒ်၏အနက်၌၊ အရညံ - အရညမည်၏။ ဣတိ - ၌ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ (ဒဿေတိ)။ တတ္ထ-ထို အရ ညဋ္ဌာဏာ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-သည်။ အာရာမဋ္ဌာဒိသု၊ ဝုတ္တသဒိသော-ခိုင်အပ် ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့်တူ၏။ ပန-အထူးကား၊ ဣ-၌ အရညဋ္ဌကထာ၌၊ တတ္ထဇာတကေသု - ထိုတော၌ပေါက်သော သစ်ပင်တို့တွင်၊ ကေသ္မိံ ဝိ- တပင် လည်းဖြစ်သော၊ မဟလ္လရူက္ခေ - များသော အဘိုးရှိသော သစ်ပင်ကို၊ ခိန္န မတ္ထေ-ဖြတ်အပ်ပြီးကာမှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ပုန အရညံတိ ဝုတ္ထံ။ ။ “အရညံနာမ၊ပေ၊ဟောတိ၊ တံ အရညန္တိ” ဟု စာအများ ရှိ၏။ ထိုပါဠိ၌ “ တံ ” ဟု မပါသင့်၊ “ တသ္မာ ယံ မနုဿာနံ ပရိဂ္ဂဟိတံ ဟောတီတိ ဝတ္ထာ ပုန အရညန္တိ ဝုတ္ထံ ” နှင့် နောက် အဓိပ္ပါယ်ပြဝါကျကို ထောက်ပါ။ ပါဠိတော်၌ ကား-“ယံ-အကြင်အရပ်သည်။ ဝါ- ကို၊ မနုဿာနံ- တို့သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတံ-သည်။ အရညံ-တော၏ လက္ခဏာရှိသော တောသည်။ ဟောတိ-၏။ (တံ-ထိုအရပ်သည်။) အရညံနာမ - မည်၏” ဟု တ ဟူသော နိယမကို အပိုထည့်၍ ပေးရသည်။ ရှေ့ ဘူမဋ္ဌ စသော ကထာများ၌လည်း ၌သို့ချည်း တ သဒ္ဓါထည့်၍ ပေးရသည်။

စ - ဆက်၊ လတံဝါတိတ္ထေ - ဌ၊ ဝေတ္ထောပိ - ကြိမ်သည်၎င်း၊ လတာဝိ-
 နွယ်သည်၎င်း၊ လတာဝေ-လတာမည်သည်သာ၊ တတ္ထ-ထိုကြိမ်၊ နွယ်တို့တွင်၊
 ယော ဝေတ္ထောဝါ - အကြင် ကြိမ်သည်သော်၎င်း၊ (ယာ)လတာဝါ-သော်
 ၎င်း၊ ဒီဃာ - ရှည်သည်၊ ဟောတိ၊ မဟာရုက္ခေစ - သစ်ပင်ကြီး တို့ကို၎င်း၊
 ဝစ္ဆေစ - မြို့တို့ကို၎င်း၊ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာဝါ - ထိုးဖောက်၍ သော်၎င်း၊ [သစ်ကိုင်း
 တို့၏ အကြား၌ ထိုးဝင်၍ သွားသည်။] ဝေဋ္ဌေတွာဝါ - ရစ်ပတ်၍ သော်၎င်း၊
 ဝတာ-သွားသည်၊ (ဟောတိ)၊ သာ-ထိုနွယ်သည်၊ မူလေ-အရင်း၌၊ ဆိန္ဒာ-
 ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနာ)ပိ၊ အဝဟာရံ- ကို၊ န ဇနေတိ - မဖြစ်စေနိုင်၊
 အဂ္ဂေ-အဖျား၌၊ ဆိန္ဒာ(သမာနာ)ပိ၊ (အဝဟာရံ န ဇနေတိ)၊ ပန- အနွယ်
 ကား၊ ယဒါ၊ အဂ္ဂေပိ - ၌၎င်း၊ မူလေပိ- ၌၎င်း၊ ဆိန္ဒာ- ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၊
 ဟောတိ-၏၊ ပန- ဆက်၊ ဝေဋ္ဌေတွာ - သစ်ပင်၊ မြို့တို့ကို ရစ်ပတ်၍၊ ဒြိတာ-
 သည်၊ သစေ နဟောတိ-အံ၊ တဒါ အဝဟာရံ ဇနေတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဝေဋ္ဌေ
 တွာ , ဒြိတာ - တည်သော နွယ်သည်၊ ရုက္ခတော - ရစ်ပတ်ရာ သစ်ပင်မှ၊
 မောစိတမတ္တာ-လွတ်စေအပ်ပြီးကာမှသည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ဖြစ်မှ) အဝ
 ဟာရံ ဇနေတိ၊ တိဏံဝါတိတ္ထေ-၌၊ တိဏံဝါ - သက်ဝယ်မြက်သည်မူလည်း၊
 ဟောတု - စေ၊ ပဏ္ဍံဝါ - သစ်ရွက်သည် မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ [ပဏ္ဍံဝါတိ
 တာလပဏ္ဍာဒိပဏ္ဍံဝါ။] သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော မြက်၊ သစ်ရွက်ကို၊ တိဏဂ္ဂဟ
 ဏေနော-တိဏ သဒ္ဓါဖြင့်ပင်၊ ဝတိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ တံ- ထို မြက်၊ ထန်းရွက်
 အစရှိသည်ကို၊ ဝေဟတ္ထာဒနာဒီနံ-အိမ်မိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ-
 အကျိုးငှါ၊ ပရေဟိ-တို့သည်၊ ဆိန္ဒံ-ဖြတ်အပ်ပြီးသောမြက်၊ ထန်းရွက်စသည်
 ကို၊ ဝဏ္ဏန္တောဝါ-ယူသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ဆိန္ဒိတွာ-
 ၍၊ ဝဏ္ဏန္တောဝါ- ယူသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခူ-ကို) ဘဏ္ဏုလေန-ဖြင့်၊
 ကာရေတဗ္ဗော။

စ-ဆက်၊ ဧဝံဝလံ- လျော်မျှစသည် ခောက်သက်သက်၊ တိဏပဏ္ဏမေဝ-
 သည်သာ၊ န-မဟုတ်သေး၊ အညမ္ဘိ-သော၊ လံကိဉ္စိ-သော၊ ဝါကဆလ္လိအာဒိ -
 လျော်မျှင်၊ သစ်ခေါက် အစရှိသည်ကို၊ ယတ္ထ- အကြင်လျော်မျှင်၊ သစ်ခေါက်
 စသည်၌၊ သာမိကာ - တို့သည်၊ သာလယာ - တွယ်တာခြင်း ရှိကုန်သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ တံ - ထို လျော်မျှင်၊ သစ်ခေါက် အစရှိသည်ကို၊ [ဝါကဆလ္လိ
 အာဒိ ပုဒ်ကိုပင် “ ယတ္ထ သာမိကာ သာလယာ တံ ” ဟု ထင်ဖွင့်သည်။]
 ဝဏ္ဏန္တော-ကို၊ ဘဏ္ဏုလေန ကာရေတဗ္ဗော၊ တစ္ဆေတွာ-ရွေ၍၊ ထပိတော-
 သော၊ အဒ္ဓဂတောပိ - ရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော။

[စိရကာလံ တတ္ထေဝ ဌိတောပိ။] ရုက္ခော - ကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်သစ်ပင်သည်။ အဂ္ဂေစ-၌၎င်း၊ မူလေစ-၌၎င်း၊ ဆိန္ဒော-ဖြစ်အပ် ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ အဿ-ထိုသစ်ပင်၏၊ သာခါပိ-တို့သည်လည်း၊ ပူတိကာ- ပုတ်ဆွေးကုန်သည်။ ဇာတာ - နံပြီ၊ ဆလ္လိယောပိ - အခေါက်တို့သည်လည်း၊ ဂဠိတာ- လျှောက်ကုန်ပြီ၊ အယံ- ဤသစ်ပင်ကို၊ သာမိကေဟိ၊ ဆဒ္ဓိတော- စွန့်ပစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂဟေတံ ဝဇ္ဇတိ၊ [ပံသုကုလသညာယ ဂဟဏံ ဝုတ္တံ] လက္ခဏန္တိန္ဒဿာပိ-တွင်းအပ်သော အမှတ်တံဆိပ် ရှိသော သစ်ပင်၏လည်း၊ ယဒါ၊ လက္ခဏံ - အမှတ်တံဆိပ်သည်။ ဝါ-ကို၊ ဆလ္လိယာ- ဖြင့်၊ ပရိယောနဋ္ဌံ - မြွေးယှက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ [ဣမိနာ သာမိကာနံ နိရ ပေက္ခတံ ဒေသေတိ။] တဒါ ဂဟေတံ ဝဇ္ဇတိ။

ဂေဟာဒီနံ-တို့၏၊ အတ္ထာယ၊ ရုက္ခေ- တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ ယဒါ၊ တာနိ-ထို အိမ်အစရှိသည်တို့သည်။ ဝါ- တို့ကို၊ ကတာနိ-ပြုအပ်ပြီးကုန်သည် ၎င်း၊ အဇ္ဈာဝုတ္တာနိစ- နေအပ်ပြီးကုန်သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ၊ [ကတာနိ-ပရိနိဋ္ဌိ တာနိ၊ မနုဿေဟိစ အဇ္ဈာဝုတ္တာနိ။] (တဒါ)၊ ဒါရုနိ - သစ်သားတို့သည်။ [ဂေဟာဒီနံ ကတတ္တာ တတော အဝသိဋ္ဌ ဒါရုနိ။] အရညေ-၌၊ ဝဿေနစ- ခိုမ်းကြောင့်၎င်း၊ အာတပေနစ-နေပူကြောင့်၎င်း၊ ဝိနဿန္တိ-ပျက်စီးကုန်၏၊ ဤဒိသာနိပိ - ဤကဲ့သို့ ရှုအင်ကုန်သော သစ်သားတို့ကိုလည်း၊ ဒိသ္မာ - ၍၊ (ဂဟေတံ၌စပ်) ဆဒ္ဓိတာနိ-စွန့်ပစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဟေတံ- ပံသုကုလသညာဖြင့် ယူခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ ယသ္မာ , အရည သာဓိကာ- သစ်တော ပိုင်ရှင်တို့သည်။ ဧတေသံ - ဤ သစ်သားတို့၏၊ အနိ သာရာ - အစိုးရသူ မဟုတ်ကုန်၊ ယေဟိ - အကြင်သူတို့သည်။ အရညဿာမိ ကာနံ-တို့အား၊ ဒေယျဝဋ္ဌံ-ပေးထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ဒတွာ- ပြီး၍၊ ဆိန္ဒာနိ- ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ တေ ဝေ - ထို ဝယ်သူတို့သည်သာ၊ ဣဿရာ- ကုန်၏၊ တေဟိစ- ထို ဝယ်သူတို့သည်လည်း၊ တာနိ-ထိုသစ်သား တို့ကို၊ ဆဒ္ဓိတာနိ-နံပြီ၊ တတ္ထ - ထိုသစ်သားတို့၌၊ နိရာလယာ- တွယ်တာခြင်း မရှိကုန်သည်။ ဇာတာ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ထို ကြောင့်တည်း။

ယောပိဘိက္ခု၊ ပဌမံယေဝ - အစကပင်၊ အရညပါလာနံ - သစ်တော စောင့်တို့အား၊ ဒေယျဓမ္မံ ဒတွာ, အရညံ-သစ်တောသို့၊ ပပိသိတွာ, ယထာ ရူစိတေ- အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ရုက္ခေ-တို့ကို၊ ဂါဟာပေတိ- ထုတ်ယူစေ၏၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ တေသံ - ထို သစ်တောစောင့် တို့၏၊ အာရက္ခဋ္ဌာနံ - စောင့်ရှောက်ရာ အရပ်သို့၊ အဂတိံဘပိ - မသွားမူ၍လည်း၊

ယထာရူစိတေန - အကြင် အကြင်အလိုရှိ အပ်သော၊ မဂ္ဂေန - ဖြင့်၊ ဝန္တံ - ထွက်သွားခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ပဝိသန္တော-စဉ်၊ အဒတွာ- မပေးခဲ့သေး မှု၍၊ နိက္ခန္တော-ထွက်လသော်၊ ဝါ-ထွက်ခါမှ၊ ဒဿာမိ- အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ရုက္ခေ - တို့ကို၊ ဝါဟာပေတွာ - ပြီး၍၊ နိက္ခန္တော-သော်၊ တေသံ-ထို သစ်တောစောင့်တို့အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးလိုက်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ဒတွာ-၍၊ ဝစ္ဆတိ-သွားအံ့၊ ဝဇ္ဇတိဝေ- ကေန အပ်သည်သာ၊ အာဘောဝံ- နှလုံးသွင်း မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ အထာပိ ဝစ္ဆတိ-အံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်းမှုကိုပြု၍ သွားသနည်း)၊ ဒေဟိ - ပေးပါလော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဒဿာမိ - ပေးအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဘောဝံကတွာ အထာပိ ဝစ္ဆတိ)၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ-ပေးရာသည်သာ၊ ဝါ-ပေးရ မည်သာ၊ ကောစိ-တစုံတယေဝံသော ဒါယကာသည်၊ အတ္တနော ဓနံ ဒတွာ၊ ဘိက္ခုဿ-အား၊ ဝါ-၏၊ ဝန္တံ-ငှါ၊ ဝါ-သွားခွင့်ကို၊ ဒေထ- ပေးလိုက်ပါ ကုန်၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊(ဝေံသတိ)၊ လဒ္ဓကပ္ပမေဝ-ရအပ်သောအပ်ခြင်း၏ အကြောင်းရှိသည်သာ၊ (ဝန္တံ ဝဇ္ဇတိ)၊ [ဤ“ဝန္တံ ဝဇ္ဇတိ”ပိုဟန် တူ၏။]

ပန-ဆက်၊ ကောစိ- သော၊ ဣဿရဇာတိကော - အစိုးရသူ၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောရှိသူသည်၊ ဓနံ အဒတွာဝ၊ ဘိက္ခုနံ - တို့၏၊ ဘာဝံ - ကို၊ မာဂဏှထ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝါရေတိ-အကယ်၍တား မြစ်အံ့၊ အရညပါလာ စ- တို့သည်ကား၊ မယံ- ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ - တို့၏၎င်း၊ တာပသာနဉ္စ- တို့၏၎င်း၊ ဘာဝံ၊ အဂဏှန္တာ - မယူကုန်လသော်၊ ကုတော- မှ၊ လစ္ဆာမ- ရကုန်တော့အံ့နည်း၊ ဘန္တေ - တို့၊ ဒေထ၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊ ပန - ကား၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ အရညပါလေသု- တို့သည်၊ နိဒ္ဒါယန္တေသုဝါ-အိပ်ပျော်နေကုန်စဉ်သော်၎င်း၊ ကိဋ္ဌာပသုတေသု ဝါ- ပျော်ပါး ကစားခြင်း၌ လေ့ကျက်နေကုန်စဉ် သော်၎င်း၊ ကတ္တစိ - တစုံ တခုသော အရပ်သို့၊ ပက္ကန္တေသုဝါ - ဖဲသွားကုန် သော်၎င်း၊ အာဂတိာ၊ အရညပါလာ-တို့သည်၊ ကုဟိ - နည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ပက္ကောသိတွာပိ - လှမ်း ခေါ်၍လည်း၊ အဒိသွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဝစ္ဆတိ-၏၊(တဿ-ထိုရဟန်း၏) ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ အာရက္ခဋ္ဌာနံ ပတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဒီနိ - တို့ကို၊ မနသိ ကရောန္တောဝါ - နှလုံးသွင်းလျက် သော်၎င်း၊ အညပိဟိတော-တပါးသောအာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-သော်၎င်း၊ အသတိယာ- သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝါ-အမှတ်တမဲ့၊ အတိတ္တမ တိ - လွန်သွား၏၊ တဿာပိ - ၏လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ (ဟောတိ)၊

ယဿာပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ တံဌာနံ-ထိုစောင့်ရှောက်ရာအရပ်သို့၊ ပတ္တဿ - ရောက်စဉ်၊ စောရောဝါ - ဒါးမြဲသည်သော်၎င်း၊ ဟတ္ထိဝါ , ဝါဠ မိဂေါဝါ-မြဲသို့ သစ်ကျား စသော သားရဲသည်သော်၎င်း၊ မဟာမေဃော ဝါ-သော်၎င်း၊ ဝုဠဟတိ-ထလာအံ့၊ ဝါ- တက်လာအံ့၊ သောစ- ထိုရဟန်း သည်လည်း၊ တမ္မာ ဥပဒ္ဒဝါ - ထိုဘေးရန်မှ၊ မုစ္ဆိတုကဗျတာယ - လွတ်လို သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဟသာ တံဌာနံ, အတိတ္ထမတိ- အံ့၊ တာဝရက္ခတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင်စောင့်ပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ အရညေ-၌၊ ဣဒံ အာရက္ခဋ္ဌာနံနာမ-မည်သည်၊ သုကံဃာတတောပိ-ကင်းခွန် ကေဘက်ရာ အရပ်ထက်လည်း၊ ဝရူကတရံ - သာ၍လေး၏၊ ဟိ - မှန်၊ သုကံ ဃာတဿ-၏၊ ပရိစ္ဆေခံ-သို့၊ အနောက္ကမိတွာ-မသက်ရော်မှ၍၊ ဝုရတောဝ- မှပင်၊ ပရိဟရန္တော-ရှောင်သွားသောရဟန်းသည်၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ပန- ဤစောင့်ရှောက်ရာအရပ်ကိုကား၊ ထေယျစိတ္တေန, ပရိဟရန္တဿ- ရှောင်လွှဲသောရဟန်း၏၊ အာကာသေန, ဝစ္ဆတောပိ-တန်ခိုးဖြင့် သွားသော ရဟန်း၏လည်း၊ ပါရာဇိကမေဝ(ဟောတိ)၊ တသ္မာ, ဣ- ဤစောင့်ရှောင်ရာ အရပ်၌၊ အပ္ပမတ္တေနဝ-မမေ့မလျော့ မပေ! မဆသည်သာလျှင်၊ ဘဝိတမ္ပံ၊ ဣတိ-တည်း၊....အရညဋ္ဌကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပန - ကား၊ ဥဒကေ - ရေ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဘာဇန ဝတန္တိ - ကား၊ ဥဒကဒုဗ္ဘဘကာလေ - ရေ၏ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ရာအခါ၌၊ ဥဒကမဏိကာဒီသု - ရေအိုးစရိုး အစရှိကုန်သော၊ [မဟာကုစ္ဆိကာ ဥဒက စာဋိ-ဝမ်းမှိုက်ကျယ်သော ရေအိုးစရိုးသည်၊ ဥဒကမဏိကော၊ သ မေခလာ (ခါးစည်းကြိုးငါသော) စာဋိ ဥဒကမဏိကောတိဝိ ဝဒန္တိ။] ဘာဇနသု- အိုးတို့၌၊ သင်္ဂေါပေတွာ - လုံခြုံစေ၍၊ ထပိတံ (ဟောတိ)၊ တံ - ထိုရေသည်၊ ဝါ-ကို၊ ယသ္မိံ ဘာဇနေ-၌၊ ထပိတံ ဟောတိ၊ တံဘာဇနံ- ကို၊ အာဝိဋ္ဌိတွာ ဝါ-စောင်း၌ ၍သော်၎င်း၊ ဆိဒ္ဓံ-အပေါက်ကို၊ ကတွာဝါ-သော်၎င်း၊ တတ္ထ- ထို အိုးစရိုး စသည်တို့၌၎င်း၊ ပေါက္ခရဏီတဋ္ဌာကေသုစ - လေးထောင့်ကန်၊ တဘက်ဆည်ကန်တို့၌၎င်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဘာဇနံ-အိုးခွက်ကို၊ ပဝေသေတွာ ဝါ-သွင်း၍သော်၎င်း၊ ဝဏ္ဏန္တဿ - ယူသော ရဟန်း၏၊ သပ္ပိတေလေသု-

ဣဒံ၊ ဝေ၊ ပါရာဇိကမေဝ ။ ။ ဤစကားကိုထောက်၍ ရထား, သင်္ဘော, ရုံပွဲများ၌ လက်မှတ်မယုတ် လက်မှတ်စစ်ရာဌာန, လက်မှတ်သိမ်းရာဌာနကို ရှောင်လွှဲ၍ သွားသောရဟန်းတို့မှာ ပါရာဇိကတည်း ဟု မှတ်၊ အတင်းသွားသူ အတင်းဝင်သူမှာ ပါရာဇိက ဟု အထူးဆိုဘွယ် မလို။

ထောပတ်, ဆီတို့၌၊ ဝုတ္တနယေန ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန - ဆက်၊ မရိယာဒစ္ဆေဒန - ကန်ဘောင် ကန်ရိုးကို ဖြတ်ချိုးခြင်း၌၊ တတ္ထဇာတကဘူတ ဝါမေန - ထိုကန်ရိုး၌ပေါက်သော ဘူတဂါမ်သစ်ပင်နှင့်၊ သဒ္ဓိဗ္ဗိ၊ မရိယာဒ်-ကန်ရိုးကို၊ ဆိန္ဒန္တဿ-ဖြတ်ချိုးသော ရဟန်း၏၊ အဒိန္နာဒါနဿ-၏၊ ပယော ဂတ္တာ-သဟပယောဂ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုတ္တင်္ဂ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်ဥူးအံ့၊ တဗ္ဗ - ထို ဒုတ္တင်္ဂအာပတ် သည်လည်း၊ ပဟာရေ ပဟာရေ - ပုတ်ခတ်တိုင်း ပုတ်ခတ်တိုင်း၌၊ ဟောတိ၊ အန္တော- ကန်၏အတွင်း၌၊ ဌတ္တာ - တည်၍၊ ဗဟိ မုခေါ-ကန်၏ပြင်ဘက်သို့ ရှေ့ရှုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဆိန္ဒန္တော - ဖြတ်ချိုးသော ရဟန်းကို၊ ဗဟိအန္တေန - ကန်၏ပြင်ဘက် အစွန်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပေ၊ အန္တောစ - ကန်၏ အတွင်း၌၎င်း၊ ဗဟိစ - ၌၎င်း၊ ဆိန္ဒိတ္တာ - ပြီး၍၊ မဇ္ဈေ- အလယ်ခေါင်၌၊ ထပေတွာ - တန့်ရပ်ထား၍၊ တံ-ထိုအလယ်အရပ်ကို၊ ဆိန္ဒန္တော - ချိုးဖြတ်သော ရဟန်းကို၊ မဇ္ဈေန ကာရေတဗ္ဗော၊ မရိယာဒ် - ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-ကို၊ ကတွာ - ပြီး၍၊ ဝါဝေါ- နွားမတို့ကို၊ ပက္ခောသတိ - ကိုယ်ထိုင် ခေါ်အံ့၊ ဝါမဒါရကေဟိဝါ- ရွာသားကလေး တို့သည်မူလည်း၊ ဝါ- တို့ကို မူလည်း၊ ပက္ခောသာပေတိ- ခေါ်စေအံ့၊ ဝါ-အခေါ်ခိုင်းအံ့၊ တာ-ထိုနွားမ တို့သည်၊ အာဂဏ္ဍာ၊ ဒုရေဟိ-ခွါတို့ဖြင့်၊ မရိယာဒ်, ဆိန္ဒန္တိ- နင်းချိုးကုန်အံ့၊ တေနေဝ- ထိုရဟန်းသည်သာ၊ [ကန်ရိုးကို အားနည်းအောင် ပြုထားသော ရဟန်းသည်သာ၊] ဆိန္ဒာ-ချိုးဖြတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ။

မရိယာဒ် ဒုဗ္ဗလံကတွာ, ဝါဝေါ-တို့ကို၊ ဥဒကေ-၌၊ ပဝေသေတိ-ဝင်စေ အံ့၊ ဝါ-သွင်းအံ့၊ ဝါမဒါရကေဟိဝါ- တို့သည်သော်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော် လည်း၊ ပဝေသာပေတိ- ဝင်ပစေဟု ခေါ်ခိုင်းအံ့၊ ဝါ-အသွင်းခိုင်းအံ့၊ တာဟိ- ထို နွားမတို့သည်၊ ဥဋ္ဌာဝိတဝိစိယော - ထစေအပ်သော လှိုင်းတို့သည်၊ မရိယာဒ်, ဆိန္ဒိတ္တာ-ဖျက်ခွဲ၍၊ ဝစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဝါမဒါရကေဝါ-တို့ကိုမူလည်း၊ ဥဒကေ-၌၊ ကိဠထ- ကစားကြကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- အံ့၊ ကိဠန္တေဝါ- ကစားနေသော ကလေးတို့ကိုသော်၎င်း၊ ဥတြာသေတိ - လန့်ပြေးစေအံ့၊ တေဟိ- ထို ရွာသားကလေးတို့သည်၊ ပေ၊ အန္တောဥဒကေ- ရေ၏အတွင်း၌၊ ဇာတရူက္ခံ-ပေါက်သောသစ်ပင်ကို၊ ဆိန္ဒတိ - ကိုယ်ထိုင်ဖြတ်အံ့၊ အညေနဝါ-

မရိယာဒ် ဒုဗ္ဗလံကတွာ။ ။ကေန ကျိုးပြတ်ခြင်းသဘောရှိကြောင်း ပြခြင်းငှါ၎င်း သက္ကဒေယု၏အရာကို ပြခြင်းငှါ၎င်း “ မရိယာဒ် ဒုဗ္ဗလံကတွာ ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ အားနည်းအောင်ပြုတ်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သမျှ ပယောဂကိုပြုလျှင် ကန်ရိုးကို ချိုး၍ ထွက်သွားသောရေ၏ တန်ဖိုးအလိုက်ခိုးခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်သာ။

အခြားသူသည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဆိန္ဒာပေတိ-ဖြတ်စေအံ့၊ ပတန္တေန-
လည်းသော၊ တေနပိ - ထိုသစ်ပင်သည်လည်း၊ ပေ၊ တဋ္ဌာကရက္ခဏတ္ထာယ-
တဘက်သည်ကန်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ တဋ္ဌာကတော-မှ၊ နိဗ္ဗဟန
ဥဒကံဝါ-ထုတ်ပစ်အပ်သော ရေကိုသော်၎င်း၊ ["ရေများစွာပြန်၍ ကန်ရိုးကို
မချိုးပါစေလင့် " ဟု ကြံ၍ ကန်ရိုးကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ကန်ရိုး၏ဘေး
တဘက်ဖြင့် လွတ်ပစ်အပ်သော ရေ၊] နိဗ္ဗမနတုမ္ဘဝါ - ရေကိုထုတ်ကြောင်း
ပြန်ကိုသော်၎င်း၊ ပိဒဟတိ- ပိတ်အံ့၊ အညတော-အခြားအရပ်သို့၊ ဝစ္ဆန္တိ-
သွားသော၊ ဥဒကံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်
ဖွဲ့ဆည်းလသော်၊ ဣ - ဤ တဘက်သည်ကန်သို့၊ ပဝိသတိ - ၏ ဝေ - ဤ
ဝင်လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပါဠိဝါ - ကံသင်းကိုသော်လည်း၊
ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့ဆည်းအံ့၊ မာတိကံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ဥဇကံ-အောင်၊ ကရောတိ-
အံ့၊ တဿ-ထို သူတပါး တဘက်သည်ကန်၏၊ ဥပရိဘာဂေ-၌၊ ဌိတိ-သော၊
အတ္တနော-၏၊ တဋ္ဌာကံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဘိန္ဒတိ-ဖောက်ချလိုက်အံ့၊ ဥဿန္တံ-
များသော၊ ဥဒကံ - သည်၊ မရိယာဒံ - သူတပါး၏ ကန်ဘောင် ကန်ရိုးကို၊
ဂဟေတွာ၊ ဝစ္ဆတိ-အံ့၊ ပေသဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဖြတ်ချိုးခြင်းတို့၌၊ နိက္ခန္တ
ဥဒကန္တါနုရူပေန - ထွက်သွင်းသော ရေ၏ တန်ဖိုးအား လျှောက်ပတ်သော၊
အဝဟာရေန-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ နိဗ္ဗမနပနာဠိ - ရေထုတ်ကြောင်းပြန်ကို၊
ဥဿါဒေတွာ- ဖွင့်၍၊ နိဟရန္တဿာဝိ- ၏လည်း၊ ဒေသဝနယော၊

ပန - ဆက်၊ ဘေန- ထိုရတန်းသည်၊ မရိယာဒါယ- ကို၊ ဒုဗ္ဗလာယ- ကို၊
ကတာယ-ပြုအပ်ငြီးသော်၊ အတ္တနော-၏၊ (နှားမဟူသော မိမိတို့၏)၊ ဓမ္မတာ
ယ-ဖြင့်၊ အာဂတ္တာဝါ-သော်၎င်း၊ အနာဏတ္ထေဟိ- မစေခိုင်းအပ်ကုန်သော၊
ဂါမဒါရကေဟိ - ရွာသားကလေးတို့သည်၊ အာရောပိတာ - ကန်တွင်းသို့
တက်စေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာဝါ- ၎င်း၊) ဂါဝိယော- တို့သည်၊ ဒုရေဟိ-
ခွါတို့ဖြင့်၊ မရိယာဒံ- ကို၊ ဆိန္ဒန္တိ- ချိုးဖြတ်ကုန်အံ့၊ အတ္တနောယေဝ-၏သာ
လျှင်၊ ဓမ္မတာယ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ အနာဏတ္ထေဟိ - န်သော၊ ဂါမဒါရကေဟိ-
တို့သည်၊ ဥဒကေ-၌၊ ပဝေသိတာ- သွင်းအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာဝါ-၎င်း၊)
ဂါဝိယော- တို့သည်၊ ဝိစိယော- လိုင်းတို့ကို၊ ဥဋ္ဌာပေန္တိ - ထစေကုန်အံ့၊ ဂါမ
ဒါရကာဝါ - တို့သည်မူလည်း၊ သယမေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ပဝိသိတွာ-
ဝင်၍၊ ကိဋန္တာ-န်သျှက်၊ (ဝိစိယော-တို့ကို) ဥဋ္ဌာပေန္တိ -န်အံ့၊ အန္တော ဥဒ
ကေဝါ-ရေ၏အတွင်း၌သော်လည်း၊ ရုက္ခော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အညေန-သည်၊
ဆိန္ဒမာနော - ဖြတ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ပတိတွာ- လဲ၍၊ (ဝိစိယော) ဥဋ္ဌာ

ပေတိ၊ ဥဋ္ဌာပိတာ - နံသော၊ ဝိစိယော - တို့သည်၊ မရိယာဒံ - ကို၊ ဘိန္နန္တိ-
 ဖျက်ခွဲကုန်အံ့၊ မရိယာဒံ - ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ - ကို၊ ကတွာ - ရှိ၊ သုက္ခတဋ္ဌာကဿ-
 ခြော်သော တဘက်ဆည်ကန်၏၊ ဥဒက နိဗ္ဗဟနဋ္ဌာနံဝါ- ရေထုတ်ရာအရပ်ကို
 သော်၎င်း၊ ဥဒက နိဗ္ဗမနတုဗ္ဗံဝါ - ရေထုတ်ကြောင်း ပြွန်ကို သော်၎င်း၊ ပိဒ
 ဟတိ- ပိတ်အံ့၊ အညတော- အခြားအရပ်သို့၊ ဂမနမဂ္ဂေဝါ - သွားကြောင်း
 လမ်း၌သော်လည်း၊ ပါဠိ - ကန်သင်းကို၊ ဗန္ဓတိ - အံ့၊ သုက္ခမာတိကံဝါ-
 ကိုလည်း၊ ဥဇုကံ- ဖြောင့်ဖြောင့်၊ ကရေတိ- အံ့၊ ပေ၊မရိယာဒံ -ကို၊ ဘိန္နတိ၊
 သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ပယောဂတို့၌၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ နိဒါယေ- နွေအခါ၌၊ သုက္ခဝါပိ
 ယာ-ခြောက်သော ရေကန်၏၊ မရိယာဒံ-ကို၊ ယာဝ တလံ- အောက်အပြင်
 တိုင်အောင်၊ ပါဒပတွာ - ရောက်စေ၍၊ ဘိန္နတိ - ဖောက်ထားအံ့၊ ပစ္ဆာ- ၌၊
 ဒေဝေ-သည်၊ ဝုဋ္ဌေ-ရွာလသော်၊ အာဂတာဂတံ- လာတိုင်းလာတိုင်းသော၊
 ဥဒကံ- သည်၊ ပလယတိ - ထွက်ပြေးအံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ တပုစ္ဆ
 ယာ-ထိုထွက်ပြေးသော ရေဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သဿံ-ကောက်သည်၊ ဥပုဇ္ဇတိ-ဖြစ်နိုင်၏၊ တတော-
 ထိုကော်မှ၊ ပါဒမတ္တဋ္ဌနကမ္ပိ-တမတ်မျှတန်သည်လည်းဖြစ်သောကောက်ကို၊
 အဒေန္တော- အစားမပေးလသော်၊ ပေ၊ အဿမဏော - သည်၊ ဟောတိ-၏၊
 ပန - ဆက်၊ သဗ္ဗသာဓာရဏံ - အလုံးစုံသော လူတို့နှင့် ဆက်ဆံသော၊ ယံ
 တဋ္ဌာကံ- သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တဋ္ဌာကေ- ၌၊ ဥဒကဿ-ရေ၏၊ သဗ္ဗေပိ-
 ကုန်သော၊ မနဿာ - တို့သည်၊ ဣဿာရာ - အစိုးရတို့တည်း၊ ပန - ဆက်၊
 အဿ-ထိုတဘက်ဆည်ကန်၏၊ ဟေဋ္ဌတော-၌၊ သဿာနိ-တို့ကို၊ ကရောန္တိ-
 ပြုလုပ်ကုန်၏၊ သဿပါယနတ္ထံ-ကောက်တို့ကို ရေသောက်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊
 တဋ္ဌာကတော - မှ၊ မဟာမာတိကာ - အများဆိုင် မြောင်းကြီးသည်၊ နိက္ခ
 မိတွာ, ခေတ္တမဇ္ဈေန - ဖြင့်၊ ယာတိ-အံ့၊ သာပိ - ထိုအများဆိုင် မြောင်းကြီး
 သည်လည်း၊ သဒါ-သိမ်း၊ သန္နနကာလေ-စီးရာအခါ၌၊ သဗ္ဗသာဓာရဏာ-
 ၏၊ ပန-ကား၊ တတော-ထိုအများဆိုင်မြောင်းကြီးမှ၊ ဒုဒ္ဒကမာတိကာယော-
 တို့ကို၊ နိတရိတွာ - ထုတ်ဆောင်၍၊ ဝါ - သွယ်၍၊ အတ္တနောအတ္တနော-၏၊
 ကေဒါရေသု-လယ်တို့၌၊ ဥဒကံ, ပဝေသေန္တိ- ဝင်စေကုန်၏၊ ဝါ-သွင်းကုန်
 ၏၊ တံ-ထိုရေကို၊ အညေသံ-တို့အား၊ ဂဟေတု-ငှါ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ နဒေန္တိ။

နိဒါယသမယေဝ-၌ပင်၊ ဥဒကေ - သည်၊ မန္တိဘူတေ - နည်းသည်ဖြစ်၍
 ဖြစ်လသော်၊ ဝါရေန - အလှည့်ကျအားဖြင့်၊ ဥဒကံ ဒေန္တိ၊ ယော - အကြင်

လယ်ရှင်သည်၊ ဥဒကဝါရေ- ရေယုလှည့်သည်၊ သမ္ပတ္တေ - သော်၊ န လဘတိ၊ တဿ - ထိုလယ်ရှင်၏၊ သဿာနိ - တို့သည်၊ မိလာယန္တိ - ညှိုးနွမ်းကုန်၏၊ တသ္မာ၊ အညေသံ- အခြားသူတို့၏၊ ဝါရေ - အယုည့်၍၊ အညော ဝဟေတုံ န လဘတိ၊ တတ္ထ - ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌၊ ယောဘိက္ခု ပရေသံ၊ ခုဒ္ဒကမာတိကာ တောဝါ- မှသော်၎င်း၊ ပေ၊ ပဝေသေတိ - အံ့၊ အဋ္ဌဝိမုခံဝါ - ဧတာအုပ်သို့ ရှေးရှုကိုသော်လည်း၊ ဝါဟေတိ - ဆောင်စေအံ့၊ ဝါ - ဧတာအံ့၊ အဿ- ထို ရဟန်း၏၊ အဝဟာရောဝ ဟောတိ၊ ယောဝိ - အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ စိရေန - ကြာမြင့်မှ၊ မေ-၏၊ ဥဒကဝါရော - ရေသွင်းလှည့်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣဒ္ဓဗ္ဗသဿံ - သည်လည်း၊ မိလာယတိ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြ၍၊ ပရေသံ- တို့၏၊ ကေဒါရေ-၌၊ ပဝိသန္တဿ-ဝင်သော၊ ဥဒကဿ-၏၊ ပဝိသနမဂ္ဂံ-ဝင်ကြောင်း လမ်းကို၊ ဝိဒဟိတော၊ အတ္ထနော-၏၊ ကေဒါရံ၊ ပဝေသေတိ - အံ့၊ (အဿ- ထိုရဟန်း၏) အဝဟာရောဒေဝ-ပတ်တည်း။

ပန-ဆက်၊ တဠာကတော-မှ၊ ဥဒကေ-သည်၊ အနိဂ္ဂတေ(ဝါ)-မထွက် သေးမီသော်၎င်း၊ ပရေသံ၊ မာတိကာမုခံ- မြောင်းငယ်သို့ရှေးရှု၊ အသမ္ပတ္တေ ဝါ-မရောက်သေးမီသော်၎င်း၊ [တဠာကတော နိက္ခဒိတွာ မဟာမာတိကာယ ဝေ ပြိတေး] သုက္ခမာတိကံယေဝ-ကိုသာ၊ [တတ္ထ တတ္ထ ဗန္ဓတိ၌စပ်၊] ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖွဲ့လသော်၊ အာဝဗ္ဗန္တိ - လာသော၊ ဥဒကံ- သည်၊ အညေသံ-တို့၏၊ ကေဒါရေ-တို့သို့၊ အပ္ပဝိသိတွာ-မဝင်မှ၍၊ အတ္ထနော ယေဝ ကေဒါရံ , ပဝိသတိ- ၏၊ ဝေ- ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ သစေ ဗန္ဓတိ၊ (ဝေသတိ)၊ အနိက္ခန္ဓေ - ရေ မထွက်သေးမီ၊ ဗဒ္ဓါ-ဖွဲ့အပ်သည်၊ (သမာနာ- သော်၊) သုဗဒ္ဓါ - ကောင်းစွာ ဖွဲ့အပ်သည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏၊) နိက္ခန္ဓေ - ရေထွက်လသော်၊ ဝါ - ရေထွက်မှ၊ ဗဒ္ဓါ- ဖွဲ့အပ်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊) ဘဏ္ဍဒေယျံ(ဟောတိ)၊ တဠာကံ- သို့၊ ပေ၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ တဠာကံ- ကို၊ နိဿာယ, ခေတ္တဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ကတတ္ထာ - တည်း၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိအာဒိသု - တို့၌၊ အဝဟာရော - တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တိ၊ တံ - ထို စကားသည်၊ ဝတ္ထု ကာလဉ္စ ဒေသဉ္စာတိ - ဟူသော၊ ဣဒေနာ လက္ခဏေန - နှင့်၊ န သမေတိ၊ [ကန်၌ တည်သောရေ၏ သမ္ပသာဓာရဏဖြစ်ရကား ထိုရေ၏အပရိဂ္ဂဟိတ(မည်သူမျှ မသိမ်းပိုက်အပ်သော) ဝတ္ထုဖြစ်ခြင်းကို “ ဝတ္ထုဟူသော ထို လက္ခဏာနှင့် မညီခြင်း” ဟု ဆိုသည်၊] တသ္မာ၊ ပေ၊ ယုတ္တိ-အသင့်တည်း၊ ဣတိ - တည်း၊... ဥဒကကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဒန္တပေါနိ - ဒန်ပူကို၊ အာရာမဋ္ဌကဝိနိစ္ဆယေန - အရာမိ၌ တည်သော ဘဏ္ဍာကို ဆုံးဖြတ်ကြောင်း နည်းဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗံ - ၏၊ ပန - အထူးကား၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ သံဃဿ-သံဃာ၏၊ ဝေတနဘဇ္ဇော- အဖြင့် မွေးမြူအပ်သူသည်၊ ဝါ- အစားသည်၊ ဟုတ္တာ၊ ဒေဝသိကံဝါ - နွေတိုင်းသော်၎င်း၊ ပက္ခမာသဝါရေနဝါ- တပက္ခ တကြိမ်၊ တလတကြိမ်အားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ဒန်ပူကို၊ အာဟရတိ-ပိုးဆောင်၏၊ သော-ထိုသူသည်၊ တံ-ထို ဒန်ပူကို၊ အာဟရိဘွာ-ပြီး၍၊ ဆိန္နိတွာပိ-ဖြတ်ပြီး၍ လည်း၊ ယာဝ-လောက်၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ န သမ္ပဋိစ္ဆာပေတိ-လက်မခံစေရ သေး၊ ဝါ- မအပ်နှံရသေး၊ တာဝ- ထိုမအပ်နှံရသေးသမျှ၊ တဿေဝ - ထို သူ၏သာလျှင်၊ (သန္တကံ-သည်) ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ တံ- ထို ဒန်ပူကို၊ တေယျ စိတ္တေန၊ ဝဏ္ဏန္တော-ယူသော ရဟန်းကို၊ ဘဏ္ဍေနေ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပန- ဆက်၊ တတ္ထဇာတကံ- ထို သံဃိကကျောင်းတိုက်၌ ပေါက်သော ဒန်ပူသည်၊ [ခင်ပုတ်နှယ်စသည်ကို ဆိုသည်။] ဝရုဘဏ္ဍံ-ဝရုဘဏ်တည်း၊ တမ္ဗိ-ထို ဒန်ပူ ကိုလည်း၊ ဘိက္ခုသံဃေန-သည်၊ ရက္ခိတဂေါပိတံ-စောင့်ရှောက်အပ် လိုရှိ စေအပ်သော ဒန်ပူကို၊ ပေ၊ ဝဏ္ဏပုဂ္ဂလဂိဟိမနဿ သန္တကေပိ-ဂိုဏ်း၊ တယောံ သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူဝတ်ကြောင်တို့၏ ဥစ္စာလည်း ဖြစ်သော၊ ဆိန္နကေစ - ဖြတ် အပ်ပြီးလည်း ဖြစ်သော၊ အန္တိန္နကေစ - မဖြတ်အပ်သေးလည်း ဖြစ်သော၊ တေသံ-ထိုဂိုဏ်း၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ အာရာ မုယျာနဘူမီသု-မြီမြေ၊ ဥယျာဉ်မြေတို့၌၊ ဇာတေပိ - ပေါက်သော ဒန်ပူ၌ လည်း၊ သေဝနယော၊ [“ဇာတံ”ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်၊ ယောဇနာ၌ ဇာတေကို သန္တကေပိသို့ လှည့်၍စပ်၏။]

သာမဏေရာ- တို့သည်၊ ဝါရေန- အလှည့်ကျအားဖြင့်၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- တို့၊ ဒန္တကဋ္ဌံ- ကို၊ အာဟရန္တော-တောထည်းမှ ဆောင်ကုန်လသော်၊ အာစရိ ယုပဇ္ဈာယာနမ္ဗိ - ဆရာဥပဇ္ဈာယ် တို့တို့လည်း၊ အာဟရန္တိ - ဆောင်ခဲ့ကြ ကုန်၏၊ တံ- ထိုဒန်ပူသည်၊ (ယောတိ၌စပ်)၊ ဝါ-ကို၊ ယာဝ- လောက်၊ ဆိန္နိ တွာ-ပြီး၍၊ သံဃံ-ကို၊ န ပဋိစ္ဆာပေန္တိ-လက်မခံစေကြကုန်သေး၊ ဝါ-မအပ်နှံ ကြကုန်သေး၊ တာဝ - ထို မအပ်နှံကြကုန်သေးသမျှ၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော ဒန်ပူသည်၊ တေသံယေဝ- ထို သာမဏေတို့၏သာလျှင်၊ (သန္တကံ) ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ တမ္ဗိ-ထို ဒန်ပူကိုလည်း၊ ပေ၊ ပန- ကား၊ ယဒါ၊ တေပိ-ထို သာမဏေ တို့သည်လည်း၊ ဆိန္နိတွာ-ပြီး၍၊ သံဃဿ-အား၊ ပဋိစ္ဆာပေတွာ- ပြီး၍၊ ဝါ- ပြီး၌၊ ယထာသုခံ- ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဘိက္ခုသံဃော - သည်၊ ပရိ

ဘူတု- သုံးစွဲပါစေ၊ ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒန္တကဋ္ဌမာဠကေ- ဒန်ပူစင်ပေါ်၌၊ နိက္ခိပန္တိ- ထားကုန်၏၊ တတော - ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ အဝဟာရောနတ္ထိ၊ ပန- ထိုသို့ပင် အဝဟာရမရှိပါသော်လည်း၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဇာနိတဗွံ-သိထိုက်၏၊ ဟိ-ဧ၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဒေဝသိကံ၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ ဩသရတိ- သက်ရောက်၏၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ-၌၊ ကေမေဝ- တချောင်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌ- ကို၊ ဂဟေတဗွံ-ယုရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းကို၊ ဝါ-သည်၊ ဒေဝသိကံ၊ န ဩသရတိ- သံဃာ့အလယ်၌ မသက်ရော်၊ ပဓာနယရေ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌၊ ဝသိတွာ၊ ဓမ္မဿဝနေဝါ - တရားနာရာအခါ၌ သော်၎င်း၊ ဥပေါသထဂ္ဂေဝါ- ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌သော်၎င်း၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ပမာဏံ - အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ- မှတ်သား၍၊ စတ္တာရိ- ၄ ချောင်းသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စ - ကုန်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌာနိ- တို့ကို၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ - နေရာအရပ်၌၊ ထပေတွာ၊ ခါဒိတဗ္ဗာနိ-ခဲစားနိုင်ကုန်၏၊ တေသု- ထို ဒန်ပူတို့သည်၊ ဒီဏေသု- ကုန်ကုန်လသော်၊ ပုန, ဒန္တကဋ္ဌမာဠကေ - ၌၊ ဗဟုဒိ - များစွာသောဒန်ပူတို့သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ ယေဝ-အကယ်၍မူလည်း ရှိမြဲရှိကုန်သေးအံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ပုနပိ အာဟာရံတွာ၊ ခါဒိတဗ္ဗာနိ-နိုင်ကုန်၏၊ [“ဒန်ပူ” ဟူသည် ယခုခေတ်ဒန်ပူများကဲ့သို့ တဘက်ကချွန်၍ တဘက်က ဖွာထားသောဒန်ပူမဟုတ်၊ ရိုးရိုး(မချွန် မဖွာဘဲ)ဖြတ်ထားသော ဒန်ပူတည်း၊ ထိုဒန်ပူကို သွားဖြင့် ကိုက်ဝါး၍ အရည်ထွက်စေရ၊ ပွတ်တိုက်ရသောကြောင့် “ခဲစား” ဟု ဆိုသည်။]

ပန-ကား၊ ပမာဏံ-ကို၊ အသဗ္ဗက္ခေတွာ ယဒိအာဟာရတိ၊ (ဝေသတိ)၊ တေသု-ထိုဒန်ပူတို့သည်၊ [ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းနေ ရဟန်းယူထားသော ဒန်ပူတို့သည်။] အက္ခိဏေသုယေဝ- မကုန် ကုန်သေးမှီပင်၊ မာဠကေ- ဒန်ပူစင်၌၊ ဒိယန္တိ - ကုန်ကုန်အံ့၊ တတော - ထိုသို့ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ကေစိ - ကုန်သော၊ ထေရာ- တို့သည်၊ ယေဟိ- အကြင်သူတို့သည်၊ ဂဟိတာနိ - အပိုအမို ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ တေ - ထိုသူတို့သည်၊ ပရိအာဟာရန္တု - တဖန်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေယျု-န်ရာ၏၊ ကေစိ, (ထေရာ - တို့သည်)၊ [ဝဒေယျု၊ ၌စပ်။]

အဝဟာဇော နတ္ထိ။ ။ အလိုရှိသလို သုံးဘို့ထားခြင်း၊ ဝါ စဉ်အားဖြင့် ဝေဘန်ရမည်ဘဏ္ဍာ မဟုတ်ခြင်း၊ အစောင့်အရှောက်မရှိခြင်း၊ အားလုံးသံဃာနှင့် ဆက်ဆံခြင်းကြောင့် ထေယျစိတ်ဖြင့် ယူစေကာမူ အဝဟာရမဖြစ်။ [ဝတ္တံတိ ဒန္တကဋ္ဌဂဟဏေ ဝတ္တံ၊ ထိုကျင့်ဝတ်ကိုပင် “ယောဟိ” စသည်ဖြင့် ပြသည်။]

ခါဒန္တ - ခဲစားပါစေကုန်၊ ပုန သာမဏေရာ , အာဟရိဿန္တိ - ဆောင်ပါ
 ကုန်လတံ၊ ဣတိ (ဝဒေယျ) ၊ တသ္မာ , ဝိဝါဒပရိဟရဏတ္ထံ - ငြင်းခုံမှုကို
 ရှောင်လွှဲခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပမာဏံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ ပန - ထိုသို့ပင် ပမာဏကို
 မှတ်သားထိုက်ပါ သော်လည်း၊ ဝဟဏေ - ယူခြင်းကြောင့်၊ ဒေါသော -
 အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ မဂ္ဂံ-ခရီးသို့၊ ဝစ္ဆန္တေနာပိ-သွားသောရဟန်းသည်လည်း၊
 ကေဝါ - တချောင်းကိုသော်၎င်း၊ ဒွေဝါ - တို့ကိုသော်၎င်း၊ ထဝိကာယ -
 လွယ်အိပ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ - ထည့်၍၊ ဝန္တဗ္ဗံ - သွားနိုင်၏၊ ဣတိ - တည်း။...
 ဒန္တကဋကထာ-သည်၊ နိဗ္ဗိတာ။

ဝနဿ-တော၏၊ ပတိ-အရှင်တည်း၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဝနပ္ပတိ-ဝနပ္ပတိ
 မည်၏၊ [“ဝနပ္ပတိ” ဟု သက္ကတရှိ၏၊ ပျောက်သော (သ်) အစား ဒွေဘော်
 လာ၍ “ဝနပ္ပတိ” ဟု ဖြစ်သည်။] တေ - ဤ ဝနပ္ပတိဟူသော အမည်သည်၊
 ဝနဇေဋကရက္ခဿ-တော၌ အကြီးဆုံးသစ်ပင်၏၊ အဓိဝစနံ - အမည်တည်း၊
 ပန - ထိုသို့ပင် အကြီးဆုံးသစ်ပင်၏ အမည်ဖြစ်ပါ သော်လည်း၊ ဣဝ - ဤ
 သိက္ခာပုဒ်၌၊ အဗ္ဗလဗုဇ ပနသာဒိကော-သရက်ပင်၊ တောင်ပိန္နဲဝင်၊ အိမ်ပိန္နဲပင်
 အစရှိသော၊ သဗ္ဗောပိ - သော၊ မနုဿေဟိ - တို့သည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတရက္ခော-
 သိမ်းပိုက်အပ်သောသစ်ပင်ကို၊ အဓိပ္ပေတော၊ [ဝနပ္ပတိကို ဥပလက္ခဏနည်း
 အားဖြင့် မှတ်၍ဆိုသည်၊ ပိုင်ရှင်ရှိသော သစ်ပင်အားလုံးကို ဤ သိက္ခာပုဒ်၌
 ယူပါ။] ဝါပန - သည်သာ ဓကသေး၊ ယတ္ထ - အကြင်သစ်ပင်၌၊ မရိစဝလ္လိ
 အာဒိနိ-ပြုတ်နွယ်အစရှိသည်တို့ကို၊ အာရောပေန္တိ-တင်ကြကုန်၏၊ (သောပိ-
 ထို ပြုတ်နွယ်စသည်တင်ရာ သစ်ပင်ကိုလည်း၊ အဓိပ္ပေတော၊) သော - ထို
 သစ်ပင်သည်၊ ဆိဇ္ဇမာနော-ဖြတ်အပ်သော်၊ ကောယပိ-သော၊ ဆလ္လိယာဝါ-
 အခေါက်အားဖြင့် သော်၎င်း၊ ဝါကေနဝါ - လျော်မျှင်အားဖြင့် သော်၎င်း၊
 သကလိကာယဝါ-အပွေးအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဖေဂ္ဂနာဝါ-အကာအားဖြင့်
 သော်၎င်း၊ သမ္ဗန္ဓောဝ - ဆက်စပ်နေသည်သာ၊ ဟုတွာ၊ [ထက်ပိုင်း မပြတ်
 သေးဘဲ စပ်နေသေးသည်ကို ဆိုသည်။] ဘူမိယံ-၌၊ သစေ ပတတိ- အကယ်၍
 လည်းအံ့၊ (စံသတိ)၊ တာဝ ရက္ခတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်သစ်ပင်သည်၊
 ဆိန္ဓော-ပြုတ်ပြီးသည်၊ (သမာနော) ပိ၊ ဝလ္လိဟိဝါ-နွယ်တို့သည်သော်၎င်း၊
 (သန္ဓာရိတတ္တာ၌စပ်)၊ ဝါ-တို့နှင့်သော်၎င်း၊ (သမ္ဗန္ဓော၌စပ်)၊ သာမန္တရက္ခ
 သာခါဟိဝါ-အနီး၌ဖြစ်သောသစ်ပင်၏ အခက်တို့သည်သော်၎င်း၊ ဝါ-တို့နှင့်
 သော်၎င်း၊ သမ္ဗန္ဓော-ဆက်စပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သန္ဓာရိတတ္တာ-ကောင်းစွာ
 ဆောင်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဇုကမေဝ - မတ်မတ်သာလျှင်၊

တိဋ္ဌတိ၊ ပတန္တောဝါ- လည်းပြန်သော်လည်း၊ ဘုမိ' နပါပုဏ္ဏာတိ၊ တတ္ထ-ထို
 သစ်ပင်၌၊ ပရိဟာဒေ-ပါရာဇိကဓမ္မ ရှောင်လွှဲခြင်းသည် ၊ နတ္ထိ၊ အဝဟာရော
 ဝေ- သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ယောပိ - အကြင် သစ်ပင်သည်လည်း၊ ကကဓေန-
 လွှဲဖြင့်၊ ဆိန္ဒော- ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနော-လျက်၊) အန္တိန္ဒောပိယ-
 မပြတ်သေးသကဲ့သို့၊ ဟုတွာ, တထေဝ - ထိုအတိုင်းသာလျှင်၊ (ဥဇ္ဇကမေဝကို
 ညွှန်းသည်၊) တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ တသ္မိံပိ-ထိုသစ်ပင်၌လည်း၊ ဒေသဝနယော-
 ပင်တည်း၊ [အဝဟာရပင်ဖြစ်သည်-ဟုလို]။

ပန - ကား၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ရူက္ခံ-ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-ကို၊ ကတွာ,
 ပစ္စာ-၌၊ စာလေတွာဝါ- ကိုယ်တိုင် လှုပ်စေ၍မူလည်း၊ ပါတေတိ-လည်းစေ
 အံ၊ အညေနဝါ - အခြားသူသည်မူလည်း၊ ဝါ - ကိုမူလည်း၊ စာလာပေဘိ-
 လှုပ်ပစေဟု စေခိုင်းအံ၊ အညံ-အခြားသော၊ အဿ-ထိုလှည်းလိုအပ်သော
 သစ်ပင်၏၊ သန္တိကေ-အနီး၌၊ ရူက္ခံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ဆိန္ဒိတွာ, အဇ္ဈောတ္ထံ
 ရတိ - ကိုယ်တိုင် လှမ်းဖီအံ၊ ပရေနဝါ - သူတပါး သည်သော်လည်း၊ ဝါ-
 ကိုသော်လည်း၊ အဇ္ဈောတ္ထရာပေတိ - လှမ်းဖီပစေဟု စေခိုင်းအံ၊ မက္ကဋေဝါ-
 မျောက်တို့ကိုသော်လည်း၊ ငရိပါတေတွာ- ထက်ဝန်းကျင်လိုက်၍၊ တတ္ထ-ထို
 သစ်ပင်၌၊ [မိမိလှည်းလိုအပ်သော သစ်ပင်ပေါ်၌၊] အာရောပေတိ- တက်စေ
 အံ၊ ဝါ-တင်ပေးအံ၊ အညေနဝါ - အခြားသူသည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊
 အာရောပါပေတိ - တက်ပစေ ဟု စေခိုင်းအံ၊ ဝါ - အတင်ခိုင်းအံ၊ ဝဂ္ဂုလိ
 ယောဝါ - လင်းဆွဲတို့ကိုသော်လည်း၊ တတ္ထ-ထိုသစ်ပင်၌၊ အာရောပေတိ-
 အံ၊ ဝါ-အံ၊ ပရေနဝါ- သည်သော်လည်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ အာရောပါ
 ပေတိ၊ တာ-ထိုမျောက်, လင်းဆွဲတို့သည်၊ တံ ရူက္ခံ- ကို၊ ပါတေန္တိ-လည်းစေ
 ကုန်အံ၊ တထေဝ-ထိုရဟန်း၏သာလျှင်၊ အဝဟာရော (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ တေန- ထို ရဟန်းသည်၊ ရူက္ခေ - ကို၊ ဒုဗ္ဗလေ- ကို၊ ကတေ-
 သော်၊ အညော-သည်၊ အနာဏတ္ထော ဝေ-မစေခိုင်းအပ်ဘဲသာလျှင်၊ တံ-
 ထိုသစ်ပင်ကို၊ စာလေတွာ ပါတေတိ၊ ရူက္ခေနဝါ-အခြားသစ်ပင် တပင်ဖြင့်
 မူလည်း၊ အဇ္ဈောတ္ထရတိ- အံ၊ အတ္တနော, ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊
 [ဘယ်သူကမှ မဘင်ဘဲ-ဟုလို၊] မက္ကဋာဝါ-တို့သည်သော်၎င်း၊ ဝဂ္ဂုလိယော
 ဝါ-တို့သည်သော်၎င်း၊ အာရောဟန္တိ-တက်ကုန်အံ၊ ပရောဝါ-အခြားသူသည်
 သော်လည်း၊ အနာဏတ္ထော-ဘဲ၊ အာရောပေတိ-တက်စေအံ၊ ဝါ-တင်ပေး
 အံ၊ သယံဝါ - ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ ဝါတမုခံ - လေလမ်းကို၊ သစေ
 သောစေတိ၊ [လေလာလျှင် လဲသွားအောင် နဂိုရ်က လေလမ်းကို ပိတ်နေ

သော သစ်ခက်ချွန်များကို ရှင်းလင်းသည်-ဟုလျှ် "သယံဝါ သစေ" ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ၊ "သယံဝါ" ဟု ရှိသောကြောင့် သေ-မလျိုး] ဗလဝဝါတော-အားရှိသော လေသည်၊ အာဂတောရက္ခံ ပါတေတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပယောဂတို့၌၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ သစ်ပင်ကို လှဲရာ၌၊ ဝါတမုခ သောနံ - လေလမ်းကို သုန်သင်ခြင်းသည်၊ ဝါတေ-သည်၊ အသဗ္ဗတ္ထေ-မရောက်သေးမီ၊ သုက္ခမာတိကာယ-ကို၊ ဥဇုကရဏာဒီဟိ-တို့နှင့်၊ သမေတိ - ညီမျှ၏၊ အညတာ - တပါးသော အပြားအားဖြင့်၊ နော (သမေတိ)၊ ရုက္ခံ - ကို၊ အာပိဋ္ဌိတ္တာ - လှည့်ပတ်၍၊ သတ္တေနဝါ - ဒါးဖြင့် မူလ၌၊ အာကောဇေတိ- ခေါက်အံ့၊ ဝါ-ပေါက်အံ့၊ [အခေါတ် အခွံအတွက် ဒါးဖြင့် ပတ်ပတ်လည်ရစ်ထားခြင်းကို ဆိုသည်၊] အဂ္ဂိ ဝါ - ကိုသော်လည်း၊ ဒေတိ-အံ့၊ မဏ္ဍုကကဏ္ဍတံ - ငါးမန်း၏ ဆူးဖြစ်သော၊ ဝိသံဝါ- အဆိပ်ကို သော်လည်း၊ ဒေတိ-အံ့၊ [မဏ္ဍုကာနံ နဂ်ဋ္ဌေ အဂ္ဂကောဋိယံ ဌိတကဏ္ဍကံတိ ဝဒန္တိ၊ ဧကံ ဝိသမန္တကဏ္ဍကံ (အဆိပ်ရှိသော ငါး၏ဆူး) ဣတိပိ ဝဒန္တိ၊] အာကောဇေတိ - စိုက်နှက်အံ့၊ ယေန - ယင်းကဲ့သို့ ဒါးဖြင့် ပေါက်ခြင်း၊ မီး တိုက်ခြင်း၊ အဆိပ် စိုက်နှက်ခြင်းကြောင့်၊ သော - ထို သစ်ပင်သည်၊ မရတိ- သေအံ့၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပယောဂတို့၌၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-ပင်တည်း၊ ဣတိ-တည်း၊... ဝနုပုတိကထာ- နိဋ္ဌိတာ။

ဟရဏကေ - ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ အညဿ ဟရဏကံ၊ ဖေ၊ အာမသတိတိ - ကား၊ [ဟရဏကံတိ- ဟရိယဓာနံ၊ ယုပစ္စည်း ကံဟော၊ က-သုတ္တံ၊] ပရံ - တပါးသုကို၊ [ဒိသ္မာ၌ သာမညတံ၊] သိသဘာရာဒိယိ- ဥျားခေါင်းဝန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဘဏ္ဍံ - ကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ဝန္တန္တံ - သွားနေသည်ကို၊ [ဝိသေသကံ၊] ဒိသ္မာ၊ တေ-ဤ ဘဏ္ဍာကို၊ ဟရိယာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဝေဝေန-အဟုန်ဖြင့်၊ ဂတိာ- လိုက်၍၊ အာမသတိ-အံ့၊ ဣတ္ထာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုံးသပ် ခြင်းကြောင့်၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ ဇန္ဒာပေတိတိ-ကား၊ အာတနုနဝိကနုနံ - ရှေးရှု ဆွဲငင်ခြင်း၊ ထိုမှ ဤမှ ဆွဲငင်ခြင်းတို့၊ [အဘိဓမ္မာ ကတွာ ကနုနံ အာကနုနံ၊ သေသဒိသာကနုနံ ဝိကနုနံ၊] ကရောတိ - အံ့၊ သာမိကော၊ န မုတ္တတိ-ဘဏ္ဍာကို မလွှတ်သေးအံ့၊ တေန-ထိုသို့ မလွှတ်သေး ခြင်းကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)။

ဋ္ဌာနာ စာဝေတိတိ-ကား၊ အာဂ. နိတ္တာ၊ သာမိကဿ-၏၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မောစေတိ-လွှတ်စေအံ့၊ တေန-ထိုသို့ လွှတ်စေခြင်းကြောင့်၊ အဿ-၏၊ ပ' ရာ

ဇိတံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ [ဘဏ္ဍာလုသွားသောရဟန်းကို။] ဘဏ္ဍာသာမိကော-သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ- ထ၍၊ ပေါဏေတွာ-ပုတ်ခတ်၍၊ ပုန တံဘဏ္ဍံ၊ မောစာပေတွာ-လွတ်စေ၍၊ ဂဏေယျ-ပြန်ယူအံ့၊ ဘိက္ခု၊ ပဌမဂ္ဂဟဏေနေဝ - ပဌမ ယူခြင်းကြောင့်ပင်၊ ပါရာဇိကော - သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးစေအပ်သူသည်၊ (ဟောတိ)၊ သီသတောဝါ-မှသော်၎င်း၊ ကဏ္ဍတောဝါ- နားမှသော်၎င်း၊ ဝိဝတောဝါ- လည်ပင်းမှသော်၎င်း၊ ဟတ္ထတောဝါ- သော်၎င်း၊ အလင်္ကာရံ-တန်ဆာကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ-ဖြတ်၍သော်၎င်း၊ မောစေတွာဝါ - ဖြုတ်၍သော်၎င်း၊ ဂဏန္တဿ - ၏၊ သီသာဒီဟိ - ထိုမှ၊ မောစိတမတ္ထေ-လွတ်စေအပ်ပြီးကာမှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဝလယံဝါ-လက်ကောံကွင်းကိုသော်၎င်း၊ ကဋတံဝါ-လက်ကြပ်ကိုသော်၎င်း၊ အနီဟရိတွာ-မထုတ်ဆောင်မှု၍၊ အဂ္ဂဗဟံ-လက်မောင်းဖျားကို၊ ဗံသန္တောဝ- ပွတ်တိုက်လျက်သာလျှင်၊ အပရာပရံဝါ- ထိုမှ ဤမှမူလည်း၊ သာရေတိ-ရွေ့ စေအံ့၊ အာကာသဂတံဝါ- ကိုမူလည်း၊ ကရောတိ-အံ့၊ တာဝရက္ခတိ၊ ရုက္ခမူလ စီဝရဝံသေသု-သစ်မြစ်၊ သင်္ကန်းတန်းဝါးတို့၌၊ ဝလယမိဝ-ကွင်းသည်ကဲ့သို့၊ ပါရာဇိကံ - ကို၊ န ဇနေတိ၊ ကဿ - နည်း၊ သဝိညာဏကတ္တာ - တည်ရာက သဝိညာဏကဏ် အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [သစ်မြစ် , သင်္ကန်းတန်းဝါးတို့၌ ကွင်းကိုမြှော်လိုက်လျှင် ပါရာဇိကကျသော်လည်း ဤ၌ လက်မောင်းက သဝိညာဏကဖြစ်သောကြောင့် ပါရာဇိကဓကျ-ဟူလို၊] တိ-မှန်၊ သဝိညာဏက ကောဋ္ဌာသဂတံ - အသက်ရှိသူ၏ အင်္ဂါအစဉ်ရေခံသော တန်ဆာသည်၊ ယာဝ-လောက်၊ တတော-ထိုသဝိညာဏကကောဋ္ဌာသမှ၊ န နီဟဒံ- မထုတ်ဆောင်အပ်သေး၊ တာဝ-လောံ၊ တတ္ထေဝ-ထို သဝိညာဏက ကောဋ္ဌာသ၌သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ အင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကပါဒကဋက ဂဋုပဝ ပိဋန္ဓနေသု- လက်စွပ်, ခြေကျင်း, ခါးတန်ဆာတို့၌၊ ဒေသဝနဇယာ။

ပန - ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပရဿ- ၏၊ နိဝတ္ထသာဓကံ- ဝတ်အပ်သောအဝတ်ကို၊ အန္တိန္ဒတိ- လူယူအံ့၊ ပရော - အခြားသော ဥစ္စာရှင်သည်၊ လဇ္ဇိတာယ - ရှက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သဟယာ, န မုဋ္ဌတိ- မလွတ်အံ့၊ ဧကေန-တဘက်သော၊ အန္တေန - ဖြင့်၊ စောရော - ဒိုးသူရဟန်းသည်၊ ကဗုတိ-အံ့၊ ဧကေနအန္တေန, ပဒရာ- သည်၊ (ကဗုတိ)၊ တာဝရက္ခတိ၊ ပရဿ- ဒိုးသူမှ တပါးသောဥစ္စာရှင်၏၊ ဟတ္ထတော- မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ- သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တံ - ထိုအဝတ်ကို၊ ကန္တဿ- ဆွဲငင်စဉ်၊ ဆိန္ဒိတွာ- ဖြတ်၍၊ ဧကဒေသော - တပိုင်းတစသည်၊ ဟတ္ထဂတော- လက်၌ရောက်သည်။

အထာပိ ဟောတိ-အံ၊ သောစ-ထို အဝတ်ပိုင်းသည်လည်း၊ ပါဒိ-တမတ်ကို၊ အညတိ - အံ၊ ပါရာဇိကမေဝ - သည်သာ၊ သဟဘဏ္ဍဟာရကန္တိ - ကား၊ သဘဏ္ဍဟာရကံ-ဘဏ္ဍာကို ဆောင်သူနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ နေဿာမိ-အံ၊ ဣတိ စိန္တေတွာ, ဣတော- ဤအရပ်သို့၊ ယာဟိ- သွားလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏ္ဍဟာရကံ- ဘဏ္ဍာ ဆောင်ယူလာသူကို၊ တဇ္ဇေတိ- မြမ်းချောက်အံ၊ သော- ထို ဘဏ္ဍာဆောင်လာသူသည်၊ ဘိတော (ဟုတွာ)၊ စောရေန-ခိုးသူ ရဟန်းသည်၊ အမိပ္ပေတ ဒိသာဘိမုခေါ - အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့ ရှေးရှုသည်၊ ဟုတွာ, ဧကံ-သော၊ ပါဒိ-ကို၊ သင်္ကာမေတိ-ရှေ့ စေအံ၊ စောရဿ-ခိုးသူရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ ဒုတိယေ-ဒုတိယခြေလှမ်းကို၊ (သင်္ကာမိတေ-သော်) ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပါတာပေတီတိ - ကား၊ စောရော-သည်၊ ဘဏ္ဍဟာရကဿ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ အာဝုဓံ-ကို၊ ဒိသွာ, သာသင်္ကော-ရှံရှားခြင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ, ပါတာပေတွာ-ကျပစေဟု စေခိုင်း၍၊ ဝါ - အချခိုင်း၍၊ ဂဟေတုကာမော (ဟုတွာ)၊ ဧကမန္တံ - သို့၊ ပဋိက္ကမ္မ - ဖဲ၍၊ သန္တဇ္ဇေတွာ-၍၊ ပါတာပေတိ-အံ၊ ပရဿ-၏၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ပန - ဆက်၊ ပါတာပေတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ အာဒိ- အစရှိသော စကားကို၊ ပရိကပ္ပဝသေန - ကြံဆအပ်သောဘဏ္ဍာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-ဗျ၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ (အတံ) ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ပါတာပေတွာ - ပြီး၍၊ ဝါ- ပြီးမှ၊ ယံ- အကြင်ဘဏ္ဍာသည်၊ မမ- အား၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်၏၊ တံ-ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ဂဟေဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိကပ္ပေတွာ, ပါတာပေတိ- ၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါတာပနေစ - ကြောင့်၎င်း၊ အာမသနေစ - ကြောင့်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ဖန္ဒာပနေ - ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ပါဒုက္ကနကဿ-တမတ်တန်သောဘဏ္ဍာကို၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝနေ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တံ - ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ပစ္စာ - ၌၊ ပတိပါတိယမာနဿ - ဘဏ္ဍာယူလာသူက တာန်ချစေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ မုပ္ပတောပိ - လွှတ်ချသောရဟန်း၏လည်း၊ သမဏဘာဝေါနတ္ထိယေဝ၊ ယောပိ - အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဘဏ္ဍဟာရကံ - ဘဏ္ဍာဆောင်လာသူကို၊ အတိက္ကမန္တံ - လွန်သွားသည်ကို၊ ဒိသွာ, အနုဗန္ဓန္တော- လိုက်လျက်၊ တိဋ္ဌ တိဋ္ဌ- ရပ်လောရပ်လော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ပါတေဟိ- ကျစေလော၊ ဝါ-ချခဲ့လော၊ ဣတိ ဝတွာ, ပါတာပေတိ-အံ၊ တဿာပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ တေန-ထိုဘဏ္ဍာဆောင်လာသူသည်၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ- လွှတ်အပ်ပြီးကာမှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ တိဋ္ဌ တိဋ္ဌ- လော၊

ဣတိ, ဝဒတိ-၏၊ ပါတေဟိ-လော၊ ဣတိ န ဝဒတိ၊ ဣတရောစ- အခြားသော
 ဘဏ္ဍာဆောင်လာ သူသည်လည်း၊ တံ - ထို ရဟန်းကို၊ ဩလောကေတွာ-
 ကြည့်၍၊ သေ-ဤရဟန်းသည်၊ မိ-ကို၊ သစေ ပါပုဏေယျ-အကယ်၍ရောအံ့၊
 ဝါ- အကယ်၍ရှိလာအံ့၊ မိ- ကို၊ ဃာတေယျာပိ- သတ်မှုလည်း သတ်ရာ၏၊
 ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ သာလယောဝ - ဘဏ္ဍာ၌ တွယ်တာခြင်းရှိသည်သာလျှင်၊
 ဟုဘွာ, တံ ဘဏ္ဍံ, ဝဟနဋ္ဌာနေ-ချုပ်အရပ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်ထားခဲ့၍၊
 ပုန, နိဝတ္တိတွာ- ပြန်နစ်၍၊ ဂဟေဿာမိ- အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပတ္တမတိ-
 အံ့ ပါတနပစ္စယာ-ကျစေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊
 ပန-ထိုသို့ပင်ကျစေတုန်းက ပါရာဇိကမရှိပါသော်လည်း၊ အာဂတ္ထော ထေယျ
 စိတ္တေန, ဂဏှတော- ၏၊ ဥဒ္ဓါရေ - ကြမြောက်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ၊

ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုခိုးသူရဟန်း၏၊ ဝေ-ဤအကြံသည်၊ အထ ဟောတိ-
 အံ့၊ (ကိ)၊ မဃာ-သည်၊ ပါတာပေဇန္တ နေဝ - ကျစေတုန်းကပင်၊ ဝါ-အချ
 နိုင်းတုန်းကပင်၊ ဣဒံ- ဤဘဏ္ဍာကို၊ မမ - ၏၊ သန္တကံ - ကို၊ ကတံ- ပြီ၊ ဣတိ
 (ဝေ)-ဤအကြံသည်၊ (အထဟောတိ)၊ တတော-ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ နံ-
 ထိုဘဏ္ဍာကို၊ သကသညာယ-မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်၊ ဂဏှတိ-
 အံ့၊ ဂဟဏေ- ယူရာအခါ၌၊ ရက္ခတိ၊ ပန- ထိုသို့ပင် ပါရာဇိကမှ စောင့်သေး
 ပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍာဒေယျံ ဟောတိ၊ ဒေဟိ - ပြန်ပေးလော၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 ဝုတ္တေ - သော်၊ အဒေန္တဿ - ပြန်မပေးသော ရဟန်း၏၊ သာမိကာနံ , ဓရ
 နိက္ခေပေ- ၌၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ သော - ထို ဥစ္စာရှင်သည်၊ ဣမံ - ဤ
 ဘဏ္ဍာကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ ဂတော - ပြီ၊ ဒါနိ, ဣဒံ- ဤဘဏ္ဍာသည်၊
 အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ - စွဲ၍မနေအပ်၊ ဝါ - မသိမ်းပိုက်အပ်၊ [အပ္ပရိဂ္ဂဟိတကံ၊
 အဿာမိတံတိ အတ္ထော။] ဣတိ- သို့၊ ပံသုကူလသညာယ-ဖြင့်၊ ဂဏှန္တေဝိ-
 ယူသောရဟန်း၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ [ဘဏ္ဍာဒေယျ-ဟူလို၊]

ပန-ဆက်၊ သာမိကော၊ ပေ၊ ဝုတ္တမတ္တေနဝ-ပြောအပ်တာမျှဖြင့်သာလျှင်၊
 ဩလောကေန္တော- သော်၊ တံ - ထို ရဟန်းကို၊ ဒိသွာ, ဣဒါနိ, ဣဒံ - ဤ
 ဘဏ္ဍာသည်၊ မယံ-ဝါ၏ ဥစ္စာသည်၊ န-မဟုတ်တော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဓရနိက္ခေပံ
 ကတွာ, နိရာလယော-ဘဏ္ဍာ၌ တွယ်တာခြင်းမရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဆဇ္ဇေတွာ-
 ၍၊ အထပလာယတိ-အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ တံ- ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ပေဥဒ္ဓါရေ-ကြမြော်
 ရာ အခါ၌၊ ဝုတ္တံ (ဟောတိ)၊ အာဟရာပေဇန္တ - ဥစ္စာရှင်တို့က ဆောင်စေ
 လသော်၊ ဒါဘဗ္ဗံ-ရာ၏၊ အဒေန္တဿ-ပြန်မပေးသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ ကသ္မာ - နည်း၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ပယောဂေန- ကြောင့်၊

ဆဒ္ဓိတတ္တာ - ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ ပန-
 ကား၊ အညာသု - မဟာအဋ္ဌကထာမှ အခြားသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝိစာရ
 ကာဝေ - စိစစ်ခြင်းသည်ပင်၊ နတ္ထိ၊ ပုရိမနယေနေဝ - ဖြင့်ပင်၊ သကသညာ
 ယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပံသုကူလသညာယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝဏှန္တေပိ-
 ယူသော ရဟန်း၌လည်း၊ အယမေဝ - ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်ပင်၊
 ဝိနိစ္ဆယော - ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားတည်း၊ ဣတိ - တည်း။...ဟရဏကထာ-
 သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပနိမိမိ-အပ်နှံထားအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)၊
 နာဟံ၊ ဝဏှာမိတိ - ကား၊ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေဝိ - ကောင်းစွာ အပြား
 အားဖြင့်သိလျက် ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ပြောခြင်းကြောင့်လည်း၊ အဒိန္နာ
 ဒါနဿ - ၏၊ ပယောဝတ္တာ - ကြောင့်၊ ဒုတ္တံ (ဟောတိ)၊ တုမှေ - တို့သည်၊
 ကိ - ကို၊ ဘဏထ - နသနည်း၊ ဣဒံ - ဤ အပ်နှံအပ်လျက် မအပ်နှံ ဟု ပြောခြင်း
 သည်၊ မယံ - အား၊ နေဝ အနုရူပံ - မလျောက်ပတ်၊ (ဣဒံ - ဤ မအပ်နှံအပ်ဘဲ
 အပ်နှံ၏ ဟု ပြောခြင်းသည်)၊ တုမှာတံ - တို့အား၊ န အနုရူပံ - ပတ်၊ ဣတိ
 အာဒိနိ - ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝဒန္တဿာပိ - ပြောသော ရဟန်း၏
 လည်း၊ ဒုတ္တံသမေဝ (ဟောတိ)၊ ရဟော - ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌၊ မယာ-
 သည်၊ ဧတဿ - ရဟန်း၏၊ ဟတ္ထေ - ၌၊ ထပိတံ - အပ်နှံထားအပ်ပြီ၊ အညော-
 ဝါတို့ ၊ ပူးမှ အခြားသော၊ ကောစိ - သည်၊ န ဇာနာတိ - မသိ၊ မေ - အား၊
 ဒဿတိ နုခေါ - ပြန်ပေးပူးလတုံလော၊ နော ဒဿတိနုခေါ - လော၊ ဣတိ-
 သို့၊ သာမိကော - သည်၊ ဝိမတိ - ကို၊ ဥပ္ပါဒေတိ - အံ့၊ ဘိက္ခုဿ - ၏၊ ထုဗ္ဗစွယံ
 (ဟောတိ)၊ တဿ - ရဟန်း၏၊ ဖရုသာဒိဘာဝံ - ကြမ်းတန်းသူ၏အဖြစ် အစရှိ
 သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒိသ္မာ - ၌၊ သာမိကော - သည်၊ မယံ - အား၊ န ဒဿတိ-
 တံ၊ ဣတိ - သို့၊ မုရံ - ကို၊ နိက္ခိပတိ - အံ့၊ တတြ - ထိုသို့ လုလ္လကို လျှော့ချရာ၌၊
 [ယောဇနာ၌ “ တတြာတိ စောရဘဏ္ဍဿာမိကေသု ” ဟု နိဋ္ဌါရဏဖွင့်၏။]
 အယံ ဘိက္ခု - ဤအပ်နှံထားရာ ရဟန်းသည်၊ ကိလမေတုာ - ပင်ပန်းစေ၍၊ ဝါ-
 နှိပ်စက်ပြီးမှ၊ နံ - ထို ဘဏ္ဍာကို၊ ဒဿာမိ - အံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဒါနေ - ပေးခြင်း၌
 သဉ္ဇာယော - အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ ဝေဝေဒိတိ၊
 တာဝရက္ခတိ - ပါရာဇိက အာဝတ်မှ စောင့်သေး၏၊ သော - ထို အပ်နှံအပ်ရာ
 ရဟန်းသည်၊ ဒါနေ - ၌၊ နိရုဿာယော - အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်၊ သစေင်
 ဟောတိ၊ ဝေဝေဒိတိ - လည်း၊ ဘဏ္ဍဿာမိကောပန - သည်ကား၊ ဝဟဏေ-
 ပြန်ယူခြင်း၌၊ သဉ္ဇာယော သစေ ဟောတိ၊ ဝေဝေဒိတိ၊ ရက္ခတေဝ - သည်

သာ၊ ပန-ကဿ-သော-ထိုအပ်နှံအပ်ရာရဟန်းသည်၊ ဒါနေ-၌၊ နိရုဿာဟော
 ယဒိ ဟောတိ၊ ဘဏ္ဍာသာမိကောပိ- သည်လည်း၊ မယံ-အား၊ န ဒဿတိ-
 တံ၊ ဣတိ-သို့၊ ရေရံ-ကို၊ နိက္ခိပတိ-အံ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဥဘိန္ဒံ - တို့၏၊ ဓုရနိက္ခေပေန-
 ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ မုခေန- နှုတ်ဖြင့်၊ ဒဿာမိ-
 အံ၊ ယဒိပိဝဒတိ-အံ၊ စိတ္တေနပန-ဖြင့်ကား၊ အဒါတုကာမော-မပေးလိုသည်၊
 ယဒိ ဟောတိ၊ ဧဝံပိ- ဤသို့ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊ သာမိကဿ-၏၊ ဓုရနိက္ခေ
 ပေ-၌၊ ပါရာဇိကံ ဟောတိ။

ပန - ဆက်၊ တံ ဥပနိဓိနာမ - ထိုအပ်နှံထားအပ်သော ဘဏ္ဍာမည်သည်၊
 သင်္ဂေါပနတ္ထာယ - လုံခြုံစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အတ္တနော - ၏၊ ဟတ္ထေ - ၌၊
 ပရေဟိ - တို့သည်၊ ထပိတဘဏ္ဍံ - တည်း၊ (“တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုသို့
 လုံခြုံအောင် အပ်နှံထားအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏အဖြစ်ကြောင့် ” ဟု တသ္မာ
 ထည့်၍ပေး၊) အဂုတ္တဒေသတော-မလုံခြုံသော အရပ်မှ၊ ဌာနာ စာဝေတွာ၊
 ဂုတ္တဌာနေ - လုံခြုံသော အရပ်၌၊ ထပနတ္ထာယ - ထားခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဟရ
 တော - ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေနပိ - ဖြင့်လည်း၊ ဌာနာ၊
 ဇာဝေန္တဿ-၏၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ အတ္တနော ဟတ္ထေ၊
 နိက္ခိတ္တတ္တာ-အပ်နှံထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင် အဝ
 ဟာရမရှိပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊ ပရိ
 ဘုဉ္ဇန္တေပိ- သုံးစွဲသော ရဟန်း၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ [ဘဏ္ဍဒေယျပင်-
 ဟူလို၊] တာဝကာလိကဂ္ဂဟဏေပိ-အခိုက်အတန့်မျှ ယူခြင်း၌လည်း၊ တထေ
 ဝ- ထို အတူ (ဘဏ္ဍဒေယျ) ပင်တည်း၊ ဓမ္မံရေန္တောတိအာဒိ - အစရှိသော
 စကားသည်၊ ဂုတ္တနယမေဝ- သည်သာ၊ အယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-
 ပါဠိဝိနိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယမှရှေးဥျားစွာ၊ ပါဠိဝဏ္ဏနာ-ပါဠိတော်၏အဖွင့်တည်း။

ပန - ကား၊ ဣ-ဤ ဥပနိဓိဘဏ္ဍာ၌၊ ပါဠိဝိနိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော - ကို၊
 ပတ္တစတုတ္တာဒိဝေေန-ပတ္တစတုတ္တအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧဝံ-သို့၊
 ဝုတ္တော - ချေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ ကိရ-ချွေ၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-
 သည်၊ ပရဿ-၏၊ မဟဋ္ဌေ-များသော အဘိုးရှိသော၊ ပတ္တေ-၌၊ လောတံ-
 ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ တိ-ထိုသပိတ်ကို၊ ဟရိတုကာမော- မိုးဆောင်လို
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဿ-ထိုသပိတ်၏၊ ထပိတဌာနံ-ထားအပ်ရာ အရပ်ကို၊
 သုဋ္ဌ၊ - စွာ၊ သလ္လက္ခေတွာ - ပြီး၍၊ အတ္တနောပိ၊ ပတ္တံ - ကို၊ တထေဝ-ထို
 သပိတ်၏ သာလျှင်၊ သန္တိကေ - အနီး၌၊ ထပေသိ-ပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊
 ပစ္စုသသမယေ - မိုးသော်အခါ၌၊ အာဂတံ၊ ဓမ္မံ- ပါဠိအဋ္ဌကထာဓမ္မကို၊

ဝါစာပေတွာ- ဆိုစေပြီး၍၊ ဝါ-ပိုချပြီး၍၊ နိဒ္ဒါယမာနံ- အိပ်ပျော်နေသော၊ မဟာထေရ်- ကို၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ- ရား၊ ဝန္နာမ်- န်၊ ဣတိ (အာဟ)၊ သော- ဤသူသည်၊ ကော- အဘယ်သူနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ၊ ဘန္တေ- ရား၊ အဟံ အာဂန္တုကတိက္ခ- တပည့်တော် အာဂန္တုကရဟန်းပါတည်း၊ ကာလဿေပ - စောစော၌ပင်၊ ဂန္တုကာမော- ပြန်သွားလိုသည်၊ အမိ- ဖြစ်ပါ၏၊ အသုကသို့ဥဋ္ဌာနေ- ထိုမည်သောအရပ်၌လည်း၊ မေ- သည်၊ ဤဒိသေနာမ- ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သည်မည်သော၊ အံသဗဒ္ဒကေန- ပခုံးလွယ်ကြီးဖြင့်၊ ဤဒိသာယ- သော၊ ပတ္တတ္ထဝိကာယ- သပိတ်အိပ်ဖြင့်၊ [ဣတ္ထမ္မုတလက္ခဏာ၊] ပတ္တော- ကို၊ ထဝိတော- ထားအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ, သာဓု- တောင်းပန်ပါ၏၊ အဟံ, တံ- ထိုသပိတ်ကို၊ လဘေယျံ- ရလိုပါ၏၊ ဝါ - ရပါရစေ၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်အံ့၊ ထေရော ပပိသိတွာ, တံ- ထို ညွှန်ပြအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဂဏှိ- အံ့၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - အခါ၌ပင်၊ စောရဿ - ခိုးသူရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အာဂတ္တော- လာ၍၊ [သပိတ်ယူရာမှ ထွက်လာ၍၊] တံ- သင်သည်၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ အသိ- နည်း၊ အဝေလာယ- အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ အာဂတော- လာဘိ၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝုတ္တေ - ငေါက်ငန်း ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဘီတော (ဟုတွာ)၊ သစေ ပလာယတိ၊ (စေံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ- သို့၊ ပတွာဝ- ရောက်ပြီး၍သာလျှင်၊ ပလာယတိ- ပြေးရာရောက်၏၊ ထေရဿပန- န်ကား၊ သုဒ္ဓမိတ္တတ္တာ - ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)။

ထေရော, တံ- ထို ညွှန်ပြအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဂဏှိသာမိ - အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အညံ- အခြားသပိတ်ကို၊ ဂဏှိ- အံ့၊ သေဝနယော၊ [“ဥဒ္ဓါရေယေဝ စောရဿ ပါရာဇိကံ” ဟူသော နည်းပင်တည်း- ဟုလို၊] ပန - ဆက်၊ အဟံ - ဤနည်းသည်၊ အညံ - သော၊ တာဒိသမေဝ - ထို ညွှန်ပြအပ်သော သပိတ်နှင့် အလားတူ သပိတ်ကိုသာလျှင်၊ ဂဏှန္တေ- ယူပေးသော ထေရ်ကြီး၌၊ ယုဇ္ဇတိ - သင့်၏၊ [“ပါရာဇိကဟူသော စကားသည်သင့်၏ - ဟုလို။] (ကိသ္မိံဝိယ - အဘယ်ဝတ္ထု၌ ကဲ့သို့နည်း၊) မနုဿပိဂ္ဂဟေ - မနုဿပိဂ္ဂဟ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အာဏတ္တသဒိသဝတ္ထုသ္မိံဝိယ - စေခိုင်းအပ်သူနှင့် တူသူကို သတ်ငံသော ဝတ္ထု၌ကဲ့သို့တည်း။ [ထိုဝတ္ထု၌လည်း ပါရာဇိကကျ၏။] ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုဗ္ဗိယံ - ၌၊ ပဒဝါရေန - ခြေလှမ်းအကြိမ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော- န်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တိ- ပြီ၊ [မထေရ်ယူပေးအပ်သော သပိတ်ကို ယူသွားသော ခိုးသူရဟန်းကို ဒုတိယခြေလှမ်းဖြင့် ပါရာဇိကဆုံးဖြတ်ထိုက်၏- ဟုလို၊] တံ- ထိုစကားသည်၊ အညံ- သော၊ အတာဒိသမေဝ- ထိုကဲ့သို့ မရှုအပ်သော

သပိတ်ကိုသာလျှင်၊ ဂဏှန္တေ - ယူပေးသောထေရ်၌၊ ယုဇ္ဇတိ-၏၊ တံမညမာ
 နော - ထို မိုးသုရဟန်းသည် ညွှန်ပြအပ်သော သပိတ် ဟု မှတ်ထင်သည်။
 (ဟုတွာ-၍) အတ္တနော-၏၊ ပတ္တိ-ကို၊ ဂဏှိတွာ-၍၊ အဒါသိ-အံ၊ စောရဿ-
 မိုးသုရဟန်းအား၊ သာမိကေန - သည်၊ ဒိန္နတ္ထာ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊
 ပန-ထိုသို့ပင် ပါရာဇိကမရှိပါသော်လည်း၊ အသုဒ္ဓစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္ထာ-
 ကြောင့်၊ ဒုတ္တံ သဟတိ၊ ထံမညမာနော-သည်၊ (ဟုတွာ) စောရဿေဝ-၏
 သာလျှင်၊ ပတ္တိ - ကို၊ ဂဏှိတွာ အဒါသိ၊ ဣဓာပိ - ဤသို့ ပေးရာ၌လည်း၊
 စောရဿ-၏၊ အတ္တနော- ၏၊ သန္တကတ္တာ- ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ပန-
 သော်လည်း၊ အသုဒ္ဓစိတ္တေန- ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္ထာ- ကြောင့်၊ ဒုတ္တံဂမေဝ - ဒုတ္တံ
 ပင်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ယုခြင်းတို့၌၊ ထေရဿ-၏၊ အနာပတ္တိ။

အပရော- အခြားရဟန်းသည်၊ ပတ္တိ-ကို၊ စောရေဿာမိ-မိုးအံ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ တထေဝ - ထို အတူသာလျှင်၊ [စာချပြီး၍ အိပ်ပျော်နေသည်ကို
 “တထေဝ” ဟုဆိုသည်။] နိဒ္ဒါယမာနံ-အိပ်ပျော်နေသော၊ ထေရံ ဝနိ၊ အယံ-
 သည်၊ ကော-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လည်း၊ ဝုတ္တေ-မေးအပ်သော်၊ ဘန္တေ၊ အဟံ
 ဝိလာနဘိက္ခု - တပည့်တော် ဝိလာနရဟန်းပါတည်း၊ မေ - အား၊ ကေ -
 တလုံးသော၊ ပတ္တိ - ကို၊ တာဝဒေထ - ပေးတော်မူပါကုန်ဥား၊ ဂါမဒ္ဓါရံ -
 ရွာတံခါးသို့၊ [ရဟန်းများနှင့် လျှောက်ပတ်သောစကား အသုံးအနှုန်းဖြင့်
 “ ဂါမဒ္ဓါရံ ” ဟု ဆိုသည်။ “ အန္တောဂါမံ ” ဟု အဓိပ္ပါယ်မှတ်။] ဝဇ္ဇိာ
 ဘေသဇ္ဇံ အာဟရိဿာမိ- အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်အံ၊ ထေရော၊ ဣ-ဤ
 ကျောင်း၌၊ ဝိလာနော နတ္ထိ၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ စောရော ဘဝိဿတိ၊
 ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗက္ခေတုာ-ပြီး၍၊ ဣမံ-ဤသပိတ်ကို၊ ဟေရတု-ဆောင်ပစေ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ဝေရိဘိက္ခုဿ-ရန်သူရဟန်း၏၊ ပတ္တိ နိဟရိတွာ၊
 အဒါသ- ပြီး၊ ဒိန္နတ္ထိ- ၂ ပါးလုံးတို့၏လည်း၊ ဝုဒ္ဓါရေယေဝ - ၌ပင်၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ ဝေရိဘိက္ခုဿ၊ ပတ္တော-တည်း၊ ဣတိ သညာယ- ဤသို့သော
 အမှတ်သညာဖြင့်၊ အညဿ-၏၊ ပတ္တိ၊ ဝုဒ္ဓရန္တေပိ-ထုတ်ဆောင်သောဟောင်း
 ၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤသပိတ်သည်၊ ဝေရိဿ-ရန်သူ
 ရဟန်း၏သပိတ်တည်း၊ ဣတိ သညာယ၊ စောရဿေဝ-၏သာလျှင်၊ ပတ္တိ ဝုဒ္ဓ
 ရိတွာ သစေ ဒေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပေ၊ အယံ - ဤသပိတ်သည်၊ ဝေရိဿ- ၏၊
 (ပတ္တော-တည်း)၊ ဣတိ-သို့၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အတ္တ
 နော ပတ္တိ , အထ ဒေတိ - အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝုဒ္ဓိန္နတ္ထိ ဒုတ္တံ (ဟောတိ)၊
 ဧကော-သော၊ မဟာထေရော၊ ဝုပဋ္ဌာကံ = အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ ဒဟရ

ဘိက္ခု-ရဟန်းငယ်ကို၊ (အာဟန္တစပ်) ပတ္တစီဝရံ ဂဏှ၊ ပေစရိဿာမာတိ-
 စရိဿာမဟူ၍၊ ဝါ-သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူလော့၊ ထို မည်သောရွာသို့ သွား၍
 ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ချေကြစို့ဟူ၍၊ အာဟ - ပြီ၊ ဒဟရော- ရဟန်းငယ်
 သည်၊ ဂဟေတွာ - သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူ၍၊ ထေရဿ- ၏၊ ပစ္ဆတော ပစ္ဆ
 တော-မှ၊ ဂစ္ဆန္တော-စဉ်၊ ထေယျစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ သီသေ- ဌ၊ ဘာရံ- ကို၊
 ခန္ဓေ - ဌ၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ကသ္မာ - နည်း၊
 အာဏတ္တိယာ-စေခိုင်းခြင်းဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-တည်း၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ မဂ္ဂတော-
 သွားခြလမ်းမှ၊ ဩတ္တမ္မ- ဖဲ၍၊ အဂ္ဂဝိ - တောအုပ်သို့၊ သစေ ပပိသတိ၊ (ဧဝံ
 သတိ)၊ ဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [ဒုတိယခြေလှမ်း၌ ပါရာဇိက- ဟုလို၊]
 အထ - သို့မဟုတ်၊ နိဝတ္တိတွာ၊ ဝိဟာရာဘိမုခေါ - ကျောင်းသို့ ရှေးရှုသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ပလာယိတွာ ဝိဟာရံ ပပိသိတွာ-ဝင်ပြီး၍၊ ဂစ္ဆတိ-ရွှေ ဆက်လက်
 သွားအံ့၊ ဥပစာရာဘိက္ကမေ - ကျောင်းဥပစာကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ မဟာထေရဿ-၏၊ နိဝါသန ပရိဝတ္တနဋ္ဌာနတော-သင်းပိုင်ကို
 လဲလှယ်ဝတ်ရာအရပ်မှ၊ ဝါမာဘိမုခေါ (ဟုတွာ)၊ အထာပိ ပလာယတိ-အံ့၊
 (ဧဝံသတိ)၊ ဝါမူပစာရာဘိက္ကမေ- ဌ၊ [ရွာ၏ ဟိုဘက်ဥပစာကို လွန်ရာအခါ
 ၌] ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ဥဘောပိ- ၂ ပါးလုံးတို့သည်လည်း၊ ဝိဇ္ဇာယ၊ စရိတွာ-
 ပြီး၍၊ ဘုဒ္ဓိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ဂဟေတွာဝါ- ဆွမ်းကိုယူ၍သော်၎င်း၊ ယဒိ
 နိက္ခမန္တိ၊ ထေရောစပုနပိ၊ တံ - ထို ရဟန်းငယ်ကို၊ ပတ္တစီဝရံ ဂဏှ၊ ဝိဟာရံ
 ဂမိဿာမာတိ-ဂမိဿာမဟူ၍၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တတြစ-ထိုသို့ ပြောရာ၌လည်း၊
 သော-ထိုရဟန်းငယ်သည်၊ ပုရိမနယေနော၊ ပေ၊ အဂ္ဂပသန္တေနော-မငြိမ်း
 အေးသေးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ထေယျစိတ္တန္တန၊ ဂစ္ဆတိ-ရွှေသို့သွားအံ့၊
 ဥပစာရာဘိက္ကမေ - ကျောင်း၏ ဟိုဘက်ဥပစာကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ အနာဏတ္ထော-သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ဂဏှတိ-သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူ၏၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ သီသေ-ဌ၊
 ဘာရံ- ကို၊ ခန္ဓေ - ဌ၊ ကရဏာဒိသုပိ- တို့၌လည်း၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 သေသံ - ကြွင်းသောအစီအရင်သည်၊ ပုရိမသဒိသမေဝ - ရှေ့ အစီအရင်နှင့်
 တူသည်သာ၊

သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ။ သေသန္တိ-မဂ္ဂုတ္တမန (လမ်းမှ ဖဲခြင်း) ဝိဟာရာဘိ
 မုခဂမနာဒိ သဗ္ဗံ၊ ပုရိမသဒိသမေဝါတိ- အနာဏတ္တိယာ ဂဟိတောပိ (မခိုင်းဘဲ ယူအပ်
 ပါသော်လည်း) သာမိကဿ ကထေတွာ ဂဟိတတ္တာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဝိဟာရူပစာရာဒိ
 သဗ္ဗံ ခေတ္တမေဝါတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

ပန-ကား၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ အသုကံနာမ- သော၊ ဝိဟာရံ ဝတ္ထံ စီဝရံ၊ ဓောဝိတွာ- ဖွတ်လျော်ပြီး၊ ဧဟိ- ပြန်ခဲ့လော့၊ ဣတိဝါ- ဤသို့ သော်၎င်း၊ ရဇိတွာ - ဆိုးပြီး၍၊ ဧဟိ - ပြန်ခဲ့လော့၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဝုတ္ထော (သမာနော - သော်၊) သာဓုတိ - ကောင်းပါပြီ ဟူ၍၊ ဝဟေတွာ ဝစ္ဆတိ၊ တဿပိ - ထို ရဟန်း၏လည်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ပေ၊ မဂ္ဂါ- သွားမြီ လမ်းမှ၊ ဩက္ကမနေ- ဖဲခြင်း၌၊ ပဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗော၊ တံဝိဟာရံ - သို့၊ ဝတ္ထံ- ရောက်၍၊ တတ္ထေဝ - ထိုကျောင်း၌ပင်၊ ဝသန္တော - လျက်၊ ထေယျ စိတ္တေန၊ ပရိဘူန္တော- သုံးစွဲလျက်၊ ဇီရာပေတိ- ဆွေးမြေ့စေအံ့၊ ဇောရာဝါ- ထိုသည်မှလည်း၊ တဿ - ရဟန်း၏ တံ - သင်္ကန်းကို၊ ဟရန္တိ - န်အံ့၊ အဝ ဟာရော နတ္ထိ၊ ပန-သော်လည်း၊ ဘဂ္ဂဒေယျံ ဟောတိ၊ တတော- ထိုကျောင်း မှ၊ နိက္ခမိတွာ - ထွက်၍၊ အာဂစ္ဆတောဝိ - ပြန်လာသော ရဟန်း၏လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ [အန္တရာမဂ္ဂေ ထေယျစိတ္တံ ဥပ္ပဒေတွာ- စသည်ညွှန်းသည်။]

ပန-ကား၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အနာဏတ္ထော- ဘဲ၊ ထေရေန- သည်၊ နိမိတ္တေ - နိမိတ်ကို၊ ကတေဝါ - ပြုအပ်သော်၎င်း၊ [ငါ၏ သင်္ကန်း နှမ်းနေပြီ၊ ဘယ်သူများ ဆိုးပေးပါမလဲ ဟု ဆိုးပေးစေလိုသော အရိပ်နိမိတ် ပြုအပ်သော်၊] သယမေဝ - မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ကိလိဋ္ဌ - ညစ်နှမ်းသော သင်္ကန်းကို၊ သလ္လံဒက္ခတွာဝါ- မှတ်သားပြီး၍သော်၎င်း၊ ဘန္တေ၊ စီဝရံ၊ ဒေထ- ပေးလိုက်ပါကုန်၊ အသုကံနာမဂါမံ ဝတ္ထံ၊ ရဇိတွာ- ပြီး၍၊ အာဟရိဿာ မိ-ပြန်ဆောင်ခဲ့ပါအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဝဟေတွာ၊ ဝစ္ဆတိ-၏၊ တဿ- ထို ရဟန်း၏၊ ပေ၊ ကဿ - နည်း၊ အနာဏတ္ထိယာ- မစေခိုင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝဟိ တတ္တာ-တည်း၊ မဂ္ဂါ - မှ၊ ဩက္ကမတောဝိ - ဖဲသွားသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ပဋိ ဝတ္ထိတွာ၊ တမေဝ ဝိဟာရံ- သို့ပင်၊ အာဂတ္ထံ၊ ဝိဟာရသီမံ- ကျောင်းအပိုင်း အခြားကို၊ အထိက္ကမတောဝိ- လွန်သွားသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနော၊ [မစေခိုင်းအပ်ဘဲ ထေရ်နှင့်အတူ သဝိတ်သင်္ကန်းယူသွားပုံကိုပြသော “ယော ပန အနာဏတ္ထော ” စသော ဝါရကိုညွှန်းသည်။] ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ- ထိုရွာသို့၊ ဝတ္ထံ၊ ရဇိတွာ- ပြီး၍၊ ပစ္စာဂစ္ဆတောဝိ- ပြန်လာသော ရဟန်း၏လည်း၊ ထေယျစိတ္တေ - သည်၊ ဥပ္ပန္တေ- သော်၊ ဒေဝေဝ နယော၊ ပန- ဆက်၊ ယတ္ထ- အကြင်ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဝတော- ရောက်ပြီ၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်း တိုက်၌၊ (ဝသန္တော)ဝါ - နေလျက်သော်၎င်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဝိဟာရေ- ကျောင်းတိုက်တိုက်၌၊ (ဝသန္တော)ဝါ- သော်၎င်း၊ တမေဝ ဝိဟာရံ- ထို မူလကျောင်းတိုက်သို့သာ၊ ပစ္စာဂတ္ထံ- ပြန်လာ၍၊ တဿ- ထို မူလကျောင်း

တိုက်၏။ ကေပယော-တခုသောဘေး၌၊ [ကျောင်းတိုက်က ကြီးလွန်း၍ မိမိကို မမြင်စေဘဲ ကျောင်းတိုက်အတွင်း တခုသောကျောင်း၌ နေလျက်၊] ဥပစာရ သီမံ-ဥပစာရသိမ်ကို၊ အနတိတ္တမိတွာ- မလွန်မှု၍၊ ဝသန္တောဝါ-သော်၎င်း၊ ထေယျစိတ္တေန၊ ပရိဘူဇန္တော- လျက်၊ ဇီရာပေတိ-အံ၊ စောရာဝါ- တို့သည် သော်လည်း၊ တဿ- ထို ရဟန်း၏၊ တံ- ထို သင်္ကန်းကို၊ ဟရန္တိ၊ ယထာဝါ တထာဝါ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း၊ [မီး လောင်ခြင်း၊ မြဲစားခြင်း စသော အကြောင်းကြောင့်၊] နဿတိ-ပျက်စီးအံ့၊ ဘဏ္ဍာဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ပန- ကား၊ ဥပစာရသီမံ- ကို၊ အတိတ္တမတော- လွန်သွားသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ထေရေန-သည်၊ နိမိတ္တေ-ကို၊ ကရိယမာနေ-သော်၊ ဘန္တေ, ဒေထ-ပေးလိုက်ပါကုန်၊ အဟံ, ရဇိတွာ-ပြီး၍၊ အာဟရိသာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-ပြီး၍၊ ဘန္တေ, ကတ္ထ-အဘယ်အရပ် သို့၊ ဂတ္တာ, ရဇာမိ-ဆိုးရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆတိ - အံ့၊ ထေရောစ, နံ-ထို ရဟန်းကို၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်သို့၊ (ဂတ္တာ ရဇိတံ)ဣစ္ဆသိ၊ တတ္ထ-သို့၊ ဂတ္တာ ရဇာဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ အယံ-ဤ ရဟန်းသည်၊ ဝိသဋ္ဌ ဒူတောနာမ - စွန့်လွှတ်အပ်သော တမန်မည်၏၊ (တသ္မာ)၊ ထေယျစိတ္တေန, ပလာယန္တောပိ-ပြေးပါသော်လည်း၊ အဝဟာရေန နကာရေတဋ္ဌော၊ ပန- ဆက်၊ ထေယျစိတ္တေန , ပလာယတောပိ- ၎င်း၊ ပရိဘောဂေနဝါ - သုံးစွဲ ခြင်းအားဖြင့်သော်၎င်း၊ အညထာဝါ- တပါးပါးသော အကြောင်းအားဖြင့် သော်၎င်း၊ (တနည်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း- ဟူလို၊) နာသယတောပိ-ပျက်စီး စေသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဘဏ္ဍာဒေယျမေဝ ဟောတိ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းတပါးသည်၊ ဘိက္ခုဿ - ရဟန်းတပါး၏၊ ဟတ္ထေ , ကိဗ္ဗိ- သော၊ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ပဟိဏတိ -ပေးပို့ အံ့၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ မှာ၍ ပေးပို့ သနည်း၊)အသုကဝိဟာရေ-၌၊ အသုကဘိက္ခုဿ-အား၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ပေးပို့ အံ့၊ တဿ-ထိုတမန်ရဟန်း၏၊ ထေယျစိတ္တေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု- အလုံးစုံသော အရာတို့၌၊ [သီသေဘာရံ ခန္ဓေ

ထေယျ၊ စပ၊ ဇီရာပေတိ။ ။ ထေယျစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ဌာနာ စာဝနံ အကတွာ နိဝတ္တ ပါရုတနိဟာရေနေဝ (ဝတ်မြဲအတိုင်း၊ ရမ်းမြဲအတိုင်းသာလျှင်) ပရိဘူဇန္တော ဇီရာ ပေတိ၊ ဤသို့ ဌာနာစာဝန မပြုဘဲ ဝတ်ထားသည့်အတိုင်း ဆွေးမြေ့စေမှသာ ဘဏ္ဍာ ဒေယျ၊ ဌာနာစာဝေန္တဿ ပန ထေယျစိတ္တေ သတိ ပါရာဇိကမေဝ၊ သီသေ ဘာရံ ခန္ဓေ ကရုဏာဒီသု ဝိယ။

ကရဏ အစရှိသောအရာတို့၌- ဟူလို၊] အသုတံနာမ၊ ပေ၊ပေတိတိ ဣတ္ထေ-ပေတိ ဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ ဝုတ္တသဒိသော-ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသော၊ ဝိနိစ္ဆယော (ဟောတိ)၊ အပရော - တပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဟိဏီတုကာမော-အပိုခိုင်းလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကော-သည်၊ ဝဟေတွာ, ဝမိဿတိနုခေါ-သွားပါလတုံနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ နိမိတ္တံ, ကရောတိ-၏၊ တတြိ- ထိုသို့ပြုရာ၌၊ ဧကော - ရဟန်းတပါးသည်၊ ဘန္တေ, ဒေထ-ကုန်၊ အဘိ- သည်၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ဝမိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဝဟေတွာ- ၍၊ စေ ဝစ္ဆတိ- အံ့၊ တဿ- ရဟန်း၏၊ ထေယျစိတ္တေ- သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု-တို့၌၊ ဒေထ ဘန္တေ စီဝရံ၊ ပေအာဟရိဿာမီတိ ဣတ္ထေ-၌၊ ဝုတ္တသဒိသော-သော၊ ဝိနိစ္ဆယော(ဟောတိ)၊ ထေရေန-သည်၊ စီဝရတ္ထာယ- ငှါ၊ ဝတ္ထံ-အဝတ်စကို၊ လဘိတွာ- ၍၊ ဥပ္ပဋ္ဌာကကုလေ-အလုပ်အကျွေးအိမ်၌၊ ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထိုထေရ်၏၊ အန္တေဝါသိကော - အနီးနေ တပည့်သည်၊ ဝတ္ထံ - ကို၊ ဟရိတုကာမော-သည်၊(ဟုတ္တာ)၊ တတြိ- ထိုအိမ်သို့၊ ဝတံ-၍၊ တံဝတ္ထံ- ကို၊ ဒေထ ကိရ- ပေးလိုက်ပါကုန်တုံး၊ ဣတိ - သို့၊ ထေရေန - သည်၊ ပေသိတောဝိယ-စေခိုင်းအပ်သူသည် ကဲ့သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တဿ-ထို အန္တေဝါသိက ရဟန်း၏၊ ဝစနံ-ကို၊ သဒ္ဓဟိတွာ-၍၊ ဥပါသကေန - သည်၊ ထပိတံ - ထားအပ်သော အာတ်စကို၊ ဥပါသိကာဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ဥပါသိကာယ-သည်၊ ထပိတံ-ကို၊ ဥပါသကောဝါ- သည်သော်၎င်း၊ အညော - သော၊ ကောစိဝါ - တစုံတယောက်သည်သော်၎င်း၊ နိဟရိတွာ- ၍၊ ဒေတိ - အံ့၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ၌ သာလျှင်၊ အဿ-ထို အန္တေဝါသိက ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊

ပန-ဆက်၊ ထေရဿ-၏၊ ဥပ္ပဋ္ဌာကေဟိ-တို့သည်၊ ဣမံ - ဤအဝတ်ကို၊ ထေရဿ- အား၊ ဒဿာမ - လှူကုန်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြိ၌၊ အတ္တနော- ၍၊ ဝတ္ထံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ထပိတံ သစေဟောတံ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုထေရ်၏၊ အန္တေဝါသိကော - သည်၊ [ထိုအကြံကို တနည်းနည်းဖြင့်သိသော တပည့်၊] တံ-ထိုအဝတ်ကို၊ ဟရိတုကာမော- ဆောင်ယူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တတ္ထ- ထိုထေရ်၏အလုပ်အကျွေးအိမ်သို့၊ ဝတံ (ဝဒတိ-၌စပ်)၊ ထေရဿ-အား၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဒါတုကာမာ-လှူလိုကုန်သည်၊ အတ္တကိရ- ဖြစ်ကုန်သတဲ့ ဟု ကြားရ၏၊ တံ-ထို အဝတ်ကို၊ ဒေထ- ပေးလိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တေစ - ထို အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့သည်လည်း၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏ စကားကို၊ သဒ္ဓဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ [ထေရ်တို့တောင်းသည်-ဟု ယုံကြည်၍၊]

ဘန္တေ မယ်၊ ဘောဇေတွာ- ဆွမ်းကျွေးပြီး၍၊ ဝါ- မှ၊ ဒဿာမ - လှူကုန်အံ့၊
 ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ထပယိမှ - ထားပါကုန်ပြီ၊ ဟန္တ-ရော၊ ဂဏှာဟိ-ယူသွား
 ပါလော၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒေန္တိ-ပေးလိုက်ကုန်အံ့၊ သာမိကေဟိ-
 တို့သည်၊ ဒိန္နတ္တာ - ပေးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ပန -
 ထိုသို့ပင် ပါရာဇိက မရှိသော်လည်း၊ အသုဒ္ဓမိတ္တေန - ဖြင့်၊ ဂယိတတ္တာ -
 ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၎င်း၊ ဘဏှဒေယျဉ္စ-သည်၎င်း၊ ဟောတိ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းတပါးသည်၊ ဘိက္ခုဿ-ရဟန်းတပါးအား၊ ဝတွာ-မှာ၍၊
 ဂါမံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့မှာ၍ သွားသနည်း၊) ဣတ္ထန္ဓာမော-
 ဤအမည်ရှိသော ဒါယကာသည်၊ မမ - အား၊ ဝဿာဝါသိကံ - မိုမ်းလ
 ပတ်လုံး နေကုန်သော ရဟန်းတို့အားလူအပ်သော သင်္ကန်းကို၊ [ဤသင်္ကန်း
 ကို “ ဝါဆိုသင်္ကန်း ” ဟု ခေါ်ကြ၏၊ စင်စစ်ကား ဝါဆိုသင်္ကန်းမဟုတ် ،
 ဝါကျွတ်သင်္ကန်းတည်း။] ဒဿတိ - လှူပါလတုံ၊ တံ - ထိုသင်္ကန်းကို၊ ဂဟေ
 တွာ - ၍၊ ထပေယျာသိ - ထားလိုက်ပါလော၊ ဣတိ - ဤသို့ မှာ၍သွားအံ့၊
 သောဘိက္ခု - သည်၊ သာဓုတိ - ကောင်းပါပြီဟု (ဝန်ခံပြီး၍)၊ တေန- ထို
 ဒါယကာသည်၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သော၊ မဟဉ္စသာဓုကံ-များသောအဘိုးရှိသော
 အဝတ်ကို၊ အတ္တနာ - သည်၊ လဒ္ဓေန - ရအပ်သော၊ အပ္ပဉ္စသာဓုကေန -
 နည်းသောအဘိုးရှိသောအဝတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ထပေတွာ-၍၊ အာဂတေ
 န-ပြန်လာသော၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ အတ္တနော - ၏၊ မဟဉ္စသာဓုက
 ဿ - ကို၊ လဒ္ဓဘာဝံ - ကို၊ ဥတွာဝါ - သော်၎င်း၊ အဉ္စတွာဝါ - မသိဘဲ
 သော်၎င်း၊ မေ - ၏၊ ဝဿာဝါသိကံ - ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းတို့၊ ဒေဟိ-
 ပေးပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ တဝ-အရှင်ဘုရား၏ အတွက်၊ ထုလ
 သာဓုကော-ကြမ်းသောအဝတ်ကို၊ လဒ္ဓေါ-ရအပ်ပြီ၊ မယံပန- တပည့်တော်
 ၏ကား၊ သာဓုကော၊ မဟဉ္စေါ-၏၊ ဒွေပိ- ၂ ထည်လုံးတို့ကိုလည်း၊ အသုက
 သ္မိံနာမ ဩကာသေ-ထိုမည်သောအရပ်၌၊ ထပိတာ-န်ပြီ၊ ပပိသိတွာ၊ ဂဏှာ
 ဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ပပိသိတွာ၊ ထုလ

သာမိကေဟိ ဒိန္နတ္တာ ။ ။ ရဟန်းက လိမ်၍တောင်း၏၊ ဥစ္စာရှင်တို့က ထေရ်သို့
 တောင်းသည်ထင်၍ပေး၏၊ ဥစ္စာရှင်တို့ကပေးသောကြောင့် ပါရာဇိကမရှိ၊ ဤစကားကို
 ကောက်ချက်ချလျှင် ဥစ္စာရှင်တို့၏ ကိုယ်စားလည်က (မင်းမှထမ်းက) ပေးလျှင်လည်း
 ပါရာဇိက မရှိဟုပင် စကားကျ၏၊ သို့သော် အသုဒ္ဓမိတ်ဖြင့် ယူသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်
 အာပတ်နှင့် ဘဏှဒေယျဖြစ်သည်၊ ဤ အဓိပ္ပါယ်သွားဖြင့် အလားတူ ခိုင်းခြင်းများကို
 စဉ်းစားကြပါလော။

သာဓုကေ-ကို၊ ဂဟိတေ-ပြီးသော်၊ ဣတရဿ-အခြားသောရဟန်း၏၊ ဝါ-
သည်၊ ဣတရံ-အခြားသောများသော အဘိုးရှိသောအဝတ်ကို၊ ဂဏှတော-
ယူလသော်၊ ဥဒ္ဓါရေ-၌၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏ သာဓု
ကေ-၌၊ အတ္ထနော-၏၊ နာမံ - နာမည်ကို၎င်း၊ အတ္ထနော - ၏၊ သာဓုကေ၊
တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ နာမံစ - ကို၎င်း၊ လိမိတွာ-ရေးပြီး၍၊ ဂစ္ဆ - သွားချေ၊
နာမံ-ကို၊ ဝါစေတွာ - မိမိဘာသာ ဆိုစေ၍၊ ဝါ-ဖတ်၍၊ ဂဏှာဟိ-လော၊
ဣတိ၊ အထာပိ ဝဒတိ- အကယ်၍မူလည်း ပြောအံ့၊ တတြာပိ-ထိုသို့ ပြောရာ
၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ [“ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိကံ” ဟူသော နည်းပင်-ဟူလို့၊]
ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အတ္ထနာစ - သည်၎င်း၊ တေနစ-ထို
ရဟန်းသည်၎င်း၊ လဒ္ဓသာဓုကေ- တို့ကို၊ ဧကတော - တပေါင်းထည်း၊ ထပေ
တွာ-ပြီး၍၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဝေ-သို့၊ ဝဒတိ-၏(ကိ)၊ တယာစ-သည်၎င်း၊
မယာစ- သည်၎င်း၊ လဒ္ဓသာဓုကေ- တို့ကို၊ ဒွေပိ - ၂ ထည်လုံးတို့ကိုလည်း၊
အန္တောဂဗ္ဗေ-အခန်းတွင်း၌၊ ထပိတာ-ကုန်ပြီ၊ ဂစ္ဆ -သွားချေ၊ ယံ-အကြင်
အဝတ်ကို၊ (ဂဏှိတံ)၊ ဣစ္ဆသိ-၏၊ တံ-ထိုအဝတ်ကို၊ ဝိစိနိတွာ-ရွေးချယ်၍၊
ဂဏှာဟိ - လော၊ ဣတိ - သို့၊ (ဝဒတိ)၊ သောစ - ထို ရဟန်းသည်လည်း၊
လဇ္ဇာယ - ရှက်ခြင်းကြောင့်၊ [အကောင်းကို ယူရမှာ ရှက်သောကြောင့်၊]
အာဝါသိကေန-ကျောင်းနေရဟန်းသည်၊ လဒ္ဓံ-သော၊ ထူလသာဓုကေမေဝ-
ကိုသာ၊ ဂဏှေယျ-ယူရာ၏၊ တတြ-ထိုသို့ယူရာ၌၊ အာဝါသိကဿ-၏၊ ဝါ-
သည်၊ ဝိစိနိတွာ - အာဂန္တုရဟန်းက ရွေးချယ်ပြီး၍၊ ဂဟိတာဝသေသံ -
ယူအပ်ပြီးမှ အကြွင်းဖြစ်သော၊ ဣတရံ - အခြားသော (များသောအဘိုး
ရှိသော)သင်္ကန်းကို၊ ဂဏှတော-သော်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

အဂန္တုကော- အာဂန္တုကဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အာဝါသိကာနံ-
တို့သည်၊ စီဝရကမ္ပံ- သင်္ကန်းချုပ်မှုကို၊ ကရောန္တာနံ- ပြုကုန်စဉ်၊ သပီပေ-၌၊
ပတ္တစီဝရံ၊ ထပေတွာ- ပြီး၍၊ ဧတေ-ဤ အာဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊ သင်္ဂေ
ပေယန္တိ - လုံခြုံစေကုန်လတံ့၊ ဝါ- စောင့်ရှောက်ကုန်လတံ့၊ ဣတိ- သို့၊ မည
မာနော - မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ) နှာယိတံ့ဝါ - ရေချိုးခြင်းငှါသော်၎င်း၊
အညတြဝါ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော အရပ်သို့သော်၎င်း၊ ဂစ္ဆတိ-
အံ့၊ နံ- ထို သပိတ် သင်္ကန်းကို၊ အာဝါသိကာ- တို့သည်၊ သစေ သင်္ဂေပေယန္တိ၊
ဣစ္ဆေတံ-ဤသို့ စောင့်ရှောင့်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နောစေ (သင်္ဂေ
ပေယန္တိ)၊ နဋ္ဌေ-ပျောက်ပျက်လသော်၊ ဝိဝါ-ကြွေးသည်၊ ဝါ-ဘဏှာစားသည်၊
န ဟောတိ၊ သော-ထို အာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣဒံ-ဤ သပိတ်

သင်္ကန်းကို၊ ထပေထ-သိမ်းထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ ဝတ္ထာ ဝစ္ဆတိ၊ ဣတရောစ-
 အခြားသော အာဝါသိကရဟန်းတို့ သည်လည်း၊ သ ကိစ္စပုသုတတ္တာ - မိမိ
 ကိစ္စ၌ လေ့ကျက်နေကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ န ဇာနန္ဒိ-မသိလိုက်ကုန်အံ့၊
 [ထိုသူ ပြောအပ်သောစကားကို မကြား၍ မသိလိုက်ကြ။] ဧသေဝနယော၊
 [“နဋ္ဌေ ဝိဝါန ဟောတိ” ဟူသောနည်းပင်- ဟုလို၊] တေ-ထို အာဝါသိက
 ရဟန်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣဒံ-ဤ သပိတ် သင်္ကန်းကို၊ ထပေထ-
 သိမ်းထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ)
 မယ်၊ ဗျာဝဋ္ဋာ - အလုပ်ကိစ္စ၌ ကြောင့်ကြစိုက်နေကြရကုန်၏၊ ဣတိ - ဤသို့
 ပြော၍၊ အထာပိ ပဋိက္ခိပန္နိ - ကုန်အံ့၊ [စိတ်ဖြင့် ပယ်လျှင်လည်း အပယ်ပင်
 တည်း။] ဣတရောစ - အခြားသော အာဝန္တ၊ ကရဟန်းသည်လည်း၊ အဝ
 သံ - မချွတ်ကေန်၊ ထပေဿန္တိ - သိမ်းထားကုန်လတံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊
 အနာဒိယိတော - ပယ်အပ်သောစကားကို မနာယူ၍၊ ဝစ္ဆတိ - အံ့၊ ဧသေဝ
 နယော၊ [“နဋ္ဌေ ဝိဝါန ဟောတိ” ဟူသောနည်းပင်-ဟုလို၊] ပန - ဆက်၊
 တေန-ထို အာဝန္တ၊ ကရဟန်းသည်၊ ယာစိတာ-တောင်းပန်အပ်ကုန်သည်၊
 (ဟုတွာဝါ - ၎င်း၊) အယာစိတာ - မတောင်းပန်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ
 ဝါ- ၎င်း၊) မယ်၊ ထပေဿာမ - သိမ်းထားလိုက်ကုန်အံ့၊ တံ- သည်၊ ဝစ္ဆ-
 သွားလိုရာ သွားလော၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ တံ - ထို သပိတ်
 သင်္ကန်းကို၊ သင်္ဂေါပိတဗ္ဗံ - လုံခြုံစေထိုက်၏၊ ဝါ - စောင့်ရှောက်ထိုက်၏၊
 နောစေ သင်္ဂေါပေန္တိ-အကယ်၍မစောင့်ရှောက်ကုန်အံ့၊ နဋ္ဌေ ဝိဝါ(ဟောတိ)၊
 ကသ္မာ-နည်း၊ သမ္မုဒိန္နိ တတ္တာ-လက်ခံထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ယောဘိက္ခု၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကော-ဘဏ္ဍာစိုးသည်၊ ဟုတွာ၊ ပစ္စုသသမယေ
 ဝေ-၌ပင်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပတ္တစီဝရာနိ-တို့ကို၊ ဟေဋ္ဌာပါသာခံ-ပြာသာဒ်၏
 အောက်ထပ်သို့၊ ဩရောပေတွာ- ချ၍၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ အပိဒဟိတွာ-မပိတ်
 မူ၍၊ တေသဒ္ဓိ- ထို သပိတ် သင်္ကန်းရှင် ရဟန်းတို့အားလည်း၊ အနာရောစေ
 တွာဝ-မလျောက်ခဲ့ဘဲသာ၊ ဒုရေ-၌၊ ဘိက္ခုာစာရံ- ဆွမ်းအလို၊ ငှါ လှည့်လည်
 အပ်သောအရပ်သို့၊ ဝစ္ဆတိ - အံ့၊ တာနိ - ထို သပိတ် သင်္ကန်းတို့ကို၊ စောရာ
 စေ ဟရန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ တသေဝ - ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏သာလျှင်၊ ဝိဝါ
 (ဟောတိ)၊ ပန - ကား၊ ယော- အကြင် ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုဟိ-
 တို့သည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပတ္တစီဝရာနိ-တို့ကို၊ ဩရောပေထ-အော်သို့ ချပါကုန်၊
 သလာကဂ္ဂဟဏဿ - စာရေးတံမဲ ယူခြင်း၏၊ ကာလော- အချိန်တန်ပါပြီ၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-သည်၊ (သမာနော) သမာဝတာ-အညီအညွတ် ရှေ့လာ

ကြကုန်သည်။ ဝါ- အားလုံး စုံကြကုန်သည်။ အတ္တ- ဖြစ်ကုန်၏လော၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆိတွာ၊ အာမ - မှန်ပါ။ သမာဂတာ အမှ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ ပတ္တစိဝရာနိ၊ နိဟရိတွာ - ပြီး၍၊ နိက္ခမိတွာ၊ ဘဏ္ဍဝါရဒ္ဓါရံ- ဘဏ္ဍာတိုက် အထက်ထပ်တံခါးကို၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့ပိတ်ပြီး၍၊ တုမေ ပတ္တစိဝရာနိ၊ ဝဟေတွာ- ပြီး၍၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒဇ္ဇါရံ- ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်တံခါးကို၊ ပဋိဇ္ဇေတွာ- စောင့်ရှောက်ပြီး၍၊ ဝစ္ဆေယျာယ - သွားကြကုန်၊ ဣတိဝတွာ၊ ဝစ္ဆတိ-အံ့၊ စ- ဆက်၊ တကြ - ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကော- သော၊ အလသဇာတိကော- ပျင်းရိသုခအဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဘိက္ခုသု-တို့သည်၊ ဝတေသု-သွားပြီးကုန်လသော်၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ အက္ခိနိ-မျက်လုံးတို့ကို၊ ပုဉ္ဇန္တော- သုတ်လျက်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ ဥဒကဋ္ဌာနံ- ရေရှိရာအရပ်သို့၊ မုခေဝဝနတ္ထိ- မျက်နှာသစ်ခြင်းငှါ၊ ဝစ္ဆတိ- အံ့၊ တံ ခဏံ - ထိုခဏကို၊ ဝါ- ထိုအလစ်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ စောရာ-ချောင်းနေသော မိုးသုတို့သည်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပတ္တ စိဝရံ၊ ဟရန္တိ- န်အံ့၊ သုဟင်- ကောင်းစွာ ဆောင်အပ်ပြီ၊ [ဆောင်သွားတာ ကောင်းသည်-ဟုလို့] ဘဏ္ဍာဝါရိကဿ ဝိဝါ န ဟောတိ။

ကောစိ - တစုံတယေဒံသော ရဟန်းသည်၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကဿ- ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းအား၊ အနာရောစေတွာဝ - မပြောမူ၍သာ၊ ဘဏ္ဍာဝါရေ - ၌၊ အတ္တနော-၏၊ ပရိက္ခာရံ - ပရိက္ခရာကို၊ သစေ ထပေတိ၊ (စေသတိ)၊ တသ္မိဒ္ဓိ- ထို ပရိက္ခရာသည်လည်း၊ နဋ္ဌေ - သော်၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကဿ - ၏၊ ဝိဝါ န ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကော၊ တံ - ထို ပရိက္ခရာကို၊ ဒိသွာ၊ အဋ္ဌာ နေ - မသင့်လျော်သော အရပ်၌၊ ထပိတံ-ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြ၍၊ ဝဟေတွာ၊ သစေ ထပေတိ- အကယ်၍ ရှေ့ထားအံ့၊ နဋ္ဌေ၊ တဿ-ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း ၏၊ ဝိဝါ (ဟောတိ)၊ ထပိတဘိက္ခုနာ - ထားအပ်သော ပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဝါ-ပရိက္ခရာကို ထားသွားသောရဟန်းသည်၊ [ဝုတ္တော၌စပ်၊] ဘန္တေ မယာ၊ ဤဒိသောနာမ - သော၊ ပရိက္ခာရော - ကို၊ ထပိတော- ပြီ၊ ဥပမာရေယျာယ- စူးစမ်းလိုက်ပါကုန်၊ ဝါ- သတိထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တော-သည်၊ (သမာနော)၊ သာဓုတိ-ဟူ၍၊ သစေပိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ-အံ့၊ (စေသတိဝါ-သော်၎င်း၊) ဒုန္တိက္ခိတ္ထံ - မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်၏ဟု၊ မည မာနော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညသ္မိံ - အခြားသော၊ ဋ္ဌာနေ - ၌၊ သစေပိ ထပေတိ-အံ့၊ (စေသတိဝါ- သော်၎င်း၊) တဿေဝ- ထိုဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏ သာ၊ ဝိဝါ(ဟောတိ)၊ အဟံ၊ နဇနာမိ-နားမလည်၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပန- ပယ်မြစ်သော ရဟန်း၏ကား၊ [စူးစမ်းလိုက်ပါ ဟု လျှောက်သောအခါ

ငါနားမလည် ဟု ပယ်မြစ်သော ရဟန်း၏ကား၊] ဝိဝါ (နတ္ထိ)၊ ယောဝိ-
 အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ တဿ - ထို ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းသည်၊ ပဿန္တ
 သေဝ-မြင်စဉ်ပင်၊ ထပေတိ- အံ့၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကဉ္စ- ကိုလည်း၊ နသမ္ပဒိစ္ဆာ
 ပေတိ-အံ့၊ ဝါ - မအပ်နှံအံ့၊ နဋ္ဌံ - ပျောက်သော တဏှာသည်၊ သုနဋ္ဌမေဝ-
 ကောင်းစွာ ပျောက်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ [ပျောက်တာ ကောင်းသည်-
 ဟုလို၊] တံ - ထို ပရိက္ခရာကို၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကော- သည်၊ အညတြ- ဌ၊ သစေ
 ထပေတိ-အကယ်၍ရှေ့ ထားအံ့၊ (ဝေသတိ) နဋ္ဌေ ဝိဝါ (ဟောတိ)၊ ဘဏ္ဍာ
 ဝါရိ-ဘဏ္ဍာတိုက်သည်၊ သုဂတ္ထိ-ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်၊ ဝါ-
 လုံခြုံသည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ သံဃဿစ- ၎င်း၊ စေတိယဿစ - ၎င်း၊
 သဗ္ဗော-သော၊ ပရိက္ခရာပေ-ကို၊ တတ္ထေဝ-ထိုဘဏ္ဍာတိုက်၌ပင်၊ သစေ ထပိ
 ယတိ - အကယ်၍ ထားအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကောစ - သည်ကား၊
 ဗာလော-နားမလည်သည်၊ အဗျတ္တော-မထက်သည် (ဟုတွာ)၊ ဒွါရံ၊ ပိဝရိ
 တွာ-ဖွင့်၍၊ ဓမ္မကထံ-ကို၊ သောတံဝါ - နာခြင်းငှါသော်၎င်း၊ အညံ-သော၊
 ကိဋ္ဌိ-ကို၊ ကာတံဝါ-ငှါသော်၎င်း၊ ကတ္ထမိ-တစုံတခုသော အရင်သို့၊ ဝစ္ဆတိ-
 သွားအံ့၊ တံ ခဏံ - ထို အခွင့်ကို၊ ဝါ - ထို အလစ်ကို၊ ဒိသ္မာ - ၍၊ စောရာ-
 ချောင်းနေသော သူခိုးတို့သည်၊ ယတ္ထတံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော
 ပရိက္ခရာကို၊ ဟရန္တိ-ကုန်၏၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ပရိက္ခရာသည်၊ တဿ-ထို
 ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏၊ ဝိဝါ (ဟောတိ)။

ဘဏ္ဍာဝါရိကဿ-သည်၊ နိက္ခမိတွာ၊ ပဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ စင်္ဂမန္တဿဝါ-
 စင်္ကြံသွားစဉ်သော်၎င်း၊ ဒွါရံ ပိဝရိတွာ၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ဥတံ-အအေးငွေ
 ကို၊ ဝါ-လေညှင်းကို၊ ဝါဟာပေန္တဿဝါ-ယူစေစဉ်သော်၎င်း၊ တတ္ထေဝ-ထို
 ဘဏ္ဍာတိုက်၌ပင်၊ သမဏဓမ္မာနုယောဝေန - ရဟန်းတရားကို အားထုတ်
 ခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္နဿဝါ-နေစဉ်သော်၎င်း၊ တတ္ထေဝ-၌ပင်၊ နိသိဒိတွာ၊ ကေနမိ-
 သော၊ ကမ္မေန- အလုပ်ဖြင့်၊ ဗျာဝဋ္ဌဿဝါ- ကြောင့်ကြစိုက်နေစဉ်သော်၎င်း၊
 ဥစ္စာရပဿာဝ ဝိဋ္ဌိတဿာပိ - ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်သည် နှိပ်စက်အပ်သည်
 ဖြစ်၍လည်း၊ သတော- ဖြစ်စဉ်၊ တတ္ထေဝ-ထို ဘဏ္ဍာတိုက်၌ပင်၊ ဥပစာရေ-
 အနီး၌၊ ဝိဇ္ဇမာနေ - ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာအရပ် ထင်ရှားရှိပါလျက်၊
 [ဘဏ္ဍာဝါရဿ သမိပေ (ဥပစာရအဖွင့်) ဥစ္စာရပဿာဝဋ္ဌာနေ ဝိဇ္ဇ
 မာနေ၊] ပဟိ-သို့၊ ဝစ္ဆတောဝါ-သွားစဉ်သော်၎င်း၊ အညေန-အခြားသော၊
 ကေနမိ-သော၊ အာကာရေန-အကြောင်းကြောင့်၊ ပမတ္တဿ-မေ့လျော့သည်
 ဖြစ်၍၊ သတောဝါ - ဖြစ်စဉ်သော်၎င်း၊ ဒွါရံ-ကို၊ ပိဝရိတွာဝါ- ဖွင့်၍သော်

၎င်း၊ ဝိဝဋ္ဌမေဝ-ဗွင်အပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော တံခါးသို့၊ ပဝိသိတွာဝါ-
 သော်၎င်း၊ သန္တိ - ဘဏ္ဍာတိုက်၏ အစပ်ကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ - ဖောက်ဖြတ်၍
 သော်၎င်း၊ ယတ္ထကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပရိက္ခရာကို၊ တဿ-
 ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏၊ ပမာဒပစ္စယာ - မေ့လျော့ခြင်း၊ ဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်၊ စောရာ၊ ဟရန္တိ - ကုန်၏၊ သပ္ပံ - အလုံးစုံသော ပရိက္ခရာသည်၊
 တဿေဝ-ထို ဘဏ္ဍာစိုး၏ သာလျှင်၊ ဝိဝါ(ဟောတိ)၊ [ဝိဝါ-ဟု လာသော
 ဤနေရာများ၌ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မပါရကား အစားမပေး နိုင်သော်
 လည်း အပြစ်ဖြစ်စရာမရှိ-ဟု ထင်သည်။]

ပန - ဆက်၊ ဥဏှသမယေ - ပူသောအခါ၌၊ ဝါတပါနံ - လေသောက်
 ပြုတင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ၊ နိပဇ္ဇိတံ - အိပ်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဌတိ - အပ်၏၊ ဣတိ - သို့၊
 ဝဒန္တိ - ကုန်၏၊ ပန-ကား၊ ဥစ္စာရပီဠိတဿ-ဖြစ်၍၊ တသ္မိံ - ထိုဘဏ္ဍာတိုက်၌၊
 ဥပစာရေ - အနီး၌၊ အသတိ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာအရပ် မရှိလသော်၊ အညတ္ထ-
 အခြားအရပ်သို့၊ ဝစ္ဆန္တဿ - ၏၊ ဝိလာနပက္ခေ - ၌၊ ဌိတတ္ထာ - ကြောင့်၊
 အဝိသယော - အရာမဟုတ်၊ တသ္မာ ဝိဝါန ဟောတိ၊ ပန - ဆက်၊ ယော-
 ရဟန်းသည်၊ အန္တော - ဘဏ္ဍာတိုက် အတွင်း၌၊ ဥဏှပီဠိတော - အပူသည်
 နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒွါရံ-ကို၊ သုဂုတ္တံ-ကို၊ ကတွာ၊ ဗဟိ-သို့၊ နိက္ခမတိ-
 အံ့၊ စောရာစ၊ နံ-ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်းကို၊ ဝဟေတွာ-ဖမ်း၍၊ ဝိဝရ-လော၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ ယာဝ တတိယံ-၃ ကြိမ်တိုင်အောင်၊ န ဝိဝရိတဗ္ဗံ-
 မဖွင့်ရာ၊ ပန-ဆက်၊ တေစောရာ-တို့သည်၊ သစေ န ဝိဝရတိ-အံ့၊ (ဝေသတိ)၊
 တုဉ္စ-ကိုယ်တော် ကိုလည်း၊ မာရေသာမ-န်အံ့၊ ဒွါရဉ္စ-ကိုလည်း၊ ဘိန္ဒိတွာ-
 ဖောက်ဖျက်၍၊ ပရိက္ခာရံ - ကို၊ ဟရိဿာမ - ကုန်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍၊
 ပရသု အာဒိနိ-တို့ကို၊ ယဒိ ဥက္ကိပန္တိ-အကယ်၍ မြောက်ကုန်အံ့၊ မယိ-သည်၊
 မတေစ-သေသော်၎င်း၊ သံဃဿ-၏၊ သေနာသနေ-သည်၊ နဋ္ဌေစ-ပျက်စီး
 သော်၎င်း၊ ဝုဏော-အကျိုးကျေးဇူးသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိဝရိ
 တံ ဝဋ္ဌတိ၊ ဣဓာပိ- ဤသို့ ဖွင့်ပေးရာ၌လည်း၊ အဝိသယတ္ထာ- ကြောင့်၊ ဝိဝါ
 နတ္ထိ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ။

ကောစိ-သော၊ အာဝန္တုကော-အာဝန္တုက ရဟန်းသည်၊ ကုပ္ပိကံဝါ-
 သံကောက်ကိုသော်လည်း၊ ဝါ-သော့ကိုသော်လည်း၊ သစေ ဒေတိ၊ ဒွါရံဝါ-
 ကိုသော်လည်း၊ သစေ ဝိဝရတိ - အကယ်၍ ဖွင့်ပေးအံ့၊ [ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း
 ဖမ်းထားသည်ကို မြင်ရသောကြောင့် အာဝန္တုကရဟန်းက သူမိုးတို့အား
 သံကောက်(သော့)ကိုသော်လည်း ပေးအံ့၊ တံခါးကိုသော်လည် ဖွင့်ပေးအံ့-

ဟူလို။] (ဝေံသတိ)၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှလောက်သော ဘဏ္ဍာကို၊ စောရာ၊
 ဟရန္တိ-ကုန်၏။ သဗ္ဗံ- သော၊ (တံ-ထို ဘဏ္ဍာသည်။) တဿ-ထို အာဝန္တ၊ (တ
 ရဟန်း၏။ ဝိဝါ (ဟောတိ)၊ သံဃေန - သည်။ ဘဏ္ဍာဝါရ ဂုတ္တတ္ထာယ-
 ဘဏ္ဍာတိုက်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ သုစိယန္တကဉ္စ - ကျည်ငယ်
 ယန္တယားသည်၎င်း၊ (ဟောတိ ဌ်စပ်။) ဝါ - ကို၎င်း၊ (ဒိန္နာဌ်စပ်။) ကုဉ္စိက
 မုဒ္ဒိကာစ- သံကောက်၊ မင်းတုတ်သည်၎င်း၊ ဝါ-ကို၎င်း၊ ယောဇေတွာ-၍၊
 ဒိန္နာ-ပေးအပ်သည်။ ဟောတိ-အံ့။ ဘဏ္ဍာဝါရိကော၊ ယဋိကမတ္ထံ-ကျည်ငယ်
 မျှကို၊ ဒတွာ-ပေး၍၊ [လျှို၍-ဟူလို။] နိပဇ္ဇတိ-အိပ်အံ့။ ပေ၊ ဟရန္တိ-ကုန်အံ့။
 တဿေဝ - ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏သာ။ ဝိဝါ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်။
 သုစိယန္တကဉ္စ-ကို၎င်း၊ ကုဉ္စိက မုဒ္ဒိကဉ္စ-ကို၎င်း၊ ယောဇေတွာ-တပ်၍၊ နိပဇ္ဇံ-
 အိပ်နေသော၊ ဧတံ - ဤ ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်းကို၊ စောရာ အာဝန္တော၊ ဝိဝရ-
 လော၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ တတ္ထ - ထိုသို့ ပြောရာ၌၊ ပုရိမ နယေနေဝ-
 သာလျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏ [ယာဝတတိယံ န ဝိဝရိတဗ္ဗံ-စသောနည်းကို
 ညွှန်သည်။] ဝေံ - သို့၊ ဂုတ္တံ - စောင့်ရှောက် အပ်သည်ကို၊ ကတွာ၊ နိပဇ္ဇေ-
 အိပ်လသော်၊ ဝါ-အိပ်ပါလျက်၊ ဘိက္ခိ-ကို၊ (ဘိက္ခိတွာဝါ-ဖေါက်ဖျက်၍
 သော်၎င်း၊) ဆဒနံ- ကို၊ ဘိက္ခိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ဥမဇေန- ဥမင်လိုက်ဖြင့်၊
 ပဝိသိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ သစေ ဟရန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ တဿ-ထို ဘဏ္ဍာစိုး
 ရဟန်း၏၊ ဝိဝါ န (ဟောတိ)။

ဘဏ္ဍာဝါရေ-၌၊ အညေဗိ - ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်
 သော၊ ထေရာ-တို့သည်။ သစေ ဝသန္တိ၊ ဒွါရေ- ကို၊ ဝိဝဇေ- ဖွင့်အပ်သော်၊
 အတ္တနော အတ္တနော - ၏။ ပရိက္ခာရံ ဝဟေတွာ၊ သစေ ဝန္တိ - ကုန်အံ့။
 ဘဏ္ဍာဝါရိကော - သည်။ တေသု-ထို ထေရ်တို့သည်။ ဝတေသု - လသော်၊
 ဒွါရံ-ကို၊ သစေ န ဇေတိ-အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်အံ့။ ပန-ဆက်။ တတ္ထ-
 ထိုသို့ မစောင့်ရှောက်ရာ၌၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသော ဘဏ္ဍာကို၊ သစေ အဝဟရိ
 ယတိ- အကယ်၍ မိုးအပ်သည် ဖြစ်အံ့။ (ဝေံသတိ)၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကဿ - ၏။
 ဣဿရတာယ-အစိုးရ(တာဝန်ခံ)၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကဿေဝ-
 သာလျှင်၊ ဝိဝါ(ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းမှာသာ ကြွေး
 ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ထေရေဟိ - ဘဏ္ဍာတိုက်၌ နေသော ထေရ်တို့သည်။
 သဟာယေဟိ - အဖော်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ - ရာ၏၊ [အစားပေးသော အခါ
 တတ်နိုင်သမျှ ကူညီ၍ ပေးကြပါ - ဟူလို။] အယံ-ဤ အဖော်ဖြစ်ရခြင်းသည်။
 တတ္ထ-ထို ဘဏ္ဍာ ပျောက်ရာ၌၊ သာဗီစိ - လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်

သော ကျင့်ဝတ်တည်း၊ [ဘဏ္ဍာဂါရေ ဝသန္တာနံ ဣဒိ ဝတ္ထံ၊] ဘဏ္ဍာဂါရိ
 ကော-သည်၊ တုမေ-တို့သည်၊ ဗဟိ-၌၊ ဌတွာဝ-၍ သာလျှင်၊ တုမ္မာကံ-တို့၏၊
 ပရိက္ခာရံ-ကို ဝဏ္ဏထ-နဲ့လော၊ မာ ပဝိသိတ္ထ-မဝင်ခဲ့ကုန်လင့်၊ ဣတိ-သို့၊
 ယဒိဝဒတိ-အံ့၊ တေသဉ္စ-ထို ရဟန်းတို့တွင်လည်း၊ ကော-သော၊ လောလ
 မလာထေရော- လော်လီသော မဟာထေရ်သည်၊ [မန္ဓော မောမူဟော၊
 ဟသိတကီဠိတပ္ပသုတောဝါ မဟာထေရော-နံသော ညံဇျင်းသော၊ တနည်း-
 ရယ်မြူးပျော်ရှင်လှေရှိသော မဟာထေရ်၊] သာမဏေရေဟိစေဝ-တို့နှင့်၎င်း၊
 ဥပဋ္ဌာကေဟိစ - အလုပ် အကျွေး ဒါယကာတို့နှင့်၎င်း၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဘဏ္ဍာ
 ဂံ ရံ-သို့၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ နိသီဒတိ စေဝ-ထိုင်လည်း ထိုင်အံ့၊ နိပဇ္ဇတိစ-
 အံ့၊ ယတ္ထကံ-သော၊ ဘဏ္ဍ-သည်၊ နဿတိ-၏၊ သဗ္ဗံ-သော၊ (တံ-ထိုဘဏ္ဍာ
 သည်) တဿ - ထို လော်လီသော မဟာထေရ်၏၊ ဝိဝါ (ဟောတိ) ပန-
 ထိုသို့ပင် လော်လီသော မဟာထေရ်မှာ ကြွေးမြီဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍာ
 ဂါရိကေန-သည်၎င်း၊ အဝသေသတ္ထေရေဟိစ-တို့သည်၎င်း၊ သဟာယေဟိ-
 တို့သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-၏။

အထ-သို့မဟုတ်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကောဝ-သည်ပင်၊ လောလသာမဏေရေစ-
 တို့ကို၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာကေစ- တို့ကို၎င်း၊ ဝဟေတွာ - ခေါ်၍၊ ဘဏ္ဍာဂါရေ - ၌၊
 နိသီဒတိစေဝ နိပဇ္ဇတိစ၊ ယံ-ဘဏ္ဍာသည်၊ တတ္ထ-ထိုဘဏ္ဍာတိုက်၌၊ နဿတိ-
 ၏၊ သဗ္ဗံ- သော၊ (တံ- သည်) တဿေဝ-ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏သာ၊ ဝိဝါ
 (ဟောတိ)၊ တတ္ထာ- ကြောင့်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကေနေဝ - သည်သာ၊ တတ္ထ-ထို
 ဘဏ္ဍာတိုက်၌၊ ဝသိတဗ္ဗံ - ၏၊ အဝသေသေဟိ - ကြွင်းကုန်သော ရဟန်းတို့
 သည်၊ ဂူက္ခမူလေ- သစ်ပင်၏အနီး အောက်၌၊ အပ္ပေဝ ဝသိတဗ္ဗံ- နေသော်
 လည်း နေရာ၏၊ ဘဏ္ဍာဂါရေစ- ၌ကား၊ န ဝသိတဗ္ဗံ- ရာ၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်
 အပ်၏၊ ပန- ဆက်၊ ယေ- အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တနော အတ္တနော- ၏၊
 ဝသနဝဗ္ဗေသု-နေရာအခန်းတို့၌၊ သဘာဝဘိက္ခုနံ-သဘောတူသောရဟန်း
 တို့၏၊ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ထပေန္တိ - ထားတတ်ကြကုန်၏၊ [အတ္တနော အတ္တနော
 ဝသနဝဗ္ဗေသု သဘာဝဘိက္ခုနံ ပရိက္ခာရံ ထပေန္တိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ -
 ဝိဘာ၊] ပရိက္ခာရေ- သည်၊ နဋ္ဌေ-သော်၊ ယေဟိ- အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊
 ထပိတော - ပြီ၊ တေသံယေဝ- ထို ထားသွားသော ရဟန်းတို့၏သာ၊ ဝိဝါ
 (ဟောတိ)၊ ပန- ထိုသို့ပင် ထားသွားသော ရဟန်းတို့မှာသာ ကြွေးမြီဖြစ်ပါ
 သော်လည်း၊ ဣတရေဟိ- အခြားသော ထေရ်တို့သည်၊ [ထိုအခန်း၌ နေကြ
 သော အခြားထေရ်များ၊] သဟာယေဟိ-တို့သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ဆက်၊ သံယော-သည်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ-အား၊ ဝိဟာရေယေဝ-
 ဌိသာ၊ ယာဂုဘတ္တံ - ယာဂုထမင်းကို၊ ယဒိ ဒါပေတိ- စေအံ၊ သောစ - ထို
 ဘဏ္ဍာရိုးရဟန်း သည်လည်း၊ ဘိက္ခာစာရက္ခာယ - ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ဝါမံ-သို့၊ (ယဒိ) ဝစ္ဆတိ-အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ နဋ္ဌိ-သည်၊ တဿေဝ-
 ထို ဘဏ္ဍာရိုးရဟန်း၏သာ၊ ဝိဝါ(ဟောတိ)၊ ဘိက္ခာစာရံ-သို့၊ ပဝိသန္တေဟိ-
 တို့သည်၊ အတိရေကစီဝရ ရက္ခာယ-အပိုအလွန်သင်္ကန်းကို စောင့်ရှောက်
 ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ထပိတဝိဟာရ ဝါရိကဿာပိ-ထားအပ်သောကျောင်းစောင့်
 အလှည့်၌ ယှဉ်သောရဟန်း၏လည်း၊ ဝါ - ထားအပ်သော ကျောင်းစောင့်
 အလှည့်ကျသောရဟန်း၏လည်း၊ ဝါ-သည်လည်း၊ ယာဂုဘတ္တံဝါ-ကိုသော်
 ၎င်း၊ နိဝါပံဝါ - ရိက္ခာကိုသော်၎င်း၊ လတမာနဿေဝ - ရလျက်သာလျှင်၊
 ဘိက္ခာစာရံ-သို့၊ ဝစ္ဆတော-သွားလသော်၊ ဝါ-သော၊ (ထပိတဝိဟာရ ဝါရိ
 ကဿာပိ-၏လည်း)ယံ-အကြင်အတိရေကသင်္ကန်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုဘဏ္ဍာ
 တိုက်၌၊ နဿတိ-၏၊ သဗ္ဗ- သော၊ (တံ-ထိုအတိရေကသင်္ကန်းသည်) ဝိဝါ
 ဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧဝံလံ-အခြားသော ပရိက္ခာတို့နှင့်မတက် သက်သက်၊
 ဧက္ကမမေဝ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အတိရေကသင်္ကန်း သည်သာ၊
 (ဝိဝါ- သည်) န- မဟုတ်သေး၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဝိယ- ၏ကဲ့သို့၊ [ဝိဝါ
 ဌိစပိ၊] ယံ - အကြင်ဘဏ္ဍာသည်၊ တဿ- ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော
 ရဟန်း၏၊ ပမာဒပစ္စယာ- ကြောင့်၊ နဿတိ၊ သဗ္ဗ-သော၊ (တံ-သည်) ဝိဝါ
 (ဟောတိ)။

ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်သည်၊ မဟာ-ကျယ်ဝန်းသည်၊ သစေ ဟောတိ၊
 အညံ ပဒေသံ - အခြားအရပ်ကို၊ ရက္ခိတံ - ငှါ၊ ဝစ္ဆန္တဿ - စဉ်၊ အညသ္မိ
 ပဒေသေ-၌၊ နိက္ခိတ္တံ-ထားအပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ သစေ ဟရန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊
 အဝိသယတ္တာ-မစွမ်းနိုင်သောအရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဝါ န ဟောတိ၊ ပန-
 ဆက်၊ ဤဒိသေ-သော၊ (ကျယ်ဝန်းသော)ဝိဟာရေ-၌၊ ဝေမဇ္ဈေ-အလယ်၌၊
 သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ ဩသရဏဋ္ဌာနေ- သက်ရော်ရာအရပ်၌၊
 ပရိက္ခာရေ-တို့ကို၊ ထပေတွာ-စုထား၍၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-နေရာ၏၊ ဝိဟာရ ဝါရိ
 ကာဝါ - ကျောင်းစောင့်အလှည့်၌ ယှဉ်သောရဟန်းတို့ကိုသော်လည်း၊ ဝါ-
 ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့ကိုသော်လည်း၊ [ဝိဟာရဝါရေ-
 ကျောင်းစောင့်အလှည့်၌+နိယုတ္တော ဝိဟာရဝါရိကော၊] နက္ခယော- ၂ ပါး
 ၃ ပါးတို့ကို၊ ထပေတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ တေသံ-ထို ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော
 ရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပမတ္တာနံ - မမှေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဣတောစ - ဤ

အရပ်၌၎င်း၊ ဣတောစ-၌၎င်း၊ ရက္ခတိယေဝ (ရက္ခန္တာနိယေဝ)-စောင့်ရှောက်
 ကုန်စဉ်ပင်၊ ကိစ္ဆိ - တစုံတခုသော ဘဏ္ဍာသည်၊ သစေ နဿတိ - အကယ်၍
 ပျောက်အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝိဝါ န ဟောတိ၊ ဝိဟာရဝါရိကေ-ကျောင်းစောင့်
 အလှည့်ကျသောရဟန်းတို့ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-တုပ်နှောင်၍၊ ဟရိတဘဏ္ဍဗ္ဗိ-ဆောင်ယူ
 အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၎င်း၊ စောရာနံ-တို့၏၊ ပဋိပထံ-သို့၊ ဂတေသု-ကုန်စဉ်၊
 [သူနိုးများ လာမှန်းသိသောကြောင့် တင်ကြို၍ အသံပြုမည် ဟု ရှေးရှုရင်ဆိုင်
 သွားကြစဉ်။] အညေနမဂ္ဂေန - အခြားလမ်းဖြင့်၊ ဟရိတဘဏ္ဍဗ္ဗိ- သည်၎င်း၊
 တေသံ- ထို ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့၏၊ ဝိဝါ န ဟောတိ။

ဝိဟာရဝါရိကနံ-တို့အား၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဒါတဗ္ဗံ-သော၊ ယာဂုဘတ္တံဝါ-
 သည်၎င်း၊ နိဝါပေါဝါ-ရိက္ခာသည်၎င်း၊ သစေ န ဟောတိ-အကယ်၍ မရှိအံ့၊
 (ဝေံသတိ)၊ တေဟိ - ထို ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့သည်၊
 ပတ္တဗ္ဗလာဘတော - ရောက်ထိုက် ရထိုက်သောလာဘ်ထက်၊ အတိရေကာ-
 ကုန်သော၊ ဒုတ္တယော - ကုန်သော၊ ယာဂုသလာကာ- ယာဂုစာရေးတံတို့ကို
 ၎င်း၊ တေသံ - တို့၏၊ ပဟောနက ဘတ္တသလာကာစ - လောက်သော ဆွမ်း
 စာရေးတံတို့ကို၎င်း၊ ထပေတံ - ၄၊ ၀ နှုတ် - အပ်၏၊ ပန - ထိုသို့ပင် အပ်ပါ
 သော်လည်း၊ နိဗန္ဓိ - အမြဲမပြတ်၊ ကတွာ , န ထပေတဗ္ဗာ - ကုန်၊ [တအိမ်
 ထည်း၌ သလာကဘတ်ကို ကျောင်းစောင့်ကျသော ကိုယ်တော်များ အတွက်
 ချည်း မထားပါနှင့်-ဟုလို။]

(ကသ္မာ-နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ မနဿာ - တို့သည်၊ ဝိဟာရ
 ဝါရိကယေဝ - ကျောင်းစောင့် အလှည့်ကျသော ကိုယ်တော်တို့ချည်းသာ၊
 အမှာတံ-တို့၏၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဘုဇ္ဇန္တိ-စားနေကြကုန်၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဝိပုဋိသာရိ
 နော-နလုံး မသာယာခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ [တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ နိဗန္ဓိ ကတွာ န ထပေတဗ္ဗာဟု ပြန်လှည့်။] တသ္မာ-ထိုသို့ အမြဲထေး
 ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိဝတ္တေတွာ-ပြောင်းလွဲ၍၊ (ကျောင်းစောင့်
 မဟုတ်သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ကိုဖြစ်စေ ပြောင်းလွဲ၍၊) ထပေတဗ္ဗာ - ကုန်၏၊
 တေသံ - ထို ကျောင်းစောင့် အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့၏၊ သဘာဝါ-
 သဘောတူရဟန်းတို့သည်၊ သလာကဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-ကိုယ်စား
 ဆောင်၍၊ သစေ ဒေန္တိ၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့ပေးခြင်းသည်၊ ကုသလံ-၏၊ နောစေ
 ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဝါရိ-အလှည့်ကို၊ ဝါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ နိဟရာပေတဗ္ဗံ-
 ဆောင်ယူစေထိုက်၏။ [ကျောင်းစောင့် မဟုတ်သော ရဟန်းတို့က တလှည့်စီ
 ယူပေးကြပါ-ဟုလို။]

ဝိဟာရဝါရိကော - သည်၊ ဒုတ္တိယော - ကုန်သော၊ ယာဂုသလာကာ-
 တို့ကို၎င်း၊ စတုပဉ္စ - ၄ ၃ ၅ ၃ ကုန်သော၊ သလာက ဘတ္တာနိစ- တို့ကို၎င်း၊
 လဘမာနောဝ-ရလျက်သာလျှင်၊ ဘိက္ခာစာရံ-သို့၊ သစေ ဝတ္ထတိ-အကယ်၍
 သွားသေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဘတ္တာဝါရိကသာဝိယ-၏ကဲ့သို့၊ သဗ္ဗံ-သော၊
 နဋ္ဌံ-ပျောက်သောဘဏ္ဍာဘဲ၊ ဝီဝါ ဟောတိ၊ သံဃဿ-၏၊ ဝါ-သံဃာမှ၊
 ဝိဟာရပါလာနံ- ကျောင်းစောင့်ရဟန်းတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-သော၊ ဘတ္တံဝါ-
 သည်၎င်း၊ နိဝါပေါဝါ-သည်၎င်း၊ သစေ နတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ) ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 ဝိဟာရဝါရံ-ကျောင်းစောင့်လှည့်ကို၊ ဝဟေတွာ , အတ္တနော အတ္တနော-၏၊
 နိဿိတကေ-တပည့်တို့ကို၊ သစေ ဇေဂ္ဂန္တိ-အကယ်၍ စောင့်စေကုန်အံ့၊ (ဧဝံ
 သတိ) သမ္ပတ္တဝါရံ-ရောက်လာသော အလှည့်ကို၊ အဂ္ဂဟေတံ-မယူခြင်းငှါ၊
 (မယုဘိနေခြင်းငှါ) န လတ္တတိ-မရအပ်၊ အညေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 ကရောန္တိယထာ-သကဲ့သို့၊ တထေဝ-ထို့ အတူသာလျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ-၏၊ ပန-
 ထိုသို့ပင် သူများနည်းတူပြုရမည် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘိက္ခုယိ - တို့သည်၊
 (နပါပေတဗ္ဗော-၌စပ်) ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ ဝါ-မှ၊ သဘာဝေါ-
 သော၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ဒါတာ-ပေးတတ် သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နတ္ထိ၊
 အသဟာယဿ- အဖော်မရှိသော၊ အဒုတိယဿ- ၂ ယောက်မြောက် မရှိ
 သော၊ (တနည်း) အသဟာယကဿ ဝါ- လုံးဝ အဖော် မရှိသည်မှလည်း
 ဖြစ်သော၊ အတ္တဒုတိယဿဝါ- မိမိလျှင် ၂ ယောက်မြောက် ရှိသည်မှလည်း
 ဖြစ်သော၊ ဝေဂ္ဂပဿ-သော၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏အပေါ်၌) ဝါရေ-ကို၊
 န ပါပေတဗ္ဗော-မရောက်စေထိုက်။

နိဿိတကေ ဇေဂ္ဂန္တိ။ ။ အတ္တနော အတ္တနော နိဿိတကေ ဘိက္ခာစရိယာယ
 ပေါသေန္တော (မိမိတပည့်များကို ဆွမ်းခံကျွေးလျက်) နိဿိတကေဟိ ဝိဟာရံ ဇေဂ္ဂါ
 ပေန္တိ (မိမိတပည့်တို့ကို ကျောင်းကို စောင့်ရှောက်စေကုန်၏) ။

အသဟာယကဿ၊ ပေါနပါပေတဗ္ဗော။ ။ အသဟာယကဿ အဒုတိယဿာ
 တိပါဠော ယုတ္တော၊ ပန္နိမံ ပုရိမသေဝ ဝေဝစနံ၊ ဤအလို ဝါသဒ္ဓါ မပါသင့်၊ အသဟာ
 ယကဿဝါ အတ္တဒုတိယဿဝါ ဣမသ္မိံ ပနပါဠေ - ဤသို့ ပါဠိရှိရာ၌ကား “ အတ္တ
 ဒုတိယ ” ဟူသည် မိမိနှင့်တကွ အဖော်တပါးရှိသူတည်း၊ ထိုသို့ ၂ ပါးဖြစ်ရာ၌ တပါးက
 ကျောင်းစောင့်၍ အဖော်က ဆွမ်းခံယူလာလျှင် တပါးခံအပ်သော ဆွမ်းသည် ၂ ပါး
 မလောက်၊ ထို့ကြောင့် အတ္တဒုတိယကိုလည်း ကျောင်းစောင့်အလှည့် မချဘိုရန်တား
 မြစ်သည်-ဟု သာရတ္ထဗ္ဗင်္ဂပြီးလျှင် ထိုစကားသည် “ ယဿ သဘာဝေါ၊ ပေ ဒါတာ
 နတ္ထိ-ဆွမ်းယူပေးမည့် သဘာဝမရှိ ” ဟူသောစကားဖြင့် စဉ်စားသင့်၏-ဟု မိန့်သည်။

ယဒ္ဓိ-အကြင်ပစ္စည်းကိုလည်း၊ ပါကဝတ္တတ္ထာယ-ချက်အပ်သော ဆွမ်းဝတ် အကျိုးငှါ၊ ဝိဟာရေး-၌၊ ထပေန္တိ - နံ၏၊ တံ-ထိုပစ္စည်းကို၊ ဂဟေတွာ-ဝေစု ယူ၍၊ ဥပဇီဝန္တေန-မှီ၍ အသက်မွေးသောရဟန်းသည်၊ ဌာတဗ္ဗံ-စောင့်ရှောက် လှည့်၌တည်ရာ၏၊ ယော-ရဟန်းသည်၊ တံ- ထိုပစ္စည်းကို၊ န ဥပဇီဝတိ-မှီ၍ အသက်မမွေး၊ သော-ကို၊ ဝါရံ-အလှည့်ကို၊ န ဂါဟေတဗ္ဗော-မယူစေထိုက်၊ ဖလာဖလတ္ထာယပိ - သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီးကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုး ငှါလည်း၊ ဝိဟာရေး-၌၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ထပေန္တိ-နံ၏၊ ဇဂ္ဂိတွာ-စောင့်ရှောက်၍၊ ဂေ ပေတွာ-လုံခြုံစေ၍၊ ဖလဝါရေးန-သစ်သီးအလှည့်အားဖြင့်၊ ဘာဇေတွာ- ဝေဘန်၍၊ ခါဒန္တိ-နံအံ့၊ သော-ရဟန်းသည်၊ တာနိ-သစ်သီးတို့ကို၊ ခါဒတိ- အံ့၊ တေန-ရဟန်းသည်၊ ဌာတဗ္ဗံ -စောင့်ရှောက်အလှည့်၌ တည်ရာ၏၊ အနုပ ဇီဝန္တော-ကို၊ န ဂါဟေတဗ္ဗော-ထိုက်၊ သေနာသန မဉ္ဇူပိဌ ပစ္စတ္တရဏရက္ခ ဏက္ကာယပိ - ကျောင်း၌ထားအပ်သော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ အခင်း တို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါလည်း၊ ထပေန္တိ - နံအံ့၊ အာဝါသေ - ၌၊ ဝသန္တေန- သည်၊ ဌာတဗ္ဗံ - စောင့်ရှောက်အလှည့်၌ တည်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ အဗ္ဗောကာသိခကာ(ဝါ)-လွင်တီးခေါင်၌ နေသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဣက္ခ မူလိကောဝါ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌ နေသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခု- ကို၊ ဝါရံ- ကို) န ဂါဟေတဗ္ဗော-ထိုက်။

ဧကော - တပါးသည်၊ နဝကော - သီတင်းငယ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ပန- ထိုသူပင် သီတင်းငယ် ဖြစ်ဝါသော်လည်း၊ ဗဟုဿုတော - သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဗဟူနံ - များစွာသော ရဟန်းတို့အား၊ ဓမ္မံ-ပါဠိအဋ္ဌကထာတရားကို၊ ဝါစေ တိ- ဆိုစေ၏၊ ငါ - ပိုချ၏၊ ပရိပုစ္ဆံ - အဖန်ဖန်မေးမြန်းအပ်သော ပြဿနာ၏ အဖြေကို၊ ဝါ-အဋ္ဌကထာကို၊ [ပုစ္ဆိ တပညာဝိသဇ္ဇနံ၊ အဋ္ဌကထဝံ၊]၊ ဒေတိ- ပေး၏၊ ပါဠိ - ပါဠိတော်ကို၊ ဝဏ္ဏေတိ - အဋ္ဌကထာဖွင့်သကဲ့သို့ ဖွင့်လှစ်၏၊ ဓမ္မတထံ-ကို၊ တထေတိ - ပြောဟော၏၊ သံဃဿ- ၏၊ ဘာရံ- တာဝန်ကို၊ နိတ္တရတိ - ထုတ်ဆောင်၏ ဝါ-ရွက်ဆောင်၏၊ အယံ-ဤ သီတင်းငယ်ရဟန်း ကို၊ လာတံ - ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တောပိ - သုံးဆောင် သော်၎င်း၊ အာဝါသေ - ကျောင်း၌၊ ဝသန္တောပိ - နေသော်၎င်း၊ ဝါရံ - ကို၊ န ဂါဟာပေတဗ္ဗော။

ဥပဇီဝန္တေန ဌာတဗ္ဗံ ။ ။ ဆွမ်းချက်တို့ အကျိုးငှါ ထားအပ်သော ဆန် ဆီ စသည်ကို ဝေစုယူသောအားဖြင့် မှီ၍ အသက်မွေးသော ရဟန်းသည် သပိတ် သင်္ကန်း စောင့်ရှောက်တို့ရာ အလှည့်ကျလာလျှင် ထို အလှည့်၌ တည်ရာမည်၊ အဗ္ဗောကာသိက ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဣက္ခမူလိကပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအလှည့်ကို မယူဘဲ မနေရ-ဟူလို။

ပုရိသဝိသေသောနာမ - ယောက်ျားထူးမည်သည်ကို၊ ဣတဗ္ဗော - အလိုက် သိထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ဆရာတို့ ဆိုကြကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥပေါသထာ ဂါရ ပဋိမာယရဇဂ္ဂကဿ - ဥပုသ်ကျောင်းဆောင် , ဆင်းတုတော်တိုက်ကို စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းအား၊ ဒိဂုဏံ - နှစ်ဆတက်ဖြစ်သော၊ [ဝါစဉ် အားဖြင့် ရအပ်သောအဘို့ထက်] ဆတက် အဘို့ဖြစ်သော၊] ယာရုဘတ္တံ - ကိုင်း၊ ဒေဝသိကံ - တိုင်း၊ တဏှုလ နာဠိ - တကွမ်းစားသော ဆန်ကိုင်း၊ သံစစ္ဆရေ - တနှစ်၌၊ တိစီဝရံ - ကိုင်း၊ ဒသဝိသန္ဓနကံ-တဆယ် နှစ်ဆယ် ထိုက်တန်သော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ-ကိုင်း၊ ဒါတဗ္ဗ-ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ - သည်၊ တံ-ထိုယာဂဆွမ်းအစရှိသည်ကို၊ လဘမာနသေဝ- ရလျက်သာလျှင်၊ ပမာဒေန-မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ [အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့နေခြင်း ကြောင့်၊] တတ္ထ - ထို ကျောင်း၌၊ ကိဉ္စိ - တစုံတခုသော ဘဏ္ဍာသည်၊ သစေ နဿတိ-အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဝီဝါ(ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ဗဒ္ဓိတွာ-တုပ်နှောင်၍၊ ဗလတ္တာရေန-အားကိုပြုသဖြင့်၊ ဝါ-အနိုင် အထက်၊ အစ္စန္တိ-လူယူအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဝီဝါန (ဟောတိ)၊ တတ္ထ- ထိုသို့ စောင့်ရှောက်စေရာ၌၊ စေတိယဿဝါ - ၏သော်၎င်း၊ သံဃဿဝါ- ၏သော်၎င်း၊ သန္တကေန - ဖြင့်၊ စေတိယဿ - ၏၊ သန္တကံ, ရက္ခာပေတံ - စေခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ စေတိယဿ - ၏၊ သန္တကေန - ဖြင့်၊ သံဃဿ သန္တကံ ရက္ခာပေတံ န ဝန္တတိ၊ ပန - ဆက်၊ စေတိယဿ-၏၊ သန္တကေန- နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ဝါ-ရော၍၊ သံဃဿ-၏၊ ယံ သန္တကံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ထပိတံ, ဟောတိ-၏၊ တံ-ထို ဥစ္စာသည်၊ ဝါ- ကို၊ စေတိယသန္တကေ - ကို၊ ရက္ခာ ပိတေ - စောင့်ရှောက်စေအပ်သော်၊ ရက္ခိတမေဝ - စောင့်ရှောက်အပ်သည် မည်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ - ထို ကြောင့်၊ ဝေ - ဤသို့ စောင့်ရှောက်

ပုရိသဝိသေသော ။ ။ ဗဟုဿုတပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ သံဃာကို စာချသော ပုဂ္ဂိုလ်, မေးလျှောက်အပ်သောပြဿနာကို ဖြေသောပုဂ္ဂိုလ်, ပါဠိတော်ကို အဋ္ဌကထာဖွင့်သလို ဖွင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် (ဝါကြီးသူကို မဆိုထားဘိ) ဝါငယ်သူပင်ဖြစ်သော် လည်း ပုရိသဝိသေသဖြစ်၏၊ သံဃာအား ကျေးဇူး များသောကြောင့် အများသံဃာ ကဲ့သို့ တာဝန်ဝတ္တရားကို မပေးပါနှင့်၊ ဗဟုဿုတဖြစ်သော်သည်း ကိုယ့်တပည့် တပါး] ပါးစသည်ကိုသာစာချ၍ အများသံဃာအား ကျေးဇူးမများလျှင်ကား အများထုံးစံ အတိုင်း တာဝန်ပေးရမည်၊ ရဟန်းသံဃာများ၏ ဆွမ်းစားကျောင်းတာဝန် စသည်ကို ယူထားသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ပုရိသဝိသေသပင်၊ ဓမ္မကထိကလည်း သူ၏ လာဘ်တ အများသံဃာအား ကျေးဇူးများမှ တာဝန်မပေးဘဲ ထားနိုင်သည်၊ သူ့လာဘ်ကို သူ့ အတွက်နှင့် သူ့ဆိုင်ရာအတွက်သာသုံးစွဲလျှင် တိုက်တာ၏တာဝန်ကို ပေးရမည်သာ။

ခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ။ [ဤနည်း၌ စေတီတော်၏ဥစ္စာဖြင့် သံဃာ့ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ရာ ရောက်သော်လည်း အင်၏ - ဟူလို၊] ပက္ခဝါရေန - ၁၅ ရက် တကြိမ် အားဖြင့်၊ ဥပေါသထာဂါရာဒိနိ-တို့ကို၊ ရက္ခတောပိ - စောင့်ရှောက်သော ရဟန်း၏လည်း၊ ပမာဒဝသေန-ဖြင့်၊ နဋ္ဌိ- ပျောက်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဝိဝါယေဝ- သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ- တည်း။....ဥပနိဓိကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

တတော- ထိုအရပ်မှ၊ (နိဟရန္တာ - ထုတ်ဆောင်သူတို့သည်၊) သုကံ - ကင်းခွန်ကို၊ ဟနန္တိ-ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ကင်းခွန်ကို ဖျက်ဆီးကုန်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ငံ - ထို အရပ်သည်၊) သုကံဃာတံ - သုကံဃာတမည်၏၊ ဧတံ- ဤ သုကံဃာတံဟူသော အမည်သည်၊ သုကံဋ္ဌာနဿ-ကင်းခွန်ကော်ရာအရပ်၏၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၏၊ တံ-အရပ်ကို၊ (ဝုတ္တံ- ဌှစ်ဝ) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တတော-ထိုအရပ်မှ၊ သုကံရဟံ-ကင်းခွန်ပေးထိုက်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဒတ္တာ- ၍၊ နိဟရန္တာ - ထုတ်ဆောင်သူတို့သည်၊ ရညော - ၏၊ သုကံ-ကို၊ ဟနန္တိ ဝိနာသေန္တိ- ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ သုကံဃာတန္တိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

တတြ ပဝိသိတွာတိ-ကား၊ တတြ ပဗ္ဗတဇ္ဇာဒိသု- ထို တောင် အပြတ် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ဝါ-ထိုတောင်ကြား အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌သာသော နဒိတိတ္ထ , ဝါမဒ္ဒါရတို့ကို ယူ၊] ရညာ - သည်၊ ပရိစ္ဆေဒံ - အငိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ- ၍၊ ထပိတေ- သော၊ သုကံဋ္ဌာနေ - ၌၊ ပဝိသိတွာ- ၍၊ ရာဇဝံ ဘဏ္ဍံတိ - ကား၊ ရာဇာရဟံ - မင်းအား ထိုက်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ [“ရညာ+ဝယုတေတိ ရာဇဝံ၊ ဝဟဓာတ်, ကိပ္ပစ္စည်း၊ မင်းသည် ယူထိုက်သော ဘဏ္ဍာ” ဟု ပြ၊] ယတော-အကြင် ဘဏ္ဍာမှ၊ ရညော - အား၊ ပဉ္စမာသကံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အတိရေကပဉ္စမာသကံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အန္တနကံ- ထိုက်တန်သော၊ သုကံ - သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဣတိ အတ္ထော- နက်၊ ရာဇေန္တိပိ - တံ ဟူ၍လည်း၊ ပါဠော-ပါဠိရှိသေး၏၊ အယမေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ အတ္ထော-

တံ ဟိ ယသ္မာ တတော။ ။စာအုပ်များ၌ “ယသ္မာ” ဟု ဧည့်ရ၏၊ ဤဝါကျမျိုး၌ “ဟိ”သည်ပင် ဒဠိ-ကာရဏ ။ ချက်လုံးကို ထွန်းပြနိုင်သောကြောင့် “ယသ္မာ” ဟု သီးခြားထားလေ့ မရှိ၊ တတောကို နိဟရန္တာ၌ စပ်ရသောကြောင့် ဝိဂြိုဟ်တွင်း၌ ပါသော တတောကိုလည်း နိဟရန္တာထည့်၍ ဝိကာစပ်သည်၊ ဝိမတိ၌ကား “သုကံ” ယတ္ထ ဟနန္တိ-မပေးလျှင် အတင်းညှဉ်းခဲ၍လည်း ယူကြကုန်၏” ဟု အဓိကရဏသာဓိလည်း ခွင့်၏၊ [ဟနန္တိ တသောတိ ဇာတံ၊ သုကံဿ+ဇာတံ သုကံဇာတံ။]

ရာဇာရဟံ ဘဏ္ဍံဟုသော အနက်သည်၊ (ယောတိ)၊ [ရာဇကန္တိ- ရာဇာယတ္ထိ- (သာရတ္ထ)၊ “ရညော + ဣဒံ ရာဇကံ” ဟု ပြု၍ ရာဇာရဟံ ဘဏ္ဍံ ဟုသော အနက်ပင်မှတ်ပါ- ဟုလို၊] ထေယျစိတ္တောတိ- ကား၊ ဣတော-ဤဘဏ္ဍာမှ၊ ရညော-အား၊ သုကံ - ကို၊ န ဒဿာမိ- အံ၊ ဣတိ - သို့၊ ထေယျစိတ္တံ - ကို၊ ဥပ္ပါဒေတော-၍၊ တံ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အာမေတိ - အံ၊ ဒုက္ကဋ်၊ ထပိတဋ္ဌာနတော- ထားအပ်ရာ အရပ်မှ၊ [မူလက ထည့်၍ ယူအပ်ရာ “တောင်း” စသော အရပ်၊] ဂဟေတော- ရံ၊ ထဝိကာယဝါ - အိပ်၍သော်လည်း၊ ပက္ခိပတိ - အံ၊ ပဋိစ္ဆန္တ ဋ္ဌာနေဝါ- ဖုံးကွယ်အပ်သော အရပ်၌သော်လည်း၊ ဥဂ္ဂုနာ-နှင့်၊ သန္တိ-ကွ၊ ဗန္ဓတိ - ဖွဲ့ချည်အံ့၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ သုကံဋ္ဌာနေန - ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္တတ္တာ - ပိုင်ခြား အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဋ္ဌာနာစာဝနံ - သည်၊ န ဟောတိ၊ သုကံဋ္ဌာန ပရိစ္ဆေဒံ-ကို၊ ဒုတိယံ ပါဒံ-ကို၊ အတိတ္တာမေတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကံ။

ဗဟိသုကံဃာတံ ပါတေတိတိ-ကား၊ ရာဇပုဒိသာနံ-မင်းချင်းယောက်ျား တို့၏၊ အညဝိဟိတဘာဝံ - တပါးသော အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိကုန် သည်၏ အဖြစ်ကို၊ [အခြားအလုပ်၌ ဂရုစိုက်နေကြသည်ကို၊] ပဿိတွာ- မြင်၍၊ အန္တော-ကင်းခွန်ကောက်ရာအရပ်၏ အတွင်း၌၊ ဌိတောဝ-တည်လျက် သာလျှင်၊ ဗဟိ-၌၊ ပတနတ္ထာယ-ကျခြင်း အကျိုးငှါ၊ နိပတိ-ပစ်ချအံ့၊ တံ-ထို ဘဏ္ဍာသည်၊ အဝဿံ-မချွတ်၊ ပတနကံ - ကျလတံသည်၊ စေ (ဟောတိ)၊ (စေသတိ)၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ တံ- ထို ဘဏ္ဍာသည်၊ ရုက္ခေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ခါဏုမ္ဘိဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပဋိဟတံ- ထိခိုက်သည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ ဗလဝဝါတဝေဂုက္ခိတ္တံ - အားရှိသော လေ အဟုန်သည် တိုက်လွင့်အပ်သည်၊ ဟုတွာဝါ၊ [လေအဟုန်က ပြင်းထန်သော ကြောင့် ပြန်လာအံ့-ဟုလို၊] ပုန, အန္တောယေဝ - ကင်းခွန်ကောက်ရာ အရပ် အတွင်းသို့သာ၊ စေ ပတတိ၊ (စေ သတိ)၊ ရက္ခတိ-၏၊ ပုန , ဂဗ္ဘိတွာ - ၍၊ နိပတိ-ပစ်ပြန်အံ့၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ [အဝဿံ ပတနကံ၊ ဟတ္ထတော မုတ္တ မတ္ထေကို ညွှန်းသည်၊] ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဘူမိယံ-၌၊ ပတိတွာ-ကျပြီး၍၊ ဝနန္တံ-လိမ့်လျက်၊ ပုန , အန္တော - ကင်းခွန်ကောက်ရာ အရပ်၏အတွင်းသို့။

ဒုတိယံ ပါဒံ အတိတ္တာမေတိ ။ ။ ပဌမခြေကို သုကံဃာတ၏ အပြင်ဘက်၌ ထားပြီး၍ အတွင်းဘက်က ဒုတိယခြေကို မြှောက်လိုက်လျှင်ပင် ပါရာဇိက ဟု ဆိုကြ၏။ တာကြောင့်နည်း.... မြှောက်အပ်ပြီးခြေသည် အပြင်၌ တေဉ်သေးသော်လည်း အပြင် ဘက်၌ တည်သည်မည်သောကြောင့် (ဧကန် တည်မည်ဖြစ်သောကြောင့်) တည်း၊ ပဓ ဝါရဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရသမျှ၌ ဤနည်းချည်းသာ ဟု ဆိုကြသည်။-သာရတ္ထ။

ပဝိသတိ - ဝင်လာအံ့၊ [ကျရာ အရပ်က ကုန်းမြင့် စသည် ဖြစ်၍ လိမ့်လျက် ပြန်ဝင်လာအံ့-ဟူလို၊] ပါရာဇိကမေဝ - ပင်တည်း၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိသင်္ခေပဋ္ဌကထာသု- တို၍၊ ဗဟိ-၌၊ ပတိတံ-ကျပြီးသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဌတ္တာ-ရပ်တန့်ပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ ဝန္တန္တံ-လျက်၊ သစေ ပဝိသတိ(ဝေံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ [ဤစကားဖြင့် မဟာအဋ္ဌကထာ စကားကို ထောက်ခံသည်။] အတိဋ္ဌမာနံယော- မရပ်တန့်မှ၍သာလျှင်၊ ဝန္တိတ္တာ- လိမ့်၍၊ သစေ ပဝိသတိ(ဝေံသတိ)၊ ရက္ခတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ၊ အန္တော-၌၊ ဌတ္တာ - ၍၊ ဟတ္ထေနဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဒေနဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ယဋ္ဌိယာဝါ - တောင်ဝှေးဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝန္တေတိ-ကိုယ်တိုင် လှိမ့်ပို့အံ့၊ အညေနဝါ-အခြား သူသည်သော်လည်း၊ ဝန္တာပေတိ-လှိမ့်ပို့စေအံ့၊ အဋ္ဌတ္တာ-မတန့်ရပ်မှ၍၊ ဝန္တမာနံ-လျက်၊ ဘတံ-သွားသည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဝေံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အန္တော-၌၊ ဌတ္တာ- ရပ်တန့်ပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ဗဟိ-သို့၊ ဝန္တန္တံ- ထွက်သွားသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ရက္ခတိ၊ [ရဟန်း၏ပယောဂဖြင့် သွားသော အဟုန်က အတွင်း၌ရပ်တန့်ခိုက်ဝယ် ပြိမ်းသွား၏၊ ထို့ကြောင့် ရပ်ပြီးမှ ဆက် သွားလျှင် ရက္ခတိ ဟု ဆိုသည်။] ဝန္တိတ္တာ - သူ့ဘာသာလိမ့်၍၊ ဝမိဿတိ- သွားလတံ့၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ ကြံ၍သော်၎င်း၊ အညော-သည်၊ နံ-ထို ဘဏ္ဍာ ကို၊ ဝန္တေဿတိ-လိမ့်စေသတံ့၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ အန္တော-၌၊ ထပိတံ-ထားအပ် သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ပစ္စာ-၌၊ သယံ-အလိုလို၊ ဝန္တမာနံဝါ-လိမ့်လျက်သော် ၎င်း၊ အညေန- သည်၊ ဝန္တိတံဝါ- လိမ့်စေအပ်သည်သော်၎င်း၊ (ဟူတွာ)၊ ဗဟိ-သို့၊ ဝန္တိတိ-အံ့၊ ရက္ခတိယေဝ၊ ပန-ဆက်၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-ဖြင့်၊ (အပြင်သို့ လိမ့်စေလိုသော စိတ်မရှိဘဲ) ထပိတေ-ထားအပ်သောဘဏ္ဍာသည်၊ တထာ- ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ [အလိုလိုလိမ့်ခြင်း၊ သူများက လှိမ့်ပို့ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊] ဝန္တန္တေ-သော်၊ ဝတ္ထပ္ပမေဝ နတ္ထိ။

ဒွေ-ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂတေ-အထုပ်တို့ကို၊ ကောဗဒ္ဓေ-တခုတည်း ဖွဲ့အပ်သည် တို့ကို၊ [အထုပ် ၂ ထုပ် တွဲချည်ထားသည်ကို ဆိုသည်။] ကတွာ , သုကီဋ္ဌာန သီမန္တရေ - ကင်းခွန်ကောက်ရာ သီမန္တရိတ်၌၊ [အပိုင်း အခြား၏ အကြား အရပ်ကို “သီမန္တရိတ်” တု ခေါ်သည်။] ထပေတိ-အံ့၊ [၂ ထုပ်တွဲ ချည်ထား ရာဝယ် တထုပ်ကို အပိုင်းအခြားတွင်း၌ , တထုပ်ကို အပြင်၌ ထားသည်။] ဗဟိ- အပြင်၌၊ ဝါ-အပြင်က , ပုဂ္ဂကေ - ၌၊ သုကီ - အခွန်သည်၊ ပါဝံ - ကို၊ ကိပ္ပာပိ အပ္ပတိ- ၏၊ ပန-လည်း၊ တေန - ထို ပြင်ဘက် အထုပ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , တောဗဒ္ဓတာယ- ကြောင့်၊ အန္တော-၌၊ ဝါ-က၊ ပုဂ္ဂကော - သည်၊ ရက္ခတိ။

ပန-ဆက်၊ ပရိဝတ္တိတွာ - ပြောင်းပြန် လှည့်၍၊ အဗ္ဘန္တရိမ် - အတွင်းဘက် အထုပ်ကို၊ ဗဟိ-၌၊ သစေ ထပေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကာဇေပိ-၌လည်း၊ ကောဗဗ္ဗံ ကတွာ၊ ထပိတေ - ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ ဧသေဝနယော၊ ပန - ဆက်၊ အဗန္ဓိတွာ - မဖွဲ့ချည်မူ၍၊ ကာဇကောဋိယံ- ထမ်းပိုးစွန်၌၊ ထပိတေမတ္တမေဝ-ထားအပ်ကာမျှသည်သာလျှင်၊ သစေဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ဗဟိ-၌၊ နိဟရိယတိ-လတံ၊ ဣတိ-၌၊ ဣန္ဒြေ-သွားနေသော၊ ယာနေဝါ-၌သော်၎င်း၊ (ဂစ္ဆန္တေသု-နံသော၊) အဿပိဋ္ဌိ အာဒိသုဝါ- မြင်းကျောက်ကုန်းအစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း၊ ထပေတိ-တင်လိုက်အံ့၊ နိဟရေ ပိ - ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီး သော်လည်း၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ဘဏ္ဍာဒေယျုခံ ဟောတိ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ အကြိ-၌၊ ကင်းခွန်ကောက်ရာအရပ်၌၊ ပဝိဋ္ဌဿ- ဝင်လာသူ၏၊ သုကံ - ကို၊ ဂဏန္တ၊ - ကုန်လော၊ ဣတိ- ၌၊ ဝုတ္တတ္တာ- (အစိုးရမ်းတို့က) ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣဒဗ္ဗ - ၌၊ ဘဏ္ဍာ သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သုကံဋ္ဌာနဿ-၏၊ ဗဟိ-၌၊ ဌိတံ-၏၊ [တနည်း- ထပိတံ - ၏] တေနစ - ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ န နိတံ-မထုတ်ဆောင်အပ်၊ တသ္မာ နေဝဘဏ္ဍဒေယျံ န ပါရာဇိကံ၊ ဌိတယာနာဒိသု - ရပ်တည်နေသော ယာဉ်အစရှိသည်တို့သည်၊ [ဂတေသု၌စပ်]ဝါ-တို့၌၊ ထပိတေ-ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပယောဂံ-ကို၊ ဝိနာ-၍၊ ဂတေသု-သွားကုန် လသော်၊ ထေယျစိတ္တေ-သည်၊ သတိပိ အဝဟာရော နေဝအတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ထပေတွာ-တင်ထားပြီး၍၊ ယာနာဒိနိ-တို့ကို၊ ပါဇေန္တော-မောင်းနှင်လျက်၊ ယဒိအတိတ္တာမေတိ-အတယ်၍ လွန်စေအံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ)၊ ဟတ္ထိသုတ္တာဒိသု- ဆင်ကျမ်းအတတ်အရှေ့သည်တို့၌၊ ကတပရိစယတ္တာ-ပြုအပ်ပြီးသောအလေ့ အကျက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုရတော - ၌၊ ဌတွာ - ၍၊ ရေ - အမောင်၊ (ဆင်ကိုခေါ်သည်)၊ ဟိ- လော၊ ဣတိ- ၌၊ ယဒိ ပဏ္ဍောသတိ၊ (ဧဝံသတိ ဝါ)၊ သီမာတိတ္ထမေ-အပိုင်းအခြားကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ဗဟိဌိတံ ။ ။ ဂဏ္ဍိပုဗ်များ၌ “ဗဟိ ထပိတံ ” ဟု ရှိ၏၊ သုကံသာတ မရောက်မီ အပြင်တက်တုန်းက လှည့်စသည်အပေါ်၌ ထားအပ်သောကြောင့် သဏ္ဍဒေယျလည်း မထိုက် ၊ သူ့ကိုယ်တိုင် မဆောင်အပ်သောကြောင့် ပါရာဇိကလည်း မကျ-ဟုဆိုလို၏၊ အာစရိယဝါဒ၌ကား “ဗဟိဌိတံ” ဟု ပါ၌ပြင်၍ သုကံသာတ၏အတွင်းသို့ ရေခံပြီးသော ယာဉ်စသည် အပေါ်၌ ထားသော်လည်း ရဟန်းပယောဂ မပါဘဲ ယာဉ်ကသွားသော ကြောင့် ဘဏ္ဍာသည် အလိုလို အပြင်၌တည်ပြီး ဖြစ်ရကား ဘဏ္ဍဒေယျ မထိုက်၊ သူ့ကိုယ်တိုင် မဆောင်သောကြောင့် ပါရာဇိကလည်း မကျ-ဟု ဆိုကြသတတ်။

ဧဋ္ဌက လောမသိက္ခာပဒေ - ဌ၊ ဣမသ္မိံဌာနေ - ဤကဲ့သို့သော အရာဌာန၌၊
 အညံ - ကို၊ ဟရာပေတိ - အံ၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣမ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တတြိ - ထိုဧဋ္ဌကလောမ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အညဿ-
 အခြားသူသည်၊ ဝါ-၏၊ ယာနေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဘဏ္ဍဝါ-၌သော်၎င်း၊
 အဇာနန္တဿ - စဉ်၊ ပက္ခိပိတွာ တိယောဇနံ, အတိက္ကာမေတိ - အံ၊ (ဧဋ္ဌက
 လောမာနိ - တို့သည်၊) နိသဂ္ဂိယာနိ - စွန့်အပ်စွန့်ထိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ဣတိ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ဣမ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

သုက္ခဋ္ဌာနေ-၌၊ သုက္ခိ-ကင်းခွန်ကို၊ ဒတွာဝ-ပေး၍သာ၊ ဝန္တံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ-
 အပ်၏၊ ဧကော-ရဟန်းတပါးသည်၊ အာဘောဂံ-ကို၊ ကတွာံ , ဝစ္ဆတိ-၏၊
 (ကိံ)၊ သုက္ခိ-ကို၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သ္မိ၊ (သုက္ခိကာ-ကင်းစောင့်တို့သည်၊)
 သစေ ဝက္ခန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒဿာမိ - ပေးအံ့၊ နောစေဝက္ခန္တိ-
 ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝဓိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သ္မိ၊ (အာဘောဂံ ကတွာဝစ္ဆတိ)၊
 တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဧကော-သော၊ သုက္ခိကော-ကင်းစောင့်သည်၊ [သုက္ခိ-
 ကင်းခွန်ကောက်ရာ၌ + နိယုတ္တော သုက္ခိကော၊] ဧသော ဘိက္ခု - အဲဟို
 ရဟန်းသည်၊ ဝစ္ဆတိ - ၏၊ နံ - ထိုဘဏ္ဍာကို၊ [“နိတိပဒံ ဘဏ္ဍန္တိပဒဿ
 ပိသေသနံ ” ဟု ယောဇနာ ဖွင့်သောကြောင့် ရှေးက “နံ ဘဏ္ဍံ” ဟု ရှိဟန်
 တူ၏၊] သုက္ခိ-ကို၊ ဝဏ္ဏထ-ယူလိုက်ကုန်လော၊ [“နံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဝဏ္ဏထ-
 ဖမ်းကြကုန်၊ သုက္ခိ - ကို၊ ဝဏ္ဏထ-ယူကြကုန် ” ဟုလည်း ရှေး နိဿယများ
 ပေးကြ၏၊] ဣတိ-သ္မိ၊ ဝဒတိ-အံ့၊ အပရော-အခြားသော၊ (သုက္ခိကော)၊
 ပဗ္ဗဇိတဿ- ရသေ့ ရဟန်း၏၊ ဝါ- မှာ၊ သုက္ခိ-သည်၊ ကုတော-အဘယ်မှာ
 ရှိပါအံ့နည်း၊ ဝစ္ဆတု-သွားပါစေ၊ ဣတိ-သ္မိ၊ ဝဒတိ-အံ့၊ လဒ္ဒကဗ္ဗံ-ရအပ်သော
 အပ်သောအကြောင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဝန္တုဗ္ဗံ-သွားကောင်း၏၊ [ကင်းကော်
 တို့က သွားခွင့်ပေးသောကြောင့် သွားကောင်း၏ - ဟူလို၊ “ သို့ဖြစ်လျှင်
 ရထား သင်္ဘော ၌လည်း လက်မှတ်စစ်တို့က ခွင့်လွှတ်လျှင် လက်မှတ် ဓပေါ
 သော်လည်း စီးခွင့်ရ၏ ” ဟု ယူသင့်၏၊] ဘိက္ခုနံ- တို့အား၊ သုက္ခိ အာတွာ
 ဝန္တံ, နဝန္တတိ-မအပ်, ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ ဝဏ္ဏ-ယူပါလော၊ ဣတိ-သ္မိ၊
 ဝုတ္တေပန-ဆိုအပ်သော်ကား၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ သုက္ခိ-ကို၊ ဝဏ္ဏန္တေ ဟိ-ယူကုန်
 သော ကင်းကောက်တို့သည်၊ ပတ္တစီဝရံ - ကို၊ ဝဟေတဗ္ဗံ - ယူရာသည်၊ ဝါ-
 ယူရသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ တေန-ထို သပိတ်သင်္ကန်းဖြင့်၊ ကိံ -
 အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊ ဝစ္ဆတု - သွားပါလော၊ ဣတိ - သ္မိ၊ ဝုတ္တေပိ-
 သော်လည်း၊ လဒ္ဒကဗ္ဗမေဝ-သာ၊ သုက္ခိ ကာ-တို့သည်၊ သစေပိ နိဒ္ဒါယန္တိဝါ-

အကယ်၍ မူလည်း အိပ်ပျော်နေကုန်အံ့၊ ဇုတံဝါ - ကြွေအန်ကို မူလည်း၊
 (သဗေဝိ) ကိဋ္ဌန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ကစားနေကုန်အံ့၊ ယတ္ထကတ္တစိဝါ-သို့
 မူလည်း၊ ဝဂတာ-သွားကုန်သည်၊ (သဗေဝိ ဟောန္တိ)၊ အယဉ္ဇ-၍ ရဟန်း
 သည်လည်း၊ သုကံကော-တို့သည်၊ ကုဟိ-အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပက္ခော
 သိတွာပိ၊ (သဗေဝိ) နပဿတိ-အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ လဒ္ဓကပ္ပမေဝ၊ သုကံဌာနံ-
 သို့၊ ပတွာ-၍၊ အညဝိဟိတော-သည်၊ [အညဝိဟိတသရုပ်ကိုပြလို၍ "ကိဉ္စိ"
 စသည် မိန့်၊] ကိဉ္စိ - တစုံတခုကို၊ စိန္တေန္တော- ကြံသည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ သဇ္ဈ
 ယန္တော-သရဏ္ဍာယ်သည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ မနသိကာရံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်း
 မူကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တော - အားထုတ်သည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ စောရ ဟတ္ထိ သီဟ
 ဗျတ္ထိဒီဟိ-တို့သည်၊ သဟသာ , ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ သနေဗန္ဓော - အစဉ်လိုက်
 အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ မဃာမေဗံ - ကို၊ ဥဋ္ဌိတံ-တက်လာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ,
 ပုရတော - ဌှံ၊ သာလံ - သို့၊ ပဝိသိတု ကာမော (ဟုတွာ)ဝါ၊ တိဋ္ဌာနံ - ထို
 ကင်းခွန်ကော်ရာအရပ်ကို၊ သဗေဝိ အတိက္ကမတိ၊ (ဝေသတိ)၊ လဒ္ဓကပ္ပမေဝ။

သုကံ ပရိဟရတိတိ ဣတ္ထေ-၌၊ ဥပစာရံ-သို့၊ ဩက္ကမိတွာ-သက်ရော်ပြီး၍၊
 ဝါ- မှ၊ ကိဉ္စာပိ ပရိဟရတိ - အကယ်၍မူလည်း ရှောင်လွှဲအံ့၊ (ဝေသတိ)၊
 အဝဟာရောယေဝ-ပပ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရုန္နဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-
 ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ပရိဟရန္တိ-ရှောင်လွှဲသောရဟန်းကို၊
 ရာဇပုရိသာ-တို့သည်၊ ဝိဟေဋ္ဌန္တိ-ဣဉ်းခဲတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကေဝလံ-
 အဝဟာရမဘက် သက်သက်၊ အာဒိနဝံ-ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြ၍၊ [ဝုတ္တံ၌စပ်၊]
 ဥပစာရံဩက္ကမိတွာ, ပရိဟရတော-၏၊ ဒုက္ကဋံ(ဟောတိ)၊ အနောက္ကမိတွာ
 ပရိဟရတော အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ-၍ မဟာအဋ္ဌကထာ
 စကားသည်၊ ပါဠိယာ-နှင့်၊ သမေတိ၊ ["သုကံ ပရိဟရတိ၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋဿ"
 ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် ညီညွတ်သည်-ဟုလို၊] ဣတ္ထေ-၍ ကင်းခွန်ကောက်ရာ
 အရပ်၌၊ ဒ္ဓိဟိ , လဒ္ဓပါတေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဥပစာရော - ကို၊ ပရိန္တိန္ဒိတဗ္ဗော၊
 ဣတိ-တည်း။---သုကံဃာတကထာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတော။

ဣတော-၍ သုကံဃာတမှာ ပရသ္မိံ - နော်ဖြစ်သော ပါဏ၌၊ ကေသေန-
 စင်စစ်အားဖြင့်၊ အဝဟာရကပ္ပဟောနကပါဏံ - ခိုးခြင်းငှါ လောက်သော
 သတ္တကို၊ ဒဿေန္တော - မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ မနဿပါဏောတိ-ဟူ၍၊
 အာဟ - မူပြီ၊ [တိရစ္ဆာန်က ပါရာဇိကလောက်ဘို့ စသေချာ၊ ထို ကြောင့်
 ကေန ပါရာဇိကလောက်သော လူကိုပြသည်၊] တဋ္ဌိ- ထို လူသတ္တကိုလည်း၊
 ဘုဇိဿံ - ကျွန် မဟုတ်သူကို၊ ဟရန္တဿ - ခိုးဆောင်သောရဟန်း၏၊ အဝ

ဟာရော-သည်းနတ္ထိ၊ [ပရပရိဂ္ဂဟိတ မဟုတ်သောကြောင့် အဝဟာရ မဖြစ်၊ ဘုဇိဿန္တိ အဒါသံ၊ “တော်လှန်” ဟု မပေးနှင့်၊ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လာ သူကိုသာ “တော်လှန်” ဟု ပေးရသည်၊] ယောဝိ ဘုဇိဿော-သည်လည်း၊ မာတရာဝါ - သည်သော်၎င်း၊ ပိတရာ ဝါ - ၎င်း၊ အာထဝိတော-အပ်နှံထား အပ်သည်၊ ဟောဘိ၊ [ခိုင်းဘို့ရန်ကြွေးရှင်တို့ထံ အပ်နှံထားအပ်သည်၊] အတ္တနာ ဝါ-ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဥပရိ-၌၊ ကတ္တာ-၍၊ ပညာသံဝါ- ဝါးဆယ်သော အသပြာကိုသော်၎င်း၊ သဗ္ဗိ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ အဂ္ဂဟေသိ - ယူပြီ၊ တစ္ဆိ-ထိုကျွန် မဟုတ်သူကိုလည်း၊ ဟရန္တဿ-၏၊ အဝဟာရော- သည်၊ နတ္ထိ၊ [မိဘတို့သည် သား၏ဥစ္စာရှင် မဟုတ်ကြ၊ အပ်နှံရာ လူတို့လည်း မပိုင်၊ ထို့ကြောင့် အဝဟာရ မဖြစ်၊] ပန-ထိုသို့ပင် အဝဟာရ မရှိပါသော်လည်း၊ ခနံ-သည်၊ ဝတဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သောအရပ်၌၊ ဝဗ္ဗတိ-တိုးပွား၏၊ [လစဉ် အတိုးတက်၏၊ အန္တောဇာတ၊ ပေ၊ ဘေခံ - အန္တောဇာတကျွန်၊ ခနက္ကိတ ကျွန်၊ ကရမရာနိတကျွန်အပြားရှိသော၊ ဒါသံယေဝ-ကိုသာလျှင်၊ ဟရန္တဿ- ၏၊ အဝဟာရော- သည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ တမေဝ - ထို ကျွန်ကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ-၍၊ ပါဏောနာမ မနဿပါဏော ဝုစ္စယီတိ - ဟူသော၊ ဣဒံ-ဤ စကားကို၊ (ဘဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ ကျွန်တို့တွင်၊ ဝေဟဒါသိယာ-အိမ်၌နေသော ကျွန်မ၏၊ ကုစ္စိမိ - ဝမ်း၌၊ ဒါသဿ - ကျွန်ယောက်ျား၏ အတွက်ကြောင့်၊ ဇာတော- ပေါက်ဖွားသော ကျွန်သည်၊ ဝါ- သားပေါက်သည်၊ အန္တောဇာတကော- အန္တောဇာတတ ကျွန်မည်၏၊ [အန္တော-အိမ်တွင်း၌+ဇာတော-ပေါက်ဖွား သောကျွန်တည်း၊ ကျွန်မသည် ကျွန်ယောက်ျားနှင့်ညားတတ်၍ ဒါသဿ ဟု ဆိုသည်၊ အခြားယောက်ျားကြောင့် ပေါက်ဖွားသူလည်း အန္တောဇာတပင် တည်း။] ခနေန-ဥစ္စာဖြင့်၊ ဂီတော-ဝယ်အပ်သော ကျွန်သည်၊ ခနက္ကိတော- ခနက္ကိတ ကျွန်မည်၏၊ ဝါ - ဝွေဝယ်ကျွန် မည်၏၊ ပရဒေသတော - သူတပါး တိုင်းနိုင်ငံအရပ်မှ၊ မာရေဘွာ-ညှဉ်းဆဲ၍၊ [ပဟရိတွာ-ပုတ်ခတ်၍၊] အာနေ တွာ-၍၊ ဒါသဗျ-ကျွန်၏အဖြစ်သို့၊ ဥပဝါမိတော-ကပ်ရောက်စေအပ်သော

ပရဒေသတော ဟရိတွာ။ ။ပရဒေသံ ပိလုပ္ပကေဟိ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာနိဟိ မဟာစောရေဟိ (ခိုးသူ အကြီးစားတို့သည်) ပရဒေသတော ဟရိတွာ၊ ဤ ဟရိတွာ နှောင့်“အာနေတွာ” ဟု ရှိနေပြန်၏၊ ပိုဟန်တူသည်။ “ကရေန-လက်ဖြင့်+မာရေတွာ- ညှဉ်းဆဲ၍+အာနိတော - ဆောင်ယူအပ်သူတည်း၊ ကရမရာနိတော - သူ” ဟု ပိဂ္ဂဟ ပြုရသောကြောင့် “မာရေတွာ အာနေတွာ” ဟု သော်လည်း ဖြစ်တန်ရာ၏။

ကျွန်ကို ကရမရာနီတောတိ- ကရမရာနီတကျွန် ဟူ၍၊ ဝါ-သို့ ပန်းကျွန်ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝေရူပံ- သော၊ ပါဏံ- ကို၊ ဟရိသာမိ- ခိုးဆောင်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ အာမသတိ- သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ဟတ္ထေ ဝါ- ဌ်သော် ၎င်း၊ ပ၊ ဒေဝါ- ဌ်သော် ၎င်း၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ ဥက္ကိပန္တော - မြောက်လျက်၊ ဖန္နာပေတိ၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဥက္ကိပိတွာ - မြောက်၍၊ ဝါ- ထမ်း၍၊ ပလာယိတုကာမော - ထွက်ပြေး လိုသည်၊ (ဟူတွာ)၊ ကေသဂ္ဂ မတ္တဒ္ဓိ - မျှလည်း၊ ဌိတဋ္ဌာနတော-တည်ရာအရပ်မှာ၊ အတိက္ကမေတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကေသေသုဝါ- ဘိဌ်သော် ၎င်း၊ ဟတ္ထေသုဝါ- ထိုဌ်သော် ၎င်း၊ ဂဟေတွာ - ၍၊ ကဗူတိ - ဆွဲငင်အံ့၊ ပဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗော၊ ပဒသာ နေသာမိတိ - ကား၊ တဇ္ဇန္တောဝါ - ခြိမ်းချောက်လျက်သော် ၎င်း၊ ပဟရန္တောဝါ - သော် ၎င်း၊ ဣတော-ဤဘက်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆာဟိ-လော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ စုတ္တဒိသာဘာဝံ - ပြောအပ်သော အရပ် အဘို့သို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ - သွားသော ကျွန်၏၊ ဒုတိယ ပဒဝါရေ - ဌ်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ယေပိ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ တေန- ထို ခိုးသူရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ကေစ္ဆန္နာ - တူသော ဆန္ဒရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ကုန်၏၊ သဗ္ဗေသံ - ကုန်သော၊ (တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏) ကေက္ခဏေ- တပြိုင်နက်သော ခဏ၌၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ဘိက္ခု-သည်၊ ဒါသံ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ သုဒုက္ခံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတွာဝါ-သော် ၎င်း၊ အပုစ္ဆိတွာဝါ - သော် ၎င်း၊ ဂစ္ဆ - လော၊ ပလာယိတွာ-ထွက်ပြေး၍၊ သုခံ- ချမ်းချမ်းသာသာ၊ ဇီဝ-အသက်မွေးချေလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ သော- ထို ကျွန်သည်၊ စေ ပလာယတိ-အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒုတိယပဒဝါရေ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တံ-ထို ကျွန်ကို၊ အတ္တနော-၏၊ သမိပံ-သို့၊ အာဂတံ-ရောက်လာ သည်ကို၊ အညော-အခြားရဟန်းသည်၊ ပလာယ-ပြေးလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒ တိ-အံ့၊ ဘိက္ခုသတံ- ရဟန်းတရာသည်၊ ပရိပါဒိယာ-အားဖြင့်၊ အတ္တနော အတ္တနော-၏၊ သမိပံ-သို့၊ အာဂတံ-ရောက်လာသော ကျွန်ကို၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ သဗ္ဗေသံ - တို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝေဂသာ - အဟုန်ဖြင့်၊ ပလာယန္တံ ယေဝ - ပြေးလာ သည်သာလျှင် ဖြစ်သော ကျွန်ကို၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်သော အရပ်၌၊ တံ-သင့်ကို၊ သာမိကာ - အရှင်တို့သည်၊ န ဂဏန္တိ- မဖမ်းနိုင်ကုန်၊ (တာဝ- ထိုမျှလေံသော အရပ်တိုင်အောင်၊) ပလာယ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏတိ၊ ပေ၊ ပန-ကား၊ သဏိကံ-ဖြေးဖြေး၊ ဂစ္ဆန္တံ-သွားနေသော ကျွန်ကို၊ သစေ

ဘဏ္ဍာ-အံ၊ သောစ - ထိုကျွန်သည်လည်း၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဝစနေန-
 ကြောင့်၊ သိသံ-စွာ၊ သစေ ဂစ္ဆတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ပါရာဇိကံ၊ ပလာယိတွာ-
 ရှိ၊ အညံ - သော၊ ဂါမံဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ဒေသံဝါ- ၎င်း၊ ဂတံ-ရောက်နေ
 သော ကျွန်ကို၊ ဒိသ္မာ- ရှိ၊ တတောပိ - ထို အရပ်မှလည်း၊ ပလာပေန္တဿ -
 ပြေးစေသော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကမေဝ၊ [ပလာယဓာတ်ဖြစ်၍ “ပလာယေ
 န္တဿ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။]

အဒိန္နာဒါနံ နာမ - အဒိန္နာဒါန ပါရာဇိက မည်သည်၊ ပရိယာယေန -
 ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ မုစ္စတိ - အာပတ်မှ လွတ်၏၊ [“ထေယျသင်္ခါတံ အာဒိ
 ယေယျ” ဟု ဟောတော်မူရကား ပရိယာယ် စကားသည် အာဒိယန မဟုတ်
 သောကြောင့် လွတ်သည်။] ဟိ-ဇွဲ၊ ယော-ရဟန်းသည်၊ ဝေ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ၊
 (ကိ) တွံ-သည်၊ ဣမ-ဤအရပ်၌၊ ကိံကရောသိ-ဘာလုပ်နေသနည်း၊ တေ-
 သည်၊ ပလာယိတုံ-ငှါ၊ န ဝန္တတိ ကိံ - မသင့်သလော၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်
 ၎င်း၊ ကတ္တမိ- အစုံတခုသောအရပ်သို့၊ ဝတံာ-ရှိ၊ သုခံ-စွာ၊ ဇီဝိတုံ-ငှါ၊ န
 ဝန္တတိ ကိံ - မသင့်သလော၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ ဒါသ ဒါသိယော - ကျွန်
 ယောက်ျား၊ ကျွန် မိန်းမတို့သည်၊ ပလာယိတွာ - ရှိ၊ အသုကံနာမ ပဒေသံ-
 သို့၊ ဝတံာ-ရှိ၊ သုခံ- စွာ၊ ဇီဝန္တိ- န်၏၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ (ဝဒတိ - အံ၊) ပေ၊
 ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ မယံ-တို့သည်၊ အသုကံ နာမ ပဒေသံ-သို့၊
 ဝစ္ဆာမ- န်အံ၊ တတြ- ထိုအရပ်သို့၊ ဝတာ - ရောက်သူတို့သည်၊ သုခံ ဇီဝန္တိ၊
 အမှေဟိ - တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဝစ္ဆန္တာနံစ - တို့၏လည်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေပိ -
 လမ်းခရီးအကြား၌လည်း၊ ပါထေယျာဒိဟိ-ရိက္ခာအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကိလမ
 ထောပိ-ပင်ပန်းခြင်းသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ- ရှိ၊ သုခံ-စွာ၊ အတ္တ
 နာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ၊ အာဝစ္ဆန္တံ -လိုက်လာသောကျွန်ကို၊ မဂ္ဂဝမနဝသေန- ခရီး
 သွားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝစ္ဆတိ - အံ၊ ထေယျစိတ္တေန- ဖြင့်၊ နဝစ္ဆတိ-
 သွားသည်မဟုတ်အံ၊ အဝဟာရော - သည်၊ နေဝ အတ္ထိ၊ စ - ဆက်၊ အန္တရာ
 မဂ္ဂေ- ၌၊ စောရေသု-တို့သည်၊ ဥပ္ပိတေသု-ထကုန်လသော်၊ အရေ-ဟဲ့ကောင်၊
 စောရာ- တို့သည်၊ ဥပ္ပိတာ- န်ပြီ၊ ဝေဝေန - ဖြင့်၊ ပလာယ - လော၊ ဟေ-
 လာလော၊ ယာဟိ-သွားလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တဿာပိ- ၎င်းလည်း၊ စောရ
 န္တနာယ မောစနတ္ထာယ-ငှါ၊ ဝုတ္တတ္ထာ- ကြောင့်၊ အဝဟာရံ-ကို၊ နဝဒန္တိ-နံ၊
 ဣတိ-တည်း၊....ပါဏကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

အပဒေသု - အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့တွင်၊ အဟိနာမ - မြွေခည်သည်၊ သဿာဒိကော-ပိုင်ရှင်ရှိသော၊ အဟိတုဏှိကာဒီဟိ- မြွေအလမ္ပါယ် အရှေ့ သူတို့သည်၊ ဂဟိတသပ္ပေါ-ဖမ်းယူအပ်ပြီးသောမြွေတည်း၊ ယံ-ယင်းမြွေကို၊ ကိဋ္ဌာပေန္တာ- ကစားစေကုန်လသော်၊ အနုဗ္ဗိ - တကျပ်ထက်ဝက် ငါးမူးကို ၎င်း၊ ပါဝဗ္ဗိ-တကျပ်၏ လေးပုံတပုံ တမတ်ကို၎င်း၊ ကဟာပဏဗ္ဗိ - တကျပ်ကို ၎င်း၊ လဘန္တိ-ရတတ်ကြကုန်၏၊ မုဗ္ဗန္တာပိ-လွတ်ကုန်သော်လည်း၊ [သုတပါး တို့က အလွတ်ခိုင်း၍ လွတ်ရကုန်သော်လည်း။] ဟိရညံဝါ - ငွေကိုသော်၎င်း၊ သုဝဏ္ဏံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဂဟေတွာဝ- ယူပြီး၍သာလျှင်၊ ဝါ - မှသာလျှင်၊ [အလွတ်ခိုင်းသူတို့ အထံမှ ယူပြီးမှသာလျှင်။] မုဗ္ဗန္တိ - လွတ်ကြကုန်၏၊ တေ- ထို မြွေအလမ္ပါယ် အစရှိသူတို့သည်၊ ကဿစိ - သော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ နိသိန္နောကာသံ - နေရာအရပ်သို့၊ ဂတ္တိာ - ၍၊ သပ္ပကရဏံ - မြွေပခြင်ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ နိဒ္ဒါယန္တိဝါ- အိပ်သော်လည်း အိပ်တတ်ကြကုန်၏၊ ကတ္ထစိ- သို့၊ ဂစ္ဆန္တိဝါ-သွားသော်လည်း သွားတတ်ကြကုန်၏၊ တဗြ-ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ တံ ကရဏံ-ကို၊ သစေ အာမသတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ကရဏကံ-ပခြင်ကို၊ ဥဒ္ဓါဓေတွာ-ဖွင့်၍၊ သပ္ပံ-ကို၊ ဝီဝါယ- ၌၊ သစေ ဂဏတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒုဏ္ဏင်္ဂံ(ဟောတိ)၊ ဥဒ္ဓရတိ-ထုတ်ဆောင်အံ့၊ ထုဏ္ဏစွယံ (ဟောတိ)၊ ဥဇုကံ ကတွာ , ဥဒ္ဓရန္တဿ - ထုတ်ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ ကရဏတလတော- ပခြင်အပြင်မှ၊ သပ္ပဿ - ၏၊ နဂုံဋ္ဌေ-အခြီး သည်၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံ- မျှ၊ မုတ္တေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဗံသိတွာ- ပွတ်တိုက်၍၊ ကမုန္တဿ-၏၊ နဂုံဋ္ဌေ-သည်၊ မုခဝနိတော-ပခြင်နခမ်းရစ်မှ၊ မုတ္တမတ္တေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ကရဏမုခံ-ပခြင်အဝကို၊ ဤသကံ- ဧဠိးငယ်၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊ ပဟာရံ-ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊ [ဝါ-မလိုဟု ထင်သည်။] ဒတွာ-၍၊ ရေ-ဟဲ့ကောင်း၊ ဧဟိ-လာလော၊ ဣတိ- သို့၊ နာမေန-နာမည်ဖြင့်၊ [မြွေ - ဟူသော နာမည် , သို့မဟုတ် သခင်က မှည့်အပ်သော နာမည်ဖြင့်၊] ပက္ခောသိတွာ-၍၊ နိက္ခာမေတိ- အံ့၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တထေဝ - ထို- အတူ(ဧဠိးငယ်)သာလျှင်ဝိဝရိတွာ,မဏ္ဍုကသဒ္ဓံဝါ-ဖါးအသံကိုသော်၎င်း၊ မုသိကသဒ္ဓံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ လာဇာပိကိရဏံဝါ-ပေါက်ပေါက်ကြဲဖြန့်ခြင်း ကိုသော်၎င်း၊ ကတွာ နာမေန, ပက္ခောသတိ-အံ့၊ အစ္စရိကံဝါ- လက်ဖြောံ ကိုမူလည်း၊ ပဟာရတိ- ပုတ်ခတ်အံ့၊ ဧဝံ - ဤနည်းဖြင့်၊ နိက္ခန္တေပိ- ထွက်ပြန် သော်လည်း၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

မုခံ-ပခြုဝ်အဝကို၊ အဝိဝရိတွာဝိ - လည်း၊ ဧဝံ - ဤသို့ ပုတ်ခတ်ခြင်း၊ ဖါးသံပြုခြင်း အစရှိသည်ကို၊ ကတေ-သော်၊ ဆာတော-ဆာသော၊ သပ္ပေါ-သည်၊ သီသေန- ဖြင့်၊ ကရဏ္ဍပုဂ္ဂံ - ပခြုဝ်အဖုံးကို၊ အာဟစ္စ- တိုးဝှေ့၍၊ ဩကာသံ- ထွက်လောက်ရာ အရပ်ကို၊ ကတွာ , ပလာယတိ - အံ့၊ ပါရာဇိက မေဝ-ပင်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ မုခေ-ကို၊ ဝိဝရိတေ-ဖွင့်အပ်ပြီးသော်၊ သယမေဝ- အလိုလိုသာလျှင်၊ သပ္ပေါ-သည်၊ နိက္ခမိတွာ သစေ ပလာယတိ(ဧဝံသတိ)၊ ဘဏ္ဍဒေယျ(ဟောတိ)၊ မုခံ-ကို၊ ဝိဝရိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ အဝိဝရိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ကေဝလံ- (ဖွင့်-မဖွင့် မဘက်) သက်သက်၊ မဏ္ဍုကမုသိကသဒ္ဓံ- ကိုသော်၎င်း၊ လာဇာဝိကိရဏမေဝစ - ကိုသာလျှင် သော်၎င်း၊ အထာပိ ကဏေတိ-အံ့၊ နာမံ ဂဟေတွာ,(အထာပိ) န ပက္ခောသတိ - အံ့၊ အစ္စရိကံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊(အထာပိ) နပဟရတိ-အံ့၊ သပ္ပေါ,ဆာတတ္တာ-ကြောင့်၊ မဏ္ဍုကာဒီနိ, ခါဒိသာမိ-အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ နိက္ခမိတွာ (အထာပိ) ပလာယတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ - ပင်တည်း၊ မစ္ဆော - သည်၊ ကေဝလံ - အခြားသော ဥဒကဋ္ဌဘဏ္ဍာ မဘက် သက်သက်၊ ဣမ - ဤ အပဒ ကထာ၌၊ အပဒဂ္ဂဟဏေန-အပဒ သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဝါ-အပဒ ဟူသော အမည်ဖြင့်၊ အာဂတော - ပါလာပြီ၊ [မစ္ဆသည် ဥဒကဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌ ပါခဲ့ပြီးသော်လည်း အပဒဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ပါဠိတော်ဝယ် ထပ်၍ပါပြန်သည်-ဟုလို၊] ပန- ဆက်၊ ဣတ္ထေ - ဤ အပဒဘဏ္ဍာ၌၊ ယံ - အကြင် စကားကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ - ၏၊ တံ- ထိုစကားကို၊ ဥဒကဋ္ဌေ-၌၊ ဝုတ္တမေဝ-ပြီးသည်သာ၊ ဣတိ-တည်း၊အပဒ ကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွိပဒေသု-အခြေ ၂ ချောင်း ရှိသော သတွာတို့တွင်၊ ယေ-အကြင် သတွာ တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ အဝဟရိတံ - ငှါ၊ သက္ကာ - န်၏၊ တေ-သတွာတို့ကို၊ ဒသေန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မနုဿာ ပက္ခဇာတာတိ- ဟူ၍၊ အာဟ-မူပြီ၊ ဒေဝတာ ပန-တို့သည်ကား၊ ဝါ- တို့ကိုကား၊ အဝဟရိတံ- ငှါ၊ န သက္ကာ- ကုန်၊ (ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ မပါ - ဟုလို၊) ဇာတာ - ပေါက်ကုန်သော၊ ပက္ခာ- အတောင်တို့သည်၊ (သန္တိ- န်၏)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပက္ခဇာတာ- တို့ မည်၏၊ တေ-ထို ပက္ခဇာတ သတွာတို့သည်၊ လောမပက္ခာ - အမွေးဟူသော အတောင်ရှိသော သတွာတို့၎င်း၊ ဗမ္မပက္ခာ-အရေဟူသော အတောင်ရှိသော သတွာတို့၎င်း၊ အဋ္ဌိပက္ခာ - အရိုးဟူသော အတောင်ရှိသော သတွာတို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓာ-ရှိကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို ၃ မျိုးတို့တွင်၊ မောရကုက္ကုဋ္ဌာဒယော- ဥဒေါင်း,ကြက်အစရှိသော သတွာတို့သည်၊ လောမပက္ခာ-တို့တည်း၊ ဝဂ္ဂုလိ

အာဒယော - လင်းနို့ အစရှိသော သတ္တုတို့သည်၊ စမ္ပပက္ခာ - တို့တည်း၊
 ဘမရာဒယော-ပိတုန်း အစရှိသော သတ္တုတို့သည်၊ အဋ္ဌိပက္ခာ - တို့တည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏၊ သဗ္ဗေပိ-န်သော၊ တေ မနုဿာစ-တို့သည်၎င်း၊
 တေပက္ခဇာတာစ - ထို ပေါက်သော အတောင်ရှိသော သတ္တုတို့သည်၎င်း၊
 ကေဝလံ-အခြားပါဏမဘက် သက်သက်၊ ဣဓ-ဤဒွိပဒဘဏ္ဍာ၌၊ ဒွိပဒဂ္ဂဟ
 ဇောန-ဖြင့်၊ အာဂတာ-န်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤဒွိပဒ ဘဏ္ဍာ၌၊ ယံ-စကား
 ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗ-၏၊ တံ-သည်၊ အာကာသဋ္ဌေစ-ဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၎င်း၊ ပါဏေစ-ပါဏ
 ဘဏ္ဍာ၌၎င်း၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သည်သာ၊ ဣတိ-တည်း၊--ဒွိပဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုပ္ပဒေသု - စတုပ္ပဒသတ္တုတို့တွင်၊ ပသုကာတိ - ကား၊ ပါဠိယံ - ၌၊
 အာဂတာဝသေသာ-တိုက်ရိုက်လာသော သတ္တုတို့မှကြွင်းကုန်သော၊ [ပါဠိ
 တော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော ဟတ္ထိ၊ အဿ၊ ဩဋ္ဌ၊ ဝေါဏ၊ ဝဋ္ဌာ၊ သတ္တုတို့မှ
 ကြွင်းကုန်သော၊] သဗ္ဗာ- သော၊ စတုပ္ပဒဇာတိ- အခြေလေးချောင်းရှိသော
 သတ္တုတို့၏အမျိုးဇာတ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ဟတ္ထိအာဒယော-
 တို့သည်၊ ပါကဏယေဝ၊ တတ္ထ - ထို သတ္တုတို့တွင်၊ ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊
 ဟတ္ထိ -ကို၊ အာမသန္တဿ-၏၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ ပန- ဆက်၊ ယော-
 အကြင်ရဟန်းသည်၊ မဟာဗလော- ကြီးသော အားရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဗလ
 မဒေန-ဗလမာန်ဖြင့်၊ တရုဏံ-ငယ်သော၊ ဘိကံ ဣပံ-ဆင်ပေါက်ကလေးကို၊
 [ဘိကံဘိကံ ဟု အသံပြုတတ်သောကြောင့် ဆင်ပေါက်ကလေးကို “ဘိကံ
 ဣပံ”ဟု ခေါ်၏၊] နာဘိမုလေ-ချက်၏အရင်း၌၊ သီသေန-ဖြင့်၊ ဥစ္စာရေတွာ-
 မြှောက်၍၊ ဂဏ္ဍန္တော- ယုလျက်၊ စတ္တာရော- လေးဘက်ကုန်သော၊ ပါဒေ-
 တို့ကို၎င်း၊ သောဏ္ဍဉ္စ - နှာမောင်းကို၎င်း၊ ဘူမိတော - မှ၊ ကေသဂ္ဂမတ္ထဓိ-
 မျှလည်း၊ မောစေတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ပန- ဆက်၊ ဟတ္ထိ- ဆင်သည်၊ ကောစိ- အချို့ဆင်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဟတ္ထိ
 သာလာယံ-ဆင်တင်းကုန်၌၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ထပိတော ဟောတိ၊ ကောစိ-
 အချို့ဆင်သည်၊ အန္တောဝတ္ထုဋ္ဌိ - အိမ်ယာအတွင်း၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ ကောစိ-
 သည်၊ ရာဇဏေ - မင်းယင်ပြင်၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ တတ္ထ - ထိုဆင်တို့တွင်၊ ဟတ္ထိ
 သာလာယံ-၌၊ ဝိဝါယ-၌၊ ဗန္ဓိတွာ, ထပိတဿ-ထားအပ်သောဆင်၏၊ ဝိဝါ
 ဗန္ဓနဉ္စ- လည်ဖွဲ့ကြိုး၎င်း၊ စတ္တာရော- န်သော၊ ပါဘီစ- တို့၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 ပဉ္စဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ ဝိဝါယစ - ၌၎င်း၊ ကေသိံ - သော၊ ပါဒေစ - ၌၎င်း၊
 အယသင်္ခလိကာယ-သံကြိုးဖြင့်၊ ဗဒ္ဓဿ-ဖွဲ့ချည်အပ်သောဆင်၏၊ ဆ ဌာနာနိ
 (ဟောန္တိ)၊ ဝိဝါယစ-၌၎င်း၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ပါဒေသုစ-တို့၌၎င်း၊ ဗဒ္ဓဿ-

၏။ သတ္တဋ္ဌာနာနိ(ဟောန္တိ)။ တေသံ- ထိုဋ္ဌာနတို့၏။ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဖန္ဒာပန
 ဋ္ဌာနာစာဝနာနိ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ အဗဒ္ဓဿ- မဖွဲ့ရည်အပ်သော ဆင်၏၊
 သကလာ - သော၊ ဟတ္ထိသာလာ - သည်၊ ဌာနံ (ဟောတိ)၊ တတော - ထို
 ဆင်တင်းကုန်မှ၊ အတိက္ကမနေ-လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ အန္တော
 ဝတ္ထုမှိ-၌၊ ဌိတဿ - တည်သော ဆင်၏၊ သကလံ- သော၊ အန္တောဝတ္ထု
 မေဝ-သည်သာ၊ ဌာနံ (ဟောတိ)၊ တဿ-ထို ဆင်၏၊ ဝတ္ထုဒ္ဓါရာတိက္ကမနေ-
 အိမ်ယာတံခါးကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ရာဇဏေ - ၌၊
 ဌိတဿ-တည်သောဆင်၏၊ သကလနဂရံ-သည်၊ [မြို့ရိုးအတွင်းကို ဆိုသည်။]
 ပေ၊ တဿ-ထို ဆင်၏ပေ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ဗဟိနဂရေ - ၌၊ ဌိတဿ - တည်သော ဆင်၏၊ ဌိတဋ္ဌာနမေဝ- သည်သာ၊
 ဌာနံ (ဟောတိ) တံ - ထို ဆင်ကို၊ ဟရန္တော - ခိုးဆောင်သော ရဟန်းကို၊
 ပဒဝါရေန-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ နိပန္နဿ-အိပ်နေသောဆင်၏၊ ကေမေဝ-
 သော၊ ဌာနံ(ဟောတိ)၊ တံ-ထိုဆင်ကို၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဥဋ္ဌာပေန္တဿ-
 ထစေသော ရဟန်း၏၊ ဥဋ္ဌိတမတ္ထေ - ထပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ အဿေဝိ-မြင်း၌လည်း၊ အယမေဝ-၍ ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံး
 အဖြတ်သည်ပင်၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ပန-အထူးကား၊ သော-ထိုမြင်းသည်၊
 စတုသု-န်သော၊ ပါဒေသု-တို့၌၊ ဗဒ္ဓေါ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေသတိ)၊
 အဋ္ဌဋ္ဌာနာနိ - တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ - န်၏၊ ဩဠေဝိ - ကုလားအုတ်၌လည်း၊
 သေနယော၊ ဝေါဏောဝိ-သည်လည်း၊ ကောစိ-အချို့နွားသည်၊ [ဟတ္ထိပန
 ကောစိနှင့် အသွားတူသောကြောင့် “ဝေါဏောဝိ ကောစိ” ဟု ရှိရမည်၊]
 ဝေဟေ - ၌၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ထပိတော ဟောတိ၊ ကောစိ- သည်၊ အဗဒ္ဓေါ-ဝ-
 သည်သာ၊ (ဟုတွာ)၊ တိဋ္ဌတိ၊ ပန-ဆက်၊ ကောစိ-သည်၊ ဝဇေ-နွားခြံ၌ပေ၊
 တတ္ထ-နွားတို့တွင်၊ ဝေဟေ-၌၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ထပိတဿ-ထားအပ်သောနွား၏၊
 စတ္တာရော-န်သော၊ ပါဒါ-တို့၎င်း၊ ဗန္ဓနဉ္စ- ဖွဲ့ကြီး၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စဋ္ဌာနာနိ
 နာနိ(ဟောန္တိ)၊ အဗဒ္ဓဿ-၏၊ သကလံ-သော၊ ဝေဟံ-သည်(ဌာနံ-တည်း)၊
 ဝဇေဝိ-၌လည်း၊ ဗဒ္ဓဿ-၏၊ ပဉ္စဋ္ဌာနာနိ၊ အဗဒ္ဓဿ-၏၊ သကလော-သော၊
 ဝဇော - သည်၊ (ဌာနံ - တည်း)၊ တံ - ထိုနွားကို၊ ဝဇဒ္ဓါရံ - ခြံတံခါးကို၊
 အတိက္ကာမေတိ၊ ပါရာဇိကံ၊ ဝဇံ-ကို၊ ဘိန္နိတွာ-ဖောက်ဖျက်၍၊ ဟရန္တော-
 ခိုးဆောင်သောရဟန်းသည်၊ ခဏ္ဍဒ္ဓါရံ-မိမိချိုးဖောက်အပ်သောအပေါက်ကို၊
 [အတ္တနာ ခဏ္ဍိတဒ္ဓါရံ။] အတိက္ကာမေတိ၊ ပါရာဇိကံ၊ ဒ္ဓါရံ- ကို၊ ဝိဝရိတွာ
 ဝါ-ဖွင့်၍သော်၎င်း၊ ဝဇံ-ခြံကို၊ ဘိန္နိတွာ ဝါ-ဖောက်ပြီး၍သော်၎င်း၊ ဗဟိ-

ခြိမ်ပြင်ဘက်၌၊ ဌိတော-လျက်၊ နာမေန-ဖြင့်၊ ပက္ခောသိတွာ-၍၊ နိက္ခမေတိ၊ ပါရာဇိကံ၊ သာခါဘင်္ဂ-ချီးအပ်သော သစ်ခက်ကို၊ ဒသေတွာ-၍၊ [စိမ်းစို၍ စားဘိုရန်ကောင်းသော ချီးအပ်သောသစ်ခက်ကိုပြု၍] ပက္ခောသန္တဿာပိ-၏လည်း၊ ဒေသဝနယော။

ဒွါရံ- ကို၊ အဝိဝရိတွာ - ၍၊ ဝဇံ-ကို၊ အဘိဋ္ဌိတွာ - ၍၊ သာခါဘင်္ဂ-ကို၊ စာလေတွာ-၍၊ ပက္ခောသတိ-အံ့၊ ဂေါဏော-သည်၊ ဆာတတာယ-ကြောင့်၊ ဝဇံ-ကို၊ လခေတွာ-ခုန်ကျော်၍၊ နိက္ခမတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကမေဝ-ပင်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဒွါရေ-ကို၊ ဝိဝရိတေ(ဝါ)-တွင်အပ်ပြီးသော်၎င်း၊ ဝဇေ-ကို၊ ဘိန္ဒေဝါ-ချီးဖျက်အပ်ပြီးသော်၎င်း၊ သယမေဝ သစေ နိက္ခမတိ၊(ဝေံသတိ)၊ ဘဏ္ဍဒေယံ (ဟောတိ)၊ ဒွါရံ - ကို၊ ဝိဝရိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ အဝိဝရိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ဝဇေ - ကိုလည်း၊ ဘိဋ္ဌိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ အဘိဋ္ဌိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ကေဝလံ - သက်သက်၊ သာခါဘင်္ဂံ, စာလေတိ - လှုပ်ပြအံ့၊ န ပက္ခောသတိ - မခေါ်အံ့၊ ဂေါဏော ဆာတတာယ , ပဒသာဝါ - မြေဖြင့် သော်လည်း၊ (နိက္ခမတိ - အံ့) လခေတွာဝါ - သော်လည်း၊ နိက္ခမတိ-အံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျ မေဝ-ပင်တည်း၊ ကော-အချီနွားသည်၊ မဇ္ဈဂါမေ-ရွာလယ် ၌၊ ဗဒ္ဒေါ - ပွဲချည်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဌိတော - ရပ်နေ၏၊ ကော-သည်၊ နိပန္နော - အိပ်နေ၏၊ ဌိတဂေါဏဿ - ရပ်နေသောနွား၏၊ ပဉ္စဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ နိပန္နဿ-အိပ်နေသောနွား၏၊ ဒွေဌာနာနိ(ဟောန္တိ)၊ တေသံ-ထိုဌာနတို့၏ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ နိပန္နံ - အိပ်နေသော နွားကို၊ အနုဌာပေတွာ - မထစေမူ၍၊ တတ္ထေဝ - ထိုအရပ်၌ပင်၊ ဃာတေတိ- သတ်အံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယံ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ သုပရိက္ခိတ္ထေ - ကောင်းစွာ ကာရံအပ်သော၊ [လုံလုံခြံခြံ ကာရံအပ်သော။] ဒွါရယုတ္ထေ - တံခါးနှင့် ယှဉ်သော၊ ဂါမေ-၌၊ ဌိတဂေါဏဿ-၏၊ သကလဂါမော, ဌာနံ-တည်း၊ အပရိက္ခိတ္ထေ- မကာရံအပ်သော ရွာ၌၊ ဌိတဿဝါ- ရပ်နေသောနွား၏၎င်း၊ စရန္တဿဝါ-၏၎င်း၊ ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အက္ကန္တဌာနမေဝ - နင်းအပ်သော အရပ်သည်သာလျှင်၊ ဌာနံ-တည်း၊ ဂခြဘပသုကာသုပိ- မြည်း၊ ကြွင်းသော သားကောင်မျိုးတို့၌လည်း၊ [ဇာတိပုဒ်ကို၌ "ပသုကာ" ဟု ဣတ္ထိလိနံတား သည်။] အယမေဝ, ဝိနိစ္ဆယော- တည်း၊ ဣတိ- တည်း။.... စတုပ္ပဒကထာ- သည်၊ နိဌိတာ။

ဗဟုပ္ပဒေသု- များသော အခြေရှိသော သတ္တုတို့တွင်၊ ကောယ - သော၊ သတပဒိယာ-ကင်းခြေများဖြင့်၊ ဝတ္ထု-ပါရာဇိကဝတ္ထုသည်၊ သစေ ပူရတိ-

အံ့၊ (ဝေဝတိ)၊ တံ- ထို ကမ်းခြေများကို၊ ပဒသာ- ခြေဖြင့်၊ (ကင်းခြေများ၏ ခြေဖြင့်) နေန္တဿ-ခေါ်ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ နဝနဝတိ-၉၉ ချက်သော၊ ထုလ္လစ္စယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ဧတံ-သော၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ [ရွှေခြေ ၉၉ လှမ်း၌ ထုလ္လစ္စဉ်း၊ နောက်ဆုံးခြေလှမ်း တလှမ်း၌ ပါရာဇိက-ဟုလျှီ] သေသံ- သည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ, ဣတိ-တည်း။...ဗဟုပဒကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

(ယော - အကြင်စုံထောက် ရဟန်းသည်၊) ဩစရတိ (အဝ + စရတိ) - သက်ဝင်လှည့်လည်တတ်၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော-သည်၊) ဩစရကော- မည်၏၊ [ဩစရတိ၌ အဝသဒ္ဓါ၏ အန္တော အနုပဝိသန အနက်ကို ပြလို သောကြောင့် တတ္ထတတ္ထ စသည်မိန့်။] တတ္ထတတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ အန္တော- အတွင်းသို့၊ အနုပဝိသတိ-အစဉ်အတိုင်းသက်ဝင်တတ်၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဩစရိတွာတိ-ကား၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်သား၍၊ ဥပဓာရေတွာ - စူးစမ်း၍၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အဓိပ္ပါယ်နက်တည်း၊ အာစိက္ခတီတိ-ကား၊ ပရကုလေ သုဝါ - သူတပါးတို့၏ အိမ်တို့၌ သော်၎င်း၊ ဝိဟာရာဒိသုဝါ - တို့၌ သော်၎င်း၊ ဒုတ္တဝိတံ - မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော၊ အသံဝိဟိတာရက္ခံ - မစီရင် အပ်သော အစောင့်အရှောက်ရှိသော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အညဿ-သော၊ စောရ ကမ္မံ-ခိုးမှုကို၊ ကာတံ-ငှါ၊ ပဋိဗလဿ- စွမ်းနိုင်သော ရဟန်းအား၊ အာရော စေတိ-အံ့၊ အာပတ္တိ ဥဘိန္တံ ပါရာဇိကဿာတိ-ကား၊ အဝဿံ- မချွတ်ကေန၊ ဟာရိယေ - ဆောင်အပ်လတံ့သော၊ ဘဏ္ဍေ- ၌၊ ဩစရကဿ - စုံထောက် ရဟန်း၏၊ အာဏတ္တိက္ခဏေ - စေခိုင်းရာခဏ၌၎င်း၊ ဣတရဿ - စုံထောက် ရဟန်းမှ တပါးသောခိုးမည်ရဟန်း၏၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝနေ-၌၎င်း၊ ဣတိဝေ- သို့၊ ဥဘိန္တံ-တို့၏၊ ပါရာဇိကဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ ယော - ရဟန်းသည်၊ [ပရိယာယကထံ ကရေတိ- ၌စပ်။] ဝေဟေ-၌၊ ပုရိသော- သည်၊ နတ္ထိ၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အသုကသ္မိံ နာမ ပဒေသေ-၌၊ ထပိတံ-၏၊ အသံဝိဟိတာရက္ခံ-ရှိ၏၊ ဒွါရံ-ကို၊ အသံဝတံ-မစောင့်ရှောက်အပ်၊ ဝါ-မပိတ်အပ်၊ ဝတမတ္တေနေဝ-ရောက်လျှင်ရောက်ခြင်းပင်၊ အဝဟရိတံ-ငှါ၊ သက္ကာ-၏၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဝတ္တာ- ၍၊ တံ- ဘဏ္ဍာကို၊ ဟရေယျ-၏၊ ကောစိ-သော၊ ပုရိသကာရပဇိဝီ-ယောက်ျား၏လုလုကိုမှီ၍ အသက်မွေးလေ့ ရှိသော၊ [ပုရိသကာရ-ယောက်ျားတို့ပြုအပ်သောလုလုကို၊ ဥပဇိဝီ-မှီ၍ အသက် မွေးလေ့ရှိသော၊] (သော- ထိုသူသည်)၊ နတ္ထိနာမ - မရှိလေရောင်တကား၊ ဝါ-မရှိလေရောသလား၊ ဣတိအာဒိနာ - သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပရိယာယ ကထံ-ကို၊ ကရေတိ- ၏၊ တဉ္စ = ထို ပရိယာယ်စကား ကိုလည်း၊ သုတွာ-၍၊

အညော- အခြားခိုးမည့် ရဟန်းသည်၊ အဟံ-သည်၊ ဒါနိ-၌၊ ဟရိဿာဇိ-
 အံ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ငတော-၍၊ ဟရတိ - အံ၊ တဿ - ထို ခိုးသူရဟန်း၏၊ ဌာနာ
 စာဝနေ ပါရာဇိတံ၊ ပန-ကား၊ ဣတရဿ - အခြားသော ပရိယာယ်စကား
 ပြောသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ- တည်း၊ (ကဿ - ကြောင့်၊ ဣတရဿ-၏၊
 အနာပတ္တိ- သည်၊ ဟောတိ- နည်း၊) ဟိ(ယဿ)- ကြောင့်၊ ပရိယာယေန-
 ဖြင့်၊ အဒိန္နာဒါနတော - မှ၊ ဗုစ္စတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ဣတရဿ အနာ
 ပတ္တိ)၊ ဣတိ- တည်း....ဩစရကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

(ယော - အကြင်ရဟန်းသည်)၊ ဩဏိ- ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊
 ရံက္ခတိ - ၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော - သည်၊) ဩဏိရက္ခော - ကွမည်၏၊
 [ဩဏိတံ၊ အာနိတံတိ အတ္ထော၊(ဋီကာ)၊ အဝ+နိယတေ-ဆောင်ယူအပ်၏၊
 ဣတိ ဩဏိ-ဟုပြု၊]ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ပရေန-အခြားသောဘဏ္ဍာနှင့်
 သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ- နေရာအရပ်၌၊ အာတတံ-သော၊ ဘဏ္ဍိ-
 ကို၊ ဘန္တေ-ဘုရား၊ ယာဝ-လေ့၊ အဟံ၊ ဣဒံ နာမ ကိစ္စံ-ကို၊ တတွာ-ပြီး၍၊
 အာဂစ္ဆာမိ - ပြန်လာ၏၊ တာဝ - ထို ပြန်လာသည့် တိုင်အောင်၊ ဣဒံ - ဤ
 ဘဏ္ဍာကို၊ မဟုတ္ထံ-တမဟုတ်လောက်၊ ဩလောကေထ-ကြည့်ရှုလိုက်ပါကုန်၊
 ဣတိ-သို့၊ ပုတ္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ရက္ခတိ-၏၊ ဧတံ- ဤ ဩဏိရက္ခဟူသော
 အမည်သည်၊ တဿ-ထို ခေတ္တထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို စောင့်ရှောက်သော
 ရဟန်း၏၊ အမိဝစနံ - တည်း၊ တေနော - ကြောင့်ပင်၊ ဩဏိရက္ခောနာမ
 အာဟံ ဘဏ္ဍံ ဂေါပေန္တောတိ - ဟူ၍၊ အာဟ - မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို အပ်နှံ
 အပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ ဩဏိရက္ခော - ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာကို
 စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းသည်၊ ယေဘုယျန-ဖြင့်၊ ဗဒ္ဓိတွာ-၍၊ လဂ္ဂေတွာ-
 အမှတ်တံဆိပ် ခပ်နှိပ်၍၊ ထပိတဘဏ္ဍံ-ကို၊ အမောစေတွာဝ-မဖြေမှ၍သာ၊
 ဟေဋ္ဌာပသိဗ္ဗကံ ဝါ-အိပ်၏ အောံဘက်ကို သော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂကံ ဝါ- အထုပ်ကို
 သော်၎င်း၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖောက်၍၊ ဝါ-ဖြတ်၍၊ ကိဉ္စိမတ္တံ-ဇိုးဇဉ်းအနည်းငယ်
 မျှကို၊ ဂဟေတွာ-ပြီး၍၊ သိဗ္ဗနာဒိ- ပြန်၍ချုပ်ခြင်း အစရှိသည်ကို၊ ပုန-တဖန်၊
 ပါကတိတံ - ပင်ကိုယ်အတိုင်း ဖြစ်သည်ကို၊ ကရောတိ - ၏၊ ဧဝံ- ဤနည်းဖြင့်၊
 ငဏှိဿာမိ - အံ၊ ဣတိ - ကြံ၍၊ အာမေနာဒီနိ - တို့ကို၊ ကရောန္တဿ - ၏၊
 အနုဂ္ဂပါ-တန်တိုးအားလျော်ကန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-
 န်၏၊ [လုံခြုံအောင်သိမ်းဘို့အပ်ခြင်း မဟုတ်၊ ခေတ္တစောင့်ရှောက်ရုံအပ်ထားခြင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် ဌာနာစာဝနေဖြစ်ရုံမျှဖြင့် ပါရာဇိကကု၏။]ဣတိ- တည်း။....
 ဩဏိရက္ခကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သံဝိဇာယ- သဘောတူစီစဉ်၍ ဝါ- တိုင်ပင်၍၊ အဝဟာရော- သည်၊ သံဝိဒါဝဟာရော- သံဝိဒါဝဟာရမည်၏၊ အညမညသညတ္တိယာ - အချင်းချင်း သိစေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ - အချင်းချင်း နားလည်မှုဖြင့်၊ ကတာဝဟာရော- ပြုအပ်သော ခိုးခြင်းတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သံဝိဒဟိတ္တာတိ- ကား၊ ကေန္တန္တတာယ- ထူသောဆန္ဒရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကေဇ္ဈာသယတာယ- ထူသော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သမ္ပန္တယိတ္တာ- တိုင်ပင်၍၊ ဣတိအတ္ထော၊ တကြ- ထိုသို့ သဘောတူတိုင်ပင်၍ ခိုးရာ၌၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ ဝိနိန္ဒယော- တည်း၊ သမ္ပဟုလာ - ကုန်သော၊ ဘိက္ခု - တို့သည်၊ အသုတံနာမဂေတံ- သို့၊ ဝတ္တာ- ၍၊ ဆဒနံ- ကို၊ ဘိနိတ္တာ- ဖေါက်၍၊ (ဘဏ္ဍံ- ကို၊ ဟရိဿာမ- ဆောင်ချေကြစို့၊ ဣတိ) ဝါ- ဤသို့သော်၎င်း၊ သန္တိ- အိမ်၏အစပ်ကို၊ ဆိနိတ္တာ- ဖြတ်တော်၍၊ ဘဏ္ဍံ ဟရိဿာမ၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ သံဝိဒဟိတ္တာ- သဘောတူတိုင်ပင်၍၊ ဝန္တိန္ဒိ - ကုန်၏၊ တေသု - ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ကော- တပါးသည်၊ ဘဏ္ဍံ၊ အဝဟရတိ- ၏၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဝုဒ္ဓါရေ- ၌၊ သဗ္ဗေ သံ- တို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ စ- သာဓကကား၊ ပရိဝါရေပိ - ၌လည်း၊ စတုရော ဇနာ သံဝိဇာယ၊ ပေ၊ ကုသလေဟိ ဝိန္တိတာတိ - ဟူသော၊ တေ- ဤ ဝါထာစကားကို၊ (သံဝိတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [စတုရော- ကုန်သော၊ ဇနာ- ရဟန်းတို့သည်၊ သံဝိဇာယ - ၍၊ ဝါ - ၍၊ ဝရဘဏ္ဍံ - တမတ်၊ တမတ်ထက် လွန်သော ဝရဘဏ်ကို၊ အဝါဟရုံ- ခိုးဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ တယော- သုံးယော်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပါရာဇိကော - ပါရာဇိကကျကုန်၏၊ ကောဝ- တပါးသည်သာ၊ န ပါရာဇိကော- ပါရာဇိကမကျ၊ သောပဉ္စာ- ဤပြုသနာကို၊ ကုသလေဟိ- ဝိနည်းကျမ်းကျင်၊ ပညာရှင်တို့သည်၊ ဝိန္တိတာ - ကြံအပ်ပြီ၊ (ပရိဝါ ပါဠိတော်၌ “တယော ပါရာဇိကော၊ ကော န ပါရာဇိကော” ဟုသာ ရှိ၏)။

အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ တဿ - ထို ဝါထာစကား၏၊ အတ္ထော- တည်း၊ စတ္တာရော - ကုန်သော၊ အာစရိယန္တေ ဝါသိကာ - ဆရာ၊ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနာ - ရဟန်းတို့သည်၊ ဆမာသကံ- ခြောက်ပုံဖြစ်သော၊ ဝရ

သံဝိဇာယ၊ ဝေ၊ သံဝိဒါဝဟာရော။ ။ သံဝိဇာယ၌ ဝိပုဗ္ဗ၊ ဓာရိတ်၊ တွာကို ယပြု၊ “သံဝိဇာယ- သဘောတူ စီစဉ်၍ (သဒ္ဓတ္ထ)၊ ဝါ- တိုင်ပင်၍ (ဝေါဟာရတ္ထ) + အဝဟာရော သံဝိဒာဝဟာရော” ဟု ဖြစ်သင့်လျက် ဝိဇာယကို မောဂ္ဂလ္လာန် တဒိဗိနာဒီနိ သုတ်ဖြင့် ဝိဒ္ဓိ၊ နောက် အကို ဒိဗပြု၊ တနည်း- “ဝိဒါ” ဟု တခါတည်းပြု၊ [သံဝိဇာယ+ အဝဟာရော၊ သျှာဒိသျှာဒိနေကတ္တိတိ သမာသော၊ ဝိဇာယဿ ဝိဒါဒေသော၊ သံဝိဒါဝဟာရော၊ (မောဂ္ဂလ္လာန် ပဋိက)။]

ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အာဟရိတုကာမာ- ကုန်သည်၊ ဇာတာ - ကုန်ပြို၊ တတ္ထ-ထို ဆရာ
 တပည့်တို့တွင်၊ အာစရိယော - သည်၊ ဝါ-ဆရာက၊ (အာဟန္တံစင်) တို့- သင်
 ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ ဝါ-က၊ ဧကံ မာသကံ-တစ်ကို၊ ဟရ-လော၊ တံ-သင် ဓမ္မ
 ရက္ခိတသည်၊ ဝါ-က၊ ဧကံ-တစ်ကို၊ (ဟရ-လော) တံ-သင် သံဃရက္ခိတသည်၊
 ဝါ-က၊ ဧကံ-တစ်ကို၊ (ဟရ-လော) အဟံ-ငါဆရာသည်၊ ဝါ-က၊ တယော-
 သုံးပဲတို့ကို၊ ဟရိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ ပန-ကား၊ အန္တေ-ဝါသိ
 ကေသု-တို့တွင်၊ ပဌမော-ပဌ-ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ အန္တေ-ရား၊ တုမေ-
 တို့သည်၊ တယော-သုံးပဲတို့ကို၊ ဟရထ-ကုန်၊ တံ-သင် ဓမ္မရက္ခိတသည်၊ ဧကံ-
 တစ်ကို၊ ဟရ - လော၊ တံ - သင် သံဃရက္ခိတသည်၊ ဧကံ (ဟရ)၊ အဟံ-
 တပည့်တော် ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ ဧကံ-ကို၊ ဟရိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ အာဟ၊ ဣတ
 ရေပိ-ဗုဒ္ဓရက္ခိတမှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ- ဓမ္မရက္ခိတ သံဃရက္ခိတ
 ၂ ယောက်တို့သည်၊ ဝေမေဝ - ဤအတူသာလျှင်၊ အာဟံသု၊ တတ္ထ - ထိုသို့
 တိုင်ပင်၍ခိုးရာ၌၊ အန္တေ-ဝါသိကေသု - တို့တွင်၊ ဧကမေကဿ - တယောက်
 တယောက်၏၊ ဧကေကော မာသကော-တစ်စီတစ်စီသည်၊ သာဟတ္ထိကော-
 မိမိလက်ဖြင့် ခိုးအပ်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တေန - ထိုတစ်ကြောင့်၊ ဝါ- ထို
 တစ်ကိုခိုးခြင်းကြောင့်၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ဒုတ္တဋ္ဌာပတ္တိယော (ဟောန္တိ)။

ပဉ္စ - ဝါးပဲတို့သည်၊ အာဏတ္ထိကာ - စေခိုင်းခြင်းဖြင့် ခိုးအပ်ကုန်သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ တေဟိ - ထို ၅ ပဲတို့ကြောင့်၊ တိဏ္ဏမ္ဘိ - ၃ ပါးလုံးတို့၏လည်း၊
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အာစရိယဿ ပန - ကား၊ တယော- ၃ ပဲတို့သည်၊
 သာဟတ္ထိကာ (ဟောန္တိ)၊ တေဟိ - ထို ၃ ပဲတို့ကြောင့်၊ အဿ - ထို ဆရာ
 ရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ တယော အာဏတ္ထိကာ (ဟောန္တိ)၊
 တေဟိပိ - ထို ၃ ပဲတို့ကြောင့်လည်း၊ ထုလ္လစ္စယမေဝ - ပင်တည်း၊ ဟိ - မှန်၊
 ဣမသ္မိံ အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပဒေ - ၌၊ သာဟတ္ထိယံဝါ - မိမိလက်ဖြင့် ဖြစ်စေ
 အပ်သော ခိုးခြင်းသည်လည်း၊ အာဏတ္ထိယဿ- စေခိုင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်
 သော ခိုးခြင်း၏၊ (အင်္ဂံ - အင်္ဂါသည်၊ န ဟောတိ၊) အာဏတ္ထိယံဝါ -
 သည်လည်း၊ သာဟတ္ထိယဿ- ၏၊ အင်္ဂံ န ဟောတိ၊ [သာဟတ္ထိယံ၌ ဌာနာ
 စာဝနဖြစ်မှ ပါရာဇိက၊ အာဏတ္ထိယံ၌ကား စေခိုင်းရာကာလ၌ ပါရာဇိက၊
 ဤသို့ ကာလချင်းမတူသောကြောင့် အချင်းချင်း အင်္ဂံ မဖြစ်၊] ပန-အန္တယ
 ကား၊ သာဟတ္ထိယံ - ကို၊ သာဟတ္ထိယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ ကာရေတမ္ဘံ - ၏၊
 အာဏတ္ထိယံ - ကို၊ အာဏတ္ထိယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ (ကာရေတမ္ဘံ)၊ တေန-
 ကြောင့်၊ စတုရောဇနာ၊ ပေစိန္တိတာတိ- ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

အဝိစ-သည်သာ မကသေး၊ သံဝိဒါဝဟာရေ-၌၊ အသမ္မောဟတ္ထိ- ငှါ၊
 ကေတဏှံ-တမျိုးတည်းသော ဘဏ္ဍာရှိသော၊ ကေဋ္ဌာနံ-တခုသောအရပ်၎င်း၊
 ကေတဏှံ-သော၊ နာနာဋ္ဌာနံ - အမျိုးမျိုးသော အရပ်၎င်း၊ ပေ၊ ဣတိ-သို့၊
 ဣဒဗ္ဗိ စတုတ္ထံ-ဤ စတုတ္ထကိုလည်း၊ အတ္ထတော - အားဖြင့်၊ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ-
 မှတ်သားထိုက်၏၊ တတ္ထ - ထို ၄ မျိုးသော စတုတ္ထတို့တွင်၊ ကေတဏှံ ကေ
 ဋ္ဌာနန္တိ-ဟူသည်ကား၊ ကေကုလဿ-တခုသောအမျိုး၏၊ အာပဏဖလကေ-
 ဈေးဆိုင်ပျဉ်ချပ်၌၊ ပဉ္စမာသတံ-ငါးပဲသော၊ ဘဏှံ-ကို၊ ဒုတ္ထပိတံ-မကောင်း
 သဖြင့် ထားအပ်သည်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ သမ္ပဟုလာ- န်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 ကေ - ရဟန်းတဝါးကို၊ အာဏာပေန္တိ၊ (ကိ)၊ ဂစ္ဆ - သွားချေ၊ တေ-ဤ
 ငါးပဲသောဘဏ္ဍာကို၊ အာဟရ - ဆောင်ချေလော၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဏာ
 ပေန္တိ - စေခိုင်းကုန်အံ့၊ တဿ - ထို စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်း၏၊ ဥဒ္ဓါရေ-
 ကြမြှောက်ရာအခါ၌၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ ပါရာဇိကံ၊ ကေ
 တဏှံနာနာဋ္ဌာနန္တိ-ကား၊ ကေကုလဿ-၏၊ ပဉ္စသု-ငါးခုကုန်သော၊ အာပဏ
 ဖလကေသု-တို့၌၊ ဧကေကမာသကံ-တပဲစီတပဲစီကို၊ ဒုတ္ထပိတံ-ကို၊ ပေ၊ နာနာ
 ဘဏှံ ကေဋ္ဌာနန္တိ-ကား၊ ဗဟုနံ-များစွာကုန်သောလူတို့၏၊ သန္တကံ-သော၊
 ပဉ္စမာသကံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ အတိရေကပဉ္စမာသကံဝါ - ၎င်း၊ အဋ္ဌနတံ-
 ထိုက်ဘန်သော၊ ဘဏှံ - ကို၊ ကေသ္မိံ ဌာနေ-၌၊ ပေ၊ နာနာဘဏှံ နာနာ
 ဌာနန္တိ-ကား၊ ယဉ္စန္- န်သော၊ ကုလာနံ - တို့၏၊ ပဉ္စသု- န်သော၊ အာပဏ
 ဖလကေသု-တို့၌၊ ဧကေကမာသကံ-ကို၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ၊ ဣတိ-သို့၊ (သလ္လက္ခေ
 တဗ္ဗံ)၊ ဣတိ-တည်း၊...သံဝိဒါဝဟာရကထာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သင်္ဂဟကမ္မန္တိ - ကား၊ သဉ္စာနနကမ္မံ - သိကြောင်း အမှတ်အသားကို
 ပြုခြင်းတည်း၊ ကာလပရိစ္ဆေဒာသေန-အချိန်အခါကိုပိုင်းခြားခြင်း၏ အစွမ်း
 ဖြင့်၊ သညာဏကရဏံ - သိကြောင်း အမှတ်အသားကို ပြုခြင်းတည်း၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ အမှတ်အသားကို ပြုရာ၌၊ ပုရေတတ္ထံ-ဆွမ်း၏
 ရှေ့အဘို့၌၊ ဝါ-နံနက်အခါ၌၊ အဝဟရ-ခိုးဆောင်ချေလော၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တေ-
 သော်၊ အဇ္ဇဝါ - ၌သော်လည်း၊ ပုရေတတ္ထံ - နံနက်အခါ၌၊ အဝဟရတု-
 ခိုးဆောင်ပစေ၊ သွေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ အနာဂတေ - အနာဂတ် ဖြစ်သော။

သညာဏကရဏံ။ ။သင်္ဂဟကို သညာဏ၊ ကမ္မကို ကရဏ ဟု ဖွင့်၏။ သံပဗ္ဗ
 ကိတဓာတ်သည် သညာဏအနက်ကို ဟော၏။ သံကိတတိ ဧတေနာတိ သံကေတော-
 သိမှတ်ကြောင်း ဖြစ်သော (နံနက်ကာလ စသော) အမှတ်အသား၊ သင်္ဂဟဿ+
 ကမ္မံ သင်္ဂဟကမ္မံ။

သံဝစ္ဆရေဝါ-၌သော်၎င်း၊(ပုရေဘတ္တံ-၌၊အဝဟရတု-ပစေ၊)ဝိသင်္ကေတော-
 ချွတ်ယွင်းသော အမှတ်အသားသည်၊ နတ္ထိ၊ ဥတိန္ဒြိမိ-အာဏာပက အာဏတ္ထ
 ရဟန်း၊ ၂ပါးလုံးတို့၏လည်း၊ ဩစရကေ-ဩစရကကထာ၌၊ ပုတ္တနယေနေဝ၊
 [“အဝသံ ဟာရိယေ ဘဏ္ဍေ” စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊]
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ အဇ္ဇ၊ ပုရေဘတ္တံ- ၌၊ ဟရ-လော၊ ဣတိ
 ပုတ္တေ- သော်၊ သွေ သစေ အဝဟရတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အဇ္ဇာတိ- အဇ္ဇ ဟူ၍၊
 နိယမိတံ-မှတ်သားအပ်သော၊ တံသင်္ကေတံ-ထို အမှတ်အသားကို၊ အတိတ္တမ္မ-
 လွန်၍၊ ပစ္စာ- ၌၊ အဝဟရံ-ခိုးဆောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ သွေ - ၌၊
 ပုရေဘတ္တံ- ၌၊ အဝဟရ-လော၊ ဣတိ ပုတ္တေ အဇ္ဇ ပုရေဘတ္တံ သစေ အဝ
 ဟရတိ၊(ဝေံသတိ)၊ သွေတိ-သွေဟူ၍၊ နိယမိတံ- သော၊ တံသင်္ကေတံ-သို့၊
 အပ္ပတွာ-မရောက်မူ၍၊ ပုရေ- ရှေး၌၊ အဝဟရံ ဟောတိ၊ ဝေံ-သို့၊ အဝဟရ
 န္တဿ-ခိုးလသော်၊အဝဟာရကသေဝ-ခိုးဆောင်သော ရဟန်း၏သာလျှင်၊
 ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ မူလဋ္ဌဿ-အရင်း၌ တည်သော ခိုင်းသော ရဟန်း၏၊
 အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ သွေ- ၌၊ ပုရေဘတ္တံ - ၌၊ (အဝဟရ)၊ ဣတိ ပုတ္တေ၊
 တဒဟေဝဝါ-ထို နေ၌သာလျှင်သော်၎င်း၊ သွေ-၌၊ ပစ္စာဘတ္တံဝါ - ၌သော်
 ၎င်း၊ ဟရန္တောပိ- ခိုးဆောင်သော ရဟန်းကိုလည်း၊ တံသင်္ကေတံ - ၏၊ ပုရေ
 စ-၌သော်၎င်း၊ ပစ္စာစ-၌၎င်း၊ ဟရတိတိ-ခိုးသောရဟန်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 [(တနည်း)-တံသင်္ကေတံ-သို့၊(အသမ္ပတွာ)၊ ပုရေစ-၌သော်၎င်း၊(တံသင်္က
 တံ- ကို၊ အတိတ္တမ္မ) ပစ္စာစ-၌သော်၎င်း၊ ဟရတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊] ပစ္စာ
 ဘတ္တရတ္ထိဒိဝေသုပိ-ပစ္စာဘတ်အခါ၊ ညဉ့်၊ နေ့တို့၌လည်း၊ သေ နယော၊

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ သင်္ကေတကမ္မကထာ၌၊ ပုရိမယာမ၊ ပေ၊ သံဝစ္ဆရာဒိ
 ဝသေနာပိ-ပုရိမယာမ် , မဇ္ဈိမယာမ် , ပစ္ဆိမယာမ် , လဆုတ်ပက္ခ, လဆန်း
 ပက္ခ , လ , ဥတု , နှစ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ သင်္ကေတ
 ဝိသင်္ကေတတာ - သင်္ကေတ၏အဖြစ် , ဝိသင်္ကေတ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ပုရေဘတ္တံ-၌၊ ဟရ-လော၊ ဣတိပုတ္တေ, ပုရေဘတ္တမေဝ- ၌ပင်၊ ဟရိဿာမိ-
 အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝါယမန္တဿ-အားထုတ်နေစဉ်၊ ပစ္စာဘတ္တံ-ညချမ်း
 အခါသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သွားအံ့၊ ဣတ္ထ-ဤသို့ဖြစ်သွားရာ၌၊ ကထံ-အဘယ်သို့

တံသင်္ကေတံ။ ။ တံသင်္ကေတန္တိ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဤ အလို
 “တံသင်္ကေတံ-၏” ဟုပေး၊ အထဝါ-ထံ သင်္ကေတံ အသမ္ပတွာ ပုရေဝါ, တံ သင်္ကေတံ
 အတိတ္တမ္မ ပစ္စာဝါတိ ဝေမေတ္ထ ယောနေ၉ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤအလို အသမ္ပတွာ အတိတ္တမ္မ
 ထိုကို ထည့်၍ ပေး။

မှတ်ရမည်နည်း။ ဣတိ- ဤကား အမေးတည်း။ တာဝ- မဟာပဒမထေရ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌော - သော၊) မဟာသုမထေရော- သည်။ အာဟ၊ (ကိ)။ သော - ဤ ပယောဂသည်။ ပုရေတတ္ထပယောဂေါ - ပုရေတတ် အခါ၌ ဖြစ်စေအပ်သော ပယောဂပင်တည်း။ တသ္မာ၊ မူလဋ္ဌော-အရင်း၌တည်သော စေခိုင်းသော ရဟန်းသည်။ န မုစ္စတိ - အာပတ်မှ မလွတ်။ ဣတိ (အာဟ)။ ပန - ကား၊ မဟာပဒမထေရော - သည်။ အာဟ၊ (ကိ)။ ကာလပရိစ္ဆေဒိ- ကာလ အပိုင်း အခြားကို၊ အတိတ္တန္တတ္ထာ - လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိသင်္ကေတံ - အမှတ်အသား၏ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ မူလဋ္ဌော မုစ္စတိ၊ ဣတိ (အာဟ)။ ဣတိ-တည်း။... သင်္ကေတ ကမ္မကထာ- နိဗ္ဗိတော။

နိမိတ္တကမ္မန္တိ-ကား၊ သညပ္ပါဒနတ္ထံ-အမှတ်အသားကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ကဿမိ-တစုံတခုသော၊ နိမိတ္တဿ-အရိပ်နိမိတ်ကို၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းတည်း။ တံ - ထို အရိပ်နိမိတ် ပြုခြင်းကို၊ အက္ခိံ- ဝါ နိဗ္ဗာဏိယာမီတိ အာဒိနာ-သော၊ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော “ ဘမုတံဝါ ဥက္ခိဝိဿာမိ (မျက်မှောင်ကိုသော်လည်း မြှောက်အံ့၊ ဝါ- မျက်စ ပစ်အံ့)၊ သီသံဝါ ဥက္ခိ ဝိဿာမိ (ဥဒါဝေင်းသော်လည်း မြှော့အံ့၊ ဝါ- ခေါင်းမော်အံ့)။” တို့ကိုယူ၊] နယေန - ဖြင့်၊ တိဝိဓော - အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထေ - ဤ နိမိတ္တကမ္မကထာ၌၊ အညဗ္ဗိ - ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော သုံးပါးမှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဟတ္ထ လဗ်န၊ ပေ၊ ဥက္ကာသနာဒိ - လက် မြှော့ခြင်း၊ လက်ခုတ်တီးခြင်း၊ လက်ဖျောက်တီးခြင်း၊ လည်ပင်းမော်ခြင်း၊ ချောင်းဟန်ခြင်း အစရှိသော၊ အနေကပ္ပကာရံ - များသော အပြားရှိသော အရိပ်နိမိတ် ပြုခြင်းကို၊ သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ-သိမ်းယူထိုက်၏၊ ဣတ္ထေ-ဤအရိပ်နိမိတ်ကို ပြုရာ၌၊ သေသံ - သည်၊ သင်္ကေတကမ္မေ - သင်္ကေတကမ္မ၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဣတိ-တည်း။... နိမိတ္တကမ္မကထာ-သည်။ နိဗ္ဗိတော။

သင်္ကေတနှင့် နိမိတ္တ ။ ။ သင်္ကေတကမ္မ၌ အချိန်ကာလကို သတ်မှတ်၏။ ထို သတ်မှတ်အပ်သော အချိန်၌မိုးမှ သင်္ကေတပြုသူမှာ အာပတ်သင့်၏။ အချိန်လွန်သွား လျှင် အာပတ်မသင့်။ နိမိတ္တကမ္မ၌ကား အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း ကြိယာသာရှိ၏။ ထို နိမိတ် ပြုသည့်အတိုင်းမိုးလျှင် အချိန်ကာလလွန်သော်လည်း နိမိတ်ပြုသူမှာ အာပတ်ပင်တည်း။ [န ဟိ သင်္ကေတကမ္မံဝိယ နိမိတ္တကမ္မံ ခဗ္ဗန္တံ၊ တတ္ထ ဟိ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ အတ္ထိ၊ ဣဓ (ဤနိမိတ္တကမ္မ၌) နတ္ထိ၊ ကာလဝသေန ဟိ သင်္ကေတကမ္မံ ဝုတ္တံ၊ ကြိယာဝသေန (အရိပ် နိမိတ်ပြုခြင်း အမူအရာ၏အစွမ်းဖြင့်) နိမိတ္တကမ္မန္တိ အယဓေ တေသံ ဝိသေသော။]

ဣဒါနိ-၌၊ ဧတေသေဝ သင်္ဂေတကမ္မနိမိတ္တကမ္မေယျ-ဤသင်္ဂေတကမ္မ၊
 နိမိတ္တကမ္မတို့၌ပင်၊ အသမ္မောဟတ္ထံ - မတွေဝေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊
 အာဏာပေတိတိအာဒိ - အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ၊ တတ္ထ-ထိုစကား
 ရပ်၌၊ သော တံ မညမာနော တန္တိ - ကား၊ သော အဝဟာရကော - ထို
 ခိုးတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ယံ-အကြင်ဘဏ္ဍာကို၊ အာဏာပကေန-စေခိုင်း
 သော ရဟန်းသည်၊ နိမိတ္တသညံ - ယူခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အမှတ်
 အသားကို၊ ကတွာ၊ [ဤဒိသံနာမာဏန္တိ-ဤ မည်သော ဘဏ္ဍာဟူ၍၊ ဝဏ္ဏ
 သဏ္ဍာနာဒိဝသေန ဝဟဏဿ (ယူခြင်း၏) နိမိတ္တဘူတံ (အကြောင်းဖြစ်၍
 ဖြစ်သော) သညာဏံကတွာ၊] ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ - ထို ပြောဆိုအပ်သော ဘဏ္ဍာ
 သည်၊ ဧတံ - ဤ ဘဏ္ဍာတည်း၊ ဣတိ - သို့၊ မညမာနော - မှတ်ထင်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ [ဤအဖွင့်ကိုထောက်၍ တံနှင့် မညမာနောကို သမာသ် မဟုတ်၊
 ၂ ပုဒ် ဟု မှတ်၊] တမေဝ - ထို ဘဏ္ဍာကိုပင်၊ အဝဟရတိ - အံ၊ ဥဘိန္ဒူ -
 အာဏာပက အာဏတ္တ ရဟန်း ၂ ပါးတို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ သော
 တံ မညမာနော အညန္တိ - ကား၊ ယံ- အကြင်ဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟရ - လော၊
 ဣတိ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထို ပြောဆိုအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဧတံ - ဤ ဘဏ္ဍာ
 တည်း၊ ဣတိ မညမာနော (ဟုတွာ)၊ အညံ - အခြားသော၊ တသ္မိယေဝ
 ဌာနေ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ ထပိတံ-ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟရတိ- အံ၊
 မူလဋ္ဌဿ- အရင်း၌တည်သော အာဏာပကရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ။

အညံ မညမာနော တန္တိ - ကား၊ အာဏာပကေန - သည်၊ နိမိတ္တသညံ-
 ခိုးယူခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အမှတ်အသားကို၊ ကတွာ- ပြ၍၊ ဝုတ္တဘဏ္ဍံ-
 သည်၊ အပ္ပလ္လံ - နည်းသောအဖိုးရှိ၏၊ ဣဒံ - ဤဘဏ္ဍာသည်၊ အညံ-ပြောဆို
 အပ်သောဘဏ္ဍာမှ အခြားသော၊ တသေဝ- ထို ပြောဆိုအပ်သောဘဏ္ဍာ
 ၏ပင်၊ သမိပေ၊ ထပိတံ-သော၊ သာရဘဏ္ဍံ-ကောင်းမြတ်သောဘဏ္ဍာတည်း၊
 ဣတိဝေံ - သို့၊ အညံ- အခြားဘဏ္ဍာဟူ၍၊ မညမာနော(ဟုတွာ)၊ တမေဝ-
 ထို ပြောဆိုအပ်သော ဘဏ္ဍာကိုပင်၊ အဝဟရတိ၊ ဥဘိန္ဒူ- တို့၏လည်း၊
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အညံ မညမာနော အညန္တိ- ကား၊ ပုရိမနယေနေဝ-
 ပင်၊ ဣဒံ- ဤဘဏ္ဍာသည်၊ အညံ- ပြောဆိုအပ်သောဘဏ္ဍာမှ အခြားသော၊
 တသေဝ-ထို ပြောဆိုအပ်သောဘဏ္ဍာ၏ပင်၊ သမိပေ၊ ထပိတံ-သော၊ သာရ
 ဘဏ္ဍံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ မညတိ-၏၊ တံ-ထိုဘဏ္ဍာသည်၊ အညမေဝ-ပြောဆို
 အပ်သောဘဏ္ဍာမှ တခြားသည်ပင်၊ စေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ တသေဝ-
 ထို ခိုးသောရဟန်း၏သာ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ဣတ္ထန္ဒာမဿ ပါဝဒါတိ အာဒိယု-တိ၌၊ ဧကော-သော၊ အာစရိယော-
 ကို၎င်း၊ တယော- ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတပေါနာမကာ- အမည်ရှိကုန်သော၊
 အန္တေဝါသိကာ - တို့ကို၎င်း၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တတ္ထ - ထို ဆရာတပည့်တို့တွင်၊ ဘိက္ခု
 ဘိက္ခု အာဏာပေတိတိ- ကား၊ အာစရိယော- သည်၊ ကိဉ္ဇိ-သော၊ ဘဏ္ဍ-
 ကို၊ ကတ္ထမိ- တစုံတခုသော အရပ်၌၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ-မှတ်သားပြီး၍၊ တဿ-
 ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ဟရဏတ္ထာယ- ၄၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတံ- ကို၊ အာဏာပေတိ-၏၊ ဣတ္ထ
 န္ဒာမဿ ပါဝဒါတိ- ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ- တ၊ တံ၊ ဝစ္ဆ- ချေ၊ တေမတ္ထိ- ဤ
 အကြောင်းကို၊ ဓမ္မရက္ခိတဿ- အား၊ ပါဝဒ-ပြောချေလော၊ ဣတ္ထန္ဒာမော
 ဣတ္ထန္ဒာမဿ ပဝဒတုတိ - ကား၊ [အဇ္ဇတ္တနိ နှောင်းရာ၌ကဲ့သို့ လာသော
 အ အက္ခရာမရှိသောကြောင့်“ပဝဒတု”ဟု ရှိသင့်၏၊ သို့မဟုတ် ပါဝဒစံကဲ့သို့
 အကို ဒီယပြု၊] ဓမ္မရက္ခိတောပိ- သည်လည်း၊ သံဃရက္ခိတဿ-အား၊ ပဝဒ
 တု - တဆင့်ပြောစေ၊ ဣတ္ထန္ဒာမော၊ ပေ၊ အဝဟရတုတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊
 တယာ- သင် ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ အာဏတ္ထေန- သော၊ ဓမ္မရက္ခိတေန-သည်၊
 အာဏတ္ထော-သော၊ သံဃရက္ခိတော-သည်၊ ဣတ္ထန္ဒာမံ-သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊
 အဝဟရတု-ခိုးပါစေ၊ ဟိ- ထိုသို့ခိုင်းသင့်၏၊ (တနည်း)ဟိယသ္မာ- ကြောင့်၊
 အမှေယု-ငါတို့ ဆရာတပည့်လေးယောက်တို့တွင်၊ သော-ထို သံဃရက္ခိတသည်၊
 ပီရဇာတိကော - ရဲရင့်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိ၏၊ ဣမသ္မိံ ကမ္မေ - ဤ
 အလုပ်မျိုး၌၊ ပဝိဗလော-စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သံဃရက္ခိတော ဣတ္ထ
 န္ဒာမံ ဘဏ္ဍံ အဝဟရတု။)

အာပတ္တိ ဒုတ္တင်္ဂဿာတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊ အာဏာပေန္တဿ- သော၊
 အာစရိယဿ-၏၊ တာဝ-ထုလ္လစွဉ်းမှ ရှေးဦးစွာ၊ ဒုတ္တင်္ဂ (ဟောတိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ သာ အာဏတ္တိ - သည်၊ ယထာဓိပ္ပာယ် - အလိုအားလျော်စွာ၊ သစေ
 ဝစ္ဆတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ [ဆရာအလိုအတိုင်း ဒုတိယ ဗုဒ္ဓရက္ခိတက တတိယ ဓမ္မ
 ရက္ခိတအား ပြော, တတိယက စတုတ္ထသံဃရက္ခိတအား ပြောလျှင် - ဟူလို၊]
 ယံ ထုလ္လစွယံ-ကို၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဝုတ္တိ-ပြီ၊ အာဏတ္တိက္ခဏေ-စေခိုင်းရာ
 ခဏ၌၊ တဒေဝ-ထို ထုလ္လစွဉ်းသည်သာ၊ ဟောတိ၊ [ဘဏ္ဍာကို မယူရသေး,
 ခိုင်းသောစကားကို လက်ခံရုံရှိသေး၍ ထုလ္လစွဉ်းသာ၊ ဝေဖြင့် ဒုတ္တင်္ဂ ပါရာ
 ဇိကကိုကန့်၊] အထ- သို့မဟုတ်၊ တံ ဘဏ္ဍံ-သည်၊ အဝဿံ-မခွတ်၊ ဟာရိယံ-
 ဆောင်ယူအပ်လတုံသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရတော - ၌၊ ယံ-
 အကြင်ပါရာဇိကကို၊ အာပတ္တိ သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကဿာတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တိ - ပြီ၊
 တတော - ထိုစကားကြောင့်၊ ဣမဿ - ဤ စေခိုင်းသောဆရာ၏၊ တံဏေ

ယေဝ-ထိုစေခိုင်းရာခဏ၌ပင်၊ (တံ)ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့
သော၊ အယံယုတ္တိ-ဤ အသင့်ယုတ္တိကို၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဤကဲ့သို့သော
အရာတို့၌၊ [ဤဒိသေသု ဌာနေသု၊] ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

သော ဣတရဿ အာရောစေတီတိ-ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော-သည်၊ ဓမ္မရက္ခိ
တဿ-အား၎င်း၊ ဓမ္မရက္ခိတော-သည်၊ သံဃရက္ခိတဿစ-အား၎င်း၊ အမှာ
ကံ-တို့၏၊ အာစရိယော-သည်၊ ဧဝံ ဝဒတိ၊ (ကိ)၊ ဣတ္ထန္တာမံ-သော၊ ဘဏ္ဍု-
ကို၊ အဝဟရ ကိရ- ခိုးလောတဲ့၊ အမှေသုစ- တို့တွင်လည်း၊ တွံ- သင် သံဃ
ရက္ခိတသည်၊ ဝီရပုရိသော - သည်၊ (ဟောတိ)ကိရ - ဖြစ်သတဲ့၊ ဣတိ
အာရောစေတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြောလသော်၊ တေသမ္ပိ-ထို ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ဓမ္မရက္ခိတ
တို့၏လည်း၊ ဒုက္ကဋံ၊ [အာရောစနကြောင့် ဒုက္ကဋံ]အဝဟာရကော ပဋိဂ္ဂဏှာ
တီတိ- ကား၊ သာဓု- ကောင်းပြီ၊ ဟရိသာမိ-အံ့၊ ဣတိ- သို့၊ သံဃရက္ခိ
တော-သည်၊ သမ္ပဋိစ္စတိ-လက်ခံအံ့၊ မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယသဘာဝိ-
ကား၊ သံဃရက္ခိတေန-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္ထေ-လက်ခံအပ်ခါမျှ ဖြစ်လသော်၊
အာစရိယဿ ထုလ္လစ္စယံ၊ [လက်ခံခါမှမဟုတ် , ရှေ့ခိုင်းတုန်းကပင် သင့်ခဲ့
သည်] (ကဿာ-ကြောင့်၊ အာစရိယဿ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊) ဟိယဿာ-
ကြောင့်၊ မဟာဇနော - များစွာသော တပည့်အပေါင်းကို၊ တေန-ထိုဆရာ
သည်၊ ပါပေ-၌၊ နိယောဇိတော-တိုက်တွန်းအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (အာစရိ
ယဿ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊) သော တံ ဘဏ္ဍုန္တိ - ကား၊ သော သံဃရက္ခိ
တော - သည်၊ တံ ဘဏ္ဍု- ကို၊ စေ အဝဟရတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေသံ-
နံသော၊ စတုန္ဒရိ-နံသော၊ ဇနာနံ-ဆရာ တပည့်ရဟန်းတို့၏၊ ပါရာဇိကံ၊ စ-
ဆက်၊ ကေဝလံ-ရဟန်းအများ မဘက်သက်သက်၊ စတုန္ဒ-နံသော၊ (ဇနာနံ-
တို့၏သာ၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊) န- မဟုတ်သေး၊ ဧတေန ဥပါယေန-ဖြင့်၊ ဝိသ
ဇေတံ-အမှတ်အသား၏ချွတ်ယွင်းခြင်းကို၊ အကတွာ-၍၊ ပရမ္ပရာယ-အဆက်
ဆက်အားဖြင့်၊ အာဏာပေန္တံ- သော၊ သမဏသတံဝါ- ရဟန်းတရာသည်မူ
လည်း၊ (ဟောတု-စေ၊) သမဏသဟသံဝါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊
သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏၊ ပါရာဇိကမေဝ-ပင်တည်း။

ဒုတိယဝါရေ-၌၊ သော အညံ အာဏာပေတီတိ - ကား၊ အာစရိယေန-
သည်၊ အာဏတ္ထော - သော၊ သောဗုဒ္ဓရက္ခိတော - သည်၊ ဓမ္မရက္ခိတိ - ကို၊
အဒိသ္မာဝါ- မမြင်၍သော်၎င်း၊ ဝါ- မမြင်ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ အဝတ္ထု
ကာမော- မပြောလိုသည်၊ ဟုတွာဝါ-၍သော်၎င်း၊ ဝါ- ကြောင့်သော်၎င်း၊
သံဃရက္ခိတမေဝ-သို့သာ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အာစရိယော၊

ဝေ- သို့၊ အာဟ၊ (ကိံ)၊ ဣတ္ထန္ဒာမံ - သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဝဟရ ကိရ -
 ခိုးလောတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ ဣတိ-သို့၊ အာဏာပေတိ - အံ၊ အာပတ္တိ
 ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ အာဏတ္တိယာ-ကြောင့်၊ တာဝ-သံဃရက္ခိတဗ္ဗ ရှေးဥး
 စွာ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ - ဇံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိ ဒုက္က
 ဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ သံဃရက္ခိတေန-သည်၊ သမ္ပုဋိန္ဒိတေ - သော်၊ မူလဋ္ဌဿေ
 ဝ-အရင်းမူလ အစဉ်တည်သော ဆရာရဟန်း၏သာလျှင်၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ(ဟောတိ)၊
 ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန-ကား၊ သော - ထို သံဃရက္ခိတသည်၊ တံဘဏ္ဍံ၊ သစေ
 အဝဟရတိ - အကယ်၍ ခိုးဖြစ်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ အာဏာပကဿ - စေခိုင်း
 သော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿစ - ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၎င်း၊ အဝဟာရကဿ - သော၊ သံဃ
 ရက္ခိတဿစ-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဘိန္ဒုဗ္ဗိ - တို့၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 ပန-ဆက်၊ မူလဋ္ဌဿ- သော၊ အာစရိယဿ- ဇံ၊ ဝိသကေတက္ကှာ- အမှတ်
 အသား၏ ချွတ်ထွင်းခြင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကေန-ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊
 ဓမ္မရက္ခိတဿ- ဇံ၊ အဇာနနတာယ - ကြောင့်၊ သဗ္ဗေန - အလုံးစုံသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံအကုန်အစင်၊ [ဒုက္ကဋ္ဌံ ထုလွှစဉ်းပါရာဇိက
 အာပတ်အားလုံး-ဟုလို၊] အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော၊
 ဗိန္ဒု - ဆရာ , ဓမ္မရက္ခိတဟူသော ၂ ပါးတို့၏၊ သောတ္တိဘာဝံ - ချမ်းသာကုန်
 သည်၏ အဖြစ်ကို၊ [အာပတ်သေင့်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊] ကတွာ, အတ္တနာ-
 သည်၊ (ကြိယာဝိသေသန)၊ နဋ္ဌော- ပျက်စီးရရှာလေပြီ။

ဣဒတာ-ဤဝါရမှ၊ ပရေသု- ကုန်သော၊ စတူသု- ကုန်သော၊ အာဏတ္တိ
 ဝါရေသု - အာဏတ္တိဝါရတို့တွင်၊ [ဤ ဝါရများ၌ ဆရာ တပည့်များသာ
 မဟုတ်၊ ရဟန်းအားလုံးနှင့် ဆိုင်သည်။] တာဝ - ဒုတိယဝါရ စသည်တို့မှ
 ရှေးဥးစွာ၊ ပဌမေ - ပဌမဝါရ၌၊ သော ဝတ္ထော ပုန ပစ္စာဝစ္စတိတိ-ကား၊
 ဘဏ္ဍာနံ - ဘဏ္ဍာထားရာအရပ်သို့၊ ဝတ္ထော-ပြီး၍၊ အန္တော-၌၎င်း၊ ပဟိ
 စ-၌၎င်း၊ အာရက္ခိ ဒိသ္မာ အဝဟရိတုံ အသက္ကောန္တော(ဟုတွာ)၊ အာဝစ္စ
 တိ- ပြန်လာ၏၊ ယဒါ သက္ကောသိ တဒါတိ - ကား၊ အဇ္ဇေဝ - ၌သာ၊ အဝ
 ဟဒံ-ခိုးအပ်သည်၊ ဝါ -ခိုးကောင်းသည်၊ ဟောတိ ကိံ-ဖြစ်သလော၊ ဝစ္စ-
 ချေ၊ ယဒါ (အာဟရိတုံ) သက္ကောသိ၊ တဒါ, နံ- ထို ဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟရ၊
 ဣတိ-ဤသို့စေခိုင်းအံ့၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ ဝေ-သို့၊ ပုန, အာဏတ္တိ
 ယာပိ- ကြောင့်လည်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ တံ ဘဏ္ဍံ-သည်၊
 ဝါ-ကို၊ အဝဿံ, ဟာရိယံ-ဆောင်ထိုက်သည်၊ ဝါ-ဆောင်အပ်လတုံသည်၊
 သစေ ဟောတိ၊ (ဝေသတိ)၊ အတ္တသာဓိကစေတနာနာမ - ခိုးခြင်းတည်း

ဟူသောအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော စေတနာမည်သည်၊ မဂ္ဂါနန္ဒရဖလသဒိသာ - အခြားမဲ့၌ အကျိုးရှိသော မဂ်စေတနာနှင့် တူ၏။ တဿာ , အယံ - ဤ ရဟန်းသည်၊ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ - ၌ပင်၊ ပါရာဇိကော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ [မဂ်စေတနာသည် ဖိုလ်တည်းဟူသော အကျိုးကို ချက်ခြင်းပေးသကဲ့သို့ ခိုးခြင်းတည်းဟူသော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော စေတနာသည်လည်း ပါရာဇိက တည်းဟူသော အကျိုးကို ချက်ခြင်းပေး၏ - ဟုလို၊] အဝဟာရကော - သည်၊ သဗ္ဗိဝဿာတိက္ကမေန - အနှစ်ခြောက်ဆယ်လွန်ရာ အခါ၌၊ တံ တဏှံ, သဇေဝိ အဝဟရတိ - အကယ်၍မူလည်း ခိုးစေဥားတော့၊ အာဏာပကောစ - သည်လည်း၊ အန္တရာယေဝ - အနှစ်ခြောက်ဆယ်၏ အကြား၌သာ၊ ကာလံဝါ - သေခြင်းကိုမူလည်း၊ (သဇေဝိ) ကရေတိ - ဥားတော့၊ ဟိနာယဝါ - ယုတ်ညံ့သော လူ့ အဖြစ်အကျိုးငှါမူလည်း၊ (သဇေဝိ) အာဝတ္တတိ - အကယ်၍မူလည်း လည်စေဥားတော့၊ (ဝေဝတိဝိ - ဤသို့ ဖြစ်ပါသော်လည်း) အဿမဏောဝ - ရဟန်းမဟုတ်တော့သည် သာလျှင်၊ ဟုတွာ - ၍၊ ကာလံဝါ - ကိုမူလည်း၊ ကရိဿတိ - တံ၊ ဟိနာယဝါ - ငှါမူလည်း၊ အာဝတ္တိဿတိ - တံ၊ ပန - ကား၊ အဝဟာရကဿ - ၏၊ အဝဟာရက္ခဏေယေဝ - ခိုးရာစော၌သာ၊ ပါရာဇိကံ။

ဒုတိယဝါရေ - ၌၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တံ - ထို(မာ အဝဟရိ- ဟူသော) စကားကို၊ သဏိကံ - ဖြေးဖြေး၊ ဝါ - တိုးတိုး၊ ဘဏန္တော - ပြောသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ - ဖြစ်၍သော်၎င်း၊ ဝါ - ကြောင့်သော်၎င်း၊ တဿ - ထို စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်း၏၊ ဗမိရတာယ ဝါ - နားထိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ မာ အဝဟရိတိ - ဟူသော၊ တေ ဝစနံ - ကို၊ န သာဝေတိ - မကြားသိစေနိုင်၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ မူလဋ္ဌော - သည်၊ န မုတ္တော - ပါရာဇိကမှ မလွတ်၊ ပန - ကား၊ တတိယဝါရေ - ၌၊ သာဝိတတ္တာ - ကြားသိစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မုတ္တော - ၏၊ [“ကြားသိစေအပ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ” ဟူသည် ကြားခြင်း၊ ပြောအပ်သောစကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်သည်၊] စတုတ္ထဝါရေ - ၌၊ တေန - ထို အာဏာပက ရဟန်းသည်၊ သာဝိတတ္တာစ - ကြောင့်၎င်း၊ ဣတရေန - အခြားသော စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ သာမူတိ - ကောင်းပြီဟူ၍၊ သမ္ပင်္ဂစ္ဆိတ္တာ - ၍၊ ဩရတတ္တာစ - ရှောင်ကြဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဥဘောဝိ - အာဏာပက အာဏတ္တရဟန်း၊ ၂ ပါးလုံးတို့သည်လည်း၊ မုတ္တော - အာပတ်မှလွတ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ - တည်း၊ အာဏတ္တိကဿ နိဋ္ဌတာ။

ဣဒါနိ-၌၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထို ဘဏ္ဍာတို့၌၊ [ဘူမဋ္ဌ ထလဋ္ဌာဒီသု၊] ဌာနာ
 စာဝန ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝတ္ထုဿ-သော၊ အဒိန္နာဒါနဿ- ဒါန၏ အင်္ဂ (စ)-
 အင်္ဂါကို၎င်း၊ ဝတ္ထုဘောဒေန-ဖြင့်၊ [အဝဟရိတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုဿ ဝဋ္ဌကလဟုက
 ဘောဒေန၊] အာပတ္တိဘေဒစ- ကို၎င်း၊ ဒသေန္တော(ဟုတွာ) ပဉ္စဟိ အာကာ
 ရေဟိတိအာဒိ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ အစရှိသော
 စကားရပ်၌၊ ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိတိ-ကား၊ ပဉ္စဟိ-နသော၊ ကာရဏေဟိ-
 အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဉ္စဟိ - နသော၊ အင်္ဂေဟိ - တို့ကြောင့်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ တတြ - ထို ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အယံ၊
 သင်္ခေပတ္တော-အကျဉ်းချုပ် အနက်တည်း၊ အဒိန္နံ-ကို၊ အာဒိယန္တဿ-၏၊
 [ပါရာဇိကော ဟောတိ၌စပ်၊] ပရပရိဂ္ဂဟိတဉ္စ ဟောတိတိ အာဒိနာ-သော၊
 နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တေဟိ-နသော၊ ပဉ္စဟိ-နသော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်း
 အင်္ဂါတို့ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ၊) တတော - ထို ၅ ပါးတို့ အောက်၊
 ဥပနေဟိ - ယုတ်လျော့ကုန်သော၊ (အာကာရေဟိ - တို့ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ
 န ဟောတိ၊) ဣတိ အယံ-ကား၊ သင်္ခေပတ္တော- တည်း။

တတြ - ထို ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဣမေ - ဤ
 ဆိုအပ်လတံတို့ကား၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ အာကာရာ-အကြောင်းတို့တည်း၊ ဝါ-
 အင်္ဂါတို့တည်း၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ - လူတည်းဟူသော သူတပါးသည် သိမ်းပိုက်
 အပ်သော ဘဏ္ဍာ၎င်း၊ [မဒုဿဘူတေန ပရေန+ပရိဂ္ဂဟိတံ၊] ပရပရိဂ္ဂဟိတ
 သညိတာ-သူတပါးသိမ်းပိုက်အပ်သော ဘဏ္ဍာ ဟု အမှတ်ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း၊
 ပရိက္ခာရဿ-၏၊ ဝရုဘာဝေါ-လေးသည်၏အဖြစ်၎င်း၊ [တမတ်, တမတ်တန်
 ထက် အလွန်ဖြစ်သော ပရိက္ခရာကိုဆိုသည်၊] ထေယုစိတ္တံ - ၎င်း၊ ဌာနာ - မှ၊
 စာဝနံ-၎င်း၊ ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးတို့ကား၊ (ပဉ္စ , အာကာရာ-တို့တည်း၊)
 ပန-ကား၊ ဣတော-ဤဝါရမှ၊ ပရေဟိ-နသော၊ ဒ္ဓိဟိ-ကုန်သော၊ ဝါရေဟိ-
 တို့ဖြင့်၊ [ပါဠိတော်၌ လာသောဝါရ ၂ ပါးတို့ဖြင့်၊] လဟုကေ - လဟုက
 ဖြစ်သော၊ ပရိက္ခာရေ-၌၊ ဝတ္ထုဘောဒေန-ဝတ္ထုအပြားအားဖြင့်၊ ထုဏ္ဏစွယဉ္စ-
 ကို၎င်း၊ ဒုတ္တဋ္ဌ-ကို၎င်း၊ ဒသိတံ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ကား၊ ဆဟာကာရေ
 ဟိတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တဝါရတ္ထယေ-ဟောတော်မူအပ်သော

ဆဟာကာရေဟိ။ ။ ဤဝါရ၌ “ပရပရိဂ္ဂဟိတ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတ သညာ” တို့သည်
 ပါဠိတော်၌ မပါ၊ “သို့ဖြစ်လျှင် ထို အင်္ဂါ ၂ ပါးမရှိဘဲ ပါရာဇိကဖြစ်ရတော့မည်လား”
 ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား - န သကသညိ ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် ပရပရိဂ္ဂဟိတ
 ဝတ္ထုကိုပြ၏၊ နဝိဿာသဂ္ဂါဟိ, န တာဝကာလိကံ တို့ဖြင့် ပရပရိဂ္ဂဟိတသညာကို ပြ၏၊

ဝါရသုံးပါးအပေါင်း၌၊ သကသညိတာ-မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ န - မဟုတ်၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟိတာ - အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ယူခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ န - မဟုတ်၊ [“ နဝိဿာသဂ္ဂါဟိတာ - အကျွမ်းဝင်ခြင်းဖြင့် ယူခြင်း ရှိသည် မဟုတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း” ဟု ပေးလျှင် အဓိပ္ပာယ်ရသော်လည်း သဒ္ဓါနည်းကား မကျ။] တာဝကာလိကတာ- ထို သုံးစွဲရာကာလမျှ ယူခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်။(သဒ္ဓတ္ထ)၊ ဝါ-ခဏမျှငှါးခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။(အဓိပ္ပာယ်ထွက်)၊ န-မဟုတ်၊ ပရိက္ခာရဿ-၏၊ ဝရုကဘာဝေါ-၎င်း၊ ထေယျစိတ္တံ-၎င်း၊ ဌာနာ-မှ၊ ဗာဝနံ-၎င်း၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဆ-ကုန်သော၊ အာကာရာ- တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထာပိ-ဤ သုံးဝါရတွင်လည်း၊ ဝတ္ထုဘေဒေန- ဝတ္ထု၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်၊ ပဌမဝါရေ-၌၊ ပါရာဇိကံ- ကို၊ (ဝုတ္တံ) ဒုတိယ တတိယေသု-တို့၌၊ ထုလ္လစ္စယဒုတ္တဋာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ၊ ပန-ဆက်၊ တတော-ထိုဝါရ ၃ပါးမှ၊ ပရေသု-ကုန်သော၊ တိသု-ကုန်သော၊ ဝါရေသု-တို့၌၊ ဝတ္ထုဘေဒေ-သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေပိ - ထင်ရှား ရှိပါသော်လည်း၊ ဝတ္ထုဿ - ၏၊ ပရေဟိ- တို့သည်၊ အပရိဂ္ဂဟိတတ္ထာ-မသိမ်းပိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုတ္တဋမေဝ ဝုတ္တံ။

တကြိ-ထို သုံးဝါရအပေါင်း၌၊ ယဒေတံ(ယံ+တေ)-အကြင်ဘဏ္ဍာကို၊ နစ ပရပရိဂ္ဂဟိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ - ထိုဘဏ္ဍာသည်၊ အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ- စိုးအုပ်၍ မတည်နေစေအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ-မသိမ်းပိုက်အပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဆဒ္ဓိတံ-ပိုလျှံသဖြင့် စွန့်ပစ်အပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဆိန္ဒူမူလကံ - ရှာမရသဖြင့် ပြတ်သော အာလယဟူသော အမြစ်အရင်း ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ [ဤသုံးမျိုးဖြင့် အဿာဓိက ဝတ္ထု သရုပ်ကို ပြသည်။] အဿာဓိကဝတ္ထုဝါ - ဥစ္စာရှင် မရှိသော ဝတ္ထုသည် မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အတ္တနော- ၏၊ သန္တကံဝါ-ဥစ္စာသည်မူလည်း၊

ထို့ကြောင့် ပရပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထု၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတ သညာတို့သည် အနက်သဘောအားဖြင့် ဤဆဋ္ဌဝါရ၌ ပါရှိသည်သာ၊ ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကဖြစ်ရသည်-ဟုလျှ်၊ [န သကသညိတိ ဣဒိနာ ပန ပရပရိဂ္ဂဟိတံ ဝတ္ထု ကထိတံ၊ နစ ဝိဿာသဂ္ဂါဟိ နစ တာဝကာလိကန္တိ ဣမေဟိ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညာ ကထိတာ။]

အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ စသည် ။ ။ ငါ၏ဥစ္စာဟု မသိမ်းပိုက်အပ်သည်ကို အနဇ္ဈာဝုတ္တက ဟု ဆိုသည်။ တော၌ သစ်မြစ်၊ သစ်ရွက်စသည်တည်း၊ ထင်းခွေလွှား စသလိုက အလွန်လေးသဖြင့် တောထဲ၌စွန့်ပစ်ထားအပ်ခဲ့သော ထင်းစသည်ကို ဆဒ္ဓိတဟု ဆို၏။ ပျောက်၍ ရှာသောအခါ မတွေ့သောကြောင့် အာလယပြတ်နေသည်ကို ဆိန္ဒူမူလက ဟု ဆို၏။

(ဟောတု-စေ) ဥဘယဗ္ဗိ- ၂ ပါးစုံသည်လည်း၊ [အသာမိကနှင့်အတ္တသန္တက
 ၂ ပါးစုံ၊] နစ ပရပရိဂ္ဂဟိတဒတ္တံ-နစ ပရပရိဂ္ဂဟိတံဟူ၍သာ၊ သနံ- သို့၊
 ဝတ္ထု- နံ၊ ပန- ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤဝါရ၌၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတ
 သညာစ- သည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ ထေယျစိတ္တေနစ- ဖြင့်လည်း၊ ဝဟိတံ- သည်၊
 (ဟောတိ) တသ္မာ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ န ဝုတ္တာ-ဟောတော် မမူအပ်၊
 ဣတိ- အာပတ္တိဘေဒ အပြီးတည်း။

ဧဝံ- သို့၊ ဝတ္ထုဝသေနစ - ဖြင့်၎င်း၊ စိတ္တဝသေနစ - ဖြင့်၎င်း၊ အာပတ္တိ
 ဘေဒ-ကို၊ ဒေသေတွာ-ပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ အနာပတ္တိဘေဒ-ကို၊ ပေ၊ အာဟ-
 ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုအနာပတ္တိ သသည်ဿအစရှိသောစကားရပ်၌၊ သသည်ဿာတိ-
 ကား၊ သကသည်ဿ-မိမိဇ်ဥစ္စာဟူသော အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ [ပါဠိတော်၌
 သသည်ဿပုဒ်ငယ် သသည် သက အနက်ဟောတည်း (သဟ အနက်ဟော
 မဟုတ်) ဟု သိစေလို၍ သကသည်ဿ ဟု ဖွင့်၏၊ ထို သကသည်ဿကို ထပ်၍
 ဖွင့်လိုသောကြောင့် “ မယံ သန္တကံ ” စသည်ကို မိန့်၊] ဣဒံ ဘဏ္ဍံ - သည်၊
 မယံ-၏၊ သန္တကံ-တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သသည်ဿ-ဖြစ်၍၊ ပရတဏ္ဏကမ္ဘိ-
 ကိုလည်း၊ ဝဏ္ဏတော-ယူသော ရဟန်း၏၊ ဝဟဏေ-၌၊ အနာပတ္တိ-တည်း၊
 ဝဟိတံ-ယူအပ်ပြီးသော ဘဏ္ဍာကို၊ ပုန-တဖန်၊ ဒါတမ္ဗ- ပေးထိုက်၏၊ သာမိ
 ကေဟိ-တို့သည်၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ - သည်၊ (သမာနော)၊
 သစေ န ဒေတိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တေသံ - ထို ဥစ္စာရှင်တို့၏၊ ဓုရနိက္ခေပေ-
 ရဘိုရန်အားထုတ်မှုလုလွှာတို့ လျော့ချရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ။

ဝိဿာသဂ္ဂါဟေတိ-ကား၊ ဝိဿာသဂ္ဂဟဏေဝိ-အကျမ်းဝင်သဖြင့်ယူခြင်း
 ကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟလက္ခဏံ-
 ဝိဿာသဂ္ဂါဟလက္ခဏာကို၊ ဣဒါနာသုတ္တေန - ဤ ပါဠိတော်ဖြင့်၊ [ဝိနည်း
 မဟာဝါ၊ စီဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်ဖြင့်၊] ဇာနိတမ္ဗိ - ၏၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ သန္ဓိ
 ဋ္ဌောစ-ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဘူးကာမျှ မိတ်ဆွေသည်လည်း၊
 ဟောတိ - အံ၊ သမ္ဘတ္တောစ - ကောင်းစွာ မိမိကို ဆည်းကပ်တတ်သော

သကသည်ဿ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ ။ ။ မိမိဥစ္စာ ဟု အမှတ်ရှိရာဖြင့် အာပတ်သင့်-
 မသင့် လျဉ်းပါးဘွယ် မရှိ၊ မိမိဥစ္စာ ဟု အမှတ်ရှိပြီးသွင် သူတပါးဥစ္စာကို ယူရာအခါ
 ၌သာ အာပတ်သင့်လေသလား ဟု ယုံမှားဘွယ် ရှိ၍ “အနာပတ္တိ သသည်ဿ ” ဟု
 ဟောတော်မူသည်၊ ထို့ကြောင့် “ မယံ သန္တကံ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ ” ဟု အဋ္ဌကထာ
 ဖွင့်သည်၊ ပါဠိတော်၌လည်း “ သသည်ဿ ပရတဏ္ဏကမ္ဘိ ဝဏ္ဏတော ဝဟဏေ အနာ
 ပတ္တိ ” ဟု အပိုထည့်၍ ပေးရသည်။

မိတ်ဆွေရင်းသည်လည်း၊ ဝါ - ကောင်းစွာ မိမိက ဆည်းကပ်အပ်သော မိတ်ဆွေရင်းသည်လည်း၊(ဟောတိ)၊ အာလပိတောစ-ပြောဆိုအပ်ဘူးသည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဇီဝတိစ - အသက်ရှင်ဆဲလည်း ဖြစ်အံ့၊ မေ - သည်၊ ဂဟိဒတ - ယူအပ်သော်၊ ဝါ - ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တမနော-မိမိစိတ်ရှိသူသည်၊ ဝါ - နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သူသည်၊ ဘဝိဿတိ - လတုံ၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဇာနာတိ- အံ့၊ [အဋ္ဌကထာ စာအုပ်များ၌ “ဂဟိတေစ အတ္တမနော ဟောတိ” ဟု ရှိသော်လည်း ပါဠိတော်ရင်း၌ကား “ဇာနာတိစ ဂဟိတေ မေ အတ္တမနော ဘဝိဿတိ” ဟု ရှိ၏။]

ဣတိ - သို့၊ ပဉ္စဟိ - ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ - တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတဿ - ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာကို၊ ဝိဿာသံ-အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဂဟေတုံ-ငှါ၊ အနုဇာနာမိ- ၏၊ တတ္ထ- ထို အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ သန္ဓိဋ္ဌောတိ-ကား၊ ဒိဋ္ဌမတ္တကမိတ္ထော-ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဘူး ကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေတည်း၊ သမ္ဘတ္တောတိ-ကား၊ ဒဋ္ဌမိတ္ထော-ခိုင်မြဲသော မိတ်ဆွေတည်း၊ အာလပိတောတိ - ကား၊ မေ-၏၊ သန္တကံ - ကို၊ (ဂဏှေ ယျာသိ၌စပ်)၊ ယံ-အကြင်ဥစ္စာကို၊ ဣစ္ဆသိ-၏၊ တံ-ထိုဥစ္စာကို၊ ဂဏှေယျာ သိ- လော၊ အာပုစ္ဆိတွာ- ပန်ပြော၍၊ ဂဟဏေ-၌၊ ကာရဏံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ [“ခွင့်တောင်းနေဘယ်မလို” ဟု ဆိုလိုသည်။] ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆို အပ်ဘူးသည်၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ ဇီဝတိတိ-ကား၊ အနုဋ္ဌာနသေယျာယ-ထခြင်း မရှိသော အိပ်ခြင်းဖြင့်၊ [ယာယ သေယျာယ သယိတော ကာလံ ကရောတိ၊ သာ အနုဋ္ဌာနသေယျာနာမ၊] သယိတော-အိပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒံ-ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်စဲခြင်းသို့၊ ဝါ-စုတိသို့၊ န ပါပုဏာတိ-မရောက်သေး၊ (တာဝ-ထိုမျှလောက်တိုင်အောင်တည်း)၊ ဂဟိတေ အတ္တမနောတိ-ကား၊ ဂဟိတေ-သော်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ တုဋ္ဌမိတ္ထော- နှစ်သက် ဝမ်းမြော်သောစိတ်ရှိသူသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ ဝေရူပဿ- ဤသို့သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ [ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူအားလုံးနှင့် ဆိုင်သည်။] သန္တကံ- ကို၊ (ဂဟေဘုံ၌စပ်) မေ-သည်၊ ဂဟိတေ-သော်၊ အတ္တမနော-သည်၊ ဘဝိဿ တိ-လတုံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္တေန-သိသောရဟန်းသည်၊ ဂဟေတုံ ဝုဇတိ။

စ - ဆက်၊ အနဝသေသပရိယာဒါနဝသေန - အကြွင်းအကျန်မရှိသော အင်္ဂါတို့ကို သိမ်းယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ တောနိအင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ - ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟော- ဝိဿာသဂ္ဂါဟသည်၊ သန္ဓိဋ္ဌော ဇီဝတိ ဂဟိတေ အတ္တမနော - သန္ဓိဋ္ဌော၊

ဇိဝတိ, ဂဟိတေအတ္ထမနော ဟူသော သုံးပါးတို့၎င်း၊ သန္တက္ခော ဇိဝတိ ဂဟိတေ အတ္ထမနော - သန္တက္ခော, ဇိဝတိ, ဂဟိတေ အတ္ထမနောဟူသော သုံးပါးတို့၎င်း၊ အာလပိတော ဇိဝတိ ဂဟိတေ အတ္ထမနော-အာလပိတော, ဇိဝတိ, ဂဟိတေအတ္ထမနော ဟူသော သုံးပါးတို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ တိဟိ- ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ - အင်္ဂါတို့ဖြင့်၊ ရူဟတိ - တက်ရောက်၏၊ ဝါ - အထ မြော်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ဥစ္စာရှင်သည်၊ ဇိဝတိ- အသက်ရှင်သေး၏၊ စ-ထိုသို့ပင် အသက်ရှင်သေးပါသော်လည်း၊ ဂဟိတေ-သော်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ အတ္ထမနော- သည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်၊ တဿ-ထိုဥစ္စာရှင်၏၊ သန္တကံ- ကို၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန- ဝိဿာသဂ္ဂါဟဖြင့်၊ ဂဟိတံ (သမာနံ)ဝိ၊ ပုန, ဒါတဗ္ဗ- ပေးရာ၏၊ (တနည်း) ပုနဒါတဗ္ဗ - ပြန်ပေးရမည်၊ စ - ဆက်၊ ဒဒမာနေန - ပြန်ပေးသောရဟန်းသည်၊ တာဝ-ဂဟိတေ အနတ္တမနဏိဥစ္စာမှ ရှေးဦးစွာ၊ မထကနေ-သေသူ၏ ဥစ္စာကို၊ (ဒါတဗ္ဗံစပ်) [ဤမထကနေဟူသောပါဠိ၌ မထကအရ ယူနေတုန်း သေသူလည်းပါ၏၊ ယူပြီးမှ သေသူလည်း ပါ၏၊] ဂဟဋ္ဌာဝါ-လူဝတ်ကြောင်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဗ္ဗဇိတာဝါ-ရသေ့ ရဟန်းသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တဿ- ထို သေသူ၏၊ ဓနေ-၌၊ ဣဿရာ-အစိုးရကုန်၏၊ ဝါ-အမွေခံဖြစ်ကုန်၏၊ တေသံ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝါ-ထို အမွေခံတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဝါ-ပေးရမည်၊ အနတ္တမနဿ- မိမိစိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တကံ, တသေဝ- ထိုပုဂ္ဂိုလ် အားသာ၊ ဒါတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဌမံယေဝ-ရှေးဦးစွာသာလျှင်၊ ဝါ-အစကဝင်း၊ မမ-၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ဝဏ္ဏန္တေန- ယူသော၊ တယာ-သည်၊ သုဠ-ကောင်းစွာ၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝစီဘေဒေနဝါ-စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ-နှုတ်ခြွင်းခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထေန ဝါ-စိတ်ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်သော်၎င်း၊ အနုမောဒိတွာ-ဝင်းမြောက်ပြီး၍၊ ပစ္စာ-၌၊ ကေနစိ - သော၊ ကာရဏေန - ကြောင့်၊ ကပိတော - စိတ်ဆိုးသည်၊ (ဟောတိ)၊ (သော- ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်) ပစ္စာဟရာပေတုံ- တဖန်ဆောင်စေ ခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပြန်တောင်းခြင်းငှါ၊ န လဘတိ-မရ၊ ယောဝိ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း၊ အဒါတုကာမော- ပေးခြင်းငှါ အလိုမရှိ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ အမိဝါသေတိ-လက်ခံ၏၊ ကိဉ္စိ-ဘာကိုမျှ၊ နဝဒတိ-မပြော၊ [ကန့်ကွက် စကား မပြော-ဟူလို၊] သောဝိ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ပနပစ္စာဟရာပေတုံ န လဘတိ၊ ပန-ကား၊ ယော - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယော- ငါသည်၊ ဝါ-

တပည့်တော်သည်၊ တုမာတံ- သင်တို့၏၊ ဝါ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပါပြီ၊ (ဇုတိ) ဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ပရိဘုတ္တိ-သုံးစွဲအပ်ပါပြီ၊ ဇုတိဝါ-သော်၎င်း၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဂဟိတံဝါ-ယူအပ်ပြီးသည် သော်လည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပစေ၊ ပရိဘုတ္တိဝါ-သော်လည်း၊ (ဟောတု)၊ မယာ ပန-ကား၊ တံ- ထို ဥစ္စာကို၊ ကေနစိဒေဝ - သော၊ ကရဏီယေန - ကြောင့်၊ ထပိတံ-ပြီ၊ ပါကတိကံ - ပင်ကိုယ်အတိုင်းဖြစ်သည်ကို၊ ကာတံ၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ [ယူအပ် သမျှ၊ သို့မဟုတ် သုံးစွဲအပ်သမျှကို အစားပေးသင့်သည်- ဟုလို]၊ ဇုတိ-သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ အယံ- ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပစ္စာဟရာပေတုံ လဘတိ။

တာဝကာလိကေတိ- ကား၊ ပဋိဒဿာမိ - ပြန်ပေးအံ့၊ ပဋိကရိဿာမိ- အစားပြုအံ့၊ ဇုတိဝေ-ဤသို့နုလုံးသွင်း၍၊ ဂဏန္တဿ-၏၊ တာဝကာလိကေ- ထိုသုံးစွဲရာကာလ၌ ဖြစ်သော၊ [တာဝကာလံ-ထို သုံးစွဲရာကာလ၌+ပဝတ္တံ- ဖြစ်သော ယူခြင်းတည်း၊ တာဝကာလိကံ-ခြင်း၊] ဂဟဏေဝိ-ယူခြင်း၌လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် အနာပတ်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဂဟိတံ- ယူအပ်ပြီးသော ဥစ္စာကို၊ (ဒါတဗ္ဗံ၌စပ်၊) ဘဏ္ဍဿာမိကော- သော၊ ပုဂ္ဂလောဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်တယောံသည်သော၎င်း၊ ဂဏောဝါ-ဂိုဏ်းသည်သော်၎င်း၊ တေ- ဤ ဥစ္စာသည်၊ တုယေဝ-သင်၏ ဥစ္စာသည်သာ၊ ဟောတု - ဖြစ်ပါစေ တော့၊ ဇုတိ-သို့၊ သစေ အနုဇာနာတိ-အံ့၊ ဇုစ္စေတံ - ဤသို့ ခွင့်ပြုခြင်းသည်၊ ကုသလံ-၏၊ နောစေ အနုဇာနာတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အာဟရာပေဇ္ဇေ - ဆောင် စေ လသော်၊ ဝါ-ပြန်တောင်းလသော်၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ သံဃသန္တကံ- ကို၊ ပဋိဒါတုမေဝ- ပြန်ပေးခြင်းငှါသာ၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ [သံဃာအားလုံးကို သဘောတူခွင့်ပြုအောင် မတတ်နိုင်ခြင်း၊ သံဃာကလည်း သံဃိကပစ္စည်း တခု ကိုမျှ ခွင့်မပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် ကေန ပြန်ပေးသင့်သည်။]

ပန-ကား၊ ပေတပရိဂ္ဂဟေတိ ဣတ္ထ-၌၊ ပေတ္တိဝိသယေ- ပြိတ္တာတို့၏ဖြစ်ရာ နယ်၌၊ ဥပ္ပန္နာဝိ- ဖြစ်သောပြိတ္တာတို့သည်၎င်း၊ [စာအုပ်များ၌ “ဥပပန္နာ”ဟု ဣစ္စရ၏၊ အစာရနှင့်တွဲရာ၌ “ဥပ္ပန္နာ”ဟု သာ ရှိရိုးတည်း၊ သို့မဟုတ် “ပေတ္တိ ဝိသယံ ဥပပန္နာ”ဟု ရှိရမည်။] ကာလကံတွာ-သေပြီး၍၊ တသ္မိယေဝ အတ္ထ ဘာဝေ - ထို အတ္ထဘော၌ပင်၊ ဝါ - ထို အလောင်းကောင်၌ပင်၊ နိဗ္ဗတ္တာဝိ-

ပဋိဒဿာမိ။ ။ ယံ ဂဟိတံ တဒေဝါ- ယူအပ်သောဝတ္ထုကို ဖြစ်စေ၊ အညံဝါ တာဝိသံ-ယူအပ်သောဝတ္ထုနှင့် အလားတူကိုဖြစ်စေ၊ ပုန ဒဿာမိတိအတ္ထော၊-ဇီကာ၊ ဤဇီကာနှင့် “အလားတူဝတ္ထုကို ပြန်ပေးခြင်း”နှင့် “ပဋိကရဏ-အစားပြုပေးခြင်း သည်” သဘောတူဖြစ်ရကား ရေးက “ပဋိကရိဿာမိ”ပါဟန် မတူ။

ဖြစ်သော ပြိတ္တာတို့သည်၎င်း၊ [ဝိနိတဝတ္ထု၌ လာလတံသောအဝတ်ကို စွဲ၍
 ပြိတ္တာဖြစ်နေသူမျိုးတည်း။] စာတုမဟာရာဇိကာဒယော-စာတုမဟာရာဇိက
 အစရှိကုန်သော၊ ဒေဝါပိ-တို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည်၊
 ပေတာတွေဝ-ပြိတ္တာတို့ဟူ၍သာ၊ သင်္ချိ-ခေ-ဝေါ-အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊
 ဂတာ-ကုန်၏၊ တေသံ- ထိုပြိတ္တာတို့၏၊ ပရိဂ္ဂဟေ- သိမ်းပိုက်အပ်သောဥစ္စာကို
 ယူခြင်းကြောင့်၊ [“ပရိဂ္ဂဟဂဟဏေ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဂဟဏပုဂံအကြေကြံ၊]
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ဒေဝရာဇာ၊ သက္ကော-သည်၊ အာပဏံ-
 အိမ်ဈေးကို၊ ပသာရေတွာ - ဖြန့်ခင်း၍၊ နိသိန္ဒော-သည်၊ သဗေပိ ဟောတိ-
 အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဥဒ္ဓါတော့၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော - ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်
 ရှိသော၊ ဘိက္ခုစ-သည်လည်း၊ တံ-ထိုအကြောင်းကို၊ [သိကြားမင်း ဈေးဆိုင်
 ခင်း၍ ထိုင်နေကြောင်းကို၊] ဥတွာ၊ အတ္တနော- ၏၊ စီဝရတ္ထာယ-၄၊ သတ
 သဟဿဋ္ဌနကမ္ပိ-တသိန်းတန်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သာဌကံ-ကို၊ တဿ-
 ထိုသကြားမင်းသည်၊ ဓာဂဏှဓာဂဏှ - မယုနှင့် မယုနှင့်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တ
 သာပိ- ပြောစဉ်လည်း၊ ဂဟေတွာ၊ သဗေပိ ဝစ္ဆတိ- တော့၊ (ဝေသတိပိ-
 ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ပန - မြှောက်ပင့်ဘွယ်ရာ၊
 သဗ္ဗာဝနာကား၊ ဒေဝတာ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-၍၊ ဗလိကမ္ဘံ-ပူဇော်ပသမှုကို၊
 ကရောန္တေဟိ - တို့သည်၊ ရုက္ခာဒိသု- တို့၌၊ လဂ္ဂိတသာဌကေ- ဆွဲချိတ်ထား
 အပ်သောအဝတ်၌၊ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ - ယူကောင်း၏ဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်ပင်၊
 နတ္ထိ၊ [နတ်ကတော်စသုတို့ မစောင့်ရှောက်အပ်သောအဝတ်ကို ဆိုသည်၊
 စောင့်ရှောက်ထားလျှင် မယူသင့်၊]

တိရစ္ဆာနဂတ ပရိဂ္ဂဟေတိ- ကား၊ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ - တို့၏လည်း၊
 ပရိဂ္ဂဟေ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ-၍၊ နာဂ
 ရာဇာဝါ- နဂါးမင်းသည်သော်၎င်း၊ သုပဏ္ဏမာဏဝကောဝါ- ဝဠုန်လူလင်
 ငယ်သည်သော်၎င်း၊ မနဿရူပေန - လူ့အသွင်ဖြင့်၊ ဝါ - လူယောင်ဆောင်
 သဖြင့်၊ အာပဏံ သဗေပိ ပသာရေတိ၊ တတောစ - ထို အိမ်ဈေးမှလည်း၊
 အဿ-ထို နဂါးမင်း၏၊ ဝါ-ထို ဝဠုန်လူလင်ငယ်၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ကောစိ-
 သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ပရိမနယေနေဝ ဂဟေတွာ၊ သဗေပိ ဝစ္ဆတိ- တော့၊
 (ဝေသတိပိ)၊ ဝန္တတိ၊ သီဟောဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဗုဒ္ဓေဝါ - ကိုသော်၎င်း၊
 မိဂမဟိ သာဒယော- သမင်၊ ကျွဲအစရှိသော သတ္တဝါတို့ကို၊ ဝမိတွာ-သတ်ပြီး
 ၍၊ ခါဒန္တော- ခဲစားနေသည်ကို၊ ဇိဗန္ဓာပီဦတော - ဆာလောင်ခြင်းသည်
 နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ၍၊ ဝါ- ကြောင့်) အာဒိတောဝ-အစဉ်ပင်၊ န

ဝါရေတဗ္ဗော-မတားမြစ်ထိုက်၊ (မချော်မမောင်းထိုက်) ဟိ-မှန်၊ အနတ္တဗ္ဗိ-
 အကျိုးမဲ့ကိုလည်း၊ ကရေယျ-ရာ၏၊ [မြဲသို့ ကျားတို့ ဆာဆာလောင်လောင်
 နှင့် စားနေတုန်း မတားမြစ်လေနှင့်၊ မိမိကိုရန်မူမှာ စိုးရိမ်ရသည် - ဟူလို။]
 ပန-ဆက်၊ ထောကေ-ကို၊ ခါယိတေ-စားအပ်ပြီးသော်၊ [အဆာပြေအောင်
 စားပြီးသော်။] ဝါရေတံ၊ ယဒိသက္ကောတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဝါရေတွာ ဂဟေတုံ
 ဝန္တတိ၊ သေနာဒေယာပိ - သိန်း အစရှိသော ငှက်တို့ကိုလည်း၊ အာမိသံ -
 အာမိသကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဝန္တန္တ-သွားနေသည်တို့ကို၊ ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊
 (ကျအောင်ချောက်လှန်၍) ဂဏှိတုံ ဝန္တတိ။

ပံသုကူလသညိဿာတိ- ကား၊ ဣဒံ-ဤဥစ္စာသည်၊ အဿာမိကံ-ပိုင်ရှင်
 မရှိ၊ ပံသုကူလံ-ပံသုကူတည်း၊ ဣတိဝေ-ဤသို့၊ သညိဿာပိ-အမှတ်ရှိသော
 ရဟန်း၏လည်း၊ ဂဟဏေ - ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊
 တံ-ထိုဥစ္စာသည်၊ သဿာမိကံ-ပိုင်ရှင်ရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေသတိ)၊
 အာဟရာပေန္တေ- လသော်၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးရာ၏၊ ဥမ္မတ္တကဿာတိ- ကား၊
 ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ [ပုဗ္ဗမပါရာဇိက၌။] ဝုတ္တပ္ပကာရဿ-သော၊ ဥမ္မတ္တကဿာပိ-
 ၏လည်း၊ (ဂဟဏေ- ကြောင့်) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အာဒိကမ္ပိကဿာ
 တိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤ ဒုတိယပါရာဇိက၌၊ ဓနိယော-သည်၊ အာဒိကမ္ပိကော-
 အစဆုံးခိုးမှု၌ ယှဉ်သူတည်း၊ တဿ- ထို အရှင်ဓနိယ၏၊ (ဂဟဏေ) အနာ
 ပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အဝသေသာနံ-အရှင်ဓနိယမှ ကြွင်းကုန်သော၊
 ရဇကဘဏှိကာဒိစောရာနံ-ကဝါသည်တို့၏ဘဏှာထုပ် အစရှိသည်ကို ခိုးယူ
 ကုန်သော၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာဒီနံ-တို့၏၊ အာပတ္တိယေဝ(ဟောတိ)၊ ဣတိ-တည်း၊
 ပဒဘာဇနိယဝဏှနာ- ပဒဘာဇနိယအဖွင့်သည်၊ ဝါ- ပဒဘာဇနိယပုဒ်တို့ကို
 ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပန-ကား၊ သမုဋ္ဌာနဉ္စ ကြိယာ၊ ပေ၊ ကုသလံ ဝေဒနာယစာတိ-ဟူသော၊
 ဣမသ္မိံ ပကိဏ္ဏကေ - ဤ ရောပွမ်းသော စကားရပ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော- ကို၊ ဧဝံ
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊) [ဤ ဝါထာ၏အနက်ကို ပုဗ္ဗမပါရာဇိကအဖွင့်၌ ရေးခဲ့ပြီ။]
 ဣဒံသိက္ခာပဒံ-သည်၊ တိသမုဋ္ဌာနံ-၃ ပါးသောသမုဋ္ဌာန်ရှိ၏၊ [တိသမုဋ္ဌာနံ
 အရကို ပြုလိုသောကြောင့် “ သာဟတ္ထိကံ ” စသည်မိန့်။] သာဟတ္ထိကံ-
 သာဟတ္ထိက ခိုးခြင်းသည်၊ ကာယတောစ - ကိုယ်ကြောင့်၎င်း၊ စိတ္တတောစ-
 စိတ်ကြောင့်၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ-ဖြစ်၏၊ အာဏတ္ထိကံ-အာဏတ္ထိကခိုးခြင်းသည်၊
 ဝါစတောစ - ကြောင့်၎င်း၊ စိတ္တတောစ - ၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ သာဟတ္ထိကာ
 ဏတ္ထိကံ - သာဟတ္ထိက အာဏတ္ထိကခိုးခြင်းသည်၊ ပေ၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ ကြိယ

သမုဋ္ဌာနန္တံ - ကြိယသမုဋ္ဌာန်လည်းဖြစ်၏။ ဝါ- မပြုလိုက်သော လွန်ကျူးမှုကို ပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဟိ-မှန်၊ ကရောဇ္ဇောယေဝ-ပြုသူသည်သာ၊ တေ-ဤ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ရောက်၏၊ အကရောဇ္ဇော-သည်၊ (တေ- ဤသို့၊ န အာပဇ္ဇတိ - မရောက်၊) အဒိန္နံ-ကို၊ အာဒိယာမိ- ငါယူ၏၊ ဣဘိ သညာယ- ဤသို့သော အမှတ်သညာ၏ အဘာဝေန - မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ - အတွက်၊ မုစ္စနတော-အာပတ်မှ လွတ်ခြင်းကြောင့်၊ သညာပိမောက္ခံ-သညာပိမောက္ခ တည်း၊ ဝါ- ပီတိက္ခမသညာ၏ မရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိသောသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ သပိတ္တကံ-သပိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ လောကဝဇ္ဇံ- လောက၌ အပြစ်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ကာယကမ္မံ - ကာယကံရှိ၏၊ ဝစီကမ္မံ - ၏၊ အကုသလစိတ္တံ - ၏၊ တုဋ္ဌော - နှစ်သက်သည်၊ (ဟုတွာဝါ- ရှိသော်၎င်း၊) သီတော - သည်၊ (ဟုတွာဝါ၊) ဓမ္မေတ္တော- အလယ်အလတ်၌ တည်သော သဘောရှိသည်၊ ဝါ - လျစ်လျူရှုသည်၊ (ဟုတွာဝါ၊) တံ-ထို အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဘိ-ထို ကြောင့်၊ တိဝေဒနံ- ၃ ပါးသောဝေဒနာ ရှိသောသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့အစရှိသော၊ သမ္ပံ-အလုံးစုံသော အဆုံး အဖြတ်ကို၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ- ပဌမပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝတ္တနယေနဝ- ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတမ္ပံ-၏။

ဝိနိတဝတ္ထု ကထာသု - ဝိနိတဝတ္ထု ကထာတို့၌၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု - ကို၊ အနုပညတ္တိယံ - အနုပညတ်၌၊ ဝုတ္တမေဝ - သည်သာ၊ ဒုတိယ ဝတ္ထုမှိ - ၌၊ စိတ္တံနာမ- သည်၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ-ပုထုဇဉ်တို့၏ (သန္တာန်၌) ရာဝါဒိဝေဒန- ဖြင့်၊ ပကတိံ -ပင်ကိုယ်သဘောကို၊ ဝိဇဟိတွာ-စွန့်၍၊ ဓာဝတိ-ပြေးသွား၏၊ သန္တာဝတိ-လွန်စွာ ပြေးသွား၏၊ [သုဋ္ဌု+ဓာဝတိ၊] ဝိဓာဝ တိ-အထူးထူး အပြားပြားပြေးသွား၏၊ [ဝိဝိဓာ နာနပုကာရေန+ဓာဝတိ၊] ဘဂဝါ-သည်၊ ကာယ ဝစီဒ္ဓါဒုဘေဒံ-ကာယဒ္ဓါရ ဝစီဒ္ဓါရ အထူးအပြားကို၊ ဝိနာပိ-ကြည့်၍ လည်း၊ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန-စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ အာပတ္တိံ -ကို၊ သစေ ပညပေ ယု-မုအံ၊ (စေသတိ)၊ ကော- သည်၊ အတ္တာနံ- ကို၊ အနာပတ္တိကံ-အာပတ် မရှိသည်ကို၊ ကာတံ-ငှါ၊ သတ္တုဏေယျ-စွမ်းနိုင်အံ့နည်း၊ (န သတ္တုဏေယျ

သာတတ္ထိကာဏတ္တိတံ။ ။ “သစ်တုံးကြီးက အလွန်လေး၏၊ သင်ကတဖန် ငါက တဖန်မြှော်ကြည့်။” ဟု ပြော၍နိုးယူရာ၌ သာဟတ္ထိက အာဏတ္တိက ၂ မျိုးရဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ ၂ မျိုးရသော်လည်း အာပတ် ဆုံးဖြတ်သောအခါ သာဟတ္ထိကစေတနာကြောင့် ဌာနာစာဝန ဖြစ်လျှင် သာဟတ္ထိကအင်္ဂါဖြင့်၊ အာဏတ္တိက စေတနာကြောင့် ဌာနာ စာဝနဖြစ်လျှင် အာဏတ္တိကစေတနာဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရသည်။

ဝေ-သည်သာ၊) တေန - ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု စိတ္တုပ္ပါဒေတိ-ဟူ၍၊
 အာဟ-မူပိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့် အာပတ်မသင့်ပါသော်လည်း၊
 (ဘိက္ခုနာ နာမ- မည်သည်။) စိတ္တဝသိကေန - စိတ်အလိုသို့ လိက်သူသည်၊
 န ဘဝိတဗ္ဗ- မမြစ်ရာ၊ ပဋိသင်္ခါနဗလေန-အပြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
 [တထာဝိစေတ္တုပ္ပါဒေ- ထိုသို့ သဘောရှိသော စိတ်ဖြစ်ခြင်း၌၊ အာဒီနဝ ပစ္စ
 ဝေက္ခဏ ဗလေန၊] စိတ္တံ - ကို၊ နိဝါရေတဗ္ဗမေဝ - တားမြစ်ထိုက်သည်သာ၊
 ဣတိ- ဤကား အဆုံးမတည်း၊ အာမသန ဖန္နာပန ဌာနာစာဝနဝတ္ထုနိ-
 အာမသနဝတ္ထု , ဖန္နာပနဝတ္ထု , ဌာနာစာဝန ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထာ
 နေဝ-ရှိကုန်သည်သာ၊ တတော-ထိုဝတ္ထုတို့မှ၊ ပရာနိ-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊
 ထေယျစိတ္တော ဘူမိတော အဂ္ဂဟေသီတိ ဝတ္ထုပရိယောသာနာနိစ- ထေယျ
 စိတ္တော ဘူမိတော အဂ္ဂဟေသီ ဝတ္ထုအဆုံးရှိသော ဝတ္ထုတို့ သည်လည်း၊
 (ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ-ကုန်သည်သာ။)

နိရုတ္တိပထဝတ္ထုသ္မိ- နိရုတ္တိပထဝတ္ထု၌၊ အာဒိယီတိ-ကား၊ ဂဏိ-ယူပြီး
 တံ-သည်၊ စောရော-သည်၊ အသိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပရာမသိ- သုံးသပ်ပြီး၊ ဝါ-
 စွပ်စွဲပြီး၊ [အာဒိယီ - အရ ထက်ဖြင့် ယူသည် ဟု ထင်မည် စိုးသောကြောင့်
 “ပရာမသိ-သုခိုးစွပ်စွဲပြီ” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ ဣတရော - အခြားသော
 သင်္ကန်းသိမ်းထားသော ရဟန်းသည်၊ [ဝဋ်ညံ အဒါသိ၌ စပ်၊] ကေန အဝ
 ဟဒန္တိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ - သင်္ကန်းရှင်က ပြောဆိုအပ်သော်၊ မယာ အဝဟဒန္တိ-
 ဟူ၍၊ ပုစ္ဆာသဘာဝေန-အမေးနှင့် သဘောတူသဖြင့်၊ [ပုစ္ဆာနရူပေန၊] ပဋိညံ-
 ဝန်ခံခြင်းကို၊ အဒါသိ - ပြီ၊ ဟိ - မှန်၊ ဣတရေန - အခြားသော သင်္ကန်းရှင်
 ရဟန်းသည်၊ ကေန ဂဟိတန္တိ-ဟူ၍သော်၎င်း၊ ကေန အပနိတန္တိ-၎င်း၊ ကေန
 ထပိတန္တိ-ဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝုတ္တံ-ပြောဆိုအပ်သည်၊ ယဒိ အဘဝိဿ-အံ့၊ အထ-
 ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ အယဒ္ဓိ-ဤ ရဟန်းသည်လည်း၊ [သင်္ကန်းသိမ်းထားသော
 ရဟန်းသည်လည်း၊] မယာ ဂဟိတန္တိဝါ- ဟူ၍သော်၎င်း၊ မယာ အပနိတန္တိ
 ဝါ, မယာ ထပိတန္တိဝါ-၎င်း၊ ဝဒေယျ-ပြန်၍ ပြောရာ၏၊ မုခံနာမ-ပါးစပ်
 မည်သည်ကို၊ ဘုဉ္ဇနတ္ထာယစ-စားခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ ကထနတ္ထာယစ-စကား
 ပြောခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း၊ ကတံ- ကံသည် ပြုအပ်ပြီ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ထေယျ
 စိတ္တံ-ကို၊ ဝိနာ-ကြည့်၍၊ အဝဟာရော-သည်၊ နတ္ထိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ
 ဘိက္ခု နိရုတ္တိပထေတိ- ဟူ၍၊ အာဟ-မူပိ၊ [နိရုတ္တိဝေ- ထုတ်ဖော် ပြောဆို
 အပ်သော စကားသည်ပင် + ပထော - အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရခြင်း၏
 အကြောင်းတည်း၊] ဝေါဟာရဝစန မတ္ထေ-ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားမျှ၌၊ အနာ

ပတ္တိ-တည်း၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ တတော-ထိုဝတ္ထုမှ၊ ပရံ- ဌ၊ ဝေဋ္ဌနဝတ္ထု၊ ပရိယောသာနံ-ဝေဋ္ဌနဝတ္ထု၊ အဆိုးရှိသော၊ သမ္ဘိ-အလုံးစုံသော ဝတ္ထုသည်၊ ဥတ္တာနက္ခမေ။

အဘိန္ဒသရီရဝတ္ထုသို့ - ဌ၊ အဓိဝတ္ထောတိ - ကား၊ သာဓကတဏှာယ- အဝတ်၌ တပ်မက်ခြင်းကြောင့်၊ တသ္မိံ ယေဝသရီရေ - ထို အလောင်းကောင် ၌ပင်၊ နိဗ္ဗတ္ထော - ဖြစ်ရပြီ၊ အနာဒိယန္တောတိ- ကား၊ တဿ- ထိုပြိတ္တာ၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ အဝဏှန္တော-မယူဘဲ၊ ဝါ-နည်း၊ အာဒရံ-လေးစားခြင်းကို၊ အကရောန္တော- မပြုဘဲ၊ (တနည်း) အာဒရံ အကရောန္တော - ဝရမစိုက်ဘဲ၊ (ဝက္ခိ-ယူပြီ) တံ သရီရံ ဥဋ္ဌဟိတွာတိ-ကား၊ ပေတော-သည်၊ အတ္တနော-၏၊ အာနုဘာဝေန-တန်ခိုးဖြင့်၊ တံသရီရံ-ထို အလောင်းကောင်ကို၊ ဥဋ္ဌာပေသိ- ထစေပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ တံ သရီရံ ဥဋ္ဌဟိတွာတိ-ဟူ၍၊ (သံဝိတိကာရေတိ) ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ဒွါရံ ထကေသီတိ- ကား၊ ဘိက္ခုဿ- ၏၊ သုသာနသမိပေယေဝ- သုသာန်၏အနီး၌ပင်၊ ဝိဟာရော- သည်၊ (ဟောတိ- ရှိ၏) တသ္မာ-ကြောင့်၊ တိရုကဇာတိကော-ကြောင့်တတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဒိပ္ပမေဝ- ကပြာကယာသာလျှင်၊ တတ္ထ - ထိုကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်ပြီး၍၊ ဒွါရံ-ကို၊ ထကေသိ-ပိတ်လိုက်ပြီ၊ တတ္ထေဝ ပရိပတီတိ-ကား၊ ဒွါရေ- ကို၊ ထကိတေ-ပိတ်အပ်ပြီးသော်၊ ပေတော-သည်၊ သာဓကေ-အဝတ်၌၊ နိရာ လယော- တွယ်တာခြင်းမရှိတော့သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ တံ သရီရံ-ထိုအလောင်း ကောင်ကို၊ ပဟာယ- ၍၊ ယထာကမ္ဘံ- ထံအားလျော်စွာ၊ ဝတော- သွားပြီ၊ [ထိုပြိတ္တာလည်း ဘဝပြောင်းသွားပြီ၊] တသ္မာ - ကြောင့်၊ တံ သရီရံ - သည်၊ တက္ခေဝ-ထို တံခါးအနီး၌ပင်၊ ပရိပတီတိ-လည်းလေပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံဟောတိ။

အဘိန္ဒသရီရေတိ-ကား၊ အတ္ထုဏှေ-လောလော လတ်လတ်ဖြစ်သော၊ အလ္လသရီရေ - စိုစိုဖတ်ဖတ် အလောင်းကောင်၌၊ [အတ္ထုဏှေကိုပင် အလ္လ သရီရေဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ပံသုကုလံ-ပံသုကုကို၊ န ဝတေတမ္ဘံ-မကောံယုထိုက်၊ ဝဏှန္တဿ-ကောံယုသော ရဟန်း၏၊ ဝေရူပါ-နံသော၊ ဥပဒ္ဒဝါ-ဘေးရန် တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌ-သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ပန- အန္ဓယကား၊ ဘိန္ဒေ - ပျက်သော အလောင်းကောင်၌၊ (ပံသုကုလံ - ကို) ပဟေတု - ကောက်ယူခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ပန- ပရိဟာရပက္ခမတပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဥားအံ့၊ ကိတ္တာဝတာ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ ဘိန္ဒေ- ပျက်သော အလောင်းကောင်သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ကာက ကုလလ သောဏ သိင်္ဂါလာဒိဟိ - ကျီး၊ စွန်၊ အိမ်ခွေး၊ တောခွေး အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။

မုခတုဏ္ဏကေန ဝါ - နှုတ်သီးဖျားဖြင့် သော်၎င်း၊ ဒါဌာယ ဝါ - အစွယ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ ဤသင်္က - စဉ်းငယ်၊ ဖါလိတမတ္ထေနာပိ - ဖောက်အပ်ကာမျှဖြင့် လည်း၊ (ဘိန္တံ-သည်၊ ဟောတိ-၏) ပန-ဆက်၊ ပတတော-လည်းကျသော၊ ယဿ - အကြင် အလောင်းကောင်၏၊ နံသနေန - ပွတ်တိုက်မိခြင်းကြောင့်၊ ဆဝိမတ္တံ-အရေပေါးမျှသည်၊ ဆိန္တံ-ပြတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ စမ္ပံ-အရေထူသည်၊ အစိန္တံ-မပြတ်သေးသည်၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ တေ-ဤ အလောင်းကောင်သည်၊ အဘိန္ဒမေဝ-မပျက်သေးသည်သာ၊ (ဟောတိ) ပန - အနွယ်ကား၊ စမ္ပေ-သည်၊ ဆိန္တေ-သော်၊ ဘိန္တံ - ပျက်သောအလောင်းကောင်သည်၊ (ဟောတိ)။

ယဿာပိ- အကြင် အလောင်းကောင်၏လည်း၊ သဇီဝကာလေယေဝ - အသက်ရှင်ရာအခါ၌ပင်၊ ပဘိန္တာ-အပြားအားဖြင့်ပျက်ကုန်သော၊ ဂဏ္ဍကုဋ္ဌ ပိဋကောဝါ - မြင်းဖုနာ , နုနာ , သွေးစုနာတို့သည်သော်၎င်း၊ ဝဏောဝါ- အခြားအနာသည် သော်၎င်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဣဒမ္ပိ - ဤအလောင်းကောင် သည်လည်း၊ ဘိန္တံ- ပျက်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်တော့၏)၊ တတိယဒိဝသတော- သုံးရက်မြော်နေမှ၊ ပဘုတိ-စ၍၊ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိဘာဝေန- ပူးပူးရောင်သော အလောင်းကောင် အစရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကုဏပဘာဝံ-အကောင်ပုတ်၏ အဖြစ်သို့၊ ဥပဂတမ္ပိ-ကပ်ရော်သောအလောင်းကောင်သည်လည်း၊ ဘိန္ဒမေဝ- ပျက်သော အလောင်းကောင် မည်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ သဗ္ဗေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ သမ္ပံ- အလုံးစုံ အကုန်အစင်၊ အဘိန္ဒေပိ-မပျက်သေးသောအလောင်းကောင်၌လည်း၊ သုသာနဂေါပကေ ဟိဝါ - သုသာန်စောင့်တို့သည် သော်၎င်း၊ ဝါ - တို့ကိုသော်၎င်း၊ အညေဟိ- ကုန်သော၊ မနုဿေဟိဝါ-တို့သည်သော်၎င်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဝါဟာ ပေတံ - ယူစေခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ အညံ - အခြားသူကို၊ နောစေ လဘတိ-အံ့၊ (စေံသတိ)၊ သတ္တကေနဝါ-ဒါးငယ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကေနစိဝါ-တစုံတခုသော ဝတ္ထုဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝဏံ - အနာကို၊ ကတွာ, ဂဟေတမ္ပံ - ယူထိုက်၏၊ ဝါ- ယူကောင်း၏၊ ပန-ဆက်၊ ဝိသဘာဝသရီရေ-သဘောမတူသော မာတုဂါမ အလောင်းကောင်၌၊ သတိံ - ကျိ၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ - ဖြစ်စေ၍၊ သမဏသညံ- ငါရဟန်း ဟူသော အမှတ်သညာကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-၍၊ သီသေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဟတ္ထပါဒပိဋ္ဌိယံဝါ-လက်ဖခိုး မြေဖခိုး၌သော်၎င်း၊ ဝဏံကတွာ, (ပံသုကူလံ- ကို)၊ ဂဟေတံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏။

တဒနန္တရေ - ထို အဘိန္ဒသရီရဝတ္ထု၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊ ကုသံ သင်္ကာမေတွာ စိဝရံ အဂ္ဂဟေသီတိ - ကား၊ ပုဗ္ဗေ - ၌၊ အာဒိ

ယေယျာတိ ဣမဿ ပဒဿ-၏၊ အတ္တဝဏ္ဏနာယံ- ဌ၊ နာမမတ္တေန-နာမည်
 မျှဖြင့်၊ ဒဿိတေသု - ပြအပ်ပြီးကုန်သော၊ ထေယျာဝဟာရ၊ ပေ၊ ကုသာဝ
 ဟာရေသု-တို့တွင်၊ [ဤငါးမျိုးကို ရှေး၌ နာမည်မျှသာပြခဲ့သေးသည်၊ အကျယ်
 မဖွင့်ပြခဲ့ရသေး။] ကုသာဝဟာရေန- ကုသာဝဟာရဖြင့်၊ အဝဟရိ-မိုးယူပြီး၊
 ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ဣမေသံ အဝဟရာနံ-ဤမိုးခြင်းငါးမျိုးတို့၏၊ ဝေ-
 ဤဆိုအပ်လတ်သောနည်းဖြင့်၊ နာနတ္ထံ- ထူးကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ဟိ - ချွေ၊ ယောကောဓိ - တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်၊ သဿာမိတံ-
 သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ရတ္ထိဘာဂေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဒိဝသဘာဂေဝါ- ၌သော်
 ၎င်း၊ သန္တိစ္ဆေဒါဒီနိ - အိမ်၏ အစပ်ကို ဖောက်ဖြတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊
 ကတ္တာ၊ အဒိဿမာနော - မခြင်အပ်သည်၊ ဝါ - ပုန်းလျှိုး ကွယ်လျှိုးသည်၊
 (ဟုတ္တာ)၊ အဝဟရတိ - ၏၊ ကုဋမာန ကုဋကဟာပဏာဒီနိ - ကောက်ကျစ်
 စဉ်းလဲသော ချင့်တောင်း ချင့်ခွက်၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော အသပြာ အစ
 ရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေတွာဝါ- လှည့်ပတ်၍သော်လည်း၊ ဂဏှတိ- ၏၊ [အာဒိ
 သဒ္ဓေန တုလာကုဋ ကံသကုဋ ဝဇ္ဇနာဒိ (ခိုင်စဉ်းလဲ , ရွှေခွက်စဉ်းလဲခြင်း ,
 အမျိုးမျိုးလိမ်ခြင်း အစရှိသည်ကို) သင်္ဃာတိ၊ ထိုအကျယ်ကို ငိုကာ၌၎င်း၊
 သီလက္ခန္ဓ်မြဟ္မဇာလသုတ်ဖွင့်၌၎င်း ယူပါ။] ဝေ-ဤ ၊ နည်းဖြင့်၊ ဂဏှတော-
 သော၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ အဝဟာရော - ကို၊ ထေယျာဝဟာရောဘိ-
 ဟူ၍၊ ဝါ - ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး စဉ်းလဲ၍ မိုးခြင်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန - အန္ဓယကား၊ ယော - အကြရဟန်းသည်၊ ပရေ- သူတပါးတို့ကို၊
 ပသယု - လွှမ်းမိုး၍၊ ဗလသာ- မိမိ၏အားစွမ်းဖြင့်၊ အဘိဘုယု- လွှမ်းမိုး၍၊
 (တေသံ-ထိုသူတပါးတို့၏၊ သန္တကံ, ဂဏှတိ-၏) [ဤစကားရပ်ဖြင့် သူတပါး
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတင်းလှယူခြင်းကိုပြ၏။] အထဝါ ပန - ကား၊ သန္တဇ္ဇေတွာ -
 ခြမ်းချောက်၍၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဒသေတွာ-ပြ၍၊ တေသံ သန္တကံ ဂဏှတိ၊
 [ဤစကားရပ်ဖြင့် ခြောက်လှန့်၍ ယူခြင်းကိုပြ၏။] (ကေဝိယ - အဘယ်သူတို့
 ကဲ့သို့နည်း။) ပန္တယာတ ဂါမဃာတာဒီနိ - လမ်း၌ လှယူနှိပ်စက်ခြင်း၊ ရွာ၌
 လှယူနှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တာ-ကုန်သော၊ ဒါရေိက စောရာ

ထေယျာဝဟာရ ။ ။ ထေနဿ + ဘာဝေါ ထေယျံ၊ ထေယျေန - မိုးသူ၏
 ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော အမှုမျိုးဖြင့်+ အဝ
 ဟာရော-ထေယျာဝဟာရော၊ (ပသယုာဝဟာရကဲ့သို့ ဒါးမြဲတိုက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ)
 ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးလှည့်၍ ညဉ့်အခါ သူတပါး၏အိမ်အဆက်အစပ်ကို ဖောက်၍မိုးခြင်း၊
 ကုဋကဟာပဏ-မှန်သောဥဋ္ဌေတို့ဖြင့် ရောင်းချ-ဝယ်ယူခြင်းများတည်း။

ဝိယ-တောပုန်းဒါးမြို့တို့ကဲ့သို့၎င်း၊ [ဒါ-ဖြတ်တောက်၍ + မရိက-ညှဉ်းပန်း
 နှိပ်စက်သူများ။] ကောဝေသေန - ဒေါသ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရသရဝိလောဝံး
 သူတပါးအိမ်ကို လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ ကရောန္တာ-ပြည်လည်း ဖြစ်ကုန်
 သော၊ အတ္တနော-မိမိ၏အတွက်၊ ပတ္တဗလိတော-ရောက်ထိုက်ရထိုက်သော
 အခွန်ထက်၊ အမိတံ- အပိုအလွန်ကို၊ ဗယက္ကာရေန - အားကို ပြုသဖြင့်၊ ဝါ-
 အနိုင်အထက်၊ ဂဏန္တာစ - ယူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ရာဇောဗေဟာ
 မတ္တာဒယောဝိယ-မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီး အစရှိသူတို့ကဲ့သို့၎င်းတည်း၊ ဧဝံ-
 သို့၊ ဂဏ္ဍတော - သော၊ တဿ- ထို ရဟန်း၏ အဟောရော - ကို၊ ပသယျာ
 ဝဟာရောတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-အနိုင်အထက်လွှမ်းမိုး၍ ယူခြင်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ ပရိကပ္ပေတွာ-ကြံဆ၍၊ ဂဏ္ဍတော-ယူသော ရဟန်း၏ အဝ
 ဟာရော-ကို၊ ပရိကပ္ပေါဝဟာရောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သော-ထို ပရိကပ္ပေါဝ
 ဟာရသည်၊ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပဩကာသပရိကပ္ပဝေသေန - ဘဏ္ဍာကို ကြံဆခြင်း၊
 အရပ်ကို ကြံဆခြင်း၏အပြားအားဖြင့်၊ ဒုဝိစော-၏၊ တတြ-ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊
 အယံ - ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပေါ- တည်း၊ ဣစ - ဤလောက၌၊
 ကေစ္စော- အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သာဠကတ္ထိကော - အဝတ်ဖြင့် အလိုရှိသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ အန္တောဂပ္ပံ - အခန်းတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ သာဠကော - သည်၊
 သစေ ဘဝိဿတိ-အံ၊ (ဝေသတိ)၊ ဂဏိဿာမိ- အံ၊ သုတ္တံ-ချည်သည်၊ သစေ
 (ဘဝိဿတိ၊ ဝေသတိ)၊ န ဂဏိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိကပ္ပေတွာ-ကြံဆ၍၊
 အန္ဓကာရေ-၌၊ ပသိဗ္ဗတံ-အိတ်ကို၊ ဂဏ္ဍတိ-ယူ၏၊ တတြ-ထိုအိတ်၌၊ သာဠ

ပသယျာဝဟာရ ။ ။ ပပုဗ္ဗ သဟဓာတ်သည် အဘိဘဝနအနက်ကို ဟော၏။
 တွာပစ္စည်း ယပြု၊ ဟနှင့် ယ ရှေးနောက်ပြန်၊ ပသယျ - ဥစ္စာရှင်ကို လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၍၊
 အဝဟာရော-ဆောင်ယူခြင်း၊ ပသယျာဝဟာရော-ခြင်း၊ တောပုန်းဒါးမြို့လှ၍ ခရီး
 သွားများကိုလုယက်သော ပန္နဃာတက (ထမ်းဖျက်) လူဆိုးတို့၏ယူခြင်းမျိုး၊ တအိမ်
 ဖြစ်စေ ရွာလုံးကျွတ်ဖြစ်စေ ဒါးမြို့တိုက်သော ဂါမဃာတက (ရွာဖျက်) လူဆိုးတို့၏
 ယူခြင်းမျိုးနှင့် ရသင့်သော အခွန်အတုပ်ထက် အပိုအမိ ခြိမ်းချောက်၍ မင်းမှူးမင်းတို့၏
 ယူခြင်းမျိုးတည်း။ [ယခုအခါ ရပ်ရွာဘုန်းကြီးအချို့သည် “ငါ့ပြောသလို အလှူငွေ
 မထည့်လျှင် သပိတ်မှောက်မည်” စသည်ဖြင့် ချိန်းချောက်၍ အလှူငွေထည့်စေကြ၏။ ထို
 အမှုလည်း (မပေးချင်ဘဲ ပေးရလျှင်) ပသယျာဝဟာရပင်တည်း။]

ပရိကပ္ပေါဝဟာရော။ ။ ပရိကပ္ပေ-ကြံဆခြင်းအားဖြင့်+ အဝဟာရော-မိုးခြင်း
 သည်၊ ပရိကပ္ပေါဝဟာရော-မည်၏။ ဘဏ္ဍဿ+ပရိကပ္ပေါ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပေါ-ဘဏ္ဍာကို
 ကြံဆခြင်း၊ ဩကာသဿ+ ပရိကပ္ပေါ ဩကာသပရိကပ္ပေါ။

ကော စေ ဟောတိ၊(စေသတိ)၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ သုတ္တံ-
 သည်၊ စေ ဟောတိ၊(စေသတိ)၊ ရက္ခတိ-၏၊ ဗဟိ-သို့၊ နိဟရိတွာ-၍၊ မုဗ္ဗိတွာ-
 ဖြေ၍၊ သုတ္တန္တိ-ချည်ဟူ၍၊ ဥ တွာ ပုန ဟရိတွာ-(ပြန်ပို့၍) ယထာဋ္ဌာနေ-
 အကြင်အကြင် တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌၊ ဝါ- နဂိုရ်နေရာ၌၊ ထပေတိ-အံ့၊
 ရက္ခတိယေဝ- သာ၊ သုတ္တန္တိ-၍၊ ဥ တွာပိ-သိပြီး၍လည်း၊ (ဂစ္ဆတိ၌စပ်၊)
 ယံ-အကြင် ဝတ္ထုကို၊ လဒ္ဓိ-ပြီ၊ တံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့
 ကြံ၍၊ ဂစ္ဆတိ - အံ့၊ ပဒဝါရေန - ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ [မြေပေါ်မချဘဲ
 တဆက်ထည်း ယူသွားခြင်းကိုဆိုသည်။] ဘူမိယံ- ၌၊ ထပေတွာ-ချထားပြီး၍၊
 ဝါ- မှ၊ ဂဏှတိ - ယူသွားအံ့၊ ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ စောရော
 စောရောတိ - သူခိုး သူခိုးဟူ၍၊ သာမိကေဟိ - တို့သည်၊ ပရိယုဋ္ဌိတော -
 လိုက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဆဒ္ဓေတွာ၊ ပလာယတိ- အံ့၊ ရက္ခတိ၊ သာမိကာ-
 တို့သည်၊ တံ-ထိုချထားအပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ ဂဏှန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့
 ယူသွားခြင်းသည်၊ ကုသလံ-၏၊ အညော-ဥစ္စာရှင်မှ အခြားသော၊ ကောစိ-
 သည်၊ စေ ဂဏှတိ-အံ့၊ (စေသတိ)၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အထ-
 သို့မဟုတ်၊ သာမိကေသု - တို့သည်၊ နိဝတ္ထေသု - ပြန်နစ်ကုန်လသော်၊ သယ
 မေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ [ဘဏ္ဍာခိုးသော ရဟန်းကိုယ်တိုင်သာ၊] တံ- ထို
 ဘဏ္ဍာကို၊ ဒိသ္မာ၊ (ဂဏှတိ၌စပ်)၊ ပဂေဝ- ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊ တေ-
 ဤဘဏ္ဍာကို၊ မယာ၊ နိဟင်္ဂ - ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ ဒါနိ- ၌၊ မမ-၏၊ သန္တကံ-
 တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဏှတိ-ကောက်ယူအံ့၊ ရက္ခတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပါရာ
 ဇိကမှ စောင့်သေးပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ ဂဏှန္တ
 သာပိ-ယူသော ရဟန်း၏လည်း၊ ဒေသဝနယော-တည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကာ၊ မဟာပစ္စရိအာဒိသု-တို့၌၊ သာဓုကတ္ထိကော-သည်၊
 (ဟုတွာ)ပိ၊ သာဓုကထာသိဗ္ဗမေဝ-အဝတ်အိတ်ကိုပင်၊ ဂဟေတွာ၊ နိက္ခန္ဓော-
 ထွက်လသော်၊ ဗဟိ - ၌၊ ဋ္ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ မုဗ္ဗိတွာ - ဖြေ၍၊ အယံ- ဤဟာသည်၊
 သာဓုကော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒိသ္မာ၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားသော ရဟန်းကို၊
 ပါဒုဒ္ဓါရေနေဝ-ခြေကို မြှောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 ဝုတ္တံ၊ ပန - ဆက်၊ ဣ- ဤ မဟာပစ္စရိ အစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ သစေ
 သာဓုကော ဘဝိဿတိ ဂဏှိဿာမိတိ - ဂဏှိဿာမိဟူ၍၊ ပရိကပ္ပိတတ္တာ-
 ကြံဆအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိကပ္ပေါ - ကြံဆခြင်းသည်၊ ဒိဿတိ-
 ထင်ရှား၏၊ ဒိသ္မာ - မြင်ပြီး၍၊ ဝါ - မြင်ပြီးမှ၊ ဟဋ္ဌတ္တာ - ဆောင်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိကပ္ပါဝဟာရော-ပရိကပ္ပါဝဟာရသည်၊ န ဒိဿတိ၊ ပန-

ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ယံ-အကြင်ဘဏ္ဍာကို၊ ပရိကပ္ပိတံ-ပြီ၊
 တံ-ထိုဘဏ္ဍာကို၊ အဒိဋ္ဌံ-မတွေ့မြင်အပ်၊ ပရိကပ္ပိတဘာဝေ-ကြိဆအပ်သည်၏
 အဖြစ်၌၊ ဌိတံယေဝ - တည်သော ဘဏ္ဍာကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဓရန္တဿ - ၏၊
 အဝဟာဓော-ကို၊ ဝုတ္တော၊ တဿာ၊ တတ္ထ-ထို မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ပရိကပ္ပိ
 ဝဟာဓော ဒိဿတိ၊ တံ မညမာနော တံ အဝဟရီတိ ပါဠိယာစ - ပါဠိတော်
 နှင့်လည်း၊ သမေတိ၊ ဣတိ - ဤ သို့မှတ်အပ်၏၊ တတ္ထ - ထို ပရိကပ္ပိတို့တွင်၊
 သစေ၊ ပေ၊ အာဒိနာ - သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ပဝတ္တော- သော၊ ယွာယံ ပရိ
 ကပ္ပေါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤကြိဆခြင်းသည်၊ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပေါနာမ- ၏။

ပန-ကား၊ ဩကာသပရိကပ္ပေါ- အရပ်ကို ကြိဆခြင်းကို၊ ဝေ-ဤ ဆိုအပ်
 လတံသောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣမ-၌၊ ဧကစ္စော-သော၊ လောသဘိက္ခု-
 လောလီသောရဟန်းသည်၊ ပရပရိဝေဏံဝါ-သူတပါး ပရိဝုဏ်သို့သော်၎င်း၊
 ကုလယရံဝါ-အမျိုးအိမ်သို့သော်၎င်း၊ အရညေ-၌၊ ကမ္မန္တသာလံဝါ-အလုပ်
 တံသို့သော်၎င်း၊ ပဝိသိတွာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ ကထာသလ္လာပေန-စကား
 ပြောခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္နောဝ-ထိုင်လျက်သာလျှင်၊ [စာအုပ်အများ၌ “နိသိန္နော
 ဝါ” ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊ တချို့ စာအုပ်များ၌ကား “နိသိန္နော” ဟုသာ ရှိ၏။]
 ကိဉ္စိ-သော၊ လောဘနေယျံ-လိုချင်ထိုက်သော၊ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ဩလောကေ
 တိ- ၏၊ ပန - ဆက်၊ ဩလောကေန္တောစ - ကြည့်ပြန်သော်လည်း၊ ဒိသျာ-
 မြင်ရ၍၊ ဒွါရပမုခ ဟေဋ္ဌာပါသာဒ ပရိဝေဏ ဒွါရကောဋ္ဌက ရုက္ခမူလာဒိ
 ဝသေန-တံခါး၊ ဆင်ဝင်စမုခ၊ ပြာသာဒ အေံထပ်၊ ကျောင်းတကျောင်း၏
 ပရိဝုဏ်၊ တံခါးမုခ၊ သစ်ပင်၏အနီးအောက် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 ပရိစ္ဆေဒံ-ကို၊ ကတွာ၊ မံ-ကို၊ ဣန္ဒြေရေ-ဤ အပိုင်းအခြားအတွင်း၌၊ သစေ
 ပသိဿန္တိ-အကယ်၍ ဥစ္စာရှင်တို့မြင်ကုန်အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒဋ္ဌုကာမတာယ-
 ကြည့်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဟေတွာ၊ ပိစရန္တောပိယ -
 လှည့်လည်သကဲ့သို့၊ ဧတေသံယေဝ - ဤ ဥစ္စာရှင်တို့အားသာ၊ ဒဿာမိ-
 ပြန်ပေးအံ့၊ နောစေ ပသိဿန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဟရိဿာမိ- ဆောင်ယူသွား
 အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိကပ္ပေတိ-၏၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ တံ-ထို ပရိ
 ကပ္ပကို၊ အာဒါယ-၍၊ ပရိကပ္ပိတ ပရိစ္ဆေဒေ-ကို၊ အတိက္ကန္တမတ္ထေ-လွန်အပ်
 ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဥပစာရသိမ် - ဥပစာရသိမ်၏
 အပိုင်းအခြားကို၊ သစေ ပရိကပ္ပေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ တဒဘိမုခေါဝ-ထိုဥပစာရ
 သိမ်သို့ ရှေးရှုသည်သာလျှင်(ဟုတွာ)၊ ဝစ္ဆန္တော-စဉ်၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဒိနိ-တို့ကို၊
 ဓနသိ ကရောန္တောဝါ - လျက်သော်၎င်း၊ အညုပိဟိတော - တပါးသော

အာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ-သော်၎င်း၊ အသတိယာ-
 သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝါ-အမှတ်တမဲ့၊ ဥပစာရသီမံ-ကို၊ အတိတ္ထမတိ-လွန်သွား
 အံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ အဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ ဌာနံ-ထို ဥပစာရ
 သိမ်အရပ်သို့၊ ပတ္တဿ - ရောက်စဉ်၊ စောရောဝါ - ဒါးမြည်သော်၎င်း၊
 ဟတ္ထိဝါ - သော်၎င်း၊ ဝါဠုမိဂေါဝါ - မြသော် သစ် ကျားစသော ရဲရင့်သော
 သားကောင်သည်သော်၎င်း၊ မဟာမေယောဝါ - သော်၎င်း၊ အထာပိ ဥဋ္ဌ
 ဟတိ-အကယ်၍မူလည်း ထအံ့၊ သောစ- ထိုရဟန်းသည်ထည်း၊ တမှာ ဥပဒ္ဒ
 ဝါ-မှ၊ မုစ္စိတုကဗျတာယ- ကြောင့်၊ သဟသာ- လျင်၊ တံ ဌာနံ-ထို ဥပစာရ
 သိမ်အရပ်ကို၊ အတိတ္ထမတိ-လွန်သွားအံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-သာတည်း၊ ပန-
 ဆက်၊ ဣ- ဤဥပစာရသိမ်ကိုလွန်ရာ၌၊ ကေစိ-အချို့ ဆရာတို့သည်၊ ယသ္မာ၊
 မူလေ- အရင်းမူလအစ၌၊ ထေယျစိတ္တေန၊ ဝဟိတံ - ပြီ၊ တသ္မာ န ရက္ခတိ၊
 အဝဟာရောယေဝ-သာတည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊
 တာဝ-မဟာပဋ္ဌရီအဋ္ဌကထာမှရှေးဥးစွာ၊ မဟာအဋ္ဌကထာနယော-တည်း။

ပန-ကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အန္တောပရိစ္ဆေဒေ-
 ကြံဆအပ်သော အပိုင်းအခြား၏အတွင်း၌၊ ဟတ္ထိဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ အဿံ-
 ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အဘိရုဟိတွာ- တက်စီး၍၊ တံ-ထိုဆင်ကို၊ ဝါ-ထိုမြင်းကို၊
 သစေပိ နေဝပါဇေတိ - အကယ်၍မူလည်း ကိုယ်တိုင်မမောင်းအံ့၊ သစေပိ န
 ပါဇာပေတိ-အကယ်၍မူလည်း သူတပါးကိုမမောင်းစေအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ပရိ-
 ဇ္ဈဒေ-ကို၊ အတိတ္ထန္တေပိ-လွန်အပ်ပါသော်လည်း၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ဘဏ္ဍ-
 ဒေယျမေဝ- သာတည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္ထံ၊ တတြ- ထိုသို့ ကြံဆရာ၌၊ ဝါ-ထို
 ကြံဆခြင်း ၊ ဧတိ-တို့တွင်၊ သစေ မံ၊ ပေဒဿာမီတိ- ဟူ၍၊ ပဝတ္ထော- သော၊
 ထွာယံ ပရိကပ္ပေါ- သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ - ဤ ကြံဆခြင်းသည်၊ ဩကာသ
 ပရိကပ္ပေါနာမ-မည်၏၊ ဝေံ-လျှင်၊ ဒိန္နံပိ- ကုန်သော၊ ဣမေသံ ပရိကပ္ပေါနံ-
 တို့၏၊ ဝသေန- အားဖြင့်၊ ပရိကပ္ပေတွာ၊ ဂဏှတော-ယူသောရဟန်း၏၊ အဝ
 ဟာရော-ကို၊ ပရိကပ္ပေါဟာရေတိ-ဟူ၍၊ ပေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ ပရိစ္ဆာဒေတွာ - ဖုံးအုပ်၍၊ အဝဟရဏံ - သည်၊ ပရိစ္ဆန္တာ
 ဝဟာရော-မည်၏၊ သော- ထိုပရိစ္ဆန္တာဝဟာရကို၊ ဝေံ-ဤဆိုအပ်လတံ့သော
 နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏၊ ယောဘိက္ခု - သည်၊ မနုဿာနံ- တို့၏၊ ဝါ-
 တို့သည်၊ ဥယျာနာဒီသု - တို့၌၊ ကိဠန္တာနံဝါ - ကစားကုန်စဉ် သော်၎င်း၊
 ဟိသန္တာနံဝါ-သော်၎င်း၊ ဩမုဒ္ဓိတွာ - ချွတ်၍၊ ထပိတံ-သော၊ အလင်္ကာရ
 သဏ္ဍိ- တန်ဆာ ဘဏ္ဍာကို၊ [အင်္ဂုလိမုဒ္ဓိကာဒိ အလင်္ကာရသဏ္ဍိ] ဒိသွာ- ၍။

(ပဋိစ္စာဒေတိ-၌ စပ်)၊ ဩနမိတွာ- အောက်သို့ညွတ်၍၊ ဝါ- ကုန်း၍၊ သစေ
 ဝဟေသာမိ-အံ့၊ (ဝေသတိ) သမဏော-သည်၊ ကိ- အဘယ်ကို၊ ဝဏှာတိ-
 သနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြည့်၍၊ မိ-ကို၊ ဇာနိဘွာ- ၍၊ ဝိဟေဋ္ဌေယျ- ညည်းဆဲ
 ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ပံသုနာဝါ - ဖုံးအုပ်သော်၎င်း၊ ပဏ္ဍေနဝါ-
 သစ်ရွက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဋိစ္စာဒေတိ - ဖုံးအုပ်အံ့၊ (ကိ - အဘယ်သို့ ကြံ၍
 ဖုံးအုပ်သနည်း)၊ ပစ္စာ-၌၊ ဝဏှိယာမိ- အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍ ဖုံးအုပ်အံ့၊
 တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဣောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော ဖုံးအုပ်ခြင်း
 ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓါရော-ကြွမြောက်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ - မရှိသေး၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဝ
 ဟာရော-သည်၊ န တာဝ ဟောတိ-သေး၊ ပန-ကား၊ ယဒါ-၌၊ တေ မနဿာ-
 တို့သည်၊ အန္တောဂါမိ-သို့၊ ပဝိသိတုကာမာ-န်သည်၊ (ဟုတု) တံ ဘဏှာကံ-
 ထိုဘဏှာငယ်ကို၊ ဝိစိနန္ဒာပိ-စူးစမ်း ရှာဖွေကုန်သော်လည်း၊ အပဿိတွာ-
 ၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ အန္တကာရော-မှောင်ပြို၊ သွေ - ၌၊ ဇာနိယာမ-န်အံ့၊ ဣတိ-
 သို့၊ သာလယာဝေ- တွယ်တာခြင်းရှိကုန်သည်သာ၊ (ဟုတု) ဝတာ-န်သည်၊
 ဟောန္တိ-န်အံ့၊ အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ တံ-
 ထိုဘဏှာကို၊ ဥဒ္ဓရတော-ထုတ်ဆောင်လသော်၊ ဥဒ္ဓါရေ-၌၊ ပါရာဇိကံ။

ပဋိစ္စန္ဒကာလေဓယဝ- ဖုံးအုပ်အပ်ရာ အခါ၌ပင်၊ တံ-ဘဏှာသည်၊ မမ-
 ၏၊ သန္တတံ-တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ သကသညာယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒါနိ-၌၊
 တေ- ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ ဝတာ - ပြန်သွားကုန်ပြီ၊ ဣဒံ - ဤဘဏှာသည်၊
 ဆဒ္ဓိတဘဏှံ-စွန့်ပစ်အပ်သော ဘဏှာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပံသုကူလသညာယ
 ဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝဏှန္တဿ ပန- ယူသော ရဟန်း၏ကား၊ ဘဏှဒေယျံ၊
 တေသု - ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ ဒုတိယဒိဝသေ- ၌၊ အာဝတံာ-၍၊ ဝိစိနိတွာ-
 ရှာ၍၊ အဒိသွာ-၍၊ ဓရနိဏ္ဍေပံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝတေယုပိ-ပြန်သွားကုန်
 သော်လည်း၊ ဝဟိတံ-ယူအပ်သောဘဏှာသည်၊ ဘဏှဒေယျမေဝ-ပင်တည်း၊
 ကသ္မာ-နည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပယောဂေန-ကြောင့်၊
 တေဟိ-ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ နဒိဋ္ဌိ-မတွေ့မြင်အပ်၊ (တသ္မာ-ကြောင့်တည်း၊)
 ပန-ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ တထာရူပံ - ထိုသို့ သဘောရှိသော၊
 ဘဏှံ-ကို၊ ဒိသွာ- ၍၊ ယထာဌာနေ- တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌၊ ဋီတိယေဝ-

တဿ၊ ဝေ၊ နဒိဋ္ဌိ။ ။ သူ၏ ဖုံးထားမှု ကာယပယောဂကြောင့် နှာဖွေသူများ
 မတွေ့ဘဲ ရှိရကား ထိုရဟန်းမှာ ဘဏှဒေယျထိုက်သည်-ဟုလို၊ သို့ဖြစ်လျှင် စာမေးပွဲ
 ကို မတရားဖြေ၍ အောင်သောအခါ မိမိ၏ မတရားပြုမှု ပယောဂကြောင့် မိမိကို အမှန်
 ထင်၍ လာပေးသည်ကို ယူထူးလျှင်လည်း ဘဏှဒေယျပင် ဖြစ်တယ်ရှိသည်။

တည်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ အပ္ပဋိန္ဒာဒေတွာ - ရှိ၊ ထေယျ
 စိတ္တော- ထေယျစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ပါဒေန- ဖြင့်၊ အတ္တမိတွာ- ဖိနင်း၍၊
 ကဒ္ဒမေဝါ-ညွန့်သော်၎င်း၊ ဝါလိကယဝါ- သိ၍သော်၎င်း၊ ပဝေသေတိ-
 အံ့၊ တဿ-ရဟန်း၏၊ ပဝေသိတမတ္ထေယေဝ- သွင်းအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်သော်
 သား၊ ပါရာဇိကံ၊ [ဌာနာစာဝန ဖြစ်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသည်-ဟုလို၊]

ပန - ကား၊ ကုသံ - ကမ္မည်း (ကဗျည်း)ကို၊ ဝါ - ခဲကို၊ သင်္ကာမေတွာ-
 ပြောင်းရွှေ့၍၊ အဝဟရကံ-ကို၊ ကုသာဝဟာရေတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သောဝိ-
 ထို ကုသာဝဟာရကိုလည်း၊ ဝေ - ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ယောဘိက္ခု - သည်၊
 ကုသံ-ကမ္မည်း(ကဗျည်း)ကို၊ ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ (တနည်း)ကုသံပါတေတွာ-
 ခဲချ၍၊ [ဝိလိဝမယံဝါ-နိုးဖြင့်ပြုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ တာလပဏ္ဍမယံဝါ
 ကတသညာထံ-ပြုအပ်သော အမှတ်အသား (အက္ခရာစာလုံး စသည်ရှိသော)
 ကုသံပါတေတွာ၊]စိဝရေ-ကို၊ ဘာဇိယမာနေ-ဝေဘန်အပ်သော်၊ အတ္တနော-
 ၏၊ ကောဋ္ဌာသဿ-၏၊ သမီပေ-၌၊ ဌိတိ-သော၊ သမဋ္ဌတရံဝါ-နည်းသော
 အဖိုးရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ [သမဋ္ဌတရန္တိ အပ္ပဋ္ဌတရံ၊] မဟဋ္ဌတရံဝါ-
 များသော အဖိုးရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အဒ္ဓန- အဖိုးအားဖြင့်၊ သမ
 သမံဝါ- ထပ်တူထပ်မျှမူလည်းဖြစ်သော၊ ပရဿ-၏၊ ကောဋ္ဌာသံ-အဘို့ကို၊
 ဟရိတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အတ္တနော- ၏၊ ကောဋ္ဌာသေ-၌၊ ပတိတံ-
 သော၊ ကုသဒဏ္ဍကံ-ကဗျည်းတံကို၊ ပရဿ ကောဋ္ဌာသေ ပါတေတုကာမော
 (ဟုတွာ)၊ ဥဒ္ဓရတိ-ကြွမြှော်အံ့၊ တာဝရက္ခတိ-၏၊ ပရဿ-၏၊ ကောဋ္ဌာသေ-
 ၌၊ ပါတေတိ-အံ့၊ ရက္ခတဝါ ပန-ကား၊ ယဒါ-၌၊ တသ္မိ-ထိုကဗျည်းတံသည်၊
 ပတိတေ - ကျပြီးလသော်၊ ပရဿ - ၏၊ ကောဋ္ဌာသတော - မှ၊ ပရဿ၊
 ကုသဒဏ္ဍကံ- ကို၊ ဥဒ္ဓရတိ- အံ့၊ ဥဒ္ဓရမတ္ထေ- ကြွမြှောက်အပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လ
 သော်၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ၊ ပဌမတရံ - စွာ၊ ပရကောဋ္ဌာသတော - မှ၊
 ကုသဒဏ္ဍကံ-ကို၊ အတ္တနော-ကောဋ္ဌာသေ၊ ပါတေတုကာမတယ-ကြောင့်၊
 သစေ ဥဒ္ဓရတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဥဒ္ဓါရေ-၌၊ ရက္ခတိ၊ ပါတနေ-ကျစေရာအခါ၌၊
 ရက္ခတိ၊ ပန-ကား၊ အတ္တနော၊ တောဋ္ဌာသတော-မှ၊ အတ္တနော ကုသဒဏ္ဍကံ၊
 ဥဒ္ဓရတိ-အံ့၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ-၌သာလျှင်၊ ရက္ခတိ၊ တံ-ထိုကဗျည်းတံကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ
 ပရကောဋ္ဌာသေ၊ ပါတေန္တဿ-ကျစေသောရဟန်း၏၊ ဟတ္ထတော မုတ္တမတ္ထေ-
 သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ ဒ္ဓိသုဝိ-ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေသု-တို့၌၊ ပတိတဒဏ္ဍကေ-
 ကျပြီးသော ကဗျည်းတံတို့ကို၊ အဒဿနံ-မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ သစေ

ဂမေတိ- အကယ်၍ ရောက်စေအံ့၊ ဝါ-ဖယ်ပစ်အံ့၊ တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ အဝသေသတိက္ခယု - (မိမိတို့ ၌ ယောက်မှ) ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဂတေယု-ယူသွားကုန်လသော်၊ ဣတရော-အခြားရဟန်းသည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ မယံ-၏၊ ဒဏှကော-ကဗျည်းတံသည်၊ န ပညာယတိ-မထင်ရှားပါ တကား၊ ဝါ-မထွေပါတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောအံ့၊ အာဂုသော, မယုဗ္ဗိ - ၏လည်း၊ (ဒဏှကော) န ပညာယတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောအံ့၊ ဘန္တေ မယံ,ဘာဂေါ- အဖို့ သည်၊ ကတမောပန- နည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးလသော်၊ အယံ-ဤ အဖို့ သည်၊ တုယံ, ဘာဂေါ - တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍၊ အတ္တနော ဘာဝံ , ဒသေတိ-အံ့၊ တသ္မိ-ထို ရဟန်းသည်၊ ဝိဝဒိတွာဝါ- ငြင်းခုံ၍ သော်၎င်း၊ အဝိဝဒိတွာဝါ - မငြင်းခုံဘဲ သော်၎င်း၊ တံ- ထို အဖို့ကို၊ ဂဏှိတွာ, ဂတေ- သော်၊ ဣတရော-အခြားရဟန်းသည်၊ တဿ - ထို ယူသွားသော ရဟန်း၏၊ ဘာဝံ-ကို၊ ဥဒ္ဓရတိ-အံ့၊ ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ အဟံ-သည်၊ မမ - ၏၊ ဘာဝံ-ကို၊ တုယံ-အား၊ နဒေမိ-မပေး၊ တံပန-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဘာဝံ-ကို၊ ဥတွာ, ဂဏှ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆို အပ်သော်၊ အယံ-ဤအဖို့ သည်၊ မမ-ငါ၏ အဖို့ သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္တောပိ-သိလျက်လည်း၊ တဿေဝ-ထိုရဟန်း၏သာလျှင်၊ ဘာဝံ - ကို၊ သဗေဝိ ဂဏှာတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ ဣတရော-သည်၊ အယံ-ဤအဖို့သည်၊ တုယံဘာဂေါ-သင့်အဖို့ တည်း၊ အယံ-ဤအဖို့သည်၊ မယံဘာဂေါ-ငါ့ အဖို့တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမိနာ ဝိဝါဒေန - ဤ ငြင်းခုံနေခြင်းဖြင့်၊ ကိ - ဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ - သို့၊ စိန္တေတွာ၊ မယံ-၏၊ ပတ္တောဝါ-ရောက်ထိုက် ရထိုက်သောအဖို့သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပစေ၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ (ပတ္တောဝါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု)၊ ယော-အကြင်အဖို့သည်၊ ဝရဘာဂေါ-ကောင်းမြတ်သောအဖို့တည်း၊ တံ-ထို ကောင်းမြတ်သောအဖို့ကို၊ တုမေ ဂဏှဏ၊ ဣတိ - သို့၊ သဗေ ဝဒတိ၊ (ဝေ သတိ)၊ ဒိန္နကံနာမ-ပေးအပ်သောဥစ္စာမည်သည်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ် ယူကောင်း သည်၊ ဟောတိ၊ ဣ - ဤ ပေးအပ်သောဥစ္စာကိုယူရာ၌၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ဝိဝါဒတိရူကော-ငြင်းခုံရခြင်းမှကြောင့်သော၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ "ယံ-အကြင် အဖို့သည်၊ တုယံ-အား၊ ရုစ္စတိ-၏၊ တံ-ထိုအဖို့ကို၊ ဂဏှ-လော၊" ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော (ဟုတွာ)၊ အတ္တနော - ၏၊ ပတ္တံ - ရောက်ထိုက် ရထိုက်သော၊ ဝရ ဘာဝံ-ကို၊ ထပေတွာ- ထားခဲ့၍၊ လာမကံယေဝ- ညံ့သော အဖို့ကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတွာ, သဗေဝိ ဂဏှတိ- အံ့၊ တတော- ထိုသို့ သွားခြင်းကြောင့်၊ ဣတရ

ထံ - အခြားရဟန်း၏ ဝိစိနိတာဝသေသံ - ရှေးချယ်အပ်ပြီးသော အဖို့မှ ကြွင်းကျန်သောအဖို့ကို၊ ဂက္ခန္ဓဿာဝိ - ယူပြန်သော်လည်း၊ ဝါ - ယူသည် လည်းဖြစ်သော၊ (ဆုတရဿ - ၏) အဝဟာရော , နတ္ထေဝ - သာ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း၊...ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာသု - ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ (ဝုတ္တိ၌စပ်၊) ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤနေရာ၌၊ ကုသသင်္ကာမနဝသေန-ကမ္မည်းတံကို ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စီဝရဘာဇနီယမေဝ- သင်္ကန်းကို ဝေဘန်ခြင်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဧတံ-တမျိုးသည်၊ အာဂတံ-လာ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် စီဝရဘာဇနီယ တမျိုးသာ လာပါသော်လည်း၊ စတုန္ဒမ္ဗိ-ကုန်သော၊ ပစ္စယာနံ-ပစ္စည်းတို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိံစ- ဖြစ်ပုံကို၎င်း၊ ဘာဇနီယဉ္စ - ဝေဘန်ပုံကို၎င်း၊ နိဟရိတွာ , ဒဿေတပ္ပံ - ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တိံ , စ-ဆက်၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဝတွာ - ဆိုပြီး၍၊ စီဝရက္ခန္ဓကေ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှတု၊ပေ၊အနုဇာနာတုတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ ဇီဝကဝတ္ထု-ဤဇီဝကဝတ္ထု ကို၊ အာဒိံကတွာ , ဥပ္ပန္နံ စီဝရကထာ - ဖြစ်သော စီဝရကထာကို၎င်း၊ (ကထိတာ၌စပ်၊) ဝေသနာသနက္ခန္ဓကေ - ၌၊ တေနခေါပနသမယေန၊ ပေ၊ ကာတုန္တိ-ဟူသော၊ ဣဒံ သုတ္တံ-ဤပါဠိကို၊ အာဒိံကတွာ , ပိဏ္ဏပါတကထာ- ပိဏ္ဏပါတကထာကို၎င်း၊ ဝေသနာသနက္ခန္ဓကေယေဝ-၌ပင်၊ တေနခေါပနသမ ယေန၊ပေ၊ ပဋိသင်္ခရောန္တေတိ - ဟူသော၊ ဣဒံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု - ကို၊ အာဒိံ ကတွာ , အာဂတသေနာသနကထာ-ကို၎င်း၊ တဒဝသေသာ-ထို ကထာတို့မှ ကြွင်းသော၊ သပ္ပိ အာဒိဘေသဇ္ဇ ကသာစ - ထောပတ်အစရှိသော ဆေးနှင့် စပ်သောကထာကို၎င်း၊ ဝိတ္တာရေန- ဖြင့်၊ ကထိတာ - ပြီ၊ ဓမ္မံပန-ထိုသည် ကား၊ တံသဗ္ဗံ - ထို အလုံးစုံသော ကထာကို၊ အာဂတာဂတဋ္ဌာနေယေဝ - လာရာလာရာ ပါဠိရပ်၌သာ၊ ကထယိဿာမ- ကုန်အံ့၊ ဧဝံ- သို့၊ ကထနေ-၌၊ ကာရထံ - ကို၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝ၊ [“ ပဌပေါရာဇိက ဥတ္တိစတုတ္ထေနကမ္မေန ဥပသမ္ပန္နောနာမ” ပုဒ်အဖွင့်၌ ဆိုခဲ့ပြီ-ဟူလို၊] ဣတော- ဤ ကုသသင်္ကာမန ဝတ္ထုမှ၊ ပရိ-နောက်ဖြစ်သော၊ ဇန္တာယရဝတ္ထု-ဇန္တာယရဝတ္ထုသည်၊ ဥတ္တာ နတ္ထမေဝ-သာ။

ပဉ္စသု - ကုန်သော၊ ဝိယာသဝတ္ထုသု - ဝိယာသဝတ္ထုတို့၌၊ တေဘိက္ခု - တို့သည်၊ [ဝိဇ္ဇာကုဋ်တောင်မှ ဆင်းလာကြသော ရဟန်းတို့သည်၊] အနုပသမ္ပ န္ဓေဟိ-လူ သာမဏေတို့သည်၊ (ကာရိတ်ကတ္တား၊) ဝါ- တို့ကို၊ (ဓာတ်ကံ၊) ကပ္ပိယံ- အပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတွာ - ပြုစေ၍၊ (တနည်း) ကပ္ပိယံ ကာရာ ပေတွာ - ကပ္ပိဒိုင်း၍၊ [ချက်စေခြင်းကို ဆိုသည်၊] ပရိဘုဉ္စိ သု - ကုန်ပြီ၊ ပန-

ဆက်၊ ဝိယာသံ - စားကြွင်းကို၊ [ယသိတဗ္ဗော ဘက္ခိတဗ္ဗောတိ ယာသော၊
 ဝိရူပေါ+ ယာသော ဝိယာသော - ဖေါက်ပြန်သော+ အစာ၊ ခါဒိတာဝသေ
 သံ-(စားအပ်ပြီးမှ အကျန်)ဥစ္စိန္တံဝါ-စွန့်ပစ်အပ်သော အစာ၊ ဂဏှဒန္တန-
 ယူသော ရဟန်းသည်၊ ခါဒိတာဝသေသံ - စားအပ်ပြီးမှ ကြွင်းကျန်သော၊
 ဆန္ဒိတံ-စွန့်ပစ်အပ်သော အစာကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူနိုင်၏၊ ဝါ-ယူကောင်း၏၊
 ခါဒန္တေ-စားနေသော သတ္တဝါတို့ကို၊ ဆဇ္ဇာပေတွာ-၍၊ ဂဏှိတံ - ယူခြင်းငှါ၊
 ယဒိ သက္ကောတိ၊ (ဝေသတိ)၊ တေဗ္ဗိ- ဤ စားအပ်ဆဲ အစာကိုလည်း၊ (ဂဏှိ
 တံ) ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ပန- ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ အတ္တဂုတ္တတ္ထာယ-
 မိမိကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း၊ ပရာနဒယတာယစ - တပါးသော
 ခြင်္သေ့စသော သတ္တဝါ သနားခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်အကျိုးငှါ၎င်း၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-
 မယူလိုက်၊ ဝါ- မယူသင့်၊

ဩဒန၊ ပေ၊ ဝတ္ထု၊ သု-ဆွမ်းကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု၊ ခဲဘွယ်ကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု၊
 မှိုကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု၊ ကြိုကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု၊ တည်သီးကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု
 တို့၌၊ အပရဿ ဘာဝံ ဒေဟီတိ-ဟူ၍၊ အသန္တံ- ထင်ရှားမရှိသော၊ ပုဂ္ဂလံ-
 ကိုအာဟ၊ (အပရဿ ဟု ပြောပြီ-ဟုလို)၊ အမူလတံ အဂ္ဂဟေသီတိ-ကား၊
 သာမိကေသု-အလှူ ရှင်တို့သည်၊ ဒေန္တေသု-ပေးနေကုန်စဉ်၊ ဝေ-ဤသို့ အခြေ
 အမြစ်မရှိသော ဥစ္စာကို၊ အဂ္ဂဟေသီ-ယူပြီး၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု၊ ပါရာဇိကဿာ
 တိ-ကား၊ သာမိကေဟိ-တို့သည်၊ ဒိန္တံ-ပေးအပ်သောဝတ္ထုကို၊ အဂ္ဂဟေသိ၊
 တေန-ထို ကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္ထာ-ဟောတော်
 မူအပ်ပြီ၊ အာပတ္တိ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယဿာတိ-ကား၊ အနေန-
 ဤရဟန်းသည်၊ သော သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ-အကြင် သမ္ပဇာနမုသာဝါဒကို၊
 ဝုတ္ထော - ဆိုအပ်ပြီ၊ တသ္မိံ ပန - ထို သမ္ပဇာနမုသာဝါဒကြောင့်ကား၊ ပရ
 တော-၌၊ တေကဋုလယာဂုဝတ္ထုသ္မိံ ဝိယ - တေကဋုလယာဂုဝတ္ထု၌ကဲ့သို့၊
 [ထို ဝတ္ထု၌ မုသားပြော၍ ယာဂုကို တောင်းခြင်းကြောင့် မုသာဝါဒချင်း
 တူသည်၊] ပါစိတ္တိယံ-ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

အတ္တ၊ ပေ၊ နုဒယတာယစ ။ ။ ခြင်္သေ့စသော သတ္တဝါတို့သည် မိမိတို့စားနေစဉ်
 လှူယူသူကိုရန်မုတတ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ရန်မုလျှင် မလုံခြုံသောကြောင့် မိမိကိုလုံခြုံစေခြင်းငှါ၊
 [တံနိမိတ္တပဗ္ဗဝတော- ထိုယူခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဘေးဥပါဒ်မှ၊ အတ္တာနံ
 ရက္ခဏတ္ထာယ။] ထို ခြင်္သေ့စသော တိရစ္ဆာန်တို့၌ သနားခြင်းကို “ ပရာနဒယ ” ဟု
 ဆိုသည်၊ သူတို့ဆာလောင်၍ စားနေသည်ကို ထွက်ပြေးအောင်လုပ်၍ ယူခြင်းသည်
 သူတို့ကို မသနားရာရောက်၏။ [ပရဗြိ + အနုဒယာ ယဿာတိ ပရာနဒယော။]

ပန-ဆက်၊ ဂဟဏေ-ယူခြင်း၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-
 တည်း၊ သံဃဿ-၏၊ သန္တကံ-ကို၊ (သာမညကံ)၊ သမ္ပတေနဝါ-သံဃာသည်
 သမုတ်အပ်သော ရဟန်းသည် သော်၎င်း၊ ဝါ- သမ္ဘုတိရသော ရဟန်းသည်
 သော်၎င်း၊ အာဏတ္တေဟိ - သမ္ပတရဟန်းသည် စေခိုင်းအပ်ကုန်သော၊
 [သမ္ပတေန အာဏတ္တေဟိ၊] အာရာမိကာဒီဟိဝါ - အာရာမစောင့် အာရှိသု
 တို့သည်သော်၎င်း၊ ဒိယျမာနံ- ပေးအပ်သည်ကို၎င်း၊ (ဝိသေသကံ)၊ ဝိဟိနံ-
 လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ သန္တကံ-ကို၊ (သာမညကံ)၊ သာမိကေနဝါ-ဥစ္စာရှင်သည်
 သော်၎င်း၊ အာဏတ္တေနဝါ - ဥစ္စာရှင်သည် စေခိုင်းအပ်သူသည် သော်၎င်း၊
 ဒိယျမာနံစ- ကို၎င်း၊ (ဝိသေသကံ)၊ အပရဿဘာဂံ ဒေဟိတိ- ဟိဟူ၍၊ ဝါ-
 အခြားတယောက်၏ အဖို့ကို ပေးပါဥျး ဟူ၍၊ ဝတ္တာ - ပြော၍၊ ဂဏ္ဍတော-
 ယူသောရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ အညေန - ဆိုအပ်ပြီးသော ၄
 မျိုးမှ အခြားသူသည်၊ [ဆိုအပ်ခဲ့သော သမ္ပတ, အာဏတ္တ, သာမိက, အာဏတ္တ
 ၄ မျိုးမှ တပါးသူသည်၊] ဒိယျမာနံ - ကို၊ ဂဏ္ဍန္တော - ယူသောရဟန်းကို၊
 ဘဏ္ဍေယျေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [အပရဿ ဘာဂံ ဒေဟိတိ - အသန္တံ ပုဂ္ဂလံ
 ဒေသေတွာ - မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို (မည်သူ၏အတွက် ဟု ညွှန်ပြ၍) ဂဟိတတ္ထာ
 ဘဏ္ဍဒေယျန္တိ ဝုတ္တံ၊]

အသမ္ပတေနဝါ-မသမုတ်အပ်သောရဟန်းသည်သော်၎င်း၊ အနာဏတ္တ
 နဝါ - မစေခိုင်းအပ်သူသည် သော်၎င်း၊ ဒိယျမာနေ - ပေးအပ်သော်၊ ဝါ-
 ပေးအပ်စဉ်၊ [ဂဏ္ဍန္တော စပ်ဘို့ရန် “ ဒိယျမာနံ ” ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏၊]
 အပရစ္စိ ဘာဂံဒေဟိတိ - ဟိဟူ၍၊ ဝါ- နောက်တဖို့ကိုလည်း ပေးပါဥျးဟူ၍၊
 ဝတ္တာ ဝါ- သော်၎င်း၊ ကုဋဝဿာနိ-ကေဒံကျစ်သောဝါတို့ကို၊ ဂဏေတွာ
 ဝါ- ရေတွက်၍သော်၎င်း၊ [၁၀ ဝါ မရဘဲ “ ၁၀ ဝါ ရပြီ ” စသည်ဖြင့်
 ရေတွက်၍၊] ဂဏ္ဍန္တော-ယူသောရဟန်းကို၊ ပတ္တစတုတ္ထေဝိယ- ပတ္တစတုတ္ထ
 ၌ကဲ့သို့၊ တဿ - ထို ပေးသူ၏၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ကြုံမြောက်ရာ အခါ၌ပင်၊
 ဘဏ္ဍေယျေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [အပရိပိ ဘာဂံ ဒေဟိတိ ဝုတ္တေဟိ- “ နောက်
 တဖို့ကို ပေးပါဥျး ” ဟု ပြောအပ်သော်လည်း၊ သံဃသန္တကတ္ထာ အမူလက
 မေဝ (အခြေအခြစ်ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသော အဖို့ကိုပင်) ဂဟိတံတိ ဥဒ္ဓါရေယေဝ
 ဘဏ္ဍေယျေန ကာရေတဗ္ဗော၊] ဣတရေဟိ - အခြားသူတို့သည်၊ [အသမ္ပတ,
 အနာဏတ္တတို့မှ တပါးသော သမ္ပတ , အာဏတ္တ တို့သည်၊] ဒိယျမာနံ -
 ပေးအပ်သော ပစ္စည်းကို၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဂဏ္ဍတော - ယူသော ရဟန်း၏၊
 [အပရိပိ ဘာဂံဒေဟိ ဟု ဆို၍ ဖြစ်စေ, ကုဋဝဿ စသည်ကို ရေတွက်၍ဖြစ်စေ

ယုခြင်းကို“ဝေ”ဟု ဆိုသည်။]ဘဏ္ဍဒေယျ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ သာမိကေ န-ဥစ္စာရှင်သည်။ ဝါ-က၊ ဣမဿ - ဤရဟန်းအား၊ ဒေဟိ- အပိုပေးလိုက် ပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့မြော၍၊ ဒါပိတံဝါ- ပေးစေအပ်သော ဥစ္စာကိုသော် ၎င်း၊ သယံ - ဥစ္စာရှင်ကိုယ်တိုင်၊ ဒိန္နံဝါ - ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုသော်၎င်း၊ သုဒိန္နံ - ကောင်းစွာ ပေးအပ်ပြီ၊ ဣတိအယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣတ္ထေ- ဤ အပရဿ ဘာဝံဒေဟိ စသောစကားရပ်၌၊ သဗ္ဗ အဋ္ဌကထာ ဝိနိစ္ဆယတော- အလုံးစုံသော အဋ္ဌကထာတို့၏အဆုံးအဖြတ်မှ၊ သာဓော-ကောင်းမြတ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း။

ဩဒနိယဗရာဒိဝတ္ထုသု-ဩဒနိယဗရ အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ ဩဒနိယ ဗရံနာမ-ဩဒနိယဗရ မည်သည်၊ ဝိက္ကယိကဘတ္တပစန ဗရံ-ရောင်းသူတို့၏ ထမင်းချက်ရာအိမ်တည်း၊ ဝါ-ထမင်းချက်ရုံတည်း၊ [အဘိဓာန်၌ ရောင်းသူကို “ဝိက္ကယိက”ဟု ရှိ၏၊ ဝိက္ကယံ- ရောက်ခြင်းကို+ ကရောတိဘိ ဝိက္ကယိကော၊] သုနဗရံနာမ-မည်သည်၊ ဝိက္ကယိက မံသပစနဗရံ - ရောင်းသူတို့၏ အသား ချက်ရာအိမ်တည်း၊ ဝါ-အသားချက်ရုံတည်း၊ ပုပဗရံနာမ- မည်သည်၊ ဝိက္က ယိကဓဇ္ဇကပစနဗရံ - ရောင်းသူတို့၏ ခဲဘွယ်ချက်ရာအိမ်တည်း၊ [ပေါင်မို့ဖို စသည်မျိုးကိုဆိုသည်။] ဣတ္ထေ-ဤဝတ္ထုတို့၌၎င်း၊ ပရိက္ခာရဝတ္ထုသုစ-ပရိက္ခာရ ဝတ္ထုတို့၌၎င်း၊ သေသံ - ကြွင်းသော ပုစိအပေါင်းသည်၊ ပါကဋမေဝ - သာ၊ [ပင်ကိုယ်အတိုင်းထားအပ်သော လက်ဝတ်တန်ဆာမလုပ်ရသေးသောဝတ္ထု ကို “ဘဏ္ဍာ ” ဟု ခေါ်၏၊ အသုံးအဆောင် တန်ဆာစသည် လုပ်ပြီးသော ဝတ္ထုကို “ပရိက္ခရာ” ဟု ခေါ်သည်။]

ဝိဋ္ဌာတ္ထုသိံ - ဝိဋ္ဌဝတ္ထု၌၊ သောဘိက္ခု- သည်၊ [ထို ဝတ္ထု၌ လာသော ရဟန်းသည်၊] ပရိကပ္ပေတွာ - ကြံဆ၍၊ ဝေဋ္ဌာနံ - ဤ အရပ်သို့၊ သမ္ပတ္တိ- ရောက်ပြီးသော ဘဏ္ဍာကို၊ ဝဏှိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သင်္ကာမေသိ- ပြောင်းရွှေ့ပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊ သင်္ကာမနေ-

သုဒိန္နံ။ ။ “အပရဿ ဘာဝံ ဒေဟိ-အခြားတယောက်ဖို့ ပေးပါဦး”ဟု ဆို၍ တောင်းရာ၌ “အခြားတယောက် မရှိသောကြောင့် ဥစ္စာရှင်၏ ဘဏ္ဍာကိုပင် ညာ၍ တောင်းရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် အောက်၌ ဘဏ္ဍဒေယျဟု ဆိုခဲ့သည်၊ ဤနေရာ၌ကား “ အပရံပိဘာဝံ ဒေဟိ-အခြားတဖို့ ပေးပါ” ဟု တောင်းသောကြောင့် ဥစ္စာကိုပင် ထပ်တောင်းရာ ရောက်သောကြောင့် ဥစ္စာရှင်က ပေးရာ၊ အပေးခိုင်းရာ၌ ဘဏ္ဍဒေယျ မထိုက်၊ ထို့ကြောင့် သုဒိန္နံ ဟု ဆိုသည်၊ သို့သော် အညာတကပိညတ္တိကား ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။

ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၌၊ အဝဟာရော၊ နတ္ထိ-မရှိသေး၊ ပန-ဆက်၊ သင်္ကာမေတွာ-
 ပြီး၍၊ ပရိကပ္ပိတောကာသတော-ကြံဆအပ်သော အရပ်မှ၊ ဂဟဏေ-၌၊
 ပါရာဇိကံ၊ ဝုတ္တိ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ စ - ဆက်၊ ဧဝံ - သို့၊ ဟရန္တော-
 ဆောင်သောရဟန်းကို၊ (ကာရေတဗ္ဗော၌စပ်၊) ပိဋကေ-အင်းပျဉ်၌၊ ထေယျ
 စိတ္တံ-သည်၊ ယဒိ နတ္ထိ၊ (ဝေသတိ)၊ ထပိကံ- သပိတ်အိတ်စသည်ကို၊ အဋ္ဌါ
 ပေတွာ - အဘိုးမြတ်စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ ပိဋကေပိ-
 ၌လည်း၊ (ထေယျစိတ္တံ) ယဒိ အတ္ထိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဥဘော - ၂ မျိုးလုံးတို့ကို၊
 အဋ္ဌါပေတွာ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ဘိသိအာဒိနိ- ဘိသိ
 အစရှိကုန်သော၊ တီဏိဝတ္ထုနိ ပါကဏှာနေဝ၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟာဒိသု-ဝိဿာ
 သဂ္ဂါဟ အစရှိကုန်သော၊ တီသုဝတ္ထုသု၊ [ဝိဿာသဂ္ဂါဟနှင့် သကသညီ
 ၂ ဝတ္ထု။] ဂဟဏေ - ယူခြင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အာဟရာ
 ပေန္တေသု-ဥစ္စာရှင်တို့က ဆောင်စေကုန်လသော်၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊
 ဝိဏ္ဏာယ-၄၊ ပပိဋဿ-ဝင်သော ရဟန်း၏၊ ပပိဋိသော-အဖို့သည်၊ ဝါ-ကို၊
 အန္တောဥပစာရသိမာယံ-ဥပစာရသိမ်မိအတွင်း၌၊ [ကျောင်းတိုက် ဥပစာ
 အတွင်းကို ဆိုသည်။] ဝိတဒဿဝ- တည်သော ရဟန်း၏ (အတွက်သာ)၊
 ဂဟေတုံ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဒါယကာ-အလှူရှင်တို့သည်၊ ဘန္တေ-
 တို့၊ ဗဟိဥပစာရဋ္ဌာနဓိ- ဥပစာရသိမ်မိ ပြင်ဘက်၌ တည်သော ရဟန်းတို့၏
 အတွက်လည်း၊ ဘာဝံ-ကို၊ ဂဏှာယ၊ အာဝတိာ၊ ပရိဘူဒိဿန္တိ - သုံးစွဲကြပီ
 ကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ - သို့၊ ယဒိ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ - ဤသို့ လျှောက်ကုန်လသော်၊
 အန္တောဝါမဋ္ဌာနဓိ-ရွာတွင်း၌ တည်ကုန်သောရဟန်းတို့၏လည်း၊ (ဘာဝံ)
 ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတ္ထိ-ဤဝတ္ထုတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊
 ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သာ။

သတ္တသု-နံသော၊ အမ္မစောရကာဒိဝတ္ထုသု- အမ္မစောရက အစရှိသော
 ဝတ္ထုတို့၌၊ ပံသုကုလသညာယ - ပံသုကုဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ ဂဟဏေ -
 ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပေတကြံ- ထိုသို့ သုံးစွဲရာ၌၊ အယံ- ကား၊
 ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ သာမိကာပိ-တို့သည်လည်း၊ သာလယာ-တွယ်တာခြင်း
 ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ - နအံ)၊ စောရာပိ သာလယာ (ဟောန္တိ)၊ ပံသုကုလ

ဝိဏ္ဏာယ ပပိဋဿ ။ ။ ဝိဿာသဂ္ဂါဟဝတ္ထု၌ ဆွမ်းခံဝင်သောရဟန်း၏ အဖို့ကို
 ယူထားသောကြောင့် ဤစကားကို ဆိုသည်။ သံသိကပစ္စည်းကို ဝေဘန်သောအခါ
 ဥပစာရသိမ်တွင်းရှိ သံသဿာ ဝေကောင်း၏၊ ဒါယကာက အထူးမလျှောက်လျှင်
 ဥပစာရသိမ်အပြင်ဘက်၌ ရောက်နေသူများအတွက် ဝေကောင်းကြောင်း သတိပြုပါ။

သညာယ-ဖြင့်၊ ခါဒန္တဿ-ခဲစားသောရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊
 ထေယျစိတ္တေန၊ ဂဏ္ဍတော - ယုသောရဟန်း၏၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ဌှပ်ပင်၊ အဝ
 ဟာရော (ဟောတိ)၊ ပေါသာမိကာ၊ နိရာလယာ-တွယ်တာခြင်းရှိကုန်သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ စောရာ သာလယာ (ဟောန္တိ)၊ ပုန၊ ဂဏိဿာမ-န်အံ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ - သော၊ ဂဟနဋ္ဌာနေ - ရှုပ်ထွေးသောအရပ်၌၊ ဒိပိ
 တွာ-ပစ်ချ၍၊ ဂတာ-န်သည်၊ (ဟောန္တိ - န်အံ၊) [စောရာ သာလယာကိုပင်
 “ပုန၊ ပေါဂတာ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဒေဝဝနယော၊ ဥဘောဝိ - သာမိက
 စောရ ၂ ယောက်လုံးတို့သည်လည်း၊ နိရာလယာ (ဟောန္တိ)၊ ပေါ၊ ထေယျ
 စိတ္တေန (ခါဒတော) ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ [ဝိဟိသန္တကဓုတပါး သံဃသန္တက ဌှက်ကား၊] သံဃဿ-၏၊
 အဗ္ဗာဒိယု- အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော) သံဃာရာမေ-
 ၌၊ ဇာတံ-ဖြစ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အာနေတွာ-၍၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်
 သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ပဉ္စမာသကံ- ကိုသော်၎င်း၊ အတိရေကပဉ္စ
 မာသကံ-ကိုသော်၎င်း၊ အဋ္ဌနကံ- ထိုက်တန်သောသရက်သီး စသည်ကို၊
 အဝဟရန္တဿ - ၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပစ္စန္တေ - တိုင်းပြည်၏ အစွန်
 အဖျား၌၊ စောရူပဒ္ဓဝေန - ခိုးသူဘေးကြောင့်၊ ဝါမေယု - ရွာတို့သည်၊ ဝုဋ္ဌ
 ဟန္တေယု-ထွက်ပြေးကုန်လသော်၊ [ဝါမဖြင့် ဝါမိကကို (အဘေဒေါပစာရ၊
 ဌာနပစာရအားဖြင့်) ယူ၊ တစုံတခုသောဘေးကြောင့် ထွက်ပြေးရခြင်းကို
 “ဝုဋ္ဌဟန္တေယု” ဟု ဆိုသည်။] ဘိက္ခုဝိ - တို့သည်လည်း၊ ဝိဟာရေ - တို့ကို၊
 ဆဗ္ဗေတွာ၊ (ဝစ္ဆန္တိ၌စပ်) ပုန၊ ဇနပဒေ - ဇနပုဒ်သည်၊ အာဝသန္တေ -
 ပြန်လာ၍ နေလသော်၊ [ဇနပဒဖြင့် ဇာနပဒိကကိုယူ၊ ဇာနပဒိကေယု ပုန
 အာဂတိာ ဝသန္တေယု။] အာဂမိဿာမ-ငါတို့လည်းပြန်လာကုန်အံ့၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ သ ဥဿာဟာဝ - ပြန်လာဘို့ရန် အားထုတ်ခြင်း ရှိကုန်သည်သာ၊
 (ဟုတွာ)၊ ဝစ္ဆန္တိ-န်အံ့၊ ဘိက္ခု-အာဂန္တ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ တာဒိသံ-သော၊
 (သံဃာ မရှိသော)၊ ဝိဟာရံ - သို့၊ ပတွာ-၍၊ အဗ္ဗပတ္တာဒိနိ - သရက်သီး
 မှည့် အစရှိသည်တို့ကို၊ [ပရိဘုဉ္ဇန္တိ - ၌စပ်၊] ဆဒ္ဓိတကာနိတိ - စွန့်ပစ်အပ်
 ကုန်ပြီဟူ၍၊ ပံသုကူလသညာယ-ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ-န်အံ့၊ အနာပတ္တိ- တည်း။

အဝိသေသေနုရတ္ထံ။ ။ ပြန်လာမည်ဟု သ ဥဿာဟ၊ နိရုဿာဟဟု မခွဲခြားသံ
 သာမညစကားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ၊ ထိုစကားသင့်၏ - သံဃိကပစ္စည်း၌ ၂ ပါး ၃ ပါးက
 နိရုဿာဟဖြစ်ရုံဖြင့် အသံဃိကမဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် သ ဥဿာဟ နိရုဿာဟဟု
 အထူးဆိုဘွယ်မလို၊ ထို့ကြောင့်ပင် သာမညအားဖြင့် ဆိုသည်။

ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပရိဘူတော-၏၊ အဝဟာရော- သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဘဏ္ဍ- ကို၊ အဋ္ဌါပေတွာ- စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော- ၏၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ဌ်၎င်း၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယဉ္ဇ-ဌ်၎င်း၊ အဝိသေသေန- သာမည အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ (ဏိ)၊ ဆဒ္ဓိတဝိဟာရေ ပန၊ပေ၊ သန္တ ကတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဆဒ္ဓိတဝိဟာရေပန-ဌ်ကား၊ ဇလာဇလံ-သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီး ကို၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပရိဘူတော- ၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ကသ္မာ- နည်း၊ အာဂတာနာဂတာနံ-ရောက်လာကုန်ပြီး၊ မရေခံလာကုန်သေးသော ရဟန်းတို့၏၊ သန္တကတ္တာ- ဥစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။]

ပန-ကား၊ [သံဃိကအဘိဓမ္မာ တပါးကား။] ဂဏသန္တကေ-ဂိုဏ်း၏ဥစ္စာ ဖြစ်သောကျောင်းဌ်၎င်း၊ [သုတ္တန္တိက စသောဂိုဏ်းကိုဆိုသည်။]ပုဂ္ဂလိကေ- ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဖြစ်သော ကျောင်းဌ်၎င်း၊ သ ဥဿာဟမတ္တမေဝ-ပြန်လာဥး မည်ဟု အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းသည်သာ၊ ပမာဏံ-ပမာဏတည်း။ [ဥစ္စာရှင်ကို ဂဏ - ပုဂ္ဂလဟု ပိုင်းခြားပြီးဖြစ်၍ ထိုသူတို့က ပြန်လာမည်ဟု ဥဿာဟရှိသေးလျှင် ပါရာဇိက, ဥဿာဟမရှိလျှင် ပါရာဇိကမဟုတ်-ဟူလို။] ပန - ဆက်၊ တတော - ထိုဂိုဏ်း၏ ဥစ္စာဖြစ်သောပစ္စည်း , ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော ပစ္စည်းမှ၊ အဗ္ဗပတ္တာဒိ - ကို၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ - အမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သစေဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကုလဒုသကဒုတ္တံ- ကုလဒုသကဒုတ္တံသည်၊ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန, ဒေန္တော-ပေးသော ရဟန်းကို၊ အဂ္ဂေန ကာရေတဗ္ဗော၊ သံဃိကေပိ - သံဃိကဥစ္စာ၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ သေနာသနတ္ထာယ-ကျောင်းအကျိုးငှါ၊ နိယမိတံ-မှတ်သား

ဆဒ္ဓိတ၊ပေ၊ဝါရာဇိက။ ။ဤစကားသည် မဟာပစ္စရိသင်္ခေပဋ္ဌကထာတို့ ကောင်း တည်း။ “ဆဒ္ဓိတဝိဟာရေပန”ဟု “ပန”ပါသည်ကား ထိုအဋ္ဌကထာများ၏ ကျမ်းရင်း ဌ်ပင် ပါသောကြောင့်တည်း။ “န ပါရာဇိကံ”ဟု န-ပါသည်ကား မသင့်၊ “အာဂတာ ၊ပေ၊သန္တကတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်ကို တောက်ပါ၊ ဆဒ္ဓိတဝိဟာရဟူသည် တစုံတခု သော တေးကြောင့် သံဃာမနေဘဲ စွန့်အပ်သော (ပြုခဲ့သော) ကျောင်းတည်း၊ ရှေ့၌ ထိုကဲ့သို့ ဆဒ္ဓိတ ကျောင်းရှိ အဗ္ဗပတ္တ စသည်ကို ထေယျစိတ်ဖြင့် သုံးလျှင် အဝဟာရ ဟူသောစကားနှင့် အလားဘူပင်၊ နေ၎က်၌လည်း “ တတော ၊ပေ၊ ထေယျစိတ္တေန ဒေန္တော အဂ္ဂေန ကာရေတဗ္ဗော၊ သံဃိကေပိ ဒေဝေဝနယော”ဟု ဆိုလတံ့၊ တချို့က “အာဂတာနာဂတာနံ သန္တကတ္တာ”ကိုကြည့်၍ ထို အာဂန္တုကများလည်း ဆိုဝံသော ကြောင့် “န ပါရာဇိကံ”ဟု (န) ပါသောပါဠိကို နှစ်သက်ကြပေလိမ့်မည်၊ သို့သော် သူတို့ချည်း မငိုင်, အများသံဃာပိုင် ဖြစ်သောကြောင့် (တုံပစ္စည်းကို ကိုယ့်အတွက် သုံးစွဲရာ၌ မိုးရာရောက်သကဲ့သို့, ဤ၌လည်း) မိုးရာရေခံသည်၊ ထို့ကြောင့် န-ပေါ်သင့်။

အပ်သော ပစ္စည်းကို၊ [“ ကျောင်းပြုပြင်ဘို့ ” စသည်ဖြင့် ကျောင်းကိုမှတ်၍ လှူအပ်သောပစ္စည်း- ဟူလို့၊ ဥပလက္ခဏာနည်းဖြင့် သေနာသနကို မှတ်၍ပြု၏။ ပစ္စည်းလေးပါးကို သတ်မှတ်၍လှူရာ၌လည်း နည်းတူ။] ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊ ဒဒတော - ၏၊ ဒုတ္တံ (ဟောတိ)၊ ဣဿရဝတာယ- အစိုးရသု၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဒဒတော) ထုလွှစွယ် (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန (ဒဒတော) ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုသည်၊ နောစေ ပဟောတိ - အကယ်၍ ပါရာဇိက မလောက်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ အန္တေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [တန်ဖိုးအလိုက် ဒုတ္တံ၊ ထုလွှစွန်းဆုံးဖြတ်ပါ- ဟူလို့၊] ဥပစာရသီမာယ - ၏၊ ဗဟိ-၌၊ နိသီဒိတွာ- နေ၍၊ ဣဿရဝတာယ- ဖြင့်၊ ပရိဘူတော-၏၊ ဝီဝါ- သည်၊ (ဟောတိ)။

ဃဏ္ဍိ - ခေါင်းလောင်းကို၊ ပဟရိတွာ - ခေါက်၍၊ [ဃဏ္ဍိသဒ္ဓါသည် ခေါင်းလောင်း၊ ကြေးစည်၊ တုံး၊ စည်၊ သန်ချောင်းများကိုလည်းဟောနိုင်၏။] ကာလံ-အချိန်အခါကို၊ ယောသေတွာ - ကြွေးကြော်၍၊ မယံ - ငါ၏အတွက်၊ ပါပုဏာတိ-ရေခံ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ခါဒိတံ-ခဲစားအပ်သော သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီးကို၊ သုခါဒိတံ - ကောင်းစွာ ခဲစားအပ်ပြီ၊ ဃဏ္ဍိ* , အပ္ပဟရိတွာ- ၍၊ ကာလမေဝ, ယောသေတွာ-၍၎င်း၊ [မယံ ပါပုဏာတိ - စသည်ဆက်။] ဃဏ္ဍိမေဝ-ကိုသာ၊ ပဟရိတွာ-၍၊ ကာလံ, အယောသေတွာ-၍၎င်း၊ ဃဏ္ဍိဒ္ဓိ, အပ္ပဟရိတွာ-မူ၍၊ ကာလဒ္ဓိ, အယောသေတွာ-မူ၍၊ အညေသံ-အခြားရဟန်း တို့၏၊ နတ္ထိတာဝံ, ဥတွာ-သိ၍၎င်း၊ မယံပါပုဏာတီတိ- ငါ့အတွက်ရောက်၏ ဟူ၍၊ ခါဒိတံ-ခဲစားအပ်သောဖလာဖလကိုလည်း၊ သုခါဒိတံမေဝ၊ ပုပ္ဖါရာမ ဝတ္ထုဒ္ဓယံ-ပုပ္ဖါရာမဝတ္ထု ၊ ပါးအပေါင်းသည်၊ ပါကဋမေဝ။

ဣဿရဝတာယ ။ ။ “ သုတပါးကို ခွင့်ပန်နေဘွယ်မလို၊ ဤ နေရာမှာ ငါသာ လိုရင်း” ဟု အစိုးတရအနေအားဖြင့် ပေးလျှင် ထုလွှစွန်းအာပတ်သင့်၏။ ယခုအခါ အချို့တန်းကြီးများသည် (သရက်သီး, ငှက်ပြောသီးစသော) သံဃာပိုင်ပစ္စည်းများကို အစိုးတရလုပ်၍ ပေးမိတတ်ကြ၏။ သံဃာက မကြေနှပ်၍ အစားတောင်းလျှင် ဘဏ္ဍာ စား ပေးရမည်။ [ဣဿရောယေဝ ဣဿရဝါ၊ သုတ္တံ၌ ဝန္တုသကံ။]

သုခါဒိတံ ။ ။ (ဝေဘဂီယ တံဏ္ဍာဖြစ်လျှင်) ကျောင်းတိုက်တွင်း၌ ဖြစ်စေ ပြင်ဘက်၌ ဖြစ်စေ ထည်ရှိသော သံဃိကပစ္စည်းကို ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ တည်နေ သော ရဟန်းတို့သည် ဝေခြင်းငှါ မအပ်၊ ကျောင်းတိုက်တွင်းရှိ ရဟန်းတို့သည်သာ အများသိအောင် ပြုပြီးမှ ဝေဘန်ကောင်း၏။ “ ဃဏ္ဍိ* ပဟရိတွာ ၊ ပေ ၊ သုခါဒိတံ ” ဟူသော စကားသည် ကျောင်းတိုက်တွင်းမှာနေ၍ ခေါင်းလောင်းထိုးမှု စသည်ဖြင့် အများကြားအောင် ပြုပြီးမှ မိမိအတွက်ကျ-ရအောင် လုပ်ပြီး၍ စားအပ်သောကြောင့် “သုခါဒိတံ” ဆိုသည်-ဟု ဇီကာများဖွင့်ကြ၏။

ဝုတ္တဝါဒကဝတ္ထုတ္တယေ - ဝုတ္တဝါဒကဝတ္ထု ၃ ပါးအပေါင်း၌၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇေမိတိ-ကား၊ တယာ-သည်၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ ဟုတွာ၊ တဝ-၏၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ (တနည်း) တဝ ဝစနေန-သင့်အပြောဖြင့်၊ ဝဒါမိ-ပြောလိုက်အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [တယာ ဝုတ္တော ဟုတွာကိုပင် "တဝ ဝစနေန" ဟု အခြောင့်ဖွင့်သည်။] အနာဘတ္တိ တိက္ခ၊ ပါရာဇိကဿာတိ - ကား၊ သာမိကေဟိ-တို့သည်၊ ဒိန္နတ္ထာ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ နစ တိက္ခဝေ၊ ဝေ ဝတ္တဇ္ဇောတိ - ကား၊ အဟံ - သည်၊ တယာ - သည်၊ ဝုတ္တော ဟုတွာ , တဝ ဝစနေန-ဖြင့်၊ ဝဒါမိ-ပြောလိုက်အံ့၊ ဣတိဝေ-သို့၊ အညော-အခြားသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အညေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နဝတ္ထဇ္ဇော-မပြောဆိုလိုက်၊ ဣတိအတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ပရိစ္ဆေဒိ-အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ-၍၊ [“မည်၍ မည်မျှတန်သောပစ္စည်း” ဟု တန်ဖိုးပမာဏ အပိုင်းအခြားကို၎င်း၊ သင်္ကန်းသို့မဟုတ် ဆွမ်းစသည်ဖြင့် ပဋည်းဝတ္ထု အပိုင်းအခြားကို၎င်း “ပရိစ္ဆေဒ” ဟု ဆိုသည်။] ဣတ္ထန္နာမံ - ဤ အမည်ရှိသော ပစ္စည်းကို၊ တဝ ဝစနေန - ဖြင့်၊ ဝက္ခိဿာမိ - ယူလိုက်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝတ္ထု - ဆိုခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇေမိတိ-ကား၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ ဝုတ္တော ဟုတွာ, မမ ဝစနေန-ဖြင့်၊ ဝဒေတိ - ပြောပါလေလော့၊ ဣတိအတ္ထော၊ သေသံ - ကြွင်းသောပုဒ် အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ - သာ၊ စ - ဆက်၊ ဒီသု - ၂ ပါးကုန်သော၊ ဣမေသုပိ ဝတ္ထုသု-တို့၌လည်း၊ ပရိစ္ဆေဒိကတွာ, (မည်သည့်ပစ္စည်းကို မည်မျှ လောက် ပြောပါမည်ဟု အပိုင်းအခြားပြု၍) ဝတ္ထု-ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဟိ-အကျိုး ကား၊ ဣာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အပိုင်းအခြားကို ပြု၍ ပြောဆိုခြင်းဖြင့်၊ ဥပါရန္တာ-စွပ်စွဲခြင်းမှ၊ [ကိုယ်တော်တွေနယ် အလိုက်မသိ လိုက်တာ၊ ပစ္စည်းကို အပိုင်းအခြား မရှိဘဲ ပြောကြတယ် - ဟု အပြစ်တင် ခြင်းမှ၊] မုတ္တော-လွတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

မဏိဝတ္ထုတ္တယဿ-မဏိဝတ္ထု ၃ ပါးအပေါင်း၏၊ မဇ္ဈိမေ- အလယ်ဖြစ် သော၊ ဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ နာဟံအတလ္လကောတိ-ကား၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ ဝိလာနော- မကျန်းမာသူသည်၊ န - ဟုတ်ပါ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သေသံ- ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပါကဋ္ဌမေဝ။

ဝုတ္တဝါဒက ဝတ္ထုတ္တယေ ။ “ဝုတ္တော ဝဇ္ဇေမိ” ဟု လာသော ဝတ္ထုများကို “ဝုတ္တဝါဒကဝတ္ထု” ဟု ခေါ်သည်။ ဒုတိယဝတ္ထု၌ ယုဂသာဓုကံကို “သာဓုကယုဂံ” ဟု၎င်း၊ တတိယဝတ္ထု၌ တုလံကို “ပလယတံ-ပိုလ်အချိန်တရာ” ဟု၎င်း၊ ဒေါဏံကို “သောဋ္ဌသနာဋ္ဌိမတ္တံ-၁၆ ကွမ်းစားမျှ” ဟု၎င်း၊ ဋီကာဖွင့်သည်။

သုကရဝတ္ထုဒ္ဒယေ- သုကရဝတ္ထု ၂ ပါး အပေါင်း၌၊ ပဌမဿ-ရှေးဥျား
 စွာသော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ ဆာတဇ္ဇတ္ထံ - ဆာလောင်ခြင်းသည် နှိပ်စက်
 အပ်သော စိတ်ရှိသည်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ ကာရုညေန - သနားခြင်းကြောင့်၊ မောစိ
 တတ္တာ-လွတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ ကိဉ္ဇာပိ(ဟောတီ)၊ ပန-
 ထိုသို့ပင် အနာပတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သာမိကေသု - ဥစ္စာရှင် တို့သည်၊
 အသမ္ပုဋိန္ဒြေန္တေ သု-လက်မခံကုန်လသော်၊ [လွတ်လိုက်သည်ကို မကြေနှပ်လျှင်-
 ဟူလို၊] ဘဏ္ဍဒေယျံ(ဟောတီ)၊ တာဝမောန္တော-ထိုဝက်လောက်ကြီးသော၊
 မတသုကရောဝါ- သေပြီးသော ဝက်ကိုသော်လည်း၊ အာဟရိတ္တာ- ဆောင်
 ယူ၍၊ ဒါတဗ္ဗော - ၏၊ တဒ္ဓန္တံ - ထိုဝက်၏ တန်ဘိုးရှိသော၊ ဘဏ္ဍံဝါ-
 သော်လည်း၊ (ဒါတဗ္ဗံ-၏) ပါသဿာမိကေ-ကျော့ကွင်းရှင်တို့ကို၊ ကုဟိဒ္ဓိဝိ-
 တစုံတခုသော အရပ်၌လည်း၊ သစေနပဿတိ-အကယ်၍ မမြင်အံ့၊ (ဝေသတီ)
 ပါသဿာမန္တာ-ကျော့ကွင်း၏ အနီး၌၊ တဒ္ဓန္တံ - ထို ဝက်၏ အဘိုးကို
 ထိုက်တန်သော၊ သာဋကံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ကာသာဝံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊
 ထာလကံဝါ - ခွက်ကို သော်၎င်း၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်
 ထားလသော်၊ တေ- ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ အာဂတာ- ရောက်လာကုန်သည်၊
 (သမာနာ) ပဿန္တိ-မြင်နိုင်ကုန်၏၊ ဤဒိသေ၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ ထပေတွာဝ-
 ထား၍သာလျှင်၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပန-ကား၊ ဝေယျစိတ္တေန- ဖြင့်၊ မောစေန္တ
 သ- လွတ်ပစ်သော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကမေဝ-သာတည်း။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဝက်တို့တွင်၊ ကောစိ-အချို့သော၊ သုကရော- သည်၊
 စဏ္ဍသောတဗဒ္ဓနာဝါဝိယ-ကြမ်းသော ရေအယဉ်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သော လှေ
 သည်ကဲ့သို့၊ [ကြမ်းသော ရေပြင်မှာ တည်နေသည့်အတွက် ချည်ထားကြောင်း
 ထြိုးကို ဖြုတ်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် နေရာမှ ရွေ့သွားမည့် လှေကဲ့သို့၊]
 ပါသံ-ကျော့ကွင်းကို၊ ပါဒေန-မြေဖြင့်၊ ကနိတွာ- ဆွဲငင်၍၊ (တနည်း) ပါဒေန
 ကနိတွာ- ရုံးကန်၍၊ ပါသေ-သည်၊ ဆိန္ဒမတ္တေ - ပြတ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊

ဆာတဇ္ဇတ္ထံ။ ။ “ဇိဗန္တုသုက္ကေန- ဆာလောင်ခြင်း ဆင်းရဲသည်၊ ဝိဋ္ဌိတအတ္ထ
 သန္တာနံ-နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်အစဉ်ရှိသည်ကို” ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ “ဆာတ+အဓိ+
 အတ္ထ” ဟုခွဲ၍ ဆာတကို ဇိဗန္တု၊ အဓိကို ဝိဋ္ဌိတ၊ အတ္ထကို အတ္ထသန္တာနံ” ဟု သာရတ္ထ
 ဖွင့်သည်။ ဝိမတိန္ဒကား “ဆာထေန ဇိဗန္တုယ ဥဒရဂ္ဂိနာ ဖုတ္တံ ဒနံ၊ ဝိဋ္ဌိတံတိ အတ္ထော”
 ဟု ဖွင့်၊ “ဆာတ+ဖုတ္တံ” ဟု ခွဲ၍ “ဆာတ” အရ ဆာခြင်းဟူသော ဇိဗန္တုကို၎င်း၊
 ဖုတ္တံ၌ ဈေဓာတ်၏ ဒဟန အနက်ကို၎င်း ဖွင့်သည်။ “ ဆာခြင်းကြောင့် ဝမ်းဗီးသည်
 လောင်အပ်သည်ကို” ဟု ပေး။ [မြန်မာကလည်း “ဆာ+လောင်” ဟု ခေါ်သည်။]

ဌာနာစာဝနဓမ္မေန-ဌာနာစာဝန သဘောရှိသော၊ ဌာနေန-တည်ခြင်းဖြင့်၊
 ဌိတော - တည်နေသည်၊ ဟောတိ၊ ကောစိ (သူကရော) အတ္ထနော - ၏၊
 ဓမ္မတာယ-သဘောအားဖြင့်၊ ဌိတော(ဟောတိ)၊ [ရိုးရိုးရပ်နေသော ဝက်ကို
 ဆိုသည်၊] ကောစိ (သူကရော) နိပဇ္ဇော - အိပ်နေသည် (ဟောတိ)၊ ကောစိ
 (သူကရော) ကုဋပေါသေန - ကောက်ကျစ်သော ကျော့ကွင်းဖြင့်၊ ဗဒ္ဓေါ
 ဟောတိ၊ ယဿ-အကြင်ကျော့ကွင်း၏၊ အန္တေ-အဆုံး၌၊ ဓနုကံဝါ-လေးငယ်
 သည်သော်၎င်း၊ ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အင်္ဂုသကောဝါ-ချွန်းချိတ်သည်သော်၎င်း၊
 ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အညော-သော၊ ကောစိ- သော၊ ဒဏှကောဝါ-ဒုတ်ငယ်
 သည်သော်၎င်း၊ ဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဗဒ္ဓေါ၊ ဟောတိ - ၏၊ ယော - ယင်း
 လေးငယ် ، သို့မဟုတ် ချွန်းချိတ် ، သို့မဟုတ် တစုံတခုသော ဒုတ်ငယ်သည်၊
 တတ္ထတတ္ထ-ထိုထို အရပ်၌၊ ရုက္ခာဒိသု၊ လဂ္ဂိတွာ - ချိတ်၍၊ သုကရဿ - ၏၊
 ဝဓနံ - ကို၊ နိဝါရေတိ - တားမြစ်နိုင်၏၊ (သော - ထို ကျော့ကွင်းသည်)
 [လေးငယ် , သို့မဟုတ် ချွန်းချိတ် , သို့မဟုတ် ဒုတ်ငယ်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ရာ
 ကျော့ကွင်းသည်] ကုဋပေါသေနာမ-ကောက်ကျစ်သော ကျော့ကွင်းမည်၏။

တတြ - ထိုဝက်တို့တွင်၊ ပါသံ - ကို၊ ကဒိတွာ - ဆွဲငင်၍၊ ဝါ- ရှုန်းကန်၍၊
 ဌိတဿ - တည်သောဝက်၏၊ ပါသဗန္ဓနံ - ကျော့ကွင်းကို ချည်ကြောင်းကြီး
 ဟူသော၊ ဧကဓေဝ-သော၊ ဌာနံ- ဌာနတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုဝက်သည်၊
 ပါသေ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဗုတ္တဓတ္ထေဝါ-ပြေပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ဝါ-ပြေအပ်
 ပြီးကာမျှ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ဓိန္ဒမတ္ထေဝါ - ပြတ်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ဝါ-
 ဖြတ်အပ်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ပလာယတိ - ပြေးနိုင်၏၊ အတ္ထနော-၏၊ ဓမ္မ
 တာယ - အားဖြင့်၊ ဌိတဿ - တည်သောဝက်၏၊ ဗန္ဓနဉ္စ - ဖွဲ့ချည်ကြောင်း
 ကြီး၎င်း၊ စတ္တာရော - လေးဘက်ကုန်သော၊ ပါဒါ - တို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ပဉ္စ
 ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ နိပဇ္ဇဿ-အိပ်နေသောဝက်၏၊ ဗန္ဓနဉ္စ-၎င်း၊ သယနဉ္စ-
 အိပ်ရာ၎င်း၊ ဣတိ ဒွေ ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ ကုဋပေါသဗဒ္ဓဿ - ကောက်ကျစ်
 သောကျော့ကွင်းဖြင့် ဖွဲ့အပ်သောဝက်၏၊ ယတ္ထယတ္ထ-အကြင် အကြင်အရပ်၌၊
 ဝန္တတိ- ရောက်၏၊ တံ တဒေဝ- ထိုထို ရောက်ရာအရပ်သည်ပင်၊ ဌာနံ-ဌာန
 တည်း၊ တသ္မာ, တံ - ထိုဝက်ကို၊ တတော တတော- ထိုထိုအရပ်မှ၊ မောစေ
 န္တာ- ဖြေ၍လွှတ်ကုန်သော၊ ဒသဝိ- တကျိပ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသတိဝိ-
 ဖြစ်သော၊ သတံဝိ- ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ၊
 တတ္ထတတ္ထ-သို့၊ အာဂကံ-ရေခံလာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ, ဧကဓေဝ-သော၊ ဒါသံ-
 ကို၊ ပလာပေန္တာဝိယ-ပြေးစေသောရဟန်းတို့တို့သို့တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ပုရိ

မာနံ - ကုန်သော၊ တိဏ္ဍံ- ၃ မျိုးသောဝက်တို့၏၊ [ပါသံ ပါဒေန ကနိတွာ-
 စသော ဝက် ၃ မျိုးကိုဆိုသည်။] စတုပ္ပဒကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တနယေန၊ ဖန္ဒာပန
 ဌာနာစာဝနာနိ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သုနဒဒဋ္ဌိ-ခွေးသည် ကိုက်ယူအပ်သော၊
 [သာမိကေဟိ ဝိသဇ္ဇိတသုနခေန ဝဟိတံ၊] သုကရံ-ကို၊ ဝိသဇ္ဇာပေန္တဿာဝိ-
 လွတ်စေသောရဟန်း၏လည်း၊ ကာရုညာမိပ္ပါယေန-သနားခြင်း၌ဖြစ်သော
 အလိုကြောင့်၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ။

ပန-ကား၊ ပါသဌာနံ-ပါ-ကျော့ကွင်းရှိရာအရပ်သို့သော်၎င်း၊ သုနဒသမိဝံ
 ဝါ- ခွေး၏အနီးသို့သော်၎င်း၊ အသမ္ပတ္တိ - မရောက်သာသေးသောဝက်ကို၊
 ပဋိပတံ-ခရီးရင်ဆိုင်၊ ဝတ္ထာ-သွားနှစ်၍၊ ပဌမမေဝ-လျှင်၊ ပလာပေန္တဿ-
 ပြေးစေသောရဟန်း၏၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ယောဝိ - အကြင်ရဟန်းသည်
 လည်း၊ ဗဒ္ဒသုကရဿ-ဖွဲ့ခါနေသောဝက်အား၊ ဃာသဉ္စ-အစာကို၎င်း၊ ပါနီ
 ယဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ဗလံ-ကို၊ ဝါဟာပေတွာ- ပြီး၍၊ ဥတြဿော-
 ထိတ်လန့်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပလာယိဿတိ-လတံ၊ ဣထိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဥတ္တုဋ္ဌိ-
 ကြွေးကြော်ခြင်းကို၊ (ချောလှန်ခြင်းကို)၊ ကရေတိ-အံ့၊ သော-ထိုဝက်သည်၊
 စေပလာယတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပါသံ-ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-အား
 မရှိသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ [ကျော့ကွင်းကို ပြတ်လွယ်အောင်ပြု၍] ဥတ္တုဋ္ဌိသဒ္ဓေ
 န-ကြွေးကြော်သံဖြင့်၊ ပလာပေန္တဿာဝိ - ၏လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ ပန-
 ဆက်၊ ယော-ရဟန်းသည်၊ ဗလံ-အားကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ပလာယိဿတိ-အံ့၊
 ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ဃာသဉ္စ - အစာကို၎င်း၊ ပါနီယဉ္စ - သောက်ရေကို၎င်း၊
 ဒတွာ-၍၊ ဝစ္ဆတိ-အံ့၊ သော-ဝက်သည်၊ စေ ပလာယတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဘဏ္ဍ
 ဒေယျံ၊ ပါသံ-ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-ကို၊ ကတွာ- ၍၊ ဝစ္ဆန္တဿာဝိ- ၏လည်း၊ ဒေဝေဝ
 နယော၊ (ပါသေ-ကို) ဆိန္ဓေဝါ- ဖြတ်အပ်သော်၎င်း၊ ဒမေဝါ- မီးလောင်
 အပ်သော်၎င်း၊ ပလာယိဿတိ - တံ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ပါသသန္တိကေ -
 ကျော့ကွင်း၏အနီး၌၊ သတ္တိဝါ-ဒါးကိုသော်၎င်း၊ အဂ္ဂိံ ဝါ-မီးကိုသော်၎င်း၊
 ထပေတံ- အံ့၊ သုကရော - သည်၊ ပါသံ- ကို၊ စာလေန္တော - လှုပ်စေလျက်၊
 (ပါသေ-ကို) ဆိန္ဓေဝါ- ဖြတ်အပ်သော်၎င်း၊ ဒမေဝါ- မီးလောင်အပ်သော်
 ၎င်း၊ ပလာယတိ-အံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ၊ ပါသံ-ကို၊ ယဋ္ဌိယာ- လှန်တံဝါးနှင့်၊
 သဟ-ကွ၊ ပါတေတိ- ကျစေအံ့၊ [ကျော့ကွင်းထောင်ကြောင်း ဒုတ်နှင့်တကွ
 အောက်၌ဖြုတ်ချထားအံ့၊] ပစ္စာ-၌၊ သုကရော-သည်၊ တံ-ထိုကျော့ကွင်းကို၊
 မဒ္ဒန္တော - နင်းလျက်၊ ဝစ္ဆတိ - အံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ [ကျော့ကွင်းတခုလျှင်
 တကောင်သာ မိနိုင်ရကား တကောင်အတွက် ဘဏ္ဍာစားပေးပါ။]

သုကရော- သည်၊ အဒုဟလ ပါသာဏေဟိ- လတ်တလော သေစေတတ်
 သော ဖိကျောံတို့ဖြင့်၊ အတ္တန္တော-ဖိအပ်သည်၊ ဟောတိ-အံ၊ တံ- ထိုဝက်ကို၊
 ပလာပေတုကာမဿ-ပြေးစေလိုသည်ဖြစ်၍၊ အဒုဟလံ-ဖိကျောက်ကို၊ ကာရ
 ညေန- သနားခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခိပတော - ကြွမြှောက်သောရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍ
 ဒေယျံ၊ ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊ (ဥက္ခိပတော) ပါရာဇိကံ၊ ဥက္ခိတ္တမတ္ထေ -
 ကြွမြှောက်အပ်ပြီးကာမှ၍၊ အဂဇ္ဇိာ-မသွားသေးမှ၍၊ ပစ္စာ-၌၊ ဝစ္ဆတိ-အံ၊
 ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ- ဘဏ္ဍဒေယျသာတည်း၊ [ဝေဖြင့် ပါရာဇိက မကျသေးဟု
 ကန်၊] ဥက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ထပိတံ-သော၊ အဒုဟလံ- ကို၊ ပါတေတိ-အံ၊ ပစ္စာ-
 ၌၊ သုကရော- သည်၊ တံ-ထို ဖိကျောက်ကို၊ မဒ္ဒန္တော - လျက်၊ ဝစ္ဆတိ- အံ၊
 ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ ဩပါတေ-တွင်း၌၊ ပတိတသုကရဋ္ဌိ- ကျနေသောဝက်ကိုလည်း၊
 ကာရုညေန- ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓရတော- ထုတ်ဆယ်သောရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊
 ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊ (ဥဒ္ဓရတော) ပါရာဇိကံ၊ ဩပါတံ - ကို၊ ပူရေတွာ-
 ပြည့်စေ၍၊ နာသေတိ-ဖျက်ဆီးအံ၊ [တွင်းကို ဖိုထားအံ၊]ပစ္စာ-၌၊ သုကရော-
 သည်၊ တံ - ထိုတွင်းကို၊ မဒ္ဒန္တော - လျက်၊ ဝစ္ဆတိ၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ သုလေ-
 တံကျင်၌၊ ဝိဒ္ဓံ-ထိုးဖောက်အပ်သောဝက်ကို၊ ကာရုညေန- ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓရတိ-
 အံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ (ဥဒ္ဓရတိ)၊ ပါရာဇိကံ၊ သုလံ-ကို၊ ဥဒ္ဓ
 ရိတွာ-ထုတ်ဆယ်၍၊ ဆန္ဓေတိ-အံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ [ကျသော သားကောင်များ
 မတက်နိုင်အောင်တွင်းတူးခြင်း၊ ထိုတွင်း၌ကျသော သားကောင်များကို စူးစေ
 လို၍ ဒုတ်တံအချွန်ကို ထောင်ထားခြင်းကို ပြုတတ်ကြသည်။]

ပန- ဆက်၊ ဝိဟာရဘူမိယံ-ကျောင်းတိုက်၏နယ်မြေ၌၊ [ဝိဟာရသာမန္တာ
 အညပဒေသေ-ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ကျောင်းအနီးရှိတောချိုအရပ်ကို "ဝိဟာ
 ရဘူမိ" ဟုမှတ်၊]ပ'၊သေဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ အဒုဟလံဝါ - ဖိကျောက်ကို
 သော်၎င်း၊ ဩဒ္ဓန္တော - ထောင်ထားသူတို့ကို၊ ဝါရေတဗ္ဗာ - တားမြစ်ထိုက်
 ကုန်၏၊ (ကိ-ကုန်သနည်း)၊ ဧတံ-ဤ အရပ်သည်၊ မိဂဗ္ဗပါနံ- သားကောင်
 အပေါင်းတို့၏၊ ပဋိဿရဏဋ္ဌာနံ-ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာအရပ်ပါတည်း၊
 ဣဓေ - ဤအရပ်၌၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ ကရောထ- မပြုကြပါကုန်လင့်၊ ဣတိ - ဤသို့
 ပြော၍တားမြစ်ထိုက်ကုန်၏၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဟရာပေထ-ဆောင်စေ
 ကြပါကုန်လော့၊ ဝါ-ဖယ်ရှားစေကြပါကုန်လော့၊ ဣတိ၊ သစေ ဝဒန္တိ-န်အံ၊
 (ဧဝံသတိ)၊ ဟရာပေထံ-ငါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သယံ-မိမိတို့ကိုယ်တိုင်၊
 [ထောင်ထားသော မုဇိုင်းများကိုယ်တိုင်၊] (သစေ) ဟရန္တိ - အကယ်၍
 ဆောင်ယူသွားကုန်အံ၊ ငါ-အကယ်၍ဖယ်ရှားကုန်အံ၊ သုန္ဓရမေဝ-ကောင်း

သည်သာ၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ (သစေ) နေဝဟရန္တိ - အကယ်၍မူလည်း ကိုယ်တိုင် မဖယ်ရှားကုန်အံ့၊ ဟရိတံ- ၄၊ (သစေ) နဒေန္တိ - ကုန်အံ့၊ (ဝေဝ သန္တေသု-ဤသို့ဖြစ်ကုန်လသော်၊) ရက္ခံ- အစောင့်အရှောက်ကို၊ ယာစိတွာ-၍၊ ဟရာပေတု-၄၊ ဝန္တတိ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သဿရက္ခဏကာလေ-ကော်ကို စောင့်ရှောက်ရာအခါ၌၊ ခေတ္တေသု - လယ်တို့၌၊ ပါသေစ - တို့ကို၎င်း၊ အဒု ဟလပါသာဏာဒီနိစ - တို့ကို၎င်း၊ ကရောန္တိ - ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ကြံ၍ ပြုကြကုန်သနည်း၊ မံသံ- အသားကို၊ ခါဒန္တာ - ခဲစားကြကုန် လျက်၊ ဝါ-ခဲစားကြရင်း၊ သဿာနိ-ကောက်တို့ကို၊ ရက္ခိဿာမ- စောင့်ကုန် အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ (ကရောန္တိ)၊ သဿကာလေ- ကောက်ကိုစောင့်ရာ အချိန်သည်၊ ဝီတိဝတ္ထေ- ကုန်လွန်လသော်၊ တေသု- ထိုလယ်တောစောင့်သူ တို့သည်၊ အနာလယေသု- အာလယ မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ [ထောင်ထားသော ကျော့ကွင်းတို့၌ တွယ်တာခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊] ပက္ကန္တေသု- ဖဲသွားကုန် လသော်၊ တတ္ထ-ထိုကျော့ကွင်း စသည်တို့၌၊ ဗဒ္ဓိဝါ - ဖွဲ့မိနေသော သတ္တာကို သော်၎င်း၊ ပတိတံဝါ - ကျနေသော သတ္တာကိုသော်၎င်း၊ မောစေတံ - လွတ်စေခြင်း၄၊ ဝန္တတိ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။

မိဂဝတ္ထုဒ္ဓယေဝိ - မိဂဝတ္ထု ၂ ပါးအပေါင်း၌လည်း၊ သုကရဝတ္ထုသု - သုကရဝတ္ထုတို့၌၊ ဝုတ္တယဒိသောယေဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော (ဟောတိ)၊ မစ္ဆဝတ္ထုဒ္ဓယေဝိ - ၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ ပန-အထူးကား၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ကုမိန မုခံ-မြိုးဝကို၊ ဝါ - မြိုးအပေါက်ကို၊ ဝိဝရိတွာဝါ - ဖွင့်၍သော်၎င်း၊ ပစ္စာပုဂ္ဂတံ - မြိုးနောက်ပိတ်ကို၊ မုဒ္ဓိတွာဝါ - ဖြေ၍သော်၎င်း၊ ပသေန- နံပး၌၊ ဆိဒ္ဓိ-အပေါက်ကို၊ ကတွာဝါ-သော်၎င်း(တနည်း)ဆိဒ္ဓိ ကတွာဝါ- အပေါက်ဖောက်၍သော်၎င်း၊ ကုမိနတော-မှ၊ မစ္ဆေ - တို့ကို၊ ပေါထေတွာ- ရိုက်ပုတ်၍၊ ပလ္လာပေန္တဿ - ထွက်ပြေးစေသော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဘတ္တသိတ္ထာနိ-ထမင်းလုံးတို့ကို၊ ဒသေသတွာ-ပြု၍၊ ဝေဝ- ဤဆိုအပ်

ရက္ခံ၊ ဝေဝ၊ ဝန္တတိ ။ ။ မင်း၊ အဝတ်စသော ဆိုင်ရာအစိုးရထံသွား၍ “ ကျောင်း အနီး၌ သားကောင်များကို မထောင်ကြဘို့ရန် တားမြစ်ပေးပါ ” ဟု အစောင့်အရှောက် တောင်းခြင်းဟူသည် “ ထောင်ထားသည်ကို အဖယ်ခိုင်းခြင်း၊ မထောင်ဘို့ရန် တားမြစ် စေခြင်း ” တည်း၊ ထိုသို့တောင်းရာ၌ “ မည်သူဟာ ကျောင်းအနီးမှာ ထောင်ထား သည် ” ဟု နာမည်ကိုကား မညွှန်ပြရ၊ နာမည်ညွှန်ပြလျှင် ထိုသူ့ကိုဖမ်း၍ ဒဏ်တပ်သော် ဘက္ကဒေယျထိုက်လိမ့်မည်၊ ဒဏ်တပ်လျှင်ကား အပြစ်မရှိပါ။

ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ [ကုမိနမုခံ ဝိဝရိတွာဝါစသော နည်းဖြင့်၊] ပလာပေန္တ
 သာပိ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကုမိနေန-နှင့်၊ သယ၊ ဥဒ္ဓရတောပိ-ထုတ်ဆယ်
 သော ရဟန်း၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကေဝလံ - (ပုတ်ခတ်ခြင်း၊
 ထမင်းလုံးပြခြင်း မဘက်) သက်သက်၊ ကုမိနမုခံ-မြူးဝကိုမူလည်း၊ [နေံမှ
 ဝါကိုလိုက်စေ၊] ဝိဝရတိ-အံ၊ ပစ္စာပုဂ္ဂံ- နောက်ပိတ်ကိုမူလည်း၊ မုဗ္ဗတိ-
 အံ၊ ဆိဒ္ဓံဝါ - ကိုမူလည်း၊ ကရောတိ-အံ၊ မစ္ဆာပန - ကား၊ အတ္တနော၊ ဓမ္မ
 တာယ-အားဖြင့်၊ ပလာယန္တိ - ထွက်သွားကုန်အံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊
 ဝေ-သို့၊ [မြူးပေါက်ဖွင့်ခြင်း စသည်ကို၊] ကတွာ ဘတ္တသိတ္တာနိ၊ ဒေသေတိ-
 ပြအံ၊ မစ္ဆာ၊ ဂေါစရက္ခာယ-စားကျက်အကျိုးငှါ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ပလာယန္တိ-
 နံအံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-ပင်တည်း။

မုခံ-မြူးပေါက်ကို၊ အဝိဝရိတွာ-မုရှ်၎င်း၊ ပစ္စာပုဂ္ဂံ၊ အမုဗ္ဗိတွာ-၎င်း၊
 ပသေေန ဆိဒ္ဓံ၊ အကတွာ-၎င်း၊ ကေဝလံ- (ဖွင့်ခြင်းစသည်မဘက်) သက်သက်၊
 ဘတ္တသိတ္တာနိ၊ ဒေသေတိ-အံ၊ မစ္ဆာပန-ကား၊ ဆာတဇ္ဈတ္တာ-ဆာလောင်
 ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သီသေန - ဖြင့်၊
 ပဟရိတွာ - တိုးဝေ့၍၊ ဩကာသံ- ထွက်ခွင့်ကို၊ ကတွာ၊ ပေ၊ တုစ္ဆကုမိနဿ-
 အချီးနှိသောမြူး၏၊ မုခံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဝိဝရတိ-ဖွင့်ထားနှင့်အံ၊ ပစ္စာပုဂ္ဂံ
 ဝါ-လည်း၊ မုဗ္ဗတိ-ဖြေထားနှင့်အံ၊ ဆိဒ္ဓံဝါ-လည်း၊ ကရောတိ-ပြုထားနှင့်အံ၊
 အာဂတာဂတာ - လာကုန် လာကုန်သော၊ မစ္ဆာ - တို့သည်၊ ဒွါရပ္ပတ္တာ-
 အပေါက်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုဂ္ဂက ဆိဒ္ဓေဟိ - နောက်ပိတ်
 အပေါက်တို့ဖြင့်၊ ပလာယန္တိ-နံအံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-ပင်တည်း၊ တုစ္ဆကုမိနံ-
 ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဝုဗ္ဗေ-ချိ၍၊ ဝိပတိ-ပစ်ချအံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ၊ [ထိုမြူး၌
 ဝင်နိုင်သောငါးများ၏ တန်ဘိုးဖြင့်ဘဏ္ဍာစားပေးရမည်။] ဣတိ-အပြီးတည်း။

ယာနေ-ယာဉ်၌၊ ဘဏ္ဍ-သည်၊ ပီဋေ-၌၊ ထဝိကာယ-နှင့်၊ သဒိသံ-၏၊
 [ပီဋဝတ္ထုသို့ - စချီသောဝတ္ထု၌ ထဝိကာကို ခိုးပုံနှင့်တူ၏။] မံသပေသိဝတ္ထုမှ-
 မံသပေသိဝတ္ထု၌၊ အာကာသေ-၌၊ သစေ ဂဏှတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဂဟိတဋ္ဌာန
 မေဝ - ယူအပ်ရာ အရပ်သည်ပင်၊ ဋ္ဌာနံ - တည်း၊ တံ - ထိုဋ္ဌာနကို၊ ဆဟိ
 အာကာရေဟိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ဋ္ဌာနာ စာဝနံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧတ္ထ-ဤမံသပေသိ
 ဝတ္ထု၌၎င်း၊ ဒါရ၊ ပေဝတ္ထု၊ သုစ-ဒါရဝတ္ထု၊ ဂေါပါလကဝတ္ထု၊ ရဇကဝတ္ထု၊
 သာဠကဝတ္ထု၊ တို၌၎င်း၊ သေသံ-ကြွင်းသောအစီအရင်ကို၊ အဗ္ဗစောရကာဒိ
 ဝတ္ထုသု-တို့၌၊ ဝုတ္တနယေန ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ကုန္တိဝတ္ထုသို့-ကုန္တိဝတ္ထု၌၊ ယော-
 ရဟန်းသည်၊ သပ္ပိတေလာနိ - ထောပတ် ဆီ အစရှိကုန်သော၊ အပါဒဋ္ဌန

ကာနိ-တမတ်မတန်သော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ပုန-ဖန်၊ ဝေ-ဤသို့၊ နကရိဿာမိ - အံ၊ ဣတိ - သို့၊ သံဝရေ-စောင့်စည်းမှု၌၊ ဌတွာ- တည်ပြီး၍၊ ဒုတိယဒိဝသာဒီသုပိ-တို့၌လည်း၊ ပုန၊ စိတ္တေ-ယူကြောင်းစိတ်သည်၊ ဥပန္ဒေ-သော်၊ ဝေမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဓရနိက္ခေပံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ပရိဘူဇန္တော-သော်၊ သဗ္ဗမ္ဘိ-သော၊ တံ-ထိုထောပတ် ဆီစသည်ကို၊ ပရိဘူဇတိ-အံ၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ နေဝ အတ္ထိ၊ ဒုက္ကဋံဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ထုလ္လစ္စယံဝါ-သို့သော်၎င်း၊ အာပဇ္ဇတိ၊ [တပဲတန်အောက်ဖြစ်လျှင် ဒုက္ကဋံ, တပဲတန်အထက် တမတ်တန်အော်ဖြစ်လျှင် ထုလ္လစ္စည်းဟုလို၊] ပန-ထိုသို့ပင် ပါရာဇိကမကျပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ ဟောတိ၊ အယဒ္ဓိဘိက္ခု - ဤ သိက္ခာပုဒ်၌ လာသောရဟန်းသည်လည်း၊ ဝေမေဝ - ဤ အတိုင်းသာ၊ အကာသိ - ပြီ၊ တေန - ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု ပါရာဇိကဿာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဓရနိက္ခေပံ-ကို၊ အကတွာ-၍၊ ဒိဝေသေ ဒိဝေသေ-၌၊ ပရိဘူဇိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ထောက် ထောက်မ္ဘိ-ကိုလည်း၊ ပရိဘူဇတော-၏၊ ယသ္မိံ ဒိဝေသေ-၌၊ ပါဒတ္တနတံ-တမတ်တန်သည်၊ ပူရတိ-၏၊ တသ္မိံ-ထိုနေ၌၊ ပါရာဇိကံ၊ သံဝိဒါဝဟာရဝတ္ထုနိ- ဝတ္ထုတို့ကို၊ သံဝိဒါဝဟာရေ- ရ၌၎င်း၊ မုဗ္ဗိဝတ္ထုနိ- တို့ကို၊ ဩဒနိယယရာဒိဝတ္ထုသု- တို့၌၎င်း၊ ဒွေ-န်သော၊ ဝိယာသဝတ္ထုနိ - တို့ကို၊ အဗ္ဗစောရကာဒိဝတ္ထုသု - တို့၌၎င်း၊ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယနယေန - ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ - န်၏၊ ဒွေ-န်သော၊ တိဏဝတ္ထုနိ-တိဏဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ-သည်သာ။

အဗ္ဗဘာဇာပနာဒိဝတ္ထုသု - အဗ္ဗဘာဇာပန အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ တေဘိက္ခု - ထို အာဝဋ္ဌကရဟန်းတို့သည်၊ [ဤဝတ္ထုများ၌ လာသော ရဟန်းများ။] ပရိစ္ဆိန္ဒဘိက္ခုတံ - ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ရဟန်းရှိသော၊ [ဝိသတိံ သာဒိဝေသေန - ပရိစ္ဆိန္ဒာ ဘိက္ခု ဧတ္ထာတိ ပရိစ္ဆိန္ဒဘိက္ခုကံ။] ကေ - တခုသော၊ ဂါမကာဝါသံ-ရွာငယ်ကျောင်းတိုက်သို့၊ အဝမံသု-ရောက်သွားကုန်ပြီ၊ တတ္ထ - ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ ဘိက္ခု - အာဝါသိက ရဟန်းတို့သည်၊ ဖလာဖလံ-ကို၊ ပရိဘူဇမာနာပိ-သုံးဆောင်ကြပါကုန် သော်လည်း၊ တေသု-ထို အာဝဋ္ဌကရဟန်းတို့သည်၊ အာဝတေသု - ရောက်လာကုန် လသော်၊

ရု၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ ။ ။ ထောပတ်စသည်ကို ဇွန်းမြင့် တခါခပ်၍ သောက်ရာ၌ တမတ် တေန်သော်လည်း နေ့စဉ်သောက်မည် ဟု ကြံ၍ အနည်းငယ်စီ ခပ်သောက်ရာ၌ တမတ်တန် ပြည့်သောအခါ ပါရာဇိက ကျ၏၊ ဤစကားကို ထောက်၍ မီးရထားစသည်ကို တပဲလမ်း၌ ပိုက်ဆံမပေးဘဲ (ဆိုင်ရာကလည်း ခွင့်ပြုချက်ရှိဘဲ) နေ့စဉ် စီးလျှင် တမတ်တန် ပြည့်သောအခါ ပါရာဇိကကျ၏-ဟု မှတ်။

ထေရာနံ-အာဂန္တုကထေရ်တို့အား၊ ဖလာနိ-တို့ကို၊ ဒေဝ-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ကပ္ပိယကာရကေ- ကပ္ပိယကာရကတို့ကို၊ န အဝေါရံ-မပြောကြကုန်၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဝါ - ထိုသို့ မပြောခြင်းကြောင့်၊ တေဘိက္ခု - ထို အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်၊ သံဃိကံ - သံဃိက သစ်သီးသည်၊ အမှာကံ - ငါတို့အတွက်၊ န ပါပုဏာတိ ကိံ - မရောက်သတဲ့လော၊ ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ ဃဏ္ဍိ-ကို၊ ပဟရိတွာ-တီး၍၊ ဘာဇောပေဘွာ - ဝေဘန်စေ၍၊ တေသံပိ-ထိုအာဝါသိက ရဟန်းတို့အားလည်း၊ ဝဿဂ္ဂေန - ဝါစဉ်ဖြင့်၊ ဘာဝံ- အဖို့ကို၊ ဒတွာ - ၍၊ အတ္တနာပိ - မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိံသု - ပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ နေသံ-ထို အာဂန္တုက ရဟန်းတို့အား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနာပတ္တိံ ဘိက္ခဝေ ပရိဘောဂတ္တာယာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ [ပရိဘောဂတ္တာယာတိ- “ သံဃိကပရိဘောဂဝသေန ဝဟဏေတိ ပါဠိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ” ဤ ပါဠိကြွင်းကိုလည်း၍ ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ-ဟုလို၊] တဿ၊ ဣဒါနိပိ- ယခုခေတ်၌လည်း၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ အာဝါသိကာ - တို့သည်၊ အာဂန္တုကာနံ-တို့အား၊ နဒေန္တိ-ကုန်၊ ဖလဝါရေစ-သစ်သီးဝေရာ အလှည့် အကြိမ်သည်လည်း၊ သဗ္ဗတ္ထေ-သော်၊ အညေသံ-အခြားသော အာဂန္တုက ရဟန်းတို့၏၊ အတ္တိဘာဝံ-ကို၊ ဒိသွာ-မြင်လျက်၊ စောရိကာယ-ခိုးသူ၏ အမှု အရာဖြင့်၊ ဝါ-ခိုးကြောင် ခိုးဝှက်၊ အတ္တနာဝ- မိမိတို့ချည်းသာ၊ ခါဒန္တိ-န၏၊ တတ္ထ- ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ အာဂန္တုကေဟိ - တို့သည်၊ ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတွာ, ဘာဇော-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိံထုံ ဝဇ္ဇတိ။ [ဤစကားဖြင့် ကထိန်ခေတ်ဝယ် သင်္ကန်း များမှ တပါး အခြားသော သံဃိကပစ္စည်းများကို ဝေခိုက်၌ အာဂန္တုရှိလျှင် အာဂန္တုကိုလည်း ပေးရမည်-ဟု သတိပြုပါလေ။]

ပန-ကား၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ အာဝါသိကာ-တို့သည်၊ ရုက္ခေ- တို့ကို၊ ရက္ခိတွာ, ဖလဝါရေ - သစ်သီး ဝေလှည့်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထေ - သော်၊ ဘာဇော ခါဒန္တိ၊ [ရောက်လာကြသော အာဂန္တုက ရဟန်းတို့အားလည်း ဝေဘန်၍ စားကြသည်ကို “ ဘာဇော ခါဒန္တိ ” ဟု ဆိုသည်။] စတုသု- ကုန်သော၊ ပစ္စယေသု - ပစ္စည်းတို့၌၊ သမ္မာ - စွာ၊ ဥပနေန္တိ-ကပ်ဆောင်ကြ ကုန်၏၊ [အဗ္ဗမုလာဒိနိ ဒိတိဏိတွာ စိဝရာဒိသု စတုသု ပစ္စယေသု သမ္မာ ဥပနေန္တိ၊ သစ်သီးကို သင်္ကန်းဖြင့် ဖြစ်စေ ဆွမ်းစသည်ဖြင့်ဖြစ်စေ လဲလှယ်၍ သုံးစွဲကြသည်- ဟုလို၊] တတ္ထ- ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ အာဂန္တုကာ-တို့သည်၊ အနိဿရာ-အစိုးမရကုန်၊ ယေပိ ရုက္ခာ- တို့ကိုလည်း၊ စိဝရတ္တာယ-ငှါ၊ နိယ မေတွာ-မှတ်သားပြီး၍၊ ဒိန္နာ-ပေးလှူအပ်ကုန်ပြီ၊ [“ ဤသစ်ပင်က အသီးတို့ကို

ကပ္ပိယဗျားက ရောင်း၍ သင်္ကန်းလုပ်ကြပါ။ ဟု သင်္ကန်းအကျိုးငှါ သတ်မှတ်၍ လူ့အပ်သော သစ်ပင်များ-ဟူလို။] တေသုပိ- ထို သစ်ပင်တို့၌လည်း၊ အာဂန္တုကာ အနိဿရာ၊ [သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းကို သတ်မှတ်၍ လူ့အပ်သော ကြောင့် အာဂန္တုက ရဟန်းများသည် ဝေဘန်၍ စားခြင်းငှါ အစိုးမရကြ။] သေသပစ္စယတ္ထာယ-ကြွင်းသော ပစ္စည်းအကျိုးငှါ၊ နိယမေတွာ၊ ဒိန္နေသုပိ- လူ့အပ်သော သစ်တို့၌လည်း၊ ဒေဝေ နယော၊ ပန - ကား၊ ယေ - အကြင် သစ်ပင်တို့ကို၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ [သင်္ကန်းစသောပစ္စည်းအတွက် ဟု] အနိယမိတာ - မသတ်မှတ်အပ်ကုန်၊ အာဝါသိကာစ - တို့သည်လည်း၊ တေ- ထိုသစ်ပင်တို့ကို၊ ရက္ခိတွာ၊ ဝေပေတွာ- လုံခြုံစေ၍၊ စောဒိကာယ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ တေသု-ထိုသစ်ပင်တို့၌၊ အာဝါသိကာနံ-တို့၏ကတိကာယ-ကတိကဝတ်၌၊ န ဌာတဗ္ဗံ-မတည်ရာ။ [အာဂန္တုက ရဟန်းများသည် ခေါင်းလောင်းထိုးပြီး ဝေဘန်၍စားနိုင်ကြသည်-ဟူလို။] ယေ-အကြင်သစ်ပင်တို့ကို၊ ဖလပရိဘောဂတ္ထာယ - အသီးကို သုံးဆောင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဒိန္နာ - နံပြီ၊ အာဝါသိကာပိ-တို့သည်လည်း၊ နေ-ထို သစ်ပင်တို့ကိုပေ၊ တေသုယေဝ-ထို သစ်ပင်တို့၌သာ၊ တေသံ-ထို အာဝါသိကရဟန်းတို့၏၊ ကတိကာယ-၌၊ ဌာတဗ္ဗံ-ရာ၏။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၌၊ စတုန္ဒ-နံသော၊ ပစ္စယာနံ-တို့ကို၊ နိယမေတွာ၊ ဒိန္နံ-ပေးလူ့အပ်သော သစ်သီးကို၊ ထေယျဗိက္ခေန၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တော-ကို၊ ဘဏ္ဍိအဿိ၊ ပေတွာ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပရိဘောဂဝသေန-ဖြင့်၊ တမေဝ-ထို သစ်သီးကိုပင်၊ ဘာဇေတွာ၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ဣ-ဤ သစ်သီးတို့တွင်၊ ယ-

တေသံ ကတိကာယ ဌာတဗ္ဗံ။ ။ ဘာဇေတွာ န ခါဒိတဗ္ဗန္တိဝါ (ဝေဘန်၍ မစားကြရ- ဟူ၍၎င်း) ဣက္ခေသု ရုက္ခေသု ဇလာနိ ဂက္ခိဿာမာတိဝါ (ဤမျှလောက် ကုန်သော သစ်ပင်တို့က အသီးတို့ကို ဆွတ်ယူကြစို့ ဟူ၍၎င်း) ဣက္ခကာနိ ဇလာနိ ဂက္ခိဿာမာတိဝါ (ဤမျှလောက်ကုန်သော အသီးတို့ကို ယူကြစို့ ဟူ၍၎င်း) ဣက္ခကာနိ ဒိဝသာနံ အတ္တန္တရေ ဂက္ခိဿာမာတိဝါ (ဤနေ့ ဤရက် အတွင်း၌ ယူကြစို့ ဟူ၍၎င်း) န ကိဗ္ဗိ ဂက္ခိဿာမာတိဝါ (အနည်းငယ် တလုံးတလေကိုမျှ မယူကြကုန်အံ့ ဟူ၍၎င်း) စံကတကာယ အာဝါသိကာနံ ကတိကာယ အာဂန္တုကေဟိ ဌာတဗ္ဗံ။

စတုန္ဒပစ္စယာနံ ။ ။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ “ အနိဿရာ ” ဟူသောစကားဖြင့် ပြအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပင် မဟာပစ္စရိ၌ “ စတုန္ဒ ပစ္စယာနံ ” စသည်ဖြင့် အကျယ်ပြသည်။ ဘဏ္ဍဒေယျဉ္ဇာထိ-တိုင်အောင် မဟာပစ္စရိစကားတည်း။ “ ပရိဘောဂဝသေနေဝ တံ ” ၌ ဝေကို “ တမေဝ ” ဟု တံ၌ ရွှေ့၊ စတုပစ္စယအတွက် သတ်မှတ်၍ လူ့အပ်သော ထို သစ်သီးစသည်ကိုပင် သုံးဆောင်စားသော်ခြင်းအားဖြင့် ဝေစားလျှင် ဘဏ္ဍဒေယျ-ဟူလို။

အကြင်သစ်သီးကို၊ သေနာသနတ္ထာယ - ၄၊ နိယမိတံ- ပြီ၊ တံ-ထိုသစ်သီးကို၊ ပရိဘောဂဝသေနေဝ - လျှင်၊ ဘာဇောတာ၊ ပရိဘူန္တဿ- န၊ ထုလ္လစ္စယဉ္စ- သည်၎င်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျဉ္စ-သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။

ဩဒိဿ - ရည်စူး၍၊ စီဝရတ္ထာယ၊ ဒိန္နံ- လူအပ်သောသစ်သီးကို၊ စီဝရေ ယေဝ-၌သာ၊ ဥပနေတဗ္ဗံ- ကပ်ဆောင်ထိုက်၏၊ ဒုန္တိက္ကံ- ထမင်း၏ မရှိခြင်း သည်၊ ဝါ - ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ပိဏ္ဍပါတေန - ဖြင့်၊ သစေ ကိလမန္တိ - အကယ်၍ ပင်ပန်းကုန်အံ့၊ [ဒုန္တိက္ကံဟောတိကိုပင် ပိဏ္ဍပါတေန ကိလမန္တိ-ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] စီဝရံပန- သည်ကား၊ ဝါ-ကိုကား၊ သုလတံ-လွယ်ကူစွာရအပ်သည်၊ ဝါ-ရလွယ်သည်၊ (သစေ ဟောတိ)၊ (ဝေသတိ)၊ သံသယုဋ္ဌုတောယ-သံဃာ၏ ကောင်းပါသည် ဟု ဝန်ခံနိုင်သည်၏အဖြစ်အကျိုး၎င်း၊ အပလောကနကမ္ပံ-အပလောကနတံကို၊ ကတွာ၊ ပိဏ္ဍပါတေပိ - ၌လည်း၊ ဥပနေတုံ ဝန္တတိ၊ [သင်္ကန်းက ပေါ်များ၍ ဆွမ်းက ရှားပါးနေလျှင် သံဃာအများက “သင်္ကန်းအစား ဆွမ်းရလျှင် ကောင်းသားဘဲ” ဟု ဝန်ခံနိုင်ဘို့ရာ အပလောကနတံ ပြုပြီးလျှင် ဆွမ်းဖြစ် အောင် စီမံ၍ စားကောင်း၏- ဟုလို၊] သေနာသနေန(ဝါ)- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝိလာနပစ္စယေနဝါ - ဝိလာနပစ္စည်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ကိလမန္တေသု - ကုန်လ သော်၊ ပေတဒတ္ထာယပိ-ထိုကျောင်း၊ ဆေးအကျိုး၎င်းလည်း၊ ဥပနေတုံ ဝန္တတိ၊ ဩဒိဿ၊ ပိဏ္ဍပါတတ္ထာယ- ၄၊ ၎င်း၊ ဝိလာနပစ္စယတ္ထာယစ-၄၊ ၎င်း၊ ဒိန္နေပိ- လူအပ်သောသစ်သီး၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယေဝ။

ပန - ကား၊ ဩဒိဿ - ရည်စူး၍၊ သေနာသနတ္ထာယ - ၄၊ ဒိန္နံ - ပေးလူ အပ်သောတဏှာသည်၊ ဝရုဘဏ္ဍံ-ဝရုဘဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထိုတဏှာကို၊ ရက္ခိတွာဝါ ဝေါပေတွာဝါ၊ တဒတ္ထမေဝ - ထို ကျောင်းအကျိုး၎င်းသာလျှင်၊ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု၊ ပိဏ္ဍပါတေန , (သစေ) န ယာပေန္တိ - အကယ်၍ မမျှတကုန်အံ့၊ ဣ-ဤကျောင်း၌၊ ဝါ-ဤနိုင်ငံ၌၊ [ဣတ္ထာတိ တေသို့ ဝိဟာရေ၊ ရဋ္ဌော၊]၊ ရာဇရောဂစောဘေယာဒီဟိ- မင်းဘေး၊ ရောဂါဘေး၊ သူပုန်ဘေး အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်သို့၊ ဝန္တန္တနံ-ကုန်လသော်၊ ဝိဟာရာ-တို့သည်၊ ပလုဇန္တိ-ပျက်စီးတတ်ကုန်၏၊ တာလ နာဋိဂေရာဒိကေ- ထန်းသီး၊ အုန်းသီးအစရှိသည်တို့ကို၊ ပိနာသေန္တိ-ဗျက်သီးကြကုန်၏၊ သေနာ သနပစ္စယံ ပန-ကျောင်း၊ ကျောင်းအတွက် သတ်မှတ်ထားအပ်သော ပစ္စည်း ကိုကား၊ [“ကျောင်းကို၎င်း၊ ကျောင်းအတွက် သတ်မှတ်ထားအပ်သော ပစ္စည်းကို၎င်း ” ဟု ဖွင့်၏၊ သေနာသန တပုဒ်ကြေ၊] နိဿာယ ယာပေတုံ

သက္ကာ ဟောတိ၊ ဝေရူပေ-သော၊ ကာလေ-၌၊ သေနာသနံ-ဂရုတဏ်ဖြစ်သော
 ကျောင်းကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာပိ - စွန့်လွှတ်၍လည်း၊ သေနာသနံ ဝေရူပေ-
 ကျောင်းကိုစောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ပရိဘောဂေါ- ကျိ၊ ဘဝတော-သည်၊
 အနုညာတော - ပြီ၊ တသ္မာ , ကေဝါ - တကျောင်းသော်လည်း ဖြစ်သော၊
 ဒွေဝါ-နံသော၊ ဝေရသေနာသနာနိ-ကောင်းသော ကျောင်းတို့ကို၊ ထပေတွာ-
 ချန်ထား၍၊ ဣတရာနိ-အခြားသော ကျောင်းတို့ကို၊ လာမကောဒီယာ-
 ညံသော ကျောင်းအပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ဝါ - ညံသော ကျောင်းမှစ၍၊ ဝိဏ္ဏ
 ပါတက္ကာယ ဝိသဇ္ဇေတုံ ဝန္တတိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် အပ်ပေါ်သော်လည်း၊ မူလ
 ဝတ္ထုဇ္ဇေဒိ- အရင်းမူလ ဝတ္ထုပြတ်သွားသည်ကို၊ ကတွာ န ဥပနေတမ္ပံ။

ပန-ကား၊ ယော အာရာမော - အကြင်မြို့ကို၊ စတုပုစ္ဆယက္ကာယ- ပစ္စည်း
 ၄ ပါးအကျိုးငှါ၊ နိယမေတွာ - သတ်မှတ်၍၊ ဒိန္နော - လူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ -
 ထိုမြို့၌၊ အပလောကနကမ္ပံ , န ကာတမ္ပံ - မပြုအပ်၊ ဝါ - ပြုဘွယ်မလို၊ ပန-
 အန္တယကား၊ ယေနပစ္စယေန- အကြင်ပစ္စည်းဖြင့်၊ ဥပနေတုံ - ယုတ်လျော့၏၊ ဝါ-
 လိုနေ၏၊ တဒတ္ထံ-ထို လိုနေသော ပစ္စည်းအကျိုးငှါ၊ ဥပနေတုံ - ကပ်ဆောင်
 ခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ အာရာမော-ကို၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ဝေတနံ-လစာ
 ရိက္ခာကို၊ ဒတွာပိ - ပေး၍လည်း၊ ဇဂ္ဂိပေတုံ - အငှါးစောင့်ရှောက်စေခြင်းငှါ၊
 ဝန္တတိ၊ ပန-ကား၊ ယေ - အကြင်လူတို့သည်၊ ဝေတနံ လဘိတွာ, အာရာမေ
 ယေဝ - ခြံ၌သာ၊ ဝေဟံ ကတွာ, ဝသန္တာ - နေကုန်လျက်၊ ရက္ခန္တိ - နံ၏၊
 တေ-ထို လူတို့သည်၊ အာဂတာနံ - ကြွလာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊
 နာဠိကေရံဝါ- အုန်းသီးကိုသော်၎င်း၊ တာလပက္ကံဝါ- ထန်းသီးမှည့်ကိုသော်
 ၎င်း၊ စေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ပေးလှူကုန်အံ့၊ ဒဝံသတိ-ဤသို့ပေးလှူကုန်လသော်၊
 ယံ-အကြင်သစ်သီးကို၊ တေသံ-ထို ခြံစောင့်တို့အား၊ သံယေန-သံဃာသည်၊
 အနုညာတံ- သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ပြော၍ ခွင့်ပြုအပ်သနည်း။)

လာမကောဒီယာ ။ ။ လာမကံ အာဒိကတွာ၊ လာမကောတော ပဋ္ဌာယာတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ထိုသို့ အညံ့ဆုံးကျောင်းမှစ၍ တကျောင်းစီ စွန့်ရှာ၍လည်း တကျောင်း
 တကျောင်းတွင် အညံ့ဆုံးဖြစ်သော အမိုးမြက် (သက်ကယ်) မှ စ၍စွန့်ပါ။ ထိုကိုစွန့်၍
 ဆွမ်းမလောက်သေးလျှင် တစ တစ ကောင်းတာကို စွန့်ပါ။ ကျောင်းအသုံးအဆောင်
 ပရိက္ခရာကိုစွန့်ရှာ၍လည်း အညံ့ကစ၍စွန့်ပါ-ဟုလို။

မူလဝတ္ထုဇ္ဇေဒိ တတွာ ။ ။ “ကျောင်းတွေ အားလုံးကုန်အောင်တော့ မစွန့်ပါနှင့်”
 ဟု ဝဏ္ဏိပုဒ် ၃ စောင်၌ အဓိပ္ပါယ်ဆို၏။ “ ကျောင်းမြေများကိုတော့ မစွန့်ပါနှင့် ” ဟု
 သာရတ္ထဒီကာဆရာက ဆိုချင်သည်။

ဒိဝသေ ဒိဝသေ - နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၊ ဣန္ဒကံနာမ - ဤမျှလောက် မည်သော အသီးကို၊ ခါဒထ - ခဲစားကြကုန်တော့၊ ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ (အနုညာတံ ဟောတိ)၊ [တနေ့၌ သင့်အတွက် အသီးမည်မျှစားနိုင်၏-ဟု ခွင့်ပြုထားအံ့-ဟုလို၊] တဒေဝ-ထိုမျှလောက် ခွင့်ပြုအပ်သော အသီးကိုသာ၊ တေ - ထို မြို့စောင့်တို့သည်၊ ဒါတံ-ပေးခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပေးခွင့်ကို၊ လတန္ဒိ-နံ၏၊ တတော- ထိုခွင့်ပြုအပ်သောအသီးထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ တေသံ - ထိုမြို့စောင့်တို့သည်၊ ဒဒန္တာနံပိ- ပေးပါကုန်သော်လည်း၊ ဂဟေတုံ န ဝဇ္ဇတိ။

ပန - ကား၊ ယော- အကြင် ဒါယကာသည်၊ အာရာမံ- ကို၊ ဧကဏိယာ- ဝယ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဂဟေတွာ - ယူပြီး၍၊ [မြို့ရှိ သစ်သီးအားလုံးကို ဝယ်ယူ ပြီး၍] သံဃဿ-၏၊ စတုပ္ပစ္စယတ္ထာယ-ငှါ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍမေဝ - အပ်သော ဘဏ္ဍာကိုသာ၊ ဒေတိ- ၏၊ အယံ- ဤသူသည်၊ [မြို့ရှိသစ်သီးအားလုံး ဝယ်ယူ ထားသူသည်-ဟုလို၊] ဗဟုကမ္ပိ-များသောအသီးကိုလည်း၊ ဒါတံ လတတိ၊ စေတိယဿ - အား၊ ပဒိပတ္ထာယဝါ - ဆီမီးအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ခဏ္ဍပုလ္လ ပင်သင်္ခရဏတ္ထာယဝါ-ကျိုးပေါက်ပဲ့ရဲ့ သော အရပ်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းအကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ ဒိန္နော - သော၊ အာရာမော-ကို၊ ပရိဇ္ဇေတဗ္ဗော-၏၊ ဝေတနံ-ကို၊ ဒတွာပိ၊ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော-၏၊ ပန- ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤခြံ၌၊ ဝေတနဉ္စ - ကိုလည်း၊ စေတိယသန္တကမ္ပိ - စေတီ၏ ဥစ္စာကို၎င်း၊ သံဃသန္တကမ္ပိ - ကို၎င်း၊ ဒါတံ ဝဇ္ဇတိ၊ [ဤ စကားနှင့်စပ်၍ မေဃသန္တကဖြင့် ဗုဒ္ဓပုဇာကို၎င်း၊ ဗုဒ္ဓသန္တကဖြင့် မေဃပုဇာကို၎င်း ပြကောင်း- မပြကောင်း ပြဿနာထုတ်ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်မှာ “မေဃကာယ” ဟုလည်း အမည်တော်ရှိသောကြောင့် အပ်၏ - ဟု ဆုံးဖြတ် ကြသည်၊] တေဗ္ဗိအာရာမံ - ဤ စေတီအားလှူအပ်သော မြို့ကိုလည်း၊ ဝေတ နေန-ဖြင့်၊ တဣတ္ထဝ - ထိုခြံ၌ပင်၊ ဝသိတွာ- ၍၊ ရက္ခန္တာနဉ္စ - စောင့်ရှောက် ကုန်သော မြို့စောင့်တို့၏၎င်း၊ ဧကဏိယာ - ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍ ဒါယကာနဉ္စ - အပ်သောဘဏ္ဍာကို ပေးလှူသူတို့၏၎င်း၊ တတ္ထဇာတကဖလ ဒါနံ-ထိုခြံ၌ဖြစ်သောအသီးကို ပေးခြင်းကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ပံ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။

အဋ္ဌပါလကဒိဝတ္ထုသု- အဋ္ဌပါလကအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဒါနေတိတ္ထေ- ဤပါ၌၌၊ ကတရံ- အဘယ်မျှလေသံသော၊ ဂေါပကဒါနံ- ဂေါပက၏ပေးခြင်းသည်၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်သနည်း၊ ကတရံ - သော၊ (ဂေါပက ဒါနံ) နဝဇ္ဇတိ- နည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ - မဟာပဒု မထေရ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ၊ (ဏိ)၊

ထွေကံ-ဤမျှလောက်သော အသီးကို၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ-၌၊ ဂဏှ-ယူတော့၊
 ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ယံ-အကြင်သစ်သီးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂေါပကဿ-အား၊
 ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဒိန္ဒိဟောတိ၊ တဒေဝ - ထိုပိုင်းဖြတ်၍ ပေးအပ်သော သစ်သီး
 သည်သာ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ တတော-ထိုသစ်သီးထက်၊ ဥတ္တရိ နဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ(အာဟ)၊
 ပန - ကား၊ မဟာပဒုမထွေရော အာဟ၊ (ကိ)၊ ဂေါပကာနံ - တို့အား၊
 ပဏှ- စာရွက်သို့၊ အာရောပေတွာ (ဝါ) - တင်၍သော်၎င်း၊ [ထွေကေဟိ
 ရုက္ခေဟိ ထွေကမေဝ ဂဟေတမ္ပတိ - ဤမျှလောက်သော သစ်ပင်တို့မှ ဤမျှ
 လေသံသာယူရမည်ဟု စာရေး၍၊] နိမိတ္တသညံ-အမှတ်သည်ကို၊ ကတွာဝါ-
 သော်၎င်း၊ [သင်္ကေတံ ကတွာ-“မည်မျှလေသံပေးနိုင်၏”ဟု အမှတ်အသား
 ပြု၍၊] ဒိန္ဒိ-ပေးအပ်သော သစ်သီးသည်၊ အတ္ထိကိ- ရှိသလော၊ ဧတေသံ-ဤ
 မြီစောင့်တို့၏၊ ဟထွေ-၌၊ ဝိသဋ္ဌကဿ-စွန့်လွှတ်အပ်သောသစ်သီး၏၊ ဝါ-ကို၊
 ဧတေ - ဤ မြီစောင့်တို့သည်၊ ဣဿရာ - အစိုးရတို့တည်း၊ တဿှာ , ယံ -
 အကြင်သစ်သီးကို၊ တေ-ထိုမြီစောင့်တို့သည်၊ ဒေန္တိ-နံ၏၊ တံ-ထိုသစ်သီးသည်၊
 ဗဟုကမ္ပိ-အများသည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊
 ကုရုန္တုကထာယံ - ၌၊ ဝုတ္တိ၊ (ကိ)၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ အာရာမံဝါ- ကို၎င်း၊
 အညံ-သော၊ ဖလာဖလံဝါ-ကို၎င်း၊ ဒါရကာ-သူငယ်တို့သည်၊ [တေသံ ပုတ္တ
 နုတ္တာဒယော ဒါရကာ၊ အညေပိ ယေကေစိဂေါပကာ ဟောန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ
 ဝုတ္တာ၊] ရက္ခန္တိ- စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏၊ တေဟိ- ထို အစောင့်တို့သည်၊
 ဒိန္ဒိ- ပေးအပ်သော သစ်သီးသည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ အာဟရာပေတွာပန- ဆောင်စေ
 ၍ကား၊ ဝါ-အယူခိုင်း၍ကား၊ န ဂဟေတမ္ပံ။

ပန - ကား၊ သံသိကေ - သံဃာ့ဥစ္စာ၌၎င်း၊ စေတိယသန္တကေစ-၌၎င်း၊
 ကေကိယာ ဂဟေတွာ , ရက္ခန္တသေဝ-စောင့်ရှောက်သောဒါယကာ၏သာ၊
 ဒါနံ - သည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝေတနေန - ဖြင့်၊ ရက္ခန္တဿစ - စောင့်ရှောက်သော
 ဒါယကာ၏ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဘာဂမတ္ထိ-ကို၊ (ဒါနံ) ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊
 (ဝုတ္တိ)ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ယံ-အကြင်သစ်သီးကို၊ ဂိဟိနံ-
 တို့၏၊ အာရာမရက္ခကာ- မြီစောင့်တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ- တို့အား၊ ဒေန္တိ-နံ၏၊
 တေ-ဤသစ်သီးသည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ၏၊ အာရာမဂေါပ
 ကာ- မြီစောင့်တို့သည်၊ ယံ- အကြင်သစ်သီးကို၊ အတ္တနော- ၏၊ ဘတိယာ-
 အခဖြင့်၊ ခဏ္ဍေတွာ-ပိုင်းဖြတ်၍၊ ဒေန္တိ- နံ၏၊ တေ-ဤသစ်သီးသည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 [သု အခယေမှလျှင် အပ်၏၊] ယောဝိ-အကြင်လူသည်လည်း၊ ဥပဗျာရာမံဝါ-
 ထက်ဝက်သော မြီကိုသော်၎င်း၊ ကေစိဒေဝ - အချို့ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊

ရူက္ခေဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဘတိ - ကို၊ လဘိတွာ- ရှိ၊ ရက္ခတိ၊ တဿာပိ- လူ၏လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တရူက္ခတော ယေဝ-ရောက်အပ် ရအပ်သော သစ်ပင်မှသာလျှင်၊ ဒါတုံ - ၄၊ ၀န္တတိ၊ ကေဏိယာ - ဖြင့်၊ ဝဟေတွာ - ရှိ၊ ရက္ခန္တ သာ ပန-စောင့်ရှောက်သူ၏ကား၊ သဗ္ဗမ္ဘိ-အလုံးစုံကိုလည်း၊ (ဒါတုံ) ၀န္တတိ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ပန - ဆက်၊ တေ သမ္ဘိ- ဤ အလုံးစုံသော စကားသည်၊ [အဋ္ဌကထာ ၂ စောင်လုံး၏စကားသည်၊] ဗျဉ္ဇနတော - သဒ္ဒါ အားဖြင့်၊ နာနံ-ထူး၏၊ အတ္တတော-အားဖြင့်၊ ကေမေဝ- တမျိုးတည်းသာ တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဓိပ္ပာယ်-ကို၊ ဥတွာ- ရှိ၊ ဝဟေတမ္ဘိ- ယူထိုက်၏။

ဒါရူဝတ္ထုမှိ- ဌ၊ တာဝကာလိကော အဟံ ဘဝဝါတိ- ဘဝဝါဟူသော စကားကို၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်၊) တာဝကာလိကစိတ္တော အဟံ ဘဝဝါတိ - ဘဝဝါ ဟူ၍၊ ဝတ္ထုကာမေန - လျှောက်လိုသည်၊ (ဟုတွာ - ရှိ၊ ဝါ - လျက်၊) ဝုတ္တံ- လျှောက်အပ်ပြီ၊ [“တာဝကာလိကော-တာဝကာလိကစိတ် ရှိပါ၏”ဟု ပါဠိ တော်၌ပေး၊ စိတ္တပုဒ်ကြေသည်-ဟုလို၊] တာဝကာလိကစိတ္တောတိ- စိတ္တော ဟူသောပါဌ်၌၊ [ဝုတ္တံ ဟောတိ၌စပ်၊] ပုန, အာဟရိတွာ - ဆောင်၍၊ ဒဿာ မိ - ပေးအံ့၊ (တနည်း) ပုနာဟရိတွာ ဒဿာမိ - ပြန်ပေးအံ့၊ အဟံ-တပည့် တော်သည်၊ ဣတိစေံ စိတ္တော-ဤသို့သောစိတ် ရှိပါ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝဝါ-သည်၊ တာဝကာလိကေ အနာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣ-ဤ ဒါရူဝတ္ထု၌၊ အဟံ-ကား၊ ပါဠိမုတ္တက ဝိနိစ္ဆယော-ပါဠိ တော်မှ အလွတ်ဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ သံယော-သည်၊ ဥပေါသထာ ဝါဝံဝါ - ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘောနေသာလံဝါ - ဆွမ်းစားကျောင်းမူလည်းဖြစ်သော၊ သံဃိကံ - သော၊ ကမ္ဘိ - အလုပ်ကို၊ သစေ ကာရေတိ-အကယ်၍ပြုစေအံ့၊(စေံသတိ)၊ တတော-ထို သစ် အဆော် အငြားမှ၊ အာပုန္နိတွာ - ပန်ပြော၍၊ တာဝကာလိကံ - ထို သုံးစွဲရာကာလ ပတ်လုံး ယူအပ်သည်မည်ထောက်အောင်၊ ဝါ - အခိုက်အတန့်မျှ၊ ဟရိတမ္ဘိ- ဆောင်ယူနိုင်၏၊ [ယထာဝုတ္တ ဥပေါသထာဝါရာဇိကရဏတ္ထာယ ထပိတဒါရူ သန္တာရတော၊ အာပုန္နိတွာတိ ကာရကသံဃံ အာပုန္နိတွာ။] ပန - ဆက်၊ သံဃိကော, ယောဒဗ္ဗသန္တာရော- အကြင် သစ်သားအဆောက်အဦးသည်၊ အဝုတ္တော- မလိုမြီစေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဒေဝေ - မိုဃ်းသည်၊ ဝဿန္တေ- ရွာလသော်၊ တေမေတိ- စိုစွပ်၏၊ အာတပေန-နေပူကြောင့်၊ သုက္ခတိ-ခြော်၏၊ တံ သဗ္ဗမ္ဘိ-ထို အလုံးစုံသော သစ်သားအဆော်အဦးကိုလည်း၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်၍၊ [အနာပုန္နိတွာပိ တာဝကာလိကံ အာဟရိတွာ - သံဃာကို မပန်

ဘဲလည်း အခိုက်အတန့်မျှဆောင်ယူ၍၊ အတ္တနော၊ အာဝါသေ-ကျောင်း၌၊ ကာတုံ- ၄၊ ၀ နှုတ်၊ သံယော- ကို၊ ၀- သည်၊ အာဟရာပေန္တော- ပြန်၍ ဆောင်စေလေသော်၊ အညေန-သုံးအပ်ပြီးသောသစ်သားမှ အခြားသော၊ ဒဗ္ဗ သမ္ဘာရေနဝါ-သစ်သားအဆောက်အဦးဖြင့် သော်၎င်း၊ မူလေနဝါ-တန်ရာ တန်ဖိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ သညာပေတဗ္ဗော-နားလည်စေထိုက်၏၊ ၀- အစား ပြန်ပေးထိုက်၏၊ [အစားပေးခြင်းကိုပင် “ သညာပန ” ဟု ဆို၏၊ သံဃာက မဆောင်စေ သော်လည်း အစားပေးရမည်သာ၊ အာဟရာပေန္တောတိ ဣ အနာဟရာပေန္တေပိ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊] သညာပေတုံ-သီစေခြင်း၄၊ ၀- အစား ပေးခြင်း၄၊ ၀၊ သက္ကာ-စွမ်းနိုင်သည်၊ စေ နဟောတိ-အံ့၊ (စေသတိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ သံဃိကေန-သံဃာ့ဥစ္စာဖြင့်၊ တတံ-ပြုအပ်ပြီးသောကျောင်းကို၊ သံဃိက ပရိ တောဂေန-သံဃာ့ပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ဝဠုထ-သုံးစွဲကြပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္တမ္ဘ-လျှောက်ရာ၏၊ သေနာသနဿပန-ကျောင်း၏ကား၊ ၀- ကိုကား၊ အယမေဝဘိက္ခု-ဤရဟန်းသည်သာ၊ ဣဿရော- အစိုးရသူတည်း၊ [သူ့ကို အခြားရဟန်းများကဲ့သို့ တနေရာစာ ပေးထားရမည်၊ သတင်းငယ်ဖြစ်သော် လည်း သူ့ကို ထိုကျောင်းမှ ထွက်သွားစေဘွယ်မလို-ဟူလို၊] ပါသာဏ ဣန္ဒြောဝါ-ကျော့တိုင်သည်သော်၎င်း၊ ရုက္ခတ္ထန္ဒြောဝါ-သစ်သားတိုင်သည် သော်၎င်း၊ ကဝါဋီဝါ-တံခါးရွက်သည်သော်၎င်း၊ ဝါတပါနံဝါ-လေသေခံ ပြုတင်းသည်သော်၎င်း၊ သစေ နပ္ပဟောတိ-အကယ်၍မလောက်အံ့၊ [ကျောင်း ဆောက်ရာ၌ မလောက်အံ့၊] (စေသတိ)၊ သံဃိကံ - သံဃာ့ဥစ္စာကို၊ တာဝ ကာလိကံ - အခိုက်အတန့်မျှ၊ အာဟရိတွာ - ပြီး၍၊ ပဋိပါကတိတံ - ပင်ကိုယ် သဘောအတိုင်းဖြစ်သည်ကို၊ ကာတုံ၊ [အစားပြန်ပေးမှုကိုပြုခြင်း၄၊ ၀-ဟူလို၊] ၀ နှုတ်၊ အညေသုပိ-ကုန်သော၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေသု-တို့၌၊ သေ နယော၊ ဣတိ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (ပါဠိမှတ္တက ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။)

ဥဒကဝတ္ထုသ္မိံ - ဥဒကဝတ္ထု၌၊ ယဒါ၊ ဥဒကံ - သည်၊ ၀- ကို၊ ဒုလ္လဘံ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ယောဇနတောပိ-တယူဇနာမှ၎င်း၊ အစု ယောဇနတောပိ - ယူဇနာဝက်မှ၎င်း၊ အာဟရိယတိ - ဆောင်ယူအပ်၏၊ [ဒုလ္လဘံကို ထပ်ဖွင့်သည်၊] ဝေရူပေ-သော၊ ပရိဂ္ဂဟိတဥဒကေ - သိမ်းဆည်း အပ်သောရေရှိရာအခါ၌၊ အဝဟာရော (ဟောတိ)၊ အာဟာရိယတောဝါ- အဝေးမှဆောင်ယူအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပေါက္ခရဏိ အာဒိသု-ရေကန် အစရှိသည်တို့၌၊ ဌိတတောဝါ - တည်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ယတောပိ- အကြင် ရေမူလည်း၊ ကေဝလံ - မဟာပရိဘောဂမဘက် သက်သက်၊ ယဒဂ

ဘတ္တိ- ယာဂုထမင်းကို၊ သမ္ပါဒေန္တိ - ပြီးစေကြကုန်၏။ ဝါ - ချက်ကြကုန်၏။ ပါနီယ ပရိဘောဂဉ္စ - သောက်ရေး သုံးရေးကိုလည်း၊ ကရောန္တိ - နံ၏။ အညံ- သော၊ ဟောပရိဘောဂံ - များများစားစား သုံးစွဲခြင်းကို၊ န (ကရောန္တိ)။ [ရေချိုးခြင်းစသည်ကို မပြုကြ-ဟူလို၊] တမ္ပိ-ထိုသံသိကရေးကိုလည်း၊ ထေယျ စိတ္တေန ဂဏှတော အဝဟာရော (ဟောတိ)။ ပန- ကား၊ ယတော- အကြင် ရေကန်မှ၊ ဧကံ (ယဉံ)ဝါ- ဒေတအိုးစာကိုသော်၎င်း၊ ခွေ ယဇ္ဇေဝါ- ရေ ၂ အိုးစာတို့ကိုသော်၎င်း၊ ဂဟေတွာ, အာသနံ- ကို၊ ဓောဝိတုံ - ဆေးခြင်း ငှါ၎င်း၊ စီဝရံ-ကို၊ ဓောဝိတုံ-ဖွတ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ဗောဓိရုက္ခေ- တို့ကို၊ သိဉ္စိတုံ- လောင်းခြင်းငှါ၎င်း၊ ဥဒကပူဇ်- ရေဖြင့်ပူဇော်မှုကို၊ ကာတုံ - ၎င်း၊ [စေတိယ ဌာနေသု- စေတီတော်ရှိရာအရပ်တို့၌၊ ဥဒကသိဉ္စနံ- ရေသပ္ပယ်ခြင်း၊] ရဇနံ- ဆိုးရည်ကို၊ ပစိတုံ-၎င်း၊ လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ-ထိုရေကန်သည်တို့၌၊ သံယဿ-၏။ ကတိကဝသေနေဝ- ကတိကဝတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ပိ-ပြုကျင့် ရ၏။ အတိရေကံ-ကို၊ ဂဏှန္တော - ယူသောရဟန်းကို၎င်း၊ မတ္တိကာဒီနိ- တို့ကို၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ [ပျက်စီးစေလိုသောစိတ်ဖြင့်၊] ပက္ခိပန္တောဝါ- ထည့်သောရဟန်းကို၎င်း၊ ဘဏ္ဍံ အဋ္ဌါပေတွာ ကာရေတဗ္ဗော၊ အာဝါသိ ကာ, ကတိကဝတ္တံ - ကို၊ ဒဠံ - တင်းကြပ်စွာ၊ သစေ ကရောန္တိ၊ အညေသံ- အခြားရဟန်းတို့အား၊ ဘဏ္ဍကံ-ဘဏ္ဍာကလေးကို၊ ဓောဝိတုံဝါ-၎င်း၊ ရဇိ တုံဝါ-၎င်း၊ (သစေ) နဒေန္တိ၊ အတ္တနာပန- မိမိတို့ကား၊ အညေသံ- အခြား သော အာဂန္တု၊ ကရဟန်းတို့သည်၊ အပဿန္တာနံ- နံစဉ်၊ ဂဟေတွာ, သမ္ပိ- အလုံးစုံသောဖွတ်မှု ဆိုးမှုစသည်ကို၊ (သစေ)ကရောန္တိ၊ (ဝေသတိ)။ တေသံ- ထို အာဝါသိကရဟန်းတို့၏၊ ကတိကာယ - ၌၊ န ဌာတမ္ပိ- မတည်ရာ၊ ဝါ- တည်ဘွယ်မလို၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှလေသံသောပစ္စည်းကို၊ တေ-ထိုအာဝါသိက ရဟန်းတို့သည်၊ ဓောဝန္တိ- ဆေးလျော်ကြကုန်၏။ တတ္ထကံ - ထိုမျှလေသံသော ပစ္စည်းကို၊ ဓောဝိတမ္ပိ- နိုင်၏။ သံယဿ-၏။ ခွတ္တိဿော-န်သော၊ ပေါက္ခရဏိ ယောဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊ ဥဒကသောဏ္ဍိယောဝါ- ရေအိုင်တို့သည်သော်

ယတောဝိ၊ ပေါသမ္ပါဒေန္တိ။ ။ ယောဇန၌ “ယတောဝိ (ဥဒကတော) သမ္ပါ ဒေန္တိ” ဟု ၎င်း, “အာဟာရိယတောဝါ ငြိတတောဝါတိ ပဒဒ္ဒဿံ ယတောတိ ပဒဿ ဝိသေသနံ” ဟု ၎င်း ရှိသောကြောင့် ထိုအတိုင်း အနက်ပေးသည်။ “အာ+ ဟရ-ဏှ” ဖြစ်၍ “အာဟာရိယတော” ဟု ဟာ၌ ဝုဒ္ဓိရှိရမည်။ “အာဟာရေန-ဆောင်ယူခြင်းဖြင့်+ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်စေအပ်သောရေတည်း၊ အာဟာရိမံ-ရေ” ဟု ကြိ၍ “အာဟာရိမတော” ဟု ရှိသောပါဌ်၌လည်း အာ၌ ဝုဒ္ဓိပင်။ “ဆောင်အပ်” ဟူသည် ယူဇန၃၀က် စသည် ဝေးသောခရီးမှ ခဲယဉ်းစွာ ဆောင်ယူအပ်ခဲ့သော ရေတည်း။

၎င်း၊ သစေ ဟောန္တိ၊ ဣတ္ထ-ဤရေကန်၌၊ ဝါ-ဤရေအိုင်၌၊ နာယိဘဗ္ဗံ-ရေချိုးရာ၏၊ ဣတော - ဤရေကန်မှ၊ ပါနီယံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဣဓေ - ဤရေကန်၌၊ သဗ္ဗပရိဘောဂေါ- အလုံးစုံ သုံးစွဲခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ဣတိ-သို့၊ ကတိကာစ-ကိုလည်း၊ ကတာ - သည်၊ (သစေ ဟောတိ)၊ (ဝေံသတိ)၊ ကတိကဝတ္တေ နေဝ, သဗ္ဗံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏၊ ဝါ-ပြုရမည်၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ ကတိကာ နတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ သဗ္ဗပရိဘောဂေါ- အလုံးစုံသော သုံးစွဲခြင်းသည်၊ ဝန္တတိ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

မတ္တိကာဝတ္ထုသ္မိံ - မတ္တိကာဝတ္ထု၌၊ ယတ္ထ - အကြင်အရပ်၌၊ မတ္တိကာ-မြေညက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒုလ္လဘာ-သည်၊ ဟောတိ၊ နာနပ္ပကာရာ- အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထုမတ္တိကာဝါ - အဆင်းရှိသောမြေညက်တို့ကို မူလည်း၊ အာဟရိတွာ - ဆောင်ယူ၍၊ ထပိတာ - ထားအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ - ထိုအရပ်၌၊ ထောကာပိ - အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော မြေညက်သည်၊ [ပိသဒ္ဓါ ဂရဟာဇေတက၊] ပဉ္စမာသကံ - ၅ ဝဲကို၊ အဂ္ဂတိ-ထိုက်ထန်၏၊ တသ္မာ, တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ [ပါဠိတော်၌လာသော ရဟန်း၏-ဟူလို၊] ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ သံသိကေ-သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ကမ္မေ-အလုပ်သည်၎င်း၊ စေတီယကမ္မေစ-စေတီ၏အလုပ်သည်၎င်း၊ နိဋ္ဌိတေ-သော်၊ သံသံ, အာပုစ္ဆိတွာဝါ- ပန်ပြော၍သော်၎င်း၊ တာဝကာလိကံဝါ- အခိုက်အတန့်သော်၎င်း၊ ဂဟေတု ဝန္တတိ၊ သုဓာယပိ-အင်္ဂါတော်၌၎င်း၊ စိတ္တကမ္မဝဏ္ဏေသုပိ-ဆန်းကြယ်စွာပြုကြောင်းဖြစ်သော အဆင်းတို့၌၎င်း၊ ဒေဝဝနယော၊ တိဏဝတ္ထုသု - တိဏဝတ္ထုတို့၌၊ ဈာပိတ တိဏေ - မီးလောင်စေအပ်သော မြက်၌၊ ဝါ-မီးရှိ အပ်သောမြက်၌၊ ဌာနာစာဝနဿ-ဌာနာစာဝန၏၊ အဘာဝါ - မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဒုတ္တင်္ဂံ(ဟောတိ)၊ ပန - ထိုသို့ပင် ဒုတ္တင်္ဂံ အာပတ်သာ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဏဒေယျံ ဟောတိ၊ သံဃော - သည်၊ တိဏဝတ္ထု- မြက်ခင်းကို၊ [သက်ငယ်မြက်ပေါက်ရာ မြက်ခင်းကိုဆိုလိုသည်။] ဇဂ္ဂိတွာ-စောင့်ရှောက်၍၊ သံသိတံ-သော၊ အာဝါသံ-ကျောင်းကို၊ ဆာဒေတိ-မိုး၏၊ ပုန-တဖန်၊ ဝါ-နောက်ထပ်၊ ကဒါစိ-တရံတခါ၌၊ ဇဂ္ဂိတုံ, နသက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်အံ့၊ [အခွင့်အခါ မသင့်၍ မစောင့်ရှောက်နိုင်အံ့-ဟူလို၊] အထိုအခါ၌၊ အညော ဧကော, ဘိက္ခု - သည်၊ ဝတ္ထသီသေန - ကျင့်ဝတ်ကို အဥျားပြုသဖြင့်၊ ဇဂ္ဂတိ- အံ့၊ [ကေဝလံ သဒ္ဓါယ၊ န ဝေတနာဒိ အတ္ထာယ - သဒ္ဓါတရားဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုကို "ဝတ္ထသီသ" ဟု ဆိုလိုသည်။] ဧတံ- ဤမြက်ခင်းသည်၊ သံဃဿေဝ-သံဃာ၏ဥစ္စာသာတည်း၊ (ဝတ္ထသီသေန-ဖြင့်)

နော စေ ဇဂ္ဂတိ-အံ၊ (ဝေဝသတိ)၊ သံယေန-သည်၊ ကော ဘိက္ခု၊ ဝတ္တဗ္ဗော-
 ပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိ)၊ ဇဂ္ဂိတွာ - ရှိ၊ ဒေဟိ - ပေးပါလော့၊ [တစုံတခု
 ပေးခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ “ဒေဟိ” ဟု ဆိုသည် မဟုတ်၊ အစောင့်ခိုင်းခြင်းကိုပင်
 “ဇဂ္ဂိတွာ ဒေဟိ” ဟု ဆိုသည်၊] ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊
 ဘာဝံ - မိမိ၏ အဖို့ကို၊ စေ ဣစ္ဆတိ၊ (ဝေဝသတိ)၊ ဘာဝံ-ကို၊ ဒတွာပိ ဇဂ္ဂါ
 ပေတဗ္ဗံ - စောင့်ရှောက်စေထိုက်၏၊ ဘာဝံ - ကို၊ သစေ ဝဇေတိ - အကယ်၍
 တိုးစေအံ့၊ (တိုး၍တောင်းအံ့) ဒါတဗ္ဗမေဝ-ပေးရမည်သာ၊ ဝဇေတိယေဝ-
 ထပ်၍ပင် တိုးတောင်းပြန်အံ့၊ [ရမှန်းသိ၍ ထပ်ပြီး တိုးတောင်းလျှင် - ဟုလို၊]
 ဝစ္ဆ-သွားပါလော့၊ [နှင်ထုတ်သည် မဟုတ်၊ “သွား၍စောင့်ရှောက်ပါ” ဟု
 ဆိုလိုသည်၊] ဇဂ္ဂိတွာ၊ သဗ္ဗံ-ကို၊ ဝဟေတွာ၊ အတ္တနော-၏၊ သန္တကံ - သော၊
 သေနာသနံ- ကို၊ ဆာဒေဟိ - မိုးပါလော့၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ကထွာ-
 နည်း၊ နဋ္ဌေ - (အစောင့်မရှိ၍) ပျက်စီးလသော်၊ အတ္ထော - အကျိုးသည်၊
 နတ္ထိ၊ (တသွာ-တည်း)၊ ပန-ဆက်၊ ဒဒန္တေဟိ - ပေးသော ရဟန်းတို့သည်၊
 သ ဝတ္ထုကံ - တည်ရာ မြေနှင့်တကွ၊ [သဟ ဘူမိယာ၊] န ဒါတဗ္ဗံ (ဝတ္ထု -
 တည်ရာ မြေသည်)၊ ဝရုဘဏ္ဍံ - ဝရုဘဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ တိဏမတ္တံပန-
 မြက်မျှကိုကား၊ ဒါတဗ္ဗံ - ခိုင်၏၊ [သက်ကယ်မြက်သည် စောင့်ရှောက်ထားလျှင်
 ဝရုဘဏ်တည်း၊ ဤ နေရာ၌ကား စောင့်ရှောက်သူမရှိ၍ ဝရုဘဏ် မဟုတ်
 သောကြောင့် ပေးကောင်းသည်၊] တသ္မိ-ထိုရဟန်းသည်၊ ဝေ၊ ဆာဒေန္တေ-
 သော်၊ ပုန သံယော ဇဂ္ဂိတံ၊ စေ ပဟောတိ - အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဝေ
 သတိ)၊ တံ၊ မဇဂ္ဂိ-မစောင့်ရှောက်လင့်တော့၊ သံယော ဇဂ္ဂိသတိ၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဣတိ- တည်း။

မဇ္ဈာဒီနိ - မဇ္ဈအစရှိကုန်သော၊ သတ္တ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊ ပါကဌာနေဝ၊
 ပန-ဆက်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အနာဂတဗ္ဗိ-မလာသည်လည်း ဖြစ်သော၊
 ပါသာဏတ္ထန္တံ- ကိုသော်၎င်း၊ ရုက္ခတ္ထန္တံ-ကိုသော်၎င်း၊ အညံ-သော၊
 ကိဗ္ဗိ-သော၊ ပါဒဂ္ဂနတံ-တမတ်တန်ကိုသော်၎င်း၊ ဟရန္တဿ-၏၊ ပါရာဇိက
 မေဝ - သာတည်း၊ ပဝာနဗရာဒီသု - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း အစရှိသည်တို့၌၊
 ဆဒ္ဓိတပတိတာနံ-စွန့်ပစ်အပ်ကုန်၊ ပြုကျကုန်သော၊ ပရိဝေဏာဒီနိ-ပရိဝုဏ်
 အစရှိသည်တို့၏၊ ကုဋ္ဌိ - ကျောင်း၏ နံရံကို၎င်း၊ ပါကာရဗ္ဗိ - အကာအရံ
 တံတိုင်းကို၎င်း၊ [ကုဋ္ဌိတိ-ဝေဟဘိတ္ထိံ ၊ ပါကာရံ၊] ဘိဗ္ဗိတွာ-ဖျက်၍၊ ဣဋ္ဌက
 ဒီနိ- အုဋ် အစရှိသည်တို့ကို၊ အဝဟရန္တဿာပိ - ဆောင်ယူသော ရဟန်း၏
 လည်း၊ ဒေဝဝနယော၊ ကသ္မာ-နည်း၊ သံခိကံနာမ-သည်၊ ကဒါစိ-၌၊ အဇ္ဈာ

ဝသန္တိ-စိုးအုပ်၍နေကြကုန်၏။ ကဒါစိ-၌၊ နအဇ္ဈာဝသန္တိ - စိုးအုပ်၍ မနေကြကုန်၊ တသ္မာ - တည်း၊ ပစ္စန္ဒ - တိုင်းပြည်၏ အစွန်အဖျား၌၊ စောရဘယေန- သူပုန်ဘေးကြောင့်၊ ဇနပဒေ- ဇနပုဒ်သည်၊ ဝုဠဟန္တေ- ထွက်သွားလသော်၊ ဆဒ္ဓိတဝိဟာရာဒိသု-တို့၌၊ ကိဗ္ဗိ-သော၊ ပရိက္ခာရ်-ကို၊ ဟရန္တဿာပိ သေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ တတော-ထိုစွန့်ပစ်အပ်သောကျောင်းမှ၊ တာဝကာလိကံ - မှ၊ ဟရန္တိ - န်၏၊ ပုန, အာဝါယိကေသုစ - တို့သည်လည်း၊ ဝိဟရန္တေသု - ပြန်နေကုန်လသော်၊ ဘိက္ခု-အာဝါယိက ရဟန်းတို့သည်၊ အာဟရာပေန္တိ-ပြန်ဆောင်စေကုန်အံ့၊ ဒါတမ္ဗိ-ပြန်ပေးရာ၏၊ တတော - ထိုစွန့်ပစ်အပ်သော ကျောင်းမှ၊ အာဟရိတွာ , သေနာသနံ - ကို၊ ကတံ - ပြီးသည်၊ သစေဝိဟောတိ - အကယ်၍မှလည်း ဖြစ်စေဥေးတော့၊ [သာမန္တဂါမဝါယီဟိဘိက္ခုဟိ-အနီးရွာနေရဟန်းတို့သည်၊ ဆဒ္ဓိတဝိဟာရတော ဒါရူ ဒါရူသမ္ဘာရာဒိံ အာဟရိတွာ ၊ ပေ၊ ဟောတိ၊] (ဝေံသတိဝိ)၊ တံဝါ-ထို ယူထားအပ်သော ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ တဒဉ္စနကံ ဝါ-ထို ယူအပ်သောပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးကိုသော်၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ - ပြန်ပေးရမည်သာ၊ ပုန , အာဂမိဿာမ-ပြန်လာကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာလယံ-ကို၊ အန္တိန္ဒိတွာ-မဖြတ်မှ၍၊ ဇနပဒေသု-ဇနပုဒ်တို့သည်၊ ဝုဠိတေသု-ကုန်လသော်၊ ဝဏသန္တကံဝါ-ရိုက်၏ ဥစ္စာသည်သော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလိကံဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာသည်သော်၎င်း၊ ဝဟိတံ - ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တေ - ထိုရိုက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စေ အနုဇာနန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပဋိကမ္မေန-အစားပြုခြင်းဖြင့်၊ ကိစ္စကံစွသည်၊ နတ္ထိ၊ [ခွင့်ပြုလျှင် အစားပေးဘွယ် မလို- ဟူလို၊ ခွင့်မပြုလျှင်ကား အစားပေးရပေလိမ့်မည်။] သံဃိကံ ပန-သံဃာ့ဥစ္စာသည်ကား၊ ဝရုဘဏ္ဍတည်း၊ တသ္မာ , ပဋိကမ္မံ - ကို၊ ကတ္ထဗ္ဗမေဝ - ကေန ပြုရမည်သာ၊ ဝိဟာရပရိဘောဂဝတ္ထု- ဝိဟာရပရိဘောဂဝတ္ထုသည်၊ ဥက္ကာနတ္ထမေ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ တာဝကာလိကံ ဟရိတုန္တိ ဣ- ဟရိတုံ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယောသိက္ခု - သည်၊ သံဃိကံ, မဉ္ဇူဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဝိဋ္ဌိဝါ-၎င်း၊ တာဝကာလိကံ-အခိုက်အတန့်၊ ဟရိတွာ-၍၊ အတ္တနော - ၏၊ ဖာသုကဋ္ဌာနေ - ချမ်းသာရာ အရပ်၌၊ ကေခွိ (မာသံ)- တလပတ်လုံး သော်၎င်း၊ ဒွေပိမာသေ - ၂ လတို့ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ သံဃိကပရိဘောဂေန-သံဃာ့ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘူတုတိ-သုံးဆောင်၏ အာဂတာဂတာနံ-လာကုန် လာကုန်သော၊ ဝုဇုတရာနံ-သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့အား၊ ဒေတိ- ပေး၏၊ နပုဂ္ဂိဗာဟတိ-မတားမြစ်၊ [သံဃိကပရိဘောဂေန

ဘုရားကို အာဂတဂတာနံ သေည်ဖြင့်ထပ်ဖွင့်သည်။] တဿ-ထိုရဟန်း၏ တဿိ-ထိုညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည်၊ နဋ္ဌေပိ-ပျက်စီးသော်၎င်း၊ ဇိဏ္ဍေပိ-ဆွေးမြေ့ သော်၎င်း၊ စောရာဂဟဇေပိ - ခိုးသူတို့ ခိုးဆောင်အပ် သော်၎င်း၊ ဝိဝါ- သည်၊ န ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ဝသိတွာ - နေပြီး၍၊ ဂစ္ဆန္တေန- သွားသော ရဟန်းသည်၊ ယထာဋ္ဌာနေ - တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌၊ ထပေ တဗ္ဗံ- ရာ၏၊ ပန- ကား၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပုဂ္ဂလိက ပရိဘောဂေ န - ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုရား - ၏၊ အာဂတာ ဂတာနံ , ဝုခုတရာနံ-သီတင်းကြီးရဟန်းတို့အား၊ နဒေတိ - မပေး၊ တဿိ- ထို ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်၊ နဋ္ဌေ - ပျောက်ပျက်လသော်၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ ဝိဝါ ဟောတိ၊ ပန - ဆက်၊ အညံ - အခြားသော၊ အာဝါသံ - ကျောင်းသို့၊ ဟရိတွာ, ပရိဘုရန္တေန-သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်၊ တတ္ထ- ထိုအခြားကျောင်း၌၊ ဝုခုတရာ- သီတင်းကြီး ရဟန်းသည်၊ အာဂတိာ- ရှိ၊ သစေ ဝုဋ္ဌာပေတိ-အကယ်၍ထစေအံ့၊(စေသတိ)၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ ဣဒံ - ဤ ညောင်စောင်းကို၊ ဝါ - ဤ အင်းပျဉ်ကို၊ အသုကာဝါသတော- ထိုမည်သောကျောင်းမှ၊ အာဟဋိ-ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားပါအံ့၊ [သူက အသွားခိုင်း၍ “ သွားပါတော့အံ့” ဟု ဆိုသည်] နံ-ထိုညောင်စောင်း ကို၊ ဝါ - ထိုအင်းပျဉ်ကို၊ ပါကတိကံ - ပကတိ သဘောရှိအောင်၊ ကရောမိ- ပြုပါငှားအံ့၊ ဣတိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ [ကရောမိ-ဟု အချို့ စာ၌ရှိ၏၊ “အဟံ ပါကတိကံ ကရိဿာမိ” ဟူသောနေ့ခံစကားကိုထောက်၍ ကရောမိပါဌက ကောင်းဟန် တူသည်၊] သောဘိက္ခု - ထို သီတင်းကြီး ရဟန်းသည်၊ အဟံ - ငါသည်၊ ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိအောင်၊ ကရိဿမိ-ပြုလိုက်အံ့၊ ဣတိ, သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ပြောအံ့၊ (စေသတိ)၊ တဿ - ထို သီတင်းကြီးရဟန်း၏ ဘာရိ-တာဝန်ကို၊ ကတွာပိ- ပြု၍လည်း၊ ဂန္တု-ငှါ၊ ဝနုတိ- ၏၊ ဣတိ-သို့၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယံ- ၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဓမ္မါဝတ္ထုမ္ပိ- ဓမ္မါဝတ္ထု၌၊ ဧကကဋုလယာဂုတိ - ကား၊ တိလတဏှာလ မုဏ္ဍေဟိဝါ-နှမ်း၊ ဆန, ဝဲနောက်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ တိလတဏှာလမာသေဟိ ဝါ-နှမ်း၊ ဆန, ဝဲကြီးတို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ တိလတဏှာလကုလတ္ထေဟိဝါ-နှမ်း၊ ဆန, ဝဲစိစပ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ တိလတဏှာလေဟိ - တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ယံကိဋ္ဌိ- သော၊ ဧတံ- တမျိုးသော၊ အပရုဏ္ဏံ- ဝဲကို၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်ခတ်၍၊ တိဟိ- ၃ မျိုးတို့ဖြင့်၊ ကတာ-ပြုအပ်သောယာဂုတည်း၊ [“တိဟိ+ကတာ တိကတာ၊ တိကတာယေဝ ဧကကဋုလာ”၊ ဣလပစ္စည်းသက်၊ ထကို ငု ပြု-ဟု ကြံ၊]

တေ- ဤယာဂကို၊ တီဟိ- န်သော၊ ဣမေဟိ-ဤ နှမ်း ဆန် ဝဲတို့ဖြင့်၊ (ကရော
 နိဋ္ဌ ကရိုဏ်းစပ်) စတုဘဂဥဒကသန္တိန္ဒေ - လေးဘုံ တဘို့ ရောစပ်အပ်
 သော၊ [စတုတ္ထဘာဂေန ဥဒကေန သန္တိန္ဒေ၊] ဒီရေ- နို့ ရည်၍၊ သပ္ပိမရသတ္တ
 ရာဒီဟိ - ထောပတ်၊ ပျားရည်၊ သကြား အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ယောဇေတွာ-
 ရောစပ်၍၊ ကရောနိကိရ-ပြုကြကုန်သတတ်၊ ရာဇဂဟဝတ္ထုမှိ-ရာဇဂဟဝတ္ထု
 ၌၊ အတိရသကပူပေါ - အတိရသက မွဲကို၊ [“ အလွန် အရသာရှိသော မွဲ ”
 ဟုလည်း ပေးကြ၏၊] မရဂေါဠကောတိ - မရဂေါဠကောဟူ၍၊ (ချိုသော
 အရသာရှိသော မွဲဆုပ်ဟူ၍)၊ ဝုစ္စတိ၊ မရသီသကန္တိဝိ- ပျားလဘို့ ဟူ၍လည်း၊
 ဝဒန္တိ၊ ဣဝတ္ထုဒ္ဓယေဝိ - ဤ ဝတ္ထု ၂ ပါးအပေါင်း၌လည်း၊ သေသံ - ကို၊
 ဩဒနဘာဇနီယဝတ္ထုသ္မိ - ၌၊ [ပါဠိတော်၌ “အပရဿ ဘာဝံ ဒေဟိ ” ဟု
 လာသောဝတ္ထုကို ဆိုသည်။] ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အဇ္ဇကဝတ္ထုသ္မိ -
 အဇ္ဇက ဝတ္ထု၌၊ တေဒဝေါစာတိ - ကား၊ ဝိလာနော - မကျန်းမာသည်၊
 ဟုတွာ၊ အဝေါစ၊ အာယသ္မာဥပပါလိ၊ ပေ၊ ပက္ခောတိ- ကား၊ အဂတိဂမန
 ဝသေန-အဂတိလိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပက္ခော-ဘက်သားသည်၊ န-ဖြစ်သည်
 မဟုတ်၊ အဝိစ- စင်စစ်ကား၊ အနာပတ္တိသည်တရား - အနာပတ် ဟု အမှတ်
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ လဇ္ဇီနုဂ္ဂဟေန - လဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်ကို ချီးမြှောက်လိုခြင်း
 ကြောင့်၎င်း၊ ဝိနယာနုဂ္ဂဟေနစ - ဝိနည်းတရားတော်ကို ချီးမြှောက်လိုခြင်း
 ကြောင့်၎င်း၊ ထေရော-သည်၊ ပက္ခော(ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣ-
 ဤဝတ္ထု၌၊ သေသံ- သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ- သာ။

ဗာရာဏသီဝတ္ထုသ္မိ-ဗာရာဏသီဝတ္ထု၌၊ စောရေဟိ ဥပဒ္ဒုတန္တိ-ကား၊
 စောရေဟိ- သူပုန်တို့သည်၊ ဝိလုတ္တံ-လုယူအပ်သည်၊(ဟောတိ)၊ ဣဒ္ဓိယာ၊ ပေ
 ထပေသီတိ - ကား၊ ထေရော - အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္စထေရ်သည်၊ တံ ကုလံ - ထို
 အမျိုးကို၊ သောကသလ္လ သမပ္ပိတံ - သောက တည်းဟူသော ငြောင့်သည်
 သက်ရောက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ (သောကငြောင့် စူးသကဲ့သို့ဖြစ်၍) အာဝဇ္ဇန္တိ-
 ရှေးရှုလူးလိုမှိုနေသည်ကို၊ ဝိဝနန္တိ - ထိုထိုဤဤ လူးလိုမှိုနေသည်ကို၊ ဒိသ္မာ၊
 တဿ ကုလဿ - ထိုအမျိုး၏ အပေါ်၌၊ အနကမ္ပိယ - လျော်စွာ တုန်လှုပ်
 တတ်သော ကရုဏာကြောင့်၊ ပသာဒါနုရက္ခဏတ္ထာယ - ကြည်ညို ခြင်းကို
 စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ [အရှင်မြတ်တို့သည် မိမိတို့ တတ်နိုင်တာကိုမှ
 မပြုကြ၊ “ အတိဝိယဗဒ္ဓါ- အလွန်နေနိုင်ကြ၏ ” ဟု ကြံ၍ အကြည်ညိုပျက်-
 အမျက်ထွက်မည်မှ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို “ ပသာဒါနုရက္ခဏတ္ထာယ ” ဟု
 ဆိုသည်။] ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန- တရားတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ [တန်ခိုး

ပြခြင်းဖြင့် “တရားတော်သည် ဤကဲ့သို့ အစွမ်းသတ္တိရှိသည်” ဟု တရားတော်ကို ချီးမြှောက်ရာရောက်သည်။] အတ္တနော - ၏၊ ဣဒ္ဓိယာ - ဖြင့်၊ ပါသာဒံ- ကို၊ တေသံဃေဝ ဒါရကာနံ- တို့၏ပင်၊ သမိပေ - ဌ၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဓိဋ္ဌာသိ - အဓိဋ္ဌာန်ပြီ၊ ဒါရကာ- တို့သည်၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ပါသာဒေါ-တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ သဉ္ဇာနိတွာ - မှတ်မိ၍၊ အဘိရုဟိ သု- တက်ကြကုန်ပြီ၊ ထတော - ထိုမှနောက်၌၊ ထေရော၊ ဣဒ္ဓိ - ကို၊ ပဋိသံဟရိ- ရုပ်သိမ်းပြီ၊ ပါသာဒေါပိ-သည်လည်း၊ သကဋ္ဌာနေယေဝ-မိမိ၏နေရာ၌သာ၊ အဋ္ဌာသိ၊ ပန - ဆက်၊ ဝေါဟာရဝသေန - ပြောဆိုရိုး၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တေ ဒါရကောပေ၊ထပေသီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣဒ္ဓိဝိသယေတိ-ကား၊ ဤဒိသာယ- သော၊ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ - အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုး၏၊ (ဝိသယေ- အရာ၌) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိပန- ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိသည်ကား၊ န ဝနုတိ၊ [ပကတိကိုယ်ကို စွန့်၍ ဆင် သဏ္ဌာန် , မြင်း သဏ္ဌာန် စသည်ဖြစ်အောင် ဘန်ဆင်း ခြင်းကို “ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ” ဟု ဆိုသည်၊ ဝိ- အထူးထူးအပြားအပြား (ဆင် မြင်း စသည်) ဖြစ်အောင်+ကုဗ္ဗန - ပြုကြောင်း+ဣဒ္ဓိ- တန်ခိုး။] အဝသာနေ- ၌၊ ဝတ္ထုဒ္ဓယံ ဥက္ကာနတ္ထမေဝ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ သမန္တပါသာဒိကာယ - သမန္တ ပါသာဒိကာ စည်သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ- ၌၊ ဒုတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ- ဒုတိယပါရာဇိကအဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

တကြ-ထိုဒုတိယပါရာဇိက၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ အနုသာသနိ- သွန်သင်ဆုမ္မ ဩဝါဒတည်း၊ အဒုတိယေန - အတူကင်းပျောက် , နှစ်ဆု မြောက် ရှိတော်မမူသော၊ ပရာဇိတကိုလေသေန-ရှုံးစေအပ်ပြီးသော ကိလေ သာ ရှိတော်မူသော၊ ဝါ-ကိုလေသာဟူသမျှတို့ကို အောင်နိုင်တော်မူပြီးသော၊ ဇိနေန-ငါးမာရ်အောင်မြင် , ဘုရားရှင်သည်၊ ဒုတိယံ-နှစ်ပါးမြော်ဖြစ်သော၊ ပါရာဇိကံ- ပါရာဇိကစည်သော၊ ယံ ဣဒံ (သိက္ခာပဒံ) - အကြင်သို့သော ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပကာသိတံ - ထင်ရှားပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣဓ - ဤ သာသနာ တော်၌၊ တေန - ထို ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်နှင့်၊ သမံ-တူသော၊ အညံ- အခြားသော၊ အနေကနယဝေါကိဏ္ဏံ- တပါးမက များစွာသောနည်းတို့ဖြင့် ရောထွင်းသော၊ ဂန္တိရတ္တဝိနိစ္ဆယံ - နက်နဲသောအနက် နက်နဲသောအဆုံး အဖြတ်ရှိသော၊ ကိဋ္ဌိ-တစုံတရာသော၊ သိက္ခာပဒံ- သိက္ခာပုဒ်သည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိ၊ ထသ္မာ-ထို ကြောင့်၊ ဝတ္ထုဒ္ဓိ - စောဒနာဝတ္ထုသည်၊ ဝါ- မိမိအပြစ်ကို သံသယရှိ၍ မေးမြန်းခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ ဩတိဏ္ဏေ - သံဃာ့ ဘောင်၌ သက်ရော်လသော်၊ ဝိနယညနာ-ဝိနည်းတတ်သိ ပညာရှိဖြစ်သော။

ဝိနယာနုဂ္ဂဟေန-လိုသော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ဣတ္ထိ-ဤသက်ရောက်လာသော
 ဝတ္ထု၌၊ ဝိနိစ္ဆယံ - အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ကရောဇ္ဇေန - ပြုလိုလသော၊ ပါဠိ-
 ပါဠိတော်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထဉ္စေ-အဋ္ဌကထာကို၎င်း၊ သာမိပ္ပါယံ-အမိပ္ပါယ်
 နှင့်တကွ၊ အသေသတော - အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၊ ဩဂါယု-ဉာဏ်ဖြင့်
 သက်ဝင်၍၊ အပ္ပမတ္တေန - မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသည် (ဟုဘွာ)၊ ဝိနိစ္ဆ
 ယော-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ကရဏီယော-ပြုထိုက်၏၊ ဝါ-ပြုရမည်။

အာပတ္တိဒဿနုဿာဟော-အာပတ်ကိုရှုခြင်း၌ အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကဒါ
 စနံ-တရံတဆစ်မျှ၊ န ကတ္တဗ္ဗော- မပြုထိုက်၊ [အစိုးရရွှေနေများကဲ့သို့ အပြစ်
 ရမည့်ဘက်ကို မရှုရ- ဟုလို၊] အနာပတ္တိ- အနာပတ်ကို၊ ပဿိဿာမိ-ရှုအံ့၊
 ဝါ-တွေ့အောင်ပြုအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ မာနသံ- စိတ်ကို၊ ကယိရာထ- ပြထားရာ၏၊
 [တရားခံဘက်က ရွှေနေကဲ့သို့ အပြစ်မရနိုင်သောနည်းလမ်းကို ရှာကြံရမည်-
 ဟုလို၊] စ-ဆက်၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ပဿိတွာမိ-တွေ့ရ၍လည်း၊ ဝါ-တွေ့ရပြန်
 သော်လည်း၊ အဝတွာဝ - အာပတ် ဟု မပြောသေးမှ၍သာလျှင်၊ ပုနပ္ပနိ-
 အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ဝိမံသိတွာစ - စူးစမ်း ဆင်ခြင်ပြီး၍၎င်း၊ ဝိညဟိ -
 အခြားသော ဝိနည်းခိုရ်ပညာရှိတို့နှင့်၊ သံသန္ဓိတွာစ- နှီးနှောပြီး၍၎င်း၊ တံ-
 ထိုအာပတ်ကို၊ ဝဒေ-ပြောဆို ဆုံးဖြတ်ရာ၏။

စ- ဆက်၊ ကပ္ပိယေ- အပ်သော၊ ဝတ္ထုသ္မိံပိ- ဝတ္ထု၌လည်း၊ [အဝတွာ
 ဂဏိတုံ ကပ္ပိယေ မာတာပိတုသန္တကေပိ ဝတ္ထုသ္မိံ - မပြောဆိုဘဲ ယူခြင်းငှါ
 အပ်သော မိဘ၏ ဥစ္စာဖြစ်သောဝတ္ထု၌ သော်မှလည်း၊] လဟုဝတ္တိနော -
 လျင်မြန်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော၊ စိတ္တဿ- စိတ်၏၊ ဝသေန-အစွမ်းကြောင့်၊
 ဣဓ - ဤ သာသနာတော်၌၊ ပုထုဇ္ဇနာ - ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့သည်၊ သာမည
 ဂဏာ-သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဂုဏ်မှ၊ စဝန္တိ-ရွှေ့ လျော့တတ်ကြကုန်၏၊
 တဿာ-ကြောင့်၊ ဝိစက္ခဏော - စူးစမ်းမြှော်မြင် ပညာရှင်ရဟန်းသည်၊ ပရ
 ပရိက္ခာရံ - သုတပါး၏ပရိက္ခရာကို၊ အာသိပိသံ - လျင်သောအဆိပ် ရှိသော၊
 ဥရဝံဣဝ-မြွေကိုကဲ့သို့၎င်း၊ အင်္ဂိံဝိယစ - မီးကိုကဲ့သို့၎င်း၊ သမ္ပဿ
 ဇ္ဇော)-ကောင်းစွာရှုမြော်လျက်၊ နာမသေယျ(န+အာမသေယျ)-မသုံးသပ်
 မကိုင်မိစေရာ၊ ဝါ - မသုံးသပ် မကိုင်မိစေရ၊ ဣတိ - ဤကား အနုသာသနီ
 တည်း၊ဣတိ-ဒုတိယပါရာဇိကအပြီးတည်း။

ဒုတိယပါရာဇိကဘာသာဋီကာ
 ပြီးပြီ။

တတိယပါရာဇိက ဘာသာဋီကာ

တိဟိ - ကာယငစီ မနောချီလျက် ၃ လီသောဒ္ဓါရတို့ဖြင့်၊ [သုဒ္ဓေန - ဌ
 ဝိသေသန၊] သုဒ္ဓေန - ကိလေသာညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်တော်
 မူသော၊ ဗုဒ္ဓေန-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တတိယံ- ၃ ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ ယံ
 ပါရာဇိကံ-အကြင်ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ဝိဘာဝိတံ-ထင်စွာပြတော်မူအပ်
 ပြီ၊ ဝါ- ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ တဿ - ထို တတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်၏၊
 သံဝဏ္ဏနာက္ခမော - ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာအစဉ်သည်၊ ယသ္မာ -
 ကြောင့်၊ ဒါနိ - ဒုတိယပါရာဇိကကို၊ ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ပထော -
 ဆိုက်ရောက်လာပြီ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့ တတိယပါရာဇိက အဋ္ဌကထာ
 အစဉ်၏ ဆိုက်ရေခံလာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ယံ (ပဒံ)-ကို၊ သုဝိညေယျံ-
 လွယ်ကူစွာသိအပ်၏၊ ဝါ-သိလွယ်၏၊ ယံစ (ပဒံ)-ကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ပကာ
 သိတံ- ထင်ရှားပြအပ်ပြီ၊ တံ - ထို သိလွယ်သောပုဒ်၊ ရှေး၌ ပြအပ်ပြီးသော
 ပုဒ်ကို၊ ဝဇ္ဇယိတွာ-ရှောင်ကြဉ်၍၊ အဿာဝိ-ဤတတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်
 ၏လည်း၊ [ဝိ-ဖြင့် ပဌမ ဒုတိယကိုပေါင်း၊] အယံ သံဝဏ္ဏနာ-ဤ ဖွင့်ကြောင်း
 ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဝါ- ဖြစ်တော့လှတံ။

တေန သမယေန၊ ပေ၊ ကုဋာဝါရသာလာယန္တိ ဣ - ဟူသော ဤပါဠိ၌၊
 ဝေသာလီယန္တိ-ကား၊ ဝေ နာမကေ-ဤသို့ ဝေသာလီ အမည်ရှိသော၊ ဣတ္ထိ
 လိင်္ဂဝေသေန- ဣတ္ထိလိင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္ထ ဝေါဟာရေ- ဖြစ်သောအခေါ်
 အဝေါ် ရှိသော၊ နဝရေ - ၌၊ ဟိ - မှန်၏၊ တံနဝရံ- ကို၊ တိက္ခတ္ထံ-၃ ကြိမ်၊
 [ဝိသာလီဘူတတ္ထာ- ၌စပ်။] ပါကာရပရိက္ခေပ ဝဗုဒ္ဓေန-မြို့ရိုးအကာအရံဖြင့်
 မြို့ရာမြေကို တိုးချဲ့ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝိသာလီဘူတတ္ထာ - ပြန့်ကျယ်သည် ဖြစ်၍
 ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝေသာလီတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ စ - ဆက်၊ ဣဒဋ္ဌိ

ပါကာရ...ဝဗုဒ္ဓေန ။ တိက္ခတ္ထံ ပါကာရပရိက္ခေပေန နဝရတူဝိယာ ဝဗု
 နေန-ပဌမတကြိမ် မြို့ရိုးအကာဖြင့် ယူဇနာတရာကျယ်သောမြို့ကို တည်၍၊ လူဗျားရေ
 ဖျားလာသောအခါ ဒုတိယ မြို့ရိုးအကာလုပ်၍ မြို့ရာမြေကို တဂါဝုတ်မျှ တိုးချဲ့ရခြင်း၊
 လူဗျားရေထပ်၍ဖျားလာသောအခါ တတိယမြို့ရိုးအကာလုပ်၍ တဂါဝုတ်မျှ မြို့ရာမြေကို
 တိုးချဲ့ရခြင်းအားဖြင့်၊ ဝိသာလီဘူတာ- ကျယ်ပြန့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ [ဝိသာလာ
 ဟုတ္တာ ဘူတာ ဝိသာလီဘူတာ၊ ဝိသာလီ၌ (ဤ)သည် တပေါက်ဋီကာရဏ ပုဒ်၌ကဲ့သို့
 အနက်ထူး မရ။] ဤအစွင့်ကိုကြည့်၍ “ဝိသာလော (၂ ကြိမ်ကျယ်ပြန့်ခြင်းသည်)
 ဧတိသံ အတ္ထိ” ဟု အဿတ္ထိအနက်၌ ဏပစ္စည်းသက်၍ ဣတ္ထိဇောတက (ဤ)ပစ္စည်း
 ထပ်လျက် “ဝေသာလီ” ပုဒ်ပြီးပုံကို သိပါ။

နဝရံ - ကိုလည်း၊ ဝါ-သည်လည်း၊ [စသည်ဝါကျာရန္တု ဇောတက, ပိကား ရာဇဂြိုဟ် သာဝတ္ထိ စသောမြို့များကို ပေါင်းသော သမ္မိဏ္ဍနတည်း၊] သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓေ- သည်၊ သဗ္ဗညုတပုဂ္ဂေယေဝ - သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့ ရောက်သော်သာ၊ ဝါ- ရောက်မှသာ၊ သဗ္ဗာကာရေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ [သဗ္ဗာကာရတော - ဟုလည်းရှိ၏။] ဝေပုလ္လံ - ပြန်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္ထံ-ရောက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတမ္ဗိ-၏၊ [“ဝိပုလဿ+ဘာဝေါ ဝေပုလ္လံ” ဟု ဘာဝအနက်ရပြီးဖြစ်၍ “ဝေပုလ္လံ” ဟု ဘာဝတ္ထ တာပစ္စည်းဖြင့် တချို့ စာရှိသည်ကား မကောင်း၊ တာပစ္စည်းကို သူတ္ထ ဟုသော်လည်း ကြံ။]

ဝေ - ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝေါစရဂါမံ - ဝေါစရဂါမံကို၊ ဝါ- ဆွမ်းခံရွာကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ နိဝါသနဋ္ဌာနံ-သီတင်းသုံးတော်မူရာအရပ်ကို၊ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယန္တိ - ဟူ၍၊ (သံဝိတိကာရော) အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ ဟူသော ပါဠိ၌၊ မဟာဝန်နာမ- မဟာဝန်မည်သည်၊ သယံဇာတံ-အလိုလိုဖြစ်သော၊ အရော ပိမံ- ပေါက်ရောစေခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်မဟုတ်သော၊ ဝါ-မစိုက် မပျိုး အပ်သော၊ [ရောပေန+နိဗ္ဗတ္တံ ရောပိမံ။] သပရိစ္ဆေဒံ-အပိုင်းအခြားနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ [ကပိလဝတ်ပြည်အနီးက တောကြီးကဲ့သို့ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ မဟုတ် , အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသော။] မဟန္တံ - ကြီးစွာသော၊ ဝန် - တောတည်း၊ ပန- ဆက်၊ ကပိလဝတ္ထုသာမန္တံ - ကပိလဝတ်ပြည်၏ အနီး ဖြစ်သော၊ မဟာဝန် - မဟာဝန်တောသည်၊ ဟိမဝန္တေန - ဟိမဝန္တာနှင့်၊ သဟ-တကွ၊ ကောဗဒ္ဓံ- တစပ်ထည်းစပ်သည်၊ ဝါ-တစပ်ထည်းစပ်နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဟေတုမန္တ ပိသေသန။) အပရိစ္ဆေဒံ - အပိုင်းအခြားမရှိ သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ မဟာသမုဒ္ဒံ - မဟာသမုဒြာကို၊ အာဟစ္စ - ထိရောက်၍၊ ဌိတံ-တည်၏၊ [တဘက်က ဟိမဝန္တာနှင့်စပ်၍၊ တဘက်ကသမုဒြာနှင့်စပ်နေ သောကြောင့် အပိုင်းအခြားမရှိ-ဟုလို။] ဣဒံ - ဤ ဝေသာလိန္ဒြိအနီး မဟာ ဝန်တောကြီးသည်၊ တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်၊ ဝါ - ထိုကဲ့သို့ အပိုင်း အခြားမရှိသည်၊ နဟောတိ - မဟုတ်၊ သပရိစ္ဆေဒံ - သော၊ မဟန္တံ - သော၊ ဝန်-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ မဟာဝန် - မည်၏။

ပန- ကား၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-ကုဋ္ဌာဂါရသာလာကို၊ [ဂန္ဓကုဋိ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၌စပ်၊] မဟာဝန်-ကို၊ နိဿာယ-၍၊ ကတေ-ပြုအပ်သော၊ အာရာမေ- အာရာမ၌၊ ဝါ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ကုဋ္ဌာဂါရံ - စုလစ်မွန်ချွန် အထွင်ရှိသော ကျောင်းတော်ကို၊ အန္တောကတ္တာ-အတွင်းပြု၍၊ ဝါ-အလယ်၌ထား၍၊ ဟံသ

ဝဋ္ဋကစ္ဆန္ဓန - ဟင်္သာတောင်ချသကဲ့သို့ ပတ်ပတ်လည် မိုးခြင်းဖြင့်၊ ကတာ-
ပြုအပ်သော၊ သဗ္ဗကာရသဗ္ဗန္ဓာ - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံ
သော၊ ဗုဒ္ဓဿ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဘဝတော-
၏၊ ဝဋ္ဋကုဋီ-ဝဋ္ဋကုဋီဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ အနေကပရိယာယေန၊ ပေ၊ ကထေ
တီတိ-ကား၊ အနေကေဟိ- များစွာကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ - အကြောင်း
တို့ဖြင့်၊ အသုဘာကာရသန္ဓဿနပ္ပဝတ္တိ - မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာကို
ပြုခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယကထံ - ခန္ဓာကိုယ်၌ ဆန္ဒရာဝ
ဖြတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားစကားကို၊ ကထေတိ- ဟောတော်မူ၏။

သေယျထိဒံ-အဘယ် ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယကထာကို၊ (ကထေတိ- နည်း၊)
အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာလောမာ၊ ပေ၊ မုတ္တန္တိ - ဟူသော၊ (ဣမံ- ဤ

ကုဋ္ဌာ၊ ပေ၊ ဆန္ဒနန္တိ။ ။ ကုဋ္ဌိ ဣတ္ထာတိ ကုဋ္ဌိ (အဂါရံ) - အထွဋ်ရှိသောကျောင်း
(အထွဋ်တစ်ထားသောကျောင်း) ၊ ကုဋ္ဌာဂါရမေဝ + သာလာ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၊
ဝဋ္ဌတိ အာဝဋ္ဌတိ - လည်တတ်၏၊ ဣတိ ဝဋ္ဌတံ၊ တံသဿ + ဝဋ္ဌကံ တံသဝဋ္ဌကံ -
ဟင်္သာ၏ လည်နေသော အတောင်ဝန်း၊ ဟံသဝဋ္ဌကံ ဝိယာတိ တံသဝဋ္ဌကံ - ဟင်္သာ
တောင်ကဲ့သို့ အလယ်ဆောင်မ၏ ၄ ဘက်၌ အမိုးနှင့်တကွ အဖိစကြိန်ဆောင် ပါရှိ
သောကျောင်း၊ ထိုကျောင်းတော်ကြီးဖြင့်မှတ်သား၍ ကျောင်းတိုက်တရပ်လုံးကိုလည်း
ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ ဟု ခေါ်ရသည်။ [ဥပလက္ခဏနည်း၊ ဧကဒေသုဇစာတည်း၊
တံဥပါဒါယ သကလောပိ သံဃာရာမော ကုဋ္ဌာဂါရသာလာတိ ပညာယိတ္ထ။]

အနေကပရိယာယေန၊ ဧ၊ ကထေတိ ။ ။ ပရိယာယ သဗ္ဗါသည် ကာရဏ
အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် “အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ” ဟု ခွင့်သည်၊ ဤ ခန္ဓာ
ကိုယ်သည် အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်ဖြစ်၊ သေမှဖြစ်ဖြစ် “ဤနည်းအားဖြင့်လည်း အသုတ၊ ဤ
နည်းအားဖြင့်လည်း အသုတ” ဟု များစွာသောအကြောင်းတို့ဖြင့် ဟောတော်မူသည်-
ဟူလို၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူရာ၌လည်း အဆင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အနံ အားဖြင့်၎င်း၊
ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်၎င်း၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အထက်အောက် အရပ်
အားဖြင့်၎င်း၊ မတင့်တယ်အော အခြင်းအရာကို ပြသောကြောင့် “ အသုဘာကာရ
သန္ဓဿနပ္ပဝတ္တိ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယကထံ ။ ။ အတ္တနောစ ပရသသစ ကရဇကာယေ ဝိစ္ဆိန္နနုပ္ပါဒနံ
ကထံ၊ (ဝိကော) ၊ ဝိစ္ဆိန္နနံ-ဆန္ဒရာဝ ဖြတ်ခြင်းကို+ဥပ္ပါဒေတီတိ ဝိစ္ဆိန္နနိယာ၊ (ဥပ္ပါဒန
အနက်၌ ဣယပစ္စည်း၊) ကာယေ + ဝိစ္ဆိန္နနိယာ ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယာ၊ ကာယဝိစ္ဆိန္န
နိယာစ + သာ + တထာစာတိ ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယကထာ။ [ယောဇနာ၌ “ ဝိဝတော +
ဆန္ဓော ဝိစ္ဆန္ဓော၊ ကာယေ + ဝိစ္ဆန္ဓော ကာယဝိစ္ဆန္ဓော၊ တာယဝိစ္ဆန္ဓံ-ကိုယ်၌ကင်းသော
ဆန္ဒကို၊ ဥပ္ပါဒေတီတိ ကာယဝိစ္ဆန္နနိယာ” ဟု ပြု၏၊ ဆန္ဒနံ (န) အက္ခရာ ဘယ်လို
ရမည်နည်း၊ ထို့ပြင်-“ကာယနိဗ္ဗန္ဒနိယကထံ” ဟုလည်း မူကွဲပြသေး၏။]

ကာယဝိစိန္တနန္ဒိယကထာကို၊ ကထေတိ) ကိ - အဘယ်အနက်သည်။ ဝါ - ကို၊
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတိ - နည်း၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ဗျာမမတ္တေ - တစ် အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော၊ ဣမသ္မိံ ကဋေဝရေ - ဤ ကိုယ်ကောင်၌၊ သဗ္ဗာကာရေနဝိ - လည်း၊
 ဝိစိနန္တော - စူးစမ်းရှာဖွေလေသော်၊ ဝါ - သော၊ ကောစိ - သည်၊ ကိဉ္စိ - တစ်
 တခုသော၊ မုတ္တံဝါ - ပုလဲမူလည်း ဖြစ်သော၊ မဏိံဝါ - ပဒမြားမူလည်း
 ဖြစ်သော၊ ဝေဠုရိယံဝါ - ကြောင်မျက်ရွဲမူလည်းဖြစ်သော၊ အဂရုံဝါ - အကျော်
 မူလည်းဖြစ်သော၊ စန္ဒနံဝါ - စန္ဒကူးမူလည်းဖြစ်သော၊ ကုက္ကိုမံဝါ - မာလာ
 ကိုကျူမူလည်းဖြစ်သော၊ ဝါ - ဝုံဂမံမူလည်းဖြစ်သော၊ ကပ္ပူရံဝါ - ပရုပ်
 မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝါသစုဏ္ဏာဒီနိဝါ - အထုံ နံသာမူန်အစရှိသည်တို့မူလည်း
 ဖြစ်သော၊ [ဝါသစုဏ္ဏာဒီနိ - ဟုလည်းရှိ၏ (မကောင်း)၊ ဝိသေသနအားလုံးကို
 “ သုစိဘာဝံ” ၌စင်။] အဏုမတ္တမ္ပိ - အဏုမြူမူလည်းဖြစ်သော၊ သုစိဘာဝံ -
 စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ န ပဿတိ - မတွေ့ရ၊ အထခေါ - စင်စစ်ကား၊ ပရမ
 ဒုဂ္ဂန္တိ - အလွန်မကောင်းသော အနံ့ရှိသော၊ ဇေဂုတ္တံ - စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်
 ရှိသော၊ အသိရိကဒဿနံ - အသရေမရှိသော မြင်ရခြင်းရှိသော၊ ကေသာ
 လောမာဒိနာနပ္ပကာရံ - ဆံပင် မွေးညှင်းအစရှိသော အထူးထူးသောအပြား
 ရှိသော၊ အသုဘိံ ယေဝ - မစင်မကြယ် ရှံ့စဘွယ်ကိုသာ၊ ပဿတိ - တွေ့ရ၏၊
 တဿာ - ကြောင့်၊ ဣတ္ထ - ဤ ခန္ဓာကိုယ်၌၊ ဆန္ဒောဝါ - အနည်းငယ် နှစ်သက်ခြင်း
 ကို၎င်း၊ ရာဂေါဝါ - အားကြီးသော တစ်မက်ခြင်းကို၎င်း၊ န ကရဏီယော -
 မပြုထိုက်။

ဟိ - ချဲ့၊ ဥတ္တမဓိ - မြတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါဟူသော၊ သိရသ္မိံ - ၌၊ ဇာတာ -
 ပေါက်ကုန်သော၊ ယေဝိ ကေသာနာမ - အကြင်ဆံပင်တို့ မည်သည်လည်း၊
 (အတ္ထိ - န၏) တေဝိ - ထို မြတ်သောကိုယ်အင်္ဂါ၌ ပေါက်သောဆံပင်တို့သော်မှ
 လည်း၊ အသုဘာစေဝ - မတင့်တယ်ကုန်သည်၎င်း၊ အသုစိနောစ - မစင်ကြယ်

နကောစိ၊ ဝေ၊ ဝဿတိ။ ။ ဤဝါကျဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၏နှစ်သက်ဘွယ် မဟုတ်သည်၏
 အဖြစ်ကို ဗျုတ်ရေကအားဖြင့် ပြ၏၊ ထိုတွင် မုတ္တံ မဏိံ ဝေဠုရိယံဟူသော အစ ၃ မျိုး
 ဖြင့် အဒဿနိယတာယ - အမြင်မကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အသာရက
 တာယ - အနှစ်သာရမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ မနုညာဘာဝံ အဿ ဒဿေတိ -
 ဤကိုယ်၏ နှစ်သက်ဘွယ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြ၏၊ အဂရုံ စန္ဒနံ ကုက္ကိုမံ ကပ္ပူရံဟူသော
 အလယ် ၄ မျိုးဖြင့် ဒုဂ္ဂန္တတာယ - မကောင်းသောအနံ့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မနုညာ
 ဘာဝဿ ဒဿေတိ၊ ဝါသစုဏ္ဏာဒီနိဟူသော အဆုံးတပုဒ်ဖြင့် အနည်းငယ်မျှလည်း၊
 မနုညာဘာဝဿ ဒဿေတိ၊ အထခေါစသော အန္တယပါဌ်ဖြင့် နှစ်သက်ဘွယ် မရှိပုံကို
 သရုပ်အားဖြင့် ပြသည်။

ကုန်သည်၎င်း၊ ပဋိကုလာစ - စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်တို့သည်၎င်း၊ (ဟောန္တိ)၊
 နေသံ-ထိုဆံပင်တို့၏၊ သော အသုဘာသုစိပဋိကုလာဘာဝေါစ-ထို မတင့်တယ်
 ကုန်သည်၏အဖြစ်၊ မစင်ကြယ်ကုန်သည်၏အဖြစ်၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်တို့၏
 အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဝဏ္ဏတောပိ - အဆင်းအားဖြင့်၎င်း၊ သဏ္ဌာနတောပိ -
 ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၎င်း၊ ဝန္ဓတောပိ - အနံ့အားဖြင့်၎င်း၊ အာသယတောပိ-
 ဖြစ်ခဲ့ရာအကြောင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဩကာသတောပိ-ဖြစ်ရာအရပ်အားဖြင့်၎င်း၊
 ဣတိ၊ ပဉ္စဟိ-ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊
 လောခာဒီနံ - မွေးညှင်း အစရှိသည်တို့၏၊ (သော အသုဘာသုစိပဋိကုလာ
 ဘာဝေါ-ကို)၊)ဓံ-ဤ၊ အတူ(ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣတိအယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊

အသုဘာသုစိပဋိကုလ။ ။ အာဝန္တ၊ ကေန-အာဝန္တ၊ က ဖြစ်သော (အတ္တေဇာ
 ဖြစ်သော) သုဘာကာရေန-တင့်တယ်သော အခြင်းအရာမှ၊ ဝိရဟိတတ္တာ-ကင်းကုန်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသုဘာ-မတင့်တယ်ကုန်၊ အတ္တနော သဘာဝေနဝ အသု
 စိနော- ပင်ကိုယ်သဘောအတိုင်းဖြင့်ပင် မစင်ကြယ်ကုန်၊ နာဂရိကဿ အသုစိဋ္ဌာနံ-
 မြို့သူ မြို့သားက မစင်ကြယ်သော အရပ်ကို ရွံသကဲ့သို့၊ ဇီဂုစ္ဆနိယတ္တာ-ရွံစရာကောင်း
 ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိကုလာ-စက်ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းကုန်၏။

အာသယတော။ ။ အာသယောတိ နိဿယော၊ ပစ္စယောတိ အတ္ထော၊ အာပုဗ္ဗ၊
 သိဓာတ်၊ အပစ္စည်း၊ အာသည် မရိယာဒ (ပိုင်းခြား) အနက်ဟော၊ အာသယတိ
 (ကေန္တိ ပဝတ္တမာနောပိ-ခန္ဓာကိုယ်မှာ တပေါင်းတစည်းထည်းဖြစ်ရာသင်္ဂလည်းကမ္မ
 ဇလဝဝတ္ထိတော ဟုတွာ-ကံ၏ အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည် ဖြစ်၍) မရိယာဒ
 ဝထေန အညဗညံ အသင်္ဂရတော (အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့် အချင်းချင်း မရော
 ယှက်ဘဲ) သယယိ တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိ အာသယော၊ သလိပ်, သည်းခြေ, ဘွေး, ပြည်
 စသည်တည်း၊ တံက အချင်းချင်း မတူအောင် ပိုင်းခြားသဖြင့် အချင်းချင်း မရောဘဲ
 ဖြစ်သောကြောင့် အာသယဟုခေါ်ရသည်၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်, မဟာဗျူကာ, အသုဘအခဏ်း)၊
 ရွာသူရွာသားတို့ မစင်စွန့်ရာအရပ်၌ မစင်၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ပေါက်သော ဟင်း
 ရွက် ဟင်းသီးများကို မြို့သားတို့က ရွံကြသကဲ့သို့, ထို့အတူ သလိပ် သည်းခြေ ဘွေး
 ပြည် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကို အကြောင်းခံ၍ ထို သလိပ် စသည်တို့၏ အကျိုးဆက်
 အဖြစ်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသော ဆံပင် စသည်တို့လည်း ဆက်ဆုပ်ဘွယ် ရွံရှာဘွယ်
 ကောင်းကြသည်။

ဩကာသ။ ။ ဆံပင်စသည်တို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်ကို “ဩကာသ” ဟု ခေါ်၏။ ဆံပင်
 သည် ဥးခေါင်း အရေပေါ်၌ ပေါက်၏ စသည်တည်း၊ သုသာန်အရပ်, အမှိုက်စွန့်ရာ
 အရပ်၌ ပေါက်သော ဟင်းသီး ဟင်းရွက်ကို မြို့သူမြို့သားတို့ ရွံကြသကဲ့သို့, ဖြစ်ရာ
 အရပ်၏ ရွံစရာ ကောင်းခြင်းကြောင့်လည်း ဆံပင်စသည်ကို စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် ဟု
 ဆိုရသည်။

တ္ထေ-သန္တပီသဒိကာမည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေါ-အကျဉ်းချုပ်တည်း၊ ဝိတ္ထာရောပန - ကိုကား၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ - ဝိသုဒ္ဓိခပ်၌၊ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ - ဤသို့လျှင်၊ ဘဝဝါ၊ ကေမေကသ္မိံ - တခု တခုသော၊ ကောဋ္ဌာသေ - အဘို့အစဉ်၊ ပဉ္စာဥပဘေဒေန- ၅ ပါး ၅ ပါးအပြားရှိသော၊ [ဝဏ္ဏ၊ သဏ္ဌာန၊ ဂန္ဓ၊ အာသယ၊ ဩကာသအားဖြင့် စက်ဆုပ်သွယ်အခြင်းအရာ ၅ မျိုးစီပါသော၊] အနေကပရိယာယေန - တပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ အသုဘကထံ - အသုဘနှင့်စပ်သော တရားစကားကို၊ ကထေတိ-ဟောတော်မူ၏။

အသုဘာယ ဝဏ္ဏံဘာသထိတိ - ကား၊ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိ ဝသေန - ဥဒ္ဓါမာတကအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အသုဘမာတိကံ-အသုဘမာတိကာကို၊ နိက္ခိပိတွာ-ချထားပြီး၍၊ [ဥဒ္ဓါမာတကံ ဝိနိလကံ ဝိပုဗ္ဗကံ အစရှိသည်တို့ဖြင့် အသုဘမာတိကာကို ထားပြီး၍၊] ပဒဘာဇနိယေန-ပဒဘာဇနီဖြင့်၊ တံ-ထိုအသုဘမာတိကာကို၊ ဝိဘဇန္တော - ဝေဘန်တော်မူလျက်၊ ဝဏ္ဏေန္တော သံဝဏ္ဏေန္တော- ဖွင့်ပြတော်မူလျက်၊ အသုဘာယ-အသုဘမာတိကာ၏၊ ဝဏ္ဏံ-အကျယ်ဖွင့်ကြောင်း ပဒဘာဇနီကို၊ ဘာသထိ-၏၊ [ဝဏ္ဏံဟူသော ပါဠိတော်နှင့်လိုက်အောင် “ဝဏ္ဏေန္တော” ဟု ၎င်း၊ ထို ဝဏ္ဏေန္တောကိုပင် ချီးမွမ်းခြင်းအနက်ကိုယူမည်စိုး၍ “ သံဝဏ္ဏေန္တော ” ဟု ၎င်း ဖွင့်သည်၊ ဤ အဖွင့်ကို ကြည့်၍ ပါဠိတော်၌ “ အသုဘာယ - အသုဘမာတိကာ၏၊ ဝဏ္ဏံ - အကျယ်ဖွင့်ကြောင်း ပဒဘာဇနီကို” ဟုပေး၊] အသုဘ ဘာဝနာယ ဝဏ္ဏံဘာသထိတိ-ကား၊ ကေသာဒိသုဝ-ဆံငင်အစရှိသည်တို့မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိသုဝါ - ဥဒ္ဓါမာတက အစရှိသည်တို့မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဗ္ဗတ္တဗဟိဒ္ဓဝတ္ထုသု-ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ ဝတ္ထုတို့၌၊ အသုဘကာရံ-အသုဘအခြင်းအရာကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (အာရုံပြု၍) ပဝတ္တဿ-သော၊ ဗိတ္တဿ-၏၊ ဝါ-စိတ်ကို၊ ယာအယံ ဘာဝနာ ဝစုနာ-အကြင် တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ (ယံ ဣဒံ) ဖါတိကန္တံ - အကြင် တိုးပွားအောင် အားထုတ်မှုသည်၊ (အတ္ထိ) တဿာ အသုဘဘာဝနာယ-ထို အသုဘဘာဝနာ၏၊ ဝါ- ထို အသုဘလျှင် အာရုံရှိသောစိတ်ကို တိုးပွားစေခြင်း၏၊ ဝါ - စိတ်ကို တိုးပွားကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်၏၊ အာနိသံသံ - အကျိုးကို၊ ဒသောန္တော- ပြတော်မူလျက်၊ ဝဏ္ဏံ-စုံထုံးကျေးဇူးကို၊ ဘာသထိ - ဟောတော်မူ၏၊ ဝဏ္ဏံ - စုံထုံးကျေးဇူးကို၊ ပရိကိတ္တေတိ-ထုတ်ဖော်ဟောမြှောက်တော်မူ၏၊ [ဝဏ္ဏံ ဘာသထိကိုပင် ဝဏ္ဏံ ပရိကိတ္တေတိ - ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဤ အဖွင့်ကိုကြည့်၍ “ အသုဘဘာဝနာယ-

အသုဘလျှင် အာရုံရှိသောစိတ်ကို တိုးပွားစေခြင်း (တိုးပွားစေကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်)၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို”ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။]

သေယျထိဒိ-အဘယ်ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ (ဘာသတိ-သနည်း) တိက္ခဝေ၊ အသုဘဘာဝနာဘိယုက္ခော - အသုဘဘာဝနာ၌ လွန်စွာ အားထုတ်သော၊ တိက္ခ-သည်၊ ကေသာဒိသုဝါ-ဆံပင် အစရှိသည်တို့မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိသုဝါ - ဥဒ္ဓါမာတက အစရှိသည်တို့မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထုသု - အတ္တတ္ထ ဗဟိဒ္ဓဝတ္ထုတို့၌၊ ပဉ္စဂ်ဝိပုဟိနံ - ပယ်အပ်သော နီဝရဏ ငါးပါးဟူသော အင်္ဂါရှိသော၊ ဝါ-နီဝရဏငါးပါးဟူသောအင်္ဂါကိုပယ်နိုင် သော၊ ပဉ္စဂ်သဓန္ဓာဂတံ- ငါးပါးသော ဝိတက်စသောဈာန်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ သော၊ တိဝိကေလျာဏံ-အစအလယ်အဆုံးအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသော ကောင်းသောဂုဏ်ရှိသော၊ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ-ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ပဌမံဈာန် - ပဌမဈာန်ကို၊ ပဋိလဘတိ - ရနိုင်၏၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ပဌမဇ္ဈာနသင်္ခါတံ-ပဌမဈာန်ဟုဆိုအပ်သော၊ တံ စိတ္တမဇ္ဈသံ- ထိုစိတ်တည်းဟူသောပူတာတံတင်းကို၊ ဝါ-ထိုစိတ်တည်းဟူသောသေတ္တာကို၊ နိဿယ-မှီ၍၊ ဝါ-အခြေခံပြု၍၊ ဝိပဿနံ - ဝိပဿနာကို၊ ဝဗျေတွာ-တိုးပွား စေ၍၊ ဥတ္တမတ္ထိ - မြတ်သော အကျိုးဟူသော၊ အရဟတ္ထိ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်နိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဘာသတိ-၏) [ကိလေသ စောရေပိ အနဘိဘဝနီယတ္တာ - ကိလေသာသုခိုးတို့ မလွှမ်းမိုး မခိုးယူနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ ဈာန် စိတ္တမဇ္ဈသတိ ဝတ္ထံ!]

[လက္ခဏာဆယ်ပါးကို ထင်ရှားပြုလိုက်လျှင် တိဝိကေလျာဏကိုလည်း ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် လက္ခဏာဆယ်ပါးကို ပြုလိုရကား “ တတြိမာနိ ” စသည်ကိုမိန့်၊ “တတြာတိ တိဝိကေလျာဏ ဒသလက္ခဏေသု”-ယောဇနာ၊] တတြ-ထို တိဝိကေလျာဏ , ဒသလက္ခဏာတို့တွင်၊ ဣမာနိ-၍ ဆိုအပ်လတံ တို့ကား၊ ပဌမဿ ဈာနဿ - ပဌမဈာန်၏၊ ဒသ - န်သော၊ လက္ခဏာနိ- လက္ခဏာတို့တည်းပါရှိဗန္ဓကတော-စိတ်ကိုထက်ဝန်းကျင်နှောင်ဖွဲ့တတ်သော

ပဉ္စဂ်၊ပေး၊ ပဋိလဘတိ။ ။ပဉ္စဂ်+ဝိပုဟိနံ ယဿာတိ ပဉ္စဂ်ဝိပုဟိနံ-ပယ်အပ် သော ကာမတ္တန္တစသော နီဝရဏ ၅ ပါးရှိသော (နီဝရဏ ၅ ပါးတို့ကို ပယ်နိုင်သော) ဈာန်၊ ပဉ္စဂင်္ဂ-ဝိတက်စသော ၅ ပါးသော အင်္ဂါနှင့်၊ သဓန္ဓာဂတံ၊ တိဝိဝံ - အာဒိ၊ မဇ္ဈ၊ ပရိယောသာန အားဖြင့် ၃ ပါး အပြားရှိသော+ကလျာဏံ ယဿာတိ တိဝိကေ လျာဏံ၊ ဒသ - (အကျယ်၌ ပြုလေ့အတိုင်း) ဆယ်ပါးကုန်သော+လက္ခဏာနိ ယဿာတိ ဒသလက္ခဏံ။.... (ယောဇနာဝိဇ္ဇိဟံ)။

နီဝရဏတို့မှ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ-ဈာန်စိတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း၎င်း၊ မဇ္ဈိမဿ-လီနဥဒ္ဓစ္စ သို့မကပ်ဘဲ အလယ်အလတ်၌ဖြစ်သော၊ သမာဓိနိမိတ္တဿ-သုခဝိသေသတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော သမာဓိသို့၊ ဝါ - ကို၊ ပဋိပတ္တိ - ရောက်ခြင်း၎င်း၊ ဝါ- ရခြင်း၎င်း၊ တတ္ထ-ထို သမာဓိနိမိတ်၌၊ စိတ္တပက္ခန္ဓနံ-စိတ်၏ ပြေးဝင်ခြင်း၎င်း၊ ဝိသုဒ္ဓဿ - နီဝရဏတို့မှ စင်ကြယ်ပြီးသော၊ စိတ္တဿ - ဈာန်စိတ်ကို၊ အဇ္ဈ ပေက္ခန္ဓံ- ဗျာပါရမပြု လျစ်လျူရှုခြင်း၎င်း၊ သမထပုဂ္ဂိုလန္ဿ-သမထသို့ ရေံ ပြီးသော၊ ဝါ - သမာဓိရပြီးသော၊ (စိတ္တဿ)အဇ္ဈပေက္ခန္ဓံ၊ ကေတ္တုပဋ္ဌာ နဿ-ကိလေသာတို့နှင့်မရောယှက်သည့်အတွက် တပါးတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် တည်သော၊ (စိတ္တဿ) အဇ္ဈပေက္ခန္ဓံ၊ တတ္ထ - ထို ဈာန်စိတ်၌၊ ဇာတာနံ- ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-သမာဓိပညာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုဂနဗ္ဗတရားတို့၏၊ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန - တပါးတပါးကို မလွန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော အားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်စေခြင်း၎င်း၊ ဝါ- ဖြူစင်စေခြင်း၎င်း၊ ဣန္ဒြိယာနံ - သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြိယတို့၏၊ ကေရသဋ္ဌေန- ဝိမုတ္တိရသ ဟူသော တခုတည်းသော အရသာရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောအားဖြင့်၊ (သမ္ပဟံသနာ - ၎င်း၊) [ယာနိစ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ နာနာကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိရသေန ကေရသာနိ ဟုတွာ ပဝတ္တာ

ပါရိမန္တကဇာတေသင်္ဃံ ။ ။ ပရိမန္တန္တိ - စိတ်ကိုထက်ဝန်းကျင် နှောင့်ဖွဲ့တတ် ကုန်၏၊ ဣတိ ပရိမန္တကာနိ၊ ပရိမန္တကာနိယေဝ ဝါရိမန္တကာနိ၊ [သုတ္တန္တိ ဣပစ္စည်း။] သမာဓိယေဝ နိမိတ္တိ သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် သုခဝိသေသတို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် နိမိတ်မည်၏၊ ပဋိပတ္တိကို ယောဇနာ၌ “ပဋိလဘနံ”ဟု ဖွင့်၏၊ ရောက်ခြင်းကို “ရခြင်း”ဟု ဆိုလိုသည်။ [မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တိ နာမ သမပ္ပဝတ္တော အပ္ပနာသမာဓိယေဝ လီနုဒ္ဓစ္စသင်္ခါတာနံ ဥတိန္တံ အန္တာနံ အနုပ ဂမနေန ထဝိသေသံ (အထူးနှင့်တကွ) ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ဝုပသမနတော သမထော၊ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော နိမိတ္တန္တိကတွာ။]

ကေတ္တုပဋ္ဌာနံ ။ ။ သမထပဋိပန္နဘာဝတောဝေစဿ ကိလေသသံသယံ ပတာယ ကေတ္တေန (ကိလေသာတို့နှင့် ရောယှက်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် တပါးတည်း၏ အဖြစ် ဖြင့်) ဥပဋ္ဌိတဿ - တည်သော၊ အဿ - ထိုစိတ်၏၊ ပုန ကေတ္တုပဋ္ဌာနေ ဗျာပါရ အကရောဇ္ဇော (နောက်ထပ် ကေတ္တုပဋ္ဌာနဖြစ်သူရန် ဗျာပါရ မပြုသူသည်) ကေတ္တု ပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈပေက္ခတိနာမ။

တတ္ထပေသမ္ပဟံသနာ ။ ။ ထသ္မိံ ဈာနင်္ဂေတ္ထေ ဇာတာ သမာဓိပညာသင်္ခါတာ ယုဂနဗ္ဗဓမ္မော အညမညံ အနတိဝတ္တမာနာ ဟုတွာ ပဝတ္တာ။ သမ္ပဟံသနာတိ တတ္ထ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနာဒိသာကေဿ ဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန ပရိယောဒါပနာ။

နိ၊]တဒုပဝ ဝိရိယ ဝါဟနဋ္ဌေ-ထို ကေရသသဘောရှိသော ဣန္ဒြေတို့အား
 လျော်သောဝိရိယကိဆောင်ရွက်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောသဘောအားဖြင့်၊
 (သမ္ပဟံသနာ-၎င်း၊) [ယဇ္ဇေတံ တဒုပဝံ=တေသံ အနတိဝတ္တနတော ကေရသ
 သဘာဝါနံ အနုစ္စပိကံ ဝိရိယံ ဝါယမတိ၊ တဒုပဝံကို “တေသံ+အနုစ္စပိကံ”
 ဟု ဖွင့်သည်။ ယောဇနာ၌ “ တဒနုပဝ ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊
 အာသေဝနဋ္ဌေန - ဈာန်စိတ်၌ဖြစ်သော သမာဓိ ပညာစသော တရားတို့ကို
 အဖန်ဖန်ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ-
 ၎င်း၊ ဣတိ-ဤသည်တို့တည်း။

တကြ-ထို ၁၀ ပါးသောလက္ခဏာကို ထင်စွာဖြစ်စေခြင်း၌၊ [တသ္မိံ ဒသ
 လက္ခဏာ ဝိဘာဝနေ၊] အယံ-ကား၊ ပါဠိ- ပဋိသမ္ဘိဒါမဂံ ပါဠိတော်တည်း၊
 ပဌမဿ ဈာနဿ-၏၊ ကော- အဘယ်သည်၊ အာဒိ- အစဖြစ်သနည်း၊ ကိ-
 သည်၊ မဇ္ဈေ-နည်း၊ ကိံ, ပရိယောသာနံ-နည်း၊ ပဌမဿ ဈာနဿ-၏၊ ပဋိ
 ပဒါဝိသုဒ္ဓိ- ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိသည်၊ ဝါ- ဈာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော
 ဘာဝနာအစဉ်၏ နိဝရဏတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်းသည်၊ အာဒိ - အစဖြစ်၏၊ ဥပေ
 က္ခာနုဗြူဟနာ- တကြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၏ တိုးပွားခြင်းသည်၊ မဇ္ဈေ- အလယ်
 ဖြစ်၏၊ သမ္ပဟံသနာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေခြင်းသည်၊
 ဝါ-ဖြူစင်စေခြင်းသည်၊ ပရိယောသာနံ-အဆုံးဖြစ်၏၊ ပဌမဿ ဈာနဿ-၏၊

ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ။ ။ပဋိပဇ္ဇာဘိ ဈာန် ဧတာယာတိ ပဋိပဒါ-ဈာန်သို့ရောက်ကြောင်း
 အကျင့်၊ ပဌမအားထုတ်သည်မှစ၍ ဂေါတြဘုအဆုံးရှိသော (ဈာန်မရေခံမီ) ရွှေအာပိဋ္ဌ
 ဖြစ်သော ဘာဝနာအစဉ်သည် ပဋိပဒါမည်၏၊ ပရိမန္တတော - စိတ်ကို နှောင်ဖွဲ့တတ်
 သော နိဝရဏတို့မှ + ဝိသုဇ္ဈာန် ဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါယ+ဝိသုဒ္ဓိ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ထို ပဋိပဒါ
 ဝိသုဒ္ဓိကို ဈာန်၏ဥပါဒ်ခဏ၌ ရအပ်သောကြောင့် “အာဒိ” ဟု ဆိုသည်။

ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ။ ။ဝိသောဓေတဗ္ဗတာဒိနံ - သုတ်သင်ထိုက်သည်၏အဖြစ်
 အစရှိသည်တို့၏၊ အဘာဝတော-ကြောင့်၊ ဈာနပရိယာပန္နာယ - ဈာန်၌ပါဝင်သော၊
 တကြ၊မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ-ကို၊ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ - ဈာန်အလုပ်ကိစ္စ ပြီးစီးခြင်းအားဖြင့်၊
 အနုဗြူဟနာ - တိုးပွားစေခြင်း၊ ထို တကြ၊မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ တိုးပွားစေမှုကို ဈာန်၏
 ဌိခဏ၌ (အထူးအားဖြင့်) ရအပ်သောကြောင့် “မဇ္ဈေ” ဟု ဆိုသည်။

သမ္ပဟံသနာ။ ။တတ္ထ-ထိုဈာန်၌၊ ဓမ္မာနံ-သမာဓိ ပညာစသော ယုဂနန္ဒတရား
 တို့၏၊ အနတိဝတ္တနာဒိသာဏဿ - တပါးက တပါးကို မလွန်ခြင်း အစရှိသော
 ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော၊ ဣဏဿ-၏၊ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန-ဖြင့်၊ ပရိယောဒါပနာ-
 ဖြူစင်စေခြင်း၊ ထို ဖြူစင်ခြင်းသည် ဈာန်၏အဆုံး ဘင်ခဏ၌ ထင်ရှားသောကြောင့်
 “ပရိယောသာနံ” ဟု ဆိုသည်။

ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ- သည်၊ ဝါ-သည်၊ အာဒိ-၏၊ အာဒိဿ-၏၊ ကတိ-အဘယ်မျှ
 တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ- အမှတ်အသားတို့နည်း၊ အာဒိဿ- အစ၏၊ တီဏိ-
 သုံးပါးတို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - အမှတ်အသားတို့တည်း၊ တဿ - ထို ပဌမ
 ဈာန်၏၊ ယောပရိပန္နော - အကြင်စိတ်ကို ထက်ဝန်းကျင် နောင်ဖွဲ့တတ်သော
 နိဝရဏသည်၊ (အတ္တိ)၊ တတော- ထို နိဝရဏမှ၊ စိတ္တံ- ဈာန်စိတ်သည်၊ ဝိ
 သုဇ္ဈတိ- စင်ကြယ်၏၊ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ- နိဝရဏမှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 စိတ္တံ-သည်၊ မဇ္ဈိမံ-လိန ပုဒ္ဂုဇ္ဈသျှိမကပ်ဘဲ အလယ်အလတ်၌ဖြစ်သော၊ သမာဓိ
 နိမိတ္တံ- သုခဝိသေသတို့၏အကြောင်းဖြစ်သောသမာဓိသို့၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိပဇ္ဇတိ-
 ရောက်၏၊ ဝါ- ရ၏၊ ပဋိပန္နတ္တာ - သမာဓိနိမိတ်ကို ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 တတ္ထ-ထို သမာဓိနိမိတ်၌၊ [ယောဇနာ၌ “တသ္မိ” အပ္ပနာဂေါစရေ” ဟု ဖွင့်၏၊
 ထိုအလို “တတ္ထ-ထိုဈာန်၏အာရုံ၌” ဟု ပေး၊] စိတ္တံ-သည်၊ ပက္ခန္ဓတိ-ပြေးဝင်
 ၏၊ ပရိပန္နတော-စိတ်ကို ထက်ဝန်းကျင်နောင်ဖွဲ့တတ်သော နိဝရဏမှ၊ စိတ္တံ-
 သည်၊ ယံ ဝိသုဇ္ဈတိ-အကြင်စင်ကြယ်၏၊ (တံစ-ထို စင်ကြယ်ခြင်း၎င်း) ဝိသုဒ္ဓ
 တ္တာ-နိဝရဏတို့မှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ မဇ္ဈိမံ-သော၊
 သမာဓိနိမိတ္တံ-သို့၊ ဝါ-ကို၊ ယံ ပဋိပဇ္ဇတိ-အကြင်ရောက်၏၊ ဝါ-ရ၏၊ (တံစ-
 ထို ရခြင်း၎င်း) ပဋိပန္နတ္တာ-သမာဓိနိမိတ်ကို ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တတ္ထ-
 ထို သမာဓိနိမိတ်၌၊ စိတ္တံ-သည်၊ ယံ ပက္ခန္ဓတိ-အကြင် ပြေးဝင်၏၊ (တံစ-ထို
 ပြေးဝင်ခြင်း၎င်း ဣတိ- သို့၊) ပဌမဿ ဈာနဿ- ၏၊ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ-သည်၊
 ဝါ-သည်၊ အာဒိ- အစဖြစ်၏၊ အာဒိဿ- အစ၏၊ ဣမာနိတီကိ- ဤ ၃ ပါး
 တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - အမှတ်အသားတို့တည်း၊ တေန - ထို့ ကြောင့်၊ ပဌမံ
 ဈာနံ- သည်၊ အာဒိကလျာဏဇ္ဇေဝ - အစ၌ ကောင်းသည်၎င်း၊ တိလက္ခဏ
 သမ္ပန္နဉ္စ - သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ (ဣတိ-သို့) ဝုစ္စတိ-၏။

ပဌမဿ ဈာနဿ-၏၊ ဥပေက္ခာနုပ္ပါယနာ-တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ တိုးပွား
 စေခြင်းသည်၊ မဇ္ဈေ - တည်း၊ မဇ္ဈဿ- ၏၊ ကတိ - တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ-
 တို့နည်း၊ မဇ္ဈဿ၊ တီဏိ- တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ- တို့တည်း၊ ဝိသုဒ္ဓိ-နိဝရဏ
 တို့မှ စင်ကြယ်ပြီးသော၊ စိတ္တံ-တို့၊ အဇ္ဈုပေက္ခတိ - စင်ကြယ်၍ရန် ဗျာပါရ
 မပြု လျစ်လျူရှု၏၊ သမထပ္ပဋိပန္နံ - သမထသို့ရောက်ပြီးသော၊ ဝါ- သမာဓိ
 ရပြီးသော၊ (စိတ္တံ - ကို၊) အဇ္ဈုပေက္ခတိ - သမာဓိရသို့ရန် ဗျာပါရမပြု

တီဏိလက္ခဏာနိ။ ။ ပရိပဋိပဋိပက္ခတို့မှ စိတ်၏စင်ကြယ်ခြင်း၊ အလယ်ဖြစ်သော
 သမာဓိနိမိတ်သို့ စိတ်၏ရောက်ခြင်း၊ ထိုသမာဓိနိမိတ်သို့ ပြေးဝင်ခြင်း၊ ဤ၃ပါးတို့သည်
 ဈာန်၏အစ ဥပါဒါခဏ၌ အပ္ပနာရောက်ခြင်း၏ အမှတ်လက္ခဏာတို့ဖြစ်ကြသည်။

လျစ်လျူရှု၏။ ကေတ္ထုပဋ္ဌာနံ - ကိလေသာတို့နှင့် မရောယှက်သည့် အတွက် တပါးတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် တည်သော၊ (စိတ္တံ) အဇ္ဈပေက္ခတိ- ကေတ္ထုပဋ္ဌာန ဖြစ်ဘို့ရန် ဗျာပါရမပြု လျစ်လျူရှု၏။ ဝိသုဒ္ဓိ-သော၊ စိတ္တံ-ကို၊ ယံ အဇ္ဈပေက္ခ တိ - အကြင်စင်ကြယ်ဘို့ရန် ဗျာပါရမပြု လျစ်လျူရှု၏။ (တံစ - ထိုလျစ်လျူ ရှုခြင်း၎င်း၊) သမထပုဂ္ဂိုလံ - သော၊ (စိတ္တံ) ယံ အဇ္ဈပေက္ခတိ - ၏၊ (တံစ - ၎င်း၊) ကေတ္ထုပဋ္ဌာနံ - သော၊ (စိတ္တံ) ယံ အဇ္ဈပေက္ခတိ- ၏၊ (တံစ - ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊) ပထမဿ ဈာနဿ ဥပေက္ခာနုဗျူဟနာ၊ မဇ္ဈေ-တည်း၊ မဇ္ဈဿ- ၏၊ ဣမာနိတိဏိ - တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - တို့တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ ပဌမံ ဈာနံ-သည်၊ မဇ္ဈေကလျာဏဉ္စေ- အလယ်၌ကောင်းသည်၎င်း၊ တိလက္ခဏ သမ္ပန္နံ - သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ (ဣတိ-သို့၊) ဝုစ္စတိ-၏။

ပဌမဿ ဈာနဿ - ၏၊ သမ္ပဟံသနာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေခြင်းသည်၊ ဝါ-ဖြူစင်စေခြင်းသည်၊ ပရိယောသာနံ-တည်း၊ ပရိ ယောသာနဿ-၏၊ ကတိ - တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - တို့နည်း၊ ပရိယောသာ နဿ၊ စတ္တာရိ - တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - တို့တည်း၊ တတ္ထ - ထို ဈာန်စိတ်၌၊ ဇာတာနံ - ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ - သမာဓိပညာဟူသော ယုဂနုဗ္ဗတရားတို့၏၊ အနတိဝတ္တန ဋ္ဌေန - တပါးတပါးကို မလွန်ခြင်းဟူသော သဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ- ၎င်း၊ ဣန္ဒြိယာနံ - သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြိယတို့၏၊ ကေရသဋ္ဌေန- ဝိမုတ္တိရသဟူသော တခုတည်းသောအရသာ ရှိသည်အဖြစ်ဟူသော သဘော အားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ-၎င်း၊ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန-ထိုကေရသသဘော ရှိသော ဣန္ဒြိယတို့အားလျော်သော ဝီရိယကိုဆောင်နိုင်ခြင်း သဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ - ၎င်း၊ အာသေဝန ဋ္ဌေန - သမာဓိပညာစသော တရားတို့ကို အဖန်ဖန်ဖြစ်စေခြင်း သဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ - ၎င်း၊ (ဣတိ - သို့၊) ပဌမဿ ဈာနဿ-၏၊ ပေ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တိဝိတ္ထဂတံ (တနည်း) တိတ္ထ ဂတံ - ၃ ပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ တိဝိမေကလျာဏံ -

တိဝိမေတ္တဓာတ်။ ။ တိဝိမေတ္တပေ၊ ဟောတိတိုင်အောင်သော စကားသည် ဈာန်ကို ထောမနာကြောင်း စကားတည်း၊ [ဧဝံ တိဝိမေတ္တဂတံ ဖိတ္တန္တိအာဒိနိ တသေဝ ဖိတ္တ ဿ ထောမနဝစနာဒိ၊ တတ္ထ ဧဝံ တိဝိမေတ္တဂတန္တိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တေန ဝိမိနာ ပဋိပဒါ ဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဓန ဥပေက္ခာနုဗျူဟန ဣဏသမ္ပဟံသနာဝသေနာတိ တိဝိတောဝံ ဂတံ။] ရှေ့(၁) ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ (၂) တကြမဇ္ဈတ္ထုပေက္ခာနုဗျူဟနာ၊ (၃) ဣဏ ဤ၃ပါးကို တိဝိမေ ဟု ဆိုသည်။ ဈာန်အင်္ဂါ ၅ ပါး၊ ဣန္ဒြိ ၅ ပါးကိုပြသောကြောင့် အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နံ၊ သမာဓိသမ္ပန္နဟု ၂ ထပ်ပါရသည်။ ဈာန်စိတ်၏ ထိုထိုအာရုံ၌ မြတ်မလတ်ဖြစ်ခြင်းကို “အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နံ”ဟု ယူပါ။

၃ ပါး အပြားရှိသော ကောင်းသော ဂုဏ်ရှိသော၊ ဒဿလက္ခဏာ သမ္ပန္န-ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ စိတ္တံ - ဈာန်စိတ်သည်၊ ဝိတက္က သမ္ပန္နဓမ္မ-ဝိတက်နှင့်ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ ဝိစာရသမ္ပန္နဓမ္မ ဝိတိသမ္ပန္နဓမ္မ သုခသမ္ပန္နဓမ္မ၊ စိတ္တဿ- ၏၊ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နဓမ္မ-ထိုထိုအာရုံ၌ မပြတ်လေ့တ် ဖြစ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ ဝါ - စွဲမြဲစွာတည်သော သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ သဒ္ဓါ သမ္ပန္နဓမ္မ - ၎င်း၊ ပေ၊ ပညာသမ္ပန္နဓမ္မ - ၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ- ဤဆိုအပ်ပြီး ကား၊ (ပါဠိ-ပဋိသန္တိဒါမဂ ပါဠိတော်တည်း။)

အာဒိဿ၊ပေ၊ဘာသတိတိ-ကား၊ (အသုဘသမာပတ္တိ-အသုဘသမာပတ်သည်။) ဝေဓိ-ဤသို့လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတ္ထိ-ဤ အခြင်းအရာ အားဖြင့်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ပုနပျုနံ-ထပ်၊ ဝဝတ္ထာနံ-ဝိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းကို၊ ကတွာ - ပြုတော်မူ၍၊ အာဒိသန္တော - ညွှန်ပြတော်မူလျက်၊ အသုဘသမာပတ္တိယာ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဘာသတိ-၏၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကို၊ ကထေတိ-၏၊ ဂုဏံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပရိကိတ္တေတိ-ထုတ်ဖော်ဟောမြွက်တော်မူ၏၊ [ပုနပျုနံ အာဒိသန္တောကြည့်၍ အာဒိဿ အာဒိဿ-၌ အာဒိသံ အာဒိသံ-ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] ဧသယုတိဓံ- အဘယ်ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ (ဘာသတိ-နည်း၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အသုဘသညာပရိစိတေန-အသုဘသညာသည် အဖန်ဖန်စီအပ်သော၊ ဝါ-အသုဘသညာသည်ထိုမှစ၍အပ်သော၊ စေတသာ-စိတ်ဖြင့်၊ ဗဟုလံ-အချိန်များစွာ၊ ဝါ-မပြတ်လေ့တ်၊ ဝိဟရတော-နေသော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ စိတ္တံ - သည်၊ မေထုနဓမ္မ သမာပတ္တိယာ- မေထုန်အကျင့်သို့ရောက်ခြင်းမှ၊ ပဋိလိယတိ - တခုသောနံပါး၌ ပုန်းအောင်းသကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ပဋိကုဋတိ-တွန့်ဆုတ်၏၊ ပဋိဝတ္တတိ-ပြန်နစ်၏၊ န သမ္ပသာရယတိ-မပြန်နံ၊ (တနည်း) ပဋိလိယတိ-တွန့်ဆုတ်၏၊ ပဋိကုဋတိ-ဖေခါ၏၊ ပဋိဝတ္တတိ-

အသုဘသညာ ပရိစိတေန။ ။သကလံ ကာယံ အသုဘန္တိ ပဝတ္ထာယ သညာယ သဟဂတတ္တာ ဈာန် အသုဘသညာ - အသုဘဟု ဖြစ်သောသညာနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့် ဈာန်ကို “ အသုဘသညာ ” ဟု ခေါ်သည်။ သဟဂရဏနည်းတည်း၊ ဋ္ဌာနိ သညာ၏အမည်ကို ဋ္ဌာနဈာန်၌တင်စားသော ဋ္ဌာနျပစာလည်း ဟုတ်၏။ “ ကုန္တာ ပစရန္တိ ” ကဲ့သို့တည်း။ အသုဘသညာယ+ပရိစိတေန ပရိတာပိတေန - အတန်တန်စီအပ် ထံမှစ၍အပ်သော (စေတသာ၌စပ်) ။ ဗဟုလန္တိ အဘိက္ခံ။

မေထုနဓမ္မ၊ပေ၊နာရုပဒ္ဓလံ ။ ။ မေထုန်ကျင့်ခြင်းကိုပင် “ မေထုနဓမ္မသမာပတ္တိ ” ဟု မိန့်သည်။ [မေထုနဓမ္မသမာပတိတာဝတော၊ ဋီကာ။] ပဋိလိယတိ - ဧက ပဿေန နိလိယတိ နိလိနိပိယ ဟောတိ - တခုသောနံပါး၌ ပုန်းနေသကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ပဋိကုဋတိ-သကဲ့စေတိ၊ ပဋိဝတ္တတိ-နိဝတ္တတိ။

နောက်ဆုတ်၏။ န သမ္ပသာရယတိ- မပြန့်နှံ့၊ ဥပေက္ခာဝါ- လျစ်လျူရှုခြင်း သဘောသည်သော်၎င်း၊ ပါဠိကုလျတာဝါ - စက်ဆုပ်ဘွယ်၏ အဖြစ်သည် သော်၎င်း၊ သဏ္ဍာတိ - ကောင်းစွာတည်၏၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ သေယျထာပိ- ဥပမာမည်သည်ကား၊ ကုတ္တပတ္တံဝါ-ကြက်တောင်သည်သော်၎င်း၊ နှာရုဒ္ဒါ လံဝါ-အကြောပိုင်းသည်သော်၎င်း၊ ဝါ-အကြော၏ ခြစ်ပစ်အပ်သော အဖတ် သည်သော်၎င်း၊ [နှာရုဒ္ဒါ၊ နှာရုပိလိခနံဝါ (အကြောကို) ခြစ်ပစ်ထား အပ်သော အဖတ်၊] အဂ္ဂိမိ-မီး၌၊ ပက္ခိတ္ထံ-ထည့်အပ်သည်၊ (သမာနံ-သော်၊) ပဋိလိယတိ(သေယျထာပိ)-တွန့်ဆုတ်သကဲ့သို့၊ ပဋိကုဋတိ (သေယျထာပိ)- ဖွဲ့၍သကဲ့သို့၊ ပဋိဝန္တတိ (သေယျထာပိ)-ပြန်နစ်သကဲ့သို့၊ န သမ္ပသာရယတိ (သေယျထာပိ)- မပြန့်နှံ့သကဲ့သို့၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဝေမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ အသုဘသညာပရိစိတေန- သော၊ ဝါ- သော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ ပေ၊ န သမ္ပ သာရယတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဏ္ဏံ- ကို၊ ဘာသတိ- ၏။)

ဣစ္ဆာမဟံ၊ ပေ၊ ပဋိသလ္လိယိတုန္တိ - ကား၊ ဘိက္ခဝေ- တို့၊ အဟံ- ငါဘုရား သည်၊ ကေ - တခုသော၊ အဋ္ဌမာသံ- လဝက်ပတ်လုံး၊ ပဋိသလ္လိယိတုံ- နေ့စဉ် နေ့စဉ်သမာပတ်၌ စိတ်ကိုငြိကပ်စေခြင်းငှါ၊ နိလိယိတုံ- ကိန်းအောင်းတော်မူ ခြင်းငှါ၊ (ကောဝ ပိဟရိတုံ- ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်၏။) ဣစ္ဆာမိ- အလိုတော် ရှိ၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ နပ္ပိ ကေနစိ၊ ပေ၊ ပိဏ္ဏပီတနိဟာရကေနာတိ - ကား၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ အတ္တနာ - ကိုယ်တိုင်၊ ပယုတ္တဝါစံ - ပစ္စည်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောစကားကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ မမ-ငါဘုရား၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ။

အထဝါ။ ။ ပဋိလိယတိ- သင်္ကံစတိ၊ တတ္ထ ပဋိကုလတာယ သဏ္ဍိတတ္တာ (ထို မေထုန်အကျင့်၌ စက်ဆုပ်ဘွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့် (စိတ်မှာ) စွဲမြဲတည်နေသည့်အတွက် တွန့်ဆတ်၏။) ပဋိကုဋတိ-အပသက္ကတိ (ဖွဲ့၍၏)။ န ဥပသက္ကတိ-မချဉ်းကပ်တော့၊ ပဋိဝတ္တတိ-နိဝတ္တတိ၊ တတောဝေ န သမ္ပသာရယတိ။

ပဋိသလ္လိယိတုံ ။ ။ ပဋိ ပဋိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သမာပတ္တိယံ (သမာပတ်၌) ဓမ္မ စိန္တာယ (တရားသဘောကို စဉ်းစားတော်မူခြင်းအားဖြင့်) စိတ္တံ နိလိယိတုံ-စိတ်ကို ငြိကပ်စေခြင်းငှါ၊ ဤသို့ ငြိကပ်စေခြင်းကိုပင် “ ကိန်းအောင်းနေခြင်း”ဟု ခေါ်စမှတ် ပြုကြသည်။ [ဤနေရာ၌ ဒီကာဆရာ ဤသို့ ခွင့်ထားသော်လည်း “ ပဋိသဏ္ဌာနာ ဝုပ္ပိ တော-” ဟူသော နောက်နား၌ကား တမျိုးခွင့်ထားသည်ကို တွေ့ရလေတုံ။]

ပယုတ္တဝါစံ။ ။ ဘုရားရှင်သည် ဤရတ်များ၌ ဆွမ်းခံကြတော်မူမည်မဟုတ်၊ ဤ အခါမျိုး၌ လှူအပ်သောအလှူသည် အကျိုးကြီး၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်၍ ပြောအပ်သောစကားကို “ပယုတ္တဝါစာ”ဟု ဆိုသည်။ [ပယုတ္တ-ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော-+ ဝါစာ- စကား၊ လှူချင်အောင်ပြောအပ်သော စကား။]

သဒ္ဓေသု-သဒ္ဓါရှိကုန်သော၊ ကုလေသု-အမျိုးတို့၌၊ ပတိယတ္တိ-အားထုတ်အပ်
 ပြီးသော၊ ဝါ-စီရင်အပ်ပြီးသော၊ ပိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ နိဟရိတုာ-၍၊ မယံ-အား၊
 ဥပနာမေတိ - ဆက်ကပ်၏၊ ပိဏ္ဏပတနိဟာရကံ - ဆွမ်းကိုပို့ဆောင်တတ်
 သော၊ တံဘိက္ခု-ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညေန-အခြားသော၊ ဧကနစိ-တစုံ
 တယောံသော၊ ဘိက္ခုနာဝါ-သည်၎င်း၊ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ- သည်၎င်း၊ ဥပသင်္ကမိ
 တဗ္ဗော- ချဉ်းကပ်ထိုက်သည်၊ န အမှိ- ဖြစ်တော်မမူလို၊ ဣတိ(အတ္ထော)။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတပါး၊ စောဒကပက္ခကို ဆိုဥျးအံ့၊ ကသ္မာ စေံ ,
 အာဟ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ကိရ- ချဲ့ဥျးအံ့၊ အတီတေ, ပဉ္စ
 သတာ-ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဓိဂလုဒ္ဓကာ-သားမုဆိုးတို့သည်၊
 မဟတီဟိ-များစွာကုန်သေး၊ ဒဏ္ဍဝါဂုရာဟိ- လှံတံတပ်အပ်သော ပိုက်ကွန်
 တို့ဖြင့်၊ အရညံ-ကို၊ ပရိက္ခိပိတွာ-ကာရ်၍၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ-ရှင်လန်း နှစ်သက်ကုန်
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧကေတောယေဝ - တပေါင်းထည်းသာလျှင်၊ ယာဝဇီဝိ-
 အသက်ထက်ဆုံး၊ ဓိဂပက္ခိ ယာတကမ္မေန-သားကောင် ငှက်တို့ကို သတ်ဖြတ်
 မှုဖြင့်၊ ဇိဝိတိ-အသက်မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေတွာ-၍၊ နိရယေ-၌၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ကြရ
 ကုန်ပြီ၊ [ဥပပန္နာ-ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ နိရယံ ဥပပန္နာ-ဟု သော်လည်း
 ရှိစေ။] တေ - ထို သားမုဆိုးတို့သည်၊ တတ္ထ - ထိုငရဲ၌၊ ပစ္စိတွာ- ကျက်ပြီး၍၊
 ပုဗ္ဗေ-၌၊ ကတေန-ပြုအပ်ပြီးသော၊ ဧကနစိဒေဝ-တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊
 ကုသလကမ္မေန- ကုသိုလ်ကံကြောင့်၊ မနုဿေသု-လူတို့၌၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ကြရ
 ကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ ကလုာကုပနိဿယဝသေန- ရဟန်းဖြစ်ဘို့အကြောင်း
 ကောင်းသော ဥပနိဿယ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥပနိဿယဝသေန။]
 သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံတို့သည်လည်း၊ ဘဂဝတော သန္တိကေ, ပဗ္ဗဇ္ဇေ-ရှင်သာမဏေ
 အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဥပသမ္ဘဒ္ဓေ - ရဟန်းအဖြစ်ကို၎င်း၊ လဘိံသု-ကုန်ပြီ၊ တေသံ-
 ထိုသူတို့၏၊ တတော မူလာကုသလကမ္မတော (မူလ + အကုသလ) - ထို
 အရင်းခံဖြစ်သော သားငှက်သတ်မှု အကုသိုလ်ကံမှ၊ အဝိပတ္တဝိပါကာ-ဓရင့်
 ကျက်သေးသော အကျိုးရှိသော (အကျိုးမပေးရသေးသော) အပရာပရ
 စေတနာ-အပရာပရိယစေတနာသည်၊ တသ္မိံ အဒ္ဓမာသဗ္ဗန္တရေ- ထို လဝက်
 အတွင်း၌၊ အတ္ထုပတ္တမေနစ-မိမိ၏လုံ့လဖြင့်၎င်း၊ ပရူပတ္တမေနစ-သူတပါး၏
 လုံ့လဖြင့်၎င်း၊ ဇိဝိတုပစ္စေဒါယ - အသက်ကိုဖြတ်ခြင်းငှါ၊ ဩကာသံ - ကို၊
 အကာသိ-ပြီ၊ တံ-ထိုအကြောင်းကို၊ ဘဂဝါ- သည်၊ အဒ္ဓသ- မြင်တော်မူပြီ၊
 ကမ္မဝိပါကောနာမ - ကံ၏ အကျိုးမည်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဧကနစိ - ဘယ်သူ
 တယောက်မျှ၊ ပရိဗာဟိတံ-တားမြစ်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ-မတတ်နိုင်။

စ-ဆက်၊ တေသုဘိက္ခုသု- တို့တွင်၊ ပုထုဇ္ဇနာပိ- ပထုဇဉ် ရဟန်းတို့သည် လည်း၊ အတ္ထိ - ပါဝင်ကုန်၏။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိ အနာဂါမိ ဒီဏာ သဝါပိ- သောတာဝန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ရဟန္တာ ရဟန်းတို့သည် လည်း၊ အတ္ထိ-နံ၏၊ ဓာတ္တ-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ဒီဏာသဝါ-တို့သည်၊ အပ္ပဋိသန္ဓိ ကာ - ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိကုန်၊ ဣတဒေရ - ရဟန္တာမှ တပါးကုန်သော၊ အရိယသုဝကာ- ဣသည်၊ နိယတဂတိကာ - မြဲသော ဂတိရှိကုန်၏။ သုဂတိ ပရာယဏာ- သုဂတိဟူသော လည်းလျောင်းရာ ရှိကုန်၏၊ [နိယတဂတိကာကို ထပ်စွင့်။] ပန-ကာ၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ-တို့၏။ ဝတိ - ဝတိသည်၊ အနိယတာ - မမြဲ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ၊ (ကိ)၊ ဣမေ-ဤ ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တဘာဝေ - ၌၊ ဆန္ဒရာဂေန - ဆန္ဒရာဂကြောင့်၊ မရဏ ဘယဘိတာ - သေဘေးမှကြောင့်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝတိ - ကို၊ ဝိသောဓေ တို့- သုပ်သင်ခြင်းငှါ၊ နသက္ခိယန္တိ - မစွမ်းနိုင်ကုန်လတံ့၊ ဟန္တ-ယခု၊ နေသံ- ထို ရဟန်းတို့အား၊ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနာယ - ငှါ၊ အသုဘကထံ , ကထေမိ- ဟောတော်မူအံ့၊ တံ-ထိုအသုဘကထာကို၊ သုတွာ - နာရ၍၊ အတ္တဘာဝေ-၌၊ ဝိဂတစ္ဆန္ဒရာဂတယ - ကင်းသော ဆန္ဒရာဂ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝတိဝိသောဓနံ- ဝတိကို သုပ်သင်ခြင်းကို၊ ကတွာ , သဂ္ဂေ - ၌၊ ပဋိသန္ဓိ - ကို၊ ဝဏီယန္တိ - ယူနိုင်ကုန်လတံ့၊ ဝေ-ဤသို့ ယူနိုင်ကုန်လသော်၊ နေသံ-ထိုရဟန်း တို့၏၊ မမ-၏၊ သန္တိကေ- ၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ - ရှင်ရဟန်း အဖြစ်သည်၊ သာတ္ထိကာ- အကျိုးရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ-လတံ့၊ ဣတိ, (စိန္တေသိ)။

တတော-ထိုသို့ ကြံတော်မူခြင်းကြောင့်၊ တေသံ-ထို ရဟန်းတို့အား၊ ဝါ- တို့ကို၊ အနဂ္ဂဟာယ-ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းငှါ၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီယေန-ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို အဥျားပြုသဖြင့်၊ အသုဘကထံ ကထေသိ၊ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနာ မိပ္ပါယေ န- သေခြင်း၌ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုဖြင့်၊ (သေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းလိုသဖြင့်)၊ နော (ကထေသိ)- ဟောတော်မူသည် မဟုတ်၊ စပန-ထပ်၍ ဆက်ဥျားအံ့၊ ကထေတွာ-၍၊ အထ-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ထေ-ဤ အကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်တော်မူပြီ၊ (ကိ)၊ ဓံ - ကို၊ ဣမံ အဒ္ဓမာသံ-ဤလူနဲ့ပတ်လုံး၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သစေ ပသိဿန္တိ = အကယ်၍ ဖူးတွေ့ရကုန်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ ဧကော- သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ မတော-သေရှာပါပြီ၊ အဇ္ဇေ, ဒွေ-နံသော, (ဘိက္ခု-တို့သည်၊ တော-ကုန်ပြီ၊) ပေ၊ အဇ္ဇ, ဒသ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ မတာ-နံပြီ၊ ဣတိ, အာဂတံာ- ၍၊ အာရောစေဿန္တိ- ကုန်လတံ့၊ အယဉ္ဇကမ္ပပိပါကော- သည်လည်း၊ ဝါ-

ကိုလည်း၊ မယာဝါ- ငါ ဘုရားသည်၎င်း၊ အညေနဝါ- အခြားသူသည်၎င်း၊
 ပဋိဗဟိတံ- တားဆီးခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ- မတတ်နိုင်၊ သွာဟံ- ထို ငါဘုရား
 သည်၊ တံ - ထိုအကြောင်းကို၊ သုတွာဝိ- ကြားရ၍လည်း၊ ကိံ ကရိယာမိ-
 အဘယ်ကို ပြုနိုင်လဲတုံနည်း၊ မေ-ငါဘုရားအား၊ သုတေန-ကြားအပ်သော၊
 အနတ္တဒကန- အကျိုးမရှိသော၊ အနယဗျသနေန-စီးပွားမဲ့ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်၊
 ကိံ - နည်း၊ ဟန္တ- ယခု၊ အတံ၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ အဒဿနံ-မမြင်ကွယ်ရာသို့၊
 ဥပဝစ္ဆာမိ-ကပ်ရောက်တော့အံ့၊ ဣတိ- ဤအကြံတော်သည်၊ (အဟောသိ)၊
 တဿာ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အကြံတော်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်)၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘိက္ခုဝေ
 |ပေ၊ ပိဏ္ဍပါတနီဟာရကေနာတိ-ဟူ၍၊ ဝေ- သို့၊ အာဟ- ပြီ၊

ပန - ကား၊ အပရေ - တပါးကုန်သော ဆရာတို့သည်၊ အာဟု၊ (ကိံ)၊
 ပရူပဝါဒဝိဝဇ္ဇနတ္ထံ - သူတပါးတို့၏ စွပ်စွဲခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်တော် မူခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ဝေ- သို့၊ ဝတွာ - မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ပဋိသလ္လိနော - တပါးတည်း
 ကိန်းအောင်းတော်မူပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ (အာဟု)၊ [ပရူပဝါဒဝိဝဇ္ဇနတ္ထံကို ချဲ့ပြ
 လိုသောကြောင့်“ပရေကိရ”စသည်ကို မိန့်၊] ပရေ-သာသနာမှ တပါးသော
 အယုဂ္ဂိယုတို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဥပဝဒိဿန္တိကိရ-စွပ်စွဲကုန်လတုံ တုံ (ကိံ)၊
 အယံ-ဤ ရှင်ဂေါတမသည်၊ အဟံ-သည်၊ သဗ္ဗညု-အလုံးစုံကိုသိ၏၊ သဒ္ဓမ္မဝရ
 စက္ကဝတ္ထိ-သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသော မြတ်သောစကြာရတနာကို
 လည်စေနိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိဇာနမာနော-ဝန်ခံနေပါလျက်၊ အတ္တနောပိ-
 မိမိ၏လည်း၊ သာဝကေ - တို့ကို၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ ဃာတေန္တေ-
 သတ်နေသည်တို့ကို၊ နိဝါရေတုံ-ငှါ၊ နသက္ကာတိ-မစွမ်းနိုင်၊ အညံ-အခြား
 သောအရာကို၊ ကိံ သက္ခိယတိ- အဘယ်မှာ စွမ်းနိုင်ပါလဲတုံနည်း၊ ဣတိ- သို့၊
 (ဥပဝဒိဿန္တိ ကိရ)၊ တတ္ထ-ထိုသို့စွပ်စွဲကြရာ၌၊ ပဏ္ဍိတာ, ဝက္ခန္တိ-ဆိုကုန်လတုံ၊
 (ကိံ)၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပဋိသလ္လာနံ-တပါးတည်းကိန်းအောင်းတော်မူခြင်းကို၊
 အနုယုတ္ထော-အားထုတ်တော်မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣမံ ပဝတ္ထိံ-ဤအဖြစ်ကို၊
 န ဇာနာတိ- သိတော်မမူ၊ အဿ - ထို မြတ်စွာဘုရားအား၊ တောစိ- သော၊
 အာရောစယိတာပိ-လျှောက်သူသည်လည်း၊ နတ္ထိံ၊ (ဘဂဝါ-သည်၊) သစေ
 ဇာနေယျ-အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ အဒ္ဓါ-မချွတ်ကော်၊ နိဝါရေယျ-တားမြစ်တော်
 မူရာ၏၊ ဣတိ - သို့၊ (ဝက္ခန္တိ)၊ (ဣတိ - သို့၊ အပရေ အာဟု)၊ ပန- ထိုသို့ဝင်
 ဆိုပါကုန်သော်လည်း၊ ဣဒံ -ဤစကားသည်၊ ဣစ္ဆာမတ္ထံ- အပရေဆရာတို့၏
 အလိုမျှသာတည်း၊ [“သိတော်မူပါမူ တားမြစ်စရာရှိခြင်း”ဟူသောစကားသည်
 ထိုဆရာတို့ အလိုမျှသာဖြစ်၏။] ဣတ္ထ - ဤ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်

မူရာ၌၊ ပဌမမေဝ - ပဌမစကားသည်သာ၊ [ကထေတွာ စ ပနဿ - စသော စကားသည်သာ၊] ကာရဏံ-ရှန်ကန်သော အကြောင်းတည်း။

နာဿုဓာတိတ္ထေ-၌၊ အဿုဓာတိ-အဿုစ ဟူသောပုဒ်သည်၊ ပဒပုရဏ မတ္ထေ-ပုဒ်တို့၏ပြည့်ကြောင်းမျှ၌၊(ပဝတ္ထော)နိပါတော၊ [ဤအလို အဿုဓပုဒ် အနက်မရှိ၊] ဝါ - တနည်း၊ အဝဓာရဏတ္ထေ - ၌၊ (ပဝတ္ထော)နိပါတော၊ ကောစိ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-သို့၊ နေဝ ဥပသင်္ကမတိ-မချဉ်းကပ်သည်သာ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ဤအလို “ ကောစိ - သည်၊ ဘဂဝန္တံ , နာဿုဓ ဥပသင်္ကမတိ- မချဉ်းကပ်သည်သာ” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး၊] အဿ-ဤ ဘာဝနာနယောဂ၏၊ အနေကောဟိ - န်သော၊ ဝတ္ထ သဏ္ဍာနာဒိဟိ - အဆင်း , ပုံသဏ္ဍာန်အစ ရှိကုန်သော၊ [အာဒိဖြင့် ဝန္တံ, အာသယ, ဩကာသတို့ကိုယူ၊] ကာရဏေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ဝေါကာရော-ရောပြွမ်းခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော- ထိုဘာဝနာနယောဂသည်)၊ အနေကာကာရဝေါကာရော-မည်၏၊ အနေကာ ကာရ ဝေါကာရော - တပါးမက များစွာသောအကြောင်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်း သော၊ အနေက တာရဏ သဗ္ဗိသော-တပါးမက များစွာသောအကြောင်း တို့ဖြင့်ရောသော၊ (ဣတိဝတ္ထံ ဟောတိ။) [ကာရဏဟူသည် ကိုယ်၏ အသုစိ ဒုဂ္ဂန္ဓ ဇေဂုစ္ဆ ပဋိကုလအဖြစ်ပင်တည်း။] သော-ထိုဘာဝနာနယောဂသည်၊ ကော-နည်း၊ အသုဘဘာဝနာနယောဂေါ- အသုဘဘာဝနာကို အဘန်ဘန် အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ ဝါ-အဘန်ဘန်အားထုတ်အပ်သော အသုဘဘာဝနာ တည်း၊ အနေကာကာရဝေါကာရံ-တပါးမက များစွာသောအကြောင်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းခြင်းရှိသော၊ တံ အသုဘ ဘာဝနာနယောဂံ- ထိုအသုဘဘာဝနာကို အဘန်ဘန် အားထုတ်ခြင်းကို၊ ဝါ - ကို၊ အနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိတိ - ကား၊ ယုတ္တာ ပယုတ္တာ - အားထုတ်ကုန် လွန်စွာ အားထုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တိ။

အနိယန္တိတိ-ကား၊ သကေန ကာယေန-မိမိကိုယ်ဖြင့်၊ (ဒုက္ခိတာ-၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (အဇ္ဇာ၌စပ်၊) အဇ္ဇာ-နိုင်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဒုက္ခိတာ-လွန်စွာ ဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [သဗ္ဗာတ အဿတ္ထိအနက်၌ ဣတ ပစ္စည်းသက်၍ ဒုက္ခိတာဟု ပြီးသည်၊ တနည်း “ဒုက္ခံ+ဣတာ” ဟုပြု၍ ဆင်းရဲ ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်- ဟုပေး၊ အဇ္ဇဓာတ်သည် ဝဓ (ဗျည်းဆဲနိုင်စက်ခြင်း) အနက်ဟောတည်း၊ ယပစ္စည်း၊ ဤအာရုံ၊ ပဌမပါရာဇိက သိက္ခာချခဏ်း၌ကား တမျိုးဖွင့်၍ နာမဓာတ် ကြံရသည်၊] ဟရာယန္တိတိ-ကား၊ လဇ္ဇန္တိ-ရှက်ကုန်၏၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိတိ - ကား၊ သဗ္ဗာတဇိဂုစ္ဆာ- လွန်စွာဖြစ်သော စက်ဆုပ်ခြင်းရှိကုန်

သည်၊ ဟောန္တိ၊ (အဓိပ္ပါယ်စွင့်၊) ဒဟရောတိ-ကား၊ တရုဏော-ငယ်သော၊ ယုဝါတိ-ကား၊ ယောဗ္ဗနေန-နုပျိုသူ၏ အဖြစ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သော၊ [ယုဝနဿ+ဘာဝေါ ယောဗ္ဗနံ၊] မဏ္ဍနကဇာတိကောတိ- ကား၊ မဏ္ဍနက ပကတိကော-တန်ဆာဆင်တတ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော၊ သီသံနာတောတိ- ကား၊ သီသေန - ဥူးခေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, နှာတော- ဆေးလျော် ရေချိုးပြီးသော၊ [“သီသေန + သဟ + နှာတော သီသံနာတော ” ဝါစာသိလိဋ္ဌနိဂ္ဂဟိတ်လာ။] စ-ဆက်၊ ဒဟရောယုဝါတိ ဧတ္ထ-ပါဌ်၌၊ ဒဟရ ဝစနေန-ဒဟရသဒ္ဓါဖြင့်၊ ပဌမယောဗ္ဗန ဘာဝံ-ပဌမနုပျိုသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ပဌမအရွယ်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတိ - ပြု၏၊ ဟိ - မှန်၏၊ ပဌမယောဗ္ဗနေ- ၌၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ ဝိသေသေန- အားဖြင့်၊ မဏ္ဍနကဇာတိကော- တန်ဆာဆင် တတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ သီသံနာတောတိ ဣမိနာ - ပါဌ်ဖြင့်၊ မဏ္ဍနာနုယောဂကာလံ - တန်ဆာဆင်မှုကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာအခါကို၊ (ဒဿေတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ ယုဝါ- လုလင်ပျိုသည်၊ (သမာနောပိ)၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသော၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ သံကိလိဋ္ဌ သရီရော - ညစ်ပေသော ကိုယ်ရှိသည်၊ (သမာနော - သော်၊) မဏ္ဍနာနု ယုတ္တော-တန်ဆာဆင်ခြင်းကို အဖန်ဖန်အားထုတ်သည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ် သေး၊ ပန - အန္တယကား၊ သီသံနာတော - ဥူးခေါင်းနှင့်တကွ ဆေးလျော် ရေချိုးပြီးသော၊ သော - ထိုလုလင်ပျိုသည်၊ မဏ္ဍနမေဝ - တန်ဆာဆင်မှုကို သာ၊ အနုယုဂ္ဂတိ-အဖန်ဖန်အားထုတ်၏၊ အဟိကုဏပါဒီနိ-မြွေသေကောင် ပုတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒဋ္ဌုမ္ပိ - ကြည့်ခြင်းငှါလည်း၊ န ဣစ္ဆတိ - အလိုမရှိ၊

မဏ္ဍနက ဇာတိကော။ ။ “မဏ္ဍနက ပကတိကော”၌ ဇာတိကို “ပကတိ” ဟု လဲသည်၊ ဋီကာ၌ “အလင်္ကာရတ သဘာဝေါ” ဟု စွင့်၏၊ မဏ္ဍနကကို “အလင်္ကာ ရက” ဟု စွင့်သောကြောင့် “မဏ္ဍယတိ သီလေနာတိ မဏ္ဍနော” ဟု ကတ္တုသုခံ ပြုစေ လိုကြောင်း သိသာ၏၊ “မဏ္ဍနောယေဝ မဏ္ဍနကော” ဟု ပြု၍ ဘာဝပဗ္ဗာနကြံပြီးလျှင် “မဏ္ဍနကော+ဇာတိ (ပကတိ-သဘာဝေါ) ယဿာတိ မဏ္ဍနကဇာတိကော” ဟု ဆက်ပါ။

ဒဟရော ပေ၊ ဇာတိကော ။ ။ တချို့လူသည် ငယ်သော်လည်း နုပျိုသည် မဟုတ်၊ အရွယ်ကျသဖြင့် လူအိုကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏၊ တချို့ကား နုပျိုသော်လည်း ဥပသန္တ (သူတော်ကောင်း) သဘောရှိသောကြောင့်၊ သို့မဟုတ် ပျင်းသောကြောင့်၊ သို့မဟုတ် ဉာတိဗုသနစသည် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် တန်ဆာဆင်လေ့မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ဒဟရ၊ ယုဝ၊ မဏ္ဍနကဇာတိကော ဟု ဝိသေသန ခု မျိုးပြသည်။ [၁၅ နှစ်မှ ၃၂ နှစ်အတွင်းကို တနည်း-၁၆ နှစ်မှ ၃၃ နှစ်အတွင်းကို “တရုဏ” ဟု ခေါ်၏။]

သော- ထိုတန်ဆာဆင်ပြီးသောလှလင်ပျိုသည်၊ တသို့ခဏေ-၌၊ အဟိကုဏ ပေနဝါ- ခွေးသေကောင်ပုတ် မူလည်း ဖြစ်သော၊ မနုဿ ကုဏပေနဝါ- လူသေကောင်ပုတ်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ကဏ္ဍေ- လည်ပင်း၌၊ အာသတ္တေန- ငြိကပ်အောင်သော၊ ဝါ- ဆွဲချိတ်အပ်သော၊ [အာပုဗ္ဗ သဇ္ဇဓာတ် ကာရိတ် ကြေ၊ ဗဒ္ဒေန ပဋိမုက္ကေန-ကား အာသတ္တေန၏ အဖွင့်၊]

ကေနစိဒေဝ-တစုံတယေဝံသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ပစ္စတ္ထိကေန-ရန်သူသည်၊ အာနေတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ကဏ္ဍေ-၌၊ ဗဒ္ဒေန-ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ ပဋိမုက္ကေန- စွပ်အပ်သောအကောင်ပုတ်ကို၊ (ဇိဝုစ္ဆေယျ၌စပ်၊) ဝါ-ဖြင့်၊ (ဟရာယေယျ၌ စပ်၊) ဝါ- သည်၊ (အနိယေယျ၌စပ်၊) အနိယေယျယထာ- နှိပ်စက်အပ်ရာ သကဲ့သို့၎င်း၊ ဟရာယေယျ (ယထာ)- ရှက်ရာ သကဲ့သို့၎င်း၊ ဇိဝုစ္ဆေယျ (ယထာ) - စက်ဆုပ်ရာသကဲ့သို့၎င်း၊ ဝေမေဝ တေဘိက္ခု၊ သကေနကာယေန-ကို၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ဝါ-သည်၊ အနိယန္တာ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟရာယန္တာ, ဇိဝုစ္ဆန္တာ (ဟုတွာ), သော ပုရိသော-ထို တန်ဆာဆင်ပြီးသော ယောက်ျား သည်၊ တံ ကုဏပံ - ကို၊ (ပရိစ္စဇိတုကာမော) ဝိယ - စွန့်ပစ်လိုသကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ ဝိဂတစ္ဆန္တရာဂတယ-ကင်းသောဆန္တရာဂရှိကုန်သည်၏အဖြစ် ကြောင့် အတ္တနော ကာယံ , ပရိစ္စဇိတုကာမာ- ကုန်သည်၊ ဟုတွာ, သတ္ထိ- လက်နက်ကို၊ အာဒါယ , အတ္တနာပိ - ကိုယ်တိုင်လည်း၊ အတ္တာနံ - မိမိကို၊ ဇိဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပေန္တိ၊ တံ- သည်၊ မံ , ဇိဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပေဟိ- ခွင်းပါလော့၊ အဟံ, တံ-သင့်ကို၊ (ဇိဝိတာ ဝေါရောပေမိ)၊ ဣတိဝေ-၌သို့ ပြော၍၊ အညမညဗ္ဗိ- အချင်းချင်းကိုလည်း၊ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ။

မိဂလဏ္ဍိကဗ္ဗိ သမဏကုတ္တကန္တိ (တ္ထေ)-၌၊ မိဂလဏ္ဍိကောတိ-ဟူသော အမည်သည်၊ တဿ- ထို ရဟန်းတို့ ရဟန်းယောင်၏၊ နာမံ-တည်း၊ သမဏ ကုတ္တတောတိ-ကား၊ သမဏဝေသဓာရကော-ရဟန်းတို့၏အသွင်ကို ဆောင် သူတည်း၊ ကိရ-၌၊ သော-ထို မိဂလဏ္ဍိကသည်၊ သီခါမတ္တိ-ဥူးစွန်းဖုတ်မျှကို၊ ထပေတွာ- ချန်ထား၍၊ သီသံ-ကြွင်းသောဥူးခေါင်းကို၊ မုဏ္ဍေတွာ-ဥူးပြည်း ၍၊ ဝါ-ခေါင်းထုံးရိတ်၍၊ ဧဝံ-တထည်သော၊ ကာသာဝံ-ကို၊ နိဝါသေတွာ-

အဟိကုဏပေန၊ ။အဟိဿ+ကုဏပံ (မတကဋေဝရံ) အဟိကုဏပံ၊ မြွေသည် ခေါ်သဖြင်းထန်သောကြောင့် ပုတ်၏၊ လူ - ခွေးတို့သည် ထမင်း ဆန် မှုံစသည်တို့ကို စားသောကြောင့် ပုတ်၏-ဟု ဆိုကြသည်၊ ထိုသို့ ပုတ်သောကြောင့်ပင် အလွန် စက်ဆုပ် ရှိရှာဘွယ်ရှိသည်၊ ယုန် စသော သတ္တဝါတို့ကား ထိုမျှလောက် ရှိရှာဘွယ်မကောင်း၊ ထို့ကြောင့် အဟိကုဏပစသော ခု မျိုးကိုသာ ထုတ်ပြသည်။

ဝတ်၍၊ ဧတံ (ကာသာဝံ-သင်္ကန်းကို) အံသေ- ပခုန်း၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝါ-
 ထား၍၊ (တနည်း) အံသေကတွာ - လင်ကန်တော့တင်၍၊ ဝိဟာရံယေဝ-
 ကိုသာ၊ ဥပနိဿာယ-၍၊ ဝိယာသာဒတာဝေန-စားကြွင်းစားသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊
 ဇီဝတိ-အသက်မွေး၏၊ [ယသိတဗ္ဗော ဘက္ခိတဗ္ဗောထံ ယာသော၊ ဝိဂ္ဂုပေါ+
 ယံသော ဝိယာသော၊ ဝိယာသံ+အဒတိဘက္ခတိတိ ဝိယာသာဒေါ၊] သမဏ
 ကုတ္တကံ - ရဟန်းတို့၏ အမှုအရာကို ပြုသော၊ ဝါ- ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်
 ဖြစ်သော၊ တံ မိဂလဏ္ဍိကဗ္ဗိ- ထို မိဂလဏ္ဍိကကိုလည်း၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ၍၊
 ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ သာဓူတိ-သာဓုဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ အာယာစနတ္ထေ-တောင်းပန်
 ခြင်းအနက်၌၊ (ပဝတ္ထော)၊ နိပါတော- တည်း၊ နောတိ- နောဟူသော သဒ္ဒါ
 သည်၊ ဥပယောဂ ဗဟုဝစနံ - ဒုတိယာဗဟုဝစ ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊
 အာဂုသော၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ အမွေ-တို့ကို၊ ဇီဝိတာ၊ ဝေါရောပေဟိ-
 လော့၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ စ - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤရဟန်းတို့တွင်၊ အရိယာ-
 တို့သည်၊ ပါဏာတိပါတံ-ကို၊ နေဝ ကဇိသု-ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုကြကုန်၊ န
 သမာဒါပေသံ - သူတပါးကိုလည်း မဆောက်တည်စေကြကုန်၊ သမနုညာ-
 သဘောတူကုန်သည်၊ န အဟေသံ- မဖြစ်ကုန်၊ ပုထုဇ္ဇနာပန-တို့သည်ကား၊
 သမ္ပံ-ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း၊ သူတပါးကိုခိုင်းခြင်း၊ သဘောတူခြင်းဟူသော အလုံး
 စုံကို၊ အတံသု၊ လောဟိတကန္တိ (လောဟိတကန္တိ) - ကား၊ လောဟိတ
 မက္ခိတံ-သွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော၊ ဝါ-သွေးအလိမ်းအလိမ်းကပ်သော၊
 (အသိံ-သန်လျက်ကို)၊ [“လောဟိတံ ယဿ အတ္ထိတိ လောဟိတကံ” ဟု
 ပြု၊ “လောဟိတကံ” ဟုလည်း ရှုတ်ဆိုကြသတော်၊ “ဖြစ်သောသွေးရှိသော”
 ဟုပေး၊ လောဟိတမက္ခိတံကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊]

ယေန ဝဂ္ဂုမုဒါနဒီတိ - ကား၊ ဝဂ္ဂုမတာ - သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ကြောင်းဟု
 သမုတ်အပ်သော၊ လောကဿ - လူအပေါင်း၏၊ ဝါ- သည်၊ ပုညသမ္ပတာ-

သမဏကုတ္တကော။ ။ ရဟန်းအစစ် မဟုတ်ဘဲ- သင်္ကန်းကို ဝတ်ခြင်း၊ ဆွမ်းခံ
 စားခြင်းစသည်ဖြင့် ရဟန်းတို့ကိစ္စပြုနေသူ (ဟောင်းတု ရဟန်းယောင်) ၊ ကရိယတေတိ
 ကုတ္တံ-ပြုအပ်သော ကိစ္စ၊ [ကရ+တ၊ ကရကို သုတ်ကြီးဖြင့် ကုပြု၊ တ တလုံးလာ၊]
 သမဏာနံ+ကုတ္တံ-ပြုအပ်သော ကိစ္စတည်း၊ သမဏကုတ္တံ+ကရေတိတိ သမဏကုတ္တ
 ကော-ဟု ပြု၊ “သမဏဝေသမာရကော” ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊ [သမဏကုတ္တကောဘိ
 သမဏကိစ္စကော၊ ကာသာဝနိဝါသနာဒိဝသေန သမဏကိစ္စကာရိတိ ဝုတ္တံဟောတိ၊]

ဝဂ္ဂုမုဒါ။ ။ ဝဂ္ဂုမုဒါတိ ဣတ္ထ ဝဂ္ဂုမဘာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ လောကိကာ (လောကီ
 သဒ္ဒါဆရာတို့သည်) မုဒါတိ ဝေါဟရိံ သူတိ ဒေသန္တော အာဟ- ဝဂ္ဂုမတာတိ၊ သုဗ္ဗ

စင်ကြယ်ကြောင်းဟု သမုတ်အပ်သော၊ ဝါ- ကောင်းမှုဟု သမုတ်အပ်သော၊ နဒီ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ကိရ-ချဲ့၊ သောပိ-ထို မိဂလက္ခဏိကသည်လည်း၊ တံပါဝ-ကို၊ တတ္ထ-ထို မြစ်၌၊ ပဝါဟေဿာမိ-မျောအံ့၊ ဣတိ သညာယ-ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်၊ ဝတော - ပြီ၊ [ပဝါဟေဿာမိတိ- ဝမယိဿာမိ (ကင်းစေအံ့)၊ ဝိသောဓေဿာမိ - သုခိသင်အံ့၊ ဣတိအတ္ထော - အဓိပ္ပာယ်နက်။] နဒီယာ-မြစ်၏၊ အာနုဘာဝေန-အာနုဘော်ဖြင့်၊ အပ္ပမတ္တကမ္ဘိ- အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်သော၊ ပါဝ-မကောင်းမှုသည်၊ ပဟိနံနာမ-ပယ်အပ်သည်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ [သူတို့၏အယူမျှသာဖြစ်သည်-ဟုလို။]

အဟုဒေဝ ကုတ္တာ၊ စန္ဒိ - ကား၊ တေသု ဘိက္ခု၊ သု - ထို အသတ်ခံရသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ကေနစိပိ- တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ကာယ ဝိကာရောဝါ- ကိုယ်၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို၎င်း၊ ဝစီဝိကာရောဝါ- နှုတ်၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို၎င်း၊ န ကတော ကိရ - မပြုအပ် သတတ်၊ [ကြောက်လန့်သော အမှုအရာ၊ ကြောက်လန့်သော အသံကိုမပြုကြ- ဟုလို။] သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ သတာ-သတိရှိကုန်သည်၊ သမ္ပ ဇာနာ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒက္ခိဏေန ပဿေ န- ဖြင့်၊ နိပဇ္ဇိ သု (ကိရ)- လျောင်းကြကုန် သတတ်၊ [လက်ျာနံပါးဖြင့် လည်းလျောင်း၍ လည်ပင်းစင်းခံကြသည်-ဟုလို။] တံ - ထို အမြင်းအရာကို၊

သမ္ပတာတိ အတ္ထော၊ တေနာဟ ပုညသမ္ပတာတိ၊- ဝိမတိ၊ ဤ အဖွင့် အလိုအားဖြင့် မုဒါနှင့် မတာသည် ပရိယာယ်တည်း၊ သုဒ္ဓသမ္ပတာကို ကြည့်၍ ဝဂ္ဂသည် သုဒ္ဓအနက် ဟော၊ မတာသည် သမ္ပတအနက်ဟော ဟု မှတ်၊ “တေနာဟ-ပုညသမ္ပတာ”ဖြင့် သုဒ္ဓ နှင့် ပုညလည်း အနက်တူ ဟု သိစေသည်၊ မှန်၏-ပုညသမ္ပါသည် သတ္တဝါ၌ “ပုဏ္ဏ” မှ ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း၊ ထို ပုဏ္ဏသဒ္ဓါကား “ပု - သောဓေ” ဟူသော ဓာတ်နှောင် “ဒု၊ဏ္ဏ” ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောသဒ္ဓါတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဝဂ္ဂ၊ပုဒါ (ပုညသမ္ပတာ) - မကောင်းမှု၏ စင်ကြယ်ကြောင်း ဟု အသိအမှတ် ပြုအပ်သော မြစ်”ဟု ပေး။

တနည်း။ ။ သတ္တာနံဝါ ပုဏနေန သောဓနေန - သတ္တာတို့၏ စိတ်ကို စင်ကြယ် အောင် သုတ်သင်တတ်သောကြောင့်၊ သာ - ထိုမြစ်ကို၊ ပုညသမ္ပတာ-ကောင်းမှု ဟု သမုတ်အပ်၏၊ ဤနည်း၌ ဝဂ္ဂနှင့် ပုညကို ပရိယာယ် ဟု ဆိုလို၏၊ ထို မြစ်၏ ရေဖြင့် ဆေးကြော သုတ်သင်လိုက်ရလျှင် မကောင်းမှုများ စင်ကြယ်သွား၏ - ဟု ယူဆ၍ ထို မြစ်ကို ပုညမြစ် (ကောင်းမှုမြစ်) ဟု သမုတ်ထားကြသည်-ဟုလို။ [သာရတ္ထ၌ “ပုဇ္ဇဘဝ ဇေ နိဗ္ဗတ္တနေန - ပုဇ္ဇာထိုက်သော သုဂတိဘဝ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း အားဖြင့် သတ္တာနံ ပုဏနေန ဝိသောဓနေန (သတ္တာတို့ကို သုခိသင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) ပုညန္တိ သမ္ပတာ”ဟု ဖွင့်၏၊ ဤ အဖွင့်လည်း ဝိမတိ ဒုတိယနည်းနှင့် သဘောတူပင်။]

အနုဿရတော-အမှတ်ရသော၊ တဿ-ထို မိဂလဏ္ဍိက၏၊ ကုတ္တုစွံ-သည်၊ အဟောသိယေဝ-သည်သာ၊ အဟုဝိပ္ပဋိသာရောတိ တေ-စကားကို၊ တဿေဝ ကုတ္တုစွဿ-ထို ကုတ္တုစွ၏ပင်၊ သဘာဝနိယမနတ္ထံ-သဘောကို မှတ်သားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ဝိပ္ပဋိသာရကုတ္တုစွံ - နှလုံးမသာယာခြင်း ဟူသော ကုတ္တုစွသည်၊ အဟောသိ၊ ဝိနယကုတ္တုစွံ-ဝိနည်း၌လာသော သံသယကုတ္တုစွ သည်၊ န (အဟောသိ)-ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဣတိ- ဤကား အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ [ကုတ္တုစွံ - အရ ဝိနယကုတ္တုစွ မဟုတ်ကြောင်း၊ နောင်တ တဖန် ပူပန်ခြင်း သဘောရှိသော ကုတ္တုစွစေတသိက်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို ဝိပ္ပဋိသာရော ပုဒ်က မှတ်သား၍ပြသည်-ဟုလို။]

အလာဘာဝတမေတိအာဒိ-အလာဘာဝတမေ အစရှိသော စကားကို၊ ကုတ္တုစွဿ - ၏၊ ပဝတ္ထိအာကာရဒဿနတ္ထံ - ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ၊ (သင်္ဂတိကာရေတိ)၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထံ - ထို အလာဘာဝတမေ အစ ရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အလာဘာဝတမေတိ-ကား၊ အာယတိံ - နောင်အခါ၌ ၎င်း၊ ဒါနိ-၌၎င်း၊ မမ-၏၊ ဟိတသုခလာဘာနာမ-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်းတို့ မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိလေကုန်စွတကား၊ ဣတိ-သို့၊ အနတ္ထုနာတိ-ငြီးတွား၏၊ ပန-ကား၊ န ဝတမေလာဘာတိ ဣမိနာ-ဤပါဠိဖြင့်၊ တမေဝတ္ထံ-ထို ဆိုအပ် ပြီးသော အနက်ကိုပင်၊ ဒဠိ-ခိုင်ခြ်အောင်၊ ကရောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ ဣတ္ထ-ဤ နဝတမေလာဘာဟူသော ပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပာယော- မိဂလဏ္ဍိက၏ အလိုတည်း၊ ကောစိ-တစုံတယေဝံသည်၊ ဝါ-တစုံတယေဝံက၊ လာဘာတေတိ-လာဘာတေဟူ၍၊ သစေပိဝဒေယျ-အကယ်မူလည်း ပြောစေ ဥားတော့၊ (ဝေံသတိပိ)၊ တံ-ထို စကားသည်၊ မိစ္ဆာ-အမှားတည်း၊ မေ- ၏၊ ဝတ-စင်စစ်၊ လာဘာ- စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်းတို့သည်၊ န (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-ဤကား၊ (အဓိပ္ပာယော-တည်း၊) [တချို့ စာများ၌ ဣတိကျနေသည်။] ဒုလ္လန္တံဝတမေတိ-ကား၊ ကုသလာနုဘာဝေန-ကုသိုလ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ လဒ္ဓံ-သည်၊ (သမာနံ)ပိ၊ မေ- သည်၊ ဣဒံ မနုဿတ္ထံ - ဤ လူ့အဖြစ်ကို၊ ဒုလ္လန္တံဝတ - မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွာ၊ ဝါ- အရမတော်လေစွာ၊ ပန- ကား၊ နဝတမေ သုလဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ- ဖြင့်၊ တမေဝတ္ထံ ဒဠိ ကရောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ ဣတ္ထ-ဤ နဝတမေသုလဒ္ဓံဟူသောပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပာ ယော- တည်း၊ ကောစိ၊ သုလဒ္ဓံတေတိ-ဟူ၍၊ သစေပိ ဝဒေယျ၊ (ဝေံသတိပိ)၊ တံ-သည်၊ မိစ္ဆာ- တည်း၊ မေ- သည်၊ န သုလဒ္ဓံဝတ- ကောင်းစွာ မရအပ် လေစွာ၊ ဝါ-အရ မတော်လေစွာ၊ ဣတိ-ကား၊ (အဓိပ္ပာယော-တည်း)။

အပုညံ ပသုတန္တိ-ကား၊ အပုညံ-ကို၊ ဥပစိတံ - တိုးပွားစေအပ်ပြီ၊ ဝါ-
 တနည်း၊ ဇနိတံ - ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ ဣတိစေ - ဤသို့ မေးအံ့၊
 ယောအဟံ - သည်၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ ပေ၊ ဝေါရောပေသိံ - ခွင်းမိပြီ၊ ဣတိ-
 ထို့ကြောင့်တည်း၊ တဿ - ထို ယောဟံ ဘိက္ခု၊ အစရှိသော ဝါကျ၏၊
 အတ္ထော-ကား၊ ယော အဟံ-သည်၊ သီလဝန္တ-သီလရှိကုန်သော၊ တာယ
 ဝေ သီလဝန္တ-တ-ယ - ထို သီလရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ကလျာဏ
 ဓမ္မေ - ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရား ရှိကုန်သော၊ ဥတ္တမဓမ္မေ သေဋ္ဌဓမ္မေ-
 မြတ်သော တရားရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဇီဝိတာ - မှ၊ ဝေါရောပေသိံ-
 ခွင်းမိပြီ၊ ဣတိ-ကား၊ (အတ္ထော- တည်း၊) အညတရာ မာရကာယိကာတိ-
 ကား၊ နာမဝသေန - ဖြင့်၊ အပါကဏှာ - မထင်ရှားသော၊ [အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊]
 ကော-တယေဝံသော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ - မိစ္ဆာအယူရှိသော၊ [“သေတဲ့သူများ
 သည် သံသရာမှလွတ်သွားကြ၏” ဟု အယူရှိသော၊] မာရပက္ခိယာ-မာရနတ်၏
 ဘက်၌ဖြစ်သော၊ မာရဿ-၏၊ အနဝတ္တိကာ-နောက်လိုက်ဖြစ်သော၊ ဘုဗ္ဗ
 ဒေဝတာ - ဘုဗ္ဗဇိုင်းနတ်သည်၊ ဝေ- ဤသို့ အားပေးလိုက်ရလျှင်၊ အယံ-ဤ
 ဝိဂလဏ္ဍိကသည်၊ မာရဓေယျံ - မာရ၏ တည်ရာဖြစ်သော၊ မာရဝိသယံ-
 မာရ၏ နယ်မြေကို၊ နာတိတ္တမိသတိ - မလွန်နိုင်လတံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတွာ,
 သဗ္ဗာဘရဏဝိဘုသိတာ - အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်
 သည်၊ ဟုတွာ အတ္တနော အာနုဘာဝံ , ဒဿယမာနာ - ပြုလျက်၊ အဘိဇ္ဇ

မာရဓေယျံ။ ။ မာရဓေယျံ ဝုဇ္ဇတိ တေဘူမကဓမ္မာ- တေဘူမကတရားတို့ကို မာရ
 ဓေယျဟု ခေါ်အပ်၏၊ မာရဿ- ကိလေသာမာရ်၏+ ဓေယျံ- တည်နေရာ၊ ကျက်စားရာ
 အာရုံတည်း၊ မာရဓေယျံ၊ [ဇေယျန္တိ-ဌာနံ, ဝတ္ထု၊ နိဝါသော, ဝေါစရော၊ ဤအလို
 “ဇေယျသဋ္ဌါသည် တည်နေရာ အနက်ဟော အနိပ္ပန္နပေါရိပဒိက” ဟု ကြံ၊] (တနည်း)
 ဝီယထိ (တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိ) ဧညာတိ ဓေယျံ၊ မာမာတ်, ဣတိ ဓာတုန် အာနုတက္ခ
 ဇေယျပြီ၊ မာရဿ - ၏+ ဓေယျံ - ဖြစ်တည်ရာ တေဘူမကတရားတည်း၊ မာရဓေယျံ၊
 မာရောတိ စေတ္တ ကိလေသမာရော အဓိပ္ပေတော၊ ကိလေသမာရဝသေနေဝစ ဒေဝပုတ္တ
 မာရဿ ကာမတဝေ အာမိပစ္စံ = သတ္တုတို့ကိုယ်တွင်း၌ ကိလေသမာရ် အခံရှိသော
 ကြောင့်ပင် ဒေဝပုတ္တမာရ်နတ်က ကာမဘုံ၌ အုပ်စိုးနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ကိလေသမာရ်
 အတွင်းခံမရှိသူမှာ မအုပ်စိုးနိုင်ပါ- ဟုလို။

နာတိတ္တမိသတိ ။ ။ သံဝေဂအရင်းခံ၍ ရဟန်းပြုသွားခြင်းကို မာရဓေယျ
 လွန်ခြင်းဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုနတ်သည် သေလျှင် သံသရာမှလွတ်၏၊ နောက်ထပ် ပဋိ
 သန္ဓေ မနေရတော့-ဟု ဥစ္စေဒအယူရှိသူတည်း၊ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်၍ လွန်သွား
 ခြင်းကို “မာရဓေယျ အတိတ္တမ” ဟု မဆိုလို-ဟု မှတ်၊.... (ဝိမတိ)။

မာနေ-မကွေသော၊ ဥဒကေ-၌၊ ပထဝိတလေ-မြေအပြင်၌၊ စက်မမာနာ ဝိယ-
 လျှော်သွားသကဲ့သို့၊ အာဂဏ္ဍိယ၊ သဏကုတ္တကံ - သော၊ မိဂလက္ခိကံ - ကို၊
 တေ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ သာဓုသာဓုတိ-သဒ္ဓါသည်၊ သမ္ပတံသနဓတ္ထ-ရှင်လန်း
 ဝမ်းမြောက်စေခြင်းအနက်၌၊ (ပဝတ္ထော) နိပါတော၊ တသ္မာ ဝေ- ပင်း၊ ဦ
 ၀စနံ- ၂ ကြိမ်ဖြစ်သော အာမေဒိတ်စကားကို၊ ကတံ- ပြီ။ [ဘယေကောစေ-
 ဝါထာ၌ တာသအနက်ကိုပင် သမ္ပတံသန-ဟု ဆို၏။]

အတိဏ္ဏေ တာရေသီတိ - ကား၊ သံသာရတော - မှ၊ အတိဏ္ဏေ - မလွန်
 မြောက်သေးသူတို့ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဣမိနာ ဝေါရောပနေန - ဤခွင်းခြင်းဖြင့်၊
 တာရေသီ - လွန်မြောက်စေပြီး၊ ပရိမောစေသိ - လွတ်မြောက်စေပြီး၊ ဣတိ
 (အတ္ထော)-ဤကား တာရေသီ၏ အနက်တည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊
 ဗာလာယ-မိုက်သော၊ ဒုဗ္ဗေဓာယ-ပညာမရှိသော၊ ဧတိဿာ ဒေဝတာယ-
 ဤနတ်၏၊ လန္တိ ကိရ - အယုဖြစ်သတတ်၊ (ကိ)၊ ယေ - အကြင်သူတို့သည်၊
 န မတာ- မသေကုန်၊ တေ - တို့သည်၊ သံသာရတော- မှ၊ န မုတ္တာ - မလွတ်
 ကုန်သေး၊ ယေ-တို့သည်၊ မတာ-ကုန်၏၊ တေ-ထိုသေသူတို့သည်၊ (သံသာရ
 တော)၊ မုတ္တာ- နံပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (လန္တိ ကိရ)၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ သံသာရ
 မောစက မိလက္ခာဝိယ - သံသရာမှ လွတ်စေသော ဒေဝာင်သူလူရိုင်းတို့ကဲ့သို့၊
 [မြစ်ချောင်းကမ်းနား၌နေသော လူရိုင်းတို့သည် သေလျှင်သံသရာမှလွတ်၏-
 ဟု အယူရှိသောကြောင့် ခရူအရှင်ကလေးများကို ပြတ်စားကြကုန်သတတ်။]
 ဧဝံလန္တိကာ- ဤသို့သေလျှင် သံသရာမှလွတ်၏ဟူသော အယူရှိသည်၊ ဟုတွာ၊
 တစ္ဆိ-ထိုမိဂလက္ခိကကိုလည်း၊ တတ္ထ-ထိုရဟန်းတို့ကိုသတ်မှတ်၍၊ နိယောဇေန္တိ-
 တိုက်တွန်းလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧဝံ - သို့၊ အာဟ၊ [အတိဏ္ဏေ တာရေသီ ဟု

နိယောဇေန္တိ ဧဝမာဟ။ ။အယံ အဗ္ဗဗာလာ ဒေဝတာ - ကာဏ်းမိုက်သော
 ဤနတ်သည်၊ ဧဝံ ဥပ္ပန္နသံဝေဂဗူလင်္ဂံ သမဏာဓမ္မံ ကတွာ အယံ မာရဝိသယံ အတိ
 ဣမေယျာဝိတိ စိန္တေတွာ-ရှေးဦးစွာ ကြံခဲ့ပြီးနောက်၊ အတ္တနော အညာဏတာယ-
 မိမိ စဉ်းစားဉာဏ် မရှိသည့်အတွက်၊ မတာ သံသာရတော မုစ္ဆန္တိတိ ဧဝံ လန္တိကာဝိ
 သမာနာ-သေသူတွေဟာ သံသရာမှလွတ်ကြ၏ ဟု အယူရှိသူမှန်ပါလျက်၊ အတ္တနော
 လန္တိဝသေန (မိမိအလိုအားဖြင့်) မတာ ဘိက္ခု သံသာရတော မုစ္ဆန္တိတိ ဣမေတ္ထံ အနုပ
 ပရိက္ခိတွာ - သေကြသော ရဟန်းတွေ သံသရာမှလွတ်ကြ၏ ဟူသော ဤအကြောင်း
 အရာကို မစဉ်းစားမိဘဲ၊ တံ တတ္ထ နိယောဇေသိ - ထို မိဂလက္ခိကကို ထို သတ်မှတ်
 တိုက်တွန်းမိလေသည်။ [“ သူ၏ တိုက်တွန်းခြင်းဟာ ရဟန်းများကို သံသရာမှ လွတ်
 အောင် အသတ်ခိုင်းရာ ကျသောကြောင့် မူလက မာရ်၏နယ်ကို လွန်မှာ စိုးခြင်းနှင့်
 ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်” - ဟုလို။]

ပြောပြီး-ဟုလျှင်၊ အထခေါ်-၌၊ မိဂလဏ္ဍိကော-မည်သော၊ သမဏကုတ္တကော-
 ရဟန်းတို့၏ကိစ္စကို ပြုတတ်သောရဟန်းတို့ ရဟန်းယောင်သည်။ တာဝ ဘုသိ-
 ထိုမျှလောက်ပြင်းထန်စွာ၊ ဥပ္ပန္နဝိပ္ပဋိသာရော-ဖြစ်သော နှလုံးမသာယာခြင်း
 ရှိသည်။ (သမာနော)ဝိ၊ ဒေဝတာယ- ၏၊ တံ အာနဘာဝံ-ထို တန်ခိုးအာန
 ဘော်ကို၊ ဒိသွာ-ခြင်ရ၍၊ အယံဒေဝတာ-သည်။ ဧဝံ-ဤသို့ အတိဏ္ဏေ တာရေ
 သိ ဟူ၍၊ အာဟ-ပြောပြီး၊ အဋ္ဌာ-မဇ္ဈတ်ကေန၊ ဣမိနာ အတ္ထေန-ဤသုတပါး၏
 အသက်ကို သတ်ခြင်းဟူသော ကိစ္စသည်။ ဝေမေဝ-ဤနတ်ပြောသည့်အတိုင်း
 သာ၊ ဝါ-ဤသံသရာမှ လွတ်စေခြင်းသဘောရှိသည်သာ၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏။
 ဣတိ- သို့၊ နိဋ္ဌိ - ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂတ္တာ- ရောက်၍၊ လာဘာ ကိရ မေတိ
 အာဒိနိ - အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ပရိကိတ္တယန္တော - ကြွေးကြော်လျက်၊
 ဝိဟာရေနပေ၊ ဝဒေတိတိ-ကား၊ တံတံဝိဟာရဉ္စ-ထိုထိုကျောင်းတိုက်သို့၎င်း၊
 (တံတံ)ပရိဝေဏဉ္စ-ထိုထိုပရိဝုဏ်သို့၎င်း၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ၊
 အန္တော-သို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ (ကံ)၊ ကော-
 အဘယ်သူသည်၊ အတိဏ္ဏော - သံသရာမှ မလွတ်မြော်သေးဘဲနည်း၊ ကံ - ကို၊
 တာရေမိ-သံသရာမှ လွတ်မြောက်စေရမည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ)။

ဟောတိယေဝ ဘယန္တိ-ကား၊ မရဏံ-ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ စိတ္တုကြာသော-
 စိတ်၏ထိတ်လန့်ခြင်းသည် ၊ ဟောတိ၊ ဟောတိ ဆန္တိတတ္ထန္တိ- ကား၊ ဟဒယ
 ဓံသံ - နှလုံးသားကို၊ အာဒိံကတွာ- ၍၊ သရီရစလနံ- ကိုယ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်း
 သည်၊ ဟောတိ၊ အတိဘယေန- အလွန်ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ထဒ္ဓသရီရတ္ထိ-
 တောင့်မာသောကိုယ်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိဝိ - ဤသို့လည်း၊
 ဧကေ - အချို့ဆရာတို့သည်၊ (ဝဒန္တိ)၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသွာ)-
 ကြောင့်၊ ထန္တိတတ္ထံ-လွန်စွာဖြစ်သော တောင့်မာခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဆန္တိ
 တတ္ထန္တိ - ဆန္တိတတ္ထဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ လောမဟံသောတိ - ကား၊ ဥဒ္ဓိပ္ပိတ
 လောမတာ-အထက်၌တည်သောအမွှေးရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ-ထောင်သော

ဣမိနာ၊ ဗေ၊ ဘဝိတဗ္ဗံ ။ ။ ဣမိနာ ပရေသံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနတ္ထေန - ဤသို့
 အသက်ကိုသတ်ခြင်း ကိစ္စသည်၊ ဝေမေဝ သံသာရမောစနသဘာဝေနေဝ- သံသရာမှ
 လွတ်စေခြင်းသဘောရှိသည်သာလျှင်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ.... (ဝိမတိ)။

ဆန္တိတတ္ထံ ။ ပဋ္ဌမနည်း၌ “ဆန္တိတဿ-ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိသူ၏+ဘာဝေါ
 ဆန္တိတတ္ထံ”ဟုပြု၊ ဒုတိယနည်း၌ “ထန္တိနံ-တောင့်မာခြင်း၊ ထန္တော - ခြင်း၊ သဗ္ဗာ
 တော ထန္တော ယသာတိ ထန္တိတော၊ ထန္တိတဿ+ ဘာဝေါ ထန္တိတတ္ထံ”ဟု ပြုပြီး
 လျှင် (ထ)ကို(ဆ)ပြု၍ “ဆန္တိတတ္ထံ”ဟု ဖြစ်၏။

အမွေးရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊(ဟောတီ)၊[အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သာတည်း။ “လောမာ နံ-တို၏+ဟံသော-ရှင်ခြင်းတည်း။လောမဟံသော-အမွေးတို၏ရှင်ခြင်း၊ဝါ-ကြက်သီးထခြင်း” ဟုပြု။] ပန-ဆက်၊ ဒီကာသဝါ - ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သတ္တသုညတာယ-သတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ-ကို၊ သုဒိဋ္ဌတ္တာ-ကောင်းစွာမြင်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မရဏကသတ္တမေဝ - သေသော သတ္တာကံပင်၊ နပဿန္တိ- မမြင်ကြကုန်၊ တသ္မာ၊ စေသံ- ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့၏၊ ဧတံသဗ္ဗံ - ဤ အလုံးစုံသော ဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထ၊ လောမဟံသသည်၊ နာဟောသိ-မဖြစ်၊ ဣတိ-သို့၊ဝေဒိတဗ္ဗံ၊[ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှတ်ပြောသည်၊ အနာမ်ဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၌လည်း ဘယ - ဆန္ဒိတ္ထ စသည် မဖြစ်ပါ။]

ကေမ္မိတိက္ခု၊ပေ၊ ဝေါရောပေသီတိ - ကား၊ ဝေ- ဤသို့လျှင်၊ ဝါ - ပါဠိ တော်၌ လာသော ဤနည်းဖြင့်၊ ဝဏနဝသေန - အရေအတွက်၏ အစွမ်း အားဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိပိ-ကုန်သော၊ တာနိ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ - ထို ငါးရာသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဇီဝိတာ၊ ဝေါရောပေသိ-ပြီး၊ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ-ကား၊

သဗ္ဗာနိပိ |ပေ၊ ဝေါရောပေသီ။ ။ရဟန်းငါးရာတွင် ကိုယ်ကိုယ်ကို ကိုယ်တိုင် သတ်သူ၊ အချင်းချင်း သတ်သူတွေလည်း ပါရှိရကား “ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသီ ” ဟူသောစကားကို သတ်အပ်သောရဟန်းတွေက များသောကြောင့် ယေဘုယျနည်းအားဖြင့် ဆိုသတ်၊ ငါးရာက အနည်းငယ်လျော့သော်လည်း ဝဏန်း မခွဲလောက်တော့။ [သဗ္ဗာနိပိ |ပေ၊ ဝေါရောပေသီတိ ဣဒံ ယေဘုယျဝသေန ဝုတ္တံ၊ အပ္ပကံ ဟိ ဥုနံဝါ အဓိကံဝါ ဝဏနပဝံ န ဟောတီတိ ပဉ္စသတာနိတိ ဝုတ္တံ။]

ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ။ ။ ပဋိသလ္လာနန္တိ တေဟိ တေဟိ သတ္တသင်္ခါရေဟိ ပဋိနိဝတ္တိတွာ အပသတ္တိတွာ (ဖဲခါ၍) သလ္လာနံ နိလိယနံ ပိဝေစနံ (ကင်းဆိတ်ခြင်း) ထိုထိုသတ္တတို့မှ၎င်း သင်္ခါရတို့မှ၎င်း ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဆုတ်ခါ၍ တပါးတည်း ကိန်း အောင်းတော်မူခြင်း။ [ကာယစိတ္တေဟိ တတော (ထို သတ္တသင်္ခါရတို့မှ) ပိဝိတ္တတာ၊ ဧကိဘာဝေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။]

ဝုဋ္ဌိတော။ ။ထိုပိဝေက ၂ မျိုးတွင် ဈာန်စိတ်အစဉ် ဖြစ်နေခြင်းကို ဈာန်ဝင်စား ခြင်းဟု ခေါ်၏။ ထို ဈာန်ဝင်စားခြင်းသည် စိတ္တပိဝေကတည်း။ ဈာန်ဝင်စားပြီးနောက် ဘဝင်စိတ်ဖြစ်ပြီး၍ ရူပါရုံစသော သင်္ခါရအာရုံတို့နှင့် တွေ့ရခြင်းသည် စိတ္တပိဝေကမှ ထခြင်းတည်း။ ရဟန်းရှင်လူဟူသော သတ္တတို့ကို အတွေ့ခံတော်မမူခြင်းသည် ကာယ ပိဝေကတည်း။ အတွေ့ခံတော်မူခြင်းကား ကာယပိဝေကမှ ထတော်မူခြင်းတည်း။ ထို ၂ မျိုးသော ပိဝေကမှ ထတော်မူခြင်းကို “ ဝုဋ္ဌိတ ” ဟု ဆိုလိုသည်။ [တတော ဒုဝိပိဝေကတော ဘဝဂ္ဂိပ္ပတ္တိယာ ရူပါရမ္မဏာဒိသင်္ခါရ သမာယောဂေန ဝတဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာဒိ သတ္တသမာဝဓေနစ ဥပေတော။]

တေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ-တို့၏၊ ဇီဝိတက္ခယပုတ္တဘာဝံ-အသက်ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ-သိတော်မူပြီး၍၊ တတော ကေဘာဝတော- ထို တပါးထည်း၏ အဖြစ်မှ၊ ဝုပ္ပိတော - ထတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဇာနန္ဒောပိ - သိပါသော်လည်း၊ အဇာနန္ဒောပိယ - သိတော်မမူသကဲ့သို့၊ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ - စကားကိုဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါ - စကားလက်စရစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ-ကို၊ အာမန္တေသိ - အမိန့်ရှိတော်မူပြီး၊ ဝါ - မေးတော်မူပြီး၊ ကိံ နုခေါ်အာနန္ဒံ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုသံယောတိ - ကား၊ အာနန္ဒံ-နွာ၊ ဣတော-ဤ အခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဗဟူ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ကေတော- တပေါင်းတည်း၊ ဥပဋ္ဌာနံ- ဆည်းကပ်ရာ အရပ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဥဒ္ဓေသံ- သင်ယူအပ်သော ပါဠိကို၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆံ-အဖန်ဖန်မေးမြန်းအပ်သော အဋ္ဌကထာကို၎င်း၊ ဂဏန္တိ-ယူကြကုန်၏၊ [မိမိဆရာ၏အထံ၌ယူကြသည်။] ဝါဇ္ဈယန္တိ - သရဇ္ဈယ်ကြကုန်၏၊ ကေပဇ္ဇောတောပိယ- တဲနက် တောက်ပသကဲ့သို့၊ အန္တော အာရောမော-ကျောင်းတိုက်အတွင်းကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ ဣဒါနိ ပန-ယခုအခါ၌ကား၊ အဒ္ဓမာသ ဓတ္ထဿ-တလဝက်မျှ၏၊ အစွယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ ဘိက္ခုသံယော - ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ တနဘူတော ပိယ-နည်းပါးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တနကော မန္တော အပ္ပကော (ပိယ) - နည်းပါးသကဲ့သို့၊ ပိရဠဝိရဠော ပိယ-ကြီးတိုးကြိတ်ကဲ့သို့၊ ဇာတော-ဖြစ်နေပါ တကား၊ ကာရဏံ- အကြောင်းကား၊ ကိံ နုခေါ်- အဘယ်နည်း၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဒိသာသု-အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ပတ္တန္တာ ကိံ-ဖဲသွားကြကုန်သလော၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

အထ-ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော- တည်၊ ကမ္မဝိပါကေန- တံ၏ အကျိုးကြောင့်၊ တေသံ-ထို ရဟန်းတို့၏၊ ဇီဝိတက္ခယပုတ္တံ - အသက်ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို၊ အသလ္လက္ခေန္တော-မမှတ်သားနိုင်ဘဲ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာ နုယောဝပစ္စယာ ပန - အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ကား၊ (ဇီဝိတက္ခယပုတ္တံ -ကို) သလ္လက္ခေန္တော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တထာဟိ၊ ပေ၊ ဘဂဝါတိ အာဒိံ - အစရှိသော စကားကို၊ ဝတွာ - လျှောက်၍၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ အရတတ္ထပုတ္တိယာ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊ အညံ- အခြားသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ယာစန္တော-တောင်းပန်လိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါတိအာဒိံ -ကို၊ အာဟ-လျှောက်ပြီး၊ တဿ-ထို သာဓုဘန္တေ ဘဂဝါအစရှိသော စကားရပ်၏၊ အတ္ထော- ကား၊ ဘန္တေ, သာဓု - တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ - သည်၊ ယေန(ကာရဏေန)-

အကြင် ဒေသနာတော် တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခုသံဃော၊ အရဟတ္တေ- ဌှိ၊ ပတိဋ္ဌဟေယျ - တည်ရာပါ၏၊ အညံ - အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တပါးသော၊ (တံ) ကာရဏံ-ကို၊ အာစိက္ခတု- ဟောတော်မူပါ။ ဟိ-မှန်၊ မဟာသမုဒ္ဒိ-မဟာသမုဒြာသို့၊ ဩရောဟဏာတိတ္ထာနိဝါယ-သက်ဆင်းကြောင်း ဆိပ်ကမ်း တို့ကဲ့သို့၊ အညာနိဝိ - အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန် သော၊ ဒသာနုဿတိ ဒသကသိဏ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန မြဟ္မဝိဟာရာနာ ပါနဿတိပုဗ္ဗောဒါနိ-၁၀ ပါးသော အနုဿတိ၊ ၁၀ ပါးသော ကသိုဏ်း၊ ၄ပါးသော ဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ မြဟ္မဝိဟာရ၊ အာနာပါနဿတိ အပြားရှိကုန် သော၊ ဗဟူနိ - ကုန်သော၊ နိဗ္ဗာနောရောဟဏကမ္မဋ္ဌာနာနိ - နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့သည်၊ သန္တိ - ရှိပါကုန်၏၊ တေသု - ထို ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့တွင်၊ ဘဂဝါ - သည်၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ သမဿာသေတွာ- သက်သာစေတော်မူ၍၊ အညတရံ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊ အာစိက္ခတု = ဟောတော်မူပါ။ ဣတိ - ကား၊ အဓိပ္ပါယော - အရှင် အာနန္ဒာ၏ အလိုတည်း။ [ရှေ့၌ “တဿတ္ထော” ဟု ပါခဲ့သောကြောင့် ဣတိ နောင် “အဓိပ္ပါယော” မပါလျှင် စာသွားထုံးစံကျမည်၊ သို့မဟုတ် “ပတိဋ္ဌ ဟေယျာတိ ” ဟု ရှေ့၌ ဣတိပါစေ၍ ထို ဣတိမှ “တဿတ္ထော ” ဟု ပြန် လှည့်သင့်၏၊ မဟာသမုဒ္ဒိ စသည်ကိုကား အဓိပ္ပါယတ္ထ ဟု ယူသင့်သည်။]

အထ-လျှောက်ထားရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တထာ-ထို လျှောက် ထားသည့်အတိုင်း၊ ကာတုကာမော-ပြုတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ထေရံ- အရှင် အာနန္ဒာထေရ်ကို၊ ဥယျောဇေန္တော - တိုက်တွန်းတော် မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ တေနဟာနန္ဒာတိအာဒိ - တေနဟာနန္ဒ အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို တေနဟာနန္ဒ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဝေသာလီ ဥပနိဿာယာတိ-ကား၊ ဝေသာလီ - ဝေသာလီမြို့ကို၊ ဥပနိဿာ ယ - ဝေသာလီမြို့၌၊ [ဝေသာလီနဂရံ ဝေသာလီမြို့ ကတွာ၊] သမန္တော- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဝါဂုဏေဝိ - တဝါဂုတ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌၎င်း၊ အခုယောဇနေဝိ-ယူဇနာဝက် အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်၌၎င်း၊ ယာဝတိ

အာနာပါနဿတိ။ ဒသာနုဿတိ၌ အာနာပါနဿတိ ပါပြီးဖြစ်သော်လည်း စည်းဝေးမည့် ထိုရဟန်းတို့တွင် အများအား လျှောက်ပတ်သောကြောင့် အာနာပါန ဿတိကို ထပ်၍ယူပြန်သည်။ အာဟာရေပဋိကူလသညာကို အသုဘသဘော ရှိသော ကြောင့် အသုဘ၌ သွင်းယူ၏။ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကား အာဒိတမ္ဘိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် မယူ။

ကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝိဟရန္တိ-နံ၏၊ သဗ္ဗေ၊ တေ - ထို ရဟန်းတို့ကို၊ သန္တိပါတေဟိ - စည်းဝေးစေလော့၊ ဣတိ အတ္ထော တေသဗ္ဗေပေ၊ သန္တိပါတေတွာတိ-ကား၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ဝန္တိ-၄၊ ယုတ္တဋ္ဌာနံ - သင့်လျော်သော အရပ်သို့၊ သယံ , ဝတံ - ။ အညတ္ထ-အခြားသောအရပ်သို့၊ (ကိုယ်တိုင်သွားခြင်းငှါ မသင့်လျော်သောအရပ်သို့၊) ဒဟရဘိက္ခု - ရဟန်းငယ်တို့ကို၊ ပဟိဏိတွာ - စေလွှတ်၍၊ မုဟုတ္တေနဝ-တမုဟုတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အနဝသေသေ - အကြွင်းမရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ - ဆည်းကပ်ရာ တရားသဘင်၌၊ [ဓမ္မသဘာယံ၊] သမူဟံ - အပေါင်းကို၊ ကတွာ - ။ ယဿ၊ ပေ၊ မညတိတိ ဣ- ဤ ပါ၌၊ အယံ-ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အရှင်အာနန္ဒာ၏ အလိုတည်း၊ ဘဝဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘိက္ခုသံသော - ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ သန္တိပတိတော - စည်းဝေးပြီးပါပြီ၊ [“ သန္တိပတိတော - စည်းဝေးစေအပ်ပါပြီ ” ဟု မူကွဲရှိ၏၊ “ သန္တိပါတေဟိ၊ သန္တိပါတေတွာ ” ဟုသော ဧ ရှုစကားတို့ကို ထောက်လျှင် ကာရိတ်ပစ္စည်းဝါသော ဤမူကွဲက သာ၍ခကောင်းသည်။] သေ-ဤ အချိန်သည်ကား၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဓမ္မကထံ-တရားစကားကို၊ ကာတုံ-၄၊ ၎င်း၊ အနုသာသနီ-အဆုံးအမတော်ကို၊ ဒါတုံ-ပေးတော်ခြင်းငှါ ၎င်း၊ ကာလော-အချိန်ပါတည်း၊ ဣဒါနိ-၌၊ တုမှေ-ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်၊ ယဿ- အကြင်တရားဟောတော်မူခြင်း၊ အနုသာသနီပေးတော်မူခြင်း၏၊ ကာလံ-ကို၊ ဇာနာထ-သိတော်မူကုန်၏၊ တံ - ထို တရားတောတော်မူခြင်း အနုသာသနီ ပေးတော်မူခြင်းကို၊ ကတ္ထဗ္ဗံ-ပြုထိုက်ပါ၏၊ ဣတိ-ကား၊ (အဓိပ္ပါယော)၊ [ဤနေရာ၌ ယောဇနာဖွင့်ပုံရှုပ်၏။]

အသခေါ- ထိုအခါ၌၊ ဘဝဝါ- သည်၊ ပေ၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ အယဓိခေါ ဘိက္ခဝေတိ - ဟူ၍၊ အာမန္တေသိ- ပြီ၊ စ ပန- ထပ်၍ဆက်၊ အာမန္တေတွာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ဘိက္ခုနံ - တို့၏၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ အာစိက္ခိတ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနတော-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသောအသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှအညံ့-အခြားသော၊ ပရိယာယံ-ဒေသနာတော်တည်းဟူသောအကြောင်းကို၊ အာစိက္ခန္တော-ဟောတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယသ္မာ-

ဗုဒ္ဓဗျာဓိနဝ။ ။ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရဟန်းတော်တို့သည် ဘုရားအထံမှ သတင်းစကားကို နားထောင်လျက် နေကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်၌ ၎င်း တရားတော်၌ ၎င်း လေးစားသောအားဖြင့် လာကြဘို့ရန် ခေါ်သောစကား၏ အခြားမဲ့၌ပင် ထ၍လာကြသည်ကို “တမုဟုတ်ခြင်း” ဟု ဆိုသည်။

ကြောင့်၊ ဘဝတာ- သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ သန္တပဏိတ ကမ္မဋ္ဌာနဒဿ နတ္ထမေဝ - ငြိမ်သက်မွန်မြတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ သာလျှင်၊ အယံပါဠိ-ဤ ပါဠိတော်ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿာ- ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရဟန်းတို့အား သန္တပဏိတ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါသာ ဤပါဠိတော်၏ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣတ္ထ- ဤပါဠိရပ်၌၊ အပဒိဟာပေတွာ-မယုတ်လျော့စေမူ၍၊ အတ္ထယောဇနာက္ကမံ- အနက်၊ ယောဇနာပုံ အစဉ်ဖြစ်သော၊ ဝဏ္ဏနံ-အဖွင့်ကို၊ ကရိဿာမိ-ပြပေအံ့၊ [အတ္ထု+ယောဇနက္ကမဉ္စ-ဗိမာန်]

တကြ - ထို ပါဠိရပ်၌၊ ဝါ- ထိုပုဒ်တို့တွင်၊ တာဝ - အတ္တမှ ရှေးဦးစွာ၊ အယမ္ဗိခေါ ဘိက္ခဝေတိ ဣမဿ ပဒဿ - အယမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဟူသော ဤပုဒ်၏ အယံ - ကား၊ ယောဇနာ - ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းတည်း၊ [အတ္တ၊ ယောဇနာ ၂ မျိုးတွင် ယောဇနာသံဝဏ္ဏနာ-ဟူလို၊] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကေဝလံ- အာနာပါဏဿတိသမာဓိ မဘက် သက်သက်၊ အသုဘဘာဝနာယေဝ - အသုဘဘာဝနာသည်သာ၊ ကိလေသပ္ပဟာနာယ-ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်း ငှါ၊ သံဝတ္တတိ- ဖြစ်သည်ကား၊ န- မဟုတ်သေး၊ [ဤဝါကျဖြင့် အယမ္ဗိ၌ ပိ၏ ပေါင်းအပ်သောအနက်ကို ပြ၏။] အဝိစ-အဟုတ်ကား၊ အယမ္ဗိ ခေါ အာနာ ပါဏဿတိ သမာဓိ - ဤ အာနာပါဏဿတိ သမာဓိသည်လည်း၊ ပေ၊ ဝူပ သမေတိ-ငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ဣတိ(ယောဇနာ)၊ [အပိုဝါကျ ပါဠိသေသထည့်၍ ယှဉ်စေခြင်းဟူသော သမ္ပန္နယောဇနာ-ဟူလို၊] ပန-ကား၊ ဣတ္ထ-ဤ ပါဠိရပ်၌၊ အယံ - ကား၊ အတ္ထဝဏ္ဏနာ - အနက်အဖွင့်တည်း၊ အာနာပါဏဿတိတိ- ကား၊ အဿာသပဿာသပရိဂ္ဂါဟိကာ- ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကိုပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော၊ သတိ - သတိတည်း၊ [ဒီဃ၊ ရဿစသော အထူးတို့နှင့်တကွ ထွက်သက်နှင့် ဝင်သက်ကို ခွဲခြား၍ အာရုံပြုသော သတိ၊ “အဿာသပဿာ သေသု+သတိ အဿာသ ပဿာသသတိ” ဟု၎င်း “အာနာပါနေသု+ သတိ အာနပါနဿတိ” ဟု၎င်း ပြ၊]

ဟိ-သာဓကကား၊ ပဋိသန္တိဒါယံ-ပဋိသန္တိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌၊ အာနန္တိ အဿာသော၊ ပေတဿုပဋ္ဌာတီတိ- ဟူသော၊ တေ- ဤစကားရပ်ကို၊ (ဓမ္မ သေနာပတိနာ)၊ ဝုတ္တံ၊ [အာနန္တိ-ကား၊ အဿာသော- ရှေးဦးစွာအသက်

အာနန္တိ အဿာသော။ ။ “အာနန္တိ အာပုဗ္ဗ အန (ဇီဝနေ) ဟူသောဓာတ်၊ “ကရဏေ ကိပ် (ကျိ)” ဟု ထောမနိမိဆို၏၊ အာနတိ အနေနာတိ အာနံ၊ အနေန- ဤလေဖြင့်၊ အာနတိ=အာ (ပဥဗံ) + အနတိ - ရှေးဦးစွာ အသက်ရှင်ရ၏၊ ဝါ-

ရှင်ကြောင်းလေတည်း၊ ဝါ- ရှိုက်လေတည်း၊ ဝါ-ထွက်သက်တည်း၊ ပဿာ
 သော-နောက်မှ အသက်ရှင်လေသည်၊ ဝါ- ရှူလေသည်၊ ဝါ-ဝင်သက်သည်၊
 နော- မဟုတ်၊ အပါနန္တိ- ကား၊ ပဿာသော-နောံမှ အသက်ရှင်ကြောင်း
 လေတည်း၊ ဝါ-ရှူလေတည်း၊ ဝါ-ဝင်သက်တည်း၊ အဿာသော-ရှေးဥျားစွာ
 အသက်ရှင်ကြောင်းလေသည်၊ ဝါ- ရှိုက်လေသည်၊ ဝါ- ထွက်သက်သည်၊
 နော-မဟုတ်၊ အဿာသဝသေန- ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာနံ-
 ကပ်၍တည်ခြင်း သဘောတရားသည်၊ သတိ - သတိတည်း၊ [အဿာသကို
 အာရုံပြုသောသတိ- ဟူလို၊] ပဿာသဝသေန- ဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊
 ဥပဋ္ဌာနံ-ကပ်၍တည်ခြင်း သဘောတရားသည်၊ သတိ-တည်း၊ [ပဿာသကို
 အာရုံပြုသောသတိ-ဟူလို၊] ယော-အကြင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဿသတိ-
 ရှိုက်၏၊ ဝါ- ထွက်သက်ကိုပြု၏၊ တဿ- ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်၌၊ ဝါ-ထို
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥပဋ္ဌာတိ-ကပ်၍တည်၏၊ ဝါ-ထင်လာ၏၊ ယော-သည်၊
 ပဿသတိ-ရှု၏၊ ဝါ-ဝင်သက်ကိုပြု၏၊ တဿ-၏စိတ်၌၊ ဝါ-အား၊ ဥပဋ္ဌာတိ-
 ၏၊ ငါ-၏၊

သမာဓိတိ-ကား၊ အာနာပါန ပရိဉ္ဇါဟိကာယ- ထွက်သက် ဝင်သက်ကို
 ပိုင်းခြား၍ယူတတ်သော၊ တာယသတိယာ- ထိုသတိနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ဥပဋ္ဌာ-
 ဖြစ်သော၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-စိတ္တေကဂ္ဂတာတည်း၊ ဝါ-စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း

ရှိုက်ရ၏၊ ဣတိ အာနံ-ရှေးဥျားစွာ အသက်ရှင်ကြောင်းလေ၊ ဝါ-ရှိုက်လေ၊ ထွက်သက်၊
 အဿာသော၌ အာပုဗ္ဗ + သသဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း၊ အဿသတိ အနေနာတိ အဿာ
 သော၊ အဿသတိ=အာ ပဋ္ဌာမံ+သသတိ-ရှေးဥျားစွာ အသက်ရှင်၏၊ ဝါ-ရှိုက်၏ဟု
 ပေး၊ ဤနည်းအားဖြင့် အာနနှင့် အဿာသသည် အနက်တူသောကြောင့် “ အာနန္တိ
 အဿာသော ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤကား - “ အဿာသောတိ မတိနိက္ခမနဝါတော ” ဟု
 ဖွင့်လတုံအတိုင်းတည်း။

ပါဏန္တိ ပဿာသော ။ ။ ပ + အန၊ ပ (ပြ) ဥပဿာရကြောင့် နကို ဏပြု၊
 (ထောနေမိ)၊ ဗသည် ပစ္စာအနက်ဟော၊ ပစ္စာ-နေမံမှ + အာနံ-အသက်ရှင်ကြောင်း
 လေတည်း၊ ပါဏံ-နောက်မှဖြစ်သောလေ၊ ဝါ-ရှူလေ၊ ဝင်သက်၊ ပစ္စာ+သာသော
 ပဿာသော၊ ဤကား - “ ပဿာသောတိ အန္တောပဝိသနဝါတော ” ဟု ဖွင့်လတုံ
 အတိုင်းတည်း၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြောင်းပြန်ဖွင့်ရကား ထိုအလိုအားဖြင့် “ အာ-
 အဘိမုခံ-အတွင်းသို့ ရှေးရှု + အာနံ-အသက်ရှင်ကြောင်းလေတည်း ” ဟု ၎င်း “ အာ
 (အဘိမုခံ) + သာသော အဿာသော ” ဟု ၎င်း ဆို၍ ရှူလေ ဝင်သက်ကို အာန
 အဿာသ၊ ရှိုက်လေ ထွက်သက်ကို ပဿာသဟု ဆိုပါ။ [ပါဏံနေရာဝယ် “အပါနံ”
 ဟုလည်း အဘိဓာန်ရှိ၏၊ “အပ+အာန”ဟု ခွဲ၊ ထိုအလို “ပါနံ”ဟု ရှိစေ။]

တည်း။ စ- ဆက်၊ အယံ ဒေသနာ - ဤ အာနာပါနဿတိသမာဓိ ဒေသနာ သည်၊ သမာဓိသီသေန-သမာဓိဟူသောဥပဇ္ဈာန်ခေါင်းဖြင့်၊ ဝါ-သမာဓိကို ပဓာန ပြုသဖြင့်၊ (ပဝတ္ထာ-ဖြစ်၏)သတိသီသေန-သတိဟူသောဥပဇ္ဈာန်ခေါင်းဖြင့်၊ ဝါ- သတိကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ န (ပဝတ္ထာ) - ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ အာနာပါနဿတိယာ - ထွက်သက် ဝင်သက်ကို သိမ်းဆည်းတတ်သောသတိ နှင့်၊ ယုတ္တော - ယှဉ်သော၊ သမာဓိ - တည်း၊ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ - သမာဓိ၊ ဝါ-တနည်း၊ အာနာပါနဿတိယံ-ထွက်သက်ဝင်သက်ကိုသိမ်းဆည်း တတ်သော သတိကြောင့်၊ (ဥပ္ပန္နော - သော) သမာဓိ- တည်း၊ အာနာပါန သတိသမာဓိ- သမာဓိ၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဣ- ဤ အာနာပါနဿတိသမာဓိ ဟူသောပုဒ်၌၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊

ဘာဝိတောတိ- ကား၊ ဥပ္ပါဒိတော - အစစွာဖြစ်စေအပ်သည်၎င်း၊ ဝနိ တောစ-တိုးတက် ပွားများစေအပ်သည်၎င်း၊ ဗဟုလီကတောတိ- ကား၊ ပုန ပျုနံ- ကြိမ်ဖန်များစွာ၊ ကတော- သည်၊ [“သမာနော- သော” ဟု ဆက်။]

တသ္မာ၊ ဝေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ ပဌမနည်း၌ “ယုတ္တော” ဟု အလယ်ပုဒ်ကြေသော ကြောင့် သတိနှင့်တကွဖြစ်သော (သတိက သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုအပ်သော) သမာဓိကိုယူ၊ ဒုတိယနည်း၌ သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုအပ်သော တကွဖြစ်ဘက် သမာဓိကို၎င်း၊ ဥပစာရ အခိုက်အတန့်၌ သတိက ပကထူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုအပ်သော အပ္ပနာသမာဓိကို၎င်း ယူ၊ [ဒုတိယသို့ ဝန ဥပနိဿယဘာဝေါပိ။]

ဥပ္ပါဒိတော ။ ။ ပဌမရအပ်သော ဈာန်သမာဓိကို ရည်ရွယ်၍ ဘာဝိတောကို “ဥပ္ပါဒိတော” ဟု ဖွင့်၏၊ [ဘာဝံ (ဝိဇ္ဇမာနတံ- ထင်ရှားပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်သို့) ဣတော (ဂတော- ရောက်သော သမာဓိတည်း၊) ဣတိ ဘာဝိတော၊ ဥပ္ပါဒိတော- ဖြစ်စေအပ်သော၊ ပဋိလဒ္ဓမတ္ထော - ရအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်သော သမာဓိတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ “ဘာဝံ+ဣတော” ဟု ဤ၌ ဝိဂ္ဂဟပြုသော်လည်း “ဘာဝေတီတိ ဥပ္ပါဒေတိ ဝဇေတိ” ဟု ဖွင့်လေ့ရှိသော အခြားနေရာ၌ ဤသို့ “ဘာဝ+ဣတ” ဟု မခွဲနိုင်ရကား “ဘာဝိယတေ ဥပ္ပါဒိယတေတိ ဘာဝိတော” ဟု လည်း ဝိဂ္ဂဟ ပြုနိုင်သည် ဟု မှတ်။

ဝနိတော ။ ။ ပဌမရအပ်ပြီးနောက် ထိုဈာန်ကိုပင် အထပ်ထပ် ဝင်စားသော အားဖြင့် အထုံရအောင် ပြုအပ်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ “ဝနိတော” ဟု တဆင့် ဖွင့်သည်၊ ဥပ္ပန္နော ပန လဒ္ဓါသေဝနော (ရအပ်သော အထုံ အာသေဝနရှိသော သမာဓိသည်)၊ ဘာဝိတော၊ ပဂုဏဘာဝံ (အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့) အာဝါဒိ တော ဝနိတောတိ အတ္ထော၊ ဤနည်း၌ ဘူဓာတ်သည် ဝနန အနက်ဟော တည်း၊ “ဘာဝိယတေ ဝနိယတေတိ ဘာဝိတော” ဟု ပြု။

ပုနပျုနံ ကတော ။ ။ ဗဟုလံကို ပုနပျုနံ ဟု ဖွင့်သည်၊ “ဗဟုလံ+ကတော ဗဟုလီ ကတော” ဟု ပြု၊ သုတ္တံ (ဤ) ပစ္စည်းသက်၊ တနည်း (အ) ကို (ဤ) ပြု။ [ဗဟုလံ

သန္တောစေဝ ပဏီတောစာတိ-ကား၊ သန္တောစေဝ-ပြိမ်သက်သည်သာလျှင်
 ၎င်း၊ ပဏီတောစေဝ- မွန်မြတ်သည်သာလျှင်၎င်း၊ (ဟုတွာ)၊ [ဝုပယမေတိ၌
 စပ်၊] ဥဘယတ္ထ-သန္တော ပဏီတောဟူသော ၂ ပုဒ်လုံး၌၊ ဝေသဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ နိယ
 မော-အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဝေဒိတဗ္ဗော- န်၊ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
 ဟိ- ဝေသဒ္ဓါဖြင့် အမြဲသတ်မှတ်ရခြင်း၏ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုဥျားအံ့၊ အသုဘကမ္မ
 ဌာနံ- အသုဘလျှင် အာရုံရှိသောကမ္မဌာန်းသည်၊ ဝါ- အသုဘဈာန်သည်၊
 ကေဝလံ - အသုဘအာရုံ မဘက်သက်သက်၊ ပဋိဝေဝဝသေန - ထိုးထွင်း၍
 သိတတ်သော ဈာန်အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သန္တော-ပြိမ်သက်သည်၎င်း၊ ပဏီတော-
 မွန်မြတ်သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)ယထာ-၎င်း၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ ဩဋ္ဌာရိကာ

ပဝတ္တိတော၊ တေန အာဝဇ္ဇနာဒိဝသိဘာဝပ္ပတ္တိံ အာဟ၊ ထိုပဟုလိကတောဖြင့် အာ
 ဝဇ္ဇနစသော ဝသိဘော်သို့ရောက်ခြင်းကို မိန့်တော်မူ၏။] တချို့နေရာ၌ကား “အမဟု
 လောဝိဗဟုလောဝိယ ကတော ဗဟုလိကလော” ဟု ဖွင့်၏။ သမာဓိတချိုးတည်းဖြစ်၍
 မများသော်လည်း အထပ်ထပ်ဝင်စားသောအားဖြင့် များသကဲ့သို့ပြုအပ်သည်-ဟုလို။

ပဏီတောစေဝ။ ။ ပါဠိဘော်၌ “ပဏီတောစ” ဟု ဝေမပါသော်လည်း သန္တော
 စေဝမှ ဝေကို လိုက်စေ၍ “ ပဏီတောစေဝ ” ဟု အနက်မှတ်ပါ - ဟုလို၊ ဥပမာ-
 “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ ပဋ္ဌမော သမဏော၊ ဣဓ ခုတိယော” ပါဠိ၌ “ဣဓေဝ ခုတိယော”
 ဟု ဝေကို လိုက်ဝေရသကဲ့သို့တည်း။

အယ် ဟိ ။ ။ “၂ ပုဒ်လုံး၌ ဝေသဒ္ဓါဖြင့် မိုင်မြဲအောင် ဆိုရခြင်း၏ လဒ္ဓဂုဏ်ကို
 ပြလိုသောကြောင့် “အယ် ဟိ” စသည်မိန့်” ဟု ဝိကာကျမ်းတက်၏။ အခြားနေရာ၌
 “ကိံဝုတ္တံ ဟောတိ” နောင် ၏ ဟိမျိုးကို ဝိတ္ထာရဇောတက ဟု ချည်း ဖွင့်လေ့ရှိ၏။
 သို့ဖြစ်၍ ဝိကာစွင့်အလို “ကိံဝုတ္တံ ဟောတိ” ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်မတူ။ [ဥဘယနိယမေန
 လဒ္ဓဂုဏ် ဒသေထံ အယုဇ္ဈိတံအာဒိ ဝုတ္တံ။]

အသုဘကမ္မဌာနံ။ ။ အသုဘကို အာရုံပြုသော ဈာန်ကို “ အသုဘကမ္မဌာနံ ”
 ဟု ဆိုသည်။ အာရုံကမ္မဌာန်း အာရမဏိက ကမ္မဌာန်း ၂ မျိုးတွင် အာရမဏိက ကမ္မ
 ဌာန်းကို ဆိုလိုသည်။ အသုဘေသု- အသုဘအာရုံတို့၌+ ကမ္မံ - အားထုတ်မှုတည်း။
 အသုဘကမ္မံ-မူ၊ ထိုအားထုတ်မှုသည်ပင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခအထူးတို့၏ အကြောင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် ဌာနသည်ဆို၏။ ဣတိ အသုဘကမ္မဌာနံ၊ (ဇီကာ) ။

ပဋိဝေဝဝသေန။ ။ ဈာန်ပဋိဝေဝဝသေန၊ ဈာန်ဟိ တာဝနာဝိသေသေန ဣဇ္ဈန္တိ
 ! (ပြည့်စုံလသော်) အတ္ထနော ဝိသယံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တမေဝ ဝတ္တတိ၊ [ဤအလို “ပဋိဝိဇ္ဈတိ-
 မိမိအာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၏။ ဣတိ ပဋိဝေဝော” ဟု ကတ္ထုသျာဓိပြု၊ ဈာန်ကို
 အရကောက်ပါ။] ယထာသဘာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ စာတိ၊ [ဤအလို “ ပဋိဝိဇ္ဈိ
 ယတိ-သဘောမှန်အတိုင်း ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်က ဖြစ်စေ
 ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ ဣတိပဋိဝေဝော” ဟု ကမ္မသျာဓိပြု၍ ဈာန်ကိုပင် အရကောပေါ့။]

ရမဏတ္တာ - ရုန့်ရင်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပဋိကူလာရမဏတ္တာစ - စက်ဆုပ်ဘွယ် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အာရမဏဝသေန- ဖြင့်၊ နေဝသန္တိ- မငြိမ်သက်သည်၎င်း၊ န ပဏီတံ- မမွန်မြတ်သည်၎င်း၊ (ဟောတိ) ယထာ-၎င်း၊ ဝေ-ဤ အတူ၊ အယံ-ဤ အာနာပါနဿတိ သမာဓိသည်၊ [အယံ ဟိမှ အယံကို ဤနေရာ၌ယူပေးသည်။] တေနစိ ပရိယာယေန- တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ- မည်သည့် အမြက်ကြောင့်မျှ၊ အသန္တောဝါ - သည်၎င်း၊ အပ္ပဏီတောဝါ - သည်၎င်း၊ န (ဟောတိ) - မဖြစ်၊ အဝိစခေါ - စင်စစ်ကား၊ အာရမဏသန္တတယပိ - ထွက်သက် ဝင်သက်အာရုံ၏ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ သန္တော ဝပသန္တော- ငြိမ်သက်၏၊ နိဗ္ဗုတော - အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေး၏၊ ပဋိဝေဝသင်္ခါတ အင်္ဂသန္တတယပိ- ပဋိဝေဝဟေဆိုအပ်သော ဈာန်အင်္ဂါ၏ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ (သန္တော ဝပသန္တော နိဗ္ဗုတော-၏) အာရမဏပ္ပဏီတတယပိ-ထွက်သက်ဝင်သက်အာရုံ၏ မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ ပဏီတော - မွန်မြတ်၏၊ အတိတ္ထိကရော - တင်းတိမ်မှုကို မပြုတတ်၊ [အာနာပါနကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်စေအပ်သော သမာဓိက တင်းတိမ်အားရအောင် မပြုတတ်၊ ထပ်ကာထပ်ကာ ဝင်စားချင်စရာ ကောင်းသည်- ဟူလို၊] အင်္ဂပ္ပဏီတတယပိ - ဈာန်အင်္ဂါ၏ မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ (ပဏီတော အတိတ္ထိကရော)၊ ဣတိ- ဤအနက်သည်၊ ဝါ- ကျိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ တေန- ကြောင့်၊ (အာရမဏ-ပဋိဝေဝအားဖြင့် သန္တ , အာရမဏ-အင်္ဂအားဖြင့် ပဏီတ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) သန္တောစေဝ ပဏီတောစာတိ - ဟူ၍၊ (ဘဝတာ) ဝုတ္တံ။

တြိဋ္ဌာရိကရမဏတ္တာစသည်။ ။ဗိဘန္တရမဏတ္တာ-ရှုရှာဘွယ်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပဋိကူလာရမဏတ္တာ - ဗိဝုဏ္ဏရမဏတ္တာ၊ ပရိယာယေနာတိ- ကာရဏေန၊ လေသန္တရေနဝါ (အမြက်တမျိုးအားဖြင့်) :

အာရမဏသန္တတယ။ ။အနတ္တမေန ဝိဝေဝစေတဗ္ဗတံ-အစဉ်အားဖြင့် တရွေ့ရွေ့ ကင်းဆိတ်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာရမဏဿ-ရောက်သော အာနာပါနအာရုံ၏၊ ပရမသုဗုဒ္ဓမတံ သန္တယ အာဟ၊ ထိုသန္တအာရုံကိုအာရုံပြုသော သတိသမာဓိတရားလည်း ငြိမ်သက်စွာ တည်နေတော့၏၊ ထို့ကြောင့် “ သန္တောကို ဝပသန္တော၊ ဝပသန္တောကို နိဗ္ဗုတော” ဟု ဖွင့်သည်။ [အာရုံငြိမ်သက်၍ အာရမဏီက ငြိမ်သက်ပုံကား လောကုတ္တရာတရားများကို အာရုံပြုသော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောပီထိ၏ ငြိမ်သက်ပုံဖြင့် ထင်ရှားသည်။]

အသေစနကောစ ပေ၊ ဝိဟာရေတိ ဣတ္ထ-ပါဠိ၌ (ဂုဏ္ဍိ) ပန(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ အဿ-ထို အာနာပါနဿတိ သမာဓိ၏။ သေစနံ - သွန်လောင်း ထည့်ခတ်ရခြင်းသည်။ န- မန့်၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ အသေစနကော၊ အနာသိတ္တကော - သွန်းလောင်း ထည့်ခတ်အပ်သော တစုံတခုမရှိ၊ (အနာသိတ္တကတ္တာ-ကြောင့်)၊ အဗ္ဗောကိဏ္ဏော- အခြားတရားတို့နှင့် ရောပြွမ်းခြင်းမရှိ၊ (အဗ္ဗောကိဏ္ဏတ္တာ-ကြောင့်)၊ ပါဠိဋ္ဌော-အသီးအခြားတပါးထည်းသည်။ [“ပဋိ+ကောယေဝ ပါဠိဋ္ဌော” ဟု ပြု၊ သုတ္တံ၌ ဣပစ္စည်း။] အာဝေဏိကော- မကင်းမရှုဖြစ်သည်။ ဝါ - အခြားတရားတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်။ (ဟောတိ)၊ ဣတ္ထ- ဤ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၌၊ ပရိကမ္ပဝါ - သန္တဖြစ်သို့ရန် ပရိကမ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဥပစာရေနဝါ-ဥပစာရသမာဓိကြောင့်လည်း၊ သန္တတာ- ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်သည်။ (နတ္ထိ)၊ [ပါဠိရှိအတိုင်း “ဣတ္ထ- ဌ၊ ပရိကမ္ပေန ဝါ-ဖြင့်၎င်း၊ ပေ၊ နတ္ထိ” ဟုသော်လည်း ပေးပါ။] အာဒိမနသိကာရတော-

အသေစနကော။ ။ သန္တ - ပဏိတဖြစ်သို့ရန် တစုံတခုကို သွန်းလောင်းရခြင်း ထည့်ခတ်ရခြင်းမရှိ၊ လက်သုတ်တင်းလျာလုပ်ရာ၌ ကောင်းမွန်အောင် ပုဇွန်ချောက် ထည့်ရ၊ ဆီလောင်းရသကဲ့သို့ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိ၌ သန္တဖြစ်အောင် ပဏိတ ဖြစ်အောင် တစုံတခုကိုမျှ ထည့်ရ ခတ်ရခြင်း မရှိ၊ အားထုတ်သည်မှ စ၍ ပင်ကိုယ် အတိုင်းပင် သန္တပဏိတ ဖြစ်နေပြီ- ဟူလို၊ နတ္ထိ+သေစနံ ယဿာယံ အသေစနော၊ သမာသန္တ- ကပစ္စည်းသက်၍ “အသေစနကော” ဟု ဖြစ်၏။

နိကာ။ ။ နာဿ သန္တပဏိတတာဝါဝတံ ကိဉ္စိ သေစနန္တိ အသေစနကော၊ [သိဗ္ဗိယတေ သေစနံ (လောင်းရ ထည့်ရခြင်း)။] အသေစနကတ္တာ အနာသိတ္တကော- လောင်းထည့်အပ်သော တစုံတခုမရှိ၊ အနာသိတ္တကတ္တာ ဧဝ အဗ္ဗောကိဏ္ဏော အသမ္ပိ သော ပရိကမ္ပာဗိနာ - ပရိကမ်ဥပစာတို့နှင့် ရောခြင်းမရှိ၊ [ပရိကမ်ဥပစာကြောင့် သန္တပဏိတ ဖြစ်သည်မဟုတ်-ဟူလို။] တတောယေဝ ပါဠိဋ္ဌော (ဝိသု ကော- သီးခြား တပါးထည်းသော) အာဝေဏိကော အသာဝေရကော၊ သဗ္ဗမေတံ - ဤ စကားအားလုံးကို၊ သရသတော ဧဝ - ပင်ကိုယ်သတောအားဖြင့်ပင်၊ သန္တဘာဝံ ဒသေတံ ဝုတ္တံ။

နတ္ထိဝေ၊ သန္တတာ။ ။ ဝိကာ၌ “ပရိကမ္ပဝါ သန္တဘာဝနိမိတ္တံ၊ ပေ၊ တာဒိသံ ဣဒ နတ္ထိ အဓိပ္ပါယော” ဟု၎င်း၊ “ဥပစာရေနဝါ နတ္ထိ ဣတ္ထ သန္တတာ” ဟု၎င်း ရှိသော ကြောင့် ရှေးစာများ၌ “နတ္ထေတ္ထ ပရိကမ္ပံ၊ ဥပစာရေနဝါ သန္တတာ” ဟု ရှိဟန်တူ၏။ ယခုစာအုပ်များ၌ “နတ္ထေတ္ထ ပရိကမ္ပေနဝါ ဥပစာရေနဝါ သန္တတာ” ဟု တွေ့ရသည်။ ဆိုလိုရင်းကား- “အခြား ကမ္မဋ္ဌာန်းများ၌ ပရိကမ် ဥပစာသမာဓိကြောင့် သန္တဖြစ်ရ သကဲ့သို့ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သန္တဖြစ်သို့ရန် ပရိကမ်ဥပစာကို ထည့်ခတ်ဘွယ်မလို၊ နဂိရိ တပင် သန္တ ပဏိတ ဖြစ်နေပြီ” ဟု ဆိုလိုသည်။

အစစွာ နှလုံးသွင်းရာအခါ၌၊ ပဟုတိ-စ၍၊ အတ္တနော-၏၊ သဘာဝေနော- သဘောအားဖြင့်ပင်၊ သန္တောစ-ငြိမ်သက်သည်၎င်း၊ ပဏီတောစ- မွန်မြတ်သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ၊ အတ္ထော- အဓိပ္ပါယ်ထွက်သည်။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ-အချို့သော ဥတ္တရဝိဟာရဝါသီထေရ်တို့သည်၊ အသေစနကောတိ-ကား၊ အနာသိတ္တကော- သွန်လောင်းထည့်ခတ်အပ်သော တစုံတခုမရှိ၊ ဩဇဝန္တော - ဩဇာရှိသော အာဟာရနှင့်တူ၏၊ [ဩဇဝန္တ သဒိသော။] သဘာဝေနော- သဘောအားဖြင့်ပင်၊ မဓုရော- ချိုမြိန်ကောင်း မြတ်၏၊ ဣတိ၊ ဝဒန္တိ - န်၏၊ ဝေ - ဤသို့လျှင်၊ အယံ - ဤ အာနာပါနဿတိ သမာဓိသည်၊ အသေစနကောစ - သန္တပဏီတ ဖြစ်သော သွန်းလောင်း ထည့်ခတ်ရခြင်း မရှိသည်၎င်း၊ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ - ဝင်စားအပ်ရာ ဝင်စား အပ်ရာခဏ၌၊ ဝါ - ခဏကြောင့်၊ ကာယိကစေတသိကသုခပ္ပဋိလာဘာယ- ကာယိကသုခစေတသိကသုခကို ရခြင်းငှါ၊ သံဝတ္တနကော-ဖြစ်စေတတ်သော၊ သုခေါ - ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝိဟာရောစ - နေကြောင်းသမာပတ်သည်၎င်း၊ (ဟုတ္တာ)၊ [ဝူပသမေတိ ၌စပ်။] ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေတိ- ကား၊ အဝိက္ခန္တိတေ အဝိက္ခန္တိတေ - မခွါအပ်ကုန် မခွါ အပ်ကုန်သေးသော၊ ပါပကေတိ - ကား၊ လာမတေ - ယုတ်မာကုန်သော။

ကာယိက စေတသိကသုခ။ ။ အောဓိဇာန်များ၌ သုခနှင့်ယှဉ်ရကား အောဓိဇာန် များကို ဝင်းစားခိုက်၌ စေတသိကသုခကို ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ပဉ္စမဇာန်ကို ဝင်းစားခိုက်၌ လည်း ဥပေက္ခာသည် သန္တသဘောရှိရကား သုခနှင့်အလားတူ၏၊ ဇာန်ဝင်စား ပြီးသောအခါ ပဏီတစိတ္တရောင်တို့၏ တကိုယ်လုံးပြန့်နှံ့ခြင်းကြောင့် ကာယိကသုခကို လည်း ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ကာယိကသုခနှင့် စပ်ခိုက် “အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ-ဝင်စားအပ်ရာ ဝင်စားအပ်ရာ ခဏကြောင့်” ဟု ဟိတ်အနက်၌ သတ္တမီသက်၊ [သုခပ္ပဋိလာဘာယ- (ငှါ) သံဝတ္တနကောကိုထောက်၍ “သုခေါ- ချမ်းသာကြောင်း” ဟု ပေးသည်၊ ပါဠိ တော်၌ကား - “သုခေါ-ကိုယ်ခိတ် ၊ ဗြာ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော” ဟု ပေး။]

အဝိက္ခန္တိတေ။ ။ ဥပ္ပန္နု၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်သော သံဝတ္တနာတည်း၊ ဥပ္ပန္နုသဒ္ဓါ သည် အတိတ (လွန်လေပြီး ဖြစ်ပြီးအနက်)၊ ပဋိလဒ္ဓ (ရအပ်သည်ကိုပင် “ဖြစ်ပြီး” ဟု ဆိုရသောအနက်) စသော အနက်များစွာကို အဋ္ဌသာလိနီ “ဥပ္ပန္နုဟောတိ” အဖွင့်၌ ပြထား၏၊ ထို အနက်များတွင် မဟဂ္ဂုတ်ဇာန် (ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်) ဖြင့် မိမိသန္တာန်၌ မနှင်ထုတ်အပ် မပယ်အပ်သေးသော အကုသိုလ်များကို ဥပ္ပန္နု ခေါ်သည် ဟု ပြလို၍ “အဝိက္ခန္တိတေ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥပါဒိ ဌိ ဘင်အားဖြင့် ဖြစ်နေခိုက် မဟုတ်သော်လည်း မပယ်ခွါရသေးလျှင် ဥပ္ပန္နု ဟု ခေါ်ရသည်-ဟုလို၊ [အဝိက္ခန္တိတေ - ဇာန်နေန သက သန္တာနတော အနိဟတေ အပ္ပဟိနေ။]

အကုသလေ ဓမ္မေတိ-ကား၊ အကောသလ္လသမ္ဘူတေ-ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဌာနသော အန္တရဓာပေတီတိ- ကား၊ ခဏနေဝ - မိမိဖြစ်ရာ ခဏခြင်းဖြင့်ပင်၊ အန္တရဓာပေတီ - အခြား ဗွဲ၌ တည်စေ၏၊ ဝါ - ကွယ်ပျောက်စေ၏၊ ဝိက္ခမ္ဘေတိ - ပယ်ခွါနိုင်၏၊ ဝုပ သမေတီတိ-ကား၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းစွာ၊ ဥပသမေတိ-ငြိမ်သက်စေနိုင်၏၊ ဝါ- တနည်း၊ နိဗ္ဗေဘောဂိယတ္တာ- ကိလေသာ အတုံးအခဲကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဘို့၌

အကောသလ္လသမ္ဘူတေ ။ ။ အကုသိုလ်၏ သဘောကို ဖွင့်သော သံဝဏ္ဏနာ တည်း၊ အကောသလ္လ-ဟူသည် ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အဝိဇ္ဇာတည်း၊ အကုသိုလ် ဟူသမျှလည်း အဝိဇ္ဇာပဓာနရှိ၏၊ အဝိဇ္ဇာ (မောဟ) မယှဉ်သော အကုသိုလ်မည်သည် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် အကုသလေကို “အကောသလ္လသမ္ဘူတေ” ဟု အကုသိုလ် ဟူသမျှ၏ သဘောကို ဖွင့်သည်၊ [အကောသလ္လံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာ၊ တတော+သမ္ဘူတေ၊ အဝိဇ္ဇာ ပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ သဗ္ဗေ ပါပဓမ္မာ။]

ခဏနေဝ။ ။ “ဌာနမိဿရိယောကာသ” စသော အနက်တို့တွင် ဩကာသ အနက် (တည်ရာကာလခဏ) ဟူသော အနက်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဌာနသောကို “ခဏနေဝ” ဟု ဖွင့်သည်၊ [ခဏနေဝ-အတ္တနော ပဝတ္တိက္ခဏေနဝ။]

အန္တရဓာပေတီ။ ။ အန္တရသဗ္ဗူပပဒ ဓာဓာတ်၊ ဏာပေါ “အခြားဗွဲ၌ တည်စေ” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ “အခြားဗွဲ၌ တည်စေ” ဟူသည် မမြင်ကွယ်ရာသို့ ရောက်အောင် ဖျက်ဆီးခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “အန္တရဓာပနံ ဝိနာသနံ” ဟု ဝိကာဖွင့်သည်၊ ထို ဖျက်ဆီးခြင်း ဟူသည်လည်း ဖျာန်တရား၏ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနသတ္တိဖြင့် ကိလေသာတို့၏ ထကြမှုကို ပယ်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဝိက္ခမ္ဘေတိ” ဟု သဘာဝတ္ထ ဖွင့်သည်၊ [တံ ပန ဖျာနကတ္တုဂ္ဂဿ (ဖျာန်ဟူသောကတ္တား၏) ဗုဒ္ဓေ အဓိပ္ပေတတ္တာ ပရိယုဋ္ဌာန ပဟာနံ ဟောတီတိ၊ အန္တရဓာပေတိ ဣယာ၏ ကတ္တားက ဖျာန်သမာဓိ ဖြစ်သော ကြောင့် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ ပယ်ခြင်းကို ယူရ၏၊ မဂ်တည်း ဟူသော သမုဗ္ဗေဒပဟာန်ဖြစ်မှု အနုသယပယ်ခြင်းကို ယူရလိမ့်မည် ဖြစ်၍ “သမုဗ္ဗိန္ဒြတိ” ဟု ဖွင့်ရလိမ့်မည်-ဟုလျှ်။]

ဝုပသမေတိ။ ။ “ဝိသေသေန+ဥပသမေတိ” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ “အထူးငြိမ်းစေ ခြင်း” ဟူသည်လည်း ကိလေသာတွေ မထကြအောင် ကောင်းကောင်း ငြိမ်းစေခြင်း ပင်ဖြစ်၍ “သုဋ္ဌ+ဥပသမေတိ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်ဖွင့်သည်၊ [ဝိသေသေန ဥပသမနံ ပန သမ္ပဒေဝ ဥပသမနံ ဟောတီတိ အာဟ-သုဋ္ဌ၊ ဥပသမေတီတိ။] မှန်၏- အခြားဖျာန် များလည်း ဝိက္ခမ္ဘနသတ္တိရှိကြသည်အားလျော်စွာ ထိုသို့ ကောင်းစွာ ငြိမ်းစေကြသည် ချည်းဖြစ်၏၊ သို့သော် ဤ ဖျာန်ကား ဖျာန်မရမီ ရှေ့အဘို့မှ စ၍ ဝိတက်အမျိုးမျိုးကို ငြိမ်းစေနိုင်သောကြောင့် ဤ အာနာပါနဖျာန်ကိုသာ “ဝုပသမေတိ” ဟု အထူးချီးမွမ်း တော်မူသည်၊ [ဋီကာ၌ အခြားနည်းများကိုလည်း ပြသေး၏။]

ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုပုဗ္ဗေန- ဖြင့်၊ အရိယမဂ္ဂဝုနိပ္ပတ္တော - အရိယာမဂ်တည်းဟူသော ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်သည်၊ (ဟုတူ)၊ သမုဒ္ဓိန္ဒြိယ- အကြွင်းမဲ့ဖြစ်နိုင်၏၊ ပဋိပ္ပဿန္တေတိ-တဖန်ငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ဣတိပိ-ဤသည်လည်း၊ အတ္ထော- ဝူပသမေတိပုဒ်၏ အနက်ဘည်း၊ [ဤနည်း၌ ဒေန္တရဓာပေတိဖြင့် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနသတ္တိရှိသော ဈာန်ကိုပြု၏၊ ဝူပသမေတိဖြင့် သမုဒ္ဓေဒပဟာနသတ္တိရှိသော မဂ်, ပဋိပ္ပဿန္တိပဟာနသတ္တိရှိသော ဖိုလ်ကိုပြု၏။]

သေယျထာဝီတိ စေတံ - သဒ္ဓါသည်၊ ဩပမ္ပနိဒဿနံ - ဥပမာကို ဣန္ဒြိယကြောင်းသဒ္ဓါတည်း၊ [ဥပမာယေဝ ဩပမ္ပံ၊ သုတ္တံ၌ ဟုသက်၊] ဝိမုဒ္ဓိပမ္မာဓာသေတိ - ကား၊ အာသာဠမာသေ - ဝါဆိုလ၌၊ [နယုန် လပြည့်ကျော် ၁ရက်မှ ဝါဆိုလပြည့်အထိ တလကို “အာသာဠိမာသ” ဟု ခေါ်၏။] ဥပဟတံ ရဇောဇလ္လန္တိ-ကား၊ အဋ္ဌမာသေ-ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ [မဟာဝဂ္ဂ-အနာပါနသံယုတ် အဋ္ဌကထာ၌ နွေဆောင်းကို ရည်ရွယ် “အဋ္ဌမာသေ” ဟု ရှိ၏။] ဝါတာတပသုက္ကာယ-လေ နေပုတို့ဖြင့် ခြောက်ကပ်သော၊ ဂေါမတိ သာဒိပါဒပ္ပဟာရ သန္တိန္ဒာယ-နွား ကျွဲ အစရှိသော သတ္တုတို့၏ ခြေဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ပျက်သော၊ ပထဝိယာ-မြေ၏၊ ဥဗ္ဗံ-၌၊ ဟတံ - လွင့်တက်သော၊ ဥပဟတံ-အထက်၌လွင့်တက်သော၊ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌၊ သမုဋ္ဌိတိ-ထသော၊ ရဇဗ္ဗ-မြူနု (မြူဖူ) ကို၎င်း၊ ရေဇု - မြူကြမ်း (မြူညစ်) ကို၎င်း၊

နိဗ္ဗေဘောဂိယတ္တာ။ ။ နိဗ္ဗေဘောဂေ+ဘဂေါ နိဗ္ဗေဘောဂိယော။] ဈာန်ရပြီးနောက် လောဘတိုး လောဘအခဲသည်ကို ဖောက်ခွဲခြင်းအတိုင်း ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏ အခြေခံဖြစ်သော ဈာန်ကို “နိဗ္ဗေဘောဂိယ” ဟု ခေါ်၏။ သာသနာတွင်း၌ အားထုတ်အပ်သော ဈာန်ဟူသမျှ နိဗ္ဗေဘောဂိယရည်းဖြစ်သောကြောင့် “ နိဗ္ဗေဘောဂိယတ္တာဝါ” ဟု တနည်းခွင့်သည်။ ဤနည်းအလို ဈာန်ဖြင့် ငြိမ်းစေပြီးနောက် မဂ်ဖြင့်ပယ်ခြင်း- ဖိုလ်ဖြင့် ထပ်၍ငြိမ်းစေခြင်းကို “ဝူပသမန” ဟု ဆိုလိုသည်။

ရဇောဇလ္လံ။ ။ “ဇေဿ+ဟိတံ ဇလ္လံ” ဟုပြု၊ ရေဖြင့် ဆေးကြော၍ ရကောင်းသော အညစ်အကြေးကို အခြားနေရာ၌ “ဇလ္လံ” ဟု ခေါ်သော်လည်း ဤနေရာ၌ကား ခဲညစ်နေသော မြူတမျိုးကို “ဇလ္လံ” ဟု ဆိုမှ ရဇမုဒ္ဓိ ရေထုမြူ နှစ်မျိုး ကွဲမည်။ [ပါဠိတော်၌ “ဥပဟတံ ရဇောဇလ္လံ, တမေနံ” ဟု ရှိ၏။ “တမေနံ” ပုဒ်သည် တဝါကျပြောင်းပြီးမှ ရှေးဝါကျ၏ လိုရင်းပုဒ်ကို ပြန်ညွှန်သော ပုဒ်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဥပဟတံ ရဇောဇလ္လံ” တွင် တဝါကျ ဖြစ်သင့်ရကား “ရဇောဇလ္လံ” ကို ပဌမန္တ ဟု ယူ၍ “ရဇောဇရေဏ” ဟု ပဌမန္တပင် ခွင့်သင့်မည်ထင်သည်။ [ပါဠိတော် အနက်ပေးရာ၌ “အဿ-ဖြစ်ရာ၏” ဟု ထည့်၍ စပ်၊ [ဥပုဗ္ဗ ဟန+တ၊ ဟနဓာတ်သည် ဂတိ အနက်ဟော၊ သတ္တတံ (ဥ ရံ) ဟု ရှိသောကြောင့် ရ်အစား ဥကို ဥဒိသပြု၍ “ဥပဟတံ” ဟု ဖြစ်၏။]

မဟာ အကာလမေယောတိ - ကား၊ သဗ္ဗံ - သော၊ နဘိ - ကောင်းကင်ကို၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ-လွှမ်းမိုး၍၊ ဥပ္ပိတော-တက်လာသော၊ အာသဗ္ဗိဇုဏှပက္ခေ- ဝါဆိုလဆန်းပက္ခ၌၊ သကလီ - အလုံးစုံသော၊ အဒ္ဓမာသံ- လဝက်ပတ်လုံး၊ ဝဿနကမေယော-ရွာသောမိုင်းသည်၊ [အန္တရောပေတိ၌စမ်း] ဟိ-ဆက်၊ သော-ထိုမိုင်းကို၊ ဝဿကာလေ- မိုင်းအခါသည်၊ အသပ္ပတ္တေ-မရောက် သေးမီ၊ ဥပ္ပန္တတ္ထာ - ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အကာလမေယောတိ- ဟူ၍၊ ဣဓ - ဤ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၏ ဥပမာကို ပြရာ၌၊ အဓိပ္ပေတော- ၏၊ [ရှေးနိဿယများ၌ “ဣဓ- ဤ မဟာ အကာလမေယောဟူသော ပါဠိ၌” ဟု လည်း ပေးကြ၏၊] ဌာနသော အန္တရောပေတိ ဝုပသမေတိတိ-ကား၊ ခဏေ နေဝ - တာဏခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အဒဿနံ - မမြင်အပ်ရာအရပ်သို့၊ နေတိ- ဆောင်၏၊ [အန္တရောပေတိ၏အဖွင့်၊] ပထဝိယံ - ခြေ၌၊ သန္ဓိသီဒါပေတိ- ငြိမ်သက်စွာ တည်နေစေ၏၊ [ဝုပသမေတိ၏အဖွင့်၊] ဝေမေဝ ခေါ်တိ တေ- သဒ္ဓါသည်၊ ဩပမ္ပသမ္ပင်္ဂါဒနံ-ဥပမာနကို ဥပမေယုနှင့်နီးနှောကြောင်းသဒ္ဓါ တည်း၊ တတော- ထို ဝေမေဝ ခေါ်ဟူသောပုဒ်မှ၊ ပရံ- နောက်ဖြစ်သောပုဒ် အပေါင်းသည်၊ [အာနာပါနဿတိ သမာဓိ၊ပေ၊ ဝုပသမေတိ- ဟူသောပုဒ် အပေါင်းသည်။] ဝုတ္တနယမေဝ-သာ၊

ဣဒါနိ- ၌၊ [ဤပုဒ်၏အစပ်မရှိ၊ ဝိတ္ထာရေတုကမုတာ၌သော်လည်း စပ်၊] ကထံ ဘာဝိတော၊ပေ၊အာနာပါနဿတိသမာဓိတိတ္ထေ- ဤပါဠိ၌၊ ကထန္တိ- ကထံဟူသော ပုစ္ဆာသည်၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိတာဝနံ - အာနာပါန သတိသမာဓိတာဝနာကို၊ နာနပ္ပကာရတော-အထူးထူးသောအပြားအား ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရေတု ကမုတာပုစ္ဆာ - ချဲ့ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မေးအပ်သောပုစ္ဆာတည်း၊ ဘာဝိတော၊ပေ၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ- ဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ နာနပ္ပကာရတော-ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရေတုကမုတာယ- ချဲ့ခြင်း ငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုဋ္ဌဓမ္မနိဒဿနံ - မေးအပ်သောတရားကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း၊ ဒုတိယပဒေပိ - ကထံ ဗဟုလိကတောဟူသော ဒုတိယပုဒ်၌လည်း၊ သေ-ဤ အစီအရင်သည်၊ နယော- သိကြောင်းအစီအရင်

သေနယော၊ ။ “ကထဉ္စ ဗဟုလိကတော” ကို ဒုတိယပဒဟု ဆိုသည်၊ ထိုပုဒ်၌ လည်း “အာနာပါနဿတိ သမာဓိ” ပုဒ်ကို လိုက်စေ၍ “ကထန္တိ-အာနာပါနဿတိ သမာဓိ ဗဟုလိကာရံ နာနပ္ပကာရတော ဝိတ္ထာရေတုကမုတာပုစ္ဆာ၊ ဗဟုလိကတော အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ နာနပ္ပကာရတော ဝိတ္ထာရေတုကမုတာယ ပုဋ္ဌဓမ္မနိဒဿ နံ ” ဟူသောအခွင့်ကို “သေ နယော” ဟု ပြန်၍ညွှန်းသည်။

ကည်း၊ ပန- ဆက်၊ ဣတ္ထ- ဤ ကထံဘာဝိတော အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အယံ- ကား၊ သင်္ခေပတ္ထော-အကျဉ်းချုပ် ပိဏ္ဏတ္ထအနက်တည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကေန ပကာရေန-အဘယ် အပြားအားဖြင့်၊ ကေနာကာရေန-အဘယ် အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ကေနဝိဓိနာ - အဘယ် အစီအရင်ဖြင့်၊ ဘာဝိတော - ဖြစ်စေအပ် သော၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိ - သည်၊ ကေန ပကာရေန- ဖြင့်၊ ဗဟုလီ ကတော - အကြိမ်များစွာ အလေ့အလာပြုအပ်သော၊ (အာနာပါနဿတိ သမာဓိ-သည်၊) သန္တောစေဝ- ငြိမ်သက်သည်သာလျှင်၎င်း၊ ပေ၊ (ဟုတွာ)၊ ဝူပသမေတိ-အထူးအားဖြင့် ငြိမ်သက်စေနိုင်သနည်း၊ ဣတိ- ကား၊ (သင်္ခေ ပတ္ထော-တည်း)။

ဣဒါနိ-၌၊ တမတ္ထံ-ထို ဆိုအပ်ပြီးသော သင်္ခေပအနက်ကို၊ [“တံ (ကထံ ဘာဝိတောတိ အာဒိနာ ပုစ္ဆာဝသေန သင်္ခေပတော ဝုတ္တံ) အတ္ထံ၊] ဝိဇ္ဇာ ရေန္တော-ချွေတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)။ ဣ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ-ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဣဘိက္ခဝေအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဣ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုတိ-ကား၊ ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဣမသ္မိံ သာသနေး- ဤ သာသနာ တော်၌သာလျှင်၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြုဥားအံ့၊ ဣ-ဤ ဣ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ ဣသဒ္ဓေါ- ဤ ဣသဒ္ဓါသည်၊ သဗ္ဗပ္ပကာရ အာနာပါနဿတိ သမာဓိနိဗ္ဗတ္တကဿ - အလုံးစုံသောအပြား ရှိသော အာနာပါနဿတိ သမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်သော၊ ပုဂ္ဂလဿ - ၏၊ သန္တိဿယဘူတ သာသနပရိဒီပနော-မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ကို ထင်ရှားပြုကြောင်းသဒ္ဓါ သည်၎င်း၊ အညသာသနဿ - ဗုဒ္ဓသာသနာမှ တပါးသော သာသနာ၏၊ စထာဘာဝပဋိသေခနောစ - ထို သဗ္ဗပ္ပကာရ

သင်္ခေပတ္ထော။ ။ အေဝံ၌ အကျယ်ဖွင့်အပ်သောအနက်စုကို ဣဏ်ဖြင့် လွယ်ကူစွာ ယူနိုင်သော သိမ်းကြိုး၌ ပိဏ္ဏတ္ထပြုလိုသောကြောင့် “ အယံ ပနတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော ” ဟု ဆိုသည်၊ ဤနေရာ၌ ပိဏ္ဏတ္ထနှင့် သင်္ခေပတ္ထသည် သဘောတူ၏၊ [ပိဏ္ဏတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။] ကထံကို “ ကေန ပကာရေန ” ဟု ဖွင့်၏၊ ပကာရအနက်၌ ထံ ပစ္စည်း သက်ဟု သိစေ၏၊ ထိုကိုပင် “ တေနာကာရေန ကေနဝိဓိနာ ” ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်။

အယံဟိပေ၊ ပဋိသေခနောစ။ ။ တဗ္ဗဝအတ္ထံ ပါကဋံ ကတွာ ဒဿေတုံ အယံ ဟီတိ အာဒိမာဟ၊ ဤအလို တပျီကဋီကရဏဇောတက ဟု မှတ်၊ အခြားနေရာ၌ ဒဋ္ဌိ ဇောတက သုံးလေ့ရှိ၏၊ ဤပါဠိတော်၌ လာလတုံသော ဝဇ ပါးအပြားကို “ သဗ္ဗပ္ပကာ ရ ” ဟု ဆိုသည်၊ သာသနာပပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်စပ်၍ အစ ၄ ပါး ကိုသာသိနိုင်ကြသည်၊ ဆိုအပ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏မှီရာအဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းကို “ စထာ ဘာဝ ပဋိသေခန ” ဟုဆိုသည်၊ အခြားသာသနာသည် ဝဇ ပါးအပြားရှိသော အာနာ

အာနာပါနဿတိ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ခြိရာဇ်အဖြစ်ကို တားမြစ်ကြောင်း သဒ္ဓါသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ - သာဓကကား၊ ဣဒါနိက္ခဝေ သမဏော ပေသုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေဟိ အညေတိ- ဟူသော၊ တေ (သုတ္တံ)- ဤပါဠိကို၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [မဟာ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ် စသည်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ-ဟုလျှိုး] ဘေန - ကြောင့်၊ ဣမသ္မိံသာသနေ ဘိက္ခုဟိ-ဟူ၍၊ (ယော) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဓေဝ - ဤ သာသနာ တော်၌သာလျှင်၊ (ပဌမော - ရှေးဦးစွာသော၊) သမဏော - သောတာပန် ရဟန်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ (ဣဓေဝ-လျှင်၊ ဒုတိယော-နှစ်ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ သမဏော - သကဒါဂါမ် ရဟန်းသည်၊ အတ္ထိ)၊ ပေ၊ အညေ - ဤ သာသနာ တော်မှ တပါးကုန်သော၊ ပရပ္ပဝါဒါ - တပါးသော တိတ္ထိတို့၏ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုကြောင်းသာသနာတို့သည်၊ သမဏေဟိ-သောတာပန်စသော ရဟန်း အစစ်တို့မှ၊ သုညာ-ကင်းဆိတ်ကုန်၏။]

အရညဝတောဝါ၊ပေ၊သုညာဂါရဝတောဝါတိ ခုဒ်-ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အာနာပါန ပေ၊ ပရိဒီပနံ- အာနာပါနဿတိသမာဓိ ဘာဝနာအား လျှောက်ပတ်သော ကျောင်းကို သိမ်းယူခြင်းကို ထင်ရှား ပြကြောင်း ပုဒ်အပေါင်းတည်း၊ ဟိ-ဗျ၊ ဣမဿဘိက္ခုနော-ဤ အာနာပါန ဿတိသမာဓိဘာဝနာကို အားထုတ်သော ရဟန်း၏၊ [စိတ္တံ ၌စပ်။] ဒီယ ရတ္တံ- ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဂ္ဂူပါဒီသု- ဂ္ဂူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ အာရမ ဏေသု - တို့၌၊ အနုဝိသင်္ဂ - အစဉ်ပြန်နံ့ခံသော၊ စိတ္တံ - သည်၊ အာနာပါန သတိသမာဓိ အာရမဏ-ကို၊ အဘိရူဟိတံ- တက်ရော်ခြင်းငှါ၊ န ဣစ္ဆတိ- အလိုမရှိ၊ ကုဋဂေါဏယုတ္တရထော - ကောက်ကျစ်သောနွားဖြင့် ကပ်ဖွင့် အပ်သောရထားသည်၊ ဥပ္ပထမေဝ - မမှန်သောလမ်းကိုသာ၊ ဓာဝတိဝိယ- ပြေးသွား သကဲ့သို့တည်း၊ တဿာ - ကြောင့်၊ သေယျထာပိနာမ - ကား၊

ပါနဿတိသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ခြိရာမဟုတ် - ဟူလျှိုး၊ ဤ ပဋိသေဝ ဝစနောပါဠိဖြင့် ဣဝေသဒ္ဓါ၏ နိဝေတ္ထေတဗ္ဗတ္တကို ပြသောကြောင့် ဣဓ္မံ ဝေမပါသော် လည်း “သဗ္ဗပဒံ သာဝဓာရဏံ” နှင့်အညီ ဝေသဒ္ဓါကို ထည့်၍ပေးရသည်။

သုညာ၊ပေ၊အညေတိ။ ။ပရပ္ပဝါဒါတိ-ပရေသံ အညတိတ္ထိယာနံ+နာနပ္ပကာရ ဝါဒါ တိတ္ထာယတနာနိ၊ ဤတဝုဒ်သာ ဝိကာဗ္ဗုဒ်၏၊ ယခုစာများ၌ “အညေဟိ” ဟု ရှိသော်လည်း အထူးမစွင့်ကြသဖြင့် မူလပုဒ်ရင်း ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါလေ၏လားဟု တွေး တောကသိ “အညေ”ဟု ပြင်၍ ပရပ္ပဝါဒါ၏ ဝိသေသနကြံကြသည်။ [အညေဟိကို အတည်ပြုလိုလျှင် “အညေဟိ (အည+ညေဟိ)-အလွန်သိတတ်ကုန်သော၊ သမဏေဟိ- တို့မှ ”ဟု ပေးလော့]၊

ဝေါပေါ-နွားကျောင်းသားသည်၊ ကုဋ္ဌဓေနယာ-ကော်ကျစ်သောနွားမ၏ သဗ္ဗ-သော၊ ဒီရိ-နို့ရည်ကို၊ ဝိဝိတွာ - သောက်၍၊ ဝနိတံ- ကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်သော၊ ကုဋ္ဌဝန္တိ - ကောက်ကျစ်သော နွားငယ်ကို၊ ဒမေတုကာမော- ဆုံးမလိုသည်၊ (သမာနော - သော်၊) ဓေနုတော - နွားမမှ၊ အပနေတွာ- ဖယ်ရှား၍၊ ကေမန္တေ - တခုသောအရပ်စွန့်၍၊ ဝါ-သင့်တော်လျောက်ပတ် သောအရပ်၍၊ မဟန္တံ- သော၊ ထန္တံ-ကို၊ နိခဏိတွာ- တူးမြှုပ်၍၊ တတ္ထ-ထို တိုင်၍၊ ယောက္ခေန - ကြီးဖြင့်၊ ဗန္ဓေယျ (သေယျထာပိ)- ဖွဲ့ချည်ရာသကဲ့သို့၊ အထ- ထိုအခါ၍၊ အဿ - ထို နွားကျောင်းသား၏၊ သောဝန္တော - ထိုနွား ကလေးသည်၊ ဣတောစိတောစ - ဤမှဤမှလည်း၊ ဝိပုဗ္ဗိတွာ - လှုပ်ရှား၍၊ ပလာယိတံ - ပြေးခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော - မစွမ်းနိုင်လသော်၊ တမေဝ ထန္တံ -ကိုပင်၊ ဥပနိသိဒေယျ (သေယျထာပိ) ဝါ-ကပ်၍သော်လည်းတည်နေ ရသကဲ့သို့၊ ဥပနိပဇ္ဇေယျ (သေယျထာပိ) ဝါ - ကပ်၍သော်လည်း အိပ်နေရ သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ- သာလျှင်၊ ဣမိနာပိ ဘိက္ခုနာ - သည်လည်း၊ ဒီယရတ္တံ- ပတ်လုံး၊ ရူပါရမဏာဒိဒယပါနဝနိတံ- ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့၏ အရ သာကို သောက်ခြင်းဖြင့် ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဒုဗ္ဗစိတ္တံ - ပျက်သော စိတ်ကို၊ ဒမေတုကာမေန-ဆုံးမခြင်းငှါ လိုထားသည်၊ (သမာနေန-သော်၊) ရူပါဒိအာရမဏတော- မှ၊ အပနေတွာ - ၍၊ အရညံဝါ- တောသို့သော် ၎င်း၊ ရုက္ခမူလံဝါ - သစ်ပင်၏အနီးအောက်သို့ သော်၎င်း၊ သုညာဂါရံဝါ- ဆိပ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ သော်၎င်း၊ ပဝေသေတွာ-သွင်းပြီး၍၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၍၊ အဿာသပဿာသထမ္ဘေ - အဿာသပဿာသ တည်းဟူသော တိုင်၍၊ သတိယောက္ခေန - သတိတည်းဟူသော ကြီးဖြင့်၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ-ဖွဲ့ချည်ရာ၏၊ ဝေ- ဤသို့ သတိတည်းဟူသောကြီးဖြင့် ချည်ထားလသော်၊ အဿ - ထိုယောဝီ၏ တံ စိတ္တံ- ထိုစိတ်ရိုင်းသည်၊ ဣတောစိတောစ-လည်း၊ ဝိပုဗ္ဗိတွာပိ- လှုပ်ရှား ၍လည်း၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၍၊ အာစိဏ္ဏာရမဏံ- လေ့ကျက်အပ်သော ကာမဂုဏ် အာရုံကို၊ အလဘမာနံ- မရသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ သတိယောတ္ထံ- ကို၊ ဆိန္ဓိ တွာ-၍၊ ပလာယိတံ-ပေးခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တံ - မစွမ်းနိုင်လသော်၊ တမေ

ဒုဗ္ဗမောသေည်။ ဒုဗ္ဗမော (အဆုံးမခက်သော) ဒမထံ အနုပဂတောဝေါဇော ကုဋ္ဌဂေါဇော၊ ယထာ ထနေဟိ သဗ္ဗသော ဒီရိ န ပဋ္ဌရဟိ၊ ဝေ ဒေါယပဋိမန္တိနိ ကုဋ္ဌ ဓေန-နို့မထွက်ဘို့ရန် ညှစ်ခြင်းကိုနှောက်ရှက်သော နွားမသည် ကုဋ္ဌဓေနမည်၏။ ရူပ သဗ္ဗါဒိကေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကအဿာဒေါ ရူပါရမဏာဒိရသော၊ ပုဗ္ဗေ အာစိဏ္ဏာရမဏန္တိ ပဗ္ဗဇိတတော ပုဗ္ဗေ အနာဒိမတိ သံသာရေ ပရိမိတာရမဏံ။

ဝါရမဏံ - ထို ထွက်သက် ဝင်သက် အာရုံကိုပင်၊ ဥပစာရပုနာဝသေန - ဥပစာရဘာဝနာ အပ္ပနာဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပနိသီဒတိစေဝ - ကပ်၍ လည်း ထိုင်ရတော့၏၊ [ဥပစာရဘာဝနာဖြင့် ကပ်၍လည်းထိုင်ရတော့၏ - ဟူလို။] ဥပနိပဇ္ဇတိစ - ကပ်၍လည်း အိပ်ရတော့၏၊ [အပ္ပနာဘာဝနာဖြင့် ကပ်၍အိပ်ရတော့၏-ဟူလို။] တေန-ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ-တို့သည်၊ ယထာ ထမ္ဘေ၊ ပေ၊ ဒဋ္ဌန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟု၊ [ဝစ္ဆံ - ရိုင်းသောနွားငယ်ကို၊ ဒမံ (ဒမန္တော)-ဆုံးမလိုသော၊ နရော-နွားကျောင်းသား ယောက်ျားသည်၊ ထမ္ဘေ-တိုင်၌၊ နိပဇ္ဇေယျယထာ-ဖွဲ့ချည်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤ၊ အတူ၊ ဣဝ-ဤသာသနာ တော်၌၊ သင်္ကဓိတ္ထံ - မိမိစိတ်ကို၊ သတိယာ - သတိတည်းဟူသော ကြီးဖြင့်၊ အာရမဏေ - ထွက်သက် ဝင်သက်အာရုံဟူသော ချည်တိုင်၌၊ ဒဋ္ဌ-ခိုင်မြဲစွာ၊ ဗန္ဓေယျ-ဖွဲ့ချည်ရာ၏၊] ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဧတံ သေနာသနံ-ထို အရညစသောကျောင်းသည်၊ ဘာဝနာနရူပံ - ဘာဝနာအားလျှော့ပတ် သည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ဣဒမဿ၊ ပေ၊ ပရိဒီပနန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တိ။

အထဝါ - ထို့ပြင်တနည်းကား၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပဘေဒေ- ကမ္မဋ္ဌာန်း အထူးအပြား၌၊ ဝါ - တွင်၊ မုဒ္ဒဘူတံ - ဥားထိပ်သဘွယ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ [သန္တပဏိတစသော ဂုဏ်ထူးရှိသည့် အတွက် ဘုရားစသောအရိယာတို့ မှီဝဲအပ်သောကြောင့် မုဒ္ဒသဒိသံ၊ ဥတ္တမံတိ အတ္ထော။] သမ္ပညဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ - အလုံးစုံသော သမ္ပည ဘုရားရှင်၊ အချို့သောပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အချို့သောဗုဒ္ဓသာဝကတို့၏၊ ဝိသေ သာမိဂမ ဝိဋ္ဌေဓမ္မသုခဝိဟာရပဒဋ္ဌာနံ - တရားထူးကိုရခြင်း၊ မျက်မှောဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်း၏ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဣဒံ အာနာပါန သာတိကမ္မဋ္ဌာနံ - ကို၊ (နသုကရိ၌စပ်)၊ ဣတ္ထိပုရိသဟတ္ထိအဿာဒိသဒ္ဓသမာ ကုလံ-မိန်းမသံ၊ ယောကျ်ားသံ၊ ဆင်သံ၊ မြင်းသံ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ရောစွမ်း သော၊ ဝါမန္တံ - ရွာကို၊ [အန္တသဒ္ဓါအနက်မဲ့။] ဝါ-ရွာနီးကျောင်းကို၊ [အန္တ သဒ္ဓါအနက်ရှိ။] အပရိစ္စဇိတွာ - မစွန့်မူ၍၊ သမ္မာဒေတု - ငြီးစေခြင်းငှါ၊ န သုကရံ - လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်၊ ဝါ - မလွယ်ကူ၊ (ကသ္မာ)၊ ဈာနဿ - ၏၊ သဒ္ဓကဏုကတ္တာ - အသံဟူသော ဆူးငြောင့်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဝိသေသ၊ ပေ၊ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ ။ ။ သဗ္ဗေသံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ကေစ္စာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓ သာဝကာနဉ္စ ဝိသေသာမိဂဿစ (တရားထူးရခြင်း၏ငှင်း) အညကမ္မဋ္ဌာနေန အမိ ဂတဝိသေသာနံ (အခြားကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ဖြင့် တရားထူးရပြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့၏) ဝိဋ္ဌေဓမ္မသုခ ဝိဟာရဿ (ယခုဘဝမှစ၍ပင် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း၏ငှင်း)၊ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ။

ပန်-အန္တယကား၊ အဝါမကေ - ရွာမရှိသော၊ အရညေ - ဌ၊ ယောဂါ
 ၀စရေန-အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ လှည့်လည်ကျက်စားသော
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒိ ကမ္မဋ္ဌာန် - ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
 ပရိဂ္ဂဟေတွာ-သိမ်းဆည်း၍၊ အာနာပါန စတုတ္ထဇ္ဈာန်- အာနာပါန စတုတ္ထ
 ဈာန်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ တဒေဝစ-ထို အာနာပါန စတုတ္ထဈာန်ကိုပင်
 လျှင်လည်း၊ ပါဒကံ-အခြေခံကို၊ ကတွာ, သင်္ခါရေ- သင်္ခါရတရားတို့ကို၊ သမ္မ
 သိတွာ-သုံးသပ်၍၊ အဂ္ဂဗလံ-မြတ်သော ဖိုလ်ဟူသော၊ အရဟတ္တံ- သို့၊ သမ္မာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့-ကောင်းစွာ ရောက်စေခြင်းငှါ၊ သုကရံ-လွယ်ကူစွာ ပြုအပ်၏၊ ဝါ-
 လွယ်ကူ၏၊ တဿာ - ကြောင့်၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ - အား၊ အနုရူပ
 သေနာသနံ-ကို၊ ဒဿေန္တော-ပြုတော်မူလိုသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အရည
 ဝတောဝါတိ အာဒိ- ပါဠိရုပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

ဟိ-ဆက်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော ဝိယ - မြေကြန်အတတ်ကို
 တတ်သော ဆရာနှင့် တူတော်မူ၏၊ မြေ၏ ကြန်အင်လက္ခဏာ (မြေကောင်း
 မကောင်း)ကို သိသူကို “မြေကြန် အတတ်ကို သိသူ” ဟု ခေါ်သည်။ ယောဂီ
 တို့အားလျောက်ပတ်သော နေရာဌာနကို ညွှန်ပြတော်မူခြင်းကြောင့် ဘုရား
 ရှင်သည် ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဆရာနှင့် တူတော်မူသည်- ဟုလို၊] ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော-
 မြေကြန်အတတ်ကိုတတ်သော ဆရာသည်၊ နဂရဘူမိ- မြို့ရာမြေကို၊ ပဿိတွာ-
 တွေ့မြင်၍၊ သုဋ္ဌာ-ကောင်းစွာ၊ ဥပပရိက္ခိတွာ-စူးစမ်းပြီး၍၊ ဣတ္ထ-ဤနေရာ၌၊
 နဂရံ-ကို၊ မာပေထ - ဖန်ဆင်းကြကုန်၊ ဣတိ , ဥပဒိသတိယထာ - ညွှန်ပြ
 သကဲ့သို့၎င်း၊ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ နဂရေ - သည်၊ နိဗ္ဗိတေ-ပြီးဆုံး
 လသော်၊ ရာဇကုလတော - မင်းမျိုးမှ၊ မဟာသက္ကာရံ - ကြီးစွာသောပုဇော်
 သက္ကာရကို၊ လဘတိ (ယထာ)စ- ရသကဲ့သို့၎င်း၊ ဝေမေဝ- တူပင်၊ သော-
 ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ [“သော ယထာ”မှ “သော” ကို ဤနေရာ၌ ယူပေး၊
 “ဥပဒိသတိ, လဘတိ” တို့၌ စပ်၊] ယောဂါ၀စရဿ-အား၊ အနုရူပသေနာ
 သနံ-သင့်လျော်သော ကျောင်းကို၊ ဥပပရိက္ခိတွာ-စူးစမ်းတော်မူပြီး၍၊ ဣတ္ထ-
 ဤကျောင်း၌၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ အနုယုတ္တိတဗ္ဗ-အားထုတ်ထိုက်၏၊ ဝါ-အားထုတ်
 လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဥပဒိသတိ-ညွှန်ပြတော်မူ၏၊ တတော-ထိုသို့ ညွှန်ပြတော်
 မူခြင်းကြောင့်၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်း၌၊ ကမ္မဋ္ဌာန်- ကို၊ အနုယုတ္တေန-အဖန်ဖန်
 အားထုတ်သော၊ ယောဂီနာ-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကမေဓ-အစဉ်အားဖြင့်၊
 အရဟတ္တေ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္ထေ-ရောက်အပ်ပြီးသော်၊ “သောဘဂဝံ”-
 သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဝတ - မဖေါက် မပြန် အမှန်ကိုတိုင် သိမြင်တော်မူနိုင်

ပါပေ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ သတ္တာရံ - ကောင်းစွာပြုခြင်း ရှိသေခြင်းကို၊ လဘတိ - ၏၊ အယံ ပန ဘိက္ခု - ကိုကား၊ ဒီပိသဒိသောတိ- သစ်မင်းနှင့် တူ၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [တောထည်း၌ တဝါးထည်းနေ၍ တရား ထူးကို ယူစေနိုင်ခြင်းကြောင့် ယောဂီရဟန်းသည် သစ်မင်းနှင့် တူ၏-ဟူလို၊]

ဟိ-ဗျ၊ မဟာဒီပိရာဇာ-ကြီးမားသော ကျားသစ်မင်းသည်၊ အရညေ-၌၊ တိဏဂဟနံဝါ-ရှုပ်ထွေးသော မြက်ကိုသော်၎င်း၊ ဝနာနံဝါ- ရှုပ်ထွေးသော တောကိုသော်၎င်း၊ ပဗ္ဗတ ဂဟနံဝါ - ရှုပ်ထွေးသော တောင်ကိုသော်၎င်း၊ နိဿာယ-ခို၍၊ နိလိယိတွာ-ပုန်းအောင်း၍၊ ဝနမဟိံ သ ဝေါကဏ္ဍသုကရာ ဒယော-တောတူ၊ စိင်၊ သမင်၊ ငက်အစရှိကုန်သော၊ မိဂေ-သားကောင်တို့ကို၊ ဂဏှာတိယထာ- ဖမ်းယူသကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ-ပင်၊ အရညာဒီသု - တော အစ ရှိသောအရပ်တို့၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ အနယုဉ္စန္ဒာ-အဖန်ဖန်အားထုတ်သော၊ အယံဘိက္ခု-သည်၊ ယထာက္ကမေန-အကြင်အကြင် အစဉ်အားဖြင့်၊ သောတာ ပတ္တိ၊ ပေအရဟတ္တမဂ္ဂေဝေ-သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် အနာဂါမိ မဂ် အရဟတ္တမဂ်တို့ကို၎င်း၊ အရိယဖလဉ္စ - အရိယာဖိုလ်ကို၎င်း၊ ဂဏှာတိ- ယူနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ တေန- ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ-တို့သည်၊ ယထာပိ၊ ပေဖလမုတ္တမန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟု၊ [ဒီပိကော နာမ-သစ်မင်းမည်သည်၊ နိလိယိတွာ - တောထည်းဝယ် ပုန်းအောင်း၍၊ မိဂေ - သားကောင်တို့ကို၊ ဂဏှာတေယထာ-ဖမ်းယူသကဲ့သို့၊ တထေဝ-ထို့ အတူပင်၊ ဗုဒ္ဓပုဏ္ဏော-ဘုရား သားတော် ဖြစ်သော၊ ယုတ္တယောဂေါ - အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း ဟူသော ယောဂရှိသော၊ ဝိဿကော-အထူးထူးအပြားပြား ရှုတတ်သော၊ အယံ(ဘိက္ခု)-သည်၊ အရညေ-တောသို့၊ ပဝိသိတွာန-ဝင်ပြီး၍၊ ဥတ္တမံ ဖလံ- မြတ်သော ဖိုလ် ၄ ပါးကို၊ ဂဏှာတိ - ယူနိုင်၏။] [ဖလမုတ္တမန္တိ သာမည ဖလံ(သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း ဖိုလ် ၄ ပါးကို)အာဟ၊]တေန-ကြောင့်၊ အဿ- ထို ရဟန်း၏ ပရက္ကမဇဝယောဂ္ဂဘူမိံ-လုံ့လဝီရိယ အဟုန်အား လျှော့ပတ် သော မြေအရပ်ဖြစ်သော၊ ဘာဝနုဿာဟဇဝဿ - (သစ်မင်း၏ အဟုန် ကဲ့သို့) ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်း အဟုန်အား၊ ယောဂ္ဂကရဏဘူမိဘူတံ- လျောက်ပတ်အောင် ပြုတတ်သော မြေဖြစ်၍ဖြစ်သော၊] အရညသေနာသနံ- တောကျောင်းကို၊ ဒဿေန္ဒော-သော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အရညဂတောဝါတိ အာဓိံ- ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

ဣတ္ထ- ထို အရညဂတောဝါ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အရညဂတောတိ- ကား၊ ဣန္ဒဒီလာ- တံခါးခုံမှ၊ ဗဟိ- ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်ပြီး၍၊ (ယံ

ဌာနံ အတ္ထိ၊ တံဌာနံ-သည်။) အရညန္တိ-အရညမည်၏။ [ယခုစာအုပ်များ၌ “အရညနာမ”ဟု ရှိ၏။ ပဋိတော်ရင်း၌ကား “အရညန္တိ”ဟု ရှိသည်။] သမ္ဗု-သော၊ ဧတံ - ဤ တံခါးခုံမှ ပြင်ဘက်ကျသော အရပ်သည်၊ အရည- မည်၏။ ဣတိစ- ဟူ၍၎င်း၊ [အချို့ စာအုပ်၌ “ ဣတိစ ” ကျသည်။] ပဉ္စနေသတိကံ-လေးအပြန်ငါးရာရှိသော၊ ပစ္ဆိမံ-နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော ကျောင်းသည်။ ဝါ-အနီးဆုံးကျောင်းသည်။ အာရညကံနာမ သေနာသနံ - တော၌ ဖြစ်သော ကျောင်း (တောရကျောင်း) မည်၏။ ဣတိစ - ဟူ၍၎င်း၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝုတ္တလက္ခဏေသု-ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိကုန်သော၊ [ရှေ့နည်းသည် အဘိဓမ္မာဈာနဝိဘင်း၌လာသော ပါဠိ၊ နောက်နည်းကား ဝိနည်းသာသင်္ဂါသိက္ခာပုဒ် ပဒဘာဇနီပါဠိ၊ ထို ၂ နည်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာ ရှိကုန်သော၊ ဇီကာ၌ နောက်နည်းကို သုတ္တန်နည်း ဟု ဆို၏။] အရညေသု - တို့တွင်၊ အနုရူပံ-လျောက်ပတ်သော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တပီးပီးသော၊ ပဝိဝေတသုခံ - ကင်းဆိပ်ခြင်း၌ ချမ်းသာသော၊ အရညံ - သို့၊ ဝတော - ရောက်သည်။ (ဟုတွာဝါ)၊ ရုက္ခမူလဂထေတိ-ကား၊ ရုက္ခသမိပံ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့၊ ဝတော- သည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ [ရုက္ခမူလ၌ မူလသဒ္ဒါအနီး အနက်ဟော၊] သုညာဂါရဂတောတိ-ကား၊ သုညံ ဝိဝိဏ္ဏောကာသံ- လူတို့မှ ကင်းဆိတ်သောအရပ်သို့၊ ဝတော (ဟုတွာဝါ)၊ [နိသီဒတိ၌စပ်။]

အမှာ။ ။ “တတ္ထ အရညဂတောဝါတိ-ကား၊ အရညန္တိ၊ ပေ၊ သဗ္ဗမေတံ အရညန္တိ-ဟူ၍၎င်း၊ အာရညကံနာမ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမံတိစ-ဟူ၍၎င်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တလက္ခဏေသု”ဟုလည်း အနက်ပေး၍၊ နောက်မှ သာဓကပါဠိကို အနက်ပေးသောနည်းလည်းရှိ၏။ ဤ၌ကား လွယ်ကူအောင် တခါထည်းပေးလိုက်သည်။

စ- ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ သုညာဂါရဂတောဟူသောပါဠိရပ်၌၊ အရညဉ္စ - ကို၎င်း၊ ရုက္ခမူလဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသသတ္တဝိစသေနာသနဂတော ပိ-ကြွင်းသော ခုနစ်ပါးအပြားရှိသောကျောင်းသို့ ရောက်သောရဟန်းသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သုညာဂါရဂတောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထိ-၄၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏။ [ပဗ္ဗတ , ကန္ဒရ, ဝိရိဂူဟာ, သုသာန , ဝနပတ္တ, အဗ္ဘောကာသ, ပလာဠ ပုဉ္စကို သတ္တဝိစသေနာသနဟု ဆိုသည်။] ဧဝံ-လျှင်၊ အဿ-ထို ယောဂီရဟန်း၏။ ဝါ-အား၊ ဥတုတ္တယာနုကူလံ-ဥတုသုံးပါးလုံးအား လျှော်ပတ်သည်လည်း

ဥတုတ္တယာနုကူလံ။ ။ သစ်ပင်ရိပ်တို့ဖြင့် ဖြေသော အရညသည် နွေဥတုအား၎င်း၊ ဆီးနှင်းကို ကာကွယ်နိုင်သော ရုက္ခမူလသည် ဆောင်းဥတုအား၎င်း၊ မိုးစားကို ကာကွယ်နိုင်သော သုညာဂါရသည် မိုးစားဥတုအား၎င်း၊ လျောက်ပတ်၏။

ဖြစ်သော၊ ဓာတုစရိယာနုကုလဉ္စ-သလိပ်စသောဓာတ် ၃ ပါး၊ မောဟစသော စရိုက် ၃ ပါးအား လျောက်ပတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာနုရူပံ-အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာအား လျော်ပတ်သော၊ သေနာ သနံ-ကျောင်း ၃ မျိုးကို၊ ဥပဒိသိတွာ-ညွှန်ပြတော်မူပြီး၍၊ အလီနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိ ကံ - မဘွန့်ဆုတ်ခြင်းအဘို့ မပြန်လွှင့်ခြင်းအဘို့ဖြစ်သော၊ သန္တိ - ပြိမ်သက် သော၊ ဣရိယာပထံ- ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထံကို၊ ဥပဒိသန္တော - ညွှန်ပြတော် မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ နိသီဒတီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ အဿ-ထို ယောဂီဒါဟန်း၏၊ ဝါ-အား၊ နိသဇ္ဇာယ-ထိုင်ခြင်း၏၊ ဒဋ္ဌဘာဝံ- ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ အဿာသ ပဿာသာနံ- ထွက်သက် ဝင်သက်တို့၏၊ ပဝတ္တနသုခေတံ - ဖြစ်ခြင်း၏ လွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ အာရမဏ ပရိဂ္ဂဟူပါယဉ္စ - အာရုံကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ နည်းလမ်းကို၎င်း၊ ဒဿေန္တော - လိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာတိအာဒိ - ပါဠိ ရပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

ဓာတုအနုကုလံ။ ။ သလိပ်အားကြီး၍ သလိပ်ဓာတ်ရှိသူမှာ ခရီးဝေးစွာ ဆွမ်းခံ သွားရသော တောကျောင်းအား လျော်၏၊ ခရီးရှည်သွားရလျှင် သလိပ်ပြိမ်သတဲ့၊ သည်းခြေ များသူမှာ လေကောင်း လေသန့် အတွေ့ကိုရသော သစ်ပင်အောက်သည် လျောက်ပတ်၏၊ လေဓာတ် အားကြီးသူမှာ လေကို ကာတွယ်ထားသော သုညာဂါရ ကျောင်းသည် လျောက်ပတ်၏။

ဓရိယာနုကုလံ ။ ။ မောဟစရိုက်ရှိသူမှာ တောသည် လျောက်ပတ်၏၊ တော၌ လွင်ပြင် ရှုမြင်ကွင်းကို မြင်ရလျှင် မောဟကင်း၏၊ ဒေါသစရိုက် ရှိသူမှာ သန်ရှင်း ကြည်လင်သောသစ်ပင်အောက်သည် လျော်ပတ်၏၊ ဓာတုစရိုက်ရှိသူမှာ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းသည် လျောက်ပတ်၏၊ ထိုကျောင်းမျိုး၌ မာတုဂါဓများ မလာလိုသောကြောင့် ပင်တည်း။

အလီနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကံ။ ။ အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုထံသည် ပျင်းရိတွန့်ဆုတ်ခြင်းဘက်၌ ပါဝင်၏၊ ရပ်ခြင်း သွားခြင်းတို့ကား စိတ် ပြန်လွှင့်ခြင်းဘက်တွင် ပါဝင်၏၊ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထံမှာ ထို ၂ မျိုး၌မပါဝင်၊ ထို့ကြောင့် ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထံကို သန္တိဣရိယာ ပုထံဟု ဆိုသည်။

အထဿ၊ ဓမ၊ ဒဿေန္တော။ ။ နိသဇ္ဇာယ ဒဋ္ဌဘာဝံဖြင့် ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာကို ရည်ရွယ်သည်၊ တင်ပလ္လင်ခွေ၍ ထိုင်ခြင်းသည် ခိုင်မြဲသောထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ အဿာသ ၊ ပေ ၊ သုခေတံဖြင့် ဥဇ္ဇံကာယံ ပဏီဓာယတိရည်ရွယ်သည်၊ အထက်ပိုင်း ကိုယ်ကို ကြောင့်စွာထားခြင်းသည် ရှုရာ ရိုက်ရာ၌ သက်သာခြင်းအကျိုးရှိသည်-ဟူလို၊ အာရမဏပရိဂ္ဂဟူပါယံဖြင့် ပရိမုခံသတိ ဥပဋ္ဌပေတွာကို ရည်ရွယ်သည်၊ နှာသီးဗျား အထက်နှုတ်ခမ်းဗျား၌ သတ်ထား၍ ထွက်သက်ဝင်သက်အာရုံကို ယူရမည်- ဟူလို။

တတ္ထ- ထို ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ပလ္လင်္ကံ-ကား၊ သမန္တတော- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဥရုဗဒ္ဓါသနံ-ပေါင်တို့ကိုဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ထိုင်ခြင်းကို၊ ဝါ- တင်ပလ္လင်ခွေခြင်းကို၊ အာဘုဇိတွာထိ - ကား၊ အာဗဒ္ဓိတွာ- ဖွဲ့၍၊ ဝါ-ခွေ၍၊ [ဘုဇဇာတ်သည် ကောက်ကွေးခြင်းအနက်ကိုဟော၏။ တင်ပလ္လင်ခွေခြင်းသည် ပေါင်တို့၏ ကွေးခြင်းပင်တည်း။] ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဇာယာတိ- ကား၊ ဥပရိမံ-အထက်ပိုင်းဖြစ်သော၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ [အချို့စာအုပ်များ၌ “ဥပရိသရီရံ” ဟု ရှိ၏။ “ဟေဠိမကာယော ဥပရိမကာယော” တို့ကို ထေဝံ၍ “ဥပရိမံ သရီရံ” ဟု ရှိမှ သာ၍ကောင်းသည်။] ဥဇုတံ-ဖြောင့်ဖြောင့်၊ ထပေတွာ-၍၊ အဋ္ဌာရသ-တဆွဲရှစ်ချောင်းကုန်သော၊ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေ - ကျော်ဆူးရိုးတို့ကို၊ ကောဋိယာ-အစွန်တခုဖြင့်၊ ကောဋိ - အစွန်တခုကို၊ ပဋိပါဒေတွာ-ထိစေ၍၊ ဝါ-ထိအောင်ထား၍၊ ဟိ-အကျိုးကိုဆိုဥားအံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့ထား၍၊ နိသိန္ဓဿ - ထိုင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စဗ္ဗ မံသ နှာရူနိ - အရေ အသား အကြောတို့သည်၊ န ပဏမန္တိ-မကိုင်ညွတ်ကုန်၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တေသံ-ထို အရေ အသား အကြောတို့၏၊ ပဏမနပ္ပစ္စယာ-

ပလ္လင်္ကံ။ ။ “ပရိ+အင်္ဂ” ဟု ခွဲ၊ ဣကို ယ၊ ရကို လ၊ လုကို လ၊ ဋေဘော်လာ၍ “ပလ္လင်္ကံ” ဟု ပြီး၏။ [ပရိယကံပုဒ်နှင့် တူ၏။] ပရိသဒ္ဓါ သမန္တတော အနက်ဟော၊ အင်္ဂဇာတ်သည် ဝတိ-လက္ခဏ ၂ နက်ကိုဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ ဝတိ-ဖြစ်ခြင်း အနက်ကိုဟော၏။ ပရိ(သမန္တတော)-(လက်ဝဲ လက်ျာ ပေါင် ၂ ဘက်တို့ကို အညီ အမျှထား၍ မြေ ၂ ဘက်ကို အချင်းချင်း ဖွဲ့သောအားဖြင့်) ဝတ်ဝန်းကျင် + အင်္ဂနံ - ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ပလ္လင်္ကံ- ခြင်း၊ ထို့ကြောင့် “ဥရုဗဒ္ဓါသနံ” ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဟု မှတ်၊ [ဥရုနံ- တို့ကို + ဗဒ္ဓေါ- ဖွဲ့ခြင်းတည်း၊ ဥရုဗဒ္ဓေါ-ခြင်း၊ ဥရုဗဒ္ဓေန + အာသနံ- ထိုင်ခြင်းတည်း၊ ဥရုဗဒ္ဓါသနံ-ခြင်း၊ ထို ထိုင်ခြင်းကိုပင် “အာဘုဇိတွာ” ၏အနက်နှင့် တွဲ၍ “တင်ပလ္လင်ခွေခြင်း” ဟု ခေါ်ရသည်။ ပလ္လင်္ကံ ဧတ္ထ ပရိသဒ္ဓေါ သမန္တတောတိ ဧတဿ အဋ္ဌတ္ထ၊ တဿှာ ဝါမောရံစ ဒက္ခိဏောရံစ သမံ ထပေတွာ ဥဘောပါဒေ အညမညံ သဒ္ဓန္တိတွာ နိသဇ္ဇာ ပလ္လင်္ကံ အာဟ-သမန္တတော ဥရုဗဒ္ဓါသနန္တိ။-သာမညဗေလသုတ်၊ သီလက္ခန္ဓနိကာဟောင်း။]

ကာယံ ပဏိဇာယ ။ ။ အောက်ပိုင်းကိုယ်ကို ဖွဲ့သောခြင်းကြောင့် ဖြောင့်၍ မဖြစ်နိုင်ရကား ကာယံအရ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကိုသာ (ကောဒေသျှုပစာရအားဖြင့်) ယူရတော့၏။ ထို့ကြောင့် “ဥပရိမံ သရီရံ” ဟု ဖွင့်သည်။ ပ၊ ဧပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်သည် ထပန အနက်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဥဇုတံ ထပေတွာ” ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ ထားရာ၌ ထားပုံသရုပ်ကို ဖော်လို၍ “အဋ္ဌာရသ ၊ ပေ၊ ပဋိပါဒေတွာ” ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင်၊ ထိုသို့ ထားရခြင်း၏ အကျိုးကိုပြလို၍ “ဧဝဉ္စိ” စသည်ကို မိန့်သည်။ [တံ ပန ဥဇုကတ္ထပနံ သရူပတော ပယောဇနတောစ ဒေသေတုံ အဋ္ဌာရသာတိ အာဒိ ဝုတ္တိ၊ -သီ၊ ဋီ။]

ကိုင်းညွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ခဏေ ခဏေ - ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌၊ ယာ ဝေဒနာ-အကြင် ခါးညောင်းခြင်းစသော ဝေဒနာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ - ဖြစ်ကုန်၏။ တာ - ထို ဝေဒနာတို့သည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ - မဖြစ်ကုန်၊ တာသု-ထိုဝေဒနာတို့သည်၊ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာသု-မဖြစ်ကုန်လသော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ကေဝံ - တခုထည်းသော အာရုံရှိသည်၊ ဝါ- တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ- သည်၊ န ပရိပတတိ-မပြုမကျ၊ ဝါ-ကင်းရှ်မသွား၊ ဝုနိံ - ကြီးပွားခြင်းသို့၊ ဖါတိ - စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောက်၏။

ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာဘိ - ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ - ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု၊ သတိံ - ကို၊ ထပယိတွာ - ထားပြီး၍၊ အထဝါ- ကား၊ ပရိတိ- ပရိဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော - သိမ်းဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏၊ မုခန္တိ - မုခံဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ နိယျာနဋ္ဌော- ထွက်မြောက်ခြင်း အနက်ရှိ၏၊ သတိတိ- သတိဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော- အာရုံ၌ ကပ်၍တည်ခြင်းအနက်ရှိ၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-၏၊ ဝေ-သို့၊ ပဋိသန္တိဒါယံ- ၌၊ ဝုတ္တနယေနပိ- ဖြင့်လည်း၊ ဣ- ဤ ပရိမုခံသတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာဟူသောပါဌ်၌၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တတြ - ထို ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာဟူသောပါဌ်၌၊ အယံ - ကား၊ သင်္ခေပေါ - အကျဉ်းချုပ် ပိဏ္ဏတ္တတည်း၊ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ-သိမ်းဆည်းအပ်သော အသမ္မောသရိသည်ဖြစ်၍သမ္မောသမှ ထွက်မြောက်တတ်သော၊ သတိံ - သတိကို၊ ကတွာ-၍၊ ဣတိ(သင်္ခေပေါ)။

န ပရိပတတိ၊ ဝေ၊ ဥပဂစ္ဆတိ။ ။ န ပရိပတတိတိ-န ဝိဂစ္ဆတိ-မကင်း၊ ဝိတိ- ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းစဉ်ကို၊ န ဥလ္လင်္ဂတိ-မခန့်ကျော်၊ တတော ဝေ ပုဗ္ဗေနာပရံ-ရှေ့နေခံ ဆက်လျက်၊ ဝိသေသုပ္ပတ္တိယာ - ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝုနိံ ဖါတိ- ထိုးပွား စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆတိ။

ပရိမုခံ သတိံ။ ။ ပဋ္ဌမနည်း၌ ပရိကို အဘိနှင့် အနက်တူစွင့်၍ ပရိမုခံကို “အတိမုခံ”ဟု ဖွင့်၏။ ဥပတ္တပေတွာ၌ ဥပအနက်မရှိဟု ပြလို၍ “ထပယိတွာ”ဟု ဖွင့်သည်။ “အပြင်ပရှိ အာရုံတွေမှ တားမြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ ဘခုသို့သာ ရှေးရှုခြင်းအောင် ထား၍” ဟုလို၊ အထဝါတက်သော ဒုတိယနည်းကား ပဋိသန္တိဒါယံ ပါဠိတော်ကို ခိုသောနည်းတည်း၊ ထိုနည်း၌ “ပရိ(ပရိဂ္ဂဟိတ)-သိမ်းပိုက်အပ်သော အသမ္မောသ ရှိထော+မုခံ (နိယျာနံ) -သမ္မောသမှ ထွက်မြေခံသော”ဟု အနက်မှတ်။ [သမ္မောသ-ဟူသည် သတိ၏ ပျောက်ကင်းခြင်းတည်း၊ အသမ္မောသ-ဟူသည် မပျောက်ကင်းသော သတိတည်း၊ “ တသ္မာ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနန္တိ - သမ္မတာ ပရိဂ္ဂဟိတာသမ္မောသံ ပရိဂ္ဂတ္တ သမ္မောသံ ” ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊ သတိံ ကတွာ- ပရံ သတိနေပတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။] သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ၌ အခြားတနည်း ဖွင့်သေး၏။

သော သတောဝ အဿသတိတိ-ကား၊ သော ဘိက္ခု၊ ဧဝံ-ဤသို့ တပ်ပလ္လင်
 ခွေလျက်၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်ပြီး၍၊ [ပလ္လင် အာဘုဇိတွာကို “ဝေ” ဖြင့် ညွှန်ပြ
 သည်။] ဝေဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှု၊ သတိ-ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ-
 ထားငြီး၍၊ [ပရိမုခံသတိကို “ဝေ” ဖြင့် ညွှန်ပြသည်။] တံ သတိ-ကို၊ အဝိဇ
 ဟန္တော-မစွန့်ဘဲ၊ သတော-သတိရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝေ-လျှင်၊ အဿသတိ-
 ရှေးဥားစွာ အသက်ရှင်၏၊ ဝါ-ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှိုက်၏၊ သတော
 (ဟုတွာ ဝေ)၊ ပဿသတိ-တဖန် အသက်ရှင်၏၊ ဝါ- ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေ၏၊
 ဝါ-ရှု၏၊ သတော(ဟုတွာဝေ)၊ ကာရိ-ရှိုက်မှုရှုမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊
 ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ-၌၊ ယေဟိ အာကာရေဟိ- အကြင်အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ သတော
 (ဟုတွာ) ကာရိ ဟောတိ၊ ဧ-ထို အခြင်းအရာတို့ကို၊ ဒေသေန္တော- သည်၊
 (ဟုတွာ))၊ ဒိဗံ ဝါအဿသန္တောတိ အာဒိ - ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-
 ဟောတော်မူပြီ၊ ဟိ-သာဓကကား၊ ပဋိသန္တိဒါယံ- ပဋိသန္တိဒါဝင်ပါဠိတော်
 ၌၊ ဧတံ သုတ္တံ (ဓမ္မသေနာပတိနာ)၊ ဝုတ္တံ - ပြီ (ကို)၊ သော သတောဝ
 အဿသတိ သတော ပဿသတိတိ တေသေဝ - သော ၊ ပေ၊ ပဿသတိ
 ဟူသော ဤပါဠိရပ်၏ပင်၊ ဝိဘင်္ဂေ- အကျယ်ဝေဘန်ရာ ပဒဘာဇနိ၌၊ ဗာတ္ထိံ
 သာယ-သော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ [ပါဠိတော်ဝယ် စတုတ္ထ ၄ ပါး၌ ဒိဗ
 ရဿစသော ၁၆ ပါးရှိ၏၊ ထိုကို အဿာသ ပဿာသ ၂ ပါးဖြင့် ဝေဘန်၍
 ၃၂ ပါးဖြစ်သည်။] သတော (ဟုတွာ)၊ ကာရိ- ရှိုက်မှုရှုမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။

သတောဝါပေပဿသတိ။ ။ “သတိ ယဿ အတ္ထိတိ သတော” ဟုပြု၊ “သတိ
 ယာ သဗ္ဗောဂတော” ဟု ဝိကာတို့ဖွင့်သည်ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ၊ အဿသတိ
 (အာ-ပဋ္ဌမံ+သသတိ) - ရှေးဥားစွာ အသက်ရှင်၏ (သဗ္ဗတ္ထ)၊ ဝါ-ထွက်သက်ကို
 ဖြစ်စေ၏ (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)၊ ဝါ-ရှိုက်၏ (ဝေါဟာရတ္ထ)၊ သတော ပဿသတိ၌လည်း
 “သတောဝ” ဟု ဝေလိုက်စေ၊ ပဿသတိ (ပတိ+သသတိ) - တဖန်အသက်ရှင်၏၊
 ဝါ-ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှု၏၊ [ရှိုက်သောအခါ၌ ထွက်သက်ဖြစ်၍၊ ရှုသော
 အခါ၌ ဝင်သက်ဖြစ်သည်။]

သတော ကာရိ။ ။ သတော ဝေ ဟုတွာ (သတိယာ ဝေ) ကာတဗ္ဗဿ ကတ္တာ၊
 ကရဏသီလော ဝါ-ဗိမာ၊ သတိယာဝေဖြင့် သတောဝေ ဟုတွာ၏ ဆိုလိုရင်း ဥပ
 ကတ္တကို ပြ၏၊ “ကာတဗ္ဗဿ” ကား ကာရိ၏ကံကို အပိုထည့်ခြင်းတည်း၊ ကတ္တာဖြင့်
 “ကာရိ၌ ဣပစ္စည်းသည် တသီလအနက်ပေါသောကတ္တားဟောတည်း” ဟုသိစေ၏
 ကရဏသီလောဝါဖြင့် တသီလအနက်ကို တနည်းပြ၏၊ “ကာရိ- ပြုလိုက်သော ရှိုက်မှု
 ရှုမှုကို ပြုတတ်(ပြုလေ့ရှိ) သည်” ဟု ပေး။

ဟောတိ၊ ဒီဃံ အဿာသဝသေန - ရှည်စွာ ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တနည်း) ဒီဃံ အဿာသဝသေန-ဒီဃံ ဟု ဘုရားဟောတော် မူအပ်သော အဿာသဏ် အစွမ်းဖြင့်၊ စိတ္တဿ-၏၊ ဧကဂ္ဂတံ - တခုတည်း သော အာရုံရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော၊ အဝိက္ခေပံ - ဝိက္ခေပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော သမာဓိကို၊ ပဇာနတော - အပြားအားဖြင့်သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ၏၊ သတိ- သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာ - အဿာသအာရုံ၌ ကပ်၍တည်သည်။ဟောတိ၊ တာယ သတိယာ- ထိုသတိဖြင့်၊ တေန ဉ္ဇဏေန- ထိုဉ္ဇဏ်ဖြင့်၊ သတော- သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာရီ- ရှိုက်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဒီဃံ ပဿာသ ဝသေန - ရှည်စွာ ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တနည်း) ဒီဃံ ပဿာသဝသေန-ဒီဃံ ဟု ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော ပဿာသဏ် အစွမ်း ဖြင့်၊ပေ၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿိ- ပဋိနိသဂ္ဂကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဿာသဝသေန - ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ- ရှိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တနည်း) ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿိအဿာသဝသေန - ပဋိနိသဂ္ဂကို

ဒီဃံ အဿာသဝသေန။ ။ဒီဃံနှင့်အဿာသကို အံဝိဘတ်မကြေသော အလှူတ္တ သမာသ်ဟု မှတ်၊ တနည်း - “ဒီဃံ”ဟု ဟောတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း “ဒီဃံ” ဟု ဆိုသည်၊ “ဒီဃံတိ ဝုတ္တော အဿာသော ဒီဃံအဿာသော”ဟု သမာသ်တွဲ၊ ဣတိ ဝုတ္တပုဏ်ထိုက်ချေ။ [ဒီဃအဿာသဝသေန၊ ဝိဘတ္တိအလောပံ ကတွာ နိဇ္ဈေသော၊ ဒီဃံတိဝါ ဘဂဝတော ဝုတ္တအဿာသဝသေန။- ဝိကော။] ဒီဃံပဿာသဝသေန၌လည်း နည်းတူ။

ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ။ ။အဝိက္ခေပနှင့်ဧကဂ္ဂတာသည် သမာဓိကိုချည်းဟောသော ပရိယာယ်ပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဝိက္ခေပဿ ပဋိပက္ခတာဝတော - ပြန့်လွင့်တတ် သောဥဒ္ဓစ္စ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိက္ခေပေါတိလဒ္ဓနာမံ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂ တာပံ ပဇာနတော”ဟု ဝိကောစွင့်သည်။

တာယ၊ ဝေ၊ သတောကာရီ။ ။“တာယ သတိယာ တေန ဉ္ဇဏေန”နှင့် လိုက်လျောအောင်“သတော သမ္ပဇာနော ကာရီ”ဟု ဆိုသင့်လျက် “သတော ကာရီ” ဟုဆိုခြင်း၌ လိုရင်းကား-ဒီဃအဿာသအာရုံ၌ မပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသော(ထိုအာရုံကို အာရုံပြုသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုအာရုံမှာ အာရုံမပြုသဖြင့် အာရုံအနေအားဖြင့် မသိ သော်လည်း အသမ္ပောဟ-မတွေ့ဝေသော အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သိနေသောယောဂီမှာ ထို အာရုံ၌ သတိစွဲကပ်တည်နေ၏၊ ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ဖြစ်စေ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့် ဖြစ်စေ သိနေသောယောဂီမှာ သမ္ပဇေလည်းဖြစ်၏၊ သတိသည် ထိုသမ္ပဇေနှင့်စပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ယောဂီကို “သတော သမ္ပဇာနော ကာရီ”ဟု မဆိုဘဲ “သတော ကာရီ” ဟု သမ္ပဇာန မပါဘဲ ဆိုရသည်၊ သတိကို ပဓာနထား၍ ဟောတော် မူသောကြောင့် သမ္ပဇာန မပါဘဲရှိရသည်-ဟုလို၊ [ဝိကော၌ ပါဠိပျက်ဟန်တူသည်။]

အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အဿာသတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ပေ၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီ-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပဿာသဝသေန- ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေခြင်း ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တနည်း) ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီပဿာသဝသေန- ပဋိနိသဂ္ဂကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဿာသတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ စိတ္တဿ- ၏၊ ကေဂ္ဂတံ-သော၊ အဝိက္ခေပံ-ကို၊ ပဇာနတော-၏၊ သတိ-သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာ- ပဿာသအာရုံ၌ ကပ်၍တည်သည်၊ ဟောတိ၊ တာယသတိယာ တေနဉ္စဏေန သတော (ဟုတွာ)၊ ကာရီ-ဣဒ္ဓကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ)။

တတ္ထ-ထိုဒီစံဝါ အဿသန္တော အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဒီစံဝါ အဿ သန္တောတိ - ကား၊ ဒီစံဝါ- ရှည်စွာမူလည်း၊ အဿာသံ- ထွက်သက်ကို၊ ပဝတ္ထေန္တော-ဖြစ်စေလသော်၊ (ပဇာနာတိ၌စပ်၊) အဿာသောတိ-ကား၊ ဗဟိ - ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမနဝါတော- ထွက်သောလေတည်း၊ ဝါ- ရှိက်လေ တည်း၊ ပဿာသောတိ - ကား၊ အန္တော - အတွင်းသို့၊ ပဝိသနဝါတော- ဝင်သောလေတည်း၊ ဝါ-ရှုလေတည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ သုတ္တန္တဒ္ဓကထာ သု - တို့၌၊ ဥပ္ပဋိပေါဋိယာ - ဤ အဖွင့်၏အစဉ် မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ- ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ အာဂတံ-လာ၏၊ တတ္ထ-ထိုအဿာသ ပဿာသတို့တွင်၊ သဗ္ဗေသမ္ဘိ - ကုန်သော၊ ဝဗ္ဗသေယျကာနံ- အမိဝမ်း၌ ကိန်းအောင်းသော

ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေန ။ ။ [ပဋိနိသဂ္ဂ၏ အနက်ကို နောက်၌ ဖွင့်လတံ့။] ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီ (ဟုတွာ) အဿသနဿ ဝသေန၊ ဤအလို သမာသ် မဟုတ်၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီအဿာသဝသေနာတိ ဝါ ပါဠော၊ ဤအလို သမာသ်၊ တဿ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီနော + အဿာသာ ပဋိသဂ္ဂါနုပဿီအဿာသာ၊ တေသံဝသေနာတိ အတ္ထော။ [နိဿယ၌ ဤအတိုင်း ။] နည်းပေးသည်။]

သုတ္တ၊ ပေ၊ အာဂတံ။ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌ “ဗဟိဥဋ္ဌဟိတွာပိ အန္တောပဝိသန ဝါတော အဿာသော၊ အန္တော ဥဋ္ဌဟိတွာပိ ဗဟိနိက္ခမနဝါတော ပဿာသော” တိ ကတွာ ဥပ္ပဋိပေါတိယာ ဝုတ္တံ၊ အတွင်းဝင်သော ရှုလေကို အဿာသ၊ အပြင်ထွက်သော ရှိက်လေကို ပဿာသ” ဟု ဝိနည်းအဋ္ဌကထာအဆိုမှ ပြောင်းပြန် ဆိုအပ်သည်-ဟုလို၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ အလိုအားဖြင့် အဿာသ-ပဿာသ၌ အာ-ပတို့၏ အနက်ကို ရှေ့၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊ သုတ္တန်အလိုအားဖြင့် “အာ (အန္တော) သသနံ အဿာသော- အတွင်းသို့ ရှုလေ၊ ဝါ-ဝင်သက်၊ ပ (ပတိ) သသနံ ပဿာသော-အပြင်သို့ တဖန်ရှိက်လေ၊ ဝါ- ထွက်သက်” ဟု အနက်မှတ်။

ရည်ရွယ်ပုံ ။ ။ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာသည် အဿာသ ပဿာသတို့၏ တဘဝ၌ ပဌမဖြစ်စေ (ဥပ္ပတ္တိက္ကမ) ကို ရည်ရွယ်၍ ထွက်သက်ကို အဿာသ၊ ဝင်သက်ကို ပဿာသ ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗေသံ ဝဗ္ဗသေယျကာနံ” စသည်ဖြင့် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ

သတ္တာတို့၏၊ မာတုကုန္တိတော-အမိဝမ်းမှ၊ နိက္ခမနကာလေ-ထွက်ရာအခါ၌၊ ပဌမံ- စွာ၊ အဗ္ဘန္တရဝါတော - ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သောလေသည်၊ ဗဟိ- သို့၊ နိက္ခမတိ-ထွက်၏၊ ပစ္စာ-နောက်၌၊ ဗဟိရဝါတော-အပြင်၌ ဖြစ်သောလေသည်၊ သုခုမံ-သိမ်မွေ့သော၊ ရဇံ-မြို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အဗ္ဘန္တရံ-ကိုယ်တွင်းသို့၊ ပဝိသန္တော - ဝင်လသော်၊ တာလုံ- အာစောက်ကို၊ အာဟစ္စ- ထိခိုက်၍၊ နိဗ္ဗာယတိ-ငြိမ်း၏၊ ဝါ-ကင်းသွား၏၊ ဝေ-လျှင်၊ တာဝ-ဒီဃ ရဿစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ အဿာသပဿာသာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

ပန-ကား၊ တေသံ-ထို အဿာသ ပဿာသတို့၏၊ ယာဒီဃ ရဿတာ-အကြင်ဒီဃ ရဿတို့၏အဖြစ်သည်၊(အတ္ထိ)၊ သာ-ထိုဒီဃရဿ တို့၏အဖြစ်ကို၊ အဗ္ဗါနဝသေန - ကာလဟူသော အခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ဟိ-ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြုဦးအံ့၊ ဩကာသဗ္ဗါနံ-အရပ်ဟူသော အခွန်ကို၊ ဖရိတွာ - ဖြန့်၍၊ ဌိတံ- သော၊ ဥဒကံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဝါလိကာဝါ-သဲကိုသော်၎င်း၊ ဒီဃံ ဥဒကံ (တိ)- ရှည်သော ရေဟူ၍၎င်း၊ ဒီဃာ ဝါလိကာ (တိ)- ရှည်သော သဲဟူ၍၎င်း၊ ရဿံဥဒကံ (တိ)- တိုသောရေ ဟူ၍၎င်း။

အလိုအတိုင်း ပြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် စွားခါစကလေးတို့သည် ထွက်သက် ဖြစ်ပြီး၍ ဝင်သက် ဝင်လာသောအခါ မြို့မှပါလာသဖြင့် (ဟပ်ချိး) ဟု ချီကြသတတ်၊ သုတ္တန် အဋ္ဌကထာကား ဘာဝနာအားထုတ်ရာ၌ဖြစ်၍အစဉ် (ပဝတ္ထိက္ကမ) ကို ရည်ရွယ်သည်။ မှန်၏- ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူမှာ ရှေးဦးစွာ ဝင်သက် (ရှူသက်) ကို အာရုံပြု၍၊ နောက်မှ ထွက်သက် (ရှိုက်သက်) ကို အာရုံပြုသည်။

သုတ္တန်နည်းက ဝါဒီဇီဇေနံနှင့်ညီ။ ။ “အဿာသကို ဝင်သက်” ဟု ဆိုခြင်းသည် အဿာသာဒိ မဇ္ဈ ပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တံ ပိက္ခေပဂတေန ဖိတ္တေန = အဿာသ၏ အစ အလယ် အဆုံးကို အစဉ်လိုက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွင်း၌ပြန်လွင့်သောစိတ်ဖြင့်” ဟူသောပါဠိတော်ဝယ် အဿာသ၏အဆုံး+အတွင်း ဟူသောစကားနှင့် ညီ၏။ “ပဿာသကို ထွက်သက်” ဟု ဆိုခြင်းလည်း “ပဿာသ ဒါပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ပိက္ခေပဂတေန ဖိတ္တေန” ဟူသော ပါဠိတော်နှင့်ညီ၏ - ဟု ဋီကာတို့ မှတ်ချက်ပြုကြသည်။

အဗ္ဗါနဝသေန။ ။ ကာလဗ္ဗါနဝသေန-ကာလဟူသော အခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်..... အယံ ဟိ အဗ္ဗါနသဗ္ဗေါ ကာလဿစ ဒေသဿစ ဝါစကော၊ ကတ္ထ ဒေသဗ္ဗါနံ ဥဒါဟရဏဘာဝေန (ဥပမာ၏ အဖြစ်ဖြင့်) ဒေသေတွာ ကာလဗ္ဗါနဿ ဝသေန အဿာသပဿာသာနံ ဒီဃရဿတံ ပိတာဝေတုံ ယထာဘီတိအာမိ ဝုတ္တံ၊ ဥပမာ ပြရာ၌ အရပ်ဒေသကိုပြု၍၊ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော စသည်ဖြင့် ဒီဃရဿကို ပြရာ၌ ကာလအခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်ပြသည်။ [ဩကာသနှင့် ဒေသသည် သဘောတူတည်း။]

ရဿာ ဝါလိကာတိ - တိုသောသဲဟူ၍၎င်း၊ ဝုစ္စတိ ယထာ - ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ [ဩကာသဌာန၏ ဒီဃ ရဿအမည်ကို ဌာနီရေ- သဲတို့၌ တင်စားသောဌာနူပစာ-ဟူလို။] ဝေ-တူ၊ ဝုဏ္ဏိဝုဏ္ဏာပိ-ရုပ်ကလာပ်အားဖြင့် ပုံမွှားမွှားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဿာသပဿာသာ - တို့ကို၊ (ဝုစ္စန္တိ ၌စပ်) ဝါ-တို့သည်၊ (နိက္ခမန္တိ ၌စပ်) ဟတ္ထိသရီရေ-ဆင်၏ကိုယ်၌၎င်း၊ အဟိသရီရေ-မြွေ၏ကိုယ်၌၎င်း၊ တေသံ- ထို ဆင် မြွေတို့၏၊ အတ္တဘာဝ သင်္ခါတံ-အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်သော၊ ဒီဃံ-ရှည်စွာသော၊ အဒ္ဓါနံ-အခွန်ကို၊ သဏိကံ-ဖြေးဖြေး၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ သဏိကမေဝ - လျှင်၊ နိက္ခမန္တိ - ထွက်ကုန်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဒီဃာတိ- တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ - ကုန်၏၊ သုနဓသသာဒီနံ-ခွေး၊ ယုနံ အစရှိသော သတ္တာတို့၏၊ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ-သော၊ ရဿံ-တိုသော၊ အဒ္ဓါနံ-ကို၊ သီဃံ-လျှင်စွာ၊ ပူရေတွာ- ၍၊ သီဃမေဝ-သာလျှင်၊ နိက္ခမန္တိ-နံ၏၊ တသ္မာ, ရဿာ တိ- တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။

ပန - ကား၊ မနုဿေသု - သမပ္ပမာဏရှိသော လူတို့တွင်၊ ကေစိ-အချို့သော လူတို့သည်၊ ဟတ္ထိ အဟိအာဒယောဝိယ-ဆင် မြွေ အစရှိသော သတ္တာတို့ကဲ့သို့၊ ကာလဒ္ဓါနဝသေန- ကာလဟူသော အခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒီဃံ-ရှည်စွာ၊ အဿသန္တိစ - ထွက်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ ဝါ - ရှိက

ဝေ ဝုဏ္ဏိဝေ၊ နိက္ခမန္တိ။ ။ ထွက်သက် ဝင်သက် - ဟူသည် စိတ္တဇရုပ်ကလာပ် အမှုန့်ကလေးတွေ စုပေါင်းနေသော ရုပ်ကလာပ်အစုတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကလာပ် မှုန့်ကလေးတွေကို ရည်ရွယ်၍ ဝုဏ္ဏဝိဝုဏ္ဏ ဟု ဆိုသည်၊ အဿာသပဿာသ တို့သည် (ထို ရုပ်ကလာပ်အမှုန့် အပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် မူလရုပ်ကလာပ်အတိုင်းမှာ အရှည် အတိုမကွဲပြားသော်လည်း) ဆင်၏ကိုယ်က (ရှည်လျားသောကြောင့်) ဖြည်းဖြည်းမှ ပြည့်၍၊ ဖြည်းဖြည်းမှ ထွက်ကုန်၏၊ သဏိကံ ပူရေတွာဖြင့် ဒေသအခွန်ရှည်၍ ဒီဃ ခေါ်ရပုံ၊ သဏိကံ နိက္ခမန္တိဖြင့် ကာလအခွန်ရှည်၍ ဒီဃခေါ်ရပုံကိုပြ၏။

ဤစကားဖြင့် ဌာန - ကာလတို့၏ ဒီဃအမည်ကို ဌာနီ အဿာသပဿာသ၌ တင်စားသော ဌာနူပစာအားဖြင့် အဿာသပဿာသကို “ ဒီဃ ” ဟု ခေါ်သည် ဟု မှတ်ပါ။ သုနဓ၏ ကိုယ်၌ အဿာသပဿာသတို့၏ ရဿ ခေါ်ရပုံ၌လည်း ဤနည်း အတိုင်းသိပါ။ [ဟတ္ထိအာဒိသရီရေ သုနဓသရီရေစ အဿာသပဿာသာနံ ဒေသဒ္ဓါန ဝိသိဋ္ဌေန ကာလဒ္ဓါနဝသေန ဝေဒီဃရဿတာ ဝုဏ္ဏာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ = ကိုယ်က ရှည်သောကြောင့် ရှုရှိုက်ရာကာလလည်း ရှည်သော , ကိုယ်ကတိုလျှင် ရှုရှိုက်ရာကာလလည်း တိုသောအားဖြင့် ဒီဃရဿအဖြစ်ကို ဟောတော်မူအပ်သည်-ဟူလို။]

မနုဿေသု၊ ဝေ၊ ပဿသန္တိစ ။ ။ သမပ္ပမာဏသုပိ မနုဿသရီရေသု- အရှည် အတိုမျှသော ပမာဏရှိသော လူ့ကိုယ်တို့တွင်လည်း၊ ဒီဃံ အဿသန္တိတိ-ဒီဃံ အဿာသပဗန္ဓံ (ရုပ်ကလာပ်ချင်း ဆက်စပ်နေသော အဿာသ အစဉ်ကို) ပဝတ္ထ

လည်း ရှိကြကုန်၏။ ပဿသန္တိစ-ဝင်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေကြကုန်၏။ ဝါ-
 ရှုလည်း ရှုကြကုန်၏။ ကေစိ, သုနဓသသာဒယောဝိယ-ခွေး, ယုန် အစရှိသော
 သတ္တဝါတို့ကိုလည်း ရသံ-စွာ၊ (အဿသန္တိစ ပဿသန္တိစ)၊ တသ္မာ, တေသံ-
 ထိုလူတို့၏ ကာလဝပေနေ-ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒီဃံ-သော၊ အဒ္ဓါနံ-
 ကာလပတ်လုံး၊ နိက္ခမန္တာစ-ထွက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဝိသန္တာစ-
 ဝင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ-ထို အဿာသ ပဿာသတို့ကို၊ ဒီဃာ
 (တိ)-ဒီဃတို့ ဟူ၍၎င်း၊ ဣတ္တရံ-တိုသော၊ အဒ္ဓါနံ နိက္ခမန္တာစ ပဝိသန္တာစ,
 (တေ-တို့ကို)၊ ရဿာတိ-တို့ဟူ၍၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏၊ တကြ-ထို အဿာသ
 ပဿာသတို့၌ [ဝေဒိတဗ္ဗာ ၌စပ်။] အယံ ဘိက္ခု - သည်၊ နဝဟိ - နံသော၊
 အာကာရေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ဒီဃံ, အဿသန္တာစ-သော်၎င်း၊ ပဿသန္တာစ-
 သော်၎င်း၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿသမိ-၏၊ ဣတိ , ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့်
 သိ၏၊ စ-ဆက်၊ စေ-သို့၊ ပဇာနတော - သော၊ အဿ-ထို ယောဂီရဟန်း၏
 ကေနေ-သော၊ အာကာရေန - အခြင်း အရာဖြင့်၊ ကာယာနုပဿနာ သတိ
 ပဋ္ဌာနတာဝနာ-ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာသည်၊ သမ္ပဇ္ဇတိ-
 ပြည့်စုံ၏၊ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။

[ပြခဲ့သော နဝအာကာရကို၎င်း, ဘာဝနာအစီအစဉ်ကို၎င်း ပဋိသန္တိဒါ
 မဂ်ကို သာကေပြု၍ ပြလိုသောကြောင့် “ယထာဟ” စသည်ကိုမိန့်။] ပဋိသန္တိ
 ဒါယံ- ၌၊ ယထာဟ - အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ ကထံ- အဘယ်
 သို့သော အပြားအားဖြင့်၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿသန္တာစ- ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ
 လသော်၊ ဒီဃံ - စွာ၊ အဿသမိ - ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏။ ဝါ- ရှိက်၏။

န္တိတိ အတ္ထော၊ ပဿသန္တိတိတ္ထောဝိ သေဝနယော၊ သုနဓသသာဒယော ဝိယရသံ
 (အဿသန္တိ ပဿသန္တိစာတိ) ယောဇနာ၊ ဣဒံ ပန ဒီဃံ ရဿဗ္ဗ အဿသနံ ပဿ
 သနံစ တေသံ သတ္တာနံ (ထို ဟတ္ထိ သုနဓသော သတ္တဝါတို့၏) သရီရသတာဝေါ-
 ခန္ဓာကိုယ်၏သဘောပင်တည်း။ ဣတိ ခဋ္ဌဗ္ဗံ။

နဝတကာရေဟိ။ ။ ဒီဃံ - ရဿ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၃ ပါး, ဆန္ဒ၏ အစွမ်း
 အားဖြင့် ၃ ပါး, ပါမောဇ္ဇ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၃ ပါး၊ ၎င်း ၉ ပါးတည်း။ ၃ ပါးစီ
 ပြားရခြင်းမှာလည်း အဿာသကိုသာ ကောင်းစွာ မှတ်နိုင်သူ, ပဿာသကိုသာ
 ကောင်းစွာ မှတ်နိုင်သူ, ၂ ပါးလုံးကို ကောင်းစွာမှတ်နိုင်သူ, ၎င်းသို့ ပုဂ္ဂိုလ် ၃ မျိုး
 ပြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဧကေနာကာရေန။ ။ ဒီဃံ အဿာသ, ရသံ အဿာသ, ဒီဃံပဿာသ ရသံ
 ပဿာသ ၄ ပါးတို့တွင် တပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ တနည်း - ပြခဲ့သော
 အကျဉ်း ၃ ပါး အကျယ် ၉ ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။

ဣတိ-ဤသို့၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိသနည်း၊ ဒီဃံ၊ ပဿသန္တော-
 ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေလေသော်၊ ဒီဃံ၊ ပဿသမိ- ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-
 ရှု၏၊ ဣတိ- သို့၊ ပဇာနာတိ-နည်း၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿာသံ - ထွက်သက်ကို၊
 အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ - အခွန် ဟု ဆိုအပ်သော ရှည်သောကာလ၌၊ (တနည်း)၊
 အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ - ရှည်သော အရပ်အဘို့၌၊ အဿသတိ - ထွက်သက်ကို
 ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှိုက်၏၊ [“အဿာသံ အဿသတိ”၌ ကံနှင့်ကြိယာ အရမပြား
 သောကြောင့် အဘေဒဘေဒပစာ ဟု ကြံ၊] ဒီဃံ-စွာ၊ ပဿာသံ-ဝင်သက်ကို၊
 အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ-၌၊ (တနည်း) အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ-၌၊ ပဿသတိ-ဝင်သက်ကို
 ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှု၏၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿာသပဿာသံ-အဿာသ ပဿာသကို၊
 အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ၊ အဿတိဝိ-ထွက်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ- ရှိုက်လည်း
 ရှိုက်၏၊ ပဿသတိဝိ-ဝင်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ- ရှုလည်း ရှု၏၊ [သုတ္တန်
 အဋ္ဌကထာအလို “အဿသတိဝိ-ဝင်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ- ရှုလည်း
 ရှု၏၊ ပဿသတိဝိ-ထွက်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ- ရှိုက်လည်း ရှိုက်၏”
 ဟု ပေး၊] ဒီဃံ ၊ ပေ ၊ အဿသတောပိ - ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေသော ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း၊ ပဿသတောပိ - ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
 ၏၎င်း၊ ဆန္ဒော - တိုး၍ အားထုတ်လိုသော ကုသလစွန့်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-
 ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ဆန္ဒဝသေန - ဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တတော - ထို ပင်ကိုယ်
 သိမ်မွေ့သော အဿာသထက်၊ သုခုမတရံ - သာ၍ သိမ်မွေ့သော၊ ဒီဃံ-
 စွာသော၊ အဿာသံ - ကို၊ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတိ၊ ဆန္ဒဝသေန ၊
 တတော-ထို ပင်ကိုယ် သိမ်မွေ့သော ပဿာသထက်၊ ပေ၊ ပဿာသတိ၊ ဆန္ဒ

အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ။ ။ အဗ္ဗါနန္တိ သင်္ခါတေ ဒီဃကာလေ၊ ဒီဃံ ခဏန္တိ အတ္ထော၊
 ကောဋ္ဌာသပရိယာယော ဝါ သင်္ခါတသဒ္ဓေါ၊ ထေယျသင်္ခါတန္တိ အာဒိသုပယ၊ တဗ္ဗာ
 အဗ္ဗါနသင်္ခါတေတိ အဗ္ဗါနကောဋ္ဌာသေ၊ ဒေသတာဂေတိ အတ္ထော၊ ဤအစွင့်အတိုင်း
 နိဿယ၌ ၊ နည်းပေးထားသည်။

ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ။ ။ ဘာဝနာက ရွှေကာလထက် နောက်ကာလကို အထူး
 ဆောင်နိုင်ရကား သာယာဘွယ် အရသာကို ရခြင်းကြောင့် ထို ဘာဝနာ၌ အလွန်
 ပြုလိုခြင်းလက္ခဏာရှိသော ကုသိုလ်ဆန္ဒသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆန္ဒဝသေန သုခုမတရံ ။ ။ ထို ဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့် ထူးခြားသော ဘာဝနာကို
 အားထုတ်လျက် တိုးတက်စည်ပင်ခြင်းသို့ ရော်လသော် ရှေးကထက်သာ၍ သိမ်မွေ့
 သော အဿာသကို ဖြစ်စေသည်၊ မှန်၏ - ဘာဝနာ၏အစွမ်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်မှာ
 ကိလေသာအပူ ငြိမ်းရေကား ရွှေကထက်သာ၍ငြိမ်သက်သော အဿာသပဿာသတို့
 ဖြစ်ကြသည်။

ဝသေန,တတော-ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသထက်၊ပေ၊ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ၊

ဆန္ဒဝသေန - ငြင့်၊ တတော - ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသထက်၊ သုခုမတရံ - သာ၍ သိမ်မွေ့သော၊ပေ၊ အဿသတောပိ- ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပဿသတောပိ- သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏)၊ပါမောဇ္ဇံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်၊ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ ပါမောဇ္ဇဝသေန- ငြင့်၊ တတော - ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အဿာသထက်၊ သုခုမတရံ၊ပေ၊ အဿသတိ-၏၊ပါမောဇ္ဇဝသေန-ငြင့်၊ တတော-ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော ပဿာသထက်၊ သုခုမတရံ၊ပေ၊ ပဿသတိ၊ ပါမောဇ္ဇဝသေန, တတော- ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသထက်၊ပေ၊ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ၊ ပါမောဇ္ဇဝသေန, တတော - ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသထက်၊ပေ၊ အဿသတောပိ-သော၊ ပဿသတောပိ-သော၊(ဘိက္ခုနော)၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿာသပဿာသာ - ရှိက်ခြင်း ရှုခြင်းဟူသော ပကတိအာရုံမှ၊ (တနည်း)ဒီဃံ အဿာသပဿာသာ-ဒီဃံ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အဿာသပဿာသအာရုံမှ၊ စိတ္တံ - သည်၊ ဝိဝတ္တတိ - ဆုတ်နစ်၏၊ ဥပေက္ခာ- တကြမဇ္ဈတ္တ၊ပေက္ခာသည်၊ သဏ္ဍာတိ - ကောင်းစွာတည်၏။

နဝဟိ - ကုန်သော၊ ဣဗေဟိ အာကာရေဟိ - တို့ဖြင့်၊ [အနုပဿတိ၌ လှမ်းစပ်။] ဒီဃံ အဿာသပဿာသာ - ရှည်သော ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်၊ ကာယော - ရုပ်ကလာပ် အပေါင်းဖြစ်၍ ကာယမည်၏၊ ဥပဋ္ဌာန-

ပါမောဇ္ဇံ ။ ။ အဿာသပဿာသထို၏ သာ၍ ငြိမ်သက်ခြင်း ကြောင့်၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း စိတ်အစဉ်၏ လမ်းမှန်သို့ သွားနေသောကြောင့်၎င်း ၊ ဘာဝနာ စိတ်နှင့် ယှဉ်လျက် ပါမောဇ္ဇာခေါ်သောပီတိ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုပီတိကား ခုဒ္ဒိကာစသောပီတိ ၅ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးတည်း။

စိတ္တံပေ၊သဏ္ဍာတိ။ ။ဘာဝနာအစွမ်းကြောင့် အဿာသပဿာသထို အလွန်ငြိမ်သက်ကုန်လသော် ပဋိဘာဝနိမိတ်ဖြစ်ပေါ်လာရကား နဂိုရိအဿာသပဿာသမှ စိတ်သည် ဆုတ်နစ်၍ ပဋိဘာဝနိမိတ်ကို အာရုံပြုနေ၏။ ထို ပဋိဘာဝနိမိတ်၌ ဥပစာရသမာဓိနှင့် ဈာန်ဟူသောအပ္ပနာသမာဓိ ဖြစ်လသော် နောက်ထပ် ဈာန်ဥပါဒ်သို့ရန် ဗျာပါရမပြုတ် လျစ်လျူရှုတတ်သော တကြမဇ္ဈတ္တ၊ပေက္ခာ ဖြစ်၏။

ဒီဃံပေ၊ကာယော။ ။ဒီဃံဘာရာ - ရှည်သော အခြင်းအရာ ရှိကုန်သော (ဒီဃံအစွင့်)၊ အဿာသပဿာသာ- တို့သည်၊ စုဏ္ဏပိစုဏ္ဏာပိ- ကာယမဟုတ် ရုပ်ကလာပ်အမှန်အမှားတွေ ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ သမူဟဋ္ဌေန-အပေါင်းအနက်အားဖြင့်၊ ကာဠယဥ-မည်၏၊ [အဿာသပဿာသကို “ကာဠယ” ဟု ခေါ်ရာ၌ ကာဠယသဒ္ဒါ

ကာယ၌ ကပ်၍တည်တတ်သော သဘောတရားသည်။ သတိ = သတိမည်၏။ အနုပဿနာ-ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော သမထပညာ၊ အနိစ္စဒုက္ခ အနတ္တ ဟု အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဝိပဿနာပညာသည်။ ဣဏံ - ဣဏမည်၏။ ကာယော - ထွက်သက်ဝင်သက် အပေါင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ - ကပ်၍တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနသာမည်၏။ နောသတိ - သတိကား မမည်။ သတိ - သတိသည်။ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေတ - ကပ်၍တည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနလည်း မည်၏။ သတိစ - အမှတ်ရတတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်

သည် အပေါင်းအနက်ဟော အနိပ္ပုပ္ဖပဋိပဒါကပုဗ္ဗိ ဖြစ်သည် - ဟူလို။] အဿာသပဿာသေ-တို့ကို၊ နိဿာယ-မိ၍၊ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တဒ္ဓိ-ဖြစ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုလည်း၊ ဧတ္ထ အဿာသပဿာသသာမညေန ဝုတ္တံ = ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုလည်း သာမညနိဋ္ဌေသနည်းအားဖြင့် ဤနေရာ၌ ကာယခေါ်သည်။ ဤသို့ ပဋိဘာဂနိမိတ်တိုင်အောင် “ကာယ” အရ ယုမှ ဥပစာရဘာဝနာအပ္ပနာဘာဝနာတို့ကို “ကာယာနုပဿနာ” ဟု ခေါ်နိုင်မည်။

အနုပဿနာ ဣဏံ။ ။ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းအနေအားဖြင့် အဘန်ဘန် ရှုတတ်သော ဣဏံ၊ ဝိပဿနာ အနေအားဖြင့် အဘန်ဘန် ရှုတတ်သော ဣဏံ ဤဣဏံ ။ မျိုးကို “အနုပဿနာ” ဟု ခေါ်၏။ သမထအနေအားဖြင့် အဿာသပဿာသအာရုံကို ရှု၏။ ဝိပဿနာ အနေအားဖြင့်ကား - ဝင်သက် ထွက်သက် (လေ) ကို၎င်း ၊ ထို၏မိရာ (ကရဇကာယ - ဟူသော) ကိုယ်ကို၎င်း “ရုပ်” ဟု ပိုင်းခြားပြီးလျှင် ထွက်သက်ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်စေတသိက်ကို နာမ်ဟု ပိုင်းခြား၍ နာမရူပရိက္ခေပ ဣဏံဖြစ်၏။ ထို့နောက် ထိုရုပ် ထိုနာမ်ကို အနိစ္စ စသည်ဖြင့်ရှုသော (သမ္မသန) ဣဏံ ဖြစ်သည်။

ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ၊ နောသတိ။ ။ (ပြခဲ့သည့်အတိုင်း) ထွက်သက် ဝင်သက်ကို၎င်း ထို၏အလားတူ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၎င်း “ကာယ” ဟု ခေါ်၍ ထို ကာယကို “ဥပဋ္ဌာန” ဟု ခေါ်ရာ၌ “ဥပဂန္တော တိဂ္ဂတိ ဧတ္ထာတိ ဥပဋ္ဌာနံ” ဟု အဓိကရဏသာဓိ ပြုရသည်။ “သတိ၏ ကပ်၍တည်ရာ အာရုံ” ဟူလို၊ ဤ ကာယအရ၌ ကရဇကာယ (ခန္ဓာကိုယ်) ကိုလည်း ယူနိုင်သေး၏။ ဘာကြောင့်နည်း-သမ္မသနဣဏံ၏ အာရုံ ပြုသောအားဖြင့် တည်ရာဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ [ဧတ္ထ စ ကာယော ဥပဋ္ဌာနန္တိ ဣမိနာ ဣတရကာယဿာပိ (အဿာသပဿာသကာယမှတပါးသော ကရဇကာယကိုလည်း) သင်္ဂဟော ဟောတိ၊ ယထာဂုတ္တ သမ္မသနစာရဿပိ - ဆိုအပ်ပြီးသော သမ္မသနဣဏံဖြစ်ခြင်း၏လည်း၊ ဣမ ဣန္ဒြိတတ္တာ။] ထို ပြခဲ့သောကာယသည် ဥပဋ္ဌာနသာ မည်၏။ သတိကား မမည်။

သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေတ သတိစ။ ။ “ဥပဂန္တော တိဂ္ဂတိတိ ဥပဋ္ဌာနံ” ဟု ကတ္ထုသျှာဓိပြု၍ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်နေတတ်၊ အမှတ်လည်း ပြုတတ်သောကြောင့် သတိသည် ဥပဋ္ဌာနလည်းမည်၊ သတိလည်းမည်သည်။

သတိလည်းမည်၏။ တာယ သတိယာ-ဖြင့်၊ တေနဉာဏေန - ဖြင့်၊ တံ ကာယံ-
ထို ထွက်သက်ဝင်သက် အပေါင်းကို၊ အနုပဿတိ-သမေပညာ ဝိပဿနာ
ပညာဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ တေန- ထိုသို့ အဖန်ဖန်ရှုခြင်းကြောင့်၊ ကာယေ၊ ပေ၊
ဘာဝနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ရဿပဒေဝိ-ရဿပုဂ္ဂိုလ်လည်း၊ သေဝ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်
သည်ပင်၊ နယော-သိကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ ပန-အထူးကား၊ အယံ-ကား၊
ဝိသေသော - တည်း၊ ဣ - ဤ ကထံ ဒီဃံ အဿသန္တော အစရှိသည်ဖြင့်
လာသော ပါဠိတော်နည်း၌၊ ဒီဃံ ၊ ပေ၊ အဋ္ဌါနသင်္ခါတေ တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တိ
ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-ထူး၊ ဣ-ဤရဿပုဂ္ဂိုလ်အစွမ်းဖြင့် လာသောပါဠိတော်နည်း၌၊
ရဿံ၊ ပေ၊ အဿသတိတိ-ဟူ၍၊ အာဂတံ-ပင့်သန္တိ ဒါမဂ် ပါဠိတော်၌လာပြီ၊
တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ-ထို ရဿပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ယာဝ-လောက်၊
တေန၊ ပေ၊ ဘာဝနာတိ-ဟူသော၊ (ပါဠိ- ပါဠိတော်ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ)၊
တာဝ-ထို ပါဠိရုပ်တိုင်အောင်၊ ယောဇေတဗ္ဗံ-ယှဉ်စေရ၏၊ [ဒီဃပုဂ္ဂိုလ်ပြရာ
ပါဠိတော်၌ “ တေန ဝုစ္စတိ ၊ ပေ၊ ဘာဝနာတိ ” ဟု အဆုံးသတ်လိုက်သလို
ရဿပုဂ္ဂိုလ်လည်း ထို ပါဠိတိုင်အောင် ဒီဃံနေရာဝယ် ရဿပုဂ္ဂိုလ်ကို ယှဉ်စေပါ-
ဟူလို၊] ဧဝံ-လျှင်၊ အယံ(ဘိက္ခု)-ကို၊ [ဝေဒိတဗ္ဗော ၌စပ်၊] အဋ္ဌါနဝသေန-
ရှည်သော ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဣတ္ထရဝသေနစ - တို့သော ကာလ၏

တံ ကဏယံ အနုပဿတိ ။ ။ တံ အဿာသပဿာသကာယဉ္စေတံ နိဿယ
ရှုပကာယဉ္စ (ထို အဿာသပဿာသ၏မှီရာ ခန္ဓာကိုယ် ရှုပကာယကို၎င်း) ဧာနသမ္ပ
ယုတ္တဉာဏေနစေတံ ဝိပဿနာဉာဏေနစ အနုအနုပဿတိ။ [အနုပဿနာဆိုလျှင်
သတိမရ၊ ဉာဏ်ကိုရသောကြောင့် “ ဧာနသမ္ပယုတ္တဉာဏေန ” စသည်ဖြင့်ဖွင့်သည်။
“ ကာယသေဝဝ + အနုပဿနာ ကာယာနုပဿနာ ” ဟု ပြု။] ဆိုလိုရင်းကား-
ပြခဲ့သောကာယ ၊ မျိုး၌ နိစ္စစသည်ဖြင့်မရွတ် အနိစ္စ စသည်ဖြင့်သာ ရှုခြင်း၊ ငါ-ငါ့ဥစ္စာ၊
မိန်းမ၊ ယောက်ျား ဟု မရှုတ် ကာယမျှကိုသာ ရှုခြင်းကို “ ကာယာနုပဿနာဉာဏ် ”
ခေါ်သည် ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော သတိသည် သတိပဋ္ဌာန်မည်၏။ ထို
သတိပဋ္ဌာန်ကို အားထုတ်ခြင်းကို “ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ ” ဟု ခေါ်သည်။

ဓေဝေနယောဓေဝဉ္စိ။ ။ “ နဝတိ အာကာရေတိ ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီး
သောအစီအစဉ်ကို “ သေဝနယော ” ဟု ညွှန်ပြသည်။ ယထာဧတ္ထံ “ ဧဝံသိ ” ယထာ
ဒဿိတေ (“ ကထံ ဒီဃံ အဿသန္တော ” တိ အာဒိနာ) အာဂတေ ပါဠိနယေ ” ဟု
ဖွင့်သောကြောင့် ထိုအတိုင်းအနက်ပေးသည်။ ဝေမိဓ၌လည်း “ ဣမသိ ” ရဿပဒေဝသေန
အာဂတေ ပါဠိနယေ ” အဖွင့်အတိုင်းပေးသည်။ ထိုသို့ ပါဠိတော်နည်းကို ရအောင်
ဖွင့်ခြင်းမှာလည်း “ အာဂတံ ” ပုဂ္ဂိုလ်ပါဠိတော်၌လာကြောင်းကို ပြသောကြောင့်တည်း။

အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဣမေဟိ - ဤ ၉ ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ အသာသပဿာသေ-တို့ကို၊ ပဇာနန္ဒော-လသော်၊ ဝါ-သော၊ (အယံဘိက္ခု-ကို၊) ဒီသံပေ၊ ပဇာနာတီတိ-ဟူ၍၎င်း၊ ပေ၊ ရသံဝါပေ၊ ပဇာနာတီတိ-ဟူ၍၎င်း ဝေဒိတဗ္ဗော၊

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဇာနတော-သော၊ အဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ [ဝါထာဒံ ပါသော ဘိက္ခုနောနှင့် တွဲ၍ပေး၊] ဒီယော - ရှည်သည်လည်း ဖြစ်သော ရဿောစ - တို့သည်လည်းဖြစ်သော၊ အဿာသော - အဿာသသည်၎င်း တာဒိသော- ထို အဿာသကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (ဒီယရဿသဘောရှိသော၊) ပဿာသောဝိစ - သည်၎င်း၊ စတ္တာရော- န်သော၊ ဝဏ္ဏာ-အခြင်းအရာတို့ သည်၊ [ရှည်သော ထွက်သက် ဝင်သက်အခြင်းအရာ , ထိုသော ထွက်သက် ဝင်သက်အခြင်းအရာတို့သည်] နာသိကဂ္ဂေဝ (ဝါ) - နှာခေါင်းဖျား၌သော် ၎င်း၊ (ဥတ္တရောဋ္ဌေဝါ-အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား၌သော်၎င်း၊) ဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ ပေ၊ သိက္ခတီတိ - ကား၊ သကလဿ - သော အဿာသကာယဿ - ထွက်သက် အပေါင်း၏၊ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ- အစ အလယ် အဆုံးကို၊ ဝိဒိတံ-သိအပ်သည်ကို၊ ကရောန္တော-လျက်၊ ပါကဋံ-

ဝါထာဒံ ။ ။ တာဒိသော- ဒီယရဿောစ၊ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာတိ စတ္တာရော အာကာရာ၊ တေစ ဒီဃာဒယော ဝေ၊ [အဘိဓာန်၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ အာကာရအနက်မပါ။ နာသိကဂ္ဂေဝ၌ ဝါထာဖြစ်၍ ဇရိုဏ်းရစေခြင်းငှါ (ဝ) ဟု ဆိုသည်၊ “ နာသိကဂ္ဂေဝါ ” ဟု ဆိုလိုရင်းတည်း၊ နာသိကဂ္ဂေဝါတိ ဝါသဒ္ဓေါ အနိယမတ္ထော (နာသိကဂ္ဂန္တံ အဠိ မဟုတ်ခြင်း အနက်ရှိ၏)၊ တေန (ထိုဝါဖြင့်) ဥတ္တရောဋ္ဌံ သင်္ဂဏ္ဍာတိ။

သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ ။ ။ သဗ္ဗဿ ကာယဿ ပဋိ (ပစ္စေကံ) သဗ္ဗဒေဝ ဝေဒဒ သီလော ဇာနနသီလော=အလုံးစုံသော ထွက်သက် ဝင်သက်အပေါင်းကို အသီးသီး ကောင်းစွာသာလျှင် သီလေရှိသည်၊ [ဤအလို “ ဝိဒတိ သီလေနာတိ ဝေဒီ၊ ပစ္စေကံ + သဗ္ဗဒေဝ + ဝေဒီ ပဋိသံဝေဒီ ” ဟုပြု။] တဿဝါ ပဋိပဋိ (အဿာသတိုင်း) သဗ္ဗဒေဝ + ဝေဒေါ တေဿ အတ္ထိ၊ [ဤအလို “ ဝေဒေါ တေဿ အတ္ထီတိ ဝေဒီ ” ဟု အဿတ္ထိပြုပြီးမှ ပဋိသံတို့နှင့်တွဲ။] တံဝါ ပဋိပဋိ သဗ္ဗဒေဝ ဝေဒမာနောတိ အတ္ထော၊ ဤအလို “ ဝိဒတိ ဇာနာတီတိ ဝေဒီ ” ဟု ပြု၍ တထာသိလတ္ထ မပါသော ဂေါပစွည်းသက်။

ပုၣ်စုရက် ။ ။ “ သဗ္ဗကာယ ” ဟု သဗ္ဗသဒ္ဓါ ပါပြီးဖြစ်သော်လည်း ထို သဗ္ဗသဒ္ဓါဖြင့် အဿာသကာယသာမဗ္ဗကိုသာ ယူနိုင်၏။ အစ အလယ် အဆုံးဟူသော အစိတ်အစိတ် ကို မယူနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ထိုကာယ၏ အစ အလယ် အဆုံး အားလုံးကို ယူခြင်းငှ် “ ပဋိ-အသီးအသီး၊ ဝါ- အဿာသတိုင်း အဿာသတိုင်း ” ဟု ပဋိသဒ္ဓါကို ထည့်၍ ၎င်း၊ ထိုသို့သိရာ၌ သက္ကစ္စ (ကောင်းစွာသိ) ဟုပြုလို၍ သံသဒ္ဓါကို ထည့်၍၎င်း မိန့်သည်။

ထင်ရှားသည်ကို၊ ကရောဇ္ဇော - လျက်၊ အဿသိဿာမိ - ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ သိက္ခတိ-ကျင့်ကြံကြီးကုတ် အားထုတ်၏၊ သကလဿ၊ ပဿာသကာယဿ- ဝင်သက်အပေါင်း၏၊ ပေ၊ ပဿသိဿာမိ-ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့၊ ဣတိ သိက္ခတိ၊ ဝေ-လျှင်၊ ဝိဒိတံ-ကို၊ ကရောဇ္ဇော-လျက်၊ ပါကင်္ဂ ကရောဇ္ဇော၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန - ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်၊ အဿ သတိစေတ- ၏၊ ပဿသတိစ-၏၊ တဿှာ, အဿသိဿာမိ၊ ပေ၊ သိက္ခတိတိ- ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ) ဝုစ္စတိ။

ဟိ- ချဲ့၊ ကေဿ - တပီးသော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ စုဏ္ဏ ဝိစုဏ္ဏ ဝိသဇေ- ရုပ်ကလာပ် မှန်မှန်မွှားမွှား၏ အဖြစ်ဖြင့်ပြန်နေသော၊ [အနေကလာပတယ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘာဝေန ဝိသဇေ။] အဿာသကာယေ-ထွက်သက် အပေါင်း၌ သော်၎င်း၊ ပဿာသကာယေဝါ - ဝင်သက် အပေါင်း၌သော်၎င်း၊ အာဒိ- အစသည်၊ ပါကဏော - ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ မဇ္ဈပရိယော သာနံ- အလယ်အဆုံးသည်၊ (ပါကင်္ဂ-သည်)၊ န (ဟောတိ)၊ သော (ဘိက္ခု) အာဒိမေဝ-ကိုသာ၊ ပရိဂ္ဂဟေတု-ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ- စွမ်းနိုင်၏၊ မဇ္ဈပရိယောသာနေ - ၌၊ ကိလမတိ - ပင်ပန်း၏၊ [“သိမ်းဆည်း ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်”ဟူလို၊] ကေဿ-သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏)၊ မဇ္ဈ - သည်၊ ပါကင်္ဂ-သည်၊ ဟောတိ၊ အာဒိပရိယောသာနံ-သည်၊ (ပါကင်္ဂ)န (ဟောတိ)၊ သော (ဘိက္ခု)၊ မဇ္ဈမေဝ- ကိုသာ၊ ပရိဂ္ဂဟေတု သက္ကောတိ၊ အာဒိပရိယော သာနေ ကိလမတိ၊ [အချို့ စာအုပ်များ၌ “သော မဇ္ဈမေဝ၊ ပေ၊ ကိလမတိ”

ကျင့်နည်းဇောရပုံ။ ။ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ”စသည်ဖြင့်လာသော ဤနည်း ၌လည်း အဿာသပဿာသချည်း ဖြစ်၍ ဒီဗံ ရသံ ဟု လာသော ရှေ့နည်းနှင့် ထပ်တူ ဟုပင် ထင်ရ၏၊ သို့သော် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ပုံအစီအစဉ်၌ “ပဋိ+သံ”အရ အသီး အသီး ကောင်းစွာသိအောင်ကျင့်ရမည် ဟု ပြခြင်းငှါ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ”စသော ဤဒေသနာကို အားထုတ်ရပြန်သည်။

ဝိဒိတံ ။ ။ အဿာသကို ထင်ရှားအောင် ပြသည်ကို ပါကင်္ဂ ဟု ဆို၏၊ ထိုသို့ ထင်ရှားစေခြင်း မှာလည်း ထို အဿာသကို ဖြစ်စေရာဝယ် မတွေ့ဝေသော ဉာဏ်ဖြင့် ဖြစ်စေခြင်း ဟု ငြခြင်းငှါ “ဝိဒိတံ ကရောဇ္ဇော” ဟု ဝိသေသန ပြရသည်၊ ဉာဏ သမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းကို “ဝိဒိတံ ကရောဇ္ဇော”ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။

အာဒိ ပါကဏော ။ သတိယာစ ဉာဏဿစ ဝေသေန ကတပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿ ပဝတ္တတ္တာ=သိအောင်ပြမည် ဟု ရှေ့အတိုက် သတိ ဉာဏ်အစွမ်းဖြင့် စိတ်ကို နှိုးဆော် ရသေးသောကြောင့် အဿာသဖြစ်လာသော အခါ အစလောကိသာ ထင်ရှားသိ၏၊ အလယ်အဆုံးမှ ဝေသိ-ဟူလို။

ဟူသော ဤဝါကျ-ကျနေသည်။] ကေဿ-သော၊ (ဘိက္ခုနော - ၏) ပရိယောသာနံ - အဆုံးသည်၊ ပါကင်္ဂ ဟောတိ၊ အာဒိမဇ္ဈိ - သည်၊ (ပါကင်္ဂ) န(ဟောတိ)၊ သော (ဘိက္ခု) ပရိယောသာနံယေဝ - ကိုသာ၊ ပရိဂ္ဂဟေတု သက္ကောတိ၊ အာဒိမဇ္ဈေ - ဌ၊ ကိလမတိ၊ ကေဿ (ဘိက္ခုနော) သဗ္ဗမ္ဗိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးသည်၊ ပါကင်္ဂ ဟောတိ၊ သော (ဘိက္ခု) သဗ္ဗမ္ဗိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော အစ အလယ် အဆုံးကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတု သက္ကောတိ၊ ကတ္ထစိ - အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးလုံးတွင် တစုံတခု၌မျှ န ကိလမတိ၊ တာဒိသေန - ထို စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ - ဖြစ်သင့်၏၊ ဣတိ-ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒဿေန္တော (ဟုတူ) သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒိ၊ ပေ၊ သိက္ခတီတိ - ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုသဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒိ၊ ပေ၊ သိက္ခတီတိ ဟူသော ပါဠိ၌ သိက္ခတီတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဘဇုတိ- စေ့ဆော်ကြီးကုတ်၏၊ ဝါယမတိ-အားထုတ်၏၊ ဝါ-တနည်း၊ တထာဘူတဿ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယောသံဝရော- အကြင် စောင့်စည်းကြောင်း သတိသည်၊ ဝါ-အကြင်စောင့်စည်းကြောင်း သတိ ဝီရိယသည်၊ (အတ္ထိ) အယံ- ဤ စောင့်စည်းကြောင်း သတိ ဝီရိယသည်၊ ဣ - ဤ အာနာပါနကို အားထုတ်ရာ၌၊ အဓိသီလသိက္ခာ- အဓိသီလသိက္ခာတည်း၊ တထာဘူတဿ-၏၊ ယောသမာဓိ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ- ဤ သမာဓိသည်၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ-တည်း၊ တထာဘူတဿ-၏၊ ယာပညာ၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤပညာသည်၊ အဓိပညာသိက္ခာ-တည်း၊ ဣတိ-သို့။

တာဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗံ ။ ။ “ကေဿ သဗ္ဗမ္ဗိ ပါကင်္ဂ”ဟု ပြုအပ်သော စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်ရမည်၊ ထို စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ကား မရှုမမြိုက်မိ စောစောကပင် သိသိုရန် သတိနှင့်ဉာဏ်ကိုဖြစ်စေ၍ ရှုသောအခါ အစ အလယ် အဆုံး ၃ ဌာနလုံး၌ပင် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည် - ဟူလို။

ဧဝံ ဗဇုတိ ဝါယမတိ။ ။ ဧဝံ (ပုတ္တပ္ပကာရေန သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒနဝေဒေန) ဗဇုတိ-ဥဿဟတိ (အားထုတ်၏)၊ ဝါယမတိ-ဝါယာမံ ကရောတိ မနသိကာရံ ပဝတ္ထေတိ-ထို အာရုံ၌နှလုံးသွင်းမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုအာရုံ၌ စိတ်စိုက်မိအောင် အားထုတ်ခြင်းကို “ဝါယမတိ”ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။ [ဤနည်း၌ “ သိက္ခတီ-ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်၏”ဟု ပေး။]

တထာဘူတဿ သံဝရော။ ။ အာနာပါဏဿတိ တာဝေန္တဿ၊ သံဝရောတိ သတိ (စောင့်ရှောက်ကြောင်းဟူသည် သတိတည်း။)၊ ဝီရိယမ္ဗိ ဝါ - သတိသာမက ဝီရိယလည်း သံဝရမည်သေး၏။

တိသော-ကုန်သော၊ ဣမာ သိက္ခာယော - တို့ကို၊ တသ္မိံ အာရမဏေ - ထို အသာသပသာသအာရုံ၌၊ တာယ သတိယာ- ဖြင့်၊ တေန မနသိကာရေန- ထိုမနသိကာရဖြင့်၊ [ယောသော တတ္ထ သတိပဋ္ဌင်္ဂဓော ဘာဝနာမနသိကာရော၊ တေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။] သိက္ခတိ - ကျင့်၏၊ အာသေဝတိ - အဖန်တလဲလဲ ဝှိဝဲ၏၊ ဝါ - မိမိသန္တာန်၌ ထုံစေ၏၊ ဘာဝေတိ - တိုးပွားစေ၏၊ ဗဟုလိ ကရောတိ - ကြိမ်ဖန်များစွာ အလှေ့အလာပြု၏၊ ဣတိ ဝေပိ - ဤသို့လည်း၊ ဣ-ဤသိက္ခတိ ဟူသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ-ထို ဘာဝနာနည်း ၂ မျိုးတို့တွင်၊ [“ဒီစံဝါ အဿသန္တော ဒီစံ အဿသမိ” စသော ဘာဝနာနည်း၊ “သဗ္ဗကာယပုဂ္ဂိုလံဝေဒီ အဿသိ သာမိ” စသော ဘာဝနာနည်း ၂ မျိုးတို့တွင်၊] ယသ္မာ၊ ပုရိမနယေ - ရွှေ ဖြစ်သော ဘာဝနာနည်း၌၊ ဧကဝလံ-ဉာဏုပ္ပါဒနစသည်ဘေဏ် သက်သက်၊ အဿသိတဗ္ဗဝေဝ-ထွက်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေရုံမျှသာတည်း၊ ပဿသိတဗ္ဗ ဝေဝ-ဝင်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေရုံမျှသာတည်း၊ အညံ-ထွက်သက်ဝင်သက်မှ အခြားသော၊ ကိဉ္စိ - တစုံတခုကို၊ (ဉာဏုပ္ပါဒန စသော တစုံတခုကို) န ကာတဗ္ဗ-ပြုဘွယ်မလိုသေး၊ ပန-အနွယ်ကား၊ ဣတော-ဤဒုတိယဘာဝနာ နည်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒီသု - ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ယောဂေါ-အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကရဏီယော - ပြုထိုက်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊

သိက္ခတိ အာသေဝတိ။ ။ ဤဒုတိယနည်း၌ “ဣမာ တိသော သိက္ခာယော”ကို ကြည့်၍ “သိက္ခတိ - ဥပါသော သိက္ခာတို့ကို ကျင့်၏” ဟု ပေး၊ အာသေဝတီတိ- တိသော သိက္ခာယောတိ ဝုတ္တေ အဓိကုသလဓမ္မေ အာသေဝတိ၊ တဒါသေဝနဉ္စေတ္ထ သိက္ခနံတိ အဓိပပ္ပတံ-သိက္ခတိကို “အာသေဝတိ” ဟု ထပ်၍စွင့်ရာ၌ သိက္ခာ ဥပါသော အဓိကုသိုလ်တရားတို့ကို (မိမိသန္တာန်၌) ထုံမွှမ်းခြင်းကိုပင် “ကျင့်ခြင်း” ဟု ဆိုလိုသည်။ “ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရောတိ” အရ ထို သိက္ခာ ဥပါသကို မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေခြင်း၊ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်အောင်ပြုခြင်းကို “အာသေဝတိ” အရ အာသေဝန ဟု ဆိုရသည်။ [“ဝေမေတ္တ” ဟု ယခုစာအုပ်များ၌ တွေ့ရ၏။ “ဝေမေတ္တ” ဟု ရှိသင့်သည်။ ရွှေနည်းသာမက ဤ နည်းအတိုင်းလည်း အနက်မှတ်ပါ-ဟုလျှိုး။]

ဣတောပဋ္ဌာယ။ ။ ရွှေဘာဝနာနည်း၌လည်း “ပဇာနာတိ” ဟု ယောတော်မူ သောကြောင့် ဉာဏ်ပါရမည်သာ၊ သို့သော် ထိုဉာဏ်က (အသာသစသည်ကို သိရုံမျှ ဖြစ်၍) မဲဲယည်း၊ သဗ္ဗကာယ ပုဂ္ဂိုလံဝေဒီစသည်ဖြင့် လာသော ဘာဝနာနည်း ၌ကား အသာသ စသည်တို့၏ အစ အလယ် အဆုံးကို သိရမည်ဖြစ်၍ မဲဲယည်း၏၊ ထို့ကြောင့် “ဣတောပဋ္ဌာယ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။ အာရိဖြင့် တတိယနည်း၌ လာမည့် ကာယသင်္ခါရ ပဋိပဿပုဂ္ဂိုလံ၊ စတုတ္ထနည်း၌လာမည့် ပီတိ ပုဂ္ဂိုလံဝေဒနတို့ကိုဟူ။

(ထိုသို့ ဤ ဒုတိယနည်းမှစ၍ ဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်း စသည်တို့၌ အားထုတ်မှု၏ ပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) တတ္ထ-ထို ရှေ့နည်း၌၊ အသ္မာသာမိ၊ ပေ၊ ပဇာနာတိစွေဝ-ပဇာနာတိဟူ၍သာ၊ ဝတ္တမာနကာလဝသေန- ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [သဿဓာတ်နောက်က မိဝိဘတ်၏ ဟောနက်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို ရည်ရွယ်၍ဆိုသည်။] ပါဠိ-ပါဠိတော်ကို၊ ဝတ္တ-ဟောတော်မူ၍၊ ဣတော-ဤ ဒုတိယနည်းမှ၊ ပဋ္ဌာယံ၊ ကတ္တဗ္ဗဿ-ပြုထိုက်သော၊ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိနော-ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းအစရှိသော၊ အာကာရဿ- ကို၊ ဒဿနတ္ထိ- ၄၊ သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီတိ အာဒိနာ - သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ အနာဂတဝစနဝသေန-အနာဂတ်ဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပါဠိ-ကို၊ အာရောပိတာ-တင်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဿမ္ဘယံ၊ ပေ၊ သိက္ခတိ-ကား၊ ဩဠာရိကံ-ကြမ်းသော၊ ကာယသင်္ခါရံ-ကရဇကာယသည် ပြုစီရင်အပ်သော ထွက်ထက် ဝင်သက်ကို၊ ပဿန္တေန္တာပဋိပဿန္တေန္တာ-ငြိမ်းစေလျက်၊ နိရောဓေန္တာ-ချုပ်စေလျက်၊ ဝုပဿဓေ

ကာယသင်္ခါရံ။ ။ အဿာသပဿာသကို “ကာယသင်္ခါရံ” ဟု ခေါ်၏။ သောဟိစိတ္တသမုဋ္ဌာနောပိ သမာနော-ထွက်သက်ဝင်သက်သည် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ရသော်လည်း၊ ကာယပဋိပဒ္ဓုတ္တိတာယ တေန သင်္ခါရိယတီတိ ကာယသင်္ခါရောတိ ဝုစ္စတိ= ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော ကရဇကာယနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ရသောကြောင့် (ကရဇကာယရှိမှ ထွက်သက်ဝင်သက် ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်) ထိုကာယသည် ပြုစီရင်အပ်သည့်အတွက် “ ကာယသင်္ခါရံ” ဟု ခေါ်ရသည်။ “သင်္ခါရိယတေတိ သင်္ခါရော၊ ကာယေန+ သင်္ခါရော ကာယသင်္ခါရော” ဟု ပြု။ [“ကာယသင်္ခါရ ဝစိသင်္ခါရံ” ဟု လာသော “ကာယသင်္ခါရံ” ၏ အရပ်ကား စေတနာကိုကောက်ယူရ၏။ ထိုကို ဤနေရာ၌မလို။]

ပဿန္တေန္တာ၊ ပေ၊ ဝုပဿဓေန္တာ။ ။ နောက်နောက်ပုဒ်သည် ရှေးရှေးပုဒ်၏ အနက်ဖွင့်၊ ပပုဗ္ဗ သန္တု၊ ဓာတ်သည် ပဋိပဿ မှန်အနက်ဟောတည်း၊ ထို ပဋိပဿမှန်ဟူသည်လည်း (ပဋိပဿဗ္ဗိပဟာန် ဟူရာ၌ကဲ့သို့) ချုပ်စေခြင်းတည်း၊ ထို ချုပ်စေခြင်းဟူသည်လည်း တခါထည်း ပျော်သွားစေခြင်းမဟုတ်၊ သိမ်မွေ့သောအားဖြင့် ငြိမ်သက်စေခြင်းတည်း ဟု ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် “ဝုပဿဓေန္တာ” သာ လိုရင်းအနက်ဟု မှတ်။

ဋီကာ။ ။ ပစ္စိမံ ပစ္စိမံ ပဒံပုရိမဿ ပုရိမဿ အတ္ထဝဇနံ၊ တဿှာ ပဿမ္မနံနာမ ဝုပဿဓနံ၊ တဗ္ဗ-ထို ငြိမ်းခြင်းတို့လည်း၊ တထာပယောဂေ အသတိ-ထို ဘာဝနာအားထုတ်မှု ပယောဂမရှိလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ ဩဠာရိကဿ ကာယသင်္ခါရဿ-ဖြစ်ထိုက်သော ကြမ်းသော ထွက်သက် ဝင်သက်ကို၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ-ဘာဝနာအားထုတ်မှု ပယောဂသမ္ပတ္တိကြောင့်၊ အနုပ္ပါဒနံတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ [နဂိုရိက ခတ်ကြမ်းကြမ်း ဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက်များ မဖြစ်တော့ဘဲ ငြိမ်သက်သော ထွက်သက် ဝင်သက်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို “ ပဿမ္မန ” ဟု ဆိုလိုသည်။]

န္တော - အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်စေလျက်၊ အဿသိဿာမိ- ရှိက်ကဲ့၊ ပဿသိဿာမိ- ရှုအံ့၊ ဣတိ- သို့၊ သိက္ခတိ- နံ၊ ဝါ- ၃ ပါးသောသိက္ခာကို ကျင့်၏၊ တဏှ- ထို ဩဋ္ဌာရိတံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿန္တေန္တော အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ဝေ - ဤ ဆိုအပ်လတံသောနည်းဖြင့်၊ ဩဋ္ဌာရိက သုခုမတာစ - ကြမ်းကုန်သည်၏အဖြစ် သိမ်မွေ့ ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ပဿဒ္ဓိစ - ငြိမ်းပေ့ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- နံ၊ ဟိ - ချဲ့၊ ဣမဿဘိက္ခုနော - နံ၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ အပ္ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ- ကိုယ်စိတ်တို့ကို မသိမ်းဆည်းအပ်သေးရာအခါ၌၊ ကာယောစ- ကိုယ်သည်၎င်း၊ စိတ္တဉ္စ- စိတ်သည်၎င်း၊ သဒရထာ- ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ ဩဋ္ဌာရိကာ- ကြမ်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကာယစိတ္တာနံ- တို့၏၊ ဩဋ္ဌာရိကတ္ထေ- ကြမ်းကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ အဝူပသန္တေ- မငြိမ်သက်လသော်၊ အဿာသပဿာသာပိ - ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်လည်း၊ ဩဋ္ဌာရိကာ - နံသည်၊ ဟောန္တိ၊ [နောက်လာမည့် သုခုမအဿာသကိုထောက်၍ “ဩဋ္ဌာရိကာ” ဟု ဆိုသည်၊ ရှုရိုး ရှုစဉ်ထက် ထူး၍မကြမ်းပါ။] ဗလဝတရာ- သာ၍ အားရှိ ထုထဲကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ ပဝတ္တန္တိ၊ နာသိကာ- နှာခေါင်းသည်၊ နပ္ပဟောတိ- မလောက်၊ ဝါ- မဆန့်၊ မုခေန- ပါးစပ်ဖြင့်၊ အဿသန္တောပိ- ရှိက်လျက်၎င်း၊ ပဿသန္တောပိ- ရှုလျက်၎င်း၊ တိဋ္ဌတိ- တည်ရ၏၊ ပန- အနွယ်ကား၊ ယဒါ၊ အဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ကာယောပိ- သည်၎င်း၊ စိတ္တဗ္ဗိ- သည်၎င်း၊ ပရိဂ္ဂဟိတာ- သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- နံ၊ တဒါ၊ တေ- ထို ထွက်သက် ဝင်သက်

အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ အနာရဗ္ဗကာလေ- အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားမထုတ်ရာကာလ၌၊ တတောဝေ- ထိုသို့ အားမထုတ်ခြင်းကြောင့်ပင်၊ ကာယစိတ္တာနံပိ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ - ခန္ဓာကိုယ်နှင့် စိတ်တို့ကိုလည်း တာဝနာဖြင့် မသိမ်းဆည်းအပ်ရာကာလ၌၊ မှန်၏- “နိသီဒတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံကာယံ ပဏီဓာယ” ပါဠိဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ကို သိမ်းဆည်းထားရကြောင်း ပြ၏၊ “ ပရိမုခေသတိ” ဥပဋ္ဌပေတွာ ” ပါဠိဖြင့် စိတ်ကို သိမ်းဆည်း ထားရကြောင်း ပြသည်။

ကာယော၊ ဝေ၊ ဩဋ္ဌာရိကာ။ ။ ကာယောတိ- ကရဇကာယော (ဤခန္ဓာကိုယ်ကို “ကရဇကာယ” ဟု ခေါ်သည်။) သဒရထာတိ- သပရိဋ္ဌာဟာ၊ သာစ နေသံ သဒရထတာ- ထို ကိုယ်စိတ်၏ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ရခြင်းသည်လည်း၊ ဝရုတာဝေနပိယလေးလံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ကဲ့သို့၊ ဩဋ္ဌာရိကတာယ အဝိနာဘာပိနိ- ကြမ်းတန်းသည်၏ အဖြစ်နှင့် မကင်း၊ ဣတိ အဉ္စဟ- ဩဋ္ဌာရိကတာဟိ၊ ဗလဝတရာတိ - သဗဟလာ၊ ထူလာ။

တို့သည်။ သန္တာ - ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ - အထူးသဖြင့် ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ တေသု - ထို ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်။ ဝူပသန္တေသု - ငြိမ်သက်ကုန်လသော်၊ အသာသပသာသာ - တို့သည်။ သုခုမာ - ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ ပဝတ္တန္တိ၊ အတ္ထိနုခေါ- ရှိကုန်လေသလော၊ နတ္ထိနုခေါ- မရှိကုန်လေသလော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တာ - စိစစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။

သေယျထာပိ- ကား၊ ပုရိသဿ-၏၊ [အသာသပသာသာသ၌စပ်။] ဝါ- သည်၊ [ဌိတဿ ၌စပ်။] ဓာဝိတ္တာ- ပြေးပြီး၍ သော်၎င်း၊ ပဗ္ဗတာ- မှ၊ ဩရောဟိတ္တာ- ဆင်းပြီး၍သော်၎င်း၊ မဟာဘာရံ - ကြီးစွာသော ဝန်ထုပ်ကို၊ သီသတော-မှ၊ ဩရောပေတွာဝါ - ချပြီး၍သော်၎င်း၊ ဌိတဿ - တည်နေစဉ်၊ ဝါ- သော၊ (ပုရိသဿ- ၏) ဩဠာရိကော - ကြမ်းကုန်သော၊ အသာသ ပသာသာ, ဟောန္တိ- န်၏၊ နာသိကာ နပ္ပဟောတိ၊ မုခေန အသာသန္တောပိ ပဿသန္တောပိ တိဋ္ဌတိ၊ ပန- အန္တယကား၊ ယဒါ, သေ (သော)- ဤယောက်ျားသည်၊ တံ ပရိဿမံ - ထို ပင်ပန်းခြင်းကို၊ ဝိနောဒေတွာ - ပယ်ဖျောက်ပြီး၍၊ နုတ္တာစ- ရေချိုးပြီး၍၎င်း၊ ပိဝိတ္တာစ- ရေသောက်ပြီး၍၎င်း၊ အလ္လသာဂုတ်- စိုစွပ်သော အဝတ်ကို၊ ဟဒယေ- ရင်ပတ်ပေါ်၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝါ- ထား၍၊ သီတာယ- ခြေသော၊ ဆာယာယ-၌၊ နိပန္နော- လျောင်းနေသည်၊ ဟောတိ၊ အထ- ၌၊ အဿ- ထို ယောက်ျား၏၊ တေအသာသပသာသာ - နဂိုရ်က ကြမ်းသော ထို ထွက်သက်ဝင်သက်တို့သည်။ သုခုမာ - သိမ်မွေ့ ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အတ္ထိနုခေါ- ရှိကုန်လေသလော၊ နတ္ထိ နုခေါ- မရှိကုန်လေသလော၊ ဣတိ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တာ, ဟောန္တိ (သေယျထာပိ)၊ ဝေမေဝ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ၊ ပေ၊ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ၊ တံ- ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု - အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)၊ အဿ (ဘိက္ခုနော) ပုဗ္ဗေ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ (အဟံ) ဩဠာရိကောဠာရိကော -

သန္တာ ဟောန္တိ။ ။ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို သိမ်းဆည်းထားသောကြောင့် အပြင်အာရုံသို့ မပြန်လွှင့်ရကား ငြိမ်သက်နေ၏၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်များသည် ကာယလဟုဟာ မုဒုဟာ ကမ္မဉ္စတာအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ငြိမ်သက်ကြ၏၊ စိတ္တဇရုပ် ငြိမ်သက်သည်နှင့်လျော်အောင် ကြွင်းသော တိဇရုပ်များလည်း ငြိမ်သက်ရကား ခန္ဓာကိုယ်တခုလုံးပင် ငြိမ်သက်၍နေလေသည်။ ထိုကာယ၌ရှိသော အသာသပသာသာတို့လည်း ငြိမ်သက်ကုန်ရကား အစဉ်အတိုင်း သိမ်မွေ့ အလွန်သိမ်မွေ့ အလွန်အလွန်သိမ်မွေ့ ကြလေသည်။

ကြမ်းကုန်ကြမ်းကုန်သော၊ ကာယသင်္ခါရေ-တို့ကို၊ ပဿမေဋ္ဌဿာမိ-ငြိမ်းစေ
 အံ့၊ ဣတိ၊ အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ - အစစွာ
 နှလုံးသွင်းခြင်း၊ ကောင်းစွာအထပ်ထပ် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ စိတ်၌ထားခြင်း၊
 ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ ပန - အနွယ်ကား၊ ပရိဂ္ဂဟိတ
 ကာလေ (အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ) အတ္ထိ-န၏၊
 တထာ (တထွာ)-ကြောင့်၊ (ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ပေဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တာ
 ဟောဋ္ဌိ၊)

[နိဂုံးကို ပြလို၍ “တေနဿ” စသည်မိန့်၊] တေန - ကြောင့်၊ အဿ
 (ဘိက္ခုနော)-၏၊ အပရိဂ္ဂဟိတကာလတော- ထက်၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ-၌၊
 ကာယသင်္ခါရေ - သည်၊ သုခုမော - သိမ်မွေ့သည်၊ ဟောတိ၊ [သာဓကကို
 ပြလို၍ “တေနာဟု” စသည်မိန့်၊] တေန ပေါရာဏာ၊ သာရဒ္ဓေ၊ ပေသမ္ပဝတ္တ
 တီတံ - ဟူ၍၊ အာဟု - နိဗ္ဗိ၊ [ကာယေ - ကရဏောယသည်၎င်း၊ စိတ္တေစ -
 စိတ်သည်၎င်း၊ သာရဒ္ဓေ - ကိလေသာအပူနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (သတိ)၊ အဓိ
 မတ္တိ(အဓိမတ္တော)-လွန်ကဲသော၊ (ကာယသင်္ခါရေ-သည်)၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊
 (တနည်း) (ကာယသင်္ခါရေ - သည်)၊ အဓိမတ္တိ - လွန်လွန်ကဲကဲ၊ ပဝတ္တတိ၊
 ကာယမိ-သည်၎င်း၊ (စိတ္တေစ- သည်၎င်း)၊ အသာရဒ္ဓမိ- ကိလေသာအပူနှင့်
 တကွ မဖြစ်လသော်၊ သုခုမံ (သုခုမော)-သိမ်မွေ့သော၊ (ကာယသင်္ခါရေ-
 သည်)၊ သမ္ပဝတ္တတိ- ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်၏၊ (တနည်း) ကာယ
 သင်္ခါရေ၊ သုခုမံ-သိမ်မွေ့စွာ၊ သမ္ပဝတ္တတိ။]

အာဘောဂ၊ ပေ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ။ ။ ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေမည် - ဟု ပဌမ
 ဆင်ခြင်မှုသည် အာဘောဂ၊ ကောင်းစွာ အတန်တန် စိတ်ကိုဆောင်မှု (အထပ်ထပ်
 ဆင်ခြင်မှု) သည် သမန္နာဟာရ၊ ထိုကဲ့သို့ ငြိမ်းစေမည်ဟူသော သဘောကိုပင် စိတ်၌
 ထားမှု (နှလုံးသွင်းမှု) သည် မနသိကာရ၊ ငြိမ်းစေအံ့ ဟု ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်မှုသည်
 ပစ္စဝေက္ခဏာမည်၏-ဟု ဋီကာစွင့်သည်။

ဓာရဒ္ဓမ္မ။ ။ သံ+အာ ဝုဗ္ဗ ရာဇာဓာတ်သည် ဟိံသာ (ညှဉ်းဆဲခြင်း) အနက်ကို
 ဟော၏၊ မိမိကိုးရာသတ္တုကို ညှဉ်းဆဲတတ်သောကြောင့် ပုလောင်ခြင်းကို “အာရ
 ဒ္ဓ”ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် “သာရဒ္ဓေတိ- သံဒရထေ၊ သပရိဂ္ဂာဟေ”ဟု စွင့်သည်။
 [“အသာရဒ္ဓမိ ကာယမိ”၌လည်း စိတ္တေဝုဗ္ဗိကို ဆောင်ယူ၍ အနက်ပေးပါ။]

အဓိမတ္တိ။ ။ ပလံဝံ ဩဋ္ဌာရိတံ၊ ကာယသင်္ခါရေကို ငဲ့၍ “အဓိမတ္တော”ဟု ဆိုသင့်
 သော်လည်း လိင်္ဂပဏ္ဍာသနည်းအားဖြင့် “အဓိမတ္တိ”ဟု နပုလိန်ဆိုသည်၊ တနည်း-
 အဓိမတ္တိကို ပဝတ္တတိ၏ ကြိယာဝိသေသန ဟု ကြိ၊ [ကြိယာဝိသေသနမှန်လျှင် နပုလိန်
 ခုတ်ယူသော ဘုရား၏။] သုခုမံ၌လည်း ဤသို့ ၊ နည်း ရနိုင်သည်။

ပရိဂ္ဂဟေဝိ-ကာယစိတ္တတို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာ အခါ၌လည်း၊ (ကာယသင်္ခါရော) ဩဋ္ဌာရိကော- ကြမ်းသေး၏ [“ကာယသင်္ခါရော”ကို နေခံနေခံ ဝါကျများ ၌လည်း ထည့်၍ပေးပါ။] ပဌမဇ္ဈာနူပစာရေ - ပဌမဇ္ဈာန်၏ ဥပစာရခဏ၌၊ သုခုမော - သိမ်မွေ့၏၊ တသ္မိမ္ဗိ - ထို ပဌမဇ္ဈာန်၏ ဥပစာရခဏ၌လည်း၊ ဩဋ္ဌာရိကော- ၏၊ ပဌမဇ္ဈာနေ - ပဌမဇ္ဈာန်၌၊ သုခုမော- ၏၊ ပဌမဇ္ဈာနေစ - ၌၌၊ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေစ - ၌၌၊ ဩဋ္ဌာရိကော - ၏၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေ-၌၊ သုခုမော- ၏၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေ- ၌၌၊ တတိယဇ္ဈာနူပစာရေစ-၌၌၊ ဩဋ္ဌာရိကော၊ တတိယဇ္ဈာနေ-၌၊ သုခုမော၊ တတိယဇ္ဈာနေစ-၌၌၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနူပစာရေစ-၌၌၊ ဩဋ္ဌာရိကော၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ-၌၊ အတိသုခုမော - အလွန်သိမ်မွေ့၏၊ ဝါ - သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို လွန်သွား၏၊ အပ္ပဝတ္တိမေဝ - မဖြစ်ခြင်းသို့သာ၊ ပါပုဏာတိ - ရောက်တော့၏၊ ဣဒံ - ဤ

ပရိဂ္ဂဟေဝိ ဩဋ္ဌာရိကော ။ ။ ရှေ့၌ “အပရိဂ္ဂဟိတကာလဝယ် ရှိုက်သက်ရှူသက်တို့ ဩဋ္ဌာရိကဖြစ်၍၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလဝယ် သုခုမဖြစ်ကြ၏”ဟု ဆိုခဲ့၏။ ဤ၌ “ပရိဂ္ဂဟေဝိ ဩဋ္ဌာရိကော”ဟု ဆိုပြန်သောကြောင့် “ဩဋ္ဌာရိက-သုခုမ”အမည်သည် အချင်းချင်း ထောက်ဆ၍ ရအပ်သော အမည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် “ဩဋ္ဌာရိက”ဟု ဆိုရာ၌ “အထူးကြမ်းတန်းသည်”ဟု မမှတ်ရ။ နေခံနေခံ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရာအခါကို ထောက်ဆ၍ ရှေးရှေး အားမထုတ်မီ၌၊ အားထုတ်စဉ်၌၊ “ဩဋ္ဌာရိကဟု ဆိုသည်”ဟု မှတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်စဉ် အရှူအရှိုက်ကိုနဂိုရ်ရှူမြိ ရှိုက်မြိအတိုင်းသာ ဖြစ်စေရမည်။ “တမင်လာကြမ်းတန်းလာအောင် ပြုပြင်၍မရှူ မရှိုက်ရ” ဟု မှတ်ပါ။

မှတ်ချက်။ ။ ရှေးပါဠိတော်နိဿယတို့၌ “ဩဋ္ဌာရိကံ-အရှူအရှိုက် ပြင်းသဖြင့် ရုံ့ရင်းသော” ဟု အနက် ပေးကြ၏။ ထို အနက်ပေးပုံသည် သန္တောစေဝ အဖွင့်၌ “အားထုတ်စအခါမှစ၍ သိမ်မွေ့၏” ဟူသောစကားနှင့် ဆန့်ကျင်၏။ ထို့ကြောင့် “ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်စဉ် တမင်လာပြင်းအောင် ရှူရှိုက်ရမည်”ဟု မမှတ်ရ။

ပဌမ၊ ဝေ၊ ပစေ၊ ရေစ။ ။ ပဌမဇ္ဈာန်အခိုက်၌ ဈာန်နှင့်ထျဉ်သော သမာဓိစိတ်ထက် ဒုတိယဇ္ဈာန်စိတ်သို့ ရောက်မီ ရေဥပစာရခဏ၌ ကာမာဝစရသမာဓိ စိတ်သည် ပို၍ မထက်သေး၊ ကိလေသာနိဝရဏတို့မှ ဝေးကွာပုံချင်း တူနေသေး၏။ သို့အတွက် ထိုစိတ် ၂ မျိုးကြောင့်ဖြစ်သော ထွက်သက်ဝင်သက်ကို ဩဋ္ဌာရိကချင်း ထပ်တူဆိုထားသည်။ နေခံကာန်နှင့် ဥပစာရတို့၌လည်း နည်းတူ။

အတိသုခုမော ။ ။ အညတ္တ လတ္တံမာနော ကာယသင်္ခါရော - ရှေ့ဈာန်၌၌၊ ရှေ့ဈာန်၏ဥပစာတို့၌၌ ရအပ်သော ကာယသင်္ခါရသည်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ-၌၊ အတိတ္တန္တသုခုမော-သုခုမအဖြစ်ကိုပင် လွန်သွား၏။ [အတိကို “အတိတ္တန္တ”ဟု ဖွင့်၏။ သုခုမအဖြစ်ပင် မရှိတော့-ဟုလို့၊ ထို့ကြောင့် “အပ္ပဝတ္တိမေဝ ပါပုဏာတိ” ဟု မိန့်သည်။]

ဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ - မဇ္ဈိမဘာဏကထေရ် တို့၏ ဝါဒမှ ရှေးဥျားစွာ၊ ဒီဃ ဘာဏက သံယုတ္တဘာဏကနံ - ဒီဃနိကာယ်ကို ရွတ်အံ့ကုန်သော ထေရ်၊ သံယုတ္တနိကာယ်ကို ရွတ်အံ့ကုန်သော ထေရ်တို့၏၊ မတံ- အလိုတည်း၊ ပန- ဝါဒ နှစ်ရကား၊ မဇ္ဈိမဘာဏက - မဇ္ဈိမနိကာယ်ကို ရွတ်အံ့ကုန်သော ထေရ်တို့သည်၊ ဝါ - မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင် ထေရ်တို့သည်၊ ပဌမဇ္ဈာနေ- ဌ၊ ဩဠာရိကော၊ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေး-ဌ၊ သုခုမော- ၏၊ ဣတိဝေ- ဌာသို့ အစ ရှိသည်ဖြင့်၊ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနတော- အောက်အေခံ့ဈာန်ထက်၊ ဥပရူပရိ ဇ္ဈာနူပစာရေပိ - အထက်အထက်ဈာန်၏ ဥပစာရအဏ္ဍလည်း၊ သုခုမတရိ- သာရွှ်သိမ်မွေ့ သည်၏ အဖြစ်ကို၊ (ဘာဝပူဇာန)၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ ပန - ဆက်၊ သဗ္ဗေသံယေဝ-အလုံးစုံသော ထေရ် တို့၏ပင်၊ (ဒီဃ၊ သံယုတ္တ၊ မဇ္ဈိမဘာဏ က ထေရ်တို့၏ပင်)၊ မတေန - အလိုအားဖြင့်၊ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ- ဌ၊ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရေ- ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ- ဌ၊ ပဋိပ္ပဿန္တတိ - ငြိမ်၏၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ - ဌ၊ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရေ-

မဇ္ဈိမ၊ ပေ၊ ဣစ္ဆန္တိ။ ။မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင် ထေရ်တို့သည် “ပဌမဇ္ဈာန်အနိဂ်ဌ အသာသ ပဿာသတို့ ဩဠာရိကဖြစ်၍ ဒုတိယဈာန်၏ ဥပစာအနိဂ်ဌ သုခုမဖြစ်၏” ဟု ဆိုရာ၌ သမာပတ်ရှစ်ပါးလုံး ရပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ တပါးပြီးတပါး ဆက်၍ဆက်၍ ဝင်စားရာကာလကို၎င်း၊ တထိုင်တည်းဖြင့် သမာပတ်ရှစ်ပါးကို ဆက်၍ရသော ပုဂ္ဂိုလ် ကို၎င်း ရည်ရွယ်၍ဆိုကြသည်။ ထိုသို့ ဝင်စားရာဝယ် တဆင့်ထက် တဆင့် သိမ်မွေ့ သွားကောင်း ရှေ့ဈာန်ခဏထက် နောက်ဈာန်၏ ဥပစာခဏ၌ သာရွှ် သိမ်မွေ့၏။

တနည်း။ ။ “ဒုတိယဈာန်ပစာရေ” ဟူရာ၌ ဒုတိယဈာန်ဇောနှင့် တဆက်တည်း နေသောပရိကပ်၊ ဥပစာ၊ အနုသံဇောတို့ကို ရည်ရွယ်၍ဆိုကြသည်။ ထို ဥပစာအနိဂ် ဌကားဒုတိယဈာန်အနိဂ်နှင့် သဘောတူပင်ဖြစ်၍ ပဌမဇ္ဈာန်အနိဂ်ထက်ပို၍ သိမ်မွေ့စရာ ရှိပေသည်။ ဤနည်းအတိုင်းယူလျှင် ဒီဃ - သံယုတ္တဘာဏကတို့၏ ဝါဒနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်စရာမရှိ၊ ဘာကြောင့်နည်း-ထို ဘာဏကထေရ်တို့က (ကောဝဇ္ဇန- မနောဋ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း တခုထည်းဖြင့်ပြီးသော) ဈာန်ဝိထိ တဝိထိမှာပါသော ဥပစာကို မရည်ရွယ်ကြ၊ ဈာန်မရမီ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော ဥပစာခဏကို ရည်ရွယ်ကြသောကြောင့် တည်း။ [ဋီကာ။]

ဗဒီသုပစာ။ ။အပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည် ထိုကာလ၌ပင် ချုပ်ခလပြီ၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ ကာယသင်္ခါရကား နောက်ထပ်ဖြစ်သော ကာယ သင်္ခါရတည်း၊ သို့သော် ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် တူနေသောကြောင့် သဒီသုပစာ (ကေသန္တာန နည်း) အားဖြင့် “အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ပဋိပ္ပဿန္တတိ-အပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည် ပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ ငြိမ်း၏” ဟု ဆိုထားသည်။ [အပရိဂ္ဂဟိတ၊ ပေ၊ ဣဒံ သဒီသသန္တာနတာယ ဝုတ္တံ။]

သည်၊ ပဌမဇ္ဈာနူပစာရေ - ဌ၊ ပေ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနူပစာရေ - ဌ၊ ပဝတ္ထကာယသင်္ခါရေ-သည်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ- ဌ၊ ပရိပ္ပဿန္တတိ- န၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ - ဝိပဿနာမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဒ္ဓေ - သော၊) သမထေ- သမထ၌၊ နယော-သိကြောင်းနည်းတည်း။

ပန - ကား၊ ဝိပဿနာယံ - ဝိပဿနာနည်း၌၊ အပရိဂ္ဂဟေ- မဟာဘုတ်တို့ကို မသိမ်းဆည်းအပ်သေးရာအခါ၌၊ ပဝတ္ထော- သော၊ ကာယသင်္ခါရေ-သည်၊ ဩဋ္ဌာရိကော-၏၊ မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ-မဟာဘုတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော - န၊ [မဟာဘုတ်ကို၍ သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်ဆိုသည်၊ ဥပါဒါရုပ်ကို၍ သိမ်းဆည်းလျှင် “ ဥပါဒါရူပ ပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော ” ဟု ဆိုရမည်။] သောဝိ - ထို ကာယသင်္ခါရသည်လည်း၊ ဩဋ္ဌာရိကော-၏၊ ဥပါဒါရူပ ပရိဂ္ဂဟေ-၌၊ သုခုမော-၏၊ သောဝိ-ထို ကာယသင်္ခါရသည်လည်း၊ ဩဋ္ဌာရိကော - န၊ သကလရူပ ပရိဂ္ဂဟေ - အလုံးစုံသော မဟာဘုတ်ရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောဝိ-ထို ကာယသင်္ခါရသည်လည်း၊ ဩဋ္ဌာရိကော - န၊ အရူပ ပရိဂ္ဂဟေ - နာမ်တရားတို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောဝိ (ကာယသင်္ခါရေ) ဩဋ္ဌာရိကော၊ ရူပါရူပ ပရိဂ္ဂဟေ-ရုပ် နာမ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောဝိ (ကာယသင်္ခါရေ) ဩဋ္ဌာရိကော၊ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟေ-ရုပ် နာမ်တို့၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သော (ကာယသင်္ခါရေ)ဩဋ္ဌာရိကော၊ သပ္ပတ္တယနာမရူပ ပရိဂ္ဂဟေ-အကြောင်းနှင့် တက္ကဖြစ်သော နာမ် ရုပ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောဝိ (ကာယသင်္ခါရေ)ဩဋ္ဌာရိကော၊ လက္ခဏာရမဏိကဝိပဿနာယ-အနိစ္စတာစသောလက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသောဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောဝိ(ကာယသင်္ခါရေ)ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာယ-အားနည်းသော ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဩဋ္ဌာရိကော၊ ဗလဝ ဝိပဿနာယ - အားရှိသောဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ တတ္ထ-ထိုဝိပဿနာနည်း၌၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးသမထ

လက္ခဏာရမဏိကာယ။ ။ ကလာပသမ္ပဿနနည်းအားဖြင့် တေဘူမတသင်္ခါရအပေါင်းကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် အာရုံပြုသော ဝိပဿနာကို “ လက္ခဏာရမဏိကာ ” ဟု ဆိုသည်။ [လက္ခဏာရမဏိကာတိ ကလာပသမ္ပဿနံအာဟာ။] နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာမှစ၍ ဗလဝဝိပဿနာဖြစ်၏။ ထိုမရောက်မီ သမ္ပဿန၊ ဥဒယဗ္ဗယ၊ ဘင်္ဂ၊ ဘယ၊ အာဒိနဝါနုပဿနာကို ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ - ဟု ဆိုသည်။ [နိဗ္ဗိဒါနုပဿနတော ပဋ္ဌာယဗလဝဝိပဿနာ၊ တတော၌ ဩရံ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ။]

နည်း၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပုရိမဿ ပုရိမဿ-ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရ၏၊ ပစ္စိမေန ပစ္စိမေန-နောက် နောက်ဖြစ်သော သိမ်းဆည်းမှုကြောင့်၊ ပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ [“ တကြေဝံ၊ ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗာ ” ဟူသော မူလစကားကို နိဂုံးအုပ်လို၍ ဝေမေတ္တ စသည်မိန့်။] ဝေ- ဤသို့၊ ဝါ- ဤဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်၊ ဣ- ဤ သြဋ္ဌာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ သြဋ္ဌာရိကသုခုမတာစ၊ ပဿဒ္ဓိစ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊

ပန-ဆက်၊ ပရိသန္တိဒါယံ - ၌၊ အဿ - ထို သြဋ္ဌာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ အစရှိသော စကားရပ်၏၊ စောဒနာ သောနောဟိ-စောဒနသောနောတို့နှင့်၊ ဝါ-အမေး အဖြေတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- ကွ၊ ဝေ - ဤ ဆိုအပ်လတံသော နည်းဖြင့်၊ အတ္ထော-ကို၊(ဓမ္မသေနာပတိနာ)၊ ဝုတ္ထော-ပြီ၊(ကို)၊ [“ ကထံ ပဿန္တယံမှ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာတိ ” တိုင်အောင် စကားရပ်သည် ပရိသန္တိဒါယံ ပါဠိ တော်တည်း။] ကထံ-အဘယ်အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ကာယ သင်္ခါရံ - ကို၊ ပဿန္တယံ-ငြိမ်းစေလျက်၊ အဿသိဿာမိ-အံ့၊ပေ၊ ပဿ သိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ၊ သိက္ခတိ - နည်း၊ ကာယသင်္ခါရာ-တို့သည်၊ ကတမေ- တို့နည်း၊ ဒီဃံ အဿာသာ - ဒီဃံ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ထွက်သက် ဟုကုန်သော၊(တနည်း)၊ ဒီဃံ-ရှည်စွာ၊ အဿာသာ- ရှိုက်ခြင်းဟုကုန်သော၊ ကာယိကာ-ရူပကာယ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ [ရူပကာယေ+ဘဝါ၊] ဧတေဓမ္မာ- ဤတရားတို့သည်၊ ကာယပုဗ္ဗဗဒ္ဓါ-ကိုယ်၌ စပ်ကုန်သည်၊ [ကာယသန္တိသိတာ၊] (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်) ကာယသင်္ခါရာ-တို့တည်း၊ [ဤစကားဖြင့် ကာယ သင်္ခါရ၏သရုပ်ကိုပြု၏] တေကာယသင်္ခါရေ-တို့ကို၊ ပဿမေန္တော-စေလျက်၊ နိရောဓေန္တော - လျက်၊ ဂူပသမေန္တော - အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်စေလျက်၊ သိက္ခတိ - ၏၊ ဒီဃံပဿာသာ - ဒီဃံ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ဝင်သက်

ပုဗ္ဗ ဝုတ္တနယေန ။ ။ အပရိဂ္ဂဟိဘကာလေတိ အာဒိနာ သမထေနယေ ဝုတ္တ နယေန-အရိဂ္ဂဟေ ပဝတ္ထော ကာယသင်္ခါရော မတာဘူတပရိဂ္ဂဟေ ဝဋ်ပဿန္တတိတိ အာဒိနာ ဝိပဿနာနယေဝိ ပရိပဿဒ္ဓိ ယောဇေတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကတမေ ကာယသင်္ခါရာ ။ “ ကထံ၊ပေ၊ သိက္ခတိ ” ဝါကျဖြင့် “ အဘယ်အပြား အားဖြင့် ကာယသင်္ခါရ ငြိမ်းသနည်း၊ အဘယ်နည်းဖြင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ခြင်း ဖြစ်သနည်း ” ဟု ပစ္စာထုတ်ပြီးလျှင် ကာယသင်္ခါရတို့ကို သရုပ်သကောင်အားဖြင့်၎င်း၊ သြဋ္ဌာရိက သုခုမအားဖြင့်၎င်း၊ ဝူပသမအားဖြင့်၎င်း၊ (ဣတိ ကိရစသော) အမေး အဖြေအားဖြင့်၎င်း ပြခြင်းငှါ “ ကတမေ ကာယသင်္ခါရာ ” စသည်ကို မိန့်သည်။

ဟူကုန်သော၊(တနည်း)ဒီဆံ-စွာ၊ ပဿာသာ- ရှုခြင်းဟူကုန်သော၊ ကာယိ
 ကာ-န်သော၊ စေတဓမ္မာ - တို့သည်၊ [ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ပေ၊ သိက္ခတိ - တို့ကို
 ဖော်၍ ပေးပါး၊] ရသံ အဿာသာ - ရသံ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော
 ထွက်သက် ဟူကုန်သော၊ (တနည်း) ရသံ - တို့စွာ၊ အဿာသာ - ရှိကခြင်း
 ဟူကုန်သော၊ပေ၊ရသံပဿာသာ-န်သော၊(တနည်း)ရသံ-စွာ၊ပဿာသာ-
 န်သော၊ပေ၊သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒိ အဿာသာ - အလုံးစုံသော ထွက်သက်
 အပေါင်း၏ အစ အလယ် အဆုံးကို အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသော
 ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထွက်သက် ဟူကုန်သော ၊ ပေ ၊ သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒိ
 ပဿာသာ - အလုံးစုံသော ဝင်သက် အပေါင်း၏ အစ အလယ် အဆုံးကို
 အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝင်သက်ဟူကုန်
 သော၊ ကာယိကာ-ကုန်သော၊ပေ၊ဝုပသမေဓန္တော-လျက်၊ သိက္ခတိ။

ယထာဂ္ဂပေတိ - အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ကာယသင်္ခါရေဟိ-
 ကြမ်းသော ကာယသင်္ခါရ တို့ဖြင့်၊ [ဩဠာရိကေယိ ကာယသင်္ခါရေဟိ၊]
 ကာယဿ-ကရဇကာယ၏၊ယာအာနမနာ-အကြင်ရှေးရှုထွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊
 ဝါ-အကြင် ရွေ့သို့ထွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ယာ) ဝိနမနာ- အကြင် အသီးအသီး
 ဘေးသို့ ထွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ယာ)သန္ဓမနာ - အကြင် ပတ်ပတ်လည် ထွတ်
 ခြင်းသည်၎င်း၊ ဝါ-အကြင် ကောင်းစွာထွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊(ယာ)ပဏမနာ-
 အကြင် နေခံသို့ ထွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊(ယာ) ဣဇ္ဇနာ-အကြင် ရွေ့သို့ လှုပ်ခြင်း

ဝဿဓန္တေန္တော ။ ။ ဩဠာရိကောဠာရိကံ ပဿမ္ပေန္တော၊ ဝေသပဒဒ္ဓယံ
 (နိရောဓဓန္တော ဝုပသမေဓန္တော ၂ ပါး) တဿေဝ ဝေဝဒနံ၊ ဩဠာရိကံ ဟိ ကာယ
 သင်္ခါရံ အဝုပသန္တယဘာဝံ(ငြိမ်သက်ခြင်းသဘောမရှိသော ဩဠာရိက ကာယသင်္ခါရ
 ကို) သင်္ခိသီဒါပေန္တော (ငြိမ်သက်စွာတည်နေစေသော ယောဂီကို) ပဿမ္ပေန္တောတိ
 ဝုစ္စတိ၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓံ ပါပေန္တော (ထို ဩဠာရိကကာယသင်္ခါရကို နောက်တစ်
 မဖြစ်သောချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေသူကို) နိရောဓဓန္တောတိ၊ သုဂ္ဂုယန္တယဘာဝံ နယ
 ဓန္တော (ကို) ဝုပသမေဓန္တောတိ(ဝုစ္စတိ) ။

အာနမနာဓေညံ။ ။ အာနမနာတိ-အဘိမုခေန ကာယဿ နမနာ၊ ဝိနမနာတိ-
 ဝိသိုဝိသို ပဿတော နမနာ၊ သန္ဓမနာတိ-သမန္တတော သုဂ္ဂု၊ဝါ နမနာ၊ ပဏမနာတိ-
 ပစ္စတော နမနာ၊ ဣဇ္ဇနာဒီနိ အာနမနာဒီနိ ဝေဝစနာနိ၊ အဓိမတ္တဒီနိဝါ အဘိမုခ
 စလနာဒီနိ အာနမနာဒယော၊ မဇ္ဇာနိ ဣဇ္ဇနာဒယော။ [ပုဗ္ဗမနည်းအလို အာနမနာ
 စသည်နှင့် ဣဇ္ဇနာစသည်တို့သည် အနက်တူ၏၊ ဒုတိယနည်းအလို အာနမနာစသည်က
 နေရာရွေ့အောင် လှန်ကဲသော လှုပ်ရှားခြင်း စသည်ဖြစ်၍ ၊ ဣဇ္ဇနာ စသည်က နေရာ
 မရွေ့ဘဲ သိပ်မွေ့သောလှုပ်ရှားခြင်း စသည်အားဖြင့် ထူးခြား၏။]

သည်၎င်း၊(ယာ)ဖန္ဒနာ-အကြင် ဘေးသို့ လှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊(ယာ)စလနာ-
 အကြင် ပတ်ပတ်လည် လှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ယာ)ကမ္မနာ-အကြင် နောက်သို့
 လှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ (တထာရူပံ-သော၊ တေသံ အာနမနာဒိနံ-ထို
 အာနမန အစရှိသည်တို့၏၊ ကာရဏဘူတံ - အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော)
 ကာယသင်္ခါရံ-ကြမ်းသောကာယသင်္ခါရကို၊ ပဿန္တယံ-ပြင်သက်စေလျက်၊
 အဿသိသာမိ-ရှိုက်အံ့၊ ဣတိ သိက္ခတိ၊ ကာယသင်္ခါရံ - ကို၊ ပဿန္တယံ၊
 ပဿသိသာမိ-ရှူအံ့၊ ဣတိ သိက္ခတိ၊ ယထာရူပေဟိ- နံသော၊ ကာယသင်္ခါ
 ရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကာယဿ-၏၊ ယာ နအာနမနာ-အကြင် ရွှေ့သို့ မညွတ်ခြင်း
 သည်၎င်း၊(ယာ) နဝိနမနာ- အကြင် အသီးအသီး ဘေးသို့ မညွတ်ခြင်းသည်
 ၎င်း၊ (ယာ) န သန္တမနာ-သည်၎င်း၊ (ယာ) န ပဏမနာ- သည်၎င်း၊ (ယာ)
 အနိဂ္ဂနာ- အကြင် ရွှေ့သို့ မလှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ယာ)အဖန္ဒနာ-သည်၎င်း၊
 (ယာ) အစလနာ-သည်၎င်း၊ (ယာ)အကမ္မနာ-သည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊(တထာ
 ရူပံ-သော၊ တေသံ နာနမနာဒိနံ- ထို န အာနမန အစရှိသည်တို့၏၊ ကာရဏ
 ဘူတံ) သန္တံ၊ သုခုမံ၊ ကာယသင်္ခါရံ - ကို၊ ပဿန္တယံ-လျက်၊ပေ၊သိက္ခတိ။

ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ ကာယသင်္ခါရံ - သန္တံ သုခုမ
 ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရကို၊ ပဿန္တယံ-ပြင်သက်စေလျက်၊ အဿသိသာမိ-
 အံ့၊ ဣတိ- သို့၊ ကိရ သိက္ခတိ- အကယ်၍ကျင့်အံ့၊ ကာယသင်္ခါရံ ပဿန္တယံ၊

ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ ။ ။ တထာရူပံ အာနမနာဒိနံ ကာရဏဘူတံ ဩဠာ
 ရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဋိဂ္ဂဿမ္ပေန္တော၊ [ယထာရူပေဟိ-ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့်“တထာ
 ရူပံ”ဟု ထည့်သည်၊ကေဝုဏ်ထားခြင်းမှာ ကာယသင်္ခါရရင်း တူသောကြောင့် သာမည
 နိဗ္ဗေသနည်းအားဖြင့် ထားခြင်းတည်း။]

သန္တံ သုခုမံ ။ ။ ယထာရူပေဟိ ကာယသင်္ခါရေဟိ ကာယဿ အပရိဖန္ဒန
 ဟေတုဟိ အာနမနာဒယော နဟောန္တိ၊ တထာရူပံ ဒရထာဘာဝတော သန္တံ၊ အနော
 ဠာဓိကတာယ သုခုမံ၊ [ဤ၌လည်း ကေဝုဏ်ထားခြင်းမှာ သာမညနိဗ္ဗေသနည်းတည်း၊
 တနည်း-ရှေးရှေး သိပ်မွေ့ပြီး ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေပြီးနောက် အဆုံးသတ် ငြိမ်း
 စေရမည့် ကာယသင်္ခါရကို ရည်ရွယ်၍ “ကာယသင်္ခါရံ”ဟု ကေဝုဏ်ထားသည်။]

ဣတိ ကိရ ၊ ဧပ ၊ ဧဝံ သန္တေ ။ ။ ဣတိတိအာဒိ စောဒကဝစနံ (ဝုဠဟန္တိဝိ-
 တိုင်အောင် စောဒကဏ် စကား)၊ ဣတိတိ ပကာရတ္ထေ နိပါတော၊ ကိရာတိ- အရစ်
 သံသုစနေ၊ ဧဝံ စေတိ အတ္ထော (ဤ စွင့်အပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့် အလွန်သိပ်မွေ့
 သော အဿာသ ပဿာသကိုသော်မှ အကယ်၍ ငြိမ်းစေအံ့ - ဟု အနက်မှတ်)၊ ဧဝံ
 သန္တေတိ-ဧဝံ သတိ၊ တယာ ဝုတ္တာကာရေ လတ္တမာနေ- အသင် ဆိုအပ်တိုင်းသော
 အခြင်းအရာကို ရအပ်လျှင် (အလွန်သိပ်မွေ့ သော အဿာသကိုသော်မှငြိမ်းစေလျှင်) ။

ပဿသိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ၊ ကိရ သိက္ခတိ- အံ၊ ဧဝံသန္တေ - ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ-ထွက်သက် ဝင်သက် လေကို ရခြင်းကိုလည်း၊ [စသဒ္ဓါဖြင့် ထွက်သက်ဝင်သက် လေကို အာရုံပြုသော စိတ်ကို ဆည်းယူသည်။] ပဘာဝနာ- အပြားအားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်တော့သည် မဟုတ်လော၊ အဿာသပဿာသနဉ္စ - တို့ကိုလည်း၊ ပဘာဝနာ , န ဟောတိ- လော၊ အာနာပါနဿတိယာစ - အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော သတိကိုလည်း၊ ပေ၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿစ- အာနာပါနဿတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကိုလည်း၊ ပဘာဝနာ , န ဟောတိ - လော၊ တံ စ သမာပတ္တိံ - ထိုအာနာပါနဿတိသမာဓိဟူသော ဈာန်သမာပတ်ကိုလည်း၊ [“နံ” အနက် မရှိ။] ငဏှိတာ-တို့သည်၊ န သမာပဇ္ဇန္တိပိ-ဝင်လည်း မဝင်စားနိုင်ကုန်တော့သည် မဟုတ်လော၊ န ဝုဠဟန္တိပိ-ထို သမာပတ်မှ ထလည်း မထနိုင်ကုန်တော့သည် မဟုတ်ပါလော၊ (ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊) ဣတိ- ဤ ငါ ဆိုအပ်တိုင်းသော အပြားအားဖြင့်၊ ကာယသင်္ခါရ်-ကို၊ ပဿန္တယံ - လျက်၊ အဿသိဿာမိ၊ ပေ၊ ပဿသိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ၊ ကိရ သိက္ခတိ- အံ၊ ဧဝံ သန္တေ ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ ပဘာဝနာ , ဟေ တိ- ဖြစ်နိုင်၏။ အဿာသ ပဿာသနဉ္စ-

ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ ။ ။ ဝါတဿ ဥပလဒ္ဓိယာ၊ စသဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ “ထိုအဿာသ ပဿာသတို့ကို ငြိမ်းစေလိုရှိလျှင် အဿာသ ပဿာသကို အာရုံပြုသော စိတ်ကိုလည်း မဖြစ်စေနိုင်” ဟု ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။

အဿာသ ပဿာသနဉ္စ စသည်။ ။ ဩဋ္ဌာရိက အဿာသ စသည်ကို ငြိမ်းစေပြီးနောက် သုခုမအဿာသ စသည်ကို ငြိမ်းစေလိုရှိလျှင် အဿာသ စသည်ကိုဖြစ်စေခြင်းလည်း မဖြစ်နိုင်တော့၊ သို့ဖြစ်လျှင် အာနာပါနကို အာရုံပြုသောသတိကိုလည်း မဖြစ်စေနိုင်တော့၊ ထိုသတိနှင့်ယှဉ်သောသမာဓိလည်း မဖြစ်စေနိုင်တော့၊ ထိုအာနာပါနဿတိ သမာဓိဟူသော ဈာန်သမာပတ်ကို ပညာရှိတို့ ဝင်လည်း မဝင်စားနိုင်၊ ထိုမှ ထလည်း မထနိုင်တော့၊ ဤသို့လျှင် စောဒကဝုပ္ပိလ်သည် အဿာသစသည်တို့ လုံးဝမဖြစ်အောင် ငြိမ်းခြင်းကို “ပဿန္တန” ဟု ယူဆ၍ စောဒနာသည်။

နောက် ဣတိ ကိရ ။ ။ အခြေစကားတည်း၊ ကိရာတိ- ယဒီတိတေဿ အတ္ထေနိပါတော၊ ဣတိ ကိရ သိက္ခတိကို “မယာ ဝုတ္တာကာရေန ယဒိသိက္ခတိ-ပရိဟာရ်ဆရာ (ငါ) ဆိုတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကယ်၍ကျင့်အံ့” ဟု ဋီကာဖွင့်၏။

ဧဝံသန္တေ၊ ပေ၊ ပဘာဝနာ၊ ။ ဧဝံ ပဿန္တနေ သတိ၊ ယဒိပိ ဩဋ္ဌာရိကာ ကာယသင်္ခါရာ ပဋိပဿန္တန္တိ၊ သုခုမာ ပန အတ္ထေဝါတိ၊ အနုတ္တမေန ပရမသုခုမပ္ပတ္တဿ ဝသေန နိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ (ကြောင့်) အာနာပါနဿတိယာ , အာနာပါနဿတိ သမာဓိဿစ ဘာဝနာ ဣစ္ဆတေ။

တို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ တံစသမာပတ္တိ - ကိုလည်း၊ ပဏ္ဍိတာ - တို့သည်၊ သမာပတ္တိ - ဝင်လည်း ဝင်စားနိုင်ကုန်၏၊ ဝုဋ္ဌဟန္တိ - ထိုသမာပတ်မှ ထလည်းထနိုင်ကုန်၏။

ယထာ - အကြင် အကြင် ဆိုအပ်တိုင်းသော အစီအရင်ကို၊ ကထိဝိယ - အဘယ်ကဲ့သို့၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ - မှတ်ထိုက်သနည်း၊) သေယျထာပိ - ဥပမာမည်သည်ကား၊ ကံသေ - ကြေးခွက်ကို၊ အာကောဋိတေ - တီးခေါက်အပ်သော၊ ပဌမံ - စွာ၊ ဩဠာရိကာ - ကြမ်းကုန်သော၊ သဒ္ဓါ - အသံတို့သည်၊ ပဝတ္တန္တိ - နံ၏၊ ဩဠာရိကာနံ - တို့၏၊ နိမိတ္တံ (နိမိတ္တဿ) - အာရုံနိမိတ်၏၊ ဝါ - ကို၊ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ - ကောင်းစွာယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုမနသိကတတ္တာ - ကောင်းစွာစိတ်၌ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုပခာရိတတ္တာ - ကောင်းစွာဆောင်ထားမှတ်သားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဩဠာရိကေ - သော၊ သဒ္ဓေ - သည်၊ နိရုဇ္ဈေဝိ - ချုပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ အထ ပစ္စာ - ထိုမှ နော်၌၊ သုမကောသိမိဓမ္မေ ကုန်သော၊ သဒ္ဓါ - အသံတို့သည်၊ [ကြေးညည်းသံ၊ ကြေးဟီသံတို့သည်၊] ပဝတ္တန္တိ - နံ၏၊ သုမကောနံ - နံသော၊ သဒ္ဓါနံ - တို့၏၊ နိမိတ္တံ (နိမိတ္တဿ) - အသံဟူသောအာရုံနိမိတ်၏၊ ဝါ - ကို၊ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ - ကြောင့်၊ သုမနသိကတတ္တာ - ကြောင့်၊ သုပခာရိတတ္တာ - ကြောင့်၊ သုမကေ - သော၊ သဒ္ဓေ - သည်၊ နိရုဇ္ဈေဝိ - လည်း၊ အထပစ္စာ - ၌၊ သုမသဒ္ဓါနိမိတ္တာရမဏတာပိ - သိမ်မွေ့သော အသံနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ စိတ္တံ - သည်၊ ပဝတ္တတိ (သေယျထာပိ) - ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဝေဓေဝံ - ဤအတူ၊ [ပရိသန္တိဒါရေပပါဠိတော် ရင်း၌ "ဝေဓေဝံ" ဟု ရှိ၏၊] ပဌမံ ဩဠာရိကာ အသာသပဿာသာ ပဝတ္တန္တိ - နံ၏၊ ပေ၊ သုမ အသာသပဿာသာ နိမိတ္တာရမဏတာပိ - သိမ်မွေ့သော ထွက်သက်ဝင်သက် နိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ စိတ္တံ - သည်၊ ပိက္ခေပံ - ပျံလွင့်ခြင်းသို့၊ န ဝတ္တတိ၊ ဝေသန္တေ၊ ပေ၊ သမာပတ္တိဝိ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တိ -

ယထာ ကထိဝိယာတိ။ ။ ယထာဝုတ္တဝိခာနံ တံ ကထိဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ - (အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ရှိသော ထိုဖြစ်စေပုံကို အဘယ်သို့မှတ်ရမည်နည်း၊) အတ္ထိ ကိဉ္စိ တဒတ္ထသမ္ပင်္ဂါဒနေ ဩပမ္ပတိ အဓိပ္ပာယော = ထိုအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြီးစေခြင်း၌ တရုတ်ရာ ဥပမာရှိပါ၏လော - ဟုလျှို၊ ဣဒါနိ ဩပမ္ပံ ဒေသေတု သေယျထာပီတိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

ကံသေစသည်။ ။ ကံသေ - ကံသတာဇနော၊ နိမိတ္တန္တိ - နိမိတ္တဿ၊ [သုဂ္ဂဟိတတ္တာ စသည်၌ တွက်သမ္ပန်အနက်ကို ဟောရမည်ဖြစ်၍ နိမိတ္တံကို နိမိတ္တဿဟု ခွင့်သည်၊ သုဂ္ဂဟိတတ္တာစသည်ကို စိတ္တံ ပဝတ္တတိ၌စပ်။] သုမကော သဒ္ဓါတိ - ပါ၌ဖြင့်၊ အနုရဝေ (နောက်ထပ်အသံဖြစ်သော - ကြေးညည်းသံတို့ကို) အာဟ၊ ယေ - ယင်းကြေးညည်းသံတို့သည်၊ အပ္ပကာ - သေးငယ်ကုန်၏၊ အပ္ပတ္တောဟိ အယံ ကသဇ္ဈေ။

နံ၏။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္ထာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊) အသာသ ပဿာသာ - တို့သည်၊ ကာယော - ရုပ်ကလာပ် အပေါင်းဖြစ်၍ ကာယမည်၏။ ပေ[ဥပဋ္ဌာနံမှ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာတိတိုင်အောင် နိဿယကို ရွှေ့ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ- သို့၊ (“ပဋိသမ္ဘိဒါယံ အတ္ထော , ဝုတ္ထော - ပြီ ” ဟု ပြန်လှည့်၍စပ်၊ ဣတိတပုန်အကြေကြံ၊) [နိဂုံးကိုပြုလို၍ “အယံ တာဝေတ္ထ” စသည်မိန့်။] အယံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣ- ဤ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ ဘာဝနာ၌၊ တာဝ-ဒုတိယစတုက္ကစသည်တို့မှရှေးဥးစွာ၊ ကာယာနုပဿနာ ဝသေန-ကာယာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တဿ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ပဌမစတုက္ကဿ - ၏၊ အနုပုဗ္ဗပဒာဏ္ဏနာ - အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပုန်တို့၏ အဖွင့်တည်း။

ပန - ဆက်၊ ဣ - ဤ အာနာပါနဿတိ သမာဓိဘာဝနာ၌၊ ယသ္မာ၊ ဣဒေမေဝစတုက္ကံ - ဤ စတုက္ကကိုသာလျှင်၊ အာဒိကမ္ဘိကဿ - အစဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ ယှဉ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန- ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန - ဆက်၊ ဣတရာနိ- ပဌမစတုက္ကမှ အခြားကုန်သော၊ တီဏိ-န်သော၊ စတုက္ကာနိ-တို့ကို၊ ဣ-ဤ ပဌမစတုက္က၌၊ ပတ္တဇ္ဈာနဿ-ရောက်အပ် ရအပ်သော ဈာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝါ - ဈာန်ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝေဒနာစိတ္တ မ္မောနုပဿနာ ဝသေန - ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ မ္မောနုပဿနာတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာနိ- နံပြီ၊ တသ္မာ၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ - ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဘာဇေ တွာ - ဖြစ်စေ၍၊ အာနာပါနဿတိ စတုက္ကဇ္ဈာန ပဒဋ္ဌာနာယ - အာနာပါန ဿတိနှင့်ယှဉ်သော စတုက္ကဈာန်သမာဓိလျှင် နိုးစွာသောအကြောင်းရှိသော ဝိပဿနာယ-ဖြင့်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ-ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့နှင့်၊ သဟ, [နိဒဿန နည်းတည်း၊ အဘိညာဉ်လည်းရနိုင်၏။] အရဟတ္ထံ - အရဟတ္ထဖိုလ်သို့၊ ပါ(ကိတုကာမေန - ရောက်လိုသော၊ ဗုဒ္ဓပုဏ္ဏေန - သည်၊ ယံ- အကြင် အမှုကို ကတ္တမ္ပံ-၏၊ သမ္ပံ-သော၊ တံ-ထိုအမှုကို၊ တာဝ-စွာ၊ ဣဒေဝ-ဤပဌမစတုက္ကံ သာလျှင်၊ အာဒိကမ္ဘိကဿ-သော၊ ကုလပုတ္တဿ-၏၊ ဝသေန, အာဒိတော- မှ၊ ပဘုတိ-စ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဝေဒိတမ္ပံ၊ (ကိ)။

တာဝ - ကမ္မဋ္ဌာန်းအားမထုတ်မီ ရှေးဥးစွာ၊ စတုပ္ပိဓံ - ၄ ပါးအပြာ ရှိသော၊ သီလံ-ကို၊ ဝိသောဓေတမ္ပံ- သုခိသင်ရာ၏၊ တတ္ထ-ထို သီလံ ဝိသောဓေ တမ္ပံဟူသော စကားရပ်၌၊ ဝိသောဓနာ - သုခိသင်ခြင်းတို့သည်၊ အနာပဇ္ဇနံ- အာပတ်သို့ မရောက်ခြင်း၎င်း၊ အာပန္နဝုဋ္ဌာနံ- ရောက်အပ်ပြီးသောအာပတ်၊

ထခြင်း၎င်း၊ [ဒေသနာပြောခြင်း၊ ပရိဝါသ်ဆော်တည်ခြင်းအားဖြင့် ထခြင်း၊] ကိလေသေဟိ-ကောဓ ဥပနာဟ အစရှိသောကိလေသာတို့သည်၊ အပ္ပဋိပိဋ္ဌနံ စ-အနိုင်စက်မခံခြင်း၎င်း၊ (ဇုတိ)၊ တိဝိဝော-နံ၏၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝိသုဒ္ဓသီလဿ- စင်ကြယ်သောသီလ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘာဝနာ- ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားစေခြင်းသည်၊ သမ္ပဇ္ဇတိ - ပြည့်စုံ၏၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ္ထိ - စေတိယင်ပြင်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဧဝာဓိယင်္ဂဏဝတ္ထိ - ဧဝာဓိပင်အပြင်၌ ပြုထိုက်သော ကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထိ-ဥပဇ္ဈာယ်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ အာစရိယဝတ္ထိ- ဓာချဆရာ၊ ကမ္မဝါစာဆရာ၊ နိဿယည်းဆရာ စသည်တို့၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဇန္တယရဝတ္ထိ-ဇရူးအိမ်၌ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဥပေါသထာဂါရဝတ္ထိ- ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဒွေ အသီတိ-ရှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော၊ ခန္ဓကဝတ္ထာနိ- ခန္ဓကဝတ်တို့၎င်း၊ စုဒ္ဒသဝိဓံ - သော၊ မဟာဝတ္ထိ - အာဂန္တုကဝတ် အစရှိသောဝတ်ကြီး၎င်း၊ ဇုတိ- သို့၊ ဣမေသံ- ဤ ကျင့်ဝတ်တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ယံ ဓုခံ အာဘိသမာစာရိကသီလံပိ - အကြင် လွန်ကဲမြင့်မြတ် ဖြည့်ကျင့်အပ်သော သီလကိုလည်း၊ ဝုစ္စတိ- ဟောတော်မူအပ်၏၊ တစ္ဆိ - ထို အာဘိသမာစာရိကသီလကိုလည်း၊ သာဓုကံ-ကောင်းမွန်စွာ၊ ပင်ပူရေတဗ္ဗံ-ဖြည့်ကျင့်ရာ၏၊ ဝါ-ရမည်။

ဟိ- မှန်၏၊ ဧယာ (ဘိက္ခု) အတံ, သီလံ- ဥဘတောဝိဘင်း၌လာသော သီလကို၊ ရက္ခာမိ - စောင့်၏၊ (အစောင့်သားဘဲ)၊ အာဘိသမာစာရိကေန-ဖြင့်၊ [ခန္ဓက၌လာသော သီလဖြင့်၊] ကမ္မံ- ပြုခြင်းသည်၊ ကိ- အဘယ်အကျိုး

ကိလေသေဟိ။ ။ကောဓ ဥပနာဟ, မက္ခ ပလာသ, ဣဿာ မစ္ဆရိယ, မာလာ သာဓွေယျ, ထမ္မ သာရမ္မ, မာန အတိမာန, မဒ ပမာဒစသည်ကို ကိလေသာ ဟု ဆိုသည်။ အရတံ ဂုဏ်တော်အစွင့်၌ ထို ကိလေသာတို့၏ အကျယ်ကို သာရတ္ထုဒ္ဓိတာ ပြထားပြီ။

ဓမ္မ၊ ဧဝ၊ ဝတ္ထာနိ။ ။ တစ္ဆနိယ - စသော ကံတခုခု အပြစ်ရသောအခါ၌ ကျင့်ရသော (စုဋ္ဌဝါခန္ဓက၌လာသော) ကျင့်ဝတ်တို့ကို “ဒွေအသီတိ ခန္ဓကဝတ်” ဟု ခေါ်၏။ ဝတ္ထုက္ခန္ဓက၌လာသော အာဂန္တုကဝတ်စသည်ကို “မဟာဝတ်” ဟု ခေါ်၏။

အာဘိသမာစာရိကံ။ ။ အာဘိသမာစာရောတိ ဥတ္တမသမာစာရော - မြတ်သော အကျင့်၊ အာဘိသမာစာရောဝ အာဘိသမာစာရိကံ။ [သုတ္တံ၌ ဣကသကံ။] အာဘိသမာစာရံဝါ အာရမ္မ ပညတ္တံ အာဘိသမာစာရိကံ - မြတ်သောအကျင့်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သီလ၊ ပါရာဇိကစသော သီလကိုသို့ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် ဝါရိတ္တ သီလအဟုတ်ဘဲ, ခန္ဓကဝတ်၌လာသော ဖြည့်ကျင့်ရမည့် စာရိတ္တသီလကို “အာဘိသမာစာရိကသီလ” ဟု ခေါ်သည်။

ရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဝဒေယျ - အံ၊ တဿ (ဘိက္ခုနော) - နိ၊ သီလံ - သည်၊ ပရိပူရေသတိ - ပြည့်လတ်၊ ဣတိ တေံဌာနံ - ဤအကြောင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ အာဘိသမာစာရိကဝတ္ထေ-သည်၊ ပရိပူရေ-ပြည့်လသော်၊ သီလံ-သည်၊ ပရိပူရတိ-ပြည့်တော့၏၊ သီလေ-သည်၊ ပရိပူရေ-သော်၊ သမာဓိဂဗ္ဘံ-သမာဓိတည်းဟူသော ကိုယ်ဝန်ကို၊ ဝဏှာတိ- ယူနိုင်၏၊ ဟိ- သာဓကကား၊ သောဝတ၊ပေ၊ ဝိဇ္ဇတိတိ-ဟူ၍၊ တေံ (သုတ္တံ)- ဤပါဠိတော်ကို၊ ဘဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ- ချွေရာ၏၊ [ဘိက္ခုဝေ - တို့၊ သောဘိက္ခု - သည်၊ ဝတ- စင်စစ်၊ အာဘိသမာစာရိကံ-မည်သော၊ ဓမ္မံ-ကျင့်ဝတ်တရားကို၊ အပရိပူရေတွာ-မပြည့်စေမှ၍၊ သီလာနိ-တို့ကို၊ ပရိပူရေသတိ - ပြည့်စေလတ်၊ ဣတိ တေံ ဌာနံ - သည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ၊] တသ္မာ၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ္ထာဒိ - စေတိယင်္ဂဏဝတ် အစရှိသော၊ ယံ ဣဒံ အာဘိသမာစာရိကသီလံပိ- ကိုလည်း၊ ဝုစ္စတိ- ဟောတော်မူအပ်၏၊ တမ္ဘိ- ကိုလည်း၊ သာဓကံ၊ ပရိပူရေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဝါ-ရမည်။

တတော-ထိုသီလကို သုခိသင်ပြီးရာအခါမှ၊ (ပရိ-၌) [ယထာဝုတ္တသီလ ဝိသောဓနတော ပရံ၊] အာဝါသောစ - နေရာကျောင်းဟူသော ပလိဗောဓ ဝင်း၊ ကုလံ - အလုပ်အကျွေး ဆွေမျိုးဟူသော ပလိဗောဓဝင်း၊ လာဘော- ပစ္စည်းလေးရပ်၊ လာဘ်ဟူသော ပလိဗောဓဝင်း၊ ဝဏော - ဂိုဏ်းဟူသော ပလိဗောဓဝင်း၊ ကမ္မေန- နဝကမ္မဖြင့်၊ ပဉ္စမံ- ၅ ခုမြောက် ပလိဗောဓဝင်း၊ အဒ္ဓါနံ - ခရီးရှည်သွားဘွယ်ဟူသော ပလိဗောဓဝင်း၊ ဉှတိ- မကျန်းမမာ၊ ဆရာ ဆွေမျိုးစသော ပလိဗောဓဝင်း၊ အာဗာဓော - အနာရောဂါဟူသော

အာဝါသ ပလိဗောဓ။ ။အာဝါသောတိ အာဝါသပလိဗောဓော၊ ကျောင်း အခန်းတခု၊ ပရိဝုဏ်တခု၊ ကျောင်းတိုက်တတိုက်လုံးကို “အာဝါသ” ဟု ဆို၏၊ ထို အာဝါသ၌ ငဲ့ကွက်တွယ်တာနေလျှင် ထိုအာဝါသသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို တားဆီး ပိတ်ပင်တတ်သောကြောင့် ပလိဗောဓ ဖြစ်၏၊ မတွယ်တာသူမှာ ပလိဗောဓ မဖြစ်၊ [ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ ပရိပုန္ဒတိ - တရားအလုပ်ကို နောက်ရှက်တတ်၏၊ ဣတိ ပလိဗောဓော၊ (ရက္ခိလပြု)၊ အာဝါသောယေဝ+ပလိဗောဓော အာဝါသပလိဗောဓော။]

ကုလ စသည်။ ။ဆွေမျိုး၊ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာအမျိုး ၊ မျိုးလုံး သည်ပင် ကုလ မည်၏၊ ပစ္စည်း ၄ ပါးသည် လာဘ မည်၏၊ မိမိကို မှီခို နေသော သုတ္တန် ဆောင်စိုက်၊ အဘိဓမ္မာဆောင်စိုက် စသော သံဃာအများကို “ဝဏ” ဟု ခေါ်၏၊ ကျောင်းပြင်ခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်းစသော အမှုကို “ကမ္မ” ဟု ဆို၏၊ “ကမ္မေန ပဉ္စမံ” ဝယ် “ကမ္မဗ္ဗပဉ္စမံ” ဟု မူလ၌ရှိ၏၊ ခရီးဝေးသွားဘွယ် ကိစ္စကို “အဒ္ဓါနံ” ဟု ဆို၏၊ ဧကျောင်း၌ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တပည့် စသည်ကို၎င်း ၊ အိမ်၌ မိဘဆွေမျိုး ကို၎င်း

ပလိဗောဓဋ္ဌင်း၊ ဂန္ထော- ကျမ်းဂန်ဟူသော ပလိဗောဓဋ္ဌင်း၊ ဣဒ္ဓိ - ပုထုဇဉ် တို့၏ တန်ခိုးဟူသော ပလိဗောဓဋ္ဌင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တေ-ထိုပလိဗောဓတို့သည်၊ ဒသ-ထိုသည်၊ (ဧတောန္တိ- န်၏) ဣတိဓံ- သို့၊ ဝုတ္တေသု-ဟောတော်မူအပ် ကုန်သော၊ ဒသသု- န်သော၊ ပလိဗောဓေသု- တို့တွင်၊ ယောပလိဗောဓော- သည်၊ အတ္ထိ၊ သော-ကို၊ ဥပစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော-ဖြစ်တောက်ထိုက်၏။

ဓံ - သို့၊ ဥပစ္ဆိန္ဒပလိဗောဓေန - ဖြစ်အပ်ပြီးသော ပလိဗောဓ ရှိသည်။ ဝါ - ပလိဗောဓကို ဖြစ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ - ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတစဉ်- သင်ယူရာ၏၊ တံ - ထို ကမ္မဋ္ဌာနံသည်၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ - သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာနံဋ္ဌင်း၊ ပါရိဟာရိယကကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ - ၎င်း၊ (ဣတိ) ဒုဝိဓိဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံနာမ- မည်သည်၊ ဘိက္ခုသံဃာဒီ သု-ရဟန်းသံဃာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ်၌၊ မေတ္တာ- မေတ္တာပွားခြင်း ၎င်း၊ မရဏသတိစ - သေခြင်းကို အောက်မေ့ခြင်း ၎င်းတည်း၊ အသုဘ သညာ-၎င်း၊ ဣတိပိ- လည်း၊ ဧကေ- တို့သည်၊ (ဝဒန္တိ)၊ [ဤ ၃ ပါး၌ ဗုဒ္ဓါ နုဿတိထည့်၍ “ စတုရာရက္ခ (ကိုယ်ခစာင့်) တနား ၄ ပါး ” ဟုလည်း ခေါ်သည်။] ဟိ-ချဲ့၊ ကမ္မဋ္ဌာနိကေန-ကမ္မဋ္ဌာနံအားထုတ်သော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ တာဝ- အစဉ်အတိုင်း၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ- ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊ [“ဣမသ္မိ”ဝိဟာရေ သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခု-ဤကျောင်းတိုက်ရှိ ရဟန်းအားလုံး”ဟု ပိုင်းခြား၍၊] သီမဋ္ဌကဘိက္ခုသံဃေ - ဥပစာရ သိမ်ဝယ်တည်ရှိသော ရဟန်း သံဃာ၌၊ မေတ္တာ-ကို၊ ဘာဝေတဗ္ဗာ- ဖြစ်စေထိုက်၏၊ တတော-ထိုမှနေ၌၊ သီမဋ္ဌက ဒေဝတာသု - ဥပစာ သိမ်ဝယ်တည်ရှိသော နတ်တို့၌၊ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ)၊ တတော, ဂေါစရဂါမေ- ဆွမ်းခံရွာ၌၊ ဣဿရဇနေ-အစိုး ရသူ လူအပေါင်း၌၊ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ)၊ တတော, တတ္ထ-ထိုဆွမ်းခံရွာ၌၊ မနုဿေ - တို့ကို၊ ဥပါဒါယ - အစပြု၍၊ သဗ္ဗသတ္တေသု- အလုံးစုံသောသတ္တ တို့၌၊ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ)။

“ဣတိ”ဟု ဆို၏၊ ထိုသူများ မကျန်းမောဖြစ်နေ၍ ပြုစုရမည့်တာဝန်ကို “ပလိဗောဓ” ဟု ခေါ်၏၊ ကုလတုန်းကမူ ငဲ့တွက်တွယ်တာ နေသည်ကို “ပလိဗောဓ”ဟု ဆိုသည်၊ မိမိ၏ မကျန်းမာခြင်းကို “ အာဗောဓ ” ဟု ဆို၏၊ ပရိယတ္တိကျမ်းစာကို ဂန္ထ ဟု ခေါ်၏၊ ထိုဂန္ထကိုဆောင်နေခြင်း ပို့ချသင်ယူခြင်းကို “ဂန္ထပလိဗောဓ” ဟု ဆို၏၊ ပုထုဇဉ်ဘဝ၌ ရရှိသောတန်ခိုးသည် ပျက်ပြယ်လွယ်သောကြောင့် ထို တန်ခိုးကိုလည်း ဝိပဿနာအလုပ်၏ “ပလိဗောဓ” ဟု ဆိုသည်၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်လိုလျှင် ထို ၁၀ ပါးလုံးကိုဖြတ်, သမထ အားထုတ်လိုလျှင် ရှေ့ ၉ ပါးကို ဖြတ်ရမည်။

ဟိ-မေတ္တာပွားရကျိုးကား၊ သော-ထို ကမ္မဋ္ဌာနိက ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုသံဃေ-၌၊ မေတ္တာယ-မေတ္တာဖြင့်၊ သဟဝါသိနိ-အတူနေ သီတင်းသုံးတော်တို့၏၊ မုဒုစိတ္တတိ-နူးညံ့သောစိတ်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ [မိမိအပေါ်၌ နူးညံ့သောစိတ်ကို ဖြစ်စေ၏။ “ မနုဿာနံပိယော ဟောတိ” ဟူသော မေတ္တာ၏အကျိုးအတိုင်း ရဟန်းများက မိမိကို ချစ်ခင်ကြသည် - ဟုလို၊] အထ- ထို အခါ၌၊ အဿ - ထို ကမ္မဋ္ဌာနိကရဟန်း၏၊ သုခသံဝါသတာ- ချမ်းသာစွာပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သီမဋ္ဌကဒေဝတာသု- တို့၌၊ မေတ္တာယ-ဖြင့်၊ မုဒုကတစိတ္တာဟိ- နူးညံ့အောင် ပြုအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ ဒေဝတာဟိ- တို့သည်၊ ဓမ္မိကာယ - တရားနှင့် လျော်သော၊ ရက္ခာယ - စောင့်ရှောက် ခြင်းဖြင့်၊ သုသံဝိဟိတာရက္ခော- ကောင်းစွာစီရင်အပ်သောအစောင့်အရှောက်ရှိသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဝေါစရဝါမေ - ၌၊ ဣဿရဇနေ - ၌၊ မေတ္တာယ- ဖြင့်၊ မုဒုကတစိတ္တသန္တာနေဟိ- နူးညံ့အောင် ပြုအပ်သော စိတ်အစဉ် ရှိကုန်သော၊ ဣဿရေတိ - အစိုးရတို့သည်၊ ဓမ္မိကာယ - သော၊ ရက္ခာယ - ဖြင့်၊ သုရက္ခိတ ပရိက္ခာရော - ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သော ပရိက္ခရာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ - ထို ဆွမ်းခံရွာ၌၊ မနုဿေသု-တို့၌၊ မေတ္တာယ-ဖြင့်၊ ပဿာဒိတစိတ္တေဟိ-ကြည်ညိုစေအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ တေဟိ-ထိုလူတို့သည်၊ အပရိဘူတော-မလွမ်းမိုးအပ်သည်၊ ဟုဗ္ဗာ , ဝိစရတိ - လှည့်လည်ရ၏၊ သဗ္ဗသတ္တေသု - တို့၌၊ မေတ္တာယ - ဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ အပ္ပုပ္ပိတတစာရော- မဝိတ်ပင်အပ်သော လှည့်လည်ခြင်း ရှိသည်၊ (အပိတ်အပင် အဆီးအတား မရှိဘဲ လှည့်လည်နိုင်သည်။) ဟောတိ။

ပန-ကား၊ [မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကျိုးမှတစ်ပါး မရဏဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကျိုးကား၊] မရဏဿတိယာ- မရဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်၊ အဝဿံ- မချွတ်ကေန်၊ (မယာ) မရိတဗ္ဗိ-သေရာ၏၊ ဝါ- သေရဉ္စးမည်၊ ဣတိ, စိန္တေန္တော- ကြံစည်လျက်၊ အနေသနံ- မလျော့ဝတ်သော ရှာမှီးခြင်းကို၊ ပဟာယ-၍၊ ဥပရူပရိ- အဆင့်ဆင့်၊ ဝမုမာနသံဝေဝေါ - တိုးပွားသော သံဝေဝရှိသည်၊ အနောလိန ဝုတ္တိကော - သမ္မာပဋိပတ်၌ မလျော့သော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [သမ္မာပဋိပတ်၌ ဝီရိယမလျော့-ဟုလို၊] အသုဘသညာယ- အသုဘသညာကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗေသုဝိ-နတ်၌သော်မှလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာရမဏေသု - တို့၌၊ [ဝိသည သမ္ဘာဝနာဇောတက၊ လူ့အာရုံတို့၌ ဆိုတွယ်မရှိ - ဟု ဝရဟာကို ဆည်း။] တဏှာ - တပ်မက်ခြင်းသည်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ - မဖြစ်တော့၊

တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို ကမ္မဋ္ဌာနိကရဟန်း၏' ဝါ- သည်၊ တေံ တယံ-ထို ကမ္မဋ္ဌာန်း ၃ ပါးအပေါင်းကို၊ ဝေံ- ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဗဟူပကာရတ္တာ - များစွာလျော်သော ကျေးဇူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ရဟန်းကိစ္စ၌၊ ဝါ- အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌၊ အတ္တယိတဗ္ဗံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ-အလိုရှိထိုက်၏၊ ဣတိကတ္တာ-ဤသို့ပြု၍၎င်း၊ ဝါ-ဤအကြောင်းကြောင့်၎င်း၊ အဓိပ္ပတယာ- အလိုရှိအပ်သော၊ ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ-အားထုတ်အပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဖန်ဖန်အားထုတ်မှု၏၊ ပဒဋ္ဌာနတ္တာစ-ပြီးစီးခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ သဗ္ဗတ္ထကမ္မဋ္ဌာနန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [ယောဂဿ + အနုယောဂေါ ယောဂါနုယောဂေါ။]

ပဒ-ကား၊ [သဗ္ဗတ္ထကမ္မဋ္ဌာန်းမှတပါး ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန်းကား။] အဋ္ဌတ္တိံ သာရမဏေသု- ၃၀ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့တွင်၊ ယံ-အကြင်အာရုံသည်၊ ယဿ- အကြင်ရဟန်း၏၊ စရိတာနုကူလံ- စရိုက်အားလျော်၏၊ တံ(အာရမဏံ)-သည်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာ-ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ယထာဝုတ္တေနေဝ-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နယေန-ကြောင့်၎င်း၊ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနန္တိဝိ-ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣ-ဤတတိယပါရာဇိကအရာ၌၊ ဣဒမေဝ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ - ဤ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း

သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာနံ။ ။ “သဗ္ဗ + အတ္တက” ဟု ဖြတ်၊ စုရောမိ အတ္တဓာတ်သည် လိုလားတောင့်တခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ အတ္တယိတဗ္ဗံ (ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ) ထိ အတ္တကံ၊ သဗ္ဗသ္မိံ (သမဏကရဏီယေ) - အလုံးစုံသော ရဟန်းကိစ္စ၌၊ ဝါ, သဗ္ဗသ္မိံ (ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေ) - အလုံးစုံကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု၌+အတ္တကံ - အလိုရှိအပ်သည်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထကံ-သည်၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထ ငြုစေလို၍ “သဗ္ဗတ္ထ အတ္တယိတဗ္ဗံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံတိ ကတ္တာ” ဟု မိန့်သည်၊ အခြားကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သူများသည် ဤ ၃ ပါးကို အဓိအရံအဖြစ်ဖြင့် အားထုတ်ရမည်၊ “ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ” ကား ကမ္မဋ္ဌာနပုဂ္ဂိုလ်၏ အနက်၌တည်း၊ ပဒဋ္ဌာနကို “နိပ္ပတ္တိပေတတု-ပြီးစီးခြင်း၏အကြောင်း” ဟု ခွင့်၏၊ ပဒ- ပြီးစီးခြင်း၏+ဋ္ဌာန-အကြောင်း၊ ထိုသို့ခွင့်သဖြင့် အခြားနေရာ၌ကဲ့သို့ နီးစွာသော အကြောင်းဟူသော အနက်ကို တားမြစ်သည်၊ “ကမ္မဿ-နောက်နောက် အားထုတ်မှု၏+ဋ္ဌာနံ-ပြီးစီးခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကြောင်း” ဟု ပြု၍ “သဗ္ဗတ္ထကမ္မ+ထံ+ကမ္မဋ္ဌာနဉ္စာတိ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ” ဟု ဆက်။

ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနံ။ ။ ပါဠိတော်၌ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၃၀ပါးသာလာ၏၊ အာလောကကသိုဏ်းကို ဩဒါတကသိုဏ်း၌, အာကာသကသိုဏ်းကို ကသိဏုဋ္ဌါဋ္ဌိမာကာသ၌ သွင်းထား၏၊ ထို ၂ ပါးကို သီးခြားရှေ့တွက်၍ အဋ္ဌကသာ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀ ဖြစ်သည်။

ကိုပင်၊ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနန္တိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စုတိ-၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊
 ဣတ္ထေ - ဤ သမန္တပါသာဒိကာ မည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ-
 အကျဉ်းချုပ်တည်း၊ ဝိတ္ထာရောပန - ကိုကား၊ သီလဝိသောနေကထံ - သီလ
 ဝိသောနေကထာကို၎င်း၊ ပလိဗောရပစ္စေဒကထဉ္စ - ပလိဗောဖြတ်ခြင်းကို
 ဆိုရာဆိုကြောင်း ကထာကို၎င်း၊ ဣစ္ဆန္တေန-အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိ
 မဂ္ဂတော-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ၊ ဝဟေတဗ္ဗော- ယူထိုက်၏၊ ဝါ- ယူပါလေ။

ပန - ဆက်၊ ဝေ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓသီလေန- စင်ကြယ်
 ပြီးသောသီလရှိသည်၊ (ဟုတွာ) စ- ၎င်း၊ ဥပန္နိန္ဒပလိဗောနေ- ဖြတ်အပ်
 ပြီးသောပလိဗောရှိသည်၊(ဟုတွာစ-၎င်း၊) ဣဒံကမ္မဋ္ဌာနံ-ဤ အာနာပါန
 သမ္မတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဥဂ္ဂဟန္တေန - သင်ယူသော ရဟန်းသည်၊ ဣမိနာဝ
 ကမ္မဋ္ဌာနေန - ဤ အာနာပါနသမ္မတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်ပင်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ - ကို၊
 နိဗ္ဗေတ္တတွာ-၍၊ဝိပဿနံ-ကို၊ဝနေတွာ-တိုးပွားစေ၍၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ပတ္တဿ-
 ရောက်ပြီးသော၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ - ဘုရားသားတော်ဖြစ်သော ဆရာရဟန်း၏၊
 သန္တိကေ-၌၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-သင်ယူရာ၏၊ တံ-ထိုအာနာပါနသမ္မတိကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်
 တရားပေါက်ပြီးသော ဘုရားသားတော် ရဟန္တာဆရာကို၊ အလဘန္တေန-မရ
 လသော်၊ အနာဂါမိဿ - ဤအာနာပါနသမ္မတိကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်ပင် တရား
 ပေါက်ပြီးသော အနာဂါမ်ဖြစ်သော၊(ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ)၊
 တဗ္ဗိ- ထို ဆရာရဟန်းကိုလည်း၊ အလဘန္တေန-သော်၊ သကဒါဂါမိဿ-ဤ
 အာနာပါနသမ္မတိကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်ပင် တရားပေါက်ပြီးသော သကဒါဂါမ်ဖြစ်
 သော၊(ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ)၊ တဗ္ဗိ-ထို ဆရာရဟန်းကိုလည်း၊
 အလဘန္တေန - သော်၊ သောတာပန္နဿ - ဤ အာနာပါနသမ္မတိကမ္မဋ္ဌာန်း
 ဖြင့်ပင် တရားပေါက်ပြီးသော သောတာပန်ဖြစ်သော၊(ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ သန္တိကေ
 ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ)၊ တဗ္ဗိ-ထိုသောတာပန် ဆရာရဟန်းကိုလည်း၊ အလဘန္တေန-
 သော်၊အာနာပါန စတုတ္ထဇ္ဈာနလာဘိဿ-အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာန်ကိုရပြီး
 သော၊ (ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ)၊ တဗ္ဗိ-ထိုဆရာရဟန်းကိုလည်း၊

ထို ၄၀တွင် မိမိစရိုက်အားလျော်ပတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတပါးပါးသည်အမြဲဆောင်ထား
 အပ်သောကြောင့် ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏၊ ပရိဟာရိတဗ္ဗတ္တာဖြင့် ပါရိဟာရိယ၏
 အနက်ကိုပြသည်၊ ပရိဟာရိတဗ္ဗံ - အမြဲမပြတ် ဆောင်ထားအပ်၏၊ ဣတိ ပရိဟာရိယံ၊
 [ပရိ+ဟရ+ဏျ၊] “ပရိဟာရိယံယေဝ ပါရိဟာရိယံ”ဟု ဘုရားရှင် ဣပစ္စည်းထပ်သက်၊
 “ယထာဝုတ္တေနေဝ နယေန ” ဖြင့် “ယောဂါနုယောဝကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ ” ကို
 ညွှန်းသည်။

အလဘန္တေန-သော်၊ ပါဠိယာ-ပါဠိတော်၌၎င်း၊ အဋ္ဌကထာယစ-အဋ္ဌကထာ
 ၌၎င်း၊ အသမ္ပုဋ္ဌဿ- မတွေ့ဝေသော၊ ဝိနိစ္ဆယာစရိယဿ- ဆုံးဖြတ်တတ်
 သော ဆရာရဟန်း၏ သန္တိကေ , ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ - ၏၊ ဟိ - မှန်၊ အရဟန္တာ
 ဒယော-ရဟန္တာအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ အဓိဂတ
 မဂ္ဂမေဝ - ရအပ်သော တရားလမ်းကြောင်းကိုသာ၊ အာစိက္ခန္တိ-ပြောဟော
 နိုင်ကုန်၏၊ အယံ ပန - ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ၌ မတွေ့ဝေသော ၎င်း ဝိနိစ္ဆယ
 ဆရာရဟန်းသည်ကား၊ ဝဟနပဒေသေ-တောရှုပ်အရပ်၌၊ မဟာဟတ္ထိပထံ-
 ကျယ်စွာသော ဆင်သွားလမ်းကို၊ နိဟရန္တောဝိယ - ထုတ်ဆောင် ဖော်ပြ
 သကဲ့သို့၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသောစကားရပ်၌၊ အသမ္ပုဋ္ဌော - မတွေ့ဝေသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ-လျှောက်ပတ်သောအရာမလျှောက်ပတ်သော
 အရာကို၊ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊ ကထေတိ-ပြောဟောနိုင်၏။

တကြ-ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းယူရာ၌၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ အနုပုဗ္ဗိကထာ-
 အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော စကားတည်း၊ ဘေနဘိက္ခုနာ-ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းယူမည့်
 ရဟန်းသည်၊ သလ္လဟုကဝုတ္တိနာ - ပေါ့ပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၊
 ဝိနယာစာရသမ္ပန္နေန-ဝိနည်းအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-
 ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ အာစရိယံ - ရဟန္တာအစရှိသော ဆရာကို၊
 [ဇီကာ၌ “ ဝိယောဂရ ဘာဝနီယော စသောဝုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ဆရာကို”
 ဟု ဖွင့်သည်။] ဥပသင်္ကမိတွာ - ပြီး၍၊ ဝတ္တပ္ပင်္ဂပတ္တိယာ - ဝတ်အကျင့်ဖြင့်၊
 အရာဓိတစိတ္တဿ - နှစ်သက်စေအပ်သော စိတ်ရှိသော ဆရာ ရဟန်း၏၊
 သန္တိကေ - ၌၊ ပဉ္စသန္ဓိကံ - ငါးပါးသော အဆစ်အပိုင်းရှိသော၊ [ပဉ္စပဗ္ဗံ၊
 ပဉ္စဘာဂံတိ အတ္ထော၊] ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ [သလ္လဟုကဝုတ္တိနာ-
 စသောပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို သာရတ္ထ၌ရှု။] တကြ - ထို ပဉ္စသန္ဓိကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အစ
 ရှိသောစကားရပ်၌၊ ဣမေ- ဤ ဆိုအပ်လတုံတို့ကား၊ ပဉ္စ- ၅ ပါးကုန်သော၊
 သန္တယော - အဆစ်အပိုင်းတို့တည်း၊ ဥဂ္ဂဟေတ - ဥဂ္ဂဟင်း၊ ပရိပုစ္ဆာ- ၎င်း၊
 ဥပဋ္ဌာနံ-၎င်း၊ အပ္ပနာ-၎င်း၊ လက္ခဏံ-၎င်း၊ ဣတံ-ဤသည်တို့ကား၊ (ပဉ္စ၊
 သန္တယော-တို့တည်း) တတ္ထ-ထို ၅ ပါးတို့တွင်၊ ဥဂ္ဂဟေတနာမ-ဥဂ္ဂဟမည်သည်

မဟာ၊ ပေ၊ ကထေတိ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိ° - ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းစဉ်ကို၊ မဟာဟတ္ထိပထံ
 ကတွာ-ကျယ်စွာသော ဆင်သွားလမ်းပြု၍၊ ဒဿေန္တောဝိယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းစဉ်ကို
 ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း ပြောပြသည် - ဟူလို၊ ထိုသို့ ပြောပြ၍ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းယူသော
 ရဟန်းအား လျှောက်ပတ်သောကျောင်း မလျှောက်ပတ်သောကျောင်း စသည်ကို စဉ်းစား
 ရှာဖွေပြီးလျှင် လျှောက်ပတ်သောကျောင်း စသည်ကို ပိုင်းခြား၍ပြောပြသည်။

ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းစာကို၊ ဥဂ္ဂဏှနံ - သင်ယူခြင်းတည်း၊ ပရိပုစ္ဆာနာမ - သည်ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို၊ (ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ၌ သံသယကို)၊ ပရိပုစ္ဆနာ - အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းတည်း၊ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ-ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနိမိတ်၏၊ ဥပဋ္ဌာနံ-ထင်လာပုံတည်း၊ အပ္ပနာ နာမ-ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အပ္ပနာဈာန်တည်း၊ လက္ခဏံနာမ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ-ဋ္ဌာန်း၏၊ လက္ခဏံ-အမှတ် အသားတည်း၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ - ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ဧဝံ လက္ခဏံ - ဤသို့ လက္ခဏာရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝပမာရဏံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသဘောကို မှတ်သားခြင်းတည်း၊ (လက္ခဏံကိုထပ်ဖွင့်သည်။) ဣတိ ဝုတ္တိ ဟေတိ။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ပဉ္စသန္ဓိကံ- သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊ ဥဂ္ဂဏှန္တော- သင်ယူ သောရဟန်းသည်၊ အတ္တနာဝိ - ကိုယ်တိုင်လည်း၊ န ကိလမတိ - မပင်ပန်း၊ အာစရိယမ္ဗိ-ကိုလည်း၊ နဝိဟေဋ္ဌေတိ-ဣဉ်းဆရာမရောက်၊ တဿ- ကြောင့်၊ ထောတံ- အနည်းငယ်ကို၊ ဥဒ္ဓါသာပေတွာ - ရွတ်ပြစေ၍၊ [စာအုပ်မရှိသော ခေတ်၌ စာတက်သောအခါ ရှေးဥျားစွာ ဆရာကရွတ်ပြရသည်။] ဗဟုကာလံ- အချိန်များစွာ၊ သဗ္ဗယိတွာ-သရဏ္ဍာယ်၍၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ပဉ္စသန္ဓိကံ-သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-ပြီး၍၊ တတ္ထ-ထို ဆရာနေရာ ကျောင်း၌၊ သပ္ပါယံ - လျှောက်ပတ်သည်၊ သစေ ဟေတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထေဝ-ထို ဆရာနေရာကျောင်း၌သာ၊ ဝသိတမ္ဗံ-နေရာ၏၊ တတ္ထ-ထို ဆရာ နေရာကျောင်း၌၊ သပ္ပါယံ - သည်၊ နော စေ ဟေတိ- အံ့၊ (ဧဝံ အသတိ)၊ အာစရိယံ-ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ-ခွင့်ပန်၍၊ မန္တပညော- နံ့သောပညာရှိသူသည်၊ သစေ (ဟေတိ)-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယောဇနပရမ်း-တယူဇနာအလွန် အတိုင်း အရှည်ရှိသောအရပ်သို့၊ ဝတံာ-၍၊ [ဉာဏ်နံ့သောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မရှင်း

ဥဂ္ဂဏှနံ စသည် ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာနဝန္တဿ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ တဒတ္ထပရိပုစ္ဆာ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပရိပုစ္ဆာ၊ အထဝါ - ဝန္တတော (ပါဠိအားဖြင့်၎င်း) အတ္တတောစ (အဋ္ဌကထာ အားဖြင့်၎င်း) ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဟနံ ဥဂ္ဂဟော၊ တတ္ထ (ထို ပါဠိအနက်၌) သံသယ ပရိ ပုစ္ဆနာ (ယုံမှားရာအချက်ကို မေးခြင်းသည်) ပရိပုစ္ဆာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥပဋ္ဌာနန္တိ- နိမိတ္တုပ္ပဋ္ဌာနံ (ဤသို့ ဘာဝနာကိုအားထုတ်လျှင် ဤပုံ နိမိတ်ထင်လာ၏-ဟု မှတ်သား ခြင်း)၊ တထာ-ဤသို့ အားထုတ်လျှင် ဈာန်(အပ္ပနာ) ဖြစ်၏- ဟု၊ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ- ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အပ္ပနာရေခံပုံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿလက္ခဏာ ဟူသည် “အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်နှင့် ဝဏနာ၊ အနုဗန္ဓနာ၊ ဗုဒ္ဓနာတို့၏အစွမ်းဖြင့် အားထုတ်ပြီးလျှင် အပ္ပနာ (ဈာန်) သို့ ရောက်၏” စသည်ဖြင့် ဆိုင်ရာကမ္မဋ္ဌာန်း၏သဘောကို မှတ်သားခြင်းတည်း။

မလင်းဖြစ်လျှင် ဆရာ့အထံ ပြန်၍လွယ်အောင် ဝေးဝေးမသွားဘဲ အလွန်ဆိုး
 တယူဇနာလောက်သာ သွားရမည်-ဟုလို၊ တိက္ခပညော-ထက်သောပညာ
 ရှိသူသည်၊ သစေ (ဟောတိ) - အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒုရန္တိ - တယူဇနာထက်
 ဝေးသောအရပ်သို့လည်း၊ ဝဏ္ဍိ-၍၊ အဋ္ဌာရသသေနာသနဒေါသ ဝိဝဇ္ဇိတံ-
 တဆွဲရှစ်ရပ်သော ကျောင်းအပြစ်တို့သည် ကြဉ်အပ်သော၊ [* မဟာဝါသံ၊
 နဝါဝါသံ * စသည်ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လာသော ကျောင်းများကို ရှောင်ကြဉ်၍]
 ပဉ္စသေနာသနာံ သမန္တာဂတံ - ၅ ပါးသော ကျောင်းအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော၊
 သေနာသနံ-သို့၊ [မဝေး နီး မော၊ မရောလူရှင်၊ မှက်ခြင် ပါးနည်း၊ ပစ္စည်း
 မိတ်ဆွေ၊ ရလွယ်လေ၊ ငါးထွေ ကျောင်းအင်္ဂါ၊] ဥပဂမ္မ-ချဉ်းကပ်၍၊ တတ္ထ-
 ထိုကျောင်း၌၊ ဝသန္တေန- နေလျက်၊ ဥပစ္စန္ဓ ဒုဒ္ဓကပလိဗောဓေန- ဖြတ်အပ်
 ပြီးသော သေးငယ်သောပလိဗောဓရှိသည်၊ [လက်သည်းလှည်းခြင်း၊ သင်္ကန်း
 ချုပ်ခြင်း၊ သပိတ်ဖုတ်ခြင်းစသော ကိစ္စများကို ပြီးစေသောအားဖြင့် ပလိ
 ဗောဓငယ်တို့ကို ဖြတ်ရသည်၊ ပလိဗောဓ ကြီးတို့ကိုကား စောစောကပင်
 ဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည်၊] ကတဘတ္တကိစ္စေန-ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ဘတ္တသမ္ပဓိ-ဆွမ်းစားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရစ်ခြင်းကို၊ ပဋိဝိနော
 ဒေတွာ- ပယ်ဖျောက်၍၊ ရတနတ္ထယ ဂုဏာနုဿရဏေန- ရတနာသုံးပါး၏
 ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်၊ စိတ္တံ - ကို၊ သမ္ပဟံသေတွာ -
 ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရှင်လန်း အားတက်စေ၍၊ အာစရံယုဂ္ဂဟတော-
 ဆရာအထံဝယ် သင်ယူအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းမှ၊ [ဤ၌ ဥဂ္ဂဟဟူသည် ပြခဲ့သော
 ဥဂ္ဂဟမတ္တသာမက၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အားလုံးတည်း၊] ကေ
 ပဒဒ္ဓိ-တပုဒ်သော အဘို့အစုကိုလည်း၊ [ကေကောဋ္ဌာသံဝိ၊] အသမ္ပုဿန္တေ
 န-မပျော်ပျက်စေဘဲ၊ ဒုဒ္ဓိ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ မနယိကာတဗ္ဗ-
 နှလုံးသွင်းရာ၏၊ ဝါ-ပါလေ၊ အယံ-ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤ သမန္တပါသာဒိကာ
 မည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ-တည်း၊ ဝိတ္ထာရောပန- ကိုကား၊
 ဣမံကထာမဂ္ဂံ - ဤ စကားအစဉ်ကို၊ ဣစ္ဆန္တေန - သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော
 ဝဟေတဗ္ဗော။

အတ္ထ၊ ဝေ၊ ဝိနောဒေတွာ ။ ။ ဝေသာဇနိမိတ္တံ ပရိဿမံ - အစာစားခြင်းလျှင်
 အကြောင်းရှိသော ပင်ပန်းခြင်းကို၊ ဝိနောဒေတွာ၊ အစာသည် တည်ရာအစာအိမ်သို့
 ဝင်ပြီးကာမျှ ကာလ၌ (စားပြီးခါစ၌) အသစ်ဖြစ်နေသောကြောင့် များသောအားဖြင့်
 ကိုယ်မှာပင်ပန်း၍ (အီလယ်လယ်) ဖြစ်နေတတ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်နေလျှင် သမာဓိ မရသော
 ကြောင့် ထို စင်ပန်းမှုကို (ခေတ္တ အနားယူသောအားဖြင့်) ငြိမ်းစေပါ-ဟုလို၊

ပန-ဆက်၊ ဣဒါပေ၊မနသိကာတဗ္ဗန္တိ-ဟူသော၊ယံ(ဝစနံ)-ကို(မယာ)၊
 ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တဏှိ-ထို စကားရပ်၌၊ အယံ-ကား၊ မနသိကာရဝိမိ-နုလုံးသွင်းပုံ
 အစီအစဉ်တည်း၊ [ဂဏနာ - ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ရေတွက်ခြင်း၎င်း၊
 အနုပန္နနာ-ထွက်သက်ဝင်သက်သို့ အစဉ်လိုက်၍အားထုတ်ခြင်း၎င်း၊ဖုယနာ-
 လေတို့သည် ထိအပ်သောနာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားဟူသောအရပ်
 ၎င်း၊ ထပနာ - အပ္ပနာဈာန် ပေါ်၍လာအောင် သမာဓိစိတ်ကို ကောင်းစွာ
 ထားခြင်း၎င်း၊ သလ္လက္ခဏာ - အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာကို ကောင်းစွာ
 မှတ်သားတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၎င်း၊ ဝိဝတ္တနာ - ဝဋ္ဋပဝတ္တ၊ သင်္ခါရ
 နိမိတ်တို့မှ ဆုတ်နစ်တတ်သောမဂ်၎င်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိ-ပဋိပဿဒ္ဓိ ပဟာနသတ္တိဖြင့်
 ကိလေသာတို့မှ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော ဖိုလ်၎င်း၊ တေသံ-
 ထို မဂ် ဖိုလ်တို့ကို၊ ပဋိပဿနာစ - တမန် ပြန်၍ ရှုတတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ
 ဉာဏ်၎င်း၊ ဣတိ(အယံ)-၍ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ (မနသိကာရဝိမိ-တည်း၊)]
 ဂဏနာတိ-ဂဏနာဟူသည်ကား၊ ဂဏနာယေဝ-ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို
 ရေတွက်ခြင်းပင်တည်း၊[ဝေဖြင့် ဂဏန်းသင်္ချာအနက်ကိုကန့်၍ ရေတွက်ခြင်း

အနုပန္နနာ စသည် ။ ။ အသာသ ပဿာသတို့ကို အစဉ်လိုက်သောအားဖြင့်
 သတိကို အဆက်မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းသည် အနုပန္နနာမည်၏၊ဂဏနာနည်းဖြင့် အသာသ
 ပဿာသ ရေတွက်မှု ပြုစဉ်၎င်း၊ ရေတွက်မှုကို ရုပ်သိမ်း၍ လေကို အစဉ်လိုက်သော
 သတိဖြင့် အနုပန္နနာ ပြုစဉ်၎င်း၊ ဈာန်အပ္ပနာပေါ်လာအောင် စိတ်ကိုထားစဉ်၎င်း၊
 နှာခေါင်းဖျား နှုတ်ခမ်းဖျား အရပ်သည် ထွက်လေ ဝင်လေတို့ ထိအပ်သော ဖုယနာ
 မည်၏၊[ဖုယနာနည်း ဟု သီးခြား မရှိ၊ ထိအပ်သော အရပ်၌သာလျှင် ဂဏနာ အနု
 ပန္နနာတို့ကို ပြုရမည် ဟု ပြခြင်းငှါ “ဖုယနာတိ - ဖုဋ္ဌဌာနံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ သာရတ္ထ၌
 “ဂဏနာ ကာတဗ္ဗာ” နေရာဝယ် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ၌ “ဂဏနာဒိ ကာတဗ္ဗံ” ရှိ၏။]

ထပနာ။ ။ သမာဓာနံ - စိတ်ကို ကောင်းစွာ (အာရုံ၌) ထားခြင်း၊ တည်ကြည်
 မြင်းတည်း၊ [တံ (သမာဓာနံ) တိ သဗ္ဗဒေဝ အာရမဏေ စိတ္တဿ အာဓာနံ (ထပနံ)
 ဟေတတိ၊] ထို သမာဓိပြဋ္ဌာန်းသောအပ္ပနာဈာန်ကို ဤနေရာ၌ “ထပနာ” ဟု ခေါ်၏၊
 ထို့ကြောင့် “ထပနာတိ-အပ္ပနာ” ဟု ဖွင့်သည်။

သံလက္ခဏာ , ဝိဝတ္တနာ , ပေ၊ ပဿနာ ။ ။ အနိစ္စတာဒိနံ သလ္လက္ခဏာတော
 သလ္လက္ခဏာ ဝိပဿနာ၊ ပဝတ္တတော (အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာဟူသော
 ဝဋ်တရားမှ၎င်း၊) နိမိတ္တတောစ (သင်္ခါရအာရုံနိမိတ်မှ၎င်း၊) ဝိနိဝတ္တနတော ဝိဝတ္တနာ
 မဂ္ဂေါ၊ သကလသံကိလေသပ္ပဋိပဿဒ္ဓိဘာဝတော (အလုံးစုံသော သံကိလေသာတို့၏
 တတန် ငြိမ်းကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်) သဗ္ဗသော+သုဒ္ဓိ (စင်ကြယ်ကြောင်းတည်း၊)
 ဣတိ ပါရိသုဒ္ဓိ ဇလံ၊ တေသံတိ ဝိဝတ္တနာပါရိသုဒ္ဓိနံ၊ ပဋိပဿနာတိ ပတိပတိ ဒဿနံ
 ပေက္ခဏာ-ရှုတတ်သော ပေစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်။

ကြိယာကို ခိုင်မြဲစေသည်။] အနုဗန္ဓနာတိ-ကား၊ အနုပဒကနာ-ထွက်သက်
 ဝင်သက်သို့ အစဉ်လိုက်၍ အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ ဖုသနာတိ-ကား၊ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ-
 ထိအပ်သော အရပ်တည်း၊ ထပနာတိ-ကား၊ အပ္ပနာ- ဈာန်အပ္ပနာတည်း၊
 သလ္လက္ခဏာတိ-ကား၊ ဝိပဿနာ-ဝိပဿနာဉာဏ်တည်း၊ ဝိဝဋ္ဌနာတိ-ကား၊
 မဂ္ဂေါ-မဂ်တည်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိတိ-ကား၊ ဖလံ-ဖိုလ်တည်း၊ တေသဉ္စ ပဋိပဿ
 နာတိ-ကား၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တည်း။

ထက္က-လိုဂဏနာအစရှိသည်တို့တွင်၊ ဣမိနာ အာဒိကမ္မိကကုယပုတ္တေန-
 ဤ အစဆုံး ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ ယှဉ်သော အမျိုးသားသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊
 ဂဏနာယ - အဿာသ ပဿာသကို ရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊
 မနသိကာတမ္ပံ-ရာ၏၊ စ-ဆက်၊ ဂဏေန္တေန-ရေတွက်သော ယောဝီပုဂ္ဂိုလ်
 သည်၊ ပဉ္စန္ဒံ- ၅ ခုတို့၏ ယေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ နထပေတမ္ပံ-တန်ခပ် မထားရာ၊
 ဒသန္တံ-၁၀ ခုတို့၏၊ ဥပရိ-အထက်သို့၊ န နေတမ္ပံ-ပို၍မဆောင်ရာ၊ အန္တရေ-
 အကြား အကြား၌၊ ခဏ္ဍံ-အပိုင်းအပြတ်ကို၊ န ဒေသေတမ္ပံ-မပြုရာ၊ [“၁, ၃,
 ၅”စသည်ဖြင့် ဂဏန်းအစဉ်ကိုပြတ်အောင် မပြုရ-ဟူလို၊] ဟိ-အကျိုး အပြစ်
 ကား၊ ပဉ္စန္ဒံ-တို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ထပေန္တဿ-အရေအတွက်ကို တန်ခပ်ထား
 သော ယောဝီ၏၊ သမ္မာဓေ-ကျဉ်းမြောင်းသော၊ ဩကာသေ-ရေတွက်ပုံ အစီ
 အစဉ်ဟူသောအရပ်၌၊ [ဂဏနာဝိမိ - ရေတွက်ပုံအစီအစဉ်ကိုပင် ဩကာသ
 ဟု ဆိုသည်။] ဇိတ္တုပ္ပါဒေါ-စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝိပ္ပန္နတိ-လှုပ်ရှား၏၊ (ကော
 ဝိယ)၊ သမ္မာဓေ - သော၊ ၀၉ - ခြံ၌၊ သန္တိရန္တ ဝေါဂဏောဝိယ- ဝိတ်ဆို
 ထားအပ်သော နွားအပေါင်းကဲ့သို့တည်း၊ ဒသန္တံ-တို့၏၊ ဥပရိ-သို့၊ နေန္တဿ-
 ဆောင်သောယောဝီ၏၊ ဂဏနာ နိဿိတောဝ - အရေအတွက်ကို နိဿည်
 သာလျှင်ဖြစ်သော၊ [ဝေဖြင့် “ကမ္မဋ္ဌာန နိဿိတော”ကို ကန့်။] ဝိက္ခိတ္တ စိတ္တု
 ပ္ပါဒေါ- ပြန်လွှင့်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်တတ်၏၊ အန္တရာ- ၌၊
 ခဏ္ဍံ-ကို၊ ဒေသေန္တဿ-ပြသောယောဝီ၏၊ မေ-၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ သိခါ
 ပတ္တနုခေါ- အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်လေပြီလော၊ နော (- သိခါပတ္တိ နုခေါ)-

သိခါပတ္တိ နုခေါ။ ။ ဣဒံ စိရတရံ ဂဏနာယ မနသိကရာန္တဿ ဝသေန ဝတ္တံ-
 ဤစကားကို အလွန် ကြာမြင့်စွာ ဂဏနာနည်းဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်
 ဆိုအပ်၏၊ သော ဟိတတာသန္တံ အဝိက္ခေပမတ္တံ နိဿာယ ဝေ မညေယျ-သူသည် ထိုသို့
 အကြား၌ ကျော်၍ရေတွက်သော်လည်း စိတ်မပျံ့လွင့်ဘဲ သမာဓိရနေပုံကို အကြောင်း
 ပြု၍ “ငါ၏ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အဆုံးသို့ ရောက်နေပြီလော၊ မရောက်လေသေးသလော”
 ဟု ဤသို့ မှတ်ထင်စရာရှိသည်။

အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်သေးလေသလော၊ ဣတိ-သို့၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိကမ္ပတိ-
အထူးထူး အပြားပြားလှုပ်ရှား၏၊ တဿာ - ကြောင့်၊ ဧတေ ဒေါသေ - ဤ
ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ်တို့ကို၊ [၅ ခုအောက် ယုတ်လျော့ခြင်း၊ ၁၀ ခုထက်
ပိုလွန်ခြင်း၊ အကြားအကြား၌ ပြတ်ခြင်းဟူသော အပြစ်တို့ကို။] ဝဇ္ဇေတွာ-
ရှောင်ကြဉ်၍၊ ဂဏေတဗ္ဗံ-ရေတွက်ရာ၏၊ ဝါ-ရေတွက်ပါလေ။

စ-ဆက်၊ ဂဏေန္တေန-ရေတွက်သောယောဂီသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဒန္တဂဏ
နာယ- နှေးနှေး ရေတွက်ခြင်းဟူသော၊ ညေမာယက ဂဏနာယ- စပါးချင့်
သူတို့၏ ရေတွက်နည်းဖြင့်၊ ဂဏေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ [မာဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ညေ
မာယောကဲ့သို့ အာကို အာယပြု၍ “မာယကော” ဟု ရှိသင့်၏။] ဟိ-ခွဲ၊ ညေ
မာယဒကာ-စပါးချင့်သူသည်၊ နာဠိ- ချင့်တောင်းကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊
ကေန္တိ-ကော်ဟူ၍၊ ဝါ-တစ်ဟူ၍၊ ဝတွာ-ပြောဆို၍၊ ဩကိရတိ-လောင်းထည့်
လိုက်၏၊ ပုန၊ ပူရေန္တော-ပြည့်အောင်လောင်းစဉ်၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသော၊ ကစ
ဝရံ-အမှိုက်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ တံ-ထိုအမှိုက်ကို၊ ဆဒ္ဓေန္တော-စွန့်ပစ်လျက်၊ တေ
ကေန္တိ-ဟူ၍၊ ဝါ-တခု၊ တခုဟူ၍၊ ဝဒတိ- ပြောဆို၏၊ ဒွေဒ္ဓေတိ အာဒိယ-
၂ ခု ၂ ခုအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ သေ (သော)-သည်၊ နယော- တည်း၊ ဧဝ
မေဝ-လျှင်၊ ဣမိနာပိ - ဤ ယောဂီသည်လည်း၊ အသာသ ပဿာသေသု-
ထွက်လေ ဝင်လေတို့တွင်၊ ယော - အကြင်လေသည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ထင်ရှား၏၊
တံ-ထိုလေကို၊ ဂဟေတွာ- စိတ်ဖြင့်ယူ၍၊ ကေ ကေန္တိ- တခု တခုဟူ၍၊ အာဒိ
ကတွာ-အစပြု၍၊ ယာဝ ဒသ ဒသ-၁၀ ခု၊ ၁၀ ခုတိုင်အောင်၊ ဣတိ-သို့၊
ပဝတ္ထမာနံ ပဝတ္ထမာနံ - ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ဆဲသော လေကို၊ ဥပလက္ခေတွာဝ -
မှတ်သား၍သာလျှင်၊ ဂဏေတဗ္ဗံ - ၏၊ [ပဝတ္ထမာနံ ပဝတ္ထမာနံဟူသော ဤ
၂ ကြိမ် အာမေဒိတ်စကားဖြင့် ထွက်လေ ဝင်လေတို့ကို အဆက်မပြတ် မှတ်
သားရမည်-ဟု ပြ၏။] ဧဝ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ဤသို့

ယော ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဧဝ၊ ဂဏေတဗ္ဗံ။ ။ ဤစကားကို အစပဌမ၌ တမျိုးသာထင်လာ
သူအတွက် ဆိုသည်၊ အသာသ ပဿာသ ၂ မျိုးတွင် တမျိုးသာ အာရုံအဖြစ်ဖြင့်
စိတ်မှာထင်ရှားလျှင် တမျိုးကိုသာ (တစ် - နှစ် စသည်ဖြင့်) ရေတွက်ပါ - ဟူလို၊
အကယ်၍ ထွက်သက်ဝင်သက် ၂ မျိုးပင်ထင်လာလျှင်ကား “ရှုလေကို တစ်၊ ဝင်လေကို
နှစ်” ဟု ၂ မျိုးလုံးပင် ရေတွက်ရမည်၊ ယဿ ပန ဥဘောပိ ဥပဋ္ဌာန္တိ၊ တေန ဥဘ
ယဗ္ဗိ ဂဟေတွာ ဂဏေတဗ္ဗံ။] “ယော ဥပဋ္ဌာတိ” ဟူသော ဤစကားဖြင့် “နာခေါင်း
ပေါက် ၂ တက်မှ ထွက်သောလေတို့တွင် အကြင်ဘက်မှ ထွက်သောလေသည် ထင်ရှား
၏၊ ထိုဘက်မှလေကို ရေတွက်ပါ” ဟူသော အနက်ကိုလည်း ပြပြီးဖြစ်တော့၏။

မှတ်သား၍၊ ဂဏယတော - ရေတွက်လသော်၊ ဝါ- ရေတွက်သော၊ တဿ-
ထိုယောဂီ၏၊ နိက္ခမန္တာစ - တွက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဝိသန္တာစ-
ဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသာ - တို့သည်၊ ပါကဋာ-
ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

အထ - ထင်ရှားရာ ထိုအခါ၌၊ အနေန - ဤ ယောဂီသည်၊ ဒန္တာဏနံ-
နွေးနွေး ရေတွက်ခြင်းဟူသော၊ တံ ဓညမာယကဂဏနံ - ထိုစပါးချင့်သု၏
ရေတွက်နည်းကို၊ ပဟာယ- ၍၊ သီယဂဏနာယ- အလျင်အမြန်ရေတွက်နည်း
ဟူသော၊ ဝေါပါလကဂဏနာယ- နွားကျောင်းသား၏ ရေတွက်နည်းဖြင့်၊
ဂဏောဘဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဟိ-ဗျ၊ ဆေကော - ကျွမ်းကျင်သော၊ ဝေါပါလကော-
နွားကျောင်းသားသည်၊ သက္ကရာယော-ကျော်စရစ်တို့ကို၊ ဥစ္စင်္ဂေန- ခါးပိုက်
ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-ပိုက်ယူ၍၊ ရဇ္ဇုဒဏ္ဍဟတ္ထော-လက်၌ ထိုးဒုတ်ရှိသည်၊ ဝါ-
ထိုးဒုတ်တို့ကို လက်စွဲသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပါတောဝ - ၌ပင်၊ ဝဇံ - နွားခြံသို့၊
ဂတိံ၊ ဝါဝေါ-တို့ကို၊ ဝိဋ္ဌိယံ-ကျောက်ကုန်း၌၊ ပဟရိတွာ-၍၊ ပလိယတ္ထန္တ
မတ္ထကေ-တံခါးရွက်တိုင်ထိုင်၌၊ နိသိန္ဒော-ထိုင်လျက်၊ ဒွါရံ-တံခါးပေါက်သို့၊
ပတ္တံ ပတ္တံယေဝ- ရောက်လာ ရောက်လာသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဂါဝံ-ကို၊
ကောဓေတိ - တကောင် နှစ်ကောင်ဟူ၍၊ သက္ကရံ - ကိုး၊ ဝိပိတွာ ဝိပိတွာ-
ပစ်ချ၍ ပစ်ချ၍၊ ဂဏေတိ-ရေတွက်၏၊ တိယာမရတ္ထိံ-ညဉ့်သုံးယာမပတ်လုံး၊
သဗ္ဗာဓေ - သော၊ ဩကာယေ - နွားခြံအရပ်၌၊ ဒုက္ခဝုတ္တဝေါဂဏော -

တဿေဝံ၊ ပေါပါကဋာ ဟောန္တိ။ ။ ဧဝံတိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဥပလက္ခေတွာဝါတိ
အတ္ထော၊ အစပဉ္စေ၌ ထွက်ထေ ဝင်လေ ၂ မျိုးတွင် တခုခုက ထင်ရှားသော်လည်း
မှတ်၍ ရေတွက်စဉ်ပင် (အတော် အသားကျလာလျှင်) စိတ်မပျံ့လွင့်တော့ဘဲ ၂ မျိုးလုံး
ထင်ရှားလာသည်-ဟုလို၊ “ တဿေဝံ၊ ပေါပါကဋာ ဟောန္တိ ” သည် ရှေ့ဝါကျ၏
အကျိုးကိုပြသော ကာရိယ ဟေတုဝါကျဖြစ်၏၊ ရှေ့ဝါကျကား ဗလဝါကျတည်း၊ ဤသို့
ရေတွက်ဖန်များလျှင် ၂ မျိုးလုံးသင်ရှားခြင်း အကျိုးရှိသောကြောင့် “ ဥပလက္ခေတွာ
ဂဏေတဗ္ဗံ-မှတ်သား၍ရေတွက်ပါ ” ဟုလို။

ပဋိဗတ္တန္တော ။ ။ ပဋိဗတ္တံ (ပလိဗတ္တံ) ပရိဝတ္တနံ ယတ္ထ နိက္ခိပန္တိ၊ သော
ပဋိဗတ္တန္တော၊ (ဋီကာ)၊ အဘိဓာန်၌ “ ပလိဗော ” ဟု ပုလိင်ရှိ၏၊ “ တံခါးကျည်
မင်းထုတ် ” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ ဤ၌ တံခါးရွက်၏ပိုက်ကိသက် လှည့်လည်
ကြောင်းဖြစ်သော အဖျားကိုတပ်ရာတိုင်ကို “ ပဋိဗတ္တန္တ ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဋိဗတ္တံ
“ တံခါးရွက် ” အနက်ဟောဟု ကြံသင့်၏၊ ရှေးကတံခါးရွက်၌ ဘေးအစွန်းမှာ အထက်
အောက် အဖျား ၂ ခုရှိ၏၊ ထို ၂ ခုတပ်ရာတိုင်ကို “ ပဋိဗတ္တန္တ ” ဟု ခေါ်ဟန်တူ၏၊
ထိုတိုင်သည် အတော်ထုတ်သောကြောင့် “ ထိုတိုင်ပေါ်၌ ထိုင်၍ ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

ဆင်းဆင်းရဲရဲနေရသော နွားအပေါင်းသည်။ နိက္ခမန္တော - ထွက်လသော်၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ ဝါ-တကောင့်တကောင့်၊ ဥပနိဿသန္တော-ပွတ်တိုက် တိုးဝှေ့လျက်၊ ဝေဝေန ဝေဝေန - လျင်စွာ လျင်စွာ၊ ပုဉ္ဇော ပုဉ္ဇော - အစု အစုသည်။ ဟုတ္တာ နိက္ခမတိ - ထွက်၏။ သော - ထို နွားကျောင်းသားသည်။ ဝေဝေန ဝေဝေန-စွာ၊ ဧကော ဒွေ တီဏီ စတ္တာရိပဉ္စ-တကောင့် နှစ်ကောင့် သုံးကောင့် လေးကောင့် ငါးကောင့်ဟူ၍၎င်း၊ ပေ၊ ဧကော ဒွေ တီဏီ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝ ဒသ- တကောင့်၊ ပေ၊ ဆယ်ကောင်တို့ဟူ၍၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဂဏေတိယေဝ-ရေတွက်သည်သာ။

ဧဝံ- ဤအတူ၊ ပုရိမနယေန-ရှေ့ဂေါပါလကဂဏနာနည်းဖြင့်၊ ဂဏယ တော - သော၊ ဣမဿာပိ - ဤ ယောဂီ၏လည်း၊ အဿာသပဿာသာ ပါကဋာ ဟုတ္တာ၊ သီဗံ သီဗံ-လျင်စွာလျင်စွာ၊ ပုနပျုနံ၊ သဉ္စရန္တိ-လှည့်လည် ကုန်၏၊ [ထွက်လေဝင်လေတို့ ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်နှင့် လှည့်လည်ကြသည်- ဟုလို၊] တတော - ထို အဖန်ဖန်လှည့်လည်ခြင်းကြောင့်၊ တေန-ထို ယောဂီ သည်၊ ပုနပျုနံ၊ သဉ္စရန္တိ-န်၏၊ ဣတိ၊ ဥတ္တာ-၍၊ အန္တောစ-ဝမ်းတွင်း၌၎င်း၊ ဗဟိစ - ပြင်ဘက်၌၎င်း၊ အဂ္ဂဟေတွာ - အဿာသ ပဿာသတို့ကို မယူမူ၍၊ ဝါ-အာရုံမပြုမူ၍၊ ဒွါရပုတ္တံ ဧဝါရပုတ္တံယေဝ-နှာခေါင်းပေါက်သို့ရောက်လာ နှာခေါင်းပေါက်သို့ရောက်လာသော အဿာသပဿာသကိုသာလျှင်၊ ဂဏေ တွာ- အာရုံပြုသောအားဖြင့် ယူ၍၊ ဧကော ဒွေ တီဏီ စတ္တာရိ ပဉ္စ - ၁, ၂, ၃, ၄, ၅ တို့ဟူ၍၎င်း၊ ပေ၊ ဧကော ဒွေ တီဏီ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝ ဒသ- ၁, ၂, ၃, ၄, ၅, ၆, ၇, ၈, ၉, ၁၀တို့ ဟူ၍၎င်း၊ ဣတိ သီဗံ သီဗံ, ဂဏေတဗ္ဗမေဝ- ရေတွက်ရာသည်သာ၊ [ထိုသို့ ရေတွက်ရခြင်း၏အကြောင်း နှင့် ဥပမာကို ပြလို၍ “ဂဏနာပဋိဗဒ္ဓ ဟိ” စသည်မိန့်။] ဟိ-အကြောင်းနှင့် ဥပမာတား၊ ဂဏနာပဋိဗဒ္ဓေ - ရေတွက်ခြင်းနှင့် စပ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနေ-၌၊ ဂဏနာဗလေနေဝ-ရေတွက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ကေဠံ- တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ အရိတ္တုပတ္ထန္တနဝသေန - ထိုးဝါးဖြင့် ထောက်ထားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စက္ကသောတေ- ကြမ်းသော ရေအယ်၌၊ နာဝါထပနမိဝ-လှေကို တန်ထားနိုင်ခြင်း ကဲ့သို့တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သီဗံ သီဗံ, ဂဏယတော- သော၊ တဿ-ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ နိရုန္တရပွဝတ္တံဝိယ - အဆက်မပြတ် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဟုတ္တာ - ၍၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ထင်လာ၏၊ [တကယ်အစစ် နိရုန္တရပဝတ္တံမှာ အပွနာရောက်မှ ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ အပွနာမရောက်သေး သောကြောင့် “ပဝတ္တံဝိယ” ဟု ဆိုသည်။]

အထ- ထင်လားရာ ထိုအခါ၌၊ နိရန္တရံ- အဆက်မပြတ်၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်၏။
 ဣတိ၊ ဥ တွာ-၍၊ အန္တောစ ဗဟိစ၊ ဝါတံ-ကို၊ အပရိဂ္ဂဟေတွာ-မသိမ်းဆည်း
 မူ၍၊ ပုရိမနယေန-ရှေ့ဂေါပါလက ဝဏနာနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဂေန
 ဝေဂေန၊ ဝဏေတဗ္ဗံ-ရာ၏။ ဟိ-ချဲ့၊ အန္တော-ဝမ်းတွင်းသို့၊ ပဝိသနဝါတေန-
 ဝင်သောလေနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, စိတ္တံ-ကို၊ ပဝေသယတော - သွင်းသော ယောဂီ၏
 [ဝမ်းတွင်းသို့ ဝင်သွားသောလေကို လိုက်၍အာရုံပြုသော ယောဂီ၏။] အဗ္ဗ
 န္တရံ- ဝမ်းတွင်းအရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝါတဗ္ဗာဟတံ-လေသည် ထိခိုက်အပ်
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မေဒပုရိတံဝိယ- အဆီဖြင့် ပြည့်နေသကဲ့သို့၊ ဟောတိ-၏။
 ဗဟိ-ပြစ်ဘက်သို့၊ [နာခေါင်းဖျားနှင့် အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားမှ ပြင်ဘက်အရပ်
 သို့။] နိက္ခမနဝါတေန- ထွက်သော လေနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, စိတ္တံ- ကို၊ နိဟရတော-
 ထုတ်ဆောင်သော ယောဂီ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ - ၌၊ ပုထုတ္တာရမဏေ - များသော
 သဘောရှိသောအာရုံ၌၊ ဝါ-အမျိုးမျိုး သဘောရှိသောအာရုံ၌၊ စိတ္တံ-သည်။
 ဝိက္ခိပတိ - ပျံလွင့်တတ်၏။ ပန- အနွယ်ကား၊ ဖုဋ္ဌောကာသေ - ထိအပ်သော
 နာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားအရပ်၌၊ သတိံ - သတိကို၊ ထပေတွာ-
 ထား၍၊ ဘာဝေန္တသောဝ - ပွားစေသော ယောဂီ၏သာလျှင်၊ ဘာဝနာ -
 သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ- ပြည့်စုံ၏။ တေန - ကြောင့်၊ အန္တောစ၊ ပေ၊ ဝဏေတဗ္ဗန္တိ -
 ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ - ပြီ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ တေ-ဤ ထွက်လေ
 ဝင်လေအပေါင်းကို၊ [တေန္တိ တေ အဿာသ ပဿာသဇာတံ၊ ဇာတျာပေက္ခ
 နည်းအားဖြင့် အများကိုပင် ကေဂုဗ်ထားသည်။] ကိဝ စိရံ- အဘယ်မျှလောက်
 ကြာအောင်၊ ဝဏေတဗ္ဗံ-ရေတွက်ရမည်နည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း။
 ယာဝ- လောက်၊ ဝဏနာယ - ရေတွက်ခြင်းနှင့်၊ ဝိနာ - ကင်း၍၊ အဿာသ

စိတ္တံ၊ ဗေ၊ ဟောတိ။ ။ အတွင်းသို့ ဝင်သောလေကို လိုက်၍ အာရုံပြုလျှင် စိတ်ကို
 အတွင်းသွင်းရာရောက်၏။ ထို အတွင်းလေတွေကို အာရုံပြုနေလျှင် လေသည် ဝမ်းတွင်း
 တခုလုံး ထိခိုက်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား ဝမ်းတွင်း တခုလုံးသည် လေတည်းဟူသော
 အဆီဖြင့် ပြည့်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ [တစုံတခုကို စူးစိုက်၍အာရုံပြုလျှင် ထို အာရုံသည်
 ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်၍ ထင်လာရကား ကြီးကျယ်များပြားသကဲ့သို့ ထင်တတ်သည်။]

ဗဟိ၊ ဗေ၊ ဝိက္ခိပတိ ။ ၁. နာခေါင်းဖျားမှ အပြင်ဘက်ထွက်သွားသော လေကို
 စိတ်ဖြင့်လိုက်၍ အာရုံပြုနေလျှင် စိတ်ကို အပြင်သို့ ထုတ်ဆောင်ရာ ရောက်၏။ ထိုသို့
 ထုတ်ဆောင်လျှင် လေ၏သွားပုံကို စိတ်ဖြင့်ရှာဖွေ၍ နေရသောကြောင့် အပြင်ဘက်
 များစွာသောအာရုံ၌ စိတ်ပျံလွင့်၍နေတတ်သည်။

ပဿာသာရမဏေ-၌၊ သတိ-သည်၊ သန္တိန္ဒတိ-ကောင်းစွာတည်၏(တာဝ-
 ထို မရေတွက်ဘဲ သတိကောင်းစွာ တည်သည်တိုင်အောင်၊ ဂဏေတမ္ဘ -
 ရမည်၊ ကသ္မာ)၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဗဟိ - အဿာသ ပဿာသမှအပ
 ဖြစ်သောအာရုံ၌၊ ဝိသဇ္ဇဝိဘက္ကပိစ္ဆေဒံ- ပြန်ကြံနေသော ဝိတက်ကို ဖြတ်ခြင်း
 ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ အဿာသပဿာသာရမဏေ-၌၊ သတိသဏ္ဍပနတ္ထယေဝ-
 သတိကို ကောင်းစွာထားခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်၊ ဂဏနာ - ရေတွက်ခြင်း
 သည်၊(ဟောတိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်(တာဝ-ထိုမရေတွက်ဘဲ သတိကောင်းစွာ
 တည်သည်တိုင်အောင်၊ ဂဏေတမ္ဘ-ရာ၏၊ ဝါ-ရမည်)။

ဝေ- သို့၊ ဂဏနာယ-ဂဏနာ နည်းဖြင့်၊ မနသိကတွာ- နှလုံးသွင်းပြီး၍၊
 ဝါ-နှလုံးသွင်းပြီးနောက်၊ အနုပန္နနာယ-အနုပန္နနာနည်းဖြင့်၊ [ရှေးဂါထာ၌
 ဆိုခဲ့ပြီးသော ဂဏနာနည်း အနုပန္နနာနည်း ဖုသနာနည်း အစရှိသည်တို့တွင်
 အနုပန္နနာနည်းဖြင့်-ဟုလို့၊] မနသိကာတမ္ဘ-၏၊ အနုပန္နနာနာမ-အနုပန္နနာ
 နည်းမည်သည်၊ ဂဏနံ-အရေအတွက်ကို၊ ပဋိသံဟရိတွာ-ရုပ်သိမ်း၍၊ [ဝ-
 ၂ - ၃ - စသည်ဖြင့် မရေတွက်တော့ဘဲ - ဟုလို့၊] သတိယာ- ဖြင့်၊ နိရန္တရံ-
 အဆက်မပြတ်၊ အဿာသပဿာသာနံ-တို့သို့၊ အနုဂမနံ- အဘန်ဘန်လိုက်
 ခြင်းတည်း၊ ဝါ-အစဉ်လိုက်ခြင်းတည်း၊ တဉ္စ-ထို အစဉ်လိုက်ခြင်းသည်လည်း၊
 အာဒိမဇ္ဈ ပရိယောသာနာ နဝမနဝသေန- အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးသို့ အစဉ်
 လိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ န (ဟောတိ)-ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဗဟိ
 နိက္ခမနဝါတဿ- ပြင်ဘက်သို့ ထွက်သောလေ၏၊ နာဘိ- ချက်အရပ်သည်၊
 အာဒိ - တည်း၊ [ထို ချက်အရပ်၌ စ၍ဖြစ်သောကြောင့် “နာဘိ အာဒိ”ဟု
 ဆိုသည်၊] ဟဒယံ-နှလုံးသား၏အနီးအပါး အထက်အရပ်သည်၊ မဇ္ဈ-တည်း၊
 နာသိကဂ္ဂံ-နှာခေါင်းဖျားအရပ်သည်၊ ပရိယောသာနံ-တည်း၊ တဉ္စ-ထိုအစ၊

အနုဂမနံ။ ။ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော အဿာသပဿာသတို့ကို အာရုံပြုသော
 အားဖြင့် သတိကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေခြင်း၊ အဿာသ ပဿာသအာရုံကို (အာရုံပြု၍)
 သတိ အစဉ်လိုက်ခြင်းကို “အနုဂမနံ” ဟု ခေါ်သည်။ [အနုအနု + ဂမနံ ပဝတ္တနံ
 အနုဂမနံ။]

ပရိယောသာနံ။ ။ အဿာသ ပဿာသလေသည် ထို နာသိကဂ္ဂံ ဆုံး၏၊ ထိုမှ
 အပြင်ရောက်သွားသောလေကို အဿာသ ပဿာသ ဟု မခေါ်ရတော့ပြီ၊ အဿာသ
 ပဿာသတို့သည် စိတ္တဇရုပ်များတည်း၊ စိတ္တဇရုပ်မှန်လျှင် ခန္ဓာကိုယ်မှ အပြင်၌ မဖြစ်
 နိုင်၊ အပြင်၌ ဆက်၍ဖြစ်သော နှာခေါင်းလေတို့ကား စိတ္တပစ္စယ ဥတုလေများသာ
 တည်း၊ အဿာသပဿာသ အမည်လည်း မရကြ၊ ဝင်လေ၏အစကို နာသိကဂ္ဂ ဟု
 ဆိုရာ၌လည်း ဤသဘောပင်တည်း။

အလယ်၊ အဆုံးသို့လည်း၊ အနုဂစ္ဆတော-အစဉ်လိုက်လသော၊ ဝါ-သော၊ အဿ-ထို ယောဂီ၏၊ ဝိက္ခေပဂတံ-ပြန်လွင့်ခြင်းသို့ရောက်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ သာရဒ္ဓါယစေတ-ကိလေသာဟူ၊ အပုတ္တိနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ ဣဒ္ဓ နာယစ-တုန်လှုပ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ [ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှန် မပြင်မသက် လှုပ်ရှားခြင်းငှါ၊] ဟောတိ - ၏။ ယထာဟ - အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူ သနည်း၊ အဿာသာဒိ မဇ္ဈပရိယောသာနံ - အဿာသ၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးသို့၊ သတိယာ - ဖြင့်၊ အနုဂစ္ဆတော - အစဉ်လိုက်သော ယောဂီ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-အတွင်းသန္တာန်၌၊ ဝိက္ခေပဂတေန-သော၊ စိတ္တေန-ကြောင့်၊ ဝါ-စိတ်ဖြင့်၊ [ဟေတုမ္ဘိ ကရဏဝစနံ၊ ဣတ္ထန္တုတသက္ခဏေဝါ။] ကာယောဝိ-သည်၎င်း၊ စိတ္တဓိ-သည်၎င်း၊ သာရဒ္ဓါစ-ကိလေသာဟူ၊ အပုန္ဒုတကွဖြစ်ကုန် သည်၎င်း၊ ဣဒ္ဓိထာစ - လှုပ်ကုန်သည်၎င်း၊ ဖဒ္ဓိတာစ - တုန်ကုန်သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ - န်၏၊ ပဿာသာဒိ မဇ္ဈ ပရိယောသာနံ - သို့၊ သတိယာ- ဖြင့်၊ ပေ၊ ဟောန္တိ-န်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြီ။)

တသ္မာ-ကြောင့်၊ အနုပန္နနာယ-အနုပန္နနာနည်းဖြင့်၊ မနသိကရောက္ခေန- နှလုံးသွင်းသောယောဂီသည်၊ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန-ဖြင့်၊ န မနသိ ကာတမ္ဘံ- နှလုံးမသွင်းရာ၊ အငါစ- စင်စစ်ကာ၊ ဖုသနာဝသေနစ- ထိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ထပနာဝသေနစ-အပ္ပနာဈာန်ပေါ်လာအောင် ထားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ မနသိကာတမ္ဘံ-ရမည်၊ ဟိ-ဆက်၊ ဂဏနာနုပန္နနာဝသေန- ဂဏနာနည်း၊ အနုပန္နနာနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (မနသိကာရော-သည်၊ အတ္ထိ ဝိယ - ကဲ့သို့၊) ဖုသနာ ထာနာဝသေန - ဖုသနာနည်း၊ ထပနာနည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [တဒ္ဓိ စာ၌ “ဖုသနာဝသေနစ ထပနာဝသေနစ” ဟု လည်းရှိ၏။] ဝိသု-သီးခြား၊ မနသိကာရော-သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-စင်စစ်ကာ၊ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌ ဋ္ဌာနေ ယေဝ- ထိအပ်သော ထိအပ်သောအရပ်၌သာလျှင်၊ ဂဏေက္ခော- ရေတွက် သောယောဂီကို၊ ဂဏနာယစ-ဖြင့်၎င်း၊ ဖုသနာယစ-ဖြင့်၎င်း၊ မနသိကရောတိ (တိ)-နှလုံးသွင်းသူဟူ၍ (ဝုစ္စတိ)၊ တတ္ထေဝ-ထို ထိအပ်သော ထိအပ်သော အရပ်၌ပင်၊ ဂဏနံ-ကို၊ ပဋိသံဟရိတွာ-၍၊ တေ-ထို အဿာသ ပဿာသ တို့သို့၊ သတိယာ-ဖြင့်၊ အနုပန္နက္ခော-အစဉ်လိုက်သော ယောဂီကို၎င်း၊ အပ္ပနာ ဝသေန-အပ္ပနာဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-အပ္ပနာဈာန်ပေါ်လာအောင်၊ စိတ္တံ-ကို၊ ထပေက္ခောစ-ထားသော ယောဂီကို၎င်း၊ အနုပန္နနာယစ - အနုပန္နနာ နည်းဖြင့်၎င်း၊ ဖုသနာယစ-ဖြင့်၎င်း၊ ထပနာယစ-ဖြင့်၎င်း၊ မနသိကရောတိတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သွာယမတ္ထော-ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို၊ အဋ္ဌကထာယံ-

ရှေးအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တပရိဗ္ဗဒေါဝါရိကောပမာ-ဟိ-ဆိုအပ်ပြီးသော ဆွံ့-အသု
တံခါးစောင့်သူဥပမာတို့ဖြင့်၎င်း၊ ပဋိသန္တိဒါယံ-၌၊ ဝုတ္တကကစောပမာယစ-
ဟောတော်မူအပ်သော လှ ဥပမာဖြင့်၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

တကြ-ထို ၂ မျိုးသော ဥပမာတို့တွင်၊ အယံ-ကား၊ ပရိဗ္ဗောပမာ-သူဆွံ့-
ဥပမာတည်း၊ ပရိဗ္ဗော-သူဆွံ့-သည်၊ [ခြေမသန်၍ မသွားနိုင်သူကို “ပရိဗ္ဗ” ဟု
ခေါ်သည်။] ဒေါလာယ - ပျဉ်ချပ်ပုခက်ဖြင့်၊ ကိဋ္ဌတံ - ကစားနေကုန်သော၊
မာတာပုတ္တာနံ - အမိသားတို့၏ [သု၏ဇယားနှင့် သားတို့ကိုပင် “မာတာ
ပုတ္တာနံ” ဟု ဆိုသည်။] ဒေါလီ-ပုခက်ကို၊ ဝိပိတွာ-ပစ်၍၊ ဝါ-လွဲ၍၊ တတ္ထေဝ
ဒေါလတ္တန္တမူလေ - ထို ပုခက်ဆွဲရာတိုင်၏အနီး၌ပင်၊ နိသိန္ဒော - ထိုင်လျက်၊
ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တဿစ-လာသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဂစ္ဆ
န္တဿစ-သော၊ ဒေါလာဇလကဿ-ပုခက်ပျဉ်ချပ်၏၊ ဥဘော-၂ ဘက်ကုန်
သော၊ ကောဂ္ဂိယော - ဝဲဘက် ယာဘက် အစွန်တို့ကို၎င်း၊ မဇ္ဈ - ကို၎င်း၊
ပဿတိ-မြင်ရ၏၊ စ-ထိုသို့ပင် မြင်ရပါသော်လည်း၊ ဥဘောကောဂ္ဂိမဇ္ဈာနံ-၂
ဘက်သော အစွန် အလယ်အရပ်တို့ကို၊ ဒဿနတ္ထိ - မြင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ-
မြင်သို့ရာဗျာဝဇော-ကြောင့်ကြစိုက်သည်၊ နဟောတိ သေယျထာပိ-သကဲ့သို့၊
ဝေမေဝ-လျှင်၊ အယံဘိက္ခု-သည်၊ သတိဝသေန - သတိ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ
နိဗန္ဓနတ္ထမူလေ-စိတ်ကို ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်ကြောင်း (နှာခေါင်းဖျား အထက်
နှုတ်ခမ်းဖျားဟူသော) တိုင်၏အနီး၌ ဌတွာ- တည်၍၊ အဿာသ ပဿာသ

သွာယ၊ ဝေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ “ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓ ဌာန၌သာ ရေတွက်သူဟူသော အနက်၊
ထို ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓ ဌာန၌ပင် ရေတွက်မှုကို မပြုဘဲ ထို အဿာသပဿာသတို့သို့ သတိဖြင့်
အစဉ်လိုက်သူဟူသော ထိုအနက်ကို” ဟု သွာယမဏ္ဍောအတွက် အဓိပ္ပါယ်မှတ်၊ ဥပမာ
ကို “ဥပ+မာ” ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ “မိနောတိ - ဆုံးဖြတ်တတ်၏၊ ဣတိ မာ၊ မာယ- ဆုံးဖြတ်
တတ်သောဥပမေယျ အနက်၏ + သမိပေ - အနီးဖြစ်သော (မဆုံးဖြတ်တတ်သော)
အနက်၌၊ ပဝတ္ထတိတိ ဥပမာ” ဟု ဋီကာကြိုသည်။ [ယာ အစွန္တံ န မိနောတိ န
ဝိနိစ္ဆိနာတိ၊ သာ “မာနဿ + သမိပေ” တိ ဥပမာ၊ ယထာ-ဧါဏော ပိယ ဝဝယော =
နွားနှင့်တူသော နွားနောက်။]

ဥပနိဗန္ဓန၊ ဝေ၊ ဌတွာ။ ။ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထန္တောပိယာတိ ဥပနိဗန္ဓတ္ထန္တော၊ နာသိ
ကပ္ပံ၊ မုဒနိမိတ္တံဝါ၊ ထဿ မူလေ သမိပေ ဌတွာ (ကထံ ဌတွာ-ဘယ်လို တည်၍လဲ)၊
သတိယာ ဝသေန ဌတွာ (သတိထားသော အားဖြင့် တည်၍တည်း)၊ သတိံတိ
တတ္ထ (နာသိကပ္ပမုဒနိမိတ္တံ) သူပဋိတံ ကရောန္တော-ကောင်းစွာတည်သည်ကိုပြသော၊
ယောဝါဝစရော တတ္ထ ဌိတောနာမ ဟောတိ (ထိုနာသိကပ္ပ မုဒနိမိတ္တံတည်သူမည်၏)၊
အဝယ ဝေမေဓန-သတိတည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်တရားဖြင့်၊ သမုဒါယဿ-အပေါင်း

ဒေါလံ-အသာသပဿာသ တည်းဟူသော ပုခက်ကို၊ ခိဝိတွာ-ပစ်၍၊ ဝါ-
 လွှဲ၍၊ တတ္ထေဝနိမိတ္တေ - နှာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား ဟူသော ထို
 နိမိတ်၌ပင်၊ သတိယာ-ဖြင့်၊ နိသီဒန္တာ-ထိုင်လျက်၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-အဋ္ဌကထာ
 နှင့် ဝိကာတို့၌ “နိသီဒန္တာ” ဟု ရှိ၏။] ကမေန- အားဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တာနဉ္စ-
 ကုန်သော၊ ဝစ္ဆန္တာနဉ္စ - ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓဋ္ဌာနေ - ထိအပ်သော အရပ်၌၊
 (အရပ်က)၊ အသာသပဿာသာနံ - တို့၏၊ အာဗိမဇ္ဈပရိယောသာနံ- သို့၊
 သတိယာ၊ အနဝစ္ဆန္တာ-သော်၎င်း၊ တတ္ထ-ထို ထိအပ်သော အရပ်၌၊ စိတ္တံ-
 ကို၊ ထပေန္တာစ-ထားလသော်၎င်း၊ ပဿတိ - မြင်ရ၏၊ စ- ထိုသို့ မြင်ရပါ
 သော်လည်း၊ တေသံ- ထို အသာသပဿာသတို့ကို၊ ဒဿနတ္ထံ-မြင်ခြင်းငှါ၊
 ဖျာဝဇော - ကြောင့်ကြစိုက်သည်၊ န ဟောတိ၊ အယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊
 ပရံဇောပမာ-တည်း။

ပန-ကား၊ အယံ-ကား၊ ဒေါဝါရိကောပမာ-တံခါးစောင့် ဥပမာတည်း။
 ဒေါဝါရိကော- သည်၊ နဝရဿ - ၏၊ အန္တောစ - ၌၎င်း၊ ဗဟိစ - ၌၎င်း၊
 ပရိသေ-တို့ကို၊ တံ-သည်၊ ကော-အဘယ်သူနည်း၊ (ဣတိဝါ - ဤသို့၎င်း၊)
 ကုတော-အဘယ်မှ၊ အာဂတော-လာခဲ့သနည်း၊ (ဣတိ)ဝါ-၎င်း၊ ကုဟိ -
 အဘယ်အရပ်သို့၊ ဝစ္ဆသိ-သွားမည်လို့နည်း၊ (ဣတိ) ဝါ - ၎င်း၊ တေ - ၏၊
 တတ္ထေ-လက်၌၊ ကိ - ဘာဝတ္ထုနည်း၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ နဝိမံသတိ - မစိုစမ်း၊
 ဝါ- မမေးမြန်း၊ ဟိ - မှန်၊ တေ - ထို မြို့၏ အတွင်း အပြင်နေသူ လူတို့သည်၊
 တဿ- ထို တံခါးစောင့်ယောက်ျား၏၊ ဘာရာ- တာဝန်တို့သည်၊ န - မဟုတ်
 ကုန်၊ ပန-အန္ဓယကား၊ ဒွါရပုတ္တံ ဒွါရပုတ္တံယေဝ- တံခါးပေါက်သို့ရော်လာ
 တံခါးပေါက်သို့ ရောက်လာသူကိုသာလျှင်၊ ဝိမံသတိ သေယျထာပိ - စုံစမ်း
 မေးမြန်းသကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ - လျှင်၊ ဗုဒ္ဓဋ္ဌာနော - ၏၊ အန္တောပဝိဇ္ဇ
 ဝါတာစ- အတွင်းသို့ဝင်ပြီးသော လေတို့သည်၎င်း၊ ဗဟိနိက္ခန္တဝါတာစ-
 နှာခေါင်းပြင်ဘက်သို့ ထွက်သွားပြီးသောလေတို့သည်၎င်း၊ ဘာရာ - တို့သည်၊
 န ဟောန္တိ - မဟုတ်ကုန်၊ ဒွါရပုတ္တံ ဒွါရပုတ္တံ ယေဝ - နှာခေါင်းပေါက်သို့

တကိုယ်လုံးကို၊ အပဒိသိတဗ္ဗတော-ညွှန်ပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [“အယံ
 သိက္ခာ ဥပနိဗန္ဓုတ္တဗ္ဗုလေ ဌတွာ ” သည် အစိတ်သတိဖြင့် အပေါင်းတကိုယ်လုံးကို
 ညွှန်ပြသော ဂေဓသုပမာ စကားဖြစ်သည်-ဟုလျှိုး]

နိမိတ္တေ သတိယာ နိသီဒန္တာ။ ။နိမိတ္တေတိ- နာသိကပ္ပါဒိနိမိတ္တေ၊ သတိယာ
 နိသီဒန္တာတိ-သတိယာဝသေန နိသီဒန္တာ၊ ဤ၌လည်း“သတိ” ဟိ တတ္ထ သူပဋိတံ
 ကရောန္တာ ယောဂါဝစရော တတ္ထ နိသီဒန္တာနာမ ဟောတိ”ဟု ဆိုပါ။

ရောက်လာ နှာခေါင်းပေါက်သို့ရောက်လာသော လေတို့သည်သာ၊ ဘာရာ-
 တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ အယံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဒေါဝါရိကောပမာ-
 တည်း။ [ပဌမဥပမာဖြင့် “ဝင်လေထွက်လေတို့ကို သိဘို့ရန် ကြောင့်ကြမစိုက်
 သော်လည်း သိ၏” ဟု ပြ၏၊ ဒုတိယဥပမာဖြင့် “ဝင်လေထွက်လေ တို့ကို
 မှတ်နေဘို့ တာဝန် မရှိ၊ နှာခေါင်းပေါက်၌ ရောက်လာသော လေတို့ကိုသာ
 မှတ်ဘို့တာဝန်ရှိ၏” ဟု ပြသည်။]

ပန- ကား၊ ကကစောပမာ- လှ ဥပမာကို၊ အာဒိတော-အစမှ၊ ပဘုတိ-
 စ၍၊ ဝေ - ဤ ဆိုအပ်လတုံသော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ၏၊ [ပါဠိတော်၌
 ဥပမေယျ အနက်ကို စ၍ ပြသောကြောင့် ထို အတိုင်းပင် “အစမှ စ၍ သိပါ”
 ဟု ဆိုသည်။] ဟိ-ဇ္ဈ၊ နိမိတ္တံ၊ ပေ၊ ဥပလဗ္ဗတီတိ-ဟူသော၊ တေ - ဤ ဝါထာ
 စကားကို၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာ)၊ ဝုတ္တံ- (ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်၌) မိန့်အပ်ပြီး၊ [နိမိတ္တံ-
 မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သော နှာခေါင်းဖျား အထက် နှုတ်ခမ်းဖျား ဟူသော
 အရပ်သည်၎င်း၊ အသာသ ပဿာသာ - ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်၎င်း၊
 ကေစိတ္တဿ- တခုတည်းသောဝီထိစိတ်၏၊ အာရမဏံ-သည်၊ န(ဟောန္တိ)-
 မဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လော၊ စ - သည်သာ မကသေး၊ တယော - နိမိတ္တ၊
 အသာသ၊ ပဿာသအားဖြင့် ဥ ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မ-တရားတို့ကို၊ အဇာန
 တော- မသိလသော်၊ ဝါ-မသိသော ယောဂီရဟန်း၏၊ ဘာဝနာ- အနာပါန
 သတိ သမာဓိဘာဝနာကို၊ န ဥပလဗ္ဗတိ-မရအပ်မရနိုင်သည် မဟုတ်လော၊
 ဝါ-မပြီးစီးနိုင်သည် မဟုတ်လော၊ (ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း)၊ နိမိတ္တံ-
 သည်၎င်း၊ အသာသပဿာသာ- တို့သည်၎င်း၊ ကေစိတ္တဿ- ၏၊ အာရမ

နိမိတ္တံ၊ ပေ၊ ဥပလဗ္ဗတီ။ ။ ဤပဌမဂါထာသည် စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝါထာတည်း။
 နိမိတ္တန္တိ - ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ (ဤပုဒ်ကို နောက်၌ ဖွင့်လတုံ)၊ အနာရမဏမေကစိတ္တဿ-
 ကေစိတ္တဿ န အာရမဏံ၊ အာရမဏံ န ဟောန္တီတိ အတ္ထော၊ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍
 အနာရမဏံကို အယုတ္တသမာသ် ဟု မှတ်ပါ။ နကို “ဟောန္တိ” ဟု ထည့်ပါ၍ ကြိယာနှင့်
 တွဲပါ။ ဝီထိစိတ်တခုတည်းက နိမိတ္တံ , အသာသ , ပဿာသ ဤ ဥ မျိုးကို တပြိုင်နက်
 အာရုံပြု၍ မဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော-ဟုလို။

အဇာနတော။ ။ အဇာနတောကို “အဝိနန္ဒဿ (မသိရသော)” ဟု ဖွင့်၍
 “စသဠေါ ဗျတိရေကေ” ဟု ဖွင့်၏။ ဝါကျခွဲရိုး၌ အသုံးပြုအပ်သော အန္ဓယ-ဗျတိရေက
 မျိုး မဟုတ်၊ ထောမနိမိဋ္ဌံ ဝိ+အတိ-ရိစဓာတ်ဖြင့် ပြီးသော ဗျတိရေက ပုဒ်၏အနက်
 တို့ကို “ဝိသေသ၊ အတိက္ကမ၊ အဘာဝ၊ ဝိနေတိ အတ္ထ” ဟု ပြ၏၊ ဤနေရာ၌ “စ-
 သည်သာ မက၊ ပေးစရာ အပိုအလွန် ရှိသေး၏” ဟု အတိက္ကမအနက်ကိုသာ ယူသင့်
 သည်၊ ထို့ကြောင့် အဖြေ၌ “စ” မပါဘဲ “ဇာနတောဝ” ဟု ဖြေသည်။ [ထိုအဖြေ၌

ဏံ- သည်၊ န(ဟောန္တိ) - မဖြစ်နိုင်ကုန်သည်ကား မှန်၏၊ တယော- နံသော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဇာနတောဝ- သိသော်သာလျှင်၊ ဝါ- သိမှသာလျှင်၊ ဘာဝနာ- ကို၊ ဥပလက္ခတိ-ရအပ်ရနိုင်၏၊ ဝါ-ပြီးစီးနိုင်၏၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။

ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ တယော - နိမိတ္တ အဿာသ ပဿာသအားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ-တို့သည်၊ ကေစိတ္တဿ-တခုသော ဝိထိစိတ်၏၊ အာရမဏံ - သည်၊ န ဟောန္တိ - မဖြစ်နိုင်ကုန်သနည်း၊ (ကထံ - လျှင်၊) တယော- နံသော၊ ဣမေ ဓမ္မာ - တို့သည်၊ အဝိဒိတာစ - မသိအပ်ကုန်သည်လည်း၊ ဝါ- မထင်ရှားကုန် သည်လည်း၊ န ဟောန္တိ - နံသနည်း၊ (ကထံ- လျှင်၊) စိတ္တံ - သည်၊ ဝိက္ခေပံစ - သို့လည်း၊ န ဝစ္ဆတိ - မရောက်သနည်း၊ (ကထံ-လျှင်၊) ပဓာနံစ-ဘာဝနာကို အားထုတ်ကြောင်း လုတ္တဝီရိယသည်လည်း၊ ပညာယတိ -ထင်ရှားသနည်း၊(ကထံ-လျှင်၊) ပယောဂံ-ဘာဝနာကို အားထုတ်မှု ပယောဂကိုလည်း၊ သာဓေတိ- ပြီးစီးစေနိုင်သနည်း၊ (ကထံ-လျှင်၊) ဝိသေသံစ-လောကီ လောကုတ္တရာ တရားထူးကိုလည်း၊ အဓိဝစ္ဆတိ-ရနိုင်သနည်း၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ရုက္ခော-သစ်တုံးသည်၊ ဝါ-ကို၊ သမေညိတ္တတ်သော၊ ဘူဒိဘာဝေ - မြေ အဘို့၌၊ နိက္ခိတ္တော - ချထား အပ်သည်၊ (အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊) [ပရိကပ္ပစကားဖြစ်၍ “ အဿ ” ဟု ထည့်ပေးသည်၊ မြေမညီလျှင် သစ်သားက လှုပ်သောကြောင့် ဖြတ်လို မလွယ်၊ ထိုသို့ မလွယ်လျှင် လွှဲ၏သွားပုံလည်း မသိသာ မထင်ရှား၊ ထို့ကြောင့် သမဘူမိ၌ ထားရသည်၊] တမေနံ-ထိုသစ်တုံးကို၊ ပုရိသော-သည်၊ ကကစေန-လွှဲကလေးဖြင့်၊ [တယောက်ဆွဲ လွှဲကလေးဖြင့်၊] ဆိန္နေယျ- ဖြတ်ရာ၏၊ ရုက္ခေ-၌၊ ဗုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ - ထိုအပ်သော လွှဲသွားတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ပုရိသဿ - ၏၊ သတိ-သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာ - ကပ်၍ တည်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ အာဝတေဝါ - မိမိ

လည်း “ အနာရမဏမေကစိတ္တဿ ” ဟုပင် ရှိရမည်၊ “နိမိတ္တ အဿာသ ပဿာသ ဥ မျိုးတုံးကို စိတ်တခုထည်းက တပြိုင်နက် အာရုံမပြုနိုင်သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်” ဟု ဝန်ခံ၍ဖြေသော စကားဖြစ်သည်။]

ကထံ၊ ဝေါမဓိဝစ္ဆတိ ။ ။ ကထံသည် ဖြေလို၍ မိမိဘာသာမေးသော ကထေတူ ကမ္မတာပုစ္ဆာတည်း၊ နစိမေ-စသော နောက်ဝါကျများသို့လည်း လိုက်စေ၊ ပဓာနဋ္ဌ-ဘာဝနာယ နိပ္ပါဒတံ ဝီရိယဉ္စ တထံ ပညာယတိ၊ နိဝရဏာနံ ဝိက္ခမ္ဘကံ သမ္ပဒေဝ သမာဓာနာဝတံ-နိဝရဏကိုခွါလျက် ကောင်းစွာသမာဓိကို ဆောင်နိုင်သော၊ ဘာဝနာ နုယောဂသင်္ခါတံ ပယောဂဉ္စယောဂီ ကထံ သာဓေတိ၊ ဥပရူပရိ လောကီယ လောကုတ္တရဋ္ဌ ဝိသေသံ ကထံ အဓိဝစ္ဆတိ။

ဘက်သို့လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဂတေဝါ-ဟိုဘက်သို့သွားသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ကကစဒန္တေ - တို့ကို၊ န မနသိကရောတိ - နှလုံးမသွင်း၊ စ-
 ထိုသို့ပင် နှလုံးမသွင်းပါသော်လည်း၊ [ဋီကာ၌ “နစ” ဟု (စ) ပါသည်။]
 အာဂတာဝါ-န်သော၊ ဂတာဝါ-ကုန်သော၊ ကကစဒန္တာ-တို့သည်၊ အဝိဒိ
 တာ-န်သည်၊ ဝါ-န်သည်၊ န ဟောန္တိ- မဖြစ်ကုန်၊ [နှလုံးမသွင်းသော်လည်း
 သိသာ ထင်ရှားသည် - ဟူလို့၊] ပဓာနဉ္စ-သစ်တုံးဖြတ်ကြောင်း လုတ္တဝီရိယ
 သည်လည်း၊ ပညာယတိ-၏၊ ပယောဂဉ္စ- သစ်တုံးဖြတ်မှု ကာယပယောဂကို
 လည်း၊ သာဓေတိ၊ (ဝိသေသံ- သစ်သား ၂ ခု၏ ပြတ်ခြင်းဟူသော အကျိုး
 ထူးကိုအဓိဂစ္ဆတိ) [ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်ရင်း၌ “ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ”
 မပါ၊ ထည့်၍ အနက်ပေးဘို့ရန် အဋ္ဌကထာက ထည့်ထားသည်။]

သမေ-သော၊ ဘူမိဘာဂေ-၌၊ နိက္ခိတ္တော-သော၊ ရုက္ခော-တို့၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)
 ယထာ- သကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ - စိတ်ကို အာရုံ၌ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်
 ကြောင်း သတိ၏ အဿာသ ပဿာသတို့ကို မှတ်သားကြောင်း ဖြစ်သော
 နှာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားဟူသောအရပ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ကကစဒန္တာ-
 တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ) ယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ အဿာသ ပဿာသာ- တို့ကို၊
 (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-နိဇာ) ရုက္ခေ-၌၊ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ပုရိသဿ-
 ၏၊ သတိ-သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာ-သည်၊ ဟောတိ ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း၊ အာဂ
 တေဝါ-န်သော၊ ဂတေဝါ-န်သော၊ ကကစဒန္တေ-တို့ကို၊ န မနသိကရောတိ
 (ယထာ)- ၎င်း၊ စ - ထိုသို့ပင် နှလုံးမသွင်းပါသော်လည်း၊ အာဂတာဝါ-
 န်သော၊ ဂတာဝါ - န်သော၊ ကကစဒန္တာ - တို့သည်၊ အဝိဒိတာ - န်သည်၊
 ဝါ - န်သည်၊ န ဟောန္တိ (ယထာ) - မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း၊ ပဓာနဉ္စ-
 သည်လည်း၊ ပညာယတိ (ယထာ) - ထင်ရှားသကဲ့သို့၎င်း၊ ပယောဂဉ္စ-
 ကိုလည်း၊ သာဓေတိ (ယထာ) - ပြီးစေသကဲ့သို့၎င်း၊ (ဝိသေသံ - သစ်သား
 ၂ ခုခြမ်း၏ကွဲခြင်းဟူသော အကျိုးထူးကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ (ယထာ)-ကဲ့သို့၎င်း၊)
 ဝေမေဝ- လျှင်၊ ဘိက္ခု- သည်၊ နာသိကဂ္ဂေဝါ - သော်၎င်း၊ မုခနိမိတ္တေဝါ-
 သော်၎င်း၊ သတိ - ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ - ဖြစ်စေ၍၊ နိသိန္ဓော - ထိုင်နေသည်၊
 ဟောတိ၊ အာဂတေဝါ- ဝင်လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂတေဝါ -
 ထွက်သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဿာသ ပဿာသေ-တို့ကို၊ န မနသိ

ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ ။ ။ ဥပနိဗန္ဓတိ အာရမဏေ စိတ္တံ စောယာတိ (သတိ)
 ဥပနိဗန္ဓနာနာမ၊ တဿာ (ထို သတိ၏) အဿာသပဿာသာနံ သတ္တက္ခဏဿ
 နိမိတ္တန္တိ ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ=နာသိကဂ္ဂံ၊ မုခနိမိတ္တံဝါ။

ကဏေတိ၊ စ-ထိုသို့ပင်နှလုံးမဆွမ်းပါသော်လည်း၊ အာဂတာဝါ ဂတာဝါ၊ အသာသပသာသာ-တို့သည်၊ အဝိဒိတာ-န်သည်၊ ဝါ-န်သည်၊ နဟောန္တိ၊ ပဝာနဋ္ဌ-ဘာဝနာကိုအားထုတ်ကြောင်း လုံ့လသည်လည်း၊ ပညာယတိ-၏၊ ပယောဂဋ္ဌ- ဘာဝနာကို အားထုတ်မှု ပယောဂကိုလည်း၊ သာဓေတိ၊ ဝိသေသံ- လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးထူးကိုလည်း၊ အမိဂစ္ဆတိ-ရနိုင်၏။

ပဝာနန္တိ (တ္ထေ)-ပဝာနံဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ ကတမံ- အဘယ်သည်၊ ပဝာနံ- ပဝာနမည်သနည်း၊ (ယေန- အကြင် ဝီရိယဖြင့်၊) အာရဒ္ဓဝီရိယဿ- အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသောယောဝီရဟန်း၏၊ ကာယောဗိ-သည်၎င်း၊ စိတ္တံဝိ-သည်၎င်း၊ ကမ္မနိယံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ခံသည်၊ ဟောတိ၊ ဣဒံ- ဤ ဝီရိယသည်၊ ပဝာနံ - ပဝာနမည်၏၊ ကတမော - သည်၊ ပယောဂေါ- ပယောဂမည်သနည်း၊ (ယေန-အကြင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှုဖြင့်၊) အာရဒ္ဓ ဝီရိယဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ဥပက္ကိလေသာ-စိတ်ကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သော နီဝရဏတို့ကို၊ ပဟိယန္တိ-ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ဝိတက္ကာ-မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်၊ ဝါ- ဝိတက်ဝိစာရအစရှိသော အောက်အောက်ဖျားအင်္ဂါ တို့သည်၊ ဝူပသမန္တိ- ငြိမ်းကျေနပ်၏၊ အယံ - ဤ ဖျားကိုရကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ် မှုသည်၊ ပယောဂေါ- မည်၏၊ ကတမော- သည်၊ ဝိသေသော - ဝိသေသမည်သနည်း၊ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ သညောဇနာ-သံယောဇဉ်တို့ကို၊ ပဟိယန္တိ-

ဣဒံ ဝိရိယံ။ ။ယေန ဝီရိယာရမ္ဘေန အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ယောဂါနော ကာယောဝိစိတ္တန္တိ ကမ္မနိယံ ဘာဝနာကမ္မကွမံ ဘာဝနာကမ္မယောဂံ ဟောတိ၊ ဣဒံ ဝီရိယံ ပဝာနံ၊ ဤသို့ “ယေန” ဟု ထည့်စေပေးမှ ပြည့်စုံသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ယေန ဝီရိယာရမ္ဘေန” ဟု အကြောင်းကိုမပြုဘဲ “ကမ္မနိယံ” ဟူသော အကျိုးကိုသာ ပြထားသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ စကားကို “ အကျိုးကမ္မနိယဖြင့် အကြောင်းဝီရိယကို ပြသော ဖလူပစာ စကား” ဟု မှတ်။

ဥပက္ကိလေသာ ကိလေသာ။ ။ဝိက္ခမ္ပနပဟာန် (ဖျား) ဖြင့် ပယ်ခွါရမည့် နီဝရဏကိလေသာတို့ကို “ဥပက္ကိလေသာ” ဟု ဆိုသည်။ တတောဓေ (ထို ဥပက္ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခွါခြင်းကြောင့်ပင်) ကာမဝိတက္ကာဒယော မိစ္ဆာဝိတက္ကာ ဥပသမံ ဝန္တန္တိ၊ တနည်း- နီဝရဏတို့ကို ပယ်ခြင်းဖြင့် ပဌမဖျားရပ်ကို ပြ၏၊ ဝိတက္ကဝူပသမဖြင့် ဒုတိယဖျားရပ်ကိုပြ၏၊ ဥပလက္ခဏ နိဓဿနနည်းအားဖြင့် ညွှန်ပြသော ထိုဝိတက္ကဝူပသမဖြင့် ဝိစာရာဒိဝူပသမကိုပါယူ၍ ဒုတိယဖျား စသည်ရခြင်းကို ပြသည်။

အယံ ပယောဂေါ။ ။ဥပက္ကိလေသာ ပယ်ခြင်းစသည်တို့သည် ပယောဂ၏အကျိုးတို့တည်း။ ထို အကျိုးဖြင့် အကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုကို “အယံ ပယောဂေါ” ဟု ဆိုထားသည်။ ဖလူပစာ စကားပင်တည်း။ [အယံ ပယောဂေါတိ- အယံ ဖျားနာမိဂမဿ ဟေတုဘူတော ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ ပယောဂေါ။]

မဂ်အစဉ်အားဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ - အနုသယ ၇ ပါးတို့သည်၊ ဗျန္တိဟောန္တိ - ကင်းသောအဆုံးအပိုင်းအခြားရှိကုန်၏။ အယံ-ဤသံယောဇဉ် တို့ကို ပယ်နိုင်ခြင်း၊ အနုသယတို့၏ကင်းခြင်းသည်။ ဝိသေသော- မည်၏။ [နိဂုံး ကို ပြုလို၍ “ဝေ” စသည်မိန့်။] ဝေ- လျှင်၊ တယော-န်သော ၊ ပေ၊ ဝိသေသံ- လောကုတ္တရာ အကျိုးထူးကို၊ အဓိဝဇ္ဇတိ။ [ဒီကာ၌ “ဝိသေသ မဓိဝဇ္ဇတိ” ဝယ် ဝိသေသံအရကို လောကီ လောကုတ္တရာ ၂ မျိုးလုံး ဖွင့်ခဲ့၏။ ဤ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ သညောဇနာ ပတိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ ” ဟု ဝိသေသံအရ လောကုတ္တရာတမျိုးကိုသာ ပြထားသည်။]

အာနာပါနဿတိ - အာနာပါနဿတိကို၊ ဝါ- သည်၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ ဒေသိတာ-အပ်ပြီ၊ (တထာ-ထို ဘုရား ဟောတော်မူအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ (ယဿ-အကြင် ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ အနုပုဗ္ဗံ- ဒီဃရဿစသော အစဉ်အားဖြင့်၊ ပရိစိတာ-အဖန်ဖန် လေ့ကျက်အပ်ပြီ၊ သုဘာဝိတာ - ကောင်းစွာ ဖြစ်ပွားစေအပ်ပြီ၊ ပရိပုဏ္ဏာ- တဆဲ့ခြောက်ပါး ဝတ္ထုအားဖြင့် အလုံးစုံပြည့်စုံပြီ၊ သော-ထိုယောဂီရဟန်း သည်၊ အတ္တ-တိမ်တိုက်မှ၊ ဝါ- ဆီးနှင်းမြှူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ညစ်မျိုး ငါးဝမှ၊ မုတ္တော - လွတ်သော၊ စန္ဒိမာဝ - ကြယ်များ သနင်း ရှေ့လမ်း ကဲ့သို့၊ ဣမံ လောကံ-ခန္ဓာ အာယတနဓာတ်အစုဖြစ်သော ဤကိုယ်ဟူသော လောကကို၊ ပဘာသေတိ - ပညာရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝင်း ထွန်းလင်းစေနိုင်၏။

သံယောဇနာ အနုသယာ။ ။ သံယောဇဉ် ၁၀ ပါးတို့ကို မဂ်ပယ်စဉ် အားဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏။ သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်နိုင်ခြင်းမှာလည်း အရင်းခံ အနုသယကိလေ သာထိုက ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ပြီးလျှင်လည်း အနုသယ ကိလေသာသည် အနည်းအကျဉ်းမျှ မဖြစ်တော့၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြခြင်းငှါ “ သံယောဇနာ ပတိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ ” ဟု မိန့်သည်။ [ဝိ + အန္တမှ “ဗျန္တ” ဖြစ်၍ “ဝိဝတော + အန္တော ယေသံတိ ဗျန္တ” ဟု ပြု၍ , စိပစ္စည်းသက်၍ (တနည်း-ဤပစ္စည်းသက်၍) “ဗျန္တိ” ဟု ဖြစ်ရသည်။]

အယံ ဝိသေသော။ ။ ဣမံ သမာဓိ” နိဿာယ အနုတ္တမေန လက္ခမာနော အယံ သံယောဇနပ္ပဘာနာဒိကော ဣပဿ သမာဓိဿ ဝိသေသော။

ဂေါထာမောဇနာပုံ။ ။ အာနာပါနဿတိ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ၊ တထာ ယေန ဒီဃရဿပဇာနနာဒိဝိမိနာ အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ သုဋ္ဌာ ဘာဝိတာ၊ တတောဇေ ပရိပုဏ္ဏာ သောဋ္ဌသန္တံ ဝတ္ထုနံ (ဒီဃရဿမှ စ၍ ပရိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ တိုင်အောင် ပါဠိတော်လာသည့်အတိုင်း ၁၆ ပါးသော ဝတ္ထုတို့၏) ပါရိပုရိယာ သဗ္ဗသော ပုဏ္ဏာ၊ သော သိက္ခာ၊ ဣမံ အတ္တနော ခန္ဓာဒိလောကံ ပညောဘာသေန ပဘာသေတိ၊ ယထာ

ဣတိအယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ကကစောပမာ- တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဣဝံ-ဤ ကကစောပမာ၌၊ အဿ - ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ အာဂတဂတဝသေန - လာသော ဝင်သက်၊ သွားသောထွက်သက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အမနသိကာရ မတ္တမေဝ - နှလုံးမသွင်းခြင်းမျှ သည်သာလျှင်၊ ပယောဇနံ - အကျိုးတည်း၊ တနည်း- ဣဝံ - ဤအရာ၌၊ အဿ- ထို ဥပမာဖြစ်သောလွှကို၊ အာဂတဂတ ဝသေန-ဖြင့်၊ အမနသိကာရမတ္တမေဝ-သာလျှင်၊ ပယောဇနံ-ဆောင်ယူခြင်း၏ အကျိုးတည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ မနသိကရောတော- နှလုံးသွင်းသော၊ ကဿစိ - အချို့သော ယောဂီရဟန်း၏၊ န စိရေနေနဝ- မကြာမြင့်မီ ပင်လျှင်၊ နိမိတ္တဉ္စ - ပဋိဘာဝနိမိတ်သည်လည်း၊ ပုပ္ဖဇ္ဇတိ - ၏၊ အဝသေသဇ္ဈာနဂံ ပဋိမဏ္ဍိတာ-ကြွင်းသော ဈာန်အင်္ဂါတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင် အပ်သော၊ အပ္ပနာသင်္ခါတာ-သော၊ ထပနာစ- ဈာန်သည်လည်း၊ သမ္ပဇ္ဇတိ- ပြီးစီး၏၊ ပန - ဆက်၊ ကဿစိ - အချို့သော ယောဂီရဟန်း၏၊ ဂဏနာ ဝသေနဝ-ဂဏနာနည်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ မနသိကာရကာလတော- နှလုံးသွင်းရာအခါမှ၊ ပဘုတိ-၍၊ အနတ္တမတော- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဩဠာရိက အဿာသပဿာသနိရောဓဝသေန-ကြမ်းသော အဿာသပဿာသ တို့၏

ကို၊ အဗ္ဗာဒိဥပတ္တိလေသဝိပုတ္တော စန္ဒိမာဝိယ၊ “အဗ္ဗာဒိ”ဟု ဆိုလိုလျက် အာဒိ ကြေသည်၊ ထို အာဒိဖြင့် ဆီးနှင်း၊ မြို့၊ ရာဟု၊ မီးခိုးတို့ကိုယူ။ [ပဘာသေတိ - ဟု ဝိကာဂ္ဂိသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သော-မ် လောကံ ပဘာသေတိ”ဟု ရှိစေ။]

ဣဒေပေပယောဇနံ။ ။ ဣဓာတိ ကကစောပမာယ၊ အဿာတိ ယောဂီနော၊ ဣဓာတိ ဝါ ဣမသ္မိဋ္ဌာနေ၊ အဿာတိ ဥပမာဘူတဿ ကကစယ၊ အဂတ ဂတဝသေန အမနသိကာရ မတ္တမေဝ အာနယနပယောဇနံ။

န စိရေနေနဝ နိမိတ္တံ။ ။ ရှေးရှေး ဘဝတို့၌ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခဲ့ဘူးသူ အတွက် “မကြာမီ”ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ အားမထုတ်ခဲ့ဘူးသူမှကား အတော်ကြာကြာ ကြိုးစားမှသာ ပဋိဘာဝနိမိတ် ထင်လာနိုင်သည်။ [န စိရေနေနဝါတိ ဣဒံ ကတာမိကာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နိမိတ္တန္တိ ပဋိဘာဝနိမိတ္တံ] ။

အဝသေသဈာနဂံ ဝဋ်မဏ္ဍိတာ။ ။ အပ္ပနာဟူသောအမည်သည် ဝိတက်၏အမည် တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝိတက်မူကြွင်းသော ဈာန်အင်္ဂါကို “အဝသေသဈာနဂံ”ဟု ဆိုသည်၊ တနည်း-ဝိတက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဈာန် (စိတ် စေတသိတ်) အားလုံးကို “အပ္ပနာ” ဟု ခေါ်၏၊ ဈာန်တွင် သမာဓိသည် ပဓာနဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် သမာဓိ (ဧကဂ္ဂတာ) ဈာန်အင်္ဂါမှ ကြွင်းသော ဈာန်အင်္ဂါများကို “အဝသေသဈာနဂံ”ဟု ဆိုသည်။

ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကာယဒရေထေ - ကိုယ်၏ ပူလောင်ခြင်းသည်၊ ဝူပသန္တေ - ငြိမ်းလေသော်၊ ကာယောဝိ-သည်၎င်း၊ စိတ္တဓိ-သည်၎င်း၊ လဟုကံ-ပေါ့ပါးသည်၊ ဟောတိ၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ လဗ်နာကာရပွတ္တံဝိယ-ခုန်လွှားခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသို့ရောက်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ။

သာရဒ္ဓကာယဿ - ကိလေသာအပူတို့နှင့် တကွဖြစ်သော ကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ မဇ္ဇဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဝိဋ္ဌဝါ-၌သော်၎င်း၊ နိသီဒတော-ထိုင်လသော်၊ မဇ္ဇဝီဋ္ဌံ - သည်၊ ဩနမတိ ယထာ - အောက်သို့ ဣတ်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဝိကူဇတိ (ယထာ)-ကြိုကန အသံပြုသကဲ့သို့၎င်း၊ ပစ္စတ္တရဏံ-အိပ်ရာခင်းသည်၊ ဝလိံ-အတွန့်ကို၊ ဂဏှာတိ(ယထာ)-ယူသကဲ့သို့၎င်း၊ ပန-အန္တယကား၊ အသာရဒ္ဓကာယဿ- ကိလေသာအပူတို့နှင့်တကွ မဖြစ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိသီဒတော-သော်၊ မဇ္ဇဝီဋ္ဌံ-သည်၊ နေဝ ဩနမတိ (ယထာ)-သို့၎င်း၊ နဝိကူဇတိ (ယထာ)- သို့၎င်း၊ ပစ္စတ္တရဏံ - သည်၊ ဝလိံ - ကို၊ န ဂဏှာတိ (ယထာ)- သို့၎င်း၊ တူလဝိစူပူရိတံဝိယ - လဲ ဝါဂွမ်းတို့ဖြင့် ပြည့်သကဲ့သို့၊ မဇ္ဇဝီဋ္ဌံ- သည်၊ ဟောတိ (ယထာ)-သို့၎င်း၊ ကဿာ-နည်း၊ ယဿာ-ကြောင့်၊ အသာရဒ္ဓေါ-

ကာယောဝိ စိတ္တဓိ လဟုကံ ။ ။ ကိလေသာ အပူငြိမ်းလျှင် စိတ်သည်မြေ၏၊ စိတ်၌ လဟုတာမုဒုတာကမ္မညတာ စေတသိက်များယှဉ်၏၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သောစိတ္တဇရုပ်များလည်း လဟုမုဒု ကမ္မည ဖြစ်ကြ၏၊ စိတ္တဓိဖြင့် စိတ္တဇရုပ်ကိုလည်း ဟူပါ၊ စိတ္တဇရုပ်နှင့် တချိန်ထည်းဖြစ်ရသော ကမ္မဇ စိတ္တဇ ဥတုဇရုပ် အစဉ်လည်း လဟုမုဒု ကမ္မည ဖြစ်၏၊ “ကာယောဝိ” ၌ ကာယတူသည် ထို ကမ္မဇစသော တိသန္တတိ ရုပ်တည်း၊ [ယော သေသတိသန္တတိပူပါနံ ဝိ (စိတ္တဇမှ ကြွင်းသော ၃ မျိုးသော ရုပ် အစဉ်တို့ ၏လည်း) လဟုအာဒိဘာဝေါ၊ သော ဣေ ကာယဿ လဟုဘာဝေါတိ အဓိပ္ပတော၊ ထို ကာယလဟုတာ စသည်လည်း အရင်းခံစိတ်နှင့် မကင်းသောကြောင့် “ကာယောဝိ စိတ္တဓိ လဟုကံဟောတိ” ဟု စိတ်ကိုလည်းထည့်၍ ဆိုအပ်သည်၊ သရီရံ အာကာသေ လဗ်နာကာရပွတ္တံ ဝိယ ” နှင့်စပ်၍ ဆိုအပ်သော စကားရပ်ဖြစ်သောကြောင့် ကာယ လဟုတာဖြစ်ပုံကိုသာ ပြလိုရင်းဖြစ်သည်-ဟုလို။

ဩနမတိ၊ ဝပ၊ ဂဏှာတိ။ ။ ဩနမတိ ပဋိကာဒီနံ ပလမ္မနေန-သားမွှေးအခင်းဖြူ စသည်တို့၏ လျှော၍တွဲကျခြင်းအားဖြင့် အောက်သို့ညှုတ်၏၊ ဝိကူဇတိ သန္တိ ကရောတိ (...) သန္တိဋ္ဌာနေသု-ညောင်စောင်း၏ ကြိမ်နွယ်စသည်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သော အဆက် အစပ်တို့၌ အသံမည်၏၊ [သန္တိဋ္ဌာနေသု၏ရှေ့၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာဝယ် ပျက်နေသော ပါဠိရှိသေး၏၊] ဝလိံ ဂဏှာတိ တတ္ထ တတ္ထ ဝလိနံ၊ ဟောတိ - အိပ်ရာခင်း၏ ထိုထို အရပ်၌ အတွန့်အတွန့်ဖြစ်၏။

ကိလေသာအပူတို့နှင့်တကွမဖြစ်သော၊ ကာယော-သည်၊ လဟုကော-ပေါ့ပါးသည်၊ ဟောတိ-၏(တသ္မာ-တည်း၊) [အသာရဒ္ဓကာယ ဟုသောအကြောင်းကြောင့် “နေဝ မဇ္ဇဝိဋ္ဌံ ဩနမတိ” စသော အကျိုးများဖြစ်ကြသည်- ဟုလို၊] ဝေမေဝ - လျှင်၊ ဝဏနာဝသေန - ဖြင့်၊ ပေ၊ လင်္ခာနာကာရပ္ပတ္တိဝိယ - သို့၊ ဟောတိ-၏။

တဿ - ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ ဩဠာရိကေ- သော၊ အဿာသ ပဿာသေ-သည်၊ နိရုဒ္ဓေ- ပြီးလသော်၊ သုခုမအဿာသ ပဿာသ နိမိတ္တာရမဏံ- သိမ်မွေ့ သော အဿာသ ပဿာသ နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ စိတ္တံ - သည်၊ ပဝတ္တတိ- ၏၊ တသ္မိံဝိ- ထို သိမ်မွေ့ သော အဿာသ ပဿာသ နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်လည်း၊ နိရုဒ္ဓေ - သော်၊ အပရာပရံ - အဆင့်ဆင့်၊ တတော- ထိုစိတ်ထက်၊ သုခုမတရသုခုမတရ နိမိတ္တာရမဏံ - သာ၍သိမ်မွေ့ သာ၍သိမ်မွေ့ သော နိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသော၊ (စိတ္တံ)၊ ပဝတ္တတိယေဝ-ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာ၊ ကထံ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ ပုရိသော- သည်၊ မဟတိယာ- ကြီးစွာသော၊ လောဟသလာကာယ-သံချောင်းဖြင့်၊ ကံသတာဋံ-ကြေးခွက်ကြီးကို၊ အာကောဇေယျယထာ-ခေါက်ရာသကဲ့သို့ ကေပ္ပဟာရေန-တပြိုင်နက် ထည်းဖြင့်၊ မဟာသဒ္ဓေါ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျယထာ-သို့၊ တဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ ဩဠာရိကသဒ္ဓါရမဏံ-ကြမ်းသောအသံလျှင် အာရုံရှိသော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပဝတ္တေယျယထာ၊ ဩဠာရိကေ- သော၊ သဒ္ဓေ-သည်၊ နိရုဒ္ဓေ-သော်၊ အထပစ္စာ-ထိုမှနေသ့်၊ သုခုမသဒ္ဓ နိမိတ္တာရမဏံ - သိမ်မွေ့ သော သဒ္ဓနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ (စိတ္တံ-သည်၊ ပဝတ္တေယျယထာ၊) တသ္မိံဝိ-ထိုစိတ်သည်လည်း။

ယသ္မာ၊ ပေ၊ လဟုကော ဟောတိ။ ။ ဣကာတို၌ “ယသ္မာ သာရဒ္ဓကာယော ဝရုကော ဟောတိတိ” ဟု ဗျတိရေက (ပြောင်းပြန်) ပါ၌ရှိ၏။ ထိုသို့ ရှိသောကြောင့် “ကာယဒရထဝုပသမေန သဒ္ဓိံ သိဇ္ဈမာနော ဩဠာရိကအဿာသပဿာသနိရောဓော ဗျတိရေကမုခေန တဿ သာဓနံဝိယ ဝုတ္တော” ဟု ဖွင့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား-“အသာရဒ္ဓကာယဿ-စသော အန္တယကို ဗျတိရေကအားဖြင့် အကြောင်းပြသည်-ဟုလို၊ ယခု စာအုပ်များ၌ကား “ယသ္မာ အသာရဒ္ဓေါ ကာယော လဟုကော ဟောတိ” ဟု ရှိသောကြောင့် ရှေ့အန္တယဗလဝါကျကိုပင် အန္တယဟေတု ဝါကျဖြင့်အကြောင်းပြသောကြောင့် ယခုရှိသောပါ၌သည် သာ၍ ရှင်း၏။

ဩဠာရိကေ၊ ပေ၊ နိရုဒ္ဓေ။ ။ “ထွက်လေဝင်လေထို အလွန်သိမ်မွေ့ သွားသော အခါ ဖြစ်မှ ဖြစ်လေသေးရဲ့လား ဟု စဉ်းစားရသော အခြင်းအရာသို့ ရောက်၏” ဟု အောံ၌ ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကားအတိုင်း စဉ်းစားရပုံကိုပြလို၍ ဩဠာရိကေ-စသောစကားကို မိန့်သည်။

ပေ၊ပဝတ္တတေဝ ယထာ - ဖြစ်မြဲသာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူတည်း၊
ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ-၏၊ စ-သာကေကား၊ သေယျထာပိ ကံသေ အာကောဋီ
တေတိ-ဟူသော၊ ဧတံ(သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာပိ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊
(ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊) ဝိတ္ထာဓော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။)[ဣတိတလုံး
အကြေကြိပါ။]

ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြုဥားအံ့၊ အညာနိ-ကုန်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ-တို့သည်၊
ဥပဂ္ဂပရိ-အထက်အထက်၌၊ ဝိဘူတာနိ-ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ၊
တထာ- ထိုအတူ၊ ဣဒံ- ဤ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ (ဥပဂ္ဂပရိ
ဝိဘူတံ)န(ဟောတိ)၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဣဒံ-ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း
သည်၊ ဥပဂ္ဂပရိ-၌၊ ဘာဝေန္တဿ ဘာဝေန္တဿ- ပွားစေစဉ် ပွားစေစဉ်၊
သုခုမတ္တံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ဥပဋ္ဌာနဗ္ဗိ-ထင်ခြင်းသို့လည်း၊ န ဥပဂစ္ဆတိ-
မကပ်ရောက်၊ ပန - ဆက်၊ ဧဝံ- သို့၊ တသ္မိံ-ထိုအာရုံသည်၊ အနုပဋ္ဌဟန္တေ-
မထင်လသော်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ အာသနာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ-၍၊ စမ္ပဓဏ္ဍံ-
ကို၊ ပပေါဇေတွာ-ခါ၍၊ န ဂန္တဗ္ဗိ-မသွားရာ၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကာတဗ္ဗိ-ပြုရပါ
မည်နည်း၊ [ဤ ကိ-ကာတဗ္ဗိဟူသောပါဠိဖြင့် ယောဂီရဟန်း၏ “ဘာလုပ်ရပါ
မလဲ”ဟု စဉ်းစားပုံကိုပြသည်။] အာစရိယံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကို၊ ပုစ္ဆိဿာမိ-
အံ့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ ကြံ၍သော်၎င်း၊ ဝါနိ-၌၊ မေ-၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ နဋ္ဌိ-
ပျော်သွားပြီ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ နဝုဋ္ဌာတဗ္ဗိ-နေရာမှမထရာ၊ ဟိ-နေရာမှ ထခြင်း၏
အပြစ်ကား၊ တနည်း-ဟိ (ယသ္မာ)၊ ဣရိယာပထံ-ဣရိယာပုထ်ကို၊ ဝိကော
ပေတွာ-ဖျက်၍၊ ဂစ္ဆတော-သွားသောယောဂီ၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ နဝ နဝ
မေဝ- အသစ် အသစ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ [“တသ္မာ- ကြောင့်၊ နဝုဋ္ဌာ
တဗ္ဗိ-ရာ”ဟု အပိုဝါကျထည့်၊]တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ နေရာမှထ၍ မသွား
ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ယထာနိသိန္ဓေနေဝ - ထိုင်မြဲတိုင်းဖြင့်သာလျှင်၊
ဒေသတော - အရပ်အားဖြင့်၊ အာဟရိတဗ္ဗိ- ဆောင်ယူရာ၏၊ [ရွှေက မိမိမှာ
ထင်လာဘူးသော နှာခေါင်းဖျား , သို့မဟုတ် အထက် နှုတ်ခမ်းဖျား အရပ်
အားဖြင့် ထွက်သက်ဝင်သက်ပေါ်အောင် စိတ်ဖြင့် ဆောင်ယူရမည်-ဟုလို။]

တဏှ-ထို ဒေသတော အာဟရိတဗ္ဗိဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ကား၊
အာဟရကူပါယော - ဆောင်ယူခြင်း၏အကြောင်းတည်း၊ ဝါ- ဆောင်ယူပုံ
နည်းလမ်းတည်း၊ ဟိ-၌၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ-ကမ္မဋ္ဌာန်း
အာရုံ၏၊ အနုပဋ္ဌဟနဘာဝံ-မထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ, ဣတိ-သို့၊
ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗိ - စဉ်းစား ဆင်ခြင်ရာ၏၊ (ကိ)၊ ဣမေ အဿာသပဿာသာ

နာမ-ဤ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့မည်သည်။ ကတ္ထ- အဘယ်ဘုံ၌နည်း၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်သနည်း၊ ကတ္ထ-၌၊ နတ္ထိ-နိသနည်း၊ ကဿဝါ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန် ၌မှလည်း၊ အတ္ထိ၊ ကဿဝါ-မှလည်း၊ နတ္ထိ- နိသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ပဋိသန္ဓိကွဲ တဗ္ဗ-ရာ၏) အထ-ထိုအခါ၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိသန္ဓိကွဲတာ- စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ယောဂီရဟန်းသည်၊ [ပဋိစောဒေတဗ္ဗော၌စပ်။] ဣမေ-ဤ ထွက်သက် ဝင်သက် တို့သည်၊ အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ-အဓိဝမ်းတွင်း၌၊ နတ္ထိ-နိ၊ ဥဒကေ-၌၊ နိမုဂ္ဂါ နံ-နစ်မြိုင်နေသူ ငုပ်နေသူတို့၏သန္တာန်၌၊ နတ္ထိ၊ တထာ-တူ၊ အသညီဘူတာနံ- သညာမရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သူတို့၏သန္တာန်၌၎င်း၊ (မိန်းမောတွေဝေနေသူ တို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊) မတာနံ - သေသူတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန သမာပန္နာနံ - စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားကုန်သူတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊ ရူပါ ရူပ ဘဝသမဂ္ဂီနံ- ရူပဘဝ အရူပဘဝနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊ နိရောဓ သမာပန္နာနံ - နိရောဓသမာတ်ကို ဝင်စားသူတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊ နတ္ထိ- နံ၊ ဣတိ - ဣသို့၊ ဥတုာ - သိပြီး၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အတ္ထနာဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ အတ္တံ-မိမိကို၊ ပဋိစောဒေတဗ္ဗာ-ပြန်၍ စောဒနာထိုက်၏၊ (ကို)၊ ပဏ္ဍိတ- သုခမိန့်၊ တွံ-သည်၊ မာတုကုစ္ဆိဂတော-အဓိဝမ်း၌ ရောက်နေသူသည်၊ နေဝ (အသိ) နန-မဖြင့်သည်မဟုတ်လော၊ ဥဒကေ-၌၊ နိမုဂ္ဂေါ-နစ်မြိုင်သူသည်၊ ဝါ-ငုပ်နေသူသည်၊ န (အသိနန)-လော၊ အသညီဘူတော-သည်၊ န (အသိ နန)၊ မတော-သည်၊ န(အသိနန)၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နော-သည်၊ န(အသိ

အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံစသည်။ ။ “ကတ္ထနတ္ထိ၊ ကဿနတ္ထိ” ဟု စူးစမ်းအပ်သော အရပ်ဒေသနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေါင်း၍ပြခြင်းငှါ အန္တော မာတုကုစ္ဆိယံ-စသည်ကိုမိန့်သည်။ ရေ၌ ဝှစ် - မြိုင် - နစ်နေသူတို့မှာ ပတ်ဝန်းကျင်ရေက မိတ်ဆို့ ထားသောကြောင့် ထွက်သက်ဝင်သက် မဖြစ်၊ အဓိဝမ်း၌ အောင်းခိုက်မှာလည်း ထိုအတူပင် သားအိမ်က လေကို မိတ်ဆို့ထား၏။ အဿာသ ပဿာသဟူသည် စိတ္တဇရုပ်တည်း၊ သေသူတို့မှာ စိတ်ပင်မရှိသောကြောင့် ထွက်သက် ဝင်သက်မဖြစ်။

အသညီဘူတစသည် ။ ။ အသညီဘူတဟူသည် ရောဂါဒဏ် သစ်ပင်မှကျခြင်း စသော ဒဏ်ကြောင့် မိန်းမော တွေဝေနေသူတည်း၊ ထိုအခါ၌ စိတ်ဖြစ်သော်လည်း အဿာသပဿာသကို ဖြစ်စေနိုင်လောက်အောင် စိတ်အားမရှိ၊ ထို့ကြောင့် အဿာသ ပဿာသ မဖြစ်၊ [“အသညီသူ ဇာတာနံ” ဟု ဋီကာ၌ တနည်းနှင့်သေး၏၊ သို့သော် အသညီသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သူသည် “ရူပါရူပဘဝသမဂ္ဂီနံ” တွင် ပါဝင်နိုင်သောကြောင့် ထို အစွင့်ကို စဉ်းစားသင့်သည်။] နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသူတို့မှာလည်း စိတ်မဖြစ်၊ စတုတ္ထဈာန်ဝင်စားသူ ရူပါရူပဘဝ၌ ဖြစ်သူတို့မှာ စိတ်ရှိသော်လည်း ထုံးစံ ဓမ္မတၢ အားဖြင့် အဿာသပဿာသ မဖြစ်။

နန)၊ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီ-သည်။ န (အသိနန)၊ နိရောဓသမာပန္နော- သည်။ န (အသိနန)၊ တေ-၏။ ဝါ- မှာ၊ အဿာသ ပဿာသာ - တို့သည်။ အတ္တိယေဝ-ရှိကုန်သည်သာ၊ [ပြခဲ့သော ၇ ဌာန၌ မပါဝင်ရကား ပါရိသေသနည်း အားဖြင့် အဿာသပဿာသ ရှိရမည်-ဟုလို့။] ပန-ထိုသို့ပင် ရှိပါကုန်သော်လည်း၊ မန္တပညတာယ-နံသောပညာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတု-၄။ န သက္ကောသိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ-သို့၊ (ပဋိ စောဒေတဗ္ဗော-ထိုက်၏)။

အထ-စောဒနာပြီးရာထိုအခါ၌၊ အနေန-၌ ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပကတိ ဖုဋ္ဌဝသေနေဝ-ပင်ကိုယ်ထိအပ်သောအရပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ (နာခေါင်း ဖျား၌ဖြစ်စေ ، အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား၌ ဖြစ်စေ ، နဂိုရိက ထိနေကျအရပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊) စိတ္တံ-ကို၊ တပေတွာ-၍၊ မနသိကာရော-နလုံးသွင်းမှုကို၊ ပဝတ္ထတဗ္ဗော-ဖြစ်စေထိုက်၏၊ ဟိ-၌၊ (တနည်း) ဟိ(ယသ္မာ) ဣမေ-၌ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်၊ ဒီဃနာသိကဿ- ရှည်သောနာခေါင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ နာသာပုဂံ-နာခေါင်းဖုကို၊ (နာခေါင်းဖျားအရပ်ကို)၊ ဃန္ဓေန္တာ- ထိခိုက်ကုန်လျက်၊ ပဝတ္ထန္တိ - န်၏၊ ရဿ နာသိကဿ - တိုသောနာခေါင်း ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥတ္တရောဋ္ဌံ - အထက် နှုတ်ခမ်းဖျားအရပ်ကို၊ (ဃန္ဓေန္တာ ပဝတ္ထန္တိ)၊ တသ္မာ, အနေန - ၌ ယောဂီရဟန်းသည်၊ ဣမံနာမ ဌာနံ-၌ မည်သောအရပ်ကို၊ ဃန္ဓေန္တိ - ထိခိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ - သို့၊ နိမိတ္တံ - အမှတ် အသားကို၊ ပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ-ဖြစ်စေထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဣမေဝ-၌ နိမိတ်ထင်စေပုံ အစီအစဉ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္ထဝသံ-အကျိုးဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အစွမ်း သတ္တိဖြစ်သော အကြောင်းကို၊ (သတိ သမ္ပဇညကို)၊ ပဋိစ္စ- ၍၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ နာဟံ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဝဒါမိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တိ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဘိက္ခ

နိမိတ္တံ ပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ။ ။ ထိုဌာန၌ သတိ၏ လွယ်ကူစွာဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ထိရတရံ သညာဏံ-သာ၌ခိုင်မြဲသော အမှတ်သညာကို ဖြစ်စေရမည်၊ ထိရသညာပဒစ္စာနာ ဟိ သတိ-သတိဟူသမျှ ထိရသညာအရင်းခံ ရှိသည်။

ဣမေဝေ ဟိ အတ္ထဝသံ ။ ။ ဣမံ ဧဝ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ ကာယသင်္ခါရဿ ကဏ္ဍ ကုဋ္ဌာပန ဉယေန (မြှုပ်နေသောဆူးကို ထင်ပေါ်စေသော ဆူးထွင်နည်းဖြင့်) ဥပဋ္ဌာ ပနဝိမိဓေဝ၊ အတ္ထဝသန္တိ-ဟေတု၊ အတ္ထောတိ- ဧလံ၊ သော ယဿ ဝသေန ပဝတ္ထတိ၊ သော အတ္ထဝသောတိ = အတ္ထဟူသည် အကျိုးတည်း၊ ထို အကျိုးသည် အကြင် အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်၏၊ ထိုအကြောင်းသည် အတ္ထဝသမည်၏၊ [အတ္ထဿ- အကျိုး၏ + ဝသေန - ဖြစ်ကြောင်း အစွမ်းသတ္တိတည်း၊ အတ္ထဝသော - အကျိုး၏ ဖြစ်ကြောင်းအစွမ်းသတ္တိ။]

ဝေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ မုဋ္ဌဿတိဿ-ပျောက်ကင်းသောသတိရှိသော၊ အသမ္ပ
ဇာနဿ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊
အာနာပါနဿတိဘာဝနံ-ကို န ဝဒါမိ-ဟောတော်မမူ၊]

ဟိ-ဆက်၊ ယံကိဋ္ဌိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ သတဿ-
သတိရှိသော၊ သမ္ပဇာနဿေဝ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသောယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌သာလျှင်၊ ကိဉ္ဇာပိ သမ္ပဇ္ဇတိ-အကယ်၍ကား ပြီးစီးနိုင်ပါ
ပေ၏၊ ပန- ထိုသို့ပင် သတိသမ္ပဇေ ဤသို့သာ ပြီးစီးနိုင်ပါသော်လည်း၊
ဣတော-ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ၊ အညံ-အခြားသောကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
မနသိကရာန္တဿ-နုလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏ (စိတ်၌)၊ ပါကင်္ဂံ၊ ဟောတိ၊
ပန-ကား၊ ဣဒံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝါ-သည်၊ ဂရုကံ-ကြီးလေး
၏၊ ဂရုကဘာဝနံ - ကြီးလေးသော ပွားစေရခြင်းရှိ၏၊ [လေးလေးပင်ပင်
ဂရုတစိုက် ပွားစေရသည် - ဟုလို၊] ဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ - ဘုရား
ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ဘုရားသားတော်ဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာပုရိသာနမေဝ-မြတ်သော
ယောကျ်ားတို့၏ သာလျှင်၊ မနသိကာရဘူမိဘူတံ - နုလုံးသွင်းရာ နယ်မြေ
သဘွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ နစေဝ ဣတ္တရံ- သေးသေးသိမ်သိမ်လည်း မဟုတ်၊ နစ
ဣတ္တရ သတ္တမာသေဝိတံ-သေးသိမ်သောသတ္တဘူမိဝံအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်း
လည်း မဟုတ်၊ ယထာယထာ- အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မနသိ
ကရိယတိ-နုလုံးသွင်းအပ်၏၊ တထာ တထာ-ဖြင့်၊ သန္တဉ္ဇေဝ- ငြိမ်သက်သည်
၎င်း၊ သုခုမဉ္ဇ- သိမ်မွေ့ သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ [နုလုံးသွင်းလေ ငြိမ်သက်လေ
ဖြစ်၏- ဟုလို၊] တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဣ- ဤ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌၊
ဗလဝတီ-အားရှိပါးရှိဖြစ်သော၊ ဝါ-တကယ်အားကောင်းသော၊ သတိစ-
ကို၎င်း၊ ပညာစ- ကို၎င်း၊ ဣန္ဒြိတဗ္ဗာ-၏။

ဗုဒ္ဓ၊ ဝေ၊ နဿ။ ။ ဝိနဝ္ဋသတိဿ၊ သမ္ပဇေဝိရဟိတဿ။... တာဝေန္တဿ-
တာဝနာပွားစဉ်၊ အနုတ္တမေန အနုပဋ္ဌဟန္တေ (မထင်ကုန်သော) အဿာသပဿာသေ-
တို့ကို၊ ဝိမေသိတွာ-၍၊ “ ဣမေ တေ ” တိ ဥပဓာရေတုံ သမ္ပဒေဝ ဇာနိတူ - (ထို
အဿာသ ပဿာသတို့သည် ဤဟာတို့တည်း - ဟု စူးစမ်းခြင်းငှါ၎င်း၊ ကောင်းစွာ
သိခြင်းငှါ၎င်း) သမတ္ထာယိ - စွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ သတိပညာဟိ ဝိရဟိတဿာတိ
အဓိပ္ပါယ်။

ဂရုကံ၊ ဂရုကဘာဝနံ။ ။ ပွားများထိုရန် အလွန် ခဲယဉ်းသောကြောင့် ဂရုက
မည်ကြောင်းကိုသိစေလို၍ “ဂရုကဘာဝနံ” ဟု ထပ်၍ဆက်သည်။ တာဝနံ-ဟု နပုလ္လိန်
ရှိသောကြောင့် “ ဂရုကာ+တာဝနာ ယဿ (ကမ္မဋ္ဌာနဿ) ” ဟု မဟုမ္ဘိယိသမာသိ
ကြံ၍ ကမ္မဋ္ဌာနံကို အရကောက်ပါ။

ဟိ - ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင်ပြုဥားအံ့၊ မဇ္ဇသာဓကဿ - ပြေပြစ်
 ညက်ညောသောအဝတ်ကို၊ တုန္ဒကရဏကာလေ-အပ်ချုပ်မှုပြုရာအခါ၌၊ သုခု
 မာ-သိမ်မွေ့ သော၊ သူစိမိ-အပ်ကိုလည်း၊ ဣန္ဒြိတဗ္ဗယထာ-အလိုရှိထိုက်
 သကဲ့သို့၎င်း၊ တတော-ထိုအပ်ထက်၊ သုခုမတရံ-သာ၍ သိမ်မွေ့ သော၊ သူစိ
 ပါသဝေဓနဓိ - အပ် နဖဖီးထွင်းစူးကိုလည်း၊ (ဣန္ဒြိတဗ္ဗယထာ - သို့၎င်း၊)
 ဝေဓေဝ- သာလျှင်၊ မဇ္ဇသာဓကသဒိသဿ- ပြေပြစ်ညက်ညောသော အဝတ်
 နှင့် တူသော၊ ဣမဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ - ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
 ဘာဝနာကာလေ-ပွားများစေရာအခါ၌၊ သူစိပဋိဘာဝါ-အပ်နှင့်အလားတူ
 သော၊ သတိမိ-ကို၎င်း၊ သူစိပါသဝေဓန ပဋိဘာဝါ-အပ်နဖဖီးထွင်းကြောင်း
 စူးနှင့် အလားတူသော၊ တံ သမ္ပယုတ္တံ - ထို သတိနှင့်ယှဉ်သော၊ ပညာဝိ-
 ကို၎င်း၊ ဗလဝတီ-အားရှိပါးရှိဖြစ်သော သတိပညာကိုသာ၊ ဣန္ဒြိတဗ္ဗာ-၏။

[ယခု အခါ၌ မထင်ရှားသော အဿာသပဿာသ ရှာနည်းကို ပြလို၍
 “တာဟိ စ ပန” စသည်မိန့်၊] စ ပန - ထပ်၍ဆက်၊ တာဟိ သတိပညာဟိ-
 တို့နှင့်၊ သမန္တာဂတေန- သော၊ ဘိက္ခုနာ - သည်၊ တေ အဿာသ ပဿာ
 သာ-တို့ကို၊ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ-ပင်ကိုယ်ထိအပ်သော အရပ်မှ၊ အညတြိ-
 အခြားအရပ်၌၊ န ပရိယေသိတဗ္ဗာ - မရှာမှီးထိုက်ကုန်၊ ပန - အန္တယကား၊
 ကဿကော- လယ်သွားသည်၊ ကသိ-လယ်ကို၊ ကသိတွာ- ထွန်ပြီး၍၊ ဗလီ
 ဗဒ္ဒေ - နွားလားတို့ကို၊ မုဉ္ဇိတွာ - လွှတ်ပြီး၍၊ ဝေါစရမုခေ - စားကျက်သို့
 ရှေးရှုသည်တို့ကို၊ [“ဝေါစရမုခေတိ - ဝေါစရာဘိမုခေ” ဋီကာ၊] ကတွာ-
 ပြုပြီး၍၊ ဆာယာယ-အရိပ်၌၊ နိသိန္ဒော-ထိုင်လျက်၊ ဝိဿမေယျ-အပန်းဖြေရာ
 ၏၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထို လယ်သွား၏၊ တေ ဗလီဗဒ္ဒေါ- တို့သည်၊
 ဝေဝေန-အဟုန်ဖြင့်၊ အဇဝိ-တောအုပ်သို့၊ ပဝိသေယျ- ဝင်ပြေးကုန်ရာ၏၊
 ယော-အကြင် ယောက်ျားသည်၊ ဆေကော-ကျွမ်းကျင်သော၊ ကဿကော-
 သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ သော - ထို ကျွမ်းကျင်သော လယ်သမားယောက်ျား
 သည်၊ ပုန,တေ-ထိုနွားလားတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ဖမ်း၍၊ ယောဇေတုကာမော-
 ထွန်၌ ယှဉ်စေလိုသည်၊ (သမာနော - သော်၊) တေသံ - ထို နွားလားတို့၏။

ယထာဟိ။ ။ အထက် အထက်၌ (နောက်နေခံ၌) သန္တ သုခုမ မြစ်သောကြောင့်
 အားရှိသော (အလွန်သန့်ရှင်း၍ အထူးထက်မြက်သော) သတိပညာကို အလိုရှိရမည်
 ဟု ဆိုပြီး၍၊ သုခုမဿနာမ အတ္တဿ သာနေနာပိ သုခုမေနော ဘဝိတဗ္ဗံ-သိမ်မွေ့
 သော အကျိုးကို ပြီးစေရမည့်အကြောင်းသည်လည်း သိမ်မွေ့သည်သာ မြစ်ရမည်-ဟု
 ပြခြင်းငှါ “ယထာ ဟိ”စသော ဥပမာကို မိန့်သည်။

အနုပဒံ-ခြေရာ အစဉ်သို့၊ ဝတ္တံ-လိုက်သွား၍၊ အဋ္ဌဝိ-သို့၊ န အာဟိဏ္ဏတိ-
 လှည့်လည်သည်မဟုတ်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ ရသိဉ္စ-ကြီးကို၎င်း၊ ပတော
 ဒဉ္စ - နှင်းတံကို၎င်း၊ ဝဟေတွာ- ကိုင်ယူ၍၊ ဥဇုကမေဝ- ဖြောင့်စွာသာလျှင်၊
 ဝါ-တိုက်ရိုက်သာလျှင်၊ တေသံ-ထို နွားလားတို့၏၊ နိပါတတိတ္ထံ-ကျရော်ရာ
 ရေဆိပ်သို့၊ ဝတ္တံ-၍၊ နိသီဒတိဝါ-ထိုင်၍သော်လည်းစောင့်နေ၏၊ နိပဇ္ဇထိ
 ဝါ-အိပ်၍သော်လည်း စောင့်နေ၏။

အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ တေ ဂေါဏေ-ထိုနွားတို့ကို၊ ဒိဝသ ဘာဂံ-တနေ့
 အဘိပတ်လုံး၊ စရိတွာ - လှည့်လည်၍၊ [ဂေါစရံ ဝဟေတွာ - စားကျက်ကို
 ယူပြီး၍၊ ငိုကာ၊] နိပါတတိတ္ထံ-သို့၊ ဩတရိတွာ-သက်ဆင်း၍၊ နုတွာစ-ရေချိုး
 ပြီး၍၎င်း၊ ဝိပိတွာစ - ရေသောက်ပြီး၍၎င်း၊ ပစ္စုတ္တရိတွာ - ရေမှ တက်၍၊
 ဌိတေ-တည်သည်တို့ကို၊ ဒိသွာ, ရသိဉ္စယာ-ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ပတောဒေန-ဖြင့်၊
 ဝိဇ္ဈန္တော - ထိုးလျက်၊ ဝါ - မောင်းနှင်လျက်၊ အာနေတွာ - ဆောင်၍၊
 ယောဇေတွာ - ထွန်၍ ကပ်ယှဉ်၍၊ ပုန, ကမ္ပံ - လယ်ထွန်မှုကို၊ ကရောတိ
 ယထာ-သို့၊ ဝေမေဝ-လျှင်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ တေ အဿာသ ပဿာ
 သာ- တို့ကို၊ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ-မှ၊ အညတြ- ၌၊ နပရိယေသိတဗ္ဗာ- န၊
 ပန- အနွယ်ကား၊ သတိရသိတ္ထိ - သတိကြီးကို၎င်း၊ ပညာပတောဒဉ္စ - ပညာ
 နှင့်တန်ကို၎င်း၊ ဝဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသေ- ၌၊ စိတ္တိ-နွားနှင့်
 တူသောစိတ်ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ မနသိကာရော-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ပဝတ္ထေ
 တဗ္ဗော - ဖြစ်စေထိုက်၏။

ဟိ-အကျိုးကား၊ ဝေ-သို့၊ မနသိကရောတော-သော၊ အဿ-ထိုယောဂီ
 ရဟန်း၏၊ နစိရသေဝ - မကြာမြင့်မီ ပင်လျှင်၊ နိပါတတိတ္ထေ - ၌၊ ဂေါဏာ
 ဝိယ-တို့ကဲ့သို့၊ တေ-ထို အဿာသ ပဿာသတို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ - ထင်လာ
 ကုန်၏၊ တတော-တို့သို့ ထင်လာခြင်းကြောင့်၊ တေန-ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊
 သတိရသိဉ္စယာ-ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့ချည်၍၊ တသိတ္ထိ-ယေဝဋ္ဌာနေ- ထိုထိအပ်သော
 အရပ်၌ပင်၊ ယောဇေတွာ- ယှဉ်စေ၍၊ [ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တ - ဟု အသိအမှတ်

ယောဇေတွာ။ ။ မနသိကာရေန ယောဇေတွာ - နှလုံးသွင်းသော အားဖြင့်
 ယှဉ်စေ၍၊ တနည်း- “သတိရသိဉ္စယာ ဗန္ဓိတွာ”ဟု ဆိုအပ်ပြီး အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပင်
 “ တသိတ္ထိယေဝ ဋ္ဌာနေ ယောဇေတွာ ”ဟု ထပ်၍ဆိုသည်၊ မှန်၏ - ဥပမာနာဘက်၌
 “ဗန္ဓန+ယောဇန-နွားကို ဖွဲ့ချည်ခြင်း၊ ထွန်၍ကပ်ခြင်း”ဟု အဓိပ္ပါယ် ၂ မျိုးရသော်
 လည်း ဥပမေယျဘက်၌ ၂ မျိုး ခရ, သတိဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း ဗန္ဓနကိုပင် ထို နိမိတ္တဋ္ဌာန၌
 ယှဉ်စေခြင်းဟူသော တမျိုးသာ ရသည်။

ပြအပ်သော နှာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား အရပ်၌ပင် ယှဉ်စေ၍] ပညာပတောဒေန-ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇန္တေန-လျက်၊ ပုန၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ အနယုဉ္စိတဗ္ဗ-အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာ၏။ ဝါ - ရမည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အနယုဉ္စတော - အဖန်ဖန် အားထုတ်သော၊ တဿ - ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ န စိရဿေဝ-လျှင်၊ နိဗိတ္တံ-ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်၊ ဝါ- ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပန-ဆက်၊ တံ တေ-ထိုနိမိတ်သည်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌၊ ဧကသဒိသံ - တမျိုးတည်းတူသည်၊ န ဟောတိ - ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ အဝိစခေါ-အဟုတ်ကား၊ ကဿစိ - အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်၌၊ သုခသမ္ပဿံ - ကောင်းသော အတွေ့ကို၊ ဥပ္ပဒယမာနော - ဖြစ်စေလျက်၊ တူလပိစုရိယ-လဲအစုသည် ကဲ့သို့၎င်း၊ ကပ္ပိသပိစုရိယ - ဝါဂွမ်းအစုသည်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဝါတဓာရာဝိယ- လေပြေလေညှင်း အယဉ်သည်ကဲ့သို့၎င်း၊ (ဟုတွာ) ဥပဋ္ဌာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဧကစ္စေ-တို့သည်၊ အာဟု။ [ထွက်လေ ဝင်လေသည် လဲ၊ ဝါဂွမ်းအစု လေပြေလေညှင်း အယဉ်တို့ကဲ့သို့ စိတ်ထဲမှာ ထင်၍လာသည်-ဟုလို၊]

ပန-ကား၊ အယံ-ကား၊ အဋ္ဌကထာ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဟိ-ဗွေ၊ ဣဒံ-ဤ နိမိတ်သည်၊ ကဿစိ - အချို့ယောဂီအား၊ ဝါ - အချို့ယောဂီ၏ စိတ်၌၊ တာရကရူပံဝိယ - ကြယ်တာရာ အဆင်းအရောင် ကဲ့သို့၎င်း၊ မုတ္တ ရုဋ္ဌိကာဝိယစ-ပုလဲလုံး ကဲ့သို့၎င်း၊ (ဥပဋ္ဌာတိ-ထင်လာ၏) ကဿစိ-အား၊ ဝါ-၌၊ ခရသမ္ပဿံ - ကြမ်းသောအတွေ့ရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ ကပ္ပိသဋ္ဌိဝိယ- ဝါစေကဲ့သို့၎င်း၊ သာရဒါရုသုစိဝိယစ-အနှစ်ရှိသော သစ်သားဆံထိုး ကဲ့သို့၎င်း၊ [အနှစ်ရှိသောသစ်သားချောင်းကဲ့သို့ - ဟုလို၊] (ဥပဋ္ဌာတိ)၊ ကဿစိ၊ ဒီယပါမင်္ဂ သုတ္တံဝိယ- ရှည်သော ဆောက်လုံးချည်ကဲ့သို့၎င်း၊ ကုသုမဒါမိဝိယ- ပန်းဆိုင်းပန်းကုံးကဲ့သို့၎င်း၊ ဓုမသိခါဝိယစ-အခိုးအလျှံကဲ့သို့၎င်း၊ (ဥပဋ္ဌာတိ)၊ ကဿစိ၊ ဝိတ္ထတံ-ပြန့်ကျယ်သော၊ မတ္တရံကသုတ္တံဝိယ-ပင့်ကူချည်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဝလာဟကပရလိဝိယ-မိုမ်းတိမ်လွှာကဲ့သို့၎င်း၊ ပဒုမပုပ္ဖံဝိယ-ပဒုမ္မာကြာပွင့် ကဲ့သို့၎င်း၊ ရထစက္ကံဝိယ- ရထားစက်ဘီးကဲ့သို့၎င်း၊ စန္ဒမဏ္ဍလိဝိယ- လဝန်းကဲ့သို့၎င်း၊ သုရိယမဏ္ဍလိဝိယစ-၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာတိ-၏။

နိဗိတ္တံ။ ။ဥဂ္ဂဟနိဗိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိဗိတ္တံ ဝါ၊ ထို ၂ မျိုးလုံးကိုပင် “ နိဗိတ္တံ ” ဟု တပေါင်းတည်း ဆိုထားသည်၊ မှန်၏ - တူလပိစုစသော ဥပမာ ၃ ရပ်သည် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်နှင့် ဆိုင်၏၊ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယန္တုလက္ခသော ဥပမာတို့ကား ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂ ၂ မျိုးလုံးနှင့် ဆိုင်၏၊ ထိုတွင် တာရကရူပံဝိယသည် ၂ မျိုးလုံးနှင့် ဆိုင်၏၊ မဏိဂုဋ္ဌိကာဝိယ စသည်ကား ပဋိဘာဂနိမိတ်နှင့်သာ ဆိုင်သည်။

စပန - ထပ်၍ဆက်ဥူးအံ့၊ သမ္ပဟုလေသု - န်သော၊ ဘိက္ခုသု- တို့သည်၊ သုတ္တန္တိ-သုတ္တန်ကို၊ သဗ္ဗယိတွာ-သရဗ္ဗယ်၍၊ နိသိန္ဓေသု-ထိုင်နေကုန်လသော်၊ ဝါ-သိုင်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုသု-တို့တွင်၊ ဧကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဝါ-ရဟန်းက၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ဝါ-အရှင်ဘုရားတို့၏ စိတ်၌၊ ကိဒိသံ - သည်၊ ဟုတွာ, ဣဒံသုတ္တိ- ဤသုတ်သည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ထင်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးအပ်သော်၊ ဧကော-တပါးသည်၊ ဝါ-တပါးက၊ မယံ-အား၊ ဝါ-၌၊ မဟဘိ-သော၊ ပဗ္ဗတေယျာ-တောင်မှစီးကျလာသော၊ နဒီဝိယ-ကဲ့သို့၊ ဟုတွာ, ဥပဋ္ဌာတိ-၏, ဣတိ-သို့ အာဟ-ပြီ၊ အပရော-အခြားရဟန်းသည်၊ ဝါ-က၊ မယံ-အား၊ ငါ-၌၊ ဧကော-တခုသော၊ ဝနရာဇိဝိယ-တောတန်းကဲ့သို့၊ (ဥပဋ္ဌာတိ-၏, ဣတိ အာဟ)၊ အညော-အခြားတပါးသည်၊ ဝါ-က၊ မယံ , သီတဇ္ဈာယော - ခြေသောအရိပ်ရှိသော၊ သာခါသမ္ပန္နော - အခက်အလက်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဖလဘာရဘရိတ ရုက္ခောဝိယ - အသီးဝန်ဖြင့် ပြည့်နေသောသစ်ပင်ကဲ့သို့၊ (ဥပဋ္ဌာတိ- ၏) ဣတိ (အာဟ)၊ ဟိ- ဆက်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဝါ-ထို ရဟန်းတို့၏စိတ်၌၊ ဧကမေဝ-တပါးထည်း သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တံ သုတ္တံ - သည်၊ သညာနာနတာယ - အမှတ် အသား ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နာနတော - ကွဲပြားသောအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဧကမေဝ-တမျိုးထည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ တံ တေကမ္မဋ္ဌာနံ- ထို အာနာပါနသံတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ သညာနာနတာယ-ကြောင့်၊ နာနတော- ထူးသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဟိ-မှန်၊ တေ-ဤပုဂ္ဂိုလ်ဘဝ နိမိတ်သည်၊ သညဇိ-ဘာဝနာသညာကြောင့် ဖြစ်၏၊ သညာနိဒါနံ-ဘာဝနာ သညာဟူသောအကြောင်းရှိ၏၊ သညာပုဂ္ဂိုလ်- ဘာဝနာသညာဟူသော အစ

တဉ္စပနေတံ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း တမျိုးတည်းဖြစ်ပါလျက် အတယ့်ကြောင့် အမျိုးမျိုး နိမိတ်ထင်ရသနည်း- ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “တဉ္စပနေတံ” စသည်မိန့်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် (ဥပစာ စကားကိုကျော်၍) “ဧဝံ ဧကမေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ” ကျမှတ်ပါ။

မဟတိ၊ ဝေ၊ ရုဇဏ္ဍာဝိယ ။ ။ ကျေပွန်စွာ လေ့လာပြီးသောအခါ အဆက်မပြတ် ထင်မြင်နေခြင်း , သုတ္တန်က ကျယ်ဝန်းခြင်းကို မှန်း၍ တောင်ပေါ်က အဟုန်ပြင်းစွာ ဆင်း၍ လာသော မြစ်ကြီးနှင့်တူ၏ ဟု - ထင်လာ၏၊ အနက် သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင် ကောင်းသောကြောင့် စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်စေနိုင်ရကား သုတ္တန်သည် တတောလုံးပွင့်နေသော တောအစဉ်အတန်းကဲ့သို့ ထင်လာ၏၊ အနုသန္ဓေ (စကား အဆက်) အမျိုးမျိုး, မြှုပ်ထားသော ပေယျာလကို ဖော်စရာအမျိုးမျိုး, နည်းအမျိုးမျိုး, ကမ္မဋ္ဌာန်းအမျိုးမျိုး ပါရှိရကား သုတ္တန်အလိုရှိသူများ ချဉ်းကပ်စဘွယ် (အရိပ်အသီး တို့ဖြင့် ပြည့်ကြွယ်သော သစ်ပင်ကြီးကဲ့သို့) ထင်လာသည်။

အမွန်ရှိ၏။ တဿာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သညဇဏ်အဖြစ်ကြောင့်) သညာနာန တာယ - ကြောင့်၊ နာနတော - အားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ - ၏၊ [ပဋိဘာဂနိမိတ် ဟူသည် ပရမတ္ထသဘောတရား မဟုတ်၊ ဘာဝနာသညာကြောင့် ဖြစ်သော ပညတ်ဈသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် သညာအားလျော်စွာ အမျိုးမျိုး ထင်လာ ရသည်။] ဣတိ - သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ - ၏၊ ဣတိ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ (အဋ္ဌကထာ ဝိနိစ္ဆယော - တည်း၊) [“ဝေဒိတဗ္ဗံ တိ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌၊ အဿာသာရမဏံ - ထွက်သက်လျှင်အာရုံရှိသော၊ စိတ္တံ-သည်၊ အညမေဝ-ပဿာသာရမဏစိတ်မှ တမျိုးတခြားသာတည်း၊ ပဿာသာရမဏံ - ဝင်သက်လျှင် အာရုံရှိသော (စိတ္တံ) အညံ (ဧဝ) - အဿာသာရမဏစိတ်မှ တမျိုးတခြားသာတည်း၊ နိမိတ္တာရမဏံ-သော၊ (စိတ္တံ) အညံ (ဧဝ) - အဿာသာရမဏစိတ်တို့မှ တမျိုးတခြားသာတည်း၊ ဟိ-ဆက်၊ ယဿ-အကြင်ယောဂီရဟန်း၏ သန္တာန်၌၊ တယော - နံသော၊ ဣမေဓမ္မာ - တို့သည်၊ နတ္ထိ- နံ၊ တဿ- ထို ယောဂီရဟန်း၏သန္တာန်၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- သည်၊ အပ္ပနံ- အပ္ပနာဈာန်သို့၊ နေဝ ပါပုဏာတိ- နိုင်၊ ဥပစာရံ- ဥပစာသို့၊ န (ပါပုဏာတိ)၊ [“န ဥပစာရန္တိ- ဥပစာရန္တိ န ပါပုဏာတိ၊ ပဂေဝ အပ္ပနန္တိ အဓိပ္ပာယော ” ဟူသော ဋီကာ စကားကိုထောက်လျှင် ရှေးအဋ္ဌကထာစာအုပ်များ၌ “နေဝအပ္ပနံ” ဟူသော ပါဠိပါဟန်မတူ၊] ပန - အန္တယကား၊ ယဿ - အကြင် ယောဂီရဟန်း၏ သန္တာန်၌၊ တယော-နံသော၊ ဣမေဓမ္မာ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-နံ၏၊ တဿေဝ-ထို ယောဂီရဟန်း၏ သန္တာန်၌သာလျှင်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ - သည်၊ ဥပစာရဉ္စ - သို့၎င်း၊ အပ္ပနဉ္စ-သို့၎င်း၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်နိုင်၏၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဥပစာရဉ္စ အပ္ပနဉ္စ- ဟုရှိ၏၊ ဥပစာရက အလျင်ဖြစ်သောကြောင့် ထို စာရှိအတိုင်းသာကောင်း၏။] ဟိ - သာဓကကား၊ နိမိတ္တံ၊ ပေ၊ ဥပလတ္တတီတိ- ဟူသော၊ တေ- ဤ ဝါထာ စကားကို၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာ) ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [ဤ ဝါထာ၏ အနက်ကို ရှေ့ ကကစောပမာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဤ ဝါထာကို ရှေ့ ကကစောပမာ၌ ဆိုအပ်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ယခုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြီးစေခြင်းငှါ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ထပ်၍ ဆောင်ယူပြန်သည်။]

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ နိမိတ္ထေ-ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်၊ ဥပဋ္ဌိတေ-သော်၊ တေန-ဘိက္ခုနာ-သည်၊ အာစရိယသန္တိကံ - သို့၊ ဝတီာ , အာရောစေတဗ္ဗံ- လျှောက်ထားရာ၏၊ (ကိံ) ဘန္တေ, မယံ- အား၊ ဝါ-၌၊ ဝေရူပနာမ - ဤသို့ သဘောရှိသည် မည်သော အာရုံသည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ထင်လာပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊

(အာရောစေတဗ္ဗံ)၊ ပန- ဆင်၊ အာစရိယေန- သည်၊ ဧဝံ- ဤ အာရုံသည်၊ နိမိတ္တံ- ပဋိဘာဂနိမိတ်တည်း၊ ဣတိဝါ- သို့၎င်း၊ (ဧဝံ) နနိမိတ္တံ- ပဋိဘာဂနိမိတ်မဟုတ်၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ န ဝတ္ထုပ္ပံ-ထိုက်၊ ပန-အန္တယကား၊ အာဝုသော၊ ဧဝံ ဟောတိ - ဤသို့ဖြစ်လာတတ်၏၊ [ဘာဝနာကို အားထုတ်သူမှာ ဤသို့ဖြစ်လာတတ်၏၊] ဣတိ၊ ဝတ္တာ-ပြီး၍၊ ပုနပ္ပုနံ၊ မနသိကရောဟိ-လော၊ ဣတိ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော- ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၏ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ နိမိတ္တန္တိ-ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟူ၍၊ ဝုတ္ထေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝေါသာနံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်ရာ၏၊ န နိမိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္ထေ-ပြန်သော်၊ နိရာသောဝ-အာသာမရိတော့သည်သာ၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိသီဒေယျ-ဆုတ်နစ်ရာ၏၊ တသ္မာ၊ တဒဘယမ္ပိ-ထို ၂ ငါးစုံကိုလည်း၊ အဝတ္တာ၊ မနသိကာရေယေဝ- ဘာဝနာ နှလုံးသွင်းမှု၌သာ၊ ယောဇေတဗ္ဗော - ထိုက်တွန်းထိုက်၏၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ တာဝ - မဇ္ဈိမဘာဏကထေရ်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဒီဃဘာဏကာ - ဒီဃဘာဏကထေရ်တို့သည်၊ (အာဟု)၊ ပန- ဝါဒန္တ ရကား၊ မဇ္ဈိမဘာဏကာ- တို့သည်၊ အာဟု-ဆိုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော- ရှင်၊ ဣဒံ - ဤ ထင်လာသောအာရုံသည်၊ နိမိတ္တံ-ပဋိဘာဂနိမိတ်တည်း၊ သပ္ပုရိသ - သူတော်ကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊ ပုနပ္ပုနံ၊ မနသိကရောဟိ - လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော- ၏၊ ဣတိ (အာဟု)၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အနေန - ဤ ယောဂီရဟန်းသည်၊ နိမိတ္တေယေဝ- ပဋိဘာဂနိမိတ်၌သာ၊ စိတ္တံ - ဘာဝနာစိတ်ကို၊ ထပေတဗ္ဗံ- ထားရာ၏၊ ဧဝံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် (ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ ဘာဝနာစိတ်ကို ထားခြင်းဖြင့်) [ဝုတ္ထုပ္ပကာရေန ပဋိဘာဂနိမိတ္တေယေဝ ဘာဝနာစိတ္တဿ ထပနေန၊] အဿ-ထိုယောဂီရဟန်း၏ အယံ (ဘာဝနာ)- ဤဘာဝနာသည်၊ ဣတော-

ဝေါသာနံ၊ ဝိသီဒေယျ။ ။ “ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်သို့ ခဲယဉ်းလှ၏၊ ယခု ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်လာပြီ၊ နောက်မှ တရားထူး (ဈာန်) ရအောင် အားထုတ်တော့မည်” ဟု ကြံလျက် တရားကိုဆက်၍အားမထုတ်တော့ဘဲ ရပ်ထားခြင်းကို “ဝေါသာနံ အာပဇ္ဇေယျ” ဟု ဆို၏၊ “ဤမျှလောက် ကာလကြာအောင် အားထုတ်ပါလျက် နိမိတ်ကလေးမျှ မထင်သေး၊ ငါဟာ တရားထူးနှင့်မထိုက်သော အတဗ္ဗုပ္ပိုလ် ဖြစ်လေချေသလား” ဟု တွေးတောကာ စိတ် ဆုတ်နစ်စရာရှိခြင်းကို “ဝိသီဒေယျ” ဟု ဆိုသည်။

မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန ။ ။ “ဤအကျင့်ဖြင့် ဇရာမရဏမှ လွတ်ရတော့မည်” ဟု ကြံညစ်၍တုင့်သူမှာ “ယခုထင်လာသောအာရုံဟာ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်တယ်” ဟု ပြောရုံမျှဖြင့် အဘယ်မှာ ဝေါသာနသို့ ရောက်စရာရှိမည်လဲ၊ ဟိုး၍ အားထုတ်စရာရှိပါတယ်၊ ထို့ကြောင့် “ယခုထင်လာသောအာရုံဟာ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဘဲ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အထပ်ထပ် ကြိုးစားပေတော့” ဟု ပြောရမည်ဟု မဇ္ဈိမဘာဏကတို့က မိန့်ဆိုကြသည်။

ဤထင်လာရာအခါမှ၊ ပဟုတိ-၍၊ ထပနာဝသေနဘာဝနာ-ထပနာ၏အစွမ်းဖြင့် ပွားစေခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ [အနုဗန္ဓနာ၊ ဖုသနာ၊ ထပနာ ဟု ဥ ဖျိုးတွင် ဤ ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်သည်မှစ၍ အနုဗန္ဓနာ ဖုသနာ နည်းနှင့် မဆိုင်တော့ဘဲ အပ္ပနာဈာန် ပေါ်လာအောင် စိတ်ကို ထားခြင်း ဟူသော ထပနာဘာဝနာဖြစ်ပြီ-ဟုလိ။]

ဟိ- သာဓကကား၊ ပေါရာဏေဟိ - တို့သည်၊ နိမိတ္တေ၊ ပေ၊ နိဗန္ဓတီတိ-ဟူသော၊ တေ- ဤ ဝါထာစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ နိမိတ္တေ- ပဋိဘာဂနိမိတ်၌၊ စိတ္တံ-ဘာဝနာစိတ်ကို၊ ထပယံ-ထားသော၊ ဝီရော- ပညာရှိသည်၊ အဿာသ ပဿာသေ - ၌၊ နာနာကာရံ - ဒီဃ ရဿဟူသော အမျိုးမျိုးသောအခြင်းအရာကို၊ ဝိဘာဝယံ-ကွယ်ပျောက်စေလျက်၊ သကံ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တံ-ဘာဝနာစိတ်ကို၊ နိဗန္ဓတိ-အပ္ပနာပေါ်လာအောင် ဖွဲ့ထား၏။

နိမိတ္တေ ထပယံ။ ။ ဤဝါထာကား ဆိုအပ်ပြီးအိမ်ပွယ်ကိုပြသော ရှေးဆရာတို့၏ ဝါထာတည်း၊ နိမိတ္တတိ-ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ထပယံ စိတ္တန္တိ-ဘာဝနာစိတ္တံ ထပေန္တော၊ ထပနာဝသေန မနုဿိကရောန္တောတိ အတ္ထော၊ နာနာကာရံ-“စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ ဝတ္တန္တိ” ဟု ဆိုအပ်ခဲ့သော ဒီဃ အဿာသ ပဿာသ၊ ရဿ အဿာသ ပဿာသကိုပင် (သာမညနိဗ္ဗေသနည်းအားဖြင့်) “နာနာကာရံ” ဟု ဧကရစ်အားဖြင့် ဆိုထားသည်။

ဝိဘာဝေ။ ။ “ဝိဘာဝေန္တော အန္တရဓာပေန္တော” ဟု ဖွင့်၏၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်သည်မှစ၍ ထို ဒီဃရဿဖြစ်သော အဿာသ ပဿာသတို့ကို နှလုံးမသွင်းလျှင် ထို ငှ မျိုးကို ကွယ်ပျော်စေသကဲ့သို့ ဖြစ်တော့၏၊ သူဘာသာသူ ရှုမြင်နေသော်လည်း နှလုံးမသွင်းသောကြောင့် စိတ်ထည်းမှာ ကွယ်ပျောက်နေသည်-ဟုလိ။

အဿာသ ပဿာသေ၊ ပေ၊ နိဗန္ဓတိ ။ ။ အဿာသပဿာသေ ယော နာနာကာရော၊ တံ ဝိဘာဝယံ၊ (ဤအလို ရှေ့လှည့်၍စပ်၊) အနက်ပေးပုံကို နိဿယအတိုင်း သိပါ၊ အဿာသပဿာသယုတ္တေ ဝါ နိမိတ္တေ၊ [ဤအလို “အဿာသ ပဿာသေ-အဿာသပဿာသကြောင့်ဖြစ်သော၊ နိမိတ္တေ- ပဋိဘာဂနိမိတ်၌” ဟု ပေး၍ “ထပယံ စိတ္တံ၊ ပေ၊ နိဗန္ဓတိ” ဟု ပေးပါ၊ သကံ စိတ္တံ နိဗန္ဓတီတိ-တာယ ဝေ ထပနာယ (ထိုအပ္ပနာပေါ်အောင် ထားခြင်းဖြင့်ပင်) အတ္တနော စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ “အပ္ပေတီတိ အတ္ထော-အပ္ပနာဖြစ်ပေါ်လာစေ၏” ဟု အနက်မှတ်။

ဧဝံ ဝိဘာဝေ။ ။ ဝိဘာဝယံကို ဝိမိတံ ပါကဋံ ကရောန္တော - ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအဖွင့်သည် ပဋိဘာဂနိမိတ်မပေါ်မီ ရှေးအဘိဋ္ဌံ သင့်စရာရှိ၏၊ ထိုနည်းကိုလိုက်၍ နိဿယ၌ အနက်ပေးလိုလျှင် “ဝီရော-ပညာရှိယောဂီသည်၊ အဿာသပဿာသေ-၌၊ နာနာကာရံ-ဒီဃရဿစသော အမျိုးမျိုးသောအခြင်းအရာကို၊ ဝိဘာဝယံ-ထင်ရှားပြုလျက်၊ နိမိတ္တေ-ပဋိဘာဂနိမိတ်၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ ထပယံ-လျက်၊ သကံ-သော၊ စိတ္တံ-ကို၊ နိဗန္ဓတိ-အပ္ပနာပေါ်လာသည့်တိုင်အောင် ဖွဲ့ထား၏” ဟု ပေးပါ။

ဧဝံ-သို့၊ တဿ-ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနတော-
 ပဋိဘာဝနိမိတ်ထင်လာရာ အခါမှ၊ ပဘုတိ-၍၊ နီဝရဏာနိ- တို့သည်၊ ဝါ-
 တို့ကို၊ ဝိက္ခန္တိ တာနေဝ-ပယ်၍အပ်ကုန်ပြီးသည်သာ၊ ဟောန္တိ-နိ၏၊ ကိလေ
 သာ- နီဝရဏနှင့်ယှဉ်ဘက် ကိလေသာတို့သည်၊ သန္နိသိန္ဒာဝ - ငြိမ်သက်စွာ
 တည်နေကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)၊ သတိ- သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာယေဝ - အာရုံ၌
 စွဲကပ်တည်နေသည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ စိတ္တံ- ဘာဝနာစိတ်သည်၊ သမာဟိတ
 မေဝ - ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သည်သာ၊ ဝါ - တည်ကြည်သည်သာ၊
 (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဥပစာရဘူမိယံ- ဥပစာရအခိုက်အတန့်၌၊ နီဝရဏပွ
 ဟာနေနဝါ-နီဝရဏတို့ကိုပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ပဋိလာဘဘူမိယံ-
 ဈာန်ကိုရရာအခိုက်အတန့်၌၊ အင်္ဂပါတုဘာဝေနဝါ-ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ ထင်ရှား
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ဒွိဟိ - ၂ ပါး ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ -
 အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဣဒံစိတ္တံ- ဤ ဘာဝနာစိတ်သည်၊ သမာဟိတံနာမ-
 ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သည်မည်သည်၊ ဝါ-တည်ကြည်သည်မည်သည်၊
 ဟောသိ၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ ဥပစာရဘူမီတိ-ကား၊ ဥပစာရသမာမိ-

နိမိတ္တုပဋ္ဌာနစတောစသည်။ ။ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏အလွန်သန့်ရှင်း ထက်မြက်
 ခြင်းကြောင့် အသဒ္ဓါသ - ကောသဇ္ဇစသော အကုသိုလ် ဘရားတို့သည် စိတ်အစဉ်မှ
 အလွန်ဝေးကွာကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါဗိုလ်စသော ဗိုလ် ၅ ပါးတို့သည် ထောက်ပံ့
 ကူညီထားအပ်သောဝိတက်စသော ကာမာဝစရဈာန်အင်္ဂါတို့သည် ထင်ရှားပေါ်လာ
 ရကား ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏတို့လည်း (ယှဉ်ဘက်ကိလေသာတို့နှင့်အတူ) ဝေးကွာ၍
 နေကြကုန်၏၊ ပဋိဘာဝနိမိတ်ဖြစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ကာမာဝစရဥပစာရသမာမိဈာန်
 ပေါ်လာ၏၊ ထို့ကြောင့် “နိမိတ္တုပဋ္ဌာနတော၊ ပေ၊ သမာဟိတမေဝ” ဟု မိန့်သည်၊ ထို
 ပါဠိတို့၌ ဝေသဒ္ဓါထည့်ခြင်းကား “ထိုကဲ့သို့ အကျိုးရသို့ရန် အားထုတ်ထိုက်သည်” ဟု
 ပြလို၍ ဆည့်ထားခြင်းတည်း။

ဒွိဟိ အာကာရေဟိ ။ ။ ဈာန်ဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခဒ္ဓါဘာဝေါ - ဈာန်တရားတို့၏
 ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏတို့မှ ဝေးကွာသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်း၊ ထိရတာဝ
 ပုတ္တိစ - ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း၊ ဣတိ ဣမေဟိ ဒွိဟိ
 ကာရဏေဟိ၊ ထိုတွင် ပဌမအကြောင်းသည် “နီဝရဏပဟာနေန” နှင့် သဘောတူ၏၊
 ဒုတိယ အကြောင်းကား “ အင်္ဂပါတုဘာဝေန ” နှင့် အဆိုချင်း တူသော်လည်း
 သဘောချင်းတူ၏၊ ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း၊... ခိုင်မြဲခြင်းနှင့် ဈာန်အင်္ဂါထင်ရှားခြင်းသည်
 သဘောတူသောကြောင့်တည်း။

ဥပစာရဘူမိ ။ ။ [ဤနေရာ၌ အဝတ္ထာဘုံကို “ ဘူမိ ” ဟု ဆိုသည်။] ဥပစာရ
 အခိုက်အတန့်၌ သမာမိသည် အားမရှိသေး၊ အားမရှိသောကြောင့် (မတ်တတ်ရပ်
 ဘို့ရန် သင်နေဆဲကလေးသည် တူပေးရင်း လဲရင်းဖြစ်သကဲ့သို့) ဥပစာရသမာမိဇော-
 ဟူသော ကုသိုလ်ဇောဝိထိလည်း ဖြစ်ပေါ်လာရင်း တဝင်ကျရင်း ဖြစ်နေသည်။

ဥပစာရသမာဓိတည်း၊ ပဋိလာဘဘူမိတိ - ကား၊ အပ္ပနာသမာဓိ - တည်း
 တေသံ - ထို ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိတို့၏။ နာနာကရဏံ - အသီး
 အခြားပြုတတ်သော အထူးကား၊ ကိံ - နည်း၊ ဥပစာရသမာဓိ - ဈာန်၏
 အနီး ဥပစာအနိက်၌ဖြစ်သော သမာဓိသည်၊ ကုသလဝီရိယံ - ကုသိုလ်ဇော
 အစဉ်၌၊ ဇဝိတွာ- အဟုန်ဖြင့် ဖြစ်၍၊ ဝါ-စောပြီး၍၊ ဘဝံ - သို့၊ ဩတရတိ-
 သက်ရောက်၏၊ အပ္ပနာသမာဓိ - အပ္ပနာသမာဓိသည်၊ ဒိဝသဘာဝေ -
 နေ့အဘို့၌၊ အပ္ပေတွာ-ဈာန်သို့ ရောက်၍၊ နိဿိန္ဒဿ- ထိုင်နေလသော်၊ ဒိဝသ
 ဘာဝဓိ-နေ့အဘို့ပတ်လုံးလည်း၊ ကုသလဝီရိယံ-၌၊ ဇေတိ-အဟုန်ဖြင့်ဖြစ်၏
 ဝါ-စော၏၊ ဘဝံ - သို့၊ နဩတရတိ၊ ဒွိသု - ၂ ပါးကုန်သော၊ ဋမေသု
 သမာဓိသု - တို့တွင်၊ နိမိတ္တပါတုဘာဝေန - ပဋိဘာဝနိမိတ်၏ ထင်ရှား
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပစာရသမာဓိနာ- ဖြင့်၊ သမာဟိတံ - ကောင်းစွာ အာရုံ၌
 ထားအပ်သော၊ ဝါ- သော၊ ဇိတ္တံ - သည်၊ ဟောတိ။

အထ- ပဋိဘာဝနိမိတ်ထင်လာရာ ထိုအခါ၌၊ အနေန-ဤ ယောဂီရတန်း
 သည်၊ တံ နိမိတ္တံ-ထို ပဋိဘာဝနိမိတ်ကို၊ ငဏ္ဏတော-အဆင်းအားဖြင့်၊ [ဝိစု
 ဝိဏ္ဏ တာရကရူပါဒီသုဝိယ - ဖြူသော အဆင်းရှိသော လဲအစု , ကြယ်ရောင်
 အပေါင်းအစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့၊ ဥပဋ္ဌိတဝဏ္ဏတော - ထင်လာသော ဖြူသော
 အဆင်းအားဖြင့်၊] နေဝ မနသိကာတဗ္ဗံ - ထိုက်၊ လက္ခဏတော - အမှတ်
 လက္ခဏာ အားဖြင့်၊ [ခရဘာဝါဒိ သဘာဝတော - ဝါစေ့ စသည်တို့၏
 ကြမ်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်၊ အနိစ္စာဒိသဘာဝ
 တောဝါ၊] န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ အပိစခေါ-စင်စစ်ကား၊ ခတ္တိယမဟေသိ
 ယာ- ခတ္တိယဇာတ်ရှိသောမိဖုရားသည်၊ စက္ကဝတ္တိဝဠော-စကြာမင်းလောင်း
 ကိုယ်ဝန်ကို၊ (ရက္ခိတော) ဝိယ - စောင့်ရှော့်အပ်သကဲ့သို့၎င်း၊ ကဿကေန-
 သည်၊ သာလိယဝဝဠော-သလေးမုယော၏ မှည့်ခါနီးဖြစ်သောကိုယ်ဝန်ကို၊
 ဝါ-ဖုံးတုံး လုံးတုံးဖြစ်သော သလေးမုယောကို၊ (ရက္ခိတော) ဝိယ - ၎င်း၊
 (တထာ) အပ္ပမတ္တေန- မမေ့မလျော့သည်၊ (ဟုတွာ) ရက္ခိတဗ္ဗံ - စောင့်ရှော့်
 ရာ၏၊ ဝါ-ရမည်၊(ကသ္မာ, ရက္ခိတဗ္ဗံ-စောင့်ရှောက်ရာသနည်း၊)ဟိ(ယသ္မာ)

ပဋိလာဘဘူမိ။ ။ဈာန်ရသော အနိက်အတန်ကို “ ပဋိလာဘဘူမိ ” ဟု ခေါ်၏။
 ထိုအနိက်၌ကား သမာဓိအားကောင်းသောကြောင့် (အားကောင်းသောယောကျ်ား
 သည် နေရာမှထပြီးနော် တနေလုံးမထိုင်ဘဲနေလိုက နေနိုင်သကဲ့သို့) တနေလုံး တညဉ့်
 လုံး ကုသိုလ်ဇောဝီရိယံ (ဈာန်ဝီရိယံ) ဖြစ်စေကာ ဘဝင်မကျစေဘဲနေလိုက ဘဝင်မကျ
 စေဘဲ နေနိုင်သည်။

အသေ-ထိုယောဂီရဟန်းအား၊ ဝါ-သည်၊ ရက္ခိတံ-စောင့်ရှောက်အပ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်၊ ဖလဒံ - အပ္ပနာဟူသော အကျိုးကို ပေးနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-ထို့ ကြောင့်၊ (ထိုသို့စောင့်ရှောက်လျှင် အကျိုးကိုပေးနိုင်သောကြောင့်၊ ရက္ခိတဗ္ဗံ-ရာ၏) [အကျိုးပေးပုံကိုပြ၍ ဝါထာကိုမိန့်၊...နိမိတ္တံ-ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၊ ရက္ခတော - စောင့်ရှောက်အပ်သော ယောဂီရဟန်း၏၊ လဒ္ဓပရိဟာနိ-ရအပ်ပြီးသောဥပစာရဈာန်၏ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ နပိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ အာရက္ခမ္ဘိ- ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်၊ အသန္တမ္ဘိ-မရှိလသော်၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ- ရအပ် ရအပ်ပြီးသော ဥပစာရဈာန်သည်၊ ဝိနဿတိ-ပျောက်ရှုံးပျောက်၍သွား၏၊ ဣတိ-ဤကား စောင့်ရှောင်ခြင်း၏အကျိုးတည်း။]

ထ-ကြ-ထို စောင့်ရှောက်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ရက္ခတူပေါယော-စောင့်ရှောက်ခြင်း၏ နည်းလမ်းတည်း၊ ဧတနတိ-ဤနာ - သည်၊ အာဝါသော - နေရာကျောင်း၎င်း၊ ဂေါစရော-ဆွမ်းခံရွာ၎င်း၊ ဣထံ-ပြောဆိုအပ်သောစကား၎င်း၊ ပုဂ္ဂလော-ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊ ဘောဇနံ-ဘောဇဉ်၎င်း၊ ဥတု-ဥတု၎င်း၊ ဣရိယာပထော-ဣရိယာပုထ်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ သတ္တ-ဤ ၇ ပါးတို့ကို၊ အသပ္ပါယာနိ-မလျောက်ပတ်သည်တို့ကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ-၍၊ တာနေဝသတ္တ-ထို ၇ ပါးတို့ကိုပင်၊ သပ္ပါယာနိ - လျောက်ပတ်သည်တို့ကို၊ သေဝဇ္ဇေန- မှီဝဲလျက်၊ ပုနပ္ပုနံ၊ တံ နိမိတ္တံ-ထို ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၊ မနသိကာတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သပ္ပါယသေဝဇ္ဇေန-လျောက်ပတ်သော အရာတို့ကို မှီဝဲခြင်းအားဖြင့်၊ နိမိတ္တံ-ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၊ ထိရံ - ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ- ၍၊ ပုနိံ - ကြီးပွားခြင်းသို့၊ ဝိရုဇိ-စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဂမယိတွာ-ရောက်စေပြီး၍။...

လဒ္ဓပရိဟာနိ။ ။ လဒ္ဓဥပစာရဈာန်ပရိဟာနိ၊ နိမိတ်ပျော်မသွားလျှင် ထိုနိမိတ်ကို အာရုံပြုသော ဥပစာရဈာန်လည်း မပျော်နိုင်၊ နိမိတ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းမရှိ၍ ပျော်သွားလျှင်ကား ထိုနိမိတ်နှင့်စပ်နေသော ဥပစာရဈာန်လည်း ပျောက်ရမည်သာ၊ ထို့ကြောင့် “အာရက္ခမ္ဘိ အသန္တမ္ဘိ” စသည်ကို မိန့်သည်။

သပ္ပါယ , အသပ္ပါယ ။ ။ မိမိနှင့် သင့်သောဆွမ်းကို ရဘို့လွယ်ကူရာ ရွာသည် သပ္ပါယ ဂေါစရမည်၏၊ ထိုသို့မလွယ်ကူရာ ရွာ(အရပ်)သည် အသပ္ပါယ ဂေါစရမည်၏၊ အဝိဇ္ဇကထာ-စသော (ဒသဂုံတ္တရ, ၁-ပဏ္ဍာသ, မဟာဝဂ်၌ လာသော) ကထာ ၁၀ ပါးသည် သပ္ပါယဘဿ မည်၏၊ ရာဇတထာ - စသော ၃၂ ပါးသော ဝိရုဇ္ဇာနကထာသည် အသပ္ပါယဘဿ မည်၏၊ ကျန် ၅ ပါးတွင်ကား အကြင် အကြင် အာဝါသစသည်၌နေသူမှာ သမာဓိမရသေးသောစိတ်သည် သမဒ္ဓမိရ၏၊ ထိုထိုအာဝါသစသည်သည် သပ္ပါယမည်၏၊ ထိုသို့သမာဓိရဘို့ရန် မဟုတ်သော အာဝါသစသည်သည် အသပ္ပါယမည်၏။

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ-အဇ္ဈ ဗာဟိ, ၂ လီဝတ္ထု, သန္နရှင်းမှုကို ပြုခြင်း၎င်း၊
 ဣန္ဒြိယသမတ္တ ပဋိပါဒနတာ - သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကိုပြီးစေခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ နိမိတ္တကုသလတာ-နိမိတ်၌ ကျွမ်းကျင်
 သူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ယသ္မိံ သမယေ-အကြင်အခါ၌၊ စိတ္တံ-တက်ကြွသောစိတ်ကို၊
 နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ - နှိပ်ထိုက်၏၊ တသ္မိံ သမယေ - နှိပ်ထိုက်ရာ ထိုအခါ၌၊ စိတ္တနိဂ္ဂ
 ဟာနာ-တက်ကြွသောစိတ်ကို နှိပ်ခြင်း၎င်း၊ ယသ္မိံ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-ဆုတ်နစ်
 သောစိတ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ချီးမြှောက်ထိုက်၏၊ တသ္မိံ သမယေ-ချီးမြှောက်ထိုက်ရာ
 ထိုအခါ၌၊ စိတ္တပဂ္ဂဟာနာ-ဆုတ်နစ်သောစိတ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း၎င်း၊ [ဋီကာ
 အဖွင့်များ၌ “ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ” ဝါကျ အလျင်ရှိသောကြောင့် ထို ဝါကျကို
 ရွှေကနေစေရမည်၊ ယခုအဋ္ဌကထာ စာအုပ်များ၌ ရွှေနောက် ပြန်နေ၏။]
 ယသ္မိံ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-မသာမယာ ဖြစ်နေသောစိတ်ကို၊ သမ္ပဟံသေတဗ္ဗံ-
 ရှင်လန်းစေထိုက်၏၊ တသ္မိံ သမယေ - ရှင်လန်းစေထိုက်ရာ ထိုအခါ၌၊ စိတ္တ

ဝတ္ထုဝိသဒ ကြိယာ။ ။ ဤသို့ အသပ္ပါယကိုရှောင်၍ သပ္ပါယကိုခိုလှုံသွင် မကြာခင်
 အပ္ပနာဇာန်ပေါ်လာ၏။ ထိုသို့ပြုပုံ လျက် အပ္ပနာဇာန်မပေါ်လာနိုင်သော ယောဂီသည်
 ၁၀ ပါးသော အပ္ပနာ ကောသလ္လဉာဏ်ကို (အပ္ပနာပေါ်လာအောင် ကြိုးစားမှု၌
 ကျွမ်းကျင်သောဉာဏ်ကို) ပြီးစီးစေရမည်-ဟု ပြလို၍ ဝတ္ထုဝိသဒ ကြိယာစသည်ကိုမိန့်၊
 ရှည်သောဆံကို ရိတ်ခြင်း၊ ရှည်သော လက်သည်း ခြေသည်းကို ဖြတ်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်း
 စသည်ဖြင့် အဇ္ဈတ္တဝတ္ထုကို သန္နရှင်းအောင်ပြုခြင်း၊ ဟောင်းနွမ်း စုတ်နေသောအဝတ်
 သင်္ကန်းကို ချုပ်ခြင်း၊ အနံ့မကောင်းသော အဝတ်ကိုဖွတ်ခြင်း၊ အမှိုက်ရှုပ်နေသော
 ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို ရှင်းလင်းခြင်းသည် ပြင်ပဝတ္ထုကို သန္နရှင်းအောင် ပြုခြင်း
 မည်၏။ ဤသို့သန္နရှင်းအောင်ပြုမှသာ ဉာဏ်လည်း သန္နရှင်းသဖြင့် ကိစ္စကိုပြီးစီးအောင်
 ပြုနိုင်သည်။ [ဝတ္ထုနံ-တို့ကို+ဝိသဒကြိယာ၊ ဝတ္ထုဝိသဒ ကြိယာ။]

ဣန္ဒြိယသမတ္တ၊ ဗေ၊ ကုသလတာ။ ။ သဒ္ဓါနှင့် ပညာ၊ သမာဓိနှင့် ဝီရိယဟူသော
 ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း (ညီမျှအောင်ပြုခြင်း) သည် ဣန္ဒြိယသမတ္တ
 ပဋိပါဒနမည်၏။ ကသိုက်းနိမိတ်ကို ပြုခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကသိုက်း
 နိမိတ်ဝယ် တာဝနာပွားခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ ရအပ်ပြီးသော ပဋိဘာဝနိမိတ်ကို
 စောင့်ရှောက်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်းသည် နိမိတ္တကုသလတာ မည်၏။

စိတ္တနိဂ္ဂဟေ စသည်။ ။ ဝီရိယလွန်ခြင်း စသည်ကြောင့် စိတ်ပျံ့လွင့်နေလျှင် ပဿန္တီ
 စသောမောဇ္ဈင်္ဂကို ပွားစေခြင်းအားဖြင့် နှိမ်ပေးရ၏။ စိတ်သည် တွန့်ဆုတ်နေလျှင်
 ဓမ္မဝီရိယ စသောမောဇ္ဈင်္ဂ ၃ ပါးကို ပွားစေခြင်းအားဖြင့် မြှောက်ပေးရ၏။ ပညာ-
 လုလ္လတို့၏ နှံ့ခြင်း၊ ငြိမ်သက်မှု သုခမရခြင်းတို့ကြောင့် စိတ်သည် နိရသာဒ (မသာ-
 ယာမှု) ဖြစ်နေလျှင် သံဝေဂဝတ္ထု ၈ ပါးကို ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် သံဝေဂဖြစ်စေရ၏။
 သို့မဟုတ် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာ ၃ ပါး၏ဂုဏ်တော်ကိုဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် စိတ်ကို

သမ္ပဟံသနာ- ဓသာယာသောစိတ်ကို ရှင်လန်းစေခြင်း၎င်း၊ ယသ္မိံ သမယေ၊ စိတ္တံ- အညီအမျှဖြစ်နေသော စိတ်ကို၊ အတ္ထုပေက္ခိတဗ္ဗံ-ဗျာပါရမပြု၊ လျစ်လျူရှုထိုက်၏။ တသ္မိံ သမယေ-လျစ်လျူရှုထိုက်ရာထိုအခါ၌၊ စိတ္တအတ္ထုပေက္ခနာ- ညီမျှသောစိတ်ကို လျစ်လျူရှုခြင်း၎င်း၊ အသမာဟိတ ပုဂ္ဂလ ပရိဝဇ္ဇနာ - ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ခြင်း၎င်း၊ ဝါ-သမာဓိမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ခြင်း၎င်း၊ သမာဟိတ ပုဂ္ဂလသေဝနာ- ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ခြိတ်ခြင်း၎င်း၊ ဝါ- သမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုခြိတ်ခြင်း၎င်း၊ တဒမိမုတ္တတာ- ထိုသမာဓိ၌ ကိုင်းညွတ် သူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒသ-န်သော၊ ဣမာနိ အပ္ပနာကောသလ္လာနိ-၌ အပ္ပနာဈာန်ပေါ်လာခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတို့ကို၊ အဝိဇ ဟန္တေန-မစွန့်ဘဲ၊ ယောဝေါ-အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကရဏီယော-ပြုထိုက်၏။

တဿ-ထို ယောဝီရဂုဏ်၏။ ဝါ-သည်၊ ဝေ-၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အနုယုတ္တဿ-အဖန်ဖန်အားထုတ်လျက်၊ ဝိဟရတော-နေလသော်၊ ဣဒါနိ-၌၊ အပ္ပနာ - အပ္ပနာဈာန်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ - ဖြစ်တော့လတံ့၊ ဣတိ- ၌သို့ ဆိုထိုက်ရာခဏ၌၊ ဘဝံ - ဘဝင်ကို၊ ဝိန္နိန္ဒိတော-ဖြစ်၍၊ နိမိတ္တာရမဏံ- ပင် ဘာဝနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ [ဤ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနိမိတ်ကား အပ္ပနာဝီထိ၌ အစဆုံးစိတ်တည်း၊ ထို နောက်၌ ဥပစာရ သမာဓိဇောများဖြစ်ပုံကို သင်္ဂြိုဟ် အပ္ပနာဇောဝါရ၏ ဆိုင်ရာအဖွင့် များကို ကြည့်ကြပါလေ။] စ-ဆက်၊ တသ္မိံ -ထိုမနောဒွါရာဝဇ္ဇနံသည်၊ နိရုဇ္ဈေ- သော်၊ တဒေဝါရမဏံ- ထို ငိုဘာဝနိမိတ်အာရုံကိုပင်၊ ဂဟေတော-၍၊ စတ္တာ ရိဝါ-လေးကြိမ်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ [တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ပဉ္စဝါ- ငါးကြိမ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ [မန္တပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်သည်။]

ကြည်ထင်ရှင်ပြုစေရမည်။ [ဇာတိဘေး , ဇရာ , ဗျာဓိ , မရဏဘေး , အပါယ်ဘေး , အတိတ်ကဝဋ်ဒုက္ခ , အနာဂတ်ဝဋ်ဒုက္ခ , ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အာဟာရကိုရှာရမှု ဒုက္ခ , ၌ ဂ ပါးကို သံဝေဂငတ္ထု (ထိတ်လန့်ခြင်း၏ အကြောင်း) ဟု ခေါ်၏။] စိတ်သည် မပျံ့လွင့်, မတုန်ဆုတ်, မသာမယာ မဟုတ်ဖြစ်၍ အာရုံ၌ အညီအမျှဖြစ်နေလျှင် ထို စိတ်ကို ဆုတ်အောင် တိုးအောင် ဗျာပီရမပြုဘဲ လျစ်လျူရှုရာ၏။

အသမာဟိတ၊ ဝေ၊ မုတ္တတာ။ ။ ကာမမှ ထွက်မြော်ကြောင်းအကျင့်ကို မကျင့်ဘဲ ကိစ္စများ၌ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ထားရှိသူကို ရှောင်ခြင်း၊ ထိုအကျင့်ကိုကျင့်၍ သမာဓိရှိသူကို ခြိတ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊ သမာဓိရသို့ရန် စိတ်၏ညွတ်ကိုင်းနေခြင်းသည် အသမာဟိတ ပုဂ္ဂလ ပရိဝဇ္ဇနာပစ္စည်းပင်။

ဇဝနာနိ- ဇောတိသည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)၊ ယေသံ - ယင်းစိတ်တို့တွင်၊ ပဌမံ-ပဌမ
 ဇောကို၊ ပရိကမ္မန္တိ-ပရိကမ်ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ဒုတိယံ- ကို၊ ဥပစာရန္တိ-ဥပစာ
 ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ တတိယံ-ကို၊ အနုလောမန္တိ-အနုလုံဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ စတုတ္ထံ-
 ကို၊ ဂေါတြဘူတိ - ဂေါတြဘူဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ပဉ္စမံ- ကို၊ အပ္ပနာစိတ္တန္တိ-
 အပ္ပနာဇောစိတ်ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ဝါ- တနည်း၊ ပဌမံ- ကို၊ ပရိကမ္မန္တိဇေဝ-
 ပရိကမ်ဟူ၍၎င်း၊ ဥပစာရန္တိစ-၎င်း၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ပေ၊ ဟိ- ဆက်၊ စတုတ္ထမေဝ-
 လေးကြိမ်မြောက်သာလျှင် သော်၎င်း၊ [ဝေဖြင့် ၃ ကြိမ်ကိုကန့်၊] ပဉ္စမံဝေဝါ-
 ငါးကြိမ်မြောက်သာလျှင် သော်၎င်း၊ [ဝေဖြင့် ၆ ကြိမ်ကိုကန့်၊] အပ္ပေတိ-
 အပ္ပနာဇောဖြစ်၏၊ ဆဋ္ဌံဝါ - မြောက်ကြိမ်မြောက်သော်၎င်း၊ သတ္တမံဝါ -
 သော်၎င်း၊ န (အပ္ပေတိ) - အပ္ပနာဇောဖြစ်၊ (ကသ္မာ)၊ အာသန္နဘဝင်္ဂ
 ပါတတ္တာ- နီးသောဘဝင်ကျခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ- ဘဝင်
 ကျခါနီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တတ္ထေရော-အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တ
 ထေရ်သည်၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ အာသေဝနပစ္စယေန - အာသေဝနပစ္စည်း
 ကြောင့်၊ ဝါ - အာသေဝနပစ္စည်းကို ရမှ၊ ကုသလာဓမ္မာ - တို့သည်၊ ဗလ
 ဝန္တော-န်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ၊ ဆဋ္ဌံဝါ - ၆ ကြိမ်မြောက်သော်၎င်း၊ သတ္တ
 မံဝါ - ၇ ကြိမ်မြောက်သော်၎င်း၊ အပ္ပေတိ - အပ္ပနာဇော ဖြစ်နိုင်၏၊ ဣတိ
 (အာဟ)၊ တံ-ထိုစကားကို၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-
 ပယ်မြစ်အပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုစိတ်တို့တွင်၊ ပုဗ္ဗဘာဝစိတ္တာနိ-ရှေးအဘိဋ္ဌိဖြစ်သော
 စိတ်တို့သည်၊ ကာမာဝစရောနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ အပ္ပနာစိတ္တံ ပန- အပ္ပနာ
 စိတ်သည်ကား၊ ရူပါဝစရံ-ရူပါဝစရတည်း၊ ဝေ-သို့လျှင်၊ အနေန-ဤယောဂီ
 ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပဌမဇ္ဈာနံ - သည်၊ ဝါ - ကို၊ အဓိဂတံ - ရအပ်ပြီးသည်၊
 ဟောတိ၊ [“ ပဉ္စင်္ဂပုပ္ဖိန္ဒ ” စသောပုဒ်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပြီ၊]
 သော-ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊ တသ္မိံ-ယေဝါရမဏေ - ထို ပဋိဘာဝနိမိတ်
 အာရုံ၌ပင်၊ ဝိတတ္တာဒယော - ဝိတက်အစရှိသော ရုန့်ရင်းသောဈာန်အင်္ဂါ
 တို့ကို၊ ဝုပသမေတွာ - ငြိမ်းစေ၍၊ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ - ဒုတိယ
 ဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်တို့သို့၊ ပါပုဏာတိ - ၏၊ စ- နိဂုံးကို ဆိုဥားအံ့၊
 ဧတ္ထာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဈာန် ၄ ပါးကို ရခြင်းဖြင့်၊ ထပနာ
 ဝသေန - အပ္ပနာဈာန် ပေါ်လာအောင် စိတ်ကိုသားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 ဘာဝနာယ - အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာ၏၊ ပရိယောသာနပ္ပတ္တော- အပြီး
 အဆုံးသို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ အယံ- ပြီးကား၊ ဧတ္ထ- သမန္တပါသာဒိကာ

မည်သော ဤဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပကထာ-အကျဉ်းချုပ်စကားတည်း၊
ဝိတ္ထာရောပန - ကိုကား၊ ဣစ္ဆန္ဒန - အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ
တော-မှ၊ ဂဟေတဗ္ဗော။

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ကာလာနုပဿနာဘာဝနာ၌၊ [အာနာပါနဿတိ
ဘာဝနာကိုပင်ဆိုသည်။] ဝေ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ပတ္တ စတုတ္ထဇ္ဈာ
နော-ရေအပ်ရအပ်ပြီးသောစတုတ္ထဈာန်ရှိသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သတ္တကုဏ
ဝိဝတ္တနာဝသေန-အနိစ္စသည်ကိုကောင်းစွာမှတ်သားတတ်သော ဝိပဿနာ၊
ပဝတ္ထ သင်္ခါရတို့ကို ဆုတ်နစ်စေတတ်သောမဂ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊
ဝနေတော- တိုးပွားစေ၍၊ ပါရိသုဒ္ဓိ - ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သောဗိုလ်ကို၊
ပတ္တကာမော-ရလိုသည်၊ ဝါ-ဝင်စားလိုသည်၊ (သမာနော-သော်။) တဒေဝ
ဈာန်-ထို စတုတ္ထဈာန်ကိုပင်၊ အာဝဇ္ဇန အဓိဋ္ဌာန ဝုဋ္ဌာန ပစ္စဝေက္ခဏ သင်္ခါ
တေဟိ-အာဝဇ္ဇနဝသိဘော်၊ သမာပဇ္ဇနဝသိဘော်၊ အဓိဋ္ဌာနဝသိဘော်၊ ဝုဋ္ဌာန
ဝသိဘော် ، ပစ္စဝေက္ခဏဝသိဘော် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ - နသော၊
အာကာရေဟိ- အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝသိပုတ္တိ-ဝသိဘော်သို့ ရောက်သည်ကို၊
ဝါ - စွမ်းရည်သတ္တိရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ကို၊ ပဂုဏံ - အဝါးစွာ
လေ့လာအပ်သည်ကို၊ ကတွာ - ပြုပြီး၍၊ [ဝသိဘော် ၅ တန်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
သင်္ဂြိုဟ်ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းဆိုင်ရာ၌ ရေးထားပြီး၊] အရူပပုဗ္ဗင်္ဂမံ - နာမ်တရားလျှင်
ရှေ့သွားရှိသော၊ ရူပဝါ - ရုပ်တရားကိုသော်၎င်း၊ ရူပပုဗ္ဗင်္ဂမံ- ရုပ်တရားလျှင်
ရှေ့သွားရှိသော၊ အရူပဝါ - နာမ်တရားကိုသော်၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ရူပါရူပံ-
ရုပ်နာမ်တရားကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-သိမ်းဆည်း၍၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ ပဋ္ဌပေတိ-၏။

[“အရူပပုဗ္ဗင်္ဂမံဝါပေပဋ္ဌပေတိ” ကို ခွဲလို၍ “ကထံ” စသည်မိန့်၊] ကထံ-
အဘယ်သို့ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေသနည်း၊ ဟိ-၍၊ သော-ထိုယောဂီရဟန်းသည်၊
ဈာနာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ-ထပြီး၍၊ ဈာနင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-သိမ်းဆည်း

ပါရိသုဒ္ဓိ ပတ္တကာမော။ ။ [သတ္တကုဏာဟူသည် ဝိပဿနာတည်း၊ ဝိဝတ္တ
နာဟူသည် မဂ်တည်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိဟူသည် ဗိုလ်တည်း-ဟု ရှေ့၌ဖွင့်ခဲ့ပြီ။] ဝေ အဓိဝန္တ၊
ကာမော , သမာပဇ္ဇိတုကာမော။ (ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတိ၌စပ်။) တတ္ထ သတ္တကုဏ
ဝိဝတ္တနာဝသေန ပဋ္ဌမံ ဓဂ္ဂါနန္တရဇေယံ အဓိဝန္တကာမော၊ [ပတ္တကာမောကို “ အဓိ
ဝန္တကာမော” ဟု ဖွင့်ရာ၌ သတ္တကုဏ ဝိဝတ္တနာ ၊ မျိုးလုံးနှင့်တွဲပါ၊ ဗိုလ်ကို ရအောင်
ကြိုးစားသောအခါ ဝိပဿနာရော မဂ်ရောပါရသည်။] တတော ပရိ သတ္တကုဏဝသေန
ဇလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုကာမော၊ ဇလသမာပတ်ကို ဝင်စဉ်းဋ္ဌသညအခါ မဂ်ပေါ
ရတော၊ ဝိပဿနာတို့ရှိ၍ ဗိုလ်ဝင်စားရသည်။....(ဝိမထိ)။

၍၊ တေသံ-ထိုဈာန်အင်္ဂါတို့၏ နိဿယံ-မှီရာဖြစ်သော၊ ဟဒယဝတ္ထု-ဟဒယ
 ဝတ္ထုကို၎င်း၊ တံနိဿယာနိ - ထို ဟဒယဝတ္ထု၏ မှီရာဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာ
 ဘူတာနိဇ- တို့ကို၎င်း၊ တေသံ- ထို မဟာဘုတ်တို့၏ နိဿယံ - သော၊ သက
 လဗ္ဗိ-သော၊ ကရဇကောယဉ္ဇ- ကရဇကောယကို၎င်း၊ ဝါ- ခန္ဓာကိုယ်တခုလုံးကို
 ၎င်း၊ ပဿံတိ-ရှု၏၊ တတော- ထိုမှ နောက်၌၊ ဈာန်ဂါနိ- တို့ကို၊ အရူပန္တိ-
 နာမ်ဟူ၍၎င်း၊ ဝတ္ထာဒိနိ-ဟဒယဝတ္ထု အစရှိသည်တို့ကို၊ ရူပန္တိ-ရုပ်ဟူ၍၎င်း၊
 ရူပါရူပံ- ရုပ်နာမ်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတိ- ခွဲခြားသတ်မှတ်၏၊ ဤစကားဖြင့် နာမ
 ရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကိုပြ၏၊ နောက်၌လည်း ဤဉာဏ်ကိုပင် တမျိုးပြသည်၊ ရှေ့၌
 အရူပပုဗ္ဗင်္ဂမ ရူပပရိဂ္ဂဟကိုပြပြီး၍၊ ရူပပုဗ္ဗင်္ဂမအရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကိုပြလိုသော
 ကြောင့် “အထဝါ” စသည်ကို မိန့်သည်။] အထဝါ-ကား၊ သမာပတ္တိတော-
 ဈာန်သမာပတ်မှ၊ ဝုဠဟိတွာ, ကေသာဒီသု-နိသော၊ ကောဠာသေသု- ၃၂
 ပါးသော ကောဠာသတို့၌၊ ပထဝီဓာတုအာဒိဝသေန - ပထဝီဓာတ် အစ
 ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စတ္တာရိ - နိသော၊ ဘူတာနိ- မဟာဘုတ်တို့ကို၎င်း၊
 တံ နိဿိတရူပါနိဇ- ထိုမဟာဘုတ်ကိုမှီသော ဥပါဒါရုပ်တို့ကို၎င်း၊ ပရိဂ္ဂဟေ
 တွာ , ယထာပရိဂ္ဂဟိတရူပါရမဏံ - အကြင်အကြင် သိမ်းဆည်းအပ်သော
 ရုပ်လျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ယထာပရိဂ္ဂဟိတရူပဝတ္ထုဒွါရာရမဏ
 ဗ္ဗိ- အကြင်အကြင် သိမ်းဆည်းအပ်သောရုပ် ဝတ္ထု ဒွါရ အာရုံရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ [ဋီကာ၌ “ အာရမဏံပိ ” ဟု ရှိ၏။] သသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ - သော၊
 ဝိညာဏဉ္ဇ-ကို၎င်း၊ ပဿတိ၊ တတော - ၌၊ ဘူတာဒိနိ - တို့သည်ကို၊ ရူပန္တိ-
 ၎င်း၊ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ- သော၊ ဝိညာဏံ-ကို၊ အရူပန္တိ-၎င်း၊ ဝဝတ္ထပေတိ။

[ဒုဒါနိ အညထာပိ (တနည်းအားဖြင့်လည်း) ရူပပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရူပပရိဂ္ဂဟံ
 ဒဿေန္တော အထဝါတိ အာဒိ မာဟ၊] အထဝါ- ကား၊ သမာပတ္တိတော-
 မှ၊ ဝုဠဟိတွာ-၍၊ အသာသ ပဿာသာနံ- တို့၏၊ သမုဒယော- အကြောင်း

ဈာန်ဂါနိ ။ ။ “ဈာန်ဂါနိ”ဟူသော စကားသည် ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ညွှန်ပြသော
 နိဒဿနနည်းတည်း၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ရှုသောအခါ ထို ဈာန်အင်္ဂါနှင့် ယှဉ်သောစိတ်
 စေတသိက်တို့ကိုလည်း ရှုသည်၊ [ဈာန်ဂါနိတိ ဟိ ဣဒံ နိဒဿနဓမ္မံ၊ ဈာန်ဂါနိ ပန
 ပဿန္တော တံ သမ္ပယုတ္တေ ဓဇ္ဇေ ပဿတိ။] နောက် “ဈာန်ဂါနိ အရူပံ”ဟု ဝိုင်းခြား
 ရာ၌လည်း ဤနည်းပင်တည်း။

တေသံ နိဿယံ၊ ဝေပဿတိ။ ။ အိမ်တွင်း၌ဝင်လာသော မြွေကိုမြင်၍ လိုက်ဖမ်း
 သူသည် ထို မြွေ၏ နေရာကိုပါ မြင်တွေ့သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ နာမ်တရားကို ဘာဝနာ
 ဉာဏ်ဖြင့်လိုက်သော ယောဂီသည် နာမ်တရား၏မှီရာ ဟဒယဝတ္ထုမှစ၍ ကရဇကောယ
 တိုင်အောင် မြင်ရ သိရလေသည်။

သည်။ ကရဇကောယောစ - သည်၎င်း၊ စိတ္တဉ္စ - သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)။ ဣတိ ပဿတိ။ ဟိ-ဥပမာဆောင်၊ ထင်အောင်ပြုဥးအံ့။ ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ-ပန်းဘဲ သမားတို့၏ ဖီးဖိုသည်။ ဓမမာနာယ-ဓမ ဓမဟု အသံပြုလသော်၊ ဝါ-ရှူးရှူး ဟု မည်လသော်၊ [ဓမာယန္တိယာ-ဓမ ဟု အသံပြုလျက်၊ ဝါတံ ဂါဟာပေန္တိ ယာ-ဇေကို ယူစေလသော်၊ မှတ်လသော်။] ဘတ္တဉ္စ - သားရေးဖီးဖိုကို၎င်း၊ ပုရိသဿ-၏၊ တဇ္ဇိ-ထို လေထွက်ခြင်းအား လျောက်ပတ်သော၊ ဝါယာမိစ- လို့လကို၎င်း၊ ပဋိစ္စ - စွဲ၍၊ ဝါတော - သည်၊ သဗ္ဗရတိ ယထာ - လှည့်လည် သကဲ့သို့၊ ဝေဓေဝ-လျှင်၊ ကာယဉ္စ-ကို၎င်း၊ စိတ္တဉ္စ - ကို၎င်း၊ ပဋိစ္စ, အဿာသ ပဿာသာ-တို့သည်၊ (သဉ္စရန္တိ)။ ဣတိ(ပဿတိ)။ တတော-၌၊ အဿာသ ပဿာသေစ- တို့ကို၎င်း၊ ကာယဉ္စ-ကို၎င်း၊ ရှုပံတိ-ဟူ၍၎င်း၊ စိတ္တဉ္စ-ကို၎င်း၊ တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေစ - ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်ဘက် စေတသိက်တို့ကို၎င်း၊ အရူပန္တိ - ဟူ၍၎င်း၊ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဝေ-လျှင်၊ နာမရူပံ- ကို၊ ဝဝတ္ထပေတွာ-ပြီး၍၊ တဿ- ထိုနာမ်ရုပ်၏၊ ပစ္စယံ- အကြောင်းကို၊ ပရိယေသတိ- ရှာ၏၊ [ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ဉာဏ်ကို ဆိုသည်။] ပရိယေသန္တောစ-ရှာပြန်သော်လည်း၊ တိ-ထိုအကြောင်း ကို၊ ဒိသ္မာ, တီသုပိ - န်သော၊ အဉ္စါသု- အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ တို့၌၊ နာမရူပဿ- ၏၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ပုံကို၊ အာရတ္တ-အာရုံပြု၍၊ ကမ်-ယုံမှား ခြင်းကို၊ ဝိတရတိ-လွန်မြော်၏၊ [ကမ်ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကို ပြသည်။ အဟောသိ နုခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနိစသော ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်သည်-ဟုလို။]

ဝိတိဏ္ဏကဓီ-လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)။ ကလာပသမ္ပသနဝသေန-ကလာပသမ္ပသနနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တိလက္ခဏ- လက္ခဏာသုံးပါးသို့၊ အာရောပေတွာ - တင်၍၊ [ကလာပသမ္ပသနဉာဏ်ကို ပြ၏၊ ထို ဉာဏ်နှင့်တကွ နောက်နောက် ဉာဏ်များကို သင်္ဂြိုဟ်ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း အဖွင့်မှာ ရှု။] ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ - ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ ဉာဏ်၏၊ ပုဗ္ဗဘာဝေ - ရှေ့ အဘို့၌၊ [ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ရှေ့ပိုင်း နောက်ပိုင်း ၂ မျိုး ခွဲပြီးလျှင် ရှေ့ပိုင်း၌- ဟုလို။] ဥပ္ပန္နေ-န်သော၊ ဩဘာသာဒယော-ဩဘာသ အစရှိကုန်သော၊ ဒသ-န်သော၊ ဝိပဿနုပက္ကိလေသေ-ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူး ကြောင်း ဖြစ်သော ဘေးရန်တို့ကို၊ ပဟာယ-၍၊ ဥပက္ကိလေသဝိပုတ္တံ - ဥပက္ကိ လေသတို့မှ လွတ်မြောက်သော၊ ပဋိပဒါဉာဏ်-ပဋိပဒါဉာဏ်ကို၊ မဂ္ဂေါတိ- လမ်းမှန်ဟူ၍၊ ဝဝတ္ထပေတွာ-၍၊ ဥဒယံ-ဖြစ်ခြင်းကို၊ ပဟာယ-မရှုဘဲ ပယ်စွန့် ၍၊ ဘင်္ဂါနုပဿနံ - ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်သို့၊ ပတွာ-၍၊ နိရုန္တရိ- အဆက် မပြတ်၊ ဘင်္ဂါနုပဿနေန - ဉာဏ်ဖြင့်၊ ဘယတော = ဘေးအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌိ

တေသု-ထင်လာကုန်သော၊ သမ္မသင်္ခါရေသု-တို့၌၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော-ငြီးငွေ့လျက်
 ဝိရဇ္ဇန္တော - မတပ်မက်သည်၊ ဝိမုစ္စန္တော - လွတ်မြောက်သည်၊ (ဟုတွာ)
 ယထာက္ခမံ၊ စက္ကာရော- န်သော၊ အရိယမဂ္ဂေ-တို့သို့၊ ပါပုဏိတွာ- ဤ၊ အ
 ဟတ္ထဖလေ-၌၊ ပတိဋ္ဌာယ-၍၊ ကေနဝိသတိဘေဒဿ- တခုယုတ် ၂၀ အပြား
 ရှိသော၊ ပစ္စဝေက္ခဏညာဏဿ-၏၊ [ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် တခုယုတ် ၂၀ဂံ
 သင်္ဂြိုဟ် “မဂ္ဂဖလဉ္စနိဗ္ဗာန်” စသော ဝါထာ-အဖွင့်မှာ၍၊ ပရိယန္တုပ္ပတ္တော-
 အပြီးအဆုံးသို့ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သဒေဝကဿ-နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော
 လောကဿ-သတွာအပေါင်း၏၊ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာ- မြတ်သည်ဖြစ်၍ အလှ
 ကို ခံထိုက်သည်၊ ဝါ - အလှခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးသည် ၊ ဟောတိ၊ စ-
 နိဂုံးကို ဆိုဥားအံ့၊ ဣောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်
 အဿ-ထိုအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်သော ယောဂီရဟန်း၏
 [အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်ကဿ၊] ဝဏနံ-ဝဏနာနည်းကို၊ အာဒိံ ကတွာ-၍
 ဝိပဿနာပရိယောသာနာ - ဝိပဿနာ အဆုံးရှိသော၊ အာနာပါနဿတိ
 သမာဓိဘာဝနာ - သည်၊ သမတ္တာနာမ-ပြည့်စုံလုံလောက်သည် မည်သည်
 ဟောတိ-ဖြစ်တော့၏၊ ဣတိ-ဤကား အပြီးတည်း၊....အယံ-ပြီးကား၊ သဗ္ဗ-
 ကာရတော-အားဖြင့်၊ ပဌမစတုက္ကဝဏ္ဏနာ- ပဌမစတုက္က၏ အဖွင့်တည်း။

ပန - ကား၊ ဣတရေသု - ပဌမစတုက္ကမှ အခြားကုန်သော၊ တီသု - ၃ ပါ၊
 ဣနသော၊ စတုက္ကေသု - စတုက္ကတို့၌၊ [ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်၊] ယသ္မာ , ဝိသို-
 သီးခြား၊ ကမ္မဋ္ဌာန ဘာဝနာနယောနာမ- ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားစေနည်း မည်သည်
 နတ္ထိ၊ [ပဌမစတုက္ကဖြင့် ဈာန်ရပြီးပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာ, စိတ္တ, ဓမ္မာနုပဿနာဂံ
 ဆက်လက်၍ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် ရှေ့အဘို့မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းသီးခြား
 မရှိ - ဟူလို၊] တသ္မာ , အနုပဒဝဏ္ဏနာနယေနေဝ - အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော
 ပုဒ်တို့၏ ဖွင့်ကြောင်းနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ နေသံ-ထို စတုက္ကတို့၏၊ အတ္ထော-ကို

ဥဒယံ ပတယ၊ ၂၆၁၊ ဝိရဇ္ဇန္တော ။ ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ယူအင်
 ပြီးသောသင်္ခါရတို့၏ အဖြစ်ကို (အာရုံမပြုတော့ဘဲ) စွန့်၍၊ ဘင်္ဂါနုပဿနံ ပတွာ-၀
 သင်္ခါရတို့၏အပျက်ကို ရှုတတ်သော ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဉာဏ်သို့ရောက်၍၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော-
 (ဘယဉာဏ် အာဒိနဝဉာဏ်ဆက်၍ တိုးတက်လာသော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြင့်) ရုပ်နာဂံ
 သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့လျက်၊ (မုဗ္ဗိတုကမ္မတာဉာဏ်, ပဋိသင်္ခါဉာဏ်, သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်,
 အနုလောမတိုင်အောင် တက်ပြီးလျှင်, ဝေဂီဏ္ဍိဘုဉာဏ်၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်
 ဖြင့်) ဝိရဇ္ဇန္တော-သင်္ခါရတို့၌ မတပ်မက်သည်၊ ဝိမုစ္စန္တော-သင်္ခါရတို့မှ လွတ်မြေခံ
 နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်သည်၊ [မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ အရိယော ဝိရဇ္ဇတံ
 ဝိမုစ္စတိတိစ ဝုစ္စတိ။]

ဝေဒိတဗျော-၏၊ ဝီတိပုဋိသံဝေဒိတိ- ကား၊ ဝီတိ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတံ-အသီးအသီး ကောင်းစွာသိအပ်သည်ကို၊ ကရောဇ္ဇော-လျက်၊ ပါကင်္ဂ-ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည်ကို၊ ကရောဇ္ဇော-လျက်၊ အဿသိဿာမိ-အံ၊ ပဿသိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ, သိက္ခတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို ဝီတိပုဋိသံဝေဒိ ဟုသောပါဌ်၌၊ အာရမဏတောစ-အာရုံအားဖြင့်၎င်း၊ အသမ္မောဟတောစ-မတွေ့ဝေခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ခ္ဗိဟိ-န်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဝီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ-အသီးအသီး ကောင်းစွာသိအပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ကထံ - သို့၊ အာရမဏတော-အားဖြင့်၊ ဝီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ-သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ သပ္ပိတိကေ-ဝီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ-န်သော၊ ဈာနေ-ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့ကို၊ သမာပဇ္ဇာတိ - အံ၊ တဿ-ထို ဈာန်ဝင်စားသော ယောဂီရဟန်း၏၊ သမာပတ္တိက္ခဏေ - ဈာန်ဝင်စားရာခဏ၌၊ ဈာနပဋိလာဘေန-ဈာန်ကိုရခြင်းကြောင့်၊ အာရမဏတော- အားဖြင့်၊ ဝီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ-သည်၊ ဟောတိ၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) အာရမဏဿ- ၏၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ-အသီးအသီးကောင်းစွာသိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ကထံ-လျှင်၊ အသံမောဟတော-အားဖြင့်၊ (ဝီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ - သည်၊ ဟောတိ- နည်း၊) သပ္ပိတိကေ- ဝီတိနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ - န်သော၊ ဈာနေ- ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့ကို၊ သမာပဇ္ဇာတာ- ဝင်စား

ဝိစိပ္ပန္နိသံဝေဒိ။ ။ဝီတိယာ-ကို၊ ပဋိ ပဋိ-အသီးအသီး (ဝီတိဖြစ်တိုင်း ဝီတိဖြစ်တိုင်း)၊ သမ္ပဒေဝ ဝေဒနသီလော၊ [တထာဗီလအနက်၌ ဣပစ္စည်း၊] ဝီတိယာဝါ ပဋိပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒေါဇတဿ အတ္ထိတိ ဝီတိပုဋိသံဝေဒိ၊ [အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်, ဣ၊] ဝီတိ ဝါ ပဋိပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒယမာနောတိ ဝီတိပုဋိသံဝေဒိ၊ [တထာဗီလအနက် မပါသောကဏ္ဍားဟော သက်သက်၌ ဣပစ္စည်းသက်၊] သံဝေဒနဆိုလျှင် ကောင်းစွာ သိခြင်းအနက်ကိုတောနိုင်သော်လည်း သိပုံအခြင်းအရာက တမျိုးတည်းမဟုတ်, ၂မျိုး ရှိသောကြောင့် “ငဋိ”ဟု ထည့်ရသည်။

ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ။ ။ဈာန်ဝင်စားဆဲခဏ၌ ဝီတိကိုအာရုံမပြုပါဘဲ အဘယ့်ကြောင့် “ သဘေပတ္တိခဏေ.... အာရမဏတော ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ” ဟု ဆိုအပ်သနည်း ဟု မေးတယ်ရှိ၍ “အာရမဏဿ ပဋိသံဝေဒိတတ္တာ”ဟု မိန့်သည်၊ ဈာန်၏အာရုံကိုသိလျှင် အာရမဏိက ဖြစ်သောဈာန် , ထိုဈာန်တွင် ပါဝင်သော ဝီတိကိုလည်း သိပြီးသား ဖြစ်တော့သည် - ဟုလို၊ ဥပမာ - မြွေရှာသော ယောကျ်ားသည် ထို မြွေ၏နေရာကို တွေ့လျှင် ထိုမြွေကို မမြင်ရသေးသော်လည်း ဆေးဝါးမကြွားဖြင့် ထိုမြွေကို ဖမ်းယူသို့ လွယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုမြွေကိုလည်း တွေ့ပြီးဖြစ်တော့သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဝီတိ၏ တည်ရာအာရုံကို သိထားလျှင် ဝီတိကိုလည်း သိပြီးဖြစ်တော့သည်။

ပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာယ - ဈာန်မှထ၍၊ ဈာန်သမ္ပယုတ္တက ဝီတိ - ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝီတိကို၊ ခယတော-ကုန်ခြင်းသဘောအားဖြင့်၊ ဝယတော-ပျက်ခြင်းသဘော အားဖြင့်၊ သမ္ပသတိ - သုံးသပ်အံ့၊ တဿ - ထိုယောဂီရဟန်းသည်၊ ဝိပဿ နာက္ခဏေ - ဝိပဿနာရှုဆဲခဏ၌၊ လက္ခဏ ပဋိဝေဓေန - ဝီတိ၏သဘော လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်၊ အသမ္မောဟတော - အားဖြင့်၊ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ ဟိ- သာဓကကား၊ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ- ၌၊ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ပေ၊ ဟောတီတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ကို၊ (ဓမ္မသေနာ ပတိနာ) ဝုတ္တံ၊ [“ဒီဃံ၊ပေ၊ တေနဉာဏေန” ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို “သော သတောဝ အဿသတိ” ပုဒ်အဖွင့်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဒီဃံ, ပဿာသဝသေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ [“စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ” စသည်ကိုလိုက်၍ပေး၊ နောံ၌လည်း နည်းတူ။]၊ပေ၊ သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒိ အဿာသ၊ ပေ၊ ပဿာသဝသေန- အလုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်း၏ အစ အလယ် အဆုံးကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဿာသ၏အစွမ်းဖြင့်၊ [အဿာ သနှင့် ပဿာသကို တပြိုင်နက် မသိ၊ ထို့ကြောင့် “အဿာသ၊ပေ၊ ပဿာသ ဝသေန” ဟုပေယျာလရှိစေ၊]၊ပေ၊ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသ၊ပေ၊ ပဿာသဝသေန - ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ ဟု ဟောတော် မူအပ်သော ပဿာသ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပေ၊ အာဝဇ္ဇတော - ဈာန်ကိုဆင်ခြင်သော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ သာဝီတိ - ဈာန်၌ပါဝင်သော ထို ဝီတိသည်၊ ဝါ - ကို၊ ပဋိသံ ဝိဒိတာ - (အာရုံကိုအကြောင်းပြု၍) အသီးအသီး ကောင်းစွာသိအပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဇာနတော- ဈာန်ဝင်စားစဉ် ဉာဏ်ပညာဖြင့်သိသော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ [“ သာဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ ” ပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ပေး၊

လက္ခဏ ပဋိဝေဓေန။ ။ဝီတိယ၃ - ၏၊ သလက္ခဏဿ - မိမိတပါးထည်း၏ အမှတ်အသားကို၎င်း၊ သာမညလက္ခဏဿစ-အများနှင့်ဆက်ဆံသော နမနလက္ခဏာ, အနိစ္စတဝသော လက္ခဏာကို၎င်း၊ ပဋိဝိဇ္ဇာနေန။

ဒီဃံအဿာသဝသေန။ ။ ဒီဃံဿ အဿာသဿ အာရမဏတူတဿ- အာရုံ ဖြစ်သော ဒီဃံအဿာသ၏၊ ဝသေန ပဇာနတော သာဝီ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ [စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ-စသောပုဒ်တို့၏ အနက်တို့ကို ရှေး၌ပြခဲ့ပြီ။]

အာဝဇ္ဇတော ခေညံ။ ။အာဝဇ္ဇတောတိ- ဈာန် အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ (အာဝဇ္ဇန ဝသီဘော်ကိုပြသည်)၊ သာဝီတိတိ-သာ ဈာန်ပရိပန္နာ ဝီတိ၊ ဇာနတောတိ-သမာပန္န က္ခဏေ (သမာပတ်ဝင်စားဆဲခဏ၌) အာရမဏမုခေန (အာရုံကိုပဝေနေပြု၍) ဇာန တော၊ (သမာပဇ္ဇနဝသီဘော်ကိုပြသည်)၊ ပဿတောတိ - ဒဿနဘူတေန ဉာဏေန ဈာန်တောဝုဋ္ဌာယ ပဿန္တဿ၊ (ဝုဋ္ဌာနဝသီဘော်ကိုပြသည်)။

နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ပေ၊ ပဿတော - ဈာန်မှထစဉ် ဉာဏ်ပညာဖြင့် မြင်သော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပစ္စဝေက္ခတော - ဈာန်ကိုဆင်ခြင်သော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဖိတ္တိ-ဈာန်စိတ်ကို အဓိဋ္ဌဟတော-စွဲငြိစွာထားသော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ သဒ္ဓါယ - သဒ္ဓါဖြင့်၊ အဓိမုစ္စတော - လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်သက်ဝင်သော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ဝါ - ယုံကြည်သော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဝီရိယံ-ကို ပဂ္ဂဏတော-ချီးမြှောက်သော ယောဂီရဟန်း သည်၊ ပေ၊ သတိ - ကို၊ ဥပဋ္ဌာပယတော- ကပ်၍တည်စေသော ယောဂီရဟန်း သည်၊ ပေ၊ ဖိတ္တိ-ကို၊ သမာဒဟတော-ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားသော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပညာယ - ဖြင့်၊ ပဇာနတော - အပြားအားဖြင့်သိသော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ အဘိညေယျံ-ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိထိုက်သော သစ္စာ လေးပါးတရားကို၊ အဘိဇာနတော - ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပရိညေယျံ-ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍သိထိုက်သော ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပရိဇာနတော- ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍သိသော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပဟာ တဗ္ဗံ - ပယ်ထိုက်သော သမုဒယသစ္စာကို၊ ပဟေတော - ပယ်သော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဘာဝေတဗ္ဗံ - ဖြစ်စေထိုက်သော ဓဂ္ဂသစ္စာကို၊ ဘာဝယ တော- ဖြစ်စေသော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ သစ္စိကာတဗ္ဗံ- မျက်မှောက်ပြု အပ်သော နိရောဓသစ္စာကို၊ သစ္စိကရောတော-မျက်မှောက်ပြုသော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ သာဝီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဝေ- ဤသို့လျှင်၊ သာဝီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ-သည်၊ ဟောတိ။

ဧတေနေဝ နယေန - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အဝသေသ ပဒါနိဝိ- ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကိုလည်း၊ အတ္ထတော- ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- န၏။

ပစ္စဝေက္ခတော ခေည် ။ ။ ပစ္စဝေက္ခတောတိ-ဈာန် ပစ္စဝေက္ခန္ဓသ၊ (ပစ္စ ဝေက္ခဏဝသိဘော်ကိုပြသည်)၊ ဖိတ္တိ အဓိဋ္ဌဟန္တောတိ- ဣကံ ဝေလံ ဈာနသမာဓိ ဘဝိဿာမိတိ ဖိတ္တိ အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ (အဓိဋ္ဌာနဝသိဘော်ကို ပြသည်၊) သဒ္ဓါယ အဓိ မုစ္စတော - စသည် ဖြင့်ကား ဈာန်ဝိပဿနာမဂ်တို့၌ ပါသော သဒ္ဓါန္ဓေ၊ ဝီရိယံန္ဓေ၊ သထိန္ဓေ၊ သမာဓိန္ဓေ၊ ပညိန္ဓေတို့ကိုပြသည်။

ဧတေနေဝ၊ ပေ၊ တဗ္ဗာနိ။ ။ သုခပဋိသံဝေဒိ၊ ဖိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒိပုဒ်တို့ကို “အဝသေသပဒ”ဟု ဆိုသည်။ “ဗ္ဗိဟာကာရေတိ သုခပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ၊ ဖိတ္တ သင်္ခါရပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ” စသည်ဖြင့် ဝီတိနေရာဝယ် သုခပုဒ်- ဖိတ္တသင်္ခါရပုဒ် တို့ကို ထည့်သွင်း၍ အနက်ကိုသိနိုင်ပြီ-ဟုလို။ [ရှေ့ပုဒ်နှင့် သမာသံတွဲရာ၌ “ဝီတိပဋိ သံဝေဒိ၊ သုခပဋိသံဝေဒိ၊ ဖိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒိ ”ဟု ဣပစ္စည်းဖြင့်၎င်း၊ “သုခပဋိ

ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ ဣတ္ထ-ဤကြွင်းသောပုဒ်တို့၌၊ ဝိသေသ
 မတ္တံ-အထူးမျှတည်း၊ တိဏ္ဍံ-၃ ပါးကုန်သော၊ ဈာနာနံ-အောက်ဈာန်တို့၏၊
 ဝသေန-ဖြင့်၊ သုခပဋိသံဝေဒိတာ- သုခကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့
 ရှိသူ၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ စတုဒ္ဓိ(ဈာနာနံ)- ၄ ပါးလုံးသော ဈာန်တို့၏လည်း၊
 ဝသေန-ဖြင့်၊ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒိတာ-စိတ္တသင်္ခါရကိုအသီးအသီးကောင်း
 စွာ သိလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ [စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် ဈာန်
 ၄ ပါးစုံပြုဖြစ်သောကြောင့် အပေါင်းနောက်ထိုင်သော ဝိသဒ္ဓါဖြင့် ဆိုသည်။]
 စိတ္တသင်္ခါရောတိ - ကား၊ [စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒိ၌ “ စိတ္တသင်္ခါရ ” ဟူသည်
 ကား-ဟူလို၊] ဝေဒနာဒယော-ဝေဒနာ အစရှိကုန်သော၊ [အာဒိဖြင့် သညာ
 ကိုယူ၊] ဒွေ-နံသော၊ ခန္ဓာ-တို့တည်း၊ စ- ဆက်၊ ဣတ္ထ- ဤပုဒ်တို့တွင်၊ သုခပဋိ
 သံဝေဒိပဒေ - ပုဒ်၌၊ ဝိပဿနာဘူမိ ဒဿနတ္ထံ - ဝိပဿနာဉာဏ်၏ ဖြစ်ရာ
 အာရုံကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ၊ သုခန္တိ၊ ပေ၊ စေတသိကဉ္စာတိ - ဟူ၍၊ ပဋိသန္တိဒါ
 ယံ-၌၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [သုခန္တိ (ဧတ္ထ) - ၌၊ (လတ္တမာနာနိ - နံသော၊) သုခါနိ-
 တို့သည်၊ ကာယိကဉ္စသုခံ-၎င်း၊ စေတသိကဉ္စသုခံ- ၎င်း၊ (ဣတိ) ဒွေ- ၂ ပါး
 တို့တည်း၊..... ဈာန်သင်္ခါရချည်း မကဘဲ ဝိပဿနာဉာဏ်၏ဖြစ်ရာ ရောရော
 ပြွမ်းပြွမ်းဖြစ်သော ပကိဏ္ဍကသင်္ခါရကိုပြလိုသောကြောင့် ကာယိကသုခကိုပါ
 ထည့်၍ ဟောတော်မူသည်။]

ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရန္တိ - ကား၊ ဩဠာရိကံ ဩဠာရိကံ- သော၊ စိတ္တ
 သင်္ခါရံ -ကို၊ ဝါ- စိတ်သည် ပြုစီရင်အပ်သော ဝေဒနာသညာကို၊ ပဿန္တ
 န္တော-ငြိမ်းစေလျက်၊ နိရောဓေန္တော-ချုပ်စေလျက်၊ (အဿသိဿာမိ-အံ၊)
 ဣတိအတ္ထော၊ သော-ထို ပဿန္တန၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော နိရောဓကို၊ ဝိတ္တာ
 ရတော-အားဖြင့်၊ ကာယသင်္ခါရေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-
 ၏၊ [ဣမဿ ဟိ ဘိက္ခုနော အပရိပ္ပဟိတကာလေ-စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း
 ပဿန္တနနိရောဓဖြစ်ပုံကို သိပါ၊ နိရောဓဟူသည်လည်း တကယ်ချုပ်ပျောက်
 ခြင်းမဟုတ်၊ ပဿန္တန၏ ပရိယာယ်နိရောဓတည်း။] အဝိစ- စိုးစဉ်းအနည်း
 ငယ် ဆိုဘွယ်အထူးကား၊ ဣတ္ထ - ဤ ဝိတိပဒ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဝိတိပဒေ-
 ဝိတိပဋိသံဝေဒိ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော တရားအစ၌၊ [ဝိတိ
 ပုဋိသံဝေဒိတိအာဒိနာ ဒေသိတကောဠာသေ၊ ပဒ သဒ္ဓါသည် ကောဠာသ

သံဝေဒိတာ ” စသည်ဖြင့် တာပစ္စည်းကြောင့် ဣဒံ ဤကို ရဿပြု၍၎င်း ရှိရသည်၊
 ရှေ့ပုဒ်နှင့် သမာသ်မတွဲလျှင် “သဒ္ဓ ဝိတိ ပဋိသံဝေဒိတာ ” ဟု တပစ္စည်း ဣ အာဂံဖြင့်
 ရှိရသည်။]

အနက်ဟော။] ပီတိသီသေန - ပီတိဟူသော ဥျးခေါင်းဖြင့်၊ ဝါ - ပီတိကို ဥျးခေါင်းတပ်သဖြင့်၊ ဝေဒနာ - ယှဉ်တက်ဝေဒနာကို၊ ဝုတ္တာ - ငြိ၊ သုခပဒေ- သုခပဋိသံဝေဒီ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော တရားအစု၌၊ သရူပေ နေဝ-သရုပ်သကောင်အားဖြင့်ပင်၊ ဝေဒနာ-ကို၊ (ဝုတ္တာ)၊ ဒွိသု-န်သော၊ စိတ္တသင်္ခါရပဒေသု - စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒီပုဒ် , ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရ်ပုဒ် တို့၌၊ [ဝိမတိ၌ “ကောဋ္ဌာသေသု” ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို “စိတ္တသင်္ခါရ ပေ၊ ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရ် ဟု လာသော တရားအစုတို့၌” ဟုပေး။] သညာစ၊ ပေ၊ စိတ္တသင်္ခါရတိ - ဟူ၍၊ ဝစနတော - ကြောင့်၊ သညာသမ္ပယုတ္တာ - သော၊ ဝေဒနာ - ကို၊ (ဝုတ္တာ)၊ ဣဘိ - ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [သညာစ- သည်၎င်း၊ ဝေဒနာစ- သည်၎င်း၊ စေတသိကာ-စိတ်၌မှီကုန်၏၊ ဒုတေဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝါ- တို့သည်၊ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ-စိတ်နှင့်စပ်ကုန်၏၊ စိတ္တသင်္ခါရ-စိတ်သည် ပြုစီရင်အပ် ကုန်၏။] ဝေ-လျှင်၊ ဝေဒနာနုပဿနာနယေန- ဝေဒနာနုပဿနာဘာဝနာ နည်းဖြင့်၊ ဣဒံ စတုတ္ထိ- ဤဒုတိယစတုတ္ထကို၊ ဘာသိတံ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတိယစတုတ္ထေဝိ- ၌လည်း၊ စတုန္ဒံ၊ ဈာနာနံ၊ ဝသေန-အားဖြင့်၊ စိတ္တ ပဋိသံဝေဒိတာ - စိတ်ကို အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ [ယခုစာအုပ်များ၌ “စတုန္ဒမ္ဘိ” ဟု ပိ-ပါသော်လည်း ဇီကာ၌

ပီတိသီသေန ၊ ပေ၊ ဝုတ္တာ ။ ပီတိသီသေန ဝေဒနာ ဝုတ္တာတိ - ပီတိအာ ဝေဒနာ (ပီတိကိုညွှန်ပြသဖြင့်) တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ န ပီတိတိ အဓိပ္ပါယော၊ [ပီတိကို ဟောလိုရင်းမဟုတ်၊ ဝေဒနာကိုသာ ဟောလိုရင်းဖြစ်သည်၊ သို့ဖြစ်လျှင် ဝေဒနာကို တိုက်ရိုက်ဟောပါထော့လား၊ ဘာကြောင့် ပီတိကို ခေါင်းတပ်ရသနည်း- ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား- ပီတိက (ဩဠာရိက) ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောကြောင့် သုခကို ဉာဏ်ဖြင့် လွယ်ကူစွာ ယူနိုင်ခြင်းငှါ ပီတိကိုခေါင်းတပ်၍ သုခဝေဒနာကိုပင် ဟောတော်မူသည်၊ အဝိစ - ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ ပီတိယာ ဩဠာရိ ကတ္တာ တံသမ္ပယုတ္တသုခံ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပီတိသီသေန ဒဿေတိ။]

စိတ္တသင်္ခါရ။ ။ “စိတ္တေန - သည်၊ သင်္ခါရိယန္တေ - ပြုစီရင်အပ်ကုန်၏” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ဝေဒနာသညာစသော စေတသိကအားလုံးသည် စိတ္တသင်္ခါရမည်၏၊ သို့သော် ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် သညာနှင့် ဝေဒနာကိုသာ စိတ္တသင်္ခါရအမည်ဖြင့် ပြလိုသောကြောင့် “သညာစ ဝေဒနာစ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ [ကာမ် စိတ္တေန သင်္ခါရိယန္တိတိ စိတ္တသင်္ခါရ သညာဝေဒနာဒယော၊ ဣပေန ဥပလက္ခဏမတ္ထံ၊ သညာ ဝေဒနာဝ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ- သညာသမ္ပယုတ္တဝေဒနာတိ၊ ဝေစသော နိဂုံး၌ “ဣဒံ စတုတ္ထိ” အရ ၄ ဝါးကား ပီတိပဋိသံဝေဒန , သုခပဋိသံဝေဒန , စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံ ဝေဒန , ပဿန္တနက္ခယသင်္ခါရတည်း၊ ပါဠိတော်မှ၌ ကြည့်ပါ။]

မပါ။] အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တန္တိ-ကား၊ စိတ္တံ-ကို၊ မောဒေန္တော-ဝမ်းမြောက်
 စေလျက်၊ ပမောဒေန္တော-အပြားအားဖြင့် ဝမ်းမြောက်စေလျက်၊ ဟာသေ
 နန္တော-ရွှင်လန်းစေလျက်၊ ပဟာသေန္တော-လျက်၊ ပေတတ္ထ-ထိုသို့ ဝမ်းမြော်
 စေရာ၌၊ သမာဓိဝသေနစ- သမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာဝသေနစ-
 ၎င်း၊ ဒွိဟိ-န်သော၊ အာကာရေဟိ- တို့ဖြင့်၊ အဘိပ္ပမောဒေါ- ဝမ်းမြောက်
 ခြင်းသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ကထံ - လျှင်၊ သမာဓိဝသေန (အဘိပ္ပမောဒေါ၊
 ဟောတိ-နည်း) သပွိတိဏေ၊ ပေ၊ သော-ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊ သမာပတ္တိ
 က္ခဏေ-ဈာန်သမာပတ်ခဏ၌၊ သမ္ပယုတ္တယ-သော၊ ဝီတိယာ-ဖြင့်၊ စိတ္တံ-
 ကို၊ အာမောဒေတိ-လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်စေ၏၊ ပမောဒေတိ-၏၊ ကထံ-လျှင်၊
 ဝိပဿနာဝသေန (အဘိပ္ပမောဒေါ ဟောတိ) ၊ ပေ၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝိပဿနာ
 က္ခဏေ - ဝိပဿနာ ခဏ၌၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တကပီတိံ - ကို၊ အာရမဏံ- ကို၊
 ကတွာ, စိတ္တံ- ဝိပဿနာစိတ်ကို၊ ပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိပန္နော- ကျင့်သော ယောဂီ
 ရဟန်းကို၊ အဘိပ္ပမောဒယံ၊ ပေ သိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သမာဒဟံ စိတ္တန္တိ-
 ကား၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေန-ဖြင့်၊ အာရမဏေ-၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ သမာဒဟန္တော
 (သမံ+အာဒဟန္တော)-အညီအမျှထားလျက်၊ သမံ-အညီအမျှ၊ ထပေန္တော-

တတိယဇေတုတ္တပိ ။ ။ ဒုတိယဇေတုတ္တဝယ် စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒိတာ၌ ဈာန်
 ၄ ပါး၏ အစွမ်းဖြင့် သိရသကဲ့သို့ ၎် တတိယဇေတုတ္တ၌လည်း စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာကို
 ဈာန် ၄ ပါး၏အစွမ်းဖြင့် သိရသောကြောင့် (ဈာန် ၄ ပါးဖြင့် သိရခြင်းတူရကား)
 သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထပိသဒ္ဓါဖြင့် “ဇေတုတ္တပိ”ဟု မိန့်သည်၊ ဈာန် ၄ ပါး၏အစွမ်းဖြင့် သိရပုံကို
 လည်း “ ဒွိဟာကာရေဟိ စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ အာရမဏတော အသဓဇ္ဇော
 ဟတောစ ” စသည်ဖြင့် ဝီတိပဋိသံဝေဒိတုန်းက စာသွားအတိုင်း သိလေ၊ “ စတ္တာရိ
 ဈာနာနိ ” ဟု ဈာန် ၄ ပါးထည့်ရုံသာ ထူးသည်။

စိတ္တံ မောဒေန္တော။ ။ ဈာန်ဝင်စားခိုက်၌ ဈာနသမ္ပယုတ်စိတ်ကို ယှဉ်ဘက်ဝီတိ
 ဖြင့် ဝမ်းမြောက်စေလျက်၊ တနည်း-ထိုဝီတိကို အာရုံပြုသော ဝိပဿနာစိတ်ကို အာရုံ
 ဖြစ်သောထိုဝီတိဖြင့် ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ [ပမောဒေန္တောစသည်တို့ကား ဝေဝုဗ်
 ပရိယာယ်စကားတို့တည်း။]

သမံ ထပေန္တော။ ။ သံကို သမံဟု၎င်း၊ အာပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်ကို ထဝနအနက်ဟော
 ဟု၎င်းဖြင့်၏၊ ယထာ (အကြင်နည်းဖြင့် ထားသသော်) ၎်သကမ္ပိ လီနပက္ခံ (တွန့်ဆုတ်
 ဘက်ကို၎င်း) ဥဒ္ဓစ္စပက္ခန္ဓ အနုပဝဓ္မ အနောနတံ (အောက်လည်း မညွတ်ဘဲ) အနု
 န္ဓတံ (အထက်လည်းမမြောက်ဘဲ) ၊ [သမ္ပဒေဝ ဌိတံ ဟောတိ-၌ လှမ်းစပ်၊] ယထာ
 ဣန္ဒြိယာနံ (သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေဘို့၏) သမတ္တပဋိပတ္တိယာ (ညီမျှသည်၏ အဖြစ်သို့
 ရောက်ခြင်းအားဖြင့်) သမ္ပဒေဝ ဌိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ အပ္ပနာဝသေန ထပေန္တော။

ထားလျက်၊ ဝါပန-တနည်းကား၊ တာနိ ဈာနာနိ-တို့ကိုပေါသမ္ပသတော-
 သုံးသပ်သော ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝိပဿနာက္ခဏေ-၌၊ လက္ခဏပဋိဝေဓေန-
 အနိစ္စ အစရှိသောလက္ခဏာကို အသီးအသီး ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့်၊
 [အနိစ္စာဒိကဿ လက္ခဏဿ ပပိပဋိ ဝိဇ္ဇနေန , ခဏေ ခဏေ အဝဇောဓ
 နေန။] ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ - ခဏ ခဏ၌ဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်၊
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝေ- သို့၊ ဥပ္ပန္နာယ-သော၊ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာယ-၏၊ ဝသေနဝါ
 ပေစိတ္တံ - ကို၊ သဗ္ဗာဒဟန္တော , သမံ ထပေန္တော - အညီအမျှထားသော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သမာဒဟံပေါသိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ဝိမောစစယံ စိတ္တန္တိ-ကား၊ ပဌမဇ္ဈာနေန-ဖြင့်၊ နိဝရဏေဟိ-တို့မှ၊ စိတ္တံ-
 ကို၊ မောစေန္တော - ထွတ်မြောက်စေလျက်၊ [ဝိက္ခမ္ဘန ဝိမုတ္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်
 နိဝရဏစသည်တို့မှ ကင်းဆိတ်စေလျက်၊ နိဝရဏစသည်တို့ကို ပယ်စွန့်လျက်၊]
 ဝိမောစေန္တော- အထူးအားဖြင့် လွတ်မြောက်စေလျက်၊ (အဿသိဿာမိ-
 အံ၊ ပဿသိဿာမိ - အံ၊ (ထည့်)၊ နောက်၌လည်းနည်းတူ။) ဒုတိယေန-
 ဒုတိယဈာန်ဖြင့်၊ ဝိတက္က ဝိစာရေဟိ-တို့မှ၊ ပေါ၊ တတိယေန-ဖြင့်၊ ဝီတိယာ-မှ
 ပေါ၊ စတုတ္ထေန- ဖြင့်၊ သုဒဒက္ခေဟိ- တို့မှ၊ [“သုဒဿစ ပဟာနာံ , ဒုက္ခဿစ
 ပဟာနာံ ” ဟု စတုတ္ထဈာန်ဂုဏ်ပုဒ်ကို ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ဒုက္ခမှလည်း
 လွတ်စေသည်။] ပေါ၊ ဝါပန- သည်သာမကပေး၊ တာနိဈာနာနိ-တို့ကိုပေါ
 သမ္ပသတိ-၏သော-ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊ [အဿသတိစေဝ ပဿသတိစ
 တို့၌စပ်။] ဝိပဿနာက္ခဏေ-ဘင်ကိုရှုသောဝိပဿနာခဏ၌၊ အနိစ္စာနုပဿ
 နာယ-အနိစ္စဟု အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ နိစ္စသညာတော-
 နိစ္စဟု ဖြစ်သောအမှတ်သညာမှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ မောစေန္တော ဝိမောစေန္တော-

ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ။ ၊ ခဏမတ္တဋ္ဌိတိကော - တခဏမျှ၌ တည်ခြင်းရှိသော
 သမာဓိ၊ သောပိ တိ အာရမဏေ နိရုန္တရံ ပဝတ္ထမာနော (တခဏမျှတည်သော ထို
 သမာဓိသည်လည်း အာရုံ၌ အဆက်မပြတ်ဖြစ်လသော်၊) ပပိပဏ္ဍန အနဘိဘူတော
 (ဆန့်ကျင်ဘက်နိုင်ရဏထိုသည့် မလွှမ်းမိုးနိုင်ဘဲ) အပ္ပိတောဝိယ (အပ္ပနာသို့ ရောက်
 သကဲ့သို့) စိတ္တံ နိစ္စလံ ထပေတိ၊ တေန ဝုတ္တံ-ဝေ ဥပ္ပန္နာယာတိ အာဒိ။

ဝိဿနာက္ခဏေ။ ၊ တင်္ဂါနုပဿနက္ခဏေ၊ ဘင်္ဂေါ တိ နာမ အနိစ္စတာယ ပရမာ
 ကောဋီ = ပျက်ခြင်းမည်သည် အနိစ္စလက္ခဏာ၏ အလွန်ဆုံးအစွန်းတည်း၊ တသ္မာ
 တာယ (ထိုအနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်) တင်္ဂါနုပဿကော ယောဂါဝစရော သဗ္ဗသင်္ခါရဝိ
 အနိစ္စတော ပဿတိ၊ နောနိစ္စတော၊ အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္ထံ၊ ဒုက္ခဿစ အနတ္တတာ တဒေဝ
 (ထိုသင်္ခါရအားလုံးကိုပင်) ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ နော သုဒတော၊ အနတ္တတော
 အနုပဿတိ၊ နော အတ္တတော။

လျက်(အဿသတိစေဝ-စေ၏၊ပဿသတိစ-စေ၏)ဒုက္ခာနုပဿနာယ-ဒုက္ခ
 ဟု အဖန်ဖန် ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ သုခသညာတော - သုခ ဟု
 ဖြစ်သောအမှတ်သညာမှ ၊ပေ၊ အနတ္တာ နုပဿနာယ - အနတ္တဟု အဖန်ဖန်
 ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ အတ္တသညာတော - အတ္တ ဟု ဖြစ်သော
 အမှတ်သညာမှ ၊ပေ၊ နိဗ္ဗိဒါ နုပဿနာယ - သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းအားဖြင့်
 ဖြစ်သော အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ နန္ဒိတော-သင်္ခါရတို့၌ နှစ်သက်တတ်သော
 သဒ္ဓိတိကတဏှာမှ ၊ပေ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာယ - သင်္ခါရတို့၌ စက်ဆုပ်ခြင်း
 အားဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ ရာဂတော- သင်္ခါရတို့၌ တပ်မက်
 တတ်သော ရာဂမှ ၊ပေ၊ နိရောဓာနုပဿနာယ - သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို
 အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ သမုဒယတော - သင်္ခါရတို့၏
 ဖြစ်ခြင်းမှ၊ (တနည်း) နိရောဓာနုပဿနာယ - သင်္ခါရတို့၏ နောက်ဘဝ၌
 အသစ်မဖြစ်လောက်အောင် ချုပ်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုတတ်သော ဝိပဿနာ
 ဉာဏ်ဖြင့်၊ သမုဒယတော- အသစ်ဖြစ်ခြင်းမှ ၊ပေ၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာယ-
 သင်္ခါရတို့ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ အာဒါန
 တော - နိစ္စ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ယူခြင်းမှ၊ ဝါ - ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်
 ယူခြင်းမှ၊ ပေ၊ တေန-ကြောင့်၊ ဝိမောစယံ၊ပေ၊ သိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟော
 တော်မူအပ်ပြီ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ စိတ္တာနုပဿနာဝသေန-စိတ္တာနုပဿနာဘာဝနာ
 နည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ-ဤတတိယစတုတ္ထကို၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်
 မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ စသည်။ ။သင်္ခါရေသုနိဗ္ဗိန္ဒနာကာရေန ပဝတ္တယ အနုပဿ
 နာယ၊ [နိဗ္ဗိဒါယ - ငြီးငွေ့ခြင်းအားဖြင့်+ပဝတ္တာ+အနုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ-
 ဟု ပြု၊] နန္ဒိတောတိ သဒ္ဓိတိကတဏှာတော၊ ဝိရာဂါနုပဿနာယာတိ - တတ္ထ (ထို
 သင်္ခါရတို့၌) ဝိရဇ္ဇနာကာရေန ပတ္တာယ အနုပဿနာယ၊ [ဝိရာဂတော-စက်ဆုပ်ခြင်း
 အားဖြင့် + ပဝတ္တာ အနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာ။]

နိရောဓာနုပဿနာယာတိ-သင်္ခါရာနံ နိရောဓံယ အနုပဿနာယ၊ [တနည်း-
 အကြင်နည်းဖြင့်ရှုလျှင် သင်္ခါရတို့ချုပ်၍ နောက်ထပ် ဘဝအဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်ကုန်၊ ဤသို့
 ရှုခြင်းကို နိရောဓာနုပဿနာ ဟု ခေါ်သည်၊ မှန်၏-နိရောဓာနုပဿနာ ဟု ခေါ်အပ်
 သော ဤအနုပဿနာသည် အားအစွမ်းသို့ရောသော မှစွဲတုကဗျတာဉာဏ်တည်း။]

ပဋိနိသဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တာအနုပဿနာ ပဋိနိသဂ္ဂါ နုပဿနာ၊ [ပဋိနိသဇ္ဇနံ-
 စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ ပဋိနိသဂ္ဂေါ- ခြင်း၊ ပဋိနိသဂ္ဂတော - ဖြင့်၊ ပဝတ္တာ အနုပဿနာ၊ ပဋိ
 နိသဂ္ဂါနုပဿနာ။] အာဒါနတောတိ-အနိစ္စာဒိဝသေန ဝဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓိဂဟဏ
 တော ဝါ။

ပန-ကား၊ တေတ္ထ စတုတ္ထေ-၌၊ အနိစ္စာနုပဿီတိ တွေ-အနိစ္စာနုပဿီ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ တာဝ-အစဉ်အတိုင်း၊ အနိစ္စ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အနိစ္စတာ- အနိစ္စ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ အနိစ္စာနုပဿနာ- အနိစ္စဟု အဖန်ဖန် ရှုတတ်သောဉာဏ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အနိစ္စာနုပဿီ - အနိစ္စ ဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသူကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ တတ္ထ - ထို အနိစ္စဝေဒိတဗ္ဗံ အစ ရှိသောစကားရင်း၌၊ အနိစ္စန္တိ-ကား၊ ပဉ္စကုန္ဒာ-ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့တည်း၊ ကဿာ - နည်း၊ ဥပ္ပါဒ ဝယညထတ္တဘာဝါ - ဖြစ်ခြင်း ၊ ပျက်ခြင်း ၊ ဥပါဒ်မှ တပါးသော ရင့်ခြင်းဟူသောအပြား၏ အဖြစ်၏ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ အနိစ္စတာတိ- ကား၊ တေသညေဝ- ထို ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ပင်၊ ဥပ္ပါဒ ဝယည ထတ္တံ-ဖြစ်ခြင်း ၊ ပျက်ခြင်း ၊ ဥပါဒ်မှတပါးသော ရင့်ခြင်းဟူသော အပြား၏ အဖြစ်တည်း၊ ဝါ-တနည်း၊ ဟုတွာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ အဘာဝေါ-မရှိခြင်းတည်း၊ နိဗ္ဗတ္တာနံ - ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏၊ တေနေဝါကာရေန - ထို ဖြစ်တိုင်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ပင်၊ အဋ္ဌတွာ - မတည်မူ၍၊ ခဏဘင်္ဂန- ခဏဘင်္ဂအားဖြင့်၊ ဘေဒေါ- ပျက်ခြင်းတည်း၊ ဣတိအတ္ထော- ဤကား ဟုတွာ အဘာဝေါ၏ အနက်တည်း၊ အနိစ္စာနုပဿနာတိ - ကား၊ တဿာ အနိစ္စ

ဥပ္ပါဒ၊ ပေ၊ဘာဝါ။ ။ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဥပ္ပါဒေါ-ဥပါဒ်ခြင်း၊ “ထံ စသောအကြောင်းတို့ ကြောင့် သင်္ခတအကျိုးတို့၏ဖြစ်ခြင်း”ဟုရာ၌ ဥပါဒ် ဌီဘင် အားလုံးကိုပင် “ဥပ္ပါဒ”ဟု ခေါ်ရသော်လည်း ဤ ဥပ္ပါဒဝယ စသည်၌ “ဥပ္ပါဒ” ခေါ်သော ဖြစ်ခြင်းကား ထို ဖြစ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်၊ သဘာဝအထည်ကိုတခုကို စ၍ရခြင်း၊ ဥပါဒ်ခြင်းတည်း၊ ဝိ+ အယနံ ဝယော - ပျက်ခြင်း၊ ဇရာယ - ရင့်ရော်ခြင်းအားဖြင့်၊ အညထာဘာဝေါ- ဖြစ်စမှ တပါးသောအပြား၏ အဖြစ်တည်း၊ အညထတ္တံ-ဖြစ်၊ ဝါ-ရင့်ခြင်း၊ (ဌီအဖြစ် ဖြင့် တည်ခြင်း)၊ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တာနံ- တို့၏+ဘာဝေါ (သဗ္ဗာဝေါ)-ထင်ရှား ရှိခြင်းတည်း၊ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တဘာဝေါ - ခြင်း။

အနိစ္စတာ။ ။အနိစ္စာနံ-မမြဲကုန်သောခန္ဓာ ၅ ပါးတို့၏+ဘာဝေါ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စ ဟူသော နာမည်၏ ဖြစ်ကြောင်းကား ပြခဲ့သော ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်း လက္ခဏာ ခုပါးတည်း၊ ထို့ကြောင့်“တေသညေဝ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တံ”ဟု မိန့်ပြီးလျှင်၊ ထို ခု ပါးတွင် ပျက်ခြင်းသည် အနိစ္စ အမည်ရခြင်း၏ ထူးခြားသော ပဝတ္တိနိမိတ် ဖြစ်သောကြောင့်“ဟုတွာ အဘာဝေါ ဝါ”ဟု တနည်းစွင့်သည်၊ ဤ၌ “ဟုတွာ”ဟု ထည့်ရခြင်းမှာ လိုရင်းမဟုတ်၊ “အဘာဝ - အပျက်”ဟုသဗျဉ် အဖြစ်က ရှေ့သွား ရှိသောကြောင့် ဟုတွာ ဟု အပိုထည့်ရခြင်းတည်း။ [အဘာဝေါကိုပင် “ နိဗ္ဗတ္တာနံ ပေ၊ဘေဒေါ”ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွေစွင့်သည်၊ တေနေဝါကာရေနာတိ-နိဗ္ဗတ္တနာကာရေန၊ ခဏဘင်္ဂနာတိ - ခဏီကနိရောဓေန = ခဏ၌ဖြစ်သော ချုပ်ခြင်းဖြင့်။]

တာယ-ထို မမြဲကုန်သည်၏အဖြစ်၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ရူပါဒိသု-ရုပ် အစရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ အနိစ္စန္တိ-ဟူ၍၊ အနုပဿနာ-အဖန်ဖန် ရှုတတ်သောဉာဏ် တည်း၊ အနိစ္စာနုပဿီတိ-ကား၊ တာယ အနုပဿနာယ-ထို အနုပဿနာ ဉာဏ်နှင့်၊ သမန္ဓာဂတော - ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ တဿာ - ကြောင့်၊ ဧဝံ ဘူတော-ဤသို့ အနိစ္စဟု အဖန်ဖန် ရှုတတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဿသန္တောစ-ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေသူကို၎င်း၊ ပဿသန္တောစ-ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသူကို၎င်း၊ ဣ- ဤ စတုတ္ထ စတုတ္တ၌၊ အနိစ္စာနုပဿီ၊ပေ၊ သိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

ပန-ကား၊ ဝိရာဂါနုပဿီတိ ဣ-၌၊ ဝိရာဂါ-တို့သည်၊ ခယဝိရာဂေါစ- ခယဝိရာဂ၎င်း၊ အစ္စန္တ ဝိရာဂေါစ - အစ္စန္တ ဝိရာဂ၎င်း၊ (ဣတိ) ဒွေ - ၂ ပါး တို့တည်း၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ ခယဝိရာဂေါတိ-ကား၊ သင်္ခါရာနံ- တို့၏၊ ခဏဘဇေဝါ-ခဏဘင်တည်း၊ ဝါ-ဘင်ခဏ၌ ပျက်စီးခြင်းတည်း၊ အစ္စန္တ ဝိရာဂေါတိ-ကား၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဝိရာဂါနုပဿနာတိ-ကား၊ တဒဘယ ဒဿနဝသေန - ထို ၂ ပါးစုံသော ခယဝိရာဂ အစ္စန္တ ဝိရာဂကို ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္ထာ - ဖြစ်သော၊ ဝိပဿနာစ - ၎င်း၊ မဂ္ဂေါစ - မဂ်၎င်း တည်း၊ ဒုဝိဇယဝိ- ၂ ပါးအပြားရှိလည်းဖြစ်သော၊ တာယအနုပဿနာယ- ထိုအနုပဿနာဉာဏ်နှင့်၊ သမန္ဓာဂတော-သည်၊ ဟုတွာ, အဿသန္တောစ- ကို၎င်း၊ ပဿသန္တောစ-ကို၎င်း၊ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ပေ၊သိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိ တဗ္ဗော - ၏၊ [“ ဝိရာဂါနုပဿီ - သင်္ခါရတို့၏ ဘင်ဟူသော ခယဝိရာဂကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်, နိဗ္ဗာန်ဟူသောအစ္စန္တ ဝိရာဂကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်၊ (တနည်း)ဝိရာဂါနုပဿီ- အာရုံပြုသောအားဖြင့် ခယဝိရာဂ

ခယ, အစ္စန္တ ဝိရာဂ။ ။ဝိရစ္ဆနံ ဝိလုဇ္ဇနံ - ပျက်ခြင်း၊ ဝိရာဂေါ- ခြင်း၊ ရာဂါ၌ ရန္တဓာတ်သည် ဝိပဿနာရကြောင့် ဝိလုဇ္ဇနအနက်ကို ဟော၏၊ ခယောဝေ-ပျက်ခြင်း သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိရာဂေါ - ဝိရာဂတည်း၊ ခယဝိရာဂေါ - ဂ၊ ပြခဲ့သော ခဏိက နိရာဇပင်တည်း၊ ဝိရဇ္ဇန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိ သင်္ခါရာ ဧတ္ထာတိ ဝိရာဂေါ၊ အစ္စန္တိ + ဝိရာဂေါ အစ္စန္တ ဝိရာဂေါ၊ [ဤ ဝိရာဂသဒ္ဓါသည် ပျက်ခြင်း ချုပ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။]

တဒုဘယ ဒဿနဝသေန ။ ။ ဝိပဿနာဖြင့် ခယဝိရာဂကို မြင်ခြင်း, မဂ်ဖြင့် အစ္စန္တ ဝိရာဂကိုမြင်ခြင်း,ဟု ခွဲပါ။ တနည်း-ဝိပဿနာသည် သင်္ခါရတို့၏ ဘင်ဟူသော ခယဝိရာဂကို အာရုံပြုသောအားဖြင့်မြင်၏၊ ထိုသို့ ဘင်ကို အာရုံပြုခိုက် နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ညွတ်လျက် ရှိရကား နိဗ္ဗာန်ဟူသော အစ္စန္တ ဝိရာဂကိုလည်း နိဗ္ဗ (ညွတ်ခြင်း) အားဖြင့် မြင်၏၊ မဂ်ကား ခယဝိရာဂကို အသဗ္ဗောဟ (မတွေ့ဝေသော) အားဖြင့်မြင်၏၊ အစ္စန္တ ဝိရာဂကိုကား အာရုံပြုသောအားဖြင့် မြင်သည်။

ကို ညွှတ်သောအားဖြင့် အစွန္ဒရိရာဂကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၎င်း၊ အသမ္မောဟ အားဖြင့် ခယဝိရာဂကို၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် အစွန္ဒရိရာဂကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်၎င်း၊ အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်” ဟု ဝါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။] နိရောဓာနုပဿိပဒေဝိ-သီပုဋ်၌လည်း၊ ဧဝေဝ နယော-တည်း၊ [“ဒွေနိရောဓာ ခယနိရောဓော အစွန္ဒနိရောဓောစ” စသည်ဖြင့် ဝိရာဂပုဒ်နေရာဝယ် နိရောဓပုဒ်သွင်း၍ ဤနည်းအတိုင်း သိပါ။]

ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿိတိ ဣတ္ထာဝိ-၌လည်း၊ [ဝိရာဂါနုပဿိနှင့် ၂ ပါးအပြားချင်း တူသောကြောင့် “ သဒ္ဓိဏ္ဍန ဝိသဒ္ဓါ” ကို ဆိုသည်။] ပဋိနိသဂ္ဂါ - ပဋိနိသ-ဂ္ဂတို့သည်၊ ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါစ- ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂ၎င်း၊ ပက္ခန္ဓနပဋိနိသဂ္ဂေါစ-၎င်း၊ (ဣတ္ထိ- သို့) ဒွေ-တို့တည်း၊ ပဋိနိသဂ္ဂေါယေဝ-စွန့်လွှတ်ခြင်းသည်ပင်၊ အနုပဿနာ- ရှေးရှေးဉာဏ်၏နောက်၌ ရှုခြင်းတည်း၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာ - ခြင်း၊ ဧတံ - ဤ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာ ဟူသော အမည်သည်၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂါနိ-ဝိပဿနာမဂ်တို့၏ အဓိဝစနံ- တည်း၊ ဟိ-ချွ၊ ဝိပဿနာ-ကို၊ (ဝုစ္စတိ၌စပ်)ဝါ-သည်၊ (ပရိစ္စုဇတိ၌စပ်)တဒဂ်ဝသေန-တဒဂ်ပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ - ခန္ဓမာရ် အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ,

ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ။ ။ပရိစ္စုဇနံ ပရိစ္စာဂေါ၊ ပဋိနိသဂ္ဂနံ ပဋိနိသဂ္ဂေါ၊ ၂ပုဒ်လုံးပင် စွန့်လွှတ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ ပရိစ္စာဂေါယေဝ ပဋိနိသဂ္ဂေါ ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ၊ ပဟာတဗ္ဗဿ - ပယထိုက်သော တရားကို၊ တဒဂ်ဝသေနဝါ - ဝိပဿနာအခိုက်၌ တဒဂ်ပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ သမုစ္ဆေဒဝသေနဝါ - မဂ်အခိုက်၌ သမုစ္ဆေဒပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ပရိစ္စုဇနံ - စွန့်ခြင်းသည်၊ ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ-မည်၏။

ပက္ခန္ဓန ပဋိနိသဂ္ဂေါ။ ။ပက္ခန္ဓတီတိ ပက္ခန္ဓနံ-ပြေးဝင်တတ်သော ဝိပဿနာ၊ မဂ်၊ ထို ၂ ပါးလုံးကိုပင် “သဗ္ဗပဓိနံ-အလုံးစုံသော (ခန္ဓံပမိ ကိလေသုပမိစသော) ဥပမိတို့၏၊ ပဋိနိသဂ္ဂတူတေ-စွန့်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝိသင်္ခါရေ-သင်္ခါရတို့၏ ကင်းရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်၌၊ အတ္တနော-မိမိဟူသော ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို၊ နိသဇ္ဇနံ-စွန့်ခြင်းသဘောသည်၊ (တန္တိတယဝါ-ဝိပဿနာအခိုက်၌ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တခါရမဏတာယဝါ-မဂ်အခိုက်၌ ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တတ္ထ-ထိုနိဗ္ဗာန်၌၊ ပက္ခန္ဓနံ-ပြေးဝင်ခြင်းသဘောသည်၊) ပက္ခန္ဓန ပဋိနိသဂ္ဂေါ-မည်၏၊ ဤစကားအရ “ပက္ခန္ဓနမေဝ- နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သောအားဖြင့်၎င်း အာရုံပြုသောအားဖြင့်၎င်း ပြေးဝင်တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်သည်ပင် + ပဋိနိသဂ္ဂေါ - မိမိဟူသော ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ကို စွန့်လွှတ်တတ်သည်ဘည်း၊ ပက္ခန္ဓနပဋိနိသဂ္ဂေါ-သည်” ဟု ပြု။

ကိလေသေ - ကိလေသာတို့ကို၊ ပရိစ္ဆေတိ - စွန့်၏။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန-
 သင်္ခတတရား၏အဖြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်၊ တဗ္ဗိပရိတေ - ထိုသင်္ခတတရား၏
 ပြောင်းပြန် ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနေစ - ဌ်လည်း၊ တန္တိန္ဒတာယ - ထို နိဗ္ဗာန်၌
 ညွတ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပက္ခန္တတိ-ပြေးဝင်သကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊
 ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ (တိ)စေဝ - ဟူ၍၎င်း၊ ပက္ခန္ဓနပဋိနိသဂ္ဂေါတိစ - ဟူ၍
 ၎င်း၊ ဝုစ္စတိ၊ မဂ္ဂေါ-ကို၊ ဝါ-သည်၊ သမုစ္ဆေဒဝသေန - သမုစ္ဆေဒပဟာန်၏
 အစွမ်းဖြင့် ၊ ပေ ၊ အာရမဏကရဏေနာ - အာရုံပြုခြင်း အားဖြင့်လည်း၊
 နိဗ္ဗာနေ-၌၊ ပက္ခန္တတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ (တိ)စေဝ-
 ၎င်း ၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊ ဥဘယဒ္ဓိ - နှစ်ပါးစုံသော ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်
 ကိုလည်း၊ ပရိမပုရိမဉာဏာနံ- ရှေးရှေးဉာဏ်တို့၏၊ အနုအနု- နောက်နေ၌၊
 ပဿနတော- ရှုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုပဿနာတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-
 ၏၊ ဒုဝိဓာယ- သော၊ တာယ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာယ - နှင့်၊ သမန္တာဂတော
 ဟုတော့၊ အဿသန္တော-ကို၎င်း ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍
 “ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီ - ခန္ဓမာရ် အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့နှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကို
 တဒဂ်ပဟာန်အားဖြင့် ပယ်စွန့်တတ် ကိုင်းညွတ်သောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့
 ပြေးဝင်တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၎င်း၊ ခန္ဓမာရ်အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့နှင့်

သမ္ဗိ၊ ဝေ၊ ကိလေသေ ။ ။ အနိစ္စာနုပဿနာသည် နိစ္စသညာကို စွန့်သောအခါ
 နိစ္စဟု မှတ်ယူတတ်သော ကိလေသာတို့ကို၎င်း၊ ထိုကိလေသာလျှင် အရင်းခံရှိသော ကံ
 သင်္ခါရတို့ကို၎င်း၊ ထို သင်္ခါရအရင်းခံရှိသော ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကို၎င်း နောင်တဖန် မဖြစ်
 အောင် ပယ်စွန့်နိုင်သည်၊ ဒုက္ခာနုပဿနာစသည်တို့က သုခသညာစသည်တို့ကို စွန့်ရာ
 ၌လည်း ဤနည်းပင်။

သင်္ခတ၊ ပေ၊ ပက္ခန္တတိ ။ ။ သင်္ခတေ တေဘူမကသင်္ခါရဂတေ - သင်္ခတမည်သော
 တေဘူမကသင်္ခါရအပေါင်း၌၊ အနိစ္စတာဒိဒေါသဒဿနေန- မြင်ခြင်းကြောင့်၊ နိစ္စာဒိ
 ဘာဝေန တဗ္ဗိပရိတေ - နိစ္စ စသောအားဖြင့် ထို အနိစ္စ စသည်မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော၊
 (နိဗ္ဗာနေ) ၊ တန္တိန္ဒတာယာတိ-တဒမိမုတ္တတာယ (ထို နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်
 သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) ၊ ပက္ခန္တတိတိ အနုပဝိသတိ၊ အနုပဝိသန္တံ ဝိယ ဟောတိ-
 တကယ်ပြေး၍ မဝင်သော်လည်း ပြေးဝင်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။

ဥဘယဒ္ဓိ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ ။ ။ ဝိပဿနာဉာဏ်သည် သမ္ပသနစသော ရှေးရှေးဉာဏ်၏
 နောက်၌ (ဥဒယဗ္ဗယ စသောအစဉ်ဖြင့်) ရှုတတ်သောကြောင့် အနုပဿနာ မည်၏၊
 မဂ်ဉာဏ်ကား ဝေါတြဘူဉာဏ်၏နောက်၌ နိဗ္ဗာန်မြင်တတ်သောကြောင့် အနုပဿနာ
 မည်၏၊ [အနုသဒ္ဓါသည် ပစ္ဆာအနက်ဟောတည်း၊] ဤစတုတ္ထ စတုတ္ထကိုလည်း အနိစ္စာ
 နုပဿီစသည်ဖြင့် သမတမပါတံ ဝိပဿနာသက်သက်အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။

တကွ ကိလေသာတို့ကို သမုစ္ဆေဒပဟာန် အားဖြင့် ပယ်စွန့်တတ် ၊ အာရုံ ပြုသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်၎င်း၊ ရှေးရှေး ဉာဏ်၏နောက်နောက်၌ ရှုလေ့ရှိသည်” ဟု ပါဠိတော်၌ပေးပါ။] ဝေ ဘာဝိ တောတိ-ကား၊ ဝေ-သို့၊ သောဋ္ဌသဟိ-နံသော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဘာဝိ တော - ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ - တိုးပွားစေအပ်သော၊ (အာနာပါနဿတိ သမာဓိ- သည်။) သေသံ- ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဝုတ္တနယမေ။... အာနာပါနဿတိသမာဓိကထာ - သည်။ နိဋ္ဌိတာ။ [ဤ အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာ၏အကျိုးများကို ၁-ဒိတက်ကိုငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ၂-သတိပဋ္ဌာန် ၄ပါး၊ ဗောဇ္ဈင် ၇ ပါးကိုပြည့်စေလျက် မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရစေနိုင်၏၊ ၃-ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဗရိနိဗ္ဗာန်ခံနိုင်ဆဲသို့ နေခံဆုံး ထွက်သက်ကိုပင် ထင်ထင် ရှားရှား သိနိုင်၏၊ ဤသို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ပြုထားသည်။]

ပန- ဆက်၊ [အာနာပါနကထာ၏ရှေ့က ပြတ်ပြီးကို ပြန်၍ဆက်သည်။] အထခေါ ဘဝဝါတိ အာဒိဋ္ဌိ- ၌၊ အယံ- ကား၊ သင်္ခေပတ္ထော- အကျဉ်းချုပ် အနက်တည်း၊ ဝေ- လျှင်၊ ဘဝဝါ- သည်၊ အာနာပါနဿတိ သမာဓိကထာ ယ-ဖြင့်၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ သမဿာသေတွာ - သက်သာရာ ရစေတော်မူပြီး၍၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ အညမညံ-ချင်း၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရော ပန-ခွင်းခြင်းဟူသော၊ တတိယပါရာဇိကပညတ္တိယာ-တတိယပါရာဇိကသိက္ခာ ပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၏၊ ယံ တံ နိဒါနဋ္ဌေဝ-အကြင်အကြောင်းသည်၎င်း၊ ယံတံ ပကရဏဋ္ဌ - အကြင် အရာသည်၎င်း၊ ဥပ္ပန္နံ - ဖြစ်ပြီ၊ တေသ္မိံ နိဒါနေ- (မိမိအကျိုးကို အပ်နှင်းတတ်သော) ဤအကြောင်းကြောင့်၊ တေသ္မိံ ပကရ ဏေ- (မိမိအကျိုးကို ပြုစီရင်တတ်သော) ဤအရာကြောင့်၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ သန္တိပါဘာပေတွာ- စည်းဝေးစေတော်မူပြီး၍၊ ပဋိပုစ္ဆိတွာ-တဖန် မေးတော် မူပြီး၍၎င်း၊ ဝိဂရဟိတွာစ - တွဲရဲတော်မူပြီး၍၎င်း၊ (ပညပေန္တော အာဟန္တ ဝေ။) ယသ္မာ၊ တတ္ထ- ထို အကြောင်းအရာ၌၊ ဝါ- တွင်၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်း၊ အတ္တာနံ-ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပနံ-သည်၎င်း၊ မိဂလဏ္ဍိကေန-သည်။ ဝါ- ကို၊ ဝေါရောပါပနံစ-ခွင်းစေခြင်းသည်၎င်း၊ ပါရာဇိကဝတ္ထု-ပါရာဇိကဝတ္ထု သည်၊ နတောတိ-မဟုတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်ခြင်း၊ မိဂ လဏ္ဍိကကိုအသတ်ခိုင်းခြင်း၏ ပါရာဇိကဝတ္ထု မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တံ - ထို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသတ်ခြင်း ၊ မိဂလဏ္ဍိကကို အသတ်ခိုင်းခြင်းကို၊ ထပေ တွာ-၍၊ ပါရာဇိကဿ-၏၊ ဝတ္ထုဘူတံ-အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အညမညံ-

ချင်း၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပနမေဝ-ကိုသာ၊ ဝဟေတွာ-ယူတော်မူ၍၊ ပါရာဇိက-ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညပေန္တော- လိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ယော ပန၊ ပေမနုဿဝိဂ္ဂဟန္တိအာဒိ- ကို၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣ- ဤ၊ သေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ အရိယပုဂ္ဂလဗိဿကတ္တာ - အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ရောနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မောဃပုရိသာတိ- ဟူ၍၊ အဝတွာ-မိန့်တော်မူခဲ့၊ တေဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထံ-ပြီ။

ဝေ- လျှင်၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန - သာသနာတော်ဝယ် အမြစ် အရင်းပြတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ [ဆိန္ဒနံ ဆေဇ္ဇံ (ဆိဒ-ကျပစ္စည်း၊) မူလဿ+ဆေဇ္ဇံ မူလစ္ဆေဇ္ဇံ၊] ဒဠ- မြဲမြံစွာ၊ ကတွာ၊ တတိယပါရာဇိက-ကို၊ ပညတ္ထေ-ပြီးသော်၊ အပရစ္ဆိ-သော၊ အနုပညတ္တတ္ထာယ-နောက်ထပ်ပညတ်တို့ အကျိုးငှ၊ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနဝတ္ထု-သည်၊ ဥဒပါဒိ-ပြီ၊ တဿ- ထိုဝတ္ထု၏၊ ဥပ္ပတ္တိဒီပနတ္ထံ- ဖြစ်ပုံကိုပြခြင်းအကျိုးငှ၊ ဝေဋ္ဌိဒိ ဘဝတတိ အာဒိ- ကို၊ (သံဝီတိကရေဟိ) ဝတ္ထံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို အနုပညတ်၏ဝတ္ထု၌၊ ပဋိဗဒ္ဓမိတ္တာတိ-ကား၊ ဆန္ဒရာဂေန-ဖြင့်၊ ပဋိဗဒ္ဓမိတ္တာ-စပ်ဖွဲ့သောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ ဝါ- စွဲငြိသောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ သာရတ္တာ- လွန်စွာတပ်မက်ကုန်သည်၊ အပေက္ခဝန္တော- ရှုငဲ့ခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ပဋိဗဒ္ဓဇာတိ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ ပဋိဗဒ္ဓံ+စိတ္တံ ယေသံတိ ပဋိဗဒ္ဓမိတ္တာ၊ မိန်းမ၏အပေါ်၌ ဖွဲ့မိသောစိတ်ဟူသည် ဆန္ဒရာဂဖြင့် တပ်မက်ချစ်ကြိုက်သောစိတ် , ဆန္ဒရာဂဖြင့် ငဲ့ကွက်နေသောစိတ်တည်း။] မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏမာတိ - ကား၊ ဇီဝိတေ - အသက်ရှင်ခြင်း၌၊ အာဒိနဝံ- အပြစ်ကို၊ ဒသေတွာ-၍၊ မရဏဿ- ၏၊ ဝဏ္ဏမ- ချီးမွမ်းကြကုန်စို့၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကို၊ ဒသေမ-ပြကြကုန်စို့၊ ဣတိ (အတ္ထော)။

အရိယပုဂ္ဂလဗိဿကတ္တာ။ ။အရိယာဖြစ်ပြီးသူတို့သည် ကိုယ်ကလည်း သူ့ကို မသတ်၊ မိမိကို သတ်တို့ရန်လည်း မခိုင်း၊ သတ်နေသည်ကိုလည်း သဘောမတူကြပါ။ သို့သော် ထို ဥ မျိုးကြောင့် သေသူတို့တွင် အရိယာများလည်း ရောနှော ပါဝင်နေသောကြောင့် “ အရိယပုဂ္ဂလ ဗိဿကတ္တာ ” ဟု ဆိုသည်။ တနည်း - ပုထုဇဉ်ဘဝတုန်းက မိမိကို အသတ်ခိုင်းပြီးနောက် မသေမီ အရိယာဖြစ်သူတို့ကို ရည်ရွယ်၍ “အရိယပုဂ္ဂလ ဗိဿကတ္တာ” ဟု မိန့်သည်။

မရဏဝေသံဝဏ္ဏေ။ ။ ရှေးဦးစွာ အသက်ရှင်ခြင်း၏အပြစ်ကို ပြမှ သေရခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး ထင်ရှားသောကြောင့် “ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏေ ” ကို ဖွင့်ရာ၌ “ဇီဝိတေ အာဒိနဝံ ဒသေတွာ” ဟု အပိုထည့်၍ဖွင့်သည်။ “ ကိံ တုယိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဈိဝိတေန ” သည် အသက်ရှင်ခြင်း၌ အပြစ်ပြတည်း၊ မတံ တေ ဇီဝိတာသေယျေ” သည် တား သေခြင်း၏ အကျိုးပြတည်း၊ ဝဏ္ဏံကို “ဝဏ္ဏံ” ဟု ဖွင့်သည်။

ကတကလျာဏောတိ အာဒိသု-ပုဒ်တို့၌၊ အယံ-ကား၊ ပဒတ္တော-တည်း၊ တယာ-သည်၊ ကလျာဏံ-ကောင်းသော၊ သုစိကမ္မံ-ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သောအမှုကို၊ ကတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ကောင်းသောကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သောအမှုကို ပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သော) တံ-သည်၊ ကတကလျာဏော - ကတကလျာဏမည်သည်၊ အသိ- ၏၊ [ကလျာဏံကို “သုစိကမ္မံ”ဟု ဖွင့်၊ “ကတံ+ ကလျာဏံ ယေနတယာတိ ကတကလျာဏော”ဟု ပြုစေလို၏။] တထာ- တူ၊ တယာ၊ ကုသလံ အနဝဇ္ဇံ-အပြစ်မရှိသော၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ ကတံ - ပြီ၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အပြစ်မရှိသောကံကို ပြုခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) (သော) တံ၊ ကတကုသလော၊ အသိ၊ [တထာဖြင့် “တံခေါ်အသိ” ကို ဩဇာသည်၊ ကုသလံကို အနဝဇ္ဇံဟု ဖွင့်သည်။] မရဏကာလေ-သောဇီနီးအခါသည်၊ သမ္ပတ္တေ - သော်၊ သတ္တာနံ - တို့၏၊ ဘယသင်္ခါတာ-ကြောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ယာ ဘီရု- အကြင် ကြောင့်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ တယာ၊ တတော-ထို ကြောက်ခြင်းမှ၊ တာယနံ ရက္ခဏံ- စောင့်ရှောက်တတ်သော၊ [တာဓာတ်၏ ရက္ခဏအနက်ကိုဖွင့်။] ကမ္မံ-ကုသိုလ်ကံကို၊ ကတံ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ကြောက်ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်တတ်သောကုသိုလ်ကံကို ပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သော) တံ၊ ကတဘီရုတ္တာဏော၊ အသိ၊ တယာ၊ ပါပံ လာမကံ-ယုတ်ညံ့သော ကမ္မံ-အကုသိုလ်ကံကို၊ အကတံ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ယုတ်ညံ့သောအကုသိုလ်ကံကို မပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သော) တံ၊ အကတပါပေါ၊ အသိ၊ တယာ၊ လုဒ္ဒံဒါရုဏံ-ကြမ်းတန်းသော၊ ဒုဿီလျကမ္မံ - သီလမရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အကုသိုလ်ကံကို၊ အကတံ၊ ဣတိ (ထိုသို့ ကြမ်းသောဒုဿီလျအမှုကို မပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သော) တံ၊ အကတလုဒ္ဒေါ၊ အသိ၊ တယာ ، လောဘာဒိကိလေသုဿဒံ- လောဘ အစရှိသော များသောကိလေသာရှိသော၊ ကိဗ္ဗိသံ သာဟသိကကမ္မံ - အဆောတလျှင် ဖြစ်စေအပ်သောအမှုကို၊ ဝါ-အကြမ်းပတမ်း အရမ်းအမှုကို၊ အကတံ၊

ကတဘီရုတ္တာဏော။ ။ ဘီရုဏံ ကြီးပွားခြင်းဖြင့်ပြီးသော ဘီရုဏုဿိသည် အမျိုးအရာ၌ ကြောက်လှေ့ရှိသူကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ ကြောက်ခြင်းကို ဟော၏ ဟု သိစေလို၍ “ဘယသင်္ခါတာ”ဟု ထည့်သည်။ [တာယနံ-တာဏံ၊ (ကြာ-ဟု သက္ကတ၌ ရှိသောကြောင့် အနမှ နကို ကပြီ၊) ဘီရုဏော+တာဏံ ဘီရုတ္တာဏံ၊ (ရကြေသောကြောင့် ခွေဘော်လာ၊) ကတံ+ဘီရုတ္တာဏံ ယေန တယာတိ ကတဘီရုတ္တာဏော။

အကတ ကိဗ္ဗိသော။ ။ ကိလဟူသော အဗျယနောင် ဝိသစ် ပစ္စည်း၊ ဝုဏ်လာ၍ သက္ကတ၌ “ကိဗ္ဗိသ”ဟု ရှိ၏။ ပါပ၏ပရိယာယ်တည်း။ ဤ၌ကား သာမန်မကောင်းသော အမှုကိုမဟော့၊ လောဘဒေါသအားကြီး၍ အဆောတလျှင်(မှဒိမ်းမှုလူသတ်မှုစသော)

ဣတိ-ကြောင့်၊ (အဆောတလျင်ဖြစ်သော အကြမ်းပတမ်းအရမ်းအမှုကိုမပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သောတံ) အကတကိစ္စိသော၊ အသိ၊ ကသ္မာ၊ ဣဒံ-ဤ ကတကလျာဏော အစရှိသောစကားကို၊ ဝုစ္စတိ - ဝါတို့ဆိုအပ်သည်။ [ဤစကားသည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့၏စကားတည်း။ “ဘဒ္ဒကြောင့် ဤသို့ဆိုနိုင်သလဲ” ဟု သင်ကမေးလျှင်-ဟုလို၊] ယသ္မာ၊ တယာ၊ သဗ္ဗပ္ပကာရန္တိ - အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကလျာဏံ-ကောင်းမှုကို၊ ကတံ- ပြီ၊ တယာ၊ ပါပံ- ကို၊ အကတံ- အပ်၊ တေန- ကြောင့်၊ တံ-ထို ကတကလျာဏော အစရှိသောစကားကို၊ ဝဒါမ-ဝါတို့ဆိုကုန်၏။

တုယံ - အား၊ ရောဂါဘိဘူတတ္တာ - ရောဂါနိုင်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လာမကေန-ယုတ်ညံ့သော၊ ဒုက္ခဗဟုလတ္တာ-များသောဒုက္ခရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခေန-ဆင်းရဲသော၊ ဣမိနာဇီဝိတေန-ဤ အသက်ရှင်နေရခြင်းဖြင့်၊ ကိ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ [တချို့စာ၌ “ဒုဇ္ဈိဝိတေန” ဟုရှိ၏။] မတံတေ၊ ပေသေယျောတိ-ကား၊ တဝ-၏၊ မရဏံ-သည်၊ [မတံ၌ တပစ္စည်းကို ဘောဟောဟု သိစေလို၍ “မရဏံ” ဟု ဖွင့်သည်။] ဇီဝိတာ-ထက်၊ သုန္ဒရတရံ-သာ၍ ကောင်းပါသေး၏၊ ကသ္မာ၊ ယသ္မာ၊ တံ - သည်၊ ဣတော- ဤဘဝမှ၊ ကာလင်္ဂိတော ကတကာလော-ပြုအပ်ပြီးသော သေရာကာလရှိသည်၊ ဝါ-ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ ကာလံ-သေချိန်ကို၊ ဝါ-သေခြင်းကို၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ မရိတွာ-သေပြီး၍၊ ဣတိအတ္ထော-ဤကား ဥဇုကတ္တတည်း၊ ကာယဿ - ဥပါဒိန္နကဓန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ - ပျက်ခြင်းဟူသော၊ ပေ၊ ဥပပဇ္ဇိဿသိ-လတံ၊ ဝေ-သို့၊ ဥပပန္နော-ဖြစ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ) စ-လည်း၊ တတ္ထထို နတ်ပြည်၌၊ ဒိဗ္ဗေဟိ - နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ [ဒိဝေ+ဘဝါ ဒိဗ္ဗာ။]

မကောင်းမှုကိုဟော၏။ သဟသာ- အဆောတလျင်+နိဗ္ဗတ္တံ (ဖြစ်စေအပ်သော အမှုတည်း။) သာဟလိကံ၊ [လောဘာဒီနံ အတိဝိယ ဥဿန္တတ္တာ အနုပပရိက္ခိတ္တာ (မစူးစမ်းဘဲ) ကတံ သာဟလိကကမ္မံ ကိဗ္ဗိသန္တိ ဝုစ္စတိ။]

ကာလံကတော။ ။ “ကတကာလော” ဟု ဖွင့်၏။ ထိုသို့ဖွင့်သဖြင့် “ကတဟူသော ဝိသေသနပုဒ် နေခံကျသည်-ဟု ပြု၏။ ကတကာလော၌ ကာလသစ္စါသည် “ကာလော သမယမစ္စူသု” ဟူသော အဘိဓာန်တွင် သမယအနက်ကိုယူ၍ “ကတမရဏကာလော” ဟု ၎င်း ၊ မစ္စူအနက်ကိုယူ၍ “ ကတမရဏော ” ဟု ၎င်း ဇီကာ၌ ။ နည်း ဖွင့်သည်။ ကတော+ ကာလော ယေနတယာတိ “ ကာလကတော ” ဟု ဖြစ်သင့်လျက် နိဂ္ဂဟိတံ လာ၍ “ကာလံကတော” ဟု ပြီးသည်။ ဟုတွာ-ဟု ပါဌသေသလည်း ထည့်ပါ။ ထိုသို့ ထည့်၍ “ကာလံကတွာ” ဟု ကြိယာ ဝိသေသနအနက်နှင့် ညီမျှပါစေ၊ ကာလံကတွာ ၌လည်း “မရိတွာ” ဟု ဥဇုကတ္တမှတ်ပါ-ဟု သိစေလို၍ အဆင့်ဆင့်ဖွင့်ပြသည်။

ဒေဝလောကေ - နှံ၊ ဥပ္ပန္နေဟိ - နံသော၊ ပဉ္စဟိ - နံသော၊ ကာမဂုဏေဟိ - ကာမအစုတို့နှင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ မနာဝိယ ရူပါဒိကေဟိ-စိတ်၏မြတ်နိုးဘွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ - နံသော၊ ဝတ္ထုကာမ ကောဋ္ဌာသေဟိ-ဝတ္ထုကာမ အစုတို့နှင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ [ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ ကို “မနာဝိယရူပါဒိကေဟိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုကာမကောဋ္ဌာသေဟိ” ဟု ဖွင့်သည်။ ကာမဂုဏေဟိ၌ “ဂုဏ” သဒ္ဓါသည် “ကောဋ္ဌာသ” အနက်ဟော-ဟုလို၊] သမပ္ပိတော (သံ+အပ္ပိတော)-ကောင်းစွာ ရောက်အပ်သည်။ သမင်္ဂီဘူတော (သံ + အင်္ဂီဘူတော) - ကောင်းစွာ ကိုယ်အင်္ဂါကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ဝါ-ပြည့်စုံသည်။ (ဟုတွာ) [ဇီကဏ်၌ “သမ္ပဒေဝ ကေဘာဝံဂတော=ကာမဂုဏ်တွေ နှင့် ခန္ဓာကိုယ်သည် တခုထည်း တပေါင်းတည်း အဖြစ်သို့ ရောက်သည်” ဟု ဖွင့်၏။] ပရိစရိဿသိ - ထိုထို၍၍ လှည့်လည်ရလတုံ၊ ဝါ - ဧဗ္ဗလျော်ရ လတုံ၊ သမ္ပယုတ္တော - ယှဉ်သည်။ သမောဓာနဝတော - ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟုတွာ၊ ဣတောစ-ဤအာရုံသို့၎င်း၊ ဣတောစ-၎င်း၊ စရိဿသိ ဝိစရိဿသိ-လတုံ၊ ဝါ-နည်း၊ အဘိရမိဿသိ-လတုံ၊ ဣတိအတ္ထော၊ (တသ္မာ၊ သုန္ဓရတရံ-၏-ဟုပြန်လှည့်စပ်။) [ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ “ပရိစာရေဿသိ” ဟု ကာရိတ်ပါနေသည်မှာ ၎်အဖွင့်နှင့် မညီ။]

အသပ္ပါယာနီတိ - ကား၊ ယာနိ - အကြင်ဘောဇဉ် အစရှိသည်တို့သည်။ ခိပ္ပမေဝ - လျင်စွာသာလျှင်၊ ဇီဝိတက္ကမံ - အသက်ကုန်ခြင်းသို့၊ ပါပေန္တိ- ရောက်စေနိုင်ကုန်၏။ အဟိတာနိ - စီးပွားမဟုတ်ကုန်သော၊ အဝုနိကရာနိ- ကြီးပွားခြင်းကို မပြုတတ်သော၊ (တာနိ-ထို ဘောဇဉ်အစရှိသည်တို့ကို “ဘုဒ္ဓိ- စားပြီ” ဟုပါဠိတော်၌ထည့်၍စပ်။) သဗ္ဗိစ္စာတိ-သဗ္ဗိစ္စဟူသော၊ အယံ-ဤသဒ္ဓါ

ပရိစရိဿသိ၊ ဝေ၊ အဘိရမိဿသိ။ ။ သမ္ပယုတ္တော သမောဓာနဝတောတို့သည် သမပ္ပိတော သမင်္ဂီဘူတောတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊ “ဟုတွာ” ကား ပရိစရိဿသိပုဒ်၏ ကြိုယာဝိသေသနထည့်ပါ၍တည်း၊ ဣတောစိတောစကား ပရိ၏အဖွင့်၊ ဝိစရိဿသိကား စရိဿသိ၏ အနက်ဖွင့်၊ “ကုဉ်ရလတုံ” ဟု ပေးမည်စိုး၍ “ဝိစရိဿသိ” ဟု ဖွင့်သည်။ “လှည့်လည်ရလတုံ” ဟု အနက်ပေးပါ” ဟုလို၊ တနည်း-ပရိစရိဿသိကို “အဘိရမိဿ သိ-ဧဗ္ဗလျော်ရလတုံ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။

အဟိတာနိ ။ ။ “ဟိတ - စီးပွား” ဟူသည် အကျိုးမဟုတ်၊ ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ “ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ ဇလံ ဧတေနာတိ ဟိတံ” ဟု ပြု၊ ထို့ကြောင့် ဟိတနှင့် ဝုနိကရသည် ပရိယာယ်တည်း၊ [ဟိတ-အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဝုနိ ကရ - ကြီးပွားမှုကိုပြုတတ်သော အကြောင်း၊] ထို့ကြောင့် အဟိတာနိကို “အဝုနိ ကရာနိ” ဟု ပရိယာယ်ပြုသည်။

သည်။ သဗ္ဗိစ္စမနုဿဝိဂ္ဂဟန္တိ - ဟူ၍၊ မာတိကာယ - မာတိကာ ပါဠိတော်၌၊
 ဝုတ္တဿ - ဟောတော်မူအပ်သော၊ သဗ္ဗိစ္စပဒဿ - သဗ္ဗိစ္စပုဒ်၏၊ ဥဒ္ဓါရော-
 အတ္ထုဒ္ဓါရတည်း၊ ဝါ- အနက်ကို ထုတ်ပြကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊ တတ္ထ - ထို
 သဗ္ဗိစ္စဟူသော ပုဒ်၌၊ သန္တိ- သံဟူသောပုဒ်သည်၊ ဥပသဂ္ဂေါ - ဥပသာရပုဒ်
 တည်း၊ တေန-ထို သံဥပသာရနှင့်၊ သဒ္ဓိံ - တက္က၊ စိစ္စာတိ- စိစ္စဟူသော၊ တေ-
 ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဥဿုတ္တဝစနံ - ဥဿုတ္တအနက်ကို ဟောသော သဒ္ဓါတည်း၊
 တဿ-ထို သံဥပသာရနှင့် တက္ကဖြစ်သောစိစ္စသဒ္ဓါ၏၊ ဝါ- ထို သဗ္ဗိစ္စသဒ္ဓါ၏၊
 သဗ္ဗေတေတွာ၊ သုဠုစေတေတွာ-ကောင်းစွာစေ့ဆော်၍၊ ဣတိအတ္ထော၊ ပန-
 ဆက်၊ ယသ္မာ၊ ယော-အကြင်တောင်းသည်၊ သဗ္ဗိစ္စ-သတွာဟု သိသော သညာ
 နှင့်တက္ကစေ့ဆော်၍၊ ဝေါရောပေတိ-၏၊ သော-ထိုရတန်းသည်၊ ဇာနန္ဒော-
 သတွာဟု သိသည်၊ သဉ္ဇာနန္ဒော - ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ခွင်းနေ၏ ဟု ကောင်းစွာ
 သိသည်၊ ဟောတိ၊ အဿ-ထိုရတန်း၏၊ တဉ္စ ဝေါရောပနံ-သည်လည်း၊ စေစ္စ-
 စေ့ဆော်၍၊ အဘိဝိဘရိတွာ- ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့်လွှမ်းမိုး၍၊ ဝီတိက္ကမော-
 လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ၊ ဗျဉ္ဇနေ-သဒ္ဓါ၌၊ အာဒရံ-အလေး
 ဝရူကို၊ အကတွာ - ပြတော် မမူဘဲ၊ အတ္ထမေဝ - အနက်အဓိပ္ပါယ် ကိုသာ၊
 ဒသေတုံ - ငှါ၊ ဇာနန္ဒော၊ ပေါ ဝီတိက္ကမောတိ - ဟူ၍၊ အဿ - ထို သဗ္ဗိစ္စ
 ဟူသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ-ပဒဘာဇနီကို၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။

တေန၊ ဝေ၊ စိစ္စာတိ ။ ။ စိစ္စ၌ စိတိဓာတ်၊ တွာ ပစ္စည်းတည်း၊ “တေန သဒ္ဓိံ-
 ထို သံဥပသာရနှင့်အတူ”ဟု ဆိုသောကြောင့် “စိစ္စာတိ ” ဟုသာ ရှိသင့်သည်။ ယခု
 စာအုပ်များ၌ “သဗ္ဗိစ္စာတိ”ဟု ရှိသည်။ “ဥဿုတ္တဝစနံ”ဟူသည် ဝေါရောပေယျ
 ဟူသော နောက်ကြိယာ၌စပ်ဘို့ရန် ဗျာပါရရှိနေသောပုဗ္ဗကာလကြိယာဝိသေသနတည်း၊
 မှန်၏-ရှေ့နေဘဲ ကြိယာ ၂ ပါးရှိရာတွင် နောက်ကြိယာ၌စပ်ဘို့ရန် ဗျာပါရရှိနေသော
 ရှေ့ကြိယာကို “ဥဿုတ္တဝစနံ”ဟု အခေါ်အဝေါ် ပြုကြသည်။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗေ
 တေတွာ”ဟု ပုဗ္ဗကာလကြိယာဝိသေသန ဖွင့်သည်။ သုဠုကား သံ၏အနက်ဖွင့်တည်း၊
 ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌ကား “သဗ္ဗိစ္စာတိ သံစေတေတွာ၊ သဒ္ဓိံ စေတေတွာ၊ ပါဏောတိ
 သညာယ သဒ္ဓိံ ယေဝ ဝဓာမိ နံတိ ဝဂေစေတနာယ စေတေတွာ ” ဟု သံအတွက်
 သဟအနက်ကို ဖွင့်သည်။

ယသ္မာပန၊ ဝေ၊ ဝုတ္တံ ။ “သဗ္ဗေတေတွာ”ဟု ပုဗ္ဗကာလကြိယာဝိသေသနအနက်
 ဖြစ်သင့်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ပဒဘာဇနီ ပါဠိတော်၌ ဇာနိတွာစသည် မဖွင့်ဘဲ
 “ဇာနန္ဒော ” စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရကောက်ရသော နာမဝါစကပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်ပါ
 သနည်း-ဟု မေးတွယ်ရှိ၍ “ယသ္မာ ပန”စသည်မိန့်၊ ပါဠိတော်၌ သဒ္ဓါနည်းကို အလေး
 ဝရူ မပြုဘဲ အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင်သာ ဟောတော်မူသည်-ဟုလို့။

တတ္ထ - ထိုပဒဘာဇနိ၌၊ ဇာနန္ဒောတိ-ကာ၊ ပါဏောတိ- သတ္တဟူ၍၊ ဇာနန္ဒော - လျက်၊ သဉ္ဇာနန္ဒောတိ - ကာ၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေမိ- ခွင်းနေ၏၊ ဣတိ - သို့၊ သဉ္ဇာနန္ဒော - လျက်၊ တေနောပပါဏဇာနနာ ကာရေန-ထို သတ္တ ဟုသိပုံအခြင်းအရာနှင့်ပင်၊ သဒ္ဓိံ, ဇာနန္ဒော - လျက်၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤ “တေနော ပေ၊ ဇာနန္ဒော” ကိုကြည့်၍ သဒ္ဓိံစွ၌ သံ ဥပ သရကို “သတ္တဟု သိသော သညာနှင့်တကွ” ဟု ပေးရသည်။] စေတတိ- ကာ၊ ဝဂေတေနာဝသေခ-သတ်ကြောင်း စေတနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ စေတ တွာ-စေတော်၍၊ ပကပ္ပေတွာ-သတ်အံ့ ဟု စိတ်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်၍၊ [ဝေမိနိတိ- ဒီအတောင်ကို သတ်အံ့ဟု၊ ဧဝံ စိတ္တေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ကပ္ပမာတ်၏ ဆောဒန အနက်ကို ဖွင့်သောဇီကာ။] အဘိဝိတရိတွာတိ - ကာ၊ ဥပက္ကမဝသေန- အားလျက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [သာယတ္တိကာဒိဥပက္ကမဝသေန။] မဒ္ဒန္တော- နိမ်နင်းလျက်၊ နိဗ္ဗသတီစိတ္တံ- ရှိရှားခြင်းကင်း၊ ရဲတင်းသောစိတ်ကို၊ ပေသေ တွာ- စေလွှတ်၍၊ [အဘိဝိတရိတွာတိ သန္နိဋ္ဌာနံကတွာ၊ တေနောပါဟ- နိရာ သက်စိတ္တံပေသေတွာတိ။] ဝိတိက္ကမောတိ-ကာ၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဝတ္တဿ-ဖြစ်သော ရဟန်း၏၊ ယောဝိတိက္ကမော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤလွန်ကျူးခြင်းသည်၊ သဒ္ဓိံစွသဒ္ဓဿ-သဒ္ဓိံစွသဒ္ဓါ၏၊ သိခါပတ္တော-အထွင်အထိပ်သို့ ရောက်သော၊ အတ္ထော - တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ-(သဒ္ဓိံစွပုဒ်၏ ပဒဘာဇနိကို ပြတော်မူပြီးရာ) ယခုအခါ၌၊ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျာတိ ဣတ္ထေ-ဤပါ၌၌၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ် ပြီးသော၊ မနုဿက္ကဘာဝံ-လူ၏ အတ္တဘောကို၊ အာဒိတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ, ဒဿေတံ-ငှါ၊ နေဿဝိဂ္ဂဟောနာမာတိအာဒိံ-မနုဿဝိဂ္ဂဟောနာမ အစ ရှိသော ပဒဘာဇနိကို၊ (ဘဝဝါ) အာဟ၊ တတ္ထ - ထို ပဒဘာဇနိ၌၊ ဝုတ္တ သေယျကာနံ- ဝုတ္တသေယျကသတ္တတို့၏၊ ဝါ - အမိဝမ်းဟူသော ကိန်းရာ ရှိကုန်သော သတ္တတို့၏၊ ဝသေန၊ [သယန္တိတ္ထောတိ သေယျာ၊ ဝဗ္ဗော + သေယျာ ဧတေသန္တိ ဝုတ္တသေယျကာ၊ အဉ္စ၌၎င်း၊ သားအိမ်၌၎င်းဖြစ်သော သတ္တများ။] သမ္ဗုဒ္ဓုမအတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ-အလုံးစုံအတ္တဘောတို့အောက် သိမ်မွေ့ သေးငယ်သော အတ္တဘောကို ပြတော်မူခြင်းငှါ၊ ယံ မာတုကုစ္ဆိ

သိခါပတ္တော အတ္ထော။ ။ “သဒ္ဓိံစွ” ကို ဝေါရောပေယျနှင့်စပ်၍ “သတ်လိုသော ဝဂေဖြင့် စိတ်တည်း၌လှုံဆောင်နေမှသာ မက, ထိုစေတနာဖြင့် ကိုယ်မှနှုတ်မှုဖြစ်သော လွန်ကျူးမှုတိုင်အောင် ယူဝါ” ဟု ပြလိုသောကြောင့် “ ဝိတိက္ကမော ” ဟု ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝိတိက္ကမောကို သဒ္ဓိံစွ၏အဆုံးရောက်အနက် ဟု မှတ်ပါ-ဟုလို။

သို့တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ပဌမံစိတ္တန္တိ - ကား၊ ပဌမံ - ရှေးဦးစွာသော၊ ပဋိသန္ဓိ
 စိတ္တံ-ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နန္တိ-ကား၊ ဇာတံ-ဖြစ်ပြီး၊ ပဌမံဝိညာဏံ ပါတု
 ဘူတံတိ ဣဒံ-ပဌမံဝိညာဏံပါတုဘူတံဟူသော ဤစကားသည်၊ တဿေဝ-
 ထိုပဌမံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံဟူသော စကား၏ပင်၊ ဝေဝစနံ-ဝေဝစစ်ပရိယာယ်စကား
 လှယ်တည်း၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ယံ မာတုကုန္တိသ္မိံ အစရှိသော စကားရပ်၌၊
 မာတုကုန္တိသ္မိံ ပဌမံစိတ္တန္တိဝစနေန - စကားဖြင့်၊ သကလာဝိ - သော၊ ပဉ္စ
 ဝေဝါကာရပဋိသန္ဓိ-ပဉ္စဝေဝါကာရပဋိသန္ဓေသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒသိတာ ဟောတိ၊
 တဿာ၊ တဉ္စ ပဌမစိတ္တံ-ထို ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်၎င်း၊ တံ သမ္မ
 ယုတ္တာ-ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ တယော-န်သော၊ အဂ္ဂပက္ခန္ဓာ
 စ- နာမ်ခန္ဓာတို့၎င်း၊ တေန - ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်၊ သဟ၊ နိဗ္ဗတ္တံ- ဖြစ်သော၊
 ကလလဂ္ဂုဓံ - ကလလဂ္ဂုပ်၎င်း၊ ဣတိ အယံ - ဤသည်ကား၊ သဗ္ဗပဌမော-
 အလုံးစုံသော လူ့ကိုယ်၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်သော၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟော-တည်း။

တတ္ထ- ထိုလူ့ကိုယ်၌၊ ကလလဂ္ဂပန္နိ-ကား၊ ဣတ္ထိပုရိသာနံ-တို့၏၊ ကာယ
 ဝတ္ထုဘာဝဒသကဝသေန- ကာယဒသက, ဝတ္ထုဒသက, ဘာဝဒသကတို့၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ သမတိံသ - အတိအကျ ဥဝ သော၊ ရူပါနိ - ရုပ်တို့သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ နပုံသကာနံ-နပုံးပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ကာယဝတ္ထုဒသကဝသေန-ဖြင့်၊
 ဝိသတိ (ရူပါနိ) (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ - ထို လူ့ကိုယ်၌၊ ဣတ္ထိပုရိသာနံ- တို့၏၊
 ကလလဂ္ဂပံ-သည်၊ ဇာတိဥက္ကာယ-မွေးခါစသိုးကလေး အမွေး၏၊ ဧကေန-

သဏလာပိ ။ ။ ပဌမံ စိတ္တံ ဟု စိတ်ကိုသာပြသော်လည်း ထိုစိတ်နှင့် မကင်း
 ကောင်းသော စေတသိက်တို့ကို၎င်း၊ စိတ်ကိုထောက်ပံ့တတ်သော ရုပ်တို့ကို၎င်း အဝိနာ
 ဘာဝနည်းဖြင့် ယူရ၏၊ (စေတသိက်ကိုယူရာ၌ ပဓာနနည်းလည်း ရ၏၊) ဤသို့ယူ၍
 ခန္ဓာ ၅ ပါးစုံသောကြောင့် “သကလာပိ” ဟု မိန့်သည်။

ဇာတိ ဥက္ကာယ။ ။ တဒဟုဇာတဿ ဇဋ္ဌကဿ လောမံ ဇာတိဥက္ကာတိကေစိ-
 ထိုနေ့၌မွေးသောသိုးကလေး၏ အမွေးကို ဇာတိဥက္ကာခေါ်သည်ဟု ကေစိတို့ ဆိုကြ၏၊
 ဟိမဝန္တပုဒေသေ ဇာတိမန္တဇဋ္ဌကလောမံ ဇာတိဥက္ကာတိ အပရေ - ဟိမဝန္တာ၌
 ဇာတိနှင့်ပြည့်စုံသော သိုး၏အမွေးကို ဇာတိဥက္ကာ ခေါ်သည် ဟု အပရေဆရာတို့
 ဆိုကြ၏၊ ဂမ္ဘံဇါလေတွာ ဂဟိတဇဋ္ဌကလောမံ ဇာတိဥက္ကာတိ အညေ- ကိုယ်ဝန်ကို
 ခွဲထုတ်၍ယူအပ်သော သိုးကလေး၏အမွေးကို ဇာတိဥက္ကာ ခေါ်သည်ဟု အညေဆရာ
 တို့ ဆိုကြ၏၊ ထိုဆရာ အားလုံးပင် ဥက္ကာသဒ္ဓါ၏ “ သိုးမွေး ” ဟူသော အနက်ကို
 ဟောကြောင်းကား သဘောတူလျက်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ဧကေန အံသုနာ” နှင့် သဗ္ဗန္တံ +
 သဗ္ဗန္တိကွံအောင် “ဇာတိဥက္ကာယ” ၌ သိုးမွေးအပေါင်းကိုယူ၍ “ဧကေန အံသုနာ” ၌
 ထိုအပေါင်းမှ တချောင်းကိုယူပါ၊ တနည်း-အဘေဒဘေဒပစ္စာကြိပိ။

တချောင်းသော၊ အံသုနာ- အမွေးဖြင့်၊ ဥဒ္ဓုတေလဗိန္နုမတ္တံ- ထုတ်ဆောင်
 အပ်သောဆီပေါက်မျှရှိသည်။ အစွံ - ကြည်လင်သည်။ ဝိပုသန္ဓံ- အထူးသဖြင့်
 ကြည်လင်သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ- သာဓကကား၊ အဋ္ဌကထာယံ- ဌာ(သမ္မောဟ
 ဝိနောဒနိ ခန္ဓဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ၌၊) တိလတေလဿ ၊ ပေ ၊ ပဝုစ္စတီတိ -
 ဟူသော၊ ဧတံ - ဤ ဝါယာစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ [တိလတေလဿ - နှမ်းဆီ၏၊
 ဝိန္နု - အပေါက်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ - ရှိသကဲ့သို့၎င်း၊ အနာဝိလော-
 မနောက်ကျသော၊ သပ္ပိမဏ္ဍော-ထောပတ်ကြည်သည်။ (ဟောတိ)ယထာ-
 ၎င်း၊ ဝေဝဏ္ဏပုဂ္ဂိုလ်ဘဝံ - ဤသို့သောအဆင်း၊ ဤသို့သော ပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော
 ရုပ်အပေါင်းကို၊ ကလလန္တိ - ကလလရုပ်ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတိ-၏။] ဧဝံ-သို့၊ ပရိတ္တ
 ကံ - သေးငယ်သော၊ ဝတ္ထု - ကလလရုပ်ဟူသော ဝတ္ထုကို၊ အာဒိ'ကတွာ၊
 ပကတိယာ - ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ ဝိသဝဿသတာယုကဿ - အသက် ၁၂၀
 ရှည်သော၊ သတ္တဿ-၏၊ ယာဇ-လေခံ၊ မရဏကာလော-သေရာအခါသည်။
 (အတ္ထိ)၊ ဧတ္ထန္တေ-ဤကလလရုပ်မှစ၍ သေရာကာလအတွင်း၌၊ အနုပုဗ္ဗေ
 န-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝုနိပုတ္တော-ကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်သော၊ အတ္တဘာဝေါ-
 အတ္တဘောသည်။ (အတ္ထိ-၏) ဧသော-ဤအတ္တဘောသည်၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟော
 နာမ - မနုဿဝိဂ္ဂဟမည်၏၊ [ဝိသဝဿသတာယုကဿာတိ- နိဒဿနမတ္တံ၊
 (“အသက် ၁၂၀ ရှိသူ” ဟူသောစ ကားသည် နိဒဿနနည်းမျှသာ ဖြစ်၏၊
 ဘာကြောင့်နည်း) တတော ဥါနာဓိကမနုဿာနဗ္ဗိ သတ္တာဝတော။]

သပ္ပိမဏ္ဍော ။ ။ ပသန္နသပ္ပိ၊ ရှေ့ပုဒ်မှ ယထာကိုလည်း ဤ ပုဒ်၌လိုက်စေ၊ ထို
 သပ္ပိမဏ္ဍောကိုလည်း ပမာဏအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော တေလဗိန္နု ပမာဏရှိသော သပ္ပိ
 မဏ္ဍောကိုပင် ယူရသည်။

ဝေဝဏ္ဏပတိဘဝံ ။ ။ ဧဝံဝတ္ထံ ဧဝံသဏ္ဍာနဉ္စ၊ ဤအလိုပဋိဘာဝသဒ္ဓါသည်
 တူသော ပုံသဏ္ဍာန်အနက်ကို ဟော၏ဟု ယူ၊ “ဤသို့သော အဆင်း၊ ဤသို့သော
 ပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော ရုပ်အပေါင်း”ဟု ပေး၊ ကလလရေကြည်သည် အဆင်းအားဖြင့် ဆီ-
 ထောပတ်အဆင်းရှိ၍ ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်လည်း ဆီပေါက် ထောပတ်ပေါက် ပုံသဏ္ဍာန်
 ရှိသည်-ဟုလို၊ ပဋိဘဇနံဝါ ပဋိဘာဂေါ၊ သဒိသတာဘဇနံ သဒိသတာပတ္ထိ၊ [“ပတိ-
 တုသည်၏အဖြစ်သို့+ဘာဂေါ-ကပ်ရောက်ခြင်း၊ ပတိဘာဂေါ-ခြင်း”ဟု ရှေးဦးစွာ
 ပြ၍၊ ထိုနောက်မှ“ဧဝံဝိဇော+ဝတ္ထုပတိဘာဂေါ၊ ဧကဿာတိ ဧဝံဝတ္ထုပတိဘာဝံ”ဟု ပြု၊
 ဝတ္ထုသဒ္ဓါလည်း အဆင်းကို၎င်း၊ ပုံသဏ္ဍာန်ကို၎င်း ၂ နက်ဟော၊ “ဝတ္ထောစဝတ္ထောစ
 ဝတ္ထော”ဟု ဧကသေဓ်ပြု၊ “ဤသို့သောအဆင်းပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်သို့
 ရောက်ခြင်းရှိသော”ဟု ပေး၊ နိဿယ၌ ပဌမနည်းကိုသာ ပေးထားသည်။]

ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျာတိ-ကား၊ ကလလကာလေဝိ-ကလလရေကြည် အခါ၌လည်း၊ တာပန မဒ္ဒနေဟိဝါ - ပူစေခြင်း၊ နိဂြိမ်းတို့ဖြင့် သော်၎င်း၊ [သန္ဓေပျက်အောင် ဗိုက်ကို ကျက်ထုပ်ထိုးခြင်း၊ လက်ဖြင့်နိဂြိမ်းခြင်း - ဟူလို၊] ဘေသဇ္ဇသမ္ပဒါနေနဝါ-ကိုယ်ဝန်ကျဆေး ပေးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ တတော- ထို ကလလရေကြည်အခါမှ၊ ဥဒ္ဓမ္မိ - အထက်ဖြစ်သော အဗ္ဗဒစသည်ဖြစ်ရာ အခါ၌လည်း၊ တဒနုရူပေန-ထိုအဗ္ဗဒစသောရုပ်အားလျော်သော၊ ဥပတ္တမေနဝါ - လုတ္တဖြင့်သော်၎င်း၊ ဇိဝိတာ - ဇိဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝိယောဇေယျ - ခွင်းအံ့၊ ဆုတိအတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ဇိဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပနံနာမ- ခွင်းခြင်းမည်သည်၊ အတ္တတော - သဘာဝတ္ထအားဖြင့်၊ ဇိဝိတိန္ဒြေယုပစ္စေဒနမေဝ-ဇိဝိန္ဒြေကိုဖြတ်ခြင်းသည်သာ၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ တေဿ-ဤ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ ဇိဝိတိန္ဒြေယံ၊ ပေ၊ ဝိကောပေတီတိ- ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ - ထို ဇိဝိတိန္ဒြေယံ ဥပစ္စိန္နတိအစရှိသော ပါဠိ ရပ်၌၊ ဇိဝိတိန္ဒြေယဿ-၏၊ ပဝေဏီယဇနံ - အစဉ်အဆက်အားဖြင့် ဆက်စပ် ခြင်းကို၊ ဥပစ္စိန္နန္တောစ-ချက်ခြင်းဖြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥပရောဓေန္တော စ - တဖြေးဖြေး ချုပ်စေသည်လည်ဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခု - ကို) ဇိဝိတိန္ဒြေယံ ဥပစ္စိန္နတိ ဥပရောဓေတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သွာယမတ္ထော- ထို ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအနက်ကို၊ (ဇိဝိတိန္ဒြေ၏ အစဉ်အဆက်ဖြတ်သူ ချုပ်စေသူကို ဇိဝိတိန္ဒြေ ဖြတ်သူဟု ဆိုအပ်၏ ” ဟူသော ထိုအနက်ကို၊) သန္တတိ” ဝိကောပေတီတိ ပဒေန- ဖြင့်၊ ဒဿိတော - ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝိကောပေတီတိ- ကား၊ ဝိယော ဇေတိ-ခွင်း၏။

ကလလ၊ ဝေ၊ ဥဒ္ဓမ္မိ။ ။ “ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ၊ ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗဒံ” ဟု၎င်း၊ “သတ္တာဟံ ကလလံ ဟောတိ” ဟု၎င်း၊ ဣန္ဒကသံယုတ်ပါဠိတော်၌ ဟောတော် မှုသောကြောင့် ပဌမ ၇ ရက်ကို “ကလလကာလ” ဟု၎င်း၊ ထိုနောက် အဗ္ဗဒ စသည် ဖြစ်ရာ ဒုတိယ ၇ ရက်စသည်ကို “တတောဝါဥဒ္ဓမ္မိ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။

ပဝေဏီ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ အစဉ်အဆက်ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်ကလာပ်တို့တွင် ပါဝင် သော ဖြစ်တည်ဆဲ ဇိဝိတိန္ဒြေသည် မိမိချုပ်သွားသောအခါ နေခံနောက်၌ အလားတူ ကမ္မဇရုပ်ကလာပ်ဖြစ်အောင် ကျေးဇူးပြု၏၊ [ဇိဝိတိန္ဒြေအစွင့်ကို ကြည့်ပါ။] ထိုသို့ ကျေးဇူးပြုလျက် ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်နေရာဝယ် တည်ဆဲ မဟာဘုတ်တို့ကို ဒါးဖြင့် ခုတ်လိုက်သောအခါ ထိုမဟာဘုတ်တို့နှင့်တကွ မဟာဘုတ်ကိုမှီသော ဇိဝိတရုပ်လည်း ၁၇ ချက် ရုပ်သက်စေ၍ ထုံးစံအတိုင်း ချုပ်ရိုးချုပ်၏၊ သို့သော် နောက်နောက် မဟာ ဘုတ်နှင့် ဇိဝိတရုပ်များ အလားတူ အကြာကြီးဖြစ်အောင်ကား ကျေးဇူးမပြုနိုင်ဘော့၊ ထို့ကြောင့် ထုံးစံအတိုင်း ကြာအောင် မဖြစ်တော့ဘဲ ဒဏ်ရာလိုက်၍ အနှေးနှင့်အမြန် အဆက်ပြတ်ရတော့သည်။

တတ္ထ - ထို ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ဥပစ္စန္ဓတိအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ (လတ္တမာနံ-
 သော) ဇိဝိတိန္ဒြိယံ-သည်၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ-ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေ၎င်း၊ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိ
 ယဉ္ဇ-နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြေ၎င်း၊ (ဣတိ) ဒုဝိဓံ-၏၊ တေသု-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ အရူပ
 ဇိဝိတိန္ဒြိယေ-၌၊ ဥပတ္တမော-ဖြတ်ဘို့ရန် လုံ့လပြုနိုင်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ တံ-ထို
 နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေတုံ-ခွင်းခြင်းငှါ၊ နသတ္ထာ၊ ပန-ကား၊ ရူပဇိဝိတိ
 န္ဒြိယေ -၌၊ (ဥပတ္တမော) အတ္ထိ၊ တံ - ထို ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေတုံ-
 ငှါ၊ သတ္ထာ၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထို ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေန္တော-လသော၊
 အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယမ္ပိ - နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြေကိုလည်း၊ ဝေါရောပေတိ - ခွင်းသည်
 မည်၏၊ ငါ-ခွင်းရာရောက်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ တေနေဝ-ထို ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေနှင့်ပင်၊
 သမ္ဘိံ , တံ-ထိုနာမ်ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ နိရုဇ္ဈတိ-ချုပ်ရ၏၊ (ကတ္ထာ)၊ တဒါယတ္တ
 ဝုတ္တိတော - ထို ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေနှင့် စပ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း၊ [ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေအစဉ်ကို ဖြတ်လိုက်လျှင် ထို ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေနှင့် တကွ
 ဟဒယဝတ္ထုပါ ပြတ်သဖြင့် ထိုဟဒယဝတ္ထုကိုမှီသော နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြေလည်း
 ပြတ်ရတော့သည်-ဟုလို၊]

ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေန္တော-ခွင်းသောရဟန်း
 သည်၊ အတိတံ-အတိတ်ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေတိ ကိံ -ခွင်းသလော၊
 အနာဂတံ - အနာဂတ်ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ (ဝေါရောပေတိ ကိံ)၊ ပစ္စုပ္ပန်-
 ပစ္စုပ္ပန်ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ (ဝေါရောပေတိ ကိံ)၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊
 အတိတံ- ကို၊ နေဝ (ဝေါရောပေတိ) - မခွင်းနိုင်၊ အနာဂတံ - ကိုလည်း၊ န
 (ဝေါရောပေတိ) - နိုင်၊ ဟိ-ဤ၊ တေသု-ထို ၂ မျိုးတို့တွင်၊ ဧတံ-တမျိုးသော
 အတိတ်ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ နိရုဇ္ဈ-ချုပ်ပြီး၊ ဧတံ- တမျိုးသော အနာဂတ်ရှင်
 ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ အနုပ္ပန္နံ-မဖြစ်သေး၊ ဣတိ- ထို ကြောင့်၊ ဥတယမ္ပိ- ၂ ပါး
 စုံသော အတိတ်အနာဂတ်ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေသည်လည်း၊ အသန္တံ - ထင်ရှားမရှိ၊
 အသန္တတ္ထာ - ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပတ္တမော - သတ်ဘို့ရန်
 လုလုပြုခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- နိုင်၊ ဥပတ္တမဿ- ၏၊ နတ္ထိတာယ - ကြောင့်၊ ကေမ္ပိ-
 တခုသော ရှင်ဇိဝိတိန္ဒြေကိုလည်း၊ ဝေါရောပေတုံ- ငှါ၊ နသတ္ထာ- ကောင်း၊
 စ-သာဓကကား၊ အတိတေ စိတ္တက္ခဏေ၊ ပေ၊ န ဇိဝိဿတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ
 ဝိ-ဤစကားကိုလည်း၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [အတိတေ-သော၊ စိတ္တက္ခဏေ-
 ၌၊ ဇိဝိတ္ထ - အသက်ရှင်ပြီး၊ န ဇိဝိတိ - အသက်ရှင်ဆဲမဟုတ်၊ န ဇိဝိဿတိ-
 အသက် ရှင်လတ်မဟုတ်၊ အနာဂတေ စိတ္တက္ခဏေ , ဇိဝိဿတိ - လတ်၊ န
 ဇိဝိတ္ထ - အသက်ရှင်ပြီးမဟုတ်၊ န ဇိဝိတိ- မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ, စိတ္တက္ခဏေ-၌၊

ဇီဝတိ- အသက်ရှင်ဆဲ၊ န ဇီဝိတ္ထ- မဟုတ်၊ န ဇီဝိသတိ - အသက်ရှင်လတံ့ မဟုတ်၊(ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၊ ဂုဗန္တကသုတ်။)]တဿာ- ကြောင့်၊ (အတိတ်အနာဂတ် ဇီဝိတိန္ဒြေ ၂မျိုးတွင် တမျိုးကိုမျှ မခွင်းနိုင်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်) ယတ္ထ-အကြင်ပစ္စုပ္ပန်စိတ္တက္ခဏံ၊ ဇီဝတိ-ဆဲ၊ တတ္ထ-ထို ပစ္စုပ္ပန်စိတ္တက္ခဏံ၊ ဥပက္ကမော-လုံ့လပြုခြင်းသည်၊ ယုတ္တော-သင့်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ပစ္စုပ္ပန္တံ-ပစ္စုပ္ပန်ရှင်ဇီဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေတိ-ခွင်းသည်မည်၏။

စ-ဆက်၊ တေ ပစ္စုပ္ပန္တံ-သည်၊ ခဏပစ္စုပ္ပန္တံ - ခဏပစ္စုပ္ပန်၎င်း၊ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္တံ- ၎င်း၊ အဗ္ဗါပစ္စုပ္ပန္တံ - ၎င်း၊ ဣတိ, တိဝိမံ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထို ၃ ပါး တို့တွင်၊ ခဏပစ္စုပ္ပန္တံနာမ- သည်၊ ဥပ္ပါဒရောဘင်္ဂသမဏီ - ဥပါဒ်၊ ဒွိ, ဘင်နှင့် ပြည့်စုံသော ဇီဝိတိန္ဒြေတည်း၊ [နပုဏ္ဏိင်္ဂဖြစ်၍ “သမဏီ” ဟု ရသဖြင့်ရှိစေ] တံ-ထိုခဏပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရှင်ဇီဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေတံ-ငှါ၊ နသတ္တာ၊ ကသ္မာ၊ သယမေဝ-အလိုလိုသာလျှင်၊ နိရုဇ္ဈနတော-ချုပ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္တံ နာမ- သည်၊ သတ္တဋ္ဌ ဇေနဝါရမတ္တိ- ၇ ကြိမ် ၈ ကြိမ်သော ဇောဝါရမျှ၊ သဘာဝသန္တတိဝသေန - သဘောတူသော နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တိတွာ-ပြီး၍၊ နိရုဇ္ဈနကံ - ချုပ်လတံ့သော နာမ်ဇီဝိ တိန္ဒြေတည်း၊ [ဤစကားသည် အရှုပသန္တတိကို ပြသောစကားတည်း၊ သတ္တဋ္ဌ ဇေနဝါရမတ္တိကို ခုဒ္ဒကဘာဏကထေရ်တို့ အလိုအားဖြင့် ဆိုသည်၊ သံယုတ္တ ဘာဏက, မဇ္ဈိမဘာဏကထေရ်တို့၏ အလိုမှာ တမျိုးရှိ၏၊ ဇီကာ၌ ရှုပါ။]

ယာဝတာ-အကြင်မျှလေသောအတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ ဥဏှတော-နေပူမှ၊ အာဂတိာ-၍၊ ဩဝရတံ-အခန်းတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ-၍၊ နိသိန္ဒဿ-ထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အန္ဓကာရံ- အခိုက်မှောင်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သေး၏၊ [အပြင် ဘက် အလင်းရောင်မှ အခန်းတွင်းသို့ ဝင်သောအခါ ရုတ်တရက် မမြင်ရ သေးဘဲ မှောင်ခိုက်နေသည်-ဟုလို၊] သီတတောဝါ-သောပြင်ဘက်အရပ်မှ မူလည်း၊ အာဂတိာ, ဩဝရကေ, နိသိန္ဒဿ-၏၊ ယာဝ-လော၊ ဝိသဘာဝ ဥတုပါတုဘာဝေန - သဘောမတူသော အပူငွေ့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ပုရိမကော- ရှေ့၌ဖြစ်သော၊ ဥတု- အငွေ့သည်၊ နပုဏ္ဏိပ္ပဿမ္ဘတိ - မငြိမ်းသေး၊ ဝါ-မပျောက်သေး၊ ဧတ္ထန္တရေ - ဤအတွင်း၌၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္တံ- သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍၊ ဝါ-အစဉ်အတန်း ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍၊ ဂုစ္စတိ-၏၊ [ယာဝတာ ဥဏှတော အာဂတိာတိ- အာဒိနာ ပန ရှုပသန္တတိ (ရှင်၏သန္တတိပစ္စုပ္ပန် ကို) ဒဿေတိ၊ စာအုပ်များ၌ “ယာဝ ဝါ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊]

ပန-ကား၊ ပဋိသန္ဓိတော-မှ၊ ယာဝ-လောက်၊ စုတိ-စုတိသည်၊ (အတ္ထိ)၊
 တေ- ဤ ပဋိသန္ဓေမှ စုတိစိတ်တိုင်အောင် ကာလသည်၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်နာမ-
 မည်၏၊ ဝါ - ကာလပစ္စုပ္ပန်မည်၏၊ [သန္တတိပစ္စုပ္ပန်သည် အဋ္ဌကထာတို့၌
 လာ၏၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကား ဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်၌ လာသည်။] တဒုဘယဓိ- ထို
 ၂ ပါးစုံသော သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် ဇိဝိတိန္ဒြေကိုလည်း၊ ဝေါရော
 ပေတုံ-၄၊ သက္ကာ-၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့ ခွင်းနိုင်သနည်း၊ ဟိ - အဖြေကား၊
 တသ္မိံ-ထိုရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြေ၌၊ ဥပက္ကမေ- သတ်ဖြတ်မှု လုံ့လကို၊ ကတေ-ပြုအပ်
 သော်၊ ဝါ-ပြုလိုက်လျှင်၊ လဒ္ဓုပက္ကမံ-ရအပ်သောလုံ့လရှိသော[သတ်ဖြတ်မှု
 လုံ့လကို အပြုခံရသော] ဇိဝိတနဝကံ - ဇိဝိတနဝကကလာပ်သည်၊ နိရုဇ္ဈ
 မာနံ-သော၊ ဒုဗ္ဗလဿ- အားမရှိသော၊ ပရိယီနဝေဝဿ-ယုတ်လျော့သော
 အဟုန်ရှိသော၊ သန္တာနဿ- ရုပ်အစဉ်အား၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုရသည်၊
 ဟောတိ-၏၊ တတော- ထို့ကြောင့်၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဝါ- သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်
 သည်သော်၎င်း၊ အဒ္ဓါ ပစ္စုပ္ပန်ဝါ - အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်သည် သော်၎င်း၊ ယထာပရိ
 န္ဓိန္ဒကာလံ - အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလသို့၊ (တဘဝ၌
 သူ့ အတွက် အရှည်ဆုံးသောကာလသို့၊) အပတွာ-မရောက်မှ၍၊ အန္တရာဝ-
 အကြား၌သာလျှင်၊ နိရုဇ္ဈတိ- ချုပ်ရတော့၏၊ ဝေ-ဤနည်းဖြင့်၊ တဒုဘယဓိ-
 ထို ၂ ပါးစုံသော သန္တတိပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြေကိုလည်း၊ ဝေါ
 ရောပေတုံ-၄၊ သက္ကာ၊ တသ္မိံ-ကြောင့်၊ တဒေဝ-ထို ၂ ပါးသောဇိဝိတိန္ဒြေ
 ကိုပင်၊ သန္တာယ-၍၊ သန္တတိံ-ဝိကောပေတိတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤ ပဒဘာဇနီ
 စကားကို၊ (ဘဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ ဣမဿ အတ္ထဿ-ဤ သဗ္ဗိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇိဝိတာ ဝေါရော
 ပေယုဟူသော ပါဠိ၏အနက်ကို၊ အာဝိဘာဝတ္ထံ - ထင်စွာ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုး
 ၄၊ ပါဏော-ပါဏကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပါဏာတိပါတော-ပါဏာတိပါတကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပါဏာတိပါတိ-ပါဏာတိပါတိကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပါဏာတိ
 ပါတဿ-ပါဏာတိပါတ၏၊ ပယောဝေါ-ပယောဝကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တတ္ထ-

ပစ္စယော ဟောတိ။ ။ဇိဝိတိန္ဒြေကို “ ပဝတ္ထသန္တတိအဓိပကေယျံ - အဆက်
 မပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာအစဉ်၏ အကြီးအကဲ အအုပ်အချုပ်၏ အဖြစ်ဟူသောသတ္တိ
 ရှိ၏ ” ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ဆို၏။ ထို့ကြောင့် “ ရှေးရှေး ဇိဝိတိန္ဒြေသည် ဥပါဒ် ဦးဆောင်
 စေ၍ ချုပ်သောအခါ အလားတူ နော်နော် ဇိဝိတိန္ဒြေနှင့်ဘာကွ ရုပ်ကလာပ် ဖြစ်အောင်
 ကျေးဇူးပြုသွားလေ့ရှိ၏ ” ဟု ဆိုခဲ့သည်။ [အချို့ဆရာတို့သည် ကာမဘုံ၌ “ ဇိဝိတ
 နဝကကလာပ် မရလိုက် ” ဟု ဆိုကြ၏။ ထိုအဆိုကို “ လဒ္ဓုပက္ကမံ ဇိဝိတနဝကံ ” ထေခံ၍
 စဉ်းစားပါ။]

ထို ပါဏအစရှိသည်တို့တွင်၊ ပါဏောတိ-ကား၊ ဝေါဟံရတော-ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ပညတ်အားဖြင့်၊ သတ္တော - သတ္တာတည်း၊ ဝါ-အကောင်တည်း၊ [ခန္ဓာအစဉ်ကို “သတ္တာ” ဟု နာမည်တပ်၍ ပညတ်ကြသည်။] ပရမတ္ထတော-ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ - ရုပ်နာမ်နှစ်ထွေ ဇီဝိတိန္ဒြေတည်း၊ ဟိ - မှန်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ-ကို၊ အတိပါတေန္တော-လျင်မြန်စွာကျစေသူကို၊ ဝါ-ဒါးစသော လက်နက်တို့ဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ကျစေသူကို၊ ပါဏံ အတိပါတေတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တံ-ထို ဇီဝိတိန္ဒြေကို ကျစေပုံအစီအစဉ်သည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာ၊ ပါဏာတိပါတောတိ-ကား၊ ယာယ စေတနာယ-အကြင် ဝဂေစေတနာဖြင့်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္စေဒကံ - ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖြတ်တတ်သော၊ ပယောဂံ-ပယောဂကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ သာ ဝဂေစေတနာ-ကို၊ ပါဏာတိပါတောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝုတ္တပ္ပစေတနာသမဇီ-ဆိုအပ်ပြီးသော စေတနာနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂလော-ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပါဏာတိပါတိတိ-ဟူ၍၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ပါဏာတိပါတဿ ပယောဂေါတိ- ကား၊ ပါဏာတိပါတဿ- ၏၊ ပယောဂါ-တို့သည်၊ သာဟတ္ထိကော - သာဟတ္ထိတပယောဂဂုဏ်၊ ဝါ-မိမိလက်ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပယောဂဂုဏ်၊ အာဏတ္ထိယော - အာဏတ္ထိယပယောဂဂုဏ်၊ ဝါ - စေခိုင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပယောဂဂုဏ်၊ နိသဂ္ဂိယော - နိသဂ္ဂိယပယောဂဂုဏ်၊ ဝါ - ပစ်လွှင့်ခြင်းဟူသော ပယောဂဂုဏ်

ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ ။ ရူပါရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ထို ဇီဝိတိန္ဒြေ ၂ မျိုးကို ကျစေပုံအစီအစဉ်ကို “တံ ပန ဝေါရာပေန္တော အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံဝိ ဝေါရာပေတိ” စသည်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် ဇီဝိတိန္ဒြေကို ခွင်းပုံတိုင်အောင် ဆိုခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် “တံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ” ဟု ဆိုသည်၊ [တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယာတိပါတနုပိခေနံ။]

ပါဏာတိပါတ။ ။ သရသေနေဝ-မိမိသဘောအားဖြင့်ပင်၊ ပတနသဘာဝဿ - ကျခြင်းသဘောရှိသော ပါဏကို၊ အန္တရာဝေ- အကြား၌သာလျှင်၊ အတိဝ-လျင်စွာသာလျှင်၊ ပါတနံ- ကျစေခြင်း (ကျအောင် လှလှပြုကြောင်းစေတနာ) သည်၊ အတိပါတော-မည်၏၊ [အတိသဒ္ဓါသည် သီလအနက်ကိုဟော၏။] ဇီဝိတိန္ဒြေသည် သူ့သဘောအတိုင်းတည်ရလျှင် အသက်တရာနေရမည်-ဟု ဆိုကြစို့၊ သို့သော် အသက်တရာမပြည့်မီ အကြား၌ ဒါးခုတ်မှု ပယောဂကြောင့် အသက် ၅၀ လောက်မှာ ဇီဝိတိန္ဒြေ ပြတ်စဲခြင်းကို (အနှစ် ၅၀ ခန့် လျင်မြန်စွာ ပြတ်သောကြောင့်) “လျင်မြန်စွာ ကျစေခြင်း” ဟု ခေါ်ရသည်၊ တနည်း-အတိသဒ္ဓါသည် အတိက္ကမ္မအနက်ကို ဟော၏၊ အတိတ္ထမ္မ-ဒါးစသည်ဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ ပါတနံ အတိပါတော၊ ပါဏဿ-ကို-အတိပါတော ပါဏာတိပါတေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရအောင်ကား “ပါဏာတိပါတေ ယဿ အတ္ထိတိ ပါဏာတိပါတိ” ဟု ပြု။

[နိသဇ္ဇနံ နိသဂ္ဂေါ၊ နိသဂ္ဂေါဝေ နိသဂ္ဂိယော၊] ထာဝရော-ထာဝရပယောဝ
 ၎င်း၊ ဝါ-ခိုင်မြဲသောပယောဝ၎င်း၊ ဝိဇ္ဇာမယော- ဝိဇ္ဇာမယပယောဝ၎င်း၊
 ဝါ- အတတ်ပညာ ဝါထာမန္တာန်ကို စီရင်ခြင်းဟူသောပယောဝ၎င်း၊ ဣဒ္ဓိ
 မယော-ဣဒ္ဓိမယပယောဝ၎င်း၊ ဝါ-ကမ္မဇိဒ္ဓိကိုအသုံးပြုခြင်းဟူသော ပယောဝ
 ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆ-တည်း။

တတ္ထ - ထို ၆ ပါးတို့တွင်၊ သာဟတ္ထိကောတိ- ကား၊ သယံ - ကိုယ်တိုင်း၊
 မာရေန္တဿ - သေစေသူ၏၊ ဝါ- သတ်သူ၏၊ ကာယေနဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊
 ကာယဝဋီဗဒ္ဓေနဝါ- ကိုယ်နှင့်စပ်သော လက်နက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဟရဏ-
 ပုတ်ခတ်ခြင်းတည်း။ အာဏတ္ထိယောတိ-ကား၊ အညံ့-အခြားသူကို၊ အာဏာ
 ပေန္တဿ-စေခိုင်းသူ၏၊ ဝေ-သို့၊ ဝါ-သည့်ပုံသည်နည်း၊ ဝိဇ္ဇိတွာ-ထိုးဖောက်
 ပစ်ခတ်၍၊ မာရေဟိ-သတ်လော့၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ပဟရိတွာ-ပုတ်ခတ်
 ၍၊ မာရေဟိ- လော့၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ အာဏာပနံ- စေခိုင်းခြင်းတည်း။ နိသဂ္ဂိ
 ယောတိ-ကား၊ ခုရေး-၌၊ ဌိတိ-တည်သူကို၊ မာရေတုကာမဿ- သေစေလို
 သူ၏၊ ဝါ-သတ်လိုသူ၏၊ ကာယေနဝါ၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ-ကိုယ်နှင့်စပ်သော
 ဝတ္ထုဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥသုသတ္ထိယန္တပါသာဏာဒိနံ - မြား၊ လှံ၊ ယန္တရား
 ကျောက်တုံး အစရှိသည်တို့ကို၊ နိသဇ္ဇနံ- ပစ်လွှတ်ခြင်းတည်း။ ထာဝရောတိ-
 ကား၊ အသဉ္ဇာရိမေန - လှည့်လည်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်ဟုတ်သော၊
 ဝါ- ပြောင်းရွှေ့၍ မရစကောင်းသော၊ [သဉ္ဇာရေန+နိဗ္ဗတ္တံ သဉ္ဇာရိမံ၊ န+
 သဉ္ဇာရိမံ အသဉ္ဇာရိမံ။] ဥပကရဏေန - အဆောက်အဦးဖြင့်၊ မာရေတု
 ကာမဿ-၏၊ ဩပတိ အပဿေန ဥပနိက္ခိပနံ-တူင်းတူးခြင်း၊ တံကမ္ပိပျဉ်ချပ်
 ကို စီရင်ခြင်း၊ လက်နက်ကို အနိုး၌ချထားခြင်း၎င်း၊ [ဥပနိက္ခိပနန္တိ - အသိ
 အာဒိနံ တဿ (ထိုသူ၏) ဥပနိက္ခိပနံ။] ဘေသဇ္ဇသံဝိဇာနံ - သေဆေးကို
 စီရင်ခြင်း၎င်းတည်း။ စတ္တာရောပိ - ၄ ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထို
 ပယောဝတို့သည်၊ ပရတော - နောက်၌၊ ပါဠိဝဏ္ဏနာယမေဝ - ပါဠိတော်
 အဖွင့်၌ပင်၊ ဝိတ္ထာရတော-အကျယ်အားဖြင့်၊ အာဝိ-ထင်ရှားစွာ၊ ဘဝိဿန္တိ-
 ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ပဟရဏံ, အာဏာပနံ ။ ။ ကယဝိညုတ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝဂေတေနာဖြင့်
 (အလိုရှိအပ်သော သတ်ဖြတ်မှုအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော) ပုတ်ခတ်မှု ထိုးခုတ်မှုကို
 “ပဟရဏ”ဟု ခေါ်၏။ ဝစိဝိညုတ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝဂေတေနာဖြင့် အလိုရှိအပ်
 သော သတ်ဖြတ်မှုအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော စေခိုင်းမှုကို “အာဏာပနံ”ဟု ခေါ်၏။
 [သာဟတ္ထိကစသည့်တို့၏ ဝစနတ္ထကို သပြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပန-ကား၊ ဝိဇ္ဇာမယ ဣဒ္ဓိမယာ - ဝိဇ္ဇာမယပယောဂ ဣဒ္ဓိမယပယောဂ
 တို့သည်၊ ပါဠိယံ- ပါဠိတော်၌၊ အနာဂတာ- မလာကုန်၊ တေ-ထိုပယောဂ
 တို့ကို၊ ဝေ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နိဇ်၊ ဟိ-၌၊ သင်္ခေပတော-အားဖြင့်၊ မာရဏတ္ထိ-
 သေစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝိဇ္ဇာပရိဗ္ဗေနံ - အတတ်ပညာဂါထာမန္တာန်ကို စုတ်
 ခြင်းသည်၊ [မန္တပရိဗ္ဗေနံ၊ ဝိဇ္ဇာဟူသည် မန္တာန် အတတ်တည်း၊ ထို မန္တာန်
 စုတ်ခြင်းကို “ဝိဇ္ဇာပရိဗ္ဗေနံ” ဟု ခေါ်၏။] ဝိဇ္ဇာမယော- ဝိဇ္ဇာမယမည်သော၊
 ပယောဂေါ-ပယောဂတည်း၊ ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့
 ၌၊ (ပုတ္တာနိဋ္ဌစစ်) ကတမော၊ ပေ၊ ကရောန္တိတိ- ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဝိဇ္ဇာမယံ-
 ဝိဇ္ဇာမယမည်သော၊ ပယောဂံ-ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြီး၍၊ အာထဗ္ဗဏိကေဟိစ-
 အထဗ္ဗနဝေဒကို တတ်သိသော ဆရာတို့သည်၎င်း၊ ဝိဇ္ဇာစရေဟိစ - ဂါထာ
 မန္တာန်ကို ဆောင်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း၊ မာရိတာနံ-သတ်အပ်သော
 သတ္တာတို့၏၊ ဗဟူနိ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ-ဝတ္ထုတို့ကို၊ ပုတ္တာနိ-နိဋ္ဌ၊ [ဝိဇ္ဇာ
 မယော - မည်သော၊ ပယောဂေါ - ပယောဂဟူသည်၊ ကတမော - နည်း၊
 အာထဗ္ဗဏိကာ - အထဗ္ဗဏဝေဒကို တတ်သိကုန်သောဆရာတို့သည်၊ အာထ
 ဗ္ဗဏိ-အာထဗ္ဗဏမန္တာန်ကို၊ ပယောဇေန္တိ-ယှဉ်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-အသုံးပြုကြ
 ကုန်၏၊ [အသုံးပြုပုံကို ပြလို၍ “နဝရေ” စသည် မိန့်၊] နဝရေ-ကို၊ ရုဒ္ဓေဝါ-
 တဘက် စစ်တပ်က ဝိတ်ဆို အပ်သော်၎င်း၊ သင်္ဂါမေ-စစ်ပွဲသည်၊ ပစ္စုပ္ပန်တေ
 ဝါ-ရင်ဆိုင်တည်သော်၎င်း၊ ပဋိသေနာယ-တဘက် စစ်တပ်၌၊ ပစ္စုပ္ပန်ကေသု-
 ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိကုန်သော၊ ပစ္စုပ္ပန်သု - ရန်သူတို့၌၊ ဤတိ -
 အနည်းငယ်သော ဘေးရန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ-ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ ဥပဒ္ဓဝံ - ကပ်၍
 နှိပ်စက်တတ်သော ကြီးကျယ်သော ဘေးရန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ရောဂံ-အနာ
 ရောဂါကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ပဇ္ဇရဏံ - အပြင်းအထန်ဖျားခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ။

အာထဗ္ဗဏိကာ။ ။ ဝေဒ (ဗေဒ) ငှ ပုံတွင် အာထဗ္ဗဏဝေဒပါ၏။ ထိုဝေဒကို
 တတ်သူကို “အာထဗ္ဗဏိက” ဟု ခေါ်၏။ အာထဗ္ဗဏိ ဝိဒန္တိ ဇာနန္တိတိ အာထဗ္ဗဏိကာ၊
 ထို ဆရာတို့သည် ၇ ရက်တိတိ ဆားမပါသော ထမင်းကို စား၍ နေစာမြက် ခင်းထား
 အပ်သော မြေပေါ်၌ အိပ်လျက် အကျင့်ကို ကျင့်ကြရ၏။ ၇ ရက် မြောက်၌ သုသာန်မြေတို့
 ပြင်ဆင်၍ ၇ လှမ်းထောက်ကရပ်ပြီးလျှင် လက်ကိုဝင့်ကာဝင့်ကာ အာထဗ္ဗဏကျမ်းလာ
 မန္တာန်ကို မန်းမှုတ် စုတ်ကြလေသည်။ ထိုအခါ သူတို့၏ အလုပ်သည် ထမြောက်
 အောင်မြင်သတတ်။

ဤတိ ပုပ္ပါဒေန္တိ စသည်။ ။ ကိုက်၍ သေအောင် ကင်းခြေများစသော သတ္တာကို
 လွှတ်၍ သေးငယ်သော နှိပ်စက်မှုကို “ဤတိ” ဟု ခေါ်၏။ ထိုထက် ကြီးကျယ်သော
 နှိပ်စက်မှုကို “ဥပဒ္ဓဝံ” ဟု ခေါ်၏။ [ယခုခေတ်စစ်ပွဲများ၌ ရောဂါပိုးများကို လေယာဉ်

သုစိကံ-အပ်ဖြင့် ထိုးဆွသကဲ့သို့ ဖြစ်သော လေတံကျင်ရောဂါကို၊ ကရောန္တိ-
 န်၏၊ ဝိသုစိကံ-ကိုက်ခဲခြင်း ရှိသော အစာမကြေဝမ်းရောဂါကို၊ ကရောန္တိ၊
 ပက္ခန္ဓိယံ-သွေးပါသော ဝမ်းရောဂါကို၊ ကရောန္တိ၊ ဝေဝံ-လျှင်ပေးဝိဇ္ဇာရော-
 ဂါထာမန္တာန်ကို ဆောင်ကုန်သော ဆရာတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇ- ဂါထာမန္တာန်ကို၊
 ပရိဝတ္တေတွာ - နှုတ်ထည်း၌ အဘန်ဘန်လည်စေ၍၊ ဝါ- မန်းမှတ်၍၊ ပေ၊
 ကရောန္တိ၊] တေဟိ - ထို များစွာသော ဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ကိ- အဘယ် အကျိုး
 ရှိအံ့နည်း၊ ဟိ-အချုပ်ကား၊ ဣ- ဤ ဝိဇ္ဇာမယပယောဂ၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်
 လတုံကား၊ လက္ခဏံ - အမှတ် အသားတည်း၊ မာရဏာယ - သေစေခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ဝိဇ္ဇာပရိပေဉ္စနံ-သည်၊ ဝိဇ္ဇာမယော-သော၊ ပယောဂေါ- တည်း၊
 ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (လက္ခဏံ-တည်း။)

ကမ္မဝိပါကဗာယ-တံ၏ အကျိုးကြောင့် ဖြစ်သော၊ ဣဒ္ဓိယာ-ကို၊ ပယော
 ဇနံ-ယှဉ်စေခြင်းသည်၊ ဣဒ္ဓိမယော-သော၊ ပယောဂေါ- မည်၏၊ စ-ဆက်၊
 သော ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိနာမ- ဤကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိမည်သည်၊ နာဂါနံ- မြွေနဂါး
 တို့၏၊ နာဂိဒ္ဓိ-နဂါးတို့၏တန်ခိုး၎င်း၊ သုပဏ္ဍာနံ-ဂဠုန်တို့၏၊ သုပဏ္ဍိဒ္ဓိ-ဂဠုန်
 တို့၏တန်ခိုး၎င်း၊ ယက္ခာနံ-တို့၏၊ ယက္ခိဒ္ဓိ-၎င်း၊ ဒေဝါနံ- တို့၏၊ ဒေဝိဒ္ဓိ-၎င်း၊
 ရာဇုနံ - လူမင်းတို့၏၊ ရာဇိဒ္ဓိ - မင်းတို့၏ တန်ခိုး၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဗဟုဝိဇာ-
 များသော အပြားရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိုတန်ခိုးတို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌ ဒဋ္ဌ ဖုဋ္ဌဝိသာနံ-ကြည့်အပ်
 သည်ရှိသော် ဖြစ်သောအဆိပ်ရှိကုန်၊ တိုက်အပ်သည်ရှိသော် ဖြစ်သောအဆိပ်
 ရှိကုန်၊ ထိအပ်သည်ရှိသော် ဖြစ်သောအဆိပ်ရှိကုန်သော၊ နာဂါနံ-မြွေနဂါး
 တို့၏၊ ဒိသွာ- ကြည့်၍၎င်း၊ ခုသိတွာ - ကိုက်၍၎င်း၊ ဖုသိတွာမ- ထိ၍၎င်း၊
 (အစဉ်အတိုင်း ဒိသွာစသည်ကိုပြသည်။) ပရူပယာတကရဏေ- သူတပါးကို
 သတ်ဖြတ်မှုကို ပြုခြင်း၌၊ နာဂိဒ္ဓိ- ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ - ၏၊ သုပဏ္ဍာနံ - တို့၏၊

ဖြင့် သွန်ချခြင်းမျိုးတည်း။] ပဇ္ဇရံ၌ ပသညံ အပြင်းအထန် အနက်ဟော၊ အပြင်း
 များသော (ပလိဝံရောဂါမျိုးကို) “ပဇ္ဇရ” ဟုခေါ်၊] ပဇ္ဇရန္တိ-ဝိသုပဇ္ဇရံ=အဆိပ်ရှိသော
 အရား၊] ကိုယ်လက်တို့ကို အပ်ဖြင့် ထိုးဆွသကဲ့သို့ ကိုက်ခဲသော လေတံကျင် ရောဂါကို
 “သုစိကံ” ဟု ခေါ်၊ [သုစိကန္တံ - သုစိတိဝိယ ဝိဇ္ဇမာနံ သူလံ၊ (ဝိတေ)] ကိုက်ခဲ၍
 အစာမကြေသော ဝမ်းရောဂါကို “ဝိသုစိကံ” ဟု ခေါ်၏၊ [သသူလံ အာမာတိသာရံ]
 သွေးပါသော ဝမ်းရောဂါကို “ပက္ခန္ဓိယံ” ဟု ခေါ်၊ [ရတ္တာတိသာရံ]

ဝိဇ္ဇံ ပရိဝတ္တေတွာ ။ ။ ဝိဇ္ဇာရဝိဇ္ဇာဒိကံ အတ္တဇော ဝိဇ္ဇံ ကတပစာရံ (ပြုအပ်
 ပြီးသော ပြင်ဆင်မှုရှိသည်ဖြစ်၍) မန္တပဋ္ဌနက္ခမေန ပရိဇေဝိတွာ (မန္တာန်ရွတ်စဉ်အားဖြင့်
 မန်းမှတ် စုတ်ပြီး၍)။

မဟာသမုဒ္ဒတော-မှ၊ ဒုတ္တိဗျာမသတပ္ပမာဏနာဂုဇ္ဈရဏေ-အလံနစ်ရာသုံးရာ
 ပမာဏရှိသော နဂါးတို့ကို ထုတ်ဆောင်ခြင်း၌၊ [မဟာကာယေ နိဗ္ဗိနိတွာ
 ဌိတာနံ မဟာနာဂါနံ ဥဒ္ဓရဏေ - အလံ ၂ ရာ ၃ ရာ ဖန်ဆင်း၍ နေသော
 နဂါးတို့ကို ထုတ်ယူခြင်း၌၊] သုပဏ္ဍိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗျာ၊ ပန-ကား၊ ယက္ခာ-တို့ကို၊
 အာဂစ္ဆန္တာ-လာနေသည်တို့ကို၊ နေဝဒိဿန္တိ-မမြင်အပ်ကုန်၊ ပဟရန္တာ-
 ပုတ်ခတ်လိုက်သည်တို့ကို၊ န ဒိဿန္တိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် မမြင်အပ်ပါ ကုန်သော်
 လည်း၊ တေဟိ- ထိုဘီလူးတို့သည်၊ ပဟဋသတ္တာ- ပုတ်ခတ်အပ်သော သတ္တာ
 တို့သည်၊ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ-၌သာလျှင်၊ မရန္တိ- နံ၏၊ တတြိ-ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌၊
 နေသံ- ထိုဘီလူးတို့၏၊ ယက္ခိဒ္ဓိ-ကို၊ ဒဋ္ဌဗျာ-၏။

ဝေဿဝဏ္ဏဿ - ဝေဿဝဏ် နတ်မင်း၏၊ သောတာပန္နကာလတော -
 သောတာပန်ဖြစ်ရာအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ နယနာဂုဇ္ဈေ-မျက်လုံးတည်းဟူသော
 လက်နက်ဖြင့်၊ ဩလောကိတ ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ - ကြည့်အပ်သော ကုမ္ဘဏ်တို့၏၊
 [ကုမ္ဘ-အိုးပမာဏရှိသော၊ အဏ္ဍိ - ဝှေးစေ့သည်၊ ယေသံတိ ကုမ္ဘဏ္ဍာ၊]
 မရဏေ-၌၎င်း၊ အညေသံ- ကုန်သော၊ ဒေဝါနံ - တို့၏၊ ယထာသကံ ဣဒ္ဓါ
 နုဘာဝေစ - အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော တန်ခိုး၏ အာနုဘော်၌၎င်း၊
 ဒေဝိဒ္ဓိ-ကို၊ ဝေဒိတဗျာ၊ [ယာယာ+သကာ- မိမိဥစ္စာဖြစ်သော တန်ခိုးတည်း၊
 ယထာသကံ၊ ယထာသတံစ + တံ + ဣဒ္ဓိစာတိ ယထာသကံဣဒ္ဓိ၊ သကံ၌
 နိဂ္ဂဟိတံသာ၊] စက္ကဝတ္တိဿ- စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော၊ သပရိသ
 သ - ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ရညော - ၏၊ အာကာသဂမနာဒိသု -
 ကောင်းကင်၌သွားခြင်းအစရှိသည်တို့၌၎င်း၊ အသောကဿ-အသောကမင်း
 ၏၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၎င်း၊ ဥပရိစ-၌၎င်း၊ ယောဇနေ-တယူဇနာ၌၊ အာဏာပဝတ္ထနာ
 ဒိသု-အာဏာကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့၌၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် ရှေ့၌ ပြခဲ့သော
 အသောကမင်း၏ တန်ခိုးများကို ယူ၊] သီဟဋ နရိန္ဒဿ-သီဟိုဠ်မင်းဖြစ်သော၊
 ပိတုရညော-ပိတုမင်း၏၊ ဒါဋ္ဌာကောဋနေန- အစွယ်ကို ခေါက်ခြင်းဖြင့်၊ စူဠ
 သုမနကုဋုမ္ဘိယဿ- စူဠသုမန သူကြွယ်၏၊ မရဏေစ- သေခြင်း၌၎င်း၊ ရာဇဒ္ဓိ-
 ကို၊ ဒဋ္ဌဗျာ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ [“ဗဟုပိဓာ-၏” ဟု ပြန်လှည့်။]

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ-တို့သည်၊ [ကေစိတိ မဟာသံခိကာ၊] ဘိက္ခဝေ၊
 ပုနစ-လည်း၊ ပရံ-တမျိုးကား၊ ဣဒ္ဓိမာ-တန်ခိုးရှိသော၊ စေတောဝသိပ္ပတ္တော-
 စိတ်၏စွမ်းရည်သတ္တိရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ [“ စေတော ဝသိဘာဝ
 ပတ္တော” ဟု ဆိုလိုလျက် “ဘာဝ” အကြေကြီး၊] သမဏောဝါ-သည်သော်၎င်း၊
 ပြာဟ္မဏောဝါ- သည်သော်၎င်း၊ အညိဿာ-အခြားမိန်းမ၏၊ ကုစ္ဆိဂတံ-

ဝမ်းဦးရောက်သော၊ ဝဋ္ဋံ - တိုယ်ဝန်ကို၊ ပါပကေန - သော၊ မနသာ - ဖြင့်၊ အနပေက္ခိတာ- ခူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ကြံ၍ ကြည့်သနည်း) ကုစ္ဆိဝတံ - သော၊ ယံ တံဝဋ္ဋံ- သည်၊ (အတ္ထိ၊ တံ- ထိုကိုယ်ဝန် သည်) သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ န အဘိနိက္ခမေယျ-မထွက်နိုင်ပါမူကား၊ အဟောဝတ-ဪ ကောင်းလေစွာ၊ (တနည်း) အယံ-ဤမိန်းမသည်၊ ကုစ္ဆိ ဝတံ-သော၊ တံ ဝဋ္ဋံ- ကို၊ သောတ္ထိနာ-ဖြင့်၊ နအဘိနိက္ခမေယျ-မထွက်စေ နိုင်ပါမူကား၊ ဝါ-မဖွားနိုင်ပါမူကား၊ အဟောဝတာ-စွ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (အနပေက္ခိတာ ဟောတိ၊) ဘိက္ခဝေ- တိုဌ်၊ ဝေဝိ- ဤနည်းအားဖြင့်လည်း၊ ကုဗျဗ္ဗဿ - ကိုယ်ဝန်ကို၊ ဝါ - အမျိုးကို၊ ဥပဃာတော- သတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ဣတိ အာဒိတာနိ - နသော၊ သုတ္တာနိ - တို့ကို၊ ဒသောတွာ- ပြုပြီး၍၊ ဘာဝနာမယိန္ဒြိယာပိ - ဘာဝနာမယိန္ဒြိယဖြင့်လည်း၊ ပရူပဃာတကမ္ပံ- သူတပါးကိုသတ်မှုကို၊ ဝဒန္တိ-န၏။

၉-ဆက်၊ ပရူပဃာတကရဏေန-သူတပါးကိုသတ်မှုကိုပြုခြင်းနှင့်၊ သဟ- တပြိုင်နက်၊ အာဒိတ္တဗဂူပရိ-မီးလောင်အပ်သော အိမ်၏အပေါ်၌၊ ဝိတ္တဿ- ပစ်ချအပ်သော၊ ဥဒကဗဋ္ဌဿ-၏၊ ဘေဒနမိဝ-ကွဲခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣဒ္ဓိဝိနာသဉ္စ- တန်ခိုး၏ပျက်ခြင်းကိုလည်း၊ ဣစ္ဆန္တိ-န၏၊ [ရေအိုးကွဲခြင်းနှင့်တန်ခိုးပျက်ခြင်း၊ မီးငြိမ်းမှုကိစ္စထခြောက်ခြင်းနှင့် သူတပါးသတ်မှုကိစ္စထခြေခံခြင်းသည်တူ၏။] တံ-ထိုအယူသည်၊ တေသံ-ထိုကေစိဆရာတို့၏၊ ဣစ္ဆာမတ္ထမေဝ-အယူမျှသာ တည်း၊ [သူတို့အယူမျှသာဖြစ်သည်။ “ ထို ဘာဝနာမယိန္ဒြိယဖြင့် မသတ်နိုင် ” ဟူလို။] ကတ္ထာ၊ ယသ္မာ၊ ကုသလဝေဒနာ ဝိတတ္ထပရိတ္တတ္ထိကေဟိ- ကုသလ တိက်၊ ပေ၊ ပရိတ္တတိက်တို့နှင့်၊ နသမေတိ-မညီညွတ်၊ (တသ္မာ-တည်း) ကထံ- အဘယ်သို့မညီညွတ်သနည်း၊ ဟိ-ချဲ့ဥားအံ့၊ အယံ ဘာဝနာမယိန္ဒြိယာမ-သည်၊ ကုသလတ္ထိကေ- ကုသလတိက်၌၊ ကုသလာစေဝ-သည်၎င်း၊ အဗျာကတာစ- သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ [“ ဣဒ္ဓိပုဒ်ကိုငဲ့၍ ဣတ္ထိလိန်ဖြင့် ကုသလာ အဗျာကတာ ” ဟု ထားသည်။] ပါဏာတိပါတော-သည်၊ အကုသလော-တည်း၊ ဝေဒနာ

အဟောဝတာယံ တံ။ ။ “ ကုစ္ဆိဝတံ ယံတံ ဝဋ္ဋံ ” ဟုလွှဲ၊ “ ဤနည်းကောင်းသည် ” ဟု ချီးကျူးသင့်သည်၊ သို့သော် ဝဋ္ဋပုဒ်ကပုလိန်ဖြစ်၍ စဉ်းစားသင့်၏၊ ဤနည်း၌ ဝဋ္ဋံသည် ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် “ အဘိနိက္ခမေယျ ” ဟု ရှိစေ၊ “ အဟောဝတာယံ တံ ” ဟု ရှိလျှင် “ အယံဣတ္ထိ ” ဟု စွဲ၍ “ တံ ဝဋ္ဋံ-ကို ” ဟု ကံထား၍ “ န အဘိနိက္ခမေယျ ” ဟု ကာရိတ် ပါရမည်။ [ကုလုဗ္ဗသံဘတိ ဝဋ္ဋဿ၊ ကုလသေဝဝါ၊ ကုဗျဗ္ဗဿဒတိ ဝတ္ထံ ဗဟာတိ၊ ကုလဿဟူရာ၌ “ ဥစ္စာ ” ကိုပင် ကုလ ဟု ဆိုလိုသည်-ဟူလို။]

တ္ထိကေ-၌၊ အဒုက္ခမသုခသမ္ပယုတ္တာ-အဒုက္ခမသုခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်၏။ ပါဏာတိ ပါတော - သည်၊ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တော - ၏။ ဝိတက္ကတ္ထိကေ -၌၊ အဝိတက္ကဝိစာရာ- အဝိတက္ကဝိစာရတည်း။ ပါဏာတိပါတော, သဝိတက္ကသဝိစာရော-တည်း။ ပရိတ္တတ္ထိကေ - တိက်၌၊ မဟဂ္ဂတာ - မဟဂ္ဂုတ်တည်း။ ပါဏာတိပါတော, ပရိတ္တော- ပရိတ္တတရားတည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ (န သမေတိ)၊ [ဤသို့ကုသလတိက်စသည်သို့သွင်းကြည့်သောအခါ ဘာဝနာမယိဒ္ဓိသည်အတိညာဉ်ကိစ္စတပ်သော ရူပပဉ္စမဈာန်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်-ကြိယာ, အဒုက္ခသုခေါ သမ္ပယုတ္တစသည်ဖြစ်၏။ ပါဏာတိပါတကား အကုသိုလ်, ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တစသည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောချင်း ပညီမျှသောကြောင့် သူတို့အယူမှသာ ဖြစ်သည်-ဟုလို၊]

သတ္တဟာရကံဝါသာ ပရိယေသေယျာတိတ္ထေ-၌၊ (ဝစနတ္ထော-ကို၊ ဧဝံ-ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဟရတိ - ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဟာရကံ-မည်၏။ ကိ-ကို၊ ဟရတိ-သနည်း၊ ဇီဝိတံ-အသက်ကို(ဟရတိ-၏)အထဝါ-ကား၊ ဟရိတဗ္ဗံ-ဆောင်ယူ ချထားထိုက်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဟာရကံ-မည်၏။ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ-အနီး၌ချထားထိုက်၏။ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ သတ္တန္တ-လက်နက်လည်းဟုတ်၏။ တံ-ထိုလက်နက်ဟူသည်၊ ဟာရကဉ္စ-အသက်ကိုဆောင်တတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဝါ - ဆောင်ယူ၍ အနီး၌ ချထားထိုက် သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ သတ္တဟာရကံ-မည်၏။ အသာတိ-ကား၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟဿ-လူ ကိုယ်၏အနီး၌၊ ပရိယေသေယျာတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ လဗ္ဗတိ- အလွယ်တကူ ရအပ်ရနိုင်၏။ (ဒီကာ၌ “လဗ္ဗတိ” ဟု ရှိ၏။) တထာ - ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရေယျ - အံ့၊ ဥပနိက္ခိပေယျ - အနီး၌ချထားအံ့၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤအတိုင်း ကင်္ခါ၌လည်း ဖွင့်၏ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီး၊]

ဟရိတဗ္ဗန္တိ ဟာရကံ။ ။ ဤနည်း၌ ဟရနတ်, တူပစ္စည်းကို တံဟောဟု ကင်္ခါဒီကာ ကြံ၏။ သာရတ္တန္တကား “ဟရိတဗ္ဗန္တိ ဟာရံ” ဟု တပစ္စည်းသက်ပြီးမှ သတ္တန္တကပစ္စည်း သက်၍ “ဟာရမေဝ ဟာရကံ” ဟု ဖွင့်လေသည်။ [ထို့နောက် သတ္တန္တသမာသံတွဲ၊ “ဟာရကသတ္တိ” ဟု ဆိုလိုလျက် ပိသေသနနောက်ချ၍ “သတ္တဟာရကံ” ဟု ဖြစ်ရသည်။]

ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ။ နောက်၌ ပရိယေသေယျကို ဥပနိက္ခိပေယျ ဟု ဖွင့်လတုံ ဖြစ်၍ ဤဟာရကံ၌လည်း “ဆောင်ယူ” ဟူသော အနက်မျှတွင် မရပ်ဘဲ “ဆောင်ယူ၍သေစေလိုအပ်သူ၏ အနီး၌ ချထား” တိုင်အောင် ယူပါ ဟု သိစေလို၍ “ဥပနိက္ခိတဗ္ဗံ” ဟု သိခါပတ္ထ (အဆုံးရှောက်) အနက်ကို ဖွင့်သည်။

တေန-ဤ ပရိယေသေယျ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ထာဝရပယောဂံ-ထာဝရ ပယောဂကို၊ ဒသေတိ-၏၊ ဟိ-လဒ္ဒဒေါသထင်ရှားပြအံ့၊ ဣတရထာ-ဤသို့ မဟုတ်လျှင်၊ ပရိယတ္တိမတ္တေန-ရှာမှီးအပ်ကာမျှဖြင့်သာလျှင်၊ ပါရာဇိကော- သည်၊ ဘဝေယျ၊ တေစ-ဤရှာမှီးအပ်ကာမျှဖြင့်ပါရာဇိကကျခြင်းသည်လည်း၊ နယုတ္တံ-မသင့်၊ ပန-ဆက်၊ ပါဠိယံ-၌၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဗျဉ္ဇနံ-သဒ္ဒါကို၊ အနာဒိ ယိတွာ-မယူမူ၍၊ ဝါ-ဝရမရိတ်မူ၍၊ [သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိယေသေယျ၏ အနက်ကို သဒ္ဒါအားလျော်စွာ ပဒဘာဇနီ၌ အပြည့်အစုံမဟောသောကြောင့် “ဗျဉ္ဇနံ အနာဒိယိတွာ” ဟုဆိုသည်။] ဣ- ဤ သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိ ယေသေယျဟူသော ပါဌ်၌၊ သာဝရပယောဂသင်္ဂဟိတံ- ထာဝရပယောဂ၌ သွင်းယူအပ်သေး၊ ယံ သတ္တံ- သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဒေဝ-ထို လက်နက်ကိုသာ၊ ဒသေတံ - ငှါ၊ အသိံ-ဝါ၊ ပေ၊ ရဇ္ဇံ-ဝါ၊ တိ- ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ - ကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီး တတ္ထ - ထို ပဒဘာဇနီ၌၊ ဝုတ္တာဝသေသံ- တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူအပ်သော လက်နက်တို့မှ ကြွင်းသော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ သမုခံ-အဥး အသွားနှင့်တကွသော လက်နက်ကို၊ သတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ စ-ဆက်၊ လဂုလပါသာဏဝိသရဇ္ဇာနံ - လက်ရိုက်ဒုတ်၊ ကျောက်၊ အဆိပ်၊ ကြိုးတို့ကို၊ ဇီဝိတ ဝိနာသနဘာဝတော - အသက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ သတ္တသင်္ဂဟော - သတ္တ၌သွင်းယူခြင်းကို၊ [“သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိယေသေယျ” ဟူသော မာတိကာ၏သတ္တ၌ သွင်းယူခြင်းကို၊] ဝေဒိတဗ္ဗော။

မရဏဝဏ္ဏံဝါတိ ဣ-၌၊ ယသ္မာ,ယောတွံ-သည်၊ ပဏီတာနိဝိ-န်သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဘုဒ္ဓိတုံ-စားခြင်းငှါ၊ ဝါ-စားခွင့်ကို၊ နလသယိ(တဿ) တုယံ - အား၊ ဝါ - ၏၊ ပါပကေန - ယုတ်စွံသော၊ ဣမိနာ ဒုဇ္ဇိဝိတေန-ဤ ဆင်းရဲစွာ အသက်ရှင်နေရခြင်းဖြင့်၊ ကိံ - အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဇီဝိတေ-အသက်ရှင်ရခြင်း၌၊ အာဒိနဝံ- ကို၊ ဒသေန္တောဝိ-ပြုသူသည်၎င်း၊ [သံဝဏ္ဏေတိ၌စဝ်း] ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ တံ- သည်၊ ကတကလျာဏော- သည်၊ အသိံ - ၏ပေ၊ [ပါဠိတော်ကို မြှုပ် ထားသည်။] တယာ-သည်၊ ပါဝံ-ကို၊ အကတံ၊ တေ-အား၊ ဝါ-၏၊ ဇီဝိတာ- ထက်၊ မတံ-သည်၊ သေယျော-၏၊ တံ-သည်၊ ဣတော-ဤလူ့ဘဝမှ၊ ကာလ

ဣတရထာ ဟိ။ ။ ဥပနိက္ခိပေယျအနက်တိုင်အောင်မယူလျှင် ရထိုက်သောအပြစ် ဒေါသကိုပြလို၍ “ဣတရထာ ဟိ” စသည်မိန့်၊ ပရိယေသေယျအတွက် ဥပနိက္ခိပေယျ တိုင်အောင် အနက်ကိုမယူလျှင် ရှာမှီးကာမျှဖြင့် ပါရာဇိကကျခြင်းဟူသော အယုတ္တိ ဒေါသ သင့်ရာ၏-ဟူလို။

က်တော-ပြုအပ်ပြီးသော သေချိန်ကာလရှိသည်။ ဝါ-ပြုအပ်ပြီးသောသေခြင်း ရှိသည်။ (သမာနော-သော်) ပရိစရိဿသိ- ထက်ဝန်းကျင် လှည့်လည်ရလတံ့။ ဝါ - မွေ့လျော်ရလတံ့။ [“ ပရိစရိဿသိ ” ကိုပင် ဖွင့်ပြလို၍ “ အစ္ဆရာပရိ ဝုတော ” စသည်မိန့်။] အစ္ဆရာပရိဝုတော - နတ်သွီးအပေါင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတ္တာ) နန္ဒနဝဇန- နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌၊ သုဗေဗ္ဗတ္ထော-ရမ်းသာသို့ ရေခံသည်။ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရိဿသိ-နေရလတံ့။ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ မရဏေ-သေခြင်း၌၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဘဏန္ဒောပိ-ပြောဆိုသည်၎င်း၊ မရဏဝဏ္ဏမေဝ-သေခြင်း၌ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ၊ သံဝဏ္ဏေတိ- ချီးမွမ်းသည် မည်၏။ တသ္မာ၊ ဒွိခာ - ၂ ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဘိနိစ္ဆာ-ခွဲ၍၊ ဒီပိတေ၊ ပေ၊ ဘဏတိတိ-ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျာတိ-ကား၊ မရဏတ္ထာယ- သေခြင်းအကျိုး ငှါ၊ ဥပါယံ-နည်းလမ်းကို၊ ဝိဟာပေယျ- ယူစေအံ့။ စ- ဆက်၊ သတ္ထံဝါ အာ ဟရာတိအာဒိသု - တို၍၊ သောဗ္ဗေဝါ နရဏေဝါ ပပါတေဝါ ပပတာတိ အာဒိ-သောဗ္ဗေဝါ နရဏေဝါ ပပါတေဝါ ပပတအစရှိသော၊ ယမ္ဗိ-အကြင် စကားကိုလည်း၊ နဝုတ္တံ - ဟောတော် မမူအပ်၊ တံ သမ္ဗံ - ထို အလုံးစုံသော စကားကို၊ ပရတော - နောက်နိဂုံး၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ - ဟောတော်မူအပ်သော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တတော - အနက်အားဖြင့်၊ ဝုတ္တမေဝ - ဟောတော်မူအပ်သည်သာ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတမ္ဗံ-၏၊ ဟိ- မှန်၊ တနည်း-ဟိ

မရဏတ္ထာယ ပေ၊ ဝေယျ ။ ။ မရဏာယ၌ အာယကို တစတ္ထသမ္ပဒါနံ အနက် တော ဟု ပြလို၍ “မရဏတ္ထာယ” ဟု ဖွင့်၏။ သမာဒါပေယျ၌ သံ+အာ+ဒါ+ဏာပေကို “ဝိဟာပေယျ” ဟု ဖွင့်၍ ကံမပါသောကြောင့် “ဥပါယံ” ဟု တံထည့်၍ ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ “နည်းလမ်းကိုယူစေခြင်း” ဟုသည် “သတ္ထံဝါ အာဟရ- လက်နက်ဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေပါလား” စသည်ဖြင့် သေဘို့ရန် နည်းပေးခြင်းတည်း။

သတ္ထံဝါ အာဟရာတိ အာဒိသု။ ။ ပါဠိတော်၌ “မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျ” ဟူသော ဤ ရှေ့ပိုင်းမာတိကာ၏ ပဒဘာဇနီ၌ “သောဗ္ဗေဝါ နရဏေဝါ ပပါတေဝါ ပပတ” ဟု မပါ၊ နောက်ပိုင်း နိဂုံးမာတိကာ၏အစွင့်၌သာ ပါ၏။ ထို့ကြောင့် နောက် လာမည့် “မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျ” ၏ ပဒဘာဇနီကို ရည်ရွယ်၍ “ပရတော ဝုတ္တ နယတ္တာ” ဟု ဆိုသည်။ [ပါဠိတော်ကိုကြည့်ပါ။] ထိုနောက်၌ ပြသော ပဒဘာဇနီက ဤရှေ့၌လည်း အနက်ကိုပြစွမ်းနိုင်ခြင်းကို “အတ္တတော” ဟု ဆိုသည်။ နည်းအားဖြင့် ကား (ဤရှေ့ပိုင်း၌ တစိတ်တချို့ကိုသာ ဖွင့်ပြသဖြင့်) နိဒဿနနည်းတည်း။ [အတ္တ တော ဝုတ္တမေဝါတိ မရဏူပါယဿ ဗဟုပိဓတ္ထာ နိဒဿနတ္ထံ တဇတော ဧကေဒေသေ ဒဿိတေ သမ္ဗံ ဝုတ္တမေဝ ဟောဝါတိ အဓိပ္ပါယော။]

(ယသ္မာ)- ကြောင့်၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော သေကြောင်းနည်းလမ်းကို၊ သရူပေ
နေဝ- သရုပ်အားဖြင့်သာ၊ ဝတ္ထု- ဆိုခြင်းငှါ၊ နယက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ (တသ္မာ
အတ္တတော ဝုတ္တမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊)

ဣတိစိတ္တမနောတိ- ကား၊ ဣတိစိတ္တော-ဤသို့စိတ်ရှိသည်၊ ဣတိမနော-
ဤသို့မနေရှိသည်၊ မတန္တေ ဇီဝိတာသေယျောတိတ္ထေ- ဤ၊ ဝုတ္တမရဏစိတ္တော-
ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော သေခြင်း၌ စိတ်ရှိသည်၊ မရဏမနော- သေခြင်း၌
မနေရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣတိ အတ္တော၊ [ဣတိသဒ္ဓါသည် မတံ တေ ဇီဝိတာ
သေယျော၌ ဆိုအပ်ပြီးသော သေခြင်းကို ဣန္ဒြိယသော နိဒဿန အနက်ရှိ၏။
ထို့ကြောင့် “ဝုတ္တမရဏ” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, တ္ထေ-ဤ စိတ္တ
မနောဟူသော ပါဠိ၌၊ မနော-မနသဒ္ဓါကို၊ စိတ္တသဒ္ဓဿ-စိတ္တသဒ္ဓါ၏၊ အတ္တ
ဒီပနတ္ထံ - အနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တော - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [စိတ္တ
သဒ္ဓါက ဝိစိတ္တစသော အနက်ကိုလည်းဟောသောကြောင့် ဤနေရာ၌ “စိတ်”
ဟူသောအနက်ကိုသာ ယူစေလို၍ “မန” ဟု (ဝိသေသနပြု၍) ပြ၏။ ထို့ကြောင့်
မနသဒ္ဓါကို အလိုဆိုခြင်းကြောင့် “ပုနရတ္ထိဒေါသ” မရောက်ပါ-ဟုလျှောက်၊ ပန-
ဆက်၊ အတ္တတော-အားဖြင့်၊ တေ ဥာယဗ္ဗိ-ဤနှစ်ပါးစုံသော စိတ္တ မနသဒ္ဓါ
သည်လည်း၊ ဧကမေဝ- တမျိုးတည်းသာလျှင်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ, တဿ-
ထို စိတ္တ မနသဒ္ဓါ၏၊ အတ္တတော-အားဖြင့်၊ အဘောဒံ-မကွဲပြားပုံကို၊ ဒသေ
တံ-ငှါ၊ ယံစိတ္တံ၊ ပေ၊ စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတိသဒ္ဓိ-ဣတိသဒ္ဓါကို၊
ဥဒ္ဓရိတွာဝိ - ထုတ်ပြု၍လည်း၊ အတ္တော - ဣတိသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို၊ န တာဝ
ဝုတ္တော- ဟောတော်မူအပ်သေး၊ [နေဝံ “စိတ္တသင်္ဂဗ္ဗေ” ပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ

မှတ်ချက်။ ။ ယခုစာအုပ်များ၌ “နရကေဝါ ပဝါတေဝါ ပပတာတိ အာဒိ” ဟု
တွေ့ရ၏။ ဤကား “နရကေဝါ ပပတာတိတ္ထေ အာဒိသဒ္ဓေန ပပါတေဝါ ပပတာတိ
ပရဒတာ ဝုတ္တံ (ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော) အဝုတ္တံစ ရုက္ခတောဝါ ပပတာဒိ (သစ်ပင်
ပေါ်မှ ခုန်ချပါလား-အစရှိသော တိုက်ရိုက်ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော) သဗ္ဗံ မရ
ဇာပေါယံ သင်္ဂဗ္ဗာတိ” ဟု ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ပပါတေဝါ” သည် နေဝံမှထည့်ပါ၍သာ
ဖြစ်ဟန်တူ၏။

ဣတိသဒ္ဓိဝန၊ ပေ၊ ဝုတ္တော။ ။ ပဒဘာဇနီ၌ “ဣတိစိတ္တ မနောတိ” ဟု ဣတိသဒ္ဓါကို
(တည်ပါ၍) ထုတ်ပြထား၏။ သို့သော် အနက်ဖွင့်ရာ၌ကား ဣတိအတွက် အနက်
မဖွင့်ဘဲ “ယံ စိတ္တံ, တံ မနော” စသည်ဖြင့် စိတ္တနှင့် မနတို့၏အနက် တူကြောင်းဆိုသာ
ဖွင့်သွားသည်။ န တာဝဝုတ္တော၌ တာဝသဒ္ဓါဖြင့် “ဤနေရာ၌သာ မဖွင့်ဘဲထားသည်၊
စိတ္တသင်္ဂဗ္ဗေ၏ ပဒဘာဇနီ၌ကား ဣတိကိုလိုက်စေ၍ ထိုဣတိအတွက် “မရဏသည်”
စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပါလိမ့်မည်” ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားစေသည်။

ကျမှ ဟောတော်မူလိမ့်မည် - ဟူလို။] စိတ္တသင်္ကပ္ပေါတိ ဣမသ္မိံ ပဒေ - ဌှ၊ အဓိကာရဝသေန-အဓိကာရနည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဣတိသဒ္ဓေါ-ကို၊ အာဟရိ တဗ္ဗော- ဆောင်ယူထိုက်၏၊ ဟိ- မှန်၊ ဣဝံ - ဤ ဣတိသဒ္ဓါသည်။ ဝါ- ကို၊ ဣတိစိတ္တသင်္ကပ္ပေါတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အဝုတ္တံ-တိုက်ရိုက် ဟောတော်မမူအပ် သည်။ (သမာနံ)ပိ၊ အဓိကာရတော-အားဖြင့်၊ ဝုတ္တမေဝ-သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တထာဟိ - ထိုစကား မှန်၏၊ အဿ - ထို ဣတိသဒ္ဓါ၏၊ တမေဝအတ္ထံ- ထိုဆိုအပ်ပြီးသောမရဏအနက်ကိုပင်၊ ဒဿေန္တော(ဟုတ္တာ)၊ မရဏသညီတိအာဒိံ - ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

စ-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ ဣ-ဤ မရဏသညီအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ သင်္ကပ္ပေါတိ ဣဒံ - သင်္ကပ္ပေါဟူသော ဤအမည်သည်၊ ဝိတက္ကဿ - ဝိတက်တခုတည်း၏ သာလျှင်၊ န နာမံ-အမည်မဟုတ်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ ဧတံ-ဤ သင်္ကပ္ပေါ ဟူသောအမည်သည်၊ သံဝိဒဟနမက္ကဿ-သံဝိဒဟနသာမည၏၊ အဓိဝစနံ- အမည်ဘည်း၊ တဉ္စ သံဝိဒဟနံ-ထို သံဝိဒဟနသည်လည်း၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ-ဤ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါဟူသော ပုဒ်၏အနက်၌၊ သညာစေတနာ ဝိပ္ပာယေဟိ-သညာ၊ စေတနာ၊ အဓိပ္ပာယတို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟံ - သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝစ္ဆတိ- ၏၊ တသ္မာ , အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ စိတ္တော - ထူးဆန်းသော၊ နာနပ္ပကာရ ကော-အထူးထူးသော အပြားရှိသော၊ သင်္ကပ္ပေါ-အကြံသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ၊ (သော) စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ - မည်၏၊ ဣတိဧဝံ, အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တထာဟိ- ထိုစကားမှန်၏၊ အဿ- ထို စိတ္တသင်္ကပ္ပေါပုဒ်၏၊ ပဒဘာနေဓိ- ကိုလည်း၊ သညာစေတနာဝိပ္ပာယဝသေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤသညာစေတနာ အဓိပ္ပာယတို့တွင်၊ ဝိတက္ကော-ကို၊ အဓိပ္ပာယောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သင်္ကပ္ပေါတိ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ။ ။ အခြားနေရာ၌ သင်္ကပ္ပဟူသော အမည်သည် ဝိတက်၏အမည်သာဖြစ်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ဝိတက်၏အမည်သာ မဟုတ်၊ ဝိတက် လည်း ပါဝင်သော သံဝိဒဟန၏အမည်ဖြစ်သည်။ သံဝိဒဟန-ဟူသည်လည်း (အခြား နေရာ၌ ဟောရိုးဖြစ်သော) စိမ်ခြင်းအနက်မဟုတ်၊ သညာ စေတနာ အဓိပ္ပာယ ခုနက်ကို ဟောသောပုဒ်တည်း။ ထို ခု နက်နှင့် ဆက်ဆံသောကြောင့် “ သံဝိဒဟန မက္ကဿ ” ဟု သာမညက္က မက္ကသဒ္ဓါဖြင့် ဖွင့်သည်။ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ၌ စိတ္တသဒ္ဓါလည်း ဝိစိတ္တ အနက် ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် စိတ္တောကို “ နာနပ္ပကာရကော ” ဟု ဖွင့်သည်။

အဓိပ္ပာယောတိ ဝိတက္ကော ။ အဓိပ္ပာယသဒ္ဓါသည် “ အလို ” ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ အလိုဟူသည်လည်း (အခြားနေရာ၌ကဲ့သို့ အဇ္ဈာသယဆန္ဒမဟုတ်) သတ်လို သောအကြံတည်း။ ထို့ကြောင့် “ ဝိတက္ကော ဝေဒိတဗ္ဗော ” ဟု မိန့်သည်။ ဤစကားဖြင့် “ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ၌ သင်္ကပ္ပအရတွင် ဝိတက်လည်း ပါဝင်၏ ” ဟု မှတ်။

ဥစ္စာဝစေဟိ အာကာရေဟိတိ- ကား၊ မဟန္တာမဟန္တေဟိ- မြတ်ကုန်
 ယုတ်ကုန်သော၊ ဝါ - ထင်ရှားကုန် မထင်ရှားကုန်သော၊ ဥပါယေဟိ-
 အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ တတ္ထ - ထိုဥစ္စ အဝစတို့တွင်၊ တာဝ - စွာ၊ မရဏာဇဏ္ဍ
 သံဝဏ္ဏနေ-မရဏာဇဏ္ဍသံဝဏ္ဏန၌၊ ဇီဝိတေ-အသက်ရှင်နေခြင်း၌၊ အာဒိ
 နဝဒဿနဝသေန-ဖြင့်၊ အဝစာကာရတာ-ယုတ်ညံ့သောအကြောင်း၏အဖြစ်
 ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ မရဏေ-၌၊ ဝဏ္ဏဘဏာနဝသေန-ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြောဆို
 မြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥစ္စာကာရတာ - မြင့်မြတ်သောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန - ကား၊ သမာဒါပနေ- သေဘို့ရာနည်းလမ်းကို ယူစေခြင်း၌၊
 မုဗ္ဗိဇာဏု နိပေါတ္ထနာဒိတိ-လက်သီးဖြင့်ထိုးခြင်း၊ ဒူးဖြင့်တိုက်ခြင်း အစရှိသည်
 တို့ဖြင့်၊ မရဏသမာဒါပနဝသေန-သေဘို့ရာနည်းလမ်းကို ယူစေခြင်း၏အစွမ်း
 ဖြင့်၊ ဥစ္စာကာရတာ- ထင်ရှားသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊
 ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ ဘုဉ္ဇန္တဿ-စားစဉ်၊ နဒေဝိသံပက္ခိဝိတွာ မရဏာ
 ဒိသမာဒါပနဝသေန-လက်သည်း၌ အဆိပ်ကိုထည့်၍ သေခြင်း အစရှိသည်၏
 နည်းလမ်းကို ယူစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝစာကာရတာ- မထင်ရှားသော
 အကြောင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သောဗ္ဗေဝါ နရကေဝါ ပပါတေဝါတိတ္ထေ - ၌၊ သမန္တတော-ပတ်ဝန်း
 ကျင်၌၊ ဆိန္ဒုတဇော-ပြတ်သောနမ်းရှိသော၊ ဂန္တိ ရော-သော၊ အာဝါဇော-
 တွင်းသည်၊ သောဗ္ဗောနာမ - ၏၊ တတ္ထတတ္ထ - ထိုထိုအရပ်၌၊ ဖလန္တိယာ-
 ကွဲသော၊ ဘူမိယာ - ၌၊ သယမေဝ - အလိုလိုသာလျှင်၊ နိဗ္ဗတ္တာ - ဖြစ်သော၊
 မဟာဒရီ - ကြီးစွာသောချောက်သည်၊ နရကောနာမ- နရက်ချောက်မည်၏။

ဥစ္စာဝစေဟိ။ ။ အခြားနေရာ၌ ဥစ္စကို “အမြတ်” အဝစကို “အယုတ်အညံ့”
 ဟု ဆိုရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ထိုသို့မဟုတ် “မဟန္တာ+အမဟန္တာ” ဟု အနက်မှတ်ပါ
 ဟု ပြလို၍ “မဟန္တာမဟန္တေဟိ” ဟု ခွင့်သည်၊ မဟန္တာဟူသည် ပါကဝူ (ကြီးမား
 ထင်ရှားခြင်း) ဩဋ္ဌာရိက (ဩမ်းတန်းခြင်း) တည်း၊ အမဟန္တာဟူသည် အပါကဝူ
 အနောဋ္ဌာရိကတည်း၊ [အပါကဝူတ္ထာ အနောဋ္ဌာရိကတ္ထာစ အဝစာကာရတာ။]

နဒေဝါပဝါသမာဒါပန ဝသေန ။ ။ မရဏာဒိဋ္ဌိ အာဒိသည် ဝိသံ ပက္ခိဝိတွာ၏
 အာဒိတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုပုဒ်တို့ကို တပေါင်းတည်း အနက်ပေးလိုက်သည်၊ ထမင်း
 အတူစားနေစဉ် လက်သည်း၌အဆိပ်ထည့်၍ ထိုသူမသိအောင် ထမင်းထည်း ဖင်း
 ထည်း၌ အဆိပ်ထိုးလိုက်ခြင်းကို “အဝစာကာရ မရဏသမာဒါပန=မထင်ရှားသော
 သေနည်းကိုပေးခြင်း” ဟု ဆိုသည်။ [မဟာဝါ - စဏ္ဍပဇ္ဇောတဝဏ္ဏ၌ ဇီဝကသည်
 လက်သည်းထည်း၌ ဝမ်းလျှောဆေးကိုထည့်၍ ရှစ်ရှားသီး၌ တို့လိုက်ပြီးမှ လိုက်လာ
 သောကျွန်အား ရှစ်ရှားသီးကိုလျှော့၏၊ ဤနည်းမျိုးတည်း။]

[ကြီးပုံကိုပြုလို့၍ “ယတ္ထ”စသည်မိန့်။] ယတ္ထ-ယင်းနရက်ချောက်၌၊ ဟတ္ထိဝိ-ဆင်တို့သော်မှလည်း၊ ပတန္တိ-ကျနိုင်ကုန်၏၊ စောရာဝိ-တို့သည်လည်း၊ နိလီနာ-ပုန်းအောင်းကုန်လျက်၊ တိဋ္ဌန္တိ-တည်နိုင်ကုန်၏(ယော-အကြင်ကမ်းပါးပြတ်သည်။) ပဗ္ဗတန္တရေဝါ-တောင်၏အကြား၌သော်၎င်း၊ ထလန္တရေဝါ-ကုန်း၏အကြား၌သော်၎င်း၊ ဧကတော-တဘက်၌၊ ဝါ-တဘက်က၊ ဆိန္ဒော-ပြတ်သည်၊ ဟောတိ-၏ (သော- ထို ကမ်းပါးပြတ်သည်။) ပပါတောတိ-ပပါတမည်၏၊ ပုရိမေ ဥပါဒါယာတိ-ကား၊ မေထုနဓမ္မ-ကို၊ ပဋိသေဝိတွာ-၎င်း၊ အဒိန္န-မပေးအပ်သောစွစွာကို၊ အာဒိယိတွာစ-ယူ၍၎င်း၊ ပါရာဇိကံ-သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နေ-နံသော၊ ပုဂ္ဂလေ-တို့ကို၊ ဥပါဒါယ-ဣဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဝါ-ထောက်စာ၍၊ (အယမ္ပိတိ- အယမ္ပိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဝိသဒ္ဓါနှင့်တကွ မိန့်တော်မူအပ်၏။) သေသံ - ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေ - ၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ-၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာစ-၎င်း၊ ပါကဋမေဝ-သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဝေ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ-သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်ပြုအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပဒါနုတ္တမေန - ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ - ဝေတန်တော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ (ယသ္မာပုဒ်ပြင်ဘက်က ဣဒါနိကို တသ္မာပုဒ်ပြင်ဘက်က ဒဿေန္တော အာဟန္တံစပ်။) ယသ္မာ - ကြောင့်၊ (ဒဿိတံ၊ ထပိတာ၊ န သက္ကောန္တိ၊ ဟောတိတို့၌စပ်။) ဟေဋ္ဌာ - ၌၊ ပဒဘာဇနီယမိ - ၌၊ သင်္ခေပေနေဝ-သာလျှင်၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကံ-မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကကို၊ ဒဿိတံ-ပြု၊ ဝိတ္ထာရေန- အားဖြင့်၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာရောပေတွာ-၍၊ တန္တိ-ပါဠိတော်ကို၊ န ထပိတာ- ထားတော်မူအပ်သေး၊ စ- ဆက်၊ အတ္ထေ-ကို၊ သင်္ခေပဒဿိတေ- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ သဗ္ဗာကာရေနေဝ- အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ နယံ-နည်းကို၊ ဝဟေတုံ - ငှါ၊ န သက္ကောန္တိ၊ အနာဝတေစ - နောင်အခါ၌လည်း၊ ပါပပုဂ္ဂလာနိဝိ-တို့၏လည်း၊ ဩကာသော-ကျူးလွန်ခွင့်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။

ဓမ္မာန္တ၊ နရဏ၊ ပပါတ ။ ။ သူကြိဇာတ်၊ ဆိဒ္ဓကရဏ - အပေါက်ပြုခြင်းအနက်ဟောရှိ၏၊ ယဉ်ပစ္စည်း၊ ဝါဠိ၌ သောဗ္ဗဇာတ် အပစ္စည်း ဟု ကြိ၊ ဤနေရာ၌ ပတ်ဝန်းကျင် တွင်း၏ဘေးနားခမ်း ပျက်နေသောတွင်းကို (ကျင်းကို) သောဗ္ဗ ဟု ခေါ်၊ နရဇာတ် အကပစ္စည်းကြိ၊ နရန္တိ ပါပုဏန္တိသတ္တာ ဧတ္တာတိနရကော-သတ္တာတို့ ကျရောက်ရာချောက်၊ ဤနေရာ၌ မြေကြီး၏ အက်ကွဲနေရာအရပ်ကို “နရဏ”ဟု ခေါ်။ ပပတန္တိ ဧတ္တာတိ ပပါတော-သတ္တာတို့ကျရာချောက်၊ [ပပုဗ္ဗ ပတဇာတ်၊ ဏပစ္စည်း။] ဤနေရာ၌ တောင်၊ ကုန်းတို့၏အကြားကို “ပပါတ”ဟု ခေါ်။

တသ္မာ, ဘိက္ခုနံ-တို့၏ သဗ္ဗကာရေန-ဖြင့်၊ နယဂ္ဂဟဏတ္ထံစ-နည်းယူခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း၊ အနာဂတေ, ပါပဂ္ဂလာနံ-တို့၏ ဩကာသပဋိဗဟနတ္ထံစ- ကျူးလွန်ခွင့်ကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ ပုန, သာမံ အဓိဋ္ဌာယာတိအာဒိ နာ-သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ မာတိကံ - ခေါင်းစဉ်ကို ထပေတွာ- ထားတော် မူပြီး၍၊ ဝိတ္ထာရတော, မနဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကံ- ကို၊ ဒသေန္တော (ဟုတွာ)၊ သာန္တေ သယံ ဟနတိတိအာဒိ-ကို၊ အာဟ၊ တဏှ-ထို သာမန္တံ သယံ ဟနတိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ - ကား၊ အနတ္တာနုပဒဝဏ္ဏနာယ- မပေါ်လွင် သေးပုဒ်တို့၏ အဖွင့်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဝိနိစ္ဆယကထာ-တည်း။

ကာယေနာတိ-ကား၊ ဟတ္ထေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဒေနဝါ, မုဒ္ဓိနာဝါ- လက်သီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ဇာဏုနာဝါ-ဒူးဖြင့်သော်၎င်း၊ ယေနကေနစိ-သော၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေန-ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဖြင့်၊ (ဟနတိ-သတ်အံ့) [ကာယအရ တကိုယ်လုံး ရသော်လည်း ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော လက် စသည်ကို ကေဒေသျှပစာရအားဖြင့် “ကာယ” ဟု ခေါ်နိုင်သည်။] ကာယပဋိပဋ္ဌေနာ တိ- ကား၊ ကာယတော - မှ၊ အမောစိတေန - မလွတ်စေအပ်သော၊ အသိ အာဒိနာ- သန်လျက်အစရှိသော၊ ပဟရဏေန- ပုတ်ခတ်ကြောင်းလက်နက် ဖြင့်၊ [ပဟရတိ ဧတေနာတိ ပဟရဏံ၊ ကာယေန-ကိုယ်နှင့်+ပဋိပဋ္ဌံ-စပ်နေ သော (မလွတ်ဘဲ ဆက်၍နေသော) လက်နက်တည်း။] နိသဂ္ဂိယေနာတိ- ကား၊ ကာယတောစ-မှသော်၎င်း၊ ကာယပဋိပဋ္ဌတောစ-ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုမှသော်၎င်း၊ မောစိတေန - လွတ်စေအပ်သော၊ ဥသုသတ္တိအာဒိနာ- မြား, လှံ အစရှိသောလက်နက်ဖြင့်၊ (ဟနတိ-အံ့) [မြားကိုပစ်ရာ၌ ကိုယ်နှင့် စပ်သော လေးမှလွတ်ရသည်၊ လှံကို လွှတ်ရာ၌ကား ကိုယ်မှ လွတ်ရသည်။] ဣတ္ထာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာယေန အစရှိသော ပါဠိဖြင့်၊ သာဟတ္ထိယောစ - သာဟတ္ထိယပယောဝဂ်၎င်း၊ နိသဂ္ဂိယောစ - ၎င်း၊ ဣတိ, ဒွေ- န်သော၊ ပယောဝါ- တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝတ္ထာ ဟောန္တိ။

တတ္ထ-ထို ၂ပါးသောပယောဝတို့တွင်၊ ကေမေကော-တပါးတပါးသော ပယောဝသည်၊ ဥဒ္ဓေသာနုဒ္ဓေသဘေဒတော- ရည်ရွယ်ခြင်း မရည်ရွယ်ခြင်း၏ အပြားအားဖြင့်၊ တနည်း- ဥဒ္ဓိဿာနုဒ္ဓိဿတေဒတော- ရည်ရွယ်၍ဖြစ်ခြင်း ရှိသောပယောဝ မရည်ရွယ်ဘဲ ဖြစ်ခြင်းရှိသော ပယောဝ၏ အပြားအားဖြင့်၊

ဥဒ္ဓိဿာနုဒ္ဓိဿ။ ။ နော်၌ “ဥဒ္ဓေသိကေ” ဟု ရှိသောကြောင့် “ဥဒ္ဓေသာနုဒ္ဓေသ- ရည်ရွယ်ခြင်း, မရည်ရွယ်ခြင်း” ဟု ရှိသင့်၏။ ကင်္ခါဒိကာ၌ကား “ဥဒ္ဓိဿာနုဒ္ဓိဿ” ဟုပင် တွာပစ္စယန္တပါဠိကို ယူ၍ ဖွင့်သွားသည်။

ဒုဝိဓော၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ ဥဒ္ဒေသိကေ-ရည်ရွယ်ခြင်းရှိသော ပယောဂ
 ဌ၊ ယံ-အကြင်သူ့ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်ရွယ်၍၊ ပဟရတိ-၏၊ တဿေဝ-ထိုသူ၏
 သာလျှင်၊ မရဏေန- ကြောင့်၊ ကမ္မုနာ - ပါဏာတိပါတကံသည်၊ ဗဇ္ဈတိ-
 ဇွဲအပ်၏၊ [ပါဏာတိပါတကံ အထမြောက်သည် - ဟူလို။] ယောကောစိ-
 သည်၊ မရတု-သေပစေ၊ ဣတိဝေ-သို့၊ အနုဒ္ဒေသိကေ-ရည်ရွယ်ခြင်း မရှိသော
 ပယောဂဌ၊ ပဟာရပစ္စယာ - ပုတ်ခတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်
 ယဿ ကဿစိ-၏၊ မရဏေန ကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတိ၊ စ - ဆက်၊ ဥဘယထာဝိ-
 ဥဒ္ဒေသ အနုဒ္ဒေသ ၂ ပါးစုံ အပြားအားဖြင့်လည်း၊ [ဥဘယထာဝိတိ-ဥဒ္ဒေ
 သာနုဒ္ဒေသာနံ စသည်။] ပဟရိတမတ္ထေဝါ - ပုတ်ခတ်အပ်ကာမျှ၌ မူလည်း၊
 မရတု-သေပစေ၊ ပစ္စဝါ-နောက်၌မူလည်း၊ တေနေဝ ရောနေဝ-ထိုရောဂါ
 ကြောင့်ပင်၊ (မရတု)၊ ပဟရိတမတ္ထေယေဝ-ပုတ်ခတ်အပ်ပြီးကာမျှ၌သာလျှင်၊
 ကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတိ။

စ-ဆက်၊ မရဏာဓိပ္ပါယေန- သေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုဖြင့်၊ ဝါ-သေစေ
 လိုသဖြင့်၊ ပဟာရံ-ကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ တေန-ထိုပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ အမ
 တဿ - မသေသူအား၊ ပုန, အညစ်ဇွှန် - မရဏာဓိပ္ပါယမှ တပါးသော
 စိတ်ဖြင့်၊ [စိတ်ဆိုး၍ ပုတ်ခတ်ခြင်းစသည်ကို ဆိုလိုသည်။] ပဟာရေ-ကို၊ ဒိန္နေ-
 သော်၊ ပစ္စာဝိ - လည်း၊ ပဌမပ္ပဟာရေနေဝ - ပဌမပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်
 သာလျှင်၊ ယဒိမရတိ-အကယ်၍သေအံ့၊ တဒါဝေ-ထို ပဌမပုတ်ခတ်ရာအခါ၌
 သာ၊ ကမ္မုနာ-သည်၊ ဗဒ္ဓေါ-ဇွဲအပ်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဒုတိယပ္ပဟာရေန-
 ကြောင့်၊ (ယဒိ)မရတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ပါဏာတိပါတာ-သည်၊ နတ္ထိ၊ [ဒုတိ
 ယပ္ပဟာရ၌ မရဏာဓိပ္ပါယ မရှိသောကြောင့်တည်း။] ဥဘယေဟိ - ၂ ပါး
 စုံသောပုတ်ခတ်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ မတေဝိ-သေသော်လည်း၊ ပဌမပ္ပဟာရေနေဝ-
 ကြောင့်သာလျှင်၊ ကမ္မုနာ ဗဒ္ဓေါ၊ ဥဘယေဟိ- ၂ ပါးသော ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့
 ကြောင့်၊ အမတေ-မသေလသော်၊ ပါဏာတိပါတော- သည်၊ နေဝတ္ထိ-မရှိ
 သည်သာ၊ ဗဟူဟိဝိ-များစွာသောရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ကေဿပိ-တယောံ
 သော သူအားလည်း၊ ပဟာရေ-ကို၊ ဒိန္နေ - ပေးအပ်သော်၊ သေနယော-
 တည်း၊ (ကဿာ-ကြောင့်၊ သေနယော-သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)-

ပဌမပ္ပဟာရေနေဝ။ ။ “ဝယောဂေါ, တေန စ မရဏံ- လုလ္လပိခြင်း, ထိုလုလ္လ
 ကြောင့်ပင် သေခြင်း” ဟူသော အင်္ဂါနှင့်ညီသောကြောင့် ပဌမပ္ပဟာရ အတွက်သာ
 ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သည်၊ ဒုတိယပ္ပဟာရကား ပဌမထံ အားရှိအောင် အကူအညီ
 သာ ဖြစ်၍ ဒုတိယပ္ပဟာရကြောင့် ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်။

ကြောင့်၊ တကြာဝိ-ထိုသို့ အများဝိုင်း၍ ပုတ်ခတ်ကြရာ၌လည်း၊ ယဿ-အကြင်
 ရဟန်း၏၊ ပဟာရေန - ကြောင့်၊ မရတိ - ၏၊ တဿေဝ - ထိုသေအောင်
 ပုတ်ခတ်သော ရဟန်း၏ အပေါ်၌သာလျှင်၊ ကမ္မုနာ ဗဒ္ဒေါတောတိ၊ ဣတိ-
 ကြောင့်၊ (သေနယော, ဟောတိ-၏)။ [အများဝိုင်း၍သတ်ရာ၌ (၁)တရားခံ
 မျိုးတည်း။]

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ကိုယ်တိုင်သတ်ရာ၌၊ ကမ္မာပတ္တိဗျတ္တိဘာဝတ္ထံ- အနန္တ
 ရိယစသော ကံအပြား၊ ပါရာဇိကစသော အာပတ်အပြား၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ဥေကစတုတ္ထိဝိ - ငွေကစတုတ္ထကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တိ-ဇ္ဈ၊ ယော-
 အကြင်ရဟန်းသည်၊ ငွေကံ-သိုးကို၊ ကေသ္မိ ဌာနေ-၌၊ နိပန္ဒ-အိပ်နေသည်ကို၊
 ဥပစာရေတိ-မှတ်ထား၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ကြံ၍ မှတ်ထားသနည်း၊) ရတ္ထိ-
 ၌၊ အာဂတော, ဝမိဿာမိ - သတ်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (ဥပစာရေတိ-၏)
 စ- ဆက်၊ ဥေကဿ - ၏၊ နိပန္ဒောကာသေ - အိပ်ရာအရပ်၌၊ တဿ-ထို
 ရဟန်း၏၊ မာတာဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ပေပဏ္ဍုကဿာသဝံ-ဗျော့တော့သော
 သင်္ကန်းကို၊ [သိုးမွေးအဆင်းနှင့် တူသောသင်္ကန်းကို - ဟုလို။] ပါရုပိတွာ -
 မြို့၍၊ နိပန္ဒော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ရတ္ထိဘာဝေ-၌၊
 အာဂတော[မာရေတိ၌စပ်၊]ဥေကံ, မာရေမိ- အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ မာတရံ
 ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ပေမာရေတိ - သတ်မိအံ့၊ ဣမံ ဝတ္ထု - ဤ အိပ်နေသော
 ဝတ္ထုကို၊ မာရေမိ- အံ့၊ ဣတိ စေတနာယ - ဤသို့သော စေတနာ၏၊ အတ္ထိ
 ဘာဝတော-ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယာတကောစ - သတ်တတ်သူ
 သည်လည်း၊ ဟောတိ - ၏၊ အာနန္တရိယကမ္မဉ္စ - အာနန္တရိယကံ သို့လည်း၊
 ဖုသတိ-ထိရေခံ၏၊ ပါရာဇိကဉ္စ - သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ အညော-သော၊
 ကောစိ-သော၊ အာဂန္တုကော- အာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ နိပန္ဒောဟောတိ၊
 ဥေကံ, မာရေမိ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊ တံ-ထို အာဂန္တုက ရဟန်းကို၊ မာရေတိ-အံ့၊
 ပေယက္ခောဝါ-တီလူးသည်သော်၎င်း၊ ပေတောဝါ-ပြိတ္တာသည်သော်၎င်း၊

ကမ္မာပတ္တိဗျတ္တိဘာဝတ္ထံ။ ။ အာနန္တရိယစသောကံ အပြား, ပါရာဇိကစသော
 အာပတ်အပြားကို “ ကမ္မာပတ္တိ ” ဟု ဆိုသည်၊ ဗျတ္တိဘာဝကား ဝိဘာဝနနှင့် အနက်
 တူတည်း၊ [ကမ္မဉ္စ+ အာပတ္တိစ ကမ္မာပတ္တိ၊ တဿာ + ဗျတ္တိဘာဝေါ ကမ္မာပတ္တိဗျတ္တိ
 ဘာဝေါ။]

ဣမံ၊ ပေ၊ အတ္ထိဘာဝတော ။ ။ “ သိုးကိုသတ်အံ့ ” ဟု ကြံသော စေတနာသည်
 ပုဗ္ဗစေတနာဖြစ်၏။ “ ဤဝတ္ထုကိုသတ်၏ ” ဟုသော ဆိုးမြတ်ကြောင်းစေတနာသည် သဒ္ဓ
 လိုရင်းဖြစ်သောကြောင့် ဤစေတနာအတွက် မိတရဟန္တာကို သတ်မိလျှင် အာနန္တရိယ
 ကံ ထိုက်၍, အခြားသူကိုသတ်မိလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် ပါရာဇိကစသည် ဖြစ်၏။

နိပန္နော, ဟောတိ-အံ၊ ငွေကံ, မာရေမိ-အံ၊ ဣတိ-၍၊ တေ-ထိုဘီလူးပြိတ္တာ
 တို့ကို၊ မာရေတိ-အံ၊ ယာတကောစ-သတ်တတ်သူသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊
 အာနန္ဒရိယံစ- သို့လည်း၊ န ဗုသတိ၊ ပါရာဇိတံစ- သို့လည်း၊ န အာပဇ္ဇတိ၊
 ပန - အန္တယကား၊ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊ အညော - သော၊ ကောစိ- သော၊
 နိပန္နော-သည်၊ နတ္ထိ-အံ၊ ငဠကောဝ - သိုးသည်သာ၊ ဟောတိ-ရှိအံ၊ တံ-ထို
 သိုးကို၊ မာရေတိ - အံ၊ ယာတကောစ ဟောတိ၊ ပါစိတ္တိယဉ္စ အာပဇ္ဇတိ၊
 မာတာပိတု အရဟန္တာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ-တယောက်ယောက်ကို၊ မာရေမိ-
 သတ်အံ၊ ဣတိ-၍၊ တေသံယေဝ-ထိုမိဘ ရဟန္တာတို့တွင်ပင်၊ အညတရံ- ကို၊
 မာရေတိ-၏ပေတေသံ-ထိုမိဘ ရဟန္တာတို့တွင်၊ အညတရံ-ကို၊ မာရေသာမိ-
 အံ၊ ဣတိ- ၍၊ အည- သော၊ အာဂန္တုကံ- ကို၊ မာရေတိ- အံ၊ ယက္ခံဝါ- တို
 သော်၎င်း၊ ပေငဠကံဝါ - ကိုသော်လည်း၊ မာရေတိ-အံ၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပါရာဇိက, သုလ္လစ္စည်း, ပါစိတ်များ
 သင့်ကြသည်-ဟူလို၊] ပန-ထိုသို့ပင် အာနန္ဒရိယကံ မထိုက်ပါသော်လည်း၊
 ဣဝ-ရဟန္တာကိုသတ်မည်ဟု ကြံ၍ အာဂန္တုကစသူကို သတ်မိရာ၌၊ စေတနာ-
 သည်၊ ဒါရုဏာ-ကြမ်းတန်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (“ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏”
 ဟု ငွေတစတုတ္ထဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၌ ပြန်စပ်။)

တ္ထေ - ဤ ကိုယ်တိုင်သတ်ရာ၌၊ အညာနိဝိ- ငွေကစတုတ္ထမှ အခြားလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ပလာလပုဉ္ဇာဒိဝတ္ထုနိ-ပလာလပုဉ္ဇ အစရှိသောဝတ္ထုတို့ကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဟိ-ချွ၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ လောဟိတကံ-သွေးတို့ဖြင့်
 လိမ်းကျံအပ်သော၊ [လောဟိတဓက္ခိတံ။] အသိဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ သတ္ထိဝါ-
 လုံကိုသော်၎င်း၊ ပုဉ္ဇိ သာမိ-သုတ်အံ၊ ဣတိ-၍၊ ပလာလပုဉ္ဇေ-ကောရိုးပုံ၌၊
 ပဝေသေန္တော- သွင်းလသော်၊ [သွေးပြောင်အောင် ကောက်ရိုးပုံထည်း၌
 သွင်းလသော်။] တတ္ထ- ထိုကောက်ရိုးပုံထည်း၌၊ နိပန္နံ- သော၊ မာတရံ-ကို
 သော်၎င်း၊ ပေ၊ မာရေတိ-သေစေအံ၊ ဝေါဟာရဝသေန- ဝေါဝေါပြောဆို
 ရိုး၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ယာတကောတိ - သတ်သူဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ ပန - ထိုသို့ပင်
 ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ ဝကေစေတနာယ-သတ်ကြောင်းစေတနာ၏၊ အဘာ

စေတနာ ဒါရုဏာဝ ။ ။ မိဘ ရဟန္တာတို့တွင် တပါးပါးကို သတ်အံ့ဟု
 ကြံသောကြောင့် ကြမ်းတန်းသော ပုဗ္ဗစေတနာခြံရံလျက် ပါရကား သန္တိဉ္စာပကစေတနာ
 လည်း (မိဘ ရဟန္တာကိုသတ်နေ၏ - ဟူသော အမှတ်ဖြင့် သတ်သည့်အတွက်)၊
 ကြမ်းတန်း၏ - ဟူလို၊ ဤစကားဖြင့် “ သိုးကိုသတ်အံ့ ” ဟု ကြံပြီးလျှင် အမိစသူကို
 သတ်မိရာ၌ စေတနာ၏ သိပ်မကြမ်းတန်းပုံကိုလည်းပြ၏။

ဝတော-ကြောင့်၊ တမ္ဗိ-အာနန္ဒ ရိယစသောတံသျှိ၊ နေဝဗုံသတိ၊ ပေ၊ ပန-ကား၊
 ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ [“လောဟိတတံ
 ပေ၊ ပုဋိဿာမိ” ဟု ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊] ပဝေသေန္တော-သော်၊ သရီရ
 သမ္ပဿ-ကိုယ်၏အတွေ့ကို၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ-မှတ်မိ၍၊ [ကောက်ရိုးပုံအတွင်းက
 ခန္ဓာကိုယ်၏ အတွေ့မှန်းသိ၍၊] သတ္တောမညေ - သတ္တာထင်၏၊ အတ္တန္တရ
 ဝတော-ကောက်ရိုးပုံအတွင်း၌ ရောက်နေသလို၊ မရတု-သေပစေ၊ ဣတိ-
 ၍၊ ပဝေသေတွာ-ထိုးသွင်း၍၊ မာရေတိ-သတ်အံ့၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ တေသံ
 ဝတ္ထုနံ - ထိုအတွင်း၌ရောက်နေသော ဝတ္ထုထိုအား၊ အနုရူပေန- အားဖြင့်၊
 ကမ္မဗဒ္ဓေါစ - အာနန္ဒ ရိယ စသောတံဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းကို၎င်း၊ အာပတ္တိစ- ကို၎င်း၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ထတ္တ - ထို ကောက်ရိုးပုံထည်း၌၊ နိဒဟနတ္ထိ - သိမ်းထားခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ပဝေသေန္တဿာပိ - သွင်းသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဝနပ္ပဂုမ္မာဒိသု-
 တောခြံအစရှိသည်တို့၌၊ ခိပန္တဿာပိ-ပစ်သွင်းသောရဟန်း၏၊ ယေနယော။

ယောပိ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ စောရံ-ကို၊ မာရေမိ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊
 စောရဝေသေန-ခိုးသူ၏အသွင်ဖြင့်၊ ဝစ္ဆန္တံ-သော၊ ပိတရံ-ကို၊ မာရေတိ-အံ့၊
 ပေ၊ ပန- ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပရသေနာယ-တဘက်စစ်တပ်၌၊
 အညံ - အဘမှအခြားသော၊ ယောဓိစ- စစ်သားကို၎င်း၊ ပိတရံစ- ကို၎င်း၊
 ကမ္ဗိ-စစ်တိုက်မှုကို၊ ကရောန္တေ-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ၊ ယောဓဿ-စစ်သားအပေါ်၌၊
 ဥသု-မြှားကို၊ ခိပတိ-၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ပစ်သနည်း၊) တေ-ဤစစ်သား
 ကို၊ ဝိဇ္ဈိတွာ-ပဌမဖောက်ထွင်းပြီး၍၊ မမ-၏၊ ပိတရံ-ကို၊ ပိဇ္ဈိဿတိ-ဒုတိယ
 ဖောက်ထွင်းလင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (ခိပတိ)၊ ယထာဓိပ္ပာယ်-အကြင် အကြင်
 အလိုအတိုင်း၊ ဝဒတ- မြားသွားလသော်၊ ပိတုဃာတကော- အဖကိုသတ်သူ
 သည်၊ ဟောတိ၊ ယောဓေ-ကို၊ ဝိဒ္ဓေ-ဒေါက်ထွင်းအပ်သော်၊ မမ-၏၊ ပိတာ-
 သည်၊ ပလာယိဿတိ - ထွက်ပြေးလတံ့၊ ဣတိ - ၍၊ ခိပတိ- အံ့၊ ဥသု- သည်၊
 အယထာဓိပ္ပာယ်- အကြင်အကြင် အလိုအတိုင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ဝတ္ထော-၍၊ ပိတရံ-
 ကို၊ မာရေတိ-အံ့၊ ပေ၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ အာနန္ဒ ရိယံ-သည်၊
 နတ္ထိ၊ လုလုပြုစဉ်ကအဖကို မရည်ရွယ်သောကြောင့် အာနန္ဒ ရိယကံမထိုက်၊]
 ဣတိ- သို့၊ “ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏” ဟု (ရွှေက “ဝေဒိတဗ္ဗာနိ ” ပြန်စပ်။)

ယထာဓိပ္ပာယ် စတေ ။ ။ “မူလ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း စစ်သားကိုဖောက်ပြီးမှ
 အဖထံရောက်၍ အဖကိုဖောက်ထွင်းလျှင်” ဟုလို၊ မူလရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း မဟုတ်ဘဲ
 အဖဆီကိုတည့်တည့် ရောသွားလျှင်လည်း (အထိမ်းအမှတ် လွှာမရောသောကြောင့်)
 အာနန္ဒ ရိယ ပါရာဇိကပင်ဟု ဆိုကြ၏။

အမိဋ္ဌဟိတွာတိ- ကား၊ သမိပေ- ဌ၊ ဌတွာ-တည်၍၊ အာဏာပေတိတိ- ကား၊ ဥဒ္ဓိဿဝါ- ညွန်ပြု၍သော်၎င်း၊ အနုဒ္ဓိဿဝါ- မညွန်ပြုဘဲသော်၎င်း၊ အာဏာပေတိ-စေခိုင်းအံ့၊ တတ္ထ-ထိုသို့ စေခိုင်းရာ၌၊ ပရသေနာယ-တဘက် စစ်တပ်သည်၊ ပစ္စုပ္ပန်တယ- ရင်ဆိုင်တည်လသော်၊ အနုဒ္ဓိဿဝ- မည်သူ မည်ဝါ ဟု မညွန်ပြုမူ၍သာလျှင်၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ ဝိဇ္ဇ- ပစ်ဖောက်လော၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝါ-နည်း၊ ပဟရ-ပုတ်ခတ်လော၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝါ-နည်း၊ ဃာတေဟိ - သတ်လော၊ ဣတိ - သို့၊ အာဏတ္ထော - စေခိုင်းအပ် သူသည်၊ ယတ္ထကေ- အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသူတို့ကို၊ [အာဏတ္ထော-မလို၊] ဃာတေတိ-၏၊ ဥဘိန္ဒူ- အာဏာပက အာဏတ္ထ ၂ဥျးလုံးတို့၏၊ တတ္ထကာ-ထိုသတ်အပ်သူတို့၏အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ထိုသတ်အပ်သူလော့များကုန်သော၊ ပါဏာတိပါတာ - ပါဏာတိပါတတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [လူ ၁၀ ယောက် သတ်မိလျှင် ပါဏာတိပါတလည်း ၁၀ ဖြစ်သည်-ဟူလို၊] တတ္ထ-ထို သတ်အပ်သူတို့တွင်း၊ အာဏာပကဿ-၏၊ မာတာပိတရော-တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-နံအံ့၊ (အကယ်၍ ပါဝင်ကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ ဥဘောပိ - အာဏာပက အာဏတ္ထ ၂ဥျးလုံးတို့သည်လည်း၊ အာနန္ဒရိယံ ဖုသန္တိ၊ အာဏတ္ထသေဝ-စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်း၏သာလျှင်၊ မာတာပိတရော စေ (ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ)၊ သောဝ-ထိုစေခိုင်းအပ်သောရဟန်းသည်သာ၊ အာနန္ဒရိယံ၊ ဖုသတိ။

ပန-ကား၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ - (မည်သူမည်ဝါ ဟု) ညွန်ပြု၍၊ ဒီဃံ - အရပ်ရှည်သော၊ ဧတံ- အဲဒီအကောင်ကို၊ (ဃာတေဟိ)၊ ရဿိ - အရပ်ပုသော၊ (ဧတံ- ကို၊ ဃာတေဟိ)၊ ရတ္ထကဉ္စူတံ - နီသော စစ်ဝတ်တန်ဆာ ရှိသော၊ (ဧတံ ဃာတေဟိ) [ကဉ္စူကသဒ္ဓါသည် စစ်ဝတ်တန်ဆာကိုလည်း ဟော၏။] နီလကဉ္စူတံ- ညိုသော စစ်ဝတ်တန်ဆာရှိသော၊ (ဧတံ ဃာတေဟိ)၊ ဟတ္ထိကုဉ္စေ-ဆင်၏ ကျောက်ကုန်းထက်၌၊ နိသိန္ဒူ-ထိုင်နေသော၊(ဧတံ ဃာတေဟိ)၊ မဇ္ဈေ-ဆင်၏ ကျောက်ကုန်း အလယ်၌၊ နိသိန္ဒူ- သော၊ (ဧတံ-ကို၊) ဝိဇ္ဇ- ထိုးဖောက်လော၊ ပဟရ - ပုတ်ခတ်လော၊ ဃာတေဟိ - လော၊ ဣတိ - သို့၊ အာဏတ္ထော-စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ [သော-မလို၊] တမေဝ-ထို ညွန်ပြုအပ်သူကိုသာလျှင်၊ သစေ ဃာတေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဘိန္ဒူပိ-တို့၏လည်း၊ ပါဏာတိ

ဧဝံ ဝိဇ္ဇေသည။ ။ဧဝံ ဓနံ ကဗျေတွာ ဝိဇ္ဇ-လေးကို ဤပုံ ဤနည်း ဆွဲ၍ (ဆွဲပုံကို ပြသည်) ပစ်ဖောက်လော၊ ဧဝံ အဋ္ဌံ အသိ ဝဟေတွာ ပဟရ - သန်လျက်ကို မြဲမြဲ ဤပုံ ဤနည်းကိုင်၍ (ကိုင်ပုံကို ပြသည်) ပုတ်ခတ်သော၊ ဧဝံ ကမ္မကာရဏံ ကတွာ မာရေတိ-သည်ပုံ သည်နည်း ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှုကိုပြု၍ (နှိပ်စက်ပုံကိုလုပ်ပြသည်)သတ်လော။

ပါတော(ဟောတိ)၊ အာနန္တရိယဝတ္ထုဒြိ-ကို(ယာတိတေ-သတ်အပ်သော်)၊ အာနန္တရိယံစ(ပုသတိ)၊ အညံ-ညွန့်ပြအပ်သူမှ တပါးသူကို၊ သစေ ဓာရေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဏာပကဿ - စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်း၏၊ ပါဏာတိ ပါတော နတ္ထိ၊ ဧတေန-ဤအဓိဋ္ဌဟိတွာ အာဏာပေတိ-အစရှိသော ပါဠိဖြင့်၊ အာဏတ္တိကော - စေခိုင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော၊ ပယောဂေါ - သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ တတ္ထ - ထို အာဏတ္တိက ပယောဂ၌၊ [တတ္ထာတိ အာဏတ္တိကပယောဂေ။] ဝိစက္ခဏော - ဝိနည်းဆုံးဖြတ်မှု၌ အထူးသိမြင် ပညာရှင်သည်၊ ဝတ္ထု - ဝတ္ထုကို၎င်း၊ ကာလဉ္စ - အခါကို၎င်း၊ ဩကာသံ- အရပ်ကို၎င်း၊ အာဝဇံ- ကို၎င်း၊ ဣရိယာပထံ- ဣရိယာပုထံကို၎င်း၊ (ဣတိ- သို့) ပဉ္စဌာနာနိ-ငါးဌာနတို့ကို၊ တုလယိတွာ- နှိုင်းချိန်၍၊ အတ္ထံ- အနက်ကို၊ ဓာရေယျ - ဆောင်ရွက် မှတ်သားရာ၏၊ အပရော - ရှေးအဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသော၊ နယော - ဆရာအဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်အပ်သော နည်းကို၊ [ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။] ဝတ္ထု - ဝတ္ထု၎င်း၊ ပေ၊ ကြိယာဝိသေသော - အမူအရာ အထူး၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေဆ-ဤခြေခံပါးတို့သည်၊ အာဏတ္တိနိယာမကာ- အာဏတ္တိကပယောဂကို ခြံစေတတ်သော အကြောင်းတို့တည်း။

တတ္ထ-ထို ၆ပါးတို့တွင်၊ ဝတ္ထုတိ-ကား၊ ဓာရေတဗ္ဗော-သတ်ထိုက်သော၊ သတ္တော-တည်း၊ ကာလောတိ-ကား၊ ပုဗ္ဗဏှသာယနာဒိကာလောစ-နံနက် အခါ ညနေချမ်းအခါအစရှိသော အခါသည်၎င်း၊ ယောဗ္ဗနထာမဝိရိယာဒိ ကာလောစ-နုပျိုသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာအခါ၊ အားစွမ်းသတ္တိ လုံ့လဝိရိယ ရှိရာအခါ အစရှိသော အခါသည်၎င်းတည်း၊ ဩကာသောတိ-ကား၊ ဝါမော ဝါ-ရွာသော်၎င်း၊ ဝနံဝါ-တောသော်၎င်း၊ ဂေဟဒ္ဓါရံဝါ- အိမ်၏ တံခါး ပေါက်သော်၎င်း၊ ဂေဟမဇ္ဈံဝါ - အိမ်၏ အလယ်သော်၎င်း၊ ရထိကာဝါ-

အပရောနယော ။ ။ ဝဋ္ဌမဂါတာ၌ ပြအပ်သော နည်းသည် ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ လာသော နည်းတည်း၊ ထို နည်း၌ ကြိယာဝိသေသ မပါ၊ ပါဠိတော်၌ကား “ဧဝံဝိဇ္ဇ၊ ဧဝံ ဝဟရ၊ ဧဝံ ဗာတေဟိ ” ဟု သတ်ပုံ အမူအရာ ဖြစ်သော ကြိယာဝိသေသ ဝါ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်နှင့်အညီ ဆရာအဆက်ဆက် ထည့်စွက်အပ်သော ကြိယာဝိသေ သကို ထည့်၍ တနည်းပြလိုသောကြောင့် “အပရော နယော” စသည် မိန့်။

ယောဗ္ဗန၊ ပေ၊ ကာလောစ။ ။ နုပျိုသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (နုပျိုသော) အသက် ၃၀ တွင် အခါတို့ ယောဗ္ဗနကာလ ဟု ခေါ်၏၊ အားကောင်းချိန်ဖြစ်သော ၃၀ ကျော် ၄၀ အရွယ်ကို ထာမဝိရိယကာလ ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် “ထာမဝိရိယာဒိ ” ဟု ရှိသော မူကွဲပါဠိကကောင်း၏၊ လယ်ပိုင်ရှိသူကို “ထာဝရိယ” ခေါ်ရကား ဤနေရာနှင့် မလျော်၊ ထို့ကြောင့် ထာဝရိယ ဟု ရှိသောပါဠိသည် မကြောင်း။

ရထားလမ်းသော်၎င်း၊ သိင်္ဃာဇူတံဝါ-လမ်းဆုံ လမ်းခွသော်၎င်း၊ ဣတိ ဝေ
 မာဒိ-ဤသို့ အစရှိသော-အရပ်တည်း၊ အာဝဇံတိ-ကား၊ အသိဝါ-သန်လျက်
 သော်၎င်း၊ ဥသုဝါ-မြွားသော်၎င်း၊ သတ္တိဝါ-လုံသော်၎င်း၊ ဣတိ ဝေမာဒိ-
 ဤသို့အစရှိသောလက်နက်တည်း၊ ဣရိယာပထောတိ-ကား၊ မာရေတဗ္ဗဿ-
 သတ်ထိုက်သော သတွာ၏၊ ဝမနံဝါ - သွားခြင်းသော်၎င်း၊ ဒိသဇ္ဇာဝါ-
 ထိုင်ခြင်းသော်၎င်း၊ ဣတိ ဝေမာဒိ - ဤသို့ အစရှိသော ဣရိယာပုတ်တည်း၊
 ကိရိယာဝိသေသောတိ- ကား၊ ဝိဇ္ဇနံဝါ - ပစ်ဖောက်ခြင်းသော်၎င်း၊ ဆောနံ
 ဝါ - ဖြတ်ခြင်းသော်၎င်း၊ ဘောဒနံဝါ - ဖောက်ခွဲခြင်းသော်၎င်း၊ သင်္ခမုဏ္ဍကံ
 ဝါ - ချောင်းကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးဖြူအောင် ခေါင်းတုံးမှုကို ပြုခြင်းသော်၎င်း၊ ဣတိ
 ဝေမာဒိ - ဤသို့အစရှိသော အမူအရာအထူးတည်း၊

ဟိ-ခွဲ၊ ဝတ္ထု-ကို၊ ဝိသံဝါဒေတွာ - ချွတ်ထွင်းစေ၍၊ [“ တတော အညံ
 မာရေတိ ” ။] ယံ - အကြင်သူကို၊ မာရေတိ - သတ်လော၊ ဣတိ - သို့၊
 အာဏတ္ထော - စေခိုင်းအပ်သည်၊ တတော - ထို ညွှန်ပြအပ်သူမှ၊ အညံ-
 အခြားသူကို၊ ယဒိ မာရေတိ - အံ့၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ဝါ- က၊ ပတရိတွာ - ၍၊
 မာရေတိ - လော၊ ဣတိဝါ- ဤသို့သော်လည်း၊ အာဏတ္ထော- သည်၊ ပစ္စ
 တောဝါ-နောက်၌၎င်း၊ ဝါ-ကသော်၎င်း၊ ပဿတောဝါ-ဘေး၌သော်၎င်း၊
 အညသ္မိဝါ-သော၊ ပဒေသေဝါ- အရပ်၌သော်၎င်း၊ ပတရိတွာ - ၍၊ ယဒိ
 မာရေတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) အာဏာပကဿ - ၏၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါ - ပါဏာတိ
 ပါတတံဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ အာဏတ္ထသေဝံ ကမ္မဗဒ္ဓေါ (ဟောတိ)၊
 အထ-သို့မဟုတ်၊ ဝတ္ထု-ကို၊ အဝိသံဝါဒေတွာ-၍၊ ယထာဏတ္ထိယာ- အကြင်
 အကြင် စေခိုင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-စေခိုင်းအပ်သည့် အတိုင်း၊ မာရေတိ- သတ်အံ့၊
 အာဏာပကဿ-၏၊ အာဏတ္ထိက္ခဏေ-စေခိုင်းခြင်း၏ ခဏ၌၎င်း၊ အာဏတ္ထ
 သ- ၏၊ မာရဏက္ခဏေစ- သေစေခြင်း၏ ခဏ၌၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဥဘယေ

ဝိဇ္ဇနံ၊ ပေ၊ သင်္ခမုဏ္ဍကံ။ ။ ဆောဒနန္တိ-ဟတ္တာဒိ ဆောဒနံ၊ ဘောဒနန္တိ-ကုန္တိ အာဒိ
 ဖါလနံ၊ အထဝါ - ဥသုနာ ဝိဇ္ဇနံ၊ အသိနာ ဆောဒနံ၊ မုဏ္ဍရာဒိတိ သီသာဒိ ဘောဒနံ၊
 သင်္ခမုဏ္ဍကမ္မကာရဏံ - ခရောင်းကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးဖြူအောင် ခေါင်းတုံးမှု ဟူသော
 နှိပ်စက်မှု (ကံကြမ္မာ)၊ ထိုနှိပ်စက်မှုကို ပြုသည် အထက်နှုတ်ခမ်း၊ နားပန်းစွန်း
 ၂ ဘက်၊ လည်မျို၊ ။ ဤ ၃ ဌာနကို ပိုင်းခြား၍ အရေကို ဖြတ်သည်၊ ဆံပင်တအုံလုံးကို
 ထုံး၍ ဒုတ်ဖြင့်ရစ်ပတ်လျက် အထက်သို့ဆွဲမြှောက်သည်၊ ထိုအခါ ဆံပင်နှင့်တကွ အရေ
 တွေ ကျွတ်ပါလာသည်၊ ဥ-ခေါင်းတစ်ခုလုံးမှာ ပွတ်ခါစ ခရောင်းကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးဖြူနေ
 တော့သည်၊ ဤသို့ပြုမှုကို “ သင်္ခမုဏ္ဍကံ ” ဟု ခေါ်၏၊ အာဒိဖြင့်ယူသို့ရာ ဒုကအင်္ဂုတ္တိရ်
 (၁) ဝင်္ဂုလ္လာသော နှိပ်စက်မှုများကို ဋီကာ၌ ပြထား၏။

သမ္ဗိ- အာဏာပက, အာဏတ္ထ ၂ ဥးလုံးတို့၏လည်း၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါ ယောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤစေခိုင်းရာ၌၊ ဝတ္ထုပိသေသေန-သတ်အပ်သောဝတ္ထုအထူးအားဖြင့်၊ ကမ္မပိသေသောစ-အာနန္တရိယစသောကံအထူးသည်၎င်း၊ အာပတ္တိပိသေသောစ-ပါရာဇိကစသော အာပတ်အထူးသည်၎င်း၊ (ဟောတိ၊) [မာတုအာဒိဝတ္ထုပိသေသေန၊ အာနန္တရိယာဒိ ကမ္မပိသေသော၊ ပါရာဇိကာဒိ အာပတ္တိပိသေသော၊] ဣတိဝေ - သို့၊ တာဝ- ကာလစသည်တို့မှ ရှေးဥးစွာ၊ ဝတ္ထုမှိ - ၌၊ သင်္ကေတပိသင်္ကေတတာ- အမှတ်အသား အတိုင်း၏ အဖြစ် , အမှတ်အသား အတိုင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန-ကား၊ ကာလေ - ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော - ကို၊ ဝေဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယော- အကြင်သူကို၊ အဇ္ဇသ္မေတိ-ယနေ့၊ နက်ဖြန် ဟူ၍၊ အနိယမေတွာ-မသတ်မှတ်မူ၍၊ ပုဗ္ဗဏှောမာရေဟိတိ-နံနက်၌ သတ်လော ဟူ၍၊ အာဏတ္ထော- စေခိုင်းအပ်ပြီ၊ (သော- ထိုသူသည်၊) ယဒါကဒါစိ- အမှတ်မထား တပါးပါးသော ရက်၌၊ ပုဗ္ဗဏှော - ၌၊ မာရေဟိ-အံ၊ ပိသင်္ကေတော - အမှတ်အသား၏ မမှန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ယော - သည်၊ အဇ္ဇပုဗ္ဗဏှော - ယနေ့နံနက်၌၊ (မာရေဟိ) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထော-ပြောအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မဇ္ဈဇေဝါ- ၌သော်၎င်းပေ၊ မာရေဟိ - အံ၊ (တဿ - ထို သူ၏) ပိသင်္ကေတော ဟောတိ၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗဏှော-၌၊ မာရေဟိ- ငှါ၊ ဝါယမန္တဿ-စဉ်၊ မဇ္ဈဇေ- သည် ဇာတေပိ- ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ- ဖြစ်ရာ၌လည်း၊ သောဝနယော၊ ဧတေန နယေန-ဖြင့်၊ သဗ္ဗကာလပ္ပဘေဒေသု-အလုံးစုံသော ကာလအထူးအပြားတို့၌ သင်္ကေတ ပိသင်္ကေတတာ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

ဩကာသေပိ- ၌လည်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော-အကြင် ရဟန်းကို၊ ဝါမေ-၌၊ ဝိတိ- တည်သော၊ ဧတံ- အဲဒီသူကို၊ မာရေဟိ- လော၊ ဣတိ - သို့၊ အနိယမေတွာ - ဩကာသကို မသတ်မှတ်မူ၍၊ အာဏတ္ထော -

သင်္ကေတ ပိသင်္ကေတ။ ။ သံပုဗ္ဗကိတဓာတ်သည် သဗ္ဗာနန အနက်ကို ဟော၏ သင်္ကေတတိ ဧတေနာတိ သင်္ကေတော-စေခိုင်းအပ်သူ၏ သိမှတ်ကြောင်းအမှတ်အသား ထိုအမှတ်အသားအတိုင်း မှန်သည်ကို “သင်္ကေတတာ” ဟု ၎င်း၊ ထိုအတိုင်း မမှန်သည်ကို “ပိသင်္ကေတတာ” ဟု ၎င်း ဆိုသည်၊ ပိသဗ္ဗါသည် အဘာဝအနက်ဟော။

ဧတံ ဝါမေ ဝိတံ မာရေဟိ ။ ။ “ဧတံ မာရေဟိ” သာ လိုရင်းတည်း၊ “ဝါမေ ဝိတံ” ကား ဧတံအရ (ထိုအချိန်မှာ ရွာ၌တည်ခိုက်ဖြစ်သော) သတ်အပ်သူကိုပြသော ပိသေသနတည်း၊ ဩကာသကို သတ်မှတ်ပြသောစကား မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် “ဩကာသေပိ၊ ပေ၊ အနိယမေတွာ” ဟု မိန့်သည်။

အပ်ပြီ၊ (သော - ထိုရဟန်းသည်) တံ-ထိုသူကို၊ ယတ္တကတ္တမိ- အမှတ်မထား
 တပါးပါးသောအရပ်၌၊ မာရေတိ-အံ့၊ ဝိသင်္ကေတော-ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်၊
 နတ္ထိ၊ ပန- ကား၊ ယော- ကို၊ ဝါမေယေဝ - ၌သာလျှင်၊ (မာရေတိ)၊ ဣတိ
 နိယမေတွာ, အာဏတ္တော - အပ်ပြီ၊ (သော - ထိုရဟန်းသည်) ဝနေ- ၌၊
 မာရေတိ-အံ့၊ တထာ-ထိုမှတပါး၊ ဝနေ (ယေဝ)-၌သာလျှင်၊ (မာရေတိ)၊
 ဣတိ အာဏတ္တော၊ (သော)ဝါမေ မာရေတိ၊ အန္တောဂေဟဒ္ဓါရေ(ယေဝ)-
 အိမ်တံခါးအတွင်း၌သာလျှင်၊ (မာရေတိ)၊ ဣတိ အာဏတ္တော၊ (သော)
 ဂေဟမဇ္ဈေ, မာရေတိ-အံ့၊ (တဿ) ဝိသင်္ကေတော (ဟောတိ)၊ ပေ၊ အာဂူ
 ဓေဝိ - ၌လည်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော - ကို၊ အသိနာဝါ-
 သော်၎င်း၊ ဥသုနာဝါ-သော်၎င်း၊ (မာရေတိ) ဣတိ အနိယမေတွာ, အာဂူ
 ဓေဝေ- ဖြင့်၊ မာရေတိ၊ ဣတိ အာဏတ္တော၊ (သော- သည်) ယေနကေနစိ-
 သော၊ အာဂူဓေဝေ- ဖြင့်၊ မာရေတိ- အံ့၊ ပေ၊ ပန-ကား၊ ယော- ကို၊ အသိနာ
 (မာရေတိ)၊ ပေ၊ ဝါ - တနည်း၊ ဣမိနာ အသိနာ-ဖြင့်၊ (မာရေတိ) ဣတိ
 ဝတ္တော၊ (သော) အညေန - သော၊ အသိနာ, မာရေတိ- အံ့၊ ဝါ- တနည်း၊
 တေသေဝအသိသ-၏ပင်၊ ဣမာယဓာရာယ-ဤဘက်အသွားဖြင့်၊ မာရေတိ၊
 ဣတိ ဝတ္တော၊ (သော)ဣတရာယ-သော၊ ဓာရာယဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ တလေ
 နဝါ-သန်လျက်အပြင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တုဏ္ဏေနဝါ-သန်လျက်ဥးဖြင့်သော်၎င်း၊
 တရုနာဝါ-သံလျက်ရိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ မာရေတိ-အံ့၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန - ကား၊ ဣရိယာပထေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော-
 သည်၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားနေသူကို၊ ဧတံ-အဲဒီသူကို၊ မာရေတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-
 ပြောဆိုစေခိုင်း၏၊ (တေန- ထိုရဟန်းသည်) အာဏတ္တောစ- စေခိုင်းအပ်သူ
 သည်လည်း၊ နံ-ထို ညွှန်ပြအပ်သူကို၊ အဂစ္ဆန္တိ - သွားဆဲ မဟုတ်ဘဲ၊ သဓေဝိ
 မာရေတိ-အကယ်၍မူလည်း သတ်စေဥးတော့၊ (ဝေသတိဝိ)၊ ဝိသင်္ကေတော

ဧဝံ ဂစ္ဆန္တိ ။ ပေ၊ ဝိသင်္ကေတော ။ ။ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တိ၌ ဂစ္ဆန္တိသည် သွားခြင်း
 ဣရိယာပုထိဓို သတ်မှတ်လိုသော ဝိသေသနမဟုတ်၊ “သွားနေတဲ့ အဲဒီလူ” ဟု ပုဂ္ဂိုလ်
 ကို သတ်မှတ်သောဝိသေသနတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုသတ်လျှင် သွားနေတုန်း
 မဟုတ်သော်လည်း ဝိသင်္ကေတမရှိ၊ အမှတ်အသားမလွဲ- ဟူလို၊ [ဧဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဝမ
 နေန ပုဂ္ဂလောဝ နိယမိတော၊ န ဣရိယာပထော၊ တေနာဟ-နတ္ထိ ဝိသင်္ကေတောတိ။]

မှတ်ချက်။ ။ ယခုစားအုပ်များ၌ “သဓေဝိ ဂစ္ဆန္တိ” ဟု ရှိ၏၊ ဂစ္ဆန္တိသည် ပါဠိမှန်
 ဖြစ်လျှင် “သဓေဝိ” ဟု ဂရဟာပိ မလို၊ “နတ္ထိ ဝိသင်္ကေတော” ဟုလည်း အထူးပြောဘွယ်
 မရှိ၊ နဂိုရိစေခိုင်းသည့်အတိုင်း ဂစ္ဆန္တိ မဟုတ်သောကြောင့်သာ ဝိသင်္ဂါကို၎င်း၊ နတ္ထိ

နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ဂစ္ဆန္တိ မေဝ-သွားနေသူကိုသာလျှင်၊ မာရေဟိတိ၊ ဝုတ္တေ-
 သော၊ နိသိန္တံ-ထိုင်နေသူကို၊ သစေ မာရေဟိ-အံ၊ ဝါ-တနည်း၊ နိသိန္တမေဝ-
 ကိုသာလျှင်၊ မာရေဟိတိ ဝုတ္တေ ဂစ္ဆန္တိ (သစေ) မာရေဟိ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 ကြိယာဝိသေသေဝိ-၌လည်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယော-ကို၊ ဝိဇ္ဇိ
 တွာ- ထိုးဖောက်၍၊ မာရေဟိတိ၊ ဝုတ္တော- ပြီ၊ (သော-သည်) ဝိဇ္ဇိတွာဝ-
 သာလျှင်၊ ပေ၊ ပန - ကား၊ ယော- ကို၊ ဝိဇ္ဇိတွာ မာရေဟိတိ၊ ဝုတ္တော - ပြီ၊
 (သော) ဆိန္နိတွာ - လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်တောက်၍၊ မာရေဟိ - အံ၊ ပေ၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန-ကား၊ ယော-သည်၊ လိဝိဝသေန-အသွင်သဏ္ဍာန်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်၊ ဒီဃံ-အရပ်ရှည်သူကို၊ (မာရေဟိ-လော့)၊ ရသံ-အရပ်ပုသူကို၊ (မာရေ
 ဟိ) ကာဠု - မည်းနက်သူကို၊ (မာရေဟိ)၊ ဩဒိတံ - ဖြူသူကို၊ (မာရေဟိ)၊
 ကိသံ-ပိန်သူကို၊ (မာရေဟိ)၊ ထုလံ-ဝသူကို၊ မာရေဟိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊
 အနိယမေတွာ - မသတ်မှတ်မှု၍၊ အာဏာပေတိ - ၏၊ (တေန - သည်)၊
 အာဏတ္ထောစ - သည်လည်း၊ ယံ ကိဉ္စိ - အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော၊
 တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော ဒီဃစသူကို၊ မာရေဟိ၊ ပေ၊ ပန- ကား၊ သော-
 ထိုစေခိုင်းသော ရဟန်းသည်၊ အတ္တာနံ - ကို၊ သန္ဓာယ - ၍၊ အထ အာဏာ
 ပေတိ-အံ၊ အာဏတ္ထောစ-သည်လည်း၊ ဤဒိသော-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သူသည်၊
 အယမေဝ - ဤ စေခိုင်းလုပ်ငန်းတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့သိ၍၊ အာဏာပကမေဝ-
 စေခိုင်းသူကိုသာ၊ မာရေဟိ အာဏာပကသံ- စေခိုင်းသော ရဟန်း၏၊ ဝုတ္တံ
 (ဟောတိ)၊ ဝေကသေ-သတ်သော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

အာဏာပကော-သည်၊ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ ဣတရော-အခြားသော
 စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ အညံ-စေခိုင်းသူမှတစ်ပါးသော၊ တာဒိသံ-ကို၊
 မာရေဟိ၊ အာဏာပကော - သည်၊ မုစ္စတိ - ပါရာဇိကအာပတ်မှ လွတ်၏၊
 ဝေကသေဝ - ၏သာလျှင်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကသ္မာ၊ ဩကာသသေ-
 အရပ်၏၊ ဝါ-ကို၊ အနိယမိတတ္တာ- မသတ်မှတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဝိသင်္ဂေတော ဟု၎င်း ဆိုရသည်။ ထို့ကြောင့် “ အဂစ္ဆန္တိ ” ဟု ဝါဠုမှန်ရှိပါစေ၊ ဤ
 စာသွားမျိုးကို ဩကာသတုန်းကလည်း “စတံဂါမေ ဌိဘံ၊ ပေ၊ ယတ္ထကတ္ထံ မာရေဟိ၊
 နတ္ထိ ဝိသင်္ဂေတော ” ဟု တွေ့ခဲ့ပြီ။ ထို၌ “ယတ္ထကတ္ထံ ” နှင့် ဤ၌ “ အဂစ္ဆန္တိ ” သည်
 သဘောတူ၏။ “သစေ ဂစ္ဆန္တိ ” ဝါဠုလည်း “နတ္ထိ ဝိသင်္ဂေတော ” ဟု အထူးဆိုထားပုံကို
 ထောက်လျှင် မကောင်းပင်။

ဒီဃံ မာရေဟိ။ ။ အရပ်ရှည်သူတွေ အများရှိသောကြောင့် “ဒီဃံမာရေဟိ” ဟု
 ခိုင်းခြင်းကို “အနိယမေတွာ” ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် အရပ်ရှည်သူ တယောက်ယောက်
 ကို သတ်လျှင် ဝိသင်္ဂေတ မဖြစ်။

ပန-ကား၊ အတ္ထာနံ သန္ဓာယ၊ အာဏာပေန္တောဝိ - စေခိုင်းပါသော်လည်း၊
 ဩကာသံ၊ သစေနိယမေတိ၊(ကိ-အဘယ်သို့ မှတ်သနည်း၊) အသုကသ္မိံ နာမ
 ရတ္ထိဋ္ဌာနေ - ထိုမည်သော ညဉ့်နေရာအရပ်၌၊ နိသိန္တံ - သော၊ ဝေဂ္ဂပံနာမ-
 ဤသို့သဘောရှိသည် မည်သူကို၊ မာရေဟိ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ အသုကသ္မိံ
 နာမ ဒိဝါဋ္ဌာနေ- ထိုမည်သော နေ့နေရာအရပ်၌၊ (နိသိန္တံ ဝေဂ္ဂပံနာမ မာရေ
 ဟိ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ဟုပေး၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ) အသုကသ္မိံ နာမ
 ထေရာသနေ - ထိုမည်သော ထေရ်၏နေရာအရပ်၌၊ ပေ၊ အသုကသ္မိံ နာမ နဝါ
 သနေ- ထိုမည်သော သီတင်းငယ်၏ နေရာအရပ်၌ ၊ ပေ၊ အသုကသ္မိံ နာမ မဇ္ဈိ
 မာသနေ- ထိုမည်သော သီတင်းလတ်၏ နေရာအရပ်၌၊ နိသိန္တံ-သော၊ ဝေဂ္ဂပံ
 နာမ - ကို၊ မာရေဟိ - လော၊ ဣတိဝါ - သို့သော်၎င်း၊ (နိယမေတိ- အံ၊)
 တတ္ထစ-ထိုအရပ်၌လည်း၊ အညော - ညွှန်ပြအပ်သူမှတစ်ပါး အခြားသူသည်၊
 နိသိန္ဒော-သည်၊ ဟောတိ၊ အာဏတ္ထော-သည်၊ တံ- ထိုညွှန်ပြအပ်သူမှတစ်ပါး
 သော အခြားထိုင်နေသူကို၊ သစေမာရေဟိ၊ (စေံသတိ) ၊ ဝစကော- သည်၊
 နေဝ မုစ္စတိ-ပါရာဇိကအာပတ်မှမလွတ်၊ အာဏာပကော-သည်၊န(မုစ္စတိ)၊
 ကသ္မာ၊ ဩကာသဿ- ၏၊ ဝါ-ကို၊ နိယမိတတ္ထာ၊ ပန - ကား၊ နိယမိတော
 ကာသတော-သတ်မှတ်အပ်သော အရပ်မှ၊ အညတြိ-အခြားအရပ်၌၊ သစေ
 မာရေဟိ၊ (စေံသတိ) အာဏာပကော မုစ္စတိ၊ ဣတိ အယံ နယော-ဤနည်း
 ကို၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းစွာ၊ ဒဠိ-ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ၊
 ဝုတ္တော-ဆိုအပ်ပြီ၊ တသ္မာ၊ ဣ-ဤနည်း၌၊ အနာဒရိယံ- လေးစားခြင်းမရှိ
 သူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-မလေးမစား၊ နကာတဗ္ဗံ- မပြရာ၊ ဣတိ-ဤကားသတိ
 ပေးခြင်းတည်း။ ... အဓိဋ္ဌာယာတိ မာတိကာဝသေန - အဓိဋ္ဌာယဟူသော
 မာတိကာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာဏတ္ထိကပယောဂကထာ၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဣဒါနိ-၌၊ ဒုတေနာတိ ဣမဿမာတိကာပဒဿ-၏၊ နိဒ္ဒေသဒဿနတ္ထံ-
 အကျယ်ကိုပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခု ဘိက္ခုအာဏာပေတီတိ အာဒ
 ယော-န်သော၊ စတ္တာရော-န်သော၊ ယေဝါရာ-အကြင် ဝါရတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-
 နိပြီ၊ တေသု - ထို ဝါရတို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော စေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သော တံ
 မညမာနောတိ - ကား၊ အာဏတ္ထော- စေခိုင်းအပ်သော၊ သော- ထိုရဟန်း

အနာဒရိယံ နကာတဗ္ဗံ ။ ။ ဤကဲ့သို့ အသတ်ခိုင်းရာဋ္ဌာန၌ စိတ်၏ဖြစ်ပုံလိုက်၍
 အာပတ္တိကို ဆုံးဖြတ်ရသည်၊ ထို စိတ်ဖြစ်ပုံမှာ ဘုရားရှင်၏ အရာတော်သာ ဖြစ်၏၊
 ဘုရားရှင်တို့၏အလိုကိုလည်း ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သာ သိတော်မူကြ၏၊ ထို့ကြောင့်
 ဤနေရာ၌ မဟာအဋ္ဌကထာ ဆိုတိုင်းသာ လေးလေးစူးစူး မှတ်ကြပါ-ဟူလို။

သည်။ (ဝေ၊ရောပေတိ၌စပ်။) ယော-အကြင်သူကို၊ အာဏာပကေန-သည်။
 ဣတ္ထန္တာမောတိ- ဤ အမည်ရှိသူဟူ၍၊ အက္ခာတော- ပြောဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထို
 ပြောဆိုအပ်သူဟူ၍၊ [ဣတိ အကြေကြံ။] မညမာနော - မှတ်ထင်သည်။
 (ဟုတ္တာ)၊ တမေဝ - ထိုသူကိုပင်၊ ဇိဝိတာ- မှ၊ ဝေ၊ရောပေတိ- အံ့၊ ဥဘိန္တံ
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တံမညမာနော အညန္တိ - ကား၊ ယံ- အကြင်သူကို၊
 ဇိဝိတာ ဝေ၊ပေတိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တော- ပြောဆိုညွှန်ပြအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုညွှန်ပြ
 အပ်သူဟူ၍၊ မညမာနော (ဟုတ္တာ)၊ အညံ - ညွှန်ပြအပ်သူမှ အခြားသော၊
 တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သူကို၊ [ညွှန်ပြအပ်သူနှင့် တူသူကို၊] ဇိဝိတာ၊
 ဝေ၊ရောပေတိ - အံ့၊ မူလဋ္ဌဿ- အရင်း၌တည်သော စေခိုင်းသောရဟန်း၏၊
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အညံ မညမာနော တန္တိ-ကား၊ ယော-အကြင်သူကို၊
 အာဏာပကေန - သည်၊ ဝုတ္တော - ပြောဆိုညွှန်ပြအပ်ပြီ၊ တဿ- ထိုညွှန်ပြ
 အပ်သူ၏၊ သမိပေ - ၌၊ ဌိတံ- တည်နေသော၊ ဗလဝသဟာယံ- အားရှိသော
 အဖော်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ ဣဿ-ဤအဖော်၏၊ ဗလေန-အားစွမ်းကြောင့်၊ အယံ-
 ဤအကောင်သည်။ ဝဇ္ဇတိ-ကြီးဝါးနေ၏၊ (ကြားနေ၏) တာဝ-ရှေးဦးစွာ၊
 ဣမံ-ဤအဖော်ကို၊ ဇိဝိတာ , ဝေ၊ရောပေမိ-ခွင်းဦးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊
 ပဟရန္တော-သော်၊ ဣတရမေဝ-အခြားသူသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (အဖော်မှ
 တပါး မူလညွှန်ပြအပ်သူသာလျှင် ဖြစ်သော၊) ပရိဝတ္တိတွာ - လည်၍၊ တသ္မိ
 ဌာနေ- ထိုအဖော်၏နေရာ၌၊ ဌိတံ- တည်နေသူကို၊ သဟာယောတိ - ဟူ၍၊
 ပေ၊ အညံ မညမာနောအညန္တိ-ကား၊ ပရိမနယေနဝ-ပင်၊ [“ ဒီအဖော်
 ကြောင့် ဒီအကောင်ကြီးဝါးနေ၏” ဟု ကြံခြင်းဟူသောရှေ့နည်းဖြင့်၊] တာဝ-
 စွာ၊ အဿ - ထိုညွှန်ပြအပ်သူ၏၊ ဣမံသဟာယံ-ကို၊ ဇိဝိတာ၊ ဝေ၊ပေမိ-အံ့၊
 ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ဒုတပရမ္မရာပဒဿ - ဒုတပရမ္မရာပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော
 ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣတ္ထန္တာမဿ ပါဝဒါတိအာဒိသု-ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဧကော-
 သော၊ အာစရိယော - ကို၎င်း၊ တယော - နံသော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ဓမ္မရက္ခိတ
 သံဟရက္ခိတနာမကော- နံသော၊ အန္တေဝါသိကာ- အနီးနေတပည့် တို့ကို၎င်း၊
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-မှတ်ထိုက်ကုန်၏၊ ဘတ္ထ-ထိုနိဒ္ဒေသဝါရ်၌၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ အာဏာပေ
 တိတိ - ကား၊ အာစရိယော၊ ကဋ္ဌိ- သော၊ ပုဂ္ဂလံ- ကို၊ မာရေတုကာမော-
 သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တမတ္ထံ - ထို အကြောင်းကို၊ အာစိက္ခိတွာ - ပြောပြ၍၊ ဗုဒ္ဓ
 ရက္ခိတံ၊ အာဏာပေတိ - ၏၊ ဣတ္ထန္တာမဿ ပါဝဒါတိ- ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတံ-
 တ၊ တံ-သည်။ ဝစ္ဆ-သွားချေ၊ တေမတ္ထံ-ကို၊ ဓမ္မရက္ခိတဿ-အား၊ ပါဝဒ-

ပြောချေလော့၊ ဣတ္ထန္တာမော ဣတ္ထန္တာမဿ ပါဝဒတုတိ - ကား၊ ဓမ္မရက္ခိ
 တောပိ - သည်လည်း၊ သံဃရက္ခိတဿ၊ ပါဝဒတု- တဆင့် ပြောပစေလော့၊
 ဣတ္ထန္တာမော ဣတ္ထန္တာမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤအစီအစဉ်
 ဖြင့်၊ တယာ - သင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည် ၊ ဝေ ၊ ဝေါရောပေတု - ခွင်းပစေလော့၊
 (ကဿာ- အဘယ်ကြောင့် သံဃရက္ခိတကို ခိုင်းရည်နည်း) ၊ ဟိ(ယဿ) ၊
 သော-ထိုသံဃရက္ခိတသည်၊ အမှေသု-ငါတို့တွင်၊ ဝီရဇာတိကော- ရဲရင့်သူ၏
 အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်၊ (ဟုတော့) ၊ ဣမသ္မိံ ကမ္မေ- ဤသတ်ဖြတ်မှု၌၊
 ပတိပဇလာ-စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ- ထို ကြောင့်တည်း။

အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊ အာဏာပေန္တဿ - သော၊
 အာစရိယဿ-၏၊ တာဝ-တပည့်တို့မှ ရှေးဥားစွာ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ(ဟောတိ)၊ သော
 ဣတရဿ အာရောစေတီတိ - ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော - သည်၊ ဓမ္မရက္ခိတဿ-
 အား၎င်းပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ (ကိံ-သနည်း) ၊ ဣတ္ထန္တာမံ-ကို၊ ဇီဝိတာ၊
 ဝေါရောပေဟိကိရ-ခွင်းလောတဲ့၊ တံ-သည်၊ အမှေသု-တို့တွင်၊ ဝီရပုရိသော-
 ရဲရင့်သောယောက်ျားသည်၊ (အသိ) ကိရ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ) ၊ (ဣတိ-သို့) ၊
 အာရောစေတိ-အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြောလသော်၊ တေသမ္ပိ-ထို တပည့်တို့၏လည်း၊
 ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ) ၊ ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏာတီတိ-ကား၊ သာဓု-ကောင်းပြီ၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ သံဃရက္ခိတော , သမ္ပဋိစ္စတိ- လက်ခံအံ့၊ မုလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စ
 ယဿာတိ- ကား၊ သံဃရက္ခိတေန-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္တေ-လက်ခံအပ်ပြီး
 ကာမျှ၍၊ အာစရိယဿ - ၏၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ) ၊ (ကဿာ ထုလ္လစ္စယံ
 ဟောတိ) ၊ (ယဿ) , မဟာဇနော - များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းကို၊
 တေန-ထို ဆရာသည်၊ ပါပေ-၌၊ နိယောဇိတော-ထိုက်တွန်းအပ်ပြီ၊ ဣတိ-
 ကြောင့်၊ (ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ) ၊ [ဆရာက အရင်းခံဖြစ်၍ တပည့်တို့၏
 ဒုက္ကဋ္ဌထက်ကြီးသော ထုလ္လစ္စည်း အာပတ်သင့်ရသည်-ဟုလို] သော တန္တိ-
 ကား၊ သော သံဃရက္ခိတော တိပုဂ္ဂလံ ဇီဝိတာ စေဝေါရောပေတိ၊(ဧဝံသတိ) ၊
 သဗ္ဗေသံ-န်သော၊ စတုန္တမ္ပိ-န်သော၊ ဇနာနံ-ဆရာတပည့်ရဟန်းတို့၏၊ ပါရာ
 ဇိကံ (ဟောတိ) ၊ စ- ဆက်၊ ကေဝလံ-အခြားရဟန်းများမဘက် သက်သက်၊

ဇာဝဒုက္ကဋ္ဌံ။ ။ စေခိုင်းသည့်အတိုင်း မဖြစ်ဘဲ တမျိုးတမည်ဖြစ်သွားမှသာ ဒုက္ကဋ္ဌံ
 သင့်သည်။ စေခိုင်းသည့်အတိုင်း ဖြစ်လျှင် ဒုက္ကဋ္ဌံ မသင့်ဘဲ ထုလ္လစ္စည်း သင့်လိမ့်မည်။
 ထုလ္လစ္စည်းလည်း မသက်ဖြစ်မှ သင့်သည်။ သက်ဖြစ်လျှင်ကား ထုလ္လစ္စည်းလည်း မသင့်
 တော့ဘဲ မူလခိုင်းသောဆရာကြီးမှာ တခါထည်း ပါရာဇိကကျမည်။ “ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို
 ဒုတိယပါရာဇိကတန်းကဋ္ဌင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဤနေရာ၌ ခွဲခြား၍မပြောတော့ ” ဟု ဋီကာမိန့်သည်။

စတုဋ္ဌံ-ဆရာတပည့်ရဟန်း ၄ ပါးတို့၏သာ၊(ပါရာဇိကံ-သည်)န-မဟုတ်သေး၊
 ဧတေနပါယေန - ဤနည်းဖြင့်၊ ဝိသင်္ကေတံ - ချွတ်ယွင်းခြင်းကို၊ အကတွာ၊
 ပရမ္မရာယ-အဆင့်ဆင့်အားဖြင့်၊ အာဏာပေန္တံ-သော်၊ သမဏသတံဝါ-
 သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ သမဏသဟသံဝါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊
 သဗ္ဗေသံ-တို့၏၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)။

ဝိသက္ကိယဒုတပဒနိဒ္ဒေသေ-ဝိသက္ကိယဒုတပဒနိဒ္ဒေသဌ၊ (ဝိနိစ္စယော ဧဝံ
 ဝေဒိဘဗ္ဗော)၊ သော အညံ အာဏာပေတိတိ- ကား၊ အာစရိယေန- သည်၊
 အာဏက္ခော - သော၊ သော ဗုဒ္ဓရက္ခိတော၊ ဓမ္မရက္ခိတံ- ကို၊ အဒိသ္မာဝါ-
 မတွေ့၍သော်၎င်း၊ ဝါ - မတွေ့ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အဝတ္ထုကာမော-
 မပြောလိုသည်၊ ဟုတွာဝါ-၍သော်၎င်း၊ ဝါ-ကြောင့်သော်၎င်း၊ သံဃရက္ခိတ
 မေဝ- သို့သာ၊ပေးဝေ- သို့၊ အာဟ-ဗြ၊ (ကို)၊ ဣတ္တန္နာမံ ဇီဝိတာ၊ ဝေါရော
 ပေဟိကိရ-ခွင်းလောတဲ့၊ ဣတိ (အာဟ)၊ (ဣတိ-သို့)၊ ဝိသင်္ကေတံ၊ ကရော
 နန္ဒာ - လျက်၊ အာဏာပေတိ - အံ၊ ဟိ - မှန်၊ ဝိသင်္ကေတကရဏေနေဝ-
 ချွတ်ယွင်းခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ သေ-ဤတမန်ကို၊ ဝိသက္ကိယဒုတော
 တိ- ဝိသက္ကိယဒုတဟူ၍၊ ဝါ-ပြောသည့်အတိုင်း စွမ်းနိုင်ခြင်းမရှိသောတမန်
 ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊ အာဏတ္တိယာ-ကြောင့်၊
 တာဝ- သံဃရက္ခိတမုရှေးဥားစွာ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ [သက္က
 နံ=သက္ကိယံ-စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ နတ္ထိ+သက္ကိယံ ယဿာတိ ဝိသက္ကိယော-ခိုင်းသည့်
 အတိုင်း ပြောဆိုရန် စွမ်းနိုင်ခြင်းမရှိသော တမန်၊]

ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ သံဃရက္ခိတေန-သည်၊ သမ္ပင်္ဂါ
 န္တိတေ-လက်ခံအပ်သော်၊ မူလဋ္ဌသေဝ-အရင်း၌တည်သော ဆရာရဟန်း၏
 သာ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတမ္ပံ၊ ဧဝံသန္တေ-ဤသို့ မဟာအဋ္ဌ
 ကထာဆိုတိုင်းဖြစ်လသော်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-သတ်ဆိုရန်စေခိုင်းမှုကို လက်ခံခြင်း
 ကြောင့်၊ အာပတ္တိယေဝ - ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်ငင်၊ နသိယာ-မဖြစ်တော့ရာ၊
 စ - စင်စစ်ကား၊ သဉ္စရိတ္တပဋိဂ္ဂဟဏ မရဏာဘိနန္ဒနေသုပိ - သဉ္စရိတ္တကို
 လက်ခံခြင်း , သေခြင်းကိုနှစ်သက်ခြင်းတို့၌ သော်မူလည်း၊ အာပတ္တိ - ဒုက္ကဋ္ဌ
 အာပတ်သည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်တုံသေး၏၊ မာရဏပဋိဂ္ဂဟဏေ - သတ်မှုကို

မူလဋ္ဌသေဝ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ ၊ဤစကားသည် မဟာအဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ဆိုအပ်
 သောစကားတည်း၊ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ၏ အလိုမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် မိမိအလိုကို
 ပြလို၍“ဧဝံသန္တေ”စသည်ကိုမိန့်သည်၊ “ဧဝံ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေန အတ္ထေ
 သတိ”ဟု ဧဝံသန္တေအတွက် အနက်ဆို။

လက်ခံခြင်း၌၊ (အာပတ္တိ- သည်) ကထံ နသိယာ- အဘယ်မှာမဖြစ်ဘဲ ရှိတုံ အံ့နည်း၊ တသ္မာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တသေဝ - ဇာသ၊ တေ ဒုတ္တင်- ဤ (ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုတ္တင်သ၌) ဒုတ္တင်အာပတ်သည် (ဟောတိ)၊ တေနေဝ-ထို ကြောင့် ပင်၊ ဣ-ဤ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုတ္တင်သဟူသောပေါ်၌၊ မူလဋ္ဌဿာတိ- မူလဋ္ဌဿဟူ၍၊ (ဘဝတာ)န ဝတ္တိ၊ [ရှေ့ အဝိသတ္တိယဒုတနိဒ္ဒေသ၌ ဤနေရာ ဝယ် "မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ တုလ္လစ္စယဿ" ဟု မူလဋ္ဌဿပါသလို ဤနေရာ၌ မပါ-ဟူလို၊] စ - ဆက်၊ ပုရိမနယေဝိ- ၌လည်း၊ တေ-ဤ ဒုတ္တင်အာပတ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တသ - လက်ခံသောရဟန်း၏အတွက်၊ ဝေဒိတဗ္ဗမေဝ-သာ၊ ပန- ထိုသို့ပင် သိထိုက်ပါသော်လည်း၊ ဩကာသာဘာဝေန- ဟောတော်မူခွင့်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ နဝတ္တိ -ဟောတော်မမူအပ်၊ တသ္မာ၊ ယော ယော- အကြင် အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ- ၏၊ တဿတဿ- ထိုထိုရဟန်း၏၊ တဂ္ဂစ္စ ယာ - ထို လက်ခံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိယေဝ - ဒုတ္တင် အာပတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိအယံ - ကား၊ ဣ - ဤ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုတ္တင်သဟူသောပေါ်၌၊ အမှာတံ- တို့၏၊ ခန္တိ- နှစ်သက်အပ်သော အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤသိက္ခာပုဂ္ဂိုလ်၊ (ပဋိဂ္ဂဟဏေ - ကြောင့်၊ ဒုတ္တင်-သည်၊ ဟောတိ) ယထာ- သို့၊ ဝေ- တူ၊ အဒိန္နာဒါနေဝိ- အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဂ္ဂိုလ်လည်း၊ (ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုတ္တင် ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန-ဆက်၊ သော-ထို သံယရက္ခိတရဟန်းသည်၊ တံ-ထို ညွှန်ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဇီဝိတာ၊ သစေ ဝေါရောပေတိ-အကယ်၍ခွင်းဖြစ်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ အာဏာပကဿ-သော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿစ-ဗုဒ္ဓရက္ခိတဂုဏ် (ဣတိ၌စပ်)၊ ပေ၊ ပန- ကား၊ မူလဋ္ဌဿ- သော၊ အာစရိယဿ- ၏၊ ဝိသင်္ဂေတတ္တာ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကေန-ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဓမ္မရက္ခိတဿ-၏၊ အဇာနနတာ ယ-လုံးလုံး မသိလိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗေန- အလုံးစုံသော အပြား

မရဏာ၊ ပေ၊ ဟောတိ ။ ။ "အဟောဝတ ဣတ္ထန္နာမော ဟတော အဿ=ဤ မည်သူဟာ အသတ်ခံရလျှင် ကောင်းလေစွာ" ဟု သူတပါးသေခြင်း၌ နှစ်သက်မှုကို မရဏာဘိနန္ဒနဟု ခေါ်၏၊ ထိုကဲ့သို့ (သဗ္ဗရိတ္တပျိုတို့ရန် လက်ခံမှုနှင့်) မရဏာဘိနန္ဒန အမှုကလေး၌သော်မှ ဒုတ္တင်သင့်သေးလျှင် သတ်မည်ဟု ဝန်ခံရာ၌ အဘယ်မှာ ဒုတ္တင် သေင့်ဘဲရှိမှာလဲ-ဟူလို။

ပုရိမနယေ၊ ပေ၊ ဩကာသာဘာဝေန ။ ။ သမနန္တရာတိတေ အဝိသတ္တိယ ဒုတနိဒ္ဒေသေ၊ (ပုရိမနယေအစွင့်)၊ တတ္ထ-ထိုရှေ့နည်း၌၊ မူလဋ္ဌဿ-၏ (အတွက်)၊ တုလ္လစ္စယဝစနတော-ကြောင့်၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တသ-၏ (အတွက်)၊ ဒုတ္တင် ဝတ္တိ၊ ဩကာသော နတ္ထိ၊ ဣတိ ဩကာသာဘာဝေန နဝတ္တိ။

အားဖြင့်၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံအကုန်အစင်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ [ဒုတ္တင်္ဂတောင်
မသင့် - ဟုလို၊] ဗုဒ္ဓရက္ခိတောပန - သည်ကား၊ ဒိန္နံ - ဆရာနှင့် မေ့ရက္ခိတ
၂ ပူးတို့၏၊ သောတ္တိဘာဝံ-ချမ်းသာကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ကတွာ၊ အတ္တနာ-
မိမိသည်၊ ဝါ-မှာ၊ နဋ္ဌော-ပုဂံစီးရရှာလေပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဂတပစ္စာဂတဒူတနိဒ္ဒေသေ - ဂတပစ္စာဂတဒူတနိဒ္ဒေသဉ္စ၊ (ဝိနိစ္ဆယော
ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သော ဂတ္တာ ပုနပစ္စာဂစ္ဆတိတိ- ကား၊ ဇီဝိတာ၊ ဝေါ
ရောပေတဗ္ဗဿ-ခွင်းထိုက်သော၊ တဿ-ထိုသူ၏၊ သဗိပံ-သို့၊ ဂတ္တာ၊ သုသံ
ဝိဟိတာရက္ခတ္တာ - ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ- ထိုသူ ကို၊ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတံ , အသက္ကောန္တော-
သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာဂစ္ဆတိ - ပြန်လာအံ့၊ [ပစ္စာဂစ္ဆတိဟု ရှိလျှင် သာ၍
ကောင်း၏၊] ယဒါ သက္ကောသိ၊ တဒါတိ-ကား၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့၌သာလျှင်၊
မာရိတော - သတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ တိ - ဖြစ်သလော၊ ဂစ္ဆ - ချေ၊ ယဒါ
(ဝေါရောပေတံ) သက္ကောသိ၊ တဒါ၊ နံ-ထိုသူ ကို၊ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဟိ-
လော၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောအံ့၊ အာပတ္တိဒုတ္တရဿာထိ- ကား၊ ဝေ- သို့၊ ပုန၊
အာဏတ္တိယာဝိ-ကြောင့်လည်း၊ ဒုတ္တရမေဝ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သော-ထို
ညွှန်ပြအပ်သူသည်၊ အဝဿံ- မချွတ်၊ ဇီဝိတာ၊ ဝေါရောပေတဗ္ဗော- သည်၊
သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အတ္တသာမိကစေတနာ - ပါရာဇိကအကျိုးကို
ငြီးစေတတ်သောစေတနာသည်၊ မဂ္ဂါနန္ဒရဇလ သဒိသာ - အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်
တည်းဟူသော အကျိုးရှိသောမဂ်နှင့်ထူသည်၊ (ဟောတိ)၊ [“ မဂ္ဂါနန္ဒရ
ဇလသဒိသာ - မဂ်၏အခြား၌ဖြစ်သော ဖိုလ်နှင့်တူ၏ ” ဟုလည်း ပေးကြ၏၊
သို့သော် အတ္တသာမိကစေတနာက ဖိုလ်နှင့်မတူ မဂ်နှင့်သာတူသောကြောင့်
ထိုအနက်ပေးပုံမှာ အဓိပ္ပာယ်မရ၊] တသ္မာ၊ အယံ - ဤ စေခိုင်းသောရဟန်း
သည်၊ ပေ၊ ဝစကော - သတ်တတ်သူသည်၊ သဗ္ဗိဝဿာတိတ္ထမေန - အနှစ်
ခြေခံဆယ် လွန်ရာအခါ၌၊ တံ-ထို ညွှန်ပြအပ်သူကို၊ သစေဝိ ဝစတိ-အကယ်၍
မူလည်း သတ်စေဥေးတော့၊ အာဏာပကောစ- စေခိုင်းသော ရဟန်းသည်
လည်း၊ အန္တရာဝ-အနှစ်ခြောက်ဆယ်၏အကြား၌သာလျှင်၊ ကာလံ-သေခြင်း
ကို၊ သစေဝိ ကရောတိ-အကယ်၍မူလည်း ပြစေဥေးတော့၊ ဟိနာယ-ယုတ်ညံ့
သောလူ့ အဖြစ်အကျိုးငှါ၊ သစေဝိ အာဝတ္တတိဝါ-အကယ်၍မူလည်းလည်စေ
ဥေးတော့၊ (တနည်း) သစေဝိ ဟိနာယဝါ-အာဝတ္တတိ - အကယ်၍မူလည်း
လူထွက်စေဥေးတော့၊ (ဝေံသတိဝိ)၊ အဿမဏောဝ ဟုတွာ၊ ကာလဉ္စ-
ကိုလည်း၊ ကရိဿတိ၊ ဟိနာယဝါ အာဝတ္တိဿတိ၊

အာဏာပကော - သည်၊ ဂိဟိကာလေ- လူဖြစ်စဉ်အခါ၌၊ မာတရံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပေ၊ ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း၊ အာဏာပေတွာ - ၍၊ [“ယဒါ သက္ကောသိ၊ တဒါနိဇိဝိတာ ဝေါရောပေဟိ” ဟု ဖခင်း၍-ဟုလို၊] သစေ ပဗ္ဗဇတိ - အကယ်၍ ရှင်ရဟန်းပြုအံ့၊ တသ္မိ-ထို ဖခင်းတတ်သူသည်၊ ပဗ္ဗဇိတေ- ရှင်ရဟန်း ပြုပြီးသော်၊ ဝါ- မှ၊ အာဏာက္ခာ - သည်၊ တံ-ထိုအင်စသူကို၊ (သစေ) မာရေတိ-အံ့၊ အာဏာပကော-သည်၊ ဂိဟိကာလေယေဝ- ၌ပင်၊ မာတုဃာတကော ဝါ - အမိကို သတ်တတ်သူသည် သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ အဿ - ထို ဖခင်းတတ်သူ၏၊ ပဗ္ဗဇာ- ရှင်အဖြစ်သည်၊ နေဝ (ရူဟတိ) - မတက်ရောက်၊ ဝါ - အထမမြောက်၊ ဥပသမ္ပဒါ - ရဟန်း အဖြစ်သည်၊ နရူဟတိ၊ မာရေတဗ္ဗပုဂ္ဂလော - သတ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဏတ္ထိက္ခဏေ-၌၊ ပုလုဇ္ဇနော-သည်၊ သစေဝိ (ဟောတိ)- တော့၊ ပန- ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယဒါ , နံ - ထိုသူ့ကို အာဏတ္ထော - သည်၊ မာရေတိ-၏၊ တဒါ-၌၊ အရဟာ-သည်၊ (သစေ) ဟောတိ-အံ့၊ အာဏတ္တတော- ဖခင်းအပ်သူမှ၊ ပဟာရံ- ကို၊ လတိတွာဝါ- မူလည်း၊ ဒုက္ခမူလိကံ- ဒုက္ခလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော၊ သဒ္ဓိ-သဒ္ဓါကို၊ နိဿာယ-၍၊ ဝိပဿန္တော- ဝိပဿနာ ရှုလသော်၊ အရဟတ္တံ ပတွာ , တေနောဗါဗာဓေန-ထို အနာကြောင့်သာလျှင်၊ ကာလံ (သစေ) ကရေတိ-အံ့၊ အာဏာပကော , အာဏတ္ထိက္ခဏေယေဝ- ၌သာ၊ [ဧဝံဖြင့် ဥပက္ကံမကရဏက္ခဏကို ကန့်၊] အရဟန္တဃာတကော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဝစကော ပန-ကား၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော သတ်မှုတို့၌၊ ဥပက္ကမ ကရဏက္ခဏေယေဝ-လို့ လပြုရာ ခဏ၌သာလျှင်၊ [ဧဝံဖြင့် အာဏတ္ထိက္ခဏ ကိုကန့်၊] ပါရာဇိကော ဟောတိ။

ဣဒါနိ - ၌၊ သဗ္ဗေသုဇယဝ - န်သော၊ ဒုတဝသေန- တမန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဣမေသု ဝုတ္တမာတိကာပဒေသု - ဤ ဟောတော်မူအပ်သော မာတိကာပုဒ် တို့၌၊ တာဝ-ဒုတိယဝါရ စသည်တို့မှရှေးဥားစွာ၊ (နိဗ္ဗိဇ္ဇေ-သော၊) ပဌမဝါရေ- ၌၊ ယသ္မာ , တံ-ထို ဖခင်းအပ်သူကို၊ [နသာဝေတိ ၌စစ်၊] သဏိတံ-ဖြေးဖြေး၊ ဝါ-တိုးတိုး၊ ဘဏန္တော-ပြောသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-၍သော်၎င်း၊ ဝါ-ကြောင့် သော်၎င်း၊ တဿ - ထို ဖခင်းအပ်သူ၏၊ ဗမိရတယဝါ - နားထိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ မာ ဃာတေဟိတိ - မာ ဃာတေဟိဟုသော၊ ဧဝံ ဝစနံ-ကို၊ နသာဝေတိ-မကြားစေနိုင်၊ ဝါ-ကြားအောင်မပြောနိုင်၊ တသ္မာ , မူလဋ္ဌော - အရင်း၌တည်သော ဖခင်းသူသည်၊ နမုတ္တော - ပါရာဇိကမှ မလွတ်၊ ဒုတိယဝါရေ-၌၊ သာဝိတတ္ထာ-ကြားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

၀၁ - ကြားအောင် ပြောနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မူလဋ္ဌော မုတ္တော၊ ပန-
 ကား၊တတိယဝါဒေ-၌၊ ဇောန-ထို စေခိုင်းသောရဟန်းသည်၊ သာဝိတတ္ထာဇ-
 ၎င်း၊ ဣတရေန - အခြားသော အာဏတ္တရဟန်းသည်၊ သာရုတိ- ဟူ၍၊ သဗ္ဗ
 ဝိန္ဒိတူာ-၍၊ ဩရတတ္ထာစ-ရှောင်ကြဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဥဘောဝိ
 မုတ္တော၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။---ဒုတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အရဟော ရဟောသညိနိဒ္ဒေသာဒိသု - အရဟော ရဟောသညိနိဒ္ဒေသ
 အစရှိသည်တို့၌၊ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အရဟောတိ-ကား၊ သဗ္ဗဓေ-
 မျက်မှောက်၌၊ ရဟောတိ-ကား၊ ပရမ္ပုဓေ-မျက်ကွယ်၌၊ တတ္ထ-ထို အရဟော
 ရဟောသညိ အစရှိသော ရဟန်းတို့တွင်၊ [ရဟန်း ၄ မျိုးတို့တွင်၊] ယော-
 အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥပဋ္ဌာနကာလေ-မိမိကိုဆည်းကပ်ရာအခါ၌၊ [ပြောသော
 ပုဂ္ဂိုလ်က မထေရ်ကြီးဖြစ်၍ “ မိမိကို ဆည်းကပ်ရာအခါ၌ ” ဟု ဆိုသည်၊
 သယံ သံယတ္ထေရတ္ထာ ဥပဋ္ဌာနကာလေတိ ဝုတ္တံ၊] ဝေရိဘိက္ခု၊ မိ-ရန်သူရဟန်း
 သည်၊ (နိသိန္ဓေယေဝံ၌ လက္ခဏာဝန္တ ကတ္တားစပ်)၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ
 အာဂတိာ၊ ပုရတော - မိမိရှေ့၌၊ နိသိန္ဓေယေဝ - ထိုင်နေစဉ်ပင်၊ အန္တကာရ
 ဒေါသေန - အမိုက်မှောင် တည်းဟူသော အပြစ်ကြောင့်၊ တဿ- ထို ရန်သူ
 ရဟန်း၏၊ အာဂတဘာဝံ-ရောက်နေသည်၏ အဖြစ်ကို၊ အဇာနန္ဒော-သည်၊
 (ဟုတွာ- ၍၊ ဝါ-ကြောင့်)၊ [မှောင်နေသည့်အတွက် ထိုသူရောက်နေမှန်းကို
 မသိသောကြောင့် - ဟုလို၊] ဣတ္ထန္တာမော - ဤ အမည်ရှိသူသည်၊ ဝါ- တို့၊
 ဟတော - သတ်အပ်သည်၊ ဝါ - အသတ်ခံရသည်၊ အဿ - ဖြစ်ပါမူကား၊
 အဟောဝတ - ဪ ကောင်းလေစွာ၊ စောရာပိ - ခိုးသူတို့သည်လည်း၊ တံ-
 ထိုရဟန်းကို၊ န ဟနန္တိနာမ-မသတ်ကုန်သည် မည်တုံသေး၏၊ ဝါ-မသတ်
 ကုန်ဘဲ ရှိရတုံသေး၏၊ သဗ္ဗေဝါ - မြွေသည်မူလည်း၊ န ခံသတိ (နာမ)-
 မကိုက်သည် မည်တုံသေး၏၊ ဝါ-မကိုက်ဘဲရှိရတုံသေး၏၊ သတ္တံဝါ-လက်နက်
 ကိုသော်၎င်း၊ ဝိသံဝါ-အဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ န အာဟရတိ (နာမ)-မဆောင်
 သည် မည်တုံသေး၏၊ ဝါ - မဆောင်ဘဲ ရှိရတုံသေး၏၊ ဣတိ - သို့၊ တဿ-
 ထိုရဟန်း၏၊ မရဏံ - ကို၊ အဘိနန္ဒန္တော - အလွန်နှစ်သက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ဤဒိသာနိ- ဤသို့ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဝစနာနိ - စကားတို့ကို၊ ဥဏ္ဍပတိ-သီလ
 အသက်၊ ကိုယ်မှထွက်အောင်ပြောဆိုအံ့၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ အရတော
 ရဟောသညိ ဥဏ္ဍပတိနာမ - အရဟော ရဟောသညိ ဥဏ္ဍပတိမည်၏၊ သဗ္ဗ
 ဓေဝ - မျက်မှောက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တသ္မိံ - ထို ရဟန်း၌၊ ပရမ္ပုဓသညိ-
 မျက်ကွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ (ဥဏ္ဍပတိ-အံ့)၊ ဣတိ အတ္ထော။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုရန်သူရဟန်းကို၊ ပုရတော-
 မိမိရွှေ၌၊ နိသိန္ဒ-ထိုင်နေသည်ကို၊ ဒိသွာ-ပြီး၍၊ ပုန၊ ဥပဋ္ဌာနံ-ခြင်းကို၊ ကတွာ၊
 ဝတေဟိ-ပြန်သွားကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ, ဝတေဝိ- ပြန်သွားပြီးလည်း
 ဖြစ်သော၊ တသ္မိံ - ထိုရန်သူရဟန်း၌၊ (ဣတိသညိံ၌စပ်။) ဣဓေဝ - ဤအရပ်
 ၌သာလျှင်၊ သော-ထိုရန်သူရဟန်းသည်၊ နိသိန္ဒော-ထိုင်နေသေး၏၊ ဣတိသညိံ-
 ဤသို့အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ, ပုရိမနယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ [“အဟောဝတ
 ဣတ္ထန္တာမော ဟတော အဿ” စသော နည်းဖြင့်ပင်- ဟုလိ။] ဥလ္လပတိ-အံ့၊
 အယံ - ဤ ရဟန်းသည်၊ ရဟော အရဟောသည် ဥလ္လပတိနာမ - မည်၏၊
 ဧတေနပုပီယေန-ဤနည်းဖြင့်သာ၊ အရဟော အရဟောသည်စ-အရဟော
 အရဟောသည်ရဟန်းကို၎င်း၊ ရဟော ရဟောသည်စ-ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-
 ၏၊ စ-ဆက်၊ စတုန္ဒဒ္ဓိ-လေးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေသံ-ဤရဟန်း
 တို့၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ - ၌၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ (ဣဒံ သန္တိဋ္ဌာနံ)-
 ဤ အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ-၌၊ မရဏဝဏ္ဏသံဝဏ္ဏနာယ- မရဏဝဏ္ဏသံဝဏ္ဏနာ၏၊ ဝိဘာဝ
 ဒဿနတ္ထံ - ဝေဘန်အပ်သောအပြားကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုက္ကေသု-ဟော
 တော်မူအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စသု - နိသော၊ ကာယေနသံဝဏ္ဏနာဒိမာတိကာ
 နိဒ္ဒေသေသု-ကာယေန သံဝဏ္ဏနာအစရှိသော မာတိကာ၏ နိဒ္ဒေသတို့တွင်၊
 [“ကာယေန သံဝဏ္ဏေတိ ၊ပေ၊ လေခါယ သံဝဏ္ဏေတိ” ဟု ပြခဲ့သော မာတိ
 ကာ ၅ မျိုး၏ နိဒ္ဒေသတို့တွင်၊] ကာယေန ဝိကာရိ ကရောတိတိ - ကား၊
 ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ သော-ထိုသူသည်၊ ဇာနာ
 တိ- သိနိုင်လောက်၏၊ (ကိ - အဘယ်သို့ သိနိုင်လောက်သနည်း-) သတ္ထံ-ကို၊
 အာဟရိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ဝိသံ - ကို၊ ခါဒိတွာဝါ - ခဲစားသော်၎င်း၊ ရဇ္ဈ
 ယာ-ကြီးဖြင့်၊ ဥဗ္ဗန္ဓိတွာဝါ-အထက်၌ ဖွဲ့ချည်၍သော်၎င်း၊ (တနည်း)ရဇ္ဈယာ
 ဥဗ္ဗန္ဓိတွာဝါ - ကြီးဆွဲချ၍သော်၎င်း၊ သောဗ္ဗာဒိသု - ထုံးအိုင်အစရှိသည်တို့၌၊
 ပပတိတွာဝါ - ခုန်ချ၍သော်၎င်း၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ မရတိ-၏၊ သော-

ဝါစာယ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋံ။ ။အခြားသူလာ၍ သတ်စေလိုသောဆန္ဒ မပါဘဲ၊ ထို
 ရဟန်း၏သေခြင်းကိုနှစ်သက်သော (မရဏာဘိနန္ဒန)စိတ်ဖြင့်သာ ပြောသောကြောင့်
 “စောရာဝိ တံ န ဟနန္တိ” စကားတစ်ခွန်း၊ “ သပ္ပေါ နဒံသတိ ”စကားတစ်ခွန်း၊ ဤသို့
 စသော စကားတစ်ခွန်းတိုင်း၌ ဒုက္ကဋံတချက်စီ သင့်သည် - ဟုလိ။ [“ငါ၏ စကားကို
 ကြားလျှင် တစုံတယောက်လာ၍ သတ်လိမ့်မည်” ဟူသော အထင်ဖြင့် သတ်စေလိုသော
 ဆန္ဒအတိုင်း ပြောလျှင်ကား စကားအားလုံးမှ ဒုက္ကဋံတချက်သာ သင့်သည်။]

သည်။ ဓနံဝါ - ကိုမူလည်း၊ လတတိ ကိရ - ရတတ်သတဲ့၊ ယသံဝါ - အကျော် အစောင့်ကို မူလည်း၊ လတတိ (ကိရ)၊ သဂ္ဂံဝါ - နတ်ပြည်သို့မူလည်း၊ ဝစ္ဆတိ (ကိရ) - ရောက်တတ်သတဲ့၊ ဣတိအယံ အတ္ထော - ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဧတေန - ဤရဟန်းသည်၊ ဝုတ္ထော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဇာနာတိ)၊ တထာ-ထိုသိနိုင် လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဟတ္ထဗုဒ္ဓါဒီဟိ - လက်ချောင်းချိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဒဿေတိ-ပြအံ့၊ ဝါစာယ ဘဏတိတိ-ကား၊ တမေဝတ္ထံ- ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပင်၊ ဝါကျဘေခံ-စကားလုံး၏ ကွဲပြား ခြင်းကို၊ ကတ္တာ, ဘဏတိ - အံ့၊ တတိယဝါရော - တတိယဝါရကို၊ ဥဘယ ဝသေန- နှစ်ပါးစုံသော ကာယဝါစာတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္ထော-ပြီ။

သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသောဝါရတို့၌၊ သံဝဏ္ဏနာယ - ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ ဒုတ္တဋ် (ဟောတိ)၊ တဿ-ထို ညွှန်းပြအပ်သူ၏၊ ဒုက္ခုဂ္ဂတ္ထိယံ - ဒုက္ခဖြစ်ရာအခါ၌၊ သံဝဏ္ဏကဿ - ချီးမွမ်းသော ရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္ဆယံ(ဟောတိ)၊ ယံ-အကြင်သူ့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်မှန်း၍၊ သံဝဏ္ဏနာ- ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ကတာ-ပြအပ်ပြီ၊ တသ္မိံ - ထိုရည်မှန်းအပ်သူသည်၊ မတေ- သော်၊ သံဝဏ္ဏနက္ခဏေယေဝ-ချီးမွမ်းရာခဏ၌ပင်၊ သံဝဏ္ဏကဿ-၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ သော- ထိုရည်မှန်းအပ်သူသည်၊ တံ- ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ် ကို၊ နဇာနာတိ- မသိ၊ အသော - အခြားသူသည်၊ ဥတ္တာ-၍၊ (မရတိ၌စပ်) မေ-သည်၊ သုဗုပ္ပတ္တိဥပါယော- သုခဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ လဒ္ဓေါဝတ- ရအပ်ပေပြီတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ တာယ သံဝဏ္ဏနာယ-ထိုချီးမွမ်းခြင်း ကြောင့်၊ မရတိ - အံ့၊ အနာပတ္တိံ (ဟောတိ)၊ ဒိန္နံ - နှစ်ယောက်တို့ကို၊ ဝါ- နှစ်ယောက်တို့၏ သေခြင်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-၍၊ [ဒိန္နံဥဒ္ဓိဿာတိ ခွေ ဥဒ္ဓိဿ၊ ဒိန္နံဝါ မရတံ ဥဒ္ဓိဿ၊] သံဝဏ္ဏနာယ - ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ကတာယ - ပြအပ်သော်၊ ဧကော- သည်၊ ဥတ္တာ, မရတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဒွေပိ-နှစ်ယောက် တို့သည်လည်း၊ မရန္တိ - နအံ့၊ ပါရာဇိကဉ္စ - သည်၎င်း၊ အကုသလရာသိစ- အကုသိုလ် အစုသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ [သေသုက] ယေဝံဖြစ်သည့်အတွက် အကုသိုလ်များသည်ကို “ အကုသလရာသိ ” ဟု ဆိုသည်။] သဗ္ဗဟုလေသု - များစွာသောလူတို့၌၊ သေဓယော-တည်း၊ အနောဒိဿ- တစုံတယောက်ကို မရည်မှန်းမှု၍၊ မရတံ-ကို၊ သံဝဏ္ဏေန္တော-လျက်၊ အာဟိဏ္ဏတိ- လှည့်လည် အံ့၊ ယောယော-အကြင်သူသည်၊ တံ သံဝဏ္ဏနံ-ထိုချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ဥတ္တာ-၍၊ မရတိ-၏၊ သဗ္ဗော- အလုံးစုံသောသူသည်၊ ဝါ- ကို၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ မာရိတော-သေစေအပ်သည်၊ ဝါ-သတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။

ဥတေန သံဝဏ္ဏနာယံ-နာ၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အသုကံနာမ-
 ထိုမည်သော၊ ဝေဟံ-သို့၊ ဝတ္ထော-၍၊ ဣတ္ထန္တာမဿ-အား၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-
 ဤပုံဤနည်း၊ [လက်နက်ဖြင့်သတ်ခြင်း၊ ချောက်၌ ခုန်ရခြင်းစသည်ဖြင့်၊] မရဏ
 ဝဏ္ဏ - သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကို၊ ဝါ - သေခြင်း၌ ကျေးဇူးကို၊ သံဝဏ္ဏဟိ-
 ချီးမွမ်းချေးဒလာ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ အသုကံနာမ-သော၊ ဝါမံ-သို့၊
 ဝတ္ထော-၍၊ ဣတ္ထန္တာမဿ- အား၊ ဧဝံ - သို့၊ မရဏဝဏ္ဏံ-ကို၊ သံဝဏ္ဏဟိ-
 လော၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ [ဤ ဝါကျမျိုး၌ ဤသို့ချည်း ခွဲပေးမှ အဓိပ္ပါယ်မှန်
 ရသည်။] သာသနေ- နှုတ်မှာစကားကို၊ အာရောဗိတမတ္တေ-ပြောအပ်ကာမျှ
 ဖြစ်လသော်၊ ဒုတ္တံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ယဿ-အကြင်သူ၏၊ အတ္ထာယ-၎င်း၊
 ပဟိတော-စေလွှတ်အပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုညွှန်ပြအပ်သူ၏၊ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ-ဒုက္ခ၏
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ [ရှေ့၌ “ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ” ဟု ရှိခဲ့သည်။] မူလဋ္ဌဿ-အရင်း၌
 တည်သော စေခိုင်းသော ရဟန်း၏၊ ထုတ္တံစွယ်၊ မရဏေန - ကြောင့်၊ ပါရာ
 ဇိကံ၊ ဒုတော-သည်၊ (အာရောစေတိ၌ စပ်၊) ဒါနိ - ၌၊ အယံသဂ္ဂမဂ္ဂေါ-ဤ
 နတ်ပြည်လမ်းကြောင်းကို၊ ဉတော- သိအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တဿ-ထို
 ညွှန်ပြအပ်သူအား၊ အနာရောစေတွာ - ၍၊ အတ္တနော - ၏၊ ဣတိသံဝါ-
 အားသော်၎င်း၊ သာလောဟိတဿဝါ-တူသော သွေးသား ရှိသူအားသော်
 ၎င်း၊ အာရောစေတိ-အံ့၊ တသ္မိံ-ထို ဉတိသည်၊ ဝါ-ထို သာလောဟိတသည်၊
 မတေ-သော်၊ ဝိသင်္ကေတော-ရွတ်ထွင်းခြင်းသည်၊ တောတိ၊ မူလဋ္ဌော-သည်၊
 မုစ္စတိ - အာပတ်မှ လွတ်၏၊ ခုတော - သည်၊ တထေဝ - ထိုအတူသာလျှင်၊
 စိန္တေတွာ-၍၊ [“ဉတော ဒါနိ အယံ သဂ္ဂမဂ္ဂေါ” ဟု ကြံ၍-ဟုလို၊] သယံ-
 ကိုယ်တိုင်၊ သံဝဏ္ဏနာယ - ချီးမွမ်းကြောင်း စကား၌၊ ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်သော
 အကြောင်းအရာကို၊ [“သတ္တံဝါ အာဟရိတွာ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော
 အကြောင်းအရာကို၊] ကတွာ၊ မရတိ-အံ့၊ ဝိသင်္ကေတောဝ (ဟောတိ)၊ ပန-
 ကား၊ အနောဒိဿ-တစ်စုံတယောက်ကို မညွှန်ပြပူ၍၊ သာသနေ-ကို၊ အာရော
 ဗိတေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ယတ္တကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသူတို့သည်၊
 ဒုတဿ-၏၊ သံဝဏ္ဏနာယ-ကြောင့်၊ မရန္တိ-၏၊ တတ္တကာ-န်သော၊ ပါဏာတိ
 ပါတာ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ မာတာပိတရော - တို့သည်၊ သစေမရန္တိ-
 နံအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အာနန္တရိယမ္ဘိ-သည်လည်း၊ ဟောတိ-၏။

လေခါယ သံဝဏ္ဏနာယံ - နာ၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) [ရှေ့၌
 ဥတေန သံဝဏ္ဏနာယံ-ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် ဤ၌ “လေခါယ” ဟု ရိုသင့်သည်။]
 လေခံ ဆိန္ဒတိတိ - ကား၊ ပဏ္ဏောဝါ - ပေရွက်၌သော်၎င်း၊ ပေါတ္ထကေဝါ-

ပေထုပ် (ပုတ်အုပ်) ဌ်သော်၎င်း၊ အက္ခရာနိ- တို့ကို၊ လိခေတိ- ရေးအံ့၊ (ကိံ)၊
 ယော- သည်၊ သတ္တိ- ကို၊ အာဟရိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ပပါစေ - ချောက်၌၊
 ပပတိတွာဝါ- ခုန်ချ၍ သော်၎င်း၊ အညေဟိ- န်သော၊ အပ္ပိပ္ပဝေသန ပဒက
 ပွဝေသနာဒိဟိ-ဦးသို့ဝင်ခြင်း၊ ရေသို့ ဝင်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ [မီးပုံထည်း၌
 ခုန်ဆင်းခြင်း၊ ရေသို့ဆင်းခြင်း အစရှိကုန်သော၊] ဥပါယေဟိဝါ-နည်းလမ်း
 တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ မရတိ - ၏၊ သော-သည်၊ ဣဒ္ဓိဒ္ဓု- ဤမည် ဤမည်သော
 အကျိုးကိုလည်း၊ လဘတိ-ရတတ်၏၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ တဿ-ထို
 သေသု၏၊ ဓမ္မော-တရားသည်၊ ဝါ-လမ်းမှန်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊
 (လိခေတိ-၏) [ဟောတိတိ ဝါတိ - ဟု ဝါတိ၌ တိပါသည်ကား ပိုသည်၊]
 ဣာပိ-ဤလေဝါယသံဝဏ္ဏနာ၌လည်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌ လုစ္စလ္လယာ-တို့ကို၊ ဝုတ္တနယေ
 နေဝ - ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ - ကုန်၏၊ [သဗ္ဗတ္ထ သံဝဏ္ဏနာယ ပယောဂေ
 ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တဿ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ သံဝဏ္ဏကဿ ထုလ္လစ္စယံ - စသည်
 အတိုင်းသိပါ-ဟူလို၊]

ပန-ဆက်၊ ဥဒ္ဓိဿ-တရံတယောက်ကို ရည်ညွှန်း၍၊ လိခိတေ - ရေးသား
 အပ်သော စာရွက်၌ (ပေစာ၌)၊ ယံ-အကြင်သူကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-၍၊ လိခိတံ-ပြီ၊
 တဿေဝ-ထိုရည်မှန်းအပ်သူ၏သာ၊ မရဏေန-သေခြင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိတံ-
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဗဟု-များစွာသော လူတို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ လိခိတေ-ရေးသား
 အပ်သော်၊ ယတ္ထကာ- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသူတို့သည်၊ မရန္တိ-ကုန်၏၊
 တတ္ထကာ ပါဏာတိပါတာ (ဟောန္တိ)၊ မာတာပိတုနံ-တို့၏၊ မရဏေန-
 ကြောင့်၊ အာနန္တရိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အနောဒိဿ- တရံတယောက်ကို
 မရည်မှန်းမှု၍၊ လိခိတေပိ-၌လည်း၊ ဧသေဝနယော - တည်း၊ ဗဟု - များစွာ
 ကုန်သော သတ္တာတို့သည်၊ မရန္တိ - န်၏၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ဝိပဋိသာရေ-
 နှလုံးမသာယာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္န - သော်၊ တံပေါတ္ထကံ - ထိုပုတ်အုပ်ကို၊
 ဈာပေတွာဝါ-မီးရှို့၍သော်၎င်း၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလ
 သော်၊ အက္ခရာနိ-တို့သည်၊ န ပညာယန္တိ-မထင်ရှားကုန်၊ တထာ-ထို မထင်
 ရှားနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတွာဝါ-ပြုပြီး၍သော်
 ၎င်း၊ မုစ္စတိ - နောက်ထပ် အပြစ်မှ လွတ်၏၊ သော - ထို ပုတ်အုပ်သည်၊
 ပရဿ-၏၊ ပေါတ္ထကော-သည်၊ သစေ ဟောတိ- အံ့၊ (ဝေ သတိ) ဥဒ္ဓိဿ၊
 လိခိတောဝါ-မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အနုဒ္ဓိဿ လိခိတောဝါ (ဟောတု)၊
 ဂဟိတဋ္ဌာနေ - ယူအပ်ရာ အရပ်၌၊ ထပေတွာ - ပြန်ထား၍၊ ဝါ - ပြန်သား
 လသော်၊ မုစ္စတိ-အာပတ်မှ လွတ်၏၊ [သြဒိဿ လိခိတဖြစ်စေ၊ အနောဒိဿ

လိခိတဖြစ်စေ နဂိုရ်ယူအပ်ရာအရပ်၌ ပြန်ထားလျှင် အပြစ်မှ လွတ်သည်။ ယခု စာအုပ်များ၌ “ဩဒိဿ လိခိတောဝါဟောတိ” ဟု ရှိ၏။ “ဟောတု” ဟု ရှိမှ ကောင်းသည်။ (သော-ထိုပုတ်အုပ်သည်)။ မူလေန-အဖိုးဖြင့်၊ ကိတော-ဝယ်အပ်သည်။ သစေ ဟောတိ - အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ပေါ်ထွက်သောခိကာနိ-ပုတ်အုပ်ရှင်တို့အား၊ ပေါ်ထွက်-ကို၊ (ဒတွာ-ပေးပြီး၍၎င်း၊) ယေသံ-အကြင် ဉာတိပွဝါရိတတို့၏။ ဟတ္ထတော-လက်မှ၊ မူလံ- အဖိုးကို၊ ဝဟိတံ-ယူအပ်ပြီ။ တေသံ-ထို ဉာတိပွဝါရိတတို့အား၊ မူလံ - ကို၊ ဒတွာ - ၎င်း၊ ဝါ-မှ၎င်း၊ မုစ္စတိ-အပြစ်မှလွတ်၏။ [သုဇံပယောဂဖြင့် တောင်းအပ်သော အဖိုးကို နဂိုရ် ဥစ္စာရှင်ထံ ပြန်ရေခံအောင် “ယေသံ ဟတ္ထတော” စသော စကားကိုဆိုသည်။ အမှန်အားဖြင့်ကား ပေစာရှင် တို့အား ပေစာကို ပြန်ပေးပြီး ဖြစ်လျှင်ပင် အပြစ်မှ လွတ်နိုင်သည်။]

သမ္မဟုလာ-များစွာကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ မရုဏဝဏ္ဏံ-ကို၊ လိခိဿာမ-နံအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ တိုင်ပင်၍၊ ကေဇ္ဈာသယာ-တူသော အလိုဆန္ဒ ရှိကြကုန်သည်။ ဟုတွာ-၍၊ ကော - တပါးသည်၊ ဝါ-က၊ ရုက္ခံ-ပေပင်သို့၊ အာရောဟိတွာ - တက်ပြီး၍၊ ပဏ္ဏံ - ပေရွက်ကို၊ သစေ ဆိန္ဒတိ - အကယ်၍ ဖြတ်အံ့၊ ကော-သည်၊ ဝါ-က၊ သဇေအာဟရတိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူခဲ့အံ့၊ ကော၊ ပေါ်ထွက်-ပေထုပ်ကို၊ ဝါ-ပေထုပ်ဖြစ်အောင်၊ သစေ ကရေတိ၊ ကော သစေ လိခတိ၊ ကော၊ [ကဏ္ဍကလေခေါ- ဆူးဖြင့် ရေးရခြင်း ရှိသော ပေစာသည်၊ ဝါ-ကညစ်ရေး ပေစာသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံ သတိ၊] မသိ - မင်ကို၊ မက္ခေတိ-သုတ်လိမ်းအံ့၊ မသိ - ကို၊ မက္ခေတွာ - ပြီး၍၊ တံပေါ်ထွက် - ကို၊ သဇေတွာ-ပြင်ဆင်ပြီး၍၊ (အချောကိုင်ပြီး၍) သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ [အဖေါရဟန်းအားလုံးပင်၊] သဘာယံဝါ - အစည်းအဝေး သဘင်၌သော်၎င်း၊ ဝါ - ရုံး၌သော်၎င်း၊ အာပဏောဝါ - ဈေး၌သော်၎င်း၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ လေခါဒဿနကောတုဟလကာ-စာကိုကြည့်ရှုခြင်းငှါ လှုပ်လှုပ်ရှုရှု ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ဗဟု-များစွာသော လူတို့သည်၊ သန္နိပတန္တိ-စုဝေးတတ်ကုန်၏။ [ယခုခေတ်၌ ရှေ့ပေလွှာကျလျှင် ဝိုင်းကြည့်ကြသူများကဲ့သို့ တည်း၊] တတ္ထဝါ - ထိုအရပ်၌သော်၎င်း၊ ထပေန္တိ- ထားကြကုန်အံ့၊ တံ - ထိုစာကိုဝါစေတွာ-ဖတ်၍၊ ကော-တယောက်သည်၊ သစေပိ မရတိ-အကယ်၍ မူလည်း သေဥျးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ [သစေ ပိ၌ ပိသဒ္ဓါသည် ဝရဟာဇောတကတည်း၊ တယောက်သေတောင်မှ ရဟန်းအားလုံး ပါရာဇိကကျသည် - ဟုလို၊] ဗဟုကာ - များစွာသောသူတို့သည်၊

သစေ မရန္တိ၊ (စေသတိ)၊ ဝတ္ထုသဒိသောဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းနှင့် တူသည် သာလျှင် ဖြစ်သော၊ [“ယတ္ထကာ မရန္တိ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းနှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊] နယော-သည်၊ (တောတိ)။

ပန- ဆက်၊ ဝိပ္ပဋိသာရေ - သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ တံပေါတ္ထကံ- ကို၊ မဇ္ဈ သာယံ - သေတ္တာ၌၊ သစေဝိ ဂေါပေန္တိ - အကယ်၍မူလည်း လုံခြုံစေကုန် ပြုတော့၊ အညောစ-အခြားသူသည်လည်း၊ တံ-ထိုပေစာကို၊ ဒိသ္မာ နိဟရိ တွာ ပုန, ဗဟုနံ- ထိုအား၊ (သစေဝိ) ဒဿေတိ - အကယ်၍မူလည်း ပြအံ့၊ (စေသတိပိ - ဤသို့ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) နေဝ မုစ္စန္တိ-န၊ မဇ္ဈသာ - သည်၊ တိဋ္ဌတု- တည်ပါစေပြုတော့၊ ဝါ-ထားလိုက်ပါပြုတော့၊ တံပေါတ္ထကံ-ကို၊ နဒိယံဝါ- ၌သော်၎င်း၊ သမုဒ္ဒေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ သစေဝိ ဒိပန္တိ-အကယ်၍ မူလည်း ပစ်ချကုန်ပြုတော့၊ (သစေဝိ) ခောဝန္တိဝါ - အကယ်၍မူလည်း ဆေးကြောကုန်ပြုတော့၊ [သုတံလိမ်းထားသောမင်များ ပြောင်သွားအောင် ဆေးကြောကုန်ပြုတော့ - ဟုလို၊] ခဏ္ဍာခဏ္ဍဝါ- အပိုင်းငယ် အပိုင်းကြီး ကိုမူလည်း၊ (သစေဝိ) ဆိန္နန္တိ- ပြုတော့၊ အဂ္ဂိမ္ဘိဝါ- ၌မူလည်း၊ (သစေဝိ) ဈာပေန္တိ-အကယ်၍မူလည်း လောင်စေကုန်ပြုတော့၊ (စေသတိပိ)၊ ယာဝ- လော၊ သဗ္ဗန္ဓိတေဝိ-ဆက်စပ်အပ် ပြန်သော်လည်း၊ ဒုဒ္ဒေါတေဝါ-မကောင်း သဖြင့် ဆေးကြောအပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော၊ ဒုဏ္ဍာဝိတေဝါ - မကောင်း သဖြင့် မီးရှို့ အပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပတ္တေ- ပေရွက်၌၊ အက္ခရာနိ, ပညာ ယန္တိ- န်သေး၏၊ တာဝ - ထိုအက္ခရာ ထင်ရှားကုန်သေးသမျှ၊ နမုစ္စန္တိ၊ ပန- အန္တယကား၊ ယထာ - အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ အက္ခရာနိ န ပညာယန္တိ၊ တထေဝ - ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်၊ ကတေ-သော်၊ ဝါ-မှ၊ မုစ္စန္တိ-အာပတ်မှလွတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဣဒါနိ - လေခါယသံဝဏ္ဏနာဏ် အကျယ်ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခု အခါ၌၊ ထာဝရပယောဂဿ- ဂ၏၊ ဝိဘာဂဒဿနတ္ထိ-၄၊၊ ဝုတ္ထေသု-န်သော၊ ဩပီ တာဒိမာတိကာနိဒ္ဒေသေသု - ဩပီတအစရှိသော မာတိကာ၏ နိဒ္ဒေသတို့ တွင်၊ မနုဿံ ဥဒ္ဓိယ ဩပီတံ ခဏတီတိ- ကား၊ ဣတ္ထန္တာမော-သည်၊ ပပတိ တွာ-လိမ့်ကျ၍၊ မရိယတိ-တံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိဒ္ဓိ(ကဗ္ဗိ)-ငှ-စုံတယောက်သော၊ မနုဿံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိယ- ရည်မှန်း၍၊ (ခဏတိ-၌စပ်)၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ သော- ထိုလူသည်၊ ဧကော- တယောက်ထည်းသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိစရတိ- လှည့်လည်တတ်၏၊ တတ္ထ-၌၊ [အများကျမည်စိုး၍ တယောံထည်းလှည့်လည်ရာ အရပ်၌တူးသည်၊] အာဝါရံ-တွင်းကို၊ ခဏတိ-တူးအံ့၊ [ဩပီတံကို အာဝါရံ

ဟု ဖွင့်သည်။ အဝပတတိ ဧတ္ထာတိ ဩပါတော-ဟုဋြ။] ဧကန္တဿ-တူးသော ရဟန်း၏ တာဝ-သုလ္လစွဉ်း ပါရာဇိကတို့မှရှေးဥးစွာ၊ ဇာတပထဝီ- ဇာတပထဝီကို၊ သဗေဝိ ခဏတိ-အကယ်၍မူလည်း တူးစေဥးတော့၊ (ဝေသတိဝိ)၊ ပါဏာတိပါတဿ- ၏၊ ပယောဂတ္တာ- ကြောင့်၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-တိုင်း၌၊ ဒုတ္တဋံ (ဟောတိ)၊ [ဝိ-ကား သမ္ဘာဝနာ၊ ဇာတပထဝီကို တူးတာ တောင်မှ ပါစိတ် မသင့် , ပါဏာတိပါတ၏ ရှေ့သွား ပယောဂ ဖြစ်သော ကြောင့် ဒုတ္တဋံသာသင့်သည်-ဟုလို၊] ယံ-အကြင်သူ့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်မှန်း၍၊ ခဏတိ-၏၊ တဿ- ထိုရည်မှန်းအပ်သူ၏၊ ပေ၊ အညသ္မိံ - ရည်မှန်းအပ်သူမှ တပါး အခြားသူသည်၊ ပပတိတွာ - လိန့်ကျ၍၊ မတေ - သော်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အနောဒိဿ-၍၊ ယောကောစိ- သည်၊ မရိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ခဏိတော-တူးအပ်သည်၊ သဗေ ဟောတိ၊ ပေအာနန္တရိယဝတ္ထု၊ သုစ-အာနန္တရိယကံ၏တည်ရာ ဝတ္ထုတို့၌လည်း၊ အာနန္တရိယံ (ဟောတိ-၏) ထုလ္လစွယ ပါစိတ္တိယဝတ္ထု၊ သု - ထုလ္လစွဉ်းအာပတ်၏ တည်ရာဝတ္ထု , ပါစိတ် အာပတ်၏ တည်ရာဝတ္ထုတို့၌၊ ထုလ္လစွယပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ)၊

တတ္ထ - ထိုသို့ တွင်းတူးရာ၌၊ စေတနာ - စေတနာတို့သည်၊ ဗဟု - န်၏၊ ကတမာယ - အဘယ် စေတနာကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ- မဟာပစ္စရိ အဋ္ဌကထာ, သင်္ခေပ အဋ္ဌကထာ တို့မှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ-သော) မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ (ကိ)၊ အာဝါဒိ-ကို၊ ဂန္တိ ရတောစ-အနက်အားဖြင့်၎င်း၊ အာယာမ ဝိတ္တာရတောစ-အလျား အနံအားဖြင့်၎င်း၊ ခဏိတွာ- ငြီး၍၊ ပမာဏေ-မိမိအလိုရှိအပ်သော ပမာဏ၌၊ ထပေတွာ-တန်ခပ်ထားပြီး၍၊ တစ္ဆေတွာ-ရွေ၍၊ [ဥဒ္ဓိတပုဒေသံ တစ္ဆေတွာ-မောက်သောအရပ်ကိုဖြေ၍၊] ပုဋ္ဌိတွာ-သုတ်၍၊ [လက်စသည်ဖြင့် ချောမွေ့အောင်သုတ်၍၊] ပံသုပစ္စိံ - နော်ဆုံး မြေမှုန့်တောင်းကို၊ ဥဒ္ဓရန္တဿ-ထုတ်ဆောင်သောရဟန်း၏၊ သန္နိဋ္ဌာဝိကာ-အပြီးအဆုံးသို့ရောက်စေ တတ်သော၊ ဝါ - နောက်ဆုံး ဖြစ်သော၊ အတ္ထသာမိကစေတနာ - အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သောစေတနာသည်၊ မဂ္ဂါနန္တရဗလသဒိသာ- အခြားမဲ့၌ အကျိုး ရှိသော မဂ်နှင့်တူ၏၊ [အခြားမဲ့၌ အကျိုးရှိသော မဂ် စေတနာကဲ့သို့ ထို သန္နိဋ္ဌာဝိကစေတနာသည်လည်း မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ ပါရာဇိကတည်းဟူသော အကျိုးကိုပြီးစေသည်-ဟုလို၊] ဝဿသတဿ-၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ ပတိတွာ-၍၊ အဝဿံ-မချွတ်၊ မရဏကသတ္ထော-သေလတုံသောသတွာသည်၊ သဗေဝိ ဟောတိ-အကယ်၍ မူလည်းရှိအံ့၊ (ဝေသတိ) သန္နိဋ္ဌာဝိက စေတနာယ

မေဝ-အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေတတ်သော စေတနာကြောင့်ပင်၊ ဝါ-နေခံဆုံး စေတနာကြောင့်ပင်၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ။)

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၌၎င်း၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယဉ္ဇ-၌၎င်း၊ ဣမသ္မိံ အာဝါဇေ၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကေသိဒ္ဓိ-တချက်လည်းဖြစ်သော၊ ကုဒါလပ္ပဟာရေ-ပေါက်တူးဖြင့်ပေါက်ခြင်းကို၊ ဒိန္ဒေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ကောစိ-တစုံတယေခံသည်၊ တတ္ထ- ထိုတွင်းငယ်၌၊ ပက္ခလိတော-ချော်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပတိတွာ-လည်း၍၊ သစေမရတိ၊ (စေသဘိ)၊ ပါရာဇိကမေဝပန-ထိုသို့ပင် ပါရာဇိကဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သုတ္တန္တိကတ္ထေရာ-သုတ္တန်ဆောင်ထေရ်တို့သည်၊ သန္နိဋ္ဌာပိကစေတနံ - ကို၊ ဂဏှန္တိ - နံ၏၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [ဝိနည်း၌ နားမလည်သောထေရ်များ - ဟူလို၊ တနည်း- မဟာအဋ္ဌကထာ ဆရာကိုပင် ပြတ်ရယ်ပြုသောအားဖြင့် “ သုတ္တန္တိကတ္ထေရာ ” ဟုဆိုသည်။] ကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဩပိတံ ခနိတွာ၊ အသုကံနာမ-ထိုညေသူကို၊ အာနေတွာ - ခေါ်ဆောင်၍၊ ဣမ - ဤတွင်း၌၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ ဝါ-ချ၍၊ မာရေဟိ-သေစေလော့၊ ဝါ-သတ်လော့၊ ဣတိ၊ အညံ-အခြားရဟန်းကို၊ အာဏာပေတိ၊ သော-ထိုစေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ တံ-သို့ညွှန်ပြအပ်သူကို၊ ပါတေတွာမာရေတိ၊ ဥဘိန္တံ-အာဏာပက အာဏတ္ထရဟန်း ၂ ပါးတို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အညံ - ညွှန်ပြအပ်သူမှတစ်ပါး အခြားသူကိုပေ၊ အညော-အခြားသူသည်၊ အတ္တနော၊ ဓမ္မတာယ-သဘောအားဖြင့်၊ ပတိတွာ မရတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော သေခြင်းတို့၌၊ ပိသင်္ဂေတော-သည်၊ ဟောတိ၊ မူလဋ္ဌော-အရင်း၌တည်သော အာဏာပက ရဟန်းသည်၊ မုစ္စတိ၊ အသုကော - ထို မည်သောရဟန်းသည်၊ အသုကံ - ထို မည်သူကို၊ အာနေတွာ , ဣမ- ဤတွင်း၌၊ မာရေသထိ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ခတေပိ-တူးအပ်သော တွင်း၌လည်း၊ ဒေဝေ ဝ နယော၊ ယေ - အကြင် သူတို့သည်၊ မရိတုကာမာ-သေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်၏၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ ဣမ-ဤတွင်း၌၊ မရိသန္တိ - နံလတံ၊ ဣတိ ခနတိ၊ ကေဿ- တယောက်၏၊ မရဏေ- ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (တောတိ)၊ ဗဟူနံ- များစွာသောသတ္တတို့၏၊ မရဏေ- ကြောင့်၊ ပေ ထုလ္လစ္စယ ပါစိတ္တိယာနိ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

ယေနေစိ-အမှတ်မရှိ၊ အလုံးစုံသော အကြင်သူတို့သည်၊ မာရေတုကာမာ-သေစေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်၏၊ ဝါ- သတ်လိုကုန်၏၊ တေ- တို့သည်၊ ဣမ-ဤတွင်း၌၊ ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ (ချ၍) မာရေသန္တိ-သေစေကုန်လတံ၊ ဝါ- သတ်ကုန်လတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ခဏတိ-အံ့၊ တတ္ထ-ထိုတွင်း၌၊ ပါတေတွာ-၍၊

မာရေန္တိ-န်အံ၊ ကေသ္မိ-တယေဝံသည်၊ မတေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဗဟူသု- များစွာသော သတ္တာတို့သည်၊ (မတေသု- သော်)၊ အကုသလရာသိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ အနန္တရိယာဒိဝတ္ထုသု - တို့သည်၊ (မတေသု - သော်)၊ အာနန္တရိယာဒိန် - တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣဓေ - ဤ ယေကေစိ မာရေတု ကာမာအစရှိသော နည်း၌သာ၊ အရဟန္တာပိ - တို့သည်လည်း၊ သင်္ဂဟံ- သွင်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-န်၏။

ပုရိမနယေ ပန - ၌ကား၊ [ယေ မရိတုကာမာအစရှိသော ရှေ့နည်း၌၊] တေသံ-ထိုရဟန္တာတို့၏၊ မရိတုကာမတာယ-ကြောင့်၊ ပတနံ-ခုန်ချခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ တေ - ထို ရဟန္တာတို့ကို၊ န သင်္ဂဟန္တိ-မသွင်းယူ အပ်ကုန်၊ ဒီသုပိ - န်သော၊ နယေသု - တို့၌၊ [ယေ မရိတုကာမာစသည်နှင့် ယေကေစိ မာရေတုကာမာစသော နည်းတို့၌၊] အတ္တနော- ၏၊ ဓမ္မတာယ- သတောအားဖြင့်၊ ပတိတွာ - ၍၊ မတေ- သော်၊ ဝိသင်္ကေတော (ဟောတိ)၊ ယေကေစိ- တို့သည်၊ အတ္တနော- ၏၊ ဝေရိကေ- ရန်သူတို့ကို၊ ဣတ္ထ-ဤတွင်း၌၊ ပါတေတွာ-၍၊ မာရေဿန္တိ-န်လတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ခဏတိ-အံ၊ တတ္ထစ- တွင်း၌လည်း၊ ဝေရိကာ-တို့သည်၊ ဝေရိကေ-တို့ကို၊ ပါတေတွာ-၍၊ မာရေန္တိ- န်အံ၊ ကေသ္မိ- ကို၊ မာရိတေ -သေစေအပ်သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဗဟူသု-တို့ကို၊ (မာရိတေသု- သော်)၊ အကုသလရာသိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ မာတရိဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဝိတရိဝါ- ၎င်း၊ (တွင်းတူးသူ၏မိဘကို ဆိုသည်)၊ အရဟန္တေဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဝေရိကေဟိ- တို့သည်၊ အာနေတွာ-၍၊ တတ္ထ- ထိုတွင်း၌၊ မာရိတေ- အပ်သော်၊ အာနန္တရိယံ (ဟောတိ)၊ အတ္တနော-၏၊ ဓမ္မတာယ-ဖြင့်၊ မတေ-သော်၊ ဝိသင်္ကေတော (ဟောတိ)။

ပန-သက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ [အနောဒိဿေဝ ခဏတိ၌စပ်။] မရိတုကာမာဝါ-သေခြင်းငှါ အလိုရှိသူသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အမရိတု ကာမာဝါ - သေခြင်းငှါ အလိုမရှိသူသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မာရေတု ကာမာဝါ- သေစေခြင်းငှါ အလိုရှိသူသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- သတ် ခြင်းငှါ အလိုရှိသူသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အမာရေတုကာမာဝါ-သေစေ ခြင်းငှါ အလိုမရှိသူသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- သတ်ခြင်းငှါ အလိုမရှိသူ သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေကေစိ - အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသောသတ္တာတို့ သည်၊ ဣတ္ထ- ဤတွင်း၌၊ ပတိတာ - ကျကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ပါတိတာ- ကျစေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ မရိဿန္တိ - န်လတံ၊ ဣတိ၊ သဗ္ဗထာပိ- အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ အနောဒိဿေဝ-မရည်ညွှန်းမှ၍

သာ၊ ခနတိ-တူးအံ့၊ ယော ယော-အကြင် အကြင်သူသည်၊ မရတိ-၏၊ တဿ တဿ-ထိုထိုသူ၏၊ မရဏေန-ကြောင့်၊ ယထာနုရူပံ-အကြင်အကြင်လျော်သည့် အတိုင်း၊ ကမ္မဉ္စ- ကံသို့လည်း၊ ဖုသတိ- ထိရောက်၏၊ အာပတ္တိဉ္စ- သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကိုယ်ဝန်ရှိသောမိန်းမသည်၊ ပတိတွာ, သဂစ္ဆာ-ကိုယ်ဝန် နှင့်တကွဖြစ်သည်(ဟုတွာ)၊ သစေ မရတိ၊(စေသတိ) ခွေ, ပါဏာတိပါတာ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဂဗ္ဘောယေဝ-ကိုယ်ဝန်သည်သာ၊(သစေ) ဝိနဿတိ၊ (စေသတိ)ကော(ပါဏာတိပါတော ဟောတိ)၊ ဂဗ္ဘော-သည်၊ (သစေ) န ဝိနဿတိ၊ မာတာ- သည်၊ (သဇေ) မရတိ၊ (စေသတိ)၊ ကောယေဝ- တချက်ပင်ဖြစ်သော၊ (ပါဏာတိပါတော ဟောတိ)၊ စောရေဟိ - တို့သည်၊ အနုဗဒ္ဓေါ - လိုက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ပတိတွာ မရတိ၊ ဩပါတဇဏက သေဝ-တွင်းတူးသောရဟန်း၏သာ၊ ပါရာဇိက(ဟောတိ)၊ စောရာ-တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုတွင်း၌၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ ဝါ-ချ၍၊ မာရေန္တိ- သေစေကုန်အံ့၊ ဝါ- သတ်ကုန်အံ့၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ- ထိုတွင်း၌၊ ပတိတံ- ကျနေသူကို၊ ဗဟိ- တွင်းပြင်ဘက်သို့၊ နီဟရိတွာ- ထုတ်ဆောင်၍၊ မာရေန္တိ၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)၊ ကဿာ, ဩပါတေ - ၌၊ ပတိတပ္ပယောဂေန- ကျခြင်းဟူသော ပယောဂကြောင့်၊ ဂဟိတတ္ထာ - ဖမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း၊ [“မိုးသူကလိုက်၍ တွင်း၌ကျရာဝယ် သူ၏တွင်းအတွက် ဖမ်းမိ သောကြောင့် တွင်းတူးသောရဟန်းမှာ ပါရာဇိက” ဟုလို၊]

ဩပါတတော-မှာ နိက္ခမိတွာ-၍၊ တေနောပါဗာဓေန-ထိုအနာကြောင့်ပင်၊ မရတိ- အံ့၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)၊ ဗဟူနိ - န်သော၊ ဝဿာနိ - တို့ကို၊ အတိတ္ထမိတွာ - ၍၊ ပုန- ဖန်၊ ကုပ္ပိဒေတန- ပျက်စီးသော၊ (ထပ်၍ဖောက်ပြန် လာသော)၊ ဘေနောပါဗာဓေန- ကြောင့်ပင်၊ မရတိ- အံ့၊ ပါရာဇိကမေဝ- သည်ပင်၊ (ဟောတိ)၊ ဩပါတေ-၌၊ ပတနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နရောဂေန- ဖြစ်သောရောဂါဖြင့်၊ ဝိလာနသေဝ-မကျန်းမမာသူ၏ပင်၊ အညော-သော၊ (တွင်းဝယ် ကျခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောရောဂါမှ အခြားသော)၊ ရောဂေါ - သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အံ့၊ ဩပါတရောဂေါ-တွင်း၌ကျခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရောဂါ သည်၊ ဗလဝတရော - သာ၍ အားရှိသည်၊ ဟောတိ- အံ့၊ တေန- ထိုရောဂါ ကြောင့်၊ မတေပိ - သေပြန်သော်လည်း၊ ဩပါတဇဏကော - တွင်းတူးသော ရဟန်းသည်၊ န မုစ္ဆတိ-အပြစ်မှမလွတ်၊ ပစ္ဆာ, ဥပ္ပန္နရောဂေါ-သည်၊ ဗလဝါ- အားရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ တေန-ထို နော်မှဖြစ်သောရောဂါကြောင့်၊ မတေ-သော်၊ မုစ္ဆတိ-၏၊ ဥဘောဟိ- ၂ မျိုးသောရောဂါတို့ကြောင့်၊ မတေ-

သော်၊ န မုစ္ဆတိ၊ ဩပါတေ- ဌှိ၊ ဩပပါတိကမနုသော- ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ
ရှိသောလူသည်၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ - ဤ၊ [တွင်းထည်း၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍၊]
ဥတ္တရိတုံ- အထက်သို့တက်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော- သည်၊ ဟုတွာ၊ မရတိ၊
ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)။

မနုဿံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ရှိ၊ ခတေ-တူးအပ်သောတွင်း၌၊ ယက္ခာဒိသု-ဘီလူး
အစရှိသောသတ္တဝါတို့သည်၊ ပတိတွာ-၍၊ မတေသု-နိလသော်၊ အနာပတ္တိ-
သည်၊ (ဟောတိ)၊ ယက္ခာဒယော-တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ရှိ၊ ခတေ-တူးအပ်သော
တွင်း၌၊ မနုဿာဒိသု- တို့သည်၊ မရန္တေသုပိ- သေကုန်သော်လည်း၊ ဒေဝေ
နယော၊ ပန-ကား၊ ယက္ခာဒယော-တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရှိ၊ ခဏန္တဿ-တူးသော
ရဟန်း၏၊ ခဏနေပိ-ကြောင့်၎င်း၊ တေသံ-ထို ဘီလူးအစရှိသောသတ္တဝါတို့၏၊
ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယဒ္ဓိ-ကြောင့်၎င်း၊ ဒုက္ခဋမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ မရဏေ-
ကြောင့်၊ ဝတ္ထုဝသေန- ဖြင့်၊ ထုလ္လစ္စယံဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ပါစိတ္တိယံဝါ-
သည်သော်၎င်း၊ (ဟောတိ - ၏) [“ဘီလူး ပြိတ္တာတို့သေလျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း၊
တိရစ္ဆာန်တို့သေလျှင် ပါစိတ်” ဟုလို၊] အနောဒိဿ၊ ခတေ-သော၊ ဩပါတေ-
ဌှိ၊ ယက္ခရူပေနဝါ- ဘီလူးပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေတရူပေနဝါ-ပြိတ္တာ
ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပတတိ၊ တိရစ္ဆာန်ရူပေန-တိရစ္ဆာန်ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်၊
မရတိ၊ ပတနရူပံ-ကျရာအခါ၌ ပုံသဏ္ဍာန်သည်၊ ပမာဏံ-တည်း၊ တသ္မာ-
ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - သို့၊ ဥပတိဿတ္ထေရော (အာဟ)၊
မရဏရူပံ - သေရာအခါ၌ ပုံသဏ္ဍာန်သည်၊ ပမာဏံ၊ တသ္မာ , ပါစိတ္တိယံ
(ဟောတိ)၊ ဣတိ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော (အာဟ)၊ တိရစ္ဆာန်ရူပေန ပတိတွာ၊
ယက္ခပေတရူပေန-ဖြင့်၊ မတေပိ-သေသျှလည်း၊ ဒေဝေနယော-တည်း။

ဩပါတခနကော-တွင်းတူးသောရဟန်းသည်၊ ဩပါတိ- ကို၊ အညဿ-
အား၊ ဝိတ္တိဏာတိဝါ- ရောင်းမူလည်း ရောင်းလိုက်အံ့၊ မုဓာဝါ-အချင်းနီး
မူလည်း၊ ဝါ- အဖိုးခွဲမူလည်း၊ ဒေတိ - ပေးလိုက်အံ့၊ ယောယော - အကြင်
အကြင်သူသည်၊ ပတိတွာ မရတိ၊ တပ္ပစ္စယာ - ထိုထိုသူ၏ သေခြင်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်၊ တသေဝ-ထို တွင်းတူးသောရဟန်းကိုသာ၊ ဝါ-၏သာ၊
အာပတ္တိစ-သည်၎င်း၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါစ-ကံဖြင့်ဖွဲ့ခြင်းသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ ယေန-
အကြင်ရဟန်းသည်၊ (ဩပါတော- တွင်းကို) လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီ၊ သော- ထိ
ရသောရဟန်းသည်၊ နိဒ္ဒေါသော- အပြစ်မရှိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သောပိ-ထို
ရသောရဟန်းသည်လည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြုလသော်၊ ပတိတာ-ကျပြီးသောသတ္တဝါ
တို့သည်၊ ဥတ္တရိတုံ - တွင်းပေါ်သို့တက်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော - နိသည်။

(ဟုတွာ) နသဒိယန္တိ-ပျက်စီးကုန်လတံ၊ သုဥဒ္ဓရာဝါ-လွယ်ကူစွာထုတ်ဆယ်
 အပ်ကုန်သည်မူလည်း၊ န ဘင်္ဂိယန္တိ-နိယတံ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ တံ ဩပီတံ-
 မိမိရအပ်သောထိုတွင်းကို၊ ဂန္တီရတရံဝါ-သာ၍နက်အောင်သော်၎င်း၊ ဥတ္တာန
 တရံဝါ - သာ၍ ဘိမ်အောင်သော်၎င်း၊ ဒီဃတရံဝါ - သာ၍ ရှည်အောင်
 သော်၎င်း၊ ရဿတရံဝါ- သာ၍ တိုအောင်သော်၎င်း၊ ဝိတ္တတတရံဝါ- သာ၍
 ကျယ်ပြန့်အောင်သော်၎င်း၊ သမ္မာတေရံဝါ - သာ၍ ကျဉ်းအောင်သော်၎င်း၊
 ကရောတိ-အံ၊ ဥဘိန္ဒိမိ- ၂ ပါးသော ရထန်းတို့ကိုလည်း၊ [တွင်းတူးသူ၊ တွင်း
 ရသူ ၂ယောက်လုံး-ဟုလုံး] အာပတ္တိစ ကမ္မဗဒ္ဓေါစ (ဟောတိ)။

ဗဟု- ဈားစွာကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၊ မရန္တိ- နိဇာ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊
 ဝိပုဋ်သာရေး- နှလုံးမသာမယာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ ဩပီတံ-ကို၊ ပံသု
 နာ-မြေမှိုဖြင့်၊ ပူဒရတိ- ပြည့်စေအံ့၊ ဝါ- ဖို့အံ့၊ ကောစိ- တစုံတယေခံသည်၊
 ပံသုမိ-၌၊ ပတိတွာ-၍၊ သစေမရတိ၊ [ဤဝါကျမျိုး၌ ဝိသဒ္ဓါပါသင့်၏၊ နေခံ
 အဒုဟလကထာ၌ ဝိပါသည်။] (ဧဝံသတိ) ပူရေတွာဝိ-၍လည်း၊ မူလဋ္ဌော-
 သည်၊ (တွင်းတူးသောရဟန်းသည်)၊ န မုစ္စတိ၊ ဒေဝေ - မိုဃ်းသည်၊ ဝဿ
 နန္တေ-သော်၊ ကဒ္ဓမော- ညွှန်သည်၊ ဟောတိ-အံ၊ (ဖို့အပ်သောတွင်းထည်း၌
 မြေမှန်တို့က ညွှန်ဖြစ်နေအံ့) တတ္ထ-ထိုညွှန်၌၊ လဂ္ဂိတွာ-ငြိကပ်၍၊ မတေဝိ-
 သော်လည်း၊ (မူလဋ္ဌော န မုစ္စတိ) ပတန္တော- လည်းသော၊ ရုက္ခောဝါ-
 သည်သော်၎င်း၊ ဝါတောဝါ - လေသည် သော်၎င်း၊ ဝသောဒကံဝါ -
 မိုဃ်းရေသည် သော်၎င်း၊ ပံသု - ကို၊ ဟရတိ - ပို့ဆောင်အံ့၊ ဝါ - ဖို့အံ့၊
 [တွင်းထည်း၌ဖို့ပြီးသားဖြစ်သွားအံ့] တန္တမူလတ္ထံ- သစ်ဥ သစ်မြစ်အကျိုးငှါ၊
 ပထဝီ - ကို၊ ခဏန္တာဝါ - တူးသူတို့သည်သော်လည်း၊ တတ္ထ- ထိုအရပ်၌၊
 (မြေပိုနေသော တွင်းဟောင်းအရပ်၌) အာဝါဋံ - ကို၊ ကရောန္တိ - နိအံ့၊
 တတ္ထ-ထိုတွင်း၌၊ ကောစိ- သည်၊ လဂ္ဂိတွာဝါ - ၍သော်၎င်း၊ ပတိတွာဝါ-
 ၍သော်၎င်း၊ သစေ မရတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ မူလဋ္ဌော- သည်၊ န မုစ္စတိ။

ပန- အန္တယကား၊ တသ္မိံ ဩကာသေ - ထိုတွင်းအရပ်၌၊ မဟန္တိ- သော၊
 တဋ္ဌာတံ-တဘက်ဆည်းကန်ကို၊ ကာရေတွာဝါ- ပြုစေပြီး၍သော်၎င်း၊ ဝါ-
 မှသော်၎င်း၊ ပေါက္ခရဏီ-ခလေးထောင့်ကန်ကို၊ ကာရေတွာဝါ၊ စေတိယံ-
 ကို၊ ဝတိဋ္ဌာပေတွာဝါ-တည်စေပြီး၍သော်၎င်း၊ ဝါ- မှသော်၎င်း၊ ဗောဓိံ-
 ဗောဓိပင်ကို၊ ရောပေတွာဝါ - စိုက်ပြီး၍ သော်၎င်း၊ ဝါ - မှသော်၎င်း၊
 အာဝါသံ-နေရာကျောင်းကို၊ ကာရေတွာဝါ၊ သကဋမဋ္ဌံ-ကို၊ ကာရေတွာဝါ၊
 မုစ္စတိ၊ ယဒါပိ-အကြင်အခါ၌လည်း၊ ထိရံ-အောင်၊ ကတွာ၊ ပုရိတေ-ပြည့်စေ

အပ်သော၊ ဩပါတေ-၌၊ ရုက္ခာဒိနံ-တို့၏၊ မူလာနိ-အမြစ်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မူလေဟိ-တို့သည်၊ သံ သိဋ္ဌိတာနိ-ချုပ်စပ်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ရောယုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နံ၏၊ ဇာတပထဝီ-ဇာတပထဝီသည်၊ ဝါ-မြေကြီးအစစ်သည်၊ ဇာတာ-ဖြစ်လေပြီ၊ [ခိုင်မြဲစွာ ဒင်ဆောင်၍ဖိုထားသောကြောင့် သစ်မြစ်များ ရောယုက်နေသည့်အတွက် ဖိုထားသောမြေမှန်တွေ မြေကြီးအစစ်ဖြစ်နေပြီ - ဟုလို၊] တဒါပိ-၌လည်း၊ မုစ္စတိ၊ နဒီ - သည်၊ အာဂတိာ- ၍၊ ဩပါတံ-ကို၊ သစေပိ ဟရတိ-အကယ်၍မူလည်း ဆောင်သွားအံ့၊ [မြစ်ရေစား၍ တွင်းပျက် သွားအံ့၊] ဝေဋ္ဌိ-ဤသို့ဆောင်သွားပြန်သော်လည်း၊ မုစ္စတိ - ၏၊ ဣတိ-အပြီး တည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ပါသကထာစသည်တို့မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဋ္ဌိဋ္ဌာ-သော၊) ဩပါတကထာ- ဩပါတကထာတည်း၊ ဝါ- တွင်းနှင့်စပ် သော စကားတည်း။

ပန-ဆက်၊ ဩပါတသေဝ - အားသာလျှင်၊ အနုလောမေသု-လျော်ကုန် သော၊ ပါသာဒိသုပိ-ကျော့ကွင်းအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌လည်း၊ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ တာဝ - ဖိကျောက်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဋ္ဌိဋ္ဌိ)၊ ပါသံ - ကို၊ ဩဇ္ဇေတိ - ရှေးရှုထားအံ့၊ ဝါ - ထောင် ထားအံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ထောင်ထားသနည်း)၊ ဣ- ဤကျော့ကွင်း၌၊ ဗန္ဓိတွာ - ဖွဲ့မိ၍၊ သတ္တာ - တို့သည်၊ မရိဿန္တိ - တုံ၊ ဣတိ- ၍၊ (ဩဇ္ဇေတိ)၊ အဝဿံ၊ ဗန္ဓနတသတ္တာနံ - ဖွဲ့မိလတုံးသာ သတွာတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ထတ္တာ - မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ - လွတ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကာနန္ဒရိယ ထုလ္လစ္စယ ပါစိတ္တိယာနိ - ပါရာဇိကအာပတ် , အာနန္ဒရိယကံ, ထုလ္လစ္စဦး အာပတ်, ပါစိတ်အာပတ်တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏၊ [လုမိ၍သေလျှင် ပါရာဇိက, မိဘ ရဟန္တာ မိ၍သေလျှင် အာနန္ဒရိယ, နတ် နဂါး ဝဠုန်မြီ သေလျှင် ထုလ္လစ္စဦး, တိရစ္ဆာန် မိ၍သေလျှင် ပါစိတ်-ဟု သိပါ။] ဥဒ္ဓိဿ- ၍၊ ကတေ-သော်၊ ဝါ- ပြုအပ်သော ကျော့ကွင်း၌၊ ယံ- အကြင်သူကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ၍၊ ဩဒ္ဓိတော-ထောင်အပ်ပြီ၊ တတော-ထိုသူမှ၊ အညေသံ- အခြားသူတို့၏၊ ဗန္ဓုနေ-ဖွဲ့မိခြင်း၌၊ [ဗန္ဓုနေ - ဟုလည်း ရှိ၏၊ မကောင်း၊] အနာပတ္တိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပါသေ-ကို၊ မူလေနဝါ-အဖိုးဖြင့် သော်၎င်း၊ မုဝေဝါ-အချည်း နှီးသော်၎င်း၊ ဒိန္ဓေဝိ- ပေးအပ်ပါသော်လည်း၊ မူလဋ္ဌသေဝ- ၏သာ၊ ကမ္မ ဗဒ္ဓေါ - ဖွဲ့စပ်အပ်သော ပါဏာတိပါတကံသည်၊ (ဟောတိ)၊ [ထောင်ထား သော ကျော့ကွင်းကိုပေးသည့်အတွက် ရသု၏ပယောဝဂလည်းမပါသေးသော ကြောင့် ကျော့ကွင်းရှင်ရဟန်း၌သာ အပြင်ဖြစ်သည်-ဟုလို၊]

ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ (ပါသော-ကို) လဒ္ဓေါ- ပြီ၊ သော- သည်၊ ဥပ္ပဋ္ဌိဘံ - အထက်သို့ လျော့တက်သော၊ ပါသံဝါ - ကိုမူလည်း၊ သစေ သဏ္ဍပေတိ-အကယ်၍ ကောင်းစွာတည်စေအံ့၊ ပသောန- နံဘေးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တေ- သွားသော သတ္တာတို့ကို၊ ဒိသွာ- ၍၊ ဝတိ - စည်းရုံးကို၊ ကတ္တာ - ၍၊ ပါသမုခေ- ကျော့ကွင်း၏ ရှေးရှု၍၊ ဝါ - ကျော့ကွင်းလမ်းပေါက်၌၊ သစေ ပဝေသေတိ-အကယ်၍ ဝင်စေအံ့၊ ထဒ္ဓတရံ-သာ၍ သန်မာအောင်၊ ပါသယဋ္ဌိံဝါ- ကျော့ကွင်းတံကို မူလည်း၊ သစေ ထပေတိ - အကယ်၍ထားအံ့၊ [ကျော့ကွင်းတပ်ထားရာ ဒုတ်တံကို သာ၍သန်မာအောင် အခြားတချောင်းဖြင့် ပြောင်းလွှဲတပ်ထားအံ့၊] ဇဇ္ဇတရံ-သာ၍ခိုင်မြဲအောင်၊ ပါသရဇ္ဇာံဝါ-ကျော့ကွင်းကြီးကို မူလည်း၊ သစေ ဗန္ဓတိ - အံ့၊ [သာ၍ခိုင်အောင် ပြင်၍ ဖွဲ့ချည်ထားအံ့၊] ထိရတရံ- သာ၍မြဲအောင်၊ ခါဏုတံဝါ - ငုတ်တိုင်ကိုမူလည်း၊ သစေ အာကောဇေတိ-အကယ်၍ ရိုက်နှက်အံ့၊ [နဂိုရ်စိုက်ထားသောငုတ်ကို သာ၍ခိုင်မြဲအောင် ထပ်၍ရိုက်နှက် စိုက်အံ့၊] ဥဘောပိ-ထိုသည်လည်း၊ [ပဌမပြုလုပ်သော ရဟန်း၊ နောက်မှပြုပြင်သော ရဟန်း ၂ ပါး တို့သည်လည်း၊] နမုစ္ဆန္တိ၊ ဝိပ္ပဋိသာရေးသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေ - သော်၊ ပါသံ - ကို၊ ဥပ္ပဋ္ဌာပေတွာ - လျော့တက်စေ၍၊ ဝါ- ဖြုတ်၍၊ သစေဝိ ဂစ္ဆတိ- အံ့၊ တံ - ထို ကျော့ကွင်းကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ပုန-ဖန်၊ အညေ - အခြားသူတို့သည်၊ သစေဝိ သဏ္ဍပေန္တိ - နံအံ့၊ ဗဒ္ဓါ ဗဒ္ဓါ - ဖွဲ့မိကုန်၊ ဖွဲ့မိကုန်သောသတ္တာတို့သည်၊ သစေဝိ မရန္တိ၊ (ဝေံသတိပိ)၊ မူလဋ္ဌော- သည်၊ န မုစ္ဆတိ။

ပန-ဆက်၊ ခတန - ထိုရဟန်းသည်၊ ပါသယဋ္ဌိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ သယံ-တိုင်၊ အကတာ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ-ယူအပ်ရာအရပ်၌၊ ထပေတွာ - ပြန်ထားပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးသော်၊ မုစ္ဆတိ၊ တတ္ထဇာတကယဋ္ဌိံ-ထိုထောင်ရာအရပ်၌ဖြစ်သောဒုတ်တံကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-ပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးသော်၊ မုစ္ဆတိ၊ ပန-ဗျုတ်ရိုက်ကား၊ သယံ၊ ကတယဋ္ဌိံ-ကို၊ ဝေါပေန္တောပိ-လုံခြုံစေပါသော်လည်း၊ ဝါ-သိမ်းထားပါသော်လည်း၊ န မုစ္ဆတိ၊ ဟိ-မှန်၏၊ (တနည်း)၊ ဟိ-ချေ၊ [ဝေါပေန္တောပိ နမုစ္ဆတိကို ချဲ့ပြလိုသောကြောင့် “ ယဒိ ဟိ ” စသည်မိန့်၊] တံ- ထိုကျော့ကွင်းတံကို၊ အညော-သည်၊ ဂဏိတွာ၊ ပါသံ-ကို၊ ယဒိ သဏ္ဍပေတိ-အံ့၊ တပ္ပစ္စယာ - ထို ကျော့ကွင်း၌ မိခြင်းတူသောအကြောင်းကြောင့်၊ မရန္တေ သု - နံသသော်၊ မူလဋ္ဌော-သည်၊ [ကျော့ကွင်းတံပြုလုပ်သော ရဟန်းသည်၊] န မုစ္ဆတိ၊ တံ- ထိုကျော့ကွင်းတံကို၊ ဈာပေတွာ- မီးရှို့၍၊ အလာတံ- မီးစကို၊ ကတ္တာ၊ သစေ ခန္ဓေတိ - အံ့၊ (ဝေံသတိ) တေန အလာတေန- ဖြင့်၊

ပဟာရံ- ကို၊ လဒ္ဓါ-ရ၍၊ မရန္တေသုပိ- သေကုန်သော်လည်း၊ န မုစ္စတိ၊ ပန-
 အန္တယကား၊ သဗ္ဗသော - ကြွင်းခဲ့ဥယျံ၊ အလုံးစုံအားဖြင့်၊ ဈာပေတွာဝါ-
 မီးရှို့ပြီး၍သော်၎င်း၊ ဝါ - ပြီးမှသော်၎င်း၊ နာသေတွာဝါ - ဖျက်ဆီးပြီး၍
 သော်၎င်း၊ ဝါ- ပြီးမှသော်၎င်း၊ မုစ္စတိ၊ ပါသရဇ္ဇာဒ္ဓိ - ကိုလည်း၊ အညေဟိ-
 တို့သည်၊ ဝနိတံစ-ကျစ်အပ်သော ကျော့ကွင်းကြီးကိုလည်း၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ-၌၊
 ထပေတွာ မုစ္စတိ၊ ရဇ္ဇကေ - ကြီးငယ်တို့ကို၊ လဘိတွာ သယံ၊ ဝနိတံ-လုံးစေ
 အပ်သောကြီးကို၊ ဝါ - ကျစ်အပ်သောကြီးကို၊ ဥဗ္ဗန္ဓေတွာ - အလွန်းကိုဖြေ၍
 ၎င်း၊ ဝါကေ-လျော်တို့ကို၊ လဘိတွာ၊ ဝနိတံ-ကို၊ ဟိရံ ဟိရံ-အမျှင်အမျှင်ကို၊
 ကတွာ-ပြီး၍၎င်း၊ မုစ္စတိ၊ ပန-ဆက်၊ အရညတော-မှ၊ သယံ၊ ဝါကေ-တို့ကို၊
 အာဟရိတွာ-၍၊ ဝနိတံ-ကို၊ ဝေါပေန္တောပိ-သော်လည်း၊ န မုစ္စတိ၊ ပန-အန္တ
 ယကား၊ သဗ္ဗသော၊ ဈာပေတွာဝါ နာသေတွာဝါ မုစ္စတိ။

အဒုဟလံ-ဖိကို၊ [လာသောသတွာကိုဖိ၍သေစေတတ်သောကြောင့်“ဖိ-
 တိ” ဟု ခေါ်အပ်သော ညောင်စောင်းကို။] သဇ္ဇန္တော - စီစဉ်သောရဟန်း
 သည်၊ စတုသု - ၄ ဘက်ကုန်သော၊ ပါဒေသု - မြေတို့၌၊ အဒုဟလမဉ္ဇံ -
 ဖိညောင်စောင်းကို၊ ထပေတွာ - ၍၊ ပါသာဏေ - တို့ကို၊ အာရောပေတိ -
 တင်အံ့၊ [လေးအောင် ကျောက်ခဲတွေကိုတင်အံ့။] ပယောဂေ ပယောဂေ -
 တိုင်း၌ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ သဗ္ဗသဇ္ဇံ - အလုံးစုံပြင်ဆင်အပ်သည်ကို၊ ကတွာ-
 ပြုပြီး၍၊ ဟတ္ထတော - မှ၊ မုတ္တ မတ္တေ- သော်၊ အဝဿံ၊ အဇ္ဈောတ္တရိတဗ္ဗက
 သတ္တာနံ - လွမ်းဖိထိုက်သော သတွာတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ဩဒိဿကာနော
 ဒိဿကာနုရူပနေ- ရည်မှန်းအပ်သော သတွာ၊ မရည်မှန်းအပ်သော သတွာ
 တို့အား လျော်သဖြင့်၊ ပါရာဇိကာဒီနိ - ပါရာဇိကအစရှိသော အပြစ်တို့ကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ - န်၏၊ အဒုဟလေ- ကို၊ ပေ၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါ - သည်၊ (ဟောတိ)၊
 ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ (အဒုဟလံ-ကို) လဒ္ဓံ-ပြီ၊ သော-သည်၊ ပတိတံ
 ဝါ - ကျနေသော ဖိကိုမူလည်း၊ သစေ ဥက္ခိပတိ- အကယ်၍ မြှောက်တင်အံ့၊
 အညေ-မူလကျော်မှ အခြားကုန်သော၊ ပါသာဏေပိ-တို့ကိုလည်း၊ အာရော
 ပေတွာ- ၍၊ ဂရူကတရံဝါ - သာ၍ လေးသည်ကိုမူလည်း၊ သစေကရေတိ၊
 ပသေန- ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တေ - တို့ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဝတိ-ကို၊ ကတွာဝါ-မူလည်း၊
 အဒုဟလေ-၌၊ ဝါ- ဖိကျော်ရှိရာလမ်း၌၊ သစေ ပဝေသေတိ၊ (ဝေသတိ)၊
 ဥဘောပိ-တို့သည်လည်း၊ နမုစ္စန္တိ- န်၊ ဝိပ္ပဋိသာရေ- သည်၊ ဥဗ္ဗန္ဓေ - သော်၊
 အဒုဟလံ- ကို၊ ပါတေတွာ- ၍၊ သစေဝိ ဂစ္ဆတိ-၌၊ တော့၊ (ဝေသတိဝိ)
 တံ-ထိုဖိကို၊ ဒိသွာ-၍၊ အညော-သည်၊ သတ္တာပေတိ-အံ့၊ မူလဒ္ဌာ နမုစ္စတိ

ပန- အန္တယကား၊ ပါသာဏေ - တို့ကို၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ - ဌ၊ ထပေတွာ - ဌ၊ အဒုဟလပါဒေစ- တို့ကိုလည်း၊ ပါသယဋ္ဌိယံ-ကျော့ကွင်းတံ၌၊ ဝုတ္တနယေန- ဖြင့်၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ- ဌ၊ ထပေတွာဝါ-၎င်း၊ ဖျာပေတွာဝါ-၎င်း၊ မုစ္စတိ။

သူလံ - တံကျင်ကို၊ ရောပေန္တဿာပိ - စိုက်သောရဟန်း၏လည်း၊ သဗ္ဗသန္တံ-အလုံးစုံပြင်ဆင်အင်သည်ကို၊ ကတွာ,ဟတ္ထတော-မှ၊ မုတ္တမတ္တေ-သော်၊ သူထမုခေ-တံကျင်အဥး၌၊ ဝါ-တံကျင်ဖျား၌၊ ပတိတွာ အဝဿံ, မရဏကသတ္တာနံ-တို့၏ပေးသော-ထိုတံကျင်ရသော ရဟန်းသည်၊ ကေပ္ပဟာရေနေဝ-တပြိုက်နက်ထည်းဖြင့် သာလျှင်၊ မရိဿန္တိ-နိလတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တိဒိဏတရံဝါ-သာ၍ထက်အောင် သော်လည်း၊ သစေ ကရောတိ၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းဆင်းရဲရဲ၊ မရိဿန္တိ၊ ဣတိ, ကုက္ကတရံဝါ- သာ၍ တုံးအောင်သော်လည်း၊ သစေ ကရောတိ၊ ဥစ္စံ-မြင့်နေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ နိစတရံဝါ-သာ၍ နိမ့်အောင်သော်၎င်း၊ နိစံ-နိမ့်နေ၏၊ ဣတိ သလ္လက္ခေတွာ, ဥစ္စတရံဝါ-သာ၍ မြင့်အောင်သော်၎င်း၊ ပုန - တဖန်၊ ဝါ - ပြင်၍၊ ရောပေတိ - စိုက်အံ့၊ ဝဏံ - ကောက်သော တံကျင်ကို၊ ဥဇုကံဝါ- ဖြောင့်အောင်သော်၎င်း၊ အတိ ဥဇုတံ - အလွန်ဖြောင့်သော တံကျင်ကို၊ ဤသတံ - စဉ်းငယ်၊ ပေါဏံ ဝါ- ကိုင်းအောင်သော်၎င်း၊ သစေ ကရောတိ၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊ အဋ္ဌာနေ - မတည်သင့်သော အရပ်၌၊ ဌိတံ - တည်နေ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အညသ္မိံ ဌာနေ- အခြားအရပ်၌၊ သစေ ထပေတိ၊ တံ-ထိုတံကျင်သည်၊ ဝါ-ကို၊ မာရဏတ္တာယ- သေစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာဒိတော, ပဘုတိ - ၍၊ ပရိယေသိတွာ - ၍၊ ကတံ- ပြုအပ်သည်၊ စေဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပေ၊ ပန-အန္တယကား၊ အပရိယေသိတွာ, ကတမေဝ-ပြုအပ်ပြီးသော တံကျင်ကိုသာ၊ လဘိတွာ-၍၊ ရောပိတေ-သော်၊ မူယဋ္ဌော မုစ္စတိ၊ ဝိပ္ပဋိသာရေ-သည်၊ ပေ၊ မုစ္စတိ။

အပဿေနန သတ္တံဝါတိ ဣတ္ထ-အပဿေနေ သတ္တံဝါဟူသော ဤပါဌ်၌၊ အပဿေနနာမ - န မည်သည်၊ နိစ္စပရိဘောဂေါ - အမြဲသုံးစွဲအပ်သော၊ မဇ္ဈောဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ဝိဋ္ဌိဝါ- သည်သော်၎င်း၊ အပဿေန ဖလကံဝါ- မှီအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်၎င်း၊ ဒိဝါဌာနေ-နေနေရာအရပ်၌၊ နိသိန္နဿ-

အပဿေနံ။ ။အပ+သိ-ယ၊ အပသိယတေ-ဆွဲမှီအပ်၏၊ ဣတိ အပဿေနံ=ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, တက်မှီပျဉ်ချပ်, သစ်ပင်, တိုင်စသော ဆွဲကိုင်စရာ မှီစရာနေစရာအားလုံးတည်း၊ ထိုအားလုံးသည် အမြဲသုံးစွဲအပ်သော ဝတ္ထုဖြစ်မှ အမှတ်တမဲ့ ထိုင်မိတတ် မှီမိတတ်၏၊ ထိုအခါ ထိုးမိ စူးမိမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ နိစ္စပရိဘောဂ” ဟု ဝိသေသနပြုသည်။

နေသောရဟန်း၏၊ ဝါ-နေသောရဟန်းအတွက်၊ အပဿေနကထမ္ဘောဝါ-
 မှီအပ်သောတိုင်သည်သော်၎င်း၊ တတ္ထဇာတကရူက္ခောဝါ-ထိုနေနေရာအရပ်၌
 ပေါက်သောသစ်ပင်သည်သော်၎င်း၊ စင်္ဂါမေ-၌၊ အပဿာယ-မိ၍၊ ဘိဋ္ဌန္တဿ-
 ၏၊ ဝါ- တွက်၊ အာလမ္မန ရူက္ခောဝါ - ဆွဲကိုင်အပ်သော သစ်ပင်သည်
 သော်၎င်း၊ အာလမ္မန ဖလကံဝါ - ဆွဲကိုင်အပ်သော ပျဉ်ချပ်သည်သော်၎င်း
 တည်း၊ ဧတံ သဗ္ဗံ-၍ အလုံးစုံသောဝတ္ထုသည်၊ အပဿယနိယဋ္ဌေန- ဆွဲမှီ
 တည်နေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အပဿေနနာမ-နမည်၏။

တသ္မိံ အပဿေန-ထို ဆွဲမှီတည်နေအပ်သော ဝတ္ထု၌၊ ယထာ-အကြင်
 အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ အပဿယန္တံ-ဆွဲမှီတည်နေသောရဟန်းကို၊
 ဝိဇ္ဇာတိဝါ- ထိုးသော်လည်း ထိုးမိ၏၊ ဆိန္ဒာတိဝါ- ဖြတ်သော်လည်း ဖြတ်မိ၏၊
 တထာ- ဖြင့်၊ (ထိုးမိ ဖြတ်မိ လောက်အောင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊)
 ကတွာ-၍၊ ဝါ၊ သိ၊ ပေ၊ ကာဒိနံ-ပဲ့ခွပ်၊ ပေါက်ဆိန်၊ လှံ၊ အပ်၊ ဆူးအစရှိသည်တို့
 တွင်၊ အညတရံ-သော၊ သတ္တံ-လက်နက်ကို၊ ထပေဟိ-အံ့၊ ဒုက္ကဋ် ဟောတိ၊
 ဓာပရိဘောဂ ဋ္ဌာနေ - အခြံသုံးစွဲအပ်သော အရပ်၌၊ [အခြံသုံးစွဲအပ်သော
 ညောင်စောင်း စသောအရပ်၌] နိရာသင်္ကဿ-ယုံမှားခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍၊
 နိသီဒတောဝါ - ထိုင်သည်မူသည်း ဖြစ်သော၊ နိပဇ္ဇတောဝါ - လျောင်းသည်
 မူလည်းဖြစ်သော၊ အပဿယန္တဿဝါ-မှီသည်မူလည်းဖြစ်သော (တိက္ခုနော-
 ၏)၊ သတ္တသမ္ပဿပစ္စယာ - လက်နက်၏ တွေထိခြင်းဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်၊ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ- ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊ မရဏေန- ကြောင့်၊
 ပါရာဇိကံ ဟောတိ။

တံ - ထို ညောင်စောင်းစသည်ကို၊ အညောဝိ - အခြားလည်း ဖြစ်သော၊
 တဿ- ထို ရည်မှန်းအပ်သော ရဟန်း၏၊ ဝေရိတိက္ခု- ရန်သူ မဟန်းသည်၊
 ဝိဟာရစာရိတံ-ကျောင်းဒေသစာရီကို၊ စရန္တော-စဉ်၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဣမဿ-
 ၍ရဟန်း၏၊ မရဏတ္ထာယ- သေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဒံ- ၍ ဝတ္ထုကို၊ နိက္ခိတ္တံ
 မညေ-ထားအပ်၏ဟု ထင်၏၊ သာဓု-ပြီ၊ သုဋ္ဌာ-စွာ၊ မရတု-သေပစေ၊ ဣတံ-
 သို့၊ အတိနန္တန္တော- အလွန်နှစ်သက်လျက်၊ ဝစ္ဆတိ၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ သောဝိ - ထိုမြင်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ တတ္ထ - ထို ညောင်စောင်း
 စသည်၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ကတေ-သော်၊ သုကတံ-တောင်းစွာပြုအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-
 လတံ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ တိဒိဏာစာရာဒိကရဏေန - ထက်သောအသွား ရှိသော
 လက်နက်စသည်ကို ပြုခြင်းဖြင့်၊ ကိဉ္စိ - သော၊ ကမ္မံ - ကို၊ သစေ ကရောတိ၊
 (ဝေံသတိ)၊ တဿာဝိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊

အဋ္ဌာနေ-မသင့်သောနေရာ၌၊ ဌိတံ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-ထုတ်
 နှုတ်၍၊ အညသ္မိံ - သော၊ ဌာနေ- ၌၊ ထပေတိ- အံ၊ တဒတ္ထမေဝ- ထိုသေခြင်း
 အကျိုးရှိသည်ကိုသာလျှင်၊ ကတွာ-၍၊ ထပိတေ-သော်၊ မူလဋ္ဌော န မုစ္စတိ၊
 ပါကတိကံ - ပကတိ လက်နက်ဟောင်းကို၊ လဘိတွာ - ၍၊ ထပိတံ- သည်၊
 ဟောတိ၊(မူလဋ္ဌော)မုစ္စတိ၊ [ထိုလက်နက်သည် မူလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်လုပ်ထားသော
 လက်နက်မဟုတ်၊နဂိုရ်လက်နက်တည်း၊ ထိုလက်နက်ကို မူလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ထားရာ
 အရပ်မှ အခြားနေရာ၌ရှေ့ထားလျှင် မူလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပြစ်မှလွတ်သည်၊]
 တံ-ထိုလက်နက်ကို၊(မူလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ထားအပ်သော လက်နက်ကို)၊အပနေတွာ-
 ဖယ်ရှား၍၊ အညံ - သော၊ တိဒိဏတရံ - သာ၍ထက်သော လက်နက်ကို၊
 ထပေတိ-အံ၊ မူလဋ္ဌော-သည်၊ မုစ္စတေဝ-သည်သာ။

ဝိသမဏ္ဍနေဝိ- အဆိပ်သုတ်လိမ်းခြင်း၌လည်း၊ ယာဝ-လောက်၊ မရဏာ
 ဘိနန္ဒနေ - သေခြင်းကို နှစ်သက်ခြင်း၌၊ ဒုက္ကဋ် - သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထို
 မရဏာဘိနန္ဒန ဒုက္ကဋ်တိုင်အောင်၊သေဝနယော-ပင်တည်း၊[သတ္တ၌ ဆိုအပ်
 ခဲ့သည့်အတိုင်းပင်။] ပန- ဆက်၊ သောဝိ - ထို မြင်သော ရဟန်းသည်လည်း၊
 ဝိသမဏ္ဍလံ-အဆိပ်ပိုင်းသည်၊ ခုဒ္ဒကံ-ငယ်၏၊ [အဆိပ်သုတ်ထားရာ အရပ်က
 သေးငယ်သည်၊] ဣတိ - သို့၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ - ၍၊ မဟန္တတရံဝါ - သာ၍
 ကျယ်အောင်မူလည်း၊ ကရောတိ - အံ၊ မဟန္တံ - ကျယ်သော အဆိပ်ပိုင်းကို၊
 [ခုဒ္ဒကံ ကရောတိ၌ စပ်။] အတိရေကံ - ပိုနေသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဣတိ-သို့၊
 (သဗ္ဗက္ခေတွာ)ခုဒ္ဒကံဝါ-ငယ်အောင်မူလည်း၊ ကရောတိ၊ တနကံ-ပါးသော
 အဆိပ်ပိုင်းကို၊ ဗဟလံဝါ- ထူအောင်သော်၎င်း၊ ဗဟလံ- ထူသော အဆိပ်
 ပိုင်းကို၊ တနကံဝါ-၎င်း၊ ကရောတိ-အံ၊ အဂ္ဂိနာ-ဖြင့်၊ တာပေတွာ- ပူ၍၊
 ဟေဋ္ဌာဝါ - အောက်၌သော်၎င်း၊ ဥပရိဝါ - ၎င်း၊ သဗ္ဗာရေတိ-ရှေ့စေအံ၊
 ဝါ-ရှေ့အံ၊ [အဆိပ်သည် အနာနှင့်ထိမှ ဒုက္ခပေးနိုင်၏၊ ထို့ ကြောင့် အဆိပ်
 နှင့်အနာ တဲ့တဲ့ဖြစ်အောင် အထက် , သို့မဟုတ် အောက်သို့ ရှေ့ထားအံ၊]
 တဿာဝိ- ၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ ဟောတိ။

ဣဒံ- ဤအဆိပ်ပိုင်းသည်၊ အဋ္ဌာနေ-၌၊ ဌိတံ-၏၊ ဣတိ(သဗ္ဗက္ခေတွာ)၊
 သဗ္ဗမေဝ - အလုံးစုံသော အဆိပ်ပိုင်းကိုပင်၊ တစ္ဆေတွာ - ဒါးစသည်ဖြင့်
 မြစ်၍၊ ပုဋ္ဌိတွာ - သုတ်၍၊ အညသ္မိံဌာနေ- ၌၊ ထပေတိ၊ အတ္တနာ - သည်၊
 (မူလဋ္ဌကိုယ်တိုင်)၊ ဘေသဇ္ဇာနံ-တို့ကို၊ ယေဇေတွာ-ယှဉ်စပ်၍၊ ဝါ-ဖော်၍၊
 ကတေ-သော်၊ မူလဋ္ဌော နမုစ္စတိ၊ [မိမိကိုယ်တိုင် ဖော်စပ်အပ်သော အဆိပ်
 ဆေးဖြစ်လျှင် ငယ်သောအဆိပ်ပိုင်းကို ကြီးအောင်ဖြစ်စေ,ကြီးသော အဆိပ်

ဝိုင်းကို ငယ်အောင်ဖြစ်စေ၊ အခြားရဟန်းက ပြုပြင်ထားရာဝယ် မူလအဆိပ် ဖော်စပ်သော ရဟန်းမှာ အပြစ်မလွတ်။] အတ္တနာ-သည်၊ အကတေ-သော်၊ (မူလဋ္ဌော) မုစ္ဆတိ၊ [မိမိကိုယ်တိုင် ဖော်စပ်ထားအပ်သော အဆိပ်ဆေး မဟုတ်လျှင်ကား မူလဋ္ဌရဟန်းမှာ အပြစ်မရှိ-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ သော-ထို ရန်သူရဟန်းသည်၊ ဣဒံ ဝိသံ-သည်၊ အတိပရိတ္တံ-အလွန်နည်း၏၊ ဣတိ(သလ္လ က္ခေတွာ)၊ အညမ္ဘိ-အခြား အဆိပ်ကိုလည်း၊ အာနေတွာ - ဆောင်၍၊ သစေ ပက္ခိပတိ-အကယ်၍ထည့်အံ့၊ ယဿ- အကြင် ရဟန်း၏၊ ဝိသေန - ကြောင့်၊ မရတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဥဘိန္ဒုမ္ဘိ- ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့၏လည်း၊ သန္တကေန-ဥစ္စာဖြစ်သော အဆိပ်ကြောင့်၊ သစေ မရတိ၊ (ဝေ သတိ) ဥဘိန္ဒုမ္ဘိ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဣဒံ ဝိသံ-သည်၊ နိဗ္ဗိသံ-အဆိပ် မဟုတ်၊ ဣတိ (သလ္လက္ခေတွာ)၊ တံ - ထို မူလအဆိပ်ကို၊ အပနေတွာ - ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ဝိသမေဝ-အဆိပ်ကိုသာလျှင်၊ ထပေတိ၊ တဿေဝ-ထို အဆိပ် အစစ်ထားသော ရဟန်း၏သာ၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ မူလဋ္ဌော မုစ္ဆတိ။

ဒုဗ္ဗလံဝါ ကရောတီတိ- ကား၊ မဉ္ဇူပိဋံ - ကို၊ အဇနိယာ - အပေါင်၏ (ဘောင်၏)၊ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ-၌၊ ဆိန္ဒိတွာ ဝါ-၍သော်၎င်း၊ ဝိဒလေဟိဝါ- ကြိမ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ရဇ္ဇုကေဟိဝါ - ၎င်း၊ ယေဟိ - အကြင် ဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ဝိတံ-ယက်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေ-ထို ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ-၎င်း၊ အပ္ပါဝသေသမေဝ-အနည်းငယ်ကြွင်းကျန်သည်ကိုသာ၊ ကတွာ-၍၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ အာဝုဓံ-လက်နက်ကို၊ နိက္ခိပတိ-ထားအံ့၊ (တိ)၊ ဣတ္ထေ-ဤလက်နက်ပေါ် ၌၊ ပတိတွာ-၍၊ မရိဿတိ-တံ့၊ ဣတိ-၍၊ (နိက္ခိပတိ)၊ အပယေန ဖလကာဒိ နမ္ဘိ-တက်မှီ ပျဉ်ချပ် အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စက်မေ-၌၊ အာလမ္ပန၊ ပေ၊ သာနာနံပိ - ဆွဲကိုင်အပ်သော သစ်သားပျဉ် အဆုံးရှိသော ဝတ္ထုတို့၏ လည်း၊ ပရဘာဝံ-နောဘက် အဘို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ အာဝုဓံ-ကို၊ နိက္ခိပတိ-အံ့၊ သောဗ္ဗာဒိသု-ထိုးအိုင် အစရှိသည်တို့၌၊ မဉ္ဇူဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ပိဋံဝါ- ၎င်း၊ အပယေန ဖလကံဝါ - ၎င်း၊ အာနေတွာ - ၍၊ ထပေတိ-အံ့၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ တတ္ထ-ထိုညောင်စောင်း စသည်၌၊ နိသိန္ဒမက္ခော-ထိုင်ကာမျှသည်၊ ဟုတွာဝါ-၍သော်၎င်း၊ အပယေန မက္ခော-မှီကာမျှသည်၊ ဟုတွာဝါ- ၎င်း၊ ပတတိ-ကျ၏၊ သောဗ္ဗာဒိသုဝါ- တို့၌မူလည်း၊ သဗ္ဗရဏသေတု-လှည့်လည်ကြောင်း တံတားသည်၊ ဟောတိ- ၍၊ တံ-ထို တံတားကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-အောင်၊ ကရောတိ-၏၊ ဝေ-သို့၊ ကရောန္တဿ- ပြုသော ရဟန်း၏၊ ကရဏေ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ၊ ဣတရဿ - အခြား

သော ရဟန်း၏ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ - ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္ဆယံ၊ မရဏေ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ။

ဘိက္ခု-ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ သောဗ္ဗာဒိနံ-တို့၏၊ တဋေ- ကမ်းပါးပြတ်၌၊ ထပေတိ၊ (ကို)၊ ဒိသွာ-ချောက်ကမ်းပါးကို မြင်၍၊ ဘယေန-ကြောက်ခြင်း ကြောင့်၊ ကမ္မေန္တော-တုန်လျက်၊ ပတိတွာ-၍၊ မရိဿတိ၊ ဣတိ(ထပေတိ)၊ ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တထေဝ-ထိုရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ပင်၊ ပတတိ-အံ့၊ [စာအုပ်များ၌ “ တတ္ထေဝ ” ဟု ရှိ၏။ “ ထို ချောက်ကမ်းပါး ပြတ်၌ပင် ” ဟု ပေး၊] ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္ဆယံ(ဟောတိ)၊ မရဏေ- ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ၊ သယံဝါ၊ ပါတေတိ-ကျစေအံ့၊ ဝါ-တွန်းချအံ့၊ အညေန ဝါ-သည်မှလည်း၊ ဝါ-ကိုမှလည်း၊ ပါတာပေတိ - ကျပစေ ဟု စေခိုင်းအံ့၊ (တွန်းချခိုင်းအံ့) အညော - သည်၊ အဝုတ္တော - မပြောအပ်ဘဲ၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယဝါ ပါတေတိ၊ အမနုဿော- ဘီလူးသည်၊ ပါတေတိ၊ ဝါတပ္ပဟာ ရေန-လေတိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ ပတတိ-ကျသွားအံ့၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ပတတိ၊ [တွန်းချခြင်းစသည် မပြုဘဲ သူ့ အလိုလိုကျအံ့၊] သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ကျခြင်းတို့၌၊ မရဏေ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ၊ ကသ္မာ၊ တဿ-ထိုမှလ ရဟန်း၏ ပယောဂေန-ကြောင့်၊ [“ဘိက္ခု အာနေတွာ” ဟု ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ခေါ်၍ ထားခြင်းဟူသော ပယောဂကြောင့်၊] သောဗ္ဗာဒိ တဋေ - ထုံးအိုင် အစရှိ သည်တို့၏ ကမ်းပါး၌၊ ဌိတတ္ထာ-တည်နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဥပနိက္ခိပနံ နာမ- မည်သည်၊ သမိပေ - ၌၊ နိက္ခိပနံ - ချထားခြင်းတည်း၊ တတ္ထ-ထို အနီးဝယ် ချထားခြင်း၌၊ (အတ္တော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဣမိနာ အသိနာ-ဖြင့်၊ မတော-သေ၏၊ သော-သည်၊ ဓနံဝါ- ကိုမှလည်း၊ လဘတိ-ရတင်၏၊ ဣတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ မရဏ ဝဏ္ဏံ-သေခြင်း၏ ဂုဏ်းကျေးဇူးကို၊ သံဝဏ္ဏေတွာဝါ - ချီးမွမ်း၍သော်၎င်း၊ ဣမိနာ - ၌ သန်လျက်ဖြင့်၊ မရဏတ္ထိကာ - သေခြင်းကို အလိုရှိသူတို့သည်၊ မရန္တု - သေပုံစေကုန်၊ မာရဏတ္ထိကာ - သတ်ခြင်းကို အလိုရှိသူတို့သည်၊ မာရေန္တု-သတ်ပါစေကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာဝါ-ပြော၍သော်၎င်း၊ အသိ -ကို၊ ဥပနိက္ခိပတိ-အနီး၌ ချထားအံ့၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဥပနိက္ခိပနေ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ မရိတုကာမောဝါ - သေခြင်းငှါ အလိုရှိသူသည်မှလည်း၊ တေန-ထို သန်လျက်ဖြင့်၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ပဟရတု-ပုတ်ခတ်ပစေ၊ မာရေတု ကာမောဝါ-သတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသူသည်မှလည်း၊ အညံ-အခြားသူကို၊ ပဟရ တု-စေ၊ ဥဘယထာပိ - ဖြင့်မှလည်း၊ ပရဿ - ၏၊ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ - ကြောင့်၊

ဥပနိက္ခေပကဿ - အနီး၌ ချထားသောရဟန်း၏ ထုလွှာစွယ် (ဟောတိ)၊
 မရဏေ-ကြောင့်၊ ပီရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ အနောဒိဿ-၍၊ နိက္ခိတ္တေ - ချထား
 အပ်သော်၊ ဗဟုနံ-များစွာသော သတ္တတို့၏၊ မရဏေ-ကြောင့်၊ အကုသလ
 ရာသိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပီရာဇိကာဒိဝတ္ထုသု-ပါရာဇိက အစရှိသည်တို့၏
 ဝတ္ထုတို့၌၊ ပီရာဇိကာဒိနိ-က အစရှိသော အပြစ်တို့သည်၊(ဟောန္တိ)၊ ဝိပုဋ်
 သာရေး-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ- သော်၊ အသိ - ကို၊ ဝဟိတဋ္ဌာနေ-၌၊ ထပေတွာ-၍၊
 ဝါ-ပြီးမှ၊ ဓုစွတိ၊

ကိတိတွာ - ၍၊ ဝဟိတော - သည်၊ ဟောတိ - အံ့၊ အသိသာဓိကာနံ-
 သန်လျက် အရှင်တို့အား၊ အသိ -ကို၊ (ဒတွာ-ပြန်ပေးပြီး၍၎င်း၊ ဝါ-မှ၎င်း)၊
 ယေသံ-အကြင်သူတို့၏၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မူလံ-ကို၊ ဝဟိတံ-ပြီ၊ တေသံ-တို့အား၊
 မူလံ-ကို၊ ဒတွာ-၎င်း၊ ဓုစွတိ၊ လောဟပိဏ္ဍိ ဝါ-သံခဲကိုသော်၎င်း၊ ဖါလံဝါ-
 ထယ်သွားကိုသော်၎င်း၊ ကုဒါဗံဝါ-ပေါက်တူးကိုသော်၎င်း၊ ဝဟေတွာ-၍၊
 အသိ-သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာရာပိတော - ပြုစေအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊
 (ဧဝံ သတိ)၊ ယံဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ကာရိတော-ပြုစေအပ်ပြီ၊ တဒေဝ-
 ထို ဘဏ္ဍာကိုသာ၊ ကတွာ - ပြီး၍၊ ဝါ - မှ၊ ဓုစွတိ၊ ကုဒါလံ ဝဟေတွာ ،
 ကာရိတံ-ပြုစေအပ်သော သန်လျက်ကို၊ ဝိနာသေတွာ - ဖျက်ဆီး၍၊ ဖါလံ-
 ကို၊ သစေ ကရောတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ ဖါလေန-ဖြင့်၊ ပဟာရံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊
 မရန္တေသုဝိ-သေပြန်ကုန်သော်လည်း၊ ပါဏာတိပါတတော နမုစွတိ၊

ပန-ဆက်၊ လောဟံ-သံကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ-ထွက်ပေါ်စေ၍၊ [သံထွက်
 သော နေရာမှ သံကို တူးဖော်၍၊] ဥက္ခိပနတ္ထမေဝ - အနီး၌ ချထားခြင်း
 အကျိုးငှါသာလျှင်၊ ကာရိတော-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ အရေန-
 တစဉ်းဖြင့်၊ ခံသိတွာ-ပွတ်တိုက်၍၊ စုဏ္ဍဝိစုဏ္ဍံ- မှန်မှန်ညက်ညက်ကို၊ ကတွာ၊
 ဝိပုဏ္ဍိဏ္ဏေ-ဖရိ ဖရံ ဖြန့်ကြဲအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-မှ၊ ဓုစွတိ၊ သံဝဏ္ဏနာပေါတ္ထ
 ကောဝိယ-ချီးမွမ်းစာကို ရေးရာ ပေစာကဲ့သို့၊ ဗဟုယိ-များစွာသော ရဟန်း
 တို့သည်၊ ကေဠာသယေဟိ - တူသော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ကတော-သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-မူလည်း ဖြစ်အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ ပေါတ္ထကေ-
 ပေစာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ကမ္မဗဒ္ဓဝိနိစ္ဆယော- ကမ္မဗဒ္ဓဝိနိစ္ဆယကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သတ္ထိ ဘိန္ဒိသု-လှန်, ခရင်းတို့၌၊ သေနယော-တည်း၊ လဂုဠေ-
 ဆောက်ပုတ်၌၊ ဝါ-လက်ရိုက်၌၊ ပါသယဒ္ဓိသဒိသော-ကျော့ကွင်းတံ၌ အဆုံး
 အဖြတ်နှင့် တူသော၊ ဝိနိစ္ဆယော (ဟောတိ)၊ ပါသာဏေ- ၌၊ တထာ-ထို
 အတူတည်း၊ သတ္ထေ-ကြွင်းသော လက်နက်၌၊ အသိသဒိသောဝ-သန်လျက်၌

အဆုံးဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဟောတိ)၊ ဝိသံဝါတိ-
 ကား၊ ဝိသံ - ကို၊ ဥပနိက္ခိပန္တဿ - အနီး၌ ချထားသော ရဟန်း၏ ပေ၊
 ကိဏိတွာ-ဝယ်၍၊ ထပ်စေ- ထားအပ်သော အဆိပ်၌၊ ပုရိမနယေန - ဖြင့်၊
 [“ယေသံ ဟတ္ထတော မူလံ ဂဟိတံ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊]
 ပဋိပါကတိတံ - တဖန် ပင်ကိုယ်သဘော ရှိသည်ကို၊ ကတွာ မုစ္ဆတိ၊ သယံ၊
 ဘေသဇ္ဇေတိ- တို့ဖြင့်၊ ယောဇိတေ - ယှဉ်စေအပ်သော အဆိပ်၌၊ အဝိသံ-
 အဆိပ် မဟုတ်သည်ကို၊ ကတွာ မုစ္ဆတိ၊ ရုတ္တုယာ-၌၊ ပါသရဇ္ဈာသဒိသောဝ-
 ကျော့ကွင်း ကြီး၌ အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော
 (ဟောတိ)။

ဘေသဇ္ဇေ-ဆေး၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယောဘိက္ခု-သည်၊
 ဝေရိဘိက္ခုဿ-ရန်သူရဟန်း၏၊ ပဇ္ဇရကေဝါ-ပြင်းထန်သော အဖျားရောဂါ
 သည်သော်၎င်း၊ [ရှေးက “ယင်းနာ၊ ပလိပ်ကပ်ရောဂါ” ဟု ပေးကြသည်၊]
 ဝိသဘာဂ ရောဂေဝါ- သဘောမတူစသော နူနာစသော ရောဂါသည်သော်
 ၎င်း၊ [နွေကိုယ်ကို ဖောက်ပြန်အောင် ပြုတတ်သောကြောင့် နူနာစသည်ကို
 “ဝိသဘာဂရောဂါ” ဟုဆိုသည်၊ သရိရဿ ဝိရူပဘာဝကရဏတော ကုဋ္ဌာဒိ
 ဝိသဘာဂရောဂါနာမ၊] ဥပ္ပန္နေ - သော်၊ အသပ္ပါယာနိပိ - မလျှောက်ပတ်
 သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သပ္ပိအာဒိနိ - ထောပတ်အစရှိသည်တို့ကို၊ သပ္ပ
 ယာနိတိ- လျှောက်ပတ်ကုန်၏ ဟူ၍၊ (ဝတွာ-ပြော၍)၊ မရဏာဓိပ္ပါယော-
 သေခြင်း၌ အလိုသည်၊ ဝါ - သေစေလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒေတိ၊ အညံ-
 ထောပတ်စသည်မှ အခြားသော၊ ကိဗ္ဗိ - သော၊ ကန္ဓမူလ ဖလံဝါ- သစ်ဥ၊
 သစ်မြစ်၊ သစ်သီးကိုမူလည်း၊ ဒေတိ၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဘေသဇ္ဇ
 ဒါန-ခဆေးပေးခြင်းကြောင့်၊ ဒုတ္တုဋံ (ဟောတိ)၊ ပရဿ-၏၊ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ-
 ကြောင့်၎င်း၊ ဓရဏေစ - ကြောင့်၎င်း၊ တုဗ္ဗတ္တယ ပါရာဇိကာနိ - တို့သည်၊
 (ဘောန္တိ)၊ အာနန္တရိယဝတ္ထုမ္ပိ-၌၊ အာနန္တရိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ရူပပဟာရေ-ရူပပဟာရ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဥပသံဟရ
 တိတိ-ကား၊ ဝရံ- မိမိမှတပါးသော၊ အမနာပရူပံဝါ - စိတ်ကို မတိုးပွားစေ
 တတ်သော ရူပါရုံကို သော်လည်း၊ ဝါ - မမြတ်နိုးထိုက်သော ရူပါရုံကို
 သော်လည်း၊ ဘဿ - ထိုရဟန်း၏၊ သမိပေ-၌၊ ထပေတိ- အံ့၊ အတ္တနာဝါ-
 ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ ယက္ခပေတာဒိဝေသံ - ဘီလူး ပြိတ္တာအစရှိသည်တို့၏
 အသွင်ကို၊ ဝါ- ဘီလူးယောင် ပြိတ္တာယောင် အစရှိသည်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊

ဝါ-အယောင်ဆောင်၍၊ တိဋ္ဌတိ-အံ့၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဥပသံဟာရမတ္ထေ-
 အနီးသို့ ဆောင်ခြင်းမျှ၍၊ ဒုတ္တဋ် (ဟောတိ)၊ ပရဿ-တပါးသော ရဟန်း၏၊
 တံ ရူပံ-ထိုအဆင်းကို၊ ဒိသွာ, ဘယုပ္ပတ္တိယံ-ကြောက်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊
 ပေ၊ ပန-ဆက်၊ တဒေဝ ရူပံ-ထိုအဆင်းသည်ပင်၊ ဧကစ္စဿ-အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်၏
 သန္တာန်၌၊ မနာပံ- စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သည်၊ ဝါ- မြတ်နိုးထိုက်သည်၊
 သစေ ဟောတိ၊ အလာတကေနစ - မရခြင်းကြောင့်လည်း၊ သုဿိတွာ -
 ခြောက်ကပ်၍၊ သစေ မရတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝိသင်္ကေတော (ဟောတိ)၊
 မနာပိယေပိ - စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သော ရူပါရုံ၌လည်း၊ ဝါ - မြတ်နိုး
 ထိုက်သော ရူပါရုံ၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထို မနာပိယ
 ရူပါရုံ၌၊ ဝိသေသေန-အားဖြင့်၊ ဣတ္ထိနံ-တို့၏၊ ပုရိသရူပံ-ယောက်ျားအဆင်း
 သည်၎င်း၊ ပုရိသာနံ-တို့၏၊ ဣတ္ထိရူပံစ - သည်၎င်း၊ မနာပံ (ဟောတိ)၊ တံ-
 ထိုအဆင်းကို၊ အလင်္ကရိတွာ - ၍၊ ဥပသံဟရတိ - အနီးသို့ ဆောင်ပို့အံ့၊ ဒိဋ္ဌ
 မတ္တကမေဝ-မြင်အပ်ကာမျှကိုသာ၊ ကရောတိ-အံ့၊ အတိစိရိ-စွာ၊ ပဿိတုံပိ-
 ကြည့်ခြင်းငှါလည်း၊ ဝါ-ကြည့်ခွင့်ကိုလည်း၊ နဒေတိ၊ [“ပဿိတုဗ္ဗိ”၌ ဝိသဒ္ဓါ
 သည် သမ္ဘာဝနာ ဇောတကတည်း၊ ဣထိသို့ကို မဆိုထားနှင့် ကြာကြာ
 ကြည့်ခွင့်တောင်မှ မပေး - ဟုလို၊] ဣတရော- အခြားသော သေစေလိုအပ်
 သူသည်၊ ပေ၊ ဥတ္တသိတွာ - လန့်၍၊ သစေ မရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိသင်္ကေတော
 (ဟောတိ)၊ ပန - သို့မဟုတ်၊ ဥတ္တသိတွာ, (မရတု - စေ) ဣတိဝါ - ဤသို့
 သော်၎င်း၊ အလာတကေန - ကြောင့်၊ (မရတု)၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ အဝိစာရေ
 တွာ- မစိစစ်မှု၍၊ ဧကဝလံ, ပဿိတွာ-မြင်၍၊ မရိဿတိ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊
 အထ ဥပသံဟရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥတ္တသိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ သုဿိတွာဝါ-
 သော်၎င်း၊ မတေ-သော်၊ ပါရာဇိကမေဝ = ပင်တည်း၊ ဧတေနောပုပိယေန-
 ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ သဒ္ဓါပဟာရာဒယောပိ-သဒ္ဓါပဟာရအစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ-ဇိုးဇဉ်းအနည်းငယ် ဆိုတွယ်အထူးကား၊ ဣတ္ထ-
 ဤ သဒ္ဓါပဟာရ အစရှိသည်တို့၌၊ ဧကဝလံ - ဥပသံဟရဏစသည်မတက်
 သက်သက်၊ အမနုဿသဒ္ဓါဒယော - ဘီလူးသံအစရှိသည်တို့သည်၊ ဥတြာသ
 ဇနကာ- ထိတ်လန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ အမနာပသဒ္ဓါ- မနာပ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက် အသိတို့တည်း၊ ပုရိသာနံ - တို့၏၊ ဣတ္ထိသဒ္ဓ မရရ ဝန္တဗ္ဗသဒ္ဓါ
 ဒယော - မိန်းမအသံ , သာယာ နာပျော်ဘွယ်ကောင်းသောစောင်းသံ အစ
 ရှိသည်တို့သည်၊ ဗိတ္တဿာဒတရာ- စိတ်၏သာယာခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊

မနာပသဒ္ဓါ- မြတ်နိုးဘွယ်ကောင်းသော အသံတို့တည်း၊ ဟိမဝန္တေ- ဌ၊ ဝိသ
 ရုက္ခာနံ- အဆိပ်ပင်တို့၏၊ မူလာဒိဝန္တာ- အမြစ် အစရှိသည်တို့၏အနံ့တို့သည်
 ၎င်း၊ ကုဏပဝန္တာစ- မြွေသေကောင်ပုတ် အစရှိသည်တို့၏ အနံ့တို့သည်၎င်း၊
 အမနာပဝန္တာ - မနာပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အနံ့တို့တည်း၊ ကာဠာနုသာရိမူလ
 ဝန္တာဒယော- အကျော်နက်ဝင်အမြစ်၏အနံ့ အစရှိသည်တို့သည်၊ မနာပဝန္တာ-
 မြတ်နိုးဘွယ်ကောင်းသော အနံ့တို့တည်း၊ ပဋိကူလမူလရသာဒယော- စက်
 ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းသော အမြစ်တို့၏ အရသာအစရှိသည်တို့သည်၊ အမနာပ
 ရသာ- တို့တည်း၊ အပုဋိကူလမူလ ရသာဒယော-ပဋိကူလ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 (နှစ်သက်ဘွယ်ကောင်းသော)အမြစ်တို့၏အရသာအစရှိသည်တို့သည်၊မနာပ
 ရသာ- တို့တည်း၊ ဝိသဇဿ မဟာကစ္ဆုဗဿာဒယော - အဆိပ်၏အတွေ့၊
 ဝဲကြီးနာ၏အတွေ့ အစရှိသည်တို့သည်၊ အမနာပဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ - တို့တည်း၊ စိန
 ပဋ တံသပုပ္ဖ တူလိကဖဿာဒယော-စိန့်တိုင်း၌ဖြစ်သောအဝတ်၊ဟင်္သာပန်း၊
 လဲအဆာရှိသောဝတ္ထုတို့၏ အတွေ့ အစရှိသည်တို့သည်၊ မနာပဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ -
 တို့တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ [ဟံသာဒိနံ ပက္ခလောမံ သန္ဓာယ ဝဒတိ-
 ဟင်္သာတောင်တို့၏အမွှေးကို ရည်ရွယ်၍ “ဟံသပုပ္ဖ” ဟု ဆိုသည်။]

ဓမ္မပဟာရေ- ဟာရ၌၊ ဒေသနာဓမ္မော- ဒေသနာတရားကို၊ ဓမ္မောတိ-
 ဓမ္မဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ - ၏၊ ဝါ- တနည်း၊ ဒေသနာဝသေန- ဟောခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ နိရဒယစ - နိရိ၌၎င်း၊ သဂ္ဂေစ - နတ်ပြည်၌၎င်း၊ ဝိပတ္တိ သမ္ပတ္တိ
 ဘောဒံ-ပျက်စီးခြင်း ပြည့်စုံခြင်းအပြားရှိသော၊ ဓမ္မာရမဏမေဝ-ဓမ္မာရုံကိုပင်၊
 (ဓမ္မောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏) [ဣပဟာရစသည်တို့၌ ဣပရုံစသည်တို့
 ကဲ့သို့ အာရုံချင်းတူသောကြောင့် “ဓမ္မာရမဏမေဝ” ဟု သန္နိဋ္ဌာနာဝ ဓာရဏ
 ဝေဖြင့်ပြသည်။] နေရယိကဿာတိ - ကား၊ ဘိန္နသံဝရဿ - ပျက်စီးသော
 စောင့်စည်းခြင်းရှိသော၊ ကတပါပဿ-ပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသော၊
 နိရယေ-၌၊ နိဗ္ဗတ္တနာရဟဿ-ဖြစ်ခြင်းကိုထိုက်သော၊ သတ္တဿ-၏၊ ပဉ္စဝိဓ
 ဗန္ဓနကမ္မကာရဏာဒိနိရယကထံ-၅ ပါးအပြားရှိသောနှောင်ဖွဲ့ခြင်းဟူသော
 ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုအစရှိသော ငရဲနှင့်စပ်သောစကားကို၊ ကထေတိ-ဟောအံ့၊
 [နေရယိကဿ “နိရယေ နိဗ္ဗတ္တနာရဟဿ” ကိုကြည့်၍ “နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတံ+
 အရဟတီတိ နေရယိကော” ဟု ပြု၊ (တနည်း) ဒက္ခိဏေယျောကဲ့သို့ “နိရယံ+
 အရဟတီတိ နေရယိကော” ဟု ပြု၊] တံ-ထို နိရယကထာကို၊ သုတွာ-၍၊ သော-
 ထိုသုသည်၊ ဥတ္တသိတွာ - ထိတ်လန့်၍၊ စေ မရတိ - အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ကထိ
 ကဿ - ပြောသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊

သော-သည်၊ သုတွာဝိ-၍လည်း၊ ဝါ-ကြားရပါသော်လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ သစေ မရတိ - အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣဒံ(ဣမံ)-ဤ နိရယကထာကို၊ သုတွာ-၍၊ ဝေရူပံ-သော၊ ပါပံ-ကို၊ န ကရိဿတိ-လတံ၊ ဩရမိဿတိ-ရှောင်ကြဉ်လတံ၊ ဝိရမိဿတိ-အထူး ရှောင်ကြဉ်လတံ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ နိရယကထံ- ဝေရံခွင့်စပ်သောစကားကို၊ ကထေတိ-အံ့၊ တံ-ကို၊ သုတွာ-၍၊ ဣတရော-ပြောသူမှတစ်ပါးသော နားထောင် သူသည်၊ ဥတ္တသိတွာ- ၍၊ သစေ မရတိ- အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ အနာပတ္တိ- သည်၊ (ဟောတိ)။

သဂ္ဂကထန္တိ-ကား၊ ဒေဝနာဂကောဒီနံ-နတ်ကချေသည် အစရှိသူတို့၏၎င်း၊ နန္ဒနဝနာဒီနန္ဒ - နန္ဒနဥယျာဉ် အစရှိသည်တို့၏၎င်း၊ သမ္ပတ္တိကထံ - ပြည့်စုံပုံ စကားကို၊ (ကထေတိ-အံ့)၊ တံ-ထို သမ္ပတ္တိကထာကို၊ သုတွာ , ဣတရော- ပြောသူမှတစ်ပါး အခြား နားထောင်သူသည်၊ သဂ္ဂါမိမုတ္တော - နတ်ပြည်၌ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်သည်၊ ဝါ-နတ်ပြည်၌ စွဲလမ်းသည်၊(ဟုတွာ) သီဃံ, တံ သမ္ပတ္တိံ - ထို စည်းစိမ်သို့၊ ပါပုဏိတုကာမော (ဟုတွာ)၊ သတ္တာ ဟရဏ၊ပေ၊ သန္တိရုဒ္ဓနာဒီတိ - လက်နက်ကိုဆောင်ခြင်း၊ အဆိပ်ကို စားခြင်း၊ အစာကို ဖြစ်ခြင်း , ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ပိတ်ဆို့ ချုပ်တည်းခြင်း အစ ရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ပေ၊ပန-ဆက်၊ သော-ထိုနားထောင်သူသည်၊ သုတွာဝိ, ယာဝတာယုကံ- အသက် အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ ဌတွာ-တည်၍၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သစေ မရတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အနာပတ္တိ၊ ဣမံ- ဤစကား ကို၊ပေ၊အမိမုတ္တော- သည်၊ ဝါ- သည်၊(ဟုတွာ)၊ ကာလံ-သေချိန်ကို၊(သစေ) ကရေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အနာပတ္တိ။

အာစိက္ခနာယံ-ပြန်ပြောခြင်း၌၊ ပုဋ္ဌော ဘဏတိတိ-ကား၊ ဘန္တေ -အရှင် ဘုရား၊ ကထံ-အဘယ်သို့၊(ဘယ်ပုံဘယ်နည်း)၊ မတော-သေသူသည်၊ဇနံဝါ- ကိုမူလည်း၊ လဘတိ - ရတတ်ပါသနည်း၊ သဂ္ဂေဝါ - ၌မူလည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြစ်တတ်ပါသနည်း၊ [“သဂ္ဂံ ဝါ ဥပပဇ္ဇတိ” သော်လည်းရှိစေ၊] ဣတိဝေံ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတော - မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ - ၍)၊ ဘဏတိ - ပြန်ပြောအံ့၊.... အနုသာသနိယံ-သွန်သင်ခြင်း၌၊ အပုဋ္ဌောတိ-ကား၊ ဝေံ-သို့၊ (ဘန္တေ ကထံ မတော ဇနံဝါ လဘတိ၊ သဂ္ဂေဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍)၊ အပုစ္ဆိတော-မမေးအပ်ဘဲ၊ သာမံယေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ဘဏတိ - အံ့၊.... သင်္ကေတကမ္မ နိမိတ္တ ကမ္မာနိ-ချိန်ခါနေရပ် အမှတ်အသားကိုပြုခြင်း၊ အရိပ်နိမိတ်ကိုပြုခြင်းတို့ကို၊ အဒိန္နာဒါနကထာယံ- ကထာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဋ္ဌာနိ၊

ဧဝံ - ဤသို့လျှင် နာနပ္ပကာရတော - အထူးထူးသော အပြားအားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ - ကို၊ ဒဿေတွာ - မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ဌှ၊ အနာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ဒဿေန္နော-(ဟုတွာ)၊ အနာပတ္တိ အသပ္ပိစ္စာတိအာဒိ-ကို၊ အာဟ-မူပြီ၊ တတ္ထ- ထို အနာပတ္တိအသပ္ပိစ္စ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ အသပ္ပိစ္စာတိ-ကား၊ ဣမိနာဥပက္ကမေန- ဤလိုလဖြင့်၊ ဣမံ-ဤသူကို၊ မာရေမိ-သေစေအံ့၊ ဣတိ- သို့၊ အစေတေတွာ-မစေ့ဆော်မှု၍၊ [သံအနက်မရှိ၊] စ - ဆက်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အစေတေတွာ - မူ၍၊ ကတေန - သော၊ ဥပက္ကမေန- ကြောင့်၊ ပရေ-သူတပါး သည်၊ မတေဝိ-သေပါသော်လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ စ-သာဓကကား၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ အသပ္ပိစ္စာတိ-ဟူ၍၊ ဝက္ကတိ-မိန့်တော်မူလတံ့၊ [“အသပ္ပိစ္စ- မစေ့ဆော်မှု၍၊ (ဥပက္ကမန္တဿ-လုလ္လပ္ပသောရဟန်း၏) အနာပတ္တိ ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] အဇာနန္တဿာတိ-ကား၊ ဣမိနာ- ဤလုလ္လပ္ပကြောင့်၊ အယံ- ဤသူသည်၊ မရိယတိ၊ ဣတိ-သို့၊ အဇာနန္တဿ-မသိသော ရဟန်း၏ ပေ၊ စ - သာဓကကား၊ ဝိသကတပိဏ္ဍပီတဝတ္ထုသ္မိံ - ဝိသကတပိဏ္ဍပီတ ဝတ္ထု၌၊ ဝါ-အဆိပ်ပါသော ဆွမ်းကိုပေးမိသော ရဟန်း၏ဝတ္ထု၌၊ အနာပတ္တိ ပေ၊ အဇာနန္တဿာတိ - ဟူ၍၊ ဝက္ကတိ၊ [“အဇာနန္တဿ- ဤ လုလ္လပ္ပကြောင့်

တတ္ထ အသပ္ပိစ္စာတိ။ အသပ္ပိစ္စ၊ အဇာနန္တ၊ နမရဏာဓိပ္ပါယ ဥပါး၏ ထူးခြား ပုံကို အကျယ်ပြလို၍ “တတ္ထ” စသည်မိန့်၊ တရံတရာဓပယောဂ (လုံ့လ) ပြုသော်လည်း သူတပါးသေစေလိုသော စေတနာမပါဘဲ မြဲခြင်းကို “အသပ္ပိစ္စ” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုသို့ မြဲခြင်းကြောင့် သူတပါးသေသော်လည်း အနာပတ္တိ၊ ရဟန်းတပါးသည် ရွာတွင်းရှိ ဆွမ်းစားစရပ်ဝယ် နေရာခင်းသော အခါ (အချင်းချင်းမှီ၍ ထောင်ထားသော) ကျည်ပွေ့ (ဂျဗ္ဗေ) ၊ ခုတွင် တခုကို ယူလိုက်လေရာ , ကျန်တခုလည်း၍ (လဲ၍) ကလေးငယ်၏ ငြားခေါင်းပေါ်ကျသဖြင့် ကလေးသေသွားလေ၏။ သို့သော် ကျည်ပွေ့ တခုကိုယူမှု လုလ္လပ္ပစဉ်က, “ငါပြုသောလုလ္လပ္ပကြောင့် ကလေးသေလိမ့်မည်” ဟု အမှတ် မထားမိသောကြောင့် အာပတ်မသင့်ပါ။ [အသပ္ပိစ္စာတိဗုဒ္ဓံ မရဏသံဝတ္တနိကဥပက္ကမဿ-ကို၊ အသလ္လက္ကတံ- သေစေလိမ့်မည် ဟု အမှတ်မထားခြင်းကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။]

အဇာနန္တဿ ။ ။ “ဤ အရာဝတ္ထုသည် သေစေတတ်၏” ဟု မသိခြင်းကို “အဇာနန္တဿ” ဟု ခေါ်၏။ တရံတရာဓပယောဂကြောင့် သူတပါး သေသွားသော်လည်း အနာပတ္တိ၊ ရဟန်းတပါးသည် အဆိပ်ခတ်ထားသော ဆွမ်းကိုရခဲ့၏။ အဆိပ်ခတ်ထား မှန်းကား မသိရှာ၊ ဆွမ်းစားကျောင်း ယူလာခဲ့၍ ရဟန်းထိုအား ဥျားဥျားဇားဇားကို လှူလေသည်။ ဇားမိသော ရဟန်းအားလုံး သေကြ၏။ သို့သော် “ဤဆွမ်း၌ အဆိပ် ပါကြောင်း” မသိသောကြောင့် လှူသောရဟန်းမှာ အာပတ်မသင့်။ [အဇာနန္တဿာတိ ဗုဒ္ဓံ မရဏသံဝတ္တနိက ဥပက္ကမဏဿ-သေခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော အဆော်အဥျားကို၊ အဇာနန္တံ-မသိခြင်းကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။]

သေလိမ့်မည်ဟု မသိသည်ဖြစ်၍၊ (ဥပက္ခမန္တဿ)အနာပတ္တိ”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး၊]န မရဏာဓိပ္ပာယ်ဿာတိ-ကား၊ မရဏံ-ကို၊ အနိစ္စန္တဿ-အလိုမရှိ သည်ဖြစ်၍၊ (ဥပက္ခမန္တဿ-၏၊ အနာပတ္တိ ဟောတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ ယေန ဥပက္ခ မေန-ကြောင့်၊ ပရော-သည်၊ ဇရတိ- ၏၊ တေနဥပက္ခမေန- ကြောင့်၊ တသ္မိ- ထိုသူကို၊ မာရိတေပိ - သေစေအပ်ပါ သော်လည်း၊ န မရဏာဓိပ္ပာယ်ဿ- သေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုမရှိသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ စ-ကား၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု၊ န မရဏာဓိပ္ပာယ်ဿာတိ-ဟူ၍၊ ဝက္ခတိ၊ ဥပ္ပတ္တကာဒယော- ဥပ္ပတ္တကာအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ [ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်၌]၊ ဝတ္ထ နယာဝေ- န်သည်သာ၊ ပန - အထူးကား၊ ဣမ- ဤတတိယပါရာဇိကသိက္ခာ ပုဒ်၌၊ အာဒိကမ္ဘိကာ- အာဒိကမ္ဘိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အညမည်၊ ဇီဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပိတ (ဝေါရောပက) ဘိက္ခု - ခွင်းသော ရဟန်းတို့တည်း၊ တေသံ- ထို အာဒိကမ္ဘိကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အဝသေသာနံ-အချင်း ချင်း သတ်သော ရဟန်းတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနကာနံ- သေခြင်း၏ ဝုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသော ရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိယေဝ- ပင်တည်း၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ [သိက္ခာပုဒ်၏ ဝတ္ထုကြောင်း၌ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနကဝတ္ထုအပြင် အခြားဝတ္ထု မရှိ၊ ဝိနိတဝတ္ထုများနှင့်လည်း မဆိုင် သောကြောင့် “ မရဏဝဏ္ဏသံဝဏ္ဏနကာဒီနံ ” ဟု အာဒိ ပါနေသည်ကား မကောင်း၊] ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတော။

သမုဋ္ဌာနာဒီသု-သမုဋ္ဌာန်အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝိနိစ္စယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊ တိသမုဋ္ဌာနံ - ဥပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏၊ ကာယစိတ္တ တောစ- ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း၊ ဝါစာစိတ္တတောစ- ၎င်း၊ ကာယဝါစာစိတ္တ တောစ-၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ-ဖြစ်၏၊ ဣသံ-မပြုထိုက်သော လွန်ကျူးမှုကိုပြုခြင်း ရှိသောသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ သညာဝိမောက္ခံ-ဝိတိက္ခမသညာ၏မရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်မြော်ခြင်းရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ သစိတ္တတံ-စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သောသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ လောကဝဇ္ဇံ-လောက၌ အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကမ္မံ-

န မရဏာဓိပ္ပာယ်ဿ။ ။ သူတပါး၏သေခြင်းကို အလိုမရှိဘဲ လုလုပြုမိ၍ သူတပါး သေသော်လည်း အနာပတ္တိ၊ ရဟန်းတပါးသည် ကိုယ်ဝန် မတည်သော မိန်းမ၏ တောင်းပန်မှုကြောင့် ကိုယ်ဝန်တည်ဆေး ပေးလေ၏၊ ထိုမိန်းမ သေရှာလေသည်၊ ဤ ဝတ္ထု၌ ရဟန်း၏ပယောဂလည်း ပါ၏၊ ထိုပဏှောဂပြုခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ သို့သော် သေစေလိုသော စိတ်မရှိသောကြောင့် အာပတ်မသင့်။ [န မရဏာဓိပ္ပာယ်ဿာတိ ဣဒံ ဥပက္ခမံ ဇာနန္တဿာပိ မရဏာဓိပ္ပာယ်ဿ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။]

ကာယတံရှိ၏။ ဝစီကမ္ဘံ - ရှိ၏။ အကုသလစိတ္တံ - စိတ်ရှိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနံ - ဒုက္ခ
 ဝေဒနာရှိ၏။ ဟိ-မှန်၊ သိရိသယနံ-အသရေရှိသော အိပ်ရာသို့၊ အာရုဇ္ဈာ-
 တက်ခရံလျက်၊ ရဇ္ဇသမ္ပတ္တိသုခံ-မင်း၏ဥစ္စာဖြစ်သောစည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊
 အနုဘဝန္တော-ခံစားသော၊ ရာဇာ-သည်၊ (ဘဏတိ-၌စပ်)၊ ဒေဝ-အရှင်
 မင်းမြတ်၊ စောရော-ကို၊ အာနိတော-ဆောင်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊
 ဂစ္ဆထ-န်လော၊ နံ-ထို ခိုးသူကို၊ မာရေထ-သတ်ကြကုန်လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 ဟသမာနောဝ-ပြုံးလျက်သာလျှင်၊ သစေဝိ ဘဏတိ-ဥားတော့၊ (ဝေသတိဝိ)၊
 ဒေါမနဿစိတ္တေနဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဘဏတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊
 ပန- ထိုသို့ပင် ဒေါမနဿစိတ်ဖြင့် ပြောပါသော်လည်း၊ သုခဝေါကိဏ္ဍတ္တာ-
 ဒေါမနဿစိတ်၏ ရှေ့နောက်တို့၌ သုခဝေဒနာဖြင့် ရောပြွမ်းနေသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ဝါ-နေသည့်အတွက်၊ အနုပ္ပဗန္ဓာဘာဝါ-ဒေါမနဿစိတ်၏ အဆက်
 မပြတ်ဖွဲ့စပ်မှု၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ [စ - မလို၊] တေ - ဤ ဒေါမနဿစိတ်ဖြင့်
 ပြောဆိုခြင်းကို၊ ပုထုဇ္ဇနေဟိ-တို့သည်၊ ဒုဇ္ဇာနံ-ခဲယဦးသဖြင့် သိအပ်၏။ ဝါ-
 သိနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝိနိတဝတ္ထုကထာသု - ဝိနိတဝတ္ထုကထာတို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ယောဒနာ၌ “ဝိဇ္ဇမာနေ - ထင်ရှားသော ” ဟု ထည့်၍ ပဌမ

သစေဝိတိ၊ ဝေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။ “ဒုက္ခဝေဒနံ” ဟူသောစကားကို ခိုင်မြဲစေလို၍
 “သစေဝိတိ” စသည်ကိုမိန့်၊ ပြုံးခြင်းကိုဖြစ်စေသော စိတ်သည် သောမနဿစိတ်တည်း၊
 သတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေသောစိတ်ကား ဒေါမနဿစိတ်တည်း၊ ရှင်ဘုရင်သည် စည်းစိမ်
 ခံစားရ၍ သောမနဿစိတ်အစဉ်ဖြင့် “ သတ်လိုက် ” ဟု အမိန့်ချသောစိတ်ဖြစ်၏။ ထို
 စိတ်သည် ဒေါမနဿစိတ်ဖြစ်၍ ဒုက္ခဝေဒနာပါရှိသည်-ဟုလို။

သုခဝေါ၊ ဝေ၊ ပုထုဇ္ဇနေဟိ ။ ။ ထိုသို့ ဒေါမနဿစိတ်ဖြင့် အမိန့်ချလျှင်
 အဘယ်ကြောင့် ဒေါမနဿမထင်ရှားသနည်း-ဟု မေးတွယ်ရှိ၍ “သုခဝေါကိဏ္ဍတ္တာ”
 စသည်မိန့်၊ ဒေါမနဿစိတ်၏ ရှေ့နောက်တို့၌ သုခ (သောမနဿစိတ်) ရောယှက်နေ
 သည့်အတွက် ဒေါမနဿစိတ်ကဆက်ကာဆက်ကာ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဒေါမနဿ
 စိတ်ဖြစ်နေမှန်းကို ပုထုဇဉ်များ မသိနိုင်ဘဲရှိရသည် - ဟုလို။ [ပုဗ္ဗာပရိယဝသေန-
 ဒေါမနဿစိတ်၏ ရှေ့နောက်၌ ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥတောသု ပဿေသု ဥပ္ပဇ္ဇနက
 သုခေတိ အာကိဏ္ဍတ္တာ , ဥပ္ပဇ္ဇဿစ ဒေါမနဿဿ - ဖြစ်သောဒေါမနဿ၏လည်း၊
 အနုပ္ပဗန္ဓနေန-အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပဝတ္ထိယာ အတာဝတော, တဒါ-
 ထိုသတ်မိန့်ပေးရာအခါ၌၊ ဥပ္ပန္နံပိ ဒေါမနဿံ-သည်၊ န ပကာသတိ-မထင်ရှား၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ (ဋီကာ)၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဝေါကိဏ္ဍတ္တာသည် ဟိတ်ကုသာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်
 “ဘာဝါစ” ဟု ဖေါသည်မှာ ဝိဟန်တူသည်၊ ဝိမတိ၌လည်း (စ) မပါ။]

ဝတ္ထုသို့၌စပ်၏။) ပဌမဝတ္ထုသို့ - ၌။ ကာရုညေနာတိ - ကား၊ တေဘိက္ခု-
 တို့သည်။ တဿ-ထို ဝိလာနရဟန်း၏။ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ ဝေလညဒုက္ခံ-
 မကျန်းမာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်ရ၍၊ ကာရုညံ-သနား
 ခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ - ၍၊ တံ - အရှင်ဘုရားသည်၊ သီလဝါ- သီလရှိ၏။ ကတ
 ကုသလော-ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်ရှိ၏။ကသ္မာ၊ ဝိယမာနော-သေလတုံသည်။
 (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ခကြောင့်၊) ဘာယသိ-ကြောက်ရဘိသနည်း၊ [“ဝိယမာနာ-
 သေလတုံခြင်းမှ၊ ဘာယသိ - နည်း”ဟု ရှေးနိဿယများ၌ ပေးသည်။] သီလ
 ဝတော - ၏။ သဂ္ဂေါနာမ- နတ်ပြည်မည်သည်ကို၊ န ဒုလ္လဘော နန- ခဲယဉ်း
 သဖြင့် မရအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဝါ - မခဲယဉ်းသည် မဟုတ်ပါလော၊
 မရဏမတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓေါယေဝ-သေခြင်းမျှနှင့် စပ်သည်သာလျှင်၊ (ဟောတိနန-
 လော၊) [သေလျှင်သေခြင်း နတ်ပြည်ရောက်ရမည် မဟုတ်ပါလော - ဟုလို၊]
 ဣတိ ဝေ-သို့၊ မရဏတ္ထိကာဝ-သေခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ-
 ၍၊ ဝါ-ပါလျက်၊ မရဏတ္ထိကဘာဝံ - သေခြင်းကို အလိုရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို၊
 အဇာနန္တာ-နိသည်၊(ဟုတွာ)၊မရဝဏ္ဏံ-ကို၊ သံဝဏ္ဏေသု-နိပြီ၊ သောပိဘိက္ခု၊
 တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏။ သံဝဏ္ဏနာယ-ကြောင့်၊ အာဟာရူပစ္စေဒိ-အာဟာရ
 ဖြတ်မှုကို၊ ကတွာ၊ အန္တရာဝ-သေချိန်မရောက်မီအကြား၌သာလျှင်၊ ကာလံ-
 ကို၊ အကာသိ - ပြီ၊ တသ္မာ , အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပန္နာ - နိပြီ၊ ပန - ဆက်၊
 ဝေါဟာရဝသေန - ပြောရိုးဆိုစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကာရုညေန ပေ၊ သံဝဏ္ဏ
 သုန္ဒိ-ဟူ၍၊ (သံဝိတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ [ပြောရိုးဆိုစဉ်အားဖြင့် “သနားခြင်း
 ကြောင့်”ဟု ဆိုသော်လည်း သေစေလိုသော စေတနာပင်နေသည် - ဟုလို၊]
 တသ္မာ၊ ဣဒါနိဝိ-လည်း၊ ပဏ္ဍိတေန၊ ဘိက္ခုနာ-သည်။ ဝိလာနဿ-သော၊
 ဘိက္ခုနော - ရဟန်း၏အထံ၌၊ ဝေ- ဤသို့၊ မရဏဝဏ္ဏော- ကို၊ န သံဝဏ္ဏ
 တဗ္ဗော - ထိုက်၊ ဟိ - တားဖြစ်သင့်၏။ တဿ - ထို ရဟန်း၏။ သံဝဏ္ဏနံ-
 ခိုးမွှေးကြောင်းစကားကို၊ သုတွာ၊ အာဟာရူပစ္စေဒါဒိနာ-အာဟာရဖြတ်မှု
 အစရှိသော၊ ဥပ္ပက္ကမေန-ကြောင့်၊ အာယုသို့ - သည်၊ ဧကဝေနဝါရာဝသေ-
 ဇောတကြိမ် အကြွင်းအကျန်ရှ်သေးသည်၊ (သမာနေဝိ-သော်လည်း၊) အန္တရာ
 ကာလံ သစေကရေတိ၊(ဝေသတိ)၊ ဣမိနာဝ-ဤရဟန်းသည်သာ၊ မာရိတော-
 သေစေအပ်သည်။ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ ဣမိနာ နယေန-ဖြင့်၊ အနုသိပ္ပိ-သွန်သင်ခြင်းကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-၏
 (ကို)၊ သီလဝတော-၏၊ မဂ္ဂဖလုပ္ပတ္တိနာမ - မဂ်ဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်း မည်သည်ကို၊
 အနန္တရိယာ-မအံ့ဩအပ်ပါ၊ ဝါ-မအံ့ဩလောက်ပါ၊ တသ္မာ ဝိဟာရာဒိသု၊

အာသတ္တိံ - ဗြကဝ်တွယ်တာမူကို၊ အကတွာ, ဗုဒ္ဓဂတံ - ဘုရား၌ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ-ဘုရားအာရုံရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဓမ္မဂတံ-တရား၌ရော်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ- တရားအာရုံရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သံဃဂတံ- အရိယာသံဃာ၌ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ - အရိယာသံဃာအာရုံရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ကာယဂတံစ - ဆံ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသအပေါင်း၌ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ - ဆံ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသအပေါင်းဟူသော အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သတိံ - ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ - ဖြစ်စေ၍၊ မနသိတာရေ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနလုံးသွင်းမှု၌၊ အပ္ပမာဒေါ-မမေ့မလျော့ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော - ပြုထိုက်ပါ၏၊ ဣတိ (ဒါံတဗ္ဗော)၊ စ - ဆက်၊ မရဏဝဏ္ဏေ-ကို၊ သံဝဏ္ဏိတေဝိ-ခိုးမွမ်းအပ်ပါသော်လည်း၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တာယ သံဝဏ္ဏနာယ - ကြောင့်၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ဥပက္ကမံ-ကို၊ အကတွာ အတ္တနော, ဓမ္မတာယ (ေ)-သာလျှင်၊ ယထာယုနာ (ေ)- အကြင်အကြင်အသက် အပိုင်းအခြားဖြင့် သာလျှင်၊ ယထာနုသန္ဓိနာဝ - အကြင် အကြင်အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ မရတိ-၏၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏) တပ္ပစွယာ-ထိုမိမိသဘောအတိုင်း သေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သံဝဏ္ဏနကော - ခိုးမွမ်းသော ရဟန်းကို၊ အာပတ္တိယာ- ဖြင့်၊ နကောရေတဗ္ဗော-မပြုစေထိုက်၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဒုတိယဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ နစ ဘိက္ခဝေ အပ္ပဒိုဝေက္ခိတွာတိ ဣေ-၌၊ ကိမိသံ-အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ အာသနံ- နေရာကို၊ ပဋိဝေက္ခိတဗ္ဗံ-ဆင်ခြင်ထိုက်သနည်း၊ ကိမိသံ (အာသနံ) န ပဋိဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ယံ-အကြင်နေရာသည်၊ သဒ္ဓံ-သက်သက်သော၊ [အခင်းမပါသော။] အာသနမေဝ-နေရာထိုင်ခုန်ချည်းသာ၊ ဟောတိ- ၏၊ အပစ္စတ္ထရဏကံ - အခင်းမရှိ၊ [သုဒ္ဓိကိုပင် အပစ္စတ္ထရဏကံ ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤပါဠိမပါလျှင်လည်း ကောင်း၏။] ယဗ္ဗ- အကြင်နေရာကိုလည်း၊ အာဂတိံ, ဌိတာနံ - ရပ်နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပဿတံယေဝ - မြင်ကုန်စဉ်ပင်၊ အတ္ထရိယတိ-ခင်းအပ်၏၊ တံ-ထိုနေရာ ၊ မျိုးကို၊ နပ္ပစ္စဝေက္ခိ

ယထာယုနာ ယထာနုသန္ဓိနာဝ ။ ။ ယထာနုသန္ဓိနာသည် ယထာယုနာ၏ ပရိယာယ်တည်း၊ ယထာနုသန္ဓိနာ (တဘဝအတွက် အဆက်ဆက်ဖြစ်သော အသက်အပိုင်းအခြားဖြင့်) အထဝါ, ယထာနုသန္ဓိနာတိ ယထာနုပ္ပမန္ဓေန (အကြင်အကြင်အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းဖြင့်) ယာဝ တသ္မိံ တဝေ သန္တာနဿ(ရုပ်နာမ်အစဉ်၏) အနုပ္ပမန္ဓာ (အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းသည်) အဝိက္ခိန္ဒပဝတ္ထိ (မပြတ်မစဲ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်) ဟောတိ၊ တာဝ ဋ္ဌတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တမ္ဗ-မဆင်ခြင်ထိုက်၊ ဝါ-ဆင်ခြင်ဘွယ်မလို၊ နိသီဒိတုံ-မဆင်ခြင်ဘဲ ထိုင်ခြင်း
 ၄၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ယဒ္ဓိ-အကြင်နေရာကိုလည်း၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်
 ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ အတ္တမိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣ-ဤနေရာ၌၊ နိသီဒထ-
 န၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူတတ်ကြကုန်၏၊ [“အရှင်ဘုရားတို့
 ကြွတော်မူကြပါ၊ ဤနေရာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူကြပါ”] ဟု လက်ဖြင့် နေရာကို
 ဖိ၍ (ပုတ်ပြု၍) ထိုင်ဘို့ရန် နေရာပေးတတ်ကြသည်-ဟုလို၊] တသ္မိံ-ပိ-ထိုနေရာ
 မျိုး၌လည်း၊ (နိသီဒိတုံ) ဝဇ္ဇတိ၊ ပဌမဓေဝ- မိမိတို့၏ ရှေးဥျားစွာသာလျှင်၊
 ဝါ - အလျင်သာလျှင်၊ အာဝတံဘွာ - ရောက်နှင့်၍၊ နိသိန္ဒာ - ထိုင်ကုန်သော
 ရဟန်းတို့သည်၊ ပစ္စာ- မှ၊ (အာဝတာနံ - လာကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊
 ဩကာသဒါနတ္ထံ- အခွင့်ပေးခြင်းအကျိုးငှါ၊) ဥဒ္ဓံဝါ- အထက်သို့သော်၎င်း၊
 အဓောဝါ - အောက်သို့သော်၎င်း၊ သဓေပိ သင်္ကမန္တိ - အကယ်၍မူလည်း
 ရှေ့ပေးကုန်အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ပစ္စဝေက္ခနတိစ္စံ - ဆင်ခြင်ဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊
 [ပစ္စာ ပါသောကြောင့် “အာဝတာနံ ဩကာသဒါနတ္ထံ” ဟု ဋီကာပါဠိကို
 ထည့်ပေးသည်၊ “ပစ္စာ” ဓပေါတဲလည်း အဓိပ္ပါယ်ပြည့်စုံပါ၏။]

ယံပိ- အကြင်နေရာကိုလည်း၊ တနုကေန-ပါးလှုပ်သော၊ ဝတ္ထေန-အဝတ်
 ဖြင့်၊ (ပဋိစ္စန္ဓံ ဟောတိ၌စပ်၊) ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖုံးထား
 အပ်သော်၊ တလံ- အောက်အပြင်ကို၊ ဒိဿတိ - မြင်အပ်၏၊ ဝေံ-ဤ အခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ ပဋိစ္စန္ဓံ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ [“အာသနံ ဓဉ္စပိဋ္ဌာဒိ”
 အရ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို “ အာသန ” ဟု ခေါ်၏၊ ထို အာသန၏
 အပေါ်၌ အဝတ်ပါးပါးဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဆိုသည်။] အသ္မိစ္စိ - ထို
 နေရာ၌လည်း၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ယံ- အကြင်နေရာသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိကစ္စေဝ-
 စောစောကပင်၊ ပါဝါရကောဇဝါဒိဟိ - ခြံထည် ကော်ဇောအစရှိသည်တို့
 ဖြင့်၊ အတ္တတံ - ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ - ထိုနေရာကို၊ ဟတ္ထေန ပရာမသိ
 တွာ၊ သလ္လက္ခေတွာ - (ခြံထည် ကော်ဇောအောက်၌ ကလေးရှိ - မရှိကို)
 မှတ်သား၍၊ နိသီဒိတမ္ဗံ - ရာ၏၊ ဝါ- နိုင်၏၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စ
 ရိယံ - ၌၊ ယိနုသာဠကေနာပိ - ထူထဲသော အဝတ်ဖြင့်လည်း၊ အတ္တတေ-
 သော၊ ယသ္မိံ-အကြင်နေရာ၌၊ ဝလိ- အတုန့်သည်၊ နပညာယတိ- မထင်ရှား၊
 တံ- ထိုနေရာကို၊ နပဋိဝေက္ခိတမ္ဗံ- မဆင်ခြင်ထိုက်၊ ဝါ - ဆင်ခြင်ဘွယ် မလို၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ- ပြီး၊ [“ဤသို့ နေရာကို ဆင်ခြင်၍ ထိုင်ရမည် ” ဟု ပညတ်
 ရာ၌ လူတို့၏ နေရာကိုသာ ရည်ရွယ်သည် ဟု မှတ်၊ “ပဋိဝေက္ခိနဉ္စေခံ ဂိဟိနံ
 သန္တကေယေဝါတိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ”- ဋီကာ။]

မုသလဝတ္ထုသ္မိံ - မုသလဝတ္ထု၌၊ အသဉ္စိစ္စောတိ-ကာ၊ အဝကေစေတ
 နော-သတ်ကြောင်း စေတနာ မရှိပါ။ [“ သံစေတနံ - စေတောခြင်း၊ ဝါ-
 စေတောကြောင်းစေတနာ၊ သဉ္စိစ္စ-ခြင်း၊ ဝါ- နာ၊ သံ+ စိတ - ကျပစ္စည်း၊
 နတ္ထိံ သဉ္စိစ္စံ ယဿာတိ အသဉ္စိစ္စော ” ဟု ပြုစေလိုသောကြောင့် “ အသဉ္စိ
 စောတိ အဝကေစေတနော ” ဟု ဖွင့်သည်။] ဟိ-မှန်၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊
 ဝိရဒ္ဓပယောဂေါ- ချွတ်ထွင်းသောပယောဂရှိ၏၊ ဝါ-ပြုလုပ်ပုံလွှဲ၏၊ [ကျည်ပွေ့
 ၊ ချောင်း ပူး၍ ထောင်ထားရာဝယ် ၊ ချောင်းစလုံး တပြိုင်နက် ယူရမည်
 ဖြစ်ပါလျက် ဘချောင်းကိုသာ ဆွဲယူခြင်းကြောင့် “ ဝိရဒ္ဓပယောဂေါ ” ဟု
 ဆိုသည်။] တေန- ကြောင့်၊ အသဉ္စိစ္စော အဟန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-လျှောက်ပြီး၊
 ဥဒုက္ခလဝတ္ထု - သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုသု - တို့တွင်၊ ပဌမ
 ဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-၏၊ ပဋိပန္နံ-ဆွမ်းစားခြင်း၏ အနှောက်အရှက်
 ကို၊ မာ အကာသိ - လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပဏာမေသိ - တွန်းလိုက်ပြီး၊
 ဒုဿိယဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ သံဃမဇ္ဈေဝိ-၌၎င်း၊ ဝဏမဇ္ဈေဝိ-၌၎င်း၊ မဟဏ္ဏကတ္ထေ
 ရဿ - သက်ကြီးထေရ်၏၊ ပုတ္တော- တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုစ္စမာနော- ပြောဆို
 အပ်သည်၊ ဝါ - အပြောခံရသည်၊ (ဟုတွာ)၊ တေနဝစနေန - သည်၊ အနိယ
 မာနော - နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အယံ- ဤ အဘရဟန်းကြီးသည်၊
 မရတု - သေပါစေ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပဏာမေသိ၊ တတိယဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊
 တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဒုက္ခပ္ပါဒနေန - ဒုက္ခကို ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်၊ ထုဏ္ဏစွယ်
 (ဟောတိ)၊ တတော- ထိုဝတ္ထုမှ၊ ပရာန-နံသော၊ တိဏိ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊
 ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ-နံသည်သာ။

ဝိသဂတိဏ္ဍပါတဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ သာရဏီယဓမ္မပူရတော- သာရဏီယ
 အကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်သော၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ အဝုပိဏ္ဍိ - ပူးပူးဖျားဖျား
 ဆွမ်းကို၊ သမ္ဗိယုစာရိနံ-တို့အား၊ ဒတွာဝ-လှူပြီး၍သာလျှင်၊ ဝါ-မှသာလျှင်၊

ပထိပန္နံ။ ။ပထိပန္နန္တိ ဘောဇနပထိပန္နံ (ဆွမ်းစားခြင်း၏ အနှောက်အရှက်ကို၊
 ဘောဇနန္တရာယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဦးကာ၊ “ ဆွမ်းစားဘဲ စောင့်နေရသော ရဟန်း
 တို့အား ဆွမ်းစားခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို မပြုပါနှင့် ” ဟုလို၊ “ ပထိပုဗ္ဗ ဗန္ဓဓာတ်သည်
 ကာရိယပထိဿာတ- အလုပ်ကိစ္စကို (အကျိုးကို) တားမြစ် နှောက်ရှက်ခြင်း အနက်
 ဟော ” ဟု ထောမနိမိ ဖွင့်၏။

သာရဏီယဓမ္မပူရကော။ ။ဝိမိ ဆွမ်းခံရသော ဆွမ်းကို သူတပါးအား မထေရ်
 ကြီးမှ စ၍ လှူရ၏၊ အားလုံးကုန်သွားလျှင် ထပ်၍ ဆွမ်းခံရ၏၊ ပြန်လာလျှင် ထပ်၍
 လှူရ၏၊ အားလုံး မယူဘဲ ကျန်နေသော ဆွမ်းကိုသာ စားရသည်၊ ဤသို့ ကျင့်သူကို
 သာရဏီယအကျင့်ဖြည့်သူ ဟု ခေါ်သည်၊ သာရိယတေ-ရှည်သော ကာလသို့ ရောက်စေ

ဘုရား-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ အဂ္ဂကာရိကံ အဒါသီတိ-ဟူ၍ (သံဝိတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ အဂ္ဂကာရိကန္တိ-ကား၊ အဂ္ဂကိရိယံ-ဥးဥးဖျားဖျား ပြုခြင်းကို၊ ပဋ္ဌမံ-စွာ၊ လဒ္ဓပိဏ္ဍပါတံ - ကို၊ (ဒေတီ)၊ ဝါ - တနည်း၊ အဂ္ဂဂ္ဂံ - အမွန် အမြတ် ဖြစ်သော၊ ပဏီတပဏီတံ-သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ (ဒေတီ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဒါနသံခါတာ-ပေးခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော၊ ယာ အဂ္ဂကိရိယာ-အကြင်ဥးဥးဖျားဖျားပြုခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ-ထိုဥးဥး ဖျားဖျားပြုခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒါတံ-၄။ နသက္ကာ၊ [ရှေ့နည်း၌ အဂ္ဂသဒ္ဓါ ဥးဥးဖျားဖျား အနက်ဟော၊ နောက်နည်း၌ အမွန်အမြတ်တောတည်း၊] တိ - မှန်၊ ပိဏ္ဍပါတံ - ကို၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ ထေရာသနတော- ထေရ်ကြီး၏ နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ အဒါသီ - လှူပြီ၊ တေဘိက္ခုတိ-ကား၊ ထေရာ သနတော ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပရိဘုတ္တပိဏ္ဍပါတာ-သုံးဆောင်အပ်ပြီးသော ဆွမ်းရို ကုန်သော၊ ဝါ-ဆွမ်းသုံးဆောင်ပြီးကုန်သော၊ တေဘိက္ခု-တို့သည်၊ [ပါဠိတော် “ကာလမကံသု” ၌စပ်၊] သဗ္ဗေဝိ-န်သော၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ကာလံ-ကို၊ အကံသုကံရ- ပြုကြကုန်သတတ်၊ ဣတ္ထေ - ဤဝတ္ထု၌၊ သေသံ- ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ အသဒ္ဓေသု-သဒ္ဓါမရှိကုန်သော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေသု-မိစ္ဆာအယူ ရှိကုန်သော၊ ကုလေသု-အမျိုးတို့၌၊ သက္ကစ္ဆံ-ကောင်းစွာပြု၍၊ ပဏီတဘောဇနံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ အနုပပရိက္ခိတွာ- မစူးစမ်းမူ၍၊ အတ္တနာ-

အပ်၏၊ ဣတိ သာရဏီယော - ရက်အနည်းငယ်မျှ ကျင့်၍ မပြီး၊ ၁၂ နှစ်ကြာအောင် ကျင့်ရသဖြင့် ရှည်သောကာလ၌ ရောက်စေအပ်သော (နှစ်ရှည် ကျင့်ရသော) အကျင့် တည်း၊ တနည်း - သရိတဗ္ဗောတိ သာရဏီယော - အမြဲပြတ် အမှတ်ရလျက် မစေ့ မလျော့ ကျင့်အပ်သော အကျင့်၊ တရက်တလေ မကျင့်မိလျှင် အစက ပြန်၍ကျင့်ရသော အကျင့်တည်း။

အဂ္ဂတာရိကံ။ ။ ကရတံ- ပြုခြင်း၊ ကာရိကာ- ခြင်း၊ (ဏှပစ္စည်း ဘောအနက် သက်၊ ယကို ကပြ၊) ၎င်းတို့ ဘာဝသာဓနကိုပြလို၍ “အဂ္ဂကိရိယံ” ဟု စွင့်ပြီးလျှင်၊ ထို အမှုအရာကြိယာကို ပေးလှူ၍မဖြစ်၊ ထို ပေးလှူခြင်းကြိယာနှင့် ယှဉ်နေသောဆွမ်းကိုသာ ပေးလှူ၍ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဌာနီ ပေးလှူခြင်းကြိယာကို ဌာနဆွမ်းပေါ်တင်စား၍ ဌာနျပစာ-အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် ဆွမ်းတိုအရကောဂ်ပါ။ [အဂ္ဂဿ-ဥးဥး ဖျားဖျားကို+ကာရိကာ အဂ္ဂကာရိကာ၊ အဂ္ဂကာရိကန္တိ ဣတ္ထေ ကာရိကာသဒ္ဓဿ ဘာဝ ဝစနတ္တာ အဂ္ဂကြိယန္တိ အတ္ထံ ဝတွာဝိ ယသ္မာ ကြိယံ ဒါတံ နသက္ကာ၊ တသ္မာ ဒါနသံခါ တာယ အဂ္ဂကြိယာယ ယုတ္တံ ပိဏ္ဍပါတမေဝ ဣမံ ဥပစာရဂုတ္တိယာ၊ အဂ္ဂကိရိယာတိ ဝဟေတဗ္ဗန္တိ အာဟ ဝဋ္ဌမံ လဒ္ဓပိဏ္ဍပါတန္တိ အာပိ။-ဇီကာ။]

ကိုယ်တိုင်လည်း၊ နေဝ ပရိဘူတိတဗ္ဗံ - မသုံးဆောင်ရာ၊ ပရေသံ - သူတပါးတို့ အားလည်း၊ န ဒါတဗ္ဗံ-မဒပးရာ၊ အာသိဒေါသိကံ- သိုးလေပြီးသော၊ ယဒ္ဓိ ဘတ္တံဝါ - အကြင်ဘောဇဉ်ကိုသော်၎င်း၊ ယဒ္ဓိ ခဏ္ဍတံဝါ - အကြင်ခဲဘွယ်ကို သော်၎င်း၊ တတော - ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမျိုးမှ၊ လဗ္ဘတိ - ရအပ်၏၊ တဒ္ဓိ - ထို ဘောဇဉ်ခဲဘွယ်ကိုလည်း၊ န ပရိဘူတိတဗ္ဗံ-ရာ၊ ဟိ- တားမြစ်သင့်၏၊ အပိဟိတ ဝတ္ထုဒ္ဓိ- မပိတ်အပ်သော ဝတ္ထုလည်းဖြစ်သော၊ ဝါ- ပိတ်အပ်သောဝတ္ထု မရှိ သည်လည်းဖြစ်သော၊ သပ္ပဝိစ္ဆိကာဒိဟိ - မြွေ၊ ကင်းမြီးကောက် အစရှိသော အဆိပ်ရှိသောသတ္တုတို့သည်၊ အမိသယိတံ - ကိန်းအောင်းအပ်သော၊ ဆန္ဒ နိယမန္တံ-စွန့်ပစ်ထိုက်သောသဘောရှိသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တာနိ ကုလာ နိ-ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမျိုးတို့သည်၊ ဒေန္တိ-န၏၊ ဂန္ဓဟလိဒ္ဓါဒိမက္ခိတောပိ-နံသာ နန္ဒင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တတော - ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမျိုးမှ၊ ပိဏ္ဍပါတော - ကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗော - ထိုက်၊ (ကဿာ- ကြောင့်၊ န ဂဟေတဗ္ဗော-နည်း)၊ ဟိယဿာ-ကြောင့်၊ သရိရေ-၌၊ ရောဂဋ္ဌာနာ နိ- ရောဂါရှိသောအရပ်တို့ကို၊ ပုဗ္ဗိတွ - သုတ်ပြီး၍၊ ယပိတဘတ္တဒ္ဓိ- ထား အပ်သောထမင်းကိုလည်း၊ တာနိ - ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလူမျိုးတို့သည်၊ ဒါတဗ္ဗံ - (ရဟန်းတို့အား) ပေးထိုက်၏ဟူ၍၊ မညန္တိ - မှတ်ထင်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (န ဂဟေတဗ္ဗော-ထိုက်)။

ဝိမံသန ဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊ ဝိမံသဓာနော- စူးစမ်းလသော်၊ ဝါ-စူးစမ်း သော ရဟန်းသည်၊ ဋေ- ၂ မျိုးတို့ကို၊ ဝိမံသတိ - ၏၊ ဣဒံ- ဤအဆိပ်သည်၊ ဓာရေထံ - သေစေခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိနုခေါ - စွမ်းနိုင်လေသလော၊ နော (သက္ကောတိနုခေါ) - လော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝိသံဝါ- အဆိပ်ကိုသော်လည်း၊ ဝိမံသတိ-၏၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ဣမံဝိသံ- ကို၊ ခါဒိတွာ-ပြီး၍၊ မရေယျ နုခေါ- သေရာအံ့လော၊ နော(မရေယျနုခေါ)-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ပုဂ္ဂလံဝါ- လည်း၊ ဝိမံသတိ-၏၊ ဥဘယထာပိ-ဖြင့်လည်း၊ ဝိမံသာပိဗ္ဗါယေန-စူးစမ်းခြင်း၌ ဖြစ်သော အလိုဖြင့်၊ ဒိန္နေ- ပေးအပ်သော်၊ မရတုဝါ-သေမှုလည်း သေပစေ၊ ဓာ(မရတု) ဝါ- စေ၊ ထုလ္လစ္စယံ (တောတိ)၊ ပန-ကား၊ ဣဒံဝိသံ -သည်၊ စေ-ဤရဟန်းကို၊ ဓာရေတု-သတ်ပါစေ၊ ဣတိ ဝေဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ဣမံ ဝိသံ- ကို၊ ခါဒိတွာ- ၍၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ မရတု-သေပါစေ၊ ဣတိ ဝေ ဝါ-သော်၎င်း၊ ဒိန္နေ-သော်၊ သစေ မရတိ-အံ့(ဝေသတိ)၊ ပါရာဇိကံ၊ နောစေ မရတိ - အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဣတော-ဤဝတ္ထုမှ၊ ပရာနိ- နောက်ဖြစ် ကုန်သော၊ တီဏိ-နံသော၊ သိလာဝတ္ထုနိ- သိလာဝတ္ထုတို့သည်၎င်း၊ ထီဏိ-

၃ ခုစီကုန်သော၊ ဣဋ္ဌကပေ၊ ဝတ္ထုနိစ - ဣဋ္ဌကဝတ္ထု၊ ဝါသိဝတ္ထု၊ ဝေါပါ
 နသီဝတ္ထုတို့သည်၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ - သာ၊ စ- ဆက်၊ ကေဝလံ- ဒဏ္ဍ
 မုဂ္ဂရစသည်မောက် သက်သက်၊ သိလာဒီနိယေဝ-ကျောံ အစရှိသည်တို့၏သာ၊
 ဝသေန-ဖြင့်၊ အယံ အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ-ဤအာပတ် အနာပတ်အပြား
 သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရနိခါဒန ဝေမာဒီ
 နန္ဒိ-ဆောက်ပုတ်၊ ဆောက်၊ လက်ခတ် အစရှိသည်တို့၏လည်း၊ ဝသေန-ဖြင့်၊
 (အယံ အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ-သည်)၊ ဟောတိယေဝ-သည်သာ၊ တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ ပါဠိယံ - ဌ၊ အနာဝတန္တိ- မလာသော ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရ စသည်ကိုလည်း၊
 အာဝတနယေနေဝ-လာသော သိလာသေည်တို့၏ နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ- ၏။ [ဆောက်ကို ပုတ်ခတ်ကြောင်းဖြစ်သော လက်ရှိက်ကို ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရ
 (ဆော်ပုတ်)ဟု ခေါ်သည်၊ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရန္တိ နိခါဒနမုဂ္ဂရံ- ဇီကာ၊ “ဒဏ္ဍ- ဒုတ်
 လှံတံ၊ မုဂ္ဂရ-ဆောက်ပုတ်”ဟု အရာဝတ္ထု ၂ မျိုးခွဲ၍လည်း ဖွင့်ကြသေး၏။]

အနုကဝတ္ထုသု - တို့၌၊ ဝေဟာသမဉ္ဇော - ကောင်းကင်၌တည်သော
 ညောင်စောင်းကို၊ (မြင့်သောအရပ်၌တည်သော ညောင်စောင်း-ဟုလို့)၊ ဝါ-
 ငြိမ်းကို၊ အနုကောတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ ယံ- ယင်းငြိမ်းကို၊ သေတကမ္မ၊ ပေ၊
 ကမ္မာဒီနံ-ဆေးဖြူသုတ်မှ၊ ပန်ပြောက်ပြုမှု၊ နွယ်ကြောင်းပြုမှု အစရှိသည်တို့၏၊
 အတ္ထာယ- ၄၊ ဗန္ဓန္တိ- ဖွဲ့ကုန်၏၊ တတ္ထ- ထိုဝတ္ထုတို့၌၊ အာဝသော၊ ပေ၊ ဗန္ဓာ
 တိတိ-တာ၊ မရဏာဓိပ္ပာယ်ော-သေခြင်း၌ဖြစ်သောအလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ယတြ- အကြင်အရပ်၌၊ ဌိတော- တည်သောရဟန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပတိတွာ-
 လိမ့်ကု၍၊ ခါဏုနာဝါ - သစ်ငုတ်သည်သော်လည်း၊ ဘိဇ္ဇေယျ - ဖေါက်ခွဲ
 အပ်ရာ၏၊ သောဗ္ဗ ပပါတာဒီသုဝါ-ထုံးအိုင် ကမ်းပါးပြင်အစရှိသည်တို့၌
 သော်လည်း၊ မရေယျ-သေရာ၏ပေ၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤသို့ပြောရာ၌၊ ကောစိ-
 အချို့ ရဟန်းသည်၊ ဥပရိ-၌၊ ဌာနံ-အရပ်ကို၊ နိယာမေတိ-မှတ်သား၏၊ (ကိံ)
 ဣတော-ဤအရပ်မှ၊ ပတိတွာ-၍၊ မရိဿတိ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (နိယာမေတိ)၊
 ကောစိ-သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဌာနံ (နိယာမေတိ)၊ (ကိံ)၊ ဣ- ဤအရပ်၌၊
 ပတိတွာ မရိဿတိ၊ ဣတိ - သို့၊ (နိယာမေတိ)၊ ကောစိ- သည်၊ ဥဘယန္တိ-
 အထက်အောက် ၂ ရပ်လုံးကိုလည်း၊ (နိယာမေတိ)၊ (ကိံ)၊ ဣတော - မှ၊
 ဣ- သို့၊ ပတိတွာ မရိဿတိ၊ ဣတိ (နိယာမေတိ)၊ တတြ- ထိုသို့ မှတ်သား
 ရာ၌၊ သော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥပရိ-၌၊ နိယမိတဋ္ဌာနာ-မှတ်သားအပ်သော
 အရပ်မှ၊ အပတိတွာ-၍၊ အညတော-အခြားအရပ်မှ၊ ပတတိ-အံ့၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊
 နိယမိတဋ္ဌာနေဝါ-မှတ်သားအပ်သောအရပ်၌မူလည်း၊ အပတိတွာ၊ အညတ္ထ-

၌၊ ပဘတိ-အံ၊ ဥဘယနိယာမေ- ၂ ပါးစုံကိုမှတ်သားခြင်း၌၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊
 တေဝါ-တခုကိုခူလည်း၊ ဝိရာဇေတွာ- ချွတ်ယွင်းစေ၍၊ ပဘတိ-အံ၊ တသ္မိံ-
 ထိုရဟန်းသည်၊ မတေ - သေလသော်၊ ဝိသင်္ကေတတ္တာ - အမှတ်အသား
 လွှဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ဝိဟာရစ္ဆာဒနဝတ္ထုသ္မိံပိ - ၌လည်း၊
 သေဝနယော-တည်း။

အနဘိရတိဝတ္ထုသ္မိံ-ဝတ္ထု၌၊ (ဂုဏ္ဏတ္ထိ-လျှိုဝှက်အပ်သောအနက်ကို၊ ကိရ
 ဥဒ္ဓရိတွာဒယေမိ- ထုတ်၍မြဲဥါးအံ၊) သောဘိက္ခု-သည်၊ ကာမဝိတက္ကာဒိနံ-
 ကာမဝိတက် အစရှိသည်တို့၏၊ သမုဒါစာရံ - မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ- ၍၊
 နိဝါရေထံ - တားမြစ်ခြင်း၌၊ အသက္ကောန္တော - သည်၊ (ဟုတွာ- ၍၊ ဝါ-
 ကြောင့်၊) သာသနေ-၌၊ အနဘိရတော-မမေ့ မလျော်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟိ
 ဘာဝါဘိမုခေါ-လူ့ အဖြစ်သို့ရှေးရှုသည်၊ ဇာတော-ပြီ၊ တတော-ထိုမှနေ၌၊
 စိန္တေသိ-ပြီ၊ (ကိ)၊ ယာဝ-လောက်၊ သီလဘေဒံ-သီလပျက်ခြင်းသို့၊ န ပါပု
 ဏာမိ-မရေသေး၊ တာဝ-ထို သီလမပျက်သေးမီ၊ မရိသာမိ-သေတော့အံ၊
 ဣတိ-သို့၊ (စိန္တေသိ)၊ အထ- ထိုမှနေကန်၌၊ တံ ပဗ္ဗတံ- သို့၊ (ပါဠိတော်၌
 လာသော ထို ဝိဇ္ဇာကုန်တောင်သို့၊) အဘိရဟိတွာ - တက်ပြီး၍၊ ပပါတေ -
 ရောဒကမ်းပါး၌၊ ပပတန္တော-ခုန်ချလသော်၊ အညတရံ-အမှတ်မရှိ တသေဝံ
 သော၊ ဝိလိဝကာရံ - နှိုးရွှေသွားကို၊ ဩတ္တရိတွာ - လွှမ်းဖိ၍၊ မာရေသိ-
 သေစေပြီ၊ ဝိလိဝကာရန္တိ-တား၊ ဝေဏုကာရံ-ဝါးကိုပြုတတ်သူကို၊ (ဝါးကို
 နှိုးဖြစ်အောင်ပြုတတ်သူ= နှိုးရွှေသွား) နစဘိက္ခဝေ အတ္တာနံ ပါတေတဗ္ဗန္တိ-
 ကား၊ အတ္တာ - မိမိကို၊ န ပါတေတဗ္ဗော- မကျစေထိုက်၊ ဝါ- ခုန်မချထိုက်၊
 ပန- ဆက်၊ တေ - ဤ အတ္တာနံ ပါတေတဗ္ဗဟူသော စကားကို၊ ဝိဘတ္တိဗျတ္တ
 ယေန - ဝိဘတ်၏ ပြောင်းပြန်ပြန်ခြင်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [“ န အတ္တာ ပါတေ
 တဗ္ဗော” ဟု ပဌမာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုထိုက်လျက် “ န အတ္တာနံ ပါတေတဗ္ဗံ” ဟု
 ၂ ပုဒ်လုံး ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုထားသည်-ဟုလို၊]

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဝတ္ထု၌၊ ကေဝလံ- အခြားဥပတ္တမ မဘက် သက်သက်၊
 န ပါတေတဗ္ဗံ - မကျစေထိုက်သည်ကား၊ န- မဟုတ်သေး၊ အညေနဝိ- မိမိ
 ကိုယ်ကိုခုန်ချခြင်းမှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ယေနကေနစိ-သော၊ ဥပတ္တမေန-
 ဖြင့်၊ အန္တမသော- ဖြင့်၊ အာဟာရူပစ္စေ ဒေနဝိ- အာဟာရကို ဖြတ်ခြင်းဖြင့်
 လည်း၊ နမာရေတဗ္ဗော-မသေစေထိုက်၊ ဝါ-သေအောင်မလုပ်ထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊
 ယောဝိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဝိလာနော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘောသဇ္ဇေ-
 သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေစ-ထင်ရှားရှိပါလျက်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာကေသု- ပြုစုလုပ်ကျွေးသူ

တို့သည်၊ (ဝိဇ္ဇမာနေသ) စ- န်လျက်၎င်း၊ မရိတုကာမော- သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာဟာရံ၊ ဥပစ္စန္ဒတိ- ၏၊ (တဿ) ဒုက္ခဋ္ဌမေဝ (ဟောတိ)၊ ပန- အန္တယကား၊ ယဿ- အကြင်ရဟန်း၏၊ မဟာအာဗာဓော- သည်၊ စိရာနုပန္နော- ကြာမြင့်စွာ အဆက်မပြတ်ဖွဲ့စပ်သည်၊ ဝါ- ကြာမြင့်စွာလိုက်နေသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တာ- လုပ်ကျွေးကြရကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကိလမန္တိ- ပင်ပန်း ကြကုန်၏၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိ- စက်ဆုပ်ကြကုန်၏၊ ကဒါ- ဌ၊ ဝိလာနတော- ဝိလာန ရဟန်းမှ၊ မုစ္စိဿာမနုဓေါ- လွတ်မြောက်ရပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ- တွေး၍၊ အနိယန္တိ- နှိပ်စက်အပ်သူကဲ့သို့ ပြုကြကုန်၏၊ သော- ထို ဝိလာနရဟန်းသည်၊ အယံ အတ္တဘာဝေါ - ဤ အတ္တဘောသည်၊ ဝါ- ကို၊ ပဋိဇဋ္ဌိယမာနောဝိ- လုပ်ကျွေး မွေးမြူအပ်ပါသော်လည်း၊ န တိဋ္ဌတိ - မတည်တံ့နိုင်၊ ဘိက္ခု စ- လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ကိလမန္တိ- ပင်ပန်းရှာကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ အာဟာရံ-ကို၊ သစေ ဥပစ္စန္ဒတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ (သစေ)န သေဝတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

ပန- ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ အယံ ရောဂေါ- သည်၊ ခရော- ကြမ်းတန်း၏၊ အာယုသင်္ခါရာ - ကရဇကောယကို ပြုစီမံတတ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ တို့သည်၊ န တိဋ္ဌန္တိ- မတည်တံ့ကုန်၊ မေ-သည်၊ အယဉ္စ ဝိသေသာမိဝမော- ဤ တရားထူးကိုရခြင်းကိုလည်း၊ ဝါ- သည်လည်း၊ ဟတ္ထပ္ပတ္တောဝိယ- လက်သို့ ရောက်နေသကဲ့သို့၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ (အာဟာရံ) ဥပစ္စန္ဒတိ- အံ့၊ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သမာမိ၊ ဝိပဿနာတပါးပါး အလွန်ထင်ရှား သည့်အတွက် လက်သို့ ရောက်နေသကဲ့သို့ ထင်ရသောအခါ၌ အာဟာရကို စားနေလျှင် ရလက်စသမာမိဝိပဿနာများ ပျောက်ပျက်သွားမည် စိုးသဖြင့် မပျော်ပျက်ရအောင် အာဟာရဖြတ်လျှင် အပ်၏-ဟုလို၊] အဝိလာနဿာဝိ- ဝိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဥပ္ပန္နသံဝေဝဿ- ဖြစ်သောသံဝေဝ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အာထာရပရိယေသနံနာမ- အာဟာရကို ရှာရခြင်းမည်သည်၊ ပပဉ္စော- ကိစ္စလုပ်ငန်းကို ချဲ့ထွင်တတ်၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ - ကိုသာ၊ အနုယုဉ္စိ သာမိ - အံ့၊ ဣတိ - ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန - ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အစား ပြုသဖြင့်၊ ဥပစ္စန္ဒန္တဿ- အာဟာရကိုဖြတ်လသော်၊ ဝါ- သော၊ (အဝိလာနဿာဝိ- ၏လည်း၊ အာဟာရပစ္စေဒေါ- သည်၊) ဝဇ္ဇတိ၊ ဝိသေသာမိဝမံ- လောကုတ္တရာ တရားထူးကိုရခြင်းကို၊ ဗျာကရိတွာ - ပြောပြပြီး၍၊ ဝါ- ပြောပြပြီးမှ၊ အာဟာရံ ဥပစ္စန္ဒတိ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဟိ-မှန်၊ သဘာဝါနံ- သဘောတူကုန်သော၊ လဇ္ဇိဘိက္ခုနံ- လဇ္ဇိရဟန်းတို့အား၊ ကထေတုံ- တရားထူးရကြောင်းကို ပြောပြ

ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - နိ။ [ထိုလက္ခဏာ အာဟာရကို တရားသဖြင့် ရှာဖွေ၍ ဝိလာနကိုပြုစုမည်ဖြစ်ရကား သံသယမရှိဘဲ စားသင့်သောကြောင့် အာဟာရ မဖြစ်ကောင်း- ဟုလို။]

သိလာဝတ္ထုဋ္ဌိ - ဝတ္ထုဋ္ဌိ၊ ဒဝါယာတိ- ကား၊ ဒဝေန - မြူးတူးခြင်းဖြင့်၊ ဟသေေန - ရယ်ရှင်ခြင်းဖြင့်၊ ခိဒ္ဓာယ - ကစားခြင်းဖြင့်၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ သိလန္တိ-ကား၊ ပါသာဏံ - ကျောက်ခဲကို၊ (ပဝိဇ္ဇိံသု-လှိုခဲကြကုန်ပြီ)၊ စ- ဆက်၊ ကေဝလံ-ဒါရုခဏ္ဍစသည်မဘက် သက်သက်၊ ပါသဏံ-ကိုသာ၊ (ပဝိ ဇ္ဇိတုံ-ငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ-ကား၊ န-သေး၊)အညမ္ဗိ-သော၊ ယံကိဋ္ဌိ - သော၊ ဒါရု ခဏ္ဍံဝါ - သစ်ပိုင်းကိုသော်၎င်း၊ ဝါ-သစ်တုံးကို သော်၎င်း၊ ဣဋ္ဌကခဏ္ဍံဝါ- အုဋ်ကျိုးအုဋ်ပိုင်းကိုသော်၎င်း၊ ဟတ္ထေနဝါ- လက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ယန္တကေန ဝါ-ယန္တယားဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဝိဇ္ဇိတုံ-ငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ စေတိယာဒီနံ- တို့၏၊ အတ္ထာယ - ငှါ၊ ပါသာဏာဒယော - တို့ကို၊ ဟသန္တာ ဟသန္တာ- ရယ်မောကုန် ရယ်မောကုန်လျက်၊ ပဝဇ္ဇေန္တိပိ-လှိုခဲလည်းလှိုခဲပေးကြကုန်၏၊ ခိပန္တိဒိ-ပစ်လည်း ပစ်ပေးကြကုန်၏၊ ဥက္ခိပန္တိပိ- မြောက်လည်းမြော်ပေးကြ ကုန်၏၊ ကမ္မသမယော - အလုပ်လုပ်ရာ အခါတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋတိ- နိ။ အညမ္ဗိ-သော၊ ဤဒိသံ - သော၊ နဝကမ္မံ - အမှသစ်ကို၊ ကရောန္တာဝါ- ပြုကုန်စဉ်သော်၎င်း၊ ဘဏ္ဍကံ - သင်္ကန်းမသော ဘဏ္ဍာကို၊ ဓောဝန္တာဝါ- ဖွပ်လျော်ကုန်စဉ် သော်၎င်း၊ ရူက္ခံဝါ - သစ်တုံးကို သော်၎င်း၊ (နဝကမ္မံဝါ ကရောန္တာ အတွက်)၊ ဓောဝနဒဏ္ဍကံဝါ - သင်္ကန်းစသည်ကို ဖွပ်လျော် ကြောင်း ဒုတ်ကိုသော်၎င်း၊ (ဘဏ္ဍကံဝါ ဓောဝန္တာ အတွက်)၊ ဥက္ခိပိတွာ- ၍၊ ပဝိဇ္ဇန္တိ- နိ။ ဝဋ္ဋတိ - နိ။ ဘတ္ထဝိသဂ္ဂကာလာဒီသု - ဆွမ်းစားရာအခါ အစရှိသည်တို့၌၊ ကာကေဝါ - တို့ကိုသော်၎င်း၊ သောကေဝါ - ခွေးတို့ကို သော်၎င်း၊ (ပလာပေတိဉ္စရံ)၊ ကဋ္ဌံဝါ-သစ်သားကိုသော်၎င်း၊ ကထလံဝါ- အိုးခြမ်းကွဲကို သော်၎င်း၊ ခိပိတွာ - ၍၊ ပလာပေတိ - ပြေးစေအံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-နိ။ [ပလာယဓာတ်ဖြစ်၍ “ပလာယေတိ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။] သေဒနာဒိ ဝတ္ထုနိ - တို့သည်၊ သဗ္ဗာနေဝ - တို့သည်ပင်၊ ဥတ္တာနတ္တာနိ- နိ။ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤဝတ္ထုတို့၌၊ အဟံ-သည်၊ ကုက္ကုစ္စကော- ကုက္ကုစ္စကို ပြုတတ်၏၊ ဣတိ-

သိလန္တိ ။ “သိလာတိ ပါသာဏော၊ နကေဝလဉ္စ ပါသာဏော”ဟု စာအုပ် များ၌ ပဌမန္တရည်းရှိ၏။ “သိလံ ပဝိဇ္ဇိံသု”ဟု ပါဠိထော်ရှိသောကြောင့် “သိလန္တိ ပါသာဏံ”ဟု ဒုတိယန္တရိရမည်၊ န ကေဝလဉ္စ ဝါကျ၌လည်း နောက်ဝါကျမှ “ပဝိဇ္ဇိတုံ နဝဋ္ဋတိ”ကို ယူ၍ စစ်ချီးရှိသောကြောင့် “ပါသာဏံ”ဟုပင် ဒုတိယန္တ ရှိရမည်။

ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ-ဂိလာနကို လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗ-
 မပြုထိုက်သည်ကား၊ န - မဟုတ်၊ ဟိတကာမတာယ - ဂိလာန၏ စီးပွားကို
 အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဂိလာနဿ- ၏၊ ဗလာဗလဉ္စ-အားရှိ
 အားမရှိကို၎င်း၊ ရုစိဉ္စ-အကြိုက်ကို၎င်း၊ သပ္ပါယာသပ္ပါယဉ္စ-လျော့ပတ်သည်
 မလျော့ပတ်သည်ကို၎င်း၊ ဥပသဏ္ဍကေတွာ-မှတ်သား၍၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊
 [“ငါ့ပယောဂကြောင့် သေသွားလျှင် ငါ့မှာ အပြစ်ရှိလေမည်လား” စသည်
 ဖြင့် ကုတ္တုစွကို ပြုတတ်သူဖြစ်သည်-ဟု နှလုံးသွင်း၍ မပြုဘဲမနေရ၊ ဂိလာန၏
 ဟိတကို လိုလားသောစိတ်ဖြင့် ဂိလာန၏ အကြိုက်ကို၎င်း လျောက်ပတ်သော
 အစားအသောက်ကို၎င်း ရအောင်ရှာ၍ ပြုစုလုပ်ကျွေးပါ-ဟုလို၊]

ဇာရဂစ္ဆိနိဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ ပဝုတ္ထပတိကာတိ- ကား၊ ပဝါသံ- ကင်း၍နေရာ
 အရပ်တပါးသို့၊ ဂတပတိကာ-သွားသောလင်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ [ပဝါသံ-ကို
 ကြည့်၍ ပပုဗ္ဗဝသဓာတ်၊ တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးရကား “ပဝုတ္ထ” ဟု ရှိရမည်၊] ဂစ္ဆ
 ပါတနန္တိ-ကား၊ ပရိဘုတ္တေန- စားအပ်သော၊ ယေန-အကြင်ဆေးကြောင့်၊
 ဂစ္ဆော - ကိုယ်ဝန်သည်၊ ပတတိ - ကျ၏၊ တာဒိသံ - သော၊ ဘေသဇ္ဇိ-ကို၊
 (ဇာနာဟိ-သိပါလော)၊ [ပါတနံ- ၌ ပတဓာတ်၊ ဣပစ္စည်းဖြစ်၍ “ကျစေ
 တတ်သော ဆေးကို” ဟုပေး၊ “ပြီးစေထတ်က , ပြီးကြောင်းရ၏ ” ကဲ့သို့
 ကျစေတတ်က , ကျကြောင်းအနက်လည်း ရသဖြင့် “ ကျကြောင်း ဆေးကို”
 ဟုလည်း ပေးကြ၏၊] ဒွေပဇာပတိကာဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ-
 နံသည်သာ၊ ဂစ္ဆမဒ္ဒနဝတ္ထုသ္မိ- ၌၊ မဒ္ဒိတွာ - နှိပ်နှယ်၍၊ ပါတေဟိ-ကျစေ
 လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထ- သော်၊ အညေန - အခြားသူသည်၊ ဝါ-ကို၊ မဒ္ဒါ
 ပေတွာ- နှိပ်နှယ်စေ၍၊ ပါတေတိ-အံ၊ ဝိသင်္ကေတံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ မဒ္ဒါ
 ပေတွာ-စေ၍၊ ပါတာပေဟိ-ကျပစေ ဟု စေခိုင်းလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထပိ-
 ရာ၌လည်း၊ သယံ - တိုင်၊ မဒ္ဒိတွာ - ၍၊ ပါတေတိ - အံ၊ ဝိသင်္ကေတမေဝ
 (ဟောတိ)၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟေ-မနုဿဝိဂ္ဂဟ (တတိယပါရာဇိက)သိက္ခာပုဒ်၌၊
 ပရိယာယောနာမ - ပရိယာယ်မည်သည်၊ ဝါ - ပရိယာယ်ကြောင့် အာပတ်မှ
 လွတ်ခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တဿာ-ကြောင့်၊ ဂစ္ဆောနာမ-မည်သည်၊ မဒ္ဒိတေ-
 ဗိုက်ကိုနှိပ်အပ်သော်၊ ပတတိ-ကျ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္ထ- ပရိယာယ်အားဖြင့်
 ခိုအပ်သော်၊ သာ-သိုမိန်းမသည်၊ သယံဝါ- ကိုယ်တိုင်မူလည်း၊ မဒ္ဒတု- စေ၊
 အညေနဝါ-သည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ မဒ္ဒါပေတွာ- စေ၍၊ ပါတေတု-
 စေ၊ ဝိသင်္ကေတော- သည်၊ နတ္ထိ၊ ပါရာဇိတမေဝ - ပင်တည်း၊ တာပနဝတ္ထု
 သ္မိဒ္ဓိ- ၌လည်း၊ သေဝနယော-ပင်တည်း၊

ဝဋ္ဋိတ္ထိ ဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ ယာ - အကြင်မိန်းမသည်၊ ဝဋ္ဋိ- ကို၊ န ဝဏှာတိ-
 မယူနိုင်၊ (သာ-သည်)ဝဋ္ဋိတ္ထိနာမ- မည်၏၊ ဝါ-မိန်းမမြို့မည်၏၊ ဝဋ္ဋိ-ကို၊
 အဝဏှနကဏ္ဍိနာမ - ယေနိုင်သော မိန်းမမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန - ဆက်၊
 ယဿာ-အကြားမိန်းမ၏၊ ဝါ-သည်၊ ဝဟိတော-ယူအပ်သည်၊ (သမာနော)
 ဝိ- ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ- ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝဗ္ဗော - ကိုယ်ဝန်
 သည်၊ နသဏှာတိ - ကောင်းစွာမတည်၊ တံယေဝ - (ကိုယ်ဝန်မတည်နိုင်ရာ)
 ထိုမိန်းမကိုသာ၊ သန္ဓာယ-၍၊ တေ-ဤဝဋ္ဋိတ္ထိဟူသောစကားကို၊ ဝတ္ထိ၊ ကိရ-
 ချွေ၊ ဥတုသမယေ-ဥတုလာရာ အခါ၌၊ သဗ္ဗာ-နသော၊ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊
 ဝဋ္ဋိ ဝဏှန္တိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ယူပါကုန်သော်လည်း၊ ယာ အထံ-အကြင်မိန်းမ
 ကို၊ ဝဗ္ဗာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တဿာ - ၏၊ ကုစ္ဆိယံ - ၌၊ နိဗ္ဗတ္တ သတ္တာနံ-
 ဖြစ်သော သတ္တာတို့၏၊ အကုသလဝိပါကော - သည်၊ သဗ္ဗာပုဏှာတိ -
 ကောင်းစွာဆောက်လှာ၏၊ တေ-ထိုသတ္တာတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပရိတ္တကုသလ
 ဝိပင်္ဂေန-အနည်းငယ်သော ကုသိုလ်၏အကျိုးကြောင့်၊ ဝဟိတပဋိသန္ဓိကာ-
 ယူအပ်သောပဋိသန္ဓေရှိကုန်သည်၊ အကုသလဝိပါကေန-သည်၊ အဘိဘူတာ-
 လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိနဿန္တိ - ပျက်စီးကုန်၏။

ဟိ-မှန်၊ အဘိနဝပဋိသန္ဓိယံယေဝ - အသစ်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ အခါ၌
 သာလျှင်၊ ဝါ- ပဋိသန္ဓေတည်စ အခါ၌သာလျှင်၊ ကမ္မာနုဘာဝေန - ကံ၏
 အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဝါတေနဝါ-လေကြောင့်သော်၎င်း၊ ပါဏကေဟိဝါ-
 ဝိုးငယ်တို့ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဒွိဟိ - ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ - အကြောင်း
 တို့ကြောင့်၊ ဝဗ္ဗော- သည်၊ န သဏှာဘိ၊ ဝါတော - လေပူသည်၊ သောသေ
 တွာ- ခြောက်စေ၍၊ အန္တရဓာပေတိ - ၏၊ ပါဏကာ - တို့သည်၊ ခါဒိတွာ-
 ၍(အန္တရဓာပေန္တိ-ကုန်၏) ပန-ဆက်၊ တဿ-ထိုရဟန်းသည်၊(ကတေ၌

ဝဋ္ဋိတ္ထိ။ ။သက္ကတ၌ ဗန္ဓုဓာတ်၊ ယက်ပစ္စည်းဖြင့် “ဗန္ဓု”ဟု ရှိ၏။ “ဗန္ဓုယတိ-
 ဒုစ်ခြင်းဟူသောအစေးဖြင့်လွတ်၏၊ ဣတိ ဗန္ဓုာ”ဟုပြု၊ ပါဠိ၌ ဗကို ဝပြ၊ (န)ကို ဥ,
 ဗကို ဗပြု၍ “ဝဗ္ဗာ”ဟုဖြစ်၏၊ သားသွီး အဖတ်မတင်သောမိန်းမ(အမြီးမ)ဟူသော
 အနက်ကိုဟော၏၊ အသီးမသီးသောသစ်ပင် (အဖိုပင်)ကိုလည်း ဟောသည်။

ဝဗ္ဗော နသဏှာတိ ။ ။ “ ကမ္မာနုဘာဝေန ” ဟု ကံကို အရင်းခံ အဖြစ်ဖြင့်
 ဆိုထားသောကြောင့် “ဝါတေန၊ ပါဏကေဟိ” ဟု အကြောင်း ၂ ပါးသာ လာသည်။
 လေကြောင့် မတည်သည် ဖြစ်စေ၊ ဝိုးငယ်တို့ကြောင့် မတည်ဖြစ်စေ အရင်းခံ ကံ၏
 မကောင်းခြင်းကား ပါရသည်သာ-ဟုလျှ်၊ မြဟ္မဇာလသုတ် (ဝိရုဒ္ဓဝဗ္ဗကရဏ်ပုဒ်၏)၊
 အဋ္ဌတထာ၌ကား ကံကို အကြောင်းတခု သီးခြားပြု၍ အကြောင်း ၃ ချိုးပြသည်။

စစ်) ဝါတဿဝါ-လေကိုသော်၎င်း၊ ပါဏကာနံဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ပဋိ
 ဃာတာယ- ငှါ၊ ဘေသဇ္ဇေ- ကို၊ ကတေ-အပ်သော်၊ ဝဗ္ဗော သဏ္ဌဟေယျ၊
 သော တိက္ခ၊ တံ- ထို ဆေးကို၊ အကတွာ - ၍၊ အညံ - သော၊ ခရဘေသဇ္ဇိ-
 ကြမ်းသော ဆေးကို၊ အဒါသိ၊ တေန-ကြောင့်၊ သာ-ထို မိန်းမသည်၊ ကာလံ
 အကာသိ၊ ဘဝဝါ၊ ဘေသဇ္ဇေ-၏၊ ဝါ - ကို၊ ကတတ္တာ - ပြုအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုတ္တံ ပညပေသိ။

ဒုတိယဝတ္ထုသ္မိဝိ-၌လည်း၊ ဘေဝ နယော - တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
 (ဆေးကုမှုအတွက် ဒုတ္တံ အာပတ်ကို ပညတ်တော် မူအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်) အာဂတာဂတဿ - ရောက်လာ ရောက်လာသော၊ ပရဇနဿ-
 တပါးသော လူ၏အတွက်၊ ဘေသဇ္ဇိ-ကို၊ န ကာတဗ္ဗံ- မပြုထိုက်၊ ဝါ-မကုရ၊
 ကရောန္တော-ပြုသော ရဟန်းသည်၊ ဒုတ္တံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ပန - ဆက်၊
 တိက္ခဿ-ရဟန်းယောကျ်ား၎င်း၊ ပေ ၊ သာမဏေရိယာ - ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊
 ပဇ္ဇန္တံ - နံသော၊ သဟမဓိကာနံ - သီတင်းသုံးဘော်တို့သို့၊ (ဘေသဇ္ဇိ-ကို)
 ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ သမသီလသဒ္ဓါပညာနံ-ညီမျှသော သီလ သဒ္ဓါ
 ပညာရှိကုန်သော၊ တီသု - နံသော၊ သိက္ခာသု - တို့၌၊ ယုတ္တာနံ - နံသော၊
 တေသံ- ဤ သီတင်းသုံးဘော်တို့အတွက်၊ ဘေသဇ္ဇိ- ကို၊ အကာထံ-မပြုဘဲ
 နေခြင်းငှါ၊ န လတ္တတိ-မရအပ်၊ စ-ဆက်၊ ကရောန္တေန-ပြုလသော်၊ တေသံ-
 ထို သီတင်းသုံးဘော်တို့၏၊ (ဘေသဇ္ဇိ - သည်)၊ သစေ အတ္ထိ၊ (ဝေံ သတိ)၊
 တေသံ- ထို သီတင်းသုံးဘော်တို့၏၊ သန္တကံ - ဥစ္စာဖြစ်သောဆေးကို၊ ဝဟေ
 တွာ-၍၊ ယောဇေတွာ- ထင်စေ၍၊ ဝါ- ဖေ၊ စပ်၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ (ဘေသဇ္ဇိ)
 သစေ နတ္ထိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အတ္တနော- ၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ- ၏၊ အတ္တ
 နောပိ- ၏လည်း၊ (ဘေသဇ္ဇိ) သစေ နတ္ထိ၊ (ဝေံသတိ)၊ တိက္ခာစာရဝတ္ထေန
 ဝါ-ဆွမ်းခံလှည့်ခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဣတကပဝါရိတဋ္ဌာန
 တောဝါ- ဆွေမျိုးတော်သူ ဖိတ်မံသူတို့၏ အထံမှသော်၎င်း၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ-
 ရှာမှီးထိုက်၏၊ အလတန္တေန - ရှာ၍မရသော ရဟန်းသည်၊ ဝိလာနဿ-၏၊
 အတ္ထာယ-ငှါ၊ အကတပိညတ္တိယာပိ- ပြုအပ်သော်လည်း ပြုရာမရောက်သော
 တောင်းခြင်းဖြင့်လည်း၊ ဝါ- ဖိတ်မံမှုကို မပြုသူတို့၏အထံ၌ တောင်းခြင်း
 ဖြင့်လည်း၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဝါ-တောင်း၍၊ ကာတဗ္ဗံ။

အကတပိညတ္တိယာပိ။ ဝိလာနအတွက် ဣတိပဝါရိတ မဟုတ်သူ့ အထံမှ
 လည်း ဆွမ်း ဆေးတို့ကို (ဆွမ်းရပ်သလို မရဘဲ) တိုက်ရိုက် တောင်းကောင်း၏၊
 ထို့ကြောင့် (ကတာပိ-တောင်းမှုကို ပြုအပ်ပါသော်လည်း၊ အကထာပိယ - မပြုအပ်

အပရေသဒ္ဓိ-သီတင်းသုံးဘော်၅ ဥးမှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊မာတု-
 အဓိဂင်း၊ (ဣတိ၌စပ်)၊ပေ၊ တဒုပဋ္ဌာကာနံ- ထို မိဘကို လုပ်ကျွေးသူတို့ဂင်း၊
 အတ္တနော- ဇ်၊ ဝေယျာဝစ္စကရဿ - ဝေယျာဝစ္စကို ပြုသူဂင်း၊ ပဏ္ဍုပလာ
 သဿ-ရှင်လောင်းဂင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စနံ-ငါးဥးတို့၏ အတွက်၊ (ဘေသဇ္ဇံ)
 ကာတုံ ဝန္တတိ၊ ယော-အကြင်ရှင်လောင်းသည်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော-ရှင်အဖြစ်
 ကို ရှုင့်သည်၊ (ဟုတွာ- ရှံ၊ ဝိဟာဇေ ဝသတိ၌ စပ်)၊ယာဝ- လောက်၊ ပတ္တ
 စီဝရံ-ကို၊ ပဋိယာဒိယတိ-စီစဉ်အပ်၏၊ [ဆရာသည် စီစဉ်နေ၏-ဟုလို]၊တာဝ-
 ထိုသပိတ်သင်္ကန်းကိုစီစဉ်နေသေးသမျှ၊ ဝိဟာဇေ-၌၊ ဝသတိ-၏၊ (သော-ထို
 ရှင်လောင်းသည်)၊ ပဏ္ဍုပလာသောနာမ-ပဏ္ဍုပလာသမည်၏၊ တေသု-ထို
 မိဘစသူတို့တွင်၊ မာတာငါတရော - တို့သည်၊ ဣဿရာ - အစိုးရမင်းတို့သည်၊
 သစေ ဟောန္တိ၊ (ဘေသဇ္ဇံ) သစေ န ပစ္စာသီသန္တိ- အကယ်၍ မတောင့်တ
 ကုန်ဘို့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အကာတုံ ဝန္တတိ၊ ပန - ဆက်၊ ရဇ္ဇေ - မင်းအဖြစ်၌၊
 ဌိတာ-နံသည်၊ (သမာနာ)ဝိ၊ (ဘေသဇ္ဇံ - သားတော်၏ ဆေးကို)၊ သစေ
 ပစ္စာသီသန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အကာတုံ နဝန္တတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ - ကို၊ ပစ္စာသီသ
 န္တာနံ - တောင့်တကုန်သော မိဘတို့အား၊ ဘေသဇ္ဇံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ယောဇေတုံ-
 ယှဉ်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ- ဖေ၊ စီစဉ်ခြင်းငှါ၊ အဇာနန္တာနံ- မသိကုန်သော မိဘတို့
 အား၊ ယောဇေတွာ ဒါတဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသောမိဘစသူတို့၏၊ အတ္တာ
 ယ- ငှါ၊ သဟဓ္မိကေသု- တို့၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ, ပရိယေသိတဗ္ဗံ - ထိုက်၏၊
 ဝါ-ရှာမှီးကောင်း၏။

သကဲ့သို့ဖြစ်၏။“အကတာ + ဝိညတ္တိ အကတဝိညတ္တိ - ပြုအပ်ပါသော်လည်း ပြုရာ
 မရောက်သော တောင်းခြင်း” ဟု ပြု၊ တနည်း - အကတေ - မပြုအပ်သော စိတ်မှ
 ရှိသော အရပ်၌+ဝိညတ္တိ, အကတဝိညတ္တိ၊ (သာရတ္ထ)၊ ဝိမတိ၌ကား- “အရိယေတိ
 အကတာ+ဝိညတ္တိ အကတဝိညတ္တိ - ဝိနည်းသတောအားဖြင့် အပ်သော်လည်း မသင့်
 တော်သည့်အတွက် အရိယာတို့ မပြုအပ်ဘူးသောဝိညတ်” ဟု ဖွင့်၏၊ အချုပ်မှာ-
 “ဝိလာနအတွက် ဖြစ်လျှင် ဉာတိပဝါရိတ မဟုတ်သူအထံ၌ တောင်းကောင်း၏၊ ထို
 တောင်းမှုကြောင့် အာပတ် သေင့်”ဟုလို။

ပဏ္ဍုပလာသ ။ ။ ဖျော့တော့ ဝင်းဝါ၍ ကြွေလှနေသော သစ်ရွက်ကို “ပဏ္ဍု
 ပလာသ”ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့, ထို့အတူ သူအဖြစ်မှ ငှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်လှ
 နေသော ရှင်လောင်ကိုလည်း “ပဏ္ဍုပလာသ”ဟုခေါ်ရ၏၊ ယခုခေတ် ဘုန်းတော်ကြီး
 ကျောင်းသားများသည် ကျောင်း၏ အမှက်ရွက်ကို ပြုကြရသောကြောင့် ဝေယျာဝစ္စကရ
 နှင့်လည်းလျော်၏၊ ပဏ္ဍုပလာသနှင့်လည်းလျော်၏၊ ထို့ကြောင့်ကျောင်းသားများကို
 ဆေးကုမေးကောင်းသည်။

ပန-ဆက်၊ မာတရံ-မယ်တော်ကို၊ ပိဟာရေ-၌၊ အာနေတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ သစေဇေတိ-အကယ်၍ ပြုစုလုပ်ကျွေးအံ့၊ (ဝေသတိ)၊ သဗ္ဗ-သော၊ ပရိကမ္မ-အဘန်ဘန်ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ အနာမသန္တေန - မသုံးသပ်ဘဲ၊ ကာတမ္မ-ရာ၏၊ [မိန်းမများသည် အနာမာသာတ္ထုဖြစ်၍ “ အနာမသန္တေန ” ဟု ဆိုသည်။] ခါဒနီယံ - ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံ- ကို၎င်း၊ သဟတ္ထာ- မိမိလက်ဖြင့်၊ ဒါတမ္မ-ပေးကောင်း၏၊ ပန-ကား၊ ပိတာ-ကို၊ သာမဏေရော-ကို၊ (ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော) ယထာ - ပြုစုလုပ်ကျွေးထိုက်သကဲ့သို့၊ ဝေ- တူ၊ သဟတ္ထေန, နှာပန သမ္မာဟနာဒီနိ - ရေချိုးပေးခြင်း, ဆုပ်နယ်ပေးခြင်း အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ ကတွာဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ စ-ဆတ်၊ ယေ-အကြင်လူတို့သည်၊ မာတာပိတရော-မိမိ၏ မယ်တော်မေည်းတော်တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ - ပြုစုကြကုန်၏၊ ပဋိဇေဋ္ဌိ - လုပ်ကျွေး ကြကုန်၏၊ တေသမ္ဘိ- ထိုလူတို့၏အတွက်လည်း၊ ဝေမေဝ - ဤ မယ်တော် မေည်းတော်တို့ကိုပြုစုလုပ်ကျွေးသည့် အတိုင်းသာလျှင်၊ ကာတမ္မ-ရာ၏၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဝေတနံ-သံဃာ၏ လစာရိက္ခာကို၊ ဝဟေတွာ, အရညေ-၌၊ ဒါဂ္ဂုနိဝါ-သစ်သားတို့ကို သော်လည်း၊ ဆိန္ဒတိ-၏၊ အညံ-သော၊ ကိပ္ပိ-သော၊ ကမ္မံဝါ-အလုပ်ကိုသော်လည်း၊ ကရောတိ-၏၊ (သော-ထိုသူသည်။) ဝေယျာ ဝစ္စကရောနာမ - ဝေယျာဝစ္စကရ မည်၏၊ တဿ - ထို ဝေယျာဝစ္စကရ၏၊ ရောဝေ-သည်၊ ဥပ္ပန္ဓေ - သော်၊ ယာဝ- လောက်၊ ဣတကာ - သူ၏ ဆွေမျိုး တို့သည်၊ န ပဿန္တိ-မတွေ့မြင်ကုန်သေး၊ တာဝ- ထို မတွေ့မြင်ကုန်သေးသမျှ၊ ဘေသဇ္ဇံ , ကာတမ္မ- ထိုက်၏၊ ဝါ- ကောင်း၏၊ ပန- ကား၊ ယော - အကြင် သူသည်၊ ဘိက္ခုနိဿိတကောဝ - ရဟန်းကို မှီသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ , သဗ္ဗ ကမ္မာနိ- တို့ကို၊ ကရောတိ၊ တဿ - ထိုသူ၏အပေါ်၌၊ ဘေသဇ္ဇံ , ကာတမ္မ မေဝ-ကေနပြုထိုက်တော့သည်သာ၊ ပဏ္ဍုပလာသေပိ- ရှင်လောင်း၌လည်း၊ သာမဏေရေပိယ-၌ကဲ့သို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္မ-ရာ၏။

ဋ္ဌေဘာတု - အစ်ကိုကြီး၎င်း၊ (ဣထိ၌စပ်) ကနိဋ္ဌဘာတု- ညီငယ်၎င်း၊ ဇေဋ္ဌဘဂိနိယာ-အမကြီး၎င်း၊ ကနိဋ္ဌဘဂိနိယာ-နမငယ်၎င်း၊ စူဠမာတုယာ- ဒေါ်လေး၎င်း၊ ဟောမာတုယာ- ဒေါ်ကြီး၎င်း၊ စူဠပိတုနော- ဘထွေး၎င်း၊ မဟာပိတုနော-ဘကြီး၎င်း၊ ပိတုစ္ဆာယ-အဘ၏အမ, နမ၎င်း၊ ဝါ-အရီး၎င်း၊ မာတုလဿ-အမိ၏မောင်ကြီး, မောင်လေး၎င်း၊ ဝါ-ဥျးကြီး, ဥျးလေး၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ အပရေသမ္ဘိ-န်သော၊ ဒသန္တံ-၁၀ ဥျးသော ဆွေမျိုးတို့၏အပေါ်၌၊ (ဘေသဇ္ဇံ) ကာတံဝုဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗေသမ္ဘိ-န်သော၊ တေသံ-ထိုဆွေမျိုး တို့၏ အတွက်၊ ကရောန္တေန - ပြုသောရဟန်းသည်၊ တေသံယေဝ- ထိုသူတို့၏

သာလျှင်၊ သန္တကံ-သော၊ ဘေသဇ္ဇိ-ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကေဝလံ-မိမိဆေးနှင့်
 မဘက်သက်သက်၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ-ဖေ၍စပ်၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ
 ၏၊ ပန-ဆက်၊ (ကာတံ-ဆေးကိုပြုခြင်းငှါ) သစေ နပ္ပဟောန္တိ-အကယ်၍
 မစွမ်းနိုင်ကုန်အံ့၊ (ထိုဆွေမျိုးတို့မှာ ဆေးမပြုလုပ်တတ်ကုန်အံ့) ဘန္တေ၊ နော-
 တို့အား၊ ဒေဝ-နံ၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ပဋိဒဿာမ-အစားပြန်ပေး
 ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ သစေ ယာန္တေစ-အကယ်၍ တောင်းလည်းတောင်းကုန်အံ့၊
 (ဝေံသတိ)၊ တာဝကာလိကံ - အခိုက်အတန့်မျှ၊ ဒါတဗ္ဗံ - ပေးကောင်း၏၊
 သစေဝိ နယာစန္ဒိ၊ (ဝေံသတိဝိ - သော်လည်း) အမှာကံ- တို့၏၊ ဘေသဇ္ဇိ
 အတ္ထိ၊ ဘာဝကာလိကံ ဂဏှထ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတွာဝါ - ပြော၍သော်၎င်း၊
 ယဒါ- ဌ၊ နေသံ-ထိုဆွေမျိုးတို့၏(ဘေသဇ္ဇိ)ဘဝိဿတိ၊ တဒါ-ဌ၊ ဒဿန္တိ--
 (အစား)ပေးကုန်လတံ၊ ဣတိ-သို့၊ အဘောဝိ-နယံးသွင်းမှုကို၊ ကတွာဝါ-
 ပြု၍သော်၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ သစေ ပဋိဒေန္တိ - အကယ်၍ အစားပြန်ပေးကုန်အံ့၊
 (ဝေံသတိ) ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နောစေဒေန္တိ-နအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ န ဇောဒေတဗ္ဗာ-
 မစောဒနာထိုက်ကုန်၊ ဝါ-မတောင်းထိုက်ကုန်၊ ဒသ-နသော၊ ဧတေဗ္ဗတကေ-
 တို့ကို၊ ထပေတွာ၊ အညေသံ-အခြားသူတို့၏ အပေါ်၌(ဘေသဇ္ဇိ)နကာတဗ္ဗံ-
 မပြုထိုက်၊ ဝါ-မကုကောင်း။

ပန - ဆက်၊ ဧတေသံ- ဤ ဆွေမျိုး ၁၀ ဥားတို့၏၊ ပုတ္တပရမ္ပရာယ- သား
 သမီးအဆက်ဆက်၏ အပေါ်၌၊ (ဘေသဇ္ဇိ ကရောန္တဿဌှပ်) ယာဝ-
 လောက်၊ သတ္တမော-ခုနစ်ဆက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကုလပရိဝဇ္ဇော-
 အဘန်ဘန်လည်သော ဆွေမျိုးသည်၊ ဝါ-ဆွေမျိုးအဆက်ဆက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊
 တာဝ - ထို ဆွေခုနစ်ဆက် မျိုးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင်၊ စတ္တာရော - နံသော၊
 ပစ္စယေ- တို့ကို၊ အာဟရာပေန္တဿ - ဆောင်စေသော ရဟန်း၏၊ အကတ
 ဝိညတ္တိဝါ - ပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်ရာမရောက်သော ဝိညတ်သည်၎င်း၊
 ဘေသဇ္ဇိ-ကို၊ ကရောန္တဿ- ပြုသောရဟန်း၏၊ ဝဇ္ဇကမ္ဘံဝါ- ဆေးကုမှုသည်
 ၎င်း၊ ကုကဒူသကာပတ္တိဝါ- ကုလဒူသက အာပတ်သည်၎င်း၊ န ဟေံတိ၊
 ဘာတု-အကို၊ ညီ၏၊ ဇာယာဝါ-မယားသည်၎င်း၊ ဝါ-ခယ်မ၊ မရီးသည်၎င်း၊
 ဘဂိနိသာမိကောဝါ- အမ၊ နမ၏ လင်သည်၎င်း၊ ဝါ- ယောက်ဖသည်၎င်း၊
 ဝိလာနာ-နံသည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ဗ္ဗတကာ စေဟောန္တိ၊ (ဝေံသတိ) နဂိုရိက
 ဆွေမျိုးဖြစ်နေလျှင်-ဟူလို၊) တေသံ-ထိုခယ်မ မရီး ယောံဖတို့အတွက်လည်း၊
 (ဘေသဇ္ဇိ ကာတံ) ဝန္တတိ၊ အညာတကာ စေ (ဟောန္တိ)၊ (ဝေံသတိ)
 ဘာတုစ- အစ်ကို၊ ညီ၏ဥစ္စာကို၎င်း၊ ဘဂိနိယာစ - အမ၊ နမ၏ ဥစ္စာကို၎င်း။

ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ(ကိံ - အဘယ်သို့ပြော၍ ပေးထိုက်သနည်း) တုမှာကံ- တို့၏ ဇဉ္ဇနဋ္ဌာနေ - လုပ်ကျွေးရာအရပ်၌၊ ဒေထ - ပေးလိုက်ကြကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍(ဒါတဗ္ဗံ)၊ အထဝါ- သို့မဟုတ်၊ တေသံ- ထို မရိုး ခယ်မယောံဖ တို့၏၊ ပုတ္တာနံ-တို့၏၊ (သန္တတံ) ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ(ကိံ) တုမှာကံ- တို့၏၊ မာတာပိတူနံ-တို့အား၊ ဒေထ- နလော့၊ ဣတိ(ဒါတဗ္ဗံ)၊ ဧတေနုပါယေန- ဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသုပိ- စူဠမာတုယာအစရှိသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [“စူဠမာတု၏ လင်ဖြစ်သူ မမာလျှင်” စသည်ဖြင့် ဤနည်းအတိုင်း သိပါ-ဟူလိ၊]

စ-ဆက်၊ တေသံ - ထို မိဘစသူတို့၏၊ အတ္ထာယ - ငှါ၊ သာမဏေရေဟိ- တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို(အာဟရာပေဓန္တန၌စပ်)၊ အရညတော-မှ၊ ဘေသန္တိ- ကို၊ အာဟရာပေဓန္တန- ဆောင်ယူစေလေသော်၊ ဝါ- ဆောင်ယူစေသော ဆရာ သည်၊ ဉာတိသာမဏေရေဟိဝါ - ဆွေမျိုး သာမဏေတို့သည် သော်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ အာဟရာပေတဗ္ဗံ- ဆောင်ယူစေထိုက်၏၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အတ္ထာယဝါ - ငှါသော်လည်း၊ အာဟရာပေတွာ - ၍၊ ဒါတဗ္ဗံ- ၍၊ [ဆွေမျိုးမတော်သော သာမဏေတို့ကို ခိုင်းလျှင် မိမိအတွက် - ဟု မှန်း၍ ဆရာကခိုင်းပါ-ဟူလိ၊] တေဟိပိ- ထိုဆွေမျိုးမတော်သော သာမဏေတို့သည် လည်း၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- ၍၊ ဝါ-ဘို့၊ အာဟရာမ-နံအံ၊ ဣတိ- ဤသို့နုလုံးသွင်း ၍၊ ဝတ္ထသီသေန-ဝတ္ထရားကို အပြားပြုသဖြင့်၊ အာဟရိတဗ္ဗံ- ဆောင်ယူရာ၏၊ ဥပဇ္ဈာယဿ - ၍၊ မာတာပိတရော- တို့သည်၊ ဝိလာနာ- နံသည်(ဟုတွာ)၊ ဝိဟာရိ-သို့၊ အာဝစ္ဆန္တိ-နံအံ၊ ဥပဇ္ဈာယောစ-သည်လည်း၊ ဒိသာပတ္တန္တော- အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားသည်၊ ဟောတိ-အံ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန-အတူနေတပည့် သည်၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- ၍၊ သန္တတံ-သော၊ ဘေသန္တိ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ၍၊ (ဥပဇ္ဈာ ယဿ - ၍၊ သန္တတံ- သော၊ ဘေသန္တိ- သည်)၊ နောစေ အတ္ထိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အတ္တနော - ၍၊ ဘေသန္တိ - ကို၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- အား၊ ပရိစ္ဆေတော- စွန့်ပြီး၍၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၍၊ အတ္တနောပိ- ၍လည်း၊ (ဘေသန္တေ- သည်)၊ အသန္တေ - မရှိလ သော်၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊ [ဘိက္ခာစာရဝတ္တနည်း၊ ဉာတိသာမဏေရေဟိဝါ- စသောနည်းဖြင့်၊] ပရိယေသိတွာ-ရှာမှီး၍၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- ၍၊ သန္တတံ-ကို၊ ကတွာ - ၍၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၍၊ [သာမဏေများလည်း လူတို့အား ဆေးမပေး ကောင်း၊] ဥပဇ္ဈာယေနာပိ - သည်လည်း၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ - ၍၊ မာတာ ပိတူသု- တို့၌၊ ဝေမေဝ- လျှင်၊ ပရိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ - ကျင့်ရာ၏၊ အာစရိယန္တေဝါသိ ကေသုပိ-အာစရိယ၊ အန္တေဝါသိကတို့၌လည်း၊ သေနယော-တည်း။

အညော - သော၊ ယော - အကြပ်လူသည်။ အာဂန္တုကော - ရွှေသည်
 သည်(ဟုတွာ)ဝါ- သော်၎င်း၊ စောရော- သူခိုး၊ သူပုန်၊ ဒါးခြသည်(ဟုတွာ)
 ဝါ၊ ယုဒ္ဓပရာဇိတော- စစ်ထိုးရာ၌ရှုံးသော၊ ဣဿရော- အစိုးရသည်(ဟုတွာ)
 ဝါ၊ ဣတကေဟိ - တို့သည်၊ ပရိစ္စက္ခော- စွန့်အပ်သော၊ ကပဏော - အထီး
 ကျန်စွဲ လူဆင်းရဲသည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဝဗိယမနုဿော - ခရီးသွားလူသည်၊
 (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဝိလာနော- သည်၊ ဟုတွာ, ဝိဟာရံ- သို့၊ ပဝိသတိ- ဝင်လာအံ့၊
 သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံသော အာဂန္တုကစသုတို့၏ အပေါ်၌၊ အပစ္စာသီသန္တေန-
 ပစ္စည်း လာဘ်ကို မတောင့်တသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘေသန္တိ ကာတမ္ပံ၊ သဒ္ဓိ-
 သဒ္ဓါရှိသော၊ ကုလံ - အမျိုးသည်၊ စတူဟိ - နံသော၊ ပစ္စယေဟိ - တို့ဖြင့်၊
 ဥပဋ္ဌာယကံ- လုပ်ကျွေးတတ်သည်၊ ဘိက္ခုသံဃဿ - ၏၊ မာတာပိတုဋ္ဌာနိယံ-
 မယ်တော် ခမည်းတော်အရာ၌တည်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တဏှိ- ထိုအမျိုး၌၊
 ကောစိ - သည်၊ ဝိလာနော - သည်၊ စေ ဟောတိ၊ (စေသတိ)၊ တဿ - ထို
 ဝိလာန၏၊ အတ္ထာယ-၎င်း၊ ဝိဿာသေန- အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဘန္တေ, ဘေသန္တိ-
 ကို၊ ကတွာ (ဖေဝီစပ်၍) ဒေထ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒန္တိ - နံအံ့၊ နေဝ ဒါတမ္ပံ-
 ပေးလည်း မပေးကောင်း၊ န ကာတမ္ပံ- ကုလည်း မကုကောင်း၊ ပန- ကား၊
 ကပ္ပိယံ- အပ်သည်ကို၊ ဥတွာ, ဝေ- သို့၊ အထပုစ္ဆန္တိ- အကယ်၍ လျှော့ကုန်အံ့၊
 (ကိ)၊ ဘန္တေ, အသုကဿနာမ - သော၊ ရောဂဿ - ရောဂါ၏အတွက်၊
 ကိ ဘေသန္တိ- ကို၊ ကရောန္တိ- နံသနည်း၊ ဣတိ- သို့၊ (အထပုစ္ဆန္တိ)၊ (စေသတိ)
 ဣဒဗ္ဗိဒ္ဓ- ဤမည် ဤမည်သောဆေးကိုလည်း၊ ဝဟေတွာ ကရောန္တိ၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝတ္တိ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန- ဆက်၊ ဘန္တေ, မယံ- ၏၊ မာတာ- သည်၊ ဝိလာနာ-
 မကျန်းမာနေပါ၏၊ ဘေသန္တိ - ကို၊ တာဝ အာစိက္ခထ- ပြောတော်မူပါကုန်
 ဥားသော၊ ဣတိစေ- သို့၊ ပုစ္ဆိတေ- တိုက်ရိုက်မေးအပ်သော်၊ န အာစိက္ခိတမ္ပံ-
 မပြောကောင်း၊ ပန - ထိုသို့ပင် မပြောကောင်းပါသော်လည်း၊ အညမညံ-
 သီတင်းသုံးဘော် အချင်းချင်း၊ ကထာ - စကားကို၊ ကာတမ္ပာ - ၏၊ (ကိ)၊
 အာဝုသော, အသုကဿနာမ- သော၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ဣမသ္မိံ ရောဂေ- ၌၊

အပစ္စာသီသန္တေန။ ။ အာဂန္တု, စောရစသုတို့အား မလွှဲသာ၍ ဆေးကုပေးရ
 သော်လည်း (“ဤသို့ ဆေးကုပေးလိုက်ရလျှင် နောင်အခါ ငါ့အား လှူလိမ့်မည်” ဟု),
 လာဘ်ကိုမတောင့်တဘဲ ကုရမည်၊ လာဘ်ကိုမြှော်လင့်၍ ကုပေးလျှင် ဆေးကုမှုဒုက္ခ၌,
 ကုလသူသနဒုက္ခ၌တို့မှ မလွတ်။ [“ သူတို့မှာ ကိုးကွယ်ရာမဲ့နေချိန်၌ ငါတို့က ယခုလို
 ကျေးဇူးပြုပေးလိုက်လျှင် သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုကြလိမ့်မည်၊ သံဃာမှာ ကျေးဇူး
 များလိမ့်မည်” ဟု ရည်ရွယ်၍ကား ဆေးကုပေးကောင်း၏- ဟု ဆိုကြသည်။ - ဝိမတိ။]

ကို ဘေသဇ္ဇ-ကို၊ ကရိံသု-နိသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၎င်း၊ ဘန္တေ၊ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ-ကိုလည်း၊ (ကရိံသု)၊ ဣတိ-သို့၎င်း၊ (ကထာ ကာတဗ္ဗာ)၊ တံ-ထို စကားကို၊ သုတွာ-၍၊ ဣတရော-ရဟန်းမှတပါး မေးလာသူသည်၊ မာတု-သို့၊ ဘေသဇ္ဇ-ကို၊ ကရောတိ-အံ့၊ (သုတို့ဘာသာ ဆေးကိုရှာ၍ ကုအံ့) ဝဇ္ဇတေ။

မဟာပဒုမထေရောပိ - သော်မှလည်း၊ [ပိသဒ္ဓါ သမ္ဘာဝနာဇောတကာ၊ မဟာပဒုမထေရ်တောင်မှ ဤသို့ပြောခဲ့ဘူးသည်- ဟူလို့၊] ဝသထရညော- န်၊ ဒေဝိယာ-၏၊ ရောဂေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ ကောယ-သော၊ ဣတ္ထိယာ-သည်၊ အာဂတိံ၊ ပုစ္ဆိတော- မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ န ဇာနာမိတိ- ငါမသိဘူး ဟူ၍၊ အဝတွာ- မပြောမူ၍၊ ဝေမေဝ - ဤအတိုင်းသာလျှင်၊ [“အာဂုသော အသုကဿနာမ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်းသာလျှင်၊] ဘိက္ခုဟိ- တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - အတု၊ သမုလ္လပေသိကိရ - ကောင်းစွာ ပြောဆိုဘူးသတတ်၊ [“သမုလ္လပေသိတိ အပစ္စာသီသန္တော ဝေ အညမည ကထံ သမုဠာပေသိ” - ဝိမတိ၊] တံ-ထိုစကားကို၊ သုတွာ၊ တဿာ-ထိုမိဖုရား၏အတွက်၊ ဘေသဇ္ဇ အတံသု၊ စ - ဆက်၊ ရောဂေ-သည်၊ ဝုပသန္တေ - ငြိမ်းပျောက် လသော်၊ တံ စီဝရေန - နှင့်၎င်း၊ တီဟိ ကဟာပဏသးတဟိစ - သုံးရာသော အသပြာတို့ နှင့်၎င်း၊ သဒ္ဓိံ , ဘေသဇ္ဇစင်္ဂောဇ္ဇကံ-ဆေးကလာပ်ကို၊ ပူရေတွာ-ပန်းတို့ဖြင့် ပြည့်စေ၍၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ပုပ္ဖပုဇံ- ပန်းပူဇော်မှုကို၊ ကရောထ- န်၊ ဣတိ- သို့၊ အာဟံသု - နိပြီ၊ ထေရော၊ အယံ- ဤအတိုသည်၊ အာစရိယဘာဂေါနာမ- ဆရာ၏အဘို့မည်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ကပ္ပိယဝသေန- အပ်သော အသုံး အနှုန်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေ၍၊ ပုပ္ဖပုဇံ အကာသိ၊ ဝေ - လျှင်၊ တာဝ- ပရိတ်မှ ရှေးဥူးစွာ၊ ဘေသဇ္ဇေ-၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ပ- ရ၏။

အာစရိယဘာဂေါနာမာယံ။ ။ ပိနည်းကို နားမလည်သူမှာ ထိုမေးစဉ်အခါက ပိနည်းနှင့် လျော်အောင် မစီစဉ်နိုင်ရကား ဤကဲ့သို့ လာဘ်မျိုး မရနိုင်၊ ယခုသော်ကား ပိနည်းနားလည်၍ လျော်အောင် စီစဉ်တတ်သည့် အတွက် ဤလာဘ်ကို ရသည်၊ ယခု ရအပ်သော လာဘ်သည် အပ်စင်သော လာဘ်ဖြစ်၍ ဆရာ၏အဘို့ (ဆရာ သုံးထိုက် သော လာဘ်) ဖြစ်သည်-ဟူလို။

ကပ္ပိယဝသေန။ ။ “ပန်းပူဇော်ပါဘုရား” ဟု လျှောက်၍ ငွေသုံးရာကို လှူခြင်း ဖြစ်ရကား မအပ်သော စီမံခြင်း၏ မသင့်သောကြောင့် “ကပ္ပိယဝသေန” ဟု ဆိုသည်၊ ငွေတွေကို ယူလိုက်ကြ ဟု မဆိုဘဲ “ ပန်းကို ဗျာထားလိုက်ကြ ” ဟု ဆိုခြင်းသည်ပင် ကပ္ပိယဝေါဟာရ ဖြစ်၏၊ သို့သော် ထို ငွေကိုကား ကပ္ပိယကာရကထိုက် ယူ၍ မဟာ ပဒုမထေရ်အား “ ၃၀၀ တန် အပ်သော ပစ္စည်းကို အလိုရှိသော အခါ တောင်းတော် မူပါ ” ဟု လျှောက်မှသာ အပ်သောပစ္စည်းကို သုံးစွဲကောင်းပေလိမ့်မည်။

ပန-ကား၊ ပရိတ္တေ-ပရိတ်၌၊ (ဝေ-သို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ - ကျင့်ရာ၏။) ဘန္တေ၊
 ဝိလာနဿ-အတွက်၊ ပရိတ္တံ-ပရိတ်ကို၊ ဝါ-အရံအတားကို၊ ကရောထ-ပြုပေး
 ပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ န ကာတဗ္ဗံ၊ [ဆေးအကုန်ခင်းသည် သဘော
 ပါနေသောကြောင့် ပြုလုပ်မပေးရ - ဟုလို၊] ပန- အန္တယကား၊ (ပရိတ္တံ-
 ပရိတ်ကို၊) ဘဏထ-ရွတ်တော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ ကာတဗ္ဗံ၊
 [“ပရိတ္တံ ကရောထ” ဟု လျှောက်တုန်းက ရွတ်ကောင်းပုံကို ပြုလို၍ “ သစေ
 ဝိဿ” စသည်မိန့်၊] အဿ-ထိုပရိတ်၌မည်ရဟန်း၏၊ ဝေ-ဤအကြံသည်၊
 သစေဝိ ဟောတိ - အံ့၊ (ကိံ)၊ မနုဿာနာမ - မည်သည်၊ န ဇာနန္တိ -
 (အပ်သော အသုံး အနှုန်းကို) နားမလည်ကြကုန်၊ ဝါ - မလျှောက်တတ်
 ကြကုန်၊ အကယ်ရမာနေ-(ပရိတ်ရွတ်မှုကို)မပြုအပ်သော်၊ ဝိပုဋိသာရိနော-
 နှလုံး မသာယာခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ - နလတံ၊ ဣတိ - ဤသို့သော
 အကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေ သတိ)၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ပန- ဆက်၊ ပရိတ္တော
 ဒကံ-ပရိတ်ရေကို၎င်း၊ ပရိတ္တသုတ္တံ-ပရိတ်ချည်ကို၎င်း၊ ကတွာ, ဒေထ-ပါကုန်၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန- လျှောက်အပ်သော ရဟန်းသည်၊ (အလျှောက် ခံရသော
 ရဟန်းသည်၊) တေသံယေဝ-ထိုလူတို့၏ သာလျှင်၊ ဥဒကံ- ကို၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊
 စာယေတွာ- လှုပ်စေ၍၊ သုတ္တံ - ကို၊ ပရိမဇ္ဇိတွာ- ဆုပ်နယ်၍၊ ဒါတဗ္ဗံ - ရာ၏၊
 [ပရိတ်ရွတ်စဉ် ပရိတ်ရေကို လက်ဖြင့် လှုပ်ပေးပါ, ချည်ကို ဆုပ်နယ်ပေးပါ၊
 ဤသို့ပြုပေးလျှင် ပရိတ်၏တန်ခိုးသည် ထိုရေအတွင်း ချည်အတွင်းသို့ ဝင်သွား
 သည်-ဟုလို၊-ဝိမတိ၊]

[“တေသံ ယေဝ ဥဒကံ”၌ ဝေသဒ္ဓါ၏နိဝတ္တေတဗ္ဗတ္တံကိုပြုလို၍ “သစေ
 ဝိဟာရတော”ဟု ဆက်သည်၊] ဝိဟာရတော-မှ၊ ဥဒကံ-ကို၎င်း၊ အတ္တနော-
 ၏၊ သန္တတံ-သော၊ သုတ္တံဝါ-ကို၎င်း၊ သစေ ဒေတိ-အံ့၊ (ဝေ သတိ)၊ ဒုတ္တင်
 (ဟောတိ)၊ [ဆွေမျိုးမတော်သူတို့အား ပေးခြင်းကြောင့် ဒုတ္တင် - ဟုလို၊]
 မနုဿာ - တို့သည်၊ ဥဒကဋ္ဌ - ကို၎င်း၊ သုတ္တဋ္ဌ - ကို၎င်း၊ ဝဟေတွာ - ၍၊
 (ထပေတွာ-ရွှေ၌ ချထား၍၊ တချို့စာအုပ်၌ မပါ)၊ နိသီဒိတွာ - ၍၊ ပရိတ္တံ-
 ကို၊ ဘဏထ-ရွတ်ပေးပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ပရိတ္တံ)
 ကာတဗ္ဗံ-၏၊ နောစေ နဇာနန္တိ-လျှော့နည်းကို မသိကုန်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊
 အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောရာ၏၊ နိသိန္ဒာနံ-နံသော၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ ပါဒေသု-တို့၌၊
 ဥဒကံ-ကို၊ အာဇီရန္တာ-လောင်းကုန်လျက်၎င်း၊ သုတ္တံ - ကို၊ ထပေန္တာစ-
 ထားကုန်လျက်၎င်း၊ ပရိတ္တံ-ကို၊ ကရောထ-ပါကုန်၊ ဘဏထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-
 ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဝစ္ဆန္တိ - သွားတတ်ကြကုန်၏၊ ပါဒါ - တို့ကို၊ န အပနေ

တဗ္ဗာ-မဖဲထိုက်ကုန်၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ န အပနေတဗ္ဗာ-နည်း၊) ဟိ ယသ္မာ-
 ကြောင့်၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဝိပုဋိသာရိနော-နုလုံးမသာ မယာခြင်းရှိကုန်
 သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါဒါ-တို့ကို၊ န အပနေ
 တဗ္ဗာ- န)၊ [“ ခြေကို ရေဖြင့်လောင်းစဉ် ဖဲလိုက်လျှင် ထို ပရိတ်ရေသည်
 မင်္ဂလာ မရှိတော့၊ ရောဂါ မပျောက်စေနိုင်တော့ ” ဟု အယူရှိသူတို့မှာ စိတ်
 မချမ်းမသာ ဖြစ်တတ်ကြသည်-ဟူလို၊]

အန္တောဂါမေ - မြို့တွင်း ရွာတွင်း၌၊ ဝိလာနဿ - ၏၊ အတ္ထာယ - ၄၊
 ပရိတ္တံ - ကို၊ ဘဏန္တု - ရွတ်တော်မူလှည့်ပါကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊
 ဝိဟာရိ-သို့၊ ပေသေန္တိ - အပင့်လွှတ်ကုန်အံ့၊ ဘဏိတဗ္ဗံ - သွား၍ရွတ်ရာ၏၊
 အန္တောဂါမေ-၌၊ ရာဇဂေဟာဒိသု - မင်းနန်းတော်အစရှိသော အရပ်တို့၌၊
 ရောဂေဂါ- သည်သော်၎င်း၊ ဥပဒ္ဒဂေဂါ-ဘီလူးသားရဲစသော ဘေးဥပါဒ်
 သည်သော်၎င်း၊ ဥပ္ပန္နေ- သော်၊ ပက္ခောသာပေတွာ - ပင့်ခေါ်စေ၍၊ ဘဏာ
 ပေန္တိ - ရွတ်စေကုန်အံ့၊ အာဇာနာဋိယသုတ္တာဒိနိ - အာဇာနာဋိယသုတ်အစ
 ရှိသည်တို့ကို၊ ဘဏိတဗ္ဗာနိ၊ အာဂတိာ - ကြွလာ၍၊ ဝိလာနဿ - အား၊
 သိက္ခာပဒါနိ-တို့ကို၊ ဒေန္တု-ပေးတော်မူလှည့်ပါကုန်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ကထေန္တု-န၊
 ရာဇန္တေပုရေဂါ- မင်းနန်းတော်၌ သော်၎င်း၊ အမစ္စဂေဟေဂါ-အမတ်ကြီး
 အိမ်၌သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊ ပေသိတေပိ - စေလွှတ်အပ်
 သော်လည်း၊ ဂတိာ သိက္ခာပဒါနိ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဓမ္မော ကထေတဗ္ဗော၊ မတာ
 နံ-သေသူတို့၏၊ ပရိဝါရတ္တံ- အဓိအရံအကျိုးငှါ၊ အာဂစ္ဆန္တု- ကြွလာတော်
 မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ပက္ခောသန္တိ-နံအံ့၊ နဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၊ [“ အလောင်း၏ အခြံ
 အရံလုပ်၍ မလိုက်ရ ” ဟူလို၊] သိဝထိကဒဿနေ - သင်းချိုင်းကို မြင်ရခြင်း
 ၌၎င်း၊ အသုဘဒဿနေစ - အသုဘကို ရှုမြင်ရခြင်း၌၎င်း၊ မရဏာသထိ - ကို၊
 ပဋိလဘိဿာမိ - ရလိမ့်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ နုလုံးသွင်း၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေန-
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအပြုပြင်ဖြင့်၊ ဝန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ [ထို့ကြောင့်ယခုခေတ်၌ “ အသုဘရှု
 ကြတော်မူပါ ” ဟု အပ်သောနည်းဖြင့် ပင့်လျှောက်ကြသည်၊ ထိုသို့ ပင့်လျှင်
 အလောင်းနှင့်အတူလည်း လိုက်ကောင်းစရာ ရှိပြန်သည်၊ “ ပရိဝါရတ္ထာယ
 အာဂစ္ဆန္တုတိ ဝုတ္တေပိ ဧဝံ သလ္လက္ခေတွာ (ဤသို့ မရဏာသထိ ရလိမ့်မည်
 ဟု ဖွတ်သား၍) ဝန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊] ဧဝံ-လျှင်၊ ပရိတ္တေ-၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ရာ၏။

ပန- ကား၊ ဝိဏ္ဏပါတေ-၌၊ (ဧဝံ - ဤဆိုအပ်လတံအတိုင်း၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊)
 အနာမဋ္ဌပိဏ္ဏပါတော - မသုံးသပ်အပ်သော ဆွမ်းကို၊ ဝါ- ပူးပူးဖျားဖျား
 ဆွမ်းကို၊ [လူများက ပေးလှူပြီးနောက် မိမိနှင့် အခြာဆုဟုန်းတို့ မစားအပ်

သေးသော ဥးဥးဖျားဖျားဆွမ်းကို “ အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတ်” ဟု ခေါ်သည်။] ကဿ-အား၊ ဒါတဗ္ဗော-နည်း၊ ကဿ-အား၊ န ဒါတဗ္ဗော-နည်း၊ တာဝ-ဝေယျာဝစ္စကရစသို့မှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ- နံသော၊) မာတာပိတုနံ- တို့အား၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ဝဟာပဏဋ္ဌနကော - တကျပ်တန်ဆွမ်းသည်၊ သစေပိဟောတိ - ဥးတော၊ [ရှေးခေတ်က တကျပ်တန် ဆွမ်းဆိုလျှင် တော်တော် ကောင်းသောကြောင့် “ သစေပိ ” ဟု သမ္ဘာဝနာဇောတက ဝိသဒ္ဓါဖြင့် ဆိုသည်။] (ဧဝံသတိပိ)၊ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ - သဒ္ဓါတရားဖြင့် ပေးလှ အပ်သောဆွမ်းကို ဖေါက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျစေခြင်းသည်၊ ဝါ - သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတဒုတ္တဋ္ဌသည်၊ နတ္ထိမာတာပိတုဥပဋ္ဌာကာနံ-မိဘ၏အလုပ်အကျွေးတို့ ၎င်း၊ ဝေယျာဝစ္စကရဿ - မိမိ၏ ဝေယျာဝစ္စပြုသူ၎င်း၊ ပဏ္ဍုပလာသဿ- ၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဧတေသဒ္ဓိ - တို့အားလည်း၊ (အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတော) ဒါတဗ္ဗော၊ တတ္ထ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ပဏ္ဍုပလာသဿ-အား၊ ထာလကေ- ရဟန်းတို့၏ စားခွက်၌၊ [သပိတ်ကိုလည်း ထာလက၌ သွင်းယူပါ။] ပိက္ခိပိတွာပိ ဒါတုံ ဝန္တတိ၊ တံ - ထို ရှင်လောင်းကို၊ ယပေတွာ , အညေသံ - ကုန်သော၊ အဂါရိကာနံ - အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်တို့အား၊ မာတာပိတုနန္ဒိ- တို့အားသော်မှလည်း၊ (ထာလကေ ပပိက္ခိပိတွာ ဒါတုံ) န ဝန္တတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ပဗ္ဗဇိတပရိဘောဂေါ - ရဟန်းတော်တို့၏ အသုံးအဆောင်သည်၊ အဂါရိကာနံ - တို့၏၊ စေတိယဋ္ဌာနိယော - စေတီအရာ၌တည်သည်၊ (ဟောတိ)။

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ [ဤအနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတ်ကို အမိအဘတို့အား သာ ပေးထိုက်သည် မဟုတ်သေး၊] သေ အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတောနာမ - ကို၊ သမ္ပတ္တဿ-ရောက်လာသော၊ ဒါမရိကစောရဿ ပိ-ဒါးမြဲသူပုန်အား၎င်း၊ ဣဿရဿာပိ - အစိုးရအား၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗော - ပေးထိုက်သေး၏၊ ကသ္မာ- နည်း၊ ဟိ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တေ - ထိုသူပုန် ဒါးမြဲအစိုးရတို့သည်၊ အဒိယ မာနေပိ- မပေးအပ်သော်လည်း၊ န ဒေန္တိ - ပေးတော် မရကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ကုဇ္ဈန္တိ-အဖျက်ထွက်တတ်ကုန်၏၊ အာမသိတွာ- သုံးသပ်ပြီး၍၊ ဝါ-ဥးဥး ဖျားဖျားယူပြီး၍၊ ဒိယမာနေပိ- သော်လည်း၊ ဥန္တိဋ္ဌတံ-စားကြွင်းကို၊ ဒေန္တိ- န၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကုဇ္ဈန္တိ-န၏၊ ကုဒ္ဓါ-နံသည်၊ (သမာနာ-သော်)၊ ဇိပိတာ-မှ၊

ပဗ္ဗဇိတ၊ ပပ၊ ဋ္ဌာနိယော။ ။ စေတိယဋ္ဌာနေ- စေတီအရာ၌+တိဋ္ဌတိ- တည်၏၊ ဣတိ စေတိယဋ္ဌာနိယော၊ ရဟန်းတို့၏စားခွက် (သပိတ်) စသောအသုံးအဆောင်သည် လူဝတ်ကြောင်တို့၏ ရိုသေလေးစားရာ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် လူဝတ်ကြောင်များသည် ရဟန်းတို့၏အသုံးအဆောင်ကို မသုံးကောင်း၊ ရဟန်းတို့ကလည်း သုံးခွင့်မပြုကောင်း။

ဝေါရောပေန္တိ - ခွင်းတတ်ကုန်၏။ သာသနဿာပိ-၏လည်း၊ အန္တရာယံ-ကို၊ ကရောန္တိ-န၏။ စ-ဆက်၊ ရန္တံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ပတ္တယမာနဿ - တောင်းတလျက်၊ ဝိစရတော- သော၊ စောရနာဂဿ - သူပုန်ဖြစ်သော နာဂ၏။ ဝတ္ထု-ကို၊ ဣတ္ထ-ဤ၊ ဥျားဥျားဖျားဖျားပေးရာ၌၊ ကထေတဗ္ဗံ-၏၊ [မထေရ်က သပိတ်ကို ယူရင်းပင် ဥျားဥျားဖျားဖျားဆွမ်းကို မသိမသာနိုက်ယူလိုက်ပြီးမှ ကျန်ဆွမ်း အားလုံးကို ပေးလိုက်သည်။] ဝေံ-လျှင်၊ ပိဏ္ဍပါတေ-၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ကား၊ ပဋိသန္တာရော-အာမိသပဋိသန္တာရကို၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏ အပေါ်၌၊ ကာတဗ္ဗော-နည်း၊ ကဿ-၌၊ န ကာတဗ္ဗော-နည်း၊ ပဋိသန္တာရော နာမ-ကို၊ ဝိဟာရီ-သို့၊ သဗ္ဗတ္တဿ-သော၊ ယဿတဿစိ-သော၊ အာဂန္တု ကဿဝါ-ညွှန်သည်၏အပေါ်၌သော်၎င်း၊ ဒလိဒ္ဒဿဝါ-ဆင်းရဲသူ၏အပေါ်၌ သော်၎င်း၊ စောရဿဝါ-သူပုန် ဒါးမြစ်၏အပေါ်၌သော်၎င်း၊ ဣဿရဿဝါ- အစိုးရ၏အပေါ်၌သော်၎င်း၊ ကာတဗ္ဗောယေဝ - သည်သာ၊ ကထံ- နည်း၊ တာဝ-ဒလိဒ္ဒစလူတို့မှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌိ-သော)အာဂန္တုကံ-ညွှန်သည်ကို၊ ဒီဏပရိဗ္ဗယံ-ကုန်သောရိက္ခာ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟာရီ-သို့၊ သဗ္ဗတ္တိ-ရောက်လာ သည်ကို၊ ပါနီယံ-ကို၊ ပိဝ- လော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဒါတဗ္ဗံ - ရာ၏၊ ပါဒ မက္ခနဏေလံ-မြေတို့ကို သုတ်လိမ်းကြောင်းဆီကို၊ ဝါ-မြေနယ်ဆီကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ရာ၏၊ ကာလေ-နံနက်အခါ၌၊ အာဂတဿ-ရောက်လာသောညွှန်သည်အား၊ ယာဂုဘတ္တံ-ယာဂု၊ ထမင်းကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ ဝိကာလေ-၌၊ အာဂတဿ-အား၊ တဏှုလာ - တို့သည်၊ သစေ အတ္ထိ - နအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ တဏှုလာ- တို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-န၏၊ အဝေလာယံ-အချိန်မဲ့ညွှန်အခါ၌၊ သဗ္ဗတ္ထော-ရောံလာသော ညွှန်သည်ကို၊ ဂစ္ဆာဟိ-ပြန်သွားလော၊ ဣတိ-သို့၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗော-ထိုက်၊ သယန ဌာနံ - အိပ်ရာအရပ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၏၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသောအမှုကို၊ အပစ္စာ သီသန္တေနဝ- မတောင့်တဘဲသာလျှင် ကာတဗ္ဗံ-၏၊ [ဝေသဒ္ဓါ၏ နိဝတ္ထေ တဗ္ဗတ္ထုပြု၍ “မနဿာနာမ” စသည် မိန့်၊] မနဿာနာမ - တို့မည်သည်၊ စတုပစ္စယဒါယကာ-ပစ္စည်းလေးပါးကိုပေးလှူတတ်ကုန်၏၊ ဝေံ-သို့၊ သင်္ဂဟေ- ကို၊ ကရိယမာနေ - ပြုအပ်သော်၊ ပုနပျာနံ - ထပ်၊ ပသီဒိတူာ - ၍၊ ဥပကာရီ- လျော်သော ကျေးဇူးကို၊ ကရိယန္တိ၊ ဣတိ- သို့၊ စိတ္တံ- ကို၊ န ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ- မဖြစ်စေထိုက်၊ ပန- အထူးကား၊ စောရာနံ- တို့အား၊ သံဆိကဗ္ဗိ-ကိုလည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးကောင်း၏၊ စ-ဆက်၊ ပဋိသန္တာရာနိသံသဒီပနတ္ထံ-ပဋိသန္တာရ၏ အာနိသင်ကိုပြုခြင်း အကျိုးငှါ၊ စောရနာဂဝတ္ထု - ဝတ္ထု၎င်း၊ ဘာတရာ - နောင်တော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဇမ္ဗုဒီပဂတဿ- ဇမ္ဗုဒီပသို့ရောက်သော၊ မဟာ

နာဂရညော-မဟာနဂမင်း၏၊ ဝတ္ထု-၎င်း၊ ပိတုရာဇဿ-ပိတုမင်း၏၊ ရဇ္ဇေ-
မင်းအဖြစ်၌၊ စတုနံ-နံသော၊ အမစ္စာနံ-တို့၏၊ ဝတ္ထု-၎င်း၊ အဘယစောရဝတ္ထု-
၎င်း၊ ဣတိ ဝေမာဒီနိ-နံသော၊ ဗဟူနိ-နံသော၊ ဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ မဟာ အဋ္ဌ
ကထာယံ-၌၊ ဝိတ္ထာရတော-အားဖြင့်၊ ဝုတ္တာနိ-နံပြီ။

တကြ- ထိုဝတ္ထုတို့တွင်၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ ကေဝတ္ထုဒီပနာ-
တခုသောဝတ္ထုကို ပြခြင်းတည်း၊ ကိရ- ချွေ၊ သီဟဠဒီပေ-၌၊ အဘယောနာမ-
အဘယမည်သော၊ စောရော - သူပုန်သည်၊ ပဉ္စသတပရိဝါရော - ငါးရာအခြံ
အရံရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကေသ္မိဋ္ဌာနေ-၌၊ ခန္ဓာဝါရံ-သစ်တုံးခံတပ်ကို၊ [ခန္ဓ-
သစ်တုံးတို့ဖြင့်၊ အာဝါရ- တဘက်ရန်ကို တားမြစ်ကြောင်းခံတပ်၊] ဗန္ဓိတွာ-
ဖွဲ့၍၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ တိယောဇနံ-၃ ယူဇနာရှိသောအရပ်ကို၊ ဥဗ္ဗာ
သေတွာ (၉+ဝါသေတွာ)-မနေနိုင်စေ၍၊ ဝါ-ထွက်သွားစေ၍၊ ဝသတိ-၏၊
[ဥဗ္ဗာသေတွာထိ သမန္တတော တိယောဇနံ ပိလုမုန္တော မနုဿေ ပလာာေ
တွာ အညေသံ(မိမိတို့မှတပီးအခြားသူတို့၏)အဝါသံ(နေရာမဟုတ်သည်ကို)
ကတွာ၊] အနုရာဓ ပုရဝါသိနော-အနုရာဓမြို့၌ နေသူတို့သည်၊ ကဠုမ္မုနဒီ-
ကဠုမြစ်ကို၊ န ဥတ္တရန္တိ - မကူးဝံကြကုန်၊ စေတိယဝိရိမဂ္ဂေ - စေတိယ
တောင်ကျောင်း သွားလမ်း၌၊ ဇနသဉ္စာနော - လူအပေါင်း၏ လှည့်လည်
သွားလာခြင်းသည်၊ ဝါ- လူသွား လူလာသည်၊ ဥပစ္စိန္တော - ပြတ်စဲပြီ၊ အထ-
ထိုမှနေောက်၌၊ ကေဒိဝသံ-၌၊ စောရော-သူပုန်သည်၊ စေတိယဝိရိ-ကို၊ ပိလုမ္မိ
သာမိ-လှယ်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အဂမာသိ-ပြီ၊ အာရာမိကာ-အာရာမိ
စောင့်တို့သည်၊ ဒိသွာ - ၍၊ ဒီဃဘာဏကအဘယတ္ထေရဿ - ဒီဃနိကာယ်
ဆောင် အဘယထေရ်အား၊ အာရောစေသုံ - နံပြီ၊ ထေရော - သည်၊ သဂ္ဂိ
ဖါဏိတာဒီနိ-ထောပတ် တပ်လဲအစရှိသည်တို့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်သလော၊
ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ-ပြီ၊ ဘန္တေ-ဘုရား၊ အတ္ထိ- နံ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊
စောရာနံ-သူပုန်တို့အား၊ ဒေထ-ပေးလိုက်ကုန်၊ တဏှုလာ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-
နံသလော၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ၊ ဘန္တေ- ရား၊ သံဃဿ- ၏၊ အတ္ထာယ- ၄၊
အာဟဠာ - ဆောင်ယူအင် ကုန်သော၊ တဏှုလာစ - တို့သည်၎င်း၊ ပတ္တ
သာကဉ္စ-ကျက်ပြီးသောတင်းရွက်သည်၎င်း၊ ဝေါရသောစ-နွားမှဖြစ်သော
အရသာသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-၄ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှော့ပြီ၊ ဘတ္ထံ-ထမင်းကို၊ သဗ္ဗါ
ဒေတွာ-ပြီးစီးစေ၍၊ စောရာနံ-တို့အား၊ ဒေထ-န်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အာရာ
မိကာ-တို့သည်၊ တထာ - ထို ပြောသည့်အတိုင်း၊ ကရိသု - နံပြီ၊ စောရာ-
တို့သည်၊ ဘတ္ထံ-ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ-၍၊ ကေန-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အယံ ပဋိသန္တာ

ရော - ဤ အာမိသပဋိသန္တာရကို၊ ကတော - ပြုအပ်သနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆိံ သု၊ အမှာတံ- တို့၏၊ အယေန အဘယတ္ထေရေန- သည်၊ (ကတော-ပြီ) ဣတိ- ဤသို့ပြောကုန်ပြီ၊ စောရာ - တို့သည်၊ ပေ၊ (ကိံ) မယံ၊ သံဃဿစ - ၏၎င်း၊ စေတိယဿစ-၏၎င်း၊ သန္တတံ-ကို၊ အစ္ဆိန္ဒိတ္တာ- လှယ်ကံ၍၊ ဂဟေဿာမ- နံအံ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အာဂတာ- နံပြီ၊ ပန- ထိုသို့ပင် လာခဲ့ပါကုန်သော် လည်း၊ တုမှာတံ-အရှင် ဆရာတော်တို့၏၊ ဣမိနာ ပဋိသန္တာနေ- ကြောင့်၊ ပယန္နာ-ကြည်ညိုကုန်သည်၊ အမှ-နံ၏၊ အဇ္ဇပဋ္ဌာယ-ယနေမှစ၍၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဓမ္မိကာ-တရားရှိသော၊ ဝါ-တရားနှင့်လျော်သော၊ ရက္ခာ-သည်၊ အမှာတံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့နှင့်၊ အာယတ္တာ - စပ်ဆိုင်သည်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ၊ နာဂရာ- တို့သည်၊ အာဂတ္တာ ဒါနံ၊ ဒေန္တု-လှူကြပါစေကုန်၊ စေတိယံ- ကို၊ ဝန္တန္တု- ရှိခိုးကြပါစေကုန်၊ ဣတိ (အာတံသု)၊ စ-ဆက်၊ တတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ နာဂ ရေ-မြို့သူမြို့သားသည်၊ ဒါနံ-ကို၊ ဒါတုံ၊ အာဂစ္ဆန္တေ-သော်၊ နဒီတီရေယေဝ- ကဋ္ဌဗ္ဗုမြစ်ကမ်း၌ပင်၊ (မြစ်ကမ်းကပင်) ပစ္စုပ္ပန်- ခရီးဥားကြိုဆို၍၊ ရက္ခန္တာ- စောင့်ရှောက်ကုန်လျက်၊ ဝိဟာရံ- သို့၊ နေန္တိ - ပို့ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဝိဟာရေဝိ-၌လည်း၊ ဒါနံ၊ ဒေန္တာနံ- ကုန်စဉ်၊ ရက္ခန္တာ တတော တံ-ဋီ၊ တေပိ- ထို မြို့သူမြို့သားတို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနံ-ဘို့၏၊ ဘုတ္တာဝသေသံ-စားအပ်ပြီးမှ ကြွင်းကျန်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ စောရာနံ ဒေန္တိ၊ ပစ္စာဂမနကာလေဝိ - ပြန်လာရာအခါ၌လည်း၊ [ရှေ့ အာဂစ္ဆန္တေကိုထောက်၍ ဤ၌ “ ပစ္စာဂမန ကာလေဝိ” ဟု ရှိသင့်၏၊] တေစောရာ၊ နဒီတီရံ-သို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ဝါ-ရောက်အောင်ပို့ပြီး၍၊ နိဝတ္တန္တိ-ပြန်နစ်ကြကုန်၏။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ကေဒိဝသံ-၌၊ ဘိက္ခုသံဃေ-ရဟန်းသံဃာထည်း၌၊ ဒီယနကထာ-ရှုံ့ချကြောင်းစကားသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ထေရော-သည်၊ ဣဿရဝတာယ - အစိုးရခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ [“ ဣဿရဝတာယ ” ဖြင့် ဘဏ္ဍာစား ပေးသင့်သည်ဟု ဆိုလိုကြသည်။] သံဃဿ သန္တတံ စောရာနံ အဒါသိ၊ ဣတိ (ဥပ္ပန္နာ)၊ ထေရော-သည်၊ သန္တိပတိံ- သံဃာ့အစည်းအဝေး ကို၊ ကာရာပေတွာ အာဟ၊ (ကိံ)၊ စောရာ- တို့သည်၊ သံဃဿ- ၏၊ ပါက ဝတ္တဉ္စ-ချက်တို့ရန်ထားအပ်သော ပစ္စည်းကို၎င်း၊ [“ သံဃဿတ္ထာယ အာဟ ဇာတိ ပါကဝတ္တတော (ချက်တို့ရန် ထားအပ်သောပစ္စည်းမှ) တံဒိဝသဿ ဣာယ အာဟဇာ ” ဟု ရှေ့၌ ဋီကာဖွင့်ခဲ့ပုံကိုထောက်၍ “ ပါကဝတ္တဉ္စ ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်။] စေတိယသန္တကဉ္စ-ကို၎င်း၊ အစ္ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ဂဏိဿာမ- နံအံ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အာဂမိံ သု- နံပြီ၊ အထ- ၌၊ တေသံ- ထိုသူပုန်တို့အား၊

မယာ-သည်၊ ဇင်-ဤသို့ အာဓိသပဋိသန္တာရကို ပြုလေသော်၊ န ဟရိဿန္တိ-
 မဆောင်ယူကုန်လတုံ၊ ဣတိ- ဤ၊ ဣက္ခကော- ဤမျှလော့သော၊ ပဋိသန္တာရော
 နာမ- ကို၊ ကတော- ပြု၊ တံ သဗ္ဗဗ္ဗိ- ထို အလုံးစုံကိုလည်း၊ [မိမိပြုအပ်သော
 အာဓိသအားလုံးကိုလည်း။] ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ သမ္ဗိဇ္ဈေတွာ-
 ပေါင်း၍၊ အပ္ပါပေထ - တန်တိုးဖြတ်စေကြပါကုန်၊ တေန ကာရဏေန- ထို
 အာဓိသပဋိသန္တာရကို ပြုခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အဝိလုတ္တိ-မလုယူ
 အပ်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ဘဏ္ဍာကိုပေးတတော-၌၊ သဗ္ဗဗ္ဗိ-သော၊ ထေရေန-သည်၊
 ဒိန္နုတံ-ပေးအပ်သောဥစ္စာသည်၊ စေတိယဗရေ-စေတီတော်ကျောင်းဆောင်
 ၌၊ ဧကံ- သော၊ ဝရပေါတ္တက စိတ္တတ္ထရုဏံ - ကောင်းမြတ်သော ဆေးရေး
 အရုပ်တို့ပါရှိရာ ဆန်းကျယ်စွာသောအခင်းကို၊ ဝါ - လောက်၊ န အပ္ပတိ -
 မထိုက်၊ တတော - ကြောင့်၊ အာဟံသု (ဏိ)၊ ထေရေန - သည်၊ ကတ ပဋိ
 သန္တာရော - ကို၊ သုကတော - ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီး စောဒေတုံဝါ-အပြစ်
 တင်ခြင်းငှါ၎င်း၊ သာရေထုံဝါ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းငှါ၎င်း၊ နလဗ္ဗာ-
 အပ်၊ ဝိဝါဝါ - ဘဏ္ဍာစားသည်၎င်း၊ အဝဟာရောဝါ - ခိုးခြင်းသည်၎င်း၊
 နတ္ထိ၊ ဣတိ (အာဟံသု၊ ဣတိ-ဤကား၊ ဧကဝတ္ထုဒီပနာ-တည်း။) ဝေ- လျှင်၊
 ပဋိသန္တာရော - သည်၊ မဟာနိသံသော- ကြီးသော အကျိုးရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊
 သဏ္ဍကေတွာ- ၍၊ ပဏ္ဍိတေန-ဝိနည်းအရာ လိမ္မာမြင်သိပညာရှိသော၊ ဘိက္ခု
 နာ- သည်၊ ကတ္တဗ္ဗော- ၏၊ ဣတိ- အပြီးတည်း၊ [ဤ အာဓိသပဋိသန္တာရကို
 ဝိနည်း ကျမ်းကျင်သော ရဟန်းများသာ ပြုသင့်၏၊ ဝိနည်း နားမလည်လျှင်
 ကုလဒုသနဖြစ်တတ်သည် - ဟုလို။]

အင်္ဂုလိပတောဒကဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ ဥတ္တသန္တောတိ - ကား၊ ကိလမန္တော-
 ပင်ပန်းသည်၊ အနဿာသကောတိ-ကား၊ နိရဿာသော-ထွက်သက် ဝင်သက်
 မရှိသည်၊ ဝါ-မရှုနိုင် မရှိနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ ကာလမကာသိ)၊ ပန-ဆက်၊
 ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ-ကြောင့်၊ ယာယအာပတ္တိယာ-သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ သာ-
 ထိုအာပတ်ကို၊ ဒုဒ္ဒကေသု - ဒုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ - ညွှန်ပြအပ်ပြီ၊
 [“အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ညွှန်ပြအပ်ပြီ။] ဣတိ-ကြောင့်၊ ဣ-
 ဤတဘိယပါရာဇိက၌၊ နဝုတ္တာ-ဟောတော်မမူအပ်၊ တဒနန္တရေ-ထိုဝတ္ထု၏

ဝေပေါတ္တက စိတ္တတ္ထရုဏံ ။ ။ အနေကပ္ပကာရဥတ္တမရူပဝိစိတ္တတ္ထရုဏံ-များစွာ
 သော ကောင်းမြတ်သောအရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သောအခင်း.... “ပုပ္ဖဂေတံ-အစ်”
 ပစ္စည်းဖြင့် “ပုပ္ဖ” ဟု ပြီး၍ သုတ္တန္တံ ကပစ္စည်းဟု ထောမနိမိဋ္ဌဆို၏၊ ပါဠိ၌ “ပုပ္ဖဂေတံ
 ကပစ္စည်း” ဤ၍ “ပေါတ္တ” - သုတ္တန္တံ ကပစ္စည်းဖြင့် “ပေါတ္တက ” ဟု ဖြစ်သင့်၏။

အခြားခွဲဖြစ်သော၊ ဝတ္ထုသို့ - နှ့်၊ ဩတ္တရိတွာတိ-ကား၊ အတ္တမိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊
 ကိရ-နဲ့၊ သော - ထို ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းသည်။ ဝါ- ကို၊ တေဟိ- ထို သတ္တရသဝဂ္ဂီ
 ရဟန်းတို့သည်၊ အာကမိယမာနော- ဆွဲငင်အပ်သော်၊ ပတိတော- လည်းပြီ၊
 (လဲသွားပြီ) ကော- သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတပါးသည်၊ တဿ- ထို ဆဗ္ဗဒ္ဓိ
 ရဟန်း၏၊ ဥဒရံ- ဗိုက်ပေါ်သို့၊ အဘိရုဟိတွာ--တက်၍၊ နိသိဒိ-ပြီ၊ သေသာ-
 န်သော၊ ပန္နရသ- န်သော၊ ဇနာပိ- ရဟန်းဘို့သည်လည်း၊ [၁၇ ယောက်အစု
 ရှိသောရဟန်းတို့တွင် တပါးက ရှေ့ဝတ္ထု၌သေခဲ့၍ တပါးကဗိုက်ပေါ်တက်နေ
 သောကြောင့် “ပန္နရသဇနာ” ဟု ဆိုသည်။] ပထဝိယံ-၌၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ-
 လွမ်းဖိ၍၊ အဒုဟလပါသာဏော- ဖိကျောက်သည်၊ မိဂံ- ကို၊ (မာရေတိ)
 ဝိယ- သို့၊ (တထာ- တူ) မာရေသုံ- န်ပြီ၊ ပန - ထိုသို့ပင် သေစေကြပါကုန်
 သော်လည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တေ-ထို ၁၆ ယောက်သောရဟန်းတို့သည်၊
 ကမ္မာဓိပ္ပါယာ - တဇ္ဇနိယစသောတံ၌ ဖြစ်သော အလိုရှိကုန်၏၊ မရဏာဓိပ္ပါ
 ယာ-န်သည်၊ န (ဟောန္တိ)၊ တသ္မာ ပါရာဇိကံ၊ န ဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်၊
 [ကမ္မာဓိပ္ပါယာတိ တဇ္ဇနိယာဒိ ကမ္မကရဏာဓိပ္ပါယာ။]

ဘူတဝေဇ္ဇကဝတ္ထုသို့ - နှ့်၊ ယက္ခံ မာရေသီတိ - ကား၊ ဘူတဝေဇ္ဇက
 ပါဌကာ - ဘူတဝေဇ္ဇကကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်ကုန်သော ဆရာတို့သည်၊ [တစ္ဆေ
 မြေဘုတ်တို့ကို ကုစားတတ်သော ပယောဂဆရာကို “ဘူတဝေဇ္ဇက ” ဟု
 ခေါ်သည်။] ယက္ခဝ္ဂဟိတံ - နတ်ဘီလူးသည် ဖမ်းစားအပ်သူကို၊ မောစေတု
 ကာမာ - လွတ်စေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သည်၊ ဝါ - အစွဲချွတ်လိုကုန်သည်၊
 (ဟုတွာ) ယက္ခံ-ကို၊ အာဝါဟေတွာ-ရှေးရှုဆောင်၍၊ ဝါ-ပူးဝင်စေ၍၊ မုဗ္ဗ-
 လွှတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ဆိုတတ်ကြကုန်၏၊ [အာဝါဟေတွာတိ အာဝိ
 သာပေတွာ။] နောစေ မုဗ္ဗတိ-အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ပိဋေနဝါ-မှိုမှိုနှင့်ဖြင့်သော်၎င်း၊
 မတ္တိကာယဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ရူပံ-အရုပ်ကို၊ ကတွာ ဟတ္ထပါဒါဒိနိ၊ ဆိန္ဒန္တိ-
 ဖြတ်ကုန်၏၊ တဿ - ထို အရုပ်၏၊ ယံယံ - အကြင်အကြင် ကိုယ်အင်္ဂါသည်၊
 ဆိန္ဒတိ-၏၊ ယက္ခဿ-၏၊ တံတံ-ထိုထိုကိုယ်အင်္ဂါသည်၊ ဆိန္ဒမေဝ-ပြတ်တော့
 သည်သာ၊ ဟောတိ၊ သီသေ - အရုပ်၏ ဥးခေါင်းကို၊ ဆိန္ဒေ-ဖြတ်အပ်သော်၊
 ယက္ခောပိ မရတိ၊ ဝေ-လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သောပိ-ထိုဘူတဝေဇ္ဇက
 ရဟန်းသည်လည်း၊ မာရေသိ-ဦးပေစ-ဆက်၊ ကေဝလံ - သကြားမင်းစသူ
 မဘက် သက်သက်၊ ယက္ခမေဝ-ကိုသာ၊ (မာရေဇန္တာ-သေစေသောရဟန်း
 သည်၊ ထုလုစ္စယံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ကား၊) န-မဟုတ်သေး၊ ဟိ- စင်စစ်ကား၊
 [ဟိပါသည်မှာ ထုံးစံမကျ။] ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒေဝရာဇော

နံ - သော၊ သတ္တံ-ကို၊ မာရေယျ- အံ၊ သောပိ-ထို သကြားမင်းကိုသတ်သော ရဟန်းသော်မှထည်း၊ ထုလ္လစ္စယံ အာပဇ္ဇတိ။

ဝါဠုယက္ခဝတ္ထုသ္မိ-ဝတ္ထု၌၊ ဝါဠုယက္ခဝိဟာရန္တိ-ကား၊ [ဇီကာ၌ “ဝါဠု
ဝိဟာရန္တိ ” ဟု ယက္ခပုဒ် မပါဘဲရှိသည်၊] ယသ္မိ ဝိဟာရေ - ၌၊ ဝါဠော
စက္ကော - ကြမ်းတန်းသော၊ [ဝါဠောကို “စက္ကော” ဟု ဖွင့်၊] ယက္ခော-
နတ်ဘီလူးသည်၊ ဝသတိ - ၏၊ တံ ဝိဟာရံ - ကြမ်းသော နတ်ဘီလူးနေရာ ထို
ကျောင်းသို့၊ (ပါဟေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊) ဟိ-ချွ၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊
ဝေဠုပံ - သော၊ ဝိဟာရံ - သို့၊ အဇာနန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကေဝလံ-
မရဏာဗိပ္ပါယမဘက် သက်သက်၊ ဝသနတ္ထာယ-ငှါ၊ ပေသေတိ- စေလွှတ်၏၊
(တထာ- ထိုရဟန်း၏)၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ယော - သည်၊ မရဏာဗိပ္ပါ
ယော - သေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ ဝါ - သေစေလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊
ပေသေတိ-၏၊ သော - သည်၊ ဣတရဿ - အခြားသော စေလွှတ်အပ်သော
ရဟန်း၏၊ မရဏေန- ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ- သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ)၊ အမရဏေန-
ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ စ-ဆက်၊ ဝါဠုယက္ခဝိဟာရံ-ကြမ်းသော
နတ်ဘီလူးရှိရာ ကျောင်းသို့၊ (ပေသေန္တဿ - စေလွှတ်သော ရဟန်း၏၊
အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ-အာပတ်အပြား အနာပတ်အပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော
ယထာ - ကဲ့သို့၊) ဝေ-တူ၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်း၌၊ ဝါဠော - နံသော၊ [သီဟ၊
ဗျုပ္ပ၊ အဇဝရ၊ ကဏ္ဍသပ္ပတို့သည် ဝါဠော၏သရုပ်ပြ၊] သီဟ ဗျုပ္ပ ၇၆၆ဝါ ၁၆-
မြဲထံ့၊ ကျား အစရှိသော သားကောင်တို့သည် သော်၎င်း၊ အဇဝရ ကဏ္ဍ
သပ္ပါဒယော - စပါးကြီးမြွေ၊ မြွေဟေခံအစရှိကုန်သော၊ ဒီဃဇာတိကာဝါ-
ရှည်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသော သတ္တာတို့သည်သော်၎င်း၊ ဝသန္တိ - နံ၏၊ တံ
ဝါဠုဝိဟာရံ - ထိုကြမ်းသော မြဲသို့ ကျား အစရှိသော သတ္တာ၊ မြွေ အစ
ရှိသော သတ္တာတို့၏နေရာကျောင်းသို့၊ ပေသေန္တဿာပိ-၏လည်း၊ အာပတ္တာ
နာပတ္တိဘေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

အယံ- ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ ပါဠိမုတ္တကနယော - ပါဠိတော်မှ အလွတ်
ဖြစ်သော နည်းတည်း၊ စ-ဆက်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝါဠုယက္ခဝိဟာရံ-ကြမ်းသော
ဘီလူးရှိရာ ကျောင်းသို့၊ ပေသေန္တဿ-၏၊ (အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ ဝေဒိ
တဗ္ဗော)ယထာ ဝေ-တူ၊ ဝါဠုယက္ခန္တိ - ကြမ်းသော ဘီလူးကိုလည်း၊ ဘိက္ခု
သန္တိကံ- သို့၊ ပေဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝါဠုကန္တာရာဒိဝတ္ထုသုပိ - ထို၌လည်း၊ သေ
နယော၊ ဟိ - ဇိုးစဉ်းအနည်းငယ် အထူးကား၊ ဣတ္ထ - ဤ ကန္တာရတို့တွင်၊
ကေဝလံ-ယက္ခမဘက် သက်သက်၊ ယသ္မိ ကန္တာရေ-အကြင်ခရီးခဲ၌၊ ဝါဠော-

ကုန်သော၊ မိဂါဝါ-ခြင်္သေ့ သစ်ကျားစသောသားကောင်တို့သည်သော်၎င်း၊
 ဒီဃဇာတိကာဝါ-ရှည်သောအမျိုးဇာတ်ရှိသော မြွေစသောသတ္တဝါတို့သည်
 သော်၎င်း၊ အတ္ထိ၊ သော-ထိုကန္တာရသည်၊ ဝါဠကန္တာရော-ဝါဠကန္တာရ
 မည်၏၊ ယသ္မိ- အကြင်ကန္တာရ၌၊ စောရာ - တောပုန်းဒါးမြို့တို့သည်၊ အတ္ထိ-
 န်၏၊ သော-ထိုကန္တာရသည်၊ စောရကန္တာရော-မည်၏၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ပဒတ္တ
 မတ္တမေဝ- ပုဒ်နက်မျှသည်သာ၊ နာနံ-ထူး၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတံ မနုဿဝိဂ္ဂဟ
 ပါရာဇိကံနာမ- သည်၊ သဏှံ - သိမ်မွေ့ ၏၊ ပရိယာယကထာယ - ကြောင့်၊
 န မုစ္စတိ၊ တသ္မာ, ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အသုကသ္မိံနာမဩကာယေ-
 ထိုမည်သော အရပ်၌၊ စောရာ - သည်၊ နိသိန္ဒော - နေ၏၊ ယော - အကြင်
 သူသည်၊ တဿ- ထိုရိုးသူ၏၊ သီသံ ဆိန္ဒိတွာ, အာဟရတိ - ဆောင်ယူနိုင်၏၊
 သော-ထိုသူသည်၊ ရာဇတော-မှ၊ သက္ကာရဝိသေသံ-ပုဇော်သက္ကာရအထူးကို၊
 လဘတိ - ရနိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေဗျ - ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောအံ့၊ တဿ- ထို
 ရဟန်း၏၊ တံဝစနံ-ကို၊ သုတွာ-၍၊ ကောစိ - သည်၊ တံ-ထိုအရပ်၌၊ ဂတ္တာ
 စေ မာရေတိ၊ (ဝေသတိ)၊ အယံ - ဤ ပရိယာယ်ပြောသော ရဟန်းသည်၊
 ပါရာဇိကော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တံ မညမာနောတိ အာဒိသု-နော အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဂုဠတ္ထံ-ကို၊
 ကိရဉ္ဇရိတွာ ဒဿေမိ - အံ့၊) သောဘိက္ခု - သည်၊ အတ္တနော - ၏၊ ဝေရိ-
 ရန်သူဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ မာရေတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ စိန္တေသိ-ပြီ၊
 (ကို)၊ ဣမံ-ဤ ရဟန်းကို၊ မေ-သည်၊ ဒိဝါ-၌၊ မာရေန္တဿ-သတ်လသော်၊
 သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ဂန္တံ-ထွက်သွားခြင်းငှါ၊ သုကရံ-လွယ်ကူစွာ
 ပြုအပ်သည်၊ န ဘဝေဗျ-ရာ၊ ရတ္ထိ-၌၊ နံ-ထို ရဟန်းကို၊ မာရေဿာမိ-အံ့၊
 ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ-သွားလမ်းပြန်လမ်းကို မှတ်သား၍၊ ရတ္ထိ-၌၊
 အာဝဗ္ဗ-လာ၍၊ ဗဟုနံ- များစွာသော ရဟန်းတို့၏၊ သယိတဋ္ဌာနေ- အိပ်ရာ
 အရပ်၌၊ တံ-ထိုမှတ်သားအပ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ တမေဝ-ထို မှတ်သားအပ်သော ရဟန်းကိုပင်၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေရောပေသိ - ပြီ၊
 အပရော - အခြားသော ဒုတိယရဟန်းသည်၊ တံ - ထိုမှတ်သား
 အပ်သောရဟန်းဟူ၍၊ မညမာနော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညံ - မှတ်သား
 အပ်သောရဟန်းမှ အခြားရဟန်းကို၊ (ဇီဝိတာဝေရောပေသိ)၊ အပရော-
 အခြားသော တတိယရဟန်းသည်၊ အညံ - အခြားရဟန်းကို၊ တဿေဝ- ထို
 မှတ်သားအပ်သောရဟန်း၏ပင်၊ သဟာယံ-အဖော်ရဟန်းဟူ၍၊ မညမာနော
 (ဟုတွာ)၊ တံ-ထို မှတ်သားအပ်သော ရဟန်းကို၊ (ဇီဝိတာ ဝေရောပေသိ)၊

အပရော-အခြားသော စတုတ္ထရဟန်းသည်၊ အညံ-ကို၊ တသေဝ-ထိုမှတ်သား အပ်သောရဟန်း၏ပင်၊ သဟာယံ-ဟူ၍၊ မညမာနော (ဟုတွာ)၊ အညံ-သော၊ တသေ-ထို မှတ်သားအပ်သော ရဟန်း၏၊ သဟာယမေဝ- ကိုပင်၊ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိ၊ သဗ္ဗေသဒ္ဓိ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏လည်း၊ ပါရာဇိက မေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)။

အမနုဿဂ္ဂဟိတဝတ္ထုသု - ဝတ္ထုတို့တွင်၊ ပဌမေ - သော၊ ဝတ္ထုသ္မိံ - ဌ၊ ယက္ခံ - ပူးဝင်နေသော နတ်ဘီလူးကို၊ ပလာယေဿာမိ - ထွက်ပြေးစေအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ပဟာရံအဒါသိ၊ ဣတရော - အခြားသော ရဟန်းသည်၊ [ပဌမဝတ္ထုလာ ရဟန်းမှတပီးသော ဒုတိယဝတ္ထုလာ ရဟန်းသည်၊] ဒါနိ- ဌ၊ အယံ- ဤပူးဝင်သောဘီလူးသည်၊ ဝိရုဇ္ဈိတံ-ဆန့်ကျင်ခြင်းငှါ၊ [တချို့ စာ၌ “ဝိရုဇ္ဈိတံ-ဝါကိုပြစ်မှားခြင်းငှါ” ဟု ရှိ၏။] န သမတ္ထော-မစွမ်းနိုင်၊ နံ-ထို ဘီလူးကို၊ မာရေဿာမိ - အံ့၊ ဣတိ- ကြံ၍၊ (ပဟာရံ အဒါသိ)၊ စ- ဆက်၊ ဣတ္ထေ - ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ န မရဏာမိပ္ပါယဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ - ကို၊ ဝတ္ထာ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဣကေနေဝ-ဤမျှလောက်သော အနာပတ်ဟု ဟောခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အမနုဿဂ္ဂဟိတဿ- ဘီလူးဖမ်းစား အပ်သောရဟန်းအား၊ ပဟာရော - ကို၊ န ဒါတဗ္ဗော၊ ပန - အနွယ်ကား၊ တာလပတ္တံဝါ - ထန်းရွက်ကိုသော်၎င်း၊ [ထန်းရွက်ချည်ထားလျှင် “တစ္ဆေ သုရဲတို့ပြေး၏” ဟု အယုရှိကြသတဲ့၊] ပရိတ္တသုတ္တံဝါ-ပရိတ်ချည်ကိုသော်၎င်း၊ ဟတ္ထေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ပါဒေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ- ဖွဲ့ချည်ပေးရာ၏၊ ရတနသုတ္တာဒိနိ-နံသော၊ ပရိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဘဏိတဗ္ဗာနိ၊ သီလဝန္တံ-သော၊ ဘိက္ခူ - ကို၊ မာဝိဟေဋ္ဌေဟိ - မညှဉ်းဆဲပါလင့်၊ ဣတိ - သို့၊ ဓမ္မကထာ - ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ သဂ္ဂကထာဒိနိ - သဂ္ဂကထာအစရှိသော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနိ- န၏၊ ဟိ- မှန်၊ ဣတ္ထေ-ဤဝတ္ထုတို့၌၊ ယံ- အကြင် စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ - ၏၊ တံ - ထိုစကားကို၊ ဝတ္ထမေဝ- သာ၊ [ဓမ္မပဟာရ၌ ဆိုခဲ့ပြီ-ဟုလို။]

ရုက္ခန္ဓေဒနဝတ္ထု - သည်၊ အနုဗန္ဓနဝတ္ထု သဒိသံ - အနုဗန္ဓနဝတ္ထုနှင့် တူ၏၊ ပန - အထူးကား၊ အယံ - ကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝါ - ကို၊ ရုက္ခေန - သည်၊ ဩတ္တတော - လွှမ်းမီအပ်သည်၊ (သမာနော)ဝိ-သော်လည်း၊ န မရတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧကေနပဿေန-ဘေးတဘက် ဖြင့်၊ ရုက္ခံ-ကို၊ ဆေတွာဝါ-ဖြတ်၍သော်၎င်း၊ ပထဝီ - ကို၊ ခဏိတွာဝါ-၍သော် ၎င်း၊ နိက္ခမိတံ-ငှါ၊ သတ္တာ-တတ်နိုင်သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ အဿ-ထိုသစ်ပင်

ပိနေသောရဟန်း၏၊ ဟတ္ထစ - ဌ်လည်း၊ ဝါသိဝါ- ဒါးငယ်သည်သော်၎င်း၊ ကုဋ္ဌာရိဝါ-ပေါက်ဆိန်သည် သော်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိအံ့၊ ဝါ-ပါအံ့၊ တေန-ထို သစ်ပင်ပိနေသော ရဟန်းသည်၊ ဇီဝိတံ-ကို၊ အပိ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗံ-စွန့်သော်လည်း စွန့်ရာ၏၊ စ - စင်စစ်ကား၊ ရုက္ခောဝါ - ကိုသော်လည်း၊ န ဆိန္ဒိတဗ္ဗော- မဖြတ်ကောင်း၊ ပထဝီဝါ - ကိုသော်လည်း၊ န ခဏိတဗ္ဗာ - မတူးကောင်း၊ ကဿာ - နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ဧဝံ - သို့၊ ကရောန္တော- ပြုသောရဟန်းသည်၊ ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဗုဒ္ဓဿ-၏၊ အာဏံ-အမိန့်အာဏာတော်ကို၊ ဘဂ္ဂတိ- ချိုးဖျက်ရာရောက်၏၊ ဇီဝိတပရိယန္တံ - အသက်အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော၊ သီလံ-ကို၊ န ကရောတိ-ပြုရာမရောက်၊ တဿာ၊ ဇီဝိတံ-ကို၊ အပိ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗံ- ရာ၏၊ သီလံ- သီလကိုကား၊ န (ပရိစ္စဇိတဗ္ဗံ)-မစွန့်ရာ၊ ဣတိ- သို့၊ ပရိဂ္ဂဟေ တွာ-ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်း၍၊ ဧဝံ-ဤသို့သစ်ပင်ခုတ်မှု မြေတူးမှုကို၊ န ကာတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ အညဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ရုက္ခံ-ကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ- ၍သော်၎င်း၊ ပထဝီ - ကို၊ ခဏိတွာဝါ - ၍သော်၎င်း၊ တံ - ထို ရဟန်းကို၊ နိဟရိတံ- ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏၊ ဥဒုက္ခလယန္တကေန - ဆိုင်ငယ် တပ်အပ်သော ယန္တရားဖြင့်၊ [ဆိုဆိုသော်လည်း တုံးတိုကလေးဖြစ်ဟန်တူ၏၊ တုံးတိုပေါ်၌ ကုတ်တင်၍ ကုတ်နှင့်ကော်ဘို့ဖြစ်သည်၊] ရုက္ခံ-ကို၊ ပဝဇ္ဇေတွာ-လှိမ့်၍၊ နိဟရိ တဗ္ဗော- ထုတ်ဆောင်ထိုက်သည်၊ ဟောတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တံယေဝ ရုက္ခံ- ကိုပင်၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ဥဒုက္ခလံ- ကို၊ ဝဟေတဗ္ဗံ- ၏၊ [သစ်ပင်ဖြတ်၍ ဆိုင်ငယ် လုပ်နိုင်၏-ဟူလို၊] ဣတိ-သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ- ပြီ၊ အညဝိ- အခြားသစ်ပင်ကိုလည်း၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ဝဟေတံ - (ဆိုင်ငယ်လုပ်ဘို့)ယူခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော (အာဟ)၊ [ဤထေရဝါဒများနှင့် စပ်၍ ဋီကာ၌ စိစစ်ချက်များ ရှိသေး၏၊ ရှုပါလေတော့၊] သောဗ္ဗာဒိသု- ထုံးအိုင်အစရှိသည်တို့၌၊ ပတိတဿာပိ-ကျသောရဟန်း၏လည်း၊ နိဿေဏိ- လှေကားကို၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ဥတ္တရဏေ-တက်ခြင်း၌၊ ဒေဝေဝနယော - တည်း၊ [“ ဥတ္တရဏေ” ဟု တချို့ရှိ၏၊ “ ပတိတဿာပိ-ကိုလည်း၊ ဥတ္တရဏေ-

အပိ၊ ဧဝ၊ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗံ။ ။ သစ်ပင်ပိနေသောရဟန်းမှာ ဒါး၊ သို့မဟုတ် ပေါက်ဆိန် ပါသော်လည်း မိမိထွက်ဘို့ရာ (အမြစ်မပြတ်သေးသော) သစ်ပင်ကိုလည်း မဖြတ်ဘဲ မြေကိုလည်းမတူးဘဲ အသက်ကိုစွန့်တန်လျှင် စွန့်၍ (ဘူတဝါမ-ပထဝီ ခဏနသိက္ခာပုဒ်) သီလကိုစောင့်ပါ-ဟု တိုက်တွန်းသောစကားတည်း၊ ယခုကာလ၌ကား အသက်သေမည် စိုးသောကြောင့် အာပတ်အသင့်ခံ၍ ဆေးကျကြရ၊ မအပ်သောနည်းဖြင့် ဝယ်ထားသော ဓာတ်စာများကို သုံးစွဲကြရ၏၊ ပြန်တော်မူလျှင်ကား ဘယ်သို့ရောက်ကြရမည် မသိ။

တက်စေခြင်း၌ ဟုပေး။] အတ္တနာ-သည်၊ ဘူတဂါမိ-ဘူတဂါမိကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-
 ၍၊ နိဿေဏီ-ကို၊ န ကာတဗ္ဗာ- ထိုက်၊ အညေသံ-အခြားသူတို့၏အတွက်၊
 ကတွာ - ၍၊ ဥဒ္ဓရိတုံ - ၄၊ ဝနုတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [အတ္တနာ၊ ပေ၊
 ဝနုတိ - ကား၊ ဒေသဝနယောကို ထပ်ဖွင့်သော စကားတည်း၊ နောက်မှ
 ထည့်အပ်သောဝါကျလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။]

ဒါယာလိမ္မနဝတ္ထုသု - တို့၌၊ ဒါယံ အာလိမ္မေသုန္တိ - ကား၊ ဝနေ - ၌၊
 အဂ္ဂိ - ကို၊ အဒံသု- ကုန်ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ ဣ- ဤ တောမီးရှို့ရာ၌၊ ဥဒ္ဓေသာ
 နုဒ္ဓေသဝသေန - ရည်စူးအပ် မရည်စူးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 ပါရာဇိကာ၊ ပေ၊ ဝတ္ထုနံ- ဝတ္ထု ဘို့အား၊ အနုရူပတော-လျော်သောအားဖြင့်၊
 ပါရာဇိကာဒီနိ-တို့ကို၎င်း၊ အကုသလရာသိဘာဝေါ-အကုသိုလ်အစု၏ အဖြစ်
 ကို၎င်း၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ [ရွှေဩပါတကထာ၌၊] ဝတ္ထုနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အလ္လ
 တိဏ ဝနပုဂ္ဂဗ္ဗာဒယော- စိုသော မြက်၊ တောချိုအစရှိသည်တို့ကို၊ သုယုန္တု-
 လောင်အပ်ပစေကုန်၊ ဣတိ-ကြို၍၊ အာလိမ္မန္တ သာစ-မီးလိမ်းကျသောရဟန်း
 ၏လည်း၊ ဝါ - မီးရှို့ သော ရဟန်း၏လည်း၊ ပါရိတ္ထိယံ (ဟောတိ)၊ ဒဗ္ဗုပတ
 ရဏာနိ-သစ်ဝါး အဆောက် အဦးတို့သည်၊ ဝိနဿန္တု-ပျက်စီးပစေကုန်၊
 ဣတိ-ကြို၍၊ အာလိမ္မန္တ သာ - ၏၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ဒိန္နာမိပ္ပါယေနာပိ-
 ပျော်မြူးခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုဖြစ်လည်း၊ [လက်ဆော့သဖြင့်၊] (အာလိမ္မန္တ
 သာ) ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယံ ဝတ္ထိ၊ ယံကိစ္ဆိ-သော၊
 အလ္လသုကဉ်-အစိုအခြောက် သစ်ပင်ကို၎င်း၊ သဗ္ဗန္တိယာနိန္ဒိယံ-ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်
 တကွဖြစ်သောသက်ရှိဝတ္ထု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမရှိသော သက်ခွဲဝတ္ထုကို၎င်း၊ သုယုတု-
 စေ၊ ဣတိ-၍၊ အာလိမ္မန္တ သာ-၏၊ ဝတ္ထုဝသေန - ဖြင့်၊ ပါရာဇိက၊ ပေ၊ ဒုက္က
 ဋာနိ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နံ၏။

ပန-ဆက်၊ ပဋိက္ခိဒါနိ-ဆန့်ကျင်ဘက် မီးကို ပေးခြင်းကို၎င်း၊ ဝါ-ကြိုတင်၍
 မီးရှို့ ထားခြင်းကို၎င်း၊ [အဝေးက တောမီးလောင်သည့်အတွက် မိမိကျောင်း
 အနီးအပါးက သစ်ပင်များကို ကြိုတင်၍ ရှို့ ထားခြင်း၊] ပရိတ္တကရဏဉ္စ -
 အစောင့်အရှောက်ပြုခြင်းကို၎င်း၊ [သစ်ပင်ပေါက်သော မြေကို ခြစ်ထားခြင်း
 တူးထားခြင်း၊] ဘဂဝတာ-သည်၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿာ-
 ကြောင့်၊ အရညေ-၌၊ ဝနကမ္မိကေဟိ-တောအလုပ်၌ ယှဉ်သူတို့သည်၊ (တော
 အလုပ်သွားတို့သည်) ဒိန္နံ-ပေးအပ်သော၊ ဝါ - ရှို့ အပ်သော၊ အဂ္ဂိ ဝါ - ကို
 သော်၎င်း၊ [မြေဆီဩဇာရရန် ရှို့ အပ်သော မီး၊] ယယံ- အလိုလို၊ ဥဗ္ဗိတံ-
 ထသော၊ အဂ္ဂိ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ [သစ်ပင် အချင်းချင်း ပွတ်၍ အလိုလို

တောက်သော မီး၊] အာဂစ္ဆန္တံ - အဝေးမှ လောင်၍လာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ-
 ၍၊ ဘိဏကုဋိယော - မျက်မိုး မျက်ကာ ကျောင်းတို့သည်၊ မာ ဝိနဿန္တံ -
 မပျက်စီးပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ တဿ အဂ္ဂိနော- ထို အဝေးမှ
 လောင်၍လာသော မီး၏၊ ပဋိဂ္ဂိ- ဆန့်ကျင်ဘက်မီးကို၊ ဝါ- ဤတင်၍ ရှိ၊ အပ်
 သောမီးကို၊ ဒါတုံ- ၄၊ ၀ န္စတိ- ၏၊ ယေန- ယင်း ဆန့်ကျင်ဘက်မီးနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊
 အာဂစ္ဆန္တော - အဝေးမှ လောင်၍ လာသော၊ အဂ္ဂိ - သည်၊ ဧကတော-
 တပေါင်းတည်း၊ ဟုတွာ-၍၊ (တနည်း) ဧကတော ဟုတွာ - ပေါင်းခါ၍၊ နိရူ
 ပါဒါနော-လောင်စာမရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ နိဗ္ဗာယတိ-ငြိမ်းသွား၏၊ ပရိတ္တဗ္ဗိ-
 အရံအတားကိုလည်း၊ ကာတုံ- ၄၊ ၀ န္စတိ၊ [ပရိတ္တပြုပုံကို ပြုလို၍ “တိဏ”
 စသည်မိန့်၊] ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ခြစ်ထားမှု တူးထားမှုကို
 ပြုလသော်၊ အာဂတော- လာသော၊ အဂ္ဂိ- သည်၊ ဥပါဒါနံ - လောင်စာကို၊
 အလဘိတွာ-၍၊ နိဗ္ဗာယတိ-ငြိမ်းရ၏၊ (တထာ-လောင်စာ မရှိနိုင်လောက်
 အောင်သော ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်)၊ တိဏကုဋိကာနံ - ထို၏၊ သမန္တာ-
 ပတ်ဝန်းကျင်၍၊ ဘူမိတစ္ဆန္တံ - မြေကို ခြစ်ထားခြင်းကို၎င်း၊ ပရိခါဓဏနံဝါ-
 ကျုံးမြောင်းကို တူးထားခြင်းကို၎င်း၊ (ကာတုံ- ၄၊ ၀ န္စတိ)၊ စ-ဆက်၊ ဧတံ
 သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံသော မီးကြိုပေးမှု၊ အကာအရံပြုမှုသည်၊ အဂ္ဂိသ္မိံ-မီးသည်၊
 ဥဋ္ဌိတေယေဝ - ထလာသော်သာ၊ ဝါ- ထလာမှသာ၊ ကာတုံ ၀ န္စတိ၊ အနု
 ဋ္ဌိတေ-မထသေးသော်၊ အနုပသမ္ပန္ဓေဟိ- လူသာမဏေတို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊
 ကပ္ပိယဝေါဟာရေန-အပ်စပ်သောအသုံးအနှုန်းဖြင့်၊ [“ကဋီစမ်း၊ သိလော”
 စသည်ဖြင့်ဆို၍] ကာရေတမ္ဘိ- ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာပေန္တေဟိ-
 ငြိမ်းစေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပါဏကမေဝ - ပိုးမရှိသည်သာလျှင်
 ဖြစ်သော၊ ဥဒတံ-ကို၊ အာသိဂ္ဂိတမ္ဘိ-သွန်လောင်းထိုက်၏။

အာယာတနဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၍၊ ဧကပ္ပဟာရဝစနေ- တချက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်
 လော ဟု ပြောခြင်း၍၊ (ပါရာဇိကံ - ကို၊ ဝေဒိတမ္ဘိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဝေံ - တု၊
 ဒ္ဓိဟိ-န်သော၊ ပဟာရေဟိ-ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ (မာရေဟိ- လော)၊ ဣတိ
 အာဒိဝစနေသုဝိ-တို့၌လည်း၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝေဒိတမ္ဘိ-၏၊ စ- ဆက်၊ ဒ္ဓိဟိ-
 (ပဟာရေဟိ)- ၂ ချက်တို့ဖြင့်၊ (မာရေဟိ-လော)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊
 ဧကေန-သော၊ ပဟာရေန-ဖြင့်၊ မာရိတေဝိ-သေစေအပ်ရာ၌လည်း၊ ခေတ္တ
 မေဝ - ပါရာဇိက ခေတ်သို့ သာလျှင်၊ ဩတိဏ္ဏတ္တာ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ တိဟိ-တို့ဖြင့်၊ မာရိတေ-သေစေအပ်သော်၊ ဝိသင်္ဂေ
 တံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ယထာ ပရိစ္ဆေဒေဝါ-အကြင်အကြင်အပိုင်း

အခြား၌သော်၎င်း၊ ပရိစ္ဆေဒန္တန္တရေဝါ- အပိုင်းအခြား၏ အတွင်း၌သော်
 ၎င်း၊ (မာရိတေ-သော်)၊ အင်္ဂါသင်္ကေတံ-မချွတ်လွင်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊
 [၂ ချက်ဖြင့် အသတ်ခိုင်းရာ၌ ၂ ချက်ဖြင့် သတ်လျှင် ယထာပရိစ္ဆေဒ၊ တချက်
 ထည်းဖြင့် သတ်လျှင် ပရိစ္ဆေဒန္တန္တရ ဟု သိပါ။] ပန-ကား၊ ပရိစ္ဆေဒါတိတ္ထ
 မေ - ၌၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော စေတနာခြင်းတို့၌၊ ဝိသင်္ကေတံ ဟောတိ၊
 အာဏာပကော မုစ္စတိ၊ ဝဓကဿေဝ-၏သာ၊ ဒေါသော-အပြစ်တည်း။

စ-ဆက်၊ ပဟာရေသု-တို့၌၊(ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့)၊
 ဝေ-တူ၊ ပုရိသေသုဇိ- တို့၌သည်၊ ကော - သည်၊ မာရေတု - သတ်လော၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ကေနေဝ- သည်သာလျှင်၊ မာရိတေ - သတ်အပ်
 သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဒွိဟိ-တို့သည်၊ မာရိတေ - သော်၊ ဝိသင်္ကေတံ
 ဟောတိ၊ ဒွေ-တို့သည်၊ မာရေန္တု-သတ်ကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊
 ကေနဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ဒွိဟိဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊ မာရိတေ- သော်၊
 ပါရာဇိကံ၊ တိဟိ-တို့သည်၊ မာရိတေ ဝိသင်္ကေတံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- ၏
 ကော- ရဟန်းတပါးသည်၊ သင်္ဂါမေ-စစ်မြေပြင်၌၊ ဝေဝေန- အဟုန်ဖြင့်၊
 ဓာဝတော-ပြေးလာသော၊ ပုရိသဿ-၏၊ သီသံ-ကို၊ အသိနာ-ဖြင့်၊ ဆိန္ဒတိ-
 ၏၊ အသိသင်္က - ဥဒ္ဓါရေ- မရှိသော၊ ကဗန္ဓိ - ကဗန္ဓိရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊
 ဓာဝတိ- ပြေးလာ၏၊ တံ - ထို ကဗန္ဓိရှိကို၊ အညော - အခြားရဟန်းသည်၊
 ပဟရိတ္တာ-၍၊ ပါတေတိ-လဲကျစေအံ့၊ ကဿ-အဘယ်ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ-
 သည်၊ (ဟောတိ-နည်း)၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ - မေးအပ်သော်၊ ဥပဗုတ္တေရာ-
 ထက်ဝက်သောထေရ်တို့သည်၊ ဝမနပစ္ဆေဒကဿ-သွားခြင်းဣရိယာပုထ်ကို
 ဖြတ်သောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ- တည်း၊ [နောက်ရဟန်း ပါရာဇိကကျသည်-
 ဟူလို၊] ဣတိ အာတံသု၊ အာဘိဓမ္မိက ဂေါဒတ္တတ္ထေရာ-သည်၊ သီသစ္ဆေဒ
 ကဿ-ဥဒ္ဓါရေကို ဖြတ်သော ရဟန်း၏၊(ပါရာဇိကံ- တည်း)၊ [ဥဒ္ဓါရေ-
 ပြတ်လျှင် ဇီဝိတိန္ဒြေပြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ ဆက်၍သွားနေသည်မှာ ဥတုဇရုပ် အရှိန်
 မပျက်သောကြောင့်သာဖြစ်၏၊] ဣတိ (အာဟ)၊ ဟိ-ဆက်၊ ဝေရူပပါနိ- ဤ
 ကဗန္ဓဝတ္ထုနှင့် တူသောသဘောရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ - တို့ကို၊ ဣမဿဝတ္ထု
 သ- ဤ အာယာတနဝတ္ထု၏၊ အတ္ထဒီပနေ- ၌၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဣတိ- ဤသို့
 မှတ်အပ်၏၊ [ကဗန္ဓ၏အဓိပ္ပါယ်ကို အဘိဓာန်(၄၀၆)ဂါထာမှာ ကြည့်ပါ။]

တတ္ထဝတ္ထုသို့ -၌၊ အနိယမေတွာ-မည်သည့်ရက်တက်ရည်ဟု မမှတ်သား
 မူ၍၊ တတ္ထံ ပါယေထာတိ- ထဟူ၍၊ ဝါ-ရက်တက်ရည်ကို တိုက်လိုက်ကြဟူ၍၊
 ဝုတ္တေ-သော်၊ ယံဝါ တံဝါ-ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော၊ တတ္ထံ-ကို၊ ပါယေတွာ-

သေဝံစေ၍၊ ဝါ-ဘိုက်၍၊ မာရိတေ-သေခစအပ်သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ပန - ဗျတိရိတ်ကား၊ နိယတော - ၍၊ (နိယမ၏သရုပ်ကိုပြလို၍ ဂေါတမ္မံ စသည်မိန့်၊) ဂေါတမ္မံ-နွားနို့မှဖြစ်သောရက်တက်ရည်ကို(ပါယေထ-နံ)၊ မာဟိံ သတတ္ထံ - ကျွန်ုပ်မှဖြစ်သော ရက်တက်ရည်ကို၊(ပါယေထ)၊ အာဇိကာ တတ္ထံ - ဆိတ်နို့မှဖြစ်သော ရက်တက်ရည်ကို၊ (ပါယေထ)၊ ဣတိဝါ- ဤသို့ သေဝံ၎င်း၊ သီတံ - ဧသော ရက်တက်ရည်ကို၊ (ပါယေထ)၊ ဥဏှိ - ကို၊ (ပါယေထ)၊ ဣပိတံ - အခိုးအထုံဖြင့် ထုံအပ်သောရက်တက်ရည်ကို၊ [အနံ ကောင်းအောင် တစုံတခုခပ်ထားအပ်သော ရက်တက်ရည်]၊ (ပါယေထ)၊ အဓူပိတံ - ကို၊ (ပါယေထ)၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ ဝုတ္တေ - သော်၊ ယံ - အကြင် ရက်တက်ရည်ကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီး၊ တတော - ထိုရက်တက်ရည်မှ၊ အညံ - အခြား ရက်တက်ရည်ကို၊ ပါယေတွာ-၍၊ မာရိတေ-သော်၊ ဝိသင်္ကေတံ(ဟောတိ)၊

သောဝီရကဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ လောဏသောဝီရတံနာမ- က မည်သည်၊ သဗ္ဗ ရသာဘိသင်္ခတံ- အလုံးစုံသော အရသာတို့ဖြင့် ပြုစီမံအပ်သော၊ ဧကံ-တမျိုး သော၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးတည်း၊ ကိရ-ချွဲ၊ တံ-ထိုလောဏသောဝီရကဆေးကို၊ ကရောန္တာ-ပြုသူတို့သည်၊ ဟရိတကာမလက ဝိဘိဋက ကသာဝေ-ဖန်ခါးသီး၊ ရှစ်ရှားသီး၊ သစ်ဆိခွံသီးဟုကုန်သော အဖန်တို့ကို၎င်း၊ သဗ္ဗညောနိ-အလုံး စုံသော စပါးမျိုးတို့ကို၎င်း၊ သဗ္ဗအပရဏ္ဍာနိ- အလုံးစုံသောပဲမျိုးတို့ကို၎င်း၊ သတ္တန္တုခိ-နံသော၊ ညောနံ-တို့၏၊ ဩဒနံ-ထမင်းကို၎င်း၊ ကဒလိဖလားဒီနိ- ငှက်ပျောသီး အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗဖလာနိ - တို့ကို၎င်း၊ ဝေတ္တ ကေတက ဓဇ္ဇရိ ကဋ္ဌိရာဒယော-ကြိမ်ညောက်၊ ဆပ်သွားညောက်၊ သင်ပေါင်းညောက် အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗကဋ္ဌိရေ- အလုံးစုံသော အညောက်တို့ကို၎င်း၊ မစ္ဆမံသ ခဏ္ဍာနိ - ငါးတုံး အမဲတုံးတို့ကို၎င်း၊ အနေကာနိ - နံသော၊ မရ၊ ပေ၊ ၁ တိ ကဋ္ဌကာဒီနိ- ပျားရည်၊ တင်လဲ၊ သိန္ဓောဆား၊ ဩကဋ္ဌကံအစရှိကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ - ဆေးပေါင်းစုံ တို့ကို၎င်း၊ [ငြုပ် , ပိတ်ချင်း , ၎င်း , ၃ မျိုးကို “ဩကဋ္ဌကံ”ဟု ခေါ်သည်။] ပက္ခိပိတွာ-ပြီး၍၊ ကုန္တိမုခံ- အိုးမျက်နှာဝကို၊ လိခ္ခိတွာ - နွားချေးစသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံပြီး၍၊ ဝါ-အာဏာပိတ်ပြီး၍၊ ဧတံ (သံဝစ္ဆရံဝါ)-အနည်းဆုံး တနှစ်ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ဒွေ (သံဝစ္ဆ ရာနိဝါ)-

သောဝီရက။ ။ သုဠု+ဝိရံ ယတ္ထာတိ သုဝီရံ - လွန်စွာရဲရင့်ရာအရပ်၊ သုဝီရေ+ အဝံ - ဖြစ်သော စိမ်ရည်တည်း၊ သောဝီရံ၊ သုတ္တန္တံ က ပစ္စည်းသက်၊ ထို သောဝီရက စိမ်ရည်သည် အနည်းငယ် ငံသော အရသာရှိဟန် တူ၏၊ ထို့ကြောင့် “ လောဏ သောဝီရက”ဟု ဆိုသည်။ [တံကိရ-စသည်ဖြင့် ဆေးရည်ဖော်စပ်နည်းကို ပြ၏။]

တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ တီဏိသံဝစ္ဆရာနိဝါ - တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ထပေန္တိ-
 ထားရကုန်၏။ တံ - ထို လောဏသောဝီရကစိမ်ရည်ဆေးသည်။ ပရိပစ္စိတွာ-
 ထက်ဝန်းကျင်ကျက်၍၊ ဝါ-လသော်၊ ဗမ္မရသဝဏ္ဏံ- ဗမ္မသပြေရည် အဆင်း
 ရှိသည်။ ဟောတိ-၏။ ဝါတ ပေဒီနံ-လေနာရောဂါ၊ ကုတ်တီး (ချောင်းဆိုး)
 ရောဂါ၊ နူနာရောဂါ၊ အသားအရေ ဖျော့တော့ ဝင်းဝါသော ရောဂါ၊
 ဘဝန္တိရိနာ (ဝရင်ဂျီနာ) ရောဂါ စသည်တို့အတွက်၎င်း၊ သိနိဒ္ဓဘောဇနံ-
 အဆီဩဇာများစွာပါသော ဘောဇနံကို၊ ဘုတ္တာနန္ဒ - စားငြီးသူတို့အတွက်
 ၎င်း၊ ဥတ္တရပါနံ- ကောင်းမြတ်သော ဖျော်ရည်သည်။ (ဟောတိ)။ တာဒိသံ-
 ထိုလောဏသောဝီရကဆေးကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ဝါဠိထို လောဏသောဝီရက
 ဆေးရည်လောက်ကောင်းသော၊ ဘတ္တဇီရဏကဘေသန္တံ - အစာကြေဆေး
 သည်။ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန- ဆက်၊ တံ ဧတံ - ထို လောဏသောဝီရကဆေးသည်။
 ဘိက္ခုနံ - တို့အတွက်၊ ပစ္စာဘတ္တုဗ္ဗိ - နေလွဲအခါ၌လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏။
 ဝိလာနာနံ-တို့အတွက်၊ ပါကတိကမေဝ-ရေနှင့်မရောစပ်ဘဲ ပပ်ကိုယ်အတိုင်း
 ပင်လျှင်(ဝဇ္ဇတိ)။ ပန-ကား၊ အဝိလာနာနံ- ဝိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းတို့
 အတွက်၊ ဥဒကသန္တိန္ဒံ- ရေနှင့်ရောစပ်အပ်သည်။ (သမာနံ-သော်၊ ဝါ-ဖြစ်
 မှ)။ ပါနပရိဘောဂေန - ဖျော်ရည်ကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ (ဝဇ္ဇတိ)။ ဣတိ-
 ဤသို့မှတ်အပ်၏။ (ဣတိ-အပြီးတည်း)။ သမန္တပါသာဒိကာယ-သော၊
 ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၌၊ တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဝါတ ပေ၊ နတ္ထိ ။ ။ ဤဝါကျဖြင့် ဆေး၏အကျိုးကိုပြ၏။ လေရောဂါ စသည်
 အတွက်၎င်း၊ ထောပတ်ထမင်အသော အဆီဩဇာများသော အစားအစာကို စားပြီး
 သူတို့အတွက်၎င်း၊ အလွန်ကောင်းသောဖျော်ရည်ဖြစ်၏။ ဤဆေးလောကောင်းသော
 အစာကြေဆေးမှ၊ [ယောဇနာ၌ “ဝါတ ပေ၊ ဒီနံ- တို့၏၊ သိနိဒ္ဓဘောဇနံသေဝန
 ဘောဇနိယံ-၌ဝဲထိုက်သောစားဘွယ်” ဟု၎င်း၊ ဘုတ္တာနံစ ဥတ္တရပါနံ (ဘောဇနဘော
 ပစ္စာပါနံ)-စားပြီးနောက်မှ သောဝီရသောအဖျော်သည်၎င်း” ဟု၎င်း ဖွင့်၏။ ဥတ္တရကို
 ပစ္စာဟု ဖွင့်သည်။ “သိနိဒ္ဓကို သေဝန, ဘောဇနကို ဘောဇနိယ” ဟု ဖွင့်ခြင်းကစ၍
 စဉ်းစားသင့်သည်။ ဆေးရည်သာဖြစ်၍ ဘောဇနိယမဟုတ်။ဤဆေးရည်ကို ယာမ
 ကာထိကဟု ကေစိတို့ဆိုကြသတတ်။ “ဝိလာနဿ ဂုဋံ, အဝိလာနဿ ဂုဋောဒတံ”
 ကဲ့သို့ သတ္တဘဟကာလိက ဟုလည်း ယူကြ၏။ သာ၍ကောင်း၏-ဟု ထင်သည်။]

တတိယပါရာဇိကဘာသာနိကာ
 ဖြီးပြီ။

စတုတ္ထပါရာဇိကအဖွင့်

စတုတ္ထဝိဒူ-သစ္စာ ၄ ပါးတရားကို သိတော်မူပြီးသော၊ သတ္တု-မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ စတုတ္ထံ- ၄ ပါးမြောက်သော၊ ယံ ပါရာဇိကံ-အကြင်ပါရာဇိက
 သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပကာသယံ - ထင်ရှားပြတော်မူပြီ၊ တဿ- ထို ၄ ပါးမြောက်
 ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏၊ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော - ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာ
 အစဉ်သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒါနိ-၌၊ ပတ္တော-ဆိုက်ရောက်လာ၏၊ တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ (စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် သံဝဏ္ဏနာက္ကမဇ် ဆိုက်ရောက်လာ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ယံ-အကြင်ပုဒ်ကို၊ သုဝိညေယျံ-လွယ်တူစွာ သိနိုင်၏၊
 ဝါ- သိလွယ်၏၊ ယံစ- အကြင်ပုဒ်ကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ ပကာသိတံ- ထင်ရှား
 ပြအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုပုဒ်ကို၊ (ထို သိလွယ်သောပုဒ်၊ ရှေး၌ပြအပ်ပြီးသောပုဒ်ကို)၊
 ဝဇ္ဇယိတော-ရှောင်ကြဉ်၍၊ အဿာပိ-ဤ စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏လည်း၊
 [ဝိဖြင့် ရှေးသိက္ခာပုဒ်များကိုပေါင်း၊] အယံ သံဝဏ္ဏနာ - ဤ ဖွင့်ကြောင်း
 ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဝါ-ဖြစ်တော့လတုံ။

တေန သမယေန၊ ပေ၊ အဓိဋ္ဌမာတိ-ကား၊ ဂိတိနိ-တို့၏၊ ခေတ္တေသုစေဝ-
 လယ်သာတို့၌၎င်း၊ အာရာမာဒီသုစ - သစ်သီးခြံ ပန်းခြံအစရှိသည်တို့၌၎င်း၊
 ကက္ကဗ္ဗကိစ္စံ- ပြဘွယ်ကိစ္စကို၊ အဓိဋ္ဌာမ - စီမံပေးကြကုန်စို့၊ [ဇီမံပုံကိုပြလို၍
 “ဝေ” စသည်မိန့်၊] ဝေ-သို့၊ ဝါ-နည်း၊ န ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ ဝါ-မပြုရ၊ ဣတိ-
 သို့၊ အာစိက္ခာမစေဝ - လက်တွေ့လည်း ပြောကြကုန်စို့၊ အနုသာသာမစ-
 ကြိုတင်၍လည်း သွန်သင်ကြကုန်စို့၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ခူတေယျန္တိ- ကား၊
 ဒူတကမ္ဘံ - တမန်သည်၏အလုပ်ကို၊ (ဟရာမ - ဆောင်ရွက်ကြကုန်စို့၊)
 [ဒူတဿ + ကမ္ဘံ ဒူတေယျံ - စာကိုဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့် မှာအပ်သောစကားကို
 ဖြစ်စေ ယုဆောင်၍ တအိမ်မှတအိမ် - တရွာမှတရွာသို့ ပို့ ပေးခြင်းအလုပ်၊]

ဥတ္တရိမနဿ ဓမ္မဿာတိ - ကား၊ ဓနုဿေ - တို့ကို၊ ဥတ္တိဏ္ဏဓမ္မဿ -
 လွန်မြောက်ကြောင်းတရား၏၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ အတိတ္တမိတွာ- ကျော်လွန်၍၊
 မြိယတ္တိဝါ - မြိယွာ၏ အဖြစ်သို့သော်၎င်း၊ (ဖျာန်တရားကိုရည်ရွယ်သည်)။

စတုတ္ထဝိဒူ ။ ။ အဝေဒိတိ ဝိဒူ၊ စတုတ္ထံ + ဝိဒူ စတုတ္ထဝိဒူ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ
 အဓိယာသာဝကတို့လည်း စတုတ္ထဝိဒူ ဖြစ်တော်မူကြပါပေ၏၊ သို့သော် ဘုရားရှင်
 ကား မိမိရှေ့က ညွှန်ပြမည့်ဆရာမရှိဘဲ သိခြင်း၊ ထိုသို့ သိရာ၌လည်း (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများ
 ကဲ့သို့ တစိတ်တပိုင်း သိခြင်းမဟုတ်ဘဲ) အလုံးစုံသိခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် အတိသယ
 နည်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာ “စတုတ္ထဝိဒူ” ဟု ချီးမွမ်းတော်မူထိုက်ပါသည်။

နိဗ္ဗာန်ဝါ - သို့သော်၎င်း၊ (မဂ်တရားကိုရည်ရွယ်သည်)၊ ပါပနကဓမ္မဿ-
 ရောက်စေတတ်သောတရား၏ (ဝဏ္ဏံ - ကို၊ ဘာသိဿာမ - နိဗ္ဗိ၊) ဣတိ
 အတ္ထော-နက်၊ ဝါ- တနည်း၊ ဥတ္တရိမနုဿာနံ- မြတ်သောလူဖြစ်ကုန်သော၊
 ဝါ - သူထူးလူမြတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ သေဋ္ဌပုရိသာနံ - မြတ်သောယောက်ျား
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ဈာယိနဉ္စ-ဈာန်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း၊ ဝါ-ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏၎င်း၊ အရိယာနဉ္စ - တို့၏၎င်း၊ ဓမ္မဿ - ၏၊ (ဝဏ္ဏံ ဘာသိဿာမ)၊
 အသုကော ဘိက္ခုတိအာဒိသု-တို့၌၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၌စပ်)အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊
 ဝေ- ဤသို့၊ မန္တယိတွာ- တိုင်ပင်ပြီး၍၊ ပစ္ဆာ- နောက်၌၊ ဂိဟိနံ- တို့အား၊
 ဘာသန္တာ - နိဗ္ဗာသော်၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတောနာမ - တ မည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊
 ပဌမဿ ဈာနဿ - ကို၊ လာဘီ - ရခြင်းရှိသူတည်း၊ ဓမ္မရက္ခိတော(နာမ)-
 သော ဘိက္ခု-သည်၊ ဒုတိယဿ ဈာနဿ-ကို၊ လာဘီ-တည်း၊ ဣတိဝေ-သို့၊
 နာမဝသေနေဝ- အမည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝဏ္ဏံ- ကို၊ ဘာသိ-သု- နိဗ္ဗိ၊
 ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ [ပါဠိတော်မှာ အသုးကာဘိက္ခုဟု သာမည
 လာသော်လည်း ဘကယ်ပြောသောအခါ “ဗုဒ္ဓရက္ခိတောဘိက္ခု” စသည်ဖြင့်
 နာမည်တပ်၍ပြောကြသည်- ဟုလို၊]

တတ္ထ - ထိုသို့ တိုင်ပင်ကြရာ၌၊ (တနည်း) တတ္ထ - ထိုသို့ တိုင်ပင်ကြောင်း
 စကားတွင်၊ သောယေဝခေါ အာဂုသော သေယျောတိ - ကား၊ ကမ္မန္တာမိ
 ဋ္ဌာနံ - အလုပ်ကို စီမံပေးခြင်းသည်၎င်း၊ ဒုတေယျဟရဏဉ္စ - တမန်သည်၏
 အလုပ်ကိုဆောင်ရွက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဗဟုသပတ္တိ-များသောရန်သူရှိ၏၊ မဟာ
 သမာရန္တံ - များစွာသော အားထုတ်ကြောင်း အဆောက်အဦးရှိ၏၊ န စ

မနုဿ ဥတ္တိက္ခဓမ္မဿ ။ ။ ဥတ္တရတိ + ဧတေနာတိ ဥတ္တရိ၊ ဥပဗ္ဗ တရဓာတ်
 ဣပစ္စည်းဟု ကြိပါ၊ [ပါပနက-ဟူသော ကာရိတ်အဖွင့်ကိုကြည့်၍ ဥတ္တရိကို ကရဏသာဓိ
 ကြိသည်။] “မနုဿ+ဥတ္တရိ(မနုဿဥတ္တရိ ဟု ဆိုလိုလျက် ရှေ့နောက်ပြန်၍) ဥတ္တရိ
 မနုဿော”ဟု ဖြစ်၏၊ “ဥတ္တရိမနုဿောစ+သော+ဓမ္မောစာတိ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော”
 ဟု ပြု၊ မနုဿကို လွန်ပုံပြုလို၍ “မနုဿောပေ၊ အတ္ထော” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွင်ပြုသည်၊
 “လူတို့ကို လွန်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဈာန် မဂ် ဗိုလ်တရား”ဟု ပေး။

ဥတ္တရိ မနုဿာနံ၊ ပေ၊ ဓမ္မဿ ။ ။ ဥတ္တရိ သဒ္ဓါသည် သေဋ္ဌအနက်ဟော နိပါတ်
 ပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဥတ္တရိကို သေဋ္ဌဟု ဖွင့်သည်၊ “မနုဿ”အရ ယောက်ျား မိန်းမ
 အားလုံးကိုရသော်လည်း ပဓာန နည်းအားဖြင့် ပုရိသာနံ ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥတ္တရိမနုဿာနံ
 ကို “ဈာယိနဉ္စ အရိယာနဉ္စ”ဟု သရုပ်ထုတ်ပြုသည်၊ “ဥတ္တရိစ+တေ+မနုဿာစာတိ
 ဥတ္တရိမနုဿော၊ ဥတ္တရိမနုဿာနံ+ဓမ္မော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော”ဟု ပြု၊ “မြတ်သောလူ
 ဟူသော ဈာယိအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဈာန် မဂ် ဗိုလ်တရား”ဟု ပေး။

သမဏသာရူပံ-သမဏသာရုပ္ပလည်းမဖြစ်၊ ဝါ-ရဟန်းတို့အားလည်းမလျော်၊ ပန-ကား၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဝါ-ရဟန်းတို့အား၊ အညမညဿ-တပီး တပီး၏၊ ဝါ-အချင်းချင်း၏၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ-၏၊ ယောဝဏ္ဏော-အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသိတော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ သောဝေ - ဤ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်သာ၊ တတော ဥဘယ တောဝိ-ထို နှစ်ပါးစုံသော ကမ္မန္တာမိဋ္ဌာန ဒူတေယျဟရဏတို့ ထက်လည်း၊ သေယျော ပါသံသတရော-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၏၊ သုန္ဒရတရော-သာ၍ ကောင်း၏၊ [“ပသတ္ထ+ဣယ”မှ “သေယျော” ဟု ဖြစ်၏၊ ထို ပသတ္ထ+ဣယ၌ ပသတ္ထကို ပါသံသ-ဟု၎င်း၊ ဣယကို တရ-ဟု၎င်း ထပ်ဖွင့်သည်။] ကိ-အဘယ် အနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ တောတိ၊ ဣရိယာပထံ-ထိုင်ခြင်းစသော ဣရိယာ ပုထံကို၊ သဏ္ဍပေတွာ- ငြိမ်သက်စွာထား၍၊ ဝါ - ဣန္ဒြေလုပ်၍၊ နိဿိန္တံ-ဝါ- သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ စကံမန္တံ-ဝါ-သော၊ (ဘိက္ခု-ရဟန်းအကြောင်းကို) ပုစ္ဆန္တာနံ-ဝါ- မေးသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အပုစ္ဆန္တာနံ-ဝါ - န်သော၊ ဝိဟိန္တံ - တို့အား၊ အသုကောနာမ - သော၊ အယံဘိက္ခု - သည်၊ ပဌမဿ ဈာနဿ-ကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသူတည်း၊ ဣတိဝေမာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ အညေန- တပီးသောရဟန်းသည်၊ အညဿ- ၏၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ - ၏၊ ယောဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဘဝိဿတိ၊ သောဝေ-ဤပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်သာ၊ သေယျော-အထူး သဖြင့်ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ဝါ- အထူးသဖြင့်မြတ်၏၊ ဣတိ(ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ အနာဂတသမ္ပန္နေ-ဘဝိဿတိဟူသော အနာဂတ်ကြိယာနှင့် စပ်ခြင်းသည်၊ အသတိ - မရှိလသော်၊ ဧတေတိ - ဤ ဝဂ္ဂုမုဒေါ မြစ်ကမ်းနေ ရဟန်းတို့သည်၊ သော-ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ တသ္မိခဏေ-တိုင်ပင်ကြရာ ထိုခဏ ၌ (ယသ္မာ-ကြောင့်)၊ ဘာသိတော-ပြောအပ်ပြီးသည်ပင်၊ န-မဟုတ်သေး၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ တိုင်ပင်ကြရာခဏ၌ ပြောအပ်ပြီး မဟုတ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ (အတ္ထော - အနာဂတ်ကြိယာ မပါသော အနက်သည်)၊ န ယုဇ္ဇတိ-မသင့်၊ ဝါ-အတ္ထယုတ္တိမရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့အနာဂတ်ကြိယာ မပါသော အနက်၏ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ အနာဂတသမ္ပန္နံ - ကို၊

အနာဂတသမ္ပန္နေ ဝနံ။ ။ ပါဠိတော်၌ “ဘဝိဿတိ” ဟူသော အနာဂတ်ကြိယာ မပါဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဘဝိဿတိ ဟူသော အနာဂတ်ကြိယာနှင့် စပ်မှုကိုပြု၍ (အနာဂတ်ကြိယာနှင့်စပ်ဘို့ရာ ဘဝိဿတိဟုလည်း၍) အနက်မှတ်ရသနည်းဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “အနာဂတပေါ၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟု မိန့်သည်၊ အနာဂတ်ကြိယာ

ကတော-၍၊ယော-အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်။ ဝါ-ကို၊စေ-၍ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ (အသုကောနာမ ဘိက္ခု၊ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီ - စသော နည်းဖြင့်)ဘာသိတော-ပြောဆိုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ-လတံ၊ သော ဧ-ထို ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ၊ ဝါ-သည်သာ၊ သေယျော-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၏။ ဝါ-ကောင်းမြတ်၏။ ဣတိစေ-သို့၊ ဣတ္ထ-၍(ယောအမှတ် ဝိဟိနံ အညမညဿ ဥတ္တရိမနဿ ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဟူသော) ဝါကျ၍၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။ ပန-ဆက်၊ လက္ခဏံ-မှတ်ကြောင်းသုတ်ကို၊ သဒ္ဒသတ္တတော- သဒ္ဒါကျမ်းမှ၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ-ရှာမှီး၍ယူထိုက်၏။ ဝါ-ရှာမှီး၍ယူပါလေ။

ကို မထည့်ဘဲ ပါဠိတော်ရှိတိုင်း ဘာသိတောတွင်သာ အဆုံးသတ်လျှင် ဘာသိတော၌ တပစ္စည်းသည် အတိတ်အနက်ဟော ဖြစ်သောကြောင့် ထို တိုင်ပင်ကြရာခဏ၌ ဂုဏ် ကျေးဇူးကို ပြောပြီးပြီဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ အမှန်ကား ထိုအချိန်၌ ပြောပြီး မဟုတ်သေး။ ထို့ကြောင့် “ဘဝိဿတိ” ဟူသော ပါဌသေသ မပါလျှင် အနက်အဓိပ္ပါယ် မရှိ (အတ္ထ ယုတ္တိ မရှိ) ရကား “ ဘဝိဿတိ ” ဟူသော အနာဂတ်ကြိယာကို ထည့်၍ အနက် မှတ်ရသည်-ဟူလို၊ ထိုသို့ဘဝိဿတိ ထည့်၍စပ်သောအခါ တပစ္စည်းလည်း အတိတ်ကို မဟော၊ အနာဂတ်ကိုသာ ဟောရတော့၏။ ဘာကြောင့်နည်း.... အာချာတ်ကြိယာက ကိတ်ကြိယာထက် ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ စာအုပ်များ၌ “ယသ္မာ နယုဇ္ဇတိ” ဟု တွေ့ရ၏။ အဓိပ္ပါယ်သွားကို ကြည့်၍၎င်း၊ “တသ္မာ ဘာသိတော ဘဝိဿတိတိ ပါဌသေသံ အကတော ဂုတ္တတ္ထော န ယုဇ္ဇတိ” ဟူသော ယောဇနာကို ထောက်၍၎င်း “တသ္မာ နယုဇ္ဇတိ” ဟု ရှိသင့်၏။ ၎် တသ္မာနှင့် တွဲသိုရန် ရှေ့ဝါကျ၌ “ယသ္မာ န ဘာသိတောဝံ” ဟု ယသ္မာထည့်ခဲ့၏။ အနာဂတသမ္ပန္နေ အသတိကိုလည်း န ယုဇ္ဇတိ၌စပ်၊ “တသ္မာပေ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော” ဝါကျကား လဒ္ဒဂုဏ်ဝါကျတည်း။

ဇက္ခဏံ ပန ။ ။ အနက်တခုခုကို မှတ်သားကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဒါ ကျမ်းလာသုတ်ကိုပင် “လက္ခဏံ” ဟု ခေါ်သည်။ နဂိုအတိတ်ဟောပစ္စည်းက အနာဂတ် ကြိယာနှင့် စပ်ထော အခါ အနာဂတ်ကို လိုက်၍ ဟောရသည် - ဟူသော အနက်ကို ပြသော သုတ်ကို သဒ္ဒါကျမ်းမှ ထုတ်ယူကြပါလေ-ဟူလို၊ ထိုသုတ်ကား “ဓာတုသမ္ပန္နေ ပစ္စယာ” ဟူသော ပါဏိနီ (၃, ၄, ၁) သုတ်တည်း။ [ဓာတုသမ္ပန္နေ-ပဓာနဖြစ်သော ဓာတ်နက်ကြိယာတပါးနှင့် စပ်ခြင်းသည်။ သတိ-သော်၊ အယထာကာလဝိတိတာဝိ- အကြင်ကြင် မိမိဟောရိုးကာလ၌ မစီရင်အပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ပစ္စယာ - တိုသည်။ သာဓေဝါ-ကောင်းကုန်သည်။ ဝါ- နောက်ကြိယာ၏ ကာလကို ဟောနိုင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ-န၏။ (သုတ်နက်) ၊ သာရတ္ထလည်း ၎်သုတ်ကိုပြု၍ ၎်အတိုင်း ဂုတ္တိဗ္ဗင်၏။ ၎်မိဋ္ဌါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ ကစ္စာယနသာရ၌လည်း “ကိတဉ္စ ဓဉ္စတုတ္ထသမ္ပန္နေ၊ ဟောန္တိ ကဉ္စလန္တရေသုပိ” ဟု မိန့်သည်။

ဝဏ္ဏဝါ အဟေသုန္ဒိ- ကား၊ နေသံ - ထို ရဟန်းတို့၏ အညောယေဝ-
 ပင်ကိုယ်အဆင်းမှ တမျိုးတခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဘိနဝေါ - အသစ်ဖြစ်
 သော၊ သရီရဝဏ္ဏော-ကိုယ်ရေ အဆင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ-ပြီ၊ တေနဝဏ္ဏေန - ထို
 အသစ်ဖြစ်သော ကိုယ်အဆင်းဖြင့်၊ (ဝိသေသန)၊ ဝဏ္ဏဝန္တော- လှပသော
 အဆင်းရှိကုန်သည်၊ အဟေသု-နံပြီ၊ ဝိဏိန္ဒိယာတိ-ကား၊ ပဉ္စဟိ၊ ပသာဒေ
 ဟိ-ပသာဒတို့သည်၊ အဘိနိဝိဋ္ဌောကာသဿ-စွဲမှီတည်နေအပ်သောအရပ်၏၊
 ပရိပုဏ္ဏတ္တာ - ပြည့်ဖြိုးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မနစ္စဋ္ဌာနံ - မနိခန္ဓိလျှင်
 ၆ ပါးမြောက်ရှိကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနံ-စက္ခုစသောဗုဒ္ဓိတို့၏ အဓိလာတ
 ဘာဝေန-မဗျိုးနှမ်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဏိန္ဒိယာ- ပြည့်ဖြိုးသော

ဝဏ္ဏဝန္တော အဓိက သံ။ ။ ဝဏ္ဏဝါဝှစ်သည် သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ (ဂုဏဝါကုသို)
 စကဝုစံသာ ရှိ၏၊ ဤအဖွင့်ကို ထောက်လျှင် ရံခါ ဗဟုဝုစံလည်း ရှိ၏-ဟု သိသာ၏၊
 ထိုသို့ ဗဟုဝုစံရှိရာ၌ ကစ္စည်းသုတ်ဝယ် အာသိမိ၌ “အာ” ဟူသော ယောဂဝိဘာဝဖြင့်
 ၎င်း၊ မောဂုဏ္ဏာနံသုတ်ဝယ် “န္တဿစ ဝုဝေ” သုတ်၌ “န္တဿစ ဝုဝါ” ဟူသော
 ယောဂဝိဘာဝဖြင့်၎င်း၊ စီရင်ကြသည်၊ [“စက္ခုမာ အန္ဓိတာ ဟောန္တိ” - တိကနိပါတ်
 မုဒုပါဏိဇာတ်, “သီလဝါ ဟောထ” - ပဉ္စဂုံတ္ထရ, အန္ဓကဝိဏ္ဏဝဂ်-စသည်၌လည်း
 အလားတူရှိသောကြောင့် ပါဠိထော်၌ ဝဏ္ဏဝါကို “ဝဏ္ဏဝန္တော” ဟု မပြင်သင့်။]

ဝိဏိန္ဒိယာ။ ။ သက္ကတ၌ “ပြိဏ-တပုနေ” ဟု ခတ်ရှိ၏၊ “ တပုန - နှစ်သက်
 စေခြင်း” ဟူသည် ပြည်ပြည်ဖြိုးဖြိုးရှိ၍ သုတပါးကို နှစ်သက်စေခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့်
 ပြည်ဖြိုးခြင်းကိုလည်း “ဝိဏ” ဟု ယူသင့်၏၊ ဤနေရာ၌ “ပရိပုဏ္ဏတ္တာ” ကို ထောက်၍
 စက္ခုပသာဒ၏တည်ရာ မျက်လုံးအိမ် စသည်တို့၏ ပြည်ဖြိုးခြင်းကို “ဝိဏ” ဟု ဆိုပါ၊
 “ဝိဏန္တိတိ ဝိဏာနိ၊ ဝိဏာနိ+ဣန္ဒြိယာနိ ယေသံတိ ဝိဏိန္ဒိယာ” ဟု ပြု၊ ဤနည်းအလို
 “ဝိ” ဟု ရသယဖြင့်ရှိစေ။

ဝိဏိန္ဒိယာ။ ။ သက္ကတ၌ “ပြိ-တပုနေ” ဟု ပင် ခတ်ကျမ်းရှိပြန်၏၊ ပြီခတ်
 နောင် ယုကို အနုပြု၍ ရကာရန္တဓာတ်နောင် န ကို ဏပြန်လျှင် “ဝိဏ” ဟု ဖြစ်နိုင်
 ပြန်၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် “ဝိ” ဟု ဒိဗာဗြင်္ဂလည်း အသင့် ဟု မှတ်သင့်၏၊ သို့သော် ဝိမတိ၌
 ယုပစ္စည်းဖြင့် “ဝိဏနံ” ဟု ပါဠိရှိရကား “ဝိဏ” ဓာတ်က သာ၍ အားရှိ၏။

အဘိနိဝိဋ္ဌောကာသဿ ။ ။ စက္ခုစသော ပသာဒဗုဒ္ဓိငါးပါးသည် ကမ္မဇရုပ်
 ဖြစ်သောကြောင့် ထူးခြား၍ မပြည့်ဖြိုးနိုင်၊ မနိခန္ဓိကား သာ၍ပင်မထူးခြား၊ ထိုပသာဒ
 ၏တည်ရာ မျက်လုံး၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ပြည်ဖြိုးမှုကို၎င်း၊ မန၏
 မှီရာဟဒယဝတ္ထုလည်း ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ပါဝင်ရကား ဟဒယဝတ္ထု၏ ပြည်ဖြိုးမှုကို၎င်း၊
 စက္ခုပသာဒ စသော ဗုဒ္ဓိများ၌ တင်စား၍ ဌာနျူပစာရအားဖြင့် ဗုဒ္ဓိများကိုလည်း
 “ဝိဏ” ဟု ခေါ်ထားကြောင်းပြလို၍ “ အဘိနိဝိဋ္ဌောကာသဿ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ ” ဟု
 နေ။ [အဘိနိဝိသီယတေ-စွဲမှီတည်နေအပ်၏၊ ဣတိ အဘိနိဝိဋ္ဌော (ဩကာသော) ။]

ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်၊ ပဿန္နမုခဝဏ္ဏာတိ - ကား၊ အဝိသေသေန- ကိုယ်ခန္ဓာဟု မျက်နှာ ဟု အထူးမမ သာမညအားဖြင့်၊ ဝဏ္ဏဝန္တော - ကုန်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ (ဟောန္တိ) - အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေကုန်၏၊ ပန - သော်လည်း၊ သရီရဝဏ္ဏတော-ထက်၊ နေသံ - ထို ဟောင်းတို့၏၊ မုခဝဏ္ဏော - မျက်နှာ အဆင်းသည်၊ အဓိကတရံ-သာ၍လွန်ကဲစွာ၊ ပဿန္နော အစ္စော - ကြည်လင်၏၊ အနာဝိလော- မနောက်ကြ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ ဝိပ္ပသန္နဆဝိဝဏ္ဏာတိ - ကား၊ တေ - ထို ရဟန်းတို့သည်၊ မဟာကဏိကာရ ပုပ္ဖါဒိ သဒိသေနဝ-မဟာလှေခါးပန်း အစရှိသည်တို့နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ယေနဝဏ္ဏေန - ဖြင့်၊ ဝဏ္ဏဝန္တော-န်သည်၊ (အဟေသံ- နံပြီ၊) အညေသမ္ပိ- ထို ရဟန်းတို့မှ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့မှ၊ တာဒိသော-သော၊ ဝဏ္ဏော - သည်၊ အတ္ထိ - ရှိပါပေ၏၊ ပန- ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း၊ ဣမေသံ-ဤရဟန်းတို့၏၊ (ဆဝိဝဏ္ဏော-ကိုယ်ရေ အဆင်းသည်၊ ဝိပ္ပသန္နော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်)၊ ဟောတိ ယထာ- ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေသံ-ထို အခြားလူတို့၏၊ ဆဝိဝဏ္ဏော-သည်၊ ဝိပ္ပသန္နော- သည်၊ န(ဟောတိ)-မဖြစ်၊ တေန - ကြောင့်၊ ဝိပ္ပသန္နဆဝိဝဏ္ဏာတိ - ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ - မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

ဣတိ-လျှင်၊ [ဟ-ပုဒ် အနက်မရှိ၊] တေဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ- ပါဠိ သင်ယူခြင်းကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တာ - အဖန်ဖန် အားထုတ်ကုန်လျက်၊ ဣမံ သရီရသောဘံ-ဤခန္ဓာကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းသို့၊ နေဝ ပါပုဏီ သု-ရောက်ကုန်သည် မဟုတ်၊ ပရိပုစ္ဆံ - အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းကို၊ ဝါ - အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တာ- န်လျက်၊ ဣမံ သရီရသောဘံ-သို့၊ န ပါပုဏီ သု-မဟုတ်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တာ - န်လျက်၊ ဣမံ သရီရသောဘံ- သို့၊ န ပါပုဏီ သု-

ပဿန္နမုခဝဏ္ဏာ ။ ။ ဝဏ္ဏဝါဖြင့် တကိုယ်လုံး အဆင်းလှပုံကို ပြပြီးသော်လည်း ထိုတကိုယ်လုံးတွင် မျက်နှာအဆင်းက ပို၍ကြည်လင်သောကြောင့် “ ပဿန္နမုခဝဏ္ဏာ ” ဟု ဆိုရပြန်သည်။

ဝိပ္ပသန္နဆဝိဝဏ္ဏာ ။ ။ ဝဏ္ဏဝါဖြင့်ပြခဲ့သော အဆင်းလှပုံမျိုးသည် အခြားသူတို့ မှာလည်း ရှိနိုင်၏၊ သို့သော် ဤဝဏ္ဏုမှသာ မြစ်ကမ်းမှလာသောရဟန်းတို့၏ အဆင်းလှပုံ မျိုးကား သူတပါးလှပုံမျိုးထက် ပို၍ကြည်လင်သည် ဟု ပြလို၍ “ဝိပ္ပသန္နာ” ဟု အထူး ပြုလျက် “ဝိပ္ပသန္နဆဝိဝဏ္ဏာ” ဟု မိန့်သည်။ [ဝဏ္ဏဝါတိဣမိနာ သကလသရီရဝဏ္ဏတောပိ အဓိက တရံ မုခဝဏ္ဏဿ မနာပတာ ဝုတ္တာ၊ ပဿန္နမုခဝဏ္ဏာတိဣမိနာ သကလသရီရဝဏ္ဏတောပိ အဓိက တရံ မုခဝဏ္ဏဿ မနာပတာ ဝုတ္တာ၊ ဝိပ္ပသန္နဆဝိဝဏ္ဏာတိဣမိနာ ပန ဝိဇ္ဇမာနသေဋ္ဌ သရီရဝဏ္ဏဿ အတိဝိယ ပဿန္နတာ ဝုတ္တာ။]

မဟုတ်၊ အထခေါ-အဟုတ်သော်ကား၊ ကုဟကတယ-အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ - အထင်ကြီးအောင် ဟန်ပန်ဆောင်ခြင်း ကြောင့်၊ အဘူတဂုဏသံဝဏ္ဏနာယ = ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ဖြင့် အချင်းချင်း ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်၊ လဒ္ဓါနိ - ရအပ်ကုန်သော၊ ပဏီတဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဘုဉ္စိတွာ-၍၊ ယထာသုခံ-စွာ၊ နိဒ္ဓါရာမတံ-အိပ်ခြင်း၌စွေ့ လျော်ခြင်းရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ သင်္ဂဏီကာရာမတဉ္စ - အပေါင်းအဖော် ကိလေသာ တို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း၌ စွေ့ လျော်ခြင်း ရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ အနယုဉ္စန္ဒာ - န်လျက်၊ ဣမံ သရီရသောတံ-သို့၊ ပါပုဏီ သု- နိဗြီ၊ (ကိမိဝ- အဘယ်ကဲ့သို့ နည်း)၊ ဘန္တမိဝဠာသိဘာဝါ- တုန်လှုပ်သော သမင်နှင့်တူကုန်သော၊ ဗာလာ- အကြောင်းအကျိုးကို မသိကုန်သော လူမြန်း လူအ တို့သည်၊ (နိဒ္ဓါရာမတံ- ကို၎င်း၊ သင်္ဂဏီကာရာမတံ-ကို၎င်း၊ အနယုဉ္စန္ဒာ- န်လျက်၊ သရီရသောတံ- သို့၊ ပါပုဏန္တိယထာ- သို့တည်း၊) ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဝဂ္ဂ မုဒါတီရိယာတိ-ကား၊ ဝဂ္ဂ၊ မုဒါတီရဝါသိနော-ဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ (ဘိက္ခု-တို့သည်)၊ [ဝသတိအနက်၌ ဣယပစ္စည်းသက်၍ “တီရိယ” ဖြစ်သည် ဟု ပြသည်၊ ဝဂ္ဂ၊ မုဒါ၏အနက်ကို တတိယပါရာဇိက အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊] ကစ္စိ ဘိက္ခဝေ ခမနိယန္တိ- ကား၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကစ္စိ-အသို့ နည်း၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ စတုစက္ကံ-ဣရိယာပုဏ်၎င်းဖြာ၊ စက်ဘီးတပ်လျက်လည်း

ဣတိယ ဝေ၊ ဝေ၊ ပါပုဏီ သု။ ။ ဟ-သည် (အနက်ထူး မရ) နိပါတ်ဗျသာ၊ ယောဇနာ၌ “တေဘိက္ခု နေဝ ဥဇ္ဈေသံ၊ ပေ၊ အနယုဉ္စန္ဒာ ဣမံ သရီရသောတံ ပါပုဏီ” သူတိ သမ္ပန္နော” ဟုရှိသောကြောင့် “န ကမ္မဋ္ဌာနံ အနယုဉ္စန္ဒာ” ဟု အချို့စာ၌ရှိသည်မှာ မကောင်း၊ “ န ကမ္မဋ္ဌာနံ အနယုဉ္စန္ဒာ ” ဟု ရှိသင့်၏၊ အနက်ကိုလည်း ယောဇနာ အတိုင်း နိဿယ၌ ပေးထားသည်။

ကုဟက၊ ဝေ၊ ရာမတဉ္စ။ ။ “ကုဟ - ပိမှာပနေ (အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၊ ကြားဝါဟန်ဆောင်ခြင်း)” ဟု မှတ်နက်ရှိ၏၊ ရုရာဒိတည်း၊ ကုဟယန္တိ ပိမှာပယန္တိ တိ ကုဟကာ၊ ကုဟကာနံ+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (အထင်ကြီးအောင် ဟန်ဆောင် ခြင်း၊ ကြားဝါခြင်း) ကုဟကတာ၊ နိဒ္ဓါ+အာရာမော စတေသံတိ နိဒ္ဓါရာမာ၊ သင်္ဂဏ နံ-ပေါင်းဆုံခြင်း၊ သင်္ဂဏီကာ-ခြင်း၊ သင်္ဂဏီကာ-အဖော်အပေါင်း ကိလေသာတို့၌ ပေါင်းခြင်းဟူသော+အာရာမော ယေသံတိ သင်္ဂဏီကာရာမာ။

စတုစက္ကံ။ ။ စတု ဣရိယာဝတံ၊ ဣရိယာပထော ဟိ ဣပဝဏ္ဏနဋ္ဌေန (အဆက် မပြတ် ဖြစ်တတ်လည်တတ်သည့်အတွက်) စက္ကန္တိ အဓိပ္ပေတော၊ [အိပ်ခြင်းဣရိယာပုဏ် မှ ထိုင်ခြင်းသို့လည်း၊ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုဏ်မှ ထခြင်းသို့လည်း၊ ထခြင်း ဣရိယာပုဏ်မှ

ပါရှိထသော၊ နဝဒ္ဓါရံ-ကိုးပေါက်ဒ္ဓါရ၊ အနာဝလည်းရှိထသော၊ ဣဒံ သရီရ
 ယန္တံ - ဤခန္ဓာကိုယ်ဟူသော ယန္တရားသည်။ ဝါ - ဤ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော
 ရထားသည်။ ခမနီယံ- သည်းခံနိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ-ခံကြမ်းပါ၏လော၊ ခမိတုံ
 သတိတုံ - သည်းခံခြင်းငှါ၊ ပရိဟရိယံ - ဒုက္ခကို ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-
 စွမ်းနိုင်ပါ၏လော၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ဒုက္ခံ-ကို၊ န ဥပ္ပါဒေတိ-မဖြစ်စေဘဲရှိ၏လော၊
 ဣတိ - ဤကားအဓိပ္ပာယ်နက်တည်း၊ ကမ္မိယာပနီယန္တိ- ကား၊ ကမ္မိ-နည်း၊
 သဗ္ဗကိစ္စေသု-တို့၌၊ ယာပေတုံဂမေတုံ-ရောက်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပါဝင်ခြင်းငှါ၊
 သက္ကာ-၏လော၊ ကိဉ္စိ-သော၊ အန္တရာယံ-ကို၊ န ဒဿေတိ-မပြတ်ရှိ၏လော၊
 ဣတိ- ဤကား အဓိပ္ပာယ်နက်တည်း၊ ကုန္တိ ပရိကန္တောတိ- ကား၊ ပရိကန္တိ
 တော- ထက်ဝန်းကျင် ဖြတ်လှီးအပ်သော၊ ကုန္တိ- သည်၊ ဝရံ- သည်၊ ဘဝေ
 ယျ-ရာ၏၊ ပရိကတ္တောတိ-ပရိကတ္တောဟူသော၊ ပါဌောပိ-ပါဌ်သည်လည်း၊
 ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ [ပရိပုဗ္ဗ၊ ကတိဓာတ် တပစ္စည်းချင်းတူသောကြောင့် သင့်မြတ်
 သည်-ဟုလို၊]

သွားခြင်းဆိုလည်း၊ သွားပြီးလျှင်လည်း ရပ် - ထိုင် - လျောင်း တု လည်ပြန်ရကား
 စက်ဘီးလည်ပုံနှင့်တူသောကြောင့် ဣရိယာပုထံ ငှ ပါးကို“စက္က”ဟု ခေါ်ထားသည်။
 “စရတိ ဇေတနူငတိ စက္ကံ၊ စက္ကံပိယာတိစက္ကံ” ဟုတဒ္ဓိတ်ဆင့်၊ တနည်း-သဒ္ဓိသုပစာကြီ။

ခမနီယံ ။ ။ [ခမုဓာသံ အနီယံ] သက္ကာဖြင့် အနီယပစ္စည်း၏ သက္ကာအနက်ကို
 ပြ၏။ သဟိတံဖြင့် ခမုဓာတ်၏(ရောစနအနက်ကိုထားမြစ်၍) သဟနအနက်ကိုပြ၏။ ပရိ
 ဟရိတံဖြင့် ညောင်းညာခြင်းစသော ဒုက္ခမဖြစ်အောင်ရှောင်ရှားနိုင်ခြင်း-ဟု အဓိပ္ပာယ်
 ဖွင့်၏။ ခမန - သဟန (သည်းခံခြင်း) ဟုရာ၌ ရောက်လာသောဒုက္ခကို အောင်၍
 သည်းခံခြင်းကိုဆိုလို၊ ဒုက္ခမဖြစ်အောင် ရှောင်ရှားခြင်းကို ဆိုလိုသည်-ဟု အဓိပ္ပာယ်
 ဖွင့်ခြင်းဖြစ်သည်။ [“ခမိယတေ-သည်းခံအပ်၊ သည်းခံနိုင်၏၊ ဣတိ ခမနီယံ” ဟုပြု...
 “ယုတ္တ သက္ကာ၊ အရဟာဒိ၊ ဝရိ ဖွင့်လတ်၊ ကမ္မသာမ် ပေ”။]

ဃာပနီယံ ။ ။ [ယာဇာတ် - ဣာပေ၊ အနီယံ] ယာဇာတ်၏ ဂတိအနက်ကို
 ပြလို၍ “ဂမေတုံ” ဟု ဖွင့်သည်။ သပိတ်ဖုတ်ခြင်း ၊ သက်န်းချုပ်ခြင်းစသော ရဟန်း
 ကိစ္စများ၌ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ရောက်စေနိုင်- ပါဝင်စေနိုင်ရုံလား၊ ဤခန္ဓာကိုယ်ကမပါ
 ဝင်နိုင်အောင် “နေမကောင်းတူး၊ ညောင်းညာတယ်” စသည်ဖြင့် အန္တရာယ်တခုခုကို
 မပြတ်ရှိပါရဲ့လား - ဟုလို။ [“ယာပီယတေ - ထိုထိုကိစ္စ၌ ရောက်စေအပ် ရောက်စေ
 နိုင်၏၊ ဣတိ ယာပနီယံ” ဟု ပြ။]

ပရိကန္တော (ပရိကတ္တော) ။ ။ ကတိဓာတ်သည် ဆေဒနအနက်ကို ဟော၏။
 ဣကာရန္တဓာတ်ဖြစ်၍ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၊ တပစ္စည်းသက်လျှင်“ကန္တော”ဟု ဖြစ်၏။ သဗ္ဗ
 ကတ္တော- စသည်၌ကား နိဂ္ဂဟိတ်မလာဘဲ တ ပစ္စည်းသာသက်၍ ပြီး၏။ ထို့ကြောင့်
 ကံဘော တပစ္စည်းဖြင့် “ပရိကတ္တော”ပါဌ်လည်း သင့်သည်-ဟု ဆိုသည်။

ဧဝံ-လျှင်၊ ဝဂ္ဂ၊ မုဒါတီရိယေ- ဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်ကမ်း၌နေကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ အနေကပရိယာယေန-ဓပပါးမက များစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဝိဂရဟိတွာ-ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယသ္မာ၊ တေဟိ - ထို ဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ ကတကမ္မံ - ပြုအပ်သောအမှုသည်၊ စောရကမ္မံ-ခိုးသူ၏အမှုသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေကုန်သောရဟန်းတို့ ပြုအပ်သောအမှု၏ ခိုးမှု၏အဖြစ်ကြောင့်၊) အာယတိံ -၌၊ အညေသမ္ဘိ-အခြားရဟန်းတို့၏လည်း၊ ဝေဂ္ဂပဿ-သော၊ ကမ္မဿ- ကို၊ အကရဏတ္ထံ-မပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ အထခေါ-ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-သိစေတော် မူပြီး၊ ဝါ- ခေါ်တော်မူပြီး၊ [ကဲ့ရဲ့တော်မူချိန်၌ ဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်ကမ်းက ရဟန်းများသာ ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် (တရားနာဘို့ရန်) အခြားရဟန်းများကို ထပ်၍ခေါ်တော်မူသည်- ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ အာမန္တေတွာ-ပြီး၍၊ ပဉ္စမေ၊ ပေ၊ အာဒိံ-အစရှိသောတရားကို၊ အာဟ - ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထ- ထိုပဉ္စမေ ဘိက္ခုဝေအစရှိသော တရားတော်၌၊ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာတိ- ကား၊ အတ္ထိစေဝ - ထင်ရှားလည်းငှ်ကုန်၏၊ ဥပလဗ္ဘန္တိစ - ပညာဖြင့် ကပ်၍လည်း ရအပ်ကုန်၏၊ ဝါ - သိအပ်ကုန်၏၊ ပေ၊ ဣဓာတိ- ကား၊ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ-၌၊ ဧဝံ ဟောတိတိ-ကား၊ ဧဝံ- သို့၊ ပုဗ္ဗဘာဝေ - ဒါးမြို့မှုကို မပြုမီ ရှေ့အဘို့၌၊ ဣစ္ဆာ - သည်၊ ဥပဗ္ဗတိ- ၏၊ ကုဒါဿ နာမာဟန္တိတ္ထေ- ၌၊ သု ဣတိ - သု ဟူသောပုဒ်သည်၊ နိပါတော - တည်း၊ ကုဒါနာမ - အဘယ်

သန္တော။ ။သန္တော၌ “ အသ ” ဓာတ်ဖြစ်၍ “ အတ္ထိ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ အတ္ထိ-ဟူသည်လည်း လောကပြောရိုးအားဖြင့် ထင်ရှားရှိခြင်းတည်း၊ [ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် မရှိ၊ လောကပြောရိုးအားဖြင့်သာရှိသည်-ဟူလို၊] ထိုလောကအရှိကို လိုက်၍ “သန္တောတိ ဣဓိနာ တေသံ ဝိဇ္ဇမာနတံ ဒဿေတိ ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

သံဝိဇ္ဇမာနာ။ ။သန္တောအရ ထင်ရှားရှိခြင်းအနက်ကို ယူလျှင် “သံဝိဇ္ဇမာနာ” အရ ထင်ရှားရှိခြင်းအနက်ကို မယူနိုင်တော့၊ ထို့ကြောင့် “ ဥပလဗ္ဘန္တိ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ သံဝိဇ္ဇ၌ ဝိဒေတိ (ယ ပစ္စည်း) သည် ဝိန္ဒတိပုဒ်ကဲ့သို့ ရခြင်းအနက်ဟော - ဟူလို၊ “လဗ္ဘ-ရအပ်” ဟူသည်လည်း အထည်ဝတ္ထုကို ရခြင်းမျိုးမဟုတ်၊ ဉာဏ်ဖြင့် စဉ်းစား၍ ကြည့်သောအခါ “ ဤကဲ့သို့ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိကြ၏ - ဟု သိအပ် ” ကို ဆိုလိုရင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဥပလဗ္ဘန္တိတိ-ဒိဿန္တိ (ထိုစောရတို့ကို လောက၌တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏)၊ ဣယန္တိ (သိအပ်ကုန်၏) ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ အဋ္ဌသာလိနိ မူလဋီကာ၌လည်း “ ဥပလဗ္ဘတိတိ - ပညာယ ဥပဂန္တာ လဗ္ဘတိ ” ဟု သဘောတူပင် ဖွင့်သည်။

မည်သောအခါ၌၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သော အပရေန သမယေနာတိ - ကား၊ သော- ထိုဒ်-မြဲသည်၊ပေ၊ ဝမေုန္တော- တိုးပွားစေလျက်၊ ပန္တဒူဟနကမ္ပိ- ခရီးလမ်းကိုဖျက်ဆီးမှု၎င်း၊ ဝါ-ခရီးသွား ခရီးလာကိုဖျက်ဆီးမှု၎င်း၊ [ပန္တ ဖြင့် ပန္တိကတိုင်အောင်ယူ၊ ဌာနူပစာရ တည်း။] ပစ္စန္တိမဂါမဝိလောပံ - အစွန်အဖျား၌ဖြစ်သော ရွာကို လှယ်ကခြင်း၎င်း၊ ဣတိ ဝေမာဒိနိ - ဤသို့ အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ ကတွာ - ပြုပြီး၍၊ ဝေပလ္လပ္ပတ္တပရိဒသော - မြန်ပြော ဖျားပြားသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော ပရိသတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဝါမေဝိ- တို့ကိုလည်း၊ အဂါမကေ-ရွာမဟုတ်သည်တို့ကို၊ (ကရောန္တော-လျက်၎င်း၊) ဇနပဒေဝိ - ဇနပုဒ်တို့ကိုလည်း၊ ဝါ- နယ်တို့ကိုလည်း၊ အဇနပဒေ - တို့ကို၊ ကရောန္တော- လျက်၎င်း၊ ဟနန္တော- ကိုယ်တိုင်သတ်လျက်၊ ယာတေန္တော- နောက်လိုက်တို့ကို အသတ်ခိုင်းလျက်၊ (တနည်း) ဟနန္တော- ညှဉ်းဆဲလျက်၊ ယာတေန္တော-သတ်လျက်၊ ဆိန္ဒန္တော-ကိုယ်တိုင် သူတပါး၏လက်ခြေစသည် တို့ကိုဖြတ်လျက်၊ ဆေဒါပေန္တော - ဖြတ်စေလျက်၊ ပစန္တော - နှိပ်စက်သော အားဖြင့် အပူတိုက်လျက်၊ ပါစာပေန္တော - အပူတိုက်စေလျက်၊ (တနည်း) ပစန္တော- အိမ် စသည်တို့ကို မီးရှို့၍ ဆိတ်၊ သိုး စသည်တို့ကို မီးဖုတ်လျက်၊ ပါစာပေန္တော-စေလျက်၊ (အာဟိဏ္ဍိဿာမိ- လှည့်လည်ရူပီအံ့နည်း၊)

ဣတိ- လျှင်၊ ဗာဟိရကမဟာစောရံ - သာသနာတော်မှအပ ဖြစ်သော သူပုန် ဒါးမြဲကြီးကို၊ ဒသေတော-ပြီး၍၊ တေန-ထို သူပုန် ဒါးမြဲကြီးနှင့်၊ သဒိ သေ-တူကုန်သော၊ သာသနာ-တော်၌၊ ဝါ-သာသနာထည်းက၊ ပဉ္စ-နသော၊ မဟာစောရေ- သူပုန်ကြီးတို့ကို၊ ဒသေထုံ-ငှါ၊ ဝေမေဝခေါတိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ- မူပြီ၊ ဘတ္ထ - ထို ဝေမေဝ ခေါ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ပါပဘိက္ခု

ဟနန္တော ယာတေန္တော။ ။ဟနန္တော- မာရေန္တော၊ ယာတေန္တော-မာရာ ပေန္တော၊ (အထဝါ) ဟနန္တော-ဗန္ဓန တာဋ္ဌနာဒိဟိ ဟိံသန္တော၊ ယာတေန္တော- မာရေန္တော။ [ယာတေ-ဝယ် ရှေ့နည်း၌ ကာရိတ် ဣပစ္စည်း၊ နောက်နည်း၌ စုရာမိ ဣပစ္စည်းဟု ခွဲ။]

ဆိန္ဒန္တော ပစန္တော။ ။ဆိန္ဒန္တော-ပရေသံ ဟတ္ထာဒိနိ ဆိန္ဒန္တော၊ ပစန္တော- ဒဏ္ဍေန ဥပ္ပိဋ္ဌေန္တော၊ ပစနဓမ္မတ္ထ ဒဟနံ ဝိဗာဓနံ အမိဓပုတံ၊ [ပစန္တော၌ ပစနအရ အပူတိုက်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို အလိုရှိအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဒုတ်ဖြင့် ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပစန္တောဟု ဆိုသည်-ဟုလျှ်၊] ပစန္တောတိဝါ တစ္ဆေန္တော တာသေန္တော-မြိမ်းခြေခံ လျက်၊ ထိတ်လန့်စေလျက်၊ (အထဝါ) ပစန္တောတိ ဝါမေသု အဂ္ဂိပါတနဝသေန၊ (ရွာတို့၌ မီးကျစေခြင်း-မီးရှို့ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ဝေဟာဒိနိ ဖျာပေတွာ တတ္ထ အဇ္ဈေ ကာဒိနိ ပစန္တော-ထိုအိမ်က ဆိတ်၊ သိုး စသည်တို့ကို မီးဖုတ်လျက်။

နောတိ-ကား၊ အညေသု- န်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ မူလန္တိန္ဒော- သာသနာ
 တော်ဝယ် ပြတ်ပြီးသော အခြစ်အရင်းရှိသော၊ ပါရာဇိကပ္ပတ္တော-ပါရာဇိက
 သို့ ရေခံပြီးသောရဟန်းကို၊ ပါပဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [မူလန္တိန္ဒောကို
 ပါရာဇိကပ္ပတ္တောဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ မူလ+ဆိန္တံ ယသာတိ မူလန္တိန္ဒော၊] ဣဓ
 ပန - ဤအရာ၌ကား၊ ပါရာဇိတံ- သို့၊ အနာပန္နော- မရောက်သော၊ ဣစ္ဆာ
 စာရေ- ယုတ်မာသောအလို၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ-အလိုဆိုး၌၊ [ဣစ္ဆာယ-အလို
 ၏+စာရေ-ဖြစ်ခြင်း၊ 'ဟိဟာလိုချင်, ဒီဟာလိုချင်နှင့် ယုတ်မာသော အလို၏
 ဖြစ်ခြင်း၊] ဌိတော- လျက်၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ- ငယ်ကုန်, ထို အောက် ငယ်ကုန်
 သော၊ သိက္ခာပဒါနိ-တို့ကို၊ မဗ္ဗိတွာ- နှိပ်နင်း၍၊ ဝါ-ကျူးလွန်၍၊ ဝိစရန္တော-
 လှည့်လည်သောရဟန်းကို၊ ပါပဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်၏။

တဿာပိ - ထို ရဟန်း၏လည်း၊ ဗာဟိရကစောရဿ ဝိယ - သာသနာ
 တော်မှ အပ၌ဖြစ်သော သူပုန်ဒါးမြစ်ကဲ့သို့၊ ပုဗ္ဗဘာဝေ-၌၊ ဝေံ-ဤအကြံသည်၊
 ဟောတိ - ၏ (ကို)၊ အဟိ - သည်၊ ကုဒါနာမ- အဘယ်မည်သော အခါ၌၊
 သတေန ဝါ- နောက်လိုက်နေပုံပါ ရဟန်းတရာသည် သော်၎င်း၊ သဟဿေန
 ဝါ - နောက်လိုက်များမြှောင် ရဟန်းတထောင်သည် သော်၎င်း၊ ပရိဝုတော-
 ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝါမနိဝမရာဌာနီသု-ရွာ, နိဂုံး, မင်းနေပြည်တို့၌၊
 ဂဟဋ္ဌာနဉ္စေဝ- လူဝတ်ကြောင်တို့သည် သော်၎င်း၊ ပဗ္ဗဇိတနဉ္စ- ရှင်ရဟန်း
 တို့သည်သော်၎င်း၊ သက္ကတော-ကောင်းစွာပြုအပ်သည်၊ ဂရုကတော-အလေး
 ပြုအပ်သည်၊ မာနိတော - မြတ်နိုးအပ်သည်၊ ပူဇိတော - ပူဇော်အပ်သည်၊
 အပစိတော - ရှိသေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ စီဝရဝိဇ္ဈာပါတ၊ ပေပရိက္ခာရာနံ-
 သင်္ကန်း , ဆွမ်း , ကျောင်း , ဝိလာန၏ ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အသက်၏
 အရံအကာ ဆေးတို့ကို၊ လာဘီ - ရခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ စာရိကံ - ကို၊
 စရိသာမိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤ အကြံသည်၊ (ဟောတိ-၏)။

တတ္ထ-ထို ကုဒါသုနာ မာတံအစရှိသော စကားရပ်၌၊ သက္ကတောတိ-
 ကား၊ သက္ကာရပ္ပတ္တော - ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊
 [ကာရ၌ ဘာဝပ္ပဓာန၊] ဂရုကတောတိ- ကား၊ ဂရုကာရပ္ပတ္တော- အလေး
 ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ မာနိတောတိ-ကား၊ မနသာ-ဖြင့်၊ ဝိယာ
 ယိတော-ချစ်အပ်သူကိုပြုအပ်သည်၊ ပူဇိတောတိ-ကား၊ စတုပစ္စယာဘိဟာရ
 ပုဇာယ - ပစ္စည်းလေးပါးကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်း ဟူသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်၊
 ပူဇိဘော- အပ်သည်၊ အပစိတောတိ- ကား၊ အပစိတိပ္ပတ္တော - အရိုအသေ
 ပြုခြင်းသို့ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ, စရိသာမိ-အံ့နည်း၊) တတ္ထ-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊

ယဿ-အကြင်ရဟန်းအား၊ စတ္တာရော ပစ္စယေ, သက္ကရိတွာ-ကောင်းစွာပြု၍၊ သုဠ-စွာအဘိသင်္ခတေ-ပြုစီမံအပ်သည်တို့ကို၊ ပဏီတပဏီတေ-မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သည်တို့ကို၊ ဝါ-အလွန်မွန်မြတ်သည်တို့ကို၊ ကတွာ, [သုဠ၊ ပေ၊ ကတွာသည် သက္ကရိတွာ၏အဖွင့်၊] ဒေန္တိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သက္ကတော-သက္ကတမည်၏၊ ယသ္မိံ - အကြင်ရဟန်း၌၊ ဂရုဘာဝံ - အလေးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋ္ဌဓေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဒေန္တိ၊ သော-သည်၊ ဂရုကတော-မည်၏၊ ယံ- အကြင်ရဟန်းကို၊ မနသာ- ဖြင့်၊ ဝိယာယန္တိ - ချစ်အပ်သည်ကို ပြုကုန်၏၊ သော-သည်၊ မာနိတော - မည်၏၊ ယဿ- အကြင်ရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ဧတံ သဗ္ဗဗ္ဗိ- ဤ အလုံးစုံသော သက္ကတ စသည်ကိုလည်း၊ ကရောန္တိ- နံ၏၊ သော - သည်၊ ပုဇိတော-မည်၏၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏အပေါ်၌၊ အတိဝါဒန၊ ပေ၊ ကမ္မာဒိဝသေန - ရှိခိုးခြင်း , ခရီးဥျးကြိုဆိုခြင်း , လက်အုပ်ချီမှုကို ပြုခြင်းအစ ရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပရမနိပစ္စကာရံ-အလွန်ရိုသေပျော်ဝပ်မှုကို ပြုခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ သော-သည်၊ အပဏီတော-မည်၏၊ စပန-ထပ်၍ဆက်ဥျးအံ့၊ သဗ္ဗဗ္ဗိ- သော၊ ဣမံလောကာမိသံ-ဤ လောကအာမိသကို၊ ဝါ-ဤ တဏှာဖြင့်သုံးသပ်အပ်သော လောကစည်းစိမ်ကို၊ ပတ္တယမာနဿ-တောင့်တသော၊ ဣမဿ-ဤရဟန်း၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ- ၏။

သော အပရေန သမယေနာတိ-ကား၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-၌၊ [ကြံစည်အပ်သော သက္ကာရစသည်သို့ မရောက်မီ ရှေးအဘို့၌၊] ဧဝံ- သို့၊ စိန္တေတွာ - ၍၊ အနုတ္တမေန- ဖြင့်၊ သိက္ခာယ - ၃ ပါးသောသိက္ခာ၌၊ အတိဗ္ဗ

သက္ကတော ။ ။ သံပုဗ္ဗ + ကရဇံတံ တ ပစ္စည်း၊ ထို တ ပစ္စည်းသည် များသော အားဖြင့် အတိတ်အနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ အတိတ်ဟောမဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟောတည်း၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်အနက်လည်း “တကယ် ကောင်းစွာပြုအပ်သည်ကို ပြုလိုရင်း မဟုတ်၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သော အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်နေခြင်းကို ပြုလိုရင်းတည်း” ဟု သိစေလို၍ “သက္ကာရပ္ပတ္တော” ဟု အဓိပ္ပါယ်နက် ဖွင့်သည်။ “သက္ကရိယတေတိ သက္ကတော” ဟု ပြု၊ နောက်ပုဒ်များ၌လည်း ဤနည်းပင်။

မာနိတော၊ ။ မာနဓာတ်၏ အနက်များစွာတွင် ပေမန (မြတ်နိုးခြင်း) အနက်ကို ပြုလို၍ “မနသာ ဝိယာယိတော” ဟု ဖွင့်သည်။ “မာနိယတေတိ မာနိတော” ဟု ပြု၊ ဝိယ နာမ်ပုဒ်နောင် အာစာရအနက်၌ အာယပစ္စည်းသက်၍ “ဝိယာယ” ဟု ဖြစ်၏၊ တပစ္စည်း ဣ အာဂံ၊

ပရမနိပစ္စကာရံ ။ ။ နိပတနီ-ပျော်ဝပ်ခြင်း (ကိုင်းညွတ်၍ ရိုသေခြင်း) နိပစ္စံ၊ [နိ+ပတ-ဏှ၊] ဝရမံ+နိပစ္စံ ပရမနိပစ္စံ၊ တဿ+ကာရော ပရမနိပစ္စကာရော၊

ဝါရဝေ-ထက်သန်သော ရှိသလေစားခြင်းမရှိကုန်သော၊ ဥဒ္ဓတေ-အထက် အထက်သို့ လွင့်တက်ကုန်သော၊ ဝါ- ပြန်လွင့်ကုန်သော၊ ဥဒ္ဓဋ္ဌေ- အထက်သို့ တက်သော ကျူးရိုးအလား အချိုးနီးတက်ကြွားသော မာန်မာနရှိကုန်သော၊ စပလေ- ချစ်ခင်ဘွယ်ရာ အဆင်တန်ဆာကို ယူတတ်ကုန်သော၊ ဝါ- လျှပ်ပေါ် လော်လီကုန်သော၊ မုခရေ-ကြမ်းတန်းသော နှုတ်ရှိကုန်သော၊ ဝိကိဏ္ဍဝါစေ- ဖရိုဖရဲပြန်ကြဲသော စကားရှိကုန်သော၊ ဝါ- စကား ဖွာတတ်ကုန်သော၊ မုဋ္ဌ သာတီ-ပျောက်ကင်းသော သတိရှိကုန်သော၊ [မုစခတ်ထင်၍ “လွတ်သော သတိရှိကုန်သော” ဟု ပေးတတ်ကြ၏၊ မုသခတ် တ ပဋည်းတည်း၊ မုသ- နုဿနေ၊] အသမ္ပဇာနေ- ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောပညာ မရှိကုန်သော၊ ပါကတိန္ဒြိယေ - ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊

အတိဗ္ဗဝါရဝေ။ ။ သိက္ခာပုဒ်၌ လေးစားခြင်းမရှိဘဲ အာပတ်ကို များစွာကျူးလွန် သူတို့ကို “အတိဗ္ဗဝါရဝေ” ဟု ခေါ်သည်။ တိဗ္ဗံ + ဝါရဝံ ယေသံတံ တိဗ္ဗဝါရဝါ။ န+ တိဗ္ဗဝါရဝါ အတိဗ္ဗဝါရဝါ။

ဥဒ္ဓဇတေ။ ။ ဥ + ဟန + တ၊ ဟနဓာတ်သည် ဝတိအနက်ဟော၊ ဥဒ္ဓံ - အထက် အထက်သို့+ဟနတိ - လွင့်တက်သကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်၏၊ လေခတ်အပ်သော တံခွန်ကဲ့သို့ မငြိမ်မသက် လွင့်တက်တတ်သူ=ဥဒ္ဓစ္စများသူ၊ [ဥဒ္ဓတေတိ ဥဒ္ဓစ္စပကတိကော။]

ဥဒ္ဓဋ္ဌေ။ ။ အထက်သို့ထောင်တက်နေသော ကျူးရိုးသည် (အလွန်မြင့်သော်လည်း) အကျိုးမရှိ - အသုံးချ၍ မရသကဲ့သို့ မိမိမှာ အထင်ကြီးစရာ တစ်စုံတခု အနှစ် မရှိငါ့ဘဲ အချိုးနီးအထင်ကြီးနေသူ (မာနကြီးနေသူ) များကို “ဥဒ္ဓဋ္ဌ” ဟု ခေါ်သည်။ ဥဂ္ဂတော+ နဋ္ဌော ဥဒ္ဓဋ္ဌော၊ ဥဒ္ဓဋ္ဌောဝိယာတိ ဥဒ္ဓဋ္ဌော - ကျူးရိုးအလား အချိုးနီးတက်ကြွားသော မာန်မာန၊ ဥဒ္ဓဋ္ဌော ယေသံ အတ္ထိတိ ဥဒ္ဓဋ္ဌော။ [“ဥဒ္ဓဋ္ဌေတိ ဥဂ္ဂတနဋ္ဌသဒိသေန ဥဂ္ဂတ တုစ္ဆမာနေန သဟိတေ”-ဝိမထိ။]

စပလေမုခရေ။ ။ သပိတ်ကို အလှပြင်ခြင်း၊ သင်္ကန်းကို အလှပြင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ချစ်ခင်ဘွယ်ရှိအောင် ပြုတတ်သူကို “စပလ” ဟု ခေါ်၏။ စပံ-ချစ်ခင်ဘွယ်ကို+လာတိ- ယူတတ်၏၊ မုခရောဉ္စ မုခသဒ္ဓါသည် ပါးစပ်ကိုဟောရင်း ဖြစ်သော်လည်း ပါးစပ်ဖြင့် ပြောအပ်သောစကားကို ဌာနပစာရအားဖြင့်ယူ၍ “မုခံ ယဿာတိ မုခရော” ဟု ပြု၊ ဤနေရာ၌ ကြမ်းတန်းသော စကားပြောတတ်သူကို “မုခရ” ဟု ခေါ်။

ပါကတိန္ဒြိယေ။ ။ သံဝရာဘာဝေန ဂိတိကာလေဝိယ ဝိဝဋ္ဌဗ္ဗန္တိယေ - စက္ခု စသောဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းမှုမရှိသည့်အတွက် (ကြည့်ချင်ရာကြည့် , နားထောင် ချင်ရာနားထောင်, စသည်ဖြင့်) လူတုန်းကကဲ့သို့ စွင့်လှစ်အပ်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော (ပေါ်လွင်သောဣန္ဒြေရှိကုန်သော)၊ ပါကတာနိ+ဗ္ဗန္တိယာနိ ယေသံတံ ပါကတိန္ဒြိယာ၊ [“ကြည့်ချင်သော်လည်းမကြည့်ဘဲ စောင့်စည်းလျှင် ပေါ်လွင်သောဣန္ဒြေရှိသူ မဟုတ်, ဖုံးထားအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသူဖြစ်သည်” ဟု ပြောင်းပြန် ပြန်၍လည်း အဓိပ္ပာယ်သိပါ။]

ဝါ - ပင်ကိုယ်သဘော၌ တည်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ-တို့သည်၊ ယရိစ္ဆက္ကကေ-စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်သော၊ လာဘဂရူကေ-လာဘ၌ အလေးပြုခြင်းရှိကုန်သော၊ ပါပဘိက္ခု - တို့ကို၊ သင်္ဂဏိတွာ- သင်္ဂဏိ ချီးမြှင့်ထေးပင့်၍၊ ဝါ - သိမ်းသွင်း၍၊ ဣရိယာပထသဏ္ဍပနာဒီနိ- ဣရိယာပုထကို ကောင်းစွာထားခြင်းအစရှိကုန်သော၊ ကုဟကဝတ္ထာနိ-အံဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သူ၏ ကျင့်ဝတ်တို့ကို၊ သိက္ခာပေတွာ-သင်စေးပြီး၍၊ အယံထေရော-ဤ ဆရာတော်ကြီးသည်၊ အသုကသ္မိံနာမ သေနာသနေ - ၌၊ ငသံ - မိုမ်းလပတ်လုံး၊ ဥပဂမ္မ-ချဉ်းကပ်၍၊ ဝတ္ထပဋိပတ္တိ-ဝတ်အကျင့်ကို၊ ပူရယမာနော- ဖြည့်ကျင့်လျက်၊ ဝသံ - လုံး၊ ဝသိတွာ- သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ နိဂ္ဂတော- ထွက်တော်မူလဒ၏၊ ဣတိ-သို့၊ လောကသမ္ပတ သေနာသန သံဝဏ္ဏနာဒီတိ- လူအပေါင်းတို့သည် အသိအမှတ်ပြုအပ်သော ကျောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းအစ ရှိကုန်သော၊ ဥပါယေဟိ- နည်းလမ်းတို့ဖြင့်၊ [သံဝဏ္ဏိယမာနဂုဏော ဟုတွာ ၌စပ်၊ အကျင့်ဘက်၌ နာမည်ကောင်းသော ကျောင်းကို “ လောကသမ္ပတ သေနာသန ” ဟုခေါ်သည်၊] ဒလာကံ-လူအပေါင်းကို၊ ပရိပါစေတံ-ရင့်ကျက်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ- ညွတ်လာစေခြင်းငှါ၊ ပဋိဗလေဟိ- စွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ ဇာတကာဒိယ-ဇာတ်နိဝါတ်တော်အစရှိသည်တို့၌၊ ကတပရိစယေဟိ-ပြုအပ်သော အလေ့အကျက် ရှိကုန်သော၊ သရသမ္ပန္ဓေဟိ - အသံနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ (အသံကောင်းကုန်သော)၊ ပါပဘိက္ခု - ယုံတ်မာသော ရတန်းတို့သည်၊ သံဝဏ္ဏိယမာနဂုဏော-ချီးမွမ်းအပ်သော ဝတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ သဒေက ဝါ-သည်သော်၎င်းပေ၊ ပရိက္ခာရာနိ-တို့ကို၊ လာဘီ-သည်၊ (ဟုတွာ စာရိကံ၊ စရတိ-၏)။

အယံ ဘိက္ခုဝေ ပဌမော မဟာစောရေတိ - ကား၊ အယံ- ဤရဟန်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော ၌စပ်) သန္ဓိန္ဒြေဒါဒိစောရကော ဝိယ-အိမ်အစပ်ကိုဖောက်ဖြတ်ခြင်းအစရှိသည်ဖြင့် မိုးတတ်သူတို့ကဲ့သို့၊ ကေကုလံ-တမျိုးကို၊ ဝါ-တအိမ်ကို၊ (ဝဇ္ဇေတွာ - လှည့်ပတ်၍)၊ န (ဂဏှာတိ)- ယူသည်မဟုတ်၊ ဓွေ (ကုလာနိ-တို့ကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ-၍)၊ န(ဂဏှာတိ)-မဟုတ်၊ အထခေါ-အဟုတ်ကား၊ မဟာဇနံ - များစွာသော လူအပေါင်းကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ - ၍၊ စတုပ္ပစ္စယဂ္ဂဟဏတော-

တနည်း။ ။ “ပကတိယံ ဌိတိန္ဒြေယေ” ဟု ဝိမတိဋ္ဌင်၏၊ ထိုအလို “ပကတိယံ+ ဌိတာနိ ပါကတာနိ၊ ပါကတာနိ + ဣန္ဒြိယာနိ ယေသံတိ ပါကတိန္ဒြိယာနိ” ဟု ပြု၊ ဆရာသမားတို့က မပြုပြင်အပ်သည့်အတွက် လူတုန်းကကဲ့သို့ ပင်ကိုယ်သဘောအတိုင်း တည်သော (မပြုမပြင်အပ်သော) စက္ခုစသော ဣန္ဒြေရှိသူတို့။

ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ခံယူခြင်းကြောင့်၊ ပဌမော - သော၊ မဟာစောရောတိ-
 ခိုးသူကြီး ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ပန - ဆက်၊ သုတ္တန္တိကာဝါ - သုတ္တန်
 ဆောင်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာဘိဓမ္မိကာဝါ-အဘိဓမ္မာဆောင်သော်
 လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိနယဓရာဝါ-ဝိနည်း ဆောင်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 ယေဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဘိက္ခာစာရေ - ဆွမ်းအလိုငှါ လှည့်လည်အပ်သော
 ဆွမ်းခံရွာသည်၊ ဝါ - ဆွမ်းခံရွာ၌တည်သော ဆွမ်းသည်၊ အသမ္ပဗ္ဗမာနေ-
 မပြည့်စုံ လသော်၊ ပါဠိ - ပါဠိတော်ကို၊ ဝါစေန္ဒာ - ဆိုစေကုန်လျက်၎င်း၊
 ဝါ-ပို့ချကုန်လျက်၎င်း၊ အဋ္ဌကထံ-ကို၊ ကထေန္တာ - ပြောကုန်လျက်၎င်း၊ အနု
 မောဒနာယ-အဖန်ဖန်ဝမ်းမြောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ မဗ္ဗကထာယ-တရား
 စကားဖြင့်၎င်း၊ ဣရိယာပထသမ္ပတ္တိယာစ-ဣရိယာပုထံ၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၎င်း၊
 [သွားပုံလာပုံ နေပုံထိုင်ပုံ စသည်၌ ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်းသော ဣရိယာပုထံ
 တို့ဖြင့်။] လောကံ-လူအပေါင်းကို၊ ပသာဒေန္တာ-ကြည်ညိုစေကုန်လျက်၎င်း၊
 သတ္တတာ- ကောင်းစွာပြုအပ်ကုန်သည်၊ ဂရုကတာ- အလေးပြုအပ်ကုန်သည်၊
 မာနိတာ-မြတ်နိုးအပ်ကုန်သည်၊ ပုဗ္ဗိတာ-ပူဇော်အပ်ကုန်သည်၊ အပစိတာ-
 ရိုသေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဇနပဒစာရိကံ- ဇနပုဒ်ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ-
 န်၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ တန္တိပဝေဏီဃဋ္ဌနကာ-သာသနာတော်၏ အစဉ်
 အဆက်ကို ဆက်စပ်တတ်ကုန်သော၊ သာသနဇောတကာတိ-သာသနာတော်
 ကိုထွန်းလင်း စေတတ်သောရဟန်းတော်တို့ ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏။

ယေပန ပေ၊ ဇောတကာ ။ ။ လာဘ်ကိုမြှော်၍ မဟုတ်ဘဲ သန့်ရှင်းသော
 (သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်လိုသော) စိတ်ဖြင့် ကျမ်းစာချမှ တရားမဟာမူကိုပြု၍
 ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ထိုသို့လှည့်လည်ရင်း လာဘ်ရသောပုဂ္ဂိုလ်များ
 အတွက် အပြစ်မရှိကြောင်းကို ဆက်ပြလို၍ “ယေပန” စသည်မိန့်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များမှာ
 အပြစ်မရှိသည့်အပြင် “သာသနာအစဉ်တည်အောင် သာသနာထွန်းလင်းအောင် ပြုသူ
 များ”ဟု အသိအမှတ်ပြုရမည်-ဟုလို။

ဘိက္ခာစာရေ။ ။ “ဝေါစရဝါမေ - ၌၊ ဘိက္ခာယ - ငှါ၊ စရိတွာ လတိတဗ္ဗပိက္က
 ပါတေ” ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ “စရိတဗ္ဗောတိ စာရော - လှည့်လည်အပ်သော ဆွမ်းခံရွာ၊
 ထိုရွာ၌တည်သော ဆွမ်းသည်လည်း ဌာနပစာရအားဖြင့် ဘိက္ခာစာရမည်၏၊ ဘိက္ခာ
 ယ - ငှါ၊ စာရော ဘိက္ခာစာရော” ဟု ပြု၊ [ဘိက္ခာစာရေ အသမ္ပဗ္ဗမာနေကို ဇနပု
 စာရိကံ စရန္တိ၌စပ်၊ ပါဠိဝါစေန္ဒာစသည်၌ မစပ်လင့်၊ ပါဠိဝါစေန္ဒာစသော အလုပ်
 များကား အမြဲနေရာ၌၎င်း ဇနပုဒ်၌၎င်း လုပ်ရမည့်အလုပ်များ-ဟု ဝိမတိ ဆိုသည်။]

တန္တိ ပဝေဏီ ဃဋ္ဌနကာ ။ ။ ပါဠိချမှစသော အလုပ်များကို လာဘ်ရမှုမြှော်၍
 လုပ်ခြင်းမဟုတ်၊ တာဝန်ဝတ္တရားအနေအားဖြင့် လုပ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် “သာသနာ
 တော် အဆက်မပြတ်အောင် ဆက်စပ်သောပုဂ္ဂိုလ်များ”ဟု ဆိုရသည်။

တထာဂတပုဗ္ဗေဒိတန္တိ-ကား၊ တထာဂတေန-သည်၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ-ထိုးထွင်း၍
 သိတော်မူအပ်သော၊ ပစ္စက္ခကတံ - မျက်မှောက်ပြုတော် မူအပ်သော၊ ဝါ-
 တနည်း၊ ဇာနာဝိတံ - ဝေနေယျတို့ကို သိစေတော်မူအပ်သော၊ (ဓမ္မဝိနယံ-
 သုတ် အဘိဓမ္မာဝိနည်းကို)၊ အတ္တနော ဒဟတီတိ- ကား၊ ပရိသမဇ္ဈေ - ဌ၊
 ပါဠိစ-ပါဠိတော်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထဉ္စ-ကို၎င်း၊ သံသန္တိတွာ-နီးနောတိုက်ဆိုင်
 ၍၊ မရရေန - ချိုသာသော၊ သရေန - အသံဖြင့်၊ ပယာဒနီယံ - ကြည်ညိုအပ်
 ကြည်ညိုလိုက်သော၊ ဝါ - ကြည်ညိုတွယ်ကောင်းသော၊ သုတ္တန္တံ - သုတ္တန်ကို၊
 ကထေတွာ- ဟောပြောပြီး၍၊ ဓမ္မကထာဝသာနေ-တရားစကား၏ အဆုံး၌၊
 အစ္စရိယဗျူတဇာတေန-ဖြစ်သော အစ္စရိယအဗျူတ ရှိသော၊ ဝိညုဇနေန-
 တတ်သိနားလည်သူသည်၊ [ပုစ္ဆိတော၌စပ်၊ ပညာရှိလူတယောက်က မေးအပ်
 သော်-ဟူလို၊] ဘန္တေ , အဟော-ဪ အံ့ဩတွယ်ကောင်းပါပေစွ၊ ပါဠိစ-
 သည်၎င်း၊ အဋ္ဌကထာစ - သည်၎င်း၊ သုပရိသုဒ္ဓါ - အလွန် သန့်ရှင်းပါပေစွ၊
 ကဿ- အဘယ်ဆရာ၏၊ သန္တိကေ - ဌ၊ ဥဂ္ဂဏိတ္ထေ- သင်ယူခဲ့ပါကုန်သနည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော- သော်)၊ ကော-အဘယ်သူ
 သည်၊ အမှာဒိသေ-ငါ့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သူတို့ကို၊ ဝါ-ငါ့လိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟာ
 ပေတံ- သင်ယူစေခြင်းငှါ၊ ဝါ- ပို့ချခြင်းငှါ၊ သမတ္ထော - စွမ်းနိုင်ပါအံ့နည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ အာစရိယံ-ကို၊ အနုဒ္ဓိသိတွာ-မညွှန်ပြမှု၍၊ [ရှိလျက်နဲ့ မညွှန်ပြမှု၍-
 ဟူလို၊] အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ဝါ-ကိုယ်တို့၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ-ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော၊
 သယန္တုတ္တကာမိဂတံ- အလိုလိုဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် ရအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယံ-
 သုတ် အဘိဓမ္မာဝိနည်းဟူ၍၊ ပဝေဒေတိ-သိစေ၏၊ ဝါ-ပြောပြ၏၊ [“အဘယ်
 ဆရာထံ၌ သင်ယူခဲ့ပါသနည်း” ဟု မေးလာသူအား ပြောပြသည်-ဟူလို၊]
 အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ တထာဂတေန- သည်၊ သတသဟဿ ကပ္ပါဒိကာနိ-
 ကပ္ပါတသိန်း အလွန်ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ ပါရမိ
 ယော-ပါရမီတို့ကို၊ ပုရေတွာ- ပြည့်စေတော်မူပြီး၍၊ ဝါ- ဖြည့်ကျင့်တော်မူ

တထာဂတပုဗ္ဗေဒိတံ။ ။ပုဗ္ဗ ဝိဒေတံသည် သိခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ ပဌမ
 နည်း၌ ကာရိတံမပါဘဲ “ ကိုယ်တော်တိုင်သိအပ်” ဟု အနက်မှတ်စေလို၍ “ပဋိဝိဒ္ဓံ-
 ပစ္စက္ခကတံ”ဟု ခွင့်၏၊ ဒုတိယနည်း၌ ကာရိတံပါသည်ဟု သိစေလို၍ “ဇာနာဝိတံ”ဟု
 ခွင့်သည်။ [ပဝေဒိယိတ္တာတိ ပဝေဒိတံ၊ တထာဂတေန + ပဝေဒိတံ တထာဂတပု
 ဝေဒိတံ။]

အတ္တနော ဒဟတီ။ ။“အတ္တနော အဒဟန္တောတိ-မဒေမံတိ (ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍)
 အတ္တနိ အဋ္ဌပန္တော” — သီလက္ခန္ဓာ ငြိကာဟောင်း, ဝေမေသုတံပုဒ် အစွင့်။ [ဒဟတိ၌
 ဓာဓာတ်သည် ထပနအနက်ဟော။]

ပြီး၍၊ ကိစ္ဆေန- ညီညင်သဖြင့်၊ ကသိရေန - ပင်ပန်းသဖြင့်၊ ပဋိပစ္ဆမ္မတ္တေန
ကော- ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော တရားကို ခိုးတတ်သော၊ ဒုတိယော - သော၊
မဟာစောရော-ခိုးသူကြီးတည်း။

သုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစာရိန္ဒြိ - ကား၊ ဒီကာသဝဘိက္ခု- ရဟန္တာရဟန်းကို၊ ပရိသုဒ္ဓံ
ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တန္တိ-ကား၊ နိရူပတ္တိလေသံ- ဥပတ္တိလေသာမရှိသော၊ သေဋ္ဌ
စရိယံ-မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရန္တိ-ကျင့်နေသည်ကို၊ ဝါ- တနည်း၊ အညဗ္ဗိ-
ရဟန္တာမှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ အနာဂါမိ-ကို၊ အာဒိကတူ-၍၊ ယာဝ
သီလဝန္တံ ပုထုဇ္ဇနံ- သီလရှိသောပုထုဇဉ်တိုင်အောင်၊ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိဝတ္ထု၊
ကံ-နလုံးသာရှင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော၊ ပရိသုဒ္ဓံ-
ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ - ကို၊ စရန္တိ - ကျင့်နေသည်ကို၊
(အနုဒ္ဓံသေတိ- စွပ်စွဲ ဖျက်ဆီး၏) အမူလကေန အဗြဟ္မစရိယေန အနုဒ္ဓံသေ
တိတိ- ကား၊ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ- ဌှံ၊ အဝိဇ္ဇမာနေန- ထင်ရှားမရှိသော၊ အန္တိမ
ဝတ္ထုနာ-အဆုံး၌ဖြစ်သော ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်၊ အနုဝဒတိ-စွပ်စွဲ၏၊ စောဒေ
တိ-အပြစ်တင်၏၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏမက္ခီ- ထင်ရှားရှိသော
ဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်းရှိသော၊ အရိယဂုဏတ္ထေနကော - အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
ဂုဏ်ကို ခိုးဝှက် ဖျက်ဆီးတတ်သော၊ တတိယော - သော၊ မဟာစောရော -
တည်း။ [အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၌ ထင်ရှားရှိသောဂုဏ်ကို မိမိက ခိုး၍မယူနိုင်သော်
လည်း ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ထိုဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးသော အားဖြင့် ခိုးရာ
ရောက်၏။]

ဝရုဘဏ္ဍာနိ ဝရူပရိက္ခာရာနီတိ-ကား၊ အဒိန္နာဒါနေ-အဒိန္နာဒါနသိက္ခာ
ပုဒ်၌၊ (ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်၌)၊ စတုရောဇနာ သံဝိဝံသယ၊ ဝရုဘဏ္ဍံ
အဝါဟရန္တိတ္ထေ-ဤပါဌ်၌၊ ပဉ္စမာသကဏ္ဍနတ်-၅ ဝဲထိုက်တန်သောဝတ္ထုကို၊
ဝရုဘဏ္ဍန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိယထာ- ကဲ့သို့၊ ဣပေပန- ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား၊ ဝေ-

ကိစ္ဆေန။ ။ပါရမီဖြည့်တော်မူစဉ်က ဖျက်လုံးကို ထုတ်လှူခြင်းစသည်ဖြင့် ခန္ဓာ
ကိုယ်၏ဆင်းရဲမှုကို ရည်ရွယ်၍ “ကိစ္ဆေန”ဟု ဆိုသည်၊ ဘုရားဖြစ်ခါနီး၌ မဂ် ၄ ပါး
ရပုံမှာ သုခပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ မဆင်းရဲပါ။ ကသိရေနသည် ကိစ္ဆေန၏ ပရိယာယ်တည်း။

အဝိပ္ပဋိသာရာဒိဝတ္ထုတံ။ ။ ဗြဟ္မစရိယခေါ်သော သီလသည် ပိပ္ပဋိသာရစသည်
တို့၏ အကြောင်းဝတ္ထု မဟုတ်၊ အဝိပ္ပဋိသာရ (နှလုံးသာရှင်ခြင်း) စသည်တို့၏သာ
အကြောင်းဝတ္ထုဖြစ်သည်။ အာဒိဖြင့် ပါမောဇ္ဇ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိစသည်ကိုယူ။ [ဟောတာ
ပိပ္ပဋိသာရာယ၊ သီလံ ပါမေဒဇ္ဇဟောတု သော၊ တံ ပီတိဟောတု သဉ္စေသယံ၊ ပဿဒ္ဓျာဒိ
ပသိဒ္ဓိယာ။]

ဤသို့၊ န ဝုစ္စတိ-အပ်၊ အထဒေါ - စင်စစ်ကား၊ ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဝိသဇ္ဇိယာနိ၊ ပေ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍန္တိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ဟောတော်မူသည့်အတွက်၊ အဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ-မစွန့်အပ် မစွန့်ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိ - ဂရုဘဏ်တို့မည်၏၊ [ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ပဉ္စ-နိသော၊ ဣမာနိ အဝိသဇ္ဇိယာနိ- ဤ မစွန့်အပ် မစွန့်ထိုက်သောဝတ္ထုတို့ကို၊ သံဒေသနဝါ-သည်၎င်း၊ ဂဏောနဝါ-၎င်း၊ ပုဂ္ဂလေနဝါ-၎င်း၊ န ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ-မစွန့်အပ် စွန့်ထိုက်ကုန်၊ ဝိသဇ္ဇိတာနိ- စွန့်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာနိ ဝိ - နိသော်လည်း)၊ အဝိသဇ္ဇိတာနိ - မစွန့်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ - စွန့်အပ်ရာမရောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - န်၏၊ (အစွန့်ခံရသူမှာ အပိုင်မရ- ဟူလို)၊ ပေ၊ ကာမာနိ ပဉ္စ-အဘယ် ၅ ပါးတို့နည်း၊ အာရာမော-အာရာမ၎င်း၊ အာရာမဝတ္ထု- အာရာမရာ၎င်း၊ ပေ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍ- ၎င်းတည်း။]

မဉ္စိမာနိ ပေ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍန္တိ - ဟူ၍၊ ဝစနတော၊ အဝေဘဂီယတ္ထာ- မဝေဘန်အပ် မဝေဘန်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သာဓာရဏပရိက္ခာရဘာဝေန - သံဃာအများနှင့်ဆက်ဆံသော ပရိက္ခရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂရပရိက္ခာရာနိ - ဂရပရိက္ခရာတို့မည်၏၊ [“ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စ- နိသော၊ ဣမာနိ အဝေဘဂီယာနိ - ဤမဝေဘန်အပ် မဝေဘန်ထိုက်သော ပရိက္ခရာတို့ကို” စသည်ဖြင့် ငေးနည်းငြိ၍ ပါဠိတော်ကို အနက်ပေးပါ။] အာရာမော အာရာမဝတ္ထုတိအာဒီသု - တို့၌၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဗွဲ-၏၊ တံသဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသောစကားကို၊ ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဝိသဇ္ဇိယာနိတိ-ဟူ၍၊ ခန္ဓကေ-စူဠဝါ ခန္ဓကဉ္စ၊ အာဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာယမေဝ - တိုက်ရိုက်လာသော ပါဠိတော်အဖွင့်၌သာလျှင်၊ ဘဏိဿာမ - နံအံ့၊ တေဟိ ဂိဟိံ သင်္ဂဏ္ဍာတီတိ - ကား၊ တာနိ-ထို အာရာမစသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဒတ္တာ-၍၊ ဂိဟိံ - လူဝတ်ကြောင်ကို၊ သင်္ဂဏ္ဍာတိ - သိမ်းယူ၏၊ (သိမ်းသွင်း၏) အနုဂ္ဂဏ္ဍာတိ- ချီးမြှောက်၏၊ ဥပလာပေတီတိ-ကား၊ အမှတ်-တို့၏၊ အယျော-အရှင်ဘုရားသည်၊ အဟော-ဪ အံ့ဩဘွယ်ကောင်းပါပေစွ၊ ဣတိဓေံ - သို့၊ လပနကေ-ပြောဆိုတတ်သူတို့ကို၊ (အခြားသူတို့ အထင်ကြီးလာအောင် ပြောပေးတတ်သူတို့ကို။)

ဂရူပေ၊ ဝရိက္ခာရာနိ။ ။ တပါးပိုင်အဖြစ်ဖြင့် ပေါ့ပေါ့ဆဆလှုပ်ကောင်း မပေးကောင်းသောကြောင့် “ဂရူနိ - အလေးပြုအပ်ကုန်သော + ဘဏ္ဍာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ” - ဟူ၍၊ အများသဘောတူလည်း ခွဲခြားဝေတန်၌ မသုံးကောင်းသောကြောင့် “ဂရူနိ + ပရိက္ခာရာနိ ဂရပရိက္ခာရာနိ” ဟူ၍ ထိုသို့မဝေဘန်ဘဲ အများဆိုင်သံဃိကအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲကောင်းသောကြောင့် “သာဓာရဏပရိက္ခာရဘာဝေန” ဟု ဆိုသည်။

အနုဗန္ဓနကေ - မိမိသို့ အစဉ်လိုက်သူတို့ကို၊ သိနေဟေ - မိမိကို ချစ်ခြင်းရှိသူ တို့ကို၊ ကရောတိ-၏၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ အဝိသဇ္ဇိယံ-မစွန့်အပ် မစွန့်ထိုက် သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အဝေဘဂီယဉ္စ - သော၊ ဝရုပရိက္ခာရံ - အလေးပြု အပ်သော ပရိက္ခရာကို၊ တထာဘာဝတော - ထို အဝိသဇ္ဇိယ အဝေဘဂီယ အဖြစ်မှ၊ ထေနေတွာ-ခိုး၍၊ ဝိဟိနံ-တို့ကို၊ သင်္ဂဏနကော-သော၊ စတုတ္ထော- သော၊ မဟာစောရော - တည်း၊ စပန - ထပ်၍ဆက်ဥားအံ့၊ သော အယံ- ထိုကဲ့သို့သော ဤရဟန်းသည်၊ ဣမိဝရုဘဏ္ဍံ - ဤဝရုဘဏ်ကို၊ ကုလသင်္ဂဏ နတ္ထံ-၄၂၊ ဝိသဇ္ဇန္တော-စွန့်လသော်၊ ဝါ-စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ကုလဒူသကဒုတ္တဋ်- ကုလဒူသကဒုတ္တဋ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ- ၏၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မာရဟောစ- ပဗ္ဗာဇနိယ ကံထိုက်သည်လည်း၊ ဟောတိ- ၏၊ ဘိက္ခုသံသံ- ရဟန်းအပေါင်းကို၊ အဘိ ဘဝိတွာ-လွှမ်းမိုး၍၊ ဣဿရဝတာယ-မိမိက အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိသဇ္ဇ န္တော ထုလွှစွယ် အာပဇ္ဇတိ၊ [ထုလွှစွန်းအာပတ်သာ မက၊ ဘဏ္ဍာစားလည်း ထိုက်၏။] ထေယျစိတ္တေန - ထေယျစိတ်ဖြင့်၊ ဝိသဇ္ဇန္တော - သော်၊ ဘဏ္ဍံ- ဘဏ္ဍာကို၊ အဿူပေတွာ- အဖိုးဖြတ်စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော-၏။

အယံ အဂ္ဂေါ မဟာစောရောတိ-ကား၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ ဣမေသံ စောရာနံ-တို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌစောရော - အကြီးဆုံးခိုးသူတည်း၊ (အဂ္ဂေါကို ဇေဋ္ဌ စောရော ဟု ဖွင့်သည်)ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဋိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏာတီတံ- စက္ခုစသော ငါးပါးသော ဣန္ဒြိယတို့ဖြင့် ယူနိုင်ခြင်းကိုလွန်သော၊ (မယူနိုင် သော-ဟုလို) အတိသဏ္ဍသုခမံ- အလွန်သိမ်မွေ့ နက်နဲသော၊ လောကုတ္တရ ဓမ္မံ-ကို၊ ထေနေတိ-ခိုး၏၊ ဣမိနာ-ဤရဟန်းနှင့်၊ သဒိသော-သော၊ စောရော နာမ - မည်သည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ ပန - ပရိဟာရပက္ခမတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ လောကုတ္တရဓမ္မော - သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒီနိ ဝိယ- ရှေ့ငွေအစရှိသည်တို့ကို ကဲ့သို့၊ ဝဗ္ဗေတွာ - လှည့်ပတ်၍၊ ထေနေတွာ - ခိုး၍၊ ဝဟေတံ - ၄၂၊ သက္ကာတိံ - တတ်ကောင်းသလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေး တည်း၊ (လောကုတ္တရဓမ္မော - သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝဗ္ဗေတွာ-၍၊ ထေနေတွာ- ၍၊ ဝဟေတံ-၄၂) နသက္ကာ-ကောင်း၊ (ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း၊) တေနဝ- ကြောင့်ပင်၊ ယော အသန္တံ အဘူတံ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မံ ဥလ္လပတီတိ- တိဟူ၍၊ အာဟ - ဟောတော်မူပြီ၊ ဟိ- ဆက်၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ အတ္တနိ - ဌှံ၊ အသန္တံ - ထင်ရှားမရှိသော၊ (အဘူတံ - မဖြစ်ဘူးသော)၊ တံ ဓမ္မံ - ထို လောကုတ္တရာတရားကို၊ ဧကဝလံ- ဌာနာစာဝနစသည် မဘက် သက်သက်၊ မယံ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဒေသော - ဤလောကုတ္တရာ တရားသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-

သို့၊ ဥဗ္ဗပတိ - ဝါကြား၍ပြော၏။ ဝါ- သီလအသက်, ကိုယ်မှထွက်အောင် ပြောဆို၏။ ပန- ဗျတိရိက်ကား၊ ဌာနာ- မှ၊ စာဝေထုံ-ငှါ၎င်း၊ အတ္တနိ- ဌ၊ သံဝိဇ္ဇမာနံ- ထင်ရှားရှိသည်ကို၊ ကာတုံဝါ- ၎င်း၊ န သက္ကောတိ- မစွမ်းနိုင်။

အထ-ထိုသို့နိုးယူခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါလျက်၊ ကထွာ-ကြောင့်၊ စောရောတိ- ခိုးသူဟူ၍၊ ဝုတ္တော - ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ (ဣတိ - ဤကား အမေး တည်း)။ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထို လောကုတ္တရာ တရားကို၊ ဥဗ္ဗပိတ္တာ-သီလ အသက်, ကိုယ်မှထွက်အောင်ပြောဆို၍၊ အသန္တသမ္ဘာဝနာယ-မိမိ၌ထင်ရှား မရှိသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်၊ [အတ္တနော၊ အဝိဇ္ဇမာနဂုဏေဟိ- တို့ဖြင့်၊ သမ္ဘာဝနာယ-ကြောင့်၊—ဋီကာ၊]ဥပ္ပန္နေ- န်သော၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ဝဏှာတိ-ခံယူ၏။ (ဣတိ - ကြောင့်၊ စောရောတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား အဖြေတည်း)။ ဟိ - မှန်း ဝေ - ဤသို့ ပြောဆိုလျက်၊ ဝဏှတာ- ယူသောရဟန်းသည်၊ တေ ပစ္စယာ - တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ သုခမေန-သော၊ ဥပါယေန - နည်းလမ်းဖြင့်၊ ဝဉ္စေတွာ-၍၊ ထေနေတွာ-၍၊ ဝဟိတာ-ယူအပ် ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-၏။ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ တံ ကိဿဟေတု ထေယျာယ ဝေါဘိက္ခဝေ ရဋ္ဌပိဏ္ဏော ဘုတ္တောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မူပြီ။

ဟိ-ဆက်၊ ဣ - ဤ တံ ကိဿဟေတု အစရှိသောဝါကျ၌၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ အတ္တော - တည်း၊ အယံ အဂ္ဂေါ မဟာစောရော၊ ယော အသန္တံ အဘူတံ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မံ ဥဗ္ဗပတိတိ-ဟူသော၊ယံ-အကြင်စကားကို။

အသန္တံ၊ပေ၊ ဥဗ္ဗပတိ ။ ။ အသန္တိတိ - အဝိဇ္ဇမာနံ၊ အဘူတံတိ - အနုပ္ပန္နံ၊ [“အသန္တံ-ထင်ရှား မရှိသော၊ အဘူတံ-ဖြစ်ပြီးမဟုတ်သော” ဟု ပေးစေလို၏။] အနုပ္ပန္နတ္ထာ ဟိ တဿ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌) တံ အသန္တံ၊ပုရိမဿ ပစ္စိမံ ကာရဏ ဝစနံ-အဘူတံဟူသော နောက်စကားသည် အသန္တံဟူသော ရှေ့စကား၏ အကြောင်း ပြတည်း၊ မဖြစ်ဘူးသောကြောင့် ထင်ရှားမရှိ-ဟုလို၊ ဤ အဋ္ဌင်ကို ကြည့်၍ “အသန္တံ အဘူတံ တံဓမ္မံ”ဟု ရှိသင့်၏။ ယခုစာအုပ်များ၌ “အဘူတံ”မပါ။

ဥဗ္ဗပတိ ။ ။ ဥဂ္ဂတာယုကော့ လပတိ- ထွက်သွားသော အသက် ရှိသည်ဖြစ်၍ ပြောဆို၏။ ဥ ယည “ဥဂ္ဂတာ” အနက်ဟော၊ ရဟန်း၏ အသက်ဟူသည် သီလတည်း၊ ထို သီလသည် ပြောဆိုသည်နှင့် ထပြိုင်နက် ကင်းကွာရကား ထွက်သွားသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥဗ္ဗပတိ-သီလအသက် ကိုယ်မှ ထွက်အောင် ပြောဆို၏”ဟု ပေးပါ။

ဝေံတိ၊ပေ၊ဟောန္တိ။ ။ အသန္တသမ္ဘာဝနာအားဖြင့် ပစ္စည်း ၄ ပါးကို ခံယူ သူသည် ထိုပစ္စည်း ၄ ပါးကို ခိုးယူရာ ရောက်၏။ ထင်ရှားမရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချီးမွမ်းသောကြောင့် ထို ထင်ရှားမရှိသော လောကုတ္တရာ ဂုဏ်ကိုလည်း ခိုးယူရာရောက်သည်။

အဝေါ့စုမှ - ဆိုခဲ့ကုန်ပြီ၊ တံ ကိဿဟေတုတိ - ကား၊ ကေန ကာရဏေန -
 ကြောင့်၊ ဧတံ - ဤ စကားကို၊ အဝေါ့စုမှ - ကုန်သနည်း၊ ဣတိစေ - ဤသို့
 မေးအံ့၊ ထေယျာယ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ရဋ္ဌပိဏ္ဍော ဘုတ္တောတိ - ကား၊ ဘိက္ခဝေ -
 တို့၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ သော ရဋ္ဌပိဏ္ဍော - ထို
 တိုင်းသားပြည်သူ၊ ကြည်ဖြူရှင်လန်း၊ လှူဒါန်းအပ်သော ဆွမ်းကို၊ ထေယျာယ -
 ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာစိတ်ဖြင့်၊ ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊ ဘုတ္တော - မားသော်
 အပ်သည်၊ ဟောတိ - ၏ (တသ္မာ ဧတံ အဝေါ့စုမှ၊ ဣတိ - ဤကား အဖြေ
 တည်း၊) ဟိ - ဆက်၊ ဣ - ဤထေယျာယဝေါ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ ဝေါ
 ကာရော - ဝေါ အကွရာသည်၊ ယေ ဟိ ဝေါ အရိယာ အရညဝနပတ္တာနီတိ
 အာဒိသုပိယ - ပတ္တာနိ အစရှိသော ပါဠိရပ်တိုက်ကဲ့သို့၊ ပဒပူရဏမတ္ထေ - ပုဂံ၏
 ပြည့်ကြောင်းမျှ၌ (ပဝတ္ထော - သော)၊ နိပါတော - တည်း၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊
 တုမှတိ - တို့သည်၊ ဘုတ္တော - စားသောက်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ အဿ - ထို
 ဝေါ အကွရာ၏၊ အတ္ထော - ကို၊ န ဒဋ္ဌဗ္ဗော - မမှတ်ထိုက်။ [“ ဝေါ - သင်တို့
 သည် ” ဟု မပေးပါနှင့် - ဟုလို့၊ ဘာကြောင့်နည်း - ရှေ့မှောက် ရောက်နေသော
 ရဟန်းများအတွက်သာ မိန့်တော်မူသည်မဟုတ်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကိုပြောသူ
 ဟူသမျှအတွက် မိန့်တော်မူသောကြောင့်တည်း။]

ဣဒါနိ - ၌၊ တမေဝတ္ထံ - ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုပင်၊
 ဝါထာဟိ - တို့ဖြင့်၊ ပိဘူတတရံ - သာ၍ ထင်ရှားသည်ကို၊ ကရောန္တော - မူလို
 သည် (ဟုတွာ)၊ အညထာ သန္တိ အာဒိ - ဝါထာစကားကို၊ အာဟ - မူပြီ၊
 တတ္ထ - ထို အညထာ သန္တိ အစရှိသော ဝါထာစကား၌၊ အညထာ သန္တိ -
 ကား၊ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာဓာရာဒိကေန - မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်
 အစရှိသော၊ [အာဒိဖြင့် ဝစီသမာဓာရ၊ စိတ္တသမာဓာရတို့ကို ယူ၊] အညေန -
 စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်အစရှိသော အခြင်းအရာမှ တပါးသော၊ အာကာ
 ရေန - အခြင်းအရာဖြင့်၊ သန္တိ - ထင်ရှား ရှိသော၊ (အတ္တာနံ - ကို)၊ အညထာ
 ယော ပဝေဒယေတိ - ကား၊ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာဓာရာဒိကေန - သော၊
 အညေန - မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်အစရှိသော အခြင်းအရာမှ တပါးသော၊
 အာကာရေန - ဖြင့်၊ ပဝေဒေယျ - သိစေအံ့၊ ဝါ - ပြောပြအံ့၊ အတံ - သည်၊
 ပရမပရိသုဒ္ဓေါ - အလွန် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သူတည်း၊ မေ - ၏၊ အပ္ပန္နရေ -
 ကိုယ်အတွင်း၌၊ လောကုတ္တရဓမ္မော - သည်၊ အတ္ထိ - ၏၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ဇာနာ
 ပေယျ - သိစေအံ့၊ စပန - ထပ်၍ ဆက်ဥားအံ့၊ ပဝေဒေတွာ - ပြီး၍၊ တာယ ပဝေ
 ဒနာယ - ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နံ - သော၊ တောဇနံ - ကို၊ အရဟာပိယ - ကဲ့သို့၊ ဘုဂ္ဂတိ - ၏။

နိကစ္စ ကိတဿေဝ, ဘုတ္တံ ထေယျေန တဿ တန္တိ (တ္ထေ)-တံ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ နိကစ္စာတိ-ကား၊ ဝဇ္ဇေတွာ- လှည့်ပတ်၍၊ အညထာ-တပီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သန္တံ- ထင်ရှားရှိသော၊ (အတ္တာနံ - ကို) အညထာ- ထင်ရှားရှိသည်မှ တပီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဒဿေတွာ-၍၊ အဂုဗ္ဗ အဝစ္စဘူတမေဝ-ပိတ်ပေါင်းမဟုတ် ချုံမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ သာခါပလာသပလ္လဝါဒိစ္ဆာဒနေန - သစ်ခက် သစ်ရွက် ရွက်ညွန့် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်ခြင်းဖြင့်၊ ဂုဗ္ဗမိဝ-ပိတ်ပေါင်းကိုကဲ့သို့၎င်း၊ ဝစ္စမိဝ- ချုံကိုကဲ့သို့၎င်း၊ အတ္တာနံ- ကို၊ ဒဿေတွာ - ၍၊ ကိတဝဿေဝါတိ - ကား၊ ဝဇ္ဇကဿ - လှည့်ပတ်တတ်သော၊ ကေရာဋိကဿ- ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲမှု၌ ယှဉ်သော၊ ဂုဗ္ဗဝစ္စသညာယ - ပိတ်ပေါင်း အမှတ် ချုံအမှတ်ဖြင့်၊ အရညေ- ၌၊ အာဝတာဝတေ - န်သော၊ သဗုဏေ - ထိုကို၊ ဝဟေတွာ - ဖမ်းယူ၍၊ ဇီဝိတကပ္ပကဿ-အသက်မွေးမှုကို ပြသော၊ သာကုဏိကဿ - ငှက်မုဆိုး၏ (သကုဏဂ္ဂဟဏံ)ဣဝ-ငှက်တို့ကို ဖမ်းယူခြင်းကဲ့သို့၊ ဘုတ္တံ ထေယျေန တဿ တံတိ - ကား၊ အနရဟန္တဿေဝ - ရဟန္တာ မဟုတ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊ သတော-ဖြစ်လျက်၊ အရဟန္တဘာဝံ- ကို၊ ဒဿေတွာ - ပြ၍၊ လဒ္ဓဘောဇနံ- ကို၊ ဘုဉ္ဇတော - သော၊ တဿာပိ - ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ [ဘုတ္တံ နာမ ဟောတိ ၌စပ်။] ယံတံ-အကြင် ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစားအပ်သော ဘောဇဉ်သည် ဝါ-ကို၊ [ထေယျေန ဘုတ္တံနာမ ဟောတိ၌ စပ်။] သာကုဏိက

နိကစ္စ။ ။နိဂုဗ္ဗ, ကရဓာတ်၊ တွာပစ္စည်းကို ရစွပြု၊ နိဥပသာရကြောင့် ကရဓာတ် လည်း“ဝဉ္ဇန” အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဝဇ္ဇေတွာ ဟု ဖွင့်သည်။ [သက္ကတ၌ “ကြ” ဓာတ် ဟု ရှိ၏၊ ပါဠိ၌ ထိုဓာတ်ကို မတွေ့ရ၍ ကရဓာတ်ကြသည်။] နိကစ္စကို “ဝဇ္ဇေတွာ” ဟု ဖွင့်၍ ထိုဝဇ္ဇေတွာအရ လှည့်ပတ်ပုံကို “အညထာ သန္တံ အညထာ ဒဿေတွာ”ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင် သို့အဖွင့်ကိုပင် အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားအောင် “အဂုဗ္ဗ၊ ပေ၊ ဒဿေတွာ”ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ ဂုဗ္ဗသဒ္ဓါသည် အပေါင်းအနက်ကို ဟော၏၊ ပိတ်ပိတ် သဲသဲ ထူထဲသော သစ်ပင်အပေါင်းကို “ပိတ်ပေါင်း”ဟု ခေါ်သည်။ ရှေးနိဿယ၌ “အရုံ”ဟုလည်း ပေး၏။

ကိတဝဿ။ ။ သျှာဒိ ကိဓာတ်သည် ညှဉ်းဆဲခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ တော အနက်၌ တပစ္စည်းသက်၍ “ကိဏုတေ - ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ ကိတံ - ခြင်း၊ ကိဘေန - ညှဉ်းဆဲခြင်းဖြင့်+ဝါတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ ကိတဝေါ” ဟု ကြံ၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ် သောအားဖြင့် သူတပီးကို ညှဉ်းဆဲတတ်သူ၊ ထို့ကြောင့်“ဝဉ္ဇကဿ ကေရာဋိကဿ” ဟု ဖွင့်သည်။ ကေရာဋိကဿကိုလည်း“သဋ္ဌဿ”ဟု နိကာဖွင့်သည်။ ကိရာဇေ-စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်မှု၌+နိယုတ္တော ကေရာဋိကော”ဟု ပြု။

ကိုတဝသ-စင်းလဲသောငှက်မုဆိုး၏၊ နိကစ္ဆဝဇ္ဇေတွာ-လှည့်ပတ်၍၊ သကုဏ
ဂ္ဂဟဏံ ယထာ - ကဲ့သို့၊ ဧဝံ - တူ၊ ပေ၊ ဘောဇနဿ-၏၊ ဝါ - ကို၊ ဘုတ္တတ္တာ-
စားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ထေယျေန-ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာစိတ်ဖြင့်၊
ဝါ-ခိုးခြင်းဖြင့်၊ ဘုတ္တနာမ-စားအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ-၏။

ပန-ဆက်၊ ဣမံ အတ္တဝသံ - ဤ အကြောင်း အထူးကို၊ အဇာနန္ဒာ-
နံသော၊ ယေ - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်
(လှည့်ပတ်၍) ဘုဇ္ဇန္တိ - နံ၏၊ ကာသာဝကဏ္ဍာ - သင်္ကန်းဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်
သော လည်ပင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ- လည်ပင်း၌ သင်္ကန်းဖြင့် ရစ်ပတ်ထားကုန်
သော၊ ဗဟဝေါ- များစွာကုန်သော၊ ပါပမ္မော-ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်
သော၊ အသညတာ-ကာယဒ္ဓါရ အစရှိသည်တို့ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း မရှိကုန်
သော၊ ပါပါ-ယုတ်မာကုန်သော၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ပါပေတိ-ယုတ်မာ
ကုန်သော၊ ကမ္မေတိ- အမှုတို့ကြောင့်၊ နိရယံ- ၌၊ ဥပပဇ္ဇရေ- ဖြစ်ကြရကုန်၏။

ကာသာဝကဏ္ဍာတိ-ကာ၊ ကာသာဝေန-ဖြင့်၊ ဝေဠုတကဏ္ဍာ-ရစ်ပတ်
အပ်သော လည်ပင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ - လည်ပင်း၌ ရစ်ပတ်ထားကုန်သော၊
[“ ကာသာဝေဠုတ ကဏ္ဍာ ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဝေဠုတအလယ်ပုဒ်ကိုချေ
ဟု ပြ၏၊] ယေသံ - အကြင်ရဟန်းတို့၏၊ သာမညံ - သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း
ကောင်းသောအကျင့်တရားသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ (တေသံ-တို့၏) ဣကမေဝ-
ဤမျှသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အရိယဒ္ဓဇ ဓာရဏမတ္ထိ - အရိယာတို့၏ အောင်လံ
ဖြစ်သောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းမျှသည်၊ (ဟောတိ-၏)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
တေ - ဤ ကာသာဝကဏ္ဍာဟူသော အမည်သည်၊ ဘဝိဿန္တိဓေါ၊ ပေ၊
ကာသာဝကဏ္ဍာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တဒုဿီလာနံ-ဟောတော်မူအပ်သော
ဒုဿီလတို့၏၊ အဓိဝစနံ - အမည်တည်း၊ [အာနန္ဒ - န္ဓာ၊ အနာဂတံ-သော၊
အဒ္ဓါနံ - ကာလ၌၊ ဂေါတြိဘုနော - သမဏအနွယ်မျှကိုသာ ခံစားတတ်

ဂေါတြဘုနော။ ။ဂေါတ္ထံ ဝုစ္ဆတိ သာဓာရဏနာမံ - အများနှင့်ဆက်ဆံသော
နာမည်တမျိုးကို ဂေါတ္ထဟု ဆိုအပ်၏၊ ဥပမာ- “ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္ထ-ပေါထုဇဉ်အနွယ်”
ဟူရာ၌ ပုထုဇဉ်ဟူသော အမည်သည် လူတယောက်၏အမည် မဟုတ်၊ လူအများနှင့်
ဆက်ဆံသော (အများဆိုင်) အမည် ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဂေါတမ-ဟူသောအမည်သည်
ထို အနွယ်ရှိသူအားလုံးနှင့်ဆိုင်သော အမည်ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်းတည်း၊ ဤနေရာ၌လည်း
ရဟန်းဟူသမျှနှင့်ဆိုင်သော “ သမဏ ” ဟူသောအမည်သည် ဂေါတ္ထမည်၏၊ ဣကို
ဩဂြိ၍ “ဂေါတြ” ဟု ဖြစ်၏၊ မတ္တပုဒ်အကြေကြိ၍ ဂေါတ္ထံ (ဂေါတ္ထမတ္ထံ) + ဘဝန္တိ
(အနုတဝန္တိ) - ခံစားတတ်ကုန်၏၊ ဓာရေန္တိ-နံ၏၊ ဣတိဂေါတြဘုနော။

ဆောင်ထားတတ်ကုန်သော၊ ကာသာဝကဏ္ဍာ-တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-နိလတုံ၊ (ဥပရိပဏ္ဍာသ၊ ဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂသုတ်)။] ပါပဓမ္မာတိ- ကား၊ လာမကဓမ္မာ- ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်သော၊ အသညတာတိ - ကား၊ ကာယာဒီဟိ - ကာယဒွါရ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အသညတာ- စောင့်စည်းခြင်း မရှိကုန်သော၊ ပါပါတိ - ကား၊ လာမထပုဂ္ဂလာ - န်သော၊ (တေ - ထိုရဟန်းတို့သည်၊) ပါပေဟိ ကဓမ္မဟိတိ- ကား၊ ကရဏကာလေ - ပြုရာအခါ၌၊ အာဒီနဝံ- ကို၊ အဒိသွာ- ရှိ၊ တတေဟိ- န်သော၊ ပရဝဉ္စနာဒီဟိ - သူတပါးကို လှည့်ပတ်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ တေဟိ ပါပကဓမ္မဟိ - ထို မကောင်းသောအမှုတို့ကြောင့်၊ (နိရယံ ဥပပဇ္ဇရေ၌စဝံ၊) နိရယံ တေ ဥပပဇ္ဇရေတိ - ကား၊ နိရဿာဒံ - သာယာအပ်သော သူမရှိသော၊ ဒုဂ္ဂတိံ - ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာ ဖြစ်သော အပါယ်ဘုံ၌၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ- ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ တသ္မာ၊ သေယျော အယောဂုဠောတိ - ဟူသော၊ ဂါထာ - ဂါထာသည်၊ (ဟောတိ - ၏) [ထိုရဟန်းတို့၏ မတရားသဖြင့် စားခြင်းကြောင့် ငရဲသို့ ကျရောက်ရသည့်အတွက် ဤဂါထာ ဖြစ်ပေါ်လာရသည်-ဟူလို၊]

တဿာ - ထိုဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကား၊ ဒုဿီလော- သီလမရှိ သော၊ အသညတော-သော၊ ဣစ္ဆာစာရေ-၌၊ ဌိတော-သော၊ ကုတနာယ- အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-ကြားဝါခြင်းဖြင့်၊ လောတံ- လူအပေါင်း ကို ဝဉ္စကော-သော၊ အယံပုဂ္ဂလော-သည်၊ တတ္ထံ-လောလောပူသော အပွို သိအုပခံ-မီးတောက် မီးလုံဟူသော ဥပမာရှိသော၊ အယောဂုဠံ-သံတွေခဲကို၊ သဓေ ဘုဉ္ဇေယျ-အံ့၊ သဓေ အဇ္ဈောဟရေယျ- အကယ်၍ မျိုအံ့၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ယံ တေံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍိစ - အကြင် တိုင်းသားပြည်သူ ကြည်ဖြူရှင်လမ်း လှူဒါန်းအပ်သောဆွမ်းကိုလည်း၊ သဓေ ဘုဉ္ဇေယျ-အံ့၊ ယံ တေံ အယောဂုဠံစ- ကိုလည်း၊ (သဓေ ဘုဉ္ဇေယျ)၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒွီသု-န်သော၊ တေသု-ထို ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ အယောဂုဠံတို့တွင်၊ အယောဂုဠောဝ- သည်သာ၊ ဝါ- ကိုသာ၊ ဘုတ္ထော - စားအပ်သည်၊ (သမာနော)၊ သေယျော - အထူးသဖြင့် ကောင်းမြတ်သည်၊ သုန္ဓရတရော-သာ၍ကောင်းသည်၎င်း၊ ပဏီတတရောစ-သာ၍မွန်မြတ်သည် ၎င်း၊ ဘဝေယျ - ရာ၏၊ [သေယျောကို “ သုန္ဓရတရော ပဏီတတရောစ” ဟု ဖွင့်သည်။] ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ) -ကြောင့်၊ အယောဂုဠဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဘုတ္တဏ္ဍာ-ကြောင့်၊ သမ္ပရာယေ-၌၊ သမ္ပညတညာဏေနာပိ-သမ္ပညတ ဉာဏ်တော်ဖြင့် သော်မှလည်း၊ ဒုဇ္ဇာနပရိစ္ဆေဒံ - ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သော အပိုင်းအခြားရှိသော၊ [ဒုက္ခေန + ဇာနိတဓမ္မာတိ ဒုဇ္ဇာနော၊ ဒုဇ္ဇာနော +

ပရိစ္ဆေဒေါ ယဿာတိ ဒုဇ္ဇာနပရိစ္ဆေဒံ။] ဒုက္ခံ န အနုဘဝတိ၊ ပန - ကား၊
 ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်(လှည့်ပတ်၍) ပဋိလဒ္ဓဿ-သော၊ တဿရဋ္ဌ
 ဝိဏ္ဏဿ-၏။ ဝါ-ကို၊ ဘုတ္တတ္တာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗရာယေ-၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-(သဗ္ဗ
 ညုတဉာဏေနာပိစသည်ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော၊ ဒုက္ခံ-ကို၊ အနု
 ဘောတိ-၏။ (တဿွာ သေယျော သန္တရတရော ပဏီတတရောစ ဘဝေယျ)။
 ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤ လှည့်ပတ်၍စားသောက်ခြင်းသည်၊ ကောဋိပ္ပတ္တော-အတွင်
 အထိပ်သို့ရောက်သော၊ မိစ္ဆာဇီဝေါ-မှားယွင်းသောအသက်မွေးခြင်းတည်း၊
 ဣတိအယံ-ကား၊ (တဿာ-ထိုဂါထာ၏ အတ္ထော-တည်း။)

ဧဝံ-လျှင်၊ ပါပကြိယာယ-မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၏၊ အနာဒိနဝဒဿာဝိနံ-
 အပြစ်ကို ရှုလေ့မရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ အာဒိဇဝံ - အပြစ်ကို၊ ဒသေ
 တွာ-ပြီး၍၎င်း၊ အထဓေါ-၌၊ ဘဂဝါ - သည်၊ ပေ၊ ဝိဂဟရိတွာ-၎င်း၊ ပေ၊
 ဥဒ္ဓိသေယျာထ-ကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာစ-မိန့်တော်မူပြီး၍၎င်း၊ စတုတ္ထ
 ပါရာဇိကံ-ဇိကသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညပေန္တော-မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ယောပန
 ဘိက္ခု၊ အနဘိဇာနန္တိအာဒိ - အစရှိသော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ အာဟ-မူပြီ၊ ဧဝံ-
 လျှင်၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန - သာသနာတော်ဝယ် အခြစ်အရင်း ပြတ်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ဒဠ်-ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ စတုတ္ထပါရာဇိကေ-ကို၊ ပညတ္ထေ-
 အပ်ပြီးသော်၊ အပရခိဗံ- ဝုဋ္ဌုမုဒါတီရိယဝတ္ထုမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော၊ အနု
 ပညတ္တတ္တာယ-အနုပညတ်အကျိုးငှါ၊ အမိမာနဝတ္ထု - အမိမာနဝတ္ထုသည်၊
 ဥဒေါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ တဿ-ထိုအမိမာနဝတ္ထု၏၊ ဥပ္ပတ္တိဒီပနတ္ထံ-ဖြစ်ပုံကို
 ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝေဇ္ဇိဓံ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တိဟောတီတိ-
 ဟူသော၊ ဧတံ-ဤစတားကို၊ (သံဝိတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

တတ္ထ- ထို ဝေဇ္ဇိဒံ ဘဂဝတာအစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဝါ- ထိုအမိမာန
 ဝတ္ထု၌၊ အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌသညိနောတိ-ကား၊ ဉာဏစက္ခုနာ-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်
 စက္ခုဖြင့်၊ အဒိဋ္ဌေယေဝ - မမြင်အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ အရဟတ္ထေ -
 အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ [ဒိဋ္ဌသညိနော၌စပ်၊] အမှေဟိ-တို့သည်၊ အရဟတ္ထံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌိ-
 မြင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဒိဋ္ဌသညိနော - မြင်အပ်ပြီ ဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊
 ဟုတွာ-၍၊ အပတ္တာဒီသု- အပတ္တအစရှိသည်တို့၌၊ သေနယော- တည်း၊ ပန-
 အထူးကား၊ အယံ- ကား၊ ဝိသေသော - တည်း၊ အပတ္ထေတိ - ကား၊ အတ္ထ
 နော-၏၊ သန္တာနေ-သန္တာန်၌၊ ဝါ-ခန္ဓာအစဉ်၌၊ ဥပ္ပတ္တိဝသေန-ဖြစ်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ အပတ္ထေ-မရော်အပ်သေးသောအရဟတ္တဖိုလ်၌၊ အနဓိဂတေတိ-
 ကား၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ - မဂ်ကိုပွားစေခြင်းအားဖြင့်၊ အနဓိဂတေ- မသိအပ်

သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ အပ္ပဋိလဒ္ဓေ-မရအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ဣတိဝိ အတ္ထော - သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ အသန္တိကတေတိ - ကား၊ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓေ - ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ဝါ-တနည်း၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အပ္ပစ္စက္ခကတေ- မျက်မှောက်မပြုအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊

အဓိမာဓေနာတိ - ကား၊ အဓိဂတမာနေန - ရကုန်ပြီး ဟု မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ မယံ-တို့သည်၊ အဓိဂတာ - ရကုန်ပြီ၊ ဣတိဝေ- သို့၊ ဥပ္ပန္နေန-သော၊ မာနေန-မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဝါ-တနည်း၊ အဓိဂမာနေန-လွန်ကဲသော မာနကြောင့်၊ ထဒ္ဓမာနေန-ခက်ထန်သော မာနကြောင့်၊ ဣတိအတ္ထော၊ အညံ ဗျာကရိ သူတိ-ကား၊ အရဟတ္တံ-ကို၊ ဗျာကရိ သု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော - ဝိ-ရှင်း အမှော်၊ အရဟတ္တံ- သို့၊ ပတ္တိ-ရောက်အပ်ပြီ၊ ကရဏီယံ- ပြဘွယ်ကိစ္စကို၊ ကတိ - ပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဘိက္ခုနံ - အခြားရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေသံ-ပြီ၊ တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏၊ မဂ္ဂေန-မဂ်ဖြင့်၊ အပ္ပဟိနကိလေသတ္တာ - မပယ်အပ်သေးသော ကိလေသာရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကဝလံ - မဂ်ဖြင့်ပယ်ခြင်းမဘက် သက်သက်၊ သမထဝိပဿနာ ဗလေန-ဖြင့်၊ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာနံ - ပယ်ခွါအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်

အဓိမာနေနံ ။ ။ အဓိဥပသာရသည် အဓိဂတအနက်ဟောဟု သိစေလို၍ “အဓိဂတမာနေန” ဟုခွင့်၊ တနည်း- “အဓိကအနက်ဟော” ဟု သိစေလို၍ “အဓိကမာနေန” ဟုခွင့်၊ “အဓိဂတာတိ + ဥပ္ပန္နော+မာနော အဓိမာနော” ဟုပြု၊ ဒုတိယနည်း၌ “အဓိကော+မာနော အဓိမာနော” ဟုပြု၊ “လွန်ကဲသောမာနံ” ဟုရာ၌ “လွန်ကဲ” ဟူသည်လည်း (ရှိပြီးရက်ထက် ပိုလွန်သည်ကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်) “ ခက်ထန်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်” ဟု သိစေလို၍ “ထဒ္ဓ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ခွင့်သည်။

အညံ ။ ။ အာ+ဉာဓာတ်၊ အပစ္စည်း၊ အာသည် မရိယာဒါအနက်ဟော၊ အာ (ရေယာဒံ)-အောက်မဂ်သုံးပါး သိထားအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ ဇာနာတီတိ အညာ၊ ဤဝစနတ္ထအရ “အရဟတ္တမဂ်ပညာ” သာ မုချရ၏၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်ပညာကိုကား ကာရဏူပစာရအားဖြင့် သူရ၏၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ် ပညာနှင့်ယှဉ်သော သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော တရားများကိုလည်း နာနန္ဒရိကနည်းအားဖြင့် “အညာ” အရှင် ယူရသည်၊ ထို့ကြောင့် အညံကို “အရဟတ္တ” ဟု (အရဟတ္တဖိုလ်ရအောင်) ခွင့်သည်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ပညာ) သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို “အရဟတ္တဖိုလ်” ခေါ်ကြောင်း သတိပြုပါ။... [ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ဉာတမရိယာဒါဝေ ဇာနနတော အညာ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာ (မုချနက်) ၊ တဿာ ဗလဘာဝတော အဂ္ဂဗလပညာ (ဥပစာနက်) ၊ တံသဟဂတာ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောစ (နည်းဖြင့် ရအပ်သော အနက်) အညာတိ ဝုတ္တာ။]

သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-ပယ်ခွါအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်သော၊ တေသံ-တို့၏၊ အပရေနသမယေန - ဌှံ၊ တထာဂ္ဂပပစ္စယ သမာယောဂေ - ထိုသို့ သဘော ရှိသော (ရာဂစသည် ဖြစ်လောက်သော) အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိခြင်းသည်၊ (သတိ-သော်) ရာဂါယ - ရာဂအကျိုးငှါ၊ စိတ္တံ နမတိ၊ ရာဂတ္ထာယ-အကျိုး ငှါ၊ နမတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣတရေသု - ရာဂါယဝိမှ တပါးသော ဒေါသာ ယဝိ စိတ္တံ နမတိစသောပုဒ်တို့၌၊ သေ (ဧသော)-သည်၊ နယော-တည်း။

တဉ္စခေါတေ အဗ္ဗောဟာရိကန္တိ - ကား၊ တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏၊ တံ တေ အညဗျာကရဏံ - ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆိုခြင်းသည်၊ အဗ္ဗောဟာရိ တံ - အာပတ်၏အင်္ဂါ ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်၊ အာပတ္တိ ပညာပနေ - အာပတ်ကိုပညတ်ခြင်း၌၊ ဝေါဟာရံ - ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ န ဝစ္ဆတိ-မရောက်၊ အာပတ္တိယာ-၏အင်္ဂါ-အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပန-ပရိယာရပက္ခမှ တပါး စောဒက ပက္ခကိုဆိုဦးအံ့၊ ကဿ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)၊ အယံ အဓိမာနော- ဤ အဓိမာနသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-နည်း၊ ကဿ-၌၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ - ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌဿ)၊ အရိယ သာဝကဿ - အရိယာသာဝက၏ (သန္တာန်၌)၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ- အဓိမာနမဖြစ်၊ ဟိ-ဤသော-ထိုအရိယာသာဝကသည်၊ မဂ္ဂုဗလနိဗ္ဗာန၊ ပေပစ္စဝေက္ခဏေန- မဂ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ပယ်အပ် ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်၊ သဉ္စာတ သောမနဿော-လွန်စွာဖြစ်သော ဝမ်းမြော် ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အရိယဂုဏာ ပဋိဝေဓေ-အရိယာတို့၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၌၊ နိတ္တဇ္ဇေ- ယုံမှားခြင်းမရှိ၊ တဿ- ကြောင့်၊

အဗ္ဗောဟာရိတံ ။ ။ ဝေါဟာရံ - အာပတ်၏အင်္ဂါ ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့+ဝစ္ဆတိတိ ဝေါဟာရိတံ၊ န+ဝေါဟာရိတံ အဗ္ဗောဟာရိတံ၊ ဤဝစနတ္ထကို ပြလို၍ “ အာပတ္တိပညာပနေ ဝေါဟာရံ န ဝစ္ဆတိ ” ဟု ဧဋ္ဌသည်၊ ဆိုလိုရင်းကား - “အဓိမာနကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ရပြီ ဟု ပြောခြင်းသည် (လှည့်ပတ်လိုသောစိတ် မရှိ သောကြောင့်) အာပတ်၏အကြောင်းအင်္ဂါ မဖြစ်” ဟုလို၊ မြန်မာလို “မပြောပလေ” ဟု အနက်ဆိုကြသည်။

အရိယသာဝကဿ ။ ပဟိနာဓိမာနပစ္စယတ္တာ- အဓိမာန၏ အကြောင်းဖြစ်သော မာန်မာနကိုပယ်ပြီးသောကြောင့် အဓိမာနမဖြစ်-ဟုလို၊ သောတာပန်သည် အယာထာဝ မာန် (မဟုတ်မမှန်သော အထင်ကြီးမှု) ကို ပယ်နိုင်ပြီ၊ ဟုတ်မှန်သော အထင်ကြီးမှုမာန် ကိုကား မပယ်နိုင်ပေ၊ ဤ အဓိမာနဟူသည်လည်း အယာထာဝမာန်သာတည်း။

သောတပန္နာဒီနံ - တို့၏ အဟံ - သည်၊ သကဒါဝါဒီ - တည်း၊ ဣတိ အာဒိ ဝသေန-ဤသို့အစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိမာနော-သည်၊ နပုဇ္ဇတိ-မဖြစ်။

ဒုဿီလဿ-၏ (သန္တာန်၌)၊ (အဓိမာနော)နပုဇ္ဇတိ၊ (ကဿွာ-ကြောင့် နည်း)၊ ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ သော- ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အရိယဂုဏာ ဝိဂမေ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကိုရခြင်း၌၊ နိရာသောဝ- အာသာမရှိသည်သာ၊ ဝါ-မြော်လင့်ချက်မရှိသည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ (တဿွာ ဒုဿီလဿ အဓိမာနော နပုဇ္ဇတိ)၊ သီလဝတောပိ - သီလရှိပါသော်လည်း၊ ပရိစ္စတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ- စွန့်လွှတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိဒ္ဒါရာမ တာဒိ - အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို၊ [အာဒိဖြင့် ဘဿာရာမစသည်ယူ၊] အနယုတ္တဿ-အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ (အဓိမာနော) နပုဇ္ဇတိ၊ [အကာရကဘာဝတော - အရိယာ ဖြစ်သို့ရန် အားမထုတ်သောကြောင့်တည်း၊ - ဝိကော၊] ပန - အန္တယကား၊ သုပရိသုဒ္ဓသီလဿ - အလွန်စင်ကြယ်သော သီလရှိသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနေ - ၌၊ အပ္ပမတ္တဿ- မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍၊ နာမရူပံ- နာမ်ရုပ်တရားကို၊ ဝဝတ္ထပေ တွာ - ၍၊ [နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်ပုံကို ပြ၏။] ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန- နာမ်ရုပ် တို့၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်၊ [ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို ပြသည်။] ဝိတိဏ္ဏကံဿ- လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ယုံမှားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ [ကင်္ခါ ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကိုပြ၏။] ဝိလက္ခဏံ- သို့၊ အာရောပေတွာ-၍၊ [ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို ကလာပသမ္ပသန (အပေါင်းအစုအားဖြင့် တခုစီမခွဲဘဲ သုံးသပ်ကြောင်း) ဉာဏ်ဖြင့် အနိစ္စစသော လက္ခဏာသို့တင်၍။] သင်္ခါရေ - တေဘူမက သင်္ခါရ တို့ကို၊ သမ္ပသန္တဿ- သော၊ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ - အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ [သမ္ပသနဉာဏ်ကို ဖြစ်စေပြီးနောက် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ ဝိပဿနာအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌။] (အဓိမာနော) ဥပုဇ္ဇတိ၊ ဥပုဇ္ဇော - သည်၊ (သမာနော) စ - လည်း၊ သုဒ္ဓမမထ လာဘီဝါ- သက်သက်သောသမထကို ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်၎င်း၊ သုဒ္ဓဝိပဿနာလာဘီဝါ-၎င်း၊ အန္တရာ-အရဟတ္တဖိုလ်၏အကြား၌၊ ထပေတိ- တန့်ထား၏၊ ဟိ - မှန်၊ [အန္တရာ ထပေတိဟူသော စကားမှန်၏။] တနည်း-

သုဒ္ဓမမထ လာဘီ ။ ။ ဝိပဿနာ အားမထုတ်သော်လည်း မိမိ၌ ကိလေသာ ဖြစ်သည်ကို မမြင်ရခြင်းကြောင့် (အထူးစဉ်းစားဉာဏ်လည်း မရှိရကား) “ငါအရိယာ ဖြစ်ပြီ” ဟု အထင်ကြီးမှု အဓိမာနဖြစ်တတ်၏။ [ကမ္မံ အကတွာပိ ကိလေသသမုဒါစာရံ အပဿန္တေ၊ ဇကဝလံ အညာဏမဇလန “အရိယောဟမသ္မိတိ” ညေတိ။]

ဟိ-ဥျှ[အန္တရာထပေတိဟူသော စကားကိုဥျှဥဒ္ဒါ] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒသပိ (ဝဿာနိ)-ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ပေ၊ ကိလေသ သမုဒါဇာရိ-ကိလေသာ တို့၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ အပဿိတွာ - မမြင်ရ၍၊ အဟံ, သောတာပန္နော- တည်း၊ ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ ပေ၊ မညတိ - မှတ်ထင်၏၊ [ရဟန္တာ ထိအောင်ကား မမှတ်ထင်၊] ပန- ကား၊ သမထဝိပဿနာလာဘီ- သမထဝိပဿနာ ၊ ပါး စုံကိုရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အရဟတ္တယေဝ-၌သာ၊ ထပေတိ၊ ဟိ-မှန်၊ တဿ - ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမာဓိဗလေန - သမာဓိအစွမ်းဖြင့်၊ ကိလေသာ- တို့ကို၊ ဝိက္ခန္တိတာ - ပယ်ခွါအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝိပဿနာဗလေန , သင်္ခါရာ- တို့ကို၊ သုပရိဂ္ဂဟိတာ - ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်ပြီ၊ တဿ, သဗ္ဗဝိဝဿာနိ- တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း ၊ ပေ၊ ကိလေသာ - တို့သည်၊ န သမုဒါဇရန္တိ - မမြစ် တော့ကုန်၊ ဒီဏာသဝဿေဝ - ၎င်းကဲ့သို့၊ စိတ္တစာရော - စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝေ- သို့၊ ဒီပရတ္တိ-လုံး၊ ကိလေသသမုဒါ ဇာရိ- ကို၊ အပဿန္တော (ဟုတွာ)၊ အန္တရာ- ၌၊ အဋ္ဌတွာဝ- သာလျှင်၊ အဟံ- သည်၊ အရဟာ- တည်း၊ ဣတိ- သို့၊ မညတိ- ၎င်း၊ [ဤ အဖြစ်မျိုးသည် ဥစ္စာဝါလင်္ဂါသီမဟာနာဂထေရ်မှာဖြစ်ဘူး၏။ ဝတ္ထုကို သာရတ္ထမှာ။]

အနဘိဇာနန္တိ-ကား၊ န အဘိဇာနံ-မသိပါဘဲလျက်၊ (သမုဒါဇရေယျ- ပြောပြအံ့)၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ယံ- အကြင် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ [ပနာယံ - ဟု အချို့စာအုပ်၌ရှိ၏၊ သုဿ၌ သောနှင့် အရတူအောင် ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မကို စွဲရသောကြောင့် အယံဟု မရှိသင့်၊] အနဘိဇာနံ-လျက်၊ သမုဒါ ဇရတိ-၏၊ သော-ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ ဝါ- သည်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ သန္တာနေ- ၌၊ အနုပ္ပန္နော- မဖြစ်ဘူးသေး၊ ဉာဏေနစ- ဖြင့်လည်း၊ အသန္တိ ကတော-မျက်မှောက် မပြုအပ်သေး၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ အဘူတော-ထင်ရှားမရှိ သည်၊ ဟောတိ- ၎င်း၊ တေန- ကြောင့်၊ အဿ-ထို အနဘိဇာနံဟူသောပုဒ်၏၊

ယသ္မာ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ ။ ။ “ယသ္မာ သန္တာနေ အနုပ္ပန္နော” သည် အသန္တိ အဘူတံ ထို၏အကြောင်းပြတည်း၊ မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ်ဘူးသောကြောင့် “အသန္တိ အဘူတံ” ဟု ဟောတော်မူသည် - ဟုလို၊ “ ဉာဏေန အသန္တိ ကတော ” သည် အသံဝိဇ္ဇမာနံ၏ အကြောင်းပြတည်း၊ ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်မပြုအပ်သောကြောင့် “အသံဝိဇ္ဇမာနံ” ဟု ဟောတော်မူသည်-ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “အသံဝိဇ္ဇမာနံ-ဉာဏ်ဖြင့်မသိအပ်” ဟုပေး၊ ဤစကားအရ “ယသ္မာ၊ပေ၊ဟောတိ” သည် ကာရဏဝါကျ၊ “တေနဿ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ” သည် ဖလဝါကျ-ဟု ဥပပါ၊ [ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ, အတ္ထုပနာယိကံ, အလမရိယဉာဏ ဝဿနံထို့၏ ပုဒ်ပြီးပုံ အဓိပ္ပာယ်ယူပုံကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပဒဘာဇနေ-၌၊ အသန္တံ အဘူတံ အသံဝိဇ္ဇမာနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-မူပြီး၍၊ အဇာနန္တော အပဿန္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်ပြီ၊ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မန္တိ-ကား၊ ဥတ္တရိမနုဿာနိ - ပကတိ လူတို့ထက်မြတ်သော လူဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- လူထူး လူမြတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဈာယိနဉ္စေဝ - ဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း၊ အရိယာနဉ္စ - အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း၊ ဓမ္မ- ကို၊ အတ္ထုပနာယိကန္တိ- ကား၊ အတ္တနိ - ၌၊ တံ- ထို ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မ-ကို၊ ဥပနေတိ- ကပ်ဆောင်၏၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ အတ္ထုပနာယိကော-ကမည်၏) ဝါ-နည်း၊ အတ္တာနံ-ကို၊ တတ္ထ-ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၌၊ ဝါ-သို့ ဥပနေတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတ္ထုပနာယိကော-မည်၏၊ တံအတ္ထုပနာယိကံ-ထိုမိမိ၌ကပ်ဆောင်၍၊ ဝါ-ထိုမိမိကိုကပ်ဆောင်၍၊ [ဤသို့ ပါဠိတော်ရှိရင်းအတိုင်း ဒုတိယန္တထားခြင်းကို “ဝိဘဏုန္တံ ခံသည်” ဟု ခေါ်သည်။] ဝေ-ဤသို့မိမိ၌ကပ်ဆောင်မှုကို၊ ဝါ-ဤသို့မိမိကိုကပ်ဆောင်မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ သမုဒါစရေယျ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗန္ဓော ဟောတိ၊ [“ဝေကတွာ” ဖြင့် အတ္ထုပနာယိကံပုဒ်၏ ကြိယာဝိသေသန ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်။]

ပန- ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ- ၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မောနာမ ဈာနံ ဝိမောက္ခောပေ၊ အာသိရဗီတိ - ဟူ၍၊ ဝေ- သို့၊ ဈာနာဒယော-နသော၊ အနေကဓမ္မာ- တပါးမက များစွာသော တရားတို့ကို၊ ဝုတ္တာ- နိပြီ၊ တသ္မာ၊ သဗ္ဗေသံ-နသော၊ တေသံ-ထို တပါးမကများစွာသော တရားတို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ အတ္ထုပနာယိကဘာဝံ-မိမိသို့ကပ်ဆောင်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဒသောန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တေ ဝါ၊ ပေ၊ ဥပနေတိတိ-ဟူ၍၊ ဗဟုဝစန နိဒ္ဒေသံ-ဗဟုဝစဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို၊ အကာသိ-ပြီ၊ [သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ “ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ” ဟု ကေဝုစံဖြင့် မိန့်တော်မူသော်လည်း ပဒဘာဇနီဖွင့်သောအခါ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မတွေက ဈာန - ဝိမောက္ခစသောအားဖြင့် များသောကြောင့် “ တေ ဝါ ကုသလေဓမ္မေ” ဟု ဗဟုဝစဖြင့်ညွှန်ပြတော်မူသည်-ဟုလို၊] တတ္ထ-ထိုတေဝါ ကုသလေဓမ္မေအစရှိသောဝါကျ၌၊ ဧတေဓမ္မာ-တို့သည်၊ မယိ-၌၊ ဝါ- ဝါမှ၊ သန္ဓိဿန္တိ - ထင်ရှားကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သမုဒါစရန္တော- ပြောသောရဟန်း သည်၊ အတ္တနိ - ၌၊ ဥပနေတိ - ကပ်ဆောင်သည် မည်၏၊ အယံ၊ ဧတေသု- ဤ တရားတို့၌၊ သန္ဓိဿာမိ-၏၊ ဣတိ- သို့၊ သမုဒါစရန္တော- သည်၊ အတ္တာနံ-ကို၊ တေသု-ထို တရားတို့၌၊ ဥပနေတိ-မည်၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အလမရိယဉာဏဒဿနန္တိတ္ထေ - ၌၊ (ပဒတ္ထသဗ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗောလှမ်း စပ်၊) လောကီယ လောကုတ္တရာ - လောကီ လောကုတ္တရာဖြစ်သော၊ ပညာ- သည်၊ ဇာနနဋ္ဌေန- သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဉာဏ-

ဉာဏမည်၏။ စက္ခုနာ - ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌမိဝ - မြင်အပ်သကဲ့သို့၊ ဓမ္မံ - ဆိုင်ရာအာရုံ တရားကို၊ ပစ္စက္ခကရဏတော - မျက်မှောက်ပြုခြင်း အားဖြင့်၊ ဒဿနဋ္ဌေန - မြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဒဿနံ - နမည်၏။ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဉာဏဒဿနံ - နမည်၏။ အရိယံ ဝိသုဒ္ဓိံ - စင်ကြယ်သော၊ ဥတ္တမံ - မြတ်သော၊ ဉာဏဒဿနံ - ဉာဏ်အမြင်တည်း၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ အရိယဉာဏ ဒဿနံ - နမည်၏။ ဈာနာဒိဘေဒေ - ဈာန်အစရှိသော အပြားရှိသော၊ ဣတ္ထေ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မေ - ဌှ၊ အလံပရိယတ္တံ - စွမ်းနိုင်သော၊ ကိလေသဝိဒ္ဓိံသနသမတ္ထံ - ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ အရိယ ဉာဏဒဿနံ - စင်ကြယ် သောဉာဏ်အမြင်သည်၊ (အတ္ထိ)။ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော - ထို ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မသည်) အလမရိယ ဉာဏဒဿနော - နမည်၏။ ဝါ - နည်း၊ အဿ - ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏၊ အလံ - ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ အရိယ ဉာဏဒဿနံ - သည်၊ (အတ္ထိ)။ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော - ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ သည်) အလမရိယ ဉာဏဒဿနော - နမည်၏။ အလမရိယ ဉာဏဒဿနံ - ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော စင်ကြယ်သောဉာဏ်အမြင်ရှိသော၊ တံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ - ကို၊ (သမုဒါစရေယျ - အံ)။ ဣတိဝေ - သို့၊ ပဒတ္တသမ္ပန္နော - ပုဒ်အနက်တို့၏ စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏။

ဇလာကိယံ ဝေ ပါ ဉာဏဒဿနံ။ ။ “ဇာနာတီတိဉာဏံ၊ ပဿတီတိ ဒဿနံ၊ ဉာဏဉ္စ + တံ + ဒဿနဉ္စာတိ ဉာဏဒဿနံ” ဟု ပြု၊ မြင်ဟူရာ၌ အိပ်မက်မက်သောအခါ မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ မနောဇ္ဈိရဖြင့် ဆိုင်ရာ အာရုံကို မြင်နိုင်၏။ ထို ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မ၌ပါသော ဉာဏ်သည်လည်း ပထဝီကသိုဏ်း စသော အာရုံ၊ သစ္စာ ၄ ပါး တရားကို မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ မြင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အရိယာဖြစ်သူသည် သစ္စာ ၄ ပါး တရားကို မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ သေသေချာချာ မြင်သောကြောင့် မိမိ၏ အရိယာ အဖြစ်၌ ယုံမှားခြင်းမရှိတော့ - ဟု မှတ်။

အလံပရိယတ္တံ ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ အလံကို “ပရိယတ္တံ” ဟု ငဋ္ဌမ ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် အလံသဒ္ဓါ၏ ဘူသန (တန်ဆာ ဆင်ခြင်း) အနက်၊ နိဝါရဏ (တားမြစ် ခြင်း) အနက်တို့ကို ကာနံသည်။ ထို ပရိယတ္တံအတွက် သင်ယူခြင်းအနက်ကို ယူမည်စိုး၍ “ကိလေသဝိဒ္ဓိံသနသမတ္ထံ” ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်။ အလံနှင့် အရိယဉာဏဒဿနံကို သတ္တဝီ ဗဟုဗ္ဗိတိ၊ တနည်း - ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိတိ တွဲရမည်ကို သိစေလို၍ “ဣတ္ထေ - အဿ” ဟု ၂ နည်း ဖွင့်သည်။ ထိုတွင် သတ္တဝီဗဟုဗ္ဗိတိပြုသော ပဌမနည်း၌ ဉာဏ်နှင့် + ဟုဉ်ဘက် ဈာန်မ - ဝိလ်၏ အာဓာရ + အာဓေယ (ဥပနိဿယပစ္စည်း + ပစ္စယုပ္ပန်) အဖြစ်ကို ရည်ရွယ်၏။ ဆဋ္ဌိပြုသော နောက်နည်း၌ ကား သမ္ပန် + သဗ္ဗန္ဓိံ , သဟဇာတ - အညမညပစ္စည်း + ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ကို ရည်ရွယ်သည် - ဟု မှတ်။

တတ္ထ - ထို အလမရိယဉာဏဒဿနံ ဟူသော ပါဠိ၌၊ ယေန ဉာဏဒဿ
 နေန - အကြင် ဉာဏ်အမြင်ကြောင့်၊ သော - ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ အလ
 မရိယဉာဏဒဿနောတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တဒေဝ - ထို ဉာဏ်အမြင်ကိုပင်၊
 ဒဿေတံ-၄။ ဉာဏန္တိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ ပေ၊ ဉာဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝိဇ္ဇာသိသေန-
 ဝိဇ္ဇာကို အဥးပြုသဖြင့်၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဒဿနန္တိ-ကား၊ ယံ-
 အကြင်သဘောတရားသည်၊ ဉာဏ်-ဉာဏမည်၏၊ တံ-ထိုသဘောတရားသည်၊
 ဒဿနံ-နမည်၏၊ စသည်ပေး၊ * ဝိဇ္ဇာကို အဥးပြုသဖြင့် အဘယ်ကို သိရပါ
 မည်နည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရာပနေတ္ထ စသည်
 မိန့်၊] ပန- ဆက်၊ ဣ - ဤ ဉာဏ်ဟူသော ပုဒ်၌၊ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရာ -
 တ္တရာဖြစ်သော၊ သဗ္ဗာဝိ- သော၊ ပညာ- သည်၊ ဉာဏ်-ဉာဏမည်၏၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

သမုဒါစရေယျာတိ-ကား၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊
 ဧတံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ - ကို၊ အတ္တပနာယိတံ-ကို၊ ကတွာ- ၍၊ အရောစေယျ-
 ပြောပြအံ့၊ ပန - ဆက်၊ ဣတ္ထိယာဝါတိ အာဒိ - ဣတ္ထိယာဝါ အစရှိသော
 သဒ္ဓါသည်၊ အာရောစေတဗ္ဗ ပုဂ္ဂလနိဒဿနံ - ပြောပြထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
 ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း၊ ဟိ - မှန်၊ ဧတေသံ-ဤမိန်းမ အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
 တို့အား၊ (ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ-ကို) အာရောစိတေ-ပြောအပ်သော်၊ ဝါ-ပြော
 အပ်မှ၊ အာရောစိတံ - ပြောပြခြင်းမည်သည်၊ ဝါ - ပြောပြရာရောက်သည်၊
 ဟောတိ၊ [အာရောစိတေ အရ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မရ၍၊ အာရောစိတံ အရ၌
 ပြောခြင်းကြိယာ ရ၏၊ ဤသို့ အရကဲ့မှ တဝါကျထည်း၌ ဝိဘတ်ကဲ့၍ နေနိုင်
 သည်။] ဒေဝဓာရဗြဟ္မာနံ-နတ်၊ မာရ်နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့အား၊ (အာရောစိတေ-
 သော်၊ အာရောစိတံ - သည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်၊) ပေတယက္ခ တိရစ္ဆာန
 ဝတာနံဝိ- ဗြိတ္တာ၊ တိလူး၊ တိရစ္ဆာနတို့အားလည်း၊ (အာရောစိတေ အာရော
 စိတံ န ဟောတိ)၊ ဣတိဇာနာမိ ဣတိ ပဿာမီတိ- ဟူသော၊ ဧတံ-ဤ သဒ္ဓါ
 သည်၊ သမုဒါစရဏာကာရနိဒဿနံ-ပြောပြပုံအခြင်းအရာကို ညွှန်ပြကြောင်း
 သဒ္ဓါတည်း၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထို ဣတိဇာနာမိ ဣတိပဿာမိပုဒ်၏၊ ပဒ
 ဘာဇနေ-၌၊ ဇာနာမဟံ ဧတေ ဓမ္မေ၊ ပဿာမဟံ ဧတေ ဓမ္မေတိ-ဟူသော၊
 ဣဒံ-ဤ သဒ္ဓါသည်၊ ဈာနာဒိသု - နံသော၊ ဧတေသု ဓမ္မေသု-တို့၌၊ ဇာနန
 ပဿနာနံ-သိခြင်း မြင်ခြင်းတို့၏၊ ပဝတ္ထိဒီပနံ-ဖြစ်ပုံကို ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း၊
 အတ္ထိစ မေ ဧတေ ဓမ္မာတိအာဒိ- အစရှိသော သဒ္ဓါသည်၊ အတ္တပနာယိက
 ဘာဝပရိဒီပနံ- မိမိ၌ ကပ်ဆောင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း။

တတော အပရေန သမယေနာတိ - ဟူသော၊ ဧတံ - ဤ စကားသည်၊ အာပတ္တိပဋိဇာနန သမယဒဿနံ - အာပတ်ကို ဝန်ခံရာ အခါကို ပြကြောင်း စကားတည်း၊ [“ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော ဧဝံ ဝဒေယျ ” နှင့် တွဲထားသောကြောင့် ဤသမယသဒ္ဓါကို အာပတ် ဝန်ခံရာ အခါ ဟု ဖွင့်သည်၊] ပန - ထိုသို့ပင် နေမှ အာပတ်ကို ဝန်ခံပါသော်လည်း၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ အာရောစိတ က္ခဏေယေဝ- ပြောပြအပ်ရာ ခဏ၌သာ၊ ပါရာဇိကံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ၏၊ ပန-ဆက်၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ (ယသ္မာ- ကြောင့်)၊ ပရေန-သူတပါးသည်၊ စောဒိတော-စောဒနာအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ ဝါ-သော်၎င်း)၊ အစောဒိတော-သည်၊ (ဟုတ္တာဝါ- ၎င်း)၊ ပဋိဇာနာတိ- ဝန်ခံ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို သမနုဂ္ဂါဟိယမာန၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယ မာနတို့တွင်၊ တာဝ-အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနမှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော)၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနေ - မာန၌၊ ကိန္နေအဓိဂတန္တိ- တံဟူသော ပုစ္ဆာသည်၊ အဓိဂမပုစ္ဆာ-ရအပ်သော တရားကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း၊ ဈာနဝိမောက္ခာဒိသု-ဈာန်၊ ဝိမောက္ခတရားတို့တွင်၊ ဝါ-တနည်း၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိသု- သောတာပတ္တိမဂ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ တယာ-သည်၊ ကိ-အဘယ်တရားကို၊ အဓိဂတံ- ရအပ်သနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ မေး၏၊ [ဤမေးခွန်းသည် သာမည မေးခွန်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိသုဝါ ” သည် ဝိသေသ မေးခွန်း ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ “ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ လာဘီ ” အမေး၌ လာသော “ ပဌမမဂ္ဂါဒိသု ” နှင့်ထပ်နေသောကြောင့်၎င်း စဉ်းစားသင့်သည်။]

ကိန္တိတေ အဓိဂတန္တိ-ဟူသော ပုစ္ဆာသည်၊ ဥပါယပုစ္ဆာ-နည်းလမ်းကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-လတံကား၊ ဧတ္ထ- ဤ ကိန္တိတေ အဓိဂတံ ဟူသော ပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပာယ်ော - မေးသူ၏ အလိုတည်း၊ တယာ- သည်၊ အနိစ္စလက္ခဏံ- ဏာကို၊ ဓုရံ-အပျား ပမာနကို၊ ကတ္တာ-၍၊ အဓိဂတံ ကိ-လော၊) ဝါ- တနည်း၊ သမာဓိဝသေန - ဖြင့်၊ အဘိနိဝိသိတွာ - နှလုံး သွင်း၍၊ အဓိဂတံ ကိ-လော၊ ဥဒါဟု - သို့မဟုတ်၊ ဝိပဿနာဝသေန-ဖြင့်၊ (အဘိနိဝိသိတွာ အဓိဂတံ ကိ)၊ တထာ - ထိုမှတပါး၊ ရူပေ - ရုပ်တရား၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ-၍၊ အဓိဂတံ ကိ - လော၊ ဥဒါဟု, အရူပေ - နာမ်တရား၌၊ (အဘိနိဝိတွာ အဓိဂတံ ကိ)၊ ဝါ-တနည်း၊ (အဇ္ဈတ္တံ- အဇ္ဈတ္တတရားကို၊ အဘိနိဝိသိတွာ- ၍၊ အဓိဂတံ ကိ- လော၊) ဥဒါဟု, ဗဟိဒ္ဓါ-ဗဟိဒ္ဓတရားကို၊ (အဘိနိဝိသိတွာ အဓိဂတံ ကိ)၊ ဣတိ အယံ-သည်ကား၊ (အဓိပ္ပာယ်ော၊)

ကဒါတေ အဓိဂတန္တိ - ဟူသော ပုစ္ဆာသည်၊ ကာလပုစ္ဆာ - အခါကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း၊ ပုဗ္ဗန္ဒမဇ္ဈနိကာဒီသု - နံနက်အခါ နေ့လည်အခါ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကတရသ္မိံ ကာလေ-၌၊ (အဓိဂတံ-ရအပ်သနည်း) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကတ္တ တေ အဓိဂတန္တိ-ဟူသောပုစ္ဆာသည်၊ ဩကာသပုစ္ဆာ- အရပ်ကိုမေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း၊ ကတရသ္မိံ ဩကာသေ -၌၊ (အဓိဂတံ-နည်း) ရတ္ထိဋ္ဌာနေ-ညဉ့်နေရာ အရပ်၌၊ အဓိဂတံ ကိံ-လော၊ ဒိဝါဋ္ဌာနေ-၌၊ အဓိဂတံကိံ - လော၊ ရူက္ခမူလေ-၌၊ အဓိဂတံ ကိံ-လော၊ မဏှပေ-၌၊ အဓိဂတံကိံ-လော၊ ဝါ-တနည်း၊ ကတရသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌၊ (အဓိဂတံ-နည်း) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကတမေ တေ ကိလေသာ ပဟိနာတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ သည်၊ ပဟိနကိလေသပုစ္ဆာ-ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း၊ တဝ - ဧ၊ ဝါ - သည်၊ ကတရမဂ္ဂဝဇ္ဈာ - အဘယ်မဂ်သည် သတ်အပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာ-တို့ကို၊ ပဟိနာ-ပယ်အပ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကတမေသံ တံ ဓမ္မာနံ လာဘီတိ- ဟူသောပုစ္ဆာသည်၊ ပဋိ လဒ္ဓဓမ္မပုစ္ဆာ-ရအပ်ပြီးသောတရားတို့ကိုမေးကြောင်းပုစ္ဆာတည်း၊ ပဌမမဂ္ဂါ ဒီသု-တို့တွင်၊ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ-တို့ကို၊ တံ-သည်၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသနည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တရားရသည်ဟု ဝန်ခံသူအား စမးစရာ။ ။ (၁) ဘယ်တရားထူးကို ရသနည်း၊ ဖျာန်ကိုရသလား၊ မဂ်ကိုရသလား၊ ဤသို့ ရအပ်သောတရားကို၎င်း၊ (၂) အနိစ္စစသော လက္ခဏာ ၃ ပါးတွင် ဘယ်လက္ခဏာကို ပဓာန ပြု၍ရသနည်း၊ တနည်း - သထေ ဝိပဿနာ ၂ မျိုးတွင် အဘယ်ကို နှလုံးသွင်း၍ရသနည်း၊ ဤသို့ ရခြင်း၏အကြောင်းကို ၎င်း၊ (၃) ဘယ်အချိန်မှာရသနည်း၊ ဤသို့အချိန်ကို၎င်း၊ (၄) ဘယ်အရပ်မှာရသနည်း၊ ဤသို့ အရပ်ကို၎င်း၊ (၅) ဘယ်ကိလေသာတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်သနည်း၊ ဤသို့ ပယ်အပ် ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို၎င်း၊ (၆) မဂ်ကိုရလျှင် အဘယ်မဂ်ကို ရသနည်း၊ ဤသို့ ရအပ်သောတရားထူးကို၎င်း၊ ခွဲခြား၍မေးရမည်။

ကတမေသံ ဓမ္မာနံ လာဘီတိ ။ (၁) မေးခွန်းသည် “ဖျာန်ကိုရသလား၊ မဂ်ကို ရသလား”ဟု သာမဉ္ဇမေးခွန်းတည်း၊ (၆) နိပါတ် မေးခွန်းကား ဝိသေသမေးခွန်း တည်း။ “ဖျာန်ရသည် ဟု ဆိုလျှင် ဘယ်ဖျာန်ကိုရသနည်း၊ ဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အာရုံပြု၍ ရသနည်း” စသည်ဖြင့်၎င်း၊ “ မဂ်ရသည် ”ဟု ဆိုလျှင် အဘယ်မဂ်ကို ရသနည်း၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်၎င်း ခွဲခြား၍မေးခြင်းတည်း။ [ကတမေသံ တံ ဓမ္မာနံ လာဘီတိ ဣဒံပန ပုဗ္ဗေ ကိံ တေ အဓိဂတန္တိ အနိဋ္ဌါရိတတေဒါ-တသီးတခြား မခွဲထုတ်အပ်သောအပြားရှိကုန် သော၊ ဖျာနာဒိဝိသေသာ - ဖျာနံ၊ ဝိမောက္ခအစရှိသော တရားထူးတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတာ၊ ဣဒါနိ တေသံ နိဋ္ဌါရေတွာ (တသီးတခြားစီ ခွဲခြား၍) ပုစ္ဆနာကာရဒဿနံ။]

တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မေးထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဣဒါနိ- ဌ၊
 ကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာဓိဂမံ-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို
 ရခြင်းကို၊ စေပဗျာကရေယျ-အကယ်၍မူလည်းပြောဆိုအံ့၊ (ဝေဝတိ)၊ သော-
 ထိုရဟန်းကို၊ ဣောဝတာဝ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြောဆိုခြင်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ သတ္တာရော - ပူဇော်သတ္တာရကို၊ နကာတဗ္ဗော - ထိုက်သေး၊ ပန-
 အန္တယကား၊ ဆသု-န်သော၊ ဣမေသုဋ္ဌာနေသု-တို့၌၊ သောနေတ္ထိ-သုဓ်သင်
 ခြင်းငှါ၊ [ရှင်းလင်းစေခြင်းငှါ-ဟူလို၊] ဝတ္တဗ္ဗော-မေးမြန်းပြောဆိုထိုက်၏
 (ကိ)၊ တေ- အရှင်ဘုရားသည်၊ ကိ-အဘယ်တရားကို၊ အဓိဂတံ - ရအပ်ပုံ
 သနည်း၊ ဈာနံ-ကို၊ အဓိဂတံကိ-ရအပ်ပါသလော၊ ဥဒါဟူ၊ ဝိမောက္ခာဒိသု-
 ဝိမောက္ခအစရှိသော တရားတို့တွင်၊ အညတရံ - တပါးပါးသော တရားကို
 အဓိဂတံ ကိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ [ဝိမောက္ခာဒိသု၌ အာဒိဖြင့်၊
 ပါဠိတော်၌လာသော သမာဓိစသည်ကိုယူ၊] ဟိ - မှန်၊ ယောဓမ္မော - ကို
 ယေန-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဓိဂတော-ရအပ်ပြီ၊ သော-ထိုရအပ်ပြီးသော
 တရားသည်၊ တဿ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်၌၊ ပါကဋော-သည်၊ ဟောတိ-၏။

မေ - သည်၊ ဣဒိနာမ - ဤမည်သော တရားကို၊ အဓိဂတံ - ရအပ်ပြီ
 ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ - အံ့၊ တတော - ထိုသို့ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ တေ-
 သည်၊ ကိန္တိ - အဘယ်သို့လျှင်၊ အဓိဂတံ- နည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏
 အနိစ္စလက္ခဏာဒိသု - အနိစ္စလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကိ - အဘယ်
 လက္ခဏာကို၊ ဓရံ-အဥားပစာနကို၊ ကတွာ-၍၊ (အဓိဂတံ-နည်း)၊ ဝါ-နည်း၊
 အဋ္ဌတိ သာယ-သော၊ အာရမဏေသု-တို့တွင်၊ (ကေန မုခေန-အဘယ်အာရုံ
 ဟူသော အဥားပစာနဖြင့်၊ အဘိနိဝိသိတွာ - နှလုံးသွင်း၍၊ အဓိဂတံ-နည်း)၊
 ဝါ - နည်း၊ ရူပါရူပအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဒိဘေဒေသု - ရုပ်တရား , နာမ်တရား ,
 အဇ္ဈတ္တတရား, ဗဟိဒ္ဓတရားအစရှိသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တို့တွင်၊
 ကေန မုခေန - အဘယ်တရားဟူသော အဥားပစာနဖြင့်၊ အဘိနိဝိသိတွာ-၍
 အဓိဂတံ-နည်း၊ ဣတိ(ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း)ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊
 ယဿ - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယော အဘိနိဝေသော - အကြင် နှလုံးသွင်းခြင်း
 သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သော-ထိုနှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (စိတ်၌)
 ပါကဋော-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ-၏။

မေ-၏၊ အယံနာမ အဘိနိဝေသော-ဤမည်သော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်
 (ဟောတိ- ၏) မယာ- သည်၊ ဝေ- သို့၊ (ဤပုံ ဤနည်း နှလုံးသွင်း၍) အဓိ
 ဝတံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေဝဒတိ-အံ့၊ တတော-ထိုသို့ ပြောခြင်းကြောင့်၊ တေ-

သည်။ ကဒါ-ဌ၊ အဓိဂတံ- နည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ပုဗ္ဗဏှေ-ဌ၊ အဓိဂတံ
 ကိ-လော၊ ဥဒါဟု၊ မဇ္ဈိကာဒိသု-တို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ ကာလေ-ဌ၊ အဓိ
 ဂတံ ကိ-လော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံသော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (စိတ်၌)၊ အတ္တနာ- သည်၊ အဓိဂတကာလော- ရအပ်ရာအခါ
 သည်၊ ပါကဋော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အသုကသ္မိံ နာမကာလေ-ဌ၊ အဓိဂတံ-
 ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ တတော- ကြောင့်၊ တေ- သည်၊ ကတ္ထ- အဘယ်
 အရပ်၌၊ အဓိဂတံ- နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏၊ ဒိဝါဌာနေ-နေ့နေရာ
 အရပ်၌၊ အဓိဂတံ ကိ-လော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ရတ္ထိဋ္ဌာနာဒိသု-ညဉ့်နေရာ
 အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ - သော၊ ဩကာသေ - အရပ်၌၊ အဓိဂတံ-
 လော၊ (ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဟိ - မှန်၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
 (စိတ်၌)၊ အတ္တနာ - သည်၊ အဓိဂတောကာသော - ရအပ်ရာ အရပ်သည်၊
 ပါကဋော - သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ မေ - သည်၊ အသုသ္မိံ နာမ ဩကာသေ- ဌ၊
 အဓိဂတံ- ပြီ၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ တတော - ကြောင့်၊ တေ- သည်၊ ကတမေ
 ကိလေသာ-တို့ကို၊ ပဟိနာ-ပယ်အပ်ပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ပဌမ
 မဂ္ဂဝဇ္ဇာ-သောတာပတ္တိဝင်သည် ပယ်အပ်ကုန်သော၊ (ကိလေသာ- တို့ကို၊
 ပဟိနာ ကိ-နိပြီလော)၊ ဥဒါဟု၊ ဒုတိယာဒိမဂ္ဂဝဇ္ဇာ-ဒုတိယမဂ် အစရှိသော
 မဂ်သည်ပယ်အပ်ကုန်သော၊ (ကိလေသာ-တို့ကို၊ ပဟိနာ ကိ-လော၊) ဣတိ-
 သို့၊ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗော) ဟိ- မှန်၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (စိတ်၌)၊
 အတ္တနာ - သည်၊ အဓိဂတမဂ္ဂေန - သည်၊ ပဟိနကိလေသာ - တို့သည်၊
 ပါကဋော- န်သည်၊ ဟောန္တိ-၏။

သဗ္ဗေသံ ဟိ၊ ဝေ၊ ဟောန္တိ။ ။ ဤစကားကို ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုသည်။ အချို့မှာ
 ဝိပိရအပ်သောမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်တတ်
 သေး၏။ သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးသော မဟာနာမ်သာကိဝင်မင်းသည် ထိုသို့ ယုံမှားသံသယ
 ဖြစ်၍ မြတ်စွာတုရားအား လျှောက်ဘူးသည်မှာ - တပည့်တော်၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌
 အဘယ်တရားများကို မပယ်ရသေးပါသနည်း၊ ယင်းသို့ မပယ်ရသေးသောကြောင့် တရံ
 တခါ၌ လောဘ ဒေါသ မောဟတရားတို့သည် တပည့်တော်၏စိတ်ကို ကုန်ခမ်းစေကြ
 ပါသည်။ ဤသို့လျှောက်ဘူးလေသည်။ ထို မဟာနာမ်သည် သကဒါဂါမ်မဂ်ဖြင့် လောဘ
 ဒေါသ မောဟတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ - ဟု အထင်ရှိလေသည်။ မှန်၏ - ဤ
 ကိလေသာကို မည်သည့်မဂ်ကပယ်သည်- ဟု နာမည်ပညတ် တစ်မူ၌ မကျွမ်းကျင်လျှင်
 အဓိယာဖြစ်ပြီးသော်လည်း မဂ်ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့၌ ယုံမှားမှုဖြစ်တတ်သေး
 သည်သာ။ ဤ ယုံမှားမှုဟူသည် ဝိစိကိစ္ဆာမဟုတ်၊ စဉ်းစားတွေးတောသော စိတ္တုဒ္ဓါန်
 သာတည်း။

မေ-သည်၊ ဣမေနာမ ကိလေသာ- တို့ကို၊ ပဟိနာ-နိဗြိ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ
 ဝဒတိ၊ တတော- ကြောင့်၊ တံ- သည်၊ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ- တို့ကို၊ လာဘီ-
 ရခြင်းရှိပါသည်။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ-ကို၊ လာဘီ ကိ-
 လော၊ ဥဒါဟု၊ သကဒါဂါမိ မဂ္ဂါဒိသု-တို့တွင်၊ အညတရဿ-တပါးပါးသော
 မဂ်ကို၊ (လာဘီ ကိ - လော)၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဟိ- မှန်၊ သဗ္ဗေသံ- ဌ၊
 အတ္တနာ- သည်၊ အဓိဂတဓမ္မာ- တို့သည်၊ ပါကဋာ ဟောန္တိ၊ အဟံ- သည်၊
 ဣမေသံနာမ မ္မာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ-၏၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ ဧတ္ထာဝတာပိ-
 ဤမျှ အဘိုင်းအရှည်ရှိသော အဖြေစကားဖြင့်လည်း၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊
 ဝစနံ-ကို၊ န သဒ္ဓါတဗ္ဗံ-မယုံကြည်ထိုက်သေး၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိယသ္မာ၊
 ဗဟုဿုတာ - များသော သုတရှိကုန်သော၊ ဥဂ္ဂဟ ပရိပုစ္ဆာ ကုသလာ -
 သင်ယူအပ်သောပါဠိ၊ အဖန်ဖန်မေးမြန်းအပ်သော အဋ္ဌကထာ၌ ကျွမ်းကျင်
 ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဆ- န်သော၊ ဣမာနိ ဌာနာနိ-တို့ကို၊ သောဓေ
 ထံ- သုခိသင်ခြင်းငှါ၊ သက္ကောန္တိ- န်၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ န သဒ္ဓါတဗ္ဗံ)

ပန-ဆက်၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-(ရဟန္တာဟု ဝန်ခံသော) ဤရဟန်း၏၊
 အာဂမနပဋိပဒါ-အရိယာမဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို၊
 သောဓေတဗ္ဗာ-သုခိသင်ထိုက်၏၊ အာဂမန ပဋိပဒါ-သည်၊ ယဒိ နသုဇ္ဈတိ-
 အကယ်၍ မစင်ကြယ်အံ့၊(ဝေံသတိ)(ထိုထိုကိစ္စ၌ မေ့လျော့ကြောင်းအကျင့်ကို
 ကျင့်နေသည့်အတွက် မစင်ကြယ်လျှင်)၊ ဣမာယ ပဋိပဒါယ-ဖြင့်၊ လောကုတ္တရ
 ဓမ္မောနာမ-လောကထက်မြတ်သော တရားမည်သည်ကို၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်
 မရနိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့ခံရပြော၍၊ အပနေတဗ္ဗော- ဖယ်ရှားထိုက်၏၊ (ရဟန္တာ
 ဟု ဝန်ခံနေခြင်းမှ ဖယ်ရှားထိုက်၏) ပန-သို့မဟုတ်၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊
 အာဂမနပဋိပဒါ-သည်၊ ယဒိ သုဇ္ဈတိ-အံ့၊ (စင်ကြယ်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြလို
 သောကြောင့် ဒီဃရတ္ထံ- စသည်မိန့်)၊ ဒီဃရတ္ထံ-လုံး၊ တီသု-န်သော၊ သိက္ခာ
 သု - တို့၌၊ အပ္ပမတ္တော - သည်၊ ဇာဂရိယံ - မိုးကြားသု၏ အဖြစ်ကို၊ အနု
 ယုတ္တော-သည်၊ စတုသု-န်သော၊ ပစ္စယေသု-တို့၌၊ အလဂ္ဂေါ-မကပ်ငြိသည်။

ရဟန္တာ ဟု ဝန်ခံလျှင် စဉ်းစားစွယ်။ ။အရိယာမဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း
 ဖြစ်သော ရှေ့အဘို့ကအကျင့်ကို “ပုဗ္ဗဘာဂ ပဋိပဒါ”ဟု ခေါ်၏။ ပဋိပဇ္ဇတိ တောယာ
 တိ ပဋိပဒါ - မဂ်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၊ ပုဗ္ဗဘာဂ- မဂ်သို့မရောက်မီ ရှေ့အဘို့၌၊
 ပဝတ္ထာ+ပဋိပဒါ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ- ရှေ့အဘို့၌ သီလစင်ကြယ်မှု ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု
 အကျင့်၊ ထိုအကျင့်များ ရှိ- မရှိ၊ ရှိလျှင်လည်း ရိုးရိုးသားသား (လာဘ်တိုမမြှောက်ဘဲ)
 စင်စင်ကြယ်ကြယ်ကျင့်ခြင်း ဟုတ်-မဟုတ်ကို စဉ်းစားရမည်-ဟူလို။

(ဟုတ္တ)၊ အာကာသေ-၌၊ ပါဏိသမေန - သော၊ စေတသာ - ဖြင့်၊ ဝိဟရတိတိ - နေသူဟူ၍၊ ယဒိပညာယတိ - အံ၊ [အာကာသေ ပါဏိသမေနဖြင့် အလဂ္ဂဖြစ်ပုံကို ပြသည်။ ကောင်းကင်၌ လက်ကို ငွေရမ်းသောအခါ မငြိကပ်သလို၊ ပစ္စည်း၌ မငြိကပ်-ဟူလို၊] (ဝေသတိ) တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဗျာကရဏံ - ရဟန္တာ ဟု ဖြေဆိုခြင်းသည်။ ပဋိပဒါယ - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ၍၊ သံသန္တတိ - နှီးနှော၏။ သေယျထာဝိနာမ၊ ပေ၊ ပဋိပဒါစာတိ-သေယျထာဝိ၊ ပေ၊ ပဋိပဒါစဟူ၍၊ ဝုတ္တသဒိသံ - ပြောဆိုအပ်စကားနှင့် တထပ်ထည်းတူသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ [သေယျထာဝိ နာမ - ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဝဂီဒကံ - ဝဂီရေသည်။ ယမုနောဒကေန - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-၍၊ သံသန္တတိ သေယျထာဝိ - ရောနှောသကဲ့သို့၊ သမေတိ သေယျထာဝိ-ညီညွတ်သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ-လျှင်၊ တေန ဘဝဝတာ- သည်၊ သာဝကာနံ - တို့ဘို့၊ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ-နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ - ကို၊ သုပညတ္တာ - ကောင်းစွာ ပညတ်တော် မူအပ်ပါပေပြီ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ - သည်၎င်း၊ ပဋိပဒါစ-သည်၎င်း၊ သံသန္တတိ- ရောနှော၏.... [မဟာဝပ္ပ၊ မဟာဝေါဝိန္ဒသုတ်၌ သကြားပြောအပ်သော စကားတည်း။]

အဝိစ - ထိုသို့ပင် ညီညွတ်ပါသော်လည်း၊ [သု၏ဖြေပုံနှင့် ကျင့်ပုံသည် ညီညွတ်ပါသော်လည်း။] ဣန္ဒကေနာဝိ- ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ညီညွတ်ခြင်းဖြင့်လည်း၊ သက္ကာရော - ကို၊ န ကာတဗ္ဗော - သေး၊ ကသ္မာ - ကြောင့်၊ (နကာတဗ္ဗော- နည်း)၊ ဟိ-(ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ ကေစူဿ - အချို့သော ရဟန်း၏၊ ပုထုဇ္ဇနဿ- သည်၊ သတောဝိ - ဖြစ်လျက်လည်း၊ ဧဏာသဝပဋိပတ္တိသဒိသာ-ရဟန္တာ၏အကျင့်နှင့်တူသော၊ ပဋိပဒါ - သည်၊ ဟောတိ- ၏ (တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣန္ဒကေနာဝိ သက္ကာရော န ကာတဗ္ဗော ပြန်လှည့်၊) တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ညီညွတ်ရုံမျှဖြင့် သက္ကာရကိုမပြုထိုက်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) သောဘိက္ခု-ကို၊ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ-ထိုထို ဥပါယ်တည်တို့ဖြင့်၊ ဥက္ကာသေတဗ္ဗော - ထိပ်လန့် စေထိုက်၏၊ ဧဏာသဝဿနာမ - ရဟန္တာ၏ မည်သည်၊ အသနိယာ - မိုးကြိုးသည်၊ မတ္တကေ - ဥားထိပ်၌၊ ပတမာနာယဝိ- ကျပါသော်လည်း၊ ဘယံဝါ-သည်၎င်း၊ ဆန္ဒိတတ္ထံဝါ-ကိုယ်တန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ လောမဟံသောဝါ- အမွှေးတို့၏ ရှင်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဝါ-ကြက်သီးမွှေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ န ဟောတိ - မဖြစ်၊ [ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်၌ နိကန္တိကိုပယ်ပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ဘယစသည် မဖြစ်တော့၊ ဝတ္ထုကြောင်းကို ဒီကာ၌။] အဿ - (ရဟန္တာဟု ဝန်ခံသော) ထို ရဟန်း၏၊ ဘယံဝါ-သည်၎င်း၊ ဆန္ဒိတတ္ထံဝါ-သည်၎င်း၊ လောမဟံသောဝါ-

သည်၎င်း၊ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ တံ- အရှင်သည်၊ န အရဟတ-
 ရဟန္တာမဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုဇ္ဈော-၏၊ [အချို့ စာ၌ “အပနေတဗ္ဗော” ဟု
 ရှိ၏] ပန- ဆက်၊ အဘိရူ- မကြောက်သည်၊ အဆန္ဒိ - ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ
 သည်၊ အနုကြာသီ - ထိပ်လန့်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ သီဟော ဝိယ-ကဲ့သို့၊
 သစေ နိသီဒတိ - အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ အယံ ဘိက္ခု - သည်၊ သမုန္ဓဝေယျာ
 ကရဏော-ပြည့်စုံသော ဖြေဆိုခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သမန္တာ-၌၊ ရာဇ ရာဇ
 မဟာမတ္တာဒိဟိ- မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီး အစရှိသူတို့သည်၊ ပေသိတံ-ပို့အပ်
 သော၊ သတ္တာရံ-ကို၊ အရဟတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပါဝိစ္ဆောတိ - ကား၊ ဣဂေကဇ္ဈော ၊ ပေ ၊ ဣစ္ဆတိတိအာဒိနာ - သော၊
 နယေန - ဖြင့်၊ ဝုတ္တာ - ဟောတော်မူအပ်သော၊ ယာသာ ပါဝိစ္ဆာ - အကြင်
 ယုတ်မာသော အလိုသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာယ - ထိုယုတ်မာသော အလိုနှင့်၊
 သမန္တာဝတော- သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ [ဣဓ- ဤလောက၌၊ ကေဇ္ဈော-အချို့
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဣစ္ဆတိ-၌စပ်)၊ ဒုဿီလော - သည်၊ သမာနောဝ-လျက်သာ၊
 သီလဝါတိ - သီလရှိသူဟူ၍၊ ဓံ- ကို၊ ဇနော- လူအပေါင်းသည်၊ ဇာနာတု-
 သိပါစေသတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဣစ္ဆတိ - လိုလားတောင်းတမ်း၊ အာဒိဖြင့်
 “ အသဒ္ဓေါ သမာနော သဒ္ဓေါတိ ဓံ ဇနော ဇာနာတုတိဣစ္ဆတိ” စသည်ကို
 ယူပါ။] ဣစ္ဆာပကတောတိ - ကား၊ ပါဝိကာယ - ယုတ်မာသော၊ တာယ
 ဣစ္ဆာယ-ထိုအလိုဆိုးသည်၊ အပကတော-သမ္မာအာဇီဝမှကင်းသူကို ပြုအပ်
 သည်၊ အဘိဘူတော - လွမ်းမိုးအပ်သည်၊ ပရာဇိတော - ရှုံးစေအပ်သည်၊
 ဟုတ္တာ-၍၊ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ-ကား၊ အတ္ထနော-၏၊ ဝိသုဒ္ဓိ-စင်ကြယ်ခြင်းကို၊
 ဝါ- စင်ကြယ်ကြောင်းလူ့ အဖြစ် အစရှိသည်ကို၊ အပေက္ခမာနော- ရှုငဲ့သည်၊
 ဣစ္ဆမာနော-လိုလားသည်၊ ပတ္ထယမာနော-တောင်းတသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)။

ဣစ္ဆာပကတော ။ ။ ပါဝိကာယ ဣစ္ဆာယ - သည်၊ သမ္မာအာဇီဝတော -
 ကောင်းသော အသက်မွေးမှုမှ၊ အပေတော - ကင်းသူကို၊ (ကင်းသူဖြစ်အောင်)
 ကတော - ပြုအပ်သည်၊ ဣတိ အပကတော၊ (ဋီကာ)၊ အပကို အပေတော ဟု
 ဖွင့်၏။ “ အပေတော + ကတော အပကတော၊ ဣစ္ဆာယ + အပကတော ဣစ္ဆာပ
 ကတော ” ဟု ပြု၍ “ ယုတ်မာသောအလိုသည် သမ္မာအာဇီဝမှ ကင်းသူဖြစ်အောင်
 ပြုအပ်သည်” ဟု ပေး၊ အဘိဘူတောကား အဓိပ္ပါယ်တ္ထ၊ ပရာဇိတောကား “ပါရာဇိက
 ကျအောင် လွမ်းမိုးအပ်” ဟု ထပ်၍ပြသော အဓိပ္ပါယ်တ္ထတည်း။

ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော ။ ။ ဝိသုဒ္ဓိအရ ဝိဟိဘာဝစသည်ကို ဖွင့်သောကြောင့် “ဝိသုဒ္ဓိတိ
 တောယာတိ ဝိသုဒ္ဓိ” ဟုပြု၊ ဝိသုဒ္ဓိ + အပေက္ခော ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော။

ဟိ-ဆက်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နော-
 ပြီ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဘိက္ခုဘာဝေ-၌၊ ဌတော - ၍၊ ဈာနာဒိနိ-တို့ကို၊ အဓိ
 ဝန္တု-ရခြင်းငှါ၊ အဘဗ္ဗော - မထိုက်တော့၊ ဟိ-မှန်၊ အဿ - ထိုပါရာဇိက
 ကျပြီးသော ရဟန်း၏၊ ဘိက္ခုဘာဝေ-သည်၊ ဝါ - ရဟန်းယောင်ဆောင်၍
 နေခြင်းသည်၊ သဂ္ဂန္တရာယောစ - နတ်ပြည်၏ အန္တရာယ်သည်၎င်း၊ မဂ္ဂန္တရာ
 ယောစ - မဂ်၏အန္တရာယ်သည်၎င်း၊ ဟောတိ - ၏၊ [ဘိက္ခုဘာဝေ- ဟု
 ဆိုသော်လည်း၊ ရဟန်းအစစ်၏ အဖြစ်မဟုတ် , ပါရာဇိကကျပြီး ဖြစ်သော
 ကြောင့် သူကဝန်ခံနေသော ရဟန်းအဖြစ်တည်း။]

ဟိ-သာဓကကား၊ သာမညံ ဒုပ္ပရာမဋ္ဌံ, နိရယာယုပကမုတိတိ-ဟူသော၊
 ငေ - ဤစကားကို၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [ဒုပ္ပရာမဋ္ဌံ- မကောင်းသဖြင့်
 သုံးသပ်အပ်သော၊ ဝါ- သီလပျက်ခြင်းစသည်ဖြင့် မကောင်းသုံးသပ်အပ်သော၊
 သာမညံ- ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ နိရယာယ- ရေအလို့ငှါ၊ ဝါ- ရေသို့၊ [ဂတျတ္ထ
 တံ၊] ဥပကမုတိ- ဆွဲငင်၏.....ဓမ္မပဒ- နိရယဝဂါ။] သေထိလောဟိ၊ ပေ၊ ရဇန္တိ-
 ဟူသော၊ အပရစ္ဆိ- အခြားသော တရားတော်ကိုလည်း၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တံ-
 ပြီ၊ [သေထိလော-လျော့သဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပရိဗ္ဗဇော-ရဟန်းအကျင့်သည်၊
 ဘိယျော- လွန်စွာ၊ ရဇိ- ကိလေသာမြှူကို၊ အာကိရတေ- လောင်းထည့်၏။]
 ဣဘိ-ဤသို့လျှင်၊ အဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဘိက္ခုဘာဝေ- သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိနာမ-
 စင်ကြယ်ကြောင်း မည်သည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်တော့၊ ပန - အန္တယကား၊
 ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိတိ-သည်၊ ဟုတ္တာဝါ-သော်၎င်း၊ ပေ၊ သာမဏောရော-သည်၊
 ဟုတ္တာဝါ-သော်၎င်း၊ ဒါန သရဏ သီလသံဝရာဒီဟိ-အလှူပေးခြင်း၊ သရဏဂုံ
 ဆောက်တည်ခြင်း၊ သီလဒစာင့်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သဂ္ဂမဂ္ဂံဝါ- နတ်ပြည်
 လမ်းကိုသော်၎င်း၊ ဈာနဝိမောက္ခာဒီဟိ- ဈာန်, ဝိမောက္ခအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊

ဓမ္မထိလော၊ ပေ၊ ရဇိ ။ ။ ဩလိယိတွာ ကရဏေန (အောက်သို့ တွဲလျားကျ
 သကဲ့သို့ ပြုခြင်းဟူသော) သိထိလဂါဟေန ကတော (လျော့လျော့ယူခြင်းဖြင့် ပြုအပ်
 သော)၊ ရဟန်းဆို၏ ဝန္တု ဓုရ ဝိပဿနာဓုရကို အားကြီးမာန်တက် ထမ်းဆောင်ခြင်း
 မဟုတ်ဘဲ ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ ထမ်းဆောင်ခြင်းဖြင့်ပြုအပ်သော၊ [“သိထိလဂါဟေန
 ကတော” ကြည့်၍ “ သိထိလေန + ကတော သေထိလော ” ဟု ပြု၊ ဣပစ္စည်း။] ပရိဗ္ဗ
 ဇောတိ- ခဏ္ဍာဒိတာဝဂ္ဂတ္ထော (သီလကြီးပြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော) သမဏ
 ဓမ္မော - သည်၊ ဘိယျော အာကိရတေ ရဇန္တိ - အတွင်း၌ရှိသော ရာဂစသောမြို့ကို
 မပယ်နိုင်သည့်ပြင်၊ ထိုသူ၏အပေါ်၌ ထပ်၍ပင် ထိုကိလေသာမြို့ကို လောင်းထည့်ရာ
 ရောက်သည်-ဟူလို၊ ဤစကားဖြင့် “ပေါ့ပေါ့ဆဆနေလျှင် ရဟန်းတဝရောက်မှ ဒေါသ
 မာနနှင့် ရာဂစသောတရားများ ပို၍ကြီးမားတတ်သည်” ဟု ပြသည်။

မောက္ခမဂ္ဂဝါ-နိဗ္ဗာန်လမ်းကိုသော်၎င်း၊ အာရာဇေထုံ-ပြီးစေခြင်းငှါ၊ ဘဗ္ဗော-
 သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ အဿ - ထို ပါရာဇိကကျပြီးသော
 ရဟန်း၏၊ ဝိဟိအာဒိဘာဝေါ-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိနာမ-စင်ကြယ်ကြောင်းမည်သည်၊
 ဟောတိ- ၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိ - ထို စင်ကြယ်ကြောင်းလူ့ အဖြစ်
 စသည်ကို၊ အပေက္ခနတော-ရှုခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-
 ၏၊ စ-ဆက်၊ တေနေဝ- ကြောင့်ပင်၊ အဿ - ထို ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောပုဒ်၏၊ ပဒ
 ဘာဇနေ-၌၊ ဝိဟိဝါ ဟောတုကာမောတိအာဒိ-ကို၊ (ဘဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီး၊

ဧဝံ ဝဒေယျာတိ- ကား၊ ဧဝံ- သို့၊ ဘဏေယျ- ပြောဆိုအံ့၊ ကထံ-နည်း၊
 အဇာနမေဝံ အာဝုသော အဝစံဇာနာမိ၊ အပဿံ ပဿာမိတိ-ဟူ၍၊ (ဘဏေ
 ယျ-အံ့) ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဧဝံ ဝဒေယျာတိဗုဒ္ဓံ ပဒံ- ကို၊ အနုဒ္ဓရိ
 တွာဝ- မထုတ်ပြုမူ၍သာလျှင်၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝဒ
 နန္တာ - ပြောဆိုသကဲ့၊ အဇာနမေဝံ အာဝုသော အဝစံ ဇာနာမိ အပဿံ
 ပဿာမိတိ - ဟူ၍၊ ဝဒတိနာမာတိ - ပြောသည်မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ - ၏၊ တံ
 အာကာရံ-ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှါ၊ နာဟံ ဧတေ ဓမ္မေ ဇာနာမိတိအာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ-
 မူအပ်ပြီ၊ တုစ္ဆံ မုသာ ဝိလဝိန္တိ- ကား၊ အဟံ- တဝဉ္စတော်သည်၊ ဝစနတ္ထ
 ဝိရဟတော- သဒ္ဓါ၏ဟောနက်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်၊ တုစ္ဆံ-အနက်မမှီး အချီး
 နှီးသောစကားကို၊ (ဝိလဝိ-ပြောဆိုမိပါပြီ)၊ [“ပဌမဈာန်ကို ငါဝင်စားပြီ”
 ဟု ဆိုရာ၌ သူ့ သန္တာန်မှာ ပဌမဈာန်မရှိခြင်းကို “တုစ္ဆံ-အနက်မမှီး အချီးနှီး
 စကား”ဟု ဆိုသည်။] ဝဉ္စနာမိပ္ပါယတော-လိမ်လည်ခြင်း၌ဖြစ်သော အလို
 ကြောင့်၊ မုသာ - မုသားကို၊ ဝါ- လိမ်လည်လိုခြင်း ချွတ်ချွင်းသောစကားကို၊
 ဝိလဝိ - ပြီ၊ အဘဏိ - ပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [“ဝိလဝိ”အတွက် “ပရိဒ္ဓဝ-
 အထူးထူး ပြောဆို ငိုကြွေးခြင်း”အနက်ကို ယူမည်စိုး၍ “အဘဏိ”ဟု ဥဇု
 ကတ္ထုဖွင့်သည်။] ပန -ဆက်၊ အဿ - ထို တုစ္ဆံမုသာဝိလဝိပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇ
 နေ-၌၊ အညေန-သော၊ ပဒဗုဒ္ဓနေန-ပုဒ်ဖျည်းဖြင့်၊ ဝါ-အနက်ကို ထင်ရှား
 ပြုတတ်သောပုဒ်ဖြင့်၊ အတ္ထမတ္တံ - အနက်မျှကို၊ [သဒ္ဓါနည်းမဘက်- ဟုလို၊]
 ဒဿေတုံ-ငှါ၊ တုစ္ဆံ တံ မယာ ဘဏိတိတိအာဒိ- ကို၊ ဝုတ္တံ- မူအပ်ပြီ၊ ပုရိမေ

အဇာနမေဝံ, ဧဝံ။ ပါဠိ ၊ မျိုးရှိကြောင်းကို သာရတ္ထဖွင့်၏၊ ထိုတွင် “အဇာန
 မေဝံ” ဟု ပါဠိရှိရာ၌ ဧဝံသဒ္ဓါ အဝဓာရဏနိပါတ်တည်း၊ “အဇာနမေဝ - ဥတ္တရိ
 မနုဿမေ့ကိုမသိပါဘဲ “ဇာနာမိတိ အဝစံ - သိ၏ဟု ပြောမိပြီ”ဟု ဆက်၊ (အဇာန
 မေဝမှ ဧဝံကိုလိုက်စေ၍) အပဿမေဝ-ပါဘဲ “ပဿာမိတိအဝစံ”ဟု ဆက်၊ “အဇာန
 မေဝံ”ဟု ပါဠိရှိရာ၌ကား “ဧဝံ-ဤသို့”ဟု ပေး၍ ဇာနာမိပဿာမိတို့၌စပ်။

ဥပါဒါယာတိ- ကား၊ ပုရိမာနိ - ရှေးဖြစ်ကုန်သော၊ တီဏိ - နံသော၊ ပါရာဇိကာနိ- ပါရာဇိကတို့သို့၊ အာပဇ္ဇေ - နံသော၊ ပုဂ္ဂလေ- တို့ကို၊ ဥပါဒါယ- ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဝါ- ထောက်စာ၍၊ (အယဒ္ဓိတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏) [“ရှေး ၃ ပါးသာ ပါရာဇိကကျသည်မဟုတ်သေး၊ ဤ လိမ်ပြောသောရဟန်းလည်း ပါရာဇိကကျ၏” ဟု ရှေ့ ၃ ပါးကို ပိသဒ္ဓါဖြင့်ပေါင်းသည်- ဟူလို၊] သေသံ- ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ- ကြောင့်၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာစ-ကြောင့်၎င်း၊ ပါကဋမေဝ-သာ၊ ဣတိ-ပဒဘာဇနီအပြီးတည်း။

ဝေ-လျှင်၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ-သရုပ်အရ ရွတ်ပြအပ်သောသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပဒါနုတ္တမေန - ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ - ဝေတန်တော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝါ-အောက်ဖြစ်သော၊ ပဒဘာဇနီယမိ-၌၊ ဈာနံ ပိမောက္ခော၊ ပေသုညာဂါရေ အဘိရတိတိ- ဟူ၍၊ ဝေ- သို့၊ သင်္ခေပေနေဝ- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော- ကို၊ ဒသိတော-မူအပ်ပြီ၊ ဝိတ္ထာရေန-ဖြင့်၊ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာရောပေတွာ- ၍၊ တန္တိ - ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ န ထဝိတာ-မထားအပ်၊ စ-ဆက်၊ သင်္ခေပဒသိတေ- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သော၊ အတ္ထေ-၌၊ (တနည်း) အတ္ထေ-ကို၊ သင်္ခေပဒသိတေ-သော်၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသောရဟန်းတို့သည်၊ သမ္မာကာရေန-ဖြင့်၊ နယံ- ကို၊ ဝဟေတုံ-ငှါ၊ န သက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္မာကာရေန-ဖြင့်၊ နယဂ္ဂဟဏတ္ထံ - နည်းကိုယူနိုင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ပုန - ဖန်၊ တဒေဝ ပဒဘာဇနံ-ကိုပင်၊ မာတိကာဌာနေ-၌၊ ထပေတွာ-၍၊ ဝိတ္ထာရတော-အားဖြင့်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ-ကို၊ ဒသေတွာ-၍၊ အာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ဒသေတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဈာနန္တိ ပဌမံဈာနံ ဒုတိယံ ဈာနန္တိ အာဒိံ -ကို၊ အာဟ-ပြီး။

တတ္ထ - ထို ဈာနန္တိ ပဌမံဈာနံ အရှေ့သောပါဠိရပ်၌၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒီဟိ- တို့ဖြင့်၊ မေတ္တာဈာနာဒီနိဝိ-တို့ကို၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် ကရုဏာမုဒိတာ ဥပေက္ခာ ဈာနတို့ကိုယူ၊] အသုဘဇ္ဈာနာဒီနိဝိ-တို့ကို၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် ကာယဂတာသတိ ဈာနံ , ကသိဏဈာနတို့ကို ယူ၊] အာနာပါနဿတိသမာဓိဇ္ဈာနမ္ဘိ - ကို၎င်း၊ လောကီယဇ္ဈာနမ္ဘိ - ကို၎င်း၊ လောကုတ္တရဇ္ဈာနမ္ဘိ-ကို၎င်း၊ သင်္ဂဟိတမေဝ- သိမ်းယူအပ်သည်သာ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဌမံဈာနံ-ကို၊ သမာပဇ္ဇိံ - ဝင်စားပြီ၊ ဣတိပိ - ဤသို့၎င်း၊ ပေ၊ တေတ္ထံဈာနံ - ကို၊ သမာပဇ္ဇိံ - ပြီ၊ ဣတိပိ- ၎င်း၊ ပေ၊ လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ-ကို၊ သမာပဇ္ဇိံ - ပြီ၊ ဣတိပိ- ၎င်း၊ ဘဏန္တော-ပြောသော ရဟန်းသည်၊ ပါရာဇိကောဝ - သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးစေအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ- ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏။

သုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ မုတ္တော- ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီ၊ (ဣတိ- ကြောင့်၊
 ဝိမောက္ခော-ဝိမောက္ခမည်၏။) [ဤနည်းအလို ဝိသည ဝိသေသအနက်ဟော၊
 ထို့ကြောင့် သုဋ္ဌဟု ဖွင့်သည်။] ဝါ-နည်း၊ ဝိဝိဇေဟိ- အထူးထူးအပြားပြား
 များကုန်သော၊ ကိလေသေဟိ-တို့မှ၊ မုတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိမောက္ခော-
 မည်၏။ [ဤနည်းအလို ဝိသည ဝိဝိအနက်ဟော၊] ပန - ဆက်၊ သော အယံ
 (ဝိမောက္ခော)- ထို ဝိမောက္ခဖြစ်သောမဂ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ- ဌှပ်)၊ ရာဂ ဒေါသ
 မောဟေဟိ-တို့မှ၊ သုညတ္ထာ - ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုညတော
 (တိ)- သုညတဝိမောက္ခမည်၏ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ - ၏)၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ
 နိမိတ္တေဟိ-ရာဂ ဒေါသ မောဟဟူသောပုံသဏ္ဍာန် အရိပ်နိမိတ်တို့ဖြင့်၊ အနိ
 မိတ္တတ္ထာ -အရိပ်နိမိတ် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနိမိတ္တောတိ - အနိမိတ္တ
 ဝိမောက္ခဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ရာဂ ဒေါသမောဟပဏိဇီနံ-ရှေးရှုထားတတ်သော
 (တောင်းတတ်သော) ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏၊ အဘာဝတော- မရှိခြင်း
 ကြောင့်၊ အပ္ပဏိဟိတော - ကွဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ၏။ [သုညတ - စသည်တို့၏
 အဓိပ္ပာယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်- ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း အဖွင့်များ၌ ရှုပါ။]

စိတ္တံ-ကို၊ သမံ-အညီအမျှ၊ အာဒဟတိ (အာရမဏေ ထပေတိ)-အာရုံ၌
 တားတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သမာဓိ-မည်၏၊ အရိယေဟိ-တို့သည်၊ သမာပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗတော-ရောက်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာပတ္တိ - မည်၏၊ ဣ-ဤ
 သမာဓိ သမာပတ္တိတိက်၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယ
 မေဝ-သာ၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ ၃ ပါးသောတိက်တို့တွင်၊ ဝိမောက္ခတ္ထိကေန-
 ဝိမောက္ခတိက်ဖြင့်၎င်း၊ သမာဓိတ္ထိကေနစ-ဖြင့်၎င်း၊ အရိယမဒ္ဂါဝ-ကိုသာ၊
 ဝုတ္တော-မူအပ်ပြီ၊ ပန-ကား၊ သမာပတ္တိတ္ထိကေန-ဖြင့်၊ ဖလသမာပတ္တိ-ကို၊
 (ဝုတ္တာ-ပြီ)၊ တေသု-ထို သုညတဝိမောက္ခစသော ပုဒ်တို့တွင်၊ ယံ ကိဉ္စိ-အမှတ်
 မရှိ တရံတခုသော၊ ကေဠိပဒံ - တပုဒ်ကိုလည်း၊ ဝဟေတွာ- ၍၊ အဟံ- သည်၊
 ဣမဿ-ဤတရားကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏန္ဒော-
 သည်၊ ပါရာဇိကောဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။

တိသောဝိဇ္ဇာတိ-ကား၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ-တိ ဉာဏ်၎င်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု-
 ကျွဲဉာဏ်၎င်း၊ အာသဝါနံ - တို့၏၊ ခယေ - ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၌၊
 (ပဝတ္ထံ) ဥာဏံ- ၎င်း၊ (တနည်း) အာသဝါနံ ခယေဥာဏံ- အာသဝက္ခယ
 ဥာဏ်၎င်း၊ ဣတိ-ဤသည်တို့တည်း၊ တတ္ထ-ထိုဝိဇ္ဇာ ၃ပါးတို့တွင်၊ ကေသာာပိ-
 တပါးသောဝိဇ္ဇာ၏လည်း၊ နာမံ-အမည်ကို၊ ဝဟေတွာ- ၍၊ အဟံ- သည်၊
 ဣမိသာဝိဇ္ဇာယ- ဤဝိဇ္ဇာကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊

ဘဏန္တော-သည်။ ပါရာဇိကော-သည်။ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်ပြီ။ [အချို့စာအုပ်၌ ဣတိမပါ။] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝိဇ္ဇာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏။ ဣတိ-သို့။ ဘဏန္တောဝိ-သည်။ ၎င်း၊ တိဿန္တံ-နံသော၊ ဝိဇ္ဇာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏။ ဣတိ-သို့။ ဘဏန္တောဝိ - ၎င်း၊ ပါရာဇိကောဝ- သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။ မဂ္ဂဘာဝနာ ပဒဘာဇနေ-မဂ္ဂဘာဝနာ ပဒဘာဇနီ၌၊ ဝုတ္တာ-ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်သော၊ (ပါဠိတော်၌ ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်သော)၊ သတ္တတိံ သ-၃၇ ပါးသော၊ ဗောဓိပတ္တိယဓမ္မာ-တို့ကို၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ-နံသော၊ လောကုတ္တရာဝ-တို့ကိုသာ၊ ဣ-ဤ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မအရာ၌၊ အဓိပ္ပေတာ- အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ လောကုတ္တရာနံ- ရာဖြစ်ကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ-တို့ကို၊ (လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့၎င်း၊) သမ္ပပူဇာနာနံ-တို့ကို၊ (လာဘီမိ ဣတိ)၊ ပေ၊ အရိယဿ-ဖြူစင်သော၊ အဋ္ဌဂီကဿ-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ မဂ္ဂဿ- ကို၊ လာဘီ- သည်။ အမှိ-၏။ ဣတိ- ၎င်း၊ ဝဒတော- ၏။ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိအာဒိသု - တို့၌၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ - တို့ကို၊ လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏။ ဣတိ ဧဝံ-သို့။ ဧကေကကောဋ္ဌာသဝသေနာဝိ- တခုတခုသော တရားအစု၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဿ-ကို၊ လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏။ ဣတိ ဧဝံ- သို့။ တတ္ထ - ထိုတရား အစုတို့တွင်၊ ဧကေကဓမ္မဝသေနာဝိ-တပါးတပါးသော တရား၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဝဒတော-ပြောသော ရဟန်း၏။ ပါရာဇိကဓမေဝ - သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့။ ဝုတ္တံ-ပြီ။ တမ္ပိ- ထို စကားသည်လည်း၊ သမေတိ - ပါဠိတော်နှင့် ညီညွတ်၏။ ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓာပုဗ္ဗေယေဝ - မဂ်ခဏ၌ ဖြစ်သော တရားတို့ကိုသာ၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-ကြောင့်တည်း၊ [လောကုတ္တရာ မပါဘဲ သတိပဋ္ဌာနသာမညကိရိသော်လည်း မဂ်ခဏ၌ဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာနကို ရည်ရွယ်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသည်- ဟုလို၊] ဖလသစ္စိကိရိယာယဝိ - ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၌လည်း၊ ဧကေကဖလဝသေန-တပါးတပါးသော ဖိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝေဒိတမ္ပံ-၏။

ရာဂဿ ပဟာနန္တိအာဒိတ္ထိကေ-နံအစရှိသော တိက်၌၊ ကိလေသပ္ပဟာနမေဝ-ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိုသာ၊ (ဝေဖြင့် မဂ်ပါခြင်းကို ကန့်၊) ဝုတ္တံ-ပြီ။ ငန - ထိုသို့ပင် ကိလေသပ္ပဟာနကိုသာ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ တံ - ထိုကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မဂ္ဂေန-နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ နတ္ထိ -

မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ တတိယမဂ္ဂေန- ဖြင့်၊ ကာမရာဂဒေါသာနံ - တို့ကို၊ ပဟာနံ-
 သည်၊ (ဖောတိ - ဖြစ်၏)၊ စတုတ္ထေန - စတုတ္ထမဂ်ဖြင့်၊ မောဟဿ - ကို၊
 (ပဟာနံ - သည်၊ ဟောတိ)၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ရာဂေါမေ ပဟီနောတိ
 အာဒိနိ-စကားတို့ကို၊ ဝဒတောပိ-၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ရာဂါ
 စိတ္တံ ပိနီဝရဏတာတိ အာဒိတ္တိကေ-တာ အစရှိသော တိက်၌၊ လောကုတ္တရ
 စိတ္တမေဝ-ကိုသာ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ မေ-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ရာဂါ- မှ၊
 ပိနီဝရဏံ - ကင်းသော နီဝရဏရှိ၏၊ ဣတိ အာဒိနိ - တို့ကို၊ ဝဒတောပိ-
 ၏လည်း၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဝုတ္တံ)၊ ပန-ကား၊ သုညာဂါရပဒဘာဇနေ - ၌၊
 ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဈာနေန-နှင့်၊ အယံဇေတွာ- မဆက်စပ်မူ၍၊ သုညာဂါရေ
 အဘိရမာမိတိဝစန မတ္တေန-မိဟူသော စကားမျှဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ - ပါရာဇိက
 ကို၊ နာမိပေတံ-အလိုမရှိအပ်၊ [ဈာန်မပါဘဲ “သုညာဂါရေ အဘိရမာမိ”ဟု
 ပြောမိရှိဖြင့် ပါရာဇိကမကျ၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဌမေန ဈာနေန သုညာဂါရေ
 အဘိရမာမိတိ အာဒိ-ကို (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယော-
 အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဈာနေန-နှင့်၊ ယဇေတွာ-၍၊ ဣမိနာ နာမ ဈာနေန -
 ဤမည်သော ဈာန်ဖြင့်၊ (ဤမည်သောဈာန်ကို ဝင်စား၍ - ဟူလို၊) သုညာ
 ဂါရေ-၌၊ အဘိရမာမိ-၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ အယမေဝ-ဤရဟန်းသည်
 သာ၊ [ဈာန်နှင့်တွဲ၍ “သုညာဂါရေ အဘိရမာမိ”ဟု ပြောသောရဟန်းသည်
 သာ၊] ပါရာဇိကော - သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ- ဆက်၊ ဉာဏန္တိဇမဿ - ဉာဏံ ဟူသော ဌာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊
 အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တာဒိသု - အဗ္ဗဋ္ဌသုတ် အစရှိသော သုတ်တို့၌၊ ဝုတ္တာသု - န်သော၊
 အဋ္ဌသု-န်သော၊ ပိဇ္ဇာသု-တို့တွင်၊ ပိပဿနာဉာဏ၊ပေ၊ ဉာဏဘေဒါ-ပိပဿ
 နာဉာဏံ၊ မနောမယိဋ္ဌိ၊ ဣဒ္ဓိပိဝေ၊ ဒိဋ္ဌသောတ၊ စေတောပရိယဉာဏံ အပြား
 ရှိကုန်သော၊ ပဗ္ဗ-ကုန်သော၊ ယာ ပိဇ္ဇာ-အကြင် ပိဇ္ဇာတို့သည်၊ နအာဂတာ-
 မလာကုန်၊ တာသု - ထို ပိဇ္ဇာ ၅ ပါး တို့တွင်၊ ကော - သော၊ ပိပဿနာဝ-
 သည်သာ၊ ပါရာဇိကဝတ္ထု-သည်၊ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ သေသာ- ပိပဿနာ

ထာဝဉာဏန္တိ၊ပေ၊ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ပဒဘာဇနီကိုစွင့်ပြီး၍၊ ထို ပဒဘာဇနီ၌ မပိ
 သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့ကို ပြလိုသောကြောင့် “ ယာစ ” စသည် မိန့်၊ စသဒ္ဓါသည်
 မြတ်ပြီးသောစကားကို ပြန်၍ဆက်သော ဝါကျဇရမ္မဇောတက၊ ရှေး၌ပြခဲ့သော ဉာဏံ
 ပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီတုန်းက ပိဇ္ဇာ ၃ ပါးသာပါ၍ ပိပဿနာစသော ပိဇ္ဇာ ၅ ပါး မပါ၊
 ထိုသို့မပါသော်လည်း ပိပဿနာဉာဏံတပါးသာ ကာမာဝစရဖြစ်၍ ပါရာဇိကဝတ္ထု
 မဟုတ်၊ မနောမယိဋ္ဌိ စသည်တို့ကား မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်များ ဖြစ်ကြ၍ ပါရာဇိကဖြစ်သည်။

ဉာဏ်မှ ကြွင်းသော မနောမယိဒ္ဓိစသော ၄ ပါးတို့သည်(ပါရာဇိက ဝတ္ထု-
သည်) ဟောန္တိ-နိဇ္ဇိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နိဇ္ဇိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိပဿ
နာယ-ကို၊ လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိဝိ-၎င်း၊ ဝိပဿနာဉာဏဿ-ကို၊
လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိဝိ-၎င်း၊ ဝဒတော-၏၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ နတ္ထိ-
မရှိ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ဖုဿရေဝတ္ထေရော - သည်၊ ဘဏတိ - မိန့်ဆို၏၊
(ကိံ) ဣတရာပိ - ဝိပဿနာဉာဏ်မှ တပါး အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
စတဿော-နိဇ္ဇော၊ ဝိဇ္ဇာ-မနောမယိဒ္ဓိစသော ဝိဇ္ဇာတို့သည်၊ ဉာဏေန-နှင့်၊
အဃဋိတာ- မဆက်စပ်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ဆက်စပ်၍ မပြောအပ်ကုန်သည်၊
(သမာနာ-နိလသော်၊) ပါရာဇိကဝတ္ထု - သည်၊ န ဟောန္တိ- မဟုတ်ကုန်၊
တသ္မာ-ကြောင့်၊ မနောမယဿ-မနောမယိဒ္ဓိကို၊ လာဘီ- သည်၊ အမှိ- ၏၊
(ဣတိ- ဤသို့၎င်း)၊ ပေ၊ စေတောပရိယဿ - စေတောပရိယကို၊ လာဘီ-
သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-၎င်း၊ ဝဒတောဝိ-၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ နတ္ထိ-
မရှိ၊ [ဣတိ-သို့၊ ဖုဿရေဝတ္ထေရော-ထေရ်သည်၊ ဘဏတိ-မိန့်ဆို၏။] [“မနော
မယညာဏဿ ” စသည်ဖြင့် ဉာဏသဒ္ဓါမပေါ်ဘဲ ဆိုသောကြောင့် ပါရာဇိက
မကျဟု ယူလိုသတတ်။]

တံ-ထိုအယူကို၊ တဿ-ထိုဖုဿရေဝထေရ်၏၊ အန္တေဝါသိကေဟေဝ-
အနီးနေတပည့်တို့သည်ပင်၊ ပဋိက္ခိတ္တံ- ပယ်အပ်ပြီ၊ (ကိံ -အဘယ်သို့ ပြော၍
ပယ်ခြင်းအပ်သနည်း၊) အာစရိယော-ငါတို့ဆရာသည်၊ န အာဘိဓမ္မိကော-
အဘိဓမ္မာဆောင် မဟုတ်၊ ဘုမန္တရံ - သံအထူးကို၊ န ဇာနာတိ၊ [ကမာဘုံ၊
ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ပါသော တရားအထူးကိုမသိ -ဟုလို၊ ဘုမန္တရအားဖြင့်
ခွဲပြုလို၍ “အဘိညာနာမ ” စသည်မိန့်။] အဘိညာနာမ-မည်သည်၊ စတုတ္ထ
ဇ္ဈာနငါဒကောဝ-စတုတ္ထဈာန် အခြေခံရှိရသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ မဟဂ္ဂတ
ဓမ္မော- မဟဂ္ဂုတ်တရားသည်၊ (ဟုတွာ-၍။) ဈာနေနေဝ- ကြောင့်သာလျှင်၊
ဣဇ္ဈတိ-ပြီးစီး၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့အဘိညာဏ်မည်သည်၏စတုတ္ထဈာန်
အခြေခံရှိသော မဟဂ္ဂုတ်တရား ဖြစ်သည့်အတွက် ဈာန်ကြောင့်သာ ပြီးစီးရ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) မနောမယဿ-ကို၊ လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိဝါ-
သော်၎င်း၊ (ဤသို့ ဉာဏ်မပေါ်ဘဲသော်၎င်း-ဟုလို) မနောမယဉာဏဿ-ကို၊
လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ (ဤသို့ ဉာဏ်နှင့်တွဲ၍သော်၎င်း-ဟုလို)၊
ယထာဝါ တထာဝါ - ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊
ဝဒတု-ပြောပစေ၊ ပါရာဇိကမေဝ- သည်သာ၊ (ဟောတိ-၏)၊ ဣတိ-ဤသို့
ပြော၍၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ-ပြီ။)

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပဒဘာဇနိဉ္စ၊ နိဗ္ဗာနံ-သည်၊ ပါဠိယာ-၌၊
 ကိဉ္ဇာဝိ အနာဂတံ-ပါပေ၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ မေ- သည်၊ နိဗ္ဗာနံ - ကို၊
 ပတ္တိ - ရောက်အပ်ပြီ၊ ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ သန္တိကတံ- ပြီ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊
 ဝဒတော-၏၊ ပါရာဇိကမေဝ-သာ၊ (ဟောတိ)၊ ကသ္မာ-နည်း၊ နိဗ္ဗာနဿ-
 ၏၊ နိဗ္ဗတ္တိတ လောကုတ္တရတ္တာ-လောကီတရားတို့မှနစ်စေအပ်သော လောကု
 တ္တရာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ-လောကုတ္တရာအစစ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊
 တထာ-ထိုမှတပါး၊ စတ္တာရိ-နသော၊ သစ္စာနိ-တို့ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဇာ - ငါ့ထိုးထွင်း၍
 သိပြီ၊ မယာ-သည်၊ ပဋိဝိဇ္ဇာနိ - ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒ
 တောပိ-၏လည်း၊ ပါရာဇိကမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ကသ္မာ - ကြောင့်
 နည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ သစ္စပဋိဝေဓောတိ- ဓောဟူသော ဤ သဒ္ဓါ
 သည်၊ မဂ္ဂဿ-၏၊ ပရိယာယဝစနံ-ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း၊ (တသ္မာ-
 တည်း၊) ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တိဿော-နသော၊ ပဋိသန္တိဒါ-
 တို့သည်၊ ကာမာဝစရကုသလတော-ကာမာဝစရကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာ ၄ပါး
 မှ၊ (တနည်း)၊ ကာမာဝစရကုသလတော-ကာမာဝစရကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊
 စတုသု-နသော၊ ဉာဏသဗ္ဗယုတ္တေသု-နသော၊ စိတ္တုပ္ပါဒေသု-စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌၊
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-န၏၊ ကြိယတော - ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ ၄ ပါးမှ၊ ဝါ - နသော၊ ပေ၊
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ - သည်၊ ဧတေသုစေဝ - ဤ ဝပါးသော ဉာဏ
 သမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌၎င်း၊ စတုသု - နသော၊ မဂ္ဂေသု - တို့၌၎င်း၊ ဖလေသုစ-
 ၎င်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိဘဏံ-ဝိဘင်းပင်္ဂါတော်၌၊ ဝုတ္တံ-မှအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါယ- ကို၊ လာဘီ အမှီ၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ပေ၊
 လောကီယအတ္ထပဋိသန္တိဒါယ - ကို၊ လာဘီ အမှီ၊ ဣတိဝါ၊ ဝုတ္တေပိ -
 သော်လည်း၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ပဋိသန္တိဒါနံ - တို့ကို၊ လာဘီမှီတိ ဝုတ္တေပိ၊
 သီသံ-ပါရာဇိကဟူသော အပြီးအဆုံးသို့၊ နတာဝဩတရတိ- မသက်ရောက်၊

ပန - အန္ဓယကား၊ လောကုတ္တရအတ္ထပဋိသန္တိဒါယ-ကို၊ လာဘီ အမှီ၊
 ဣတိ ဝုတ္တေ၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ သင်္ခေပဋ္ဌ
 ကထာယံ-၌၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါယ- သို့၊ ပတ္တော-သည်၊ အမှီ-၏၊ ဣတိ-သို့၊
 အဝိသေသေနာပိ- (လောကုတ္တရာ ဟု) အထူးမ၊ မ သာမညအားဖြင့်လည်း၊
 ဝဒတော-၏၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ကုရန္တိယံပိ- ၌လည်း၊ န မုစ္စတိ-ပါရာ
 ဇိကမှ မလွတ်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [“အတ္ထပဋိသန္တိဒါယ ပတ္တော အမှီ” ဟု
 သာမညဆိုသော်လည်း ပါရာဇိက - ဟုလို၊] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌ
 ကထာယံ-၌၊ ဣတ္ထာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြောခြင်းဖြင့်၊ ပါရာဇိ

ကံ- သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတ္ထောဝတာ- ဖြင့်၊ သီသံ - ပါရာဇိကဟူသော အတွင် အထိပ်သို့၊ န ဩတရတိ-မသက်ရောက်၊ ဣတ္ထောဝတာ-ဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိစာရိတတ္တာ-စိစစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အည- တပါးသော စကားကို၊ [မဟာအဋ္ဌကထာစကားမှ တပါးသောအဋ္ဌကထာ စကားကို။] ပမာဏံ-ကို၊ ကာတံ-၄၊ န သက္ကာ-ကောင်း။

နိရောဓေမာပတ္တိံ - ပတ်သို့၊ ဝါ-ကို၊ သမာပဇ္ဇာမိ-ကောင်းစွာရောက်၏၊ ဝါ-ငင်စား၏၊ ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ အတံ-သည်၊ တဿာ - ထိုနိရောဓ သမာပတ်ကို၊ လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ ဝဒတောဝိ-၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ကတ္တာ- ကြောင့်နည်း၊ နိရောဓေမာပတ္တိယာ - ၏ နေဝ လောကီယတ္တာ - လောကီလည်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ န လောကုတ္တရတ္တာ - လောကုတ္တရလည်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [နိရောဓေမာပတ်ဟူသည်- စိတ် စေတသိက် စိတ္တဇရုပ်များ ချုပ်ငြိမ်းနေခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုချုပ်ငြိမ်းသည် လောကီ လည်းမဟုတ်၊ လောကုတ္တရလည်းမဟုတ် ဟု ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ အဿ- ထို ပြောသောရဟန်း၏၊ ဧ - ဤ အကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ကိ)၊ နိရောဓံနာမ - နိရောဓမည်သော သမာပတ်သို့၊ ဝါ - ကို၊ အနာဂါမိဝါ- အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သော်၎င်း၊ ဒိဏာသဝေါဝါ - သည်သော်၎င်း၊ သမာ ပဇ္ဇတိ-၏၊ ဝါ- ၏၊ တေသံ - ထို အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာတို့တွင်၊ မံ-ကို၊ အည တရောတိ - တပါးအပါအဝင်ဟူ၍၊ ဇာနိဿတိ- တံ၊ ဣတိ - ဤအကြံသည်၊ (သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့ ကြံပြီး၍) သစေ ဗျာကရောတိ - အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့ [“ငါ နိရောဓေမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏”] ဟု ပြောဆိုအံ့၊] သော- ထိုပြောပြရာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နံ-ပြောသောရဟန်းကို၊ တထာ-ထိုအကြံဖြစ်သည့် အတိုင်း၊ [အနာဂါမ်ဟု သို့မဟုတ် ရဟန္တာဟု] ဇာနာတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကံ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စင်္ဂသင်္ခေပဋ္ဌကထာသု- တို၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီး တံ-ထိုစကားကို၊ ဝိမံသိတွာ-၍၊ ဝဟေတမ္ပ- ယူထိုက်၏။

အတိတဘဝေ- လွန်လေပြီးသောဘဝ၌၊ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ- ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌၊ သောတာပန္နော-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတောဝိ-လည်း၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ဟိ- မှန်၊ အတိတက္ခန္ဓာနံ- အတိတ် ခန္ဓာတို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပရာမဋ္ဌတ္တာ - သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သီသံ န ဩတရတိ၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ သင်္ခေပဋ္ဌ ကထာယံ-၌၊ အတိတေ- အတိတ်ဘဝ၌၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ- သည်၊ အမှိ-

၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတော-၏။ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ (ကတ္ထာ-နည်း၊) ကုပ္ပဓမ္မတ္တာ-
 လောကီ သမာပတ်၏ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 [ရပြီးနောက် ပျက်စီးနိုင်သောကြောင့် - ဟုလို၊] ဣပေန - အတိတဘဝေ
 ကဿပ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ သောတာပန္နောမိဟူသော ဤစကား၌ကား၊
 အကုပ္ပဓမ္မတ္တာ- ပျက်စီးခြင်းသဘော မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပါရာဇိကံ)
 အတ္ထိ၊ ဣတိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ တမ္ဗိ- ထိုစကားကိုလည်း၊
 တတ္ထေဝ-ထို သင်္ခေပဋ္ဌကထာ၌ပင်၊ အတိတတ္ထဘာဝံ-အတိတ်အတ္တဘောကို၊
 သန္ဓာယ- ၍၊ ကထေန္တဿ- ၏၊ ပါရာဇိကံ န ဟေတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နတ္ထဘာဝံ -
 ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောကို၊ သန္ဓာယ , ကထေန္တဿေဝ - ၏သာ၊ (ပါရာဇိကံ)
 ဟေတိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့စိစစ်၍၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်အပ်ပြီ။

ဝေ-လျှင်၊ ဈာနာဒီနိ - ဈာန်အစရှိကုန်သော၊ ဒသ-န်သော၊ မာတိကာ
 ပဒါနိ- မာတိကာပုဒ်တို့ကို၊ ဝိတ္တာရေတွာ- မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ၌၊ ဥတ္တရိ မနဿ
 ဓမ္မံ-ကို၊ ဥလ္လပန္နော - သီလအသက် ကိုယ်မှထွက်အောင်ပြောသော ရဟန်း
 သည်၊ ယံ သမ္ပဇာနဗုဒ္ဓာဝါဒိ- ဝါဒကို၊ ဘဏတိ- ၏၊ တဿ- ထို သမ္ပဇာန
 ဗုဒ္ဓာဝါဒ၏၊ အင်္ဂံ-အင်္ဂါကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ တဿေဝ-ထို သမ္ပဇာနဗုဒ္ဓာ
 ဝါဒ၏ပင်၊ ဝိတ္တာရနယဝသေန- အကျယ်နည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ စက္ကပေယျာလံ-
 စက္ကပေယျာလကို၊ ဗန္ဓန္တော- ဖွဲ့တော်မူလျက်၊ ဥလ္လပနာကာရဉ္စ - လွန်ကျူး၍
 ပြောပုံ အခြင်းအရာကို၎င်း၊ [ထုလ္လစ္စဉ်းလည်း သင့်နိုင်သောကြောင့် အနက်
 တမျိုးပေးသည်။] အာပတ္တိဘေဒဉ္စ- ကို၎င်း၊ ဒဿေတံ - ငှါ၊ တိဟာကာရေ
 တိတိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ-မူပြီ၊ တတ္ထ-ထို တိဟာကာရေဟိ အစရှိသောပါဠိ
 ရပ်၌၊ သုဒ္ဓိကဝါရေ - သုဒ္ဓိကဝါရ၎င်း၊ (ဝတ္တုကာမ , ပစ္စယတို့နှင့်မဘက်
 သက်သက်သောဝါရ)၊ ဝတ္တုကာမဝါရေ - ၎င်း၊ ပစ္စယပဋိသံယုတ္တဝါရေ-
 ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တယော-န်သော၊ မဟာဝါရာ-ဝါရကြီးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-
 န်၏) တေသု-ထို ဝါရကြီးတို့တွင်၊ သုဒ္ဓိကဝါရေ-၌၊ ပဌဇ္ဈောနံ-ကို၊ အာဒိ
 ကတွာ-၍၊ ယာဝ-လောက်၊ မောဟာစိတ္တံ ဝိနိဝရဏပဒံ- မောဟာစိတ္တံ ဝိနိ
 ဝရဏပုဒ်သည်၊(အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထို မောဟာစိတ္တံ ဝိနိဝရဏတိုင်အောင်၊ ဧက

•ပေယျာလံ။ ဝိယတေ-စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပေယျံ- ခြင်း၊ [ပါဝေတ်+ကျ။]
 ပေယျံ-အကျယ်စကားကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းကို+အလံ-စွမ်းနိုင်သော အကျဉ်းစကား
 တည်း။ ပေယျာလံ၊ [“ပေယျာလ ” ပုဒ်ကိုကြည့်၍ ယခုအခါ၌ အပြည့်အစုံ အကျယ်
 မသုံးလိုရာဝယ် “ပေ” ဟု၎င်း၊ “လ” ဟု၎င်း သုံးစွဲကြသည်။] စက္ကဿ - စက်ကို+
 ပေယျာလံ-အကျဉ်းချုံးကြောင်းစကားတည်း။ စက္ကပေယျာလံ-ကား။

မေကသ္မိံ- တပါးပါးသော၊ ပဒေ- ဌ၊ သမာပဇ္ဇိံ - သမာပဇ္ဇိံ ပုဒ်၎င်း၊ သမာပဇ္ဇာမိ - မိပုဒ်၎င်း၊ သမာပဇ္ဇော - ပုဒ်၎င်း၊ လာဘိမ္မိ - ၎င်း၊ ဝသိမ္မိ - ၎င်း၊ သန္တိကတံ မယာ - ၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဆသု - န်သော၊ ဣမေသု ပဒေသု - တို့တွင်၊ ဧကမေကံ - သော၊ ငဒံ - ကို၊ တီဟာကာရေဟိ - တီဟာကာရေဟိဟူသော အကြိမ်၎င်းပေးသတ္တဗာကာရေဟိ - ဟူသောအကြိမ်၎င်း၊ ဣတိဝေ - သို့၊ ပဉ္စကမ္ဘတ္တိ - ၅ ကြိမ်၊ ယောဇေတွာ - ယှဉ်စေတော်မူ၍၊ သုဒ္ဓိကနယောနာမ - ကို (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တော - ပြီ၊

တတော - ထိုသုဒ္ဓိကနည်းမှ၊ (ပရံ - ဌ) ပဌမဉ္စူဇာနံ ဒုတိယဉ္စူဇာနန္တိ - ဟူ၍၊ ဝေ - သို့၊ ပဌမဉ္စူဇာနေန - ပဌမဉ္စူဇာနံနှင့်၊ ဝါ - ပဌမဉ္စူဇာနံဟူသောပုဒ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဧကမေကံ - တပါးတပါးသော၊ ပဒံ - ပုဒ်ကို၊ ယဇေန္တေန - ဆက်စပ်တော်မူလျက်၊ သဗ္ဗပဒါနိ - အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ကို၊ ယဇေတွာ - ၍၊ ဧကေနဝ ဝိတ္တာရေန - ထို အကျယ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ခဏ္ဍစက္ကံနာမ - ခဏ္ဍစက်မည်သည်ကို၊ ဝါ - အဆက်ပြတ်သောစက်မည်သည်ကို၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တိံ၊ ဟိ - မှန်၊ [ခဏ္ဍစက္ကဟူသောအမည်သည် မှန်၏ - ဟူလို၊] တနည်း - ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ တံ - ထိုစက်ကို၊ ဝါ - ထိုစက်တွင်ပါဝင်သော ပုဒ်ကို၊ ပုန အာနေတွာ, ပဌမဉ္စူဇာနာဒိဟိ - ပဌမဉ္စူဇာနံ အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝါ - ပဌမဉ္စူဇာနံ အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ (တနည်း) ပဌမဉ္စူဇာနေန - ဖြင့်၊ န ယောဇိတံ - ယှဉ်စေတော်မူအပ်၊ တသ္မာ, ခဏ္ဍစက္ကန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိံ၊ တတော - ထို ခဏ္ဍစက်မှ၊ (ပရံ) ဒုတိယဉ္စူဇာနံ တတိယဉ္စူဇာနန္တိ - ဟူ၍၊ ဝေ - သို့၊ ဒုတိယဉ္စူဇာနေန - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဧကမေကံ ပဒံ၊ ပေးသမ္ပန္နိတွာ - ဖွဲ့စပ်တော်မူ၍၊ [ဒုတိယဉ္စူဇာနံပေးသမ္ပန္နိတွာဖြင့် ဗဒ္ဒစက္က (ဖွဲ့စပ်၍လှည့်လည်ပုံ) ကို ပြသည်၊] ဧကေနဝ ဝိတ္တာရေန - အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဗဒ္ဒစက္ကံနာမ - ဗဒ္ဒစက်မည်သည်ကို၊ ဝါ - ဖွဲ့စပ်အပ်သောစက် မည်သည်ကို၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တိံ၊ တတော - ထို ဒုတိယဉ္စူဇာနမူမှ၊ (ပရံ) ဒုတိယဉ္စူဇာနေန - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ (ယဇိတံ) ယထာ - ဆက်စပ်အပ်သကဲ့သို့၊ ဝေ - ဤအတူပေးအညာ

ပဌမဉ္စူဇာနာဒိဟိ။ ။ ပဌမဉ္စူဇာနာဒိဟိဟူသော ဝါဂ္ဂိအရာဝယ် “ပဌမဉ္စူဇာနေ” ဟု ဂဏ္ဍိပုဒ်တို့၌ဆို၏။ “ထိုပုဒ်သည်အသင့်” ဟု နိကာတို့မိန့်သည်။ ဘာကြောင့်နည်း.... “မောဟာ မေ စိဉ္စိံ ဝိနိဝရဏတာ ပဌမဉ္စူဇာနံ သမာပဇ္ဇိံ” ဟု မူလပဌမဉ္စူဇာနံတပုဒ်နှင့် ပြန်၍ ဆက်လျက် လှည့်လိုက်လျှင် ခဏ္ဍစက် မဟုတ်တော့၊ ဗဒ္ဒစက် ဖြစ်နေလေပြီ။ ထို့ကြောင့် “ပဌမဉ္စူဇာနေ” ဟု (ပဌမဉ္စူဇာနံတပုဒ်နှင့်သာ ဆက်စပ်ပုံကိုပြသော) ဧကရုဏ်ပါဂ္ဂိသာသင့်သည် ဟု ဆိုသည်။ ယောဇနာဂ္ဂိကား - “မောဟာ မေ စိဉ္စိံ ဝိနိဝရဏတာ” ကို မူတည်ပြီးလျှင် ဒုတိယဉ္စူဇာနံစသော ပုဒ်တို့ကိုလည်း မူလီသွတ်နိုင်သောကြောင့် “ပဌမဉ္စူဇာနာဒိဟိ” ဟူသော ဗဟုရုဏ်ပါဂ္ဂိကိုသာ အသင့် ဟု ဆိုသည်။

နိဝိ-နသော၊ ကေုနတိံသ-သော၊ ဗဒ္ဒစက္ကာနိ- တို့ကို၊ ဝတ္တာ- ချ်၊ ကေမုလက နယော-ကေမုလကနည်းကို၊ နိဋ္ဌာဝိတော-ပြီးဆုံးစေတော်မူအပ်ပြီ၊ ပါဠိော ပန-ပါဠိတော်ပါဠိကိုကား၊ သင်္ခေပေန-အားဖြင့်၊ ဒသိတော-ပြီး၊ သော-ထို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သောပါဠိတော်ပါဠိကို၊ အသမ္ပယုန္တေန-မတွေ ဝေသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ - ဆက်၊ ကေမုလကော - ကေမုလနည်းကို၊ (ဝုတ္တော)ယထာ - ကဲ့သို့၊ ဝေံ-တူ၊ ဒုမုလကာဒယောဝိ-ဒုမုလကအစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗ မုလကပရိယောသာနာ - သဗ္ဗမုလက အဆုံးရှိကုန်သော၊ စတုန္ဒ သတာနံ- ၄ ရာတို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ပဉ္စတိံ သနယာ- ၃၅ ပါးသော နည်းတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-နိဋ္ဌိ၊ သေယုထိဒိ- ဤနည်းတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒွိမုလကာ- ၂ ပါးသော မုလ ရှိကုန်သော၊ ကေုနတိံသ - တခုယုတ်သုံးဆယ်သော၊ (နယာ-နည်းတို့၎င်း၊) တိမုလကာ - နသော၊ အဋ္ဌဝိသ - သော၊ (နယာ - တို့၎င်း)၊ စတုမုလကာ- နသော၊ သတ္တဝိသ- သော၊ (နယာ-တို့၎င်း)၊ ဝေံ-တူ ပဉ္စမုလကာဒယောဝိ- တို့ကိုလည်း၊ ဧကေကံ-တပါးတပါးကို၊ ဥရုနံ-ယုတ်လျော့သည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ယာဝတိံ သမုလကာ - တိံသမုလက တိုင်အောင်၊ (တနည်း) ယာဝ-လေဒိ၊ တိံသမုလကော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ- ထိုတိံသမုလကတိုင်အောင်၊ ဝေဒိ တဗ္ဗာ- န်၏၊ ပန-ဆက်၊ ပါဠိော-ပါဠိတော်၌၊ တေသံ-ထိုနည်းတို့၏၊ နာမဗ္ဗိ- အမည်ကိုလည်း၊ သဒ္ဓိဝိတွာ-ချိုး၍၊ ဣဒံ သဗ္ဗမုလကန္တိ-ဣဒံ သဗ္ဗမုလကံဟူ၍၊ ကော-သော၊ တိံသမုလကနယော-ကို၊ ဒသိတော-မူအပ်ပြီ။

စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သုညာဂါရပဒံ-သုညာဂါရပဒံသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဈာနေန - နှင့်၊ အယဋ္ဌိတံ - မဆက်စပ်အပ်သည်၊ (သမာနံ - သော်)၊ သိသံ- ပါရာဇိကဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န ဩတရတိ - မသက်ရောက်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ တံ- ထို သုညာဂါရပဒံကို၊ အနာမသိတွာ-၍၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော နည်းတို့၌၊ မောဟာစိတ္တံ ဝိနိဝရဏပဒပရိယောသာနာယေဝ- မောဟာစိတ္တံ ဝိနိဝရဏ ပုဒ်အဆုံး ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ယောဇနာ-ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေ ခြင်းကို၊ ဒသိတာ-ပြီး၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ စပန-ထပ်၍ဆက်ဥးအံ့၊ ဝေံ- လျှင်၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ-ပဌမံဈာနံအစရှိသောပုဒ်တို့ကို၊ ပဋိပါဠိယာဝါ-အစဉ် အားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥပ္ပဋိပါဠိယာဝါ- အစဉ်မဟုတ် ခုန်ကျော်သောအားဖြင့် သော်၎င်း၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီဟိ-ဒုတိယံဈာနံ အစရှိသည်တို့နှင့်၊ ဃလေတွာဝါ- ၍သော်၎င်း၊ အယလေတွာဝါ - ၎င်း၊ သမာပဋိန္တိအာဒိနာ-သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ဥဋ္ဌပတော - သီလအသက် ကိုယ်မှထွက်အောင် ပြောသောရဟန်း၏။

မောက္ခော - လွတ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ [ပါရာဇိကံ- သို့၊ အာပဇ္ဇတိယော- သည်သာ၊ မောက္ခော နတ္ထိကို ထပ်ဖွင့်သည်။] ဣတိ ဣမဿ အတ္တဿ - ကို၊ ဒဿနဝေေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ တသ္မိံ သုဒ္ဓိကမဟာဝါရေ-ထိုသုဒ္ဓိကမဟာဝါရ၌၊ အယံ - သည်ကား၊ သင်္ခေပတော - အားဖြင့်၊ အတ္တဝဏ္ဏနာ- တည်း၊ တီဟာကာရေဟိတိ- ကား၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ-၏၊ အင်္ဂဘူတေဟိ-အင်္ဂါဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ တီဟိ-နိသေ၊ ကာရဏေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ [“တီဟိ-နိသေ၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့ဖြင့်”ဟု ပါဠိတော်၌အနက်ပေး၊] ပုဗ္ဗေဝဿ ဟောတီတိ-ကား၊ ပုဗ္ဗဘာဝေယဝ-မုသားမဒြာမီ ရှေ့အသို့၌ ပင်လျှင်၊ အဿပုဂ္ဂလဿ-ထို မုသားပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အသိသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ [သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ၌ သမ္ပဇာန၏ အရာဖြစ်၍ “ဧဝံ-ဤသို့သော အသိသည်”ဟု ပေးသည်။] (တိ)၊ (အဟံ)၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိဿံ- ပြောအံ့၊ ဣတိ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဘဏန္တဿ ဟောတီတိ- ကား၊ ဘဏမာနဿ-မုသားပြောဆဲရဟန်း၏၊ (ဧဝံ-သည်)၊ ဟောတိ-၏။

ဘဏိတဿ ဟောတီတိ-ကား၊ ဘဏိတေ-ပြောအပ်ပြီးသော်၊ အဿ-ထို မုသားပြောသောရဟန်း၏၊ (ဧဝံ-ဤသို့သော အသိသည်)၊ ဟောတိ-၏၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ပြောဆိုလိုက်၏၊ တသ္မိံ -ထိုစကားကို၊ ဝုတ္တေ-ပြောအပ်ပြီးသော်၊ (ဧဝံ-သည်၊) ဟောတိ-၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [ဘဏိတေ - ၌ တပစ္စည်း၏ အတိတ်ကံဟော၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ လက္ခဏာ အနက်ဟောသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း သိစေသည်။] အထဝါ-ထို့ပြင်တနည်းကား၊ ဝုတ္တဝတော - ပြောအပ်ပြီးသော မုသားရှိသော ရဟန်း၏၊ နိဋ္ဌိတဝစနဿ -ပြီး

ဧဝံ၊ ဧပ၊ အတ္တဝဏ္ဏနာ။ ။ သုဒ္ဓိကမဟာဝါရသက်သက်ကို ပြုရခြင်းသည် “ပဌမံ ဈာနံ” စသောပုဒ်ကို ဒုတိယံဈာနံ , တတိယံဈာနံ , စသောပုဒ်နှင့် အစဉ်အတိုင်းတွဲ၍ ဖြစ်စေ, အစဉ်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ ပဌမံဈာနံကို စတုတ္ထံဈာနံစသောပုဒ်နှင့် ခုန်ကျော်ကာ တွဲ၍ ဖြစ်စေ, တစုံတခုသော မူလီနှင့်မျှ မတွဲဘဲ “ပဌမံဈာနံ” ဟု ဖြစ်စေ, “ဒုတိယံ ဈာနံ”ဟု ဖြစ်စေ ဆိုပြီးနောက် သမာပဇ္ဇိစသည်နှင့်တွဲ၍ပြောလျှင် ဝါရာဇိကမုမလွတ်-ဟု ပြုရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သုဒ္ဓိကဝါရ၌ပါသော တီဟာကာရေဟိစသော ပုဒ်တို့ကိုဖွင့်လိုက်လျှင် အားလုံးဝါရတို့၌ပါသော ပုဒ်တို့ကိုပါ သိနိုင်ရကား ဤ သုဒ္ဓိကဝါရ၌ပါဝင်သော ပုဒ်များကိုအကျဉ်းချုပ် ဖွင့်ပြမည်-ဟူလို။

အထဝါ ဘဏိတဿ။ ။ ဝုတ္တဝတော “ဝုတ္တိယဿ အတ္တိတိ ဝုတ္တဝါ”ဟု အဿတ္တိဝစနတ္ထပြု၊ ထို အဿတ္တိပုဒ်ဖြင့် ဘဏိတဿ၌ တပစ္စည်း၏ ကတ္တားအနက်ကို ပြသည်။ နိဋ္ဌိတဝစနဿဖြင့် “ဘဏိတ-ဝုတ္တ”တို့၌ တပစ္စည်း၏အတိတ်အနက်ကိုလည်း ပြသည်။ [ကတ္တုသာဓနောပိ ဘဏိတဿဒ္ဓါ ဟောတီတိအာဟ-အထဝါတိ အာဒိ-ဒီကဿ။]

ပြီးသောမုသားစကား ရှိသောရဟန်း၏ (ဧဝံ-သည်) ဟောတိ - ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [ပုဗ္ဗေဝဿ-စသော ရွှေဝါကျတို့၏ ဝိဏ္ဏတ္တကိပြုလို၍ ယော ဧဝံ-စသည်ဝိနိ၊] ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ (ပါဠိတော် ၌ဟောတော် မူအပ်သော နည်းအားဖြင့်)၊ ပုဗ္ဗဘာဂေဝိ - မုသားမပြောမီ ရွှေအဘိဋ္ဌလည်း၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဘဏန္တောပိ-ပြောဆိုစဉ်လည်း၊ ဇာနာတိ- ၏၊ ပစ္စာပိ-ပြောပြီးရာကာလမှ နောက်၌လည်း၊ မယာ-သည်၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိတံ-ပြောဆိုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဇာနာတိ-၏၊ သော-ထို မပြောမီခဏ၊ ပြောဆဲခဏ၊ ပြောပြီးခဏ၌ သိသောရဟန်းသည်၊ ပဌမဇျာနံ သမာပဇ္ဇိန္ဒိ- ဟူ၍၊ ဘဏန္တော-ပြောလသော်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိအယံ အတ္ထော-ကို၊ ဣ-ဤ ပုဗ္ဗေဝဿအစရှိသော ဝါကျ၌၊ ဒဿိတော-ပြတော် မူအပ်ပြီ၊ [“အင်္ဂါ ၃ ပါးစုံမှ မုသားဖြစ်သည်” ဟု ပြတော်မူသည်-ဟုလို့၊]

(အယံအတ္ထော-ကို) ကိဉ္ဇာပိ ဒဿိတော-ပေပြီ၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ ဣ-ဤပုဗ္ဗေဝဿအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဝိသေ သော - အထုတည်း၊ တာဝ - စွာ၊ ပုစ္ဆာ - သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ (ကိ)၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိသံ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ပုဗ္ဗဘာဂေါ-မုသားမပြောမီ ရွှေအဘိဋ္ဌ ဖြစ်သောအသိသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ မယာ မုသာ, ဘဏိတံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ပစ္စာ ဘာဂေါ - မုသားပြောပြီး နောက်အဘိဋ္ဌဖြစ်သော အသိသည်၊ နတ္ထိ- မရှိအံ့၊ [မပြောမီသာသိ၍ ပြောပြီးနောက် မသိအံ့-ဟုလို့၊] ဟိ-မှန်၊ ပုတ္တမတ္တမေဝ- ပြောအပ်ပြီးမျှကိုပင်၊ ဝါ-ပြောပြီးလျှင် ပြီးခြင်းပင်၊ ကောစိ-အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပမုဿတိ-ပျောက်ပျက်တတ်၏၊ ဝါ-မေ့တတ်၏၊ [မုသ-နဿနေ၊] တဿ-ထို မပြောမီခဏ၌သာသိ၍ ပြော-ပြီးနေခံ၌ မသိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိကိ-လော၊ န ဟောတိကိ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့သော၊ (ပုစ္ဆာ-သည်၊ ဟောတိ - ၏၊)

သာ - ထိုပုစ္ဆာကို၊ ဧဝံ - သို့၊ အဋ္ဌကထာသု - တို့၌၊ ဝိသဇ္ဇိတာ - ဖြေဆို အပ်ပြီ၊ (ကိ)၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ - ၌၊ မုသာ-တို့၊ ဘဏိသံ-ပြောဆိုအံ့၊ ဣတိစ- ဤသို့၎င်း၊ ဘဏန္တဿ - မုသားပြောဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မုသာ - ကို၊ ဘဏာမိ- ပြောနေ၏၊ ဣတိစ- ၎င်း၊ ဇာနတော - သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပစ္စာဘာဂေ- ၌၊ မယာ မုသာ, ဘဏိတံ-အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့သော သိခြင်းသည်၊ န ဘဝိတု- မဖြစ်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ - မတတ်ကောင်း၊ [မုသား မပြောခင်ကတည်းက “ငါမုသားပြောတော့မည်” လို့ နှလုံးသွင်း၍ပြောသောကြောင့် “ပြောပြီးနေခံ မသိ” ဟု ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်-ဟုလို့] (ဣတိ - ဤသို့သော သိခြင်းသည်၊)

သဇေဝိ န ဟောတိ - အကယ်၍ပင် မဖြစ်ဥူးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ ပါရာဇိကဇေဝ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ပုရိမဇေဝ အင်္ဂုဒ္ဓယံ-ရှေ့ဖြစ်သော အင်္ဂါနှစ်ပါး အပေါင်းသည်သာ၊ (မပြောမီသိခြင်း၊ ပြောဆဲသိခြင်း ဟူသောအင်္ဂါနှစ်ပါး အပေါင်းသည်သာ)၊ ပမာဏံ- ပမာဏတည်း၊ ဝါ-လိုရင်းတည်း။

ယဿာဝိ-၏လည်း၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-၌၊ မယာ မုသာ၊ ဘဏိသံ-အံ၊ ဣတိ-အာဘောဂေါ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဘဏန္တော ပန-ပြောနေသော်ကား၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏာမိ- ပြောနေ၏၊ ဣတိ၊ ဇာနာတိ - ၏၊ ဘဏိတေပိ- ပြောအပ်ပြီးပြန်သော်လည်း၊ မယာ မုသာ ဘဏိတံ၊ ဣတိ , ဇာနာတိ - ၏၊ သော - ထို (မုသားမပြောမီ ရှေ့အတို၌ မုသားပြောတော့အံ့ ဟု နှလုံးသွင်းမရှိသော) ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ န ကာရေတဗ္ဗော၊ [မုသားမပြောမီခဏ၌ “ဝါ မုသားပြောအံ့” ဟု နှလုံးမသွင်းဘဲ အဆောတလျှင်ပြောသူမှာ ပြောဆဲခဏ၌ “ ငါစကားဟာ မုသားဖြစ်နေပါပေါ့လား ” ဟု သိသော်လည်း နောက်ပြန် ဆုတ်ဘို့ရာ မတတ်နိုင်သည့်အတွက် အာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ဘို့ရန် အရာမဟုတ်သောကြောင့် မဆုံးဖြတ်ရ။] ဟိ-မှန်၊ (တနည်း)-ဟိ(ယဿာ)၊ ပုဗ္ဗဘာဂေါ- ရှေ့အတို၌ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းသည်၊ [“ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ပေ၊ အာဘောဂေါ” ကို ထောက်၍ “ ပုဗ္ဗဘောဂေါ ” ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။] ပမာဏတလေ- သာ၍လိုရင်းကျ၏၊ တသ္မိံ-ထို ရှေ့အတို၌ နှလုံးသွင်းသည်၊ အသတိ-သော်၊ ဒဝါ - အဆောတလျှင်၊ ဘဏိတံဝါ - ပြောဆိုအပ်သော စကားသည် သော်၎င်း၊ [ရည်ရွယ်ချက်မရှိဘဲ ပြောရသည့်အတွက် “ဒဝါ” ကို “သဟသာ” ဟု ငိုတာဖွင့်သည်၊ အခြားနေရာ၌ကား “ ပရိဟာသော ဒဝေါ၊ ခိန္နာ ” အရ ပုဂံဏေ ပြောင်လျှောင်ခြင်းကို “ဒဝါ” ဟု ဆိုသည်။] ရဝါ- ချွတ်ချော်သဖြင့်၊ ဘဏိတံ ဝါ-သော်၎င်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော အာပတ္တိယာ န ကာရေတဗ္ဗော)၊ (ဣတိ- သို့၊ အဋ္ဌကထာသု- တို့၌၊ ဝိသဇ္ဇိတာ-ပြီ။)

စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ ပုဗ္ဗေဝဿအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ တံဉာဏတာစ-ထို သိသောစိတ်ကို သိနိုင်သူ၏အဖြစ်ကိုလည်း၊ (ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ-ပယ်စွန့်ထိုက်၏)၊ ဉာဏသမောဓာနဉ္စ-တခုတည်းသောခဏ၌ ဉာဏံ ခု ခုပေါင်းခြင်းကိုလည်း၊ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗံ-၏၊ တံဉာဏတာ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ယေနစိတ္တေန-ဖြင့်၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိသံ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ-၏၊ တေနေဝ-ထို မုသားပြောအံ့ဟု သိသောစိတ်ဖြင့်ပင်၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏာမိ-၏၊ ဣတိစ- သို့၎င်း၊ မယာ- သည်၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိဘံ-ပြီ၊ ဣတိစ-၎င်း၊ ဇာနာတိ-၏၊ ဣတိဧ-သို့၊ ကေစိတ္တေန - ဖြင့်သာလျှင်၊ တီသု - ခု ပါးကုန်သော၊ ခဏေသု- တို့၌၊ ဇာနာတိ- ၏

ဣတိ-သို့၊ အယံ တံဉာဏတာ-ဤသို့သော တံဉာဏတာကို၊ ပရိစ္ဆေဒိတဗ္ဗာ-
 ပယ်စွန့်ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ၊ တေနေဝ စိတ္တေန- ဖြင့်ပင်၊
 တံစိတ္တံ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဇာနိတံ- ငှါ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ တေနေဝ
 အသိနာ - ထို သန့်လျက်ဖြင့်ပင်၊ သော အသိ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဆိန္ဒိတံ- ငှါ၊ န
 သက္ကာယထာ-ကဲ့သို့တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံဉာဏတာ ပရိစ္ဆေဒိတဗ္ဗာ)။

ပန-အန္တယကား၊ ပုရိမံ ပုရိမံ-သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ-
 သော၊ စိတ္တဿ-၏၊ ဥပ္ပတ္တိပစ္စယော-ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ [အနန္တရ
 သတ္တိဖြင့် နောက်နောက်စိတ်ဖြစ်သို့ရန် ကျေးဇူးပြုသည်၊] ဟုတွာ-၍၊ နိရုဇ္ဈတိ-
 ၏၊ တေန - ကြောင့်၊ ပမာဏံ၊ပေ၊ တိဝင်္ဂီကာတိ- ဟူသော၊ တေ- ဤ ဝါဏာ
 စကားကို၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [ပုဗ္ဗဘာဂေါ-မုသားမပြောမီ ရှေ့အဘို့၌ဖြစ်သော
 အသိသည်သာ၊ ပမာဏံ - လိုရင်းပမာဏတည်း၊ တသ္မိံ - ထို ပုဗ္ဗဘာဂအသိ
 သည်၊ သတိ-သော်၊ သေသဒ္ဓယံ-ကြွင်းသော အလယ်အသိ၊ အဆုံးအသိ ၂ပါး
 အပေါင်းသည်၊ န ဟေသတိ- မဖြစ်လတ်၊ ဣတိ- သို့၊ တေ- ဤဆိုဘွယ်သည်၊
 နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝါစာ-မုသားစကားသည်၊ တိဝင်္ဂီကာ-၃ ပါးသော
 အင်္ဂါရှိ၏၊] ဉာဏသမောဓာနံ ပရိစ္ဆေဒိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ တီဏိ-န်သော၊ တောနိ
 စိတ္တာနိ - တို့သည်၊ ဝါ- ဤစိတ်ဖြင့် သိခြင်းတို့သည်၊ ဧကက္ခဏေ- တခုသော
 ခဏ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ - န်၏၊ ဣတိ- သို့၊ န ဝတေတဗ္ဗာနိ- မယူထိုက်ကုန်၊ ဟိ- မှန်၊
 (တနည်း) ဟိယသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣဒံစိတ္တံနာမ- မည်သည်၊ (ပဌမေ- ပဌမ
 စိတ်သည်၊ ဝါ- ရှေ့စိတ်သည်၊ အနိရုဒ္ဓမ္မိ-မချုပ်သေးလသော်၊ ဝါ- သေးလျှင်၊
 ပစ္ဆိမံ-နောက်၌ဖြစ်သောစိတ်သည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ-မဖြစ်နိုင်၊ နိရုန္တရပုဗ္ဗဇနတော-
 အကြားမရှိအောင် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ ၊ အဆက်မပြတ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊
 တေဝိယ-တစိတ်ထည်းကဲ့သို့၊ ပကာသတိ-ထင်ရှား၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (နဝဟေ
 တဗ္ဗာနိ-န်)၊ ဣတိ-ဤကားအပြီးတည်း၊ (ပုဗ္ဗေဝဿ-စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်
 အပြီးတည်း-ဟူလို၊ ဣတိတလုံး အကြေကြံ)။

တံဉာဏတာ၊ ပေ၊ ပရိစ္ဆေဒိတဗ္ဗံ။ ။ တံ-ထို သိသောစိတ်ကို၊ ဇာနာတိ- သိတတ်
 ၏၊ ဣတိ၊ တံဉာဏံ- မည်၏၊ (တဉာဏံ-ဟု ဖြစ်ပြီးနေမှ တ နောက်၌ နိဂ္ဂဟိတိလာ)၊
 တံဉာဏဿ + ဘာဝေါ တံဉာဏတာ၊ စိတ်တခုထည်းဖြင့် ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်သော
 စိတ်ကို သိခြင်း-ဟူလို၊ ဉာဏာနံ+ သမောဓာနံ ဉာဏသမောဓာနံ၊ တခုတည်းသော
 ခဏ၌ မဆိုမိသိသောဉာဏ်၊ ဆိုဆဲသိသောဉာဏ်၊ ဆိုပြီးသိသောဉာဏ်သုံးမျိုး ပေါင်းမိ
 ခြင်းတည်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကို “တံဉာဏတာ ပရိစ္ဆေဒိတဗ္ဗာတိ” စသော အကျယ်စကား
 ရပ်ဖြင့် ပြသည်၊ “တံဉာဏတာ”၌ ဉာဏ (သိခြင်း) ဟူသည် ဉာဏ်သိ-မဟုတ်၊ စိတ်
 သိတည်း၊ “ပရိစ္ဆေဒိတဗ္ဗံ” ဟူရာ၌ “ထိုအဓိပ္ပာယ်မျိုးကို မယူရ” ဟု ဆိုလိုသည်။

ပန-ကား၊ ဣတော-ဤ တီဟာကာရေဟိအစရှိသောစကားရပ်မှ၊ ပရံ-၌၊
 (“အင်္ဂဘေဒံ ဒေသေတုံ ဝုတ္တံ”၌ လှမ်းစပ်) ယွာယံ (ယော+အယံ)-အကြင်
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ငဋ္ဌမံဈာနံ သမာပဇ္ဇန္တိ - ဟူ၍၊ သမ္ပဇာနမုသာ - ကောင်းစွာ
 အပြားအားဖြင့်သိလျက် မုသားကို၊ ဘဏတိ-၏၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-
 ထို မုသားပြောသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မေ-ငါ၏ (သန္တာန်၌)၊ ပဋ္ဌမံဈာနံ-သည်၊
 နတ္ထိ - မရှိ၊ ဣတိဝေဒိဋ္ဌိကော - ဤသို့ အယူရှိသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဟိ- မှန်၊
 တဿ-ထိုမုသားပြောသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အယံလဒ္ဓိ-ငါ့မှာ ပဋ္ဌဈာနံမရှိဟူသော
 ဤအယူသည်၊ အတ္ထေဝ- ရှိသည်သာ၊ တထာ-ထိုမှတပါး၊ မေ-ငါ၏သန္တာန်
 ၌၊ ပဋ္ဌမံဈာနံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိဝေဒိ-သို့၊ အဿ-ထို မုသားပြောသောပုဂ္ဂိုလ်
 အား၊ ဓမတိစေဝ- အကြီးအကျယ်လည်း နှစ်သက်၏၊ ရုစ္စတိစ-အနည်းငယ်
 လည်း နှစ်သက်၏၊ စ- ဆက်၊ မေ- ၌၊ ပဋ္ဌမံဈာနံ - သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ- သို့၊
 အဿ-ထို မုသားပြောသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝေသဘာဝမေဝ- ဤသို့
 သဘောရှိသည်သာ၊ [ဝိနိဝေယဘာဝံ-ပါဠိတော်၏အဖွင့်ဖြစ်၍ “ဝေ ဘာဝ
 မေဝ - ဤသို့သော အလိုရှိသည်သာ” ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။] ပန-
 ထိုသို့ပင် ပင်ကိုယ်ရင်းက ဤသို့ ဒိဋ္ဌိ ခန္တိ ရူပိ ဘာဝရှိပါသော်လည်း၊ ယဒါ-၌၊
 မုသာ-မုသားကို၊ ဝတ္ထုကာမော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဒါ-မုသားပြောလိုရာ
 ထိုအခါ၌၊ တံ ဒိဋ္ဌိံ-ဝါ-ထိုအယူကိုသော်၎င်း၊ [စတုဟာကာရေဟိ- ဟူသော
 ပါဠိတော်မှဒိဋ္ဌိကို ရည်ရွယ်သည်။] ဒိဋ္ဌိယာ-နှင့်၊ သဟ-ကွ၊ တံ ခန္တိံ-ဝါ-ထို
 နှစ်သက်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ [ပဇ္ဇာဟာကာရေဟိ-မှ ဒိဋ္ဌိခန္တိကို ရည်ရွယ်သည်။]
 ဒိဋ္ဌိခန္တိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ တံ ရူပိံ-ဝါ-ထိုအကြိုက်ကိုသော်၎င်း၊ [သဟာ
 ကာရေဟိ-မှ ဒိဋ္ဌိခန္တိရူပိတို့ကိုရည်ရွယ်သည်။] ဒိဋ္ဌိခန္တိရူပိဟိ- တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-
 ကွ၊ (တံ) ဘာဝံ-ဝါ- ထိုအလိုကိုသော်၎င်း၊ [သတ္တဟာကာရေဟိ-မှ ဒိဋ္ဌိ ခန္တိ
 ရူပိ ဘာဝတို့ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဝိနိဝေယ- ချထား၍၊ နိက္ခိပိတွာ-ချထား၍၊
 ပဋိစ္စာဒေတွာ-ဖုံးထား၍၊ အဘူတံ-မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊

ဝိနိဝေယ ။ ။ ဝိ, နိပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်သည် နိက္ခိပနအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့်
 “နိက္ခိပိတွာ” ဟု ဖွင့်၏၊ “နိက္ခိပန” ဟူသည်လည်း၊ အောက်သို့ ချထားခြင်းမဟုတ်၊
 မိမိမှာ နဂိုရ်ကရှိနေသော ဒိဋ္ဌိ, ခန္တိ, ရူပိ, ဘာဝကို မုသားပြောသောအခါဝယ် မရှိ
 လေဟန်ဆောင်၍ ဖုံးကွယ်ထားခြင်းတည်းဟု သိစေလို၍ “ပဋိစ္စာဒေတွာ” ဟု ဖွင့်၏၊
 ထို ပဋိစ္စာဒေဟူသည်လည်း တစ်စုတစ်ခုဖြင့် ဖုံးထားခြင်းမဟုတ်၊ အမှန်ရှိနေသော ဒိဋ္ဌိ
 စသည်ကို အဘူတ-မရှိလေဟန်ပြုခြင်းတည်းဟု ပြလို၍ “အဘူတံကတွာ” ဟု အပြီးသတ်
 (သိခါပတ္ထ) အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်သည်။

ဘဏတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသဒ္ဓိ- ထိုဒိဋ္ဌိ ခန္တိ ရူပိ ဘာဝတို့၏လည်း၊
ဝသေန-ဖြင့်၊ အင်္ဂဒဘဒံ- အင်္ဂါအပြားကို၊ ဒသေတံ- ၄၊ စတုဟာကာရေ
ဟိတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

စ- ဆက်၊ ပရိဝါရေ - ပရိဝါပါဠိတော်၌၊ မုသာဝါဒေါ- သည်၊ အဋ္ဌမိ
ကော-ရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တတ္တာ- မိန့်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထို
ပရိဝါပါဠိတော်၌၊ အဓိပေတယ- အလိုရှိအပ်သော၊ သညာယ-သညာနှင့်၊
သဒ္ဓိ-ကွ၊ အညောပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဣဓ- ဤ မုသာဝါဒအင်္ဂါကို
ပြရာ၌၊ အဋ္ဌာဟာကာရေဟိတိ - ဟူသော၊ ကော - သော၊ နယော - ကို၊
ယောဇေတဗ္ဗော- ၏၊ စ-ဆက်၊ ဣ- ဤ၊ ဝိနိဓာယဒိဋ္ဌိ- အစရှိသောစကား
တို့တွင်၊ ဝိနိဓာယဒိဋ္ဌိန္တိ - ဟူသော၊ ဧတံ - ဤစကားကို၊ ဗလဝဓမ္မ ဝိနိဓာန
ဝသေန-အားရှိသောဒိဋ္ဌိဓမ္မကို ချထားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ဝိနိဓာယ
ခန္တိန္တိအာဒိနိ-တို့ကို၊ တတော- ထိုဒိဋ္ဌိအောက်၊ ဒုဗ္ဗလ ဒုဗ္ဗလာနံ-အားမရှိ
ကုန် အားမရှိကုန်သော ခန္တိ ရူပိ ဘာဝတို့ကို၊ ဝါ - အဆင့်ဆင့် အားနည်း
ကုန်သော ခန္တိ ရူပိ ဘာဝတို့ကို၊ ဝိနိဓာနဝသေန- ချထားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
(ဝုတ္တာနိ-နိဗ္ဗိ) ပန-ဆက်၊ ဣ- ဤ၊ ဝိနိဓာယဒိဋ္ဌိ- အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဝိနိ
ဓာယ သညန္တိ-ဟူသော၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလဓမ္မ ဝိနိဓာနံ-အလုံး
စုံသောတရားတို့အောက် အားနည်းသော သညာဓမ္မချထားပုံကို ပြကြောင်း
စကားတည်း၊ သညာမတ္တဒ္ဓိနာမ - သညာမျှမည်သည်ကိုလည်း၊ အဝိနိဓာယ-
မချထားမူ၍၊ သမ္ပဇာနမုသာ - ကို၊ ဘာယိဿတိ - တံ၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ- ဤ
အကြောင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိနိုင်။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သမာပဇ္ဇိဿာဗီတိအာဒိနာ-မိအစရှိသော၊
[အာဒိဖြင့် သမာပဇ္ဇော ဘဝိဿာမိ - စသည်ကို ယူ၊] အနာဂတဝစနေန-
အနာဂတ်စကားဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
သမာပဇ္ဇိန္တိအာဒိနိ-နိသော၊ [အာဒိဖြင့် သမာပဇ္ဇာမိ၊ သမာပဇ္ဇောကိုယူ။]
အတိတ ဝတ္တမာနပဒါနေဝ-အတိတ်၊ ဝတ္တမာနပုဗ္ဗိဘိက္ခိယာ၊ ပါဠိ- ပါဠိ
တော်ပါ၌၌၊ ဝုတ္တာနိ-နိဗ္ဗိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဋ္ဌာနိ-နိ၏၊ ဣတော-ဤ သမာ
ပဇ္ဇိ- အစရှိသောပုဗ္ဗိ၊ ပရိ-၌၊ သဗ္ဗဒ္ဓိ-အလုံးစုံသောပုဗ္ဗိသည်လည်း၊ ဣမသ္မိ-
သုဒ္ဓိကမဟာဝါရေ - ဤ သုဒ္ဓိကမဟာဝါရ၌၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ - သည်သာ၊
ဟိ-မှန်၊ ကိလေသပ္ပဟာနပဒဿ - ကိလေသပ္ပဟာနပုဗ္ဗိ၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊
ရာဂေါမေ စက္ကော ဝဒန္တာတိအာဒိနံ - နိသော၊ ပဒါနံ- တို့၏၊ အတ္ထိ- ကို၊
ထပေတွာ- ၍၊ ယံ - အကြင်ပုဗ္ဗိသည်၊ ဝါ - ကို၊ ဣမိနံ ဝိနိစ္ဆယေန - ဖြင့်။

ဝိညာတံ- ၄။ သက္ကာ- သည်၊ န ဘဝေယျ- ရာ၊ တံ- ထိုပုဒ်သည်၊ ဣ- ဤ သုဒ္ဓိကမဟာဝါရံ၊ န အတ္ထိ- မရှိ၊ သွာယံ-ထို ရာဂေါ မေ စက္ခော ဝန္တော အစရှိသော ပုဒ်တို့၏အနက်တို့၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဝါ-ဆိုဥါးအံ့။

ဟိ-ချဲ့၊ ဣ-ဤ ရာဂေါ မေ စက္ခော အစရှိသောပုဒ်တို့တွင်၊ စက္ခောတိ ဣဒံ - စက္ခောဟုသောဤပုဒ်ကို၊ သကဘာဝပရိစ္စဇနဝသေန - မိမိ၏ဥစ္စာ အဖြစ်ကို စွန့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တိ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝန္တောတိ ဣဒံ- ကို၊ ပုန-ဖန်၊ အနာဒိယနတာဝဒဿနာသေန- ယူခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တိ-ပြီ)၊ မုတ္တောတိ ဣဒံ- မုတ္တောဟုသော ဤပုဒ်ကို၊ သန္တတိတော - စိတ်အစဉ်မှာ၊ ဝိမောစနဝသေန - လွတ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တိ)၊ ပဟီနောတိ ဣဒံ-ကို၊ မုတ္တုဿာဝိ-လွတ်အပ်ပြီးသော ရာဝစသည် ၏လည်း၊ ကွစိ-တစုံတခုသော အရပ်၌၊ အနဝဋ္ဌာနဒဿနဝသေန-တည်ခြင်း

စက္ခော။ ။သကဘာဝပရိစ္စဇနကို “အတ္တနော သန္တကဘာဝဿ ပရိစ္စဇန- (ရာဂစသည်၏) ကိုယ့်ဥစ္စာအဖြစ်ကို စွန့်ခြင်း” ဟု ဝိဘာဝဋ္ဌင်၏၊ ပါဠိတော်၌ကား “စက္ခော-စွန့်အပ်ပြီ” ဟုသာ ပေး။

ဝန္တော။ ။ဝိသိတ္တ-ထွေးအန်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝန္တော၊ သလိပ် တံထွေးစသည်ကို ထွေးအန်ပြီးသောအခါ ပြန်၍ မယူတော့သကဲ့သို့၊ စွန့်အပ်ပြီးနောက် တဘန်ပြန်၍ မယူ အပ်သောရာဂစသည်ကို “ဝန္တ” ဟုဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့် “ပုန အနာဒိယနတာဝဒဿန ဝသေန” ဟု ဖွင့်သည်၊ [မဂ္ဂုပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေဝိယ သရာဂေါ သဒေါသောတိ ဝတ္ထုဗ္ဗ ဘာဝတော စတ္တမ္မိ- မဂ်မဂ္ဂပါဒ်မိ ရှေ့အတ္တိန္ဒ ဝိပဿနာဖြင့် ရာဂဒေါသတို့ကို စွန့်အပ် သော်လည်း၊ ကေဝိဂဏှန္တိ- တချို့က ထိုရာဂဒေါသတို့ကို ပြန်၍ ယူတတ်ကြသေး၏၊ ထိုသို့ ပြန်၍ မယူသောအားဖြင့် စွန့်ပုံကိုပြလို၍ “ဝန္တော” ဟု မိန့်တော်မူသည်-ဟုလျှောက်။]

မုတ္တော။ ။ သလိပ်ကို ထွေးအန်လိုက်သော်လည်း ပါးစသော ကိုယ်အရပ်မှ မလွတ်ဘဲ ကပ်နေထက်သေး၏၊ ထိုသို့မကပ်တော့ဘဲ “စိတ်အစဉ်မှ ရာဂစသည်ကို လွတ် အပ်ပြီ” ဟု ပြလို၍ မုတ္တောကို “သန္တတိတော ဝိမောစနဝသေန” ဟု ဖွင့်သည်၊ [ဝန္တိဝိ ကိဉ္စိ သသန္တတိလဝ္ဂံ သိယာ=ထွေးအန်အပ်ပြီးသော အချို့ ဝတ္ထုသည် မိမိသန္တာန်၌ ကပ်မြဲထွက် ရှိသေး၏၊ “နယိဒမေဝံ-ရာဂစသည်ကို ထွေးအန်ခြင်းမှာ ဤသို့ မမြဲကပ်” ဣတိ ဒဿနတ္ထံ မုတ္တောတိ ဝုတ္တိ။]

ပဟီနော။ ။ “မုတ္တိဝိ ကိဉ္စိ-လွတ်ပြီးသော်လည်း အချို့ အရာဝတ္ထုသည်၊ မုတ္တုဗန္ဓနံ ဝိယ ဗလံ - အညှာမှ လွတ်သော အသီးကဲ့သို့၊ ကုယိဉ္စိ တိဋ္ဌတိ - အခြား တနေရာ၌ တည်ရှိနေတတ်သေး၏၊ နယိဒမိဒန္တိ ဒဿနတ္ထံ-ဤ လွတ်အပ်သော ရာဂစသည်ကား ထိုသို့ အခြားနေရာ၌ မတည်ရှိတော့” ဟု ပြခြင်းငှါ ပဟီနောကို “မုတ္တုဿာဝိ ဂွစိ အနဝဋ္ဌာနဒဿနဝသေန” ဟု ဖွင့်သည်။

မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝတ္ထံ)၊ ပဋိနိဿယဋ္ဌေတိ ဣဒံ-ကို၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အာဒိန္နပုဗ္ဗဿ-ယူအပ်ဘူးသောရာဂအစရှိသည်ကို၊ ပဋိနိသဂ္ဂဒဿန ဝသေန - တဖန်ပယ်စွန့်ခြင်းကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝတ္ထံ)၊ ဥက္ခေဒိတောတိ ဣဒံ-ကို၊ အရိယမဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဥက္ကာသိတတ္တာ- တိတ်လန့်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုန-ဖန်၊ အနာလိယနဘာဝဒဿနဝသေန-ကင်ငြိခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝတ္ထံ)၊ သွာယံ အတ္ထော - ထို ဒိဋ္ဌဓာတ်၏ ဥက္ကာသအနက်ကို၊ သဒ္ဓသတ္တတော-သဒ္ဓါကျမ်းမှ၊ [ဓာတ်ကျမ်းမှ - ဟူလို] ပရိယေသိတဗ္ဗော-၏၊ သမုက္ခေဒိတောတိ ဣဒံ-ကို၊ သုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ ဥက္ကာသေတွာ- ၍၊ အဏုသဟဂတဿာပိ - အဏုမြူသဘွယ် သေးငယ်သော ရာဂစသည်၏လည်း၊ ပုန-ဖန်၊ အနာလိယနဘာဝဒဿနဝသေန-ဖြင့်၊ ဝတ္ထံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝတ္ထံ-၏)၊ (ဣတိ- အပြီးတည်း)၊.... သုဒ္ဓိကဝါရကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိနိသဓန္ဓာ။ ။ “ပဋိ-တဖန်၊ ဝါ-ထပ်ရှ်+နိသဋ္ဌ-စွန့်အပ်” ဟု ဆိုရာ၌ “ပဗ္ဗစွန့်ပုံက နေရာမကျသဖြင့် နောက်ထပ် စွန့်ရသည်” ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ဤရာဂစသည်ကို စွန့်ရာ၌လည်း မဂ်မရမီ ဝိပဿနာဖြင့် စွန့်ခြင်းသည် အပြီးအပြတ် မဟုတ်သေး၊ ဝါ-နေရာတကျ မရှိသေး၊ ထို့ကြောင့် မဂ်ဖြင့်ထပ်၍ အပြီးအပြတ် စွန့်အပ်သည်ကို “ ပဋိနိသဋ္ဌ” ဟု ခေါ်သည်။ [ကိစ္ဆိ ခုန့်သဋ္ဌံ ပုန အာဒါယ သမ္ပဒေဝ နိသဋ္ဌံ-ပဗ္ဗမကောင်းသဖြင့် စွန့်အပ်သော အချို့ဝတ္ထုကို တဘန်ယူ၍ ကောင်းစွာ စွန့်အပ်လျှင်၊ ပဋိနိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဝိပဿနာယ နိသဋ္ဌံ အာဒိန္နသဒိသံ မဂ္ဂေန ပဟိနံ ပဋိနိသဋ္ဌံနာမ ဟောတိ။]

ဥက္ခေဒိတော။ ။ ချောက်လှန်၍ ထွက်ပြေးစေအပ်သော မကောင်းဆိုးဝါး အကောင်သည် တဘန် မကပ်လာဝံသကဲ့သို့၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ရာဂစသည်၏ တဘန် မငြိကပ်နိုင်ပုံကို ပြလို၍ ဥက္ခေဒိတောကို “ အရိယမဂ္ဂေန ဥက္ကာသိတတ္တာ ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်။ ဒိဋ္ဌဓာတ်ကို “ ဥက္ကာသ အနက်ရှိ၏ ” ဟု ဓာတ်ကျမ်း၌ ဆိုသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “ သွာယမတ္ထော၊ ပေ၊ ပရိယေသိတဗ္ဗော ” ဟု မိန့်သည်။

သမုက္ခေဒိတော။ ။ သံကို သုဋ္ဌ-ဟု ဖွင့်၍ ထိုသုဋ္ဌကိုစင် “ အဏုသဟဂတဿာပိ ပုန အနာလိယနဘာဝဒဿနဝသေန ” ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ အဏုမြူလောက်သော ရာဂစသည်၏လည်း နောက်ထပ်မငြိကပ်လောက်အောင် တိတ်လန့်စေခြင်းကို “ သုဋ္ဌ+ ဥက္ခေဒိတ ” ခေါ်သည် - ဟူလို။ [အဏုယေဝ အဏုသဟဂတံ၊ သဟဂတအနက် သီးခြား မရှိ၊ အဏုမြူတမျှ အလွန်သေးငယ်သော ရာဂစသည် - ဟူလို၊ တနည်း- “ အဏုတ္တေနဝါ ယုတ္တံ တိ အတ္ထော ” ဟု ဝိမတိ၌ တနည်းဖွင့်၏။ အဏုကို ဘာဝပူဇနာကြံ၍ သဟဂတံကို ယုတ္တံ ဟု ဖွင့်သည်။ အဏုနာ-အဏုမြူသဘွယ် သေးငယ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်+ သဟဂတံ - တကွဖြစ်သော ရာဂစသည်သည်၊ အဏုသဟဂတံ - မည်၏၊ အနာလိယန၌ လိဓာတ်မှ ဤကို ဣယပြု၍ “ လိယန ” ဟု ရှိစေ။]

ဝတ္ထုကာမဝါရေဝိ-ဝတ္ထုကာမဝါရ၌လည်း၊ ဟိဟာကာရေဟိတိ အာဒိ နံ - အစရှိသော ပုဒ်တို့၏ အတ္ထော - ကို၎င်း၊ ဝါရပေယျာလပ္ပဘေဒေါစ- ပေယျာလမြိုင်အပ်သော ဝါရအပြားကို၎င်း၊ သမ္မော-ကို၊ ဣ - ဤ သုဒ္ဓိက ဝါရ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ်ဆိုဘွယ် အလူး ကား၊(တနည်း)၊ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ အယံ(ဝါရော) - ဤ ဝါရကို၊ (ဝုတ္တော၌ စပါ) မယာ - သည်း၊ ဝိရဇ္ဈိတွာ - ချွတ်ချော်၍၊ အညံ- အခြားသော စကားကို၊ ဝတ္ထုကာမေန-သည်၊(ဟုတွာ)၊အညံ-အခြားသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြောဆိုအပ်ပါပြီ၊ တသ္မာ၊ မယံ- ၎င်း၊ ဝါ - မှာ၊ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊ ဣတိ ဝေ-သို့၊ ဩကာသ ဝဝေသကာနံ-လွပ်ထပ်ခွင့်ကို ရှာကုန်သော၊ ပါပပုဂ္ဂလာနံ-တို့၏၊ ဩကာသနိသေနေတ္ထံ-အခွင့်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြုဦးအံ့၊ဗုဒ္ဓိပစ္စက္ခာမိတိ-ဟူ၍၊ဝတ္ထုကာမော- ပြောလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဓမ္မံ ပစ္စက္ခာမိတိအာဒိသု-န်သော၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာန ပဒေသု- သိက္ခာချကြောင်း ပုဒ်တို့တွင်၊ ယံဝါတံဝါ- အမှတ်မထား တပါးပါး သော ပုဒ်ကို၊ ဝဒန္တောပိ - ဆိုသူသည်လည်း၊ ခေတ္တေ- သိက္ခာချရာ ခေတ်၌၊ ဩတိဏ္ဏတ္တာ - ကျရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သိက္ခာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပစ္စ က္ခာတာဝ - ပယ်စွန့်အပ်သည်သာ၊ ဟောတိ ယထေဝ- သို့သာလျှင်၊ ဝေ-တူ၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု-ပဌမံ ဈာနံ အစရှိကုန်သော၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပဒေသု-ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မပုဒ်တို့တွင်၊ ယံ ကိဗ္ဗိ - သော၊ ဧကံ - တပါးသောပုဒ်ကို၊ ဝတ္ထု ကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တတော- ထိုဆိုလိုအပ်သော ပုဒ်မှ၊ အညံ-သော၊ ယံဝါ တံဝါ-ကို၊ ဝဒန္တောပိ-ပြောသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ခေတ္တေ-ပါရာ ဇိကခေတ်၌၊ ဩတိဏ္ဏတ္တာ-ကြောင့်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝဒတိ - ၎င်း၊ သော - ထိုပြောရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တမတ္ထံ - ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ တင်္ခဏ

ကေဝလံ ဟိယံ။ ။ကေဝလံ ဟိ အယံ၊ ဝါရောတိ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗော၊ ဟိယံကို “ဟိ+အယံ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ “ဝါရော ” ကို ဆောင်ယူ၍ စပ်ပါ၊ ဤသို့ ဇီကာခွင့်သော ကြောင့် တချို့စာအုပ်၌ “ကေဝလံ ဟိ ယဒိဒံ”ဟု ရှိသည်ကို ရှေးပါဌ်မဟုတ် ဟု မှတ်။

တင်္ခဏဗေဒဝ ဇာနာတိ။ ။“ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ” ဟု ပြောဆိုရာ၌ ပြောဆို ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း (သိရိုးသိစဉ် အတိုင်း) သိလျှင် တင်္ခဏဇာနနပင် ဖြစ်၏၊ အတော် ကြာကြာ တွေးပြီးမှ သိလျှင်ကား တင်္ခဏဇာနန မဟုတ်၊ “ ဤ ကျောင်းမှ ရှေးဦးစွာ ထွက်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တံ ”ဟု ကြွေးကြော်ထားရာ၌ “ ငါ့ကို ရဟန္တာ ဟု သိကြပါစေ ”ဟု ရည်ရွယ်၍ ရှေးဦးစွာထွက်သွားလျှင် ထွက်နေတုန်း မသိ သော်လည်း ထွက်သွားပြီးလျှင်ပြီးခြင်း သိမူ တင်္ခဏဇာနနပင် ဖြစ်သည်။

ညောင်- ထိုပြောပြီးရာ ခဏ၌ပင်၊ သစေ ဇာနတ်-အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ပါရာဇိကောဝ- သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးစေအပ်သည်သာ၊ ဝါ-ပါရာဇိကကျသုသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤတစ်ဏညောင် ဇာနတ်ဟူသော ပါဠိ၌၊ ဇာနနလက္ခဏံ - သိခြင်း၏ အမှတ်အသားကို၊ [ထို စကား၌ သိခြင်းဆိုတာ ဤအသိမျိုးတည်း- ဟူသော အမှတ်အသားကို၊] သိက္ခာပစ္စက္ခာနေ- သိက္ခာချခဏ်း၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-၏၊ ပန-အထူးကား၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ - သည်၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ-သက်ချောင်းကိုတွန့်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-လက်ချောင်း ချိုးခြင်းဖြင့်၊ သီသံ- ပါရာဇိက ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န ဩတရတိ - မသက်ရောက်၊ ဣဒံ အဘူတာရောစနံ - ဤ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယဝိ - ဖြင့်လည်း၊ (သီသံ- သို့) ဩတရတိ-၏။

ဟိ-နဲ့၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟတ္ထဝိကာရာဒိတိဝိ-လက်၏ထူးခြားသော အမူအရာ အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂစောပနေဟိ - အင်္ဂါကြီးငယ်ကို လှုပ်စေခြင်းတို့ဖြင့်၊ အဘူတံ - မဟုတ်မမှန်သော၊ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မံ- ကို၊ ဝိညတ္တိပထေ - ဝိညတ်၏လမ်း၌၊ ဝါ - ကာယ ဝိညတ်, ဝစီ ဝိညတ်ကို သိနိုင်လောက်ရာအရပ်၌၊ ဋ္ဌိတဿ - သော၊ ပုဂ္ဂလဿ - အားအာရောစေတိ - အံ့၊ သောစ - ထိုပြောရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ တမတ္ထံ - ကို၊ ဇာနတ်-အံ့၊ (ဝေံသတိ - ဤသို့ဖြစ်လသော်)၊ ပါရာဇိကောဝ - သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ ယဿ-အား၊ အာရောစေတိ-၏၊ သော-ထိုပြောရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အထနဇာနတ် - အံ့၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ ကိံ - အဘယ်ကို၊ ဘဏတိ - ပြောပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ - သို့၊ သံသယံဝါ - ယုံမှားခြင်းသို့ သော်လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ- ၏၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ ဝိမံသိတွာဝါ-စဉ်းစားပြီး၍ သော်လည်း၊ ဝါ-စဉ်းစားပြီးမှ သော်လည်း၊ ပစ္စာ-၌၊ အထဇာနတ်-အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ အပ္ပဋိဝိဇာနန္တော ဣစ္စေဝ - မသိသူဟူ၍သာ၊ သဗ္ဗံ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝစ္စတိ-၏၊ ဝေံ-သို့၊ အပ္ပဋိဝိဇာနန္တဿ-အား၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဈာနာ

ဝိညတ္တိပထေ။ ။ ကာယဝစီဝိညတ္တိနံ ဝဟဏယောဂ္ဂေပဒေသေ-ကိုယ်အမူအရာဖြင့် ပြုသူ နှုတ်ဖြင့်ပြောသူတို့၏ ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ကို (မြင်သူ ကြားသူတို့က) စိတ်ဖြင့် ယူနိုင် သိနိုင် လောက်ရာ အရပ်၌၊ ပကတိစက္ခုနာ ပကတိသောတေနစ ဒဠံ သောတုံစ အရဟဋ္ဌာနေတိ ဝုတ္တဟောတိ၊ ဤ စကားဖြင့် အဝေးကြီး၌ နေသူတို့က ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်၍ဖြစ်စေ, ဒိဗ္ဗသောတဖြင့် ကြား၍ဖြစ်စေ သိလျှင် ပြောသော ရဟန်းမှာ ပါရာဇိက မကျ-ဟု မှတ်။

ဒီနိ-တို့ကို အက္ခရာ-၏ အဓိကဝေဒနဝါ- ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊
 ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒိဝေဒနဝါ- သင်ယူခြင်း အတန်တန်မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်
 သော်၎င်း၊ န ဇာနာတိ၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ ဈာနန္တိဝါ-ဈာနံဟူသည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ ဝိမောက္ခောတိဝါ- သော၊ ဝစနမတ္ထမေဝ - စကားမျှသည်သာ၊
 ဝါ - ကိုသာ၊ သုတံ- ကြားအပ်ဘူးသည်၊ ဟောဘိ-၏၊ သောပိ - ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 သည်လည်း၊ [ဈာန်ဝိမောက္ခ စသည်တို့၏သဘောကို ကျကျနနမသိ၊ ကြားရုံ
 သာ ကြားဘူးသည်လည်း။] တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဈာနံ-
 ကို၊ သမာပဇ္ဇိကိရ - သတင်း၊ [“ ကိရနှင့်တွဲနေသောကြောင့် သမာပဇ္ဇိ ” ဟု
 နာမယောဂသာ ရှိသင့်၏။] ဇုတိ - ဤသို့ ဈာန်ငင်စားနိုင်ကြောင်းကို၊ သေ-
 ဤရဟန်းသည်၊ ဝဒတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတ္ထကမတ္တန္တိ - ဤမျှလောက်ကိုလည်း၊
 ယဒိဇာနာတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဇာနာတိစ္စေဝ- သိသူဟူ၍သာ၊ သင်္ချံ ဝစ္ဆတိ၊
 တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝုတ္တေ၊ ပါရာဇိကမေဝ(ဟောတိ)၊ သေသော-သော၊
 ကေသဝါ- တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံ၌သော်၎င်း၊ ဒွိန္ဒဝါ- သော်၎င်း၊
 ဗဟုနိဝါ - သော်၎င်း၊ နိယဒိတာနိယမိတဝေဒန - မှတ်သားအပ်သူ မမှတ်
 သားအပ်သူတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိသေသော - ထူးသော၊ သဗ္ဗော - အလုံးစုံကို၊
 သိက္ခာပစ္စက္ခာနကထာယံ - သိက္ခာပစ္စက္ခာနကထာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ဇုတိ-အပြီးတည်း။ ဝတ္ထုကာမဝါရကထာ-သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီ။

ပစ္စယ ပဋိသံယုတ္တဝါရေပိ - ဝါရ၌လည်း၊ [ကျောင်းစသော ပစ္စည်းနှင့်
 စပ်သောဝါရ၌လည်း၊] သဗ္ဗ- သော၊ ဝါရပေယျာလဘေဒံ- ကို၎င်း၊ ပုဗ္ဗေ-
 ၌၊ အာဝတပဒါနံ- တို့၏၊ အတ္ထံစ-ကို၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဥ တာ-
 ပြီး၍၊ တာဝ-ဝိနိစ္ဆယမှ ရှေးဥျားစွာ၊ ပါဠိတ္တမော- ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ ဧဝံ
 ဤဆိုအပ်လတ်သော နည်းဖြင့်၊ ဇာနိတဗ္ဗော- ၏၊ ဟိ-ဧ။ ဧတ္ထ- ဤ ပစ္စယပဋိ
 သံယုတ္တဝါရ၌၊ ယော တေဝိဟာရေ ဝသိ၊ ပေယော တေ ဝိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ
 ပရိတ္တာရံ ပရိဘုဇ္ဇိတိ-ပရိဘုဇ္ဇိဟူကုန်သော၊ ပဉ္စ-နံသော၊ ဣမေ ပစ္စတ္တာစန
 ဝါရာ-ပဌမာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုအပ်ရာ ဤဝါရတို့ကို၎င်း၊ [ယော-ဟူသော ပဌမာ
 ဝိဘတ်ဆုံးသောပုဒ်ကို ဆိုရာဝါရ၊] ယေန တေ ဝိဟာရေ ပရိဘုတ္တောတိ
 အာဒယော-နံသော၊ ပဉ္စ-နံသော၊ (ဣမေ) ကရဏဝစနဝါရာ - ကရိုဏ်း
 ဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုအပ်ရာ ဤ ဝါရတို့ကို၎င်း၊ [ယေန - ပုဒ်ကို ဆိုသည်။] ယံ တံ
 အာဂဗ္ဗ ဝိဟာရံ အဒါသီတိအာဒယော - နံသော၊ ပဉ္စ - နံသော၊ ဣမေ ဥပ
 ယောဝစနဝါရာ - ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုအပ်ရာ ဤဝါရတို့ကို၎င်း၊ [ယံကို
 ရည်ရွယ်သည်။] ဝုတ္တာ-နိဗ္ဗိ၊ တေသံ- ထိုဝါရတို့၏၊ စသေန - ဖြင့်၊ ဣ-ဤ

ဝါရ၌၊ ဝုတ္တေန-သော၊ သုညာဂါရပဒေန-နှင့်၊ သန္တိ-ကွ၊ ပုဗ္ဗေ-ရွှေဝါရ၌၊ ဝုတ္တေသု-သော၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု-သော၊ သဗ္ဗပဒေသု-တိ၌၊ ဝါရပေယျာလဘေဒေါ - ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ပန- ဆက်၊ ယော တေ ဝိဟာရေ၊ ယေန တေ ဝိဟာရော၊ ယံတွံ အာဂမ္မဝိဟာရန္တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ ပရိယာယေန- ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝုတ္တတ္တာ-ပြောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ [“အကြင် ဘုန်းကြီးသည် သင်၏ကျောင်း၌နေ၏၊ ထိုဘုန်းကြီးသည် ပဌမဇ္ဈာန်ကို ဝင်စား နိုင်၏” ဟု ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောသောကြောင့် - ဟုလို၊] အတံတိ - ငါ့ဟူ၍၊ အဝုတ္တတ္တာစ - ကြောင့်၎င်း၊ [“ငါသည် သင်၏ကျောင်း၌နေ၏” စသည်ဖြင့် တိုက်ရိုက်မပြောအပ်သောကြောင့်၎င်း၊] ပဋိဝိဇာနန္တဿ-နားလည်သူအား၊ ဝုတ္တေဝိ - သော်လည်း၊ ဣဓေ - ဤပစ္စယပဋိသံယုတ္တဝါရ၌၊ ထုလ္လစ္စယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အပ္ပဋိဝိဇာနန္တဿ - နားမလည်သူအား၊ (ဝုတ္တေ) ဒုက္ကင်္ဂ (ဟောတိ)၊ ဣတိအယံ - ကား၊ ဣတ္ထေ- ဤဝါရ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော - တည်း။

ဧဝံ-လျှင်၊ ဝိတ္တာရဝသေန - ဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒီ-ကို၊ ဒေဿတွာ- မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ အနာပတ္တိဘေဒီ-ကို၊ ဒေဿန္တော - မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အနာပတ္တိ အဓိမာနေနာတိအာဒိ - ကို၊ အာဟ - မူပြီး၊ [တတိယပါရာဇိက၌ “ဧဝံ နာနာပ္ပကာရတော ၊ ပေ ၊ အနာပတ္တိဘေဒံ” ဟု ဘေဒသဒ္ဒါပါခဲ့သည်၊ ဤ၌ လည်း “အဓိမာန အနာပတ် , အနုလ္လပနာဓိပ္ပယ အနာပတ်” စသည်ဖြင့် အနာပတ်အမျိုးမျိုးပြားသောကြောင့် “အနာပတ္တိဘေဒံ” ဟု ရှိသင့်သည်။] တတ္ထ - ထိုအနာပတ္တိ အဓိမာနေန အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အဓိမာနေနာတိ-ကား၊ အဓိဂတမာနေန - ရပြီ ဟု မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ သမုဒါစရန္တဿ- ပြောသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အနုလ္လပနာဓိပ္ပယဿာတိ-ကား၊ ကောဟညေ - အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော၊ ဝါ-ပလ္လား ဝါကြားခြင်းဟူသော၊ ဣစ္ဆာစာရေ-ယုတ်မာသော အလို၏ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ-အလိုဆိုး၌၊ အဌတွာ-၍၊ အနုလ္လပနာဓိပ္ပယဿ- ကျော်လွန်၍ ပြောဆိုခြင်း၌ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ- ကြားလိုစိတ် မရှိသည်ဖြစ်၍ ၊ ပေ ၊ အညံ-

အနုလ္လပနာဓိပ္ပယဿ။ ။ “အတိတ္တဒိတွာ အဝတ္တုကာမဿ - မိမိမှာရှိသော ဝုဂ်ထက် ပိုလွန်၍ ပြောလိုသူ မဟုတ်သူ” ဟု ဣကာဗ္ဗင်္ဂ၏၊ ဥလ္လပန၌ ဥကို “အတိတ္တဒိတွာ” ဟု ဗ္ဗင်္ဂဟန်တူသည်၊ ထိုသို့ ကြားလိုသောစိတ်မရှိသော်လည်း ပြောအပ်သော စကားမှာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောသလိုဖြစ်နေသောကြောင့် လောကအသုံးအတိုင်း “အညံ ဗျာကရာန္တဿ” ဟု ဆိုသည်၊ ကြားလိုစိတ်မရှိလျှင် မရသေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပြီဟု ပြောမည်မဟုတ်ပါ-ဟူလို။

အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗျာကရောန္တဿ အနာပတ္တိ၊ ဥဗ္ဗတ္တကာဒယော- တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယာဝေ၊ ပန-အလူးကား၊ ဣဓ- ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ အာဒိကမ္ပိကာ- အာဒိကမ္ပိကပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝဂ္ဂု မုဒါတိရိယာ-ဝဂ္ဂု မုဒါမြစ်ကမ်း၌နေကုန် သော၊ ဘိက္ခု-တို့တည်း၊ တေသံ-တို့၏၊ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊.... ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဋ္ဌာနာဒီသု- တို့တွင်၊ ဣဒံ သိက္ခာပုဒ်- သည်၊ တိသမုဋ္ဌာနံ- ၏၊ ဟတ္ထ မုဒ္ဒါယ-ဖြင့်၊ ဝါ-လက်ပြခြင်းဖြင့်၊ အာရောစေန္တဿ-၏၊ ကာယစိတ္တတော- ကြောင့်၊ (သမုဋ္ဌာတိ)၊ ဝစိဘေဒေန - စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ- နှုတ်မြက်သဖြင့်၊ အာရောစေန္တဿ-၏၊ ဝါစာစိတ္တတော-ကြောင့်၊ (သမုဋ္ဌာ တိ)၊ ဥဘယံ-ကို၊ ကရောန္တဿ-၏၊ ကာယဝါစာ စိတ္တတော-ကြောင့်၊ သမု ဋ္ဌာတိ - ၏၊ ကိရိယံ- တည်း၊ သညာဝိမောက္ခံ- တည်း၊ သ စိတ္တကံ- တည်း၊ လောကဝဇ္ဇံ - တည်း၊ ပေတိဝေဒနံ - တည်း၊ ဟိ- မှန်၊ [တိဝေဒနံဟူသော စကားသည် မှန်၏- ဟူလို၊] ဟသန္တောပိ - ပြုံးရယ်လျက်လည်း၊ သောမန သိကော - သောမနဿဝေဒနာရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဥဗ္ဗပတိ - ၏၊ ဘာယ န္တောပိ-စိုးရိမ် ကြော်ရွံ့လျက်လည်း၊ ဥဗ္ဗပတိ-၏၊ [ဤစကားဖြင့် ဒေါမနဿ ဝေဒနာရှိကြောင်းကို ပြသည်။] မဇ္ဈတ္တော - သောမနဿ ဒေါမနဿတို့၏ အလည်၌တည်သော သဘောရှိသည်၊ (ဟုတွာပိ)၊ ဥဗ္ဗပတိ- ၏၊ [ဤစကား ဖြင့် ဥပေက္ခာဝေဒနာရှိကြောင်းကို ပြသည်။] ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထုသု-ဝတ္ထုတို့တွင်၊ အဓိမာနဝတ္ထု-တ္ထုသည်၊ အနုပညတ္တိယံ- ၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဒုတိယဝတ္ထုသို့-၌၊ ပဏိဓာယာတိ-ကား၊ ပတ္တနံ-တောင်းတ မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ [ပ+နိ+ဓာဓာတ်, တွာပစ္စည်း၊ ရှေးရှုထား၍ (သဒ္ဒတ္ထ)၊ “ပတ္တနံကတွာ”ကား (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)၊] ဝေ မိ ဇနော သမ္ဘာဝေဿတိတိ- ကား၊ ဝေ-သို့၊ အရညေ-၌၊ ဝသန္တံ-နေသော၊ ဓံ-ကို၊ ဇနော-သည်၊ အရဟ တ္တဝါ- အရဟတ္တဖိုလ်၌သော်၎င်း၊ သေက္ခဘူမိယံဝါ- သေက္ခဖြစ်ရာ အခိုက် အတန်၌သော်၎င်း၊ [ဣဓိနာ ဈာနဘူမိံပိ (ဈာန်၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန်ကို လည်း၊) သင်္ဂဏာတိ၊] သမ္ဘာဝေဿတိ-ချီးမွမ်းလတံ၊ တတော-ထိုသို့ ချီးမွမ်း ခြင်းကြောင့်၊ လောကဿ-လူအပေါင်းသည်၊ သတ္တတော-ကောင်းစွာပြုအပ်

ဘာယန္တောပိ ။ ။ ဣမဿ မယိ နတ္ထိတာဝံ အညေပိ ဇာနန္ဒာ အတ္ထိနုခေါတိ တာယန္တောပိ- ငါမှာ ဤ ဥတ္တရိမနုဿုဓမ္မ မရှိကြောင်းကိုသိကြသော အခြားသူများ ရှိကြလေသလော” ဟု မိမိလိပ်ကြောင်းကို အခြားသူများသိမည် စိုးရွံ့လျက်လည်း ပြောတတ်၏။

သည်။ ဂရုကတော - အလေးပြုအပ်သည်။ မာနိတော - မြတ်နိုးအပ်သည်။ ပူဇိတော - ပူဇော်အပ်သည်။ ဘဝိဿာမိ - ဖြစ်လိမ့်အံ့။ ဣတိ - ဤကား ထို ရဟန်း၏ အလိုတည်း။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဏိဓေယ- စိတ်ကို ရှေးရှုထား၍၊ ဝါ-တောင်းတ၍၊ (ဂစ္ဆန္တဿ၌ စပ်) အရညေ-၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့။ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂစ္ဆန္တဿ - သွားသော ရဟန်း၏၊ ပဒ ဝါရေ ပဒဝါရေ-ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း၌၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ(ဟောတိ)၊ တထာ- ထိုမှတပါး၊ အရညေ-၌၊ ကုဋိကရဏစကံမန၊ ပေ၊ ပါပုရဏာဒိသု- ကျောင်း ငယ်ကို ဆောက်ခြင်း၊ စကြိန်သွားခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ ဝတ်ခြင်း၊ ရမ်းခြင်းအစရှိ ကုန်သော၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု-တို့၌၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-တိုင်း၌၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ အရညေ -၌၊ န ဝသိတဗ္ဗံ-ရာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ ဝသန္တော- နေသော ရဟန်းသည်။ သတ္တဝန်-ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ လဘတုဝါ - ရမူလည်း ရပစေ၊ မာလဘတုဝါ-စေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်။ သမာဒိန္ဒရတင်္ဂါ- ဆောက်တည် အပ်သောစုတင်ရှိသည်။ (ဟုတ္တံ)၊ စုတင်-ကို၊ ရက္ခိဿာမိ-အံ့။ ဣတိဝါ- ဤသို့ကြံ၍ သော်၎င်း၊ ဝါမန္တေ-ရွာနီးကျောင်း၌၊ ဝသတော-သော၊ မေ-၏။ စိတ္တံ-သည်။ ဝိက္ခိပတိ-ပြန်လွင့်၏။ အရညံ-သည်။ သပ္ပါယံ-၏။ ဣတိဝါ-ဤသို့ ကြံ၍သော်၎င်း၊ [ဤ၌ စိန္တေတွာ - ဟု ပါသည်ကားပိုသည်။] အဒ္ဓါ - ကန်၊ အရညေ-၌၊ တိဏ္ဏံ-န်သော၊ ဝိဝေကနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ-တပါးပါးသော ဝိဝေကသို့၊ ပါပုဏိဿာမိ-အံ့။ ဣတိဝါ-ဤသော်၎င်း၊ အရညံ-သို့၊ ပဝိသိတွာ- ပြီး၍၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ အပါပုဏိတွာ-မရောက်သေးမှ၍၊ ဝါ-မရောက်မခြင်း၊ န နိက္ခမိဿာမိ - အံ့။ ဣတိဝါ - ဤသို့ကြံ၍သော်၎င်း၊ အရညဝါသောနာမ- တော၌နေခြင်း မည်သည်ကို၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ ပသက္ကော - ချီးမွမ်းတော်မူ အပ်၏။ မယိစ- ငါသည်လည်း၊ (ငါ့ကိုသို့ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း)၊ အရညေ-၌၊ ဝသန္တေ - သော်၊ ဗဟု- န်သော၊ သမ္ဗုပ္ပာစာရိနော - တို့သည်။ ဝါမန္တံ-ကို၊ ဟိတွာ-၍၊ အရညကာ-တော၌နေလေ့ရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ- န်လတံ့။ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဧဝံ - သို့၊ အနဝဇ္ဇဝါသံ - အပြစ်မရှိသော နေခြင်းကို၊ ဝသိတုကာမော- သည်၊ ဟောတိ-၏။ တေန - ထို ရဟန်းသည်။ ဝသိတဗ္ဗံ- ထိုက်၏။ ဝါ-နေသင့်၏။ [ဝါသံနှင့် ဝသိတုကာမောဝယ် ဝသိတုံ သည် နေခြင်းကြိယာချည်းရသောကြောင့် အရမပြားရကား “အဘေဒဘေဒု ပစာရ”ဟု ကြံပါ။]

တတိယဝတ္ထုသို့ဗြဲ-၌လည်း၊ အဘိက္ခန္ဓာဒီနိ- သွားခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ သက္ကာပေတွာ - ကောင်းစွာတည်စေ၍၊ ဝါ- ငြိမ်သက်စွာထား၍၊ ဝိဏ္ဏာယ၊ စရိသာမိ-အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ နိဝါသန ပါရုပနကိစ္စတော-သင်းပိုင်ဝတ်ခြင်း၊ သင်္ကန်းရုံခြင်းကိစ္စမှ- ပဘုတိ- စ၍၊ ယာဝ-လောဘံ၊ ဘောဇန ပရိယောသာနံ- ဆွမ်းစားခြင်း၏ အပြီးအဆုံးသည်၊ (အတ္တိ)၊ ပေ၊ ပန- ကား၊ ခန္ဓကဝတ္ထုသေခိယဝတ္ထုပရိပူရဏတ္ထံ - ခန္ဓကဝတ် သေခိယဝတ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်း အကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ သဗြဟ္မစာရိနံ - တို့၏၊ ဒိဋ္ဌာနဂတိအာပဇ္ဇနတ္ထံ ဝါ- ဒိဋ္ဌာနဂတိသို့ရောက်ခြင်းအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ဝါ-မြင်အပ်သောအမှုကို အတုလိုက်ခြင်းသို့ရေခဲခြင်းအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ပါသာဒိကေဟိ-နံသော၊ အဘိက္ခမပဋိတ္တမာဒိဟိ-သွားခြင်း ပြန်ခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝိဏ္ဏာယ၊ ပဝိသန္ဓေ-ဝင်သော ရဟန်းကို၊ ဝိညူနံ - အဘိဇ္ဈာကင်း ဣဿာရှင်း၍ ဝမ်းတွင်းစိတ်ကောင်း ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့သည်၊ အနုပဝဇ္ဇော-မကဲ့ရဲ့အပ်၊ ဣတိ-ဤကား အနုသာသနီတည်း။

စတုတ္ထ ပဉ္စမဝတ္ထုသု- တို့၌၊ ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသီတိတ္ထေ - ဤစကားရပ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ [ပစ္စယပဋိသံ ယုတ္တဝါရ ပဒဘာဇနီဝယ် ဆိုအပ်ခဲ့သော စကားရပ်၌ “ပရိယာယေန ဝုတ္တတ္တာ အဟန္တိစ အဝုတ္တတ္တာ” ဟု ဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်၊] အဟန္တိ - ဟူ၍၊ အဝုတ္တတ္တာ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ - သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ အတ္ထုပနာယိကမေဝ-မိမိသို့ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မကို ကပ်ဆောင်သည်ကိုသာ၊ (ကတွာ)၊ သမုဒါစ ရန္တဿ-ပြေးသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပဏိဓာယ စင်္ဂါတိအာဒိနိ- မိအစရှိသောစကားရပ်တို့သည်၊ ဟေဋ္ဌာ - ၌ ဝုတ္တနယာနေဝ - နံသည်သာ၊ [ပဏိဓာယာတိ ပတ္တနံ ကတွာ-ဟု ၎င်း၊ ချီးမွမ်းခံလို၍ သွားသူမှာဒုက္ကဋ်ဟု ၎င်း၊ ခန္ဓကဝတ်စသည်တို့၌ လာသည့်အတိုင်း စိတ်ရိုးဖြင့်သွားသူကို ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့အပ် - ဟု၎င်း၊

အဘိက္ခန္ဓာဒီနိ၊ ၁၀၊ ဝိညူနံ။ ။သင်းပိုင်ကို ညီညီညာညာဝတ်ခြင်း၊ ကေသီကို ကောင်းစွာရမ်းခြင်း ရုံခြင်း၊ ငြိမ်သက်စွာသွားခြင်း စသည်ကိုပြုရာ၌ အထင်ကြီးအောင် ချီးမွမ်းခံရအောင် ပစ္စည်းလင်္ဂဏိ လူသူများအောင် ရည်ရွယ်၍ပြုသူမှာ သင်္ကန်းညီညီညာညာဝတ်မှုစသောပယောဂတိုင်း၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏၊ ခန္ဓကဝတ် သေခိယဝတ်တို့ကို ရိုသေလေးစားသောအားဖြင့် ကြည်ညိုဘွယ်ရာဝတ်ရုံ သွားသူတို့ကား နောင်လာ နောက်သားတို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်နိုင်ခြင်း အကျိုးကိုပင် ရနိုင်သောကြောင့် ပညာရှိသူတော်ကောင်းများ မကဲ့ရဲ့ကြပါ။ [ရှေးက ရွာတွင်း၌လည်း ဆွမ်းစားခဲ့ကြ၊ ကျောင်းရောက်မှစားလျှင်လည်း ဆွမ်းခံပြန်လျှင် ပြန်ခြင်းစားကြသောကြောင့် စားခြင်းကိစ္စ ပြီးမှ ဆွမ်းခံကိစ္စဆုံး၏၊ ထို့ကြောင့် “ယာဝ ဘောဇနပရိယောသာနံ”ဟု ဆိုသည်။]

ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းရှိသည် - ဟုလို၊] သံယောဇနဝတ္ထုသို့ - ဤ၊ သံယောဇနာ-
 တို့ကို၊ ပဟိနာ - ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ (ဝဒတောပိ - ပြောသော
 ရဟန်း၏၎င်း၊) ဒသ - နံသော၊ သံယောဇနာ - တို့ကို၊ ပဟိနာ - နံပြီ၊ ဣတိ၊
 (ဝဒတော) ပိ-၎င်း၊ ကေ-သော၊ သံယောဇနံ-ကို၊ ပဟိနံ-ပြီ၊ ဣတိ၊ ဝဒတော
 ပိ-၎င်း၊ ကိလေသပ္ပဟာနမေဝ-ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်သာ၊ ဝါ-ကိုသာ၊
 အာရောစိတံ-ပြောအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ-
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ ရဟောဝတ္ထုသု-တို့၌၊ ရဟော ဥလ္လပတီတိ-ကား၊ ရဟော
 ဝတော-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဟံ-သည်၊ အရဟာ-
 တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတိ- နှုတ်မြွက်ပြောဆို၏၊ မနသာ- ဖြင့်၊ ဝိန္ဒိတမေဝ-
 ကြံအပ်ကာမျှ ကိုသာ၊ န ကရောတိ- ပြုသည်မဟုတ်၊ တေန-ကြောင့်၊ ဣ-ဤ
 ဝတ္ထု၌၊ ဒုက္ကဋ်- ကို၊ ဝတ္ထံ-ပြီ၊ ဝိဟာရဝတ္ထု-သည်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာနဝတ္ထု-
 သည်၎င်း၊ ဝတ္ထနယမေဝ-သာ။ [ပစ္စယပဋိသံယုတ္တ ဝါရ၌ဆိုခဲ့ပြီ-ဟုလို၊]

န ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုသို့-န ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု၌၊ တဿဘိက္ခုနော-၏၊ အယံ လဒ္ဓိ-ဤ
 အယူသည်၊ (ဟောတိ-၏၊ ကိ)၊ အရိယပုဂ္ဂလာဝ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
 သာ၊ ဘဝဝတော-၏၊ သာဝတာ-တို့တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့သော အယူသည်၊
 (ဟောတိ)၊ တေန-ကြောင့်၊ ယေခေါ တေပေ ဝဒေယျန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟ-
 ပြောပြီး၊ စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အယမဓိပ္ပါယော-ဤ
 အလိုသည်၊ (ဟောတိ-၏၊ ကိ - နည်း၊) သီလဝတာ- သီလရှိသော၊ အာရဒ္ဓ
 ဝိပဿကေန - အားတုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသူသည်၊ အညံ - အရဟတ္တ
 ဖိုလ်ကို၊ ဗျာကာတံ- ငှါ၊ န ဒုက္ကဋ် - ခဲယဉ်းသဖြင့် မပြုအပ်၊ ဝါ - မခဲယဉ်း၊
 သော - ထိုသီလဝန္တ အာရဒ္ဓဝိပဿက ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတံ
 ပဋိဗလော၊ ဣတိ (အယံ)-ဤသို့သော၊ (အဓိပ္ပါယော ဟောတိ)၊ တသ္မာ၊
 အနုလ္လပနာဓိပ္ပါယော အဟန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ ဝိရိယဝတ္ထုသို့ -
 ဝတ္ထု၌၊ အာရာဓနိယောတိ - ကား၊ အာရာဓေတံ သမ္ပါဒေတံ နိဗ္ဗတ္တေတံ -
 ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိအတ္ထော၊ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ၊
 မစ္စုဝတ္ထုသို့ - ဤ၊ သောဘိက္ခု၊ ယဿ - အကြင်သူ၏၊ ဝိပုဋိသာရော- နှလုံး

အာရာဓနိယော။ ။ အာရာဓနိယော၌ အနိယပစ္စည်းသည် သက္ကအနက်ဟောဟု
 သိစေလို၍ “သက္ကာ အာရာဓေတံ” ဟု ဖွင့်၊ အာပုဗ္ဗ ရာဓဓာတ်သည် တောသန နိပ္ပါဒန
 သံသိဒ္ဓိအနက်များကို ခဟာရကား တောသန သံသိဒ္ဓိအနက်များကို ယူမည်စိုး၍ “သမ္ပါ
 ဒေတံ” ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင်၊ ပြည့်စုံစေခြင်းအနက်ကို ယူမည်စိုး၍ “နိဗ္ဗတ္တေတံ” ဟု ဆင့်၍
 ဖွင့်သည်၊ နိပ္ပါဒန (ဖြစ်စေခြင်း) အနက်ယူပါ-ဟုလို။

မသာယာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ သော-ထို ဝိပ္ပဋိသာရဖြစ်သူသည်၊ ဘာယေ
 ယျ-ရာ၏၊ မယံပန-၏ကား၊ အဝိပ္ပဋိသာရဝတ္ထုကာနိ- နှလုံးမသာယာခြင်း၏
 အကြောင်း မဟုတ်ကုန်သော၊ ပရိသုဒ္ဓါနိ - နံသော၊ သီလာနိ - တို့သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ သွာဟံ - သည်၊ မရဏာသ - သေခြင်းမှ၊ ကိံဘာယိသာမိ-
 အဘယ်ကြောင့် ကြောက်ရအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ တေ အတ္ထဝသံ-ဤအကျိုးနှင့်
 စပ်သောအကြောင်းကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ နာဟံ အာဂုသော စမ္မုနော ဘာယာမီတိ-
 ဟူ၍၊ အာဟ - ပြီး၊ တေန၊ အဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဝိပ္ပဋိသာရ
 ဝတ္ထုသို့ဝိ-၌လည်း၊ ဒေသေဝနယော၊ တတော-ထို ဝတ္ထုမှ၊ ပရာနိ-နံသော၊
 တီဏိ-နံသော၊ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ ဝိရိယဝတ္ထုသဒိသာနေဝ-နံသည်သာ။

ဝေဒနာဝတ္ထုသု-တို့တွင်၊ တာဝ-ဒုတိယဝတ္ထုမှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-
 သော)ပဌမသို့-ပဌမဝတ္ထု၌၊ သောတိက္ခု-သည်၊ ပဋိသင်္ခါနဗလေန-ဆင်ခြင်
 တတ်သောဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိဝါသနခန္တိယံ- မိမိအပေါ်တွင် သက်ဝင်
 တည်နေစေတတ်သော ခန္တိ၌၊ ဌတွာ-၍၊ နာဂုသော သက္ကာပေ၊ တုန္တိ-ဟူ၍၊
 အာဟ-ပြီး၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊(ဟောတိ)၊
 [အာဂုသော - ငါ့ရှင်၊ ယေနဝါတေနဝါ- ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
 (သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်)၊ အဓိဝါသေတုံ- ငှါ၊ န သက္ကာ- မတတ်နိုင်၊] ပန-
 ကား၊ ဒုတိယေ-၌၊ အတ္ထုပနာယိကံ- ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို မိမိသို့ ကပ်ဆောင်
 သည်ကို၊ အကတွာ-၍၊ နာဂုသော သက္ကာ ပုထုဇ္ဇနေနာတိ-ဟူ၍၊ ပရိယာယေ
 န-ဖြင့်၊ ဝတ္ထတ္တာ - ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ မြာဟ္မဏဝတ္ထုသု- တို့၌၊
 သော မြာဟ္မဏော-သည်၊ ဧဝံလံ- (အရဟန္တာနံ အာသနာနိ ပညပေထ
 စသည်မတက်)သက်သက်၊ အာယန္တု ဘောန္တော အရဟန္တောတိ- ဟူ၍၊ န
 အာဟ-ပြောသည်မဟုတ်သေး၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယံယံ
 ဝစနံ-သည်၊ မုခတော-နှုတ်မ၊ နိဂ္ဂစ္ဆတိ-ထွက်၏၊ သဗ္ဗိ-အလုံးစုံသောစကား
 သည်၊ အရဟန္တာနံ-တို့ကို၊ အာသနာနိ-တို့ကို၊ ပညပေထ- ခင်းကြကုန်လော၊
 ပါဒေါဒကံ-ခြေဆေးရေကို၊ ဒေထ-နံလော၊ အရဟန္တာ-တို့သည်၊ ပါဒေ-
 တို့ကို၊ ဝေဝန္တု-ဆေးတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ အရဟန္တာဝိဒပဋိသံယုတ္တံ
 ယေဝ-ရဟန္တာဟု ပြောဆိုကြောင်းစကားနှင့်စပ်ယှဉ်သည်သာ၊(ဟောတိ။)

မှတ်ချက်။ ။ဝါဒီတော်၌ “ အာရာဇနိယောပေ၊ အာရဗ္ဗဝိရိယေန ” ဝတ္ထုသည်
 ၂ ထပ်ပါနေ၏၊ ထိုသို့ပါနေ၍ အဓိပ္ပါယ်ထပ်သော်လည်း ရဟန်း ၂ ပါး၏ ပြောမှု ။
 မျိုးအတွက် ဘုရားရှင် ဆုံးဖြတ်ဘော်မူချက်ကို ဝိနိတဝတ္ထု၌ အားလုံးသွင်းထိုက်၏-ဟု
 ယူဆ၍ သံဂါယနဒတင်စေရ်တို့ ၂ မျိုးလုံးယူထူးသည်။-ဋီကာ။

ပန- ဆက်၊ အဿ - ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏၊ တံ ပသာဒဘညံ-ထို ကြည်ညိုခြင်းကြောင့် ပြောဆိုအပ်သောစကားသည်၊ သဒ္ဓါစရိတက္ကာ - သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ အတ္တနော-၏၊ သဒ္ဓါဗလေန-သဒ္ဓါအစွမ်းသည်၊ သမုဿာဟိတဿ- ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝစနံ - ဆိုအပ်သော စကားတည်း၊ တဿ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခဝေ ပသာဒဘညေတိ-ဟူ၍၊ အာဟ - မူပြီ၊ ပန - ဆက်၊ ဝေ - ဤသို့ ရဟန္တာဟူ၍၊ ဝုစ္စမာနေန- ပြောဆို အပ်သော၊ ဝါ-အပြောခံရသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေနဝ-ရှင်လန်း နှစ်သက်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ) ပစ္စယာ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ- နံ၊ အရဟတ္တသမ္ပာပိကံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်စေနိုင်သော၊ ပဋိပဒံ-အကျင့် ကို၊ ပရိပူရေဿာမိ-ဖြည့်ကျင့်အံ့၊ ဣတိဝေ- ဤသို့ကြံ၍၊ ယောဂေါ-ရဟန္တာ ဖြစ်အောင် အားထုတ်မှုကို၊ ကရဏီယော-၏၊ ဣတိ - ဤကား အနုသာသနီ တည်း၊ အညဗျာကရဏဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ သံယောဇနဝတ္ထုသဒိသာနေဝ။

အင်္ဂါရဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ သောဘိက္ခု- သည်၊ ဂိဟိဘာဝေ-လူ့ အဖြစ်၌၊ အနတ္တိကတာယ-အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနပေက္ခတာယ - ဝဲကွက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဘဗ္ဗော ခေါ် အာဂုသော မာဒိသောတိ - ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ ဥဗ္ဗပနာမိပ္ပါယေန-ပလ္လားဝါးကြားခြင်း၌ဖြစ်သောအလိုကြောင့်၊ န အာဟ-ပြောသည်မဟုတ်၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာငဋကာမဝတ္ထုသ္မိံ-ဝတ္ထု၌၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ ဝတ္ထုကမေ သုစ-ဝတ္ထုကမတို့၌၎င်း၊ ကိလေသကာမေသုစ-တို့၌၎င်း၊ လောကီယေနဝ- လောကီသာလျှင် ဖြစ်သော၊ အာဒိနဝဒဿနေန - အပြစ်ကို မြင်နိုင်သော ဉာဏ်ဖြင့်၊ နိရပေက္ခော - ရှုငဲ့ခြင်း မရှိ၊ တဿာ - ကြောင့်၊ အာဝဋာ မေ အာဂုသောကာမာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤဝတ္ထု၌၊ အာငဋာတိ-ကား၊ အာဝါရိတာ

ပသာဒဘညံ ။ ။ တဏီယတေတိ ဘညံ၊ တဏဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ပသာဒေန+ ဘညံ ပသာဒဘညံ။ “ ရဟန္တာအစစ် ” ဟု အကြံအစည် (အယူ) မရှိတ် သက်သက် သဒ္ဓါကြောင့် ပြောဆိုအပ်သောစကား ဖြစ်၍ ထိုစကားကို လက်ခံမှု၌ အနာပတ္တိဟု မိန့်တော်မူသည်။ [ယဒိပနံ “ဧတေ သ တာဝတော အရဟန္တေယေဝါတိ မညမာနော ၊ ပေါဝဒတိ၊ န သမ္ပဋိန္ဒြိတဗ္ဗံ=တကယ်ရဟန္တာထင်၍ “ရဟန္တာ” ဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို လျှင် ထိုစကားကို လက်မခံရ၊ ကိုယ်အမူအရာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်အပြောအဆိုအားဖြင့် ဖြစ်စေ လက်ခံလျှင် ပါရာဇိက၊ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် လက်မခံလျှင် (ကာယဝါစာ စိတ္တသမုဗ္ဗာန် အာပတ်ဖြစ်သောကြောင့်) ပါရာဇိကမကျ၊ သို့သော် စိတ်ဖြင့်သာယာ၍ သူတို့လူ့သမ္မုကို ခံယူလျှင်ကား ကုလနသဒ္ဓတာ သက်ဝင်သောကြောင့် မိစ္ဆာဇီဝမှ လွတ်မည်မဟုတ်။

နိဝါရိတာ - တားမြစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ပဋိက္ခိတ္တာ - ပယ်မြစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ အက္ခော - နက်၊ အနဘိရတိ ဝတ္ထုသ္မိံ - ဌ၊ သောဘိက္ခု- သည်၊ သာသနေ-ဌ၊ အနတ္တဏှိတဘာဝေန-ပျင်းရိခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဥဒ္ဓေသ ပရိပုစ္ဆာဒီသု-ပါဠိသင်ယူခြင်း၊ အဋ္ဌကထာကို အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ အဘိရထ ဘာဝေနစ - အလွန်မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အဘိရတော အဟံ၊ ပေ၊ အဘိရတိယာတိ - ဟူ၍၊ အာဟ - ပြီ၊ ဥလ္လနာဓိပ္ပါယေန-ကြောင့်၊ န အာဟ- မဟုတ်၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-၏၊ အနာပတ္တိ။

ပတ္တမနဝတ္ထုသ္မိံ-ဝတ္ထု၌၊ ယော ဣမမှာအာဝါသာ ပဌမံ ပတ္တမိဿတိတိ-ဟူ၍၊ ဝေ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤ ပါဠိတော်၌လာသောနည်းအားဖြင့်၊ အာဝါသံ ဝါ- ကျောင်းတကျောင်းကိုသော်၎င်း၊ မဏ္ဍပံဝါ- သော်၎င်း၊ သိမံဝါ- ဥပစာရသိမ်ကိုသော်၎င်း၊ ယံကိဋ္ဌိ- သော၊ ဌာနံ- ကို၊ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ- ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊ ကတိကာယ- ကတိကဝတ်ကို၊ ကတာယ- ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ- ပြုထားလျှင်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ မံ-ကို၊ အရဟတိ-ဟူ၍၊ ဇာနန္ဒါ- သိပါစေကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တမှာဌာနာ-မှ၊ ပဌမံ-စွာ၊ ပတ္တမတိ-ဖဲသွား၏၊ (သော- သည်၊) ပါဠိဇီကော၊ ဟောတိ- ၏၊ ပန-ဆက်၊ ယော-သည်၊ အာစရိယုပဇ္ဇာယာနံ - တို့၏၊ ကိစ္စေနဝါ- ကြောင့်သော်၎င်း၊ မာတာပိတုနံ- တို့၏၊ ကေနစိဒေဝ - တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေနဝါ- ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဘိက္ခာစာရတ္ထံဝါ - ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း အကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာနံ - တို့၏၊ အတ္ထာယဝါ - ငှါသော်၎င်း၊ အညေန- သော၊ တာဒိသေန- သော၊ (သွားမှ သင့်လျော်မည်ဖြစ်သော)၊ ကရဏီယေနဝါ- ကြောင့်သော်၎င်း၊ တံ ဌာနံ-ထိုပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်ကို၊ အတိတ္တမိတွာ-၍၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ (တဿ-၏) အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ဝေ- ဤသို့အာစရိယုပဇ္ဇာယ ကိစ္စစသည်ကြောင့်၊ ဂတဿ-သွားပြီးသော၊ (အခြားနေရာ၌ရောက်ပြီးသော)၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပစ္ဆာ - ဌ၊ ဣစ္ဆာစာရော - ယုတ်ဘေသော အလို၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သစေပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - အကယ်၍မူလည်းဖြစ်အံ့၊ (ကိ)၊ ဒါနိ-၌၊ အဟံ- သည်၊ တတ္ထ- ထို ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်သို့၊ န ဂမိဿာမိ - ပြန်၍ မသွားတော့အံ့၊ ဝေ - ဤသို့ ပြန်မသွားလသော်၊ မံ- ကို၊ အရဟတိ - ဟူ၍၊ သစ္စာဝေဿတိ-ချီးမွမ်းလတံ၊ ဣတိ- သို့၊ (ဣစ္ဆာစာရော သစေပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-

ကတိကာယ။ ။ကရဏံ-ပြုခြင်း၊ ကတံ-ခြင်း၊ ကတေန- (ဘုရားဟော ပါဠိတော်၌မပါဘဲ) တမင်လာပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တာ - ဖြစ်သောကုဋ်ဝတ်တည်း၊ ကတိကာ-ဝတ်၊ [ဒုတိယပါရာဇိကအစ၌ “ကတိ” ခုတ်ကြိ၍ တမျိုးစွင့်ခဲ့သေး၏။]

အံ့၊ ဧဝံသတိပိ - လည်း၊) အနာပတ္တိယေဝ - သည်သာ၊ (ဟောတိ-၏။)
[ပဌမံ ပတ္တမတိ-ဟု သွားဆဲကိုဆိုသောကြောင့် သွားပြီးမှရဟန္တာဟု ထင်စေ
လိုသောရဟန်းမှ အနာပတ်သာ။]

သောဝိ - သည်လည်း၊ ကေနစိဒေဝ- သော၊ ကရထိယေန- ကြောင့်၊ တံ
ဌာနံ- ထို ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်သို့၊ ပတွာ - ၍၊ သဗ္ဗယန မနသိကာရာဒိ
ဝသေန- သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ တစုံတခုကိုနှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏အစွမ်း
ဖြင့်၊ အညဝိဟိတော-အခြားအာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ်ရှိသည်၊ ဝါ-တပါး
သောအာရုံကို နှလုံးသွင်းသည်၊ ဟုတွာဝါ- သော်၎င်း၊ [ငါ့ကို ချီးမွမ်းကြ
လိမ့်မည်ဟူသောအာရုံမှ အခြားအာရုံကိုနှလုံးသွင်းသောစိတ်ရှိသည်-ဟုလို၊]
စောရာဒိဟိ - တို့သည်၊ အနုဗဒ္ဓေါ- လိုက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ မေဃံ-
မိုမ်းကို၊ ပဋိတံ - တက်လာသည်ကို၊ ဒိသွာ, အနောဝဿကံ - မိုမ်းစွပ်
အပ်သောအရပ်သို့၊ ပဝိသိတုကာမော - သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ တံ ဌာနံ -
ထို ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်ကို၊ အတိတ္တမတိ - လွန်၍သွားမိအံ့၊ အနာပတ္တိ
(ဟောတိ)၊ ယာနေနဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ [ခြေဖြင့်သွားခြင်းကို ရည်ရွယ်၍
ကတိကဝတ်ပြုထားသောကြောင့် ယာဉ်ဖြင့်သွားလျှင် အနာပတ္တိ၊] ဣဒ္ဓိယာ
ဝါ- ဝိဇ္ဇာမယတန်ခိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ [ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိကိုရည်ရွယ်သည်၊ အဘိညာဉ်
တန်ခိုးရှိသူကား ထိုကဲ့သို့အထင်ကြီးအောင် မလိမ်၊] ဝစ္ဆန္တောပိ- သွားသော
ရဟန်းသည်လည်း၊ ပါရာဇိတံ နာပဇ္ဇတိ၊ ပဒဝမနေနေဝ-ခြေဖြင့် သွားခြင်း
ကြောင့်သာ၊ (ပါရာဇိတံ)အာပဇ္ဇတိ။

တံပိ- ထို ခြေဖြင့်သွားခြင်းကိုလည်း၊ ယေဟိ-အကြင်ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဟ၊
ကတိကာ-ကို၊ ကတာ-အပ်ပြီ၊ တေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, အပုဗ္ဗံ အစရိမံ- မရှေး
မနှောင်း၊ ဝါ- တပြိုင်နက်၊ ဝစ္ဆန္တော- သည်၊ (ပါရာဇိတံ) နာပဇ္ဇတိ၊ ဟိ-
မှန်၊ ဧဝံ- ဤသို့တပြိုင်နက်၊ ဝစ္ဆန္တာ-န်သော၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံသောရဟန်း
တို့သည်လည်း၊ အညမညံ-ချင်း၊ ရက္ခန္တိ-ပါရာဇိကမှစောင့်ကုန်၏၊ [“ပဌမဆုံး
ဖဲသွားသူကို ရဟန္တာ ဟု သိကုန်အံ့” ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဌမဆုံး မဟုတ်ဘဲ
မရှေးမနှောင်း တပြိုင်နက်ဖဲသွားကြလျှင် အချင်းချင်း(အာပတ်မသင့်အောင်)
စောင့်ရှောက်ကြသည်- ဟုလို၊] မဏ္ဍပရုက္ခမူလာဒိသု - မဏ္ဍပ် , သစ်ပင်၏
အနီးအောက် အစရှိသောအရပ်တို့တွင်၊ ကိဉ္ဇိ-သော၊ ဌာနံ-ကို၊ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ-
၍၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧတ္ထ - ဤအရပ်၌၊ နိသီဒတိဝါ- ထိုင်မူလည်း
ထိုင်အံ့၊ စကံမတိဝါ- အံ့၊ တံ- ထိုရဟန်းကို၊ အရဟာတိ- ဟူ၍၊ ဇာနိဿာမ-
န်အံ့၊ ပုပ္ဖါနိဝါ - တို့ကိုသော်လည်း၊ ထပေတွာ, ယော- အကြင်ရဟန်းသည်။

ဣမာနိ- ဤပန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ဤ၊ ပူဇ်-ကို၊ ကရိဿတိ- အံ၊ တံ- ထို ပန်း
 ပူဇော်သော ရဟန်းကို၊ အရဟတံ ဇာနိဿာမ၊ ဣတိ အာဒိနာ - သော၊
 နယေန-ဖြင့်၊ ကဘိကာ ကတာ သစေပိ ဟောတိ၊ ဣဒြာပိ - ထိုသို့ ကတိက
 ဝတ်ပြုရာ၌လည်း၊ ဣစ္ဆာစာရဝသေန-ဖြင့်၊ တထာ-ထိုကတိကဝတ်အတိုင်း၊
 ကဇောန္တဿ-၏၊ ပါရာဇိကဓေဝ (ဟောတိ)။

[နောက်နားက အာကာရဝါကျကို ပဌမယူပေးပါ။] ယေ-အကြင်ရဟန်း
 တို့သည်၊ အရဟန္တာ-ရဟန္တာတို့တည်း၊ တေ-ထို ရဟန္တာရဟန်းတို့သည်၊
 ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသန္တ- နေကြပါစေကုန်သတည်း၊ စိဝရာဒိနိစ-တို့ကို
 လည်း၊ ဂဏန္တ- ယူပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ ညွှန်ပြ၍၊ (စာရေး
 ထား၍)၊ ဥပါသကေန-သည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-လမ်းခရီးအကြား၌၊ ဝိဟာရော-
 သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတောဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍
 မူလည်းဖြစ်အံ့၊ စိဝရာဒိနိ - တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ ထပိတာနိဝါ - မူလည်း၊
 သစေပိ ဟောန္တိ-နအံ့၊ တဒြာပိ-ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌လည်း၊ ဣစ္ဆာစာရဝသေန-
 ယုတ်စာသောအလို ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝသန္တဿဝါ - နေသည်
 မူလည်း ဖြစ်သော၊ စိဝရာဒိနိ-တို့ကို၊ ဂဏန္တဿဝါ-သော(ဘိက္ခုနော-၏)၊
 ပါရာဇိကဓေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ တေ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
 ကတိကဝတ်သည်၊ အဓိက ကတိကဝတ္ထံ-တရားနှင့်ယှဉ်သော ကတိကဝတ်
 တည်း၊ [အောက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကတိကဝတ်အားလုံးကို “ တေ ” ဟု
 ဆိုသည်၊] တသ္မာ- ကြောင့်၊ န ကာတမ္ပံ - မပြုထိုက်၊ အညံ- သော၊ ဝေရူပံ-
 ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဣမသ္မိံ တေမာသတ္တန္တရေ ပေ၊ ဟောန္တုတိ ဝေဓာဒိ
 ဝါ- နှုအစရှိသော ကတိကဝတ်ကိုလည်း၊ (န ကာတမ္ပံ- ထိုက်) [ဣမသ္မိံ
 တေမာသတ္တန္တရေ - ဤဝါတွင်း ၃ လအတွင်း၌၊ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသာလျှင်
 ဖြစ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ အာရညကာ-တော၌ နေကုန်သည်၊ ဟောန္တု-
 ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ ဝါ - ဖြစ်ကြစတမ်း၊ ဝိက္ခပါတိ၊ ပေ၊ ဓရာဝါ- ဝိက္ခပါတိ
 ကံ အစရှိသော ကြွင်းသောစုတင်ကို ဆောင်သူတို့သည်မူလည်း၊ (ဟောန္တု-
 တည်း၊ ဝါ-တမ်း)၊ အထဝံ-သည်သာ မကသေး၊ သဗ္ဗေဝ-ရဟန်းအားလုံး
 တို့သည်ပင်၊ ဒီကာသဝါ - တို့သည်၊ ဟောန္တု - ဖြစ်ကြစေသတည်း၊ ဝါ-
 ဖြစ်အောင်ကျင့်ကြစတမ်း၊] ကသ္မာ-ကြောင့်၊ န ကာတမ္ပံ-နည်း၊ ဟိ ယသ္မ -
 ကြောင့်၊ နာနာဝေရဇ္ဇကာ - အမျိုးမျိုးသော မတူကွဲပြားသော တိုင်းပြည်၌
 နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ [ဝိ-မတူသော+ရဇ္ဇ-တိုင်းပြည် (ဇနပုဗ်)၌+
 ကာ - နေသူတို့၊ “ နာနာဇနပဒဝါသိနော ” - ဇီကာ၊] သန္တိပတန္တိ- စုဝေးမိ

တတ်ကြကုန်၏။ [ဝါတွင်း၌ စုဝေးခါကြသည် - ဟုလို့၊] တတ္ထ - ထို ရဟန်းတို့တွင်၊ ကေမိ-အချို့ ရဟန်းတို့သည်၊ ဒုဗ္ဗလာ- အားမရှိကုန်သည်။ အပ္ပထာမာ - နည်းသော အားရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)၊ [ဒုဗ္ဗလာကို အပ္ပထာမာဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဝေရူပံ - သော၊ ဝတ္ထံ- ကတိကဝတ်ကို၊ အနုပါလေတံ - ငှါ၊ န သက္ကောန္တိ - န၊ တသ္မာ , ဝေရူပံ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ [အချို့စာ၌ (ဝိ)ပါ၏။] ဝတ္ထံ-ကို၊ န ကာတမ္ဗ-ထိုက်။

ဣမံ တေမာသံ - လုံး၊ သဗ္ဗေဟေဝ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ န ဥဒ္ဓိသိတမ္ဗ- ပါဠိမသင်ယူရာ၊ ဝါ-စတမ်း၊ နပရိပုစ္ဆိတမ္ဗ- အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မမေးမြန်းရာ၊ ဝါ - စတမ်း၊ န ပဗ္ဗာဇေတမ္ဗ-ရှင်မဖြစ်စေရာ၊ ဝါ-ရှင်ပြုမပေးကြစတမ်း၊ [ဝါတွင်း၌ ရဟန်းခံရိုးထုံးစံ မရှိသောကြောင့် “ န ဥပသမ္ပါဒေတမ္ဗ ” ဟု မဆို။] မူဂပ္ပတံ- အ, သူတို့၏ အကျင့်ကို၊ ဂဏိတမ္ဗ-ရာ၏၊ ဝါ-တံမ်း၊ ဗဟိသီမဋ္ဌဿာပိ - ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ တည်သောရဟန်းအားလည်း၊ သံဃလာဘော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-၏၊ ဝါ- တမ်း၊ [ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ယူရသော သံဃလာဘ်ကို ထုံးစံအားဖြင့် တိုက်တွင်းရှိသံဃာသာ ရထိုက်သည်။ အပြင် သံဃာအား ပေးလိုလျှင် တိုက်ရှိသံဃာကို ခွင့်ပန်ပြီးမှ ပေးကောင်းသေး၏။] ဣတိ ဝေမာဒိကံ ပန - ဤသို့အစရှိသော ကတိကဝတ်ကိုကား၊ န ကာတမ္ဗမေဝ-ကေနိမပြုထိုက်သည်သာ၊ [ရွှေက ကတိကဝတ်များကို စောင့်ရှောက်မည်ဆိုလျှင် စောင့်ရှောက်၍ အပြစ်မရှိ၊ ဤ ကတိကဝတ်ကား အပြစ်ရှိသောကြောင့် ဝေဖြင့် “န ကာတမ္ဗမေဝ”ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ တားမြစ်သည်။]

လက္ခဏသံယုတ္တေ - လက္ခဏသံယုတ်၌၊ [လာလတံဝတ္ထု များသည် လက္ခဏသံယုတ် ပါဠိတော်၌ လာသော ဝတ္ထုများတည်း၊ ထို ပါဠိတော်မှ ယူထားသောကြောင့် “ လက္ခဏသံယုတ္တေ ” ဟု ဆိုသည်။] အာယသ္မာစ လက္ခဏောတိ-ဟူ၍၊ ယွာယံလက္ခဏတ္ထေရာ-ကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ)ဝုတ္တော၊ သေ-ဤ လက္ခဏထေရ်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်)၊ ဇဋိလသဟဿဿ- ရသေ့တထောင်၏၊ [ဥရုဝေဋ္ဌကဿပစသော ရသေ့တထောင်၏၊] အတ္တန္တရေ - အတွင်း၌၊ ဟေတိဘိက္ခုပသမ္ပဒါယ-ဟေတိဘိက္ခုပဉ္စင်း အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နော- မြင့်မြတ်သော ပဉ္စင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ အာဒိတ္ထပရိယာယာဝသာနေ- အာဒိတ္ထပရိယာယယုတ်၏ အဆုံး၌၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တော - သော၊ ဧကော- သော၊ မဟာသာဝကောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ , သေ-ဤ ထေရ်သည်၊ လက္ခဏသမ္ပန္နော - ယောက်ျားတို့၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ [ပုရိသလက္ခဏသမ္ပန္နော - ဒီကာ၊] သမ္မာကာရပရိပူရေန - အလုံးစုံသော

အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ မြဟ္မသမေန - မြဟ္မာမင်း၏ အတ္တဘောနှင့် တူသော၊ [မြဟ္မတ္တဘာဝသမေန၊] အတ္တဘာဝေန - အတ္တဘောနှင့်၊ သမန္နာ ဝတော-ပြည့်စုံ၏၊ တသ္မာ၊ လက္ခဏောတိ-ဟူ၍၊ သင်္ချံဝတော၊ [ဤလက္ခဏ ဟူသောအမည်သည် ဂုဏုငစာတည်း၊ သို့မဟုတ် “လက္ခဏံ ယဿ အတ္ထိတိ လက္ခဏော” ဟူ၍] ပန- ကား၊ မဟာမောဂ္ဂဏ္ဍာနတ္ထေရော-သည်၊ ပဗ္ဗဇိတ ဒိဝသကော-မှ၊ သတ္တမေဒိဝသေ-၌၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တော - သော၊ ဒုတိယော- အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်၌ ၊ ပါးခြေခံဖြစ်သော၊ အဂ္ဂသာဝကော-တည်း။

သိတံ ပါတုာကာသိတိ-ကား၊ မန္တဟသိတံ-သာသာညှင်းညှင်းပြုံးခြင်းကို၊ ပါတု - ထင်ရှားစွာ၊ (သူတပါးမြင်လေ့အောင်)၊ အကာသိ-ပြီ၊ ပကာသ ယိ-ထင်ရှားစေပြီ၊ ဒဿေသိ-ပြုပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံဟောတိ၊ ပန- ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဥားအံ့၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ထေရော-အရှင် မဟာ မောဂ္ဂဏ္ဍာနထေရ်သည်၊ သိတံ - ကို၊ ပါတု - စွာ၊ အကာသိ - နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဥပရိ-၌၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတံ-သော၊ အဋ္ဌိက သင်္ခလိကံ - သံကွင်းဆက်ကဲ့သို့ ဆက်၍နေသော အရိုးစုဖြစ်သော၊ ဧတံ- တကောင်သော၊ ပေတလောကေ - ပြိတ္တာလောက၌၊ နိဗ္ဗတ္တံ- သော၊ သတ္တိ- ကို၊ ဒိသွာ-ကြောင့်၊ (သိတံ-ကို၊ ပါတု-စွာ၊ အကာသိ-ပြီ)၊ တဉ္စ- ထိုပြိတ္တာ ကိုလည်း၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ - ဖြင့်၊ (ဒိသွာ သိတံ ပါတု အကာသိ)၊ ပသာဒ စက္ခုနာ- ဖြင့်၊ (ဒိသွာ သိတံ ပါတု၊ န အကာသိ- ပြုသည်မဟုတ်)၊ ဟိ-၌၊ ပသာဒ စက္ခုဿ-၏၊ ဧတေ အတ္တဘာဝါ- ဤပြိတ္တာ၏ အတ္တဘောတို့သည်၊ အာပါတံ - ရှေးရှုကျခြင်းသို့၊ န အာဂစ္ဆန္တိ - မရောက်ကုန်၊ ပန-ဆက်၊ ဝေ ဂ္ဂပံ - သော၊ အတ္တဘာဝံ - ဒုက္ခိတအတ္တဘောကို၊ ဒိသွာ - ၍၊ ကာရုညေ- သနားခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗေ-ပြုထိုက်ပါလျက်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ သိတံ-ကို၊ ပါတု- စွာ၊ အကာသိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ [ကရုဏာသည် ဒုက္ခိတ

သိတံ ပါတုာကာသိ။ ။ သိတံကို “ မန္တဟသိတံ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် သိတံ, ဟသိတံ-စသော အလင်္ကာကျမ်းလာ ၆ မျိုးတွင် ဟသိတံကိုပင် ဤ၌ “ သိတံ ” ဟု ခေါ်ထားကြောင်း သိရသည်၊ ပါတုသဒ္ဓါသည် ထင်ရှားခြင်းအနက်ဟောဖြစ်၍ ပါတု+ အကာသိကို “ ပကာသယိ ” ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင် “ ဒဿေသိ ” ဟု ဥပဇကတ္တဖွင့်သည်၊ “ ထင်ရှား အောင်ပြု ” ဟုသည် ပြုံးသည်ကို အရှင်လက္ခဏမြင်အောင် ပြခြင်းတည်း။

အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ။ ။ အဋ္ဌိယေဝ အဋ္ဌိကော၊ အရိုးဖြစ်သော ပြိတ္တာ၊ အဋ္ဌိကောစ+ သေဉ္စ-သင်္ခလိကောစာတိ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကော=သံကွင်းဆက်ကဲ့သို့ အရိုးချင်းဆက်နေ သော အရိုးစု၊ ထိုအရိုးစုသည် “ သက်ခဲ မဟုတ်, သက်ရှိ ပြိတ္တံ တမျိုး ” ဟု သိစေ လို၍ “ ကောဉ္စပ၊ သတ္တံ ” ဟု ဝိသေသန ပြုသည်။

သတ္တာကိုအာရုံပြုသောကြောင့် ကရုဏာဖြစ်သင့်သည်-ဟုလျှို့အတ္တနောစ-
၏၎င်း၊ ဗုဒ္ဓညာဏဿစ - ဘုရားဉာဏ်တော်၏၎င်း၊ သမ္ပတ္တိသမနဿရဏ
တော-ပြည့်စုံခြင်းကို အမှတ်ရခြင်းကြောင့်၊ (သိတံ ပါတု အကာသိ)။

ဟိ-ဗျ၊ တံ-ထို ပြိတ္တာကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ထေရော-သည်၊ အဒိဋ္ဌသစ္စေန နာမ-
မမြင်အပ်သော သစ္စာ ၄ ပါး ရှိသူ မည်သော၊ ပုဂ္ဂလေန - သည်၊ ပင်္ဂလတိ
တဗ္ဗာ-ရထိုက်သော၊ ဝေဂ္ဂပါ-သော၊ အတ္တဘာဝါ-မှ၊ အတံ-သည်၊ မုတ္တော-
လွတ်ရပေပြီ၊ မေ-၏၊ လာဘာ - ဈာန်အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကို ရခြင်းတို့သည်၊
(ဟောန္တိဝတ- ဖြစ်ပေကုန်စွာ)၊ မေ- သည်၊ ဣဒံသာသနံ-ကို၊ သုလန္ဒဝတ-
ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွာ တကား၊ ဣတိ - သို့၊ အတ္တနော-၏၊ သမ္ပတ္တိ-ကို၊
အနဿရိတွာစ-အမှတ်ရ၍၎င်း၊ ဝါ-ကြောင့်၎င်း၊ ယော - အကြင် မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ကမ္မဝိပါကော ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျော နစိန္တေ တဗ္ဗောတိ-ဟူ၍၊
ဒေသေသိ- မူပြီ၊ ဗုဒ္ဓဿ- အလုံးစုံသောတရားကို သိတော်မူသော၊ (တဿ)
ဘဂဝတော - ၏၊ ဉာဏသမ္ပတ္တိ - ဉာဏ်တော်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ အဟော-
ဪ...အံ့ဩဘွယ် ကောင်းပါပေစွ၊ ဝတ-စင်စစ်၊ ပစ္စက္ခံ-မျက်မှောက်ကို၊
ကတွာ- ၍၊ ဗုဒ္ဓါ - တို့သည်၊ ဒေသေန္တိ - နံ၏၊ ဗုဒ္ဓါနံ - တို့သည်၊ ဓမ္မဓာတု-
သမ္ပညတဉာဏ်မြတ် တရားဓာတ်ကို၊ ဝါ- တရားတို့၏သဘောကို၊ [ဓမ္မဓာတုတိ
သမ္ပညတဉာဏံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ ဓမ္မဓာတုတိဝါ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါ၊] သုပ္ပဋိ
ဝိဒ္ဓါ - ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူအပ်ပါပေစွာ၊ ဣတိ ဝေ - သို့၊ ဗုဒ္ဓ
ညာဏသမ္ပတ္တိ- ဘုရားဉာဏ်တော်၏ပြည့်စုံပုံကို၊ သဒိတွာစ-အမှတ်ရ၍၎င်း၊
ဝါ-ကြောင့်၎င်း၊ သိတံ-ကို၊ ပါတွာကာသိ- ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား အဖြေတည်း။

ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, ဒီကာသဝါနာမ - တို့မည်သည်၊ အကာရဏာ-
အကြောင်း မရှိကုန်ဘဲ၊ သိတံ န ပါတုကရောန္တိ၊ တသ္မာ, နံ- ထို အရှင်မဟာ
မောဂ္ဂဏ္ဍာန်ထေရ်ကို၊ လက္ခဏတ္ထေရော-သည်၊ ကောနခေါ၊ ပေ၊ ပါတုကမ္မာ
ယာတိ-ဟူ၍၊ ပုန္တိ-ပြီ၊ ထေရော ပန-ကား၊ ယသ္မာ, ယေဟိ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်၊ အယံ ဥပပတ္တိ- ဤဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဤ အတ္တဘောကို၊ သာမံ - တိုင်း၊
အဒိဋ္ဌာ-မမြင်အပ်၊ [ဥပပတ္တိတိ ဇာတိ၊ ဥပပတ္တိ သီသေန ဟိ တထာရှုပ် အတ္တ
ဘာဝံ ဝဒတိ၊ (ပဓာနနည်း)။] ထေ - ထို ကိုယ်တိုင် မတွေ့မြင်ရသူတို့သည်၊
ဝါ-ကို၊ ဒုဿဒ္ဓါပယာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ယုံကြည်စေအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ယုံကြည်

ဒုဿဒ္ဓါပယာ။ ။သံ+ခာ+ဏာပယ,ဏပစ္စည်း၊ သဒ္ဓါပိယန္တေတိ သဒ္ဓါပယာ၊
ဒုက္ခေန + သဒ္ဓါပယာ ဒုဿဒ္ဓါပယာ၊ ဤ စကားသည် အရှင်လက္ခဏကို ရည်ရွယ်၍

စေနိုင်မကုန်သည်။ ဟောန္တိ-နံ၏၊ တသ္မာ,ဘဝန္တိ-ကို၊ သက္ကိံ-သက်သေကို၊ ကတွာ-၍၊ ဗျာကာတုကာမဿ-ဖြေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အကာလောဓေါ အာဂုသောတိ အာဒိံ- ကို၊ အာဟ- ပြီး၊ တတော- ထိုမှ နေ့ဘုံ၊ ဘဝတော သန္တိကေ ပုဂ္ဂေါ(သမာနော), ဣဓာဟံ အာဂုသောတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဗျာကာသိ-ပြီး။

ထတ္ထ - ထို ဣဓာဟံ အာဂုသော အစရှိသော ဝါကျ၌၊ အဋ္ဌိက သင်္ခလိ ကန္တိ-ကား၊ သေတံ-ဖြူသော၊ နိဗ္ဗိသလောဟိတံ-အသား အသွေးမရှိသော၊ အဋ္ဌိသဃာတံ - အရိုးအပေါင်းကို၊ (အဒ္ဓသံ - မြင်ရပြီ)၊ ဝိဇ္ဈာပိ ကာကာပိ ကုလလာပီတိ - ကား၊ ဧတေပိ - ဤ သတ္တာတို့ကိုလည်း၊ ယက္ခဝိဇ္ဈာစေဝ-လင်းတဘီလူးတို့ဟူ၍၎င်း၊ ယက္ခကာကာစ-ကျီးဘီလူးတို့ဟူ၍၎င်း၊ ယက္ခကုလ လာစ-သိန်းစွန် ဘီလူးတို့ ဟူ၍၎င်း၊ ပစ္စေတဗ္ဗာ-ယုံကြည်ထိုက်ကုန်၏၊ ဝါ- သိထိုက်ကုန်၏၊ [“လင်းတ”ဆိုသော်လည်း ပြိတ္တာဘီလူးကောင်တွေ- ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ဧတံ ရူပံ-ဤ အရိုးစုပြိတ္တာစသော ပြိတ္တာအဆင်းသည်၊ ပါကတိ ကာနံ-ပင်ကိုယ်ရိုးရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိဇ္ဈာပီနံ-တိရစ္ဆာန် လင်းတ အစရှိသည် တို့၏၊ အာပါတမ္ဘိ - ရှေးရှုကျခြင်း သို့လည်း၊ နာဂစ္ဆတိ - မရောက်၊ အနု ပတိတွာ အနုပတိတွာတိ - ကား၊ အနုဗန္ဓိတွာ အနုဗန္ဓိတွာ - နောက်က လိုက်၍၊ နောက်ကလိုက်၍၊ ဝိတုဒေန္တိတိ-ကား၊ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ - ထိုးဖောက်၍၊ ဝစ္ဆန္တိ - ပျံသွားကုန်၏၊ ဝိတုဒန္တိတိ ဝါ-ဝိတုဒန္တိ ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော-

ဆိုအပ်သောစကားမဟုတ်၊ ဤအကြောင်းကို တဆင့်စကား ကြားရသူများကို ရည်ရွယ် ၍ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ အရှင်လက္ခဏမှာ ရဟန္တာဖြစ်၍ ယုံကြည်ပါသည်။ ရဟန္တာဖြစ်သော်လည်း ထိုအချိန်၌ အတိညာဉ်ဖြင့် ဝရမဂိုက်မိ၍ ထိုပြိတ္တာကို မမြင်ချ။

ဝိတုဒေန္တိ ။ ။ “ဝိတု+ဒေန္တိ ” ဟု ၂ ပုဒ်ခွဲ၊ ဝိပုဗ္ဗတုဒဓာတ်သည် ထိုးဆွဲခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ဒေဓာတ်ကား ပျံသွားခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “ဝိတုဗ္ဗ+ဒေန္တိ ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဇူကို ချေ၍ “ဝိတုဒေန္တိ ” ဖြစ်ပုံကို သိစေလိုသော ကြောင့် “ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ+ဝစ္ဆန္တိ ” ဟု ဖွင့်သည်။ [ဝိတုဗ္ဗံ တွာပစ္စည်းကို ယပြ၊ ဒုကို ဇပ္ပိ၊ ဌေသော်လာ၊ [ဝိတုဒေန္တိတိ - ဝိနိဝိဇ္ဈိန္ဒာ ဒေန္တိ၊ အသိဓာရူပမေဟိ တိဝိဏေဟိ လောဟတုဏှေဟိ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဣတော ဝိကာစ ဝစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော၊- သာရတ္ထ။] ဤအဖွင့်များကို ထောက်၍ “ဝိတုဏှေန္တိ, ဝိတုဓေန္တိ ” လည်း မရှိချ။

ဝိတုဒန္တိတိ ပါဌော ။ ။ “တုဒ- ဗျထနေ(ထိုးဆွဲခြင်း) ” ဟု ရှိသောကြောင့် ဝိတုဒန္တိကို “ဝိဇ္ဈန္တိ ” ဟု ဖွင့်သည်။ “ အသိဓာရူပမေဟိ၊ ဝေ၊ တုဏှေဟိ ” တို့ကား ထိုးဆွဲကြောင်း ကရိုက်ကို အပိုထည့်ခြင်းသာတည်း။ တုဒဓာတ်သည် ဘူဝါဒိဖြစ်၍ “တုဒေန္တိ ” ဟု မရှိစေချ။ [ပါဠိတော်၌ ဧါသုဋ္ဌန္တ ဝိကာဟိကို “ဘုမတ္ထံ ပဉ္စမိသက်ထဒံ

ပါဠိသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အသိဓာရူပမေဟိ- သန်လျက်သွားဟူသော ဥပမာရှိ ကုန်သော၊တိဗိဏေဟိ-ထက်လှစွာကုန်သော၊ လောတတုဏ္ဍေဟိ-သံနှုတ်သီး တို့ဖြင့်၊ [လောဟသလာကသဒိသေဟိ၊ ကာဠုလောဟမယေဟေဝ ဝါ တုဏ္ဍ ကေဟိ၊] ဝိဇ္ဇန္တိ - ထိုးဖောက်ကုန်၏၊ ဣတိ အယံ - ဤသည်ကား၊ အတ္ထော- ဝိတုဒန္တိ၏ အနက်တည်း။

သာ သုခံ အဇ္ဈသာရံ ကရေတီတိ ဧတ္ထ-၌၊ သုဒန္တိ-ပုဒ်သည်၊ နိပါတော- တည်း၊ (အနက် မရှိ ဟူလို၊) သာအဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ-ထို အရိုးစု ပြိတ္တာသည်၊ အဇ္ဈသာရံ- နှိပ်စက်အပ်သူတို့၏ အသံကို၊ [အနိယန္တေတိ အဇ္ဈ၊ အဇ္ဈာနံ+ သရော အဇ္ဈသာရော၊] အာတုရဿရံ-နာကျင်သူတို့၏အသံကို၊ ကရေတိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အကုသလ ဝိပါကာနုဘဝနတ္ထိ-အကုသိုလ်၏အကျိုးကို ခံစား ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ယောဇနပ္ပမာဏာပိ - တယူဇနာ ပမာဏ ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာဒိသာ - န်သော၊ အတ္တဘာဝါ-တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ကိရ- ဖြစ်ကြရကုန်သတတ်၊ ပဿဒုဿဒါစ - များသော ယာဒ ရှိကုန်သည်၎င်း၊ [အရိုးချည်းဖြစ်သော်လည်း ကာယပသာဒ အလွန်များသည်- ဟူလို၊] ပက္က ဝဏ္ဏသဒိသာ-မှည့်ရင့်သော အနာနှင့်တူကုန်သည်၎င်း၊ [အရိုးဖြစ်သော်လည်း အလွန်နူးညံ့သည် ဟု ပြသည်။] ဟောန္တိ ကိရ-န်သတတ်၊ တသ္မာ၊ သာအဋ္ဌိက သင်္ခလိကာ-သည်၊ ဗလဝဝေဒနာတုရာ-အားကြီးသော ဝေဒနာသည် နှိပ်စက် အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တာဒိသံ-သော၊ သရံ-နာကျင်သံကို၊ အကာသိ၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ပန-ထပ်၍ ဆက်ဥားအံ့၊ ဝေ-သို့၊ ဝတွာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ပုန , အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂဏ္ဏာနော - သည်၊ ဝဇ္ဇဝါမိက သတ္တာနာမ- ဝဋ်၌ သွားနေသော သတွာတို့မည်သည်၊ ဝေရူပေါ-သော၊ အတ္တဘာဝါ-မှ၊ န မုစ္ဆန္တိ-နိုင်ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္ထေသု-တို့၌၊ ကာရုညံ-သနားခြင်းကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဥပ္ပန္တံ - သော၊ ဓမ္မသံဝေဝံ - တရား သံဝေဝကို၊ ဝါ - ထိတ်လန့်ကြောင်း သဟောတ္တပ္ပညဏိကို၊ ဒဿေန္တော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တဿ မယံ၊ ပေ၊ အစ္စရိယံဝတ ဘောတိ အာဒိ- ကို၊ အာဟ-ပြီး၊ [ဝရဟနစ္စရိယံ နာမေတံ- ဤအစ္စရိယသည် ကဲ့ရဲ့ကြောင်း အစ္စရိယတည်း၊ ချီးမွမ်းကြောင်း အစ္စရိယ မဟုတ်-ဟူလို၊]

သည်”ဟူ၍ကာဠုင်ခြင်းသည် “ဝိတုဒန္တိ”ပါဠိအတွက် ဣန္ဒြိယတည်း။ နံရိုးအကြားတို့၌ ထိုးဆွဲကြသည်-ဟူလို၊ “ဝိတုဒန္တိ”ဟူသော ပဌပေါ်၌ရှိ အလိုအားဖြင့်ကား အပါဒါန် အနက်သာတည်း။ “ဝိတုဒန္တိ-အပေါက်ဖြစ်အောင် ထိုးဖောက်၍၊ ဖါသုဠန္တရိကာဟိ- နံရိုးအကြားတို့မှ၊ ဒေန္တိ-ပျံသွားကြကုန်၏”ဟု ပေးပါ။]

ဘိက္ခု ဥဇ္ဈာယန္တိတိ - ကား၊ ယေသံ - အကြင် ရဟန်းတို့၏ သာပေတုပ ပတ္တိ-ထိုပြိတ္တာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ထို ပြိတ္တာအတ္တဘောသည်၊ အပ္ပစ္စက္ခာ- ဆုန္တေ၏ ရှေးရှုမဟုတ်၊ ဝါ-မျက်မှောက် မဟုတ်၊ တေ-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ- ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏၊ [အက္ခယ - စက္ခုန္တေ၏ + ပဋိမုခါ ပစ္စက္ခာ၊ န+ ပစ္စက္ခာ အပ္ပစ္စက္ခာ] ပန-ဆက်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ထေရဿ-အရှင်မဟာမောဂ္ဂဏ္ဍာန် ထေရ်၏၊ အာနုဘာဝံ - ကို၊ ပကာသေန္တော - ထင်ရှားစေတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စက္ခုဘူတာ ဝတ ဘိက္ခဝေ သာဝကာ ဝိဟရန္တိတိအာဓိ - ကို၊ အာဟ-မူပြီ၊ တဏှ- ထို စက္ခုဘူတာ ဝတ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ တေသံ- ထို သာဝကတို့၏ ဘူတံ-ထင်ရှားသော၊ ဇာတံ-ဖြစ်သော၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သော၊ ဝါ- ရအပ်သော၊ စက္ခု-ဉာဏ်စက္ခုသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (တေ-ထို သာဝကတို့သည်)၊ စက္ခုဘူတာ - တ တို့မည်၏၊ [သမ္ပတ္တဒိဗ္ဗစက္ခုကာ၊ လောကဿ စက္ခုဘူတာတိ ဝေဝါ ဣတ္ထေ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော] ဘုတစက္ခုကာ- ထင်ရှားသော စက္ခုရှိကုန်သည်၊ ဥပ္ပန္နစက္ခုကာ-ဖြစ်သော စက္ခုရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စက္ခု-ဉာဏ်စက္ခုကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဝိဟရန္တိ-န်၏၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ ဒုတိယပဒေဝိ - ဉာဏဘူတာ ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၌လည်း၊ သေဝနယော- တည်း၊ ယတြိ ဟိ နာမာတိ ဣတ္ထေ - ၌၊ ယတြာတိ - ယတြိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ကာရဏဝစနံ-အကြောင်းကို ဟောသော သဒ္ဒါတည်း၊ တတြိ-ထို ယတြိဟိနာမ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ အယံ-ကား၊ အတ္ထယောဇနာ- တည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သာဝကောဝိ- သာဝကသော်မှလည်း၊ ဝေဂ္ဂုပ- ဤသို့သဘောရှိသော ပြိတ္တာ၏အဆင်းကို၊ ဥဿတိဝါနာမ- သိလည်း သိနိုင် တုံသေး၏၊ ဒက္ခိတိဝါနာမ-ခြင်လည်းခြင်နိုင်တုံသေး၏၊ သက္ခိ-မျက်မှောက်ကို (မျက်စိအောက် ရောက်နေသလို)၊ ကရိဿတိ ဝါ နာမ- ပြုလည်း ပြုနိုင်တုံ သေး၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ စက္ခုဘူတာဝတ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝိဟရန္တိတိ-ဟူ၍၊ အဝေါစုမှ-မိန့်တော်မူခဲ့ကုန်ပြီ၊ (ဣတိ-ကား၊ အတ္ထယောဇနာ- တည်း။)

ပုဗ္ဗေဝပေ၊ဗိဋ္ဌောတိ-ကား၊ ဗောဓိမဏ္ဍ-ဗောဓိမဏ္ဍိုင်အရပ်၌၊ သဗ္ဗညုတ ညာဏပ္ပဋိဝေနေ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်၊ အပ္ပမာဏေသု- အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော၊ စက္ခုဝါဋ္ဌေသု-စက္ခုဝဋ္ဌာတို့၌၊ အပ္ပမာဏေ-

ယတြာတိ ကာရဏဝစနံ။ ။ယတြာတိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတောတိ အာယ- ယတြာတိ ကာရဏဝစနံတိ၊ ဘော၊တြိ၊ထ-စသော ပစ္စည်းတို့ကို သဒ္ဒါကျမ်း၌ “နိပါတ ပစ္စယ ” ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် “ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော ” ဟု ဝိကာဗ္ဗင်သည်၊ ဩပစ္စည်းလည်း ဤနေရာ၌ ဟိတ်အနက်ဟောတည်း။

နိသော၊ သတ္တနိကာယေ - သတ္တာ အပေါင်းတို့ကို၊ ဘဝဂတိယောနိ ဌ္ဍိတိ
 နိဝါသေ-ကာမစသောဘဝ၊ နိရယစသောဂတိ၊ သံသေဒစေသောယောနိ၊
 ဝိညာဏဌ္ဍိတိ၊ သတ္တနိဝါသတို့ကို၊ [သတ္တနိကာယေကို ဘဝယောနိစသည်ဖြင့်
 အကျယ်ဝေဘန်သောကြောင့်(အရတူသဖြင့်)စသဒ္ဓါလိုမည် မထင်၊]ပစ္စက္ခ-
 မျက်မှော်ကို၊ ကရောန္တေန-သော၊မယာ-သည်၊ ပုဗ္ဗေဝ-၌ပင်၊ သောသတ္တော-
 ကို၊ ဒိဋ္ဌော - မြင်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- မိန့်တော်မူ၏၊ ဂေါဃာတ
 ကောတိ-ကာ၊ ဝါဝေါ-တို့ကို၊ ဝမိတွာ ဝမိတွာ-၍၊ အဋ္ဌိတော-မှ၊ ဓံသံ-
 ကို၊ မောစေတွာ-လွတ်စေ၍၊ ဝါ-ခွါ၍၊ ဝိက္ခိဏိတွာ-ရောင်း၍၊ ဇီဝိတကပ္ပနက
 သတ္တော-အသက်မွေးမှုကို ပြသောသဘာဝသည်၊ (အဟောသိ-ပြီ။)

တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာတိ-ကာ၊ နာနာစေတနာဟိ-
 အမျိုးမျိုးသော စေတနာတို့ဖြင့်၊ [ပုဗ္ဗ၊ မုဗ္ဗ၊ ပရစေတနာတို့ဖြင့်။] အာယုဟိ
 တဿ - အားထုတ်အပ်သော၊ တဿ အပရာပရိယ ကမ္မဿ - ထို အပရာ
 ပရိယ ဝေဒနိယကံ၏(ဝိပါကာ ဝသေသေန၌စပ်။)ဟိ-၍၊ တတြ-ထိုတဿေဝ
 ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ဟူသောပါဠိရပ်၌၊ ယာယ စေတနာယ-သည်၊
 နရကေ-ငရဲ၌၊ ပဋိသန္ဓိ-ကို၊ ဇနိတာ-ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ တဿာ-ထိုစေတနာ၏၊
 ဝိပါကေ - သည်၊ ပရိက္ခိဏေ - သော်၊ အဝသေသကမ္မံဝါ- ကြွင်းသောကံကို
 သော်၎င်း၊ ကမ္မနိမိတ္တံဝါ-ကမ္မနိမိတ်ကို သော်၎င်း၊ အာရမဏံ ကတွာ ပုန၊
 ပေတာဒိသု-တို့၌၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ နိဗ္ဗတ္တတိ-၏၊ တသ္မာ၊ သာပဋိသန္ဓိ-ကို၊ ကမ္မ
 သဘာဝတာယဝါ-ကံချင်းသဘောတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ အာရ
 မဏ သဘာဝတာယဝါ - အာရုံချင်း သဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်

တဿေဝကမ္မဿ ဝိပါက။ ။ ငရဲ၌ ပဋိသန္ဓေကျိုးပေးသော ကံနှင့် အရိုးစုံ
 ပြိတ္တာအကျိုးကို ပေးသောကံသည် စေတနာတခုထည်း မဟုတ်သော်လည်း နွားသတ်
 ကြောင်း စေတနာချင်း တူသောကြောင့်၎င်း၊ နွား - နွားရိုးဟူသော ကမ္မနိမိတ်
 အာရုံချင်း တူသောကြောင့်၎င်း သဒိသုပစာရာအားဖြင့် “ထိုကံ၏အကျိုး”ဟု ဆိုထား
 သည်၊ ဥပမာ- မနေ့က စားအပ်ပြီးဆေးနှင့်တူသော ယနေ့စားတို့ဆေးကို “မနေ့က
 ဆေးကလေး ပေးစမ်းပါ” ဟု ဆိုသကဲ့သို့၎င်း၊ တနေ့က ခါနှင့်တူသော ယခု ခါကို
 “ထိုခါ” ဟု ဆိုသကဲ့သို့၎င်း တည်း။ [ဘဝတိ ဟိ တံသမိသေဝိ တဗ္ဗောဟာရော၊
 ယထာ-သောဝေ တိတ္ထိရော၊ တာနိယေဝ ဩသခာနိ၊....အပရာမရိယဝေဒနိယကံ၏
 အကျိုးပေးပုံကို သင်္ဂြိုဟ်အစွင့်များမှာ ရှု။]

ကမ္မံ ကမ္မနိမိတ္တံ။ ။ ကံနှင့်တူသော အကျိုးကိုပြရာ၌ ကံနှင့် ကမ္မနိမိတ်ကိုသာ
 ထုတ်ပြလေ့ရှိကြ၏၊ ဂတိနိမိတ်မှာ ကံနှင့်တူသော အကျိုးမဟုတ်သောကြောင့် ဂတိ
 နိမိတ်ကိုထုတ်ပြလေ့ မရှိကြ၊ ထို့ကြောင့် “ကမ္မံဝါ ကမ္မနိမိတ္တံဝါ”ဟု ဆိုသည်။

၎င်း၊ တသေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-အပ်၏။ အယဉ္ဇ သက္ကော-ဤ အရိုးစုပြိတ္တာ သတ္တာသည်လည်း၊ ဝေ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ [ကမ္မ သဘာဝတာ အာရမဏ သဘာဝတာဟူသော နည်းအားဖြင့်၊] ဥပပန္နော- ဖြစ်ရပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ တသေဝကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တဿ-ထို နွားသတ်သမား၏၊ နရကာ-ငရဲမှာ၊ စဝန ကာလေ - စုတေခါနီး အခါ၌၊ နိဗ္ဗိသကတာနံ - အသားမရှိအောင်ပြုအပ် ကုန်သော၊ ဂုန္တံ-တို့၏၊ အဋ္ဌိရာသိဝေ-အရိုးအစုသည် သာလျှင်၊ နိမိတ္တံ-နိမိတ် သည်၊ အဟောသိ ကိရ-သတတ်၊ သော-ထို နွားသတ်သမားသည်၊ ပဋိစ္စန္တံ- ဘဝဖြင့် ဖုံးကွယ်အပ်သည်၊ (သမာနံဝိ- သော်လည်း၊ ဝါ - ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊) [ဘဝအဆက်ဆက် ခြားကွယ်နေသည်လည်းဖြစ်သော၊] တံ ကမ္မိ- ထို နွားသတ်ကြောင်း ကံသည်၊ ဝိညုနံ-ပညာရှိတို့၏ စိတ်၌၊ ပါကင်္ဂ-ထင်ရှား သည်ကို၊ ကရောန္တော ဝိယ- သို့၊ အဋ္ဌိသင်္ဂလိကပေတော- အရိုးစု ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-ဖြစ်ရလေပြီ၊ [“သောတိဂေါယာတကော” ဟု ဇီကာရှိုသောကြောင့် “သော ပဋိစ္စန္တံ” ဟု ရှိုသင့်သည်၊]

မံသပေသိဝတ္ထုသ္မိံ-ဝတ္ထု၌၊ ဂေါယာတကောတိ- ကား၊ ဂေါမံသပေသိ ယော-နွားသားအတစ်တို့ကို၊ (နွားသားအတွဲတို့ကို၊) သုက္ခာပေတွာ-ချောစေ ၍၊ ဝါ - အချောက်လှမ်း၍၊ ဝလ္လုရဝိက္ကယေန- အမဲချောက်ရောင်းခြင်းဖြင့်၊ အနေကာနိ - များစွာကုန်သော၊ ဝဿာနိ- နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဇိဝိတံ- အသက် မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေသိ - ပြုပြီ၊ တေန - ကြောင့်၊ အဿ- ထို နွားသတ်သမား၏၊ နရကာ-မှာ၊ စဝနကာလေ-စုတေခါနီးအခါ၌၊ မံသပေသိယေဝ-အသားတစ် သည်သာလျှင်၊ နိမိတ္တံ-ကမ္မနိမိတ်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သော-ထို နွားသတ် သမားသည်၊ (ပဋိစ္စန္တံ-ဘဝဖြင့် ဖုံးကွယ်အပ်သည်၊ သမာနံဝိ-သော်လည်း၊ ဝါ- ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ တံ ကမ္မိ-ထို နွားသတ်ကြောင်းကံကို၊ ဝိညုနံ- တို့၏စိတ်၌၊ ပါကင်္ဂ - ကို၊ ကရောန္တော ဝိယ - ကဲ့သို့၊) မံသပေသိပေတော- အသားတစ် ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-ပြီ၊

မံသဝိဏ္ဏဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ သော-ထို ပြိတ္တာသည်၊ သာကုဏိကော-ငှက်မုဆိုး သည်၊ (ဟုတွာ) သကုဏေ - တို့ကို၊ ဝဟေတွာ - ဖမ်း၍၊ ဝိက္ကိဏနကာလေ- ရောင်းရာအခါ၌၊ နိပ္ပက္ခစမ္ပေ-အတောင်အရေမရှိသည်တို့ကို၊ မံသဝိဏ္ဏမတ္တေ- အသားဆိုင် အသားတုံးမျှတို့ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝိက္ကိဏန္တော-လျက်၊ ဇိဝိတံ-ကို၊ ကပ္ပေသိ-ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို ငှက်သတ်သွား၏၊ နရကာ-မှာ၊ စဝန ကာလေ-၌၊ မံသဝိဏ္ဏော-အသားဆိုင် အသားတုံးသည်သာ၊ နိမိတ္တံ-သည်၊

အဟောသိ-ပြီး၊ သော-ထိုငှက်မုဆိုးသည်၊(ပဋိစ္ဆန္ဒံ သမာနံပိ၊ပေ၊ ကရောန္တော
ဝိယ- လိုက်ပေး)၊ မံသဝိဏ္ဏပေတော- အသားဆိုင် အသားတုံး ပြိတ္တာသည်၊
ဇာတော-ပြီး၊

နိစ္စဝိဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ ငွေကေ-ဆိတ်တို့ကို၊[ငွေကေတိ အဇေး]၊ဝမိတွာ-၍၊
နိစ္စဗ္ဗေ - အရေမရှိသည်တို့ကို၊ ကတွာ- ၍၊ ကပ္ပိတဇီဝိတဿ - ပြုအပ်သော
အသက်မွေးမှုရှိသော၊ တဿ ဩရုဒ္ဓိကဿ - ထို ဆိတ်သတ်သွား၏၊ ပုရိမ
နယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ နိစ္စန္ဒံ - သော၊ ငွေကသရိရံ - ဆိတ်၏ကိုယ်သည်၊
နိမိတ္တံ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီး၊ သော-ထိုဆိတ်သတ်သွားသည်၊(ပဋိစ္ဆန္ဒမ္ပိ၊ပေ၊
ကရောန္တောဝိယ)၊ နိစ္စဝိပေတော-အရေမရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-
ပြီး၊ အသိလောမဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ သော-ထိုပြိတ္တာသည်၊ သူကရိကော-ဝက်သတ်
သွားသည်၊ (ဟုတွာ)နိဝါပပုဋ္ဌေ-အစာဖြင့် မွေးမြူအပ်ကုန်သော၊ သူကရေ-
တို့ကို၊ အသိနာ - ဖြင့်၊ ဝမိတွာ ဝမိတွာ ဒိဃရတ္ထဇီဝိတံ ကပ္ပေသိ၊ တေန-
ကြောင့်၊ အဿ-ထိုဝက်သတ်သွား၏၊ ဥက္ခိတ္တာသိကဘာဝေါ-မြောက်အပ်
သော သန်လျက်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ - သန်လျက်မြော်နေပုံသည်
သာလျှင်၊ နိမိတ္တံ အဟောသိ၊ တသ္မာ (သော-ထိုဝက်သတ်သွားသည်၊ ပဋိစ္ဆန္
ဒမ္ပိ၊ပေ၊ကရောန္တောဝိယ)၊ အသိလောမပေတော-သန်လျက်အမွေးရှိသော
ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-ပြီး၊ သတ္ထိလောမဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ သော-ထိုပြိတ္တာသည်၊
မာဂဝိကော- သားမုဆိုးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧကံ-သော၊ ဝိဂ္ဂဗ္ဗ- တယ်သမင်ကို
၎င်း၊[ခါတယ်သကဲ့သို့ အခြားသမင်များကိုတယ်၍(များ၍)ဖမ်းယူရကြောင်း
သမင်ကို“တယ်သမင်”ဟု ခေါ်သည်၊ ဧကံဝိဂ္ဂန္တိ ဒီပကမိဝံ-ဇီကာ၊]သတ္ထိဗ္ဗ-
လုံကို၎င်း၊ ဝဟေတွာ၊ပေ၊ဝိဇ္ဇိတွာ-ထိုး၍၊မာရေသိ-ပြီး၊ တဿ-ထိုသားသတ်
သွား၏၊ သတ္ထိယာ - ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇနကဘာဝေါယေဝ - ထိုးနေသူ၏အဖြစ်သည်
သာလျှင်၊ ဝါ-ထိုးနေပုံသည်သာလျှင်၊ နိမိတ္တံအဟောသိ၊ တသ္မာ(သော-ထို
သားသတ်သွားသည်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒမ္ပိ၊ ပေ၊ ကရောန္တောဝိယ)၊ သတ္ထိလောမ
ပေတော-လုံအမွေးရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ဇာတော-ပြီး၊

ဥသုလောမဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ ကာရဏိကောတိ - ကား၊ ရာဇာပရာဓိကေ-
မင်းပြစ်ရှိသူတို့ကို၊ ဝါ-မင်းပြစ်သင့်သူတို့ကို၊ အနေကာဟိ - နံသော၊ ကာရ
ဏာဟိ - ညှင်းဆဲ နှိပ်စက်မှုတို့ဖြင့်၊ ဝီဇ္ဇေတွာ - ညှင်းဆဲ နှိပ်စက်ပြီး၍၊ အဝ
သာနေ-၌၊ ကဏ္ဍေန-မြားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇိတွာ-ထိုးဖောက်၍၊ မာရဏကပုရိသော-
သတ်တတ်သော ယောက်ျားတည်း၊ သော-ထိုသူသတ်သွားယောက်ျားသည်၊
အသုကသ္မိံပဒေသေ-၌၊ ဝိဒ္ဓေါ-ထိုးဖောက်အပ်သည်၊ (သမာနော)၊ မရတိ-

၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဥတွာ- အသေအချာသိ၍သာလျှင်၊ ဝိဇ္ဇတိကိရ-ထိုးသတ်၏၊ ဝေ- သို့၊ ဇီဝိတံ-အသက်မွေးမှုကို၊ တပေွတွာ-ပြီး၍၊ နရကေ- ဌ၊ ဥပန္နဿ- သော၊ တဿ-ထိုသူသတ်ယောက်ျား၏၊ တတော - ထိုကံမှ၊ ပတ္တာဝသေသေ န - ကျက်ပြီးသောအကျိုး၏ အကြွင်းအကျန်ကြောင့်၊ ဣဝ- ဤ ပြိတ္တာတုံ၌၊ ဥပပတ္တိကာလေ- ဌ၊ ဥသုနာ- ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇနဘာဝေါယေဝ - ပစ်ဖောက်နေသူ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ-ပစ်ဖောက်နေပုံ သည်သာလျှင်၊ နိမိတ္တံ အဟောသိ၊ တသ္မာ (သော-ထိုသူသတ်သွားယောက်ျားသည်၊ ပဋိစ္စန္ဒိယပေကဓရာန္တော ဝိယ)၊ ဥသုလောမပေတော-မြွားအမွေးရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-ပြီ၊

သုစိလောမဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ သာရထိတိ-ကား၊ အဿဒမကော - မြင်းတို့ကို ဆုံးမတတ်သော ဆရာတည်း၊ ဝေါဒမကောတိဝိ- နွားတို့ကို ဆုံးမတတ်သော ဆရာဟူ၍လည်း၊ ကုရန္တဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တဿ-ထိုရထားထိမ်း၏၊ ပတောဒ သုစိယာ - နှင်တန် သံချွန်ဖြင့်၊ (ဒုတ်၏ထိပ်၌ တပ်ထားအပ်သော သံချွန်) ဝိဇ္ဇနဘာဝေါယေဝ- ထိုးနေသူ၏ အဖြစ်သည်သာ၊ ဝါ- ထိုးနေပုံသည်သာ၊ နိမိတ္တံ အဟောသိ၊ တသ္မာ(သော ပဋိစ္စန္ဒိယသည်ကို လိုက်ပေး၊) သုစိလောမ ပေတော - သံချွန်အမွေးရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော၊ ဒုတိယသုစိလောမ ဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ သုစကောတိ-ကား၊ ပေသုညကာရော-ကုန်းတိုက်မှုကို ပြုတတ် သူတည်း၊ ကီရ - ချွဲ၊ သော - ထို ကုန်းတိုက်တတ်သူသည်၊ မနဿေ- တို့ကို၊ အညမညဉ္စ - အချင်းချင်းလည်း၊ ဘိန္ဒိ - ခွဲပြီ၊ ရာဇကုလေစ - မင်းမျိုး၌လည်း၊ ဣမဿ-ဤသူ၏၊ ဣဒံနာမ-ဤမည်သော အမှုသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣမိနာ-သည်၊ ဣဒံနာမ-ကို၊ ကတံ- ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သုစေတွာ သုစေတွာ-အပြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ ထင်စွာပြု၍၊ အနယ ဗျသင်္ခ-ကြီးပွားမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပေသိ-ရောက်စေပြီ၊ တသ္မာ, ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အနေန-ဤကုန်းတိုက်သူသည်၊ သုစေတွာ-၍၊ မနဿာ-ဘို့ကို၊ ဘိန္ဒာ-ခွဲအပ်ကုန်ပြီ၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ သုစိဟိ - အပ်တို့ဖြင့်၊ ဘေဒန ဒုက္ခံ - ထိုးခွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို၊ ပစ္စနဘောတံ- ခံစားခြင်းငှါ၊ ကမ္မမေဝ - ထိုးကြောင်း တံကိုသာ လျှင်၊ နိမိတ္တံ ကတွာ , (သော ပဋိစ္စန္ဒိယသည်ကို လိုက်ပေး၊) သုစိလောမ ပေတော-အပ်အမွေးရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော။

အဏ္ဏဘာရိတဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ ဝါမတူဋေသတိ - ကား၊ ဝိနိစ္စယာမစ္စေဒ- တရားဆုံးဖြတ်မှုကိုပြုသော အမတ်တည်း၊ တဿ-ထို တရားသူကြီး၏၊ ကမ္မဿ ဘာဝတာယ- ကံနှင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကုမ္မမတ္တာ-အိုး အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော၊ မဟာဗလပ္ပမာဏာ - နေအိုးကြီးပမာဏ ရှိကုန်သော

အဏ္ဏာ-လိင်အုတို့သည်၊ အဟောသုံ- နိဗ္ဗိ၊ [“ကုမ္ဘ”အရ “တကုမ္ဘ” အနက် ယူမည်စိုး၍ “မဟာဗဒ္ဒ” ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင်၊ မဏ္ဍာကို ပမာဏာဟု ထပ်ဖွင့်သည်။]
 ဟိ-ဗျ၊ သော- တရားသူကြီးသည်၊ ယသ္မာ၊ ရဟော- ဆိတ်ကွယ်ရာဖြစ်သော၊
 ပဋိစ္စန္ဒ- ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ ဌာနေ- အရပ်၌၊ လဉ္စိ- တံစိုးလက်ဆောင်ကို၊
 ဝဟေတွာ- ယူပြီး၍၊ ကုဋ္ဌဝိနိစ္စ ယေန-ကောံကျစ်စဉ်းလဲသော အဆုံးအဖြတ်
 ဖြင့်၊ ဝါ- မတရားအဆုံးအဖြတ်ဖြင့်၊ ပါကင်္ဂ-ထင်ရှားသော၊ ဒေါသံ-အပြစ်
 ကို၊ ကရောန္တော - လျက်၊ [တံစိုးယူသောအခါဝယ် ပုံလျှိုးကွယ်လျှိုး ယူ၍
 တရားဆုံးဖြတ်သော အခါ၌ကား ထင်ထင်ရှားရှား ဆုံးဖြတ်ရသောကြောင့်
 “ ပါကင်္ဂ ဒေါသံ ကရောန္တော ” ဟု ဆိုသည်။] သာမိကေ - ဥစ္စာရှင်တို့ကို၊
 အသာမိကေ - ဥစ္စာရှင်မဟုတ်သည်တို့ကို၊ အကာသိ - ပြီး၊ တသ္မာ၊ အသ-
 ထို တရားသူကြီးပြိတ္တာ၏၊ ရဟဿင်္ဂ - လျှို့ဝှက်အပ်သော အင်္ဂါသည်၊ ဝါ-
 လိင်အုသည်၊ ပါကင်္ဂ-စွာ၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ပြီ၊ ယသ္မာ၊ ဒဏ္ဍံ- ဒဏ်ကို၊ ပဋ္ဌေပန္တော-
 ဖြစ်စေလသော်၊ ဝါ-တပ်လသော်၊ ပရေသံ-သုတပါးတို့၏အပေါ်၌၊ အသယံ-
 မထမ်းဆောင်အပ် မထမ်းဆောင်နိုင်သော၊ ဘာရံ- တာဝန်ကို၊ အာရောပေ
 သိ-တက်ရောက်စေပြီ၊ ဝါ- တင်ပြီ၊ တသ္မာ၊ အသ- တရားသူကြီးပြိတ္တာ၏၊
 ရဟဿင်္ဂ - သည်၊ အသယုဘာရော - မထမ်းဆောင်အပ် မထမ်းဆောင်နိုင်
 သော ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးသည်၊ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ယသ္မာ၊ ယသ္မိံဌာနေ - အကြင်
 တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်၌၊ ဝါ-အကြင်တရားရုံး၌၊ ဌိတေန-တည်သောတရား
 သူကြီးသည်၊ သမေန-ညီမျှသူသည်၊ ဝါ-သမာသမတ်သည်၊ ဘင်္ဂတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊
 တသ္မိံ-ထိုတရားရုံး၌၊ ဌတွာ- ၍၊ ဝိသမော- မညီမမျှသည်၊ ဝါ- သမာသမတ်
 မဟုတ်သည်၊ အဟောသိ- ပြီ၊ တသ္မာ၊ အသ- ထို တရားသူကြီးပြိတ္တာ၏၊
 ရဟဿင်္ဂ - ၌၊ ဝိသမာ-မညီမမျှသည်၊ (ဟိုလိမ့် ဒီလိမ့်) ဟုတွာ၊ နိသဇ္ဇာ-
 ထိုင်ရခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ပါရဒေါရိကဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ သောသက္ကော- သည်၊ ပရဿ- ၏၊ ဝါ- သည်၊
 ရက္ခိတံ- သော၊ ဝေါဝိတံ- လုံခြုံစေအပ်သော၊ သသာမိကံ- အရှင်ရှိသော၊
 ဖဿံ-မေထုန်အတွေ့ကို၊ ဖုသန္တော- ခိုးဝှက်တွေထိလျက်၊ မိဋ္ဌသုခေန-မစင်
 ချမ်းသာနှင့်တူသော၊ ကာမသုခေန-ကာမချမ်းသာဖြင့်၊ စိတ္တံ-ကို၊ ရမယိတွာ-
 မွေ့လျော် စေပြီး၍၊ ဝါ - အပျော်လိုက်ပြီး၍၊ ကမ္မသဘာဝတာယ - ကံနှင့်
 သဘောတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဂုထဖဿံ-မစင်အတွေ့ကို၊ ဖုသန္တော- ထိတွေ့
 လျက်၊ ဒုက္ခံ အနာဂတံ၊ တတ္ထ- ထို ပြိတ္တာတံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တော- ပြီ၊ ဒုဋ္ဌမြာဟူဏ
 ဝတ္ထု - ယုတ်မာဆိုးဝါးသော ပုဏ္ဏား၏ဝတ္ထုသည်၊ ပါကင်္ဂမေဝ - သာ၊ နိစ္စ

ဝိတ္ထိဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ ယသ္မာ၊ ဘေတုဂါမောနာမ-မိန်းမမည်သည်။ အတ္တနော-
 မိမိ၏၊ ဖဿေ-အတွေ့၌၊ အနိဿရော-အစိုးမရ၊ ဝါ-မပိုင်၊ သာစ-ထိုမိန်းမ
 သည်တည်း၊ သာမိကဿ-လင်၏၊ သန္တကံ-သော၊ တံ ဖဿံ - ထို မေထုန်
 အတွေ့ကို၊ ထေနေတွာ-ခိုး၍၊ ပရေသံ-တပါးသောလင်ငယ်တို့၏၊ အဘိရတီ-
 မွေ့လျော်ခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေသိ- ဖြစ်စေပြီး၊ တသ္မာ ကမ္မသဘာဝတာယ၊ သုခ
 သမ္ပဿာ - ချမ်းသာသောအတွေ့မှ၊ ဓံသိတွာ = လျော့ကျ၍၊ ဒုက္ခသမ္ပဿံ-
 ဆင်းရဲသောအတွေ့ကို၊ အနဘဝိတံ-ခံစားခြင်းငှါ၊ နိစ္ဆရိတ္ထိ- အရေ မရှိသော
 ဗြိတ္တာမသည်၊ ဟုတွာ၊ ဥပပန္နာ- ဖြစ်ရပြီ။

မဂ်လိတ္ထိဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ မဂ်လိန္တိ- ကား၊ ဝိရူပံ- ဖောက်ပြန်သောအဆင်း
 ရှိသော၊ ဒုဒ္ဒသိတံ - မကောင်းသဖြင့် မြင်အပ်သော၊ ဝါ - အမြင်မကောင်း
 သော၊ ဝိဘန္တံ- စက်ဆုပ် ရှုံရှာဘွယ်ကောင်းသော၊ (ဣတ္ထိံ-ကို၊ အဒ္ဓသံ-ပြီ)၊
 ကိရ-ချဲ့၊ သာ-ထိုဗြိတ္တာမသည်၊ ဣက္ခဏိကာကမ္မံ- နတ်ဝင်မ၏အမှုကို၊ ဝါ-
 နတ်ကတော်၏အလုပ်ကို၊ ယက္ခဒါသိကမ္မံ-နတ်ကျွန်မ၏အမှုကို၊ [ဣက္ခဏိကာ
 ကမ္မံကို “ယက္ခဒါသိကမ္မံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ကရောန္တိ - ပြုလုပ်လျက်၊ ဣမိ
 နာစ ဣမိနာစ- ဤမည် ဤဧည့်သောဝတ္ထုဖြင့်လည်း၊ ဝေ- သို့၊ ဗလိကဗ္ဗေ-
 ပူဇော်ပသမှုကို၊ ကတေ - ပြုအပ်သော်၊ ဘုမ္မာကံ - တို့၏၊ အယံနာမဝနိ- ဤ
 မည်သောကြီးပွားခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိ-ဤသို့ဟောပြော၍၊ မဟာ
 ဇနဿ-များစွာသောလူအပေါင်း၏၊ ဝန္တပုပ္ဖါဒိနိ- နံသာ၊ ပန်းအစရှိသော
 ပူဇော်ဘွယ်တို့ကို၊ ဝဉ္စနာယ-လှည့်ပတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ မဟာဇနံ-ကို၊
 ဒုဒ္ဓိဋ္ဌိံ -မကောင်းသောအယူကို၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ-မှားယွင်းသောအယူကို၊ ဂဏှာ
 ပေသိ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာယ ကမ္မသဘာဝတာယ-ထိုက်နှင့် သဘောတူ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဒုဂ္ဂန္ဓာ၌စပ်) ဝန္တပုပ္ဖါဒိနိ - တို့၏၊ ဝါ - တို့ကို၊ ထေနိ
 တက္ကဿ - ခိုးယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ - မကောင်းသောကိုယ်နံ

မဂ်လိံ ။ ။ မဂ်နဝသေန - ဖောက်ပြန်သောအဆင်း ရှိသည်၏အဖြစ် စက်ဆုပ်
 ရှုံရှာဘွယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် + ဥလတိ - ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ မဂ်လိ၊ ဝိရူပ ဝိဘန္တ
 ဘာဇေန ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော၊ တေနာဟ-ဝိရူပံ၊ ဒုဒ္ဓသံ၊ ဝိဘန္တတိ၊ [မဂ် သဗ္ဗပပစ+
 ဥလဓာတ်၊ အပစ္စည်း၊ ဤပစ္စည်းကြီး။] ဒုက္ခေန+ပဿိယတေတိ ဒုဒ္ဓသာ၊ ဒု ရှေးရှိသော
 ဒိသဓာတ်၊ ခပစ္စည်း၊ “ဒုဒ္ဓသသာ”ဟု သ၌ ဒွေဘတ်မလို။

ဝိဘန္တံ ။ ။ နိန္ဒာအနက်ဟော မခဓာတ်၊ ဆပစ္စည်း၊ မကို ဘပြု၍၊ ဒွေဘော်လာ၊
 စတုတ္ထက္ခရာဘကို တတိယက္ခရာမပြု၊ အကို ဤ၊ ခံဗျည်းကို စပြု၊ အာပစ္စည်း သက်၍
 “ဝိဘန္တာ”ဟု ဖြစ်၏။ [မောဂ္ဂလ္လာန်၊ ခါဒိကဏှ၊ ဥ သုတ်မှာကြည့်ပါ။]

ရှိသည်။ (ဟောတိ)။ ဒုဒ္ဒဿနဿ-မကောင်းသောအမြင်၏။ ဝါ- မကောင်းသောအယူ၏။ ဝါ-ကို ဝါဟိတတ္တာ- ယူစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဒ္ဒသိကာ- မကောင်းသဖြင့် မြင်အပ်သည်။ ဝါ- အမြင်မကောင်းသည်။ [“ဒုဒ္ဒဿဓဝ+ ဒုဒ္ဒသိကာ” ဟု ပြု၊ ဣကအနက်မရှိ၊] ဝိရူပါ - သည်၊ ဗိဘန္တာ = သည်၊ ဟုတူ-၍၊ နိဗ္ဗတ္တာ-ပြီ။

ဩကိလိနိဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ ဥပ္ပက္ကံ ဩကိလိနိံ ဩကိရိဏိန္ဒိ(တ္ထေ)-၌၊ (ဂုဋ္ဌတ္ထိ) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒေဿမိ)။ သာ-ထို ပြိတ္တာမသည်။ အင်္ဂါရစိတကေ-မီးကျိုးအစဉ်၊ [အင်္ဂါရစိတကေတိ - အင်္ဂါရသဉ္စယေ၊ စိယတေတိ စိတော၊ စိတောယေဝ စိတကော၊ အင်္ဂါရောစ+သော+စိတကောစာတိ အင်္ဂါရစိတကော။] နိပန္နာ - လျောင်းလျက်၊ ဝိပုန္နမာနာ - တုန်တုန်ခိုက်ခိုက်ဖြစ်လျက်၊ ဝိပရိဝတ္ထမာနာ-တပြောင်းပြန်ပြန်လူးလှိုင့်လျက်၊ ပစ္စတိ-ကျက်ရ၏။ တဿှာ၊ ဥပ္ပက္ကာစေဝ-အထက်၌ကျက်သောကိုယ် ရှိသည်၎င်း၊ ခရေန-ကြမ်းတန်းသော၊ အဂ္ဂိနာ-မီးဖြင့်၊ ပက္ကသရိရာ-ကျက်သောကိုယ်ရှိသည်၎င်း၊ [ဥပ္ပက္ကာကိုပင်“ခရေနအဂ္ဂိနာ ပက္ကသရိရာ”ဟု ထပ်ပွင့်သည်။] ဩကိလိနိံ ကိလိန္ဒသရိရာစ- အောံ၌ စိုသောကိုယ်ရှိသည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏။ ဟိ-မှန်း၊ အဿာ-ထိုပြိတ္တာမ၏။ သရိရတော - မှ၊ ဝိန္ဒုဗိန္ဒုနိ - ရွေးအပေါက်အပေါက်တို့သည်၊ ပဉ္စရန္တိ - ယိုစီးကုန်၏။ ဩကိရိဏိ - မီးကျိုးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းခြင်းရှိသည်လည်း၊ အင်္ဂါရသဉ္စရိကိဏ္ဏာစ - မီးကျိုးတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ရောပြွမ်းသည်လည်း၊ (ဟောတိ)။ ဟိ-မှန်း၊ တဿာ- ထိုပြိတ္တာမ၏။ ဟေဋ္ဌတောပိ -၌၎င်း၊ ဥဘယပဿေသုပိ- ၂ ဘက်သောဘေးတို့၌၎င်း၊ ကိံသုကပုပ္ဖဝတ္ထာ - ပေါက်ပွင့်အဆင်း ရှိကုန်သော၊ အင်္ဂါရာ-မီးကျိုးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ- ရှိကုန်၏) အာကာသတောပိ- မှလည်း၊ အဿာ- ၏၊ ဥပရိ - ၌၊ အင်္ဂါရာ၊ ပတန္တိ- ကျလာကုန်၏။ တေန- ကြောင့်၊ ဥပ္ပက္ကံ ဩကိလိနိံ ဩကိရိဏိန္ဒိ-ဟူ၍၊ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂုလ္လာနတ္ထေရေန) ဝုတ္တံ၊ သာ၊ ပေ၊ ဩကိရိတိ (တ္ထေ) - ၌၊ (ဂုဋ္ဌတ္ထိ)ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ

ဥပ္ပက္ကံ၊ ဧဝ၊ ဩကိရိဏိံ။ ။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ အဂ္ဂိနာ ပက္ကသရိရာဘယ ဥပ္ပက္ကံ၊ [ပစ္စတိတိ ပက္ကံ- ကျက်သောကိုယ်၊ ဥဒ္ဓံဥဒ္ဓံ + ပက္ကံ ယဿာတိ ဥပ္ပက္ကာ။] ဟေဋ္ဌာတာ ပဉ္စရဏ ဝသေန ကိလိန္ဒသရိရာဘယ ဩကိလိနိံ၊ [ဩကို ဟေဋ္ဌာ၊ ကိလိနိကို “ကိလိန္ဒသရိရာ” ဟု ဧွင့်၏။ [ဩကိလိန္ဒိ-ဖြစ်သင့်လျက် (န)တလုံး ရေထားဟန်တူသည်။] ဟေဋ္ဌာ+ ကိလိနိံ ယဿာတိ ဩကိလိနိံ။] ဣတော စိတောစ အင်္ဂါရသဉ္စရိကိဏ္ဏတာယ ဩကိရိဏိံ။ [ဩကိရဏိ-မီးကျိုးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းခြင်း၊ ဩကိရော-ခြင်း၊ ဩကိရော ယဿာ အတ္ထိတိ ဩကိရိဏိံ (ဤပစ္စည်းနှောင် ဣနိပစ္စည်း)။] ဩကိရိဏိံကို “အင်္ဂါရသဉ္စရိကိဏ္ဏာ”ဟု ဧွင့်သည်။

ဒသေမိ)တဿရညော-ထို ကာလိဂ်မင်း၏ [ပါဠိတော်၌လာသောကာလိဂ်
မင်းကို “တဿ” ဟု ညွှန်ပြပြီးဖြစ်၍ “တဿ ကိရ ကာလိဂ်ရညော” ဟု မရှိရ၊
“တဿ ကိရ ရညော” ဟုသာ ရှိရမည်။] ကော-သော၊ နာဋကိနီ-ကချေသည်
မောင်းမသည်၊ အင်္ဂါရကဋာဟံ - မီးကျီးအိုးကင်းကို၊ သမိဗေ ထပေတွာ၊
ဂတ္တတော- ရှင်ဘုရင်၏ကိုယ်မှ၊ ဥဒကဉ္စ - ရေကိုလည်း၊ ပုဉ္ဇတိ-သုတ်ပေး၏၊
ပါဏိနာ-လက်ဖြင့်၊ သေဒိစ-အပူငွေ့ကိုလည်း၊ ကရောတိ-ပြုပေး၏၊ ရာဇာပိ-
သည်လည်း၊ တာယ- ထို မောင်းမငယ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကထဉ္စ- စကားပြောမှုကို
လည်း၊ ကရောတိ၊ ပရိတုဋ္ဌာကာရဉ္စ - အဖန်ဖန် နှစ်သက်ပုံအခြင်းအရာကို
လည်း၊ ဒသေတိ၊ အဂ္ဂမဟေသီ-မိဖုရားခေါင်ကြီးသည်၊ တံ-ထို အပြုအမှုကို၊
အသဟမာနာ- သည်းမခံနိုင်သည်၊ ဣဿာပကတာ- ဣဿာသည် ပင်ကိုယ်
သဘောမှကင်းအောင် ပြုအပ်သည်၊ ဝါ- ဣဿာနှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ၊
ရညော-သည်၊ အစိရပတ္တန္တဿ- ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ၊ တံ အင်္ဂါရကဋာဟံ-
ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တဿာ- ထို မောင်းမငယ်၏၊ ဥပရိ- အပေါ်၌၊ အင်္ဂါ
ရေ-တို့ကို၊ ဩကိရိ- သွန်လောင်းပြီ၊ သာ- ထို မိဖုရားဟောင်းပြီဟုမည်၊
တံ ကဉ္စ-ကို၊ ကတွာ၊ တာဒိသံယေဝ-ထိုကံနှင့် အလားတူသာလျှင်ဖြစ်သော၊
ဝိပါကံ-ကို၊ ပစ္စနုဘဝိတံ-၄၊ ပေတလောကေ-ပြီဟောလောက၌၊ နိဗ္ဗတ္တာ-ပြီ။

စောရဃာတဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ သော-ထို ပြီဟောသည်၊ ရညော-၏၊ အာဏာ
ယ-အခွင့်ဖြင့်၊ ဒီဃရတ္တိ-ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး၊ စောရာနံ-တို့၏၊ သီသာ
နိ-တို့ကိုဆီ၌တွာ-၍၊ ပေတလောကေ-၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တော-ဖြစ်လသော်၊ အသီသ
ကံ-ဥးခေါင်းမရှိသော၊ ကဗန္ဓံ- ကဗန္ဓါရံပြီဟောသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ပြီ၊
ဘိက္ခုဝတ္ထုမိ - ၌၊ ပါပဘိက္ခုတိ - ကား၊ လာမကဘိက္ခု = ယုတ်မာသော

ကဗန္ဓု။ ။ ကဗန္ဓော နိတ္ထိယံ ဒေဟော-သိရာသုညော သဟကြိယော-ဥးခေါင်း
မပါဘဲ ကခြင်းစသော အမှုအရာကို ပြုတတ်သော ကိုယ်ကောင်ကြီးကို ကဗန္ဓ (ကဗန္ဓါ)၊
ဟု ခေါ်၏၊ (အဘိဓာန်-၄၀၆) ။ “ကံ (သုခံ) ဗန္ဓုတေ တေသ္မာတိ ကဗန္ဓော-
ချမ်းသာကို မလာနိုင်အောင် တားဆီး ခွဲထားအပ်ရာဖြစ်သောကိုယ် ” ဟု ထောမနိမိ
ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ [“က+အန္ဓ” ဟုခွဲ၍ “ကံ (သီသံ) +အန္ဓံ ယဿာတိ ကဗန္ဓော-ကန်းသော
ဥးခေါင်းရှိသော (ဥးခေါင်းမပါသော) ပြီဟော ” ဟု၎င်း၊ ကေန (သီသေန) အန္ဓော
ကဗန္ဓော-ဥးခေါင်းဖြင့်ကန်းသူ (ဥးခေါင်းမပါသူ) ” ဟု၎င်း ကြံကြ၏။]

လာမကဘိက္ခု။ ။ ဟိနာစာရတယ လာမကော၊ ဘိက္ခုဝေသတယ (ရဟန်း
အသွင်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း) ဘိက္ခုဟာရေန ဇီဝနတောစ (ဆွမ်းခံ၍ရအပ်
သော အာဟာရဖြင့် အသက်မွေးခြင်းကြောင့်၎င်း) ဘိက္ခု၊ တကယ်တော့ ရဟန်းအစစ်
မဟုတ်၊ ရဟန်းဝတ်၍ ဆွမ်းကိုစားနေသောကြောင့် ဘိက္ခုအမည်ရသည်-ဟုလို။

ရဟန်းသည်၊ (အဟောသိ-ပြီ) ကိရ- ချွ၊ သော-ထို ယုတ်မာသောရဟန်းသည်၊ လောကသံ-လူအပေါင်း၏၊ သဒ္ဓါဒေလျှေ-သဒ္ဓါဖြင့်ပေးလှူအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကိုယုံကြည်၍ ပေးလှူအပ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော-နံသော၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဂ္ဂိတွာ-သုံးစွဲပြီး၍၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရေဟိ-ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရတို့ဖြင့်၊ အသံယတော-စောင့်စည်းခြင်းမရှိသည်၊ ဘိန္နာဇီဝေါ-ပျက်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ စိတ္တကေဠိ-စိတ်အားလျော်သော ပျော်မြူးခြင်းကို၊ ကီဠန္တော-ပျော်မြူးလျက်၊ ဝိစရိ-ပြီ၊ စာတော-ထိုရဟန်းဘဝမှ နောက်၌၊ တေ-တခုသော၊ ဗုဒ္ဓန္တရံ-ဘုရား ၊ ဆုတို၏အကြား ပတ်လုံး၊ နိရယေ-၌၊ ပစ္စိတွာ-၍၊ ပေတလောကေ- ၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တော- သော်၊ ဘိက္ခု၊ သဒိသေနော - ရဟန်းနှင့်တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝါ - ရဟန်းအသွင်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္တဘာဝေန-အတ္တဘောဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ပြီ၊ ဘိက္ခုနီ၊ ပေ။ ဝတ္ထု၊ သုပိ-ဘိက္ခု၊ နိဝတ္ထု၊ ပေသမဏေမဝတ္ထု၊ တို့၌လည်း၊ အယမေဝ-၍ ဘိက္ခု၊ ဝတ္ထု၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသည်ပင်၊ [ဘိက္ခု၊ ဝတ္ထုသို့ ဝုဋ္ဌနယောဝေ] ဝိနိစ္ဆယော- ဆုံးဖြတ်ကြောင်းနည်းတည်း။

တပေါဒါဝတ္ထုသို့ - ၌၊ အစ္စန္ဒာဒကောတိ - ကား၊ ပသန္တောဒကော- ကြည်လင်သော ရေရှိ၏၊ သီတောဒကောတိ-ကား၊ သီတလဉဒကော- မြေသော ရေရှိ၏၊ သာတောဒကောတိ - ကား၊ မဓုရောဒကော- ချိုမြိန်သော ရေရှိ၏၊ သေတောဒကောတိ - ကား၊ ပရိသုဒ္ဓေါ- ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏၊ နိဿေ ဝါလပဏကကဒ္ဓိမော-မှော်၊ ရေညို၊ ညွန်မရှိ၊ သုပတိတ္ထောတိ-ကား၊ သုန္ဒရေဟိ-နံသော၊ တိတ္ထေဟိ-ဆိပ်ကမ်းတို့နှင့်၊ ဥပပန္နော- ပြည့်စုံ၏၊ [“ သု+ဥပ” ဟု ခွဲ၊ သုကို “သုန္ဒရေဟိ” ဥပကို “ဥပပန္နော” ဟု ဖွင့်၊ သက်ဆင်း၍ လွယ်ကူသော၊ ညွန်မှကင်းသော ဆိပ်ကမ်းကို “ သုန္ဒရတိတ္ထ ” ဟု ဆိုသည်။] ရမဏီယောတိ - ကား၊ ရတိဇနကော- မွေ့ လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ [ရမဏီယောကို “ရတိဇနကော” ဟု ကတ္တားအနက် ဖွင့်ပြခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သာတည်း၊ ပါဠိတော်၌ကား “ ရမဏီယော- မွေ့ လျော်အပ်၏၊ ဝါ-မွေ့ လျော်ဘွယ်ကောင်း၏ ” ဟု ကံအနက်ပေး။] စက္ကမတ္တာနီတိ- ကား၊ ရထစက္ကပ္ပမာဏာနိ-ရထားဘီး ပမာဏရှိကုန်သော၊ (ပဒမာနိ- တို့သည်၊ ပုပ္ဖန္တိ-နံ၏)

နိဿေဝါလပဏက ကဒ္ဓိမော။ ။ တိလဇီကောဒိဘောဒေန သေဝါလေန (နှမ်းစေ့ ပမာဏရှိသော မှော်အစရှိသော အပြားရှိသော မှော်မျိုးမှိုင်း) နိလမဏ္ဍုက ဝိပိဋ္ဌဝဏ္ဏေန ဥဒကပိဋ္ဌိ ဆာဒေတွာ နိဗ္ဗတ္တပဏကေန (ညှိသောပါး၏ ကျောက်ကုန်း အဆင်းရှိသော ရေအပြင်ကိုရုံး၍ဖြစ်သော ရေညှိမှိုင်း) ကဒ္ဓိမေနစ ဝိရဟိတော။

ကုလိတာ သန္တတိတိ - ကား၊ တတ္ထာ - ပူသည်။ သန္တတ္ထာ - ပြင်းစွာပူသည်။ ဟုတ္တာ၊ သန္တတိ-စီးလာ၏။ ယဘာယံ ဘိက္ခဝေတိ-ကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယတော- အကြင်ရေးအိုင်မှ၊ အယံ- ဤတပေါဒါမြစ်သည်၊ (သန္တတိ)၊ သော ဒဟောတိ- ကား၊ သောရဟဒေါ- ထိုရေးအိုင်သည်၊ (အစ္စောဒကော-၏။)

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဥားအံ့၊ ကုတော-မှ၊ အယံ= ဤ တပေါဒါမြစ်သည်။ သန္တတိ-စီးလာသနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ကိရ-အဖြေကား၊ ဝေဘာရပဗ္ဗတဿ-၏၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဘူမဋ္ဌကနာဂါနံ-မြေ၌ တည်သောနဂါးတို့၏၊ ပဉ္စယောဇနသတိကံ-သော၊ နာဂတဝနံ-သည်။ ဒေဝ လောကသဒိသံ-နတ်ပြည်နှင့်တူသည်။ မဏိမယေန-ပဒမြားဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ဝါ-ပဒမြား အတိပြီးသော၊ [ဘရူ၊ စာအုပ်များ၌ “ရမဏီယေန” ဟု ရှိ၏။] တလေန-မြေအပြင်နှင့်၎င်း၊ အာရာမုယျာနေဟိစ-အာရာမံ , ဥယျာဉ်တို့နှင့် ၎င်း၊ သမန္တာဂတံ-သည်။ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ-ထို နဂါးဘုံ၌၊ နာဂါနံ-တို့၏၊ ကိဋ္ဌနဋ္ဌာနေ - မြူးပျော်ရာ အရပ်၌၊ သောဥဒကဒဟော - ထို ရေးအိုင်သည်။ (အတ္ထိ)၊ တတော-ထို ရေးအိုင်မှ၊ အယံတပေါဒါ-သည်။ သန္တတိ-၏၊ [တပံ+ ဥဒကံ + အဿာတိ တပေါဒါ၊ တပေါဒကာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ကကာရလောပံ ကတွာ တပေါဒါတံ ဝုစ္စတိ.... (ဝိမတိ)၊ သဒ္ဓါကျမ်း၌ကား ဥဒကကို ဥဒပြဟု ဆို၏။] ဒွိန္ဒံပေ၊ အာဂစ္ဆတိတိ ဣတ္ထ-၌၊ (ဂုဋ္ဌတ္ထံ) ကိရ(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ ရာဇဂဟနဂရံ- ကို၊ အာဝိဇ္ဇေတွာ-လှည့်ပတ်၍၊ မဟာ-ကြီးစွာသော၊ ပေတ လောကော-ပြိတ္တာတို့၏အပေါင်းသည်။ ဝါ-ပြိတ္တာတို့၏နေရာသည်။ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ - ထို ပြိတ္တာလောက၌၊ ဒွိန္ဒံ - နံသော၊ မဟာလောဟကုန္တိနိရယာနံ- လောဟကုန္တိ ငရဲကြီးတို့၏၊ အန္တရေန- အကြားဖြင့်၊ အယံတပေါဒါ- သည်။ အာဂစ္ဆတိ- လာ၏၊ တသ္မာ , ကုလိတာ - ကြိုက်ကြိုက်ဆူသည်။ (ဟုတ္တာ) သန္တတိ-စီးလာ၏၊ ဣတိ- ဤကား အဖြေတည်း။

ယုဒ္ဓဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ နန္ဒီ စရတိတိ-ကား၊ ဝိဇယဘေရိ-စစ်အောင်ခြင်း၏အထိင်း အမှတ်ဖြစ်သော စည်သည်။ အာဟိဏ္ဏတိ-လှည့်လည်၏။ [ပါဠိတော်၌ “နန္ဒီ- နှစ်သက်ပျော်ရွှင်ကြောင်း စည်သည်။ စရတိ- လှည့်လည်၏” ဟု ပေး၊] ရဇာ

ပေတလောကော။ ။ ပကဋ္ဌေန အကုသလကမ္မေန - ကြီးသော အကုသိုလ်ကံ ကြောင့်၊ သုဂတိတော - မှ၊ ဒုဂ္ဂတိံ - သို့၊ ဣတာနံ (ဂတာနံ) - ရောက်သူတို့၏၊ လောကော (သမုဟော) - အပေါင်းတည်း၊ ဝါ , နိဝါသဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်တည်း၊ (ဝိမတိ) ၊ “ပကဋ္ဌေန+ဣတာ ဝေတာ-ကြီးမားသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဒုဂ္ဂတိံသို့ ရောက်သောပြိတ္တာတို့၊ ပေတာနံ+လောကော ပေတလောကော” ဟု ပြု။

အာဝုသော လိစ္ဆဝီဟိတိ ဣတ္ထံ-၌၊ (ဂုဇ္ဈိ-ကို) ဘိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ-အံ) ယေဒရာ-အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ထေရ်သည်။ အတ္ထဒနာ-၏၊ ဒိဝါဌာနေစ-နေနေရာအရပ်၌၎င်း၊ ရတ္ထိဋ္ဌာနေစ - ၎င်း၊ နိသီဒိတွာ - ၎င်း၊ လိစ္ဆဝယော-လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည်။ ကတဟတ္ထာ-လေးအတတ်၌ပြုအပ်ပြီးသော လက်တည့်စမ်းခြင်းရှိကုန်၏။ ကတုပါသနာ-မင်းပွဲသဘင် စသည်သို့ကပ်၍ ပြုအပ်(ပြုအပ်) ပြီးသော မြားပစ်ခြင်း အတတ်ရှိကုန်၏။ ရာဇာစ-ဗိမ္ဗိသာရ မင်းသည်လည်း၊ တေဟိ-ထိုလိစ္ဆဝီ မင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သဗ္ဗဟာရ-ငြင်းစွာ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊ ဝါ-စစ်တိုက်ခြင်းကို၊ ဒေတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဝဇ္ဇန္တော-ဆင်ခြင်လသော်၊ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ-ဖြင့်၊ ရာဇာနိ-ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကို၊ ပရာဇိတံ-လိစ္ဆဝီမင်းတို့က ရှုံးစေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပလာယမာနံ - ထွက်ပြေးသည်ကို၊ အဒ္ဓသ - မြင်ပြီ၊ တတော - ထိုသို့ မြင်ခြင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ အာမေန္တေတွာ - ခေါ်၍၊ အာဝုသော - တို့၊ တုမှာကံ - တို့၏၊ ဥပဂ္ဃာကော- အလုပ်အကျွေး ဒါယကာ ဖြစ်သော၊ ရာဇာ-ကို၊ လိစ္ဆဝီဟိ-တို့သည်။ ပဘဂ္ဂေါ-အပြားအားဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ ဝါ-ရှုံးစေအပ်ပြီ၊ [ပဘဂ္ဂေါတိ ပရာဇိတော (ဋီကာ)၊] ဣတိ-သို့၊ အာဟ- ပြီ၊ သစ္စံ ဘိက္ခုဝေ မောဂ္ဂလ္လာနော အာဟာတိ - ကား၊ ပရာဇိတကာလေ-ရှုံးစေအပ်ရာ အခါ၌၊ အာဝဇ္ဇိတွာ-၍၊ ယံ-အကြင် စစ်ရှုံးခြင်းကို၊ ဒိဋ္ဌံ-မြင်အပ်ပြီ၊ တံ-ထို စစ်ရှုံးခြင်းကို၊ ဘဏန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သစ္စံ-မှန်သောစကားကို၊ အာဟ-ပြီ။

နာဂေါဂါဟဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ သပ္ပိနိကာယာတိ-ကား၊ ဝေဓနာမိကာယ-ဤသို့ သပ္ပိနိကာအမည်ရှိသော၊ (နဒိယာ-၏၊ တီရေ-၌) အာနေဉ္စ သမာမိန္ဒိ-ကား၊ အနေဇံ အစလံ - တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော၊ ကာယဝါစာဝိပဋ္ဌန္တဝိရဟိတံ-ကိုယ်နှုတ်တို့၏ တုန်လှုပ်ခြင်းမှကင်းသော၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိံ-သို့ (သမာပန္နော-

ကစ ဟတ္ထာ ။ ။ မိနုသိဋ္ဌေ သုဂ္ဂ၊ သိက္ခိတဟတ္ထာ , အဝိရဇ္ဈနလက္ခဝေဇာ- (အတတ်သင်ပြီးနေခဲ) မလွဲစေဘဲ မှတ်တိုင် (ပစ်ခွက်) ကို စစ်ခွင်းနိုင်အောင် အလေ့အကျင့်ရပြီးသူတို့၊ (ဝိမတိ)။ “ကဏာ+ဟတ္ထာ ယေဟိတိ ကတဟတ္ထာ”ဟု ပြု။

ကတုပါသနာ ။ ။ သိပ္ပဒဿနဝသေန ရာဇကုလာဒိသု ရာဇသမုတံ ဥပေစ္စ ကတံ အသနံ (သရက္ခေပေါ) ဧတေသံတိ (ဧတေဟိတိ) ကတုပါသနာ၊ မင်အိမ်စသော အရပ်ဝယ် မင်းအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပြုအပ်သော မြားပစ်ခြင်းရှိသူတို့၊ သဗ္ဗတ္ထ ဒသိတသိပ္ပေါတိအတ္ထော - လေးအတတ်ကို သင်ပြီးနောက် မင်းပွဲစသော အရပ်ရပ်၌ လေးအတတ်ပြုပြီးသူတို့၊ [ဥပကို ဥပေစ္စ, အသနတံ “သရက္ခေပ”ဟု ခွင့်သည်၊ အခြားနေရာ၌ အသနသဋ္ဌါသည် မြားကိုသာဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ မြားပစ်ခြင်းကြိယာ ဘိုင်အောင် ဌာနပစ္စေဒအားဖြင့် ယူရစေလိုသည်။]

ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုတ္တာ , အသောသိ)။ နာဂါနန္ဒိ - ကား၊ ဟတ္ထိနံ- ဆင်တို့၏။ ဩဂါယုဥတ္တရန္တာနန္ဒိ- ကား၊ ဩဂါယု ဩဂါဟေတွာ = ရေသို့ သက်ဆင်းပြီး၍၊ ပုန, ဥတ္တရန္တာနံ - တက်ကုန်လသော်၊ ကိရ- ချွ၊ တေ-ထို ဆင်တို့သည်။ ဂန္တိရံ-သော၊ ဥဒကံ-သို့၊ ဩတရိတွာ-သက်ဆင်းပြီး၍၊ တတ္ထ- ထိုရေ၌၊ နှတွာစ-ရေချိုးပြီး၍၎င်း၊ ပိဝိတွာစ-ရေသောက်ပြီး၍၎င်း၊ သောဏ္ဍာယ-နာမောင်းဖြင့်၊ ဥဒကံ ဂဟေတွာ, အညမညံ-အချင်းချင်း၊ အာလောလေန္တာ-ယောက်ယက်ခပ်စေကုန်လျက်၊ ဝါ-ပက်ဖြန်းတုန်လျက်၊ ဥတ္တရန္တိ-တက်လာကုန်၏။ တေသံ - ထိုဆင်တို့သည်။ ဧဝံ - သို့၊ ဩဂါယု - ပြီး၍၊ ဥတ္တရန္တာနံ-တက်ကုန်လသော်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကောဉ္စံ ကရောန္တာနန္ဒိ- ကား၊ နဒိတီရေ- ၌၊ (တချို့ စာအုပ်များ၌ “တီရေ” ဟု သာရှိ၏။) ဌတွာ- ရပ်၍၊ သောဏ္ဍိ - နာမောင်းကို၊ ဝုခေ - ပါးစပ်၌၊ ပဟိပိတွာ - ၍၊ ကောဉ္စနာဒံ- ကြီးကြာသံနှင့်တူသော အသံကို၊ ကရောန္တာနံ - နံလသော်၊ သဒ္ဓိ အသောသိန္တိ-ကား၊ တံ ကောဉ္စနာဒသဒ္ဓိ - ကို၊ အသောသိ - ပြီ၊ အတ္ထေသော၊ ပေ၊ အပရိသုဒ္ဓေါတိ-ကား၊ မောဂ္ဂုလ္လာနဿ-၏၊ သော သမာမိ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ သောစ ခေါ - ထို သမာမိသည်လည်း၊ ပရိသုဒ္ဓေါ - စင်ကြယ်သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ကိရ- ချွ၊ ထေရော-သည်၊ ပဋ္ဌဇိတတော-ရဟန်းဖြစ်ရာနေ့မှ၊

အာနေဉ္စသမာမိံ။ ။ “နတ္ထူတီတိ အနိဉ္စော၊ အနိဉ္စောယေဝ အာနေဉ္စော”နှင့် အညီ အခြားနေရာ၌ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော အရူပသမာပတ်ကို “အာနေဉ္စသမာမိ” ဟု ခေါ်၏။ ထို သမာမိကား ပဉ္စဝတ္ထု၊ ပဉ္စာရုံတို့၏ ထိဒိုက်မှုကြောင့် ဖြစ်သော (ပရိစ္ဆ) သညာတို့ကို ကောင်းကောင်းကြီးပယ်ပြီး ဖြစ်ရကား ထို သမာပတ် ဝင်စားသူသည် ဆူညံသော အသံကြောင့် သမာပတ်မှ မထရ၊ ဤဝတ္ထု၌ကား “သမာပတ်ဝင်စားပြီး၍ အသံကိုကြားရ၏” ဟု ဆိုသောကြောင့် အရူပသမာပတ်မဟုတ်၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသော ရူပစတုတ္ထဈာန်သမာပတ် ဟု သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် “အနေဇံ၊ ပေ၊ စတုတ္ထဋ္ဌာနသမာပတ္ထိ” ဟု ဖွင့်သည်။ [အရှင်မောဂ္ဂုလ္လာန်သည် သမာပတ်အတွင်း၌ ကြားသည်မဟုတ်၊ သမာပတ်အတွင်း၌ ကသိုက်၊ သေသည်ကိုသာ အာရုံပြုရ၏။ ထို့ကြောင့် အသံအတွက် သမာပတ်မှထပြီး၍ ကြားရအည်ကို သမာပတ်အတွင်း၌ ကြားရသည် ဟု ထင်သည်။]

မှတ်ချက်။ ။ ရှင်မောဂ္ဂုလ္လာန်သည် ဘုရားရှင်၏ ပဋ္ဌမနှစ် (ရာဇဂြိုဟ်) ၌ ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ သို့ဝတ္ထုလောကကားသည် ရဟန္တာမဖြစ်မီက ပြောအပ်သောစကားဖြစ်၏။ စတုတ္ထ ပါရာဇိက ကိုကား ဝါတော် ၀ ကျော်မှ ပညတ်တော်မူရ၏။ သို့သော် ထိုစဉ်က ရှင်မောဂ္ဂုလ္လာန်၏ စကားကိုကြား၍ “ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြော၏” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသည်။ ဘုရားရှင်လည်း ထိုအခါတုန်းက ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏။ ထိုဝိနိတဝတ္ထုကို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ချင်းတူသောကြောင့် သံဂါယနာတင်သောအခါ စတုတ္ထပါရာဇိက၌သွင်း၍ သံဂါယနာ တင်တော်မူကြသည်-ဟု ဇီကောမိန့်သည်။

သတ္တမေဒိဝသေ- ၇ ရက်မြော်ဖြစ်သော၊ တဒဟု-ထိုနေ့၌၊ အရဟတ္တပွဲတ္ထော- ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်သည်၊(ဟုတွာ) အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု, ပဉ္စဟိ-န်သော၊ အာကာရေဟိ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ အနာစိဏ္ဍဝသိဘာဝေ-မလေ့လာအပ် သေးသော ဝသီဘော်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သမာဓိပရိပန္နကေ - သမာဓိကို နှောင့်ရှက်တတ်သော ဘေးရန်ဖြစ်ကုန်သော၊ မုမ္မေ - ဝိတက်စသော တရား တို့ကို၊ သုဋ္ဌ-စွာ၊ န ပရိသောတော - ယေဝိသင်မူ၍၊ အာဝဇ္ဇန၊ ပေ၊ ပစ္စ ဝေက္ခဏာနံ - အာဝဇ္ဇနဝသီဘော်, သမာပဇ္ဇနဝသီဘော်, အဓိဋ္ဌာနဝသီ ဘော်, ဝုဋ္ဌာနဝသီဘော်, ပေစ္စဝေက္ခဏာဝသီဘော်တို့၏၊ သညာမတ္တကမေဝ- အမည်သညာမျှကိုသာ၊ ကတွာ, စတုတ္ထဇ္ဈာနံ-သို့၊ အပ္ပေတွာ-သက်ရောက်၍၊ ဝါ - ဝင်စား၍၊ နိသိန္ဓော (သမာနော)၊ ဈာနဂေဟိ- တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ - ထ၍၊ နာဂါနံ-ဆင်တို့၏၊ သဒ္ဓိ သုတွာ, အန္တောသမာပတ္တိယံ-၌၊ အယောသိ-ပြီ၊ ဣတိဝေသညီ- သည်၊ အဟောသိ - ပြီ၊ တေန - ကြောင့်၊ အတ္ထေသော၊ ပေ၊ အပရိသုဒ္ဓေါတိ-ဟူ၍၊(ဘဝဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

သောဘိတဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ အဟံ၊ပေ၊အနုဿရာမီတိ-ကား၊ ကောဝဇ္ဇနေန- တခုတည်းသော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ ဝါ - တပိယိတည်းဖြင့်၊ အနုဿရာမိ- အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ၊ ဟိ- ချဲ့၊ (တနည်း)၊ ဟိ - လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ ဣတရထာ-ဤသို့ မဟုတ်လျှင်၊[တပိယိတည်းဖြင့် ကပ္ပါ ၅ ရာ ကို အော်မေ့နိုင်ခြင်း မဟုတ်လျှင်၊] အရိယသာဝကာနံ- တို့၏၊ ပဋိပုဋိယာ- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ-တကမ္မာပြီး တကမ္မာ၊ နာနာဝဇ္ဇနေန- အမျိုးမျိုးသော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ ဝါ - အမျိုးမျိုးသော ဝိယိဖြင့်၊ အတီတေ - ၌၊ တဿ တဿ နိဝါသဿ-ထိုထိုနေအပ်ခဲ့ဘူးသောဘဝကို၊ အနုဿဒဏံ-ကို၊ အနန္တရိယံ- မအံ့ဩအပ်၊ ဝါ- မအံ့ဩလောက်၊ ဣတိ- ဤသို့ မအံ့ဩလေဘဲသည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ ဘိက္ခု၊ နပုဇ္ဈာယေယျု-မကဲ့ရဲ့ ကုန်ရာ၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ, သေ-ဤ အရှင်သောဘိတသည်၊ ကောဝဇ္ဇနေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ အနုဿရာမိ- ၏၊ ဣတိ အာဟ၊ တသ္မာ ဘိက္ခု၊ ပုဇ္ဈာယံ သု၊ အတ္ထေသာ၊ ပေ၊ ဇာထိတိ-ကား၊ သောဘိတော-သည်၊ ယံ ဇာတိ-အကြပ်ဘဝကို၊ အနုဿရာမိ-ငါအော်မေ့ နိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ သောဘိတဿ - ၏၊ ဝါ-မှ၊ သော ဇာတိ- ဤ ဘဝသည်၊ အတ္ထိ - ရှိ၏၊ သာစခေါ - ထို ဘဝသည်လည်း၊ ကောယေဝ- တခုတည်းသာ ဖြစ်သော၊ အနန္တရာ - အခြားမဲ့ဘဝတည်း၊ ပုပ္ဖပုဋိယာ- အစဉ်မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ-အစဉ်ကိုခုန်ကျော်ခြင်းအားဖြင့်၊ န အနုဿ ရိတာ-အော်မေ့အပ်သည် မဟုတ်၊ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်ယော-ဤကား ဘုရားရှင်၏

အလိုတော်တည်း၊ [သာဝကများသည် ဘဝအစဉ်အတိုင်းသာ ပုဗ္ဗေနိဝါသကို အောက်မေ့နိုင်ကြ၏၊ အကြားဘဝတွေကို ခုန်ကျော်၍ အလိုရှိရာ ဘဝကို မအောက်မေ့နိုင်၊]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ ကထံ-လျှင်၊ အယံ-ဤ အရှင်သောဘိတသည်၊ တေ-ဤ ကမ္ဘာ ၅ ရာ ကြာသော တဘဝကို၊ အနုဿရိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ကိရ-ဇွဲ၊ အယံ-ဤ အရှင်သောဘိတသည်၊ ပဉ္စန္ဒကပ္ပသတာနံ- တို့၏၊ ဥပရိ- အထက်ဖြစ်သော ဘဝ၌၊ တိတ္ထာယတနေ-တိတ္ထိဘောင်၌၊ (ကံကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်သော ကမ္မဝါဒီ ရသေ့ဘဝ၌၊) ပဗ္ဗဇိတွာ-ရသေ့ရဟန်း ပြုပြီး၍၊ အသညသမာပတ္တိ-အသညသမာပတ်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တတွာ- ၍၊ အပရိဟိနုဇ္ဈာနော-မယုတ်လျော့သောဈာန် ရှိသည်၊(ဟုတွာ)၊ ကာလံ ကတွာ,အသညဘဝ-အသညသတ်ဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ဖြစ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို အသညသတ်ဘုံ၌၊ ယာဝတာယုကံ- အသက် အပိုင်းအခြား အတိုင်း၊ ဌတွာ- တည်ပြီး၍၊ အဝသာနေ- ၌၊ မနုဿလောကေ- ၌၊ ဥပ္ပန္နော (ဟုတွာ) သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ, တိဿော - နံသော၊ ပိဇ္ဇာ-တို့ကို၊ သစ္စာ ကာသိ-ပြီ၊ ယော- ထို အရှင်သောဘိတသည်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ - ရှေး၌ နေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ အနုဿရမာနော(ဟုတွာ)ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ- ဤ လူ့ အတ္တဘော၌၊ ပဋိသန္ဓိ-ကို၊ ဒိဿာ- ၍၊ တတော-ထို ပဋိသန္ဓေမှ၊ ပရံ-၌၊ တတိယေ အတ္တဘာဝေ- ၌၊ (တိတ္ထိဘဝ၌၊) စုတိမေဝ- ကိုသာ၊ အဒ္ဓသ-ပြီ၊ [အသညသတ် မရောက်မီဘဝက စုတိကို မြင်သည်၊ ထို စုတိသည် ဤဘဝ ပဋိသန္ဓေအား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏၊ အနန္တရပစ္စည်းခင်းကြည့်ပါ။] အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဥဘိန္တံ - စုတိပဋိသန္ဓေ ၂ ပါးတို့၏ အန္တရာ- ၌၊ အစိတ္တကံ-သော၊ အတ္တဘာဝံ-အသညသတ်အတ္တဘောကို၊ အနုဿရိတုံ-၄၊ အသက္ကောန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ) နယတော- နည်းအားဖြင့်၊ သဏ္ဍကေသိ-

အသညသမာပတ္တိံ ။ ။ အသညသမာပတ္တိံတိ သညာပိရာဂဘာဝနာယ ဝါယော ကသိဏေ နိဗ္ဗတ္တိတံ စတုတ္ထဈာန်သမာပတ္တိံ ဝဒတိ=သညာပိရာဂဘာဝနာဖြင့် ဝါယော ကသိုဏ်းကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်စေအပ်သော စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်ကို အသညသမာပတ် ဟု ဆိုသည်။

နယတော သဏ္ဍကေသိ ။ ။ “ဝင်၌ လည်နေသော သတ္တာမှန်သမျှ ခန္ဓာမရှိရာ ကာလမည်သည် မရှိနိုင်၊ အသညသတ်ဘုံ၌ကား ကမ္ဘာ ၅ ရာ ပတ်လုံး စိတ်မရှိဘဲ ရုပ် ခန္ဓာချည်း ဖြစ်နိုင်၏၊ ယခု ဝါမမြင်အပ်သော ကမ္ဘာ ၅ ရာ ဘဝသည် အသညသတ် ဘဝ ဖြစ်စေရာရှိသည်” ဟု ဘုရားတရားတော်မှ ရအပ်သော နည်းကို “နယတော”ဟု ဆိုသည်။ [နည်းဇလးဆယ်၌ မိဝပဒဝလဉ္စနနည်းနှင့် သတော၃၃၃ားတူ၏။]

မှတ်သားပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) အခွါ- မချွတ်ကေန၊ အဟံ၊ အသညဘဝေ-၌၊
 နိဗ္ဗတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (သလ္လက္ခေသိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဝေ- သို့၊ သလ္လက္ခေန္တေန-
 သော၊ အနေန-၍ အရှင်သောဘိတသည်၊ ဒုတ္တရံ- ခဲသဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သော
 အမှုကို၊ ကတိ-ပါပေပြီ၊ သတဓာ-အစိတ်တရာအားဖြင့်၊ တိန္ဒဿ-ခွဲခြမ်းအပ်
 ပြီးသော၊ ဝါလဿ - ဆံပင်၏ ကောဋိယာ - အဖျားဖြင့်၊ ကောဋိ - ဆံပင်
 အဖျားကို၊ ပဋိဝိဒ္ဓါ-ပစ်ခွင်းအပ်သည်နှင့်တူ၏၊ အာကာသေ-အထက်လွင်ပြင်
 ၌၊ ပဒံ-ခြေရာကို၊ ဒဿိတံ - ပြုအပ်သည်နှင့် တူ၏၊ တဿွာ , နံ - ထို အရှင်
 သောဘိတကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣမသ္မိံ-ယေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ-ကြောင့်ပင်၊ ဧတဒဂ္ဂံ
 ပေသောဘိတောတိ-ဟူ၍၊ ဧတဒဂ္ဂေ- ၌၊ ထပေသိ - ပြီး [တိက္ခဝေ, ယဒိခံ
 (ယော အယ်) သောဘိတော-သည်၊(အတ္ထိ)၊ဧတံ(ေသော)-၍သောဘိတ
 သည်၊ မမ- ၏၊ သာဝကာနံ- နံသော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ- ကို၊ အနုဿရန္တာနံ-
 နံသော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့တွင်၊ အဂ္ဂံ (အဂ္ဂေါ)- တည်း။]... ဝိနိတဝတ္ထုဝတ္ထနာ-
 သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဒုတ္တရံ ကတံ။ ။ ခန္ဓဝိကလဿ (နာမ်ခန္ဓာချို့တဲ့သော) ပုဗ္ဗေနိဝါလဿ အနု
 သရဏံ (ကို) ထပေတွာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ နသက္ကာ အညေဟိ ကာတုံတိ (ဘုရားမှတပီး
 အခြားသူတို့ မပြုနိုင်သောကြောင့်) နယတေဒ သလ္လက္ခေန္တနာမ် ဒုတ္တရံ ကတံတိ
 အဓိပ္ပါယော။

ဝါလဿ၊ ဝေ၊ ဒဿိတံ ။ ။ လေးသမားတို့ လက်တည့်စမ်းသောအခါ မြား
 အဖျား၌ အစိတ်တရာစိတ်အပ်သော ဆံပင်ဖျားကိုရစ်ပတ်၍ လိက္ခမ္မိတခုလောက်သာ
 အဖျားပေါ်နေအောင်ထား၏၊ တနေ-ထိုကဲ့သို့ဆံပင်တခုကို ခရမ်းသီးအလယ်ခေါင်း၌
 ရစ်ပတ်၍ သေးငယ်သောအဖျားပေါ်ထွက်နေအောင်ထား၏၊ လေးသမားကျော်သည်
 တဥဿဘလောက်ဝေးသော အရပ်ကနေ၍ ထိုမြားဖြင့် သားမြီးအဖျားချင်းထိအောင်
 ပစ်နိုင်၏၊ အရှင်သောဘိတ၏ အညသတ်တဝ (ကမ္ဘာငါးရာ) ကို မြင်နိုင်ခြင်းလည်း
 သားမြီးအဖျားချင်း ထိအောင် ပစ်သည်နှင့် ထူသောကြောင့် ခြေရာ မထင်နိုင်သော
 ကောင်းကင်ဝယ် ခြေရာကိုထင်ရှားအောင် ပြုသည်နှင့်တူသည်-ဟူလို။

သရတ္ထ ။ ။ ပဋိဝိဒ္ဓါတိ ပဋိဝိဒ္ဓသဒိသာ၊ ယထာနာမ ကောစိ ဓနုသိပ္ပေ ကတ
 ဟတ္ထော ဧကံ ကေသသင်္ခါတံ ဝါလံသတက္ခတ္တံ၊ ဝိဒါလေတွာ တတော ဧကအံသံ ဂဟေ
 တ္တာန ဝ.တိဂံဏပလဿ ဓမ္မဋ္ဌာနေ မဇ္ဈိတွာ အပရံ တံအံသံ ကဏ္ဍဿ အဂ္ဂကောဋိယံ
 ' (ယထာ တဿ အံသုဿ ဥုကာမတ္တံဝါ လိက္ခမတ္တံဝါ ကဏ္ဍဿ အဂ္ဂကောဋိတော
 အဓိကံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ) မဇ္ဈိတွာ ဥသတမတ္ထေ ဋ္ဌာနေ ဌိတော ကဏ္ဍမဒ္ဓါယ ဝါလ
 ကောဋိယာ ဝါတိဂံဏပဒ္ဓံ ဝါလဿ ကောဋိံ ပဋိဝိဇ္ဈေယျ။ [ဝါလကို “သားမြီး”ဟု
 ခုပေးလေ့ရှိသော်လည်း “ကေသသင်္ခါတံ ဝါလံ”ကိုထေဝံ၍ “ဆံပင်”ဟုပေးရသည်၊...
 “ဝါလေဒ ကေသေသ္မာဒိလောဓေ”-အဘိဓာန် (၁၀၀၁)။]

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ်ပေမ္မောတိ ဣဒိ-ဟူသော ဤစကားသည်၊ ဣမ - ဤ ဘိက္ခု
 ဝိဘင်း ပါဠိတော်၌၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌပါရာဇိက ပရိဒီပနမေဝ-သရုပ်သကောင်အားဖြင့်
 ပြုအပ်သော ပါရာဇိကတို့ကို ထင်ရှားပြကြောင်း စကားသာတည်း၊ ပန -
 ဆက်သမောစာနေတွာ-ပါရာဇိကအားလုံးကိုပေါင်း၍၊ သမ္မာနေဝ-အလုံး
 စုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုဝိသတိ- ၂၄ ပါးသော၊ ပါရာဇိကာနိ - တို့ကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နိ၏၊ စတုဝိသတိ-သော၊ (ပါရာဇိကာနိ-တို့ဟူသည်)ကတမာ
 နိ-တို့နည်း၊ ပါဒိယံ - ၌၊ အာဂတာနိ-လာကုန်သော၊ တာဝ- ဘိက္ခုနီဘိမ္မ
 ရှေးဦးစွာ၊ ဘိက္ခုနီ-တို့၏၊ စတ္တာရိ- ၄ ပါးသောပါရာဇိကတို့၎င်း၊ ဘိက္ခုနီ
 နိ - တို့၏၊ အသာစာရဏာနိ - ဘိက္ခုတို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်သော၊ စတ္တာရိ-
 တို့၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ အဋ္ဌ- ဝ ပါးသော ပါရာဇိကတို့၎င်း၊ ကောဒသ-တကျိပ်
 တယောက်ကုန်သော၊ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလာ-အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း (“ဣတိ ကေုန
 ဝီသတိ”စဝါ) တေသု - ထို အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ပဏ္ဍက ၊ ပေ၊ ဗျဉ္ဇနကာ-
 ပဏ္ဍုက် , တိရစ္ဆာန် , ဥဘတောဗျည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တယော - ၃ ယောက်
 တို့သည်၊ ဝတ္ထုငြိပန္နာ-ပျက်သောဝတ္ထုရှိကုန်သော၊ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ-
 အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း၊ [အဟေတုပဋိသန္ဓိကာဖြင့် ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်များ မဂ်မရထိုက်ကြောင်းကို ပြ၏။]တေသံ- ထိုပဏ္ဍုက်စသောပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏အတွက်၊ သဂ္ဂေါ - နတ်ပြည်ကို၊ အဝါရိတော - မတားမြစ်အပ်၊ မဂ္ဂေါ
 ပန-ကိုကား၊ ဝါရိတော - ၏၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊
 တေ-ထို ပဏ္ဍုက်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မဂ္ဂပဋိလာဘာယ-မဂ်ကိုရခြင်းငှါ၊
 အဘဗ္ဗာ-မထိုက်ကုန်၊ (ကသ္မာ - နည်း)၊ ဝတ္ထုငြိပန္နတ္တာ- ပျက်သော ဝတ္ထု
 ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ နေသံ-ထို ပဏ္ဍုက်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊
 ပဗ္ဗဇ္ဇာပိ- ကိုလည်း၊ ပဋိက္ခိတ္တာ - ပယ်ခြစ်အပ်ဘော်မူပြီး၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊
 တေဒိ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ-ပါရာဇိကကျသုနှင့်တူကုန်၏။

ပရိဒီပနမေဝ ။ ။ ဤ ဘိက္ခုဝိဘင်း ပါရာဇိကပါဠိတော်၌ ပါရာဇိကလေးပါး
 ကိုသာ သရုပ်ထုတ်ပြထားသောကြောင့် “ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ” ဟု နိဂုံးအပ်
 ထားသည်၊ [ဣမာတိ- ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုဝိဘင်္ဂေ။] ပါရာဇိကကျပြီးသူသည် ရဟန်းမဖြစ်
 နိုင်ဘော့သကဲ့သို့ ရဟန်းမဖြစ်နိုင်ချင်းတူသောကြောင့် ပါရာဇိကသဘော သက်ရောက်
 နေသော အခြားပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိသေး၏-ဟူလို၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြလို၍ “သမော
 ဓာနေတွာ ပန”စသည် မိန့်။

ဝတ္ထုငြိပန္နာ ။ ။ ပဗ္ဗဇ္ဇုယသမ္ပဒါယ အဝတ္ထုတာဝတော ဝတ္ထုငြိပန္နာ-ရှင်ရဟန်း
 ဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာမဟုတ်သောကြောင့် ဝတ္ထုငြိပန္န ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြသည်၊ မှန်၏-
 “န ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍကော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော” စသည်ဖြင့် မဟာဝါပဗ္ဗဇ္ဇေဒ္ဓက၌ “ ထို

ထေယျသံဝါသကော-ကင်း၊ပေ၊ သံယဘေဒကော-င်း၊ ဣတိ၊ ဣမေ အဋ္ဌ-တုံသည်။ အတ္တနော - ဇာ၊ ကိရိယာယ - အမုအရာ ကြိယာဇာ၊ [ရဟန်း အသွင်ကို ခိုးခြင်း ၊ တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းစသော အမုအရာကြိယာ ဇာ၊] ဝိပဗ္ဗတ္တာ-ပုဂံစီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနံ- အဘဗ္ဗ အရာသို့၊ ပတ္တာ-ရောံကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကာဝ-ပါရာဇိကကျသုနှင့် တူသူ တို့ပင်တည်း၊ တေသု - ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ထေယျသံဝါသကော - ငင်း၊ ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေသံတိဏ္ဏံ-ဤ ၃ ယောက်တို့၏အတွက်၊ သဂ္ဂေါ-ကို၊ အဝါရိ တော - မတားမြစ်အပ်၊ မဂ္ဂေါပန - ကိုကား၊ ဝါရိတောဝ - သည်သာ၊ ဣတရေသံ-ဤ ၃ယောက်အခြားကုန်သော၊ ပဗ္ဗန္တံ-မာတုဃာတကစသော ၅ ယောက်တို့၏အတွက်၊ ဥဘယဗ္ဗိ-သဂ္ဂ မဂ္ဂ ၂ ပါးစုံ ကိုလည်း၊ ဝါရိတံ- ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ တေ - ထို မာတုဃာတကစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အနန္တရဘဝေ- အခြားမဲ့ လာလတုံဘဝ၌၊ နရကေ - ၌၊ နိဗ္ဗတ္တနကသတ္တာ - မြစ်လတုံသော သတ္တာတို့တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဣမေ ကောဒသစ- ဤ တကျိပ်တယောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ငင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကေနုပိသတိ-တယောံဖြင့် ယုတ်လျော့သော ၂၀ သည်၊ (ဟောတိ)၊ တေ-ထို ၁၉ ယောံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝိဟိလိဇံ- လူ့ အသွင်၌၊ ရုစံ - အလိုဆန္ဒကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ - ဖြစ်စေ၍၊ ဝိဟိနိဝါသန နိဝတ္ထာယ-လူ့ အဝတ်ကို ဝတ်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ဝိသတိ-သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဟိ-မှန်၊ သာ-ထို လူဝတ်လဲသောဘိက္ခုနီသည်၊ အဇ္ဈာစာရပိတိ ဣမံ-လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းဟူသော ဝိတိက္ကမကို၊ အကတွာဝိ- မပြုမူ၍လည်း၊ ဝါ-ဘဲလည်း၊ ဣောဝတာဝ-ဤမျှလေသံ လူ့ အဝတ်ကို ဝတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အသာမဏီ- ရဟန်း မဟုတ်တော့သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဣမာနိ -ဤသည် တို့ကား၊ (တာဝ-လဒ္ဓိစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ)ဝိသတိ-သော၊ ပါရာဇိကာနိ။

ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရှင်ရဟန်းပြု၍ မပေးရ” ဟု ပယ်မြစ်တော်မူထားသည်။ ထို့ကြောင့် ထို ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ရဟန်း မဖြစ်ထိုက်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျတားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့် အလားတူဖြစ်ကြသည်။ [ပါရာဇိကာဝိယာတိ ပါရာဇိကာ။]

သာရတ္ထ ။ ။ တေ ဘိက္ခုတာဝါယ အဘဗ္ဗတ္တာ ပါရာဇိကာပန္နသမိသတာယ ပါရာဇိကာတိ ဝုတ္တာ၊ ဝသတိ ဣောတိ ဝတ္ထု - ရဟန်းအဖြစ်၏ တည်ရာ (ရဟန်း ဖြစ်ထိုက်သော) ဂုဏ်တည်း၊ ထို ဂုဏ်ဟူသည် မဟာဝါပဗ္ဗဇ္ဇခန္ဓကဋ္ဌလာသော ရဟန်း မဖြစ်ထိုက်သော အပြစ်အားလုံးမှ ကင်းခြင်းတည်း၊ “ ဝတ္ထု+ဝိပဗ္ဗံ ယေသံတိ ဝတ္ထု ဝိပဗ္ဗာ = (ပဏ္ဍိတ်စသည် မြစ်နေရကား) ပျက်စီးသော ဝတ္ထု (ဂုဏ်) ရှိသူတို့ ” ဟု သာရတ္ထ၌ ဗဟုဗ္ဗိတိ ပြု၏၊ ဝိမတိ၌ “ တေနဝတ္ထုမတ္ထေန+ဝိပဗ္ဗာ ” ဟု တပျာရိသံ ပြု၍၊ ဝိပဗ္ဗဝတ္ထုကာတိ အတ္ထော” ဟု ဥဗုကတ္ထ ပြသည်။

အပရာနိဝိ - န်သော၊ (အနုလောမ ပါရာဇိကနိတိ ၀၃၆၅၅၀၀)၊ လဇ္ဈိ- ရှည်သော အင်္ဂါဇာတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊ မုဒုပိဋ္ဌိကော-နည့်သော ကျော့ကုန်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊ (ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်)၊ ပရဿ-၏၊ အင်္ဂဇာတ်- ကို၊ မုခေန- ပါးစပ်ဖြင့်၊ ဝဏ္ဏာတိ - စုပ်ယူ၏၊ (သော - ထို ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း)၊ (ယေ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်)၊ ပရဿ-၏၊ အင်္ဂဇာတေ- ဌ၊ အဘိနိသီဒတိ- ရှေးရှုထိုင်၏၊ (သော-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေသံ စတုနံ- တို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ စတ္တာရိ-န်သော၊ အနုလောမ ပါရာဇိကနိ-အနုလောမ ပါရာဇိကတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ၀၃၆၅-န၏၊ ဟိ-မှန်၊ တောနိ - ဤ လေးပါးသော ပါရာဇိကတို့ကို၊ (ပုစ္ဆန္တိ၅၅၀)၊ ယသ္မာ၊ ရာဂဝသေန-ရာဂ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သဒိသ ဘာဝပဝတာနံ - တူသည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ ဉဘိန္တံ - မိန်းမ ယောက်ျား ၂ ဥပသားတို့၏၊ ဓမ္မော- အကျင့်ကို၊ မေထုနဓမ္မောတိ-မေထုန ဓမ္မဟူ၍၊ ပုစ္ဆတိ- ၏၊ [မိထုနနံ-အချင်းချင်းတို့၏+အယံ-ဥစ္စာတည်း၊ မေထု နော - ဥစ္စာ၊ မေထုနောစ+ သော+ ဓမ္မောစာတိ မေထုနဓမ္မော။] တသ္မာ၊ ဧတေန ပရိယာယေန - (မိန်းမယောက်ျား ၂ ဥပသားတို့၏ ရာဂထကြွခြင်း ဟူသော) ဤ ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ မေထုနံဓမ္မံ - ကို၊ အပ္ပဋိသေဝိတွာယေဝ- မမှီဝဲမူ၍သာလျှင်၊ ဝါ-ဘဲသာလျှင်၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ မဂ္ဂေန-မဂ်တခု ဖြင့်၊ မဂ္ဂပ္ပဝေသနဝသေန - မဂ်တခုသို့ သွင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗ ဣာ-ရောက်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကဿ- မေထုန

တောနိ ဟိ၊ ဝေ၊ ပုစ္ဆန္တိ။ ။ မေထုနဓမ္မံ - ဟူသည် ရာဂအစွမ်းဖြင့် တပ်မက်ချင်း တူကြသူ ၂ ယောက်တို့၏အကျင့်ဖြစ်၏၊ လမ္မ မုဒုပိဋ္ဌိကတို့သည် မိမိတယောက်ထည်း၏ မဂ်အချင်းချင်း၌သာ သွင်းကုန်၏၊ သူတပါး၏ အင်္ဂါဇာတ်ကို စုပ်ယူ၊ ရှေးရှုထိုင်သူ တို့မှာ အစုပ်ခံရ - အထိုင်ခံရသော အခြားတယောက်၌ ရာဂဖြစ်မည် ဟု အမြဲမဆို နိုင်ပါ။ ဤသို့ တယောက်ထည်း ရာဂဖြစ်နေပါလျှင် အတယ်နည်းဖြင့် မေထုနဓမ္မပါရာ ဇိကအား လျော်သနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “တောနိဟိ” စသည် မိန့်။

မိန်းမယောက်ျား ၂ ဥပသားတို့ ရာဂထကြွခြင်းအားဖြင့် မေထုနံမှီဝဲသော်လည်း လဇ္ဈိ မုဒုပိဋ္ဌိကတို့သည် တယောက်ထည်း၏ပင် မဂ်အချင်းချင်းသို့သွင်းခြင်း ၊ နောက် ၂ ယောက်ကား သူ့အင်္ဂါဇာတ်ဟူသောမဂ်ကို မိမိ၏မုခမဂ်ဝစ္စမဂ်၌ သွင်းခြင်းအားဖြင့် မေထုနအကျင့်နှင့် သဘောတူနေသောကြောင့် မေထုနဓမ္မပါရာဇိကအား လျော်သော အနုလောမပါရာဇိကတို့ ဖြစ်ကြရလေသည်။ [ဧတေန ပရိယာယေနာတိ - ဉဘိန္တံ ရာဂပရိယုဋ္ဌာန သင်္ခါတေန ပရိယာယေန၊ ဤပုဒ်ကို အပ္ပဋိသေဝိတွာ၅၅၀၀၊ အနုလော မေန္တိ၅၅ “ အနုလောမံ”ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ဖြစ်ခြင်းအနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်ထဉာ သော နာမဇာတ် ဟု ကြံ။]

ဓမ္မပါရာဇိကအား၊ အနုလောမေတ္တိ - လျော်စွာဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ- ကြောင့်၊ အနုလောမပါရာဇိကနီတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆန္တိ-နိ၏။ ဣတိ-လျှင်၊ ဣမဒ်နိစက္ကာရိစ- ဤလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့၎င်း၊ ပရိမာနိ-ရှေးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသတိစ- နှစ်ဆယ်၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ သမောဓာနေတွာ-ပေါင်း၍၊ သဗ္ဗာနေဝ- အလုံးစုံ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုဝိသတိ-သော၊ ပါရာဇိကာနိ- ပါရာဇိကတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-သိထိုက်ကုန်၏။

နုလဘတိ ဘိက္ခုဟိသဒ္ဓိံ သံဝါသန္တိ-ဏား၊ ဥပေါသထပေ၊ ဘေဒံ-ဥပုသ် ပြုခြင်း၊ ပဝါရဏာပြုခြင်း၊ ပါတိမောက်ရွတ်ပြုခြင်းဟူသော သံယကံအပြား ရှိသော၊ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ၊ သံဝါသံ - အတူတကွ နေထိုင်ရာဖြစ်သော ကံကို၊ နုလဘတိ၊ ယထာပုရေတထာပစ္ဆာတိ - ကား၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေးဖြစ်သော၊ ဝိဟိ ကာလေ - လူဖြစ်ရာ အခါ၌၎င်း၊ အနုပသမ္ပန္နကာလေစ - သာမဏေဖြစ်ရာ အခါ၌၎င်း၊ (နုလဘတိ) ယထာ - ကဲ့သို့၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ပါရာဇိတံ - ပါရာဇိက အာပတ်သို့၊ အာပန္နောပိ-ရေခံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ တထေဝ-သာလျှင်၊ (နုလဘတိ)၊ အသံဝါသောတိ-ကား၊ တဿ-ထိုပါရာဇိကကျသောရဟန်း၏၊ ပေ၊ သံဝါသော-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာ ဝိတိ-ကား၊ စတုသု- န်သော၊ တေသု ပါရာဇိကေသု - တို့၌၊ အာယသ္မန္တေ- တို့ကို၊ ကစ္စိတ္ထပရိသုဒ္ဓါတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆာမိ-၏။ ကစ္စိတ္တာတိ-ကား၊ ကစ္စိ-အသို့ နည်း၊ ဣတ္ထ-ဤ ပါရာဇိကတို့၌၊ (ပရိသုဒ္ဓါ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပါကုန်၏ လော၊) စတုသု - န်သော၊ ဧတေသု ပါရာဇိကေသု - တို့၌၊ ကစ္စိ-နည်း၊ ပရိ သုဒ္ဓါ-လော၊ [“ကစ္စိတ္ထေ”ကိုပင် “ဧတေသုပေ၊ ပရိသုဒ္ဓါ”ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဣတိ အတ္ထော၊ အထဝါ-ကား၊ ကစ္စိတ္ထပရိသုဒ္ဓါတိ-ကား၊ ကစ္စိ - နည်း၊ ပရိ သုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ အတ္ထ - ဖြစ်ပါကုန်၏လော၊ ဘဝထ- လော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥက္ကာနတ္ထမေဝ-သည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ [လစွီစေ့တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

သမန္တပါသာဒိကာယ-သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၌၊ စတုတ္ထပါရာဇိက ဝဏ္ဏနာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

**စတုတ္ထပါရာဇိက
ဘာသာဋီကာ ပြီးပြီ။**

သံဃာဒီသေသကဏ္ဍ

သုက္ကဓိဆဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

ပါရာဇိကကဏ္ဍဿ - ပါရာဇိကအခင်း၏၊ ဝါ - ပါရာဇိကအခင်းကို သံဂါယနာတင်ပြီးရာကာလ၏၊ သမနန္တရံ - ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ကာလ၌၊ ယံ (တေရသကံ)-အကြင်သိက္ခာပုဒ် ၁၃ ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသောအခင်းကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ - တို့သည်) သံဂီတံ- ပေါင်းစုရွတ်ကာ သံဂါယနာတင်အပ်ပြီ၊ (ပါရာဇိကကဏ္ဍဿ - ၏၊ သမနန္တရံ- ၌၊ သံဂီတဿ- သော၊) တဿ တေရသကဿ- ၏၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတ်ကား၊ အပုဗ္ဗ ပဒဝဏ္ဏနာ- ရှေးမဟုတ်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း၊ ဝါ- အသစ်ဖြစ်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း၊ [“တေရသ သိက္ခာပဒါနိ ပရိမာဏာနိ အဿ ကဏ္ဍဿာတိ တေရသတိ” သာရတ္ထံ၊]

တေန သမယေန၊ ပေစရတိတိတ္ထေ-၌၊ (သခေါ်နိပိဋ္ဌ-ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော၊ “ပါဝင်သော” ဟုလို၊) အာယသ္မာတိ- သွာ ဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ဝိယာစနံ - ချစ်အပ်သူကို ခေါ်ဆိုကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ [ဝိယာယိတဗ္ဗောတိ ဝိယော၊ ဝိယဿ+ဝစနံ ဝိယဝစနံ၊] ဝါ-ချစ်ဘွယ်ကောင်းသောသဒ္ဒါတည်း၊ [ဝိယာယိတဗ္ဗန္တိ ဝိယံ၊ ဝိယံစ+တံ+ဝစနံစာတိ ဝိယဝစနံ၊] သေယျသကောတိ-ကောဟူသည်၊ တဿဘိက္ခုနော-၏၊ နာမံ-တည်း၊ အနဘိရတောတိ-ကား၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော-အထူးထူးအပြားပြား ပင်လွှင့်အပ်သောစိတ် ရှိသည်၊ ဝါ - ပျံလွှင့်သောစိတ်ရှိသည်၊ ကာမရာဝပရိဋ္ဌာဟေန - ကာမရာဝဟူသော ပုထောင်ခြင်းသည်၊ ပရိဋ္ဌာယာနော-ထက်ဝန်းကျင်လောင်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊ အနဘိရတော-မဓမ္မေ မလျော်သူတည်း၊) ပန- ဗျတိရိက်ကား၊ ဝိဟိဘာဝံ-လူ့အဖြစ်ကို၊ ပတ္တယမာနော - တောင့်တသည်၊ (ဟုတွာ - ၌၊ အနဘိရတော-သည်၊) န - ဟေတ်၊ [ကာမရာဝကြောင့် အနဘိရတဖြစ်သည်၊ လူထွက်လိုသောကြောင့် အနဘိရတဖြစ်သည် မဟုတ်၊] သော တေန ကိသော ဟောတိတိ-ကား၊ သော သေယျသကော - သည်၊ တေန အနဘိရတဘာဝေန- ထိုမဓမ္မေ လျော်သူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကိသော-ကြံလို့မိန်ချုံးသည်၊ ဟောတိ-၏။

အဒ္ဓသာ ခေါ် အယသ္မာ ဥဒါယီတိတ္ထေ - ပါဠိ၌၊ ဥဒါယီတိ - ဟူသည်၊ တဿ ထေရဿ-၏၊ နာမံ-တည်း၊ ဟိ-ဆက်၊ အယံ-ဤ ဥဒါယီသည်၊ သေယျသကဿ-၏၊ ဥာဇ္ဈာယော-သော၊ လာဠုဒြါယီနာမ-လာဠုဒြါယီစည်သော၊ တန္တမိဝ သပ္ပဋိဘာဝေါ - တုန်လှုပ်သောသမင်နှင့် တူသောအဘို့ရှိသော၊

နိဒ္ဒါရာမတာဒိ - အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကို၊
 [အာဒိဖြင့် ဘာသာရာပတာစသည်ကိုယူ။] အနုယုတ္တာနံ-အဖန်ဖန် အားထုတ်
 ကုန်သောရဟန်းတို့တွင်၊ အညတရော - တယောက် အပါအဝင်ဖြစ်သော၊
 လောလတိက္ခ - လျှပ်ပေါ်လော်လီသော ရဟန်းတည်း၊ [လာဠုဒါယီ၌
 “လာဠု”ကို “လောလ” ဟု ဖွင့်သည်၊ လာဠုဒါယီ - လျှပ်ပေါ်လော်လီသော +
 ဥဒါယီ - ဥဒါယီ တည်း၊ လာဠုဒါယီ - လျှပ်ပေါ်လော်လီသော ဥဒါယီ၊
 ဖွားဘက်တော်ကာဠုဒါယီနှင့် မရောစေလို၍ “လာဠု” ဟု ဝိသေသနပြုသည်၊]
 ကစ္စိနော တံတိ - ကား၊ ကစ္စိ - နည်း၊ တံ - သည်၊ (စရသိ)န - ကျင့်သလော၊
 ယာဝဒတ္ထံ ဘုဉ္ဇာတိအာဒိသု- တို့၌၊ ယာဝတာ- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊
 အတ္ထော-အလိုသည်၊ (အတ္ထိ) ဣတိ-ကြောင့်၊ ယာဝဒတ္ထံ - မည်၏၊ [“ယာဝ
 တာ + အတ္ထော ယာဝဒတ္ထံ ” ဟု အဗျယ်ဘောသမာသ် ဝိဂြိုဟ်ပြု၊] ဣဝံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ တေ - အား၊ ဝါ - ၏၊ ယာဝတာ - သော၊
 ဘောဇနေန - ဖြင့်၊ အတ္ထော (အတ္ထိ)၊ ယတ္ထကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသောဘောဇဉ်ကို၊ တံ ဣစ္ဆသိ၊ တတ္ထကံ-ကို၊ ဘုဉ္ဇ-လော၊ ယတ္ထကံ ကာလံ-
 ပတ်လုံး၊ ရတ္ထိံ ဝါ- ၌၎င်း၊ ဒိဝါဝါ - ၌၎င်း၊ သုပိတံ ဣစ္ဆသိ၊ တတ္ထကံ - ထိုမျှ
 လောသောကာလပတ်လုံး၊ သုပ-အိပ်လော၊ မတ္ထိကာဒိဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကာယံ-
 ကို၊ ဥပ္ပဇ္ဇေတွာ - ပွတ်၍၊ [မီးဖိုရှိသော ဇရုံးအိမ်ထဲသို့ ဝင်သည့်အခါ မီးပူမည်
 စိုး၍ ကိုယ်ကို မြေညက်စသည်ဖြင့် သုတ်လိမ်း၍၊] စုက္ကာဒိဟိ-ရေချိုး ဆပ်ပြာမှုန့်
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဃံသိတွာ - တိုက်၍၊ ယတ္ထကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသောကာလပတ်လုံး၊ နာနံ-ရေချိုးခြင်းကို၊ ဣစ္ဆသိ၊ တတ္ထကံ၊ နာယ-ရေချိုး
 လော၊ ဥဒ္ဓေသေန ဝါ-ပါဠိသင်ယူခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆာယ ဝါ-အဋ္ဌကထာကို
 အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဝတ္ထပရိပတ္တိယာ ဝါ-ဝတ်အကျင့်ဖြင့်၎င်း၊ ဝါ-
 ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနေန ဝါ-ဖြင့်၎င်း၊ အတ္ထော-
 အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

ယဒါ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ - ကား၊ ယသ္မိံ ကာလေ - ၌၊ တဝ - ၏၊ ကာမရာဝ
 ဝသေန - ဖြင့်၊ ဥတ္တုတ္တိတတာ- အထက်၌တည်သော လည်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊
 ဝါ-ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်သည်၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တတာ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ ရာဂေါ စိတ္တံ
 အနုဒ္ဓံသေတီတိ-ကား၊ ကာမရာဂေါ-သည်၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဓံသေတိ ပမံသေတိ-
 ဖျက်ဆီး၏၊ (“အနုဒ္ဓံသေတိ”၌ “အနု” အနက်မရှိ - ဟူလို၊) (စိတ္တံ- ကို၊)
 ဝိက္ခိပတိစေဝ-ထိုထိုအာရုံသို့ ပစ်လည်းပစ်လွှင့်၏၊ မိလာပေတိစ- ညှိုးလည်း
 ညှိုးနွမ်းစေ၏၊ တဒါ ပေ၊ မောစေတီတိ-ကား၊ တသ္မိံ ကာလေ-၌၊ ဟတ္ထေန-

ဖြင့်၊ ဝါယမိတ္တာ - လုံ့လပြု၍၊ အသင်မောစနံ - သုက်ကို လွတ်စေခြင်းကို၊ ကရောဟိ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဒဝံ-ဤသို့ ပြုလသော်၊ တေ-၏၊ စိတ္တေကဝုတာ- စိတ်၏တခုသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ-စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတံ၊ ဣတိ-လျှင်၊ ဗာလော-လူမိုက်တယောက်သည်၊ ဗာလံ-လူမိုက်တယောက်ကို၊ (အနုသာသတိ) ယထာ- နည်းပေးလမ်းပြ သကဲ့သို့၎င်း၊ မဂေ - သားကောင်း တယောက်သည်၊ မဝံ - သားကောင်းတယောက်ကို၊ (အနုသာသတိ)ယထာ-၎င်း၊ (တထာ)တံ-ထိုသေယျသကကို၊ ဥပဇ္ဈာယော- သည်၊ အနုသာသိ-နည်းပေး လမ်းပြပြီး၊

တေသံ၊ ပေ၊ သြတ္တမန္တာနန္တိ-ကား၊ သတိသမ္ပဇယံ - သတိသမ္ပဇညကို၊ ပဟာယ-၍၊ နိဒ္ဒံ-အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ သြတရန္တာနံ-သက်ရောက်ကုန်လသော်၊ တတ္ထ - ထို တေသံမုဋ္ဌဿတီနံ အစရှိသောဝါကျ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ နိဒ္ဒံ-သို့၊ သြတ္တမန္တာနံ-သက်ရောက်သူတို့၏၊ အဗျာကတော-အဗျာ ကတဖြစ်သော၊ ဘဝဂံဝါရော-ဘဝင်အလှည့် အကြိမ်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ ပဝတ္တတိ- အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏၊ သတိသမ္ပဇညဝါရော-သတိသမ္ပဇည၏ အလှည့် အကြိမ်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ ဝုဠတိ- အကယ်၍ကား လျှောကျပါပေ၏၊ တထာပိ- ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သယနကာလေ-အိပ်ခါနီးအခါ၌၊ မနသိကာရော- သတိသမ္ပဇညကို စိတ်၌ထားမှုကို၊ ဝါ-တရား နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏၊ [မနသိကာရပြပုံကိုပြလို၍ “ဒိဝါသုပန္နေန” စသည်မိန့်၊] ဒိဝါ-၌၊ သုပန္နေန- အိပ်သောရဟန်းသည်၊ ယာဝ-လော၊ နှာတဿ-ရေချိုးပြီးသော၊ ဘိက္ခု-နော- ၏၊ ကေသာ-စိုသောဆံတို့သည်၊ န သုက္ခန္တိ-မခြောက်ကုန်သေး၊ တာဝ-ထို မခြေခံကုန်သေး၊ သုပိတ္တာ-အိပ်ပြီး၍၊ ဝုဠဟိဿာမိ- ထအံ့၊ ဣတိ, သဉ္ဇဿာ ဟေန - နှားထုတ်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သုပိတမ္ဘံ - အိပ်ရာ၏၊ [နေ့လည်၌ အိပ်သောရဟန်းသည် အိပ်ရေးဝအောင် မအိပ်ရ၊ ရေချိုးထားသောကြောင့် စိုနေသောဆံပင်များ မခြောက်မီအတွင်း၌ ထအံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍အိပ်ရမည်၊] ရတ္ထိံ သုပန္နေန, ထွေကံနာမ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည် မည်သော၊ ရတ္ထိံ ဘာဝံ - ည၌အဆိုပတ်လုံး၊ သုပိတ္တာ, စန္ဒေနဝါ - လသည်သော်၎င်း၊ တာရ ကာယဝါ-ကြယ်တာယာသည့် သော်၎င်း၊ ဣဒံနာမ ဌာနံ-သို့၊ ပတ္တကာလေ- ရောက်အိပ်ရာအခါ၌၊ ဝုဠဟိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ သဉ္ဇဿာဟေန သုပိတမ္ဘံ, စ- သည်သာမကသေး၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဒိသု - န်သော၊ ဒသသု - န်သော၊ ကမ္မ ဌာနေသု-တို့တွင်၊ ဧကံ-သော၊ (ကမ္မဋ္ဌာနံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊) အညံ-အနု သတိ ၁၀ ပါးမှတပါးသော၊ စိတ္တရူစိယံ-စိတ်သည်နှစ်သက်အိပ်သော၊ ဝါ-

စိတ်ကြိုက်ဖြစ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဂဟေတွာဝ-ယူ၍သာလျှင်၊ ဝါ-နလုံးသွင်း၍သာလျှင်၊ နိဒ္ဒါ-သို့၊ ဩက္ကမိတဗ္ဗာ-သက်ရောက်ထိုက်၏။ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဝေ-ဤသို့ သဥဿာဟဖြင့် အိပ်ခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း နလုံးသွင်း၍ အိပ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တော - ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သတော - သတိရှိသည်၊ သမ္ပဇာနော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သတိစ - ကို၎င်း၊ သမ္ပညေဉ္စ - သမ္ပညေကို၎င်း၊ အဝိဇဟိတွာဝ-မစွန့်မူ၍သာလျှင်၊ နိဒ္ဒါ-သို့၊ ဩက္ကမတိတိ- သက်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [တချို့စာအုပ်များ၌ ဣတိ မပါ။] ပန-ဆက်၊ တေတိက္ခူ-ထိုပုံငြိတော်လာ ရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ ဝေ-ဤသို့ သဥဿာဟဖြင့် အိပ်ခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း နလုံးသွင်း၍အိပ်ခြင်းကို၊ န အကံသု-န၊ တေန-ကြောင့်၊ တေသံ၊ ပေ၊ ဩက္ကမန္တာနံတိ-ဟူ၍၊ (သံဝိတိကာရေဟိ)ဝုတ္တံ။

အတ္ထိစေတ္ထ စေတနာ လဗ္ဘတိတိ-ကား၊ ဧတ္ထ သုပိနန္တေ-ဤ အိပ်မက်၌၊ အဿာဒစေတနာ-သာယာကြောင်း စေတနာသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဥပလဗ္ဘတိ-ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ရအပ်၏၊ [အတ္ထိစေတ္ထ စေတနာ၌ ဧတ္ထကို “သုပိနန္တေ” ဟု ဖွင့်၍ စေတနာကို “အဿာဒစေတနာ” ဟုဖွင့်သည်၊ ထိုစေတနာတို့ဉာဏ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ကြည့်လျှင် သိနိုင်ရနိုင်သည်-ဟုလို၊] အတ္ထေသာ၊ ပေ၊ အဗ္ဗောဟာရိ ကာတိ - ကား၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ သော အဿာဒစေတနာ- သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ သာစ ခေါ-ထိုစေတနာသည်လည်း၊ အဝိသယေ-စောင့်စည်းခြင်းငှါ၊ မစွမ်းနိုင် သော အရာ၌၊ ဥပ္ပန္နတ္တာ - ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ - အာပတ်၏ အကြောင်းအင်္ဂါဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည် အဖြစ်သို့ မရောက်၊ ဝါ-မပြောပလေ့၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အင်္ဂံ-အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ န ဟောတိ။

ဣတိ - လျှင်၊ ဘဂဝါ - သည်၊ သုပိနန္တေ - ၌၊ စေတနာယ - အဿာဒ စေတနာ၏၊ အဗ္ဗောဟာရိကဘာဝံ-အဗ္ဗောဟာရိက၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ ဝေဉ္စပန၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသောတိ-ဟူ၍၊ သာနုပညတ္တိကံ-အနုပညတ်နှင့်

အဗ္ဗောဟာရိကာ။ ။ “သီလဝိပတ္တိဝေါဟာရံ နာရဟဇီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ အကု သလတာဝေ ပနဿာ အဗ္ဗောဟာရတာ နတ္ထိ”- (ဝိမတိ) ၊ သီလဝိပတ္တိဟု ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုခြင်းကို မဆိုက်သောကြောင့် “အဗ္ဗောဟာရိကာ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုစေတနာ၏ အကုသိုလ်အဖြစ်၌ကား အဗ္ဗောဟာရ၏အဖြစ် မရှိ၊ အကုသိုလ်စေတနာ ဖြစ်သည်-ဟုလို၊ [ဝေါဟာရံ (သီလဝိပတ္တိဟူသော ဝေါဟာရကို) ဝစ္စတိတိ ဝေါဟာရိကာ၊ န ဝေါဟာရိကာ အဗ္ဗေဿာရိကာ၊ “ အာပတ္တိယာ အင်္ဂံ နဟောတိ ” ဟူသော အဋ္ဌ ကထာစကားသည် အဗ္ဗောဟာရိကာ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊] “သုက္ကပိသဋ္ဌိအာပတ်၏ အင်္ဂါ ဥပါးတွင် သုပိနန္တေအဿာဒ စေတနာသည် အာပတ်၏အင်္ဂါမဖြစ်နိုင်” ဟုလို။

တက္ခဏ်ဖြစ်သော၊ [အညတြ သုဝိနန္ဒာ- ဟူသော အနုပညတ်နှင့် တက္ခဏသော၊] သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညပေသိ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဝေဗ္ဗပန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ဝစနက္ခော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အဿာ - ထိုသုတ္တဝိသဋ္ဌိ၏၊ သံဝိဇ္ဇတီ- ထင်ရှားဖြစ်သော၊ စေတနာ-စေတနာသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့ ထင်ရှားဖြစ်သော စေတနာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သာ - ထို သုတ္တဝိသဋ္ဌိသည်) သဗ္ဗေတနာ-သဗ္ဗေတနာမည်၏၊ သဗ္ဗေတနာဝ-ထင်ရှားဖြစ်သော စေတနာရှိသော သုတ္တဝိသဋ္ဌိသည်ပင်၊ သဗ္ဗေတနိကာ- သဗ္ဗေတနိကာ မည်၏၊ ဝါ-တနည်း၊ အဿာ-ထို သုတ္တဝိသဋ္ဌိ၏၊ သဗ္ဗေတနာ-စေတနာသည်၊ ဝါ- ထင်ရှားသော စေတနာသည်၊ အတ္ထိ - ၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ သဗ္ဗေတနိကာ- မည်၏၊ [သဗ္ဗေတနိကာပုဒ်၌ ဤသို့ဝစနတ္ထပြုရသည်ရှိသော် အဘယ်အကျိုးငှါ ပဒဘာဇနီ၌ ဇာနန္ဒော စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူရသနည်း ဟု မေးဘွယ်ရှိ သောကြောင့် “ ယသ္မာ ပန ” စသည်မိန့်၊ ပဒဘာဇနီ၌ သဒ္ဓါကို အလေးမပြုဘဲ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ ဇာနန္ဒော သဗ္ဗာနန္ဒော စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း ၏၊ သဗ္ဗေတနိကာ - ထင်ရှားသော စေတနာရှိသော၊ သုတ္တဝိသဋ္ဌိ- သုက်လွတ် ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဇာနန္ဒော-(ဝါသည် လှည့်

သဗ္ဗေတနိကာ။ ။ “ သံသည် သံဝိဇ္ဇမာနအနက်ဟော ” ဟု သိစေလို၍ “ သံဝိဇ္ဇတီ ” ဟု ဖွင့်သည်။ သံ ဥပသာရပုဒ်က ထင်ရှားရှိခြင်း အနက်ကိုဟောပြီးဖြစ်၍ ဣကပစ္စည်း အတွက် အနက်သီးခြားမရှိ၊ သုတ္တ - ဟု ပြလို၍ “ သဗ္ဗေတနာဝ သဗ္ဗေတနိကာ ” ဟု ဖွင့်သည်။ “ သဗ္ဗေတနိကာတိ ဣ သံသဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇမာနက္ခတာယ သတ္တကောတိ ဒဿေန္တော အာတ-သံဝိဇ္ဇတီ+စေတနာ အဿာတိ၊ ပေ၊ ဣမသ္မိံ ဝိကပ္ပေ ဣကသဒ္ဓဿ ပိသုံ အက္ခော နက္ကိတိ အာဟ-သဗ္ဗေတနာဝ သဗ္ဗေတနိကာတိ ” သာဇတ္ထ။ [သံဝိဇ္ဇတီဟု တိဝိသတုန္တ အာချာတ်ပုဒ်ရှိသည်ကား မကောင်း၊ သံ ဥပသာရပုဒ်သည် အာချာတ် ပုဒ်၏အနက်ကို မဟောနိုင်၊ ဂုဏဝတီ - ဂစ္ဆန္တိတို့ကဲ့သို့ “ သံဝိဇ္ဇတီ ” ဟု နာမ်ပုဒ်သာ ရှိသင့်သည်၊ မဟုဒ္ဓိတိသမာသ်ဖြစ်သောကြောင့် အနက်ပေးရာ၌ ထုံးစံအတိုင်း “ အတ္ထိ ” ဟု ဝေဗ္ဗပေးရသည်။]

ဒုတိယနည်း။ ။ “ သံသဒ္ဓါသည် အနက်မရှိ၊ ဣကပစ္စည်းသည်သာ အနက်ရှိ၏ ” ဟု ပြသည်။ [သံ သဒ္ဓဿ အတ္ထိ အနပေက္ခိတ္တာ ဣကသဒ္ဓေါ ဝ အဿတ္ထိအတ္ထိ ပကာသေ တီတိ ဒဿေန္တော သဗ္ဗေတနာဝါ၊ ပေ၊ သဗ္ဗေတနိကာတိ ဒုတိယဝိကပ္ပမာဟ။] ကင်္ခါ ဝိကာသင်္ဂ၌ကား “ သံဝိဇ္ဇမာနာ + စေတနာ သဗ္ဗေတနာ ” ဟု ဒုတိယဝိကပ်၌လည်း သံအတွက် အနက်ရှိပင်ကြိုသည်။ ဤ၌ “ စေတနာ ” ဟူသည် သုက်ကိုလွတ်စေသောရန် (မလွတ်မီရှေ့အသို့၌) စေတနာသော ဝေတနာတည်း။ [စေတနာတိ - ဝိတိက္ကမ ဝသပ္ပဝတ္တာ ပုဗ္ဗစာဝစေတနာ။]

ပြုနေ၏ဟု) သိသည်။ သဗ္ဗာနန္တော-လုလ္လုပြုခြင်းကို သိပုံအခြင်းအရာနှင့်တကွ (ငါသည် သုက်ကိုလွတ်စေ၏ဟု) သိသည်။ ဟောတိ၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ သာစသုက္ကပိသဒ္ဓိ-သည်လည်း၊ စေစ္စ-မောစနဿာဒစေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အဘိဝိတရိတွာ-လွမ်းမိုး၍၊ ဝီတိက္ကမော-လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ၊ ဗျဉ္ဇနေ-သဒ္ဓါ၌၊ အာဒရံ-လေးစားခြင်းကို၊ အကတွာ-၍၊ အတ္ထမေဝ-အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သာလျှင်၊ ဒဿေထံ-ငှါ၊ ဇာနန္တော၊ ပေ၊ ဝီတိက္ကမောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အဿ - ထို သဗ္ဗေတနိကာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [“သံဝိဇ္ဇတိ စေတနာ အဿ”ဟု သဒ္ဓါနည်းအတိုင်း ဟောတော်မမူခြင်းကို “ဗျဉ္ဇနေ အာဒရံ အကတွာ”ဟု ဆိုသည်။]

တတ္ထ - ထို ဇာနန္တော အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဇာနန္တောတိ - ကား၊ ဥပက္ကမာမိ-ငါသည် လုလ္လုပြုနေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္တော-သိသည်၊ သဗ္ဗာနန္တောတိ - ကား၊ သုက္ကံ - သုက်ကို၊ မောစေမိ- လွတ်စေ၏၊ ဣတိ- သို့၊ သဗ္ဗာနန္တော-လုလ္လုပြုခြင်းကို သိပုံအခြင်းအရာနှင့် တကွသိသည်။ တေနေဝ ဥပက္ကမဇာနနာကာရေန - ထို လုလ္လုပြုခြင်းကို သိပုံအခြင်းအရာနှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ , ဇာနန္တော - သည်၊ ဣတိအတ္ထော၊ စေစ္စာတိ-ကား၊ မောစနဿာဒစေတနာဝသေန- လွတ်စေခြင်း၌ သာယာတတ်သော စေတနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ စေတေတွာ-စေ့ဆော်၍၊ ပကပေတွာ-အပြားအားဖြင့် ပြု၍(လုလ္လုပြု၍) အဘိဝိတရိတွာတိ-ကား၊ ဥပက္ကမဝသေန-ဖြင့်၊ မဒ္ဒန္တော-နှိမ်နင်းလျက်၊ နိရာသင်္ကိတ္တံ-ရှုံးရှားခြင်းမရှိသော စိတ်ကို၊ ပေသေတွာ - စေလွှတ်၍၊ [ရဟန်းသိက္ခာကို စောင့်သူမှာ ထိုလုလ္လုပြုမှု၌ ရှံ၏၊ ထိုသို့မရှံသည်ကို “နိရာသင်္ကိ”ဟု ဆိုသည်။] ဝီတိက္ကမောတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊ ပဝတ္တဿ - ဖြစ်သော ရဟန်း၏၊ ယောဝီတိက္ကမော-သည်၊ (အတ္တိ)၊ အယံ- ဤ လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ သဗ္ဗေတနိကာသဒ္ဓဿ-သဗ္ဗေတနိကာသဒ္ဓါ၏၊ သိခါပတ္တော- အတွင်အထိပ်သို့ ရေခဲသော၊ အတ္ထော-တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [အဓိပ္ပါယ်နက်ကို သိခါပတ္တ ဟု ခေါ်သည်။ “ သိခါပတ္တော အတ္ထောတိ အဓိပ္ပေတတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ” - (ဝိမတိ)။ ဆိုလိုရင်းမှာ “ သဗ္ဗေတနိကာ- လွတ်စေလိုသောစေတနာနှင့်တကွ လွန်ကျူးခြင်းရှိသော သုက်သွတ်ခြင်း”ဟုလို။]

ဣဒါနိ- သဗ္ဗေတနိကာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီကိုဖြင့်ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ သုက္ကပိသဒ္ဓိတိ ဣ - ပါဠိ၌၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်။) ယံဿ သုက္ကဿ-ကို၊ ပိသဒ္ဓိ-လွတ်ခြင်းသည်၊ (အတ္တိ)၊ တံ - ထို သုက်ကို၊ တာဝ - ပိသဒ္ဓိမှ ရှေးဥားစွာ၊ သရံတော-အရေအတွက်အားဖြင့်၎င်း၊ [ဒသကို ရည်ရွယ်သည်။] ဝက္ကတောဒ

တောစ - အဆင်းတို့၏ အပြားအားဖြင့်၎င်း၊ [နီလံစသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဒသေတံ - ၄၊ သုက္ကန္တိ ဒသသုက္ကာနီတိအာဒိ - အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို စကားရပ်၌၊ သုက္ကာနံ-တို့၏ အာသယ ဘေဒဘော - အာသယ၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဝါ - သလိပ် သည်းခြေ သွေးလေတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဓာတုနာနတ္ထတောစ - ဓာတ်တို့၏ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ [ပထဝီစသော ဓာတ် ၄ ပါး၊ သို့မဟုတ် စက္ခုစသော ဓာတ် ၁၀ ပါး၊ သို့မဟုတ် အရည်ဓာတ် , သွေးဓာတ် စသော ဓာတ်များကို “ဓာတု” ဟု ခေါ်သည်။] နီလာဒိဝဏ္ဏဘေဒေါ - အညိုအစရှိ သော အဆင်းတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကို၊ ဝေဒိတမ္ဗော - ၏၊ ဝိသဇ္ဇိတိ - ကား၊ ဝိသဇ္ဇေ-စွန့်လွှတ်ခြင်းတည်း၊ [ဝိပုဗ္ဗသဇ္ဇဓာတ်ဖြစ်၍ ဋ္ဌ-ဂ္ဂတို့၌သာ ခွေဘော် ရှိရသည်၊ သ၌ကား ခွေဘော်မလို။] ပန-ဆက်၊ အတ္ထတော - လိုရင်းအနက် အားဖြင့်၊ ဧတံ - ဤသက်လွှတ်ခြင်းသည်၊ ဌာနာ-တည်ရာမှ၊ စာဝနံ-ရွေ့စေ ခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ဝိသဇ္ဇိတိ ဌာနတော စာဝနာ ဝုစ္စ တီဘိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ - ထိုဌာနတောစာဝနာဟူသော စကားရပ်၌၊ ဝတ္ထိသီသံ - ဆီးအိမ်၏ထိပ်ဘက်၎င်း၊ ကဋီ-ခါး၎င်း၊ ကာယော-တကိုယ်လုံး ၎င်း၊ ဣဘိ- သို့၊ တိဓာ - အားဖြင့်၊ သုက္ကဿ- ၏၊ ဌာနံ - ကို၊ ပကပေဉ္စိ- ကြံဆကြကုန်၏။

ကိရ-ခွဲ၊ ဧကော - တယောက်သော၊ အာစရိယော- သည်၊ ဝတ္ထိသီသံ- သည်၊ သုက္ကဿ-၏၊ ဌာနံ - တည်ရာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ ဧကော- သော၊ (အာစရိယော)၊ ကဋီ-သည်၊ (သုက္ကဿ ဌာနံ)ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)။

အာသယဘေဒတော။ ။ [အာသယ၏ပုဒ်ပြီးပုံကို တတိယပါရာဇိက အသုဘ အခင်း၌ ပြခဲ့ပြီ။] အာသယဘေဒတောတိ ဝိတ္တာဒိ အာသယဘေဒတော၊ ဗုဒ္ဓပစ္စေက ဗုဒ္ဓါနံပိ ဟိ ရညောပိ ခက္ကဝတ္ထိဿ ဝိတ္ထသေမှပုဗ္ဗလောဟိတာသယေသု စတုသု အည တရော အာသယော ဟောတိယေဝ၊ မန္တဝုညာနံ ပန စတ္တာရောပိ အာသယာဟောန္တိ၊ [ဝုညာနံနေရာဝယ် “ပညာနံ” ဟုလည်း ရှိ၏။] သို့ အာသယတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့် သက်အဆင်းလည်း နီလ စသောအားဖြင့် ကွဲပြားရသည်။

ဝတ္ထိသီသံ။ ။ ဗြိသ္မဓော နာဘိယာ ဝတ္ထိ၊ ဟူသော အဘိဓာန် (၃၀၆) နှင့် အညီ ချက်၏အောက်၌တည်သော ဆီးအိမ်ကို “ ဝတ္ထိ ” ဟု ခေါ်၏။ ဝသဓာတ်, တိပစ္စည်း၊ “ ဝသတိ အာဝုဏေ-တိ မုတ္တတိ ဝတ္ထိ ” ဟု တောမနိဓိ၌ ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ “ ကျင်ငယ်ကို စောင့်ရှောက်တတ်သော ဆီးအိမ် ” ဟုလှို၊ [ဝတ္ထိသီသန္တိ - ဝတ္ထိပုဇ္ဇကဿ-အထုပ် သဘွယ်ဖြစ်သော ဆီးအိမ်၏ အဋ္ဌန္တိ ရေ-အတွင်း၌၊ မတ္တကပဿံ-အထက်ဖြစ်သော ဘေးအရပ်။ - သာရဏ။]

ကော (အာစရိယော)၊ သကလော - အလုံးစုံသော၊ ကာယော - သည်၊ (သုက္ကဿ ဌာနံ) ဣတိ (အာဟ)၊ တေသု - ထို ဆရာတို့တွင်၊ တတိယဿ - တတိယဆရာ၏၊ ဝါ - သည်၊ ဘာသိတံ - ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်၊ သု ဘာသိတံ - ကောင်းစွာပြောဆိုအပ်သောစကားတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကေသလောမနဒန္တာနံ-ဆံပင်၊ မွှေးညှင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွားတို့၏၊ မံသဝိနိမုတ္တဌာနံ- အသားမှ လွတ်နေသော အရပ်ကို၎င်း၊ ဥစ္စာရ ပဿာဝ ခေဠ သိင်္ဃာနိကာ - ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ တံထွေး၊ နှပ်တို့ကို၎င်း၊ တဒ္ဓသုက္ခမ္မာနိစ-ကြမ်းသောအရေ၊ ခြေသောအရေတို့ကို၎င်း၊ ဝဇ္ဇေတွာ- ကြံ့၍၊ အဝသေသော - သော၊ ဆဝိမံသလောဟိတာနဂတော - အရေ အသား အသွေးသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော၊ သဗ္ဗောပိ - သော၊ ကာယော- ကိုယ်သည်၊ ကာယပ္ပသာဒဘာဝဇီဝိတိန္ဒြိယာဗဒ္ဓဝိတ္တာနံ- ကာယပသာဒရုပ်၊ ဘာဝရုပ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေတို့၏၎င်း၊ သမ္ဘဝဿစ- သုက်၏၎င်း၊ ဌာနမေဝ (ဟောတိ)၊ [“ ဤစကားကို ထောက်၍ ဘောပသာဒ၊ ဇီဝိတ၊ သုက္က သွေး သည်းခြေ... အစိုကာယ၊ ရှိသမျှ မုချ အနှံ့နေ ” ဟု ဆိုကြသည်။] တထာဟိ- ထို စကားမှန်၏၊ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနေန - ရာဂထကြွခြင်းသည်၊ အဘိ ဘူတာနံ - လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝါ - မှန်ယိုကုန်သော၊ ဟတ္ထိနံ - တို့၏၊ ဥဘောဟိ - နံသော၊ ကဏ္ဍစူဠိကာဟိ - နားပန်းစွန်းတို့မှ၊ သမ္ဘဝေါ- သုက်သည်၊ နိက္ခမတိ - ထွက်တတ်၏၊ မဟာသေနရာဇာစ - မဟာသေနမင်း သည်လည်း၊ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတော - ရာဂသည် ထိုးကျင် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သမ္ဘဝဝေဝံ- သုက်၏အဟုန်ကို၊ အမိဝါသေထံ - အောင့်အီးခြင်း ငှါ၊ အသက္ကောန္တော- မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ) သက္ကေန- ဖြင့်၊ ဗာဟုသိသံ- လက်မောင်းထိပ်ကို၊ ဖါလေတွာ - ဖေါက်၍၊ ဝဏ မုခေန - အနာဝဖြင့်၊ နိက္ခန္တံ - ထွက်လာသော၊ သမ္ဘဝံ- ကို၊ ဒဿေသိ- ပြီ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (“ တတိ ယဿ ဘာသိတံ သုဘာသိတံ ” ဟု ပြန်လှည့်၍ပေး၊ “ တကိုယ်လုံး၌ သုက်တည် ၏ ” ဟု ပြောသော တတိယဆရာ၏စကားသာ မှန်သည်- ဟုလို။)

ပန- ဆက်၊ ဣ- ဤ ၃ ဝါဒတို့တွင်၊ ပဌမဿ- ပဌမဖြစ်သော၊ အာစရိ ယဿ - ၏၊ ဝါဒေ - အယှဉ်၊ ဓောစနဿာဒေန - လွတ်စေခြင်း၌ သာယာ ကြောင်းစေတနာဖြင့်၊ နိမိတ္တေ- နိမိတ်၌ ဥပက္ကမတော- လုလျှပ်သောရဟန်း၏၊ ယတ္ထကံ- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောသုက်ကို၊ ကော- သော၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိ ကာ- ယင်ငယ်သည်၊ ပိဝေယျ- သောက်လောက်ရာ၏၊ တတ္ထကေ- ရှိသော၊ အသုစိဒ္ဓိ- သုက်သည်၊ ဝတ္ထိသီသတော- ဆီးအိမ်ထိပ်ဘက်မှ၊ မုစ္စိတွာ- လွတ်၍၊

ဒကသောတံ - ကျင်ငယ်လမ်းကြောင်းသို့၊ (အင်္ဂါဇာတ်သို့)၊ ဩတိဏ္ဏမတ္ထေ-
 သက်ခရံကာမျှဖြစ်လသေဿ၊ ဗဟိ-သို့၊ နိက္ခန္တေဝါ- ထွက်သော်၎င်း၊ အနိက္ခ
 န္တေဝါ-၎င်း၊ သံယာဒိသေသော-သံယာဒိသေသ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊
 ဒုတိယဿ- သော၊ (အာစရိယဿ- ဧ)၊ ဝါဒေ- ဌ၊ တထေဝ- ထို အတူ
 သာလျှင်၊ [မောစနဿာဒေန-စသည်ကိုညွှန်းသည်။] ကဋိတော-ခါးမှ၊ မုစ္စိ
 တွာ-၍၊ ဒကသောတံ- ကို၊ ဩတိဏ္ဏမတ္ထေ- သော်၊ (ဗဟိ-သို့၊ နိက္ခန္တေဝါ-
 သေဿ-၎င်း၊ အနိက္ခန္တေဝါ- ၎င်း၊ သံယာဒိသေသော- သည်၊ ဟောတိ- ဧ)၊
 တတိယဿ- သော၊ (အာစရိယဿ)၊ ဝါဒေ- ဌ၊ တထေဝ- လျှင်၊ သကလ
 ကာယံ-တကိုယ်လုံးကို၊ (သံ) ခေါ်ဘေတွာ- ချောက်ချားစေ၍၊ တတော-ထို
 တကိုယ်လုံးမှ၊ မုစ္စိတွာ-၍၊ ဒကသောတံ-သို့၊ ဩတိဏ္ဏမတ္ထေ-သော်၊ ဗဟိ-သို့၊
 နိက္ခန္တေဝါ-၎င်း၊ အနိက္ခန္တေဝါ-၎င်း၊ သံယာဒိသေသော (ဟောတိ)။

စ - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ ၃ ဝါဒတို့၌၊ ဒကသောတောရောဟဏံ - ကျင်ငယ်
 လမ်းကြောင်းသို့ သက်ရောက်ခြင်းကို၊ အဓိဝါသေတွာ- ချုပ်တီး၍၊ အန္တရာ-၌၊
 နိဝါရေတံ - ဌ၊ အသတ္တုဏေယျတာယ- ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊
 တနည်း - ဟိ (ယသ္မာ)၊ ဌာနာ- တည်ရာမှ၊ စုတံ - ရွှေ့လျော့ပြီးသော
 သက်သည်၊ အဝဿံ-မချွတ်းကန်၊ ဒကသောတံ-သို့၊ ဩတရတိ-သက်ရောက်
 ရတော့၏၊ တသ္မာ၊ ဣတ္ထ-ဤသို့ သက်ကိုလွတ်စေရာ၌၊ ဌာနာ-မ၊ စာဝနမတ္ထေ
 နေဝ- ရွှေ့လျော့စေခြင်းမျှသာလျှင်၊ အာပတ္တိ- ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ သာစ-
 ထိုအာပတ်ကိုလည်း၊ နိမိတ္တေ- နိမိတ်၌၊ ဥပက္ကမန္တသေဝ- လုံ့လပြုသော
 ရဟန်း၏အတွက်သာ၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဟတ္ထပရိကမ္မ၊ ပေကရဏေန - လက်ကို
 အဖန်ဖန်ပွတ်တိုက်မှုကိုပြုခြင်း၊ ခြေကို အဖန်ဖန်ပွတ်တိုက်မှုကိုပြုခြင်း၊ ကိုယ်ကို
 အဖန်ဖန်ပွတ်တိုက်မှုကိုပြုခြင်းကြောင့်၊ အသုစိ-သည်၊ သစေဝိ မုစ္စတိ-အကယ်
 မူလည်း လွတ်စေဥးတော့၊ (ဝေသတိဝိ) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အယံ- ဤ
 ဆိုအပ်ပြီးကား၊ သဗ္ဗာစရိယသာဓာရဏဝိနိစ္ဆယော - အလုံးစုံ ဆရာသုံးဥး

ဒကသောတံ ။ ။ မုတ္တမဂ္ဂံ - ကျင်ငယ်လမ်းကြောင်း၊ အင်္ဂါဇာတ်ပဌဒေသံတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ “သဝတိ ဧတေနာတံ သောတော၊ ဒကဿ+သောတော ဒကသောတော”
 ဟု ပြု၊ သန္တဝ(သက်)သည် မူလတည်ရာ၌ တည်စဉ် ကံစိတ် ဥထု အာဟာရ ဟူသော
 အကြောင်း ၄ ပါးကြောင့် ဖြစ်သော စတုသမုဒ္ဓိက ချုပ်ကလောင်တည်း၊ တည်ရာမှ
 ရွှေ့လာသောအခါ ဥတုဇရုပ်ကလောင် အဖြစ်သို့ ပြောင်းသွား၏၊ [ဒကသောတာ
 ရောဟဏတော ပဌာယ၊ ၁ ပေ၊ သန္တဝေ ဥတုသမုဒ္ဓာနမေဝ ရူပံ အဝသိသတိ၊ -
 သာရတ္ထံ အကျယ်ဆိုလေသေး၏။]

တို့နှင့် ဆက်ဆံသော အဆုံးအဖြတ်တည်း။ အညကြ သုပိနန္ဒာတိ - ကား၊ သုပိနောဝေ - သည်ပင်၊ သုပိနန္ဒော - သုပိနန္ဒမည်၏၊ [အန္တအနက်မရှိ၊ တတ္ထာဝဝုတ္တိကမ္မဓာရည်း။] တံ-ထိုအိပ်မက်၌ သက်လွတ်ခြင်းကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အပနေတွာ - ဖယ်ရှား၍၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ စပန- ထပ်၍ဆက်ဥူးအံ့၊ တံသုပိနံ-ကို၊ ပဿန္တော-မြင်မက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဓာတုက္ခောဘတောဝါ- ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အနုဘူတပုဗ္ဗတောဝါ - ခံစားအပ်ဘူးသော အာရုံကြောင့်သော်၎င်း၊ ဒေဝတောပဿိဟာရတောဝါ - နတ်တို့၏ ဆောင်ပြုခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တတောဝါ - ပုဗ္ဗနိမိတ်ကြောင့် သော်၎င်း၊ ဝါ - ရှေးအချိန်ဖြစ်သော အရိပ်နိမိတ်ကြောင့် သော်၎င်း၊ ဣထိ (ဣမေဟိ) စတူဟိ ကာရဏေဟိ - ဤ ၄ မျိုးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဿတိ-မြင်မက်၏။

တတ္ထ-ထို ၄ မျိုးသောအကြောင်းတို့တွင်၊ ဝိတ္တာဒိနံ-သည်းခြေအစရှိသည် တို့၏၊ ခေါဘကရဏပစ္စယယောဂေန-ဧြောံခြားမှုကိုပြုတတ်သော အကြောင်း တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ [“ခေါဘကရဏပစ္စယ” ဟူသည် မကောင်းသော စိတ် ဥတု အာဟာရတို့တည်း၊ ဝိမတိ၌ “ဝိသံဘာဂဘောသဇ္ဇ (သဘောမတူ သောဆေး-ကာမရာဂ ထကြွစေတတ်သောဆေး) သေနာသန အာဟာရာဒိ ပံစ္စယော” ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုဆေးစသည်လည်း အာဟာရ- ဥတု- စိတ်၏အာရုံတို့ ပင်တည်း။] ဥတိတဓာတုကော-ချောက်ချားသောဓာတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဓာတုက္ခောဘတော-ကြောင့်၊ သုပိနံ-ကို၊ ပဿတိ၊ စ-ဆက်၊ ပဿန္တော- မြင်မက်လသော်၊ နာနာဝိမံ-အထူးထူးသောအပြားရှိသော၊ သုပိနံ ပဿတိ၊ ပဗ္ဗတာ-မှ၊ ပတန္တောဝိယ- ကျသူကဲ့သို့၎င်း၊ အာကာသေန- ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တော ဝိယ-သွားရသူကဲ့သို့၎င်း၊ ဝါဠမိဂဟတ္ထိစောရာဒီဟိ-မြဲသေ့ သစ် ကျားစသော သားရဲ၊ ဆင်၊ သူပုန် ဒါးမြဲအစရှိသူတို့သည်၊ အနုဗန္ဓောဝိယ - လိုက်အပ်သူ ကဲ့သို့၎င်း၊ ဟောတိ၊ အနုဘူတပုဗ္ဗတော-ကြောင့်၊ ပဿန္တော-သော်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အနုဘူတပုဗ္ဗ-ခံစားအပ်ဘူးသော၊ အာရမဏံ-ကို၊ ပဿတိ-၏။

ဒေဝတောပဿိဟာရတော-ကြောင့်၊ ပဿန္တဿ - မြင်မက်သူ၏၊ ဒေဝ တာ-တို့သည်၊ အတ္တကာမတာယဝါ-အကျိုးကို လိုလားကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်သော်၎င်း၊ အနတ္တကာမတာယဝါ-အကျိုးမဲ့ကို လိုလားကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ အတ္တာယဝါ-ငှါသော်၎င်း၊ အနတ္တာယဝါ-ငှါသော် ၎င်း၊ [အတ္တကာမတာယနှင့် အတ္တာယ, အနတ္တကာမတာယနှင့် အနတ္တာယ အစဉ်အတိုင်းတွဲ၊] နာနာဝိဓာနိ - နံသော၊ အာရမဏာနိ - တို့ကို၊ ဥပသံ

ဟရန္တိ-ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ သော-ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တာသံ ဒေဝတာနံ-
 တို့၏ အာနုဘာဝေန-ကြောင့်၊ တာနိအာရမဏာနိ-တို့ကို၊ ပဿတိ-၏၊ ပုဗ္ဗ
 နိမိတ္တတော - ကြောင့်၊ ပဿန္တော - သည်၊ ပုညာပုညဝသေန - ကောင်းမှု
 မကောင်းမှု၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတုကာမဿ-ဖြစ်ခြင်းငှါ လိုလားသော၊ အတ္တ
 သာဝါ-၏ သော်၎င်း၊ အနတ္တသာဝါ- ၏သော်၎င်း၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတံ - သော၊
 သုပိနံ ပဿတိ၊ [“ ဥပ္ပဇ္ဇိတုကာမဿ ” ၌ ကောင်းမှု မကောင်းမှု တရားမှာ
 လိုလားသော သဘောဆန္ဒမရှိသောကြောင့် တစ္ဆမ္မုပစာကြ၊ တနည်း-“ ဥပ္ပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗဿ ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ “ ဖြစ်ထိုက်သော ” ဟု ပေး။] (ကိံ ဝိယ-
 နည်း၊) ဗောဓိသတ္တမာတာ - ဘုရားအလောင်း၏မယ်တော် မာယာဒေဝီ
 မိဖုရားသည်၊ ပုတ္တပဋိလာဘနိမိတ္တိ-သားတော်ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 အိပ်မက်ကို၊ [ဆင်ဖြူတော်ကလေး ဝမ်းတိုက်သို့ဝင်၏-ဟူသော အိပ်မက်ကို]
 ပဿတိဝိယ - ကဲ့သို့၎င်း၊ ဗောဓိသတ္တော - သည်၊ ပဉ္စ - ကုန်သော၊ မဟာ
 သုပိနေ-တို့ကို၊ ပဿတိဝိယ-ကဲ့သို့၎င်း၊ ကောသလရာဇာ-သည်၊ ဧသာဠသ-

မဉ္စမဟာသုပိနံ ။ ။ မဟန္တေဟိ ပုရိသေဟိ ပဿိတဗ္ဗတော (မြင့်မြတ်သော
 ယောက်ျားတို့သည် မြင်မက်ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း) မဟန္တာနံစ အတ္တာနံ
 နိမိတ္တဘာဝတော (ကြီးကျယ်သောအကျိုးတို့၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊)
 မဟာသုပိနေ၊-ဦးကား၊ [မဟန္တေဟိ+ပဿိတဗ္ဗာ+သုပိနာ မဟာသုပိနာ၊ မဟန္တာနံ
 ဝါ+နိမိတ္တဘူတာ+သုပိနာ မဟာသုပိနာ။] ဤ အိပ်မက်မျိုးကို ဘုရားအလောင်းသာ
 မက်သတတ်၊ ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “ နက်ဖန် ဘုရားဖြစ်တော့မည် ” ဟု
 ဆိုထိုက်ရာ ကဆုန်လဆန်း ၁၄ ရက်နေ့ည၌ ၏ အာရုဏ်ထက်ခါနီးအခါ၌ အိပ်မက်ကြီး
 ၅ မျိုးကို မက်တော်မူသည်။

၁။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် တမ္ပာမြေကြီး ဟူသော အိပ်ရာဝယ် ဟိမဝန္တာ
 တောင်ကို ဥျးခေါင်းအုံးတော်မူ၍ အရှေ့လမုဒြာ၌ လက်ဝဲ လက်တော်ကို၎င်း၊
 အနောက် သမုဒြာ၌ လက်ယာလက်တော်ကို၎င်း တင်တော်မူပြီးလျှင် တောင်
 သမုဒြာတွင် ခြေတော်၂ ဘက်ကို တင်လျက် စက်တော်ခေါ်ရသည်-ဟု မြင်မက်
 တော်မူသည်။ [ဤအိပ်မက်ကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူခြင်း၏ ပုဗ္ဗ
 နိမိတ်တည်း။]

၂။ ဒုဗ္ဗတိဏသင်္ခါတာ တိဏဇာတိ- နေဇာမြက် ဟု ခေါ်အပ်သော မြက်တမျိုးသည်
 ထွန်တုံးလောက်ကြီးသောရိုးတံနီဖြင့် ချက်တော်မှ ပေါ်ထွက်လာ၏။ ကြည့်ရင်း
 ကြည့်ရင်း တတောင်လောက် တလံလောက် စသည်ဖြင့် ကြီး၍ကြီး၍ တက်သွား
 လေရာ အထက်ကောင်းကင်ကို ထိလေတော့၏။ ဤသို့ မြင်မက်တော်မူသည်။
 [ဤ မြင်မက်ခြင်းကား-“ အရိယအဋ္ဌဂီက ” ဟု ခေါ်အပ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို
 လူနတ်မြဟ္မာတို့၌ ထင်ရှားအောင် ဟောတော်မူနိုင်ခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။]

တဆွဲခြောက်ချက်ကုန်သော၊ သုပိနေ-တို့ကို၊ ပဿတိဝိယ-၎င်းတည်း၊ ဣတိ-
ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [၁၆ ချက်သောအိပ်မက်များကို သာရတ္ထဋီကာမှာ ရှု။]

တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသော အိပ်မက်တို့တွင်၊ ၀၁- ထို အိပ်မက် မြင်မက်ခြင်း၏
အကြောင်းတို့တွင်၊ ယံသုပိနံ-ကို၊ ဓာတုက္ခောဘတော-ကြောင့်၎င်း၊ အနုဘူတ
ပုဗ္ဗတော-ကြောင့်၎င်း၊ ပဿတိ-မြင်မက်၏။ တံ-ထို အိပ်မက်သည်၊ သစ္စံ-
အမှန်သည်။ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ ယံ(သုပိနံ)-ကို၊ ဒေဝတောပဿတာရတော-
ကြောင့်၊ ပဿတိ-၏။ တံ-သည်၊ သစ္စံ၀၁-သည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ အလိကံ၀၁-
မမှန်သည်မူလည်း၊ ဟောတိ-၏။ ဟိ-မှန်၊ ကုဗ္ဗါ-စိတ်ဆိုးကုန်သော၊ ဒေဝတာ-
တို့သည်၊ ဥပါယေန- ဥပါယ်တမည်အားဖြင့်၊ ဝိနာသေတုကာမာ - ပျက်စီး
စေလိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိပရိတဒ္ဓိ-ပြောင်းပြန်ကိုလည်း၊ (အမှန်ဖြစ်မည့်
အကျိုးမှ ပြောင်းပြန်-ဟုလို)ကတွာ-၍၊ ဒေသန္တိ-ပြုတတ်ကြကုန်၏။ ၀၁-
အိပ်မက်ပေးတတ်ကြကုန်၏။ [၀တ္ထုကို သာရတ္ထဋီကာမှာရှု။] ပန-ကား၊ ယံ-
အကြင် အိပ်မက်ကို၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော-ကြောင့်၊ ပဿတိ-၏။ တံ-ထို အိပ်မက်
သည်၊ ဧကန္တသစ္စမေဝ-ကေန်မှန်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏။ စ-ဆက်၊ စတုန္ဒ-

၃။ “မည်းနက်သော ဥဒါးခေါင်းရှိသော ပိုးလေးအဖြူတို့သည် ခြေတော် ၂ ဘက်မှ
အထက်သို့ တက်လာ၍ ခူးပုဆစ်တိုင်အောင် ဖုံးနေကြ၏”ဟု မြင်မက်တော်မူ
ပြန်၏။ [ဤမြင်ခြင်းကား-ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဝတ်ကြသော လူဝတ်ကြောင်တို့၏
သရဏဂုံတည်မည့်အရေး၏ ရှေ့ပြေးနိမိတ်တည်း။]

၄။ “အဆင်းအမျိုးမျိုးဆောင်သော ၄က် ၄ ကောင်တို့သည် အရပ် ၄ မျက်နှာမှ ပျံ
လာ၍ ဘုရားအလောင်း ခြေတော်ရင်းသို့ ရောက်သောအခါ ၄ ကောင်လုံးပင်
တကိုယ်လုံး ဖြူသော အဆင်းရှိသော ၄က်တွေ ဖြစ်ကြလေသည်”ဟု မြင်မက်
တော်မူ၏။ [ဤ မက်ခြင်းကား- ခတ္တိယ၊ မြာဟ္မဏ၊ ဝေဿ၊ သုဒ္ဓ၊ ဟူသော
အမျိုး ၄ ပါးတို့ ခုဟန်းပြုကြ၍ ခုဟန္တာဖြစ်ကြခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။]

၅။ “မစင်တောင်ကြီးပေါ်ဝယ် (မစင်မလူးဘဲ) စကြိုန်ကြတော်မူရသည်”ဟု မြင်မက်
တော်မူ၏။ [ဤမြင်မက်တော် မူခြင်းကား-ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊
ပစ္စည်း ၄ ပါးကို အကြီးအကျယ်ရခြင်း၊ ထိုပစ္စည်းတို့၌ လောဘဖြင့် မပြုကပ်
ခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။]

ဧကန္တသစ္စမေဝ။ ။ ပုဗ္ဗနိမိတ် အိပ်မက်ကြောင့် ရမည့်အကျိုး၏ မှန်ကန်ခြင်းကို
အကြောင်းအိပ်မက်ပေါ်တင်စား၍ “ တံ ဧကန္တသစ္စမေဝ-ထို အိပ်မက်သည် ကေန်
မှန်သည်”ဟု ဆိုသောကြောင့် ဖလုပစာ စကားတည်း၊ ပင်ကိုယ် အိပ်မက်ရင်းကား
မြင်မက်သည့်အတိုင်း မဟုတ်သောကြောင့် ဝိပလ္လတ္ထ (ဒေါက်ပြန်မှားယွင်း) ဖြစ်သည်
သာ၊ ဥပမာ-ဘုရားအလောင်းမယ်တော်သည် “ဝမ်းတိုက်သို့ ဆင်ဖြူတော်ဝင်၏”ဟု

နိသော၊ စေတသံ မူလကာရဏာနံ - ဤမူလ အကြောင်းတို့၏၊ သံသဂ္ဂဘောဒ
 တောဝိ- ရောနှောခြင်း၏ အပြားအားဖြင့်လည်း၊ သုပိနဘေဒေါ - အိပ်မက်၏
 များပြားခြင်းသည်၊ ဟောတိယေဝ-သာ၊ [ဓာတုက္ခောဘကို မူတည်၍ အနု
 ဘူတပုဗ္ဗစသည်ကို မူလီသွတ်၊ ထို့အတူ ၂ မျိုး ၃ မျိုး မူတည်၍ ကျန်အမျိုးကို
 မူလီသွတ်ခြင်းအားဖြင့် အိပ်မက် အမျိုးမျိုး ပြားနိုင်သည် - ဟုလို၊] စ ပန-
 ထပ်၍ ဆက်ဥားအံ့၊ စတုဗ္ဗိဓဋ္ဌိ-သော၊ တံ ဧတံ သုပိနံ-ကို၊ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာဝ-
 သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ပုထုဇ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ၊ ပဿန္တ-နံ၊ (ကသ္မာ)၊ အပ္ပဟိန
 ဝိပလ္လာသတ္တာ-မပယ်အပ်သေးသော ဝိပလ္လာသရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း၊ အသေက္ခာ-တို့သည်၊ န ပဿန္တိ-နံ၊ (ကသ္မာ)၊ ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ-
 တည်း။ [ဤစကားကိုထောက်၍ “ အိပ်မက်မက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ
 သညာဝိပလ္လာသစသော ဝိပလ္လာသကို မပယ်ရသေးခြင်း” ဟု မှတ်၊]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ ဧတံ-ဤ အိပ်မက်
 ကို၊ ပဿန္တော - မြင်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုတ္တော - အိပ်ပျော်သည်၊
 (ဟုတ္တာ)၊ ပဿတိကံ-လော၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ-နိုးနေသည် (ဟုတ္တာ ပဿတိကံ)၊
 ဥဒါဟ-သို့မဟုတ်၊ နေဝသုတ္တော- အိပ်လည်း မအိပ်ပျော်သည်၊ နပဋိဗုဒ္ဓေါ-
 နိုးလည်း မနိုးသည်၊ (ဟုတ္တာ ပဿတိကံ)၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊
 ဣ-ဤစောဒနာစကားရပ်၌၊ ကိပ္ပိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်ကို၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗိ-ဆိုထိုက်
 သေး၏၊ တေ-သင်၏၊ စောဒနာ-သည်၊ အသမတ္တာ-မပြည့်စုံသေး၊ အဝသိဋ္ဌ-
 ကြွင်းကျန်သေးသော စကားကို၊ တာဝမြုဟိ - ဆိုစမ်းဥားလော၊) တာဝ-
 နိုးသုမှရှေးဥားစွာ၊ သုတ္တော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ယဒိပဿတိ-အံ့၊ (ဝေဝတိ)၊

မြင်မက်ရာ၌ ထိုမက်သည့်အတိုင်း ဆင်ဖြူတော် မဝင်ခြင်းမျိုးတည်း၊ [ကေန္တသစ္စ
 မေဝ ဟောတီတိ - ဗလဿ သစ္စတာဝတော ဝုတ္တိ၊ ဒဿနံ ပန ဝိပလ္လာတ္ထမေဝ၊
 တေနေဝ ပဟိနဝိပလ္လာသာ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတံပိ သုပိနံ န ပဿန္တိ-ထို့ကြောင့်ပင် သညာ
 ဝိပလ္လာသစသည်ကိုပယ်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ အိပ်မက်မမက်ကြ။]

ကိဗ္ဗေတ္ထ။ ။ စောဒကသည် (ငါ့ကို) အပြစ်တင်လို၍ “ ကိပနေတံ ” စသော
 ပုစ္ဆာကိုမေးသည် - ဟု သိသောကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာ (ပရိဟာရက) ပုဂ္ဂိုလ်က
 စောဒကကိုပြန်၍ ပြောသော စကားတည်း၊ ဤ အိပ်မက်မက်ပုံကို မေးရာ၌ အသင်
 စောဒကသည် အနည်းငယ် ထပ်၍ ဆိုထိုက်သေး၏၊ ဘာကြောင့်နည်း - အသင်၏
 စောဒနာစကားသည် မပြည့်စုံသေး၊ ထို့ကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ကျန်နေသေးသော
 စကားကို ဆိုစမ်းပါဥား - ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤစကားကို “ စောဒက၏ အဘော်
 ပေါ်လာအောင် ပရိဟာရိသရာက စောဒက၏စိတ်ကို ဆွပေးသောစကား ” ဟု မှတ်။
 [ဒေါသမေတ္တ ဝတ္ထုကာမော စောဒကော ပုစ္ဆတီတိ ဥတုဒ အာစရိယောဒ အာဟ-

အဘိဓမ္မဝိရောဓော - အဘိဓမ္မာနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း ဟူသော အပြစ်သည်။
 အာပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ဟိ-မှန်၊ ဘဝင်စိတ္တောန- ဘဝင်စိတ်ဖြင့်၊ သုပတိ - အိပ်၏။
 တံ - ထို ဘဝင်စိတ်သည်။ ရူပနိမိတ္တာဒိ အာရမဏံ - ရူပနိမိတ် အစရှိသော
 အာရုံရှိသည်။ ဝါ-နည်း၊ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တံ-ရာဂအစရှိသည်တို့နှင့်ယှဉ်သည်။
 န ဟောတိ-မဖြစ်၊ စ-ဆက်၊ သုဝိနံ-ကို၊ ပဿန္တသ-မြင်မက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ဤဒိသာနိ-နသော၊ စိတ္တာနိ- တို့သည်။ [ရူပါရုံစသည်ကို အာရုံပြုသောစိတ်၊
 ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တ စိတ်တို့သည်။] ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏။ [ဘဝင်စိတ်သည်
 ကံ , ကမ္မနိမိတ် , ဝတိနိမိတ် သုံးပါးတွင် တပါးပါးကိုသာ အာရုံပြုသည်။
 ရူပါရုံစသည်ကို အာရုံမပြု၊ ရာဂစသည်လည်း မယှဉ်။] အထ- သို့မဟုတ်၊ ပဋိ
 ဗုဒ္ဓေါ- သည်။ (ယဒိ) ပဿတိ-အံ၊ (ဝေသတိ)၊ ဝိနယဝိရောဓော - သည်။
 အာပဇ္ဇတိ-၏။ ဟိ-မှန်၊ ယံ-အကြင် အိပ်မက်ကို၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ-သည်။(ဟုတ္တာ)၊
 ပဿတိ-၏။ တံ-ထို အိပ်မက်ကို၊ သဗ္ဗောဟာရိက စိတ္တောန-အာပတ်၏ အင်္ဂါ
 ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်အဖြစ်သို့ ရေခံသည်၏အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်၊
 ပဿတိ-၏။ စ - ဆက်၊ သဗ္ဗောဟာရိကစိတ္တောန - ဖြင့်၊ [ပကတိစိတ္တောန-
 ပင်ကိုယ်ဖြစ်ရိုးဖြစ်သော သရာဝစသောစိတ်ဖြင့်၊] ဝီတိက္ကမေ - ကို၊ ကတေ-
 သော်၊ အနာပတ္တိနာမ နတ္ထိ၊ ပန-အန္တယကား၊ သုဝိနံ-ကို၊ ပဿန္တေန-သည်။
 ဝီတိက္ကမေ-ကို၊ ကတေဝိ-သော်လည်း၊ ကေန္တံ-စင်စစ်၊ အနာပတ္တိဝေ-သာ၊
 (ဟောတိ)၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ နေဝသုတ္တော- အိပ်ပျော်သူလည်း မဟုတ်သည်။
 န ပဋိဗုဒ္ဓေါ-သည်။ (ဟုတ္တာ)၊ ပဿတိ-အံ၊ (ဝေသတိ)ကောနာမ - အဘယ်
 မည်သူသည်၊ ပဿတိ - နည်း၊ (မည်သူမျှ မမက်တော့-ဟုလို) ဝေဠသတိ-
 ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ သုဝိနဿ - ၏၊ အဘာဝေါ-မရှိခြင်းသည်သာ၊ အာပဇ္ဇ
 တိ- ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤကား စောဒနာတည်း။

ကိဉ္ဇေတ္တာတိ၊ဧတ္ထ (ကေတ္တနာနတ္ထတာယံ) ကိဉ္ဇိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “အသမတ္တာ တေ စောဒနာ၊
 အဝသိဋ္ဌိ တာဝမြူဟိတိ ဝတ္တံ ဟောတိ”-ကုသလာဓမ္မာအဖွင့်အဋ္ဌသာလိနိမူလဒီကာ။]

မှတ်ချက်။ ။ဤဒီကာ၌ “ကိဉ္ဇိ+ဧတ္ထ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပုံကို၎င်း၊ “ဝတ္တဗ္ဗံ” ဟု စပ်ပုဒ်
 ကြိယာထည့်ရမည်ကို၎င်း ပြ၏။ “အသမတ္တာ တေ၊ပေ၊ မြူဟိ” ကား ထို ကိဉ္ဇေတ္တ၏
 အဓိပ္ပါယ်ကိုဖွင့်ပြသော ဥဒကတ္တ ဝါကျတည်း။ အနက်ပေးရာ၌ ထည့်၍ပေးဘွယ်မလို၊
 သို့သော် ရှေးနိဿယတို့ ထည့်၍ပေးလေ့ရှိသဖြင့် ထည့်၍ပေးလိုက်သည်။ ရှေးက ရှိပြီး
 သော နိယာမ်ကိုလည်း မူလဒီကာအတိုင်းကုအောင် အောက်ပါအတိုင်း ပြင်ပါ။

[ဆောင်] ကိဉ္ဇေတ္တပုဒ် , ထုတ်၍ရှိက , ကိဉ္ဇိစပ်ရန် , ဝတ္တဗ္ဗံကို , ကေနမုချ , ထည့်ပြီး
 မှလျှင် , တဝ စောဒနာ , အသမတ္တာနှင့် , ဆက်ကာ အဝ-သိဋ္ဌိ ပြ၍ , တာဝ
 မြူဟိ , ဝိပ္ပယ်မြည်သည် , ကျမ်းရှိ မူလ ဒီကာတည်း။

(သုပိနဿ-၏) အဘာဝေါ-မရှိခြင်းသည်၊ န အာပဇ္ဇတိ-မဖြစ်၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ကပိမိဒ္ဓပရေတော - မျောက်၏ ငိုက်မည်းခြင်းနှင့် တူသောငိုက်မည်းခြင်းသည် လွန်စွာသက်ရောက်အပ်သူသည်၊ (သုပိန-ကို)၊ ပဿတိ-၏၊ ဟိ-သာဓကဏား၊ ကပိမိဒ္ဓပရေတော၊ ပေ၊ ပဿတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (ဝစနံ)- ကို၊ အာယသ္မတာ နာဂသေနတ္ထေရေန - သည်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ကပိမိဒ္ဓပရေတောတိ - ကား၊ မတ္တဋ္ဌနိဒ္ဓါယ- မျောက်၏အိပ်ခြင်းကဲ့သို့သော အိပ်ခြင်းဖြင့်၊ သုတ္တော - အိပ်ပျော်သူတည်း၊ [အချို့စာအုပ်၌ “သုတ္တော”ဟု ရှိ၏၊ “နှင့်+ယှဉ်သည်”ဟု ပေး၊] ဟိ-ဤ၊ မတ္တဋ္ဌဿ -၏၊ နိဒ္ဓါ-သည်၊ လဟု ပရိဝတ္တာ - လျင်မြန်သော အပြောင်းအလွဲရှိသည်၊ ဟောတိယထာ- ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ယာနိဒ္ဓါ-အကြင်အိပ်ပျော်ခြင်းသည်၊ ပုနပျုနံ-ထပ်၊ ကုသလာဒိဗိတ္ထ ဝေါကိဏ္ဍတ္တာ - ကုသိုလ်အစရှိသောစိတ်နှင့် ရောပွဲမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ လဟုပရိဝတ္တာ - ၏၊ ယဿာ - အကြင် အိပ်ခြင်း၏၊ ပဝတ္တိယံ - ဖြစ်ခြင်း၌၊ ပုနပျုနံ၊ ဘဝံတော-မှ၊ ဥတ္တရဏံ- တက်ရောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ (ဝီထိစိတ်ဖြစ်သည်- ဟူလို)၊ တာယ - ထိုအိပ်ခြင်းဖြင့်၊ သုတ္တော- အိပ်ပျော် သူသည်၊ သုပိန- ကို၊ ပဿတိ- ၏၊ ဧတေန- ကြောင့်၊ အယံ သုပိနော- သည်၊ ကုသလောဝိ- သည်လည်း၊ ဟောတိ- ရှိ၏၊ အကုသလောဝိ (ဟောတိ-၏) အဗျာကတောဝိ - သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ - ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတတို့တွင်၊ သုပိနန္တေ - အိပ်မက်၌၊ ဧတိယဝ ဣနဓမ္မဿဝနဒေသနာ ဒီနိ-ဧတိကိုရိုးရခြင်း၊ တရားနာရခြင်း၊ တရားဟောရခြင်း အစရှိသည်တို့ ကို၊ ကရောန္တဿ- ပြသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ - ပြုရသည်ဟု မက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (သုပိနော- သည်) ကုသလော- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပါဏာတိပါတာဒီနိ- တို့ကို၊ ကရောန္တဿ-၏၊ (သုပိနော)အကုသလော(ဟောတိ)၊ ဒွီဟိ-န်သော၊ အန္တေဟိ - ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် အဘို့တို့မှ၊ မုတ္တော- လွတ်သော၊ အာဝဇ္ဇန တဒါရမဏကုဏေ-အာဝဇ္ဇန်းခဏ၊ တဒါရုံခဏ၌၊ (သုပိနော-ကို) အဗျာ ကတောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

ကပိမိဒ္ဓပရေတော။ ။ကပိနော+မိဒ္ဓေါ ကပိမိဒ္ဓေါ၊ ကပိမိဒ္ဓေါ ဝိယာတိ ကပိ မိဒ္ဓေါ၊ ပရိ(လွန်စွာ) +ဣတော-ရောက်အပ်သူတည်း၊ ပရေတော-သူ၊ ကပိမိဒ္ဓန+ ပရေတော ကပိမိဒ္ဓပရေတော၊ ရှေးက“မျောက်မည်းအိပ်ခြင်း”ဟု ပေးကြ၏။

ဒွီဟိ၊ ပေ၊ အဗျာကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။မနောဒွါရန္တံ တဒါရုံကုသောဝီထိကို ရည်ရွယ်၍ “အာဝဇ္ဇန တဒါရမဏကုဏေ”ဟု ဆိုသည်၊ တဒါရုံမကျဘဲ ဇောအဆုံး ရှိသောဝီထိလည်း ရှိသေး၏၊ ထိုဝီထိများကို ဝီထိနှင့်သုံးချက်စု ဘာသာဋီကာ၌ရှုပါ။

သွယ် (သုဝိနော) - သည်၊ စေတနာယ - ၏၊ ဥပ္ပလဝတ္ထုကတ္တာ- အား နည်းသောမှီရာဝတ္ထု ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိသန္ဓိ - ကို၊ အာကနိတံ- ငင်ခြင်းငှါ၊ အသမတ္ထော-မစွမ်းနိုင်၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပဋိသန္ဓေကျိုးကို မပေးနိုင် ပါသော်လည်း၊ ပဝတ္ထေ - ပဝတ္ထိအခါ၌၊ အညေဟိ - အိပ်မက်ဝိထိမှ တပါး ကုန်သော၊ ကုသလာကုသလေဟိ-တို့သည်၊ ဥပတ္တန္တိတော- ထောက်ပံ့အပ် သည်၊ (သမာနော-သော်၊)ဝိပါကံ-ပဝတ္ထိကျိုးကို၊ ဒေတိ-ပေးနိုင်၏၊ ဝိပါကံ- ကို၊ ကိစ္ဆာပိဒေတိ- အကယ်၍ကား ပေးနိုင်ပေ၏၊ အထ- ထိုသို့ပင် ပေးနိုင်ပါ သော်လည်း၊ အဝိသယေ-မစောင့်စည်းနိုင်သော အရာ၌၊ ဥပ္ပန္နတ္တာ-ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဝိနန္တ စေတနာ-အိပ်မက်၌ဖြစ်သော စေတနာသည်၊ အဗ္ဗော ဟာရိကာဝ-သည်သာ၊ တေန- ကြောင့်၊ ထပေတွာ သုဝိနန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ- မိန့်ပြီ၊ သံဃာဒိဿေသောတိ- သောဟူသော အမည်သည်၊ ဣမဿ အာပတ္တိ နိကာယဿ - ၍ အာပတ်အပေါင်း၏၊ နာမံ- တည်း၊ တသ္မာ, သုဝိနန္တ- အိပ်မက်ကို၊ အညတြ- ၍၊ သဗ္ဗေတနိကာ - ထင်ရှားသော စေတနာရှိသော၊ ယာ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-အကြင်သုက်လွတ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤ သုက်လွတ် ခြင်းသည်၊ သံဃာဒိဿေသောနာမ- သော၊ အာပတ္တိ နိကာယော - သည်၊ (တောတိ)၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဣ-ဤ သံဃာဒိဿေသောဟူသောပါဌ်၌၊ သမ္မ န္ဓော-ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။ [“ယာ-အယံကို၎င်း၊ အာပတ္တိ နိကာယောပုဒ်ကို၎င်း၊ ထည့်၍စပ်ရခြင်းဟူသော ပါဌသေသနှင့် နောက်၌ ရှိသော “အညတြ သုဝိနန္တ” ကို ရွှေကထား၍ အနက်ပေးရခြင်းဟူသော ရွှေနောက် ပြောင်းရခြင်းကိုရည်ရွယ်၍ “သမ္မန္ဓော”ဟု ဆိုသည်။]

ပန-ဆက်၊ (တနည်း) - သမ္မန္တတ္ထမှတပါး ဝစနတ္ထကိုဆိုဥားအံ့၊ ဣ-ဤ သံဃာဒိဿေသောဟူသော ပါဌ်၌၊ ဝစနတ္ထော - ဝစနတ္ထကို၊ (ဝေံ ဧပဒိ တဗ္ဗော)၊ အဿ - ၍ အာပတ်အပေါင်း၏၊ အာဒိမိစေဝ - အစဉ်၎င်း၊ သေသေစ - အစမှကြွင်းသော အလယ်အဆုံး၌၎င်း၊ သံဃော - ကို၊ ဣန္တိ တဗ္ဗော-အလိုရှိထိုက်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုအာပတ်အပေါင်းသည်။)

သံဃာဒိဿေသော။ ။ “သံဃ+အာဒိ+ သေသ”ဟူ၍၊ အဋ္ဌကထာ၌ လာသော ဝစနတ္ထကို ဝိပြိုဟ်ပြီဟု ယူ၍ “အာဒိ+ သေသောစ အာဒိဿေသော၊ သံဃော+အာဒိ သေသေသု အဿာတိ သံဃာဒိဿေသော”ဟု ဝိပြိုဟ်စစ်ပြု၊ အဿ - ၍ အာပတ် အပေါင်း၏၊ အာဒိဿေသေသု-အစ, အစမှကြွင်းသော အလယ်အဆုံးတို့၌၊ သံဃော- သံဃာသည်၊ အတ္ထိ, ဣတိ, သံဃာဒိဿေသော၊ (အာပတ္တိနိကာယော)။ [“ဣန္တိ တဗ္ဗော” နေရာ၌ ဗဟုဗျူဟိထုံးစံအတိုင်း “အတ္ထိ”ဟု ထည့်သည်။]

သံဃာဒိသေသော - သေသမည်၏။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဣမံ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပတ္တိတွာ-ရောက်ပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာတုကာမဿ-ထမြောက်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရဟန်း၏။ ယံတံ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ - အကြင် အာပတ်မှ ထခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)၊ တဿ - ထို အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏။ ပရိဝါသဒါနတ္ထာယ - ပရိဝါသ ပေးခြင်းအကျိုးငှါ။ အာဒိမ္မိစေဝ - အစဉ်၎င်း၊ အာဒိတော - မှ၊ သေသေ- ကြွင်းသော၊ (မဇ္ဈေ၊ အဝသာနေ - ဌှစ်)။ မာနတ္ထဒါနတ္ထာယ - မာနတ် ပေးခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ-တနည်း၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိကဿနေန-ငင်ခြင်း နှင့်၊ သဟ- ကွ၊ မာနတ္ထဒါနတ္ထာယ - ငှါ၊ မဇ္ဈေစ - အလယ်၌၎င်း၊ အဗ္ဘာနတ္ထာယ-အဗ္ဘာန်သွင်းခြင်းအကျိုးငှါ၊ အဝသာနေ-အဆုံး၌၎င်း၊ သံဃော-ကို၊ ဣန္ဒြိတဗ္ဗော- ၏။ ဟိ- မှန်၊ ဣ - ဤတို့တွင်၊ [ပရိဝါသဒါနကံ၊ မာနတ္ထ ဒါနကံ၊ (တနည်း) မူလာယ ပဋိကဿနနှင့် မာနတ္ထဒါနကံ ၊ အဗ္ဘာနကံ တို့တွင်] ကေဓိကမ္မံ-တပီးသော တံသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သံဃေန-နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ ကာတံ-ငှါ။ နသက္ကာ-ကောင်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဿ-ဤအာပတ် အပေါင်း၏။ အာဒိမ္မိစေဝ - ၌၎င်း၊ သေသေစ - ၌၎င်း၊ သံဃော-ကို၊ ဣန္ဒြိ တဗ္ဗော-၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်)၊ သံဃာဒိသေသော-မည်၏။ ဣတိ- ဤအနက်သည်။ ဝါ-ကို၊ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

ပန - ဤသို့ ဝစနတ္ထ ဖြစ်သင့်ပါသော်လည်း၊ ဗျူခံ-ကို၊ အနာဒိယိတွာ၊ အလေးအမြတ်အားဖြင့် မယူမူ၍၊ ဝါ - ဂရုမရိက်မူ၍၊ အတ္ထမေဝ - ကိုသာ၊ ဒဿထံ- ငှါ။ သံဃောဝ၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသောတိ-ဟူ၍၊ အဿ-ဤသံဃာ

‘ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ ဤ ဝိဂြိုဟ်အရ အာပတ်အပေါင်းသာရ၏။ အမှန်အားဖြင့် အာပတ်မှာ သံဃာ မလို၊ အာပတ်မှ ထမြောက်မှုကိုစဉ်းသာ သံဃာလို၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဝိဂြိုဟ်၏ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “ ကိံ ဝုတ္တံ ” စသည်မိန့်၊ ဆိုလို ရင်းကား-အာပတ္တိဝုဋ္ဌာန၏ သံဃာဒိသေသအမည်ကို အာပတ်ပေါ်၌တင်စား၍ လူ့ ပစာရအားဖြင့် အာပတ်ကိုလည်း “ သံဃာဒိသေသ ” ဟု ခေါ်သည်-ဟူလို။ [အာပတ် သင့်သောကြောင့် အာပတ်မှထမှုဖြစ်ရကား “ အာပတ်ကိုအကြောင်း၊ အာပတ်မှထမှုကို အကျိုး ” ဟု ဆိုသည်။]

တဿ အာဒိမ္မိစေဝ၊ မေ၊ ဣန္ဒြိတဗ္ဗော ။ ။ အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏ အစဉ် သံဃာက ပရိဝါသပေးရ၏။ အလယ်၌ မာနတ်ပေးရ၏။ [မာနတ်ကုင့်နေစဉ် သံဃာဒိ သေသံ ထပ်သင့်ပြန်လျှင် အရင်းအစသို့ပြန်၍ မူလာယ ပဋိကဿန ခေါ် (ညဉ့်မိုးလျှင် မာနတ်ပြန်၍ပေး၊ မိုးလျှင်) ပရိဝါသနှင့်တကွ မာနတ်ပါ ပေးရ၏။ ထို့ကြောင့် မဇ္ဈေ ကိစ္စ၌ “ မူလာယ ပဋိကဿနေနဝါ သဟ မာနတ္ထဒါနတ္ထာယ ” ဟု တနည်းပြပြန်သည်။] အဆုံး၌ သံဃာက အဗ္ဘာန်သွင်းပေးရ၏။

ဒိဿေသောပုဂ်၏။ ဣဒိ ပဒဘာဇနီ - ဤ ပဒဘာဇနီကို၎င်း။ (ဝုတ္တံ၌စပ်။) သံဃာဒိဿေသောတိ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတီတိ- ဟူ၍၊ ပရိဝါရေ-၌၊ ဝစနကာရဏဉ္စ- သံဃာဒိဿေသော ဟု ဆိုခြင်း၌ အကြောင်းကို၎င်း၊ (“သံဃောဝ ဒေတိ ပရိဝါသံ” စသော အကြောင်းကို၊) ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [သံဃောဝ- သည်သာ၊ တဿာအာပတ္တိယာ - ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ- ကို၊ ဒေတိ-ပေးရ၏၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿတိ-၏၊ မာနတ္ထိ- ကို၊ ဒေတိ-၏၊ အဗ္ဗေတိ-အတ္တန် သွင်းရ၏၊ သမ္ပဟုလာ - များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ [၂ ပါး၊ ၃ ပါး ဟူသောဂိုဏ်းကို ရည်ရွယ်သည်။] (ပရိဝါသံ-ကို) န(ဒေန္တိ)-မပေးနိုင်ကုန်၊ (မူလာယ န ပဋိကဿန္တိ၊ မာနတ္ထိ န ဒေန္တိ၊ န အဗ္ဗေန္တိ၊) ကေပုဂ္ဂလော- တပါးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ပရိဝါသံ န ဒေတိ၊ ပေ၊ န အဗ္ဗေတိ၊) တေန-ကြောင့်၊ သံဃာဒိဿေသောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏.....သံဃာဒိဿေသော တိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင် စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ - ထိုစကားကို၊ ယထာတထံ- မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ သုဏောဟိ- နားထောင်ပါလော့၊ သံဃောဝ-သည်သာ၊ ပရိဝါသံ - ကို၊ ဒေတိ-၏၊ ပေ၊ တေန - ကြောင့်၊ တေ(အာပတ္တိဇာတံ)-ဤ အာပတ်အပေါင်းကို၊ ဣတိ - ဤ သံဃာဒိဿေသောဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။] တတ္ထ - ထို ပဒဘာဇနီပါဠိတော်၊ ပရိဝါပါဠိတော်တို့၌၊ ပရိဝါသဒါနာ ဒိနိ-ပရိဝါသဒါန အစရှိသည်တို့သည်၊ သမုစ္စယက္ခန္ဓကေ - ၌၊ ဝိတ္ထာရတော အာဂတာနိ၊ တကြေဝ-ထိုသမုစ္စယက္ခန္ဓက၌ သာလျှင်၊ နေသံ - ပရိဝါသဒါန စသည်တို့၏၊ ဝဏ္ဏနံ- ကို၊ ကရိဿာမ- န်အံ့။

တဿေဝ အာပတ္တိနိကာယဿာတိ- ကား၊ တဿေဝ အာပတ္တိသမုဟ သာ-ထိုအာပတ်အပေါင်း၏သာလျှင်၊ (နာမကမ္မံ-ပြုအပ်သောနာမည်တည်း၊ အဓိဝစနံ - အမည်တည်း ; ဟု ပါဠိတော် လှမ်းစပ်)၊ တတ္ထ- ထိုတဿေဝ အာပတ္တိနိကာယဿ ဟူသော ပါဠိ၌၊ (စောဒနာသောမုနာနယော - ကို၊ ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အယံ - ဤ သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်သည်၊ ကောဝ - တချက်

ဗျဉ္ဇနံ၊ စပ၊ ဝုတ္တံ။ ။ ဤသို့ “ သံဃော အာဒိမိစေဝ ” စသည်ဖြင့် ဝစနတ္ထုပြုရမည် ဖြစ်လျှင် ထို ဝစနတ္ထကိုမပြုဘဲ အဘယ်အကျိုးငှါ “ သံဃောဝ ” စသည်ဖြင့် ဤသံဃာဒိ သေသောပုဂ်၏ ပဒဘာဇနီ ကို၎င်း၊ “ သံဃာဒိဿေသောတိ ယံ ဝုတ္တံ ” စသည်ဖြင့် ပရိဝါပါဠိတော်၌ သံဃာဒိဿေသောပုဂ်ကို ဆိုရခြင်း၌ အကြောင်းကို၎င်း မိန့်တော်မူ အပ်ပါသနည်း - ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဗျဉ္ဇနံပန” စသည်မိန့်၊ သဒ္ဓါကို ဂရ မစိုက်ဘဲ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုသာပြခြင်းငှါ ထို ပဒဘာဇနီကို၎င်း၊ ထို ဝစနကာရဏကို ၎င်း၊ မိန့်တော်မူသည်-ဟူလို။ [ဝစနကာရဏံတိ-သံဃာဒိဿေသောတိ ဝေ ဝစနေ ကာရဏံ။]

သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ - သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ (ဟောတိ) - ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် အာပတ်တချက်သာ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ရှုဠိသဒ္ဓေန - ရှုဠိသဒ္ဓါအားဖြင့်၎င်း၊ အဝယဝေ-အစိတ်ဖြစ်သောအာပတ်၌၊ သမူဟဝေါဟာရေန ဝါ- အပေါင်း အာပတ်၏အမည်ကို ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ နိကာယောတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-မူအပ်ပြီ၊ (ကေသုဝိယ-အဘယ်ပါဠိရပ်တို့၌ ကဲ့သို့နည်း)၊ ကော- တခုသော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော - နွှာ၊ ကော - သော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော- နွှာ၊ ဣတိအာဒိသုဝိယ- ဤသို့ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။

ရှုဠိသဒ္ဓေန။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်တခုတည်းဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် “အာပတ္တိ နိကာယဿ” ဟု မိန့်ပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “တတ္ထ၊ ပေ၊ ဝုတ္တော” ဟု မိန့်၊ ရှုဠိအားဖြင့်၎င်း၊ ကေဒေသျှပုစာရအားဖြင့်၎င်း “အာပတ္တိ နိကာယဿ” ဟုခေါ်နိုင်သည်-ဟုလျှ်၊ [သမုဒါယေ နိရုဠော နိကာယသဒ္ဓေါ-အပေါင်းအနက်၌ ထင်ရှားပြီးသော နိကာယသဒ္ဓါသည်၊ တဒေကဒေသေ ပဝတ္တမာနောဝိ-ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်အနက်၌ဖြစ်သော်လည်း၊ တာယဝေ ရှုဠိယာ (ထို ထင်ရှားပြီးသော အထင်ရှုဠိ အားဖြင့်သာ) ပဝတ္တတိတိ အာဟ-ရှုဠိသဒ္ဓေနာတိ၊ ရှုဠိယာ+ယုတ္တော+သဒ္ဓေါ ရှုဠိ သဒ္ဓေါ (ဝိမတိ ဝိဂ္ဂဟ)။]

အထဝါ။ ။ ကိဉ္ဇာနိမိတ္တံ ဂဟေတွာ - တစုံတခုသောသဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း ပဝတ္တိနိမိတ်ကိုဟူ၍၊ သတိဝိ အညဿိ တံနိမိတ္တယုတ္တေ ကိသ္ဗိဋ္ဌိဒေဝ ဝိသယေ-ထိုပဝတ္တိ နိမိတ်နှင့်ယှဉ်သော အခြား တစုံတရာအနက်ရှိသော်လည်း၊ သမ္ပုတိယာ စိရကာလတာ ဝသေန - သမုတ်အပ်သောအမည်၏ ကြာမြင့်သောကာလ ရှိသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်း ဖြင့်၊ တံနိမိတ္တဝိရဟေဒံ ပဝတ္တနိရုဠော ရှုဠိနာမ - ထို သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်မှ ကင်းသော အနက်၌လည်းဖြစ်သော တက်ရောက်ပြီးအမည်သည် ရှုဠိမည်၏။

ဥပမာ-မြေ၌အိပ်ခြင်းကြိယာကို (သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်) ပြု၍ “မဟိယံ သေတိ- မြေ၌ အိပ်တတ်၏” ဟူသော ဝိပြိတ်အရ “မဟိသ” အမည်ရသောကဲ့သို့ မြေ၌အိပ်ခြင်း ကြိယာမှ ကင်းခိုက် (သွားမှု စားမှု စသည်ကိုပြုနေခိုက်) ၌လည်း အတွင်ရှုဠိအားဖြင့် မဟိသအမည်မပျော်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သံဃာဒိသေသ်အများအပေါင်းကို အကြောင်း (ပဝတ္တိနိမိတ်) ပြု၍ဖြစ်သော နိကာယသဒ္ဓါသည် သံဃဒိသေသ်တခုတည်း၌လည်း အတွင်ရှုဠိအားဖြင့် ဟောနိုင်သည်-ဟုလျှ်။ [သကတ္တကြောင့်၊ ရသောပညတ်၊ သကတ် ပျောက်လျက်၊ မည်မျက်၊ သက်သက် အတွင်ရှုဠိတည်း။] ရှေနည်း၌ အထင်ရှုဠိ၊ အထဝါထက်သော ဤနည်း၌ အတွင်ရှုဠိဟု ခွဲပါ။

အဝယဝေ ပေ၊ ဝေါဟာရေနဝါ။ ။ ဤနည်း၌ သံဃဒိသေသ်အပေါင်း၏ နိကာယအမည်ကို အစိတ်၌တင်စားသော “ ကေဒေသျှပုစာ သဒ္ဓါ ” ဟု ဆိုလိုဟန် တူသည်။ [“ကော ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ကော ဝိညာဏက္ခန္ဓော” ကား ခန္ဓသင်္ဂဏီပုဋိ တော်၌ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝိညာဉ်တခုကိုပင် ခန္ဓာ-ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ပုဋိတော်တည်း၊ ခန္ဓသဒ္ဓါသည် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် ကွဲပြားသော

ဝေ-လျှင်၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ-သရုပ်အရ ရှုတ်ပြအပ်ပြီးသောသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပဒါနုတ္တမေန-အားဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ-ပဒဘာနေ ဝေဘန်တော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ဣမံ သုတ္တဝိသဋ္ဌိ-၌ သုက်လွတ်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တဿ-၏၊ ဥပါယံစ-အကြောင်းကို၎င်း၊ ကာလဉ္စ-အခါကို၎င်း၊ အဓိပ္ပါယဉ္စ-အလိုကို၎င်း၊ အဓိပ္ပါယ ဝတ္ထုစ- အလို၏တည်ရာကို၎င်း၊ ဒသေတံ- ၄၊ အဇ္ဈတ္တရူပေ မောစေတီတိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ-ပြီး၊ ဟိ-၌၊ ဧတ္ထ-၌ အဇ္ဈတ္တရူပေမောစေတီ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိဟိ- အဇ္ဈတ္တရူပေ အစရှိကုန်သော၊ စတူဟိ-နံသော၊ ပဒေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ဥပ-ယော- ကို၊ ဒသိတော၊ အဇ္ဈတ္တရူပေဝါ- အဇ္ဈတ္တရုပ်၌ သော်လည်း၊ မောစေယျ-လွတ်စေရာ၏၊ ဗဟိဒ္ဓရူပေဝါ-၌သော်လည်း၊ (မော စေယျ)၊ ဥဘယတ္ထဝါ-အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓရုပ်နှစ်ပါးစုံ၌သော်လည်း၊ (မောစေယျ)၊ အာကာသေ-၌၊ ကဋိ- ခါးကို၊ ကမ္မေန္တောဝါ- လွပ်စေလျက်သော်လည်း၊ (မောစေယျ)၊ ဣတော-၌ ၄ မျိုးသောအကြောင်းမှာ၊ ယရံ-အလွန်၊ အညော-သော၊ ဥပါယော - သည်၊ နတ္ထိ၊ တတ္ထ - ထို ၄ မျိုးသောအကြောင်းတို့တွင်၊ ရူပေ-၌၊ ဃန္တော-ပုတ်ခတ်၍၊ မောစေန္တောဝိ-လွတ်စေသောရဟန်းကို၎င်း၊ ရူပေန-ဖြင့်၊ ဃန္တော-၍၊ မောစေန္တောဝိ-ကို၎င်း၊ ရူပေ မောစေတီစွေဝ-ရူပေ မောစေတီဟူ၍သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ရူပေ-သည်၊ သတိ-သော်၊ သော- ထိုရဟန်းသည်၊ မောစေတီ- လွတ်စေနိုင်၏၊ ရူပံ-ကို၊ အလဘိတွာ-မူ၍၊ ဝါ-လသော်၊ န (မောစေတီ)-နိုင်၊

ပန-ကား၊ ရာဂုပတ္တန္တဒိဟိ အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ-နံသော၊ (ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်) ကာလော-အခါကို၊ ဒသိတော- မူအပ်ပြီး၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ရာဂုပတ္တန္တဒိ ကာလေသု- ရာဂုပတ္တန္တ အစရှိသောအခါ တို့၌၊ အင်္ဂဇာတံ- သည်၊ ကမ္မနိယံ- သုက်ကိုလွတ်မှု၌ခံသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ယဿ-အကြင်အင်္ဂါဇာတ်၏၊ ကမ္မနိယတ္ထေ-သုက်လွတ်စေမှု၌ ခံသည်၏အဖြစ် သည်၊ သတိ-သော်၊ မောစေတီ-လွတ်စေ၏၊ ဣတော-၌ ၅ မျိုးသောအခါမှာ၊ ပရံ-အလွန်၊ အညော-သော၊ ကာလော- သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ရာဂုပတ္တန္တဒိဟိ ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ ကာလော ဒသိတော) ဟိ-မှန်၊ ရာဂု ပတ္တန္တဒိဟိ-ရာဂုပတ္တန္တ အစရှိသောအခါတို့နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ ပုဗ္ဗဏှာဒယော-

အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓစသောအားဖြင့် ကွဲပြားသောတရားတို့၏အပေါင်းကို ဟော၏။ ထိုသို့ ၃ မျိုး ။ မျိုးမြားဘဲ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာတခုကို ခန္ဓသဒ္ဓါဟောရာ၌ အတွင်ရှုဦးသဒ္ဓါ၊ ဧက ဒေသျှူပစာဖြစ်သကဲ့သို့လည်း၊ ဝိညာဉ်တခုတည်းက ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟု ဆိုရာ၌လည်း နည်းတူ၊ သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဇီကာ ခန္ဓာအဖွင့်၌လည်း ပြထားပြီ။]

နံနက်အစရှိကုန်သော၊ ကာလဘေဒါ-ကာလအပြားတို့သည်၊ မောစနေ-၌၊ နိမိတ္တံ-အကြောင်းသည်၊ န ဟောန္တိ-မဟုတ်ကုန်၊ အာရောဂျတ္တာယာတိ အာဒိဟိ-ယ အစရှိကုန်သော၊ ဒသဟိ-န်သော၊ (ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်) အဓိပ္ပါယ်-အလိုကို၊ ဒသိတော-မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ဝေဇပေန-သော၊ အဓိပ္ပါယ်ဘေဒေန-အလို၏အပြားအားဖြင့်၊ မောစေတိ-၏၊ အညထာ- အာရောဂျတ္တာယ အစရှိသည်မှတပါးသော အလိုအားဖြင့်၊ န မောစေတိ-လွတ်စေသည်မဟုတ်၊ ပန-ကား၊ နီလာဒိဟိ-န်သော၊ ဒသဟိ-န်သော၊ (ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်) နဝဓဿ-ဖြစ်သော၊ အဓိပ္ပါယ်ဿ-ဝိမံသနအလို၏၊ ဝတ္ထု-တည်ရာကို၊ ဒသိတံ-မူအပ်ပြီ၊ [အာရောဂျတ္တာယ - မှစ၍ ရေတွက်လျှင် ၉ ခုခြောက်သည် ဝိမံသတ္တာယ တည်း၊ ထို စုံစမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ညှိလေသလော၊ ရှေ့လေသလော စသည်ဖြင့် စုံစမ်းခြင်းကြောင့် နီလစသည်ကို ထို ဝိမံသန၏တည်ရာဝတ္ထုဟု ဆိုသည်။] ဟိ-မှန်၊ ဝိမံသန္တော- စုံစမ်းလသော်၊ ဝါ- သူသည်၊ နီလာဒိယ-တို့တွင်၊ အညတရဿ- တခုခုသောတည်ရာ၏၊ ဝသေန- ဖြင့်၊ ဝိမံသတိ-၏၊ တေဟိ-ထို နီလအစရှိသောဝတ္ထုတို့မှ၊ ဝိမုတ္တံ (ဝိနိမုတ္တံ)-လွတ်သောသုက်၏ အဆင်းကို၊ န(ဝိမံသတိ)-မဟုတ်၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ [ဥပါယ၊ ကာလ၊ အဓိပ္ပါယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ဝတ္ထုတို့၏ အကျဉ်းပြစကား အပြီးတည်း-ဟူလို၊ (တနည်း) “ဟိယသ္မာ- ကြောင့်၊” ဝိမံသန္တော- သည်၊ ပေ၊ န ဝိမံသတိ - မဟုတ်၊ ဣတိ (တသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဝတ္ထု-ကို၊ ဒသိတံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိညာယတိ-၏၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်သည်။]

ပန-ကား၊ ဣတော-ဤ အဇ္ဈတ္တရူပေအစ သပ္ပိဝဏ္ဏံမောစေတိတိုင်အောင် သောပစ်တို့မှ၊ ပရံ-၌၊ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိနံ-အဇ္ဈတ္တရူပေအစရှိကုန်သော၊ ဣမေသံ ယေဝဒါနံ- တို့တိုပင်၊ ပကာသနတ္ထံ - ထင်ရှားပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ [အကျယ်ပြခြင်းငှါ-ဟူလို၊] အဇ္ဈတ္တရူပေတိ၊ ပေ၊ အာဒိ-အစရှိသောပါဠိရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ- ထို အဇ္ဈတ္တရူပေတိ အဇ္ဈတ္တံ ဥပါဒိန္တေ ရူပေ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အဇ္ဈတ္တံ ဥပါဒိန္တေရူပေတိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဟတ္တာဒိဘေဒေ-လက် အစရှိသော အပြားရှိသော၊ ရူပေ-၌၊ (မောစေတိ- ၏) ဗဟိဒ္ဓါ ဥပါဒိန္တေတိ-ကား၊ ပရဿ-၏၊ တာဒိသေယေဝ- သော၊ (ရူပေမောစေတိ)၊ အနုပါဒိန္တေတိ-ကား၊ တာဥန္တိဒ္ဓါဒိဘေဒေ-သံကေဝံပေါက် အစရှိသော အပြားရှိသော၊ (ရူပေမောစေတိ)၊ တဒုဘယေတိ - ကား၊ အတ္တနောစ - ၏၎င်း၊ ပရဿစ-၏၎င်း၊ ရူပေ (မောစေတိ)၊ တေ- ဤစကားကို၊ ဥဘယဗန္ဓဝသေန- နှစ်ပါးစုံဖြင့် ဝုတ်ခတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ အတ္တနော- ၏၊ ရူပေနစ-ဖြင့်၎င်း၊

အနုပါဒိန္နရူပေနစ - ဖြင့်၎င်း၊ ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ ဃန္ဓနေပိ - ပုတ်ခတ်ခြင်း၌လည်း၊ လတ္တတိ- ၏ အာကာသေ ဝါယမန္တဿာတိ- ကား၊ ဧကနစိ-သော၊ ရူပေန-ဖြင့်၊ အယန္ဇေတွာ-မပုတ်ခတ်မှု၍၊ အာကာသေယေဝ-၌သာလျှင်၊ ကဋိကမ္ပနပယောဂေန - ခါးကိုလှုပ်စေခြင်း ပယောဂဖြင့်၊ အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ စာလေန္တဿ - လှုပ်စေလသော်၊ (“ကမ္ပနိယံ ဟောဘိ” ဟု ပါဠိတော်ထသ့်၍စပ်။) ရာဂုပထမ္ဘေတိ - ကား၊ ရာဂဿ- ၏၊ ဗလဝဘာဝေန-ကြောင့်၊ ဝါ- တနည်း၊ ရာဂေန- ကြောင့်၊ အင်္ဂဇာတဿ- ၏၊ ဥပတ္တမ္ဘေ-တောင့်တင်းခိုင်မာခြင်းသည်၊ ထဒ္ဒဘာဝေ - တောင့်မာသည်၏ အဖြစ်သည်၊ သဉ္ဇာတေ- ကောင်းစွာဖြစ်လသော်၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ ကမ္ပနိယံ ဟောတိ တိ- ကား၊ မောစနကမ္ပက္ခမံ - သုက်ကို လွှတ်စေကြောင်းလုလျှပ်မှု၌ ခံသည်၊ အဇ္ဈတ္တရူပဒီသု-တို့၌၊ ဥပတ္တမာရဟံ-လုလျှပ်ခြင်းကိုထိုက်သည်၊ ဟောတိ-၏။ [မောစေတိ အနေနာတိ မောစနံ၊ (လွတ်စေကြောင်း လုလျှ)၊ မောစနံစ+တံ+ကမ္ပဉ္ဇာတိ မောစနကမ္ပံ၊ (လုလျှပ်မှု)]။

ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌပုတ္တမ္ဘေတိ-ကား၊ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏဒဋ္ဌေန-ဥစ္စာလိင်္ဂပိုး၏ကိုက်ခြင်းကြောင့်၊ အင်္ဂဇာတေ-သည်၊ ဥပတ္တမ္ဘေ-တောင့်တင်းလသော်၊ (မောစေတိ)၊ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကာနာမ - ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကတို့မည်သော၊ လောမသပါဏကာ - များသော အမွှေးရှိကုန်သော ပိုးကောင်ငယ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေသံ-ထိုပိုးငယ်တို့၏ လောမေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဖုဋ္ဌ- တွေထိအပ်သော၊ အင်္ဂဇာတံ - သည်၊ ကဏ္ဍံ - ယားယံခြင်းကို၊ ဂဟေတွာ ထဒ္ဒံ ဟောတိ၊ တတ္ထ - ထိုသို့ အမွှေးတို့ဖြင့်ထိရာ၌၊ ယသ္မာ , တာနိလောမာနိ - တို့သည်၊ အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ သံသန္တာနိဝိယ-ကိုက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိဇ္ဇန္တိ-ထိုးကုန်၏၊ တသ္မာ , ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တိ- ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ အတ္ထ

ဥစ္စာလိင်္ဂ, လောမေ။ ။ဥစ္စာလိင်္ဂပိုးကို “လောမသ(အမွှေးများသော)ပိုး” ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်၏၊ လောမာ စတေသံ အတ္ထိတိ လောမသာ = များသော အမွှေးရှိသော ပိုးကလေးများ၊ ဗဟုတ္တ အဿတ္ထိ အနက်၌ သပစ္စည်းသက်၊ ထို ပိုးကို အဘိဓာန်(၆၂၃) ဂါထာ နိဿယသစ်၌ ခူ (တောင့်တံ) ဟု မိန့်၏၊ ဣဒါဒိမောဂုလ္လာနံ (၃၃) သုတ်၌ ဥပဗ္ဗစလဓာတ် ဂက်ပစ္စည်းဖြင့် စလကို စာလိမြှ၍ “ဥစ္စာလိင်္ဂေါ” ဟု ပြီးစေ၏။ “သုတ္တကိဋ္ဌော-သုတ်ပိုး” ဟု အနက်ဖွင့်၏၊ ဤအနက်က သာ၍သင့်တယ်ရှိ၏၊ [“ဥစ္စာလတိ-အထက်၌ လှုပ်ရှားတတ်၏၊ ဣတိ ဥစ္စာလိင်္ဂေါ” ဟု မြ၊] ထို ပိုးသည် ပါးစပ်ဖြင့် မကိုက်သော်လည်း အမွှေးကလေးများဖြင့် အင်္ဂါဇာတ်ကို ထိသော အခါ ကိုက်သကဲ့သို့ ယားသောကြောင့် “ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌ” ဟု အဋ္ဌ သဒ္ဒါကို ဆိုသည်၊ သဒိသုပစ္စာတည်း။

တော- အစစ်အမှန်အနက်အားဖြင့်၊ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကလောမ ဝေခံနေန-
ဥစ္စာလိင်္ဂပိုးငယ်တို့၏ အမွှေးတို့ဖြင့်ထိုးခြင်းကြောင့်၊ (ကမ္မနိယံ ဟောတိ)၊
ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။

အရောဂေါ ဘဝိဿာမီတိ-ကား၊ မောစေတွာ-လွတ်စေ၍၊ အရောဂေါ-
ရောဂါမရှိသည်၊ ဘဝိဿာမိ - အံ၊ သုခံ ဝေဒနံ ဥပ္ပါဒေဿာမီတိ - ကား၊
မောစနေန-လွတ်စေကြောင်း လုလ္လုပ္ပိမူကြောင့်၎င်း၊ [မောဇေတိ ဧတေနာတိ
မောစနံ - လွတ်စေကြောင်း လုလ္လုပ္ပိမူ၊ မောစနတ္ထာယ ဥပတ္တမကရဏေန။]
မုစ္စနုပ္ပတ္တိယာ-လွတ်ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဗုတ္တပစ္စယာစ- လွတ်ပြီးခြင်း
ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း၊ သုခါ- ချမ်းသာစေတတ်သော၊ ယာ ဝေဒ
နာ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ- ထို သုခဝေဒနာကို၊ ဥပ္ပါဒေဿာမိ- အံ၊ ဣတိ
အတ္ထော၊ ဘေသန္တိ ဘဝိဿတီတိ- ကား၊ မေ-၏၊ ဝါ- သည်၊ မောစိတံ-
လွတ်စေအပ်သော၊ ဣခံ-ဤသုက်သည်၊ ကိစ္ဆိဒေဝ-တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊
ဘေသန္တိ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လတံ၊ ဒါနံ ဒဿာမီတိ-ကား၊ မေစေတွာ-၍၊
ကိဋ္ဌ ကိပိလ္လိကာဒီနံ- ပိုးငယ်၊ အလွန် သေးငယ်သော ပိုးအစရှိသော သတ္တ
တို့အား၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ကိဋ္ဌ- ပေါက်ဖတ်၊ ကိပိလ္လိက-ပိုးရွှံ့” ဟု ပေး၏။]
ဒါနံ-အလှူကို၊ ဒဿာမိ-အံ၊ ပုညံ ဘဝိဿတီတိ - ကား၊ မောစေတွာ - ၍၊
ကိဋ္ဌာဒီနံ-တို့အား၊ ဒေန္တဿ - ပေးလသော်၊ ဝါ-ပေးသော ငါ၏၊ ပုညံ-
သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ယညံ ယဇိဿာမီတိ-ကား၊ မောစေတွာ ကိဋ္ဌာဒီနံ၊ ယညံ-
ယဇ်ကို၊ ယဇိဿာမိ-ပူဇော်အံ၊ ကိစ္ဆိ ကိစ္ဆိ - သော၊ မန္တပဒံ - မန္တန်ပုဒ်ကို၊
ဝတ္တာ- ရွတ်ဆို၍၊ ဒဿာမိ-အံ၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ [ယဇ်ပူဇော်ရာ၌ ပူဇော်
ပေးသော ဆရာက မန္တန်ကို ရွတ်ရသေးသည်။]

သဂ္ဂံ ဂမိဿာမီတိ-ကား၊ မောစေတွာ ကိဋ္ဌာဒီနံ၊ ဒါနေနဝါ-ပေးလှူခြင်း
ကြောင့်၎င်း၊ [တချို့ စာအုပ်များ၌ “ဒိန္နဒါနေနဝါ” ဟု ရှိ၏၊ “ပေးလှူအပ်သော
အလှူကြောင့်၎င်း” ဟု ပေး၊] ပုညေနဝါ - ကောင်းမှုကြောင့်၎င်း၊ သဂ္ဂံ- သို့၊
ဂမိဿာမိ-အံ၊ ဗီဇံ ဘဝိဿတီတိ-ကား၊ ကုလဝံသကံရဿ-အမျိုးအနွယ်၏
အညွန့်ဖြစ်သော၊ ဒါရကဿ-ကလေး၏၊ ဗီဇံ-မျိုးစေ့သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣမိနာ
ဗီဇေန - ကြောင့်၊ ပုတ္တော - သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ - ဖြစ်လတံ၊ ဣတိ ဣမိနာ
အဓိပ္ပါယေန - ၌ အလိုကြောင့်၊ မောဇေတိ - ၍၊ ဣတိအတ္ထော၊ [သုက်ကို
လွတ်စေပြီးလျှင် ထို သုက်ပါသောအဝတ်ကို မာတုဂါမ၏ အင်္ဂါဇာတ်သို့
သွင်းသောအခါ သန္ဓေ ရတတ်၏၊ ပုရာဏစီဝရဓောဝါပနသိက္ခာပုဒ်၌ ဥဒါ
ယီ၏ ဇနီးဟောင်းမှာ ကိုယ်ဝန်ရခြင်း၌ ဖြစ်ပုံမျိုးတည်း၊ ဗီဇံ ဘဝိဿတီတိ

စောဠတ္တဟာဏာဒိ ကမ္ဘံ (အဝတ်ကို အင်္ဂါဇာတ်သို့သွင်း၍ သုတ်ကိုယူခြင်း အစရှိသောအမှုကို)သန္တာယ ဝုတ္တံ၊] ဝိမံသတ္တာယာတိ-ကား၊ ဇာနနတ္တာယ- သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ [ငါ၏သုက်သည် “ ညှိသောအဆင်း ရှိလေသလား” စသည်ဖြင့် သိခြင်းအကျိုးငှါ။] နိလံ ဘဝိဿတိတိ အာဒိသု - ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၌စပ်။) တာဝ ဇာနိဿာမိ - သိအောင်ပြုအံ့၊ မေ - ၏၊ ဝါ - သည်၊ မောစိတံ-လွတ်စေအပ်သော သုက်သည်၊ နိလံ-အညှိသည်၊ ဘဝိဿတိကံ - လော၊ ပီတကာဒိသု - ရှေ့သောအဆင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရဝဏ္ဏံ- တမျိုးမျိုးသော အဆင်းရှိသည်၊ (ဘဝိဿတိ ကံ)၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဒိဉ္စာဓိပ္ပါယောတိ - ကား၊ ဒိဉ္စာပသုတော- မြူးတူးပျော်ပါးခြင်း၌ အားထုတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ မောစေတိ)၊ တေန တေန အဓိပ္ပါယေန - ထိုထို အလိုဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တော-မြူးတူးပျော်ပါးလျက်၊ မောစေတိ၊ ဣတိဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒံ နိ - ၌၊ အဇ္ဈတ္တရူပေ မောစေတိတိ အာဒိ - သော၊ ယဒိဒံ - အကြင် စကားကို၊ ဝုတ္တံ - ပြု၊ တတ္ထ - ထို စကားရပ်၌၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ မောစေန္တော - လွတ်စေသော ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ၏၊ တေသဉ္စ ပဒါနံ - ထို ပုဒ်တို့၏လည်း၊ ဝသေန, ယတ္ထကော- သော၊ အာပတ္တိဘေဒေါ - အာဝတ်အပြားသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တံ သဗ္ဗံ - ထို အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ အပြားကို၊ [အာပတ်သို့ရောက်ကြောင်း ထိုအခြင်း အရာ, ထို အာပတ်အပြားကို၊] ဒသေန္တော-သည်၊ (ဟုတ္တာ) အဇ္ဈတ္တရူပေ ၊ပေ၊ သံဃာဒိသေသသာတိ အာဒိ -ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထ-ထို အဇ္ဈတ္တရူပေ စေတေတိ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ စေတေတိတိ- ကား၊ မောစန သာဒသမ္ပယုတ္တာယ- လွတ်စေကြောင်းလုလျှ်ပြုမှု၌ သာယာတတ်သော သုခ ဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော၊ စေတနာယ-ဖြင့်၊ မုစ္စတု-လွတ်ပစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ စေတေတိ - စေ့ဆော်အံ့၊ ဥပက္ကမတိတိ - ကား၊ တဒနရူပံ - ထို စေတနာ အားလျော်သော၊ ဝါယာမံ-လုလျှ်ကို၊ ကရေတိ-အံ့၊ မုစ္စတိတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ စေတေန္တဿ-စေ့ဆော်လျက်၊ တဒနရူပေန-ထို စေတနာအားလျော်သော၊ ဝါယာမေန-ဖြင့်၊ ဝါယမတော-လုလျှ်ပြုသောရဟန်း၏၊ သုတ္တံ-သည်၊ ဌာနာ- မှ၊ စဝတိ-ရှေ့ အံ့၊ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသသာတိ-ကား၊ တိတိ-န်သော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ-တို့ကြောင့်၊ အဿပုဂ္ဂလဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသောနာမ- မည်သော၊ အာပတ္တိနိကာယော-အာပတ်အပေါင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဗဟိဒ္ဓါရူပေတိ အာဒိသု - န်သော၊ အဝသေသေသု- န်သော၊ အဋ္ဌဝိသတိယာ-သော၊ ပဒေသုပိ-တို့၌လည်း၊ သေနယော- တည်း။

ပန-ဆက်၊ ဣ- ဤ အဇ္ဈတ္တရူပေ စေတတိအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဒွေ အာပတ္တိသဟဿာနိ- နှစ်ထောင်သော အာပတ်တို့ကို၊ ဒသေတဗ္ဗာနိ-နိ၏၊ [“ဒွေ အာပတ္တိသဟဿာနိ” ဟူသောစကားသည် ခဏ္ဍစက်စသောအပြားကို မသုံးသပ်ဘဲ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။] ကထံ - အဘယ်သို့ ပြုထိုက်ကုန် သနည်း၊ တာဝ-ဗဟိဒ္ဓရုပ်မှရှေးဥျားစွာ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) အဇ္ဈတ္တရူပေ-အဇ္ဈတ္တ ရုပ်၌၊ ရာဂုပတ္တဗ္ဗေ - ရာဂကြောင့် အင်္ဂါဇာတ်၏ တောင့်တင်းခိုင်မာရာအခါ၌၊ အာရောဂုတ္တယ - အာရောဂုအကျိုးငှါ၊ နီလံ - ညိုသောသုက်ကို၊ မောစေ န္ဋယ-၏၊ ကော-သော၊ အာပတ္တိ-၎င်း၊ အဇ္ဈတ္တရူပေယေဝ-၌ပင်၊ ရာဂုပတ္တ ဗ္ဗေ-(ဝေ)-၌ပင်၊ [ဝေလိုက်စေ] အာရောဂုတ္တယ (ဝေ)- ငှါပင်၊ ဝီတာ ဒီနံ - အရှေ့အစရှိသော သုက်တို့ကို မောစနဝသေန-ဖြင့်၊ အပရာ-န်သော၊ နဝ-န်သော၊ (အာပတ္တိယော-တို့၎င်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဒသ- န်သော၊ (အာပတ္တိ ယော ဟောန္တိ)၊ စ - ဆက်၊ အာရောဂုတ္တယ - ငှါ၊ ဒသ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)ယထာ၊ ဝေ-တု၊ သုခါဒီနံ + သုခအစရှိကုန်သော၊ နဝန္တံ - န်သော၊ ပဒါနံ-ပုဒ်တို့၏ (ပုဒ်တို့၏ဒတာနက် သုခအစရှိသည်တို့၏) အတ္တယ - ငှါ၊ ဧကေကပဒေ-၌၊ ဒသဒသ-၁၀မျိုး ၁၀မျိုးကုန်သောအာပတ်တို့ကို၊ ကတွာ- ရှိ၊ နဂုတိ-သော၊ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)၊ ဣတိ ဣမာစ နဂုတိ(အာပတ္တိ ယော) - ဤကိုးဆယ်သော အာပတ်တို့၎င်း၊ ပုရိမာ-န်သော၊ ဒသစ(အပတ္တိ ယော)-တို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တာဝ-ဝစ္စုပတ္တဗ္ဗမှ ရှေးဥျားစွာ(နိဒ္ဒိဋ္ဌေ)၊ ရာဂ ပတ္တဗ္ဗေ-၌၊ သတံ-သော၊ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)။

ပန - ဆက်၊ ရာဂုပတ္တဗ္ဗေ - ၌၊ (သတံ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)ယထာ၊ ဝေ, ဝစ္စုပတ္တဗ္ဗာဒီသု-န်သော၊ စတုသုပိ-၄ ခုသော ဥပတ္တဗ္ဗ တို့တွင်လည်း၊ ဧကေကသ္မိံ - သော၊ ဥပတ္တဗ္ဗေ - ဥပတ္တဗ္ဗ ဖြစ်ရာအခါ၌၊ သတံ သတံ-တရာ တရာသော အာပတ်ကို၊ ကတွာ, စတ္တာရိ သတာနိ - တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ (သတာနိ)-ဤ ၄ ရာတို့၎င်း၊ ပုရိမံ - သော၊ ဝေ (သတံ)စ- ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တာဝ - ဗဟိဒ္ဓရုပ်စသည်မှ ရှေးဥျားစွာ၊ အဇ္ဈတ္တ ရူပေ-၌၊ ပဉ္စန္တံ-န်သော၊ ဥပတ္တဗ္ဗာနံ - ဥပတ္တဗ္ဗ တို့၏ ၊ဝသေန၊ ပဉ္စသတာနိ (ဟောန္တိ)၊ စ-ဆက်၊ အဇ္ဈတ္တရူပေ-၌၊ ပဉ္စ(သတာနိ ဟောန္တိ)ယထာ၊ ဝေ, ဗဟိဒ္ဓရူပေ-၌၊ ပဉ္စ(သတာနိ)-တို့၎င်း၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓရူပေ-၌၊ ပဉ္စ(သတာနိ)- တို့၎င်း၊ အာကာသေ- ၌၊ ကဋီ - ကို၊ ကမ္မေန္တဿ- လှုပ်စေသောရဟန်း၏၊ ပဉ္စ(သတာနိ)- တို့၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ သဗ္ဗာနိပိ- န်သော၊ စတုန္တံ- န်သော၊ ပဉ္စ ကာနံ- တို့၏ ၊ဝသေန, ဒွေ အာပတ္တိသဟဿာနိ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နိ၏။

ဗုဒ္ဓါနိ = ဌှိ၊ တာဝ - နီလ အစရှိသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု)၊
 အာရောဂုတ္တယာတိအာဒိသု - နသော၊ ဒသသု- နသော၊ ပဒေသု-တို့၌၊ ပဋိ
 ပါဋိယာ- အစဉ်အားဖြင့်၊ (ဂဏန္တဿဝါ - ဇ်ဂင်း၊) ဥပ္ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်
 မဟုတ်သော အားဖြင့်၊ (ဂဏန္တဿဝါ - ဇ်ဂင်း၊) ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-
 အောက်က၊ ဂဟေတွာ-စ၊ ယု၍၊ ဥပရိ-သို့၊ ဂဏန္တဿဝါ-ယူသော ရဟန်း
 ဇ်ဂင်း၊ ဥပရိ - အထက်၌၊ ဝါ-က၊ ဂဟေတွာ-စ၊ ယု၍၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝါ-သို့၊
 ဂဏန္တဿဝါ-ဇ်ဂင်း၊ ဥဘတော - အောံအထက်နှစ်ပါးစုံမှ၊ ဂဟေတွာ-၍၊
 မဇ္ဈေ-၌၊ ထပေန္တဿဝါ- ထားသော ရဟန်းဇ်ဂင်း၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဂဟေတွာ-
 ၍၊ ဥဘတော-အစ အဆုံး နှစ်ပါးစုံသို့၊ ဟရန္တဿဝါ - ဇ်ဂင်း၊ သဗ္ဗမူလီ-
 အလုံးစုံသော မူလရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ ဂဏန္တဿဝါ- ဇ်ဂင်း၊ စေတနပတ္တမ
 မောစန - မောစနဿာဒ စေတနာ၊ လုလ္လပ္ပခြင်း၊ လွတ်ခြင်းသည်၊ သတိ-
 သော်၊ ဝိသင်္ကေတောနာမ - ချွတ်ယွင်းခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤအနက်
 အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒသေထု- ငှါ၊ အာရောဂုတ္တဗ္ဗ သုတ္တတ္ထဇာတိ - ခွ အစရှိသော၊
 ခဏ္ဍေတ္တဗဒ္ဓစက္ကာဒိဘောဒဝိစိတ္တံ- ခဏ္ဍစက်၊ ဗဒ္ဓစက်အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်
 ဆန်းကြယ်သော၊ ပါဠိ-ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ [ခဏ္ဍစက် ဗဒ္ဓစက်လှည့်ပုံကို ဤအဋ္ဌ
 ကထာအဆိုအတိုင်း ပါဠိတော်နှင့် တွဲကြည့်ပါ။]

တတ္ထ-ထို အာရောဂုတ္တဗ္ဗ သုတ္တတ္ထအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အာရောဂုတ္တဗ္ဗ၊
 ပေ၊ ဘေသဇ္ဇတ္တဇာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အာရောဂုပဒံ- ဂုပဒံကို၊ သဗ္ဗပဒေဟိ-
 တို့နှင့်၊ ယောဇေတွာ - ယှဉ်စေ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဧကံ-သော၊
 ခဏ္ဍေတ္တံ-ခဏ္ဍစက်ဂင်း၊ သုပဒဒါဒိနိ-သုပုဒ်အစရှိသည်တို့ကို၊ သဗ္ဗပဒေဟိ-
 ဘေသဇ္ဇတ္တအစရှိသော အလုံးစုံသောပုဒ်တို့နှင့်၊ ယောဇေတွာ-၍၊ ယာဝ-
 လောက်၊ အတ္တနော အတ္တနော - ဇ်၊ အတိတာနန္တရပသံ - လွန်ပြီးသော
 အခြားမဲ့ပုဒ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထိုလွန်ပြီးသော အခြားမဲ့ပုဒ်တိုင်အောင်၊
 အာနေတွာ - (စက်လှည့်သောအားဖြင့်)ဆောင်၍၊ ဝုတ္တာနိ - ဟောတော်မူ
 အပ်ကုန်သော၊ နဝ-နသော၊ ဗဒ္ဓစက္ကာနိ-တို့ဂင်း၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ခဏ္ဍေတ္တမူလ
 ကာနိ- တပါးတပါးသော မူလရှိကုန်သော၊ ဒသ-နသော၊ စက္ကာနိ-တို့သည်၊
 ဟောန္တိ-န၏၊ တာနိ - ထိုစက်တို့ကို၊ ဒုမူလကာဒိဟိ - ဒုမူလကအစရှိသော
 စက်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ အသမ္မောဟတော-မတွေ့မဝေသောအားဖြင့်၊ ဝိတ္တာရေ
 တွာ- ချဲ့၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထေ-ဤစက်တို့၌၊ အတ္ထော-
 သည်၊ ပါကဠောယေဝ - ထင်ရှားသည်သာ၊ စ-ဆက်၊ အာရောဂုတ္တယာတိ
 အာဒိသု-နသော၊ ဒသသု-နသော၊ ပဒေသု-တို့၌၊ (အသမ္မောဟတော-ဖြင့်၊

ဝိတ္ထာရေတွာ - ရှိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ ယထာ-ကဲ့သို့၊) ဧဝံ-တူ၊ နိလာဒိသုပိ-နိလ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ နိလဉ္စ ပီတကဉ္စ စေတေတိ , ဥပက္ကမတိတိ အာဒိ နာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဒသ-နံသော၊ စက္ကာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-နံပြီ၊ တာနိဗိ- ထိုစက်တို့ကိုလည်း၊ အသမ္မောဟတော-ဖြင့်၊ ပေပါကဏှောယေဝ-သည်သာ၊ ပုန-ဖန်၊ အာရောဂုတ္ထဉ္စ၊ ပေ၊ ပီတကဉ္စာတိ- ဟူ၍၊ ဧကေန- တပုဒ်နှင့်တကွ၊ ဧတံ- တပုဒ်၎င်း၊ ဒ္ဓိဟိ - ၂ ပုဒ်တို့နှင့်တကွ၊ ဒွေ- ၂ ပုဒ်တို့၎င်း၊ ပေ၊ ဒသဟိ- ဆယ်ပုဒ်တို့နှင့်တကွ၊ ဒသ-ဆယ်ပုဒ်တို့၎င်း၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ပုရိမပဒေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- ကွ၊ ပစ္ဆိမပဒါနိ - တို့ကို၊ ယောဇေတွာ - ရှိ၊ ဧကံ- သော၊ မိဿက စက္ကံ- ကို၊ ဝုတ္တံ- မူအပ်ပြီ။

ဣဒါနိ-၌၊ ယသ္မာ, နိလံ - ညှိသောသုက်ကို၊ မောစေသောမိ-အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ စေတေတွာ-၍၊ ဥပက္ကမန္တဿ-၏၊ ပီတကာဒိသု - ရှေ့သောသုက် အစရှိသည်တို့သည်၊ မုတ္တေသုဗိ-လွတ်ကုန်သော်၎င်း၊ ပီတကာဒိဝသေန-ဖြင့်၊ စေတေတွာ ဥပက္ကမန္တဿ, ဣတရေသု-အခြားအဆင်းရှိသောသုက်တို့သည်၊ မုတ္တေသုပိ- နံသော်၎င်း၊ ဝိသင်္ကေတော - သည်၊ နေဝအတ္ထိ၊ တသ္မာ, တေဗ္ဗိ နယံ-ကိုလည်း၊ ဒသေတုံ-ငှါ၊ နိလံ၊ ပေ၊ မုစ္စတိတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ စက္ကာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တတော- ထိုစက်တို့မှာ ပရံ-၌၊ သဗ္ဗပစ္ဆိမပဒံ-အလုံးစုံ တို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သောပုဒ်ကို၊ နိလာဒိဟိ - နံသော၊ နဝဟိ ပဒေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ, ကုစ္ဆိစက္ကံနာမ-ကုစ္ဆိ စက်မည်သည်ကို၊ (ဝမ်းဘက်လှည့်သော စက်၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတော - ထို ကုစ္ဆိစက်မှာ (ပရံ) ပီတကာဒိနိ - နံသော၊ နဝ-နံသော၊ ပဒါနိ- တို့ကို၊ ဧကေန - သော၊ နိလပဒေနေဝ - နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ, ပိဋ္ဌိစက္ကံနာမ - ပိဋ္ဌိစက် မည်သည်ကို၊ (ကျောဘက် လှည့်သောစက်) ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [အစဉ်အတိုင်း ရှေ့သို့စက်လှည့်ခြင်းသည် ကုစ္ဆိ စက်, နောက်သို့ပြန်၍ စက်လှည့်ခြင်းသည် ပိဋ္ဌိစက်မည်၏၊] တတော - ထို စက်တို့မှာ (ပရံ) လောဟိတကာဒိနိ- နံသော၊ နဝ ပဒါနိ, ဧကေန- သော၊ ပီတကပဒေနေဝ-နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ, ဒုတိယံ-သော၊ ပိဋ္ဌိစက္ကံ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ လောဟိတကပဒါဒိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဣတရာနိ-နံသော၊ နဝ နဝ-နံသော၊ ပဒါနိ - တို့ကို၊ ယောဇေတွာ-၍၊ အညာနိပိ - နံသော၊ အဋ္ဌ- နံသော၊ စက္ကာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ပြီ၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဒသဂတိကံ-ဝဝပါးသော သွားခြင်းရှိသော၊ ပိဋ္ဌိစက္ကံ-ကို ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဧဝံ-သို့၊ ခက္ကစက္ကာဒိနံ-နံသော၊ အနေကေသံ-ကုန်သော၊ စက္ကာနံ-တို့၏ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရေတွာ-အားဖြင့်၊ ဂရူကာပတ္ထိမေဝ- ဂရူကအာပတ်ကို

သာ၊ ဒသေတွာ- မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ဌှ၊ အင်္ဂဝသေနေဝ- အင်္ဂါ၏ အစွမ်းဖြင့်
 ပင်၊ ဝရုကာပတ္တိဉ္စ - ကို၎င်း၊ လဟုကာပတ္တိဉ္စ - ကို၎င်း၊ အနာပတ္တိဉ္စ-ကို၎င်း၊
 ဒသေတံ - ငှ၊ စေတေတိ ဥပက္ကမတိ မုစ္စတီတိ အာဒိ - ကို၊ အာဟ- မူပြီး၊
 တတ္ထ-ထိုစေတေတိ ဥပက္ကမတိ မုစ္စတိအစရှိသောစကားရပ်၌၊ ပုရိမ နယေန-
 နည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တဂူပဒါသု-တို့၌၊ ရာဂါဒိဥပတ္တမ္ဘ-ရာဂအစဉ်သည်ကြောင့်
 တောင့်တင်းခြင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ အာရောဇာဒိနံ-တို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှ၊
 စေတေန္တဿ - စေဆော်သော ရဟန်း၏၊ ဥပက္ကမိတွာ- လုလ္လုပြု၍၊ အသုစိ
 မောစနေ-သုက်ကိုလွတ်စေခြင်းကြောင့်၊ တိဝင်္ဂသမ္ပန္နာ-၃ ပါးသောအင်္ဂါနှင့်
 ပြည့်စုံသော၊ ဝရုကာပတ္တိ-ကို၊ ဝတ္ထာ-မူပြီး၊ ဒုတိယေန နယေန-ဖြင့်၊ [စေတေ
 တိ ဥပက္ကမတိ န မုစ္စတိ-ဟူသော ဒုတိယနည်းဖြင့်၊] စေတေန္တဿ- စေဆော်
 သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥပက္ကမန္တဿစ- လည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏)၊
 မောစနေ-သည်၊ အသတိ-သော်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဒုဝင်္ဂသမ္ပန္နာဂတာ-သော၊
 လဟုကာ-သော၊ ထုလ္လုစွယာပတ္တိ-ကို၊ (ဝတ္ထာ-ပြီး)၊ စေတေတိ နဥပက္ကမတိ
 မုစ္စတီတိအာဒိဟိ-န်သော၊ ဆဟိ- န်သော၊ နယေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ-ကို၊
 (ဝတ္ထာ-ပြီး)။

ပန- ဆက်၊ အယံ အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ - ဤ အာပတ် , အနာပတ်
 အပြားသည်၊ သဏှော-သိမ်မွေ့ ၏၊ သုခုမော-နညံ့၏၊ တဿ သုဋ္ဌ၊ သလ္လက္ခေ
 တဗ္ဗော၊ သုဋ္ဌ-စွာ၊ သလ္လက္ခေတွာ- ပြီး၍၊ ကုတ္တုစိ-ကုတ္တုစကို၊ ပုစ္ဆိတေန-
 မေးအပ်သော ဝိနည်းမိရိ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘါ- အမေးခံရသော ဝိနည်းမိရိ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာပတ္တိဝါ-ဟူ၍၎င်း၊ အနာပတ္တိဝါ-ဟူ၍၎င်း၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ-
 ပြောပြထိုက်၏၊ ဝိနယကမ္ပဝါ- ဝိနည်းကံကိုသော်လည်း၊ ကာတမ္ပ- ပြုပေး
 ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ အသလ္လက္ခေတွာ - ၍၊ ကရောန္တော - ပြုသော ဝိနည်းမိရိ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ရောဂနိဒါနိ-ရောဂါ၏ အကြောင်းကို၊ အဇာနိတွာ-မူ၍၊ ဝါ-
 မသိဘဲ၊ ဘေသဇ္ဇိ-ကို၊ ကရောန္တော - သော၊ ဝဇ္ဇော ဝိယ-ဆေးဆရာကဲ့သို့၊
 ဝိယာတဉ္စ-ပင်ပန်းခြင်းသို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ - ၏၊ တံပုဂ္ဂလံ - ထို အာပတ်
 သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ တိကိစ္ဆိတုံစ-ကုစားခြင်းငှါလည်း၊ သမတ္ထော - သည်၊
 န ဟောတိ-မဖြစ်။

တကြ-ထိုသုဋ္ဌ၊ သလ္လက္ခေတဗ္ဗောဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ - ဤဆိုအပ်
 လတုံကား၊ သလ္လက္ခေကရိမိ - မှတ်သားပုံ အစီအစဉ်တည်း၊ ကုတ္တုစ္ဇေန-
 ကုတ္တုစ္ဇကြောင့်၊ အာဂတော-ရောက်လာသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ယာဝတတိယံ-
 ၃ ကြိမ်တိုင်အောင်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော - ၏၊ (ကိ)၊ ကတရေန ပယောဂေန-

အဘယ် ပယောဂဖြင့်၊ ကတရေနရာဂေန - ဖြင့်၊ အာပန္နော - အာပတ်သို့ ရောက်သည်၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိ(ပုစ္ဆိ တဗ္ဗော)၊ ပဌမံ- စွာ၊ အညံ - နောက် ပြောမည့် စကားမှ အခြားသော စကားကို၊ ဝတ္တာ-ဖြေဆိုပြီး၍၊ ပစ္စာ - ဌ၊ အညံ-ရှေ့ပြောအပ်ပြီး စကားမှ အခြားသော စကားကို၊ သစေ ဝဒတိ-အံ၊ ကေမဂ္ဂေန-တခုထည်းသောလမ်းဖြင့်၊ ဝါ-တနည်းထည်းဖြင့်၊ သစေ နကထေ တိ - အံ၊ [မိမိ အပြစ်ကို ဖြောင့်မှန်အောင် မပြောစွမ်းနိုင်၍ ဝိနည်းခိုရက ပြန်မေးသည့်အခါ မူလ ဖြေဆိုအပ်သော အကြောင်းအရာမှ တပါးသော အကြောင်းအရာကို ဖြေဆိုအံ့၊ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကား မညီအံ့-ဟူလျှ်၊] (ဝေံ သတိ)၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗော - န်၊ (ကို)၊ ကေမဂ္ဂေန- ဖြင့်၊ န ကထေသိ-ဆို၊ ပရိဟရသိ-ရှောင်လွှဲ၏၊ တဝ-သင်၏အတွက်၊ ဝိနယကမ္မံ-ကို၊ ကာတံ-ပြုပေးခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ ဂစ္ဆ - သွားတော့၊ သောတ္ထိ - မိမိ၏ ချမ်းသာခွင့်ကို၊ ဂဝေသ - ရှာမှီးချေတော့၊ ဣတိ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ ပန- သို့မဟုတ်၊ တိက္ခတ္ထုဝိ-လည်း၊ ကေမဂ္ဂေနဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ သစေ ကထေထိ- အံ့၊ ယထာဘူတိ- စွာ၊ အတ္တာနံ- ကို၊ (သစေ) အာဝိကရေတိ-အံ့၊ အထ- ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊ အာပတ္တာ ၊ ပေ၊ ဝိနိစ္ဆယတ္ထံ- အာပတ် , အနာပတ်, ဂရုက အာပတ်, လဟုကအာပတ် ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကောဒသန္တံ-နံသော၊ ရာဂါနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ကောဒသ- နံသော၊ ပယောဂါ-တို့ကို၊ သမဝေက္ခိတဗ္ဗာ - စဉ်းစား ဆင်ခြင်ထိုက်ကုန်၏။

တကြ-ထို ကောဒသန္တံ ရာဂါနံ ဝသေန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဣမေ- ဌ၍ ဆိုအပ်လတံ့ တို့ကား၊ ကောဒသ - ကုန်သော၊ ရာဂါ - ရာဂတို့တည်း၊ မောစနဿာဒေါ-မောစနဿာဒရာဂ၎င်း၊ ပေ၊ ဝနဘာယံ- ဝနဘာယ ရာဂ ၎င်း၊ ဣတိ- ဌ၍သည်တို့တည်း၊ တတ္ထ-ထို ဝဘ ပါးတို့တွင်၊ မောစေတံ - ငှါ၊ အဿာဒေါ - သာယာတတ်သောရာဂသည်၊ မောစနဿာဒေါ - ဒ မည်၏၊ မုစ္ဆနေ-လွတ်ခြင်း၌၊ အဿာဒေါ - သည်၊ မုစ္ဆနဿာဒေါ-မည်၏၊ မုတ္တေ- လွတ်ပြီးရာအခါ၌၊ အဿာဒေါ၊ မုတ္တဿာဒေါ-မည်၏၊ မေထုနေ-မေထုန် ၌၊ အဿာဒေါ၊ မေထုနဿာဒေါ-မည်၏၊ ဖသေ-အတ္တေ၌၊ အဿာဒေါ၊ ဖဿဿာဒေါ-မည်၏၊ ကဏ္ဍုဝနေ- အယားဖျောက်ခြင်း၌၊ အဿာဒေါ၊ ကဏ္ဍုဝနဿာဒေါ - မည်၏၊ ဒဿနေ - တယောက် တယောက် ကြည့်နေရ ခြင်း၌၊ အဿာဒေါ၊ ဒဿနဿာဒေါ- မည်၏၊ နိသဇ္ဇာယ - မာတုဂါမနှင့် အတူတကွ ထိုင်နေရခြင်း၌၊ အဿာဒေါ၊ နိသဇ္ဇာယာဒေါ-မည်၏၊ ဝါစာယ- အတူတကွ စကားပြောနေရခြင်း၌၊ အဿာဒေါ , ဝါစာယာဒေါ - မည်၏။

ဂေဟသီတံ-အိမ်၌မှီသော၊ ဝါ- အိမ်၌တည်သူ အမိ အဘ စသည်၌ မှီသော၊ ပေမံ-ချစ်ခြင်းသည်-ဂေဟသီတပေမံ-မည်၏၊ ဝနဘင်္ဂိယန္တိ-ကား၊ ဝနတော-တောမှ၊ ဘဉ္စိတွာ-ချီး၍၊ အာဟင်္ဂံ - ဆောင်အပ်သော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ပုပ္ဖ ဖလာဒိ-ပန်း သစ်သီး အစရှိသော ဝတ္ထုတည်း၊ [ဘဉ္စနံ ဘင်္ဂေါ၊ ဘင်္ဂေန+ အာဟင်္ဂံ ဘင်္ဂိယံ၊ ဝနတော+ဘင်္ဂိယံ ဝနဘင်္ဂိယံ။] စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ၊ ဝါ- ပါး သော ပုဒ်တို့တွင်၊ နဝဟိ ပဒေဟိ - တို့ဖြင့်၊ သမ္ပယုတ္တအဿာဒသီသေန- ရာဂနှင့်ယှဉ်သော သာယာတတ်သော သုခဝေဒနာကိုအဥးပြုသဖြင့်၊ ရာဂေါ- ရာဂကို၊ ဝုတ္ထော - ပြီ၊ [သမ္ပယုတ္တအဿာဒသီသေနာတိ ရာဂသမ္ပယုတ္တ သုခ ဝေဒနာမုခေန။] ကောန, ပဒေန-ဂေဟသီတ ပေမဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ သဂ္ဂပေ နေဝ-သရုပ်အားဖြင့်ပင်၊ ဝါ- တိုက်ရိုက်အားဖြင့်ပင်၊ (ဝုတ္ထော)၊ ကောန, ပဒေန-ဝနဘင်္ဂိယဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊ ဝတ္ထုနာ-ပန်း သစ်သီးစသော ဝတ္ထုဖြင့်၊ ဝုတ္ထော-ပြီ၊ ဟိ- မှန်၊ ဝနဘင်္ဂေါ-တောမှ ချီးဆောင်အပ်သော ပန်း သစ်သီး အစရှိသော ဝတ္ထုသည်၊ ရာဂဿ - ၏၊ ဝတ္ထု - တည်ရာ အကြောင်းတည်း၊ ရာဂေါးယဝ-ရာဂသည်ပင်၊ န-မဟုတ်။

ပန-ဆက်၊ စေတသံရာဂါနံ-တို့၏၊ ဝသေန, ဝေ-သို့၊ ပယောဂါ- တို့ကို၊ သမဝေက္ခိတဗ္ဗာ - စဉ်းစားဆင်ခြင်ထိုက်ကုန်၏၊ မောစနဿာဒေ - လွတ်စေ ကြောင်း လုလျှုပြုမှုဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မောစနဿာဒစေတနာယ - ဖြင့်၊ စေတေန္တောစေဝ - စေ့ဆော်သည်၎င်း၊ အဿာဒေန္တောစ-သာယာသည်၎င်း၊ (ဟုတွာ) ဥပက္ကမတိ - အံ့၊ မုစ္စတိ- လွတ်အံ့၊ သံဃာဒိဿေသော (ဟောတိ)၊ တထေဝ - ထို မောစနဿာဒ စေတနာဖြင့်ပင်၊ စေတေန္တောစ-သည်၎င်း၊ အဿာဒေန္တောစ - သည်၎င်း၊ (ဟုတွာ) ဥပက္ကမတိ-အံ့၊ န မုစ္စတိ-အံ့၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ သယနကာလေ-အိမ်ခါနီး အခါ၌၊ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတော - ရာဂသည် ထက်ဝန်း ကျင် လုယက်အပ်သည်၊ ဝါ-ရာဂ ထကြွသည်၊ ဟုတွာ, ဥရုနာဝါ-ပေါင်ဖြင့်

ဂေဟသီတပေမံ ။ ။ ဂေဟသီတပေမန္တိ ဣတ္ထ ဂေဟသဗ္ဗေန ဂေဟေဋ္ဌိတာ မာတုဘဂီနိအာဒယော အဇ္ဈတ္တိကဗြဟ္မာဏာ ဂဟိတာ၊ (“ဂေဟသီတပေမံ”၌ ဂေဟ သဗ္ဗါဖြင့် အိမ်၌တည်သော အမိ အဖ နှမအစရှိသော အတွင်းကျသော ခန္ဓာမျိုးကို ယူ၊ အိမ်တည်းဟူသော ဌာန၏ ဂေဟဟူသော အမည်ကို ဌာနီဖြစ်သော မာတုဘဂီနိစသု တို့၏ အပေါ်၌ တင်စားသောဌာနပစ္စာတည်း၊) တေသု-ထိုအဇ္ဈတ္တိက ဗြဟ္မာဏတို့၌၊ မာတုပေမာဒိဝေသေန-အိမ်၌ချစ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နော သိနေဟော ဂေဟသီတပေမံ။ [အခြားနေရာ၌ “ဂေဟသီတပေမံ” ဟုဆိုလျှင် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ဖြစ်သောရာဂ ရ၏၊ ဤနေရာ၌ အိမ်သို့ ချစ်ခြင်းရာဂရသည်-ဟုလို။]

သော်၎င်း၊ မုဋ္ဌိနာဝါ - လက်ဆုပ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ အင်္ဂဇာတံ - ကို၊ ဂါဠိ - တင်းကြပ်စွာ၊ ဝိဇ္ဇေတွာ - ဖျစ်ညှစ်၍၊ မောစနတ္ထာယ - ငှါ၊ သဥဿာဟောဝ - အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်သဘော (ဟုတွာ) သစေ သုပတိ - အံ့၊ သုပန္နဿစ - အိပ်ပျော်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊ အသုစိ - သည်၊ သစေ မုစ္စတိ - အံ့၊ (ဝေံသတိ) သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ရာဂပဓိယုဋ္ဌာနံ - ရာဂ၏ ထကြွခြင်းကို၊ အသုဘမနသိကာရေန - အသုဘကိုနည်းသွင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝုပယမေ တွာ - ၍၊ သုဒ္ဓစိတ္တော - စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) သစေ သုပတိ - အံ့၊ (ဝေံသတိ) သုပန္နဿ - စဉ် မုတ္တေပိ - သော်လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

မုစ္စနဿာဒေ - လွတ်ခြင်းဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေံ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ အတ္တနော - ၏၊ ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ မုစ္စမာနံ - လွတ်ဆဲကို၊ အဿာဒေတိ - အံ့၊ န ဥပက္ကမတိ - အံ့၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန - ကား၊ မုစ္စမာနံ - လွတ်ဆဲကို၊ အဿာဒေန္တော - သည်၊ (ဟုတွာ) သစေ ဥပက္ကမတိ - အံ့၊ (ဝေံသတိ) တေန ဥပက္ကမေန - ကြောင့်၊ မုတ္တေ - သော်၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ , မုစ္စမာနေ - သော်၊ ကာသာဝံဝါ - သတ်န်းကို သော်၎င်း၊ သေနာသနံ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ မာဒုဿိ - မဖျက်ဆီးပါ စေလင့်၊ ဣတိ - ကြံ၍၊ အင်္ဂဇာတံ - ကို၊ ဂဟေတွာ - ကိုင်၍၊ ဇဂ္ဂနတ္ထာယ - ဆေးကြော သုတ်သင်ခြင်းငှါ၊ ဥဒကဋ္ဌာနံ - ရေ၏တည်ရာအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ - အံ့၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၌၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ မုတ္တဿာဒေ - လွတ်ပြီးဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ, အသုစိမှိ - သက်သည်၊ မုတ္တေ - လွတ်ပြီးသော်၊ ဋ္ဌာနာ - မှ၊ စုတေ - ရွှေ့ပြီးသော်၊ ပစ္စာ - မှ၊ အဿာဒေန္တဿ - ၏၊ ဥပက္ကမေန - နှင့်၊ ဝိနာ - ၍၊ မုစ္စတိ - အံ့၊ အနာပတ္တိ၊ ပုန, အဿာဒေတွာ - ၍၊ မောစနတ္ထာယ - ငှါ၊ နိမိတ္တေ - ၌၊ ဥပက္ကမိတွာ သစေ မောစေတိ၊ (ဝေံသတိ) သံဃာဒိသေသော။

မေထုနဿာဒေ - မေထုန်ကို သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေံ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ မေထုနရာဂေန - မေထုန်၌တပ်မက်တတ်သောရာဂဖြင့်၊ မာတုဂါမိ - ကို၊ ငက္ခာတိ - ကိုင်အံ့၊ တေန ပယောဂေန - ထို ကိုင်ခြင်း ပယောဂကြောင့်၊ အသုစိ - သည်၊ မုစ္စတိ - အံ့၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန - ထိုသို့ပင် သံဃာဒိသေသိ အာပတ်မသင့် ပါသော်လည်း၊ မေထုနဓမ္မဿ - ၏၊ ပယောဂတ္တာ - ကြောင့်၊ တာဒိသေ - သော၊ ဂဟဏေ - ၌၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ သီသံ - မေထုန်ဟူသော အပြီးအဆုံးသို့၊ ပတ္တေ - သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ မေထုနရာဂေန - ဖြင့်၊ ရတ္တော - တပ်မက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုန - ဖန်၊ အဿာဒေတွာ - ၍၊

မောစနက္ကာယ - ၄၊ နိမိတ္တေ - ဌ၊ ဥပတ္တင်္ဂိတွာ - ဌ၊ သစေ မောစေတိ- အံ၊ (စေံသတိ)၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ဖဿဿာဒေ- အတ္တေအထိကို သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော စေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဖဿော - သည်၊ အတ္တတ္တိကော - အတွင်း၌ဖြစ်သော အတ္တေ၎င်း၊ ဗာဟိရောစ - အပြင်၌ဖြစ်သော အတ္တေ၎င်း၊ (ဣတိ - သို့)၊ ဒုဝိဓော- ဧ၊ တာဝ-ဗာဟိရအတ္တေမှရှေးဥျးစွာ (နိဗ္ဗိဇ္ဇေ- သော) အတ္တတ္တိကေ - အတ္တတ္တိကအတ္တေ၌၊ အတ္တနော- ဧ၊ နိမိတ္တံ- နိမိတ်ကို၊ ထဒ္ဓန္တိ-တောင့်မာ၏ ဟူ၍၎င်း၊ မုဒုကန္တိ-ပျော့ပြောင်း၏ ဟူ၍၎င်း၊ ဇာနိဿာမိ-သိအောင်ပြအံ့၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ (ကိဋ္ဌာပယတော) ဝါ-လှုပ်လှင် ရှားရှားကစားစေသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဝါ-ကဋ္ဌိသောရဟန်း၏၎င်း၊ လောလ ဘာဝေန-လျှပ်ပေါ်လော်လီသူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကိဋ္ဌာပယတော ဝါ-၎င်း အသုစိ-သည်၊ မုစ္စတိ-အံ့၊ အနာပတ္တိ၊ ကိဋ္ဌာပေန္တော-စဉ်၊ ဝါ-စဉ်၊ အဿာ ဒေတွာ၊ ပေ၊ ပန-ကား၊ ဗာဟိရဖဿေ-၌၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ကာယသံ သဂ္ဂရာဂဖြင့်၊ မာတုဂါမဿ - ဧ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ - တို့ကို၊ ပရာမသဘောစေဝ- သုံးသပ်သော ရဟန်း၏၎င်း၊ အာလိင်္ဂိတောစ - ဝေ၊ ဖက်သော ရဟန်း၏၎င်း၊ အသုစိ-သည်၊ မုစ္စတိ- အံ့၊ အနာပတ္တိ (သုတ္တဝိသဋ္ဌိအတွက်) အနာပတ်သည် (ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင်သုတ္တဝိသဋ္ဌိအပတ် မသင့်ပါသော်လည်း၊ ကာယသံ သဂ္ဂသံဃာဒိသေသိ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ဧ၊ ပေ၊ ဝိသဋ္ဌပစ္စယာဝိ - လွတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သံဃာဒိသော (ဟောတိ)။

ကဏ္ဍဝနဿာဒေ-အယားဖျော်ခြင်းဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော စေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ကဏ္ဍု ကန္တု ဝိဋ္ဌက ပါဏကာဒိနံ-ယားနာ , ဝနာ, အိုင်းအမာ, ပိုးကောင်ငယ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရဝသေန-တမျိုးမျိုး၏ အစွမ်းသည်၊ ခဇ္ဇမာနံ-ခဲအပ်သော၊ (တချို့စာ၌ "ကဏ္ဍဝမာနံ-ယားသော" ဟု ရှိ၏) နိမိတ္တံ - ကို၊ ကဏ္ဍဝနဿာဒေနေဝ - ဖြင့်ပင်၊ ကဏ္ဍဝတော- အယားဖျော်သော ရဟန်း၏၊ အသုစိ မုစ္စတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဒဿနဿာဒေ- ကြည့်ခြင်းဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော စေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဒဿန ဿာဒေန-ကြည့်ခြင်း၌ သာယာခြင်းဖြင့်၊ (ဥပနိဇ္ဈာနေ၌စပ်) ပုနပ္ပုနံ, မာတု ဝါမဿ-၏အနောကာသံ-မကြည့်ထိုက်သော အင်္ဂါဇာတ်အရပ်ကို၊ [အနော ကာသန္တိ အင်္ဂါဇာတပ္ပဒေသံ၊] ဥပနိဇ္ဈာယနတော- စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်သော ရဟန်း၏၊ အသုစိ မုစ္စတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် သုတ္တဝိသဋ္ဌိ အပတ် မသင့်ပါသော်လည်း၊ မာတုဂါမဿ- ဧ၊ အနောကာသုပနိဇ္ဈာနေ- မကြည့် ထိုက်သော အင်္ဂါဇာတ်အရပ်ကို စူးစူး စိုက်စိုက် ကြည့်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုတ္တဝိ

(ဟောတိ)၊ ဝေ၊ နိသဇ္ဇဿာဒေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မာတု ဝါမေန သဒ္ဓိံ၊ ရဟော - ဆိပ်ကွယ်သောအရပ်၌၊ နိသဇ္ဇဿာဒရာဂေန- ထိုင်နေခြင်း၌ သာယာသော ရာဂဖြင့်၊ နိသိန္ဓဿ-၏၊ ဝေ၊ ပန-သော်လည်း၊ ရဟော-၌၊ နိသဇ္ဇပစ္စယာ-ထိုင်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အာပန္နာယ- သင့်ရောအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-၏၊ ဝေ၊ ဝါစဿာဒေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဝါစဿာဒရာဂေန - စကားပြောခြင်း၌ သာယာသော ရာဂဖြင့်၊ မတုဂါမံ - ကို၊ မေထုနသဒ္ဓိံသိတာဟိ - မေထုန်နှင့် စပ်ကုန်သော၊ ဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဩဘာသန္တဿ-ယုတ်ယုတ်မာမာပြောသော ရဟန်း၏အသုစိ မုစ္စတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-သော်လည်း၊ ဒုဋ္ဌုတ္ထဝါစာသံဃာဒိ သေသံ-ဒုဋ္ဌုတ္ထဝါစာ သံဃာဒိသေသံသို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဝေ၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊

ဂေဟသိတပေမေ-အိမ်၌တည်သော အမိအမစသူကိုခိုသောချစ်ခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မာတရံ - ကို၊ မာတုပေမေနဝါ - အမိ၌ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဘဂိနိံ - အမန္တမကို၊ ဘဂိနိပေမေနဝါ - ကြောင့်၎င်း၊ ပုနပ္ပုနံ၊ ပရာမတောစေဝ-သုံးသပ်သောရဟန်း၏၎င်း၊ အာလိ ဝိတော-ပွေ ဖက်သောရဟန်း၏၎င်း၊ အသုစိ-သည်၊ မုစ္စတိ-အံ၊ အနာပတ္တိ- သုတ္တဝိသဋ္ဌိအနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် သုတ္တဝိသဋ္ဌိအနာပတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဂေဟသိတပေမေန-ဖြင့်၊ ဖုသနပစ္စယာ-ထိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒုဋ္ဌုတ္တံ (ဟောတိ)၊ ဂေဟသိတပေမေန-ဖြင့်၊ ရတ္တော- တပ်မက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝေ၊ သံဃာဒိသေသော၊ ဝနတဏီ-တောမှ ချိုးဆောင် အင်သော ပန်းစသောဝတ္ထု၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣတ္ထိပုရိသာ- တို့သည်၊ အညမညံ- ခြင်း၊ ကိစ္ဆိဒေဝ- တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တမ္ဗူလ ဝန္တ ပုပ္ဖ ဝါသာဒိပ္ပကာရံ- ကွမ်း၊ နံ့သာ၊ ပန်း၊ အထုံအစရှိသော အပြား ရှိသော၊ ပဏ္ဏာကာရံ - လက်ဆောင်ကို၊ မိတ္တသန္တဝဘာဝဿ - ချစ်ကွမ်း ဝင်သော မိတ်ဆွေအဖြစ်၏၊ ဒဋ္ဌဘာဝတ္ထာယ- ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ၊

ပဏ္ဏာကာရံ။ [ပဏ္ဏာ + အာကာရ။] အာကာရသဒ္ဓါသည် စိတ်၌ဖြစ်သော အလိုဆန္ဒကို ထင်ရှားပြတတ်သော အမူအရာအနက်ကိုဟော၏၊ လက်ဆောင်ပေးခြင်း လည်း မိမိစိတ်ဆန္ဒကို ထင်ရှားပြခြင်းတည်း၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်း (တံစိုး) ကိုကား အလိုဆန္ဒကို ထင်ရှားပြကြောင်းပစ္စည်းဟု မှတ်၊ ထို့ကြောင့် “အာကရီယတေ အနေ နာတိ အာကာရော၊ ပဏ္ဏေန-စာနှင့်တကွ၊ အာကာရော-မိမိအလိုကိုထင်ရှားပြကြောင်း လက်ဆောင်(တံစိုး)တည်း၊ ပဏ္ဏာကရော” ဟု ကြံပါ။

ပေသေန္တိ - ပိုတတ်ကြကုန်၏။ အယံ- ဤပိုအပ်သောဝတ္ထုသည်။ ဝနဘင်္ဂီ နာမ- ဝနသံဃာ၏။ တံ- ထိုတောမှချီးဆောင်အပ်သော ပန်းစသော ငတ္ထုကိုမာတု ဝါမော- သည်။ ကဿစိ - သော။ သံသဠဝိဟာရိကဿ - ရောရောနှောနှော နေလေ့ရှိသော။ ကုလူပကတိက္ခန္ဓာ- အိမ်သို့ ကပ်တတ်သောရဟန်း၏(အထံ သို့)။ ပေသေတိ- ပိုအံ့။ တဿစ- ထိုရဟန်း၏လည်း။ ဝါ- သည်လည်း။ အယု ကာယနာမ- ထိုမည်သူသည်။ ဣဒံ- ဤဝတ္ထုကို။ ပေသိတံ- ပိုအပ်ပြီ။ ဣတိ- သို့။ သာရတ္ထဿ- လွန်စွာ တပ်မက်သည်ဖြစ်၍၊ ပုနပျုနံ, ဟတ္ထေဟိ- တို့ဖြင့်၊ တံ ဝန ဘင်္ဂီ- ထိုတောမှချီးဆောင်အပ်သော ပန်းစသောလက်ဆောင်ကို။ ကိဋ္ဌာပယ တော - လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ကစားစေစဉ်၊ အယုစိ- သည်။ မုစ္စတိ- အံ့။ အနာ ပတ္တိ- သုတ္တဝိသဋ္ဌိအနာပတ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဝနဘင်္ဂီ - ဌ။ သာရတ္ထော- သည်။ ပေသံဃာဒိသေသော၊ ဥပက္ကမန္တေပိ- လုလ္လပူပေါသော်လည်း။ သစေ န မုစ္စတိ- အံ့။ (ဝေံသတိ) ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)။

ဝေံ- သို့။ ကောဒဿန္တံ- ကုန်သော၊ စေတသံရာဂါနံ- တို့၏။ ဝသေန- ဖြင့်၊ ကောဒဿ- နံသော၊ ဣမေ ပယောဂေ- တို့ကို၊ သမဝေက္ခိတွာ-၍၊ အာပတ္တိ ဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ အနာပတ္တိဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ သတ္တက္ခေတဗ္ဗာ- ၏။ [အမေး ခံရသောဝိနည်းမိရိက မှတ်သားရမည်။] သတ္တက္ခေတဗ္ဗာ- ပြီး၍၊ ငဋ္ဌကာ- သည်။ သစေ ဟောတိ။ (ဝေံသတိ) ဝရူကာတိ- ဟူ၍၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ- ပြောပြထိုက် ၏။ ပေတဒန္တရူပံ- ထိုဝရူက လဟုကအာပတ်အားလျော်သော၊ ဝိနယကမ္မံစ- ကိုလည်း။ ကာတမ္ပံ- ပြုပေးထိုက်၏။ ဟိ- အကျိုးကား။ ဝေံ- ဤသို့ စဉ်းစား နှိုင်းချိန်၍၊ ကတံ- ပြုအပ်သောဝိနည်းကံသည်။ သုကတံ- သည်။ ဟောတိ- ၏။ ရောဂနိဒါနံ- ကို၊ ဥ တွာ- ၍၊ ဝဇ္ဇေန- သည်။ ကတဘေသဇ္ဇမိဝ- ပြုအပ်သော ဆေးကဲ့သို့၊ တဿပုဂ္ဂလဿ- ၏။ သောတ္တိဘာဝါယစ- ချမ်းသာသည်၏အဖြစ် ဟူသောအကျိုးငှါလည်း။ သံဝတ္ထတိ- ၏။

စေတေတိ န ဥပက္ကမတိတိ အာဒိသု- တို့၌၊ မောစနဿာဒစေတနာယ- ဖြင့်၊ စေတေတိ- အံ့။ န ဥပက္ကမတိ- အံ့။ မုစ္စတိ- အံ့။ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)။ [လွတ်စေ လိုသောစေတနာဖြစ်ခြင်းကို “စေတေတိ” ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစေတနာ ဖြစ်ရုံမျှဖြင့် အာပတ်မသင့်။] မောစနဿာဒပီဠိတော - မောစနဿာဒရာဂ သည် နှိပ်စက်အပ်သည်။ (ဟုတွာ) မုစ္စေယျ- လွတ်ပါမူကား၊ အဟောဝတ- စွ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ စေတေတိ- အံ့။ န ဥပက္ကမတိ- အံ့။ န မုစ္စတိ- အံ့။ အနာပတ္တိ၊ မောစနဿာဒေန- မောစနဿာဒရာဂဖြင့်၊ န စေတေတိ- အံ့။ ဖဿဿာဒေန - အတ္တေ၌ သာယာသော ရာဂဖြင့်သော်၎င်း၊ ကဏ္ဍဝနဿာဒေနဝါ -

ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေ၊ တထေဝ-ထို အတူသာလျှင်၊ န စေတေတိ-အံ၊ ဥပက္ကမတိ-
 အံ၊ န မုစ္စတိ-အံ၊ အနာပတ္တိ၊ ကာမဝိတက္ကံ-ကာမဝိတက်ကို၊ ဝိတက္ကန္တော-
 ကြိစ္စံ၊ မောစနတ္ထာယ- စေခြင်းငှါ၊ န စေတေတိ- အံ၊ န ဥပက္ကမတိ မုစ္စတိ၊
 အနာပတ္တိ၊ ပန- ဆက်၊ အဿ- ထိုရဟန်းသည်၊ ဝိတက္ကယတောဝိ - ကာမ
 ဝိတက်ကိုကြံပါသော်လည်း၊ သစေ နမုစ္စတိ-အံ၊ ဣဒံ-ဤသို့ကြံပါလျက် မလွတ်
 ခြင်းသည်၊ န စေတေတိ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ ဘိ-ဟူ၍၊ အာဂတမေဝ-ပါဠိတော်၌
 တိုက်ရိုက်လာသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏။

အနာပတ္တိ သုပိနန္တေနာတိ - ကား၊ သုတ္တဿ - အိပ်ပျော်သော၊ ဝါ -
 အိပ်ပျော်သည်ဖြစ်၍၊ သုပိနေ-၌၊ မေထုနံဂမ္ဘိ- ကို၊ ပဋိသေဝန္တဿဝိယ-မှီဝဲ
 နေရသကဲ့သို့၎င်း၊ ကာယသံသဂ္ဂါဒိနိ-ကာယသံသဂ္ဂအစရှိသည်တို့သို့၊ အာပဇ္ဇ
 န္တဿဝိယ - ရောက်နေရသကဲ့သို့၎င်း၊ သုပိနန္တေနဝ - အိပ်မက်သာလျှင်
 ဖြစ်သော၊ ကာရဏေန - ကြောင့်၊ ယဿ - အကြင်ရဟန်း၏၊ အသုစိ- သည်၊
 မုစ္စတိ-၏၊ တဿ အနာပတ္တိ၊ [“ သုပိနန္တေန- အိပ်မက်ကြောင့်၊ ယဿ- ၏၊
 အသုစိ မုစ္စတိ၊ တဿ အနာပတ္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] ပန-ထိုသို့ အနာပတ်
 ဖြစ်ပါးသော်လည်း၊ သုပိနေ - ၌၊ အဿာဒစေတနာယ - သာယာတတ်သော
 သုခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော စေတနာသည်၊ ဥပ္ပန္နာယ-ဖြစ်လသော်၊ အဿ-ထို
 ရဟန်း၏၊ ဝိသယော- စောင့်စည်းနိုင်သောအရာသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ
 သတိ)၊ [နိုးလာ၍ စောင့်စည်းနိုင်သောအရာဖြစ်လျှင် - ဟူလို၊] နိစ္စလေန-
 လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗ-ရာ၏၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ နိမိတ္တံ-ကို၊ န ကီဠာပေ
 တဗ္ဗံ-မကစားစေရာ၊ ပန- ဆက်၊ ကာသာဝပစ္စတ္တရဏရက္ခဏတ္ထိ-သင်္ကန်း၊
 အိပ်ရာခင်းတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဟတ္ထပုဇေန - လက်ခုတ်ဖြင့်၊
 ဂဟေတွာ - အသာယူ၍၊ ဇဂ္ဂနတ္ထာယ - ဆေးကြောသုခံသင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊
 ဥဒကဋ္ဌာနံ ဂန္တံဝန္တတိ၊ န မောစနာဓိပ္ပါယဿာတိ-ကား၊ ယဿ-အကြင်
 ရဟန်း၏၊ ဝါ-သ ည်၊ ဘေသဇ္ဇေန - ဖြင့်၊ နိမိတ္တံ - ကို၊ အာလိမ္ပန္တဿဝါ-
 လိမ်းကျံစဉ်သော်၎င်း၊ ဥစ္စာရာဒိနိ- ကျင်ကြီးအစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တဿ
 ဝါ-စဉ်သော်၎င်း၊ န မောစနာဓိပ္ပါယဿ- လွတ်စေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုမရှိ
 ပါဘိ၊ (အသုစိ) မုစ္စတိ- အံ၊ တဿာဝိ- ၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ သုပိဿာဝိ-
 ယက္ခုဒ္ဓတ္တက၊ ပိတ္တုမုတ္တကအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊
 ဥမ္ပတ္တကဿ-ရှူးသည်ဖြစ်၍၊ (အသုစိ မောစန္တဿ) အနာပတ္တိ၊ ဣဒံ-ဤ
 သိက္ခာပုဒ်၌၊ သေယျသကော - သည်၊ အာဒိကမ္ပိကော - တည်း၊ အာဒိကမ္ပိ
 ကဿ တဿ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ-တည်း။ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဋ္ဌာနာဒိဿေသ်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-
 ပုဒ်သည်။ ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနံ- ပဌမပါရာဇိက၏ သမုဋ္ဌာန်နှင့်တူသော
 သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ပေ၊ သုခမဇ္ဈတ္တုဒ္ဓယေန - သုခဝေဒနာ၊ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ ၂ ပါး
 အပေါင်းအားဖြင့်၊ ဒွိဝေဒနံ- ၂ ပါးသောဝေဒနာရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။
 ဣတိ-အပြီးတည်း။ ဝိနိတဝတ္ထုသု-တို့တွင်၊ သုဝိနဝတ္ထု-သည်။ အနုပညတ္တိယံ-
 ဌ၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ၊ ဥစ္စာရပဿာဝဝတ္ထုနိ- တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္တာနော၊
 ဝိတက္ကဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ ကာမဝိတက္ကန္တိ- ကား၊ ဂေဟသိတကာမဝိတက္က- အိမ်
 တည်းဟူသောကာမဂုဏ်၌ရှိသော ကာမဝိတက်ကို၊ (ဝိတက္ကန္တဿ အသုစိ
 မုစ္စိ)၊ [ဂေဟသိတကာမဝိတက္ကန္တိ-ပဉ္စကာမဂုဏသန္ဓိသိတံ ကာမဝိတက္ကံ]၊
 တက္က-ထို ဝိတက္ကဝတ္ထု၌၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တာ-ဗေဏ်၊ အထခေါ-
 လည်း။ ဝိတက္ကဝတိကေန-ဝိတက်သို့လိုက်သည်။ န ဘဝိတဗ္ဗိ-ရာ၊ ဥဏှောဒက
 ဝတ္ထုသု-တို့တွင်၊ ပဌမံ- ပဌမဝတ္ထုသည်။ ဥတ္တာနမေဝ- သာ၊ ဒုတိယေ- ၌၊
 သောဘိက္ခု-သည်။ မောစေတုကာမော-သည်။ (ဟုတ္တာ) ဥဏှောဒကေန-
 ဖြင့်၊ နိမိတ္တံ-ကို၊ ပဟရိတွာ ပဟရိတွာ-ပုတ်ခတ်၍ ပုတ်ခတ်၍၊ နှာယိ-ရေချိုးပြီး
 တေန- ကြောင့်၊ အဿ- ၏၊ အာပတ္တိ- ကို၊ ဝုတ္တာ- ပြီး၊ တတိယေ-၌၊ ဥပက္က
 မဿ-လုလ္လ၏၊ အတ္ထိတာယ-ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဝုတ္တံ)၊ ဘေသဇ္ဇကဏ္ဍဝန
 ဝတ္ထုနိ-တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္တာနော-သာ။

မဂ္ဂဝတ္ထုသု-တို့၌၊ ပဌမဿ-သော၊ ထုလ္လဥရုကဿ-ဝသောပေါင်ရှိသည်
 ဖြစ်၍၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ဂန္ထန္တဿ-သွားသောရဟန်း၏၊ သမ္မာဓဋ္ဌာနေ-ကျဉ်းခြောင်း
 သောအရပ်၌၊ ဃန္ဓနာယ-ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်၊ အသုစိ-သည်။ မုစ္စိ-ပြီး၊ [“မုစ္စ
 တိ” ဟုလည်း ရှိ၏၊ တံကာလာပေက္ခဝတ္တမာန်တည်း။] တဿ-ထိုရဟန်း၏၊
 န မောစနာမိပ္ပိယတ္တာ - လွတ်စေခြင်း၌ဖြစ်သောအလို မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ဒုတိယဿ-ဒုတိယရဟန်း၏၊ တထေဝ-လျှင်၊
 မုစ္စိ(မုစ္စတိ)၊ ပန - ထိုအတိုင်းလွတ်ပါသော်လည်း၊ မောစနာမိပ္ပိယတ္တာ -
 ကြောင့် သံဃာဒိဿေသော (ဟောတိ)၊ တတိယဿ - ရဟန်း၏၊ နမုစ္စတိ၊
 ပန-ထိုသို့ မလွတ်ပါသော်လည်း၊ ဥပက္ကမသဗ္ဗာဝတော- လုလ္လ၏ ထင်ရှား
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ၊ မဂ္ဂံ- ခရီးကို၊ ဂန္ထ
 နေန္တန-သွားသောရဟန်းသည်။ ပရိဋ္ဌာဟေ- ကိလေသာပူလောင်ခြင်းသည်။
 ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ န ဂန္ထဗ္ဗိ-ဆက်သက်၍မသွားရာ၊ ဂမနံ-သွားခြင်းကို၊ ဥပန္နိန္ဒ
 တွာ-ဖြစ်၍၊ ဝါ- ရပ်၍၊ အသုဘာဒိမနသိကာရေန - အသုဘအစရှိသည်ကို
 နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်၊ စိတ္တံ-ရာဂနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကို၊ ဝုပသမေတွာ-ပြီး၍၊ သုဇ္ဇ

စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဌိတော- ရပ်လျက်၊
ဝိနောဒေတုံ-ရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ၊ သစေ န သက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
မဂ္ဂါ- မှ၊ ဩက္ကမ္မ - ဖဲ၍၊ နိသီဒိတွာ ဝိနောဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဒါယ သုဒ္ဓ
စိတ္တေနေဝ, ဂန္တဗ္ဗံ-ဆက်လက်၍သွားရာ၏။

ဝတ္ထိဝတ္ထုသု- တို့၌၊ တောဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဝတ္ထိံ - အင်္ဂါဇာတ်ဖျားဝယ်
ကျင်ငယ်ထွက်ရာအရပ်ကို၊ ဒဗ္ဗံ-တင်းကြပ်စွာ၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်း၍၊ [ဝတ္ထိံ ဒဗ္ဗံ
ဂဟေတွာတိ အင်္ဂါဇာတဿ အဂ္ဂေ ပဿာဝနိဂ္ဂမနဋ္ဌာနေ စမ္ပံ ဒဗ္ဗံ ဂဟေတွာ၊
ဝိသဋ္ဌိအဖွင့်တုန်းက ဝတ္ထိသီသနှင့် ဤဝတ္ထိသည် မတူပါ။] ပူရေတွာ ပူရေတွာ-
ကျင်ငယ်ကိုပြည့်စေ၍ ပြည့်စေ၍၊ ဝိသဇ္ဇန္တာ - စွန့်ကုန်လျက်၊ ဂါမဒါရကာ
ဝိယ-ရွာသားကလေးတို့ကဲ့သို့၊ ပဿာဝံ-ကျင်ငယ်ကို၊ အတံသု-နံပြီ၊ ဇန္တာ
သရဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ ဥဒရံ-ဝမ်းခိုက်ကို၊ တာပေန္တဿ-ပူစေစဉ်၊ မောစနာဓိပ္ပာ
ယဿာဝိ-လွတ်စေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း၊ အမောစနာဓိပ္ပာ
ယဿာဝိ-ဖြစ်၍၎င်း၊ မုတ္တေ- လွတ်လသော်၊ အနာပတ္တိယေဝ- သုတ္တဝိသဋ္ဌိ
အနာပတ်ပင်တည်း၊ [မောစနာဓိပ္ပာယရှိလျှင် ထုလွှစဉ်း၊] ပရိကမ္ပံ-ကို၊ ကရော
န္တဿ-စဉ်၊ နိမိတ္တစာလနဝသေန-နိမိတ်ကိုလှုပ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အသုစိ-
သည်၊ မုစ္ဆံ-ပြီ၊ တဿ-ကြောင့်၊ အာပတ္တိဋ္ဌာနေ-၌၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-
ပြီ၊ ဥရုယန္ဓာပန ဝတ္ထုသု-ပေါင်၌ထိခိုက်စေခြင်း ဝတ္ထုတို့၌၊ ယေသံ-အကြင်
ရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အင်္ဂါဇာတဗ္ဗိ-
ကိုလည်း၊ ဖုသာပေသုံ- ထိစေကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နံ၏၊ ဣတိ
ဧဝံ-သို့၊ ကုရုန္တုကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ သာမဏေရာဒိဝတ္ထုနိ- သာမဏေရ
အစရှိသောဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥက္ကာနက္ကာနေဝ-နံသည်သာ၊ ကာယထမ္ဘနဝတ္ထု
သ္မိံ-၌၊ ကာယံ ထမ္ဘန္တဿာတိ-ကာ၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ နိသီဒိတွာဝါ-၍
သော်၎င်း၊ နိပဇ္ဇိတွာဝါ- ၎င်း၊ နဝကမ္ပံ- အသစ်အသစ်အမှုကို၊ ကတွာဝါ-
၎င်း၊ အာလသိယဝိမောစနတ္ထံ - ပျင်းသု၏အဖြစ်မှ လွတ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊
ဝိဇမ္ဘန္တဿ-ကိုယ်လက်ဆန့်တန်းသောရဟန်း၏၊ (အသုစိ မုစ္ဆံ)။

ဥပနိဇ္ဈာယနဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ (ဣတ္ထိံ-သည်)၊ ပဋသတနိဝတ္ထာ-ထပ်၍ဝတ်အပ်
သော အဝတ်တရာရှိသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - ဥျားတော့၊ (ဧဝံသတိဝိ) ပုရ
တောဝါ-ရှေ့၌သော်၎င်း၊ ပစ္ဆတောဝါ- ၌သော်၎င်း၊ ဌတွာ-ရပ်၍၊ ဣမသ္မိံ
နာမဩကာသေ-ဤမည်သောအရပ်၌၊ နိမိတ္တံ-နိမိတ်ရှိ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊
ဥပနိဇ္ဈာယန္တဿ- စူးစိုက်စွာ ကြည့်သောရဟန်း၏၊ ဝုတ္တုဒေဝေ(ဟောတိ)၊
အနိဝတ္ထာနံ-အဝတ်မပါကုန်သော့၊ ဂါမဒါရိကာနံ-ရွာသူကောင်မကလေး

တို့၏ နိမိတ္တံ၊ ဥပနိဇ္ဈာယန္တယ ပန-၏ကား၊ (အာပတ္တိဘာဝေ-၌) ဝတ္ထုဗွံ-
 သည်၊ ကိမေဝ- အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ တိရစ္ဆာနဂတနိပိ-မတို့၏
 လည်း၊ နိမိတ္တေ-၌၊ ဒေဝေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ ဣတောစ-မှ၎င်း၊ ဣတောစ-
 မှ၎င်း၊ အဝိလောကေတွာ - အမျိုးမျိုးမကြည့်မှ၍၊ ဒိဝသံပိ -လည်း၊ ကေ
 ပယောဂေန-ဂဖြင့်၊ ဥပနိဇ္ဈာယန္တယ-၏၊ ကေမေဝ ဒုတ္တဋီ(ဟောတိ)၊ ပေ၊
 ဥဗ္ဗိလနနိဗီလနဝသေန ပန - မျက်စိဖြင့်ခြင်း၊ မျက်စိမှိတ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်း
 ဖြင့်ကား၊ (ပယောဂေ ပယောဂေ)န ကာရေတဗ္ဗော - ထိုက်၊ သဟသာ-
 အဆောတလျှင်၊ ဥပနိဇ္ဈာယိတွာ-စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်မိ၍၊ ပုန၊ ပဋိသင်္ခါယ-
 ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာဖြင့်၊ သံဝရေ - စောင့်စည်းခြင်း၌၊ တိဋ္ဌတော -
 တည်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ တံသံဝရံ - ကို၊ ပဟာယ-၍၊
 ပုန၊ ဥပနိဇ္ဈာယတော - ၏၊ ဒုတ္တဋီမေဝ (ဟောတိ)၊ တာဠန္တိဒ္ဓါဒိဝတ္ထုနိ-
 သံကောပေါက်အရှေ့သော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ- ကုန်သည်သာ၊
 နှာနဝတ္ထုသု-တို့၌၊ ယေ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဥဒကသောတံ- ရေအယဉ်
 ကို၊ နိမိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပဟရိ သု-ပုတ်ခတ်ကြကုန်ပြီ၊ တေသံ-တို့၏၊ အာပတ္တိ-ကို၊
 ဝုတ္တာ၊ ဥဒဉ္စလဝတ္ထုသုပိ - တို့၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ စ-ဆက်၊ ဣေ-၍
 ဝတ္ထုတို့၌၊ ဥဒကစိက္ခလော-ရေရှိသောညွှန်ကို၊ ဥဒဉ္စလန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊
 တေနေဝ ဥပါယေန - ဖြင့်သာလျှင်၊ ဣတော - ၍ဝတ္ထုမှ၊ ပရာနိ၊ သဗ္ဗာ
 နေဝ-ကုန်သော၊ ဥဒကဝေဝနာဒိဝတ္ထုနိ - တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိပန-အလူး
 ကား၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ပုပ္ဖါဝဋ္ဌိယဝတ္ထုသု-ပုပ္ဖါဝဋ္ဌိယဝတ္ထု
 တို့၌၊ နမောစနာမိပ္ပယဿ- ၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ သစေဝိ (ဟောတိ)-
 အကယ်၍လည်းဖြစ်ပါပေ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ကိဉ္ဇနပစ္စယာ-
 ကြောင့်၊ ဒုတ္တဋီ၊ [ဣတိ- ၍ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊] ဣတိ-အပြီးတည်း....
 သုတ္တဝိသဋ္ဌိသိက္ခာပဒဝတ္ထနာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပုပ္ဖါဝဋ္ဌိ။ ။ပုပ္ဖါဝဋ္ဌိတိ-ကိဉ္ဇာဝိသေသဿာမိဝစနံ၊ ထံ(ထိုပုပ္ဖါဝဋ္ဌိကစားခြင်း
 ကို) ကိဉ္ဇန္တာ နဒိအာဒိသု ဆိန္ဒတဋ္ဌံ(ကမ်းပါးပြတ်ကို)၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ စိက္ခလံ-ရွံညွှန်
 ဖြစ်အောင်၊ ကတွာ၊ တတ္ထ-ထို ကမ်းပါးပြတ်ညွှန်ပေါ်၌၊ ဥဘောဘါဒေ-ခြေ ၂ ဘက်
 တို့ကို၊ ပသာရေတွာ - ဆန့်တန်း၍၊ နိသိန္နာ-ထိုင်ကုန်လျက်၊ ပပတန္တိ - လျောချကြ
 ကုန်၏။ “ပုပ္ဖါဝဋ္ဌိယ”ဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။

မှတ်ချက်။ ။ပါဠိတော်ဝယ် ဝါလိကဝတ္ထု၌ “ဝါလိကံ အင်္ဂါဇာတံ” ၂ ပုဒ်လုံးကို
 “သဿိ+အင်္ဂါဇာတံကို” ဟု ၂ ပုဒ်လုံး၌ ကံအနက်ပေး၊ (တနည်း) “ဝါလိကံ-၌”
 ဟု အာစာရပေး၊ ပဝေသေန္တဿာတံ ဒွိကမ္မကတ္တာ ဝါလုကံ အင်္ဂါဇာတန္တိ ဥဘယ
 ဣာပိ ဥပယောဂဝုစနံကတံ၊ ဝါလုကန္တိ-ဝါလုကာယာတိ (ဝါ) အတ္ထော။

ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပဒ

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ - တေန ၊ ပေ ၊ ဘဂဝါဟူသောပုဂ္ဂိုလ်
 အပေါင်းသည်။ ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပဒံ - ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဂ္ဂိုလ်တည်း။
 (တနည်း)။ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ - တေန ၊ ပေ ၊ ဘဂဝါအစရှိ
 သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်။ ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပဒံ-တည်း။ [အာချုတ္တ ဓုတိ
 တလံး အကြေကြီး] တကြ- ထို ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဂ္ဂိုလ်၌၊ အယံ- ဤဆိုအပ်
 လတုံကား။ အနတ္တာန ပဒဝဏ္ဏနာ - မပေါ်လွင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖွင့်တည်း။
 အရညေ ဝိဟရတိတိ - ကား။ အာဝေဏိကေ - ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်မှ
 သီးခြားဖြစ်သော၊ အရညေ - တောကျောင်း၌၊ န ဝိဟရတိ-နေသည်မဟုတ်။
 ဇေတဝန်ဝိဟာရဿေဝ-၏သာလျှင်၊ ပစ္စန္ဓေ - အစွန်အဖျားဖြစ်သော၊ ဧက
 ပဿေ-တခုသောဘေး၌၊ (ဝိဟရတိ-၏)၊ မဇ္ဈေ ဂဗ္ဘောတိ-ကား။ တဿစ
 ဝိဟာရဿ-ထိုကျောင်း၏လည်း။ မဇ္ဈေ-၌၊ ဂဗ္ဘော-အခန်းသည်။ ဟောတိ-
 ၏။ သမန္တာ ပရိယာဂါရေတိ-ကား။ အဿ-ထိုကျောင်း၏။ သမန္တာ ပန-
 ပတ်ဝန်းကျင်၌ကား။ မဏ္ဍလမာဠပရိက္ခေပေါ-တန်ဆောင်းဝန်း အကာအရံ
 သည်။ ဟောတိ - ရှိ၏။ (ဘေးပတ်လည်၌ စကြိုန်အဆောင်ဝိုင်း ရှိသည်-
 ဟူလို၊) ကိရ - ချဲ့၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ပြုအပ်သော်။
 အန္တောယေဝ-၌သာလျှင်၊ အာဝိဇ္ဇန္တေဟိ- လှည့်ပတ်သူတို့သည်။ ဝိစရိတုံ-

တေန ၊ ပေ ၊ ဘဂဝါတိ။ ။ ဤပါဠိ၌ ဣတိသဒ္ဓါသည် ပဒတ္တဗိပလ္လာသ နိပါတ်
 တည်း။ [ပဒတ္တ-ပုဂ္ဂိုလ်ကို+ဝိပလ္လာသ-ပေါက်ပြန်စေကြောင်း နိပါတ်။] “ထိုအခါ၌
 အလုံးစုံကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ” ဟူသောအနက်ကို မပေးရအောင်
 ပုဂ္ဂိုလ်အနက်ကို ပြောင်းလွှဲစေသော နိပါတ်-ဟူလို၊ ထိုနိပါတ်ကြောင့် “တေန သမ
 ယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ တိ-တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ ဟူသော” ဟု မူလပါဠိအတိုင်း
 အနက်ပေးရသည်။ ထိုသို့ မူလပါဠိအတိုင်း အနက်ပေးရသောကြောင့် “တေန”စသည်
 ကိုလည်း (သဒ္ဓါသာလျှင် အနက်ရှိသော) သဒ္ဓါပဒတ္တကပုဂ္ဂိုလ် ဟု ခေါ်သည်။ [သဒ္ဓါ
 ယေဝ+ပဒတ္တော ယဿာတိ သဒ္ဓါပဒတ္တကံ (ပဒံ)။]

နည်းဥပမာ။ ။ ဆက်ဥပမာ-“တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ-တေန ၊ ပေ ၊
 ဘဂဝါ” ဟူသော သိက္ခာပုဂ္ဂိုလ်သည်-ဟု ပေးရာ၌ ထိုစကားမျှသာ သိက္ခာပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။
 နောင်လာလတုံ အားလုံးပင် ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “တေန၊ ပေ၊
 ဘဂဝါ” သည် အပေါင်း၏အမည်ကို အစိတ်၌တင်စားသော ကေဒေယျူပစာတည်း။
 “သုဒ္ဓေါ မယာ ဒိဋ္ဌော” ကဲ့သို့မှတ်၊ နည်းအားဖြင့် နိဒဿနနည်းတည်း။ တနည်း-
 ဣတိတလုံး အကြေကြီး၍ ထိုဣတိကို အာဒိအနက်ပေးလျှင်ကား ဥပစာမဟုတ်၊ မုရုသဒ္ဓါ
 ပင်ဖြစ်သည်။ [နေရာတိုင်းမှာ ဤနည်းချည်းတည်း။]

လှည့်လည်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ - သည်၊ ဟောတိ-၏၊ (တထာ-ဖြင့်)သော-ထံ
 ကျောင်းကို၊ မဇ္ဈေ-၌၊ စတုရသံ- ၄ ထောင့်ရှိသော၊ ဂဗ္ဘံ - ကို၊ ကတွာ-၍
 ဗဟိ-ဘေး၌၊ မဏ္ဍလမာဠပရိက္ခေပေန-ဖြင့်၊ ကတော-ပြုအပ်ပြီ၊ သုပညတ္တန္တိ-
 ကား၊ သုဠ-ကောင်းစွာ၊ ထပိတံ-ထားအပ်ပြီ၊ ယထာ ယထာ-အားဖြင့်၎င်း၊
 ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဩကာသေစ - အရပ်၌၎င်း၊ ထပိတံ-သည်၊ (သမာနံ- သော်၊)
 ပါသာဒိတံ - စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၊ လောကရဉ္စက-
 လူအပေါင်းကို နှစ်သက်စေတတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တထာ တထာ-ဖြင့်၎င်း၊
 တသ္မိံ တသ္မိံ ဩကာသေ-၌၎င်း၊ ထပိတံ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ သော- ထိုဥဒါယီသည်
 ဝတ္ထသီသေန-ခန္ဓကဝတ်ကိုအားပြုသဖြင့်၊ ဧကင်္ဂစွဗ္ဗိ-ကိုလည်း၊ နကရောတိ-
 ပြုသည်မဟုတ်။

ကေစ္စ ဝါတပါနေ ဝိဝရန္တောတိ-ကား၊ ယေသု-အကြင်လေသောက်
 ပြုတင်းတို့ကို၊ ဝိဝရေသု-ဖွင့်အပ်ကုန်သော်၊ အန္ဓကာရော-အမိုက်မှောင်သည်၊
 ဟောတိ-၏၊ တာနိ-ထို လေသောက် ပြုတင်းတို့ကို၊ ဝိဝရန္တော-ဖွင့်လျက်၊
 ယေသု-အကြင် လေသော်ပြုတင်းတို့ကို၊ ဝိဝရေသု-သော်၊ အာယောကော-
 အလင်းရောင်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တာနိ- တို့ကို၊ ထကန္တော- ပိတ်လျက်၊ ဧဝံ
 ၊ပေ၊ ဧတဒဝေါစာတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ တေန မြာဟ္မဏေန-ထို ပုဏ္ဏားသည်၊
 ပသံသိတွာ - ချီးမွမ်း၍၊ ဝုတ္တေ - သော်၊ သာမြာဟ္မဏီ- ထို ပုဏ္ဏေးမသည်၊
 ပသန္ဓော - ကြည်ညိုသော၊ အယံ မြာဟ္မဏော - သည်၊ ပဗ္ဗဇိတုကာမော
 မညေ - ရှင်ရဟန်း ပြုလိုလေယောင်တကား၊ ဣတိ- သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်
 ထင်၍၊ နိဂဟိတဗ္ဗိပိ-လျှိုဝှက်ထိုက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အတ္တနော-၏၊ တံ
 ဝိပွကာရံ-ထို ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန်ပြုမှုကို၊ ပကာသေန္တိ-ဖော်ပြောလိုသည်၊
 ကေဝလံ-အပြစ်ပြောလိုခြင်း မဘက်သက်သက်၊ တဿ-ထို ပုဏ္ဏား၏၊ သဒ္ဓါ
 ဝိယာတာပေက္ခာ-သဒ္ဓါပျက်ခြင်းကို ရှုခဲ့သည်၊ [သဒ္ဓါတရားပျက်စေလိုသည်၊]
 ဟုတွာ-၍၊ ဧတံ ကုတော တဿ ဥဋ္ဌာရတ္တတာတိ အာဒိဝစနံ-၍ ကုတော၊ ပေ၊
 စကားကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုကုတော တဿ ဥဋ္ဌာရတ္တတာ အစရှိသော
 စကားရပ်၌၊ အဿ - ထို ဥဒါယီ၏၊ ဥဋ္ဌာရော- မွန်မြတ်သော၊ အတ္တာ - စိတ်
 သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော - ထို ဥဒါယီသည်၊) ဥဋ္ဌာရတ္တာ-
 ဥဋ္ဌာရတ္တာမည်၏၊ ဥဋ္ဌာရတ္တနော - မွန်မြတ်သော စိတ်ရှိသူ၏၊ ဘာဝေါ-
 ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာတည်း၊ ဥဋ္ဌာရတ္တတာ- ဖြစ်ရာ၊ [ဥဋ္ဌာရတ္တတာတိ- ဥဋ္ဌာရ
 စိတ္တတာ - ဋီကာ၊ “အတ္တသဒ္ဓါသည် စိတ်ဟော” ဟူလို၊] ကုလိတ္ထိဟိတိ
 အာဒိသု-ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဃာရဿာမိနိယော-အိမ်ရှင်မတို့သည်၊ ကုလိတ္ထိယော

နာမ - ကုလိတ္တိတို့မည်၏။ ပုရိသန္တရဂတာ - ယောက်ျားတပါး သွားရောက်
 အပ်ဘူးကုန်သော၊ ကုလဇီတရော - အမျိုးသွီးတို့သည်။ ကုလဇီတရော နာမ-
 ကုလဇီတုတို့မည်၏။ အနိဝိဒ္ဓါ-ယောက်ျားတပါးသည် မဖောက်ထွင်းအပ်သော
 မိန်းမတို့ကို၊ ကုလ ကုမာရိယော နာမ - ကုလကုမာရိတို့မည်၏ ဟူ၍၊ ဝါ-
 အမျိုးသွီး အပျိုငင်တို့ဟူ၍၊ ပုစ္ဆန္တိ - ကုန်၏။ ပရကုလတော- သူတပါးအိမ်မှ၊
 အာနိတာ - နံသော၊ ကုလဒါရကာနံ - အမျိုးသားတို့၏၊ ဝရယော - မိန်းမ
 တို့သည်။ ဝါ- ချွေးမတို့သည်။ ကုလသုဏ္ဍာနာမ-ကုလသုဏ္ဍတို့မည်၏။

ဩတိဏ္ဏောတိ - ကား၊ ယက္ခာဒီဟိ - ဘီလူးအစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။
 [အာဒိဖြင့် ပူးဝင်တတ်သော နတ်စသည်ကိုယူ၊] သတ္တာ-တို့ကို၊ (ဩတိဏ္ဏာ)
 ဝိယ-သက်ရောက် ပူးဝင်အပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ)၊ အန္တော-၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇ
 နေန - သော၊ ရာဂေန ဝါ - ရာဂသည်သော်လည်း၊ ဩတိဏ္ဏော - သက်ဝင်
 အပ်သည်။ (ဟုတွာ-ရုံ၊ သမာပဇ္ဇေယျ-၌စပ်)၊ ကုပါဒိနိ-တွင်းအစရှိသည်တို့သို့၊
 သတ္တာ-တို့သည်။ (ဩတိဏ္ဏာ)ဝိယ-သက်ဆင်းကျရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ-
 တူ)၊ အသမပေက္ခိတွာ - ကောင်းစွာ မရှုဆင်ခြင်မှု၍၊ [အနိစ္စ ဒုက္ခ အသုဘ
 အနတ္တဟု မရှုမှု၍၊] ရဇနီယေ-တပ်မက်ဘွယ် ကောင်းသော၊ ဌာနေ-အရာ၌၊
 ဝါ - အာရုံ၌၊ ရဇန္တော - တပ်မက်သည်။ (ဟုတွာ)၊ သယံ ဝါ - ကိုယ်တိုင်
 သော်လည်း၊ ရာဂီ-သို့၊ ဩတိဏ္ဏော-သက်ဆင်းကျရောက်သည်။ (ဟုတွာ-ရုံ)၊
 ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့် ဥဘယထာပိ- ၂ ပါးပြားသော အနက်အားဖြင့်
 လည်း၊ ဧဝံ-ဤ ဩတိဏ္ဏဟူသော အမည်သည်၊ ရာဂသမာပိ-သော- ရာဂနှင့်
 ပြည့်စုံသူ၏သာလျှင်၊ ဝါ-သူ့ကိုသာလျှင်၊ အဓိဝစနံ-အထက်၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါ
 တည်း၊ ဝါ - ဟောသောအမည်တည်း၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဩတိဏ္ဏောနာမ

၁။ ရာဂေန ဩတိဏ္ဏော။ ။ဩတိဏ္ဏောကဲ့သို့သော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကိတ်ပုဂံကို
 ရာဂေနကဲ့သို့ အဝုတ္တကတ္တားထည့်၍ဖွင့်ပြလျှင် ကမ္မသာဓနပြုရာ၏။ ထို့ကြောင့် “ဩတရိ
 ယတေ-ရာဂသည် သက်ရောက်အပ်၏။ ဣတိ ဩတိဏ္ဏော ” ဟု ကမ္မသာဓိပြု၊ ဘီလူး
 အစိမ်းသူရဲ နတ်စားတို့သည် လူကိုပူးဝင်အပ်သကဲ့သို့ ရာဂဘီလူးသည်လည်း ထိုရဟန်းကို
 ပူးဝင်အပ် (အပူးဝင်ခံနေရ)သည်-ဟူလို။ [“သံဝဏ္ဏေ ဤတ်၊ ရှိသည့်ပုဂံကို၊ အဝတ်
 ကတ္တား၊ ဖွင့်ပြထားမှ၊ ပြုငြားကမ္မ-သာဓနတည်း” — လင်္ကာ။]

၂။ ရာဂံ ဩတိဏ္ဏော။ ။ ရာဂကဲ့သို့ အဝုတ္တကံထည့်၍ဖွင့်ရာ၌ကား ကတ္တုသာဓန
 ပြုရသည်။ ထို့ကြောင့် “ဩတရတိ-ရာဂတည်းဟူသောဘွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်
 တတ်၏။ ဣတိဩတိဏ္ဏော ” ဟု ပြု၊ “ လူသည် ရေတွင်း ရေကန်သို့ ကျရောက်သကဲ့သို့
 ထိုအတူ ရဟန်းသည် ရာဂတည်းဟူသောဘွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်သည် ” ဟူလို။
 [“ဖွင့်ဒုတိယာ၊ ကံရှိရာဝယ်၊ မှန်စွာကတ္တု၊ ဝိပျိဟိပြုလော့” — လင်္ကာ။]

သာရတ္ထော အပေက္ခာဝါ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တောတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အဿ - ထို
ဩတိဏ္ဍောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်ပြီ၊ [ဩတိဏ္ဍောနာမ-ကား၊
သာရတ္ထော - လွန်စွာတပ်မက်သည်၊ အပေက္ခာဝါ - ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့်ရှုစွဲ
ခြင်းရှိသည်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော-ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စပ်ဖွဲ့သောစိတ်ရှိသည်။]

တတ္ထ-ထို ဩတိဏ္ဍောနာမအစရှိသော ပါဠိချပ်၌၊ သာရတ္ထောတိ-ကား၊
ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ဖြင့်၊ ဘုဠု-လွန်စွာ၊ ရတ္ထော-တပ်မက်သည်၊ အပေက္ခ
ဝါတိ-ကား၊ ကာယသံသဂ္ဂါပေက္ခာယ-ကာယသံသဂ္ဂကိုရှုစွဲခြင်းဖြင့်၊ အပေက္ခ
ဝါ-သည်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တောတိ-ကား၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ဖြင့်ပင်၊ တသ္မိ
ဝတ္ထုသ္မိ- ထို မာတုဂါမဟူသောဝတ္ထု၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော-သည်၊ ဝိပရိဏတေ
နာတိ - ကား၊ ပရိသုဒ္ဓဘဝင်သန္တတိသင်္ခါတံ - ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော
ဘဝင်အစဉ် ဟု ဆိုအပ်သော၊ ပကတိ - ပင်ကိုယ် သဘောကို၊ ဝိဇဟိတွာ-
စွန့်၍၊ အညထာ - ဘဝင်အစဉ်မှ တပါးသော အပြားအားဖြင့်၊ ပဝတ္ထေန-
ဖြစ်သော၊ ဝါ-တနည်း၊ ဝိရူပံ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ ပရိဏတေန-ပြောင်း
လွှဲသော၊ ဝိရူပံ, ပရိဝတ္ထေန- ပြောင်းလွှဲသော၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာ
အားဖြင့်၊ ပရိဝတ္ထမာနံ - ပြောင်းလွှဲ လသော်၊ ဝိရူပံ - ဖောက်ပြန်သည်၊
ဟောတိ-၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဖောက်ပြန်လေသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊
ပရိဝတ္ထိတွာ-ပြောင်းလွှဲ၍၊ ဌိတေန-တည်သော၊ (ပိတ္ထေန-ဖြင့်) ဣတိ-ကား၊
အဓိပ္ပာယ်ော- အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, ဧဝံ-ဤ
ဖောက်ပြန်သောစိတ်သည်၊ ရာဂါဒိဟိ-တို့နှင့်၊ သမ္ပယောဂံ-ယှဉ်ခြင်းကို၊ နာတိ
ဝတ္ထတိ- မလွန်နိုင်၊ တသ္မာ, ဝိပရိဏတန္တိ ရတ္ထန္တိ စိတ္တံတိ အာဒိနာ - သော၊
နယေန - ဖြင့်၊ အဿ- ထို ဝိပရိဏတပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ ဝတွာ - ပြီး၍၊

ဝိပရိဏတေန။ ။ဝိကို ဝိဇဟိတွာဟု၎င်း၊ ပရိဏတေနကို “အညထာ ပဝတ္ထေန”
ဟု ၎င်း ဧည့်သည်၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပါလာသော ဘဝင်အစဉ်သည် ဝိပရိဏတိဖြစ်၍
လောဘဒေါသစသော ကိလေသာဘိက္ခိ သန္တရင်းစင်ကြယ်သောစိတ်တည်း။ ထို့ကြောင့်
“ပရိသုဒ္ဓဘဝင်သန္တတိသင်္ခါတံ” ဟု မိန့်သည်၊ ရာဂစသည်နှင့် ယှဉ်သော အကုသိုလ်
စိတ်ကား ထို ပရိသုဒ္ဓ ဘဝင်အစဉ်ကို စွန့်၍ဖြစ်သော စိတ်တည်း။ [ပဘဿရမိဒံ
ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဗ္ဗ အာဂန္တကေတိ ဥပက္ကိလေယေတိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ - ကေရိတ္တရ,
ပဏိပိတ အတ္ထဝဂ်။]

ဝိရူပံဝါ ပရိဏတေန။ ။ဝိကို “ဝိရူပံ” ပရိဏတေနကို “ပရိဝတ္ထေန” ဟု တနည်း
ဧည့်၏၊ ကုသိုလ်စိတ်လည်း ဘဝင်အစဉ်မှပြောင်းလွှဲ၏၊ သို့သော် ထိုပြောင်းလွှဲခြင်းကား
ဖောက်ပြန်သော ပြောင်းလွှဲခြင်းမဟုတ်၊ ရာဂစသော ကိလေသာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်သာ
ကောင်းသောသဘောမှ ဖောက်ပြန်သော ပြောင်းလွှဲခြင်းဖြစ်သည်-ဟူလို။

[“ဝိပရိဏာတန္တိ ရတ္ထိပိ စိတ္တံ ဝိပရိဏာတံ, ဒုဋ္ဌိပိ စိတ္တံ ဝိပရိဏာတံ, မုဋ္ဌိပိ စိတ္တံ ဝိပရိဏာတံ ” တိုင်အောင် ဟောတော်မူပြီး၍] အန္တေ - အဆုံး၌၊ ဣမ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပေတတ္ထိ-ကို၊ ဒသေသန္တော (ဟုတ္တာ) အပိစ၊ ပေ၊ ဝိပရိဏာတန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ။

တဒဟု ဇာတာတိ-ကား၊ တံဒိဝသံ-၌၊ ဇာတာ- မွေးဖွားသော ကလေးမ တည်း၊ [“တဒဟု” ကို “တံဒိဝသံ” ဟု ဖွင့်သည်။ အဟနောင် သို့ဝိဘတ် စို ဉပြု၍ “အဟု” ဟု ပြီးသည်။ တနည်း-အဟုသည် နေ့အနက်ဟော သတ္တဗျူဟ နိပါတ်ပဒ်တည်း။] ဇာတမတ္တာ - မွေးဖွားပြီးကာမှ ဖြစ်သော၊ အလ္လမံသ ပေသိဝဏ္ဏာ-စိုသောအသားထစ်သဏ္ဍာန်ရှိသော မိန်းကလေးသည်။ (မာဘူ ဝါမောနာမ)၊ ဟိ- မှန်၊ ဝေဇ္ဇပူယပိ - ဤသို့ သဘောရှိသော မိန်းကလေး နှင့်လည်း၊ သန္တိ, တာယသံသဒ္ဓေ - ကိုယ်ကို နှီးနှောခြင်းကြောင့်၊ သံယာဒိ သေသော-သည်၎င်း၊ မေထုနပီတိတ္ထမေ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ - သည်၎င်း၊ ရဟော-ဆိပ်ကွယ်ရာ အရပ်၌၊ နိသဇ္ဇဿာဒေ- အတူတကွ ထိုင်နေခြင်း၌ သာယာခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယဉ္ဇ-သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ ပဂေဝါတိ-ကား၊ ပဌမမေဝ-ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊ [ပဂေနိပါတ်သည် ပဌမအနက်ဟော။]

ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျာတိ - ကား၊ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိ - လက်ကို ဆွဲကိုင်ခြင်းအစရှိသော၊ ကာယသမ္ပယောဂံ-ကိုယ်ဖြင့် စပ်ယှက်ခြင်းသို့၊ ကာယ မိဿီဘာဂံ-ကိုယ်ဖြင့် ရောနှောခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ-ရောက်အံ့၊ [ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌ “ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိ” ဟုရှိ၏။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤကာယသံသဂ္ဂံသို့၊ သမာပဇ္ဇန္တဿ-ရောက်သောရဟန်း၏၊ ယောသော ကာယသံသဂ္ဂေါနာမ-ဂ္ဂမည်သည်။ (အတ္ထိ)၊ သော-ထို ကာယသံသဂ္ဂံသည်၊ အတ္ထတော-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ အဇ္ဈာစာရော-လွှမ်းမိုး၍ကျင့်ခြင်းသည်၊ ဝါ- ကျူးလွန်ခြင်းသည်၊ ရာဂဝသေန - ဖြင့်၊ သညမဝေလံ - စောင့်စည်း အပ်သော သီလတည်းဟူသော အပိုင်းအခြားကို၊ အဘိဘဝိတွာ- လွှမ်းမိုး၍

ကာယသံသဂ္ဂံ။ ။ သံသဂ္ဂံကို “ မိဿီဘာဂံ ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ ထိုတာဝ အရ ရောနှောခြင်းကြောင့် ရ၏။ ထို့ကြောင့် “ သံသဇ္ဇနံ-ရောနှောခြင်း၊ သံသဂ္ဂေါ-ခြင်း ” ဟု ပြု၊ ရောနှောသော ဝတ္ထု ၂ ရပ်သည် အတယ်အရာအားဖြင့် ရောစပ်ကြသနည်း- ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “ တာယ ” ဟု ဝိသေသန ကုမရသည်။ ထို့ကြောင့် “ ကာယေန-ကိုယ်အားဖြင့် + သံသဂ္ဂေါ-ကာယသံသဂ္ဂေါ ” ဟု ပြုရသည်။ ကာယအရ တကိုယ်လုံး ရသော်သည်း လက်စခွသ၌ ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းကို ကေဋ္ဌဓယျူပစဒရ အားဖြင့် “ ဣဒယ ” ဟု ယူပါ။

(ကျူးကျော်၍) အာစာရော-ကျင့်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထို ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျဟူသောပုဒ်၏၊ သင်္ခေပေန-အကျဉ်း ချုပ်အားဖြင့်၊ အတ္ထံ-ကို၊ ဒဿေန္တော-မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ) အဇ္ဈာစာရော ပုစ္ဆတီတိ-ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ အာဟ-မူပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါတိအာဒိ-ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါအစရှိသောပုဒ်အပေါင်း သည်၊ အဿ-ထို ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျပုဒ်၏၊ ဝိတ္တာရေန-အားဖြင့်၊ အတ္ထဒဿနံ- အနက်ကိုပြကြောင်း ပုဒ်အပေါင်းတည်း။ [“အာဒိဘေဒံ” ဟ တေဒသဒ္ဓါ ပါနေသည်ကား မကောင်း၊ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌လည်း မပါ။] တတ္ထ - ထို ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဟတ္ထာဒိနံ- တို့၏၊ ဝိဘာဝ ဒဿနတ္ထံ-ဝေဘန်အပ်သောအပြားကိုပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဟတ္ထောနာမ ကပ္ပရံ ဥပါဒါယာတိအာဒိ- ကို၊ အာဟ- ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဟတ္ထောနာမ အစ ရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ကပ္ပရံ ဥပါဒါယာတိ- ကား၊ ဒုတိယံ-သော၊ မဟာသန္ဓိံ- အဆက်အစပ်ကြီးကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ [လက်ကောက်ဝတ်ကို ပဌမမဟာသန္ဓိံ၊ တတောင်ဆစ်ကို ဒုတိယ မဟာသန္ဓိံ - ဟု ဆိုသည်။] ပန - ဆက်၊ အညတ္ထ- အခြားသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ မဏိဗန္ဓတော-လက်ကောက်ဝတ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ယာဝ အဂ္ဂနခါ-လက်သည်းဖျားတိုင်အောင်၊ ဟတ္ထော- ဟတ္ထကို၊ (အဓိပ္ပေ တော၊) ဣမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဂ္ဂဗာဟာယ-လက်မောင်းဖျားနှင့်၊ သိန္ဓိံ-ကွ၊ ကပ္ပရတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (ဟတ္ထော-ဟတ္ထကို)၊ အဓိပ္ပေတော-၏။

သုဒ္ဓကေသာနံ ဝါတိ-ကား၊ သုတ္တာဒိဟိ- ချည် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အဓိ သာနံ-ရောနှောခြင်း မရှိကုန်သော၊ သုဒ္ဓါနံ-သက်သက်ကုန်သော၊ ကေသာနံ ယေဝ-ဆံပင်တို့၏သာလျှင်၊ (ဝေဏီ-အစုသည်၊ ဝေဏီနာမ-ဝေဏီမည်၏)

အဇ္ဈာစာရော။ ။ “အဓိ + အာစာရော” ဟု ခွဲ၊ အဓိတို “ ရာဂဝသေန အဘိ ဘဝိတွာ သညမဝေလံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ရဟန်းတို့ စောင့်စည်းအပ်သော သီလဟူသော စည်းကို (ဝါ) ကမ်းကို “ သညမဝေလံ ” ဟု ခေါ်သည်၊ ထို သီလဟူသောစည်းကို ယွမ်းမိုး ကျော်နင်း၍-ဟူလို၊ “အာစာရော-ပြုကျင့်ခြင်း” ဟူသည် လက်ကိုကိုင်ခြင်း အစရှိသောအမှုအရာကြိယာတည်း။ [သညမဝေလန္တိ-သီလမရိယာဒံ၊ အာစာရေတိ- အာစရေတံ၊ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိကြိယာ၊ -ဋီကာ။]

သုဒ္ဓကေသာနံ ဝါ။ ။ ဤပါဠိအတိုင်း မြန်မာစာမူ ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ မတွေ့ ရသော်လည်း သီဟိုဠ် ယိုးဒယားမူများ၌ ပါရှိသတတ်၊ ထိုပါဠိသည် အဋ္ဌကထာဖွင့်ထား သောကြောင့် ပါဠိမှန်ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “ဝေဏီနာမ သုဒ္ဓကေသာနံဝါ သုတ္တမိဿာနံဝါ၊ ပေမဏိမိဿာနံဝါ ဝေဏီ” ဟု ရှေ့နောက်ညှပ်လျက် ဝေဏီ .၂ ရပ်

ဝေဏီတိ တေ-အမည်သည်။ တီဟိ-နံသော၊ ကေသဝန္တီဟိ - ဆံအစုတို့ဖြင့်၊
 ဝိနန္ဒိတွာ- ဖွဲ့ကြက်၍၊ ဝါ- ဖွတ်မြီးထိုး၍၊ ကတကေသကလာပဿ - ပြုအပ်
 သော ဆံအပေါင်း၏၊ ဝါ-ပြုအပ်သော ဆံအစု၏ (“ဆံထိုး” ဟုမပေးပါနှင့်)၊
 နာမံ-တည်း၊ သုတ္တမိဿာတိ-ကား၊ ပဉ္စပက္ခေန-၅မျိုးသော အဆင်းရှိသော၊
 သုတ္တေန-ချည်ဖြင့်၊ (အရောင်ဆိုးထားသော သိုးငွေးချည်မျိုးဖြင့်)၊ ကေသေ-
 တို့ကို၊ မိဿေတွာ-ရေ၍၊ ကတာ- ပြုအပ်သော၊ (ဝေဏီ-ဆံ အစုတည်း၊)
 မာလာမိဿာတိ-ကား၊ ဝဿိကပုပ္ဖါဒီဟိ-မိုဃ်းဆွေပန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊
 (ကေသေ-တို့ကို)၊ မိဿေတွာ-၍၊ တီဟိ-၃ မျိုးကုန်သော၊ ဝါ-၃ စုခွဲထား
 အပ်ကုန်သော၊ ကေသဝန္တီဟိ-ဆံအစုတို့ဖြင့်၊ ဝိနန္ဒိတွာ-ဖွဲ့ကြက်၍၊ ဝါ-ဖွတ်မြီး
 ထိုး၍၊ ကတာ- ပြုအပ်သော၊ (ဝေဏီ- ဆံအစုတည်း၊) အဝိနဒ္ဓေါပါ-မဖွဲ့
 ကြက်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ - ဖွတ်မြီး မထိုးအပ်သည်မူလည်းဖြစ်
 သော၊ ကေဝလံ - ဖွတ်မြီးထိုးခြင်းမဘက် သက်သက်၊ ပုပ္ဖမိဿကော - ပန်း
 တို့ဖြင့် ရောနှောအပ်သော၊ ကေသကလာပေါမိ-ဆံအပေါင်းကိုလည်း၊ ဣဓ-
 ဤ မာလာမိဿာဟူသောပါ၍၊ ဝေဏီတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ပန်းကုံး

ပါသင့်သည်။ ဥပမာ-“အဝိနာမ၊ ပေ၊ အဝသေသံ အဝိ” ဟု ရှိသကဲ့သို့တည်း။ ထိုတွင်
 သုဒ္ဓကေသာနံကို ပဌမဗ္ဗင်္ဂပြီး၍ ထို၏ စပ်ရာဝေဏီကို “ဝေဏီတိ၊ ပေ၊ ကလာပဿေတံ
 နာမံ” ဟု ဆက်၍ဖွင့်သည်။ ဆက်ဥားအံ့- သုဒ္ဓကေသာနံ နေရာဝယ် “သုဒ္ဓကေသာ”
 ဟူသော ပဌမန္တပါ၍ အတည်ပြုလျှင် “သုဒ္ဓါ - ချည် စသည်တို့နှင့် မရောမယှက်
 သက်သက်ကုန်သော + ကေသာ - ဆံပင်တို့” ဟု အနက်ထွက်သောကြောင့် “သုဒ္ဓ
 ကေသာ” ပုဒ်သက်သက်ဖြင့် ဝေဏီဟု ခေါ်ရသော ဆံအစု မရတ် ဆံပင်သက်သက်သာ
 ရနိုင်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ဝေဏီပုဒ်၏ဝဒဘာဇနီ မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် သုဒ္ဓကေသာနံကိုသာ
 ပါ၍မှန် ဟု ယူ၍ “ဝေဏီ” ချစ်စေသင့်သည်။

သုတ္တမိဿာတိ။ ။ သို့ဖြစ်လျှင် နောက်၌ “သုတ္တမိဿာတိ” စသည်ဖြင့် ပဌမန္တပုဒ်
 များကို အတယ်ကြောင့် တည်ပါ၍လျှင်ထားသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ ထို တည်ပါ၍
 တို့ကား ဆဋ္ဌန္တမှ ပဌမန္တပြောင်းလွှဲ၍ လိုရင်းကိုသာတည်ခြင်း ဟု မှတ်ပါ။ ပါဠိတော်
 ၌မူ ဝေဏီ၌ စပ်ဘိရာ “သုတ္တမိဿာနံ” စသည်ဖြင့် ဆဋ္ဌန္တ ချည်းသာ ရှိသင့်
 ပါသည်။ မှန်၏ - သုဒ္ဓကေသာနံနှင့် စာသွားတူသော သုတ္တမိဿာနံ စသည်တို့ကို
 သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် စဉ်းစားလျှင် “သုတ္တေန-အဆင်းမျိုးစုံရှိသော ချည်ဖြင့်+မိဿာ-
 ရောအပ်သော ဆံပင်တို့တည်း၊ သုတ္တမိဿာ-တို့” ဟု ဆံပင်သာ ရ၍ “ဝေဏီ” မရ
 နိုင်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ “သုတ္တမိဿာနံ” ဟု ရှိမှ ဝေဏီ၌ စပ်၍ “ချည်ဖြင့် ရောနှော
 အပ်သောဆံပင်တို့၏ အပေါင်းအစု” ဟု အနက်မှန်ရနိုင်သည်။ [ဝေဏီပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ၊
 ဝိနန္ဒိတွာ အဝိနန္ဒိတွာတို့နှင့် ကေသကလာပဉ္စ, သုတ္တမိဿ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို
 ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြုထားပြီ။]

နှင့် ဆံပင်ကိုရော၍ ဖွတ်မြီးထိုးလိုက်လျှင် တချို့ ပန်းများ ကြေသွားဘွယ် ညှိုးသွားဘွယ် ရှိသောကြောင့် ဖွတ်မြီးမထိုးဘဲ စုစည်းထားသော ဆံအပေါင်းလည်း မာလာမိဿဝေဏီမည်သည်- ဟူလို။]

ဟိရညမိဿာတိ - ကား၊ ဂဟာပဏမာလာယ - ဝေဠုဖြင့်ပြုအပ်သော ပန်းဖြင့်၊ (ကေသေ)မိဿေတွာ ကတာ (ဝေဏီ-တည်း)၊ သုဝဏ္ဏမိဿာတိ- ကား၊ သုဝဏ္ဏစီရကေဟိဝါ - ရှေ့အစဉ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ-ရှေ့ကြိုးတို့ဖြင့် သော်၎င်း၊ [သုဝဏ္ဏစီရကံတိ သုဝဏ္ဏပါဠိ-ကင်္ခါဋီကာသစ်၊] ပါမင်္ဂါဒိဟိဝါ- ရှေ့ဆောက်လုံးချည် အစရှိသည်တို့ဖြင့် သော်၎င်း၊ (ကေသေ) မိဿေတွာ ကတာ (ဝေဏီ)၊ မုတ္တမိဿာတိ - ကား၊ မုတ္တာဝဠီဟိ- ပုလဲအစဉ်တို့ဖြင့် ဝါ-ပုလဲသွယ်တို့ဖြင့်၊ (ကေသေ)မိဿေတွာ ကတာ(ဝေဏီ)၊ မဏိမိဿာ တိ-ကား၊ သုတ္တာရုဠေဟိ-ချည်သို့ တက်ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ-ချည်ဖြင့်သီအင် ကုန်သော၊ မဏိဟိ - တို့ဖြင့်၊ (ကေသေ) မိဿေတွာ ကတာ(ဝေဏီ)၊ ဟိ- ဆက်၊ တောသု - ဤဝေဏီတို့တွင်၊ ယံ ကိဗ္ဗိ-သော၊ ဝေဏီ - ဆံအပေါင်းကို ဂဏန္တဿ - ဆွဲကိုင်သော ရဟန်း၏၊ သံဃာဒိဿေသောယေဝ (ဟောတိ)၊ အဟံ- သည်၊ မိဿကဝေဏီ-ရောနှောအပ်သော ဆံအပေါင်းကို၊ အဂ္ဂဟေ သိ- ကိုင်ပါပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တဿ- ၏၊ မောက္ခော-အာပတ်မှ လွတ်ခြင်း သည်၊ နတ္ထိ၊ စ- ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ ဟူသောပါဠိ၌၊ ဝေဏိဂ္ဂဟ ဇောန - ဝေဏီသဒ္ဓါဖြင့်၊ ကေသာပိ - ခံချည်မျှင်တို့သည်လည်း၊ ဝါ-တို့ကို လည်း၊ ဂဟိတာဝ-ယူအပ်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ [ကေဒေသျှပစာ-ဟူလို] တသ္မာ, ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧဝံပိ- တမျှင်လည်းဖြစ်သော၊ ကေသံ- ကို၊ ဂဏှာတိ-၏၊ တဿပိ-၏လည်း၊ အာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)။

ဟတ္ထဉ္စ ဝေဏိဉ္စ ယပေတွာတိ - ကား၊ ဣဓ - ဤသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တလက္ခဏံ-ဟောတော်မူအပ်သောလက္ခဏာရှိသော၊ (“ကပ္ပရံ ဥပါဒါယ” အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော) ဟတ္ထဉ္စ-ကို၎င်း၊ သဗ္ဗပ္ပကာရံ-အလုံးစုံသော အပြားရှိသော၊ ဝေဏိဉ္စ-ဆံပင်အပေါင်းကို၎င်း၊ ယပေတွာ-၍၊ အဝသေသံ-သော၊ သရီရံ-ကို၊ အင်္ဂံ-အင်္ဂါတို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ- ၏၊ ဝေံ-လျှင်၊ ပရိစ္ဆိန္နေသု - ပိုင်းခြားအပ်ပြီးကုန်သော၊ ဟတ္ထာဒိသု - တို့တွင်၊ ဟတ္ထဿ-လက်ကို၊ ဂဟဏံ-ဆွဲကိုင်ခြင်းသည်၊ ဟတ္ထဂ္ဂါဟော- ဂ္ဂါဟမည်၏၊ ဝေဏိယာ - ဆံအပေါင်းကို၊ ဂဟဏံ-သည်၊ ဝေဏိဂ္ဂါဟော- မည်၏၊ အဝ သေသ သရီရဿ-ကို၊ ပရာမသနံ- သည်၊ အညတရဿဝါ၊ ပေ၊ ပရာမသနံ- မည်၏၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တံ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ - ထို လက်ကိုဆွဲကိုင်

ခြင်းသို့သော်၎င်း၊ (တံ)ဝေဏိဂ္ဂါဟံဝါ-သို့သော်၎င်း၊ အညတရဿဝါအည
တရဿဝါ- သော၊ အဂံဿ-အဂံါကို၊ ပရာမသနံ(ဝါ)-သို့သော်၎င်း၊ သမာ
ပဇ္ဇေယျ-အံ တဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသောနာမ-သော၊ အာပတ္တိနိကာယော-
သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ သိက္ခာပဒဿ-၏၊ အတ္ထော-တည်း။

ဗုဒ္ဓ- ဆက်၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ယောစ ဟတ္ထဂ္ဂါဟော - အကြင်လက်ကို
ဆွဲကိုင်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယောစ ဝေဏိဂ္ဂါဟော-အကြင်ဆံအပေါင်းကို ဆွဲကိုင်
ခြင်းသည်၎င်း၊ အဝသေသဿ - သော၊ အဂံဿ - ကို၊ ယံ စ ပရာမသနံ-
အကြင်သုံးသပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ တံ သဗ္ဗမ္ဘိ - ထို အလုံးစုံသည်လည်း၊
ဘေဒတော-အငြားအားဖြင့်၊ ဒွါဒသဝိခံ-၁၂ ပါး အပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-
၏၊ [လက်စသည်ကို ဆွဲကိုင်နည်းသည် ၁၂ ပါး ပြား၏ - ဟူလို၊] တဿာ-
ကြောင့်၊ တံ ဘေဒ- ထို ၁၂ ပါးအပြားကို၊ ဒေသေတံ- ငှါ၊ အာမသနာ ပရာ
မသနာတိအာဒိနာ- သော နယေန - ဖြင့်၊ အဿ-ထို ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ အစရှိ
သော ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ - ထိုပဒဘာဇနီ၌၊ အာမသနာ
နာမ အာမဋ္ဌမတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ယံစ (အာမသနံ)-အကြင် အာမသနကိုလည်း၊
(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဆုပနံနာမ ဖုဋ္ဌမတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ယံစ(ဆုပနံ)-နကိုလည်း၊
ဝုတ္တံ၊ ဣမေသံ - ဤ အာမေန ဆုပနတို့၏၊ အယံ - ကား၊ ဝိသေသော-
တည်း၊ အာမသနာတိ - ကား၊ အာမဇ္ဇနာ - ပြင်းစွာ ဆုပ်ကိုင်ခြင်းတည်း၊
ဖုဋ္ဌောကာသံ- ထိအပ်သော အရပ်ကို၊ အနတိတ္တမိတွာဝိ - မသွန်မု၍လည်း၊
[ဝိ-ဖြင့် အနည်းငယ်လွန်သော်လည်း အာမသနာပင် ဟု ဆည်း။] တတ္ထေဝ-
ထိုထိအပ်သော အရပ်၌သာ၊ သဗ္ဗံနာ-ပြင်းစွာထိခတ်ခြင်းတည်း၊ ဟိ-မှန်၊
အယံ - ဤ ထိအပ်သော အရပ်ကိုမလွန်ဘဲ ပြင်းစွာ ထိခတ်ခြင်းကို၊ အာမဋ္ဌ
မတ္တာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ၏၊ [မတ္တာဖြင့် ပရာသမနကဲ့သို့ နေရာရွေ့ခြင်းကို
ကန့်သည်။] အသံဃဇ္ဇေတွာ-ပြင်းစွာထိခတ်မှု၍၊ ဖုဋ္ဌမတ္တံ- ထိအပ်ကာမျှကို၊
ဆုပနန္တိ-တို့ခြင်းဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ဥဗ္ဗသနာယစ-ဥဗ္ဗသနာ၏၎င်း၊ ဥလ္လဗံနာယ
စ-နာ၏၎င်း၊ နိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဥဒ္ဓံဥစ္စာရဏာတိ-ဟူ၍၊ ဧကေမေဝ-တမျိုးသာလျှင်
ဖြစ်သော၊ ယဒ္ဓိပဟံ-ကိုလည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တကြာဝိ-ထိုပုဒ်၌လည်း၊ အယံ-ကား၊
ဝိသေသော-တည်း၊ ပဋ္ဌမံ-ရှေးဥားစွာသော (ဥဗ္ဗသနာ၏ နိဒ္ဒေသဖြစ်သော)
ဥဒ္ဓံ ဥစ္စာရဏာပုဒ်ကို၊ အတ္ထနော - ၏၊ ကာယဿ - လက်စသော ကိုယ်ကို၊
(ပေသန၌စပ်)၊ ဣတ္ထိယာ- ၏၊ ကာယေ - ကိုယ်၌၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်သို့၊ ပေသန
ဝသေန - စေလွှတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ဒုတိယံ- ၂ ခုမြောက်သော
(ဥလ္လဗံနာ၏နိဒ္ဒေသဖြစ်သော)ဥဒ္ဓံ ဥစ္စာရဏာပုဒ်ကို၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ ကာယံ-

လက်စသော ကိုယ်ကို၊ ဥက္ခိပနာသေန-အပေါ်သို့ မြှော့်ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ပုတ္တံ-ဗြ)၊ သေသံ-သည်၊ ပါကဋမေဝ-သည်သာ။

ဣဒါနိ-၌၊ ယူသံ (ယော+အယံဘိက္ခု)-သည်၊ ဩတိဏ္ဏော-ရာဂဘီလူး ဝင်ပူးသက်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ - ရာဂတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်သည်။ (ဟုတွာ)၊ ဝိပရိဏတေန- ဖောက်ပြန်သော၊ စိတ္တေန- ဖြင့်၊ ကာယသံသဂ္ဂံ - ကိုယ်ဖြင့်ရောနှောခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇတိ-ရော့၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဧတေသံ ပဒါနံ-ဤအာမသနာ ပရာမသနာအစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရ တော- အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ- ကျိ ဒဿေန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣတ္ထိစ ဟောတိ၊ ပေ၊ ကာယန္တိအာဒိ- ကျိ၊ အာဟ- မူပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဣတ္ထိစဟောတိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဘိက္ခုစနံ ဣတ္ထိယာ ကာယေန တာယန္တိ-ကား၊ သော ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်၊ သာရတ္ထောစ-လွန်စွာတပ်မက်သည်၎င်း၊ ဣတ္ထိသဉ္စိ- မိန်းမဟု အမှတ်ရှိသည်၎င်း၊ (ဟုတွာ) အတ္တနော-၏၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ နန္တိ- နံဟူသောပုဒ်သည်၊ နိပါတမတ္ထံ-အနက်မရ နိပါတ်မျှသာတည်း၊ အထဝါ- ကား၊ တဿာဣတ္ထိယာ - ၏၊ ဟတ္ထာဒိဘေဒံ - လက်အစရှိသော အပြားရှိ သော၊ တေကာယံ-ဤကိုယ်ကို၊ (အာမသတိ ပရာမသတိတို့၌စပ်)။ [အထဝါ တက်သောနည်းအလို “နံ ကာယံ-ထို လက်အစရှိသောကိုယ်ကို” ဟု ပေးပါ။]

အာမသတိ ပရာမသတိတိ - ကား၊ ဧတေသု - ဤ အာမသနာအစရှိသည် တို့တွင်း၊ ဧကေနာပိ- သော၊ အာကာရေန-အခြင်းအရာဖြင့်၊ စေ အဇ္ဈာစရ တိ-အကယ်၍ လွမ်းမိုးကျင့်အံ့၊ ဝါ-အကယ်၍လွန်ကျူးအံ့၊ (ဝေံသတိ၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏)၊ သံဃာဒိဿေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရော့ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) တတ္ထ-ထိုသို့အာမသနပြုရာ၌၊ သကိံ-တကြိမ်၊ အာမသတော-သုံးသပ်သော ရဟန်း၏၊ ဧကော-သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပုနပ္ပုနံ- ထပ်၊ အာမသ တော-၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ သံဃာဒိဿေသော(ဟောတိ)၊ ပရာမသန္တောပိ - ထိုထိုဤဤ ရွှေ့၍ သုံးသပ်သောရဟန်းသည်လည်း၊ ကာယတော- မာတုဂါမဇီကိုယ်မှ၊ အမောစေတုာဝ - မလွတ်စေမူ၍သာလျှင်၊ ဣတောစ ဣတောစ- ထိုနေရာ ဤနေရာသို့လည်း၊ အတ္တနော- ၏၊ ဟတ္ထံဝါ- လက်ကို သော်၎င်း၊ ကာယံဝါ-၎င်း၊ သစေ သဉ္ဇောပေတိ-အကယ်၍ ဖီလာကန့်လန့် လှုပ်စေအံ့၊ [တိရိယံ ဣတောစိတောစ သဉ္ဇောပေတိ။] (ဟတ္ထံဝါ ကာယံဝါ) သစေ ဟရတိ-အကယ်၍ ရောက်ရာအရပ်မှ ပြန်၍ဆောင်ယူအံ့၊ သစေ ပေသေ တိ-အကယ်၍ လိုရာအရပ်သို့ပို့အံ့၊ (ဝေံသတိ-သော်)၊ ဒိဝသမ္ဗိ-လုံးလည်း၊ ပရာမသတော - ထိုထိုဤဤ ရွှေ့၍သုံးသပ်သောရဟန်း၏၊ ဧကော- သော၊

အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကာယတော-မှ၊ မောစေတွာ မောစေတွာ-၍၊ သစေ ပရာမသတိ-အံ၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)၊

ဩမဿန္တောပိ - အောံဘက်သို့ သုံးသပ်သောရဟန်းသည်လည်း၊ ကာယတော-မှ၊ အမောစေတွာဝ-၍သာလျှင်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ မတ္တကတော-ဥးထိပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ- ထောက်၊ ပါဒဝိဋ္ဌိ- ခြေဖမိုးသည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ-ထို ခြေဖမိုးတိုင်အောင်၊) [(တနည်း)ယာဝပါဒဝိဋ္ဌိ-တိုင်အောင်၊] သစေ ဩမသတိ - အကယ်၍ အောက်ဘက်သို့သုံးသပ်အံ၊ (စေသတိ)၊ ကောဝ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ ဥဒရာဒီသု-ရင်ဘတ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ တံတံဌာန- သို့၊ ပတ္တာ-၍၊ မုဋ္ဌိတွာ မုဋ္ဌိတွာ-လွှတ်၍ လွှတ်၍၊ [မုဋ္ဌိတွာဟု မရှိစေရ၊] သစေ ဩမသတိ-အံ၊ (စေသတိ)၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဥမ္မသနာယပိ-အထက်ဘက်သို့ သုံးသပ်ခြင်း၌လည်း၊ ပါဒေတာ-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝသီသံ-ဥးခေါင်းတိုင်အောင်၊ ဥမ္မသန္တဿ-အထက်သို့သုံးသပ်သော ရဟန်း၏၊ ဒေဝဝနယော - တည်း၊ ဩလဇံနာယ - အောက်သို့ဆွဲချခြင်း၌၊ မာတုဂါမံ - ကို၊ (ရပ်နေသော , သို့မဟုတ် အပေါ်အမြင့်၌နေသော မာတုဂါမကို) ကေသေသု-တို့၌၊ ဂဟေတွာ-၍၊ နာမေတွာ-မိမိဘက်သို့ညွတ်စေ၍၊ စုမ္မနာဒီသု- စုတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံ အဇ္ဈာစာရံ- အကြင် လွန်ကျူးခြင်းကို၊ ဣစ္ဆတိ - ၏၊ တံ- ကို၊ ကတွာ-၍၊ မုဋ္ဌတော- လွှတ်သောရဟန်း၏၊ ကောဝ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဥဋ္ဌိတံ - ထပြီးသောမိန်းမကို၊ ပုနပ္ပုနံ - ဖန်၊ နာမယတော-မိမိဘက်သို့ညွတ်စေသောရဟန်း၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ ဥလ္လဇံနာယပိ-အထက်သို့ဆွဲယူခြင်း၌လည်း၊ (ထိုင်နေသူ၊ အောက်မှာနေသူကိုဆွဲယူခြင်း-ဟူလို) ကေသေသုဝါ-တို့၌၎င်း၊ ဟတ္ထေသုဝါ-တို့၌၎င်း၊ ဂဟေတွာ - ၍၊ ဥဋ္ဌာပယတော - ထစေသောရဟန်း၏၊ ဒေဝဝနယော-တည်း။

အာကမုနာယ - ဆွဲငင်ခြင်း၌၊ အတ္တနော-၏၊ အဘိမုခံ- ရှေးရှု၊ အာကမုန္တော - ဆွဲငင်သော ရဟန်းသည်၊ ယာဝ- လောက်၊ န မုဋ္ဌတိ - မလွှတ်သေး၊ တာဝ-ထို မလွှတ်သေးသမျှ၊ ကောဝ-သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ မုဋ္ဌိတွာ မုဋ္ဌိတွာ - ပြီး၍၊ အာကမုန္တဿ- ဆွဲငင်သော ရဟန်း၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပတိကမုနာယ ပိ- နောက်က တွန်းခြင်း၌လည်း၊ ပရမုခံ-မျက်ကွယ်၌၊ ဝါ-က၊ ဝိဋ္ဌိယံ-၌၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပဋိပ္ပကာမယတော-တွန်းသောရဟန်း၏၊ ဒေဝဝနယော-တည်း၊ [မလွှတ်ဘဲတွန်းလျှင် အာပတ်တချက်၊ လွှတ်ပြီးမှ ထပ်ထပ်တွန်းလျှင် ပယောဂတိုင်း အာပတ် -

ဟူလို၊] အဘိနိဂ္ဂဏ္ဍနာယ - တင်းကြပ်စွာ ကိုင်ခြင်း၌၊ ဟတ္ထေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဗာဟာယဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဒဠ်-တင်းကြပ်စွာ၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ယောဇနဓိ- တယူဇနာတိုင်တိုင်လည်း၊ ဝစ္ဆတော- ၏၊ ကောဝ အာပတ္တိ၊ မုဗ္ဗိတွာ- ၍၊ ပေ၊ အာပတ္တိ၊ အမုဗ္ဗိတွာ- ၍၊ ပုနပ္ပုနံ- ဖန်၊ ဖုသတောစ- ထိသောရဟန်း၏၎င်း၊ အာလိင်တောစ - ပွေ ဖက်သော ရဟန်း၏၎င်း၊ ပယောဂေ ပယောဂေ - ၌၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော- သည်၊ အာဟ- ပြီ၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော - သည်၊ အာဟ- ပြီ၊ (ကိ)၊ ခူလဂ္ဂဟဏ မေဝ - မုလ ကိုင်ခြင်းသည်သာ၊ (ပဌမကိုင်ခြင်းသည်သာ)၊ ပမာဏံ - လိုရင်း တည်း၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ပဌမကိုင်ခြင်းသည်သာ လိုရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ ယာဝ-လောက်၊ န မုဗ္ဗတိ-သေး၊ တာဝ-သမျှ၊ ကောဇေ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ (အာဟ-ပြီ)၊ [ပဌမ လက်တဘက်ဖြင့် မလွှတ်ဘဲ ဆွဲကိုင်ထား ခြင်းကို “မုလဂ္ဂဟဏ”ဟု ဆိုသည်၊ ဣဒဗ္ဗ ကေနဟတ္ထေန ကာယံဝဟေတွာ ဣတရေန ဟတ္ထေန ကာယပရာမသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊]

အဘိနိဂ္ဂဏ္ဍနာယ - ဖျစ်ညှစ်ခြင်း၌၊ ဝတ္ထေနဝါ - နှင့်သော်၎င်း၊ အာဘရ ဧကေနဝါ- တန်ဆာနှင့်သော်၎င်း၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဝိဠယတော- ဖျစ်ညှစ်လသော်၊ အင်္ဂံ - မာတုဂါမ၏ ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ (အသားကို)၊ အဖုသန္တဿ-မထိသော ရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဇုသန္တဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ကေပယောဂေန-ဖြင့်၊ (ဝိဠယတော-၏)၊ ကော-သော၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ နာနာပယောဂေန, နာနာ- သော၊ (အာပတ္တိဟောတိ)၊ ဝဟဏ ဆုပနေသု- ကိုင်ခြင်း၊ တို့ခြင်းတို့၌၊ အညံ - သော၊ ကိဗ္ဗိ- သော၊ ဝိကာရိ - ဖောက်ပြန်ခြင်းကို၊ အကရောဇ္ဇောပိ- သော်လည်း၊ ဝတိတမတ္တဖုဋ္ဌမတ္ထေနာ ပိ- ကိုင်အပ်ကာမျှ ထိအပ်ကာမျှကြောင့်လည်း၊ အာပတ္တိ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

ဝေ-လျှင်၊ ဧတေသု အာမဓနာဒီသု-ဤ အာမသန အစရှိသော အခြင်း အရာတို့တွင်၊ ဧကေနာပိ - သော၊ အာကာရေန - အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ အဇ္ဈာစရတော - လွန်ကျူးသော ရဟန်း၏၊ ဣတ္ထိယာ - ၌၊ ဣတ္ထိသညိဿ- မိန်းမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (သမာနဿ - သော်) သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ဝေမတိကဿ-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ (သမာနဿ) ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ပဏ္ဍက ပုရိသ တိရစ္ဆာနဂတ သညိဿာပိ-ပဏ္ဍက် ဟူသောအမှတ် , ယောကျ်ားဟူသော အမှတ် , တိရစ္ဆာန်ဟူသော အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍လည်း၊ (သမာနဿ- သော်) ထုလ္လစ္စယမေဝ၊ ပဏ္ဍကေ - ၌၊ ပဏ္ဍကသညိဿ-၍၊ (သမာနဿ)၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဝေမတိကဿ-၍၊ (သမာန

သ)၊ ဒုက္ခဋီ၊ ပုရိသတိရစ္ဆာနဂတ ဣတ္ထိသညိဿာဝိ - ယောက္ျားဟူသော အမှတ် ၊ ပေ ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍လည်း၊ (သမာနဿ)၊ ဒုက္ခဋီမေဝ၊ ပုရိသေ - ဌှိ၊ ပုရိသသညိဿာဝိ- ယောက္ျားဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း၊ ဝေမတိကဿာဝိ- ရှိ၎င်း၊ ဣတ္ထိပဏ္ဏက တိရစ္ဆာနဂတ သညိဿာဝိ- ရှိ၎င်း၊ (သမာနဿ)၊ ဒုက္ခဋီမေဝ၊ တိရစ္ဆာနဂတေဝိ - ဌှိလည်း၊ သဗ္ဗာကာရေသု - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့၌၊ (ဣတ္ထိ၊ ပဏ္ဏက၊ ပုရိသ၊ တိရစ္ဆာနဂတ၊ တို့တွင် တမျိုးမျိုးဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လွန်ကျူးခြင်းဟူသော အခြင်းအရာတို့၌၊) ဒုက္ခဋီမေဝ - သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ [“သဗ္ဗာကာရေန ” ဟု ရှိလျှင်၊ “ အလုံးစုံသော ဣတ္ထိပဏ္ဏကပုရိသ တိရစ္ဆာနဂတဟု အမှတ်ရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (အဇ္ဈာစရတော-၏)၊ ဒုက္ခဋီမေဝ (ဟောတိ)”ဟု ပေး၊] ဣတိ- သို့၊ ဧက မူလကနယေ-ကနည်း၌၊ ဝုတ္တာ-န်သော၊ ဣမာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ သလ္လ က္ခေတွာ- ၍၊ ဣမိနာဝ ဥပါယေန - ဖြင့်သာလျှင်၊ ဒွေဣတ္ထိယော ဒွိန္ဒံ ဣတ္ထိ နန္ဒိအာဒိဝသေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္ထေ- သော၊ ဒုမူလကနယေဝိ- ဌှိလည်း၊ ဒိဂုဏာ- ၂ ဆတက်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝေ-ဆက်၊ ဒွိသု-န်သော၊ ဣတ္ထိသု-တို့၌၊ ဒွေ-န်သော၊ သံဃာဒိသေသာ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သမ္မဟုလာသု-န်သော၊ (ဣတ္ထိသု- တို့၌)၊ သမ္မဟုလာ-န်သော၊ (အာပတ္တိယော-တို့ကို)၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏၊ ဟိ-ဇွဲ၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ ဒွိဘာ - န်သော၊ သမ္မဟုလာ - န်သော၊ ဣတ္ထိယော - တို့ကို၊ ဗာဟုဟိ- တို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခိပိတွာ- ကာရံ၍၊ ဝဏှာဘိ- ကိုင်၏၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ (အာပတ္တိ- ဌှိစပ်)၊ ယတ္တကာ- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော- တို့ကို၊ ဖုဋ္ဌာ- ထိအပ်ကုန်၏၊ တာသံ-ထိုထိအပ်သော မိန်းမတို့၏၊ ဝဏှာနာယ-အရေအတွက် အားဖြင့်၊ သံဃာဒိသေသေ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ-ရေခံ၏၊ မဇ္ဈဂတာနံ-အလယ်၌ ရေခံကုန်သောမိန်းမတို့၏၊ ဝဏှာနာယ-ဖြင့်၊ ထုလ္လုစ္စယေ-တို့သို့၊ (အာပတ္တိ- ၏)၊ ဟိ-မှန်၊ တာ-ထိုအလယ်၌ ရောက်ကုန်သော မိန်းမတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန - ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ အာမဋ္ဌာ-သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-န်၏၊ [ရဟန်း၏လက်ဖြင့်ထိအပ် သော မာတုဂါမတို့သည် ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြစ်၍ ထို မာတုဂါမတို့ဖြင့် တဆင့် ထိအပ်သောအလယ်ခေါင်က မာတုဂါမတို့သည် ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့်သုံးသပ်ရာ ရေခံသောကြောင့် ထုလ္လုစ္စဋ္ဌာ-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သမ္မဟုလာနံ-များစွာကုန်သော မိန်းမတို့၏၊ အင်္ဂုလိယော ဝါ-လက်ချောင်း

တို့ကိုသော်၎င်း၊ ကေသေဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ ကေတော-တည်း၊ ကတွာ-၍၊ ဝဏှာတိ- ၏၊ သော-ကို၊ အင်္ဂုလိယော စ-တို့ကို၎င်း၊ ကေသေ စ-တို့ကို၎င်း၊ အ ဝဏှောတွာ - မရေတွက်မူ၍၊ ဣတ္ထိယော - တို့ကို၊ ဝဏှောတွာ- ၍၊ သံဃာ ဒိသေသေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏။ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။

စ - ဆက်၊ ယာသံ ဣတ္ထိနံ- တို့၏၊ အင်္ဂုလိယော ဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊ ကေသာဝါ-တို့သည်သော်၎င်း၊ မဇ္ဈဝတာ-နံသည်၊ ဟောန္တိ-နံ၏၊ တာသံ- တို့၏၊ ဝဏှာနာယ - ဖြင့်၊ ထုလ္လစ္စယေ - တို့သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ - ၏)၊ ဟိ- မှန်၊ တာ - ထို အလယ်၌ရောက်ကုန်သော မိန်းမတို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ တေန- ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ကယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ အာမဋ္ဌာ-နံသည်၊ ဟောန္တိ-နံ၏၊ [“တာဟိ ၊ပေ၊ ဟောန္တိ” ဝါကျသည် ပါခဲ့ပြီးဖြစ်၍ သိလောက်ရကား ပိုဟန်တူသည်၊] ပန-ဆက်၊ သမ္မဟုသာ-နံသော၊ ဣတ္ထိယော-တို့ကို၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေဟိ-ကိုယ်နှင့် စပ်ကုန်သော၊ ရဇ္ဇုဝတ္ထာဒီဟိ-ကြီး၊ အဝတ်အစရှိသောဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခိပိ တွာ- ကာရံရစ်ပတ်၍၊ ဝဏှန္တော- ကိုင်သောရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗာသံ ယေဝ- နံသော၊ အန္တောပရိက္ခေပ ဝတာနံ - ကြီးပိုင်းအတွင်း ၊ အဝတ်အတွင်း၌ ရောက်ကုန်သောမိန်းမတို့၏၊ ဝဏှာနာယ-ဖြင့်၊ ထုလ္လစ္စယေ-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ- ၏၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အဖုဋ္ဌာသု-မထိအင်သော မိန်းမတို့၌၊ ဒုက္ကဋ်-ကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ တတ္ထ - ထို ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓ ပဋိဗဒ္ဓဖြင့် သုံးသပ်အပ်ရာ၌၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ပါဠိယံ - ၌၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓပ္ပဋိဗဒ္ဓေန - ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထုနှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ အာမသနံနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗမ္ပိ-သော၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓပ္ပဋိဗဒ္ဓ-ကို၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟေတွာ- ၍၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံစ - ၌၎င်း၊ ကုရုန္တိယဉ္စ - ၌၎င်း၊ ဝုတ္တော- သော၊ ပုရိမ နယောယေဝ-ကိုသာလျှင်၊ ဣတ္ထ-ဤကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓပ္ပဋိဗဒ္ဓဝတ္ထု၌၊ ယုတ္တတရော- သာ၍သင့်၏ဟူ၍၊ ဒိသဟိ-တွေ့မြင်အပ်၏။

ပုရိမနယောယေဝ ယုတ္တတရော ။ ။ ရဟန်းကိုင်ထားသောကြီး ၊ သို့မဟုတ် အဝတ်သည် ရဟန်း၏ကာယနှင့်စပ်နေသော ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဝတ္ထုတည်း၊ ထို ဝတ္ထုဖြင့် မာတုဂါမတို့ကို မိုင်းရံ ရစ်ပတ်၍ ထိခြင်းသည် ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းတည်း၊ ဘေးပတ်ဝန်းကျင် မိန်းမတို့၏အလယ်၌ ရောက်နေသော မိန်းမတို့ကိုကား ကာယပ္ပဋိ ဗဒ္ဓဖြင့် ထိအပ်သောမိန်းမတို့မှ တဆင့် ထိအပ်သောကြောင့် ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓပ္ပဋိဗဒ္ဓဖြင့် သုံးသပ်အပ်ရာ ရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် မဟာပစ္စရိက ဒုက္ကဋ် ဟု ဆုံးဖြတ်သည်၊ မဟာ အဋ္ဌကထာ စသည်တို့ကား ပါဠိတော်၌ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓပ္ပဋိဗဒ္ဓ ဟု ပဋိဗဒ္ဓ ၂ ဆင့် မလာ သောကြောင့် ထိုပဋိဗဒ္ဓ ၂ ဆင့်ကို ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓ၌သွင်း၍ ထုလ္လစ္စဦး ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။

ဟိ - ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဟတ္ထေန - ဖြင့်၊ ဟတ္ထံ - ကို၊ ဝဟေတွာ - ၍၊ (တနည်း)ဟတ္ထေန ဟတ္ထံ ဝဟေတွာ - လက်ချင်းဆက်၍၊ ပဋိ ပါဋိယာ - အစဉ်အားဖြင့်၊ (စိတန်း၍-ဟုလို)၊ ဌိတာသု-န်သော၊ ဣတ္ထိသု- တို၍၊ သမသာရာဂေါ- အညီအမျှ ကာယသံသဂ္ဂရာဂရှိသည်၊ [သမသာရာဂေါ တိ-ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန ကေသဒိသရာဂေါ၊ - ဇီကာ။] (ဟတွာ) ကေ- တယေဝံသောမိန်းမကို၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဝဏှာတိ-၏၊ သော-သည်၊ ဝဟိတိတ္ထိယာ- ကိုင်အပ်သော မိန်းမ၏၊ ဝသေန , ကေ - သော၊ သံယာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတရာသံ-ကိုင်အပ်သောမိန်းမမှ အခြားကုန်သောမိန်းမတို့၏၊ ဝဏှာနာယ- အားဖြင့်၊ ပုရိမနယေနေဝ - သာလျှင်၊ [ပုရိမနယေနေဝါတိ- ရဇ္ဇ၊ ဝတ္ထာဒိဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ဝဟဏေ ပုတ္တနယေန-ဋီကာ။] ထုလ္လစ္စယေ-တို့သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ)၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ တံ - ထို ပဌမမိန်းမကို၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓေ - သော၊ ဝတ္ထေဝါ-အဝတ်၌သော်၎င်း၊ ပုပ္ဖေဝါ-၌သော်၎င်း၊ သစေ ဝဏှာတိ၊ (ဧဝံ သတိ)သဗ္ဗာသံ-တို့၏၊ ဝဏှာနာယ ထုလ္လစ္စယေ အာပဇ္ဇတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ရဇ္ဇ၊ ဝတ္ထာ ဒိဟိ-ကြီး၊ အဝတ်အစရှိသော ဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခိပဇ္ဇေန-ကာရံရစ်ပတ်သော ရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗာပိ - အလုံးစုံသောမိန်းမတို့သည်လည်း၊ ဝါ- တို့ကိုလည်း၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ အာမဋ္ဌာ၊ ဟောန္တိယထေဝ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့သာလျှင်၊ တထာ- တူ၊ ဣဓာပိ-ဤအဝတ်၊ သို့မဟုတ်ပန်းကို ကိုင်ရာ၌လည်း၊ သဗ္ဗာပိ- တို့သည်လည်း၊ ဝါ- တို့ကိုလည်း၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓေန အာမဋ္ဌာ ဟောန္တိ။

ပန - ဆက်၊ တာဣတ္ထိသော - တို့သည်၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ ဝါ- တယောက် တယောက်၏၊ ဝတ္ထကောဋိယာ - အဝတ်အစွန့်၍၊ ဝဟေတွာ- ဆွဲကိုင်၍၊ ဌိတာ-န်သည်၊ သခစ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဏှိ-ထိုသို့ တည်နေ ရာ၌၊ ဝါ-ထိုမိန်းမတို့တွင်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ-သာလျှင်၊ [ပုရိမနယေနေဝါတိ - သမသာရာဂေါ ပုတ္တော၊-ဇီကာ။] ပဌမံ - ပဌမ ဖြစ်သော၊ ဣတ္ထိ -ကို၊ ဟတ္ထေ-၌၊ စေ ဝဏှာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝဟိတာယ- ကိုင်အပ်သောမိန်းမ၏၊ ဝသေန သံယာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတရာသံ- ကိုင် အပ်သောမိန်းမမှ အခြားသော မိန်းမတို့၏၊ ဝဏှာနာယ-ဖြင့်၊ ဒုတ္တဋ္ဌာနိ(အာ ပဇ္ဇတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗာသံ-န်သော၊ တာသံ-ထိုအခြားသောမိန်းမတို့၏၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ - သာလျှင်၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓေန - ကိုယ်နှင့် စပ်သောအဝတ်ဖြင့်၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓံ-ကိုယ်နှင့်စပ်သော အဝတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာမဋ္ဌံ , ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ သောပိ-ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ တံ-ထို ပဌမမိန်းမကို၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓေယေဝ - ကိုယ်နှင့်စပ်သော အဝတ်၌သာလျှင်၊

သစေ ဂဏှာတိ၊ (ဝေသတိ) တဿာ - ထို ပဌမမိန်းမ၏၊ ဝသေန ထုလ္လစ္စယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတရာသံ- တို့၏၊ ဂဏှာယ၊ အနန္တရ နယေနေဝ- အခြားမဲ့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ [အနန္တရ နယေနေဝါတိ - ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓ အာမသနနယေန- ဝိကာ၊] ဒုတ္တဋ္ဌာနိ- တို့သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ)။

ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ယနဝတ္ထနိငတ္ထံ-ဝတ်အပ်သော ထူထဲသောအဝတ်ရှိသော၊ ဝါ-ထူထဲသောအဝတ်ကိုဝတ်သော၊ (အမွေးများ ပြင်ဘက်သို့ဖောက်မထွက်နိုင်အောင် ထူထဲသောအဝတ်ကိုဝတ်ထားသော)၊ ဣတ္ထိံ-ကို၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ဖြင့်၊ ဝတ္ထေ-အဝတ်၌၊ ယန္တေတိ-ထိခိုက်အံ့၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဝိရဠဝတ္ထ နိဝတ္ထိံ - ဝတ်အပ်သော ကြံသောအဝတ် ရှိသော၊ ဝါ- ကြံသောအဝတ်ကိုဝတ်သော၊ (ဣတ္ထိံ - ကို၊ ကာယသံသဂ္ဂ ရာဂေန ဝတ္ထေ) ယန္တေတိ၊ တတြ-ထိုသို့ထိခိုက်ရာ၌၊ ဝတ္ထန္တရေဟိ- အဝတ် အကြားတို့မှ၊ ဣတ္ထိယာ- ၏၊ နိက္ခန္တလောမာနိ- ထွက်သောအမွေးတို့သည်၊ ဘိက္ခု၊ ဝါ- ကိုသော်လည်း၊ (စေ ဖုသန္တိ - ကုန်အံ့၊) ဘိက္ခုနော- ၏၊ ပဝိဋ္ဌ လောမာနိ- အတွင်းသို့ဝင်သော အမွေးတို့သည်၊ ဣတ္ထိံ ဝါ- ကိုသော်လည်း၊ စေဖုသန္တိ-န်အံ့၊ ဥဘိန္ဒ-မိန်းမရဟန်း ၂ ပျားတို့၏၊ လောမာနိယေဝ-အမွေး တို့သည်သာလျှင်၊ လောမာနိဝါ- တို့ကိုသော်လည်း၊ စေ ဖုသန္တိ-န်အံ့၊ (ဝေ သတိ) သံဃာဒိဿေသော (ဟောတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ ဥပါဒိန္နကေန- ဥပါဒိန္နက ဖြစ်သော၊ ကမ္မဇရူပေန-ဖြင့်၊ ဥပါဒိန္နကံဝါ-ဥပါဒိန္နကကမ္မဇရူပကိုသော်၎င်း၊ အနုပါဒိန္နကံဝါ-အနုပါဒိန္နကဖြစ်သော အမွေးကိုသော်၎င်း၊ အနုပါဒိန္နကေန-ဖြစ်သော၊ ကေနစိ- သော၊ ကေသာဒိနာဝိ- ဖြင့်လည်း၊ ဥပါဒိန္နကံဝါ-ကို သော်၎င်း၊ အနုပါဒိန္နကံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဖုသန္တောဝိ-ထိသောရဟန်းသည် လည်း၊ သံဃာဒိဿေသံ၊ အာပဇ္ဇတိယေဝ-သည်သာ၊ [အသားအတွင်း ရေခံ နေသောအမွေးသည် ဥပါဒိန္နက ကမ္မဇရူပ , အသားအပြင် ရောက်နေသော အမွေးသည် အနုပါဒိန္နကရူပ၊ ဝေဏီဂူဟဏံ၌ ဝေဏီဖြင့် အမွေးကိုလည်း ယူထားသောကြောင့် အမွေးတို့ကိုထိရာ၌ သံဃာဒိဿေသံ ဟု ဆိုသည်။]

တတ္ထ-ထိုသို့ သံဃာဒိဿေသံအာပတ်သင့်ရာ၌၊ ကုဗ္ဗန္တိယံ- ၌၊ လောမာနိ- တို့ကို၊ ဂဏှောတွာ သံဃာဒိဿေသော (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်)၊ လောမာနိဂဏှောတွာ၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ န ကာရေတဗ္ဗော-ထိုက်၊ ဝါ-ထိုက်၊ (တဿာ)ကေမေဝ- သော၊ သံဃာဒိဿေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ပန - အမှာစကားချပ် ညှပ်လိုက်ပျားအံ့၊ သံဃိကမဉ္ဇေ-သံဃိကညောင်စောင်း၌၊ အပ္ပစ္စတ္တရိတွာ- မခင်းမု၍၊ နိပဇ္ဇော-

လျောင်းသော ရဟန်းကို၊ [နိပဇ္ဇောဝ - ရှိလျှင် ကောင်းမည်၊] လောမာနိ ဝဏေတွာ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တဒေဝ-ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ ဆိုအပ်သောစကားသည်သာ၊ ယုတ္တံ-သင့်၏၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ဣတ္ထိဝသေန- ဖြင့်၊ အယံ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ကောဋ္ဌာသဝသေန- ဆံပင် မွေးညှင်းစသော ကောဋ္ဌာသ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ဟောတိ - ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ (တသ္မာ-တည်း၊) ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဧတ္ထ-ဤ အာမသနာ ပရာမသနာစသည်တို့၏နိဒ္ဒေသ၌၊ (ဋ္ဌတွာ-တန်ရပ်၍၊ ကေဒစိ-သော၊ စောဒကော-သည်၊) အာဟ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ-ကိုယ်နှင့်စပ်သောအဝတ်စသည်ကို၊ ဝဏှိ သာမိ-ကိုင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (ဝဏှန္တော-ကိုင်လသော်)၊ ကာယံ-ကို၊ ဝဏှာတိ-ကိုင်မိ၏၊ ကာယံ-ကို၊ ဝဏှိသာမိ-အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ (ဝဏှန္တော-သော်)၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ-ကို၊ ဝဏှာတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ကိံ- အဘယ်အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရေခံသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ တာဝ- မဟာပဒုမထေရ်မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဓိဋ္ဌော-သော)၊ မဟာသုမထေရော-သည်၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ- အကြင်အကြင် ဝတ္ထုအတိုင်းသာ၊ (အာပဇ္ဇတိ- ၏၊) ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ [ကာယကိုကိုင်မိလျှင် သံဃာဒီသေသ်၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓကို ကိုင်မိလျှင် ထုလွှဉ္စွဉ်း ဟု ဝတ္ထုအတိုင်းဖြစ်သည်-ဟုလို] ကိရ-၍၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ အဿ-ထို မဟာသုမထေရ်၏၊ လဒ္ဓိ-အယူတည်း၊ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုသည်၎င်း၊ သညာစ-သည်၎င်း၊ ရာဂေ'စ-သည်၎င်း၊ ဖဿပ္ပဋိပိဇာနနာ- အတွေ့ကိုသိခြင်းသည်၎င်း၊ (ဟောတိ - ရှိ၏) တေန- ကြောင့်၊ ယထာနိဒ္ဓိဋ္ဌ နိဒ္ဒေသေ-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၏ အကြင်အကြင် ညွှန်ပြအပ်သောနိဒ္ဒေသ၌၊ ဝါ-နိဒ္ဒေသသည်းက၊ ဝရုကံ-ဝရုကအာပတ်ကို၊ ကာရယေ-ပြုစေရာ၏၊ ဝါ- ဆုံးဖြတ်ရာ၏၊ ဣတိ (အယံ)-သည်ကား၊ (အဿ-၏၊ လဒ္ဓိ-တည်း။)

ဧတ္ထ-ဤဝါထာ၌၊ ဝတ္ထုတိ - ကား၊ ဣတ္ထိ - မိန်းမဟူသောဝတ္ထုတည်း၊ သညာတိ-ကား၊ ဣတ္ထိသညာ-မိန်းမဟု ဖြစ်သောသညာတည်း၊ ရာဂေ'တိ- ကား၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေ' - တည်း၊ ဖဿပ္ပဋိပိဇာနနာတိ - ကား၊ ကာယ သံသဂ္ဂ ဖဿဇာနနာ - ကိုယ်ဖြင့် ရောနှောခြင်း၌ အတွေ့ကိုသိခြင်းတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဣတ္ထိယာ-၌၊ ဣတ္ထိသညိ-ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန - ဖြင့်၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ - ကိုယ်နှင့်စပ်သော အဝတ်စသည်ကို၊ ဝဟေသာမိ- အံ့၊ ဣတိ- သို့၊ ပဝတ္ထော- သည်၊ (သမာ နောပိ- သော်လည်း၊) ကာယံ- ကို၊ ဖုသတိ- ၏၊ (သော- ထိုရဟန်းသည်)၊

ဂရုကံ-သော၊ သံဃာဒိသေသံယေဝ-သာ၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတရောပိ-အခြား
ရဟန်းသည်လည်း၊ (ကာယကိုကိုင်မည်ဟု ကြံ၍ ကာယပွင့်ဗဒ္ဓကို ကိုင်မိသော
ရဟန်းသည်လည်း၊) ထုလ္လစ္စယံ(အာပဇ္ဇတိ)၊ ဣတိ-ဤကား အကုယ်တည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ သညာ
ယ- သညာသည်၊ ဝိရာဂိတမ္ပိ- ချွတ်ယွင်းသော်၎င်း၊ [သညာယနှင့် လိန်ချင်း
တူအောင် “ဝိရာဂိတာယ” ဟု ဆိုလိုလျက် လိင်ပိပလ္လာသအားဖြင့် “ဝိရာဂိ
တမ္ပိ” ဟု ဆိုသည်၊ ဝိရာဂိတမ္ပိတိ ဝိရဒ္ဓါယ၊ ၊ ဝဟဏေ- ကိုင်ခြင်းသည်၊ ဝိရာဂိ
တေစ-ချွတ်ယွင်းသော်၎င်း၊ (ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း မဖြစ်သော်၎င်း-ဟုလို၊)
တတ္ထ-ထိုသို့ကိုင်ရာ၌၊ ယထာနိဒ္ဓန္တနိဒ္ဓေသေ-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၏ အကြင်
အကြင် ညွှန်ပြအပ်သောနိဒ္ဓေသ၌၊ ဝါ-ထည်းက၊ ဂရုကံ-ဂရုကအာပတ်ကို၊
န ဒိဿတိ-မတွေ့မမြင်အပ်၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ အဿာပိ-ဤ မဟာပဒုမ
ထေရ်၏လည်း၊ အယံ-ကား၊ လဒ္ဓိ-တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣတ္ထိယာ- ၌၊ ဣတ္ထိသညိ
နော-မိန်းမဟု အမှတ်ရှိသောရဟန်း၏၊ သံဃာဒိသေသော- ကို၊ ဝုတ္တော-
ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣမိနာစ-ဤရဟန်းသည်လည်း၊ [“ယော ကာယပွင့်ဗဒ္ဓံ
ဂဏိဿာမိတိ” စသည်ဖြင့် စောဒကထုတ်ပြအပ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊]
ဣတ္ထိသညာ-ကို၊ ဝိရာဂိတာ- ချွတ်ယွင်းစေအပ်ပြီ၊ ကာယပွင့်ဗဒ္ဓေ- ကိုယ်နှင့်
စပ်သော အဝတ်သေည်၌၊ ကာယပွင့်ဗဒ္ဓသညာ - ကို၊ ဥပ္ပါဒိတာ - ဖြစ်စေ
အပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တံ - ထို ကာယပွင့်ဗဒ္ဓဝတ္ထုကို၊ ဝဏ္ဏန္တဿ- ကိုင်သော
ရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ- ကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ဣမိနာစ - သည်လည်း၊ ဝဟဏဒ္ဓိ-
ကိုလည်း၊ ဝိရာဂိတံ-ပြီ၊ တံ - ထို ကာယပွင့်ဗဒ္ဓကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ - မကိုင်မိမူ၍
ဝါ-မိဘဲ၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ဝဟိတာ - ကိုင်အပ်ပြီ၊ တထ္တာ - ကြောင့်၊ ဣတ္ထိ - ဤသို့
ကိုင်ရာ၌၊ ဣတ္ထိသညာယ - ၏၊ အဘာဝတော - မရှိခြင်းကြောင့်၊ သံဃာဒိ
သေသော-သည်၊ န ဒိဿတိ-မထင်ရှား၊ ကာယပွင့်ဗဒ္ဓဿ - ၏၊ ဝါ - ကို၊
အဂ္ဂဟိတတ္ထာ-ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ - သည်၊ န ဒိဿတိ - မထင်ရှား၊ ပန-
အန္တယကား၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဇေန-ဖြင့်၊ ဖုဋ္ဌတ္တာ-ကြောင့်၊ ဒုတ္တံ - သည်၊
(ဒိဿတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဇေန - ဖြင့်၊ ဣမံနာမ ဝတ္ထု - ကို၊
ဖုသတော-ထိသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ - သည်၊ (ဟောတိ - ၏)၊ ဣတိ-

ဣတ္ထိသညာ၊ ဖေ၊ ဥပ္ပါဒိတာ။ ။ “ကာယပွင့်ဗဒ္ဓံ ဂဏိဿာမိတိ ကာယံ ဝဏ္ဏာတိ”
ဟု စောဒကထုတ်ပြသော ဤ ရဟန်းသည် ကာယပွင့်ဗဒ္ဓကို ကိုင်ဆွဲ ဟု အကြံရှိ၍ ဣတ္ထိ
ကို ကိုင်ဆွဲ ဟု အကြံ မရှိသောကြောင့် ဣတ္ထိသညာ မရှိ၊ မိန်းမကို ကိုင်မိသော်လည်း
(မှောင်နေ၍) ရည်ရွယ်အပ်သော ကာယပွင့်ဗဒ္ဓကို ကိုင်သည် ဟု အမှတ်ရှိနေသည်။

ဤသို့ မိန့်တော်မူချက်သည်။ နတ္ထိ - မင့်၊ တဿာ - ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ - သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ (အယံ) - ကား၊ (လဒ္ဓိ-တည်း။)

ပေန- ထပ်၍ ဆက်ဥားအံ့၊ ဣဒံ - ဤစကားကို၊ ဝတ္တာ - ဆိုပြီး၍၊ ဣဝံ စတုတ္ထံ - ဤ စတုတ္ထကို၊ အာဟ- ပြီ၊ (ကိ) (ယော - အကြင် ရဟန်းသည်။) သာရတ္ထံ - ကာယသံသဂ္ဂ ရာဂဖြင့် တပ်မက်သော မိန်းမကို၊ [သာရတ္ထန္တိ - ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန သာရတ္ထိ-ဇီကာ၊] ဂဏီဿာမိ-ကိုင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ သာရတ္ထံ-ကို၊ ဂဏီ-ကိုင်ပြီ၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏) သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ (ယော-သည်။) ဝိရတ္ထံ - ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် မတပ်မက်အပ် သော အမိစသူကို၊ [ဝိရတ္တန္တိ - ကာယသံသဂ္ဂရာဂဝိရဟိတံ မာတုဘဂိနီအာဒိ သန္ဓာယ ဝဒတိ-ဇီကာ၊] ဂဏီဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊ ဝိရတ္ထံ - ကို၊ ဂဏီ- ပြီ၊ (တဿ-၏) ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ (ယော-သည်။) သာရတ္ထံ-ကို၊ ဂဏီဿာ မိ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊ ဝိရတ္ထံ-ကို၊ ဂဏီ-ကိုင်မိပြီ၊ (တဿ-၏) ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ) ၊ ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြီ။)

ဝေ-သို့၊ ကိဉ္စာပိ အာဟ-အကယ်၍မူလည်း ဆိုပြီ၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ မဟာသုမထေရဂေါဒေါ ယေဝ - သည်သာ၊ ဣတ္ထ - အာမသနာ အစရှိတို့၏ နိဒ္ဒေသ၌၊ ဣတ္ထိစ ဟောတိ ဣတ္ထိသည်။ ပေ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာတိ - ဟူသော၊ ဣမာယ ပါဠိယာ - နှင့်၎င်း၊ ယော ဟိ ဧကေတော ၊ ပေ၊ ဂဏနာယ

တံ ဂဏန္တဿ၊ ဧဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။ ။ ကာယပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကာယပုဂ္ဂိုလ်များကို လျှင် ထုလ္လစ္စည်း ဟု ဟောတော်မူသည်။ ယခုသော်ကား ကာယပုဂ္ဂိုလ်များကို မကိုင်မိ၊ ကာယကို ကိုင်မိသောကြောင့် ဂဟဏ (ကိုင်ခြင်းလည်း) ဝိရာဂိတ - ချွတ်ယွင်းလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထုလ္လစ္စည်းလည်း မဖြစ်သင့်၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်များကို ကိုင်မည် ဟု အကြံရှိ၍ ဣတ္ထိ သညာ မရှိသောကြောင့် သံဃာဒိသေသ်လည်း မဖြစ်သင့်-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် မဟာ ပဒုမထေရိက ဒုက္ကဋ္ဌံ ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ [ဤအဆုံးအဖြတ်ကို နောက်၌ ပယ်လတံ့။]

ဣမာယ ပါဠိယာ။ ။ သမေတိ၌ စပ်၊ မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒသာ ပါဠိတော်နှင့် ညီပုံကား- “ဣတ္ထိန္တိ ကာယပုဂ္ဂိုလ်များကို ကိုင်အံ့” ဟု ကြံရာ၌ (မဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒအတိုင်း) ဣတ္ထိသညာ မရှိလျှင် “ဣတ္ထိစ ဟောတိ ဣတ္ထိသည်” ဟု ဟောတော် မမူဟန်ရာ၊ ယခုသော်ကား ဣတ္ထိန္တိ ကာယပုဂ္ဂိုလ်များကို ကိုင်သော်လည်း “ဣတ္ထိစ ဟောတိ ဣတ္ထိသည်၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စယဿ” ဟု ဟောတော်မူလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ဣတ္ထိန္တိ ကာယ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကိုင်အံ့” ဟု ကြံရာ၌ ဣတ္ထိသညာရှိသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ကာယပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုင်အံ့ ဟု ကြံ၍ ကာယကို ကိုင်မိရာ၌ ကာယဟူသော ဝတ္ထုအားလျော်စွာ သံဃာဒိ သေသ်သင့်၍၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်များကို ကိုင်ရာ၌ ကာယပုဂ္ဂိုလ်များဟူသော ဝတ္ထုအားလျော်စွာ ထုလ္လစ္စည်းသင့်သည်ဟူသော မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒသည် ပါဠိတော်နှင့် ညီ၏။

ထုလ္လစ္စယေတိ အာဒိတိ-ကုန်သော၊ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယေတိစ - တို့နှင့်၎င်း။ သမေတိ-ညီညွတ်၏။ [အနက်ကို ရွှေ၌ ဆိုခဲ့ပြီ]။ ဟိ-မှန်၊ သညာဒိ ဝိရာဂေန- သညာအစရှိသည်၏ ချွတ်ယွင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝိရာဂိတံနာမ-ချွတ်ယွင်းစေအပ်သည် မည်သည်၊ ယဒိ ဘဝေယျ- အံ့၊ ပဏ္ဍကောစ ဟောတိ ဣတ္ထိသညီတိ အာဒိသု ဝိယ-ရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ ကဲ့သို့၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓ ဟောတိ ကာယသညီစာတိ အာဒိနာ-ရှိသော၊ နယေနပိ-ဖြင့်လည်း၊ ပါဠိယာ-တော်၏၊ ဝိသေသံ-အထူး ကို၊ ဝဒေယျ - ဟောတော်မူရာ၏၊ ပန - စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣတ္ထိယာ-၌၊ ဣတ္ထိသညာယ-သည်၊ သတိ-သော်၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ အာမသန္တဿ- ၏၊ သံဃာဒိသေသော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓ-ကို၊ အာမသန္တဿ- ၏၊ ထုလ္လစ္စယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ-အကြင် အကြင် ထိအပ်သောဝတ္ထုအတိုင်းသာ၊ ယုဇ္ဇတိ-၏။

စ-ဆက်၊ မဟာပစ္စရိယမ္ဗိ-၌လည်း၊ တေ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တိ-ပြီ၊ (ကိ)၊ နိလံ-ညီသောအဝတ်ကို၊ ပါရုပိတွာ-မြီ၍၊ သယိတာယ-အိပ်နေသော၊ ကာဠိ ထိယာ - မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော မိန်းမ၏၊ [အဝတ်ညှိနှင့် အသားဗဲ ခွဲမရအောင်တူသောကြောင့် “ကာဠိထိယာ” ဟု ဆိုသည်။] ကာယံ-ကို၊ ဃန္ဓေ

မေးဘွယ် ။ ။ ဣတ္ထိ၏ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓကို ကိုင်ဆဲခဏ၌ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓ ဟူသော သညာသာ ရှိ၍ ဣတ္ထိဟူသော သညာမရှိရကား “ဣတ္ထိသညီ” ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် မထပ်မီသည် မဟုတ်ပါလော - ဟု မေးဘွယ် ရှိ၏။ ထို မေးသူကို ပြန်၍ မေးသင့်၏။ ဣတ္ထိ၏အဝတ်ကို ရာဂဖြင့်ကိုင်ရာ၌ ဣတ္ထိသညာမပါလျှင် မိန်းမ၏ဝတ်ဆင်ဆဲ အဝတ်ကို မကိုင်ဆဲ အခြားအဝတ်ကို ကိုင်ပါတော့လား၊ ယခုကား ဣတ္ထိအပေါ်၌သာ ရာဂစိတ် ဖြစ်သောကြောင့် ဝတ်ထားဆဲအဝတ်ကို ကိုင်သည်မဟုတ်လော၊ ထို့ကြောင့် အဝတ်ကို ကိုင်သော်လည်း ဣတ္ထိသညာ ရှိတော့သည်သာ ဖြစ်၍ “ဣတ္ထိ၊ ဣတ္ထိသညာ၊ သာရတ္ထ၊ ဝဟဏ” ဟု အင်္ဂါ ၄ ပါး ညီညွတ်သောကြောင့် ယထာဝတ္ထုက (ကိုင်အပ်သော ဝတ္ထု အားလျော်စွာ) ဆုံးဖြတ်သော မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒသာ ပါဠိတော်နှင့် ညီညွတ် သည်-ဟု မှတ်။

အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယေတိစ။ ။ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယနှင့် ညီညွတ်ပုံကား - မိန်းမ အများကို လက်မောင်းဖြင့် သိမ်းကြိုးပွေ့ဖက်ရာဝယ် အလယ်၌ရောက်နေသော မိန်းမ များကို ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓဖြင့်ကိုင်ဆံ့ဟူသောသည်ာ မရှိ၊ ထိုသို့သညာမရှိခြင်းကို “သညာယ ဝိရာဂိတံ” ဟု မဟာပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓအဆိုသော်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ ထုလ္လစ္စဦး ဟု ဆုံးဖြတ် ထား၏။ ထို့ကြောင့် ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓသညာမရှိသော်လည်း ဣတ္ထိသညာရှိရကား “ကာယံ ဝဏှိဿာမိတိ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓံ ဝဏှာတိ” ဖြစ်ရာ၌ ယထာဝတ္ထုကမေဝ (ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓ ဝတ္ထုအားလျော်စွာ ထုလ္လစ္စဦး) ဟူသော မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒသည် အဋ္ဌကထာ ဝိနိစ္ဆယနှင့်လည်း ညီညွတ်သည်။

သာမိ - ထိခိုက်အံ့၊ ဣတိ-၍၊ ကာယံ-ကို၊ ယနေ့တိ-အံ့၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (၃တ္ထံ - ပြီ၊) ဣတ္ထိစ ပဏှကောဇာတိ အာဒိနာ - သော၊ နယေန - ဖြင့်၊ ယောပါယံ ဝတ္ထုမိဿကနယော- အကြင် ဝတ္ထု] ဒု ရောစစ်ကြောင်းနည်းကိုလည်း၊ (ဘဝတာ) ၃တ္ထော၊ တသ္မိံ ဝိ-ထိုဝတ္ထုမိဿကနည်း၌လည်း၊ ဝတ္ထုသညာ ဝိမတိဝသေန-ဝတ္ထု၊ အမှတ်သညာ၊ ယုံမှားခြင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ၃တ္ထာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ပါဠိယံ-၌၊ အသမ္ပယုဇန္တန - မတွေ့ဝေသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န၏၊ ပန-ဆက်၊ ကာယေနကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဝါရေ-ဝါရ၌ ဣတ္ထိယာ-၏၊ ဝါ-၌၊ ဣတ္ထိသည်သာ- မိန်းမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ - ကို၊ ဝဏှတော - ကိုင်သောရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ သေသေ - ဣတ္ထိသညာမှ ကြွင်းသော၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ပဏှကသညာစသော ဝါရ၌၊ ဒုတ္တဋ် (ဟောတိ)၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေနကာယဝါရေဝိ - ဝါရ၌လည်း၊ သေဝနယော-တည်း၊ [ဣတ္ထိ၌ ဣတ္ထိသညာဖြင့်ကိုင်လျှင် ထုလ္လစ္စည်း၊ ပဏှက ပုရိသသညာဖြင့် ကိုင်လျှင် ဒုတ္တဋ်- ဟုလို၊] ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဝါရေစ - ဝါရ၌၎င်း၊ နိဿဂ္ဂိယေန ကာယဝါရာဒိသုစ - တို့၌၎င်း၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသောဝါရတို့၌၊ ဒုတ္တဋ်မေဝ-(ဟောတိ)။

ပန- ကား၊ ဣတ္ထိစ ဟောတိ ပေ၊ ကာယန္တိအာဒိဝါရော - အစရှိသော ဝါရကို၊ ဘိက္ခုမ္ဘိ-၌၊ မာတုဂါမဿ- ၏၊ ရာဝဝသေန - ဖြင့်၊ (ဘဝတာ) ၃တ္ထော - ပြီ၊ တတ္ထ - ထို ဣတ္ထိစ ဟောတိ အစရှိသောဝါရ၌၊ ဣတ္ထိစ နံ ဘိက္ခုဿ ကာယေန ကာယန္တိ-ကား၊ ဘိက္ခုမ္ဘိ-၌၊ သာရတ္တာ-သော၊ ဣတ္ထိ-သည်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ နိသိန္ဓောကာသံဝါ - ထိုင်ရာအရပ်သို့သော်၎င်း၊ နိပန္နောကာသံဝါ - အိပ်ရာအရပ်သို့သော်၎င်း၊ ဝဏှာ - ၍၊ အတ္တနော- ၏၊ ကာယေန - ဖြင့်၊ ဘိက္ခုဿ- ၏၊ တံ ကာယံ - ကို၊ အာမသတိ - အံ့၊ ပေ၊ ဆုပတိ - အံ့၊ သေဝနာမိပ္ပိယော ပေ၊ ပဋိဝိဇာနာတီတိ - ကား၊ ဝေ - သို့၊ တာယ - ထို မိန်းမသည်၊ အာမဋ္ဌော - သုံးသပ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-သော်၎င်း၊ ဆုပိတော-တို့ထိအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ-သော်၎င်း၊ သေဝနာမိပ္ပိယော - မှီဝဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖဿပ္ပဋိဝိဇာနနတ္ထိ-အတွေ့ကို သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဤသကမ္ဘိ - စဉ်းငယ်လည်း၊ ကာယံ- ကို၊ သစေစာလေတိ-အကယ်၍ လျှပ်စေအံ့၊ သစေ ဖန္နေတိ- အကယ်၍ တုန်စေအံ့၊ (ဝေသတိ) သံဃာဒိသေသံ-သို့အာပဇ္ဇတိ၊ ဧဒ္ဓေ ဣတ္ထိယောတိတ္ထေ-ပါဋ်၌၊ ဒွေ-နံသော၊ သံဃာဒိသေသေ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတ္ထိယာစ-၌၎င်း၊ ပဏှကေစ-၌၎င်း၊

သံဃာဒိသေသေန-နှင့်၊ သဟ ဒုက္ခင်္ဂ (အာပဇ္ဇတိ)၊ တေန ဥပါယေန-ဖြင့်၊ ယာဝ-လောက်၊ နိသဂ္ဂိယေန၊ ပေ၊ ဒုက္ခဋ္ဌဿာတိ-ဟုသော၊ (ပါဠိ-ပါဠိတော် သည်၊ အတ္ထိ - ၏) တာဝ - ထို ပါဠိတော်တိုင်အောင်၊ ပုရိမနယေနေဝ- သာလျှင်၊ အာပတ္တိဘေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထိ-ဤနိသဂ္ဂိယေန နိသဂ္ဂိယံအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ကာယေန၊ ပေ၊ ပဋိဝိဇာနာတိတိ-ကား၊ အတ္တနာ-သည်၊ (မိမိဟူသောရဟန်းက)၊ နိသဋ္ဌိ- ပစ်လွှတ်အပ်သော၊ ပုပ္ဖံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဖလံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ (ပဟ ရန္တိ ။) ဣတ္ထိ - ကို၊ အတ္တနော-၏၊ (မိန်းမဟူသော မိမိက)၊ နိသဂ္ဂိယေန- ပစ်လွှတ်အပ်သော၊ ပုပ္ဖေနဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဖလေနဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပ ဟရန္တိ - ပြန်၍ပုတ်ခတ်သည်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဝိကာရံ-ထူးခြားသော အမူအရာကို၊ ကရောတိ-ပြုလိုက်၏၊ အင်္ဂုလိံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ စာလေတိ- အံ့၊ ဘမုတိဝါ-မျက်ခန်းကိုသော်လည်း၊ ဥက္ခိပတိ-မြှော့အံ့၊ (မျက်စပစ်အံ့)၊ အက္ခိံဝါ-မျက်စိကိုသော်၎င်း၊ နိခဏတိ-မှိတ်လိုက်အံ့၊ အညံ-သော၊ ဝေဇ္ဇပံ- သော၊ ဝိကာရံဝါ - ကိုသော်လည်း၊ ကရောတိ - ပြုပြအံ့၊ [လျှာထုတ်ပြခြင်း စသည်ကို “အညံ ဝါ ဝိကာရံ” ဟု ဆိုသည်။] အယံ-ဤရဟန်းကို၊ ကာယေန၊ ပေ၊ ပဋိဝိဇာနာတိတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ၏၊ အယံပိ - ဤ ရဟန်းသည်လည်း၊ ကာယေန - ဖြင့်၊ ဝါယမိတက္ကာ - အားထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခင်္ဂ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒိသ္မာ ဣတ္ထိသု ဒွေ (ဒုက္ခဋ္ဌာနိ အာပဇ္ဇတိ)၊ ဣတ္ထိပဏ္ဏကေသု ပိ-မိန်းမ၊ ပဏ္ဍုက်တို့၌လည်း၊ ဒွေ ဝေ-နံသော၊ ဒုက္ခဋ္ဌေ-တို့၌၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

ဝေ-လျှင်၊ ဝတ္ထုဝသေန-ထိအပ်သောဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရတော- အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ဒသောတွာ-ပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ လက္ခဏဝသေန- အမှတ်အသား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [သေဝနာမိပ္ပာယ ရှိခြင်း - မရှိခြင်း အမှတ်

အတ္တနာ နိသဋ္ဌိ၊ ပေ၊ ပဟရန္တိ ။ ။ ရဟန်းသည် မိန်းမကို ပန်း၊ သို့မဟုတ် သစ်သီးဖြင့်ပေါက်၍ ကစား၏၊ ထိုပန်းစသည်ကို “နိသဂ္ဂိယေန” ဟု ဆိုသည်၊ ရဟန်းက ပေါက်လိုက်သော ပန်းစသည်ကို မိန်းမလည်းပြန်၍ ပန်းစသည်ဖြင့်ပေါက်၏၊ ထိုအခါ ပန်းစသည်ချင်း ထိမိကြသည်ကို “နိသဂ္ဂိယေန နိသဂ္ဂိယံ အာမသတိ” ဟု ဆိုသည်။

ကာယေန ဝိကာရံ ။ ထိုသို့ပြန်၍ ပေါက်သဖြင့် ထိမိကြသည်ကိုမြင်၍ သဘော ကျသော ရဟန်းက လက်ချောင်းလှုပ်ခြင်း စသော ကာယဝိကာရ တခုခုကို ပြု၏၊ သို့သော် မာတုဂါမ၏ကာယကိုကား မထိရ၊ ထို့ကြောင့် “ကာယေန ဝိကာရံ ကရောတိ၊ နစ ဖသံ ပဋိဝိဇာနာဘိ” ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ ဤဟ်ကို မထိဘဲ နိသဂ္ဂိယ ချင်းသု ထိရသောကြောင့် ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်သင့်ရသည်။

အသား၊ ကာယေန ဝါယမနရှိခြင်း - မရှိခြင်း အမှတ်အသား ၊ ဖဿဝိဇ္ဇာန ရှိခြင်း- မရှိခြင်း အမှတ်အသား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သင်္ခေပတော - အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒဉ္စ- ကို၎င်း၊ အနာပတ္တိဘေဒဉ္စ- ကို၎င်း၊ ဒဿေန္တော (ဟုတွာ) သေဝနာ ဓိပ္ပာယောတိအာဒိ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို သေဝနာဓိပ္ပာယော အစ ရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ပုရိမနယေ-ရွှေနည်း၌၊ ဣတ္ထိယာ-သည်၊ ဝါ-က၊ ဗုဋ္ဌော- လိအပ်သည်၊ သမာနော - သော်၊ သေဝနာဓိပ္ပာယော - မှီဝဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဝါယမတိ-၏၊ ဖဿ-ကို၊ ပဋိဝိဇာ နာတိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ တိဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ - ၃ ပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံခြင်း ကြောင့်၊ သံဃာဒိဗေသော (ဟောတိ)၊ [သေဝနာဓိပ္ပာယ ဝါယမန၊ ဖဿ ပဋိဝိဇာနနဟူသော အင်္ဂါ ၃ ပါး-ဟုလို၊] ဒုတိယေ-ယနည်း ၌၊ နိသဂ္ဂိယေန နိသဂ္ဂိယာမသနောပိယ- နိသဂ္ဂိယဖြင့် နိသဂ္ဂိယကိုသုံးသပ်ရာ၌ ကဲ့သို့၎င်း၊ ဝါယမိတွာ-၏၊ အဆုပနေဝိယစ-မတို့ခြင်း၌ကဲ့သို့၎င်း၊ ဖဿဿ- ကိုယ်၏အတွေ့ကို၊ အပ္ပဋိဝိဇာနတော-မသိသောရဟန်း၏၊ ဒုဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)။

တတိယေ - ယနည်း၌၊ ကာယေန - ဖြင့်၊ အဝါယမတော - အားမထုတ် သောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သေဝနာဓိပ္ပာယော-သည်၊ (သမာနောပိ-လည်း)၊ နိစ္စလေန-မတုန်လှုပ်သော၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဧကဝလံ- သက်သက်၊ ဖဿ-ကို၊ ပဋိဝိဇာနာတိ-၏၊ သာဒ ယတိ - သာယာ၏၊ အနုဘောတိ- ခံစား၏၊ [သာဒယတိ အနုဘောတိကား ပဋိဝိဇာနာတိ၏ အဖွင့်၊] တဿ - ၏၊ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထေ - စိတ်ဖြစ်ခြင်းမျှ၌၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အတာဝတော-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ စတုတ္ထေ-၌၊ နိသဂ္ဂိယေန နိသဂ္ဂိယာ မသနောပိယ-၌ကဲ့သို့၊ ဖဿပဋိဝိဇာနနာ- သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဧကဝလံ-သက်၊ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထေ မေဝ-သာတည်း၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ မောက္ခာဓိပ္ပာယဿ - မိန်းမမှလွတ်ခြင်း၌ အလိုရှိသော ရဟန်း၏၊ သဗ္ဗာကာရေသု - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့၌၊ အနာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ဣ-ဤမောက္ခာဓိပ္ပာယ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယော-အကြင်ရဟန်း သည်၊ ဣတ္ထိယာ-သည်၊ ဝါ-က၊ ဝဟိတော-ဖမ်းယူအပ်သည်၊ (သမာနော)၊ တံ- ထိုမိန်းမကို၊ အတ္ထနော-၏၊ သရီရာ-မှ၊ မောစေတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပဋိပ္ပဏာမေတိ ဝါ - တွန်းမူလည်း တွန်းအံ့၊ ပဟရတိ ဝါ - ပုတ်ခတ်မူလည်း ပုတ်ခတ်အံ့၊ အယံ-ဤရဟန်းကို၊ ကာယေန ဝါယမတိ၊ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိတိ-

ဟူ၍၊ ဝါ-ကိုယ်ဖြင့် လုလ္လပ္ပိသု၊ အတွေ့ကို သိသူဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [နောံ၌
 “ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော ” ပုဒ်နှင့်တွဲစပ်ပေးပါ။] ယော - သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ -
 လာသောမိန်းမကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ တတော-ထိုမိန်းမမှ၊ မုစ္ဆိတုကာမော-သည်၊
 (ဟုတ္တာ)၊ ဥတ္တာသေတွာ - ကြောက်လန့်စေ၍၊ ပလာပေတိ - ပြေးစေအံ့၊
 (ပလာယေတိရှိလျှင် ကောင်း၏)၊ အယံ-ကို၊ ကာယေန ဝါယမတိ၊ န စ ဖဿံ
 ပဋိဝိဇာနာတီတိ = ဟူ၍၊ ဝါ - ကိုယ်ဖြင့်လုလ္လပ္ပိသု၊ အတွေ့ကို မသိသူဟူ၍၊
 ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ယော-သည်၊ တာဒိသံ-သော၊ ဒီယဇာတိ - ရှည်သောဇာတ်
 ရှိသော မြွေမကို၊ ကာယေ-၌၊ အာရူဠ-တက်လာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ သဏိတံ-
 ပြေးပြေး၊ ဂစ္ဆတု-စေ၊ ယန္တိယမာနာ-ပုတ်ခတ်အပ်သော်၊ အနတ္တာယ-ငှါ၊
 သံဝတ္ထေယျ-ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ န ယဇေဟိ-မပုတ်ခတ်၊ ဝါ-တနည်း၊
 ဣတ္ထိမေဝ-လူမိန်းမကိုပင်၊ အင်္ဂါ-ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ ဖုသမာနံ-ထိသည်ကို၊ ဥတ္တာ-
 ၍၊ သော - ဤ မိန်းမသည်၊ [ပတ္တမိဿတိ - ၌စပ်၊] အယံ - ဤ ရဟန်းသည်၊
 မယာ-ဖြင့်၊ အနတ္တိကော-အလိုမရှိ၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ သယမေဝ-အလိုလို
 သာလျှင်၊ ပတ္တမိဿတိ - တုံ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ အဇာနန္တော ဝိယ- မသိသူ
 ကဲ့သို့၊ (မသိဟန်ဆောင်၍) နိစ္စလော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဝါ - တနည်း၊ ဗလ
 ဝိတ္ထိယာ - အားရှိသော မိန်းမသည်၊ ဝါဠု - တင်းကြပ်စွာ၊ အာလိင်္ဂေတွာ-
 လည်ဘက်၍၊ ဝဟိတော- ဖမ်းကိုင်အပ်သော၊ ဒဟရတိက္ခု- ရဟန်းကလေး
 သည်၊ ပလာယိတုကာမော- ထွက်ပြေးလိုသည်၊ (သမာနောပိ)၊ သုဠု- စွာ၊
 ဝဟိတတ္တာ- ကိုင်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိစ္စလော- မလှုပ်နိုင်သည်၊
 ဟောတိ၊ အယံ-ကို၊ န စ ကာယေန ဝါယမတိ၊ ဖဿံ ပဋိဇာနာတီတိ-ဟူ၍၊
 ဝါ-ကိုယ်ဖြင့်လုလ္လပ္ပိသု၊ အတွေ့ကိုသိသူဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ကား၊ ယော-
 သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ -ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ တာဝ အာဂစ္ဆတု-လာပစေဥား၊ တတော-
 ထို ရောက်လာရာအခါမှ၊ နံ - ထို မိန်းမကို၊ ပဟရိတွာ - ကန်ကျောက်၍
 သော်၎င်း၊ ပဏာမေတွာဝါ-တွန်းထိုး၍သော်၎င်း၊ ပတ္တမိဿာမိ-ဖဲသွားအံ့၊
 ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ နိစ္စလော-မလှုပ်မရှားသည်၊ ဟောတိ၊ အယံ-ကို၊ မောက္ခာ
 မိပ္ပါယော၊ ပေ၊ ပဋိဝိဇာနာတီတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍
 ကိုယ်ဖြင့်လည်း လုလ္လပ္ပိသု၊ အတွေ့ကိုလည်းမသိသူ ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

အသဒ္ဓိစ္စာတိ - ကား၊ ဣမိနာ ဥပါယေန - ဤနည်းဖြင့်၊ (မိမိပြုမည့်
 နည်းဖြင့်)၊ ဣမံ-ဤမိန်းမကို၊ ဖုသိဿာမိ-ထိအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အစေတေတွာ-
 မစေ့ဆော်မှု၍၊ (ဖုသန္တဿ - မတော်တဆ ထိမိသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ
 ဟောတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ ဝေ - သို့၊ အစေတေတွာ - ၍၊ ပတ္တပ္ပဋိဂ္ဂဟဏာဒိသု-

သပိတ်ကို အကပ်ခံခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ မာတုဂါမဿ - ၏၊ အဇီ - လက်
 စသော အင်္ဂါကို၊ ဖုဋ္ဌေဝိ-ထိအပ်ပါသော်လည်း၊ (ထိမိသော်လည်း)၊ အနာ
 ပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အသတိယာတိ-ကား၊ အညပိဟိတော-တပါးသောအာရုံ၌
 ထားအပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဝါ - အခြားအာရုံ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်၊
 ဟောတိ-၏၊ မာတုဂါမိ-ကို၊ ဖုဿမိ - အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့သော၊ သတိ-သည်၊
 နတ္ထိ၊ ဧဝံ- သို့၊ အသတိယာ - သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝါ- အမှတ်တမဲ့၊ ဟတ္ထပါဒ
 ပဿာရဏာဒိကာလေ - လက် ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းရာ အစရှိသော အခါ၌၊
 ဖုဿန္တဿ-မတော်တဆထိမိသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အဇာန
 နန္တဿာတိ - ကား၊ ဒါရကဝေသေန - ယောက်ျားကလေးအသွင်ဖြင့်၊ ဌိတံ-
 သော၊ ဒါရိကံ-မိန်းကလေးကို၊ ဣတ္ထိတိ-၍၊ အဇာနန္တော (ဟုတ္တာ)၊ ကေနစိ
 ဒေဝ- သော၊ ကရဏီယေန - ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဖုဿတိ-ထိအံ့၊ ဧဝံ-သို့၊
 ဣတ္ထိတိ-၍၊ အဇာနန္တဿ-မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဖုသတော- ထိသောရဟန်း၏၊
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အသာဒယန္တဿာတိ - ကား၊ ကာယသံသဝံ- ကို၊
 အသာဒယန္တဿ-မသာယာသော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဗာဟာပရမ္ပရာယ-
 လက်မောင်း အဆက်ဆက်ဖြင့်၊ နိတဘိက္ခုဿဝိယ- မိန်းမတို့သည်ဆောင်ယူ
 အပ်သော ရဟန်း၏ကဲ့သို့၊ [ဤ ရဟန်း၏အကြောင်း ဝိနိတဝတ္ထု၌ပါသည်။]
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဥဗ္ဗတ္တကာဒယော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝုတ္တနယာဝေ-
 နံသည်သာ၊ ပန-အထူးကား၊ ဣမ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဥဒါယိတ္ထေရော-သည်၊
 အာဒိကမ္ပိကော - အစဖြစ်သော လွန်ကျူးမှု၌ ယှဉ်သူတည်း၊ အာဒိကမ္ပိ
 ကဿ-သော၊ တဿ - ထိုဥဒါယိ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - အပြီး
 တည်း၊....ပဒဘာဇနီယဝတ္ထနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဋ္ဌာနာဒိသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဝံ သိက္ခာပဒံ-
 သည်၊ ပဌမပါရာဇိက သမုဋ္ဌာနံ-ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏ သမုဋ္ဌာနံနှင့်
 တူသောသမုဋ္ဌာနံရှိ၏၊ ကာယစိတ္တတော- ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ-၏၊ ပေ၊ သုခ
 မဇ္ဈတ္တဒ္ဓယေန-သုခဝေဒနာ ဥပဟောဝေဒနာနှစ်ပါးအပေါင်းဖြင့်၊ ဒွိဝေဒနံ-
 တည်း၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ ဝိနိတဝတ္ထုယု - တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော) မာတုယာ မာတုပေမေနာတိ - ကား၊ မာတုပေမေန - အမိ၌
 ဖြစ်သောချစ်ခြင်းဖြင့်၊ မာတုယာ- ၏၊ ကာယံ- ကို၊ အာမသိ- ပြီ၊ စိတုဘဝိနိ
 ဝတ္ထုယု-တို့၌၊ ဒေသနယော-တည်း၊ တတ္ထ-ထိုသုံးဝတ္ထုတို့၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊
 မာတာဝါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ စိတာဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု-
 စေ၊ ဣတ္ထိနာမ-မိန်းမမည်သည်၊ ဝါ-မိန်းမမှန်လျှင်၊ သဗ္ဗာပိ-အလုံးစုံသည်

လည်း၊ မြဟ္မစရိယဿ-မြဟ္မစရိယကို၊ ပါရိဗန္ဓိကာဝ-ထက်ဝန်းကျင်နှောင်ဖွဲ့
 တတ်သည်သာတည်း၊ တသ္မာ၊ အယံ ဤမိန်းမသည်၊ မေ-၏၊ မာတာ-တည်း၊
 အယံ - ဤမိန်းကလေးသည်၊ မေ-၏၊ မိတာ-တည်း၊ အယံ-ဤမိန်းမသည်၊
 မေ-၏၊ ဘဂီနီ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဂေဟသိတပေမေန - အိမ်၌ဒီသော အမိ
 စသ၌ ချစ်ခြင်းဖြင့်၊ အာမသတောဝိ - ၏လည်း၊ ဒုက္ကဋမေဝ, ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဣမံ အာဏံ - ဤအမိန့်တော်ကို၊ အနုဿရ
 နန္ဒန-အစဉ်မပြတ် အမှတ်ရသောရဟန်းသည်၊ (နေဝ ပရာမသိတဗ္ဗာ၌စပ်။)
 နဒီသောတေန - မြစ်ရေအယဉ်ဖြင့်၊ ဝုပ္ပာနံ - မျောလာသော၊ မာတရ်-
 မယ်တော်ကို၊ သစေဝိ ပဿတိ - အကယ်၍မူလည်း မြင်အံ့၊ (ဝေံသတိဝိ)
 ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ နေဝ ပရာမသိတဗ္ဗာ-မသုံးသပ် (မကိုင်) ထိုက်သည်သာ၊ ပန-
 ထိုသို့ မသုံးသပ်ထိုက်ပါသော်လည်း၊ ပဏ္ဍိတေန - ဉာဏ်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ-
 သည်၊ နာဝါဝါ- လှေကိုသော်၎င်း၊ ဖလကံဝါ-ပျဉ်ချက်ကိုသော်၎င်း၊ ကဒလိ
 က္ခန္ဓောဝါ-ငှက်ပျော့တုံးကိုသော်၎င်း၊ ဒါရုက္ခန္ဓောဝါ-သစ်တုံးကိုသော်၎င်း၊
 ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ - အနီးသို့ ပို့ဆောင်ထိုက်၏၊ တသ္မိံ - ထိုလှေအစရှိသော
 ဝတ္ထုသည်၊ အသတိ-သော်၊ ကာသာဝဗ္ဗိ-သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ဥပသံဟရိတွာ-
 အနီးသို့ ပို့ဆောင်၍၊ ပုရတော-၌၊ ထပေတဗ္ဗ-ရာ၏။

တ္ထေ-ဤသင်္ကန်းစ၌၊ ဂဏှာဟိ- ကိုင်လော၊ ဣတိပန-ဤသို့ကား၊ နဝတ္ထ
 ဗ္ဗာ၊ (ကာသာဝေ - ကို)၊ ဂဟိတေ- အမိက ကိုင်အပ်ပြီးသော်၊ ပရိက္ခာရံ-
 သင်္ကန်းပရိက္ခရာကို၊ ကဗျာမိ-ဆွဲငင်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ကဗုန္ဒေန- ဆွဲငင်
 လျက်၊ ဝန္တဗ္ဗိ-သွားရာ၏၊ (မာတာ)သစေဘာယတိ-အကယ်၍ ကြော်နေအံ့၊
 (ဝေံသတိ)၊ ပုရတောပုရတော- မှ၊ ဂဏှာ- ၍၊ မာဘာယိ- မကြော်ပါလင့်၊
 ဣတိ-ပြော၍၊ သမဿာသေတဗ္ဗာ-သက်သာရာရစေထိုက်၏၊ ဘာယမာနာ-
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုတ္တဿ - ရွှေကသွားသော သားရဟန်း၏၊ သဟသာ-
 ကဗျာကရာ၊ ခန္ဓေဝါ - ပခုံး၌သော်လည်း၊ သစေ အတိရဟတိ - အကယ်၍
 ခုန်တက်အံ့၊ ဟတ္ထေဝါ-၌သော်လည်း၊ သစေ ဂဏှာတိ-အကယ်၍လှမ်းဆွဲအံ့၊
 (ဝေံသတိ)မဟလ္လိကေ-အမယ်ကြီး၊ အပေဟိ-ဖယ်လော၊ ဣတိ-ပြော၍၊ န

ပါရိဗန္ဓိကာ။ ။ပါရိဗန္ဓိတိ-ထက်ဝန်းကျင် နှောင်ဖွဲ့တတ်၏၊ ဣတိ ပရိဗန္ဓာ၊ “ပရိ
 ဗန္ဓာယေဝ ပါရိဗန္ဓိကာ” ဟု သုတ္တ၌ ဣကသင်္ကမ္ပံ၊ ပါဠိ ဝုဒ္ဓိရိနိင်သည်၊ ဒီကာ၌ “ပါရိဗန္ဓိ
 ကာတိ-ဝိလုမ္ပိနိကာ (လုယူတတ်၏) ၊ အန္တရာယိကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟု အဓိပ္ပါယ်
 ဖွင့်သည်၊ “ပါရိဗန္ဓိကာ”ဟုလည်း ပြင်ကြ၏၊ ထောမနိဓိ၌ “ပါရိဗန္ဓိက-ပုလ္လိနံ”ဟု
 ရှိသောကြောင့် စဉ်းစားသင့်သည်။

နိဒ္ဒါနိတဗ္ဗာ- ခါ မချထိုက်၊ သလံ- ကြည်းကုန်းသို့၊ ပါပေတဗ္ဗာ- ရောက်စေ ထိုက်၏၊ ကဒ္ဒမေ-၌၊ လဂ္ဂါယဝိ- ငြိနေသောမယ်တော်၌၎င်း၊ ကူပေ-၌၊ ပတိ တာယဝိ- ကျနေသောမယ်တော်၌၎င်း၊ ဒေသဝနယော၊ ဟိ- မှန်း၊ တကြာဝိ- ထိုမယ်တော်၌လည်း၊ (ညွန့်၌ငြိနေ၊ တွင်း၌ကျနေသောမယ်တော်၌လည်း၊) ယောတ္ထံဝါ - ကြိုးကိုသော်၎င်း၊ ဝတ္ထံဝါ- အဝတ်ကိုသော်၎င်း၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်ပြီး၍၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဂတိတဘာဝံ-ကိုင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ကိုင်မိ မှန်းကို၊ ဥတွာ - သိ၍၊ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ - ထုတ်ဆယ်ထိုက်၏၊ နက္ခေဝ အာမသိ တဗ္ဗာ-ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မသုံးသပ်ထိုက်။

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-နိဝါသနပါရုဇာမဘက် သက်သက်၊ မာတုဂါမဿ- ၏၊ သရီရမေဝ-ကိုယ်သည်သာ၊ အနာမာသံ-မသုံးသပ်ထိုက်သည်ကား၊ န- မဟုတ်သေး၊ နိဝါသန ပါရုဇာဋ္ဌိ - အဝတ် , မြို့ထည်ကို၎င်း၊ အာဘရဏ ဘဏ္ဍာဋ္ဌိ- တန်ဆာဘဏ္ဍာကို၎င်း၊ တိဏဏ္ဍပတံဝါ - မြက်ကရွတ်ခွေကို၎င်း၊ [ခေါင်းပေါ်စွပ်ထားအပ်သောပန်းခွေမျိုး၊] တာလပဏ္ဍမုဒ္ဒိတံဝါ-ထန်းရွက် လက်စွပ်ကို၎င်း၊ ဥပါဒါယ-အစပြု၍၊ အနာမာသမေဝ-မသုံးသပ်ထိုက်သည် သာ၊ တဗ္ဗ-ထိုဘဏ္ဍာသည်လည်း၊ နိဝါသန ပါရူပန ပိဋန္တနက္ကာယ-ဝတ်ခြင်း၊ မြို့ခြင်း၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ထပိတမေဝ- ထားအပ်သောဘဏ္ဍာသာ တည်း၊ ပန-ဆက်၊ နိဝါသနံဝါ-ကိုယ်ဝတ်ကိုသော်၎င်း၊ ပါရူပနံဝါ-မြို့ထည်ကို သော်၎င်း၊ ပရိဝတ္ထေတွာ-လဲလှယ်၍၊ [အတ္တနော နိဝါသနပါရူပနဘာဝတော အပနေတွာ- မိမိ၏ကိုယ်ဝတ်အဖြစ် အပေါ်ခြုံအဖြစ်မှဖယ်၍၊ စီဝရတ္ထာယ- ငှါ၊ အပနာမေတွာ- ညွတ်စေ၍၊- ငိုကား၊] စီဝရတ္ထာယ- ငှါ၊ ပါဒမူလေ-၌၊ သစေ ထပေတိ - အံ၊ (ဝေသတိ) အာမသိတုံ ဝန္တတိ - ၏၊ [ဤစကားသည် နိဒဿနမျှသာ၊ အခြားသော အိပ်ရာခင်း မျက်နှာကြက် စသည်တို့အကျိုးငှါ လှူလျှင်လည်း သုံးသပ်ကောင်းသည်၊] ပန-ကား၊ အာဘရဏဘဏ္ဍာသု-တို့၌၊ သီသ ပသာဓနက ဒန္တသုစိအာဒိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍ-ဥ၊ ခေါင်းကို ဖုံးလွှမ်းပန်ဆင် ကြောင်းတန်ဆာ၊ ဆင်စွယ် ဆံထိုးအစရှိသော ကိုင်အပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ [ရွှေ ငွေစသည်ကဲ့သို့ အကပ္ပိယဘဏ္ဍာမျိုးမဟုတ်- ဟူလို၊] တန္တေ-ရား၊ ဣဝံ-ဤ ဘဏ္ဍာကို၊ တုမှာကံ - အရှင်ဘုရားတို့၌၊ ဝဏှထ- ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှော့၍၊ ဒိယျမာနံ-ပေးလှူအပ်သော်၊ သိပါဋိကာသုစိအာဒိ ဥပကရဏတ္ထာ ယ-အိပ်၊ အပ်အစရှိသော အသုံးအဆောင်အကျိုးငှါ၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ခံယူထိုက် ၏၊ [သီသပသာဓနကို သိပါဋိကလုပ်ဘို့ရန်၎င်း၊ ဆင်စွယ်ဆံထိုးကို အပ်ကလေး လုပ်ဘို့ရန်၎င်း ခံယူခံကောင်း၏-ဟူလို၊]

ပန-ဆက်၊ သုဝဏ္ဏရဇတ မုတ္တာဒိမယံ-ရွှေ၊ ငွေ၊ ပုလဲ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ အနာမာသမေဝ-မသုံးသပ်ထိုက်သည်သာ၊ ဒိယံ မာနံပိ-ပေးလှူအပ်သော်လည်း၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-မခံယူထိုက်၊ စ- ဆက်၊ ကေဝလံ-အရုပ်စသည်မဘက် သက်သက်၊ တောသံ-ဤမိန်းမတို့၏၊ သရီဂူပဝမေဝ (သရီရ+ဥပဝမေဝ) -ကိုယ်သို့ကပ်ရောက်သော ဘဏ္ဍာသည်သာ၊ အနာမာသံ-သည်၊ န-မဟုတ်သေး၊ ဣတ္ထိသဏ္ဍာနေန-မိန်းမပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်၊ ကတံ-သော၊ ကဋ္ဌရူပံပိ- သစ်သားရုပ်ကို၎င်း၊ ဒန္တရူပံပိ-ဆင်စွယ်ရုပ်ကို၎င်း၊ အယရူပံပိ- သံရုပ်ကို၎င်း၊ လောဟရူပံပိ- ကြေးရုပ်ကို၎င်း၊ တိပုရူပံပိ- သလွဲဖြူရုပ်ကို၎င်း၊ ပေါတ္တရူပံပိ-အဝတ်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောအရုပ်ကို၎င်း၊ သဗ္ဗရတနရူပံပိ- အလုံးစုံသောရတနာတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအရုပ်ကို၎င်း၊ အန္တမသော-ဖြင့်၊ ပိဋ္ဌမယရူပံပိ - မှုံမှန်ဖြင့်ပြုအပ်သော အရုပ်ကို၎င်း၊ အနာမာသမေဝ - သာ၊ ပန-ဆက်၊ ပရိဘောဂဏ္ဍာယ-အသုံးအဆောင်အကျိုးငှါ၊ ဣဒံ-ဤအရုပ်သည်၊ တုမ္ဘာကံ-ဘို့၊ ဟောတု-စေ၊ ဣတံ-ဤသို့လှူ၍၊ လဘိတွာ-ရလသော်၊ သဗ္ဗရတနမယံ-ကို၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ အဝသေသံ- ကြွင်းသောမိန်းမရုပ်ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ-ဖျက်၍၊ ဥပကရဏာရတံ-အဆောင်အယောင်ပြုလုပ်ခြင်းငှါ ထိုက်သောအရုပ်ကို၊ ဥပကရဏေ- အဆောင်အယောင်၌၎င်း၊ ပရိဘောဂါရတံ - သုံးစွဲခြင်းငှါ ထိုက်သောအရုပ်ကို၊ ပရိဘောဂေ - သုံးစွဲစရာ၌၎င်း၊ ဥပနေတံ-ကပ်ဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏။

ဣတ္ထိသဏ္ဍာနေနကတံ ။ ။ ဣတ္ထ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒတော ပါရာဇိကဝတ္ထုဘူထတိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိနံပိ အနာမာသဘာဝတော တာဒိသံ ဣတ္ထိသဏ္ဍာနေန ကတံ တိရစ္ဆာနဂတရူပံပိ အနာမာသမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ = အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ပါရာဇိကလောသော တိရစ္ဆာန်အမဗျား၏ အရုပ်သော်မှလည်း မသုံးသပ်ကောင်း မထိကောင်း ဟု မှတ်၊ ပေ၊ ဣတ္ထိရူပါနိ ဒဿေတွာ ကတံ ဝတ္ထုဗ္ဗ ပစ္စတ္တရဏဗ္ဗ ဘိက္ခိဗ္ဗ ဣတ္ထိရူပံ အနာမသိတွာ ဂဏိတံ ဝဇ္ဇတိ-မိန်းမအရုပ်ပါနေသော အဝတ်စသည်ကိုကိုင်လိုလျှင် မိန်းမအရုပ်ကို မထိစေဘဲ ကိုင်ကောင်း၏။

အဝသေသံ ဘိန္ဒိတွာ။ ။ [ဘိန္ဒိတွာတိ ဣတ္ထ တတ္ထေန အဂ္ဂဟေတွာဝ (လက်ဖြင့် မကိုင်ဘဲသာ) ကေနပိဒေဝ ဒဏ္ဍာဒိနာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗံ။] ဤစကားအရ ပိနည်းမိရိပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိန်းမအရုပ်ပါသော စာရေးစက္ကူစသည်ကို ရလျှင် ထို အရုပ်ကို ဖျက်၍ သုံးစွဲကြ၏။ ဖျက်သောအခါ၌လည်း အရုပ်ကို လက်ဖြင့် မထိစေဘဲ ခဲတန်စသည်ဖြင့် ခြစ်ပစ်ကြသည်။ ဥပမာ - မာတုဂါမ အလောင်း၌ ပံသုကူကောက်သောအခါ မာတုဂါမကို ဒါး စသည်ဖြင့် ဖောက်ဖျက်ပြီးမှ တိုင်ရသကဲ့သို့၎င်း၊ မြွေမက ဖါးကို ဖမ်းရာ၌ ဖါးကို လွှတ်စေလိုလျှင် မြွေကို ခုတ်ဖြင့်ဖိ၍ လက်ဖြင့်မကိုင်ဘဲ လွှတ်စေရသကဲ့သို့၎င်း မှတ်ပါ။

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထိရူပကံ - မိန်းမရုပ်သည်၊ (အနာမာသံ = သည်၊ ဟောတိ)
 ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သတ္ထဝိဓံ-သော၊ ဧညံပိ- စပါးသည်လည်း၊ အနာမာသံ
 (ဟောတိ)၊ တသ္မာ, ခေတ္တမဇ္ဈေန - လယ်ခင်း၏ အလယ်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆတာ-
 သွားသောရဟန်းသည်၊ တတ္ထဇာတကမ္ပိ- ထို လယ်ခင်း၌ပေါက်သည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ ဥညေဖလံ-ကို၊ အာမသန္တေန-လျက်၊ န ဂန္တမ္ပံ-ရာ၊ ဃရဒ္ဒါရေဝါ-
 ၌သော်၎င်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဧညံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပသာရိတံ-
 ဖြန့်လှမ်းအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ပသေေနစ-နံပါးဖြင့်လည်း၊ [ဖြန့်လှမ်း
 ထားသော စပါးဖျာ၏ ဘေးဖြင့်လည်း၊] မဂ္ဂေါ- လမ်းသည်၊ သစေ အတ္ထိ၊
 (ဧဝံ သတိ) မဒ္ဒန္တေန-နင်းလျက်၊ န ဂန္တမ္ပံ - ရာ၊ ဂမနမဂ္ဂေ - သွားကြောင်း
 လမ်းသည်၊ အသတိ - သော်၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ဝါ-ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာယ-အဓိဋ္ဌာန်၍၊
 ဂန္တမ္ပံ-သွားရာ၏၊ အန္တရယရေ-ရွာတွင်း၌၊ ဥညေဿ-၏၊ ဥပရိ-၌၊ အာသနံ-
 ကို၊ ပညပေတွာ-၍၊ သစေ ဒေန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ) နိသီဒိတုံ ဝန္တတိ၊ ကေစိ-အချို့
 ဒါယကာတို့သည်အာသနသာလာယံ-ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ (ရွာအတွင်းရှိသော
 ဆွမ်းစားစရပ်၌) ဧညံ-ကို၊ အာကိရန္တိ-ဖြန့်ထားတတ်ကုန်၏၊ ဟရာပေတံ-
 ဖယ်ရှားစေခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)
 ဟရာပေတမ္ပံ၊ (ဟရာပေတံ သက္ကာ) နောစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ) ကေ
 မန္တံ - သင့်တော်သော အရပ်၌၊ ဧညံ - ကို၊ အမဒ္ဒန္တေန - မနင်းဘဲ၊ ဝီဋ္ဌကံ-
 အင်းပျဉ်ငယ်ကို၊ ပညပေတွာ, နိသီဒိတမ္ပံ-၏၊ ဩကာသော-လွတ်လပ်သော
 အရင်သည်၊ သစေ န ဟောတိ၊ မနုဿာ , ဥညမဇ္ဈေယေဝ - ၌သာလျှင်၊
 အာသနံ ပညပေတွာ သစေ ဒေန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) နိသီဒိတမ္ပံ၊ တတ္ထဇာတကာနိ-
 ထိုအပင်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မုဂ္ဂမာသာဒိနိ-ဝဲနောက်, ဝဲကြီးအစရှိကုန်သော၊
 အပရက္ကာနိဝိ- ငဲ့မျိုးတို့ကိုသော်မှ၎င်း၊ တာလပနသာဒိနိ- ထန်းသီး, ပိန္နဲသီး
 အစရှိကုန်သော၊ ဖလာနိဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ကီဋ္ဌန္တေန- လက်ဆော့လျက်၊
 န အာမသိတမ္ပာနိ - န၊ မနုဿေဟိ- တို့သည်၊ ရာသိကတေသုပိ - အစုအပုံ
 ပြုအပ်သော ဝဲအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဒေသဝနယော - တည်း၊ ပန- ဆက်၊
 အရညေ-၌၊ ရုက္ခတော- မှ၊ ပတိတာနိ - ကြေကျကုန်သော၊ ဖလာနိ- တို့ကို၊
 အနုပသမ္ပန္နာနိ - လူ သာမဏေတို့အား၊ ဒဿာမိ - ပေးအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍၊ ဂဏှိတုံ- ကောက်ယူခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ- ၏။

မုတ္တာ-ပုလဲငင်း၊ မဏိ-ပဒမြားငင်း၊ ဝေဠုရိယော - ကြောင်မျက်ရွဲငင်း၊
 သင်္ခါ-ခရုသင်းငင်း၊ သိလာ-ကျောက်သလင်းငင်း၊ [သိလာတိ ကာဠသိလာ-
 ကျောက်သလင်း အနက်၊ ပဏှုသိလာ-အဝါရောင် ကျောက်သလင်း၊ သေတ

သိလာ-ကျောက်သလင်းဖြူ၊ အာဒိဘေဒါ သဗ္ဗာပိ သိလာ။] ပဝါဠိ-သန္တာ
 ၎င်း၊ ရတေ-ဋ္ဌေ၎င်း၊ ဇာတရှုပံ-ရှေ့၎င်း၊ လောဟိတကော - ပဒမြားနီ၎င်း၊
 [လောဟိတော ဝေ မဏိ လောဟိတကော၊ လောဟိတကောကို ပါဠိပျက်ဟု
 အဘိဓာန် နိဿယသစ် မိန့်သည်။] မသာရဂဏ္ဍိ-ပဒမြားပြောက်၎င်း၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဒဿသု-ကုန်သော၊ ဣဓေသု ရတနေသု-တို့တွင်၊ မုတ္တာ- သည်၊ ဝါ-ကို၊
 အစောတာ - မဆေးကြောအပ် (မပွတ်တိုက်အပ်) သေးသည်၊ အနိပိဒ္ဓါ-
 အပေါက် မဖောက်အပ်သေးသည်၊ (ဟုတ္တာ) ယထာဇာတာဝ - ဖြစ်မြဲတိုင်း
 သော ပုလဲသည်သာ၊ အာမသိတုံ- သုံးသပ်ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - နံ၊ သေသာ-
 ကြွင်းသော ပုလဲကို၊ အနာမာသာ-မသုံးသပ်အပ်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒန္တိ - နံ၏၊
 ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ မုတ္တာ - ကို၊ ဓောတာပိ - ဆေးကြော
 ပွတ်တိုက်အပ်ပြီးသော်၎င်း၊ အစောတာပိ - သေးသော်၎င်း၊ အနာမာသာ-
 အပ်၊ ဘဏ္ဍမူလတ္တယစ - သပိတ်စသော ဘဏ္ဍာ၏ အဖိုး အကျိုးငှါလည်း၊
 သမ္ပဋိန္ဒြိတုံ- လက်ခံခြင်းငှါ၊ န ဝဇ္ဇတိ- မအပ်၊ [ဘဏ္ဍမူလတ္တယာတိ-ပတ္တ
 စိဝရာဒိ မူလတ္တယ။] ပန-အန္တယကား၊ ကုဋ္ဌရောဂဿ- နနာ၏၊ ဘေသဇ္ဇ
 ဣယ - ငှါ၊ (သမ္ပဋိန္ဒြိတုံ) ဝဇ္ဇတိ - နံ၊ ဣတိ၊ ဝတ္တံ - ပြီး၊ အန္တမသော-
 ဖြင့်၊ ဇာတိဖလိတံ-ဖလ်အစစ်ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ သဗ္ဗောပိ-သော၊ နိလဝီတာဒိ
 ဝဏ္ဏဒဘဒေါ-အညို အရွှေ အစရှိသော အဆင်း အပြားရှိသော၊ မဏိ- ကို၊
 ဓောတပိဒ္ဓဝဋ္ဋိတော - ဆေးကြော ပွတ်တိုက်အပ်၊ ဖောက်ထွင်းအပ်၊ လုံးစေ
 အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနော)အနာမာသော-အပ်၊ ပန-ဆက်၊ ယထာဇာတော-
 ဖြစ်မြဲတိုင်းသော၊ (မသွေးအပ်သေးသော) အာကရမုတ္တာ-ဖြစ်ရာတွင်းမှ
 လွတ်ပြီးအတိုင်း ပဒမြားသည်၊ ပတ္တာဒိဘဏ္ဍမူလတ္တံ - သပိတ် အစရှိသော
 ဘဏ္ဍာ၏ အဖိုးအကျိုးငှါ၊ သမ္ပဋိန္ဒြိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တော၊ သောပိ - ထို
 ပဒမြားအကြမ်းကိုလည်း၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ပဋိက္ခိတ္တော-ပြီ၊ ပစိတာ-ချက်၍၊
 ကတော - သော၊ ဧကော- တမျိုးသော၊ ကာစမဏိယေဝ - စဉ်သည်သာ၊
 ဝဇ္ဇတိ-နံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဝေဠုရိယေပိ-၌လည်း၊ မဏိသဒိသောဝ-
 ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော (ဟောတိ)။

သင်္ခေါ- သည်၊ ဓောတပိဒ္ဓေါစ - ဆေးကြော ပွတ်တိုက်အပ် , အပေါက်
 ဖောက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ရတနမိသော - ရတနာတို့ဖြင့် ရောအပ်
 သည်လည်း ဖြစ်သော၊ မေနသင်္ခေါဝ-မှတ်ကြောင်း ချသင်းသည်သာ၊ အနာ
 မာသော-အနာမာသတည်း၊ ဓောတောပိ- ဆေးကြော ပွတ်တိုက်အပ်သည်
 လည်း ဖြစ်သော၊ အစောတောပိ - သော၊ ပါနိယသင်္ခေါ - သောက်ရေခွက်

ခရုသင်းကို၊ အာမာသောဝ-သုံးသပ်အပ်ကောင်းသည်သာ၊ စ-ဆက်၊ သေသံ-
 ကြွင်းသော ခရုသင်းသည်၊ အဉ္စနာဒိဘေသဇ္ဇတ္ထာယပိ- မျက်စဉ်းအစရှိသော
 ဆေးအကျိုးငှါ၎င်း၊ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယပိ-ဘဏ္ဍာ၏အဖိုးအကျိုးငှါ၎င်း၊ (သပိတ်
 စသော ဘဏ္ဍာနှင့် လဲဘိုရာ-ဟူလို။) သမ္ပင်္ဂိန္တိတုံ ဝနုတိ၊ သိလာ - ကျောက်
 သလင်းသည်၊ ဓောတဝိဒ္ဓါ-အပ်သည်၊ ရတနသံယုတ္တာ- ရတနာနှင့်စပ်ယှဉ်
 သော၊ မုဂ္ဂဝဏ္ဏာဝ - ဝဲနောက် အဆင်းရှိသော ကျောက်သလင်းသည်သာ၊
 အနာမာသာ-တည်း၊ [မုဂ္ဂဝဏ္ဏံယေဝ ရတနသမ္ပိဿံ ကရောန္တိ၊ န အညွှတ်
 အာဟ- မုဂ္ဂဝဏ္ဏာဝါတိ၊] သေသာ - ကြွင်းသော ကျောက်သလင်းသည်၊
 သတ္တကနိသာနာဒိ အတ္ထာယ - ဒါးသွေးကျောက် အစရှိသော အကျိုးငှါ၊
 ဂဏိတုံ ဝနုတိ၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ သိလာ ဓောတဝိဒ္ဓါ အစရှိသော ပါဠိရပ်
 တို့၌၊ ဧတနသံယုတ္တာတိ - ကား၊ သုဝဏ္ဏေန သဒ္ဓိံ, ယောဇေတွာ-တွဲစပ်၍၊
 ပစိတွာ-ချက်၍၊ ကတာ - ပြုအပ်သော ကျောက်သလင်းတည်း၊ ဣတိ - သို့၊
 ဝဒန္တိ-နိဇာ၊ ပဝါဠိ-သည်၊ ဓောတဝိဒ္ဓိ-သည်၊ (သမာနံ)အနာမာသံ-တည်း၊
 သေသံ - ကြွင်းသော သန္တာသည်၊ အာမာသံ - တည်း၊ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာ-
 ငှါလည်း၊ သမ္ပင်္ဂိန္တိတုံ ဝနုတိ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၌၊
 ဓောတမ္ပိ-သော၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော သန္တာသည်၊ အနာမာသံ - တည်း၊
 သမ္ပင်္ဂိန္တိတုံစ-ငှါလည်း၊ န ဝနုတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တိ။

ကတဘဏ္ဍမ္ပိ - ပြုပြီးအပ်သော တန်ဆာ ဘဏ္ဍာအဖြစ်လည်း ရှိသော၊
 အကတဘဏ္ဍမ္ပိ - မပြုအပ်သေးသော တန်ဆာဘဏ္ဍာ အဖြစ်လည်းရှိသော၊
 (လက်ဝတ်လက်စားတန်ဆာ ပြုအပ်ပြီး၊ မပြုအပ်သေးသော)ရဇတံ-ငွေသည်
 ၎င်း၊ ဇာတဂူပဉ္စ-ရွှေသည်၎င်း၊ သဗ္ဗေန-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 သဗ္ဗံ - အလုံးစုံအကုန်အစင်၊ ဗီဇတော - မျိုးစေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ [ဓာတုပီသာ
 ဏတော ပဋ္ဌာယ၊ ရှေ့ ငွေဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော ကျောံဓာတ်မှ စ၍၊] အနာ
 မာသဉ္စ - မသုံးသပ်ထိုက်သည် ၎င်း၊ အသမ္ပင်္ဂိန္တိယဉ္စ - မခံယူထိုက်သည် ၎င်း၊
 (ဟောတိ)၊ ဥတ္တရရာဇပုတ္တော - ဥတ္တရ မင်းသားသည်၊ သုဝဏ္ဏစေတီယံ-
 ရှေ့စေတီကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေ၍၊ မဟာပဒုမတ္ထေရဿ-၏အထံသို့၊ ပေသေသိ

ဓောတ၊ ပေပိသော။ ။ အလင်္ကာရတ္ထံ ကဉ္စနလတာဒိံ ဒဿေတွာ ကတော
 ရတနခပိတော (တန်ဆာဖြစ်အောင် ရွှေနှယ်ကလေးများကွပ်၍ ပြုအပ် ရတနာတို့ဖြင့်
 စီခြယ်အပ်သော) ဓောတဝိဒ္ဓေါ အနာမာသော၊ ဤနည်း၌ စသဒ္ဓါ အနက်မရှိ၊ ဓောတ
 ဝိဒ္ဓေါစ ရတနမိသေဉ္စတတိ ဝိသုံဝါ ပဒံ သဗ္ဗန္တိတဗ္ဗံ၊ ဤအလို စသဒ္ဓါအနက်ရှိ၏၊ ဓောတ
 ဝိဒ္ဓသံ, ရတနမိသေသံ တု ။ မျိုးခွဲ၍ စပ်။

ကိရ-သတတ်၊ ထေရော-သည်၊ န ကပ္ပတိ-မအာပ်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပဋိက္ခိပိ-
 ပယ်ပြီ၊ [မထေရ်၏အတွက် ပို့သောကြောင့် ပယ်သည်၊ “ခတ်တော် ဌာပနာ
 ဘုံပါးရား” ဟု လျှောက်ရုံ ပို့လျှင်ကား မပယ်ထိုက်။] စေတိယယရေ - ဌ၊
 သုဝဏ္ဏပဒုမ သုဝဏ္ဏဗုဒ္ဓကောဒိနိ-ရွှေပဒုမ္မာ၊ ရွှေရေပွက်အစရှိသည်တို့သည်၊
 ဟောန္တိ - န်၏၊ တောနိပိ - ဤ ရွှေပဒုမ္မာ ရွှေရေပွက် တို့ကိုလည်း၊ အနာမာ
 သာနိ - မသုံးသပ်အပ်ကုန်၊ ပန - ဆက်၊ စေတိယယရ ပေပါပကာ - စေတီ
 ကျောင်းဆောင်တော်ကိုစောင့်ရှောက်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ ရူပိယဆန္ဒက
 ဌာနေ - ရွှေ ငွေကို စွန့်တတ်သောရဟန်း၏ အရာ၌၊ ဌိတာ - တည်ကုန်၏၊
 တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ကေဋ္ဌာပယိတံ-လှုပ်လှုပ် ရှားရှား
 ကစားစေခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊
 [နိသဠိယရွှေငွေကို စွန့်ပစ်သောအခါ ရူပိယဆန္ဒက သဗ္ဗတိရသော ရဟန်း
 သည် ရွှေ ငွေကို ကိုင်ကောင်းသကဲ့သို့ ဤ ရဟန်းများလည်း ကိုင်ကောင်း
 သည်။] ပန - ကား၊ ကုရုန္တိယံ - ဌ၊ တံ - ထို ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-
 ပယ်အပ်ပြီ၊ သုဝဏ္ဏစေတိယေ - ဌ၊ ကစဝရမေဝ - အမှိုက်ကိုသာ၊ ဟရိတံ-
 ဖယ်ရှားငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိတ္ထေကမေဝ-ဤမျှလေခံကိုသာ၊ အနုညာတံ-ပြီ။

အာရက္ခုလောဟဗ္ဗိ-ကြေးခပ်ပြာသည်လည်း၊ ဝါ-ကြေးဝါသည်လည်း၊
 ဇာတရူပ ဂတိကမေဝ- ရွှေနှင့်အလားတူသည်သာ၊ [အာရက္ခုလောဟံတိ-
 ကိတ္တိမလောဟံ (နဂိုရ်ကြေးနီကို ပြုပြင်ထားသောကြေးဝါ) ။] ပန- ဆက်၊
 သေနာသန ပရိဘောဂေါ-ကျောင်း အသုံးအဆောင်သည်၊ သဗ္ဗကပ္ပိယော-
 အလုံးစုံအပ်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဇာတရူပရဇတမယာ - ရွှေ ငွေဖြင့်ပြုအပ်
 ကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ-န်သော၊ သေနာသန ပရိက္ခာရာ-တို့ကို၊ အာမာသာ-န်၏၊
 ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနဌာနေ-သုတ်အဓမ္မာဝိနည်းကိုဖြင့်ဆိုရာဌာန၌၊
 ဖလိကတ္တဓမ္မ-ဖလ်တိုင်ရှိကုန်သော၊ ရတနဒါမပဋိမဏ္ဍိတေ-ရတနာပန်းဆိုင်
 တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ် ကုန်သော၊ ရတနမဏ္ဍပေ - ရတနာမဏ္ဍပ်တို့ကို၊
 ကရောန္တိ-န်၏၊ တတ္ထ-ထို ရတနာမဏ္ဍပ်၌၊ သဗ္ဗပကရဏာနိ-အလုံးစုံသော
 အဆောင်အယောင်တို့ကို၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊ ပဋိဇဋ္ဌိတံ - သုခိသင်ခြင်းငှါ၊
 ဝဇ္ဇတိ၊ လောဟိတက မသာရဂလ္လာ - ပဒမြားနီ၊ ပဒမြားပြောက်တို့သည်၊
 ဓောတဝိဒ္ဓါ - န်သည်၊ (သမာနာ) အနာမာသာ (ဟောန္တိ)၊ ဣတရေ-
 ဆေးကြောအပ် အပေါက်ဖောက်အပ်သော (ပဒမြားနီ ပဒမြားပြောက်မှ)
 အခြားကုန်သော ပဒမြားနီ ဟမြားပြောက်တို့သည်၊ အာမာသာ(ဟောန္တိ)၊
 ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ (သမ္ပဋိစ္ဆိတံ) ဝဇ္ဇန္တိတိ ဝုတ္တာ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊

မဟာဗစ္စရိယံ - ဤ ဓောတာပိ - ပွတ်တိုက် ဆေးကြောအပ်သော ပဒမြားနီ ပဒမြားပြောံတို့သည်၎င်း၊ အဓောတာပိ-တို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗသော-အားဖြင့်၊ အနာမာသာ (ဟောန္တိ)၊ သမ္ပဒိန္တိတံ စ နဝန္တန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

သဗ္ဗ-သော၊ အာဝုဘေဏှံ-လက်နက်ဘဏ္ဍာသည်၊ အနာမာသံ(ဟောတိ)၊ ဘဏ္ဍမူလတ္တယ - ွ၊ ဒိယျမာနမ္ပိ- သော်လည်း၊ န သမ္ပဒိန္တိတမ္ပံ (ကသ္မာ-နည်း) သတ္တဝါဏီဇ္ဇာနာမ - လက်နက် ကုန်သွယ်ခြင်းမည်သည်၊ န ဝန္တတိ၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ န သမ္ပဒိန္တိတမ္ပံ-ထိုက်)၊ [မိမိရအပ်သောလက်နက်ဖြင့် သပိတ် စသည်ကို လဲလှယ်ခြင်းသည် သတ္တဝါဏီဇ္ဇသဘော သက်ရောက်သောကြောင့် “ ဘဏ္ဍမူလတ္တယ ဒိယျမာနမ္ပိ န သမ္ပဒိန္တိတမ္ပံ ” ဟု ဆိုသည်။] သုဒ္ဓဓန ဒဏ္ဍေပိ - ညှို့နှင့်မဘက် သက်သက်သော လေးကိုင်းသည်၎င်း၊ ဓနုဇိယာဝိ-လေးညှို့ သည်၎င်း၊ ပတောဒေါပိ - နှင်တံသည်၎င်း၊ (တပြာသည်၎င်း၊) အင်္ဂုသောပိ-ချွန်းသည်၎င်း၊ အန္တမသော, ဝါသိဖရသုအာဒိနိပိ-ဒါး ပုဆိန် အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ အာဝုဓေသေပေန-လက်နက်၌ထည့်သွင်းအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ - လက်နက်အသွင်ဖြင့်၊ ကတာနိ (သမာနာနိ) အနာမာသာနိ (ဟောန္တိ)၊ [လက်နက်အနေအားဖြင့်သာ မသုံးသပ် မကိုင် ကောင်း၊ ထင်းခွဲဘို့ စသည်ဖြစ်လျှင်ကား သုံးသပ်ကိုင်ကောင်း၏။]

ကေနစိ- တစုံတယေံသောဒါယကာသည်၊ ဝိဟာရေ- ဤ၊ သတ္တိဝါ- လုံ သည်၎င်း၊ ဝါ-ကို၎င်း၊ တောမရောဝါ-ခက်ရင်း(ခရင်း)သည်၎င်း၊ ဝါ-ကို၎င်း၊ ထပိတော-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (စေံသတိ)ဝိဟာရံ-ကို၊ ဇေဋ္ဌန္တေန-ရှင်းလင်း သုခသင်သောရဟန်းသည်၊ ဟဒန္တ၊- ဆောင်လှည့်ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သာမိ ကာနံ- ဥစ္စာရှင်တို့၏အထံသို့၊ ပေသေတမ္ပံ- ၏၊ သစေ န ဟရန္တိ၊ (စေံသတိ) တံ-ထိုထက်နက်ကို၊ အစာလေန္တေန-စေတံ၊ ဝိဟာရေ-ကို၊ ပဋိဇေဂ္ဂိတဓမ္မာ-ထိုက်၏၊ ယုဒ္ဓဘူမိယံ-စစ်မြေပြင်၌၊ ပတိတံ-ကျရစ်သော၊ အသိံ ဝါ- ကိုသော် ၎င်း၊ သတ္တိံ ဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ တောမရံ ဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ပါသာ ဇောနဝါ-ကျောက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကေနစိဝါ-တစုံတခုဖြင့်သော်၎င်း၊ အသိံ- ကို၊ ဘိန္နိတွာ - ချိုးဖျက်၍၊ [ရှည်နေသောသန်လျက်ကို တိုအောင် ကျောက် စသည်ဖြင့် ချိုးဖျက်၍] သတ္တကတ္တယ - ဒါးငယ်အကျိုးငှါ၊ ဝဟေတံ - ငှါ၊ ဝန္တတိ - ၏၊ ဣတရာနိပိ - သန်လျက်မှအခြားသော လုံ ခက်ရင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိယောဇေတွာ - အရိုးနှင့်အသွားကို ခွဲခြား၍၊ ကိဉ္စိ- အချို့သောအသွားကို၊ သတ္တကတ္တယ - ငှါ၊ ကိဉ္စိ- အချို့သောအရိုးကို၊ ကတ္တရဒဏ္ဍာဒိအတ္တယ- တောင့်ဝှေး အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှါ၊ ဝဟေတံ - ငှါ၊ ဝန္တတိ၊ ပန- ဆက်၊

ဣဒိ- ဤဝတ္ထုကို၊ ဂဏှထ- ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒိယျမာနံ- ပေးလှူအပ်သောလက်နက်ကို၊ ဝိနာသေတွာ-၍၊ ကပ္ပိယဘဏှံ-ကို၊ ကရိဿာ မိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သဗ္ဗဒ္ဓိ- ကိုလည်း၊ သမ္ပဒိန္နိတံ- နှုတ်။

မစ္ဆဇာလ ပက္ခိဇာလာဒီနိမိ-ငါးပိုက်ကွန်, ငှက်ပိုက်ကွန်အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖလကဇာလိကာဒီနိ- ဇာသဏှာန် ပြုလုပ်အပ်သော ပျဉ်ချပ် အစရှိကုန်သော၊ သရပရိတ္တာဏာနိဝိ-မြားကာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ [တတက် မှ ပစ်ခတ်သောမြားကို ကာကွယ်ဘို့ရန် ဇာပေါက်သဏှာန်ဖောက်ထားအပ် သော ပျဉ်ချပ်ကို “ ဖလကဇာလိကာဒီနိ သရပရိတ္တာဏာနိ ” ဟု ဆိုသည်။] သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော ဇာ, မြားကာတို့ကို၊ အနာမာသာနိ- အပ်ကုန်၊ ပန- ဆက်၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ- ငှါ၊ လဗ္ဗမာနေသု - ရအပ်သောဇာ, မြားကာတို့ တွင်း၊ တာဝ-မြားကာဇာမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌိ-သော) ဇာလံ-ပိုက်ကွန်ကို၊ အာသနဿဝါ - နေရာ၏သော်၎င်း၊ စေတိယဿဝါ - စေတီ၏သော်၎င်း၊ ဥပရိ-၌၊ ဗဒ္ဓိဿာမိ - ဖွဲ့ကြက်ထားအံ့၊ ဆတ္ထံဝါ- ထီးကိုသော်လည်း၊ ဝေဠေ ဿာမိ- ရစ်ပတ်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဟေတံ- ခံယူခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သရ ပရိတ္တာထံ-ကို၊ သဗ္ဗဒ္ဓိ- အလုံးစုံသောမြားကာကိုလည်း၊ [ဇာပေါက်ဖောက် ထားအပ် , မဖောက်ထားအပ်သော မြားကာကိုလည်း။] ဘဏှမုလတ္ထာယ သမ္ပဒိန္နိတံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ(ယထွာ) တေ-ဤ မြားကာသည်၊ ပရူပရောဓ နိဝါရဏံ - သူတပီး၏ နှိပ်စက်ခြင်းကို တားမြစ်ကြောင်းဝတ္ထု တည်း၊ ဥပရောဓံကရံ-သူတပီးကို နှိပ်စက်မှုပြုကြောင်း လက်နက်သည်၊ န- မဟုတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သမ္ပဒိန္နိတံ ဝဇ္ဇတိ)၊ ဖလကံ-ဇာပေါက်မပါသော ပျဉ်ချပ်ကို၊ ဒန္တ ကဋ္ဌဘာဇနံ-ဒန်ပုခွက်ကို၊ ကရိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဟေတံ ဝဇ္ဇတိ။

စမ္ပဝိနဒ္ဓါနိ - သားရေဖြင့် ဖွဲ့ကြက်အပ်ကုန်သော၊ ဝိဏာဘေရိအာဒီနိ- စောင်း, စည်အစရှိသောတူရိယာတို့သည်၊ အနာမာသာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ပန - ကား၊ ကုရန္တိယံ - ၌၊ ဘေရိသင်္ဘာဇောဝိ - ဖွဲ့ကြက်အပ်သော သားရေ ရှိသော စည်ကြီးသည်၎င်း၊ ဝိဏာသင်္ဘာဇောဝိ- ဖွဲ့ကြက်အပ်သော သားရေ ရှိသော စောင်းသည်၎င်း၊ တုစ္ဆပေါက္ခရံဝိ - သားရေ မဦး , အချီးနှီးသော

ဘေရိသင်္ဘာတော၊ ဝေ၊ တုစ္ဆပေါက္ခရံ။ ။ ဘေရိသင်္ဘာတောတိ - သင်္ဃိတ စမ္ပဘေရိ-ကောင်းစွာစပ်အပ် (ဖွဲ့ကြက်အပ်)သော သားရေရှိသောစည်ကြီး၊ ဝိဏာ သင်္ဘာတောတိ-သင်္ဃိတစမ္ပဝိဏာ၊ စမ္ပဝိနဒ္ဓါနိ ဘေရိဝိဏာနမေတံ အဓိဝစနံ၊ တုစ္ဆ ပေါက္ခရန္တိ-အဝိနဒ္ဓစမ္ပံ (သားရေမကြက်အပ်သော) ဘေရိပေါက္ခရံ စမ္ပပေါက္ခရဉ္စ။

စည်ခွက် စောင်းခွက်သည်၎င်း၊ မုခဝနီယံ - နခမ်းရစ်၌၊ အာရောဂီတ စမ္ပုဒ္ဓိ-
 တင်အပ်သော သားရေသည်၎င်း၊ ဝိဏာဒဏ္ဍကောပိ - စောင်းဒုတ်တံသည်
 ၎င်း၊ (စောင်း၏ဒုတ်တံ)၊ သဒ္ဓိ-အလုံးစုံသော တူရိယာဘဏ္ဍာသည်၊ အနာ
 မာသံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဩနဟိတုံဝါ- ကိုယ်တိုင် ဖွဲ့ကြက်ခြင်းငှါ၎င်း၊
 ဩနဟာပေတုံဝါ-သူတပါးကိုဖွဲ့ကြက်စေခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါဒေတုံဝါ-ကိုယ်တိုင်
 မြည်စေခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါ-ကိုယ်တိုင်တီးခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါဒါပေတုံဝါ-သူတပါးကို
 တီးစေခြင်းငှါ၎င်း၊ န လဗ္ဘတိယေဝ-မရအပ်သည်သာ။

စေတီယင်္ဂဏေ-စေတီယင်ပြင်၌၊ ပူဇံ-ကို၊ ကတ္တာ၊ မနုဿေဟိ- တို့သည်၊
 ဆဒ္ဓိတံ - စွန့်ပစ်အပ်သော စောင်းကို၊ ဝါ-စည်ကို၊ ဒိသ္မာပိ - ထွေ၍လည်း၊
 အစာလေတွာဝ- မလှုပ်စေမှ၍သာလျှင်၊ အန္တရန္တရေ - အကြားအကြား၌၊
 သမ္ပုဇ္ဇိတဗ္ဗံ - တံမြင်လှည်းရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ကစဝရဆဒ္ဓနကာလေ - အမှိုက်
 စွန့်ရာ အခါ၌၊ ကစဝရနိယာမေနေဝ - အမှိုက်ဟူသော အမှတ်ဖြင့်သာလျှင်၊
 ဟရိတွာ-ဖယ်ရှား၍၊ ကေမန္တံ-၌၊ နိက္ခိပိတုံ ဝန္တတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ
 ဝုတ္တံ၊ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ သမ္ပုဋိန္ဒြိတုဗ္ဗိ ဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ-
 ငှါ၊ လဗ္ဘမာနေသု- ရအပ်သော တူရိယာဘဏ္ဍာတို့တွင်၊ ဝိဏာဒေါဏိကဉ္စ-
 စောင်းခွက်ကို၎င်း၊ ဘေရိပေါက္ခရဉ္စ-စည်ခွက်ကို၎င်း၊ ဒန္တကဋ္ဌဘာဇနံ-ဒန်ပူ
 ထည့်ရာခွက်ကို၊ ကရိဿာမ - နအံ၊ စန္ဒိ-သားရေကို၊ သတ္တကကောသကံ-
 ဒါးငယ်အိပ်ကို၊ (ကရိဿာမ)၊ ဣတိ ဝေ - ဤသို့ကြံ၍၊ တဿတဿ ပရိက္ခာ
 ရဿ-၏၊ ဥပကရဏတ္ထာယ - ငှါ၊ ဝဟေတွာ, တထာတထာ-ထိုထို အခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ (ဒန်ပူခွက်, ဒါးငယ်အိပ်အခြင်းအရာဖြင့်)ကာတုံဝန္တတိ။

ပုဗ္ဗဏဒုတိယိကာဝတ္ထု - ယိကာဝတ္ထုသည်၊ (ဇနီးဟောင်း၌ ကာယ
 သံသဂ္ဂပြုသောရဟန်း၏ဝတ္ထုသည်၊)ဥက္ကာနမေဝ၊ ယက္ခိဝတ္ထုသ္မိ-၌၊(ဘီလူး
 မ၌ ကာယသံသဂ္ဂပြုသော ရဟန်း၏ဝတ္ထု၌)၊ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္ထိဒေဝိယာ-
 ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္ထိနတ်မ၌၊ ကာယသံသဂ္ဂံ-သို့၊ သပေသမာပဇ္ဇတိ-အကယ်
 မူလည်း ရောက်စေဉာ်တော့၊ (ဝေသတိပိ)၊ ထုလ္လစ္စယမေဝ - သည်သာ၊
 (ဟောတိ)၊ ပဏ္ဍကဝတ္ထုစ - သည်၎င်း၊ (ပဏ္ဍုက်၌ ကာယသံသဂ္ဂပြုသော
 ရဟန်း၏ဝတ္ထုသည်၎င်း၊) သုတ္တိတ္ထိဝတ္ထုစ-သည်၎င်း၊ (အိပ်ပျော်နေသော

မုခဝနီယံ အာရောဂီတစမ္ပံ ။ ။ အာရောဂီတစမ္ပံတိ - ဘေရိအာဒိနံ (တို့ကို)
 ဝိနန္ဒနတ္ထာယ (သာအရဖွဲ့ကြက်သို့ရာ) မုခဝနီယံ (၌) အာရောဂီတစမ္ပံ - တင်ထား
 အပ်သောသားရေ၎င်း၊ တတော ဥဒ္ဓရိတွာ (ထို နခမ်းရစ်မှ ထုတ်ယူ၍) ဝိသုံ ထပိတ
 စမ္ပုဋ္ဌ (ဘီးခြားထားအပ်သော သားရေ၎င်းတည်း။)

မိန်းမ၌ ကာယသံသဂ္ဂ ပြုသောရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်၎င်း၊) ပါကဋမေဝ - သာ၊ တေတ္ထိဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (သေပြီးသော မိန်းမဝယ် ကာယသံသဂ္ဂပြုသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌၊) ပါရာဇိကပဟောနကကာလေ - ပါရာဇိကလောကရာ အခါ၌၊ [“ အကုထိတကာလေ- ဆူနေအောင် မပုတ်သေးရာအခါ၌ ” - ဒီကာ၊] ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ တတော- ထိုပါရာဇိကလောကရာ အခါမှာ ပရံ - ၌၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ တိရစ္ဆာနဝဘဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (တိရစ္ဆာန်မဝယ် ကာယသံသဂ္ဂပြုသောရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌၊) နာဂမာဏဝိကာယဝိ - နဂါးပျိုမ ၌၎င်း၊ သုပဏ္ဏမာဏဝိကာယဝိ-ဂဠုန်ပျိုမ၌၎င်း၊ ကိန္နရိယာဝိ-ထိန္ဒရီမ၌၎င်း၊ ဂါဝိယာဝိ-နွားမ၌၎င်း၊ (ကာယသံသဂ္ဂ သမာပဇ္ဇန္တဿ-၏)၊ ဒုက္ကဋမေဝ- သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဒါရူဇိတလိကာဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (သစ်သားရုပ်မိန်းမဝယ် ကာယသံသဂ္ဂပြုသောရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌၊) ကေဝလံ - သက်၊ ဒါရူနာဝေ- ဖြင့်သာလျှင်၊ (ကတေ- ပြုအပ်သော၊ ဣတ္ထိရူပေ - ၌၊ ကာယသံသဂ္ဂ သမာ ပဇ္ဇန္တဿ၊ ဒုက္ကဋံ-သည်၊ နတောတိ-မဟုတ်သေး၊) အန္တမသော-အားဖြင့်၊ စိတ္တကမ္မလိဒိတေဝိ - ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီဆေးရေးမှုဖြင့် ရေးအပ်သည် လည်း ဖြစ်သော၊ ဣတ္ထိရူပေ - ၌၊ (ကာယသံသဂ္ဂ သမာပဇ္ဇန္တဿ - ၏)၊ ဒုက္ကဋမေဝ-ပင်တည်း။

သဒ္ဓိဋ္ဌနဝတ္ထု - သည်၊ (မိန်းမအများက နှိပ်စက်၍ လက်မောင်းအဆက် ဆက်ဖြင့် ဆွဲဆောင်ခံရသော ရဟန်း၏ဝတ္ထုသည်၊) ဥတ္တာနတ္ထမေဝ - သည် သာ၊ သင်္ကမဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (တံတားပေါ်ဝယ် သွားနေသောမိန်းမကို လှုပ်ချ သော ရဟန်း၏ဝတ္ထု၌၊) ဧကပဒိကသင်္ကမောဝါ- ခြေတလှမ်းစာ လျှောက် သာသော တံတားဝယ်သည်မူလည်း၊ ဧဟာတု-စေ၊ သကဋမဂ္ဂသင်္ကမောဝါ- လှည်းလမ်းတံတားကြီးသည်မူလည်း၊ (ဟောတု-စေ၊) စာလေသာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ပယောဂေ-ကို၊ ကတမက္ကေဝ-ပြုအပ်ကာမျှသော်သာ၊ စာလေ တုဝါ-ပစေ၊ မာ (စာလေတုဝါ) - ပစေ၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ [သင်္ကမာဒိ (တံတား စသည်သည်) ဘူမိဂတိကတ္တာ (ခြေနှင့်အလားတူသောကြောင့်) န ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓာနိယံ (ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓအရာ မရောက်) ဣတိ ဒုက္ကဋံ ဝတ္ထိ- ထို့ကြောင့် ထုလ္လစ္စဉ်းမဟုတ်ဘဲ ဒုက္ကဋံဟု ဟောတော်မူအပ်သည်၊] မဂ္ဂဝတ္ထု- သည်၊ (ခရီးသွားရင်း ပန်းဖြင့် မိန်းမကိုတိုက်သော ရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်၊) ပါကဋမေဝ၊ ရူက္ခဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (သစ်ပင်တက်သောမိန်းမကို လှုပ်ချသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌၊) ရူက္ခော - သည်၊ မဟာဇမ္ဗုပ္ပမာဏော - သပြေပင်ကြီး ပမာဏရှိသော၊ မဟာန္တာဝါ-ကြီးသောသစ်ပင်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊

ခုဒ္ဒကောဝါ- ငယ်သောသစ်ပင်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)။ တံ- ထိုသစ်ပင်ကို၊ စာလေတုံ-၄။ သက္ကောတုဝါ- စွမ်းနိုင်သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ မာ(သက္ကောတု) ဝါ- စေ၊ ပယောဂမထွေ- ကြောင့်၊ ဒုတ္တင်္ဂ (ဟောတိ)။ နာဝါဝတ္ထုသ္မိဝိ- ဌ်လည်း၊ (လှေစီးသောမိန်းမကို လှုပ်ချသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌လည်း၊) သေဝနယော။

ရဇ္ဈာတ္ထုသ္မိ - ၌၊ (မိန်းမသည် ကိုင်အပ်သောကြိုးကို တစ်မက်သော စိတ်ဖြင့်ဆွဲသောရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌) ယံရဇ္ဈာ-ကို၊ အာဝိဉ္ဇန္တော-ဆွဲလသော်၊ ဌာနာ - မှ၊ စာဝေထုံ - ရှေ့ စေခြင်း၄။ (စာလေတုံ ဟု ရှိ၏၊ စဉ်းစားပါ) သက္ကောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုကြိုးကိုဆွဲရာ၌၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)။ ယာ-အကြင် ကြိုးသည်၊ မဟာရဇ္ဈာ-ကြီးစွာသောကြိုးသည်၊ ဟောသိ-၏၊ ဤသကမ္ဘိ ဌာနာ နစဝတိ-မရှေ့၊ (နစလတိလည်းရှိ၏) တတ္ထ-ထိုကြိုးကြီးကိုဆွဲရာ၌၊ ဒုတ္တင်္ဂ (ဟောတိ)။ ဒဏ္ဍေဝိ သေဝနယော၊ ဟိ - မှန်၊ ဘူမိယံ - ၌၊ ပတိတမဟာ ရုက္ခောဝိ - လည်ကျနေသော သစ်ပင်ကြီးကိုလည်း၊ ဒဏ္ဍဂ္ဂဟဏေနေဝ - ဒဏ္ဍသဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်၊ ဣမံ - ဤဝတ္ထု၌၊ ဂဟိတော - သွင်းယူအပ်၏၊ ပဗ္ဗ ဝတ္ထု-သည်၊ (သပိတ်ဖြင့် မိန်းမကိုတွန်းသောရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်)၊ ပါကဓ မေဝ၊ ဝန္တနဝတ္ထုသ္မိ - ၌၊ (ရှိခိုးစဉ် မြေကိုမြှော်လိုက်သောရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌) ဣတ္ထိ-သည်၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ သမ္မာဟိတွာ- ဆုပ်နယ်၍၊ ဝန္တိတုကာမာ-သည်၊ (သမာနာ-သော်၊ ဝါ-သော၊ ဣတ္ထိ-ကို)၊ ဝါရေတဗ္ဗာ - တားမြစ်ထိုက်၏၊ ပါဒါဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ပဋိစ္စာဒေတဗ္ဗာ-ဖိုးထားထိုက်ကုန်၏၊ [ဋီကာ၌ “အပနေတဗ္ဗာ” ဟု ဖွင့်၏။] နိစ္စလေနဝါ-မလှုပ်သည်သော်လည်း၊ ဘဝိတဗ္ဗ- ဖြစ်ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ နိစ္စလဿ - မလှုပ်ရှားသည်ဖြစ်၍၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ သာဒယ တောဝိ-၏လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)။ အဝသာနေ-၌၊ ဂဟဏဝတ္ထု-သည်၊ (မိန်းမကို ကိုင်အံ့ ဘု ကြံ၍ တို့သော်လည်း မထိသောရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်)၊ ပါကဓမေဝ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊.....ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

အာဝိဉ္ဇန္တော။ ။ အာဝိဉ္ဇန္တောတိ ဝတ္ထုတ္တာ စာလေတုံ ယုတ္တာယ ဝေ ရဇ္ဈာယ (ဌာနာစာဝနဖြစ်အောင် လှုပ်စေခြင်း၄၊ ဖြစ်သင့်သော ကြိုး၌သာ) ထုလ္လစ္စယံ၊ န ဣတရာယ၊ (ဘာကြောင့်နည်း)၊ ဘိတ္တိယမ္မာဒိဝတိကတ္တာ (ထိုမလှုပ်ရှားသော အကြီးစားကြိုးက နံ့ရံ-တိုင်စသည်တို့နှင့် အလားယူသောကြောင့်တည်း။) - ဝိမတိ။

ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ- ဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ် - ပုဒ်တည်း၊ (တနည်း) တေနသမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ-ဘဂဝါအစရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ် - တည်း၊ တတ္ထ- ထို ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အာဒိဿာတိ - ကား၊ အပဒိသိတွာ- ရည်ညွှန်း၍၊ ဝဏ္ဏုဗ္ဗိ ဘဏတိတိအာဒိနိ - ပုဒ်တို့သည်၊ ပရတော- နောက်၌၊ [ပဒဘာဇနီအဖွင့်ကျမှ] အာဝီ ဘဝိဿန္တိ - န်လတုံ၊ ဆိန္တိကာတိ-ကား၊ ဆိန္တုဩတ္တပ္ပါ - ပြတ်သောလန့်ခြင်းရှိကုန်၏၊ ဓုတ္တိကာတိ - ကား၊ သဌာ - စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ကုန်၏၊ အဟိရိကာယောတိ - ကား၊ နိလ္လဇ္ဇာ- အရှက်မရှိကုန်၊ ဥဟသန္တိတိ- ကား၊ သိတံ - ပြုံးရယ်ခြင်းကို၊ ကတွာ, မန္တဟသိတံ- သာသာညှင်းညှင်းရယ်ခြင်းကို၊ ဟသန္တိ-ရယ်ကြကုန်၏၊ [“မန္တဟသိတံ ဟသန္တိ”သည် အဘေဒဘေဒပူစာတည်း။] ဥလ္လပန္တိတိ-ကား၊ အဟောအယျော - အံ့ဘွယ်အရှင်ကြီးပါ တကား၊ ဝါ - အံ့ဘွယ် အရီးကြီးပါ တကား၊ ဣတိအာဒိနာ- သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဥစ္စကရဏိ-မြေခံပင့်ခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ နာနာဝိခံ-သော၊ ပလောဘနကထံ - ဖျားယောင်းကြောင်း စကားကို၊ ကထေန္တိ- န်၏၊ ဥဇ္ဇန္တိတိ-ကား၊ မဟာဟသိတံ-ကျယ်စွာရယ်ခြင်းကို၊ ဟသန္တိ-ရယ်ကုန်၏၊ ဥပ္ပဏ္ဏေန္တိတိ-ကား၊ အယံ- ဤကိုယ်တော်သည်၊ ပဏ္ဏကော-ပဏ္ဏုက်တည်း၊ အယံ-သည်၊ န ပုရိသော- ယောက်ျားစစ် မဟုတ်၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန, ပရိဟာသံ-ပြက်ရယ် ပြောင်လှောင်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ-န်၏။

သာရတ္ထောတိ - ကား၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစသာဒ ရာဂေန - ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ၌ သာယာတတ်သော ရာဂဖြင့်၊ သာရတ္ထော-လွန်စွာ တပ်မက်သည်၊(ဟုတွာ)၊

‘ဆိန္တိကာ ဓုတ္တိကာ။ ။ [ဥတ္တရပဒလောပေန ဆိန္တုဩတ္တပ္ပါ (ပြတ်သော လန့်ခြင်း ရှိသော မိန်းမတို့ကို) ဆိန္တိကာတိ ဝုတ္တာတိ အာဟ - ဆိန္တိကာတိ ဆိန္တုဩတ္တပ္ပါတိ- ဇီကာ၊] “ဆိန္တံ + ဩတပ္ပံ ဆိန္တုဩတ္တပ္ပံ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဩတ္တပ္ပနောက်ပုဒ်ကိုချေ ထိုနောက်မှ “ဆိန္တံ+ယာသံ အတ္ထိတိ ဆိန္တိကာ”ဟု အဿတ္ထိပြု၊ ဓုတ္တသဒ္ဓါသည် မိန်းမ ကြိုးသူ, ကြွေအန်ကြိုးသူကိုသာ မက, စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သူကိုလည်း ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “သဌာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “ဓုတ္တာယေဝ ဓုတ္တိကာ” သူတ္တံ ဣတသက်။

အယျ။ ။ သက္ကတံ “အာရိယျ” သည် ဗါဠိ၌ “အယျ” ဟု ဖြစ်၏၊ ထို “အာရိယျ” ကို ယူ၍ ဘုန်းတော်ကြီးများကို “အရည်းကြီး” ဟု ရှေးမြန်မာတို့က ခေါ်ခဲ့ကြသည်၊ မူလက နာမည်အကောင်းဖြစ်သော်လည်း ပုဂံခေတ်၌ ထိုအရည်းကြီးများ၏ မတော် မတရားပြုမှုကြောင့် “အရည်းကြီး” ဟု ဆိုလျှင် မခံချင်စရာ နာမည်ပျက်ဖြစ်လာရသည်။

အပေက္ခဝါ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တောတိ-ဟုသော ပုဂံ ပါး အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယ
 မေဝ-သာ၊ [ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဂံ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ၊]
 ကေဝလံ-သက်၊ ဣမံ-ဤသိက္ခာ ပုဂံ၌၊ ဝါဿောဒရာဂေါ-ဒုဋ္ဌုလ္လ ဝါစာ၌
 သာယာတတ်သော ရာဂကို၊ ယောဇေတဗ္ဗော - ယှဉ်စေထိုက်၏၊ မာတုဂါမံ
 ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိဘိတ္တေ - ဟိ ဟူသော ဤ စကားရပ်၌၊ အဓိပ္ပေတံ -
 သော၊ မာတုဂါမံ- ကို၊ ဒဿေန္တော (ဟုတွာ)၊ မာတုဂါမောတိ အာဒိ-
 ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ-မာတုဂါမောအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝိညူပေအာဇာနိ
 တုန္တိ-ကား၊ ယာ- အကြင် မိန်းမသည်၊ ပဏှိကာ-အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ သာတ္ထက
 နိရတ္ထကကထံ - အကျိုးရှိသော စကား၊ အကျိုးမရှိသော စကားကို၎င်း၊
 အသဒ္ဓမ္မသဒ္ဓမ္မပဋိသံယုတ္တကထဉ္စ-မသုတော်တို့၏အကျင့်နှင့်စပ်သော စကား၊
 သုတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်နှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း၊ ဇာနိတုံ-နားလည်
 မြင်းငှါ၊ ပဋိဗလာ-၏၊ အယံ-ဤမိန်းမကို၊ ဣမံ-ဤသိက္ခာပုဂံ၌၊ အဓိပ္ပေတာ-
 ၏၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ ယာ - အကြင် မိန်းမသည်၊ မဟလ္လိကာ - အရွယ်
 ကြီးသည်(သမာနာ)ဝိ၊ ဗာလာ-ဖျင်းအသည်၊ လေမုဂါ-ခံတွင်းမှ ယိုစီးသော
 တံထွေးဟူသော အပြစ်ရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ အယံ-ဤဖျင်းအသော မိန်းမကို၊
 ဣမံ - ဤ သိက္ခာပုဂံ၌၊ အနဓိပ္ပေတာ = အလိုမရှိအပ်၊ ဣတိ - ဤ အနက်ကို၊
 ဒဿေတိ-၏။

ဩဘာသေယျာတိ-ကား၊ အဝဘာသေယျ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုအံ့၊
 နာနပ္ပကာရံ-အထူးထူးသော အပြားရှိသော၊ အသဒ္ဓမ္မဝစနံ-မသုတော်တို့၏
 အကျင့်ကို ပြသော စကားကို၊ ဝဒေယျ - ပြောဆိုအံ့၊ [အဝဘာသေယျ၌
 “အဝ” ကို “ နာနပ္ပကာရံ အသဒ္ဓမ္မဝစနံ ” ဟု ဖွင့်၍ “ ဘာသေယျ ” ကို
 “ဝဒေယျ” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, စေ - သို့၊ ဩဘာသန္တဿ-
 ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုသော ရဟန်း၏၊ ယောသော ဩဘာသောနာမ =
 အကြင် ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုခြင်းမည်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သော-ထို ယုတ်
 ယုတ် မာမာ ပြောဆိုခြင်းမည်သည်၊ အတ္ထတော - လိုရင်း အနက်အားဖြင့်၊
 အဇ္ဈာစာရော - ရဟန်းတရား အပိုင်းအခြားကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းသည်၊
 ရာဂဝသေန-ဖြင့်၊ သညမဝေလံ = စောင့်စည်းအပ်သော စည်းကမ်း အပိုင်း
 အခြားကို၊ အဘိဘဝိတွာ - ၍၊ အာစာရော - သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ [အဇ္ဈာ
 စာရော၌ “အဓိ” ကို “ရာဂဝသေန အဘိဘဝိတွာ သညမဝေလံ” ဟု ဖွင့်သည်။]
 တသ္မာ , တမတ္ထံ - ထို အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ [သဒ္ဓါနတ် မဟုတ်, အဓိပ္ပာယ်
 နက်ကို။] ဒဿေန္တော = သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဩဘာသေယျာတိ အဇ္ဈာစာရော

ဝုစ္စတီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဗြိ၊ ယထာတန္တိ ဣတ္ထ-ယထာတံ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ တန္တိ-တံဟူသော ပုဒ်သည်၊ နိပါတမတ္ထံ - မျှတည်း၊ ယုဝါ - လုလင်ဖျို သည်၊ ယုဝတိ - မိန်းမဖျိုကို၊ (ဩဘာသတိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဣတိ အတ္ထော။

ဒွေ မဂ္ဂေ အာဒိဿာတိအာဒိ - အာဒိဿအစရှိသောစကားကို၊ (ဝုတ္တံ ၌စပ်) ယေနာကာရေန- ဖြင့်၊ ဩဘာသတော-ယုတ်ယုတ်မာမာပြောသော ရဟန်း၏၊ သံဃာဒိဿေသော၊ ဟောတိ၊ တံ- ထိုအခြင်းအရာကို၊ ဒဿေထံ- ၄၊ ဝုတ္တံ-ဗြိ၊ တတ္ထ- ထို ဒွေမဂ္ဂေ အာဒိဿအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဒွေ မဂ္ဂေ တိ-ကား၊ ဝစ္စမဂ္ဂဉ္စ-ကို၎င်း၊ ပဿာဝမဂ္ဂဉ္စ-ကို၎င်း၊ (အာဒိဿ- ရည်စူး၍) တာဝ- နိဒ္ဒေသမှရှေးဥးစွာ၊ ဥဒ္ဒေသေ- ဥဒ္ဒေသ၌၊ (သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌) သေသံ-ကြွင်းသောပုဒ်အပေါ်င်းသည်၊ ပါကဌမေဝ-သည်သာ၊ နိဒ္ဒေသေပန- ၌ကား၊ (ပဒဘာဇနီ၌ကား၊) ထောမေတီတိ-ကား၊ ဣတ္ထိလက္ခဏေန-မိန်းမ တို့၏ လက္ခဏာဖြစ်သော၊ သုဘလက္ခဏေန - တင့်တယ်သောလက္ခဏာနှင့်၊ သမန္နာဂတာ- ပြည့်စုံသည်၊ အသိ- ဖြစ်ပါပေ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ - ပြောဆို ချီးမွမ်းအံ့၊ သီသံ-သံဃာဒိဿေသ်ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န တာဝ ဧတိ- မရောက်တတ်သေး၊ တဝ - ယင်၏၊ ဝစ္စမဂ္ဂေါစ- ကို၎င်း၊ ပဿာဝမဂ္ဂေါစ- ကို၎င်း၊ ဤဒိသော- ဤကဲ့သို့ရှုအပ်၏၊ ဤဒိသေန-သော၊ ဣတ္ထိလက္ခဏေန- သော၊ တေနနာမ သုဘလက္ခဏေန- ထိုမည်သော တင့်တယ်သောလက္ခဏာ နှင့်၊ သမန္နာဂတာ- သည်၊ အသိ- ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- အံ့၊ သီသံ- သို့၊ ဧတိ- ရောက်၏၊ သံဃာဒိဿေသော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ဤသံဃာဒိဿေသောပါဠိ ပိုဟန်တူသည်။] ပန - ဆက်၊ ဝဏ္ဏေတိ ပသံသတီတိဣမာနိ- ဤပုဒ်တို့သည်၊ ထောမနပဒဿေဝ- ချီးမွမ်းကြောင်း ထောမေတိပုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနာ နိ-ဝေဝစပရိယာယ် ကောင်းလှယ်တို့တည်း။

ခုံသေတီတိ-ကား၊ ဝါစာပတောဒေန-နှုတ်တည်းဟူသော လုံဖြင့်၊ ဃန္ဓေ တိ-ထိခိုက်၏၊ (ထိုးဆွ၏) ဝဗ္ဗတီတိ- ကား၊ အပသာဒေတိ-မြိမ်းချောက် ၏၊ ဝါ - ရှုံ့ချ၏၊ ဝရဟတီတိ- ကား၊ ဒေါသံ- အပြစ်ကို၊ ဝဒတိ- ပြော၏၊ [“ဒေတိ” ရှိသည်ကား မကောင်း၊ သို့သော် ဝိမတိ၌ “ဒေါသံ ဒေတီတိ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာပေတိ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဒေတိသည်သာ ရှေးပါဠိဖြစ်ဟန်တူသည်။]

ဃထာ တံ ယုဝေါ ယုဝတိ* ။ ဤစကားဖြင့် “ရန်ရင်းသောစကားကို ပြောဆိုရာ၌ ကြောက်ရွံ့ တွန့်ဆုတ်ခြင်းမရှိဘဲ ရဲရဲတင်းတင်း ပြောဆိုကြောင်းကို” ပြ၏။ “ လူဖျိုက အဖျိုကိုပြောရာ၌ ရဲရဲတင်းတင်းပြောသကဲ့သို့၊ ထိုရဟန်းလည်း မာတုဂါမအား ဒုဋ္ဌုလ္လံ ဝါစာကိုပြောရာ၌ ရဲရင့်စွာပြောသည်” ဟူလို။

ပန-ဆက်၊ ပရတော-နောက်၌၊ ပါဠိယာ- ၌၊ အာဂတေဟိ-လာကုန်သော၊ အနိဗိက္ခာသီဘိ အာဇီဟိ- န်သော၊ ကောဒယဟိ - န်သော၊ ပဒေဟိ- တို့နှင့်၊ အယဋိတေ-မဆက်စပ်အပ်သော်၊ ဝါ-ဆက်စပ်၍မပြောအပ်သော်၊ (အဝဏ္ဏ ဘဏနံ-အပြစ်ကိုပြောခြင်းသည်။) သီသံ-သို့၊ နတေ-မရောက်၊ ယဋိတေပိ- ဆက်စပ်အပ်ပါသော်လည်း၊ တေသု- ထို ၁၁ ပုဒ်တို့တွင်၊ သိခရဏီသိ-သိခ ရဏီသိဟူသော ပုဒ်၎င်း၊ သဒ္ဓိန္ဒာသိ-ပုဒ်၎င်း၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာသိ-ပုဒ်၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဣမေဟိ တီဟိ - ဤသုံးပုဒ်တို့နှင့်၊ ယဋိတေယေဝ - ဆက်စပ်အပ် သော်သာ၊ သံဃာဒိသေသော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒေဟိ မေတိ - မေဟူ၍၊ ယာစနာယပိ-တောင်းခြင်း၌လည်း၊ ဣက္ခကေနဝ-ဤမျှလောက်သောစကား ဖြင့်သာလျှင်၊ သီသံ န တေ၊ မေထုနံဓမ္မံ - မေထုန်အကျင့်ကို၊ ဒေဟိ - လော၊ ဣတိဝေ-သို့၊ မေထုနဓမ္မေန- မေထုန်အကျင့်နှင့်၊ ယဋိတေဝေ-သာ၊ သံဃာဒိ သေသော (ဟောတိ)၊ ကဒါ တေ မာတာ ပသီဒိဿတီတိ အာဒိသု-န်သော၊ အာယာစန ဝစနေသုပိ-တောင့်တကြောင်း စကားတို့၌လည်း၊ ဣက္ခကေနဝ သီသံ န တေ၊ ပန-ကား၊ ကဒါ-၌၊ တေ-သင်၏၊ မာတာ-သည်၊ ပသီဒိဿတိ- ငါ့ကို ကြည်ညိုလတုံနည်း၊ ကဒါ၊ ခတ-၏၊ မေထုနံဓမ္မံ-ကို၊ လဘိဿာမိ-ရပါ အံ့နည်း၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ တဝ-၏၊ မာတရိ- သည်၊ ပသန္တာယ-သော်၊ မေထုနံ ဓမ္မံ-ကို၊ လဘိဿာမိ- ရလိမ့်အံ့၊ (ဣတိ)ဝါ- ၎င်း၊ ဣတိ အာဒိနာနယေန၊ မေထုနဓမ္မေန- နှင့်၊ ယဋိတေယေဝ- သာ၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)။

ကထံတွံပေ၊ အာဒိသု-န်သော၊ ပုစ္ဆာဝစနေသုပိ-မေးကြောင်းစကားတို့ ၌လည်း၊ မေထုနဓမ္မန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တယေဝ- ပြောဆိုအပ်သော်သာ၊ (မေထုန ဓမ္မံပုဒ်နှင့်တွဲစပ်ပြောဆိုမှသာ)၊ သံဃာဒိသေသော၊ ဣတရထာ-တပီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (မေထုနဓမ္မံပုဒ် မပါသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်)၊ (ဝုတ္တေ-သော်၊ သံဃာဒိသေသော) န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တံ သည်၊ ဝေ-ဤသို့၊ ဝါ-ဒီပုံဒီနည်း၊ သာမိကဿ-အား၊ ဒေသိကိရ-ပေးသည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ- သို့၊ ပဋိပုစ္ဆာဝစနေသုပိ-အဖြေကိုရှေးရှုသောမေးကြောင်းစကားတို့၌လည်း၊ ဒေဝေ နယော - ထည်း၊ [မိမိက ဖြေစေလိုသော အဖြေကို ရအောင် မေးသောစကားကို “ပဋိပုစ္ဆာ” ဟု ဆိုသည်။] အာစိက္ခဏာယ-ပြောပြခြင်း၌၊ ပုဋ္ဌော ဘဏတီတိ-ကား၊ ကထံ-အဘယ်သို့၊ ဒဒမာနာ-ပေးလသော်၊ သာမိ ကဿ-သည်၊ ပိယာ-ချစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဣတိဝေ-ဤသို့၊ ပုဋ္ဌော- (မာတုဂါမက) မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာစိက္ခတိ- ပြောပြအံ့၊ စ - ဆက်၊ ဣ - ဤသို့ ပြောပြရာ၌၊ ဝေ ဒေဟိ- ဤပုံ၌နည်း ပေးလော၊ ဝေ

ဒဒမာနာ - ဤပုံဤနည်း ပေးလသော်၊ (သာမိကဿ- သည်၊ ပိယာ- သည်၊ ဟောတိ)။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-သော်လည်း၊ သီသံ-သံဃာဒိဿေသံ ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န ဧတိ-မရောက်သေး၊ မေထုနဓမ္မံ-ကို၊ ဧဝံ ဒေဟိ-လော၊ ဧဝံ ဥပနေဟိ-ဤပုံဤနည်း ကပ်ဆောင်လော၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ မေထုနဓမ္မံ-ကို၊ ဒဒမာနာ-သော်၊ ဥပနယမာနာ-ကပ်ဆောင်လသော်၊ ပိယာ- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ မေထုန ဓမ္မေန-နှင့်၊ ယဋိတေယေဝ - သော်သာ၊ သံဃာဒိဿေသော၊ အနုသာသနီ ဝစနေသုပိ- သွန်သင် (နည်းပေး)ကြောင်း စကားတို၍လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း။

အက္ခောသနိဒ္ဒေသေ - ဌ၊ (ပါဠိတော် အက္ခောသတိပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌)၊ အနိမိတ္တာသီတိ-ကား၊ နိမိတ္တရဟိတာ-နိမိတ်မှ ကင်းသော အကောင်မသည်၊ အသိ - ၏၊ [ဆဲရေးသည့် နေရာဖြစ်၍ “အကောင်မ ” ဟု ပေးသည်။] တဝ ဒကသောတိ- နှင့် ကျင်ငယ်ပေါက်သည်၊ ကုဉ္ဇိက ပနာလိမတ္တမေဝ- သံဃေဝံ ပေါက်မျှသာတည်း၊ [ကုဉ္ဇိက ပနာလိမတ္တန္တိ - ကုဉ္ဇိကဆိဒ္ဓမတ္တံ၊ - ဇီကာ၊] ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နိမိတ္တမတ္တာသီတိ-ကား၊ တဝ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ- နှင့် မိန်းမ နိမိတ်သည်၊ အပရိပုဏ္ဏံ - မပြည့်စုံ၊ သညာမတ္တ မေဝ - အမှတ်အသားမျှ သာတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အလောဟိတာတိ-ကား၊ သုက္ခသောတာ- ခြောက်သော ကျင်ငယ်ပေါက်ရှိသည်၊ [ဓုဝလောဟိတာ ပုဒ်အဖွင့်၌ “ကိလိန္ဒ ဒကသောတာ” ဟု ရှိသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း “သုက္ခဒကသောတာ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်၊ ပိမတိ၌ကား “သုက္ခသောတာတိ ဒကသောတာသ သုက္ခတာယ လောဟိတဝဏ္ဏဝိဂမော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ” ဟု ဖွင့်၏၊ “သုက္ခသောတိတာ” ဟု မူကွဲရှိသည်ကား၊ “သောတာ ” ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနှင့် မလျော်၊] ဓုဝလောဟိတာတိ - ကား၊ နိစ္စလောဟိတာ - အမြို့သွေးရှိသည်၊ ကိလိန္ဒဒက သောတာ-စိုစွပ်သော ကျင်ငယ်ပေါက်ရှိသည်၊ (အသိ-ဖြစ်၏)ဓုဝစောဠာတိ- ကား၊ နိစ္စပတိတ္တာဏီစောဠာ-အမြို့ထည့်ထားအပ်သော အဝတ်ဆို ရှိသည်၊ (အသိ) [ရှေးနိဿယ၌ “အာဏိ-မယ်န” ဟု ဆို၏၊] သဒါ, အာဏီစောဠကံ- ပိတ်ဆို့ကြောင်း အဝတ်ကို၊ သေဝသိ-မှီဝဲရ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံဟောတိ၊ ပဏ္ဍရန္တိ တိ- ကား၊ သဝန္တိ-ယိုစီးသော မိန်းမသည်၊ (အသိ-၏) သဒါ, တေ-၏၊ မုတ္တံ- ကျင်ငယ်သည်၊ သဝတိ - ယိုစီး၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သိခရဏီတိ - ကား၊ ဗဟိနိက္ခန္တိ အာဏိမံသာ-အပြင်သို့ထွက်သော အသားဆို ရှိသည်၊ (အသိ)၊ အနိမိတ္တာဝ - နိမိတ်မရှိသော မိန်းမကိုပင်၊ ဣတ္ထိပဏ္ဏကာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝေပုရိသိကာတိ - ကား၊ သ, မဿဒါဋီကာ - မုတ်ဆိတ်ကြင်စွယ်နှင့် တကွ

ဖြစ်သော၊ ပုရိသရူပါ- ယောကျ်ားပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော၊ ဣတ္ထိ- သည်၊ (အသိ)၊ သဒ္ဓိန္ဒာတိ- ကား၊ သဒ္ဓိန္ဒဝစ္စမဂ္ဂပဿာဝမဂ္ဂါ- ဆက်စပ်နေသော ဝစ္စမဂ္ဂ ပဿာဝမဂ္ဂရှိသည်၊ (အသိ)၊ ဥဘတောဗျူနာတိ - ကား၊ ဣတ္ထိနိမိတ္တေနစ ဣတ္ထိနိမိတ်၎င်း၊ ပုရိသနိမိတ္တေနစ- မိတ်၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဥဘောဟိ - ၂ မျိုး ကုန်သော၊ ဗျူနောဟိ-နိမိတ်တို့နှင့်၊ သမန္တာဂတာ-သည်၊ (အသိ)။

စပန-ထပ်၍ ဆက်ဥျးအံ့၊ ကောဒသသု-န်သော၊ ဣမေသု ပဒေသု-တို့တွင်၊ သိခရဏီသိ - သိပုဒ်၎င်း၊ သဒ္ဓိန္ဒာသိ- ပုဒ်၎င်း၊ ဥဘတောဗျူနာသိ - ပုဒ်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တီဏိ-န်သော၊ ဣမာနိယေဝ ပဒါနိ-တို့သည်သာလျှင်၊ သုဒ္ဓါနိ-မေထုနဓမ္မနှင့် မဘက် သက်သက်တို့သည်၊ (ဟုတွာ) သိသံ - သို့၊ ဧန္တိ-ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ တီဏိ-န်သော၊ ဣမာနိစ-ဤ ပုဒ်တို့၎င်း၊ ပုရိမာနိ-န်သော၊ ဝစ္စမဂ္ဂ ပဿာဝမဂ္ဂ မေထုနဓမ္မပဒါနိ- ဝစ္စမဂ္ဂပုဒ် , ပဿာမဂ္ဂပုဒ်, မေထုနဓမ္မပုဒ် ဟုကုန်သော၊ တီဏိစ-သုံးပုဒ်တို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆ-န်သော၊ ပဒါနိ - တို့သည်၊ သုဒ္ဓါနိ (ဟုတွာ) အာပတ္တိကရာနိ - အာပတ်ကို ပြုတတ် ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ သေသာနိ-န်သော၊ အနိမိတ္တာတိ အာဒိနိ-တို့သည်၊ အနိမိတ္တေ - နိမိတ်မရှိသော မိန်းမ၊ မေထုနဓမ္မ - ကို၊ မေ, ဒေဟိ- ပေးစမ်း ပါလော၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ အနိမိတ္တာ-သည်၊ အသိ-၏၊ မေထုနဓမ္မ မေ ဒေဟိ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန, မေထုနဓမ္မန-မေထုန အကျင့်နှင့်၊ ယဋိတာနေဝ - ဆက်စပ်အပ် ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ - ရှိ၊ ဝါ- မှ) အာပတ္တိကရာနိ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ [မေထုနဓမ္မနသည် ဥပလက္ခဏစကားမျှသာတည်း၊ ဝစ္စမဂ္ဂ ပဿာဝမဂ္ဂနှင့် ဆက်စပ်၍ပြောလျှင် လည်း အာပတ္တိကရာဟု ဝိမတိဆိုသည်။]

ဣဒါနိ-၌၊ ဣာယံ (ယော+အယံ)-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဩတိဏ္ဍော- သည်၊ ဝါ-သည်၊(ဟုတွာ)၊ ဝိပရိဏာတေန-သော၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဩဘာသတိ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆို၏၊ တဿ - ၏၊ ဝစ္စမဂ္ဂ ပဿာဝမဂ္ဂေ - တို့ကို၊ အာဒိဿ-၍၊ ဧတေသံ ဝဏ္ဏဘဏနာဒိနံ-ဤဂုဏ်ကို ပြောဆိုခြင်း အစရှိသည် တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒိ-ကို၊ ဒသောန္တော (ဟုတွာ) ဣတ္ထိ စဟောတိ, ဣတ္ထိသညီတိအာဒိ - ရှိသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ အာဟ - ပြီ၊ တေသံ- ထို ဣတ္ထိစ ဟောတိ, ဣတ္ထိသညီ အစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထော-ကို၊ ကာယသံသဂ္ဂေ-ဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ-သာလျှင်၊ ဝေဒိ တဗ္ဗော-၏၊ ပန-အထူးကား၊ (တနည်း)၊ ပန-အတိဒေသ သံဝဏ္ဏနာမှတပါး ပစ္စက္ခသံဝဏ္ဏနာကိုဆိုဥျးအံ့၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ အဂ္ဂေကန္တိ-

ကား၊ အက္ခကတော-ညှပ်ရိုးမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အခေ-အေံကို၎င်း၊ ဥပ္ပဇာဏု
 မဏ္ဍလန္တိ - ကား၊ ဇာဏုမဏ္ဍလတော - ပုဆစ်ဇူးဝန်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ဥဒ္ဓိ-
 ကို၎င်း၊ ဥပ္ပက္ခကန္တိ - ကား၊ အက္ခကတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ဥဒ္ဓိ- ကို၎င်း၊
 အခေဇာဏုမဏ္ဍလန္တိ-ကား၊ ဇာဏုမဏ္ဍလတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အခေ-
 ကို၎င်း၊ (“အာဒိဿဝဏ္ဏုဒ္ဓိ ဘဏတိ”၌စပ်)၊ ပန-ဆက်၊ အက္ခကံ-သည်၎င်း၊
 ဇာဏုမဏ္ဍလဉ္စ - သည်၎င်း၊ ဧတ္ထေဝ ဒုက္ခဂ္ဂဏ္ဍေတ္ထေ - ဤ ဥပ္ပက္ခက အခေ
 ဇာဏုမဏ္ဍလ ဟူသော ဒုက္ခဂ္ဂဏ္ဍခေတ်၌သာလျှင်၊ သင်္ဂဟံ - သိမ်းယူအပ်သည်၏
 အဖြစ်သို့၊ ဝဇ္ဇန္တိ-နံ၏၊ (ကိသ္မိံဝိယ-နည်း)၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ကာယသံသဂ္ဂေ
 ဝိယ-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌ ကဲ့သို့တည်း၊ ဟိ-မှန်း၊ (တနည်း)ဟိ(ယသ္မာ)
 ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ ဝရုကာပတ္တိံ-ကို၊ သာဝသေသံ-အကြွင်းအကျန်နှင့် တကူ၊ န
 ပညပေန္တိ - နံ၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ဧတ္ထေဝ ဒုက္ခဂ္ဂဏ္ဍေတ္ထေ သင်္ဂဟံ ဝဇ္ဇန္တိ၊)
 ကာယပ္ပုပ္ဖဗုဒ္ဓန္တိ-ကား၊ ဝတ္ထံ-ကိုသော်၎င်း၊ ပုပ္ဖဝါ-ကိုးသော်၎င်း၊ အာဘရဏံ
 ဝါ - တန်ဆာကိုးသော်၎င်း၊ (ဝတ်ထားအပ်သော အဝတ်စသည်ကို - ဟူလို၊
 အာဒိဿ-၌ စပ်)

အတ္ထပုရေက္ခာရဿာတိ-ကား၊ အနိမိတ္တာတိ အာဒိနံ-နံသော၊ ပဒါနံ-
 တို့၏၊ အတ္ထံ - အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ကထေန္တဿ- ပြောသော ရဟန်း၏၎င်း၊
 အဋ္ဌကထံ-ကို၊ သဇ္ဈာယံ-သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တဿဝါ-၏၎င်း၊ (အနာ
 ပတ္တိ ဟောတိ)၊ ဓမ္မပုရေက္ခာရဿာတိ-ကား၊ ပါဠိံ-ကို၊ ဝါစေန္တဿဝါ-
 ပိုချသော ရဟန်း၏၎င်း၊ သဇ္ဈယန္တဿဝါ - ၎င်း၊ (အနာပတ္တိံ)၊ ဝေ - သို့၊
 အတ္ထဉ္စ-အနက်အဓိပ္ပါယ် ကို၎င်း၊ ဓမ္မဉ္စ-ပါဠိတော်ကို၎င်း၊ ပုရက္ခတ္တာ-ရှေးရှု
 ပြု၍၊ ဘဏန္တဿံ-ပြောဆိုသော၊ အတ္ထပုရေက္ခာရဿာစ-အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို
 ရှေးရှုပြုသောရဟန်း၏၎င်း၊ ဓမ္မပုရေက္ခာရဿာစ-၏၎င်း၊ အနာပတ္တိံ(ဟောတိ)၊
 အနုသာသနိ ပုရေက္ခာရဿာတိ - ကား၊ ဣဒါနိဝိ - ယခုဘဝ၌လည်း၊ အနိ
 မိတ္တာ-နိမိတ်မရှိသော မိန်းမသည်၊ အသိ-ဖြစ်ရ၏၊ ဥဘတောဗျူနာ- သည်၊
 အသိ - ၎်၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ အာယတီပိ-
 နောင်ဘဝ၌လည်း၊ ဝေဂ္ဂပါ - ဤသို့ သဘောရှိသော မိန်းမသည်၊ (အနိမိတ္တ၊
 ဥဘတောဗျူနာ မိန်းမသည်)၊ န ဟောဟိသိ - လတုံ၊ (တထာ - အားဖြင့်)၊
 အပ္ပမာဒံ-ပမာဒ၏ဆန့်ကျင်ဘက်သတိကို၊ ဣဒါနိ၊ ကရေယျာသိ-ပြုပါလော၊
 ဣတိဝေ-သို့၊ အနုသိဋ္ဌိံ-သွန်သင်ကြောင်းစကားကို၊ ဘဏန္တဿ-သော၊ အနု
 သာသနိပုရေက္ခာရဿ-သွန်သင်ခြင်းကိုရှေးရှုပြုသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိံ
 (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုနိနံ - တို့အား၊

ပါဠိ-ကို၊ ဝါစေန္ဒြာ-စဉ်၊ ပကတိ ဝါစနာမဂ္ဂံ-ပင်ကိုယ်ရှိချစဉ်ကို၊ ပဟာယ-
 ၍၊ ဟသန္တော ဟသန္တော - လျက်၊ သိခရဏီ-ထွက်သော အသားစွန်းရှိသော
 မိန်းမသည်၊ အသိ-၏၊ သန္တိန္ဒြာ- ဆက်စပ်သောဝစ္စမင် ပဿာဝမင်ရှိသော
 မိန်းမသည်၊ အသိ-၏၊ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနာ-သည်၊ အသိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပုနပျုန်-
 ထပ်ကာ ထပ်ကာ၊ ဘဏတိ - အံ့၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိယေဝ
 (ဟောတိ)၊ ဥဗ္ဗတ္တကဿ - ရူးသည်ဖြစ်၍၊ (ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစံ ဘဏန္တဿ)
 အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။...ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဋ္ဌာနာဒီသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-
 သည်၊ တိသမုဋ္ဌာနံ-ပုဒ်တည်း၊ ကာယစိတ္တတော-ကြောင့်၎င်း၊ [“ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ
 (လက်ဖြင့် ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာဖြစ်အောင် လုပ်ပြု၍) ဩဘာသန္တဿ ကာယစိတ္တ
 တော သမုဋ္ဌာတိ” - ဝိကော။] ဝါစာစိတ္တတော- ကြောင့်၎င်း၊ ကာယဝါစာ
 စိတ္တတောစ-ကြောင့်၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ-၏၊ ပေ၊ ဒွိဝေဒနံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့
 မှတ်အပ်၏၊ ဝိနိတဝတ္ထုယု - တဝတ္ထုတို့တွင်၊ လောဟိတဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊
 သောဘိက္ခု-သည်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ လောဟိတကံ-နိသော အဆင်းရှိသော၊
 နိမိတ္တံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ အာဟ-ပြီ၊ ဣတရာ-ရဟန်းမှ အခြားသောမိန်းမသည်၊
 န အညာသိ-မသိ၊ တသ္မာ-ထိုသို့ မသိခြင်းကြောင့်၊ ဒုတ္တဋံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊
 ကတ္တသလောမန္တိ - ကား၊ ရဿလောမေဟိ - တိုသော အမွှေးတို့ဖြင့်၊ ဗဟု
 လောမံ - များသော အမွှေးရှိ၏၊ [တိုသောအမွှေးတို့ကြောင့် ကြမ်းရကား
 ပါဠိတော်၌ “ကတ္တသလောမံ-ကြမ်းသောအမွှေးရှိ၏” ဟု ပေး၊] ခရလောမ
 န္တိ - ကား၊ ထဒ္ဒလောမံ - ခက်မာသော အမွှေးရှိ၏၊ ဒီယလောမန္တိ - ကား၊
 အရဿလောမံ-မတိုသောအမွှေးရှိ၏၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောစကားကို၊ ဣတ္ထိ
 နိမိတ္တမေဝ-ကိုသာ၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။

ဝါဝိတံ ခေါ် တေဟိ - ဟူသောစကားကို၊ အသဒ္ဓမ္မံ - မသုတော်တို့၏
 အကျင့်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ အာဟ-ပြီ၊ သာ-ထိုမိန်းမသည်၊ အသလ္လက္ခေတွာ-
 မမှတ်သားနိုင်၍၊ ဝါ- နားမလည်၍၊ နော စ ခေါ် ပဋိဝုတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-
 ပြီ၊ ပဋိဝုတ္တံနာမ - ပဋိဝုတ္တံမည်သည်၊ (အာသိတ္ထံ၊ သဒိကတံတို့၌စပ်။) ဥဒက
 ဝပေ- ရေရှိသောအရပ်ဝယ် စိုက်ပျိုးရာ၌၊ ဝိဇေဟိ- တို့သည်၊ အပ္ပတိဋ္ဌိတော
 ကာသေ-မတည်တံ့သေးရာအရပ်၌သော်၎င်း၊ (မျိုးစေ့များ ရေထည်းပါသွား

အသဒ္ဓမ္မံသန္ဓာယ။ ။မေထုနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တံ ဟိ ဝုတ္တသမုဂ္ဂတ္တိယာ ဝိဇေဟိက္ခေပ
 တော ဝပ္ပပရိယာယံ လဘတိ = ထို မေထုနံအကျင့်သည် သားသွီး ဖြစ်သော မျိုးစေ့ချ
 မြင်းနှင့်တူသောကြောင့် စိုက်ပျိုးခြင်းဟူသောပရိယာယံကို ရသည်။

ခြင်းကြောင့် မတည်တန့်သေးရာအရပ်၌၎င်း၊) ပါဏကေဟိ - တို့သည်၊ ဝိနာသိတ ဗီဇေ-ဇျက်ဆီးအပ်ပြီးသောမျိုးစေ့ရှိသော၊ ဩကာသေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပုန - တဘနံ၊ ဝါ-ထပ်၍၊ ဗီဇံ - ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ - ၍၊ ဥဒကေန- ဖြင့်၊ အာသိတ္တံ - သွန်းလောင်းအပ်သော မျိုးစေ့တည်း၊ ထလဝပေ - ကုန်းဝယ် စိုက်ပျိုးရာ၌၊ ဝိသမပတိတာနံ- မညီမညွတ်ကျကုန်သော၊ [မျိုးကြီးသည့်အခါ ထူသည့်နေရာထု၊ ပါးသည့်နေရာပါးနေကုန်သော-ဟူလို၊ တချို့စာအုပ်များ၌ “ထုလဝပေ”ဟု ရှိ၏။ “ဝိသမပတိတာနံဝါ” ဟု ဝါ - ပါသည်ကား အပို၊] ဗီဇာနံ- တို့ကို၊ သမကရဏတ္ထာယ - ညီမျှအောင်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပုန, အဋ္ဌဒန္တကေန - အသွားရှစ်ချောင်းရှိသော ထွန်ဖြင့်၊ သမိကတံ - ညီမျှအောင် ပြုအပ်သောမျိုးစေ့တည်း၊ တေသု-ထို ၂ မျိုးသောမျိုးစေ့တို့တွင်၊ [“တေသုတိ အာသိတ္တသမိကတေသု ဗီဇေသု” - ယောဇနာ၊] အညတရံ- တမျိုးမျိုးသော မျိုးစေ့ကို၊ သန္ဓာယ, သော (ဤမိန်းမသည်) အာဟာ မဂ္ဂဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ မဂ္ဂေါ သံသီဒတိတိ- ဟူသောစကားကို၊ အင်္ဂဇာတမဂ္ဂံ- အင်္ဂါဇာတ် တည်းဟူသော မဂ်ကို၊ သန္ဓာယာဟ၊ [ပါဠိတော်၌ “သံသီဒတိတိ ဝဟတိ(ဆောင်နိုင်၏လော) မဂ္ဂေါ - ကို၊ သံသရီယတိ - ကောင်းစွာ သွားအပ်ပါ၏လော၊ ဝါ- သွား၍ ကောင်းပါ၏လော” ဟု ဝိမတိ ဖွင့်၏။] သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။... ဒုဋ္ဌ၊ ဣဝါစာသိက္ခာပဒဝတ္ထုနာ - ဒုဋ္ဌ၊ ဣဝါစာသိက္ခာပုဒ်၏ ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

အတ္တကာမပါရိစရိယ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ- သည်၊ အတ္တကာမသိက္ခာပုဒ် - တည်း၊ [ရှေ့အတိုင်း ၂ နည်းပေး၊] တတ္ထ - ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ကုလုပကောတိ - ကား၊ ကုလပယိရူပါသနကော - အမျိုးအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တတ်သော ရဟန်းတည်း၊ စတုန္တံ- န်သော၊ ပစ္စယာနံ - တို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ကုလုပသင်္ဂမနေ-အမျိုးသို့ ကပ်ခြင်း၌၊ နိစ္စပ္ပယုတ္ထော - အခြံအားထုတ်သော ရဟန်းတည်း၊ စီဝရ ပေ။

ကုလုပကော။ ။ပယိရူပါသကောသည် ကုလုပကော၌ ဥပတော၏အဖွင့်တည်း၊ “ပရိ+ဥပါသကော”မှ(ယံ)လာ, ရိ+ယံကို ရှေ့နောက်ပြန်၍ “ပယိရူပါသကော”ဟု ဖြစ်၏။ “ကုလ ”အရ အမျိုးကိုရသော်လည်း ဌာချူပစာရအားဖြင့် အမျိုး၏တည်ရာ အိမ်ကိုယူ၊ ကုလံ- အမျိုးသို့ (ဝါ-အိမ်သို့) +ဥပဝတ္ထတိ(ပယိရူပါသတိ) - ချဉ်းကပ် တတ်၏၊ ဣတိ ကုလုပဝေါ၊ ဝဂ္ဂိ ကပြု၍ “ကုလုပကော”ဟု ဖြစ်၏။ [ဥပဝေါ၌လည်း ဥပ+ဝပ-က္ခိ။]

ပရိက္ခာရရီတိ-ကား၊ စီာရဗ္ဗ-သည်၎င်း၊ ပိဏ္ဏပါတဗ္ဗ-သည်၎င်း၊ သေနာသနဗ္ဗ-သည်၎င်း၊ ဝိလာနပဗ္ဗယဘေသဗ္ဗပရိက္ခာရဗ္ဗ - ဝိလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရံအကာ အဆောက်အဦး ဖြစ်သော ဆေးသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)။

စ-ဆက်၊ ဝိလာနပစ္စယဘေသဗ္ဗပရိက္ခာရနိစ္ဆေ- ဌှ၊ ပတိကရဏထွေကုစားကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ ပစ္စယော- ယမည်၏၊ တေ-

စီဝရဗ္ဗပေ၊ ပရိက္ခာရဗ္ဗ ။ ။ ပါဠိတော်၌ “သဒိဒါပေ၊ ပရိက္ခာရံ” ဟု ပဌမဝုဒ်၌ သမာဟာရဒ္ဓန်ဖြစ်၍ ကျော်စွဲထား၏၊ ဒုတိယဝုဒ်၌ကား အသမာဟာရဒ္ဓန်လည်းရှိ၏- ဟု သဘောထား၍ “သဒိဒါပေ၊ ပရိက္ခာရံ” ဗဟုဝုဒ်ထားသည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ “စီဝရဗ္ဗ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရဗ္ဗ” ဟု နှစ်သမာသ်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသောအစွင့်တည်း၊ ထိုသို့ ဖွင့်ရာ၌ “စီဝရံ သေနာသနံ” ထိုသည် နပုလ္လိန်ဖြစ်၍ “စီဝရဗ္ဗ + သေနာသနဗ္ဗ” ဟု ရှိသင့်ပေ၏၊ ပိဏ္ဏပါတေ ပရိက္ခာရောတို့ကား ပုလ္လိန်ဖြစ်သောကြောင့် “ပိဏ္ဏပါတေစ + ပရိက္ခာရောစ” ဟု ရှိသင့်၏၊ ပါဠိပျက်ဟန်တူသည်၊ သို့မဟုတ် လိင်္ဂပိပလ္လာသလုပ်ထားသည် ဟု သေခံလည်းကြပါ။ [စီဝရန္တိ - နိဝါသနာဒိ (သင်းပိုင်အစရှိသော) ယံကိဉ္စိ စီဝရံ-သင်္ကန်း ၉ မျိုးလုံး။]

ပိဏ္ဏပါတံ ။ ။ ယောကောစိ အာဟာရော၊ ဆွမ်းတမျိုးသာ မက , အာဟာရ အားလုံးပင် ပိဏ္ဏပါတမည်၏၊ သော ဟိ (ထို အာဟာရအားလုံးကို) ပိဏ္ဏောလျေန (ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းအားဖြင့်) ဘိက္ခုနော ပတ္တေ ပတနတော တတ္တတတ္တ (ထိုထို အိမ်၌) လဒ္ဓဘိက္ခပိဏ္ဏာနံ (ရအပ်သော တောင်းခံအပ်သော ပိဏ္ဏတို့၏) ပါတော သန္တိ ပါတောတိဝါ ပိဏ္ဏပါထောတိ ဝုစ္စတိ။ [“ပိဏ္ဏာနံ-တောင်းခံ၍ရအပ်သော အာဟာရ တို့၏ + ပါတော-သပိတ်၌ ကျခြင်းတည်း၊ ဝါ-သပိတ်၌ ပေါင်းစုခြင်းတည်း၊ ပိဏ္ဏ ပါတော-ခြင်း” ဟု ဝိဂ္ဂဟပျံ၊ “ကျခြင်း” ဟူရာ၌ အရင်းစစ်လျှင် ကျသောအာဟာရပင် ဖြစ်ရကား ဌာနီကျခြင်း၏ ပိဏ္ဏပါတအမည်ကို ဌာနအာဟာရပေါ် တင်စား၍ ဌာနျ ပစာရအားဖြင့် သပိတ်ထည်း၌ အာဟာရကို “ပိဏ္ဏပါတ” ဟု ခေါ်ရသည်၊ ဆွမ်းမခံဘဲ ရအပ်သော ရဟန်းများ၏ စားဘွယ်တူသမျှကား သဒိသုပစာရ အားဖြင့် ပိဏ္ဏပါတ အမည်ရ၏ ဟု ဝိမတိဖွင့်သည်။]

သေနာသနံ ။ ။ ယတ္တ ဟိ ပိဟာရာဒိကေ (ကျောင်းအစရှိသော အကြင်အရပ်၌) သေတိ နိပဇ္ဇတိ (အိပ်ရ၏) ၊ အာသတိ နိသီဒတိ (ထိုင်ရ၏) ၊ တံ သေနာသနံ ၊ သေတိ ဧတ္ထာတိ သေနံ-အိပ်ရာကျောင်းစသောအရပ်၊ အာသတိ ဧတ္ထာတိ အာသနံ-နေထိုင်ရာ ကျောင်းစသောအရပ်၊ ဇီကာဉ္စ “သယနဗ္ဗ အာသနဗ္ဗ” ဟု ဖွင့်၍ ဋ္ဌန် ဟု ထင်ရသော် လည်း အကျယ်ပြုရာ၌ “ယတ္တ ပိဟာရာဒိကေ” ဟု ပိဟာရစသည်ကိုချည်း အရကောက် သောကြောင့် “သေနဗ္ဗ + တံ + အာသနဗ္ဗတိ သေနာသနံ” ဟု အရတူကမ္မဓာရည်း ပြုစေလိုဟန်တူသည်။

ဤ ပစ္စယ ဟူသော အမည်သည်၊ ယဿကဿစိ - သော၊ သပ္ပါယဿ - လျောက်ပတ်သောဆေး၏၊ အဓိဝစနံ - တည်း၊ ဘိသဂ္ဂဿ - ဆေးဆရာ၏၊ ကမ္ဘိ-အလုပ်တည်း၊ (ကသ္မာ-နည်း)၊ တေန-ထိုဆေးဆရာသည်၊ အနညာတတ္တာ - ခွင့်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဘေသဇ္ဇိ-မည်၏၊ ဝိလာနပစ္စယောဝ - ဝိလာန၏ ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည်ပင်၊ ဘေသဇ္ဇိ-ဆေးဆရာ၏အလုပ်ဖြစ်သော ဆေးတည်း၊ ဝိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇိ-ဝိလာန၏ ရောဂါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဆေး၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ဝိလာနဿ-အား၊ သပ္ပါယံ-သော၊ ဘိသဂ္ဂကမ္ဘိ-ဆေးဆရာ၏အလုပ်ဖြစ်သော၊ တေလမဓုဖါဏိ တာဒိ- ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ အစရှိသောဆေးတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ သတ္တဟိ-နသော၊ နဝရပရိက္ခာရေဟိ-မြွှဲ၏အကာအရံတို့ဖြင့်၊ သုပရိက္ခိတ္တံ-ကောင်းစွာ ကာရံအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ အာဒိသု- ပါဠိ ရပ်တို့၌၊ ပရိဝါရော-အကာအရံကို၊ ပရိက္ခာရေဟိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ရထော-

ဝိဇာနပစ္စယ။ ။ဝိလာယတိ-ပင်ပန်း၏၊ ဣတိ ဝိလာနော၊ “ဝိသေ-ကိလဓေ” ဟူသော နတ်နောင် ယု ပစ္စည်းသက်၊ “ပတိ+တေ တောသ္မာတိ ပစ္စယော၊ ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခဲ့ရာ ဆေး” ဟု သဒ္ဒတ္တဖြစ်၏၊ ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူသည် ပျောက်အောင် ဆေးကုခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပတိကရုဏက္ခေန” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက်ပြသည်။ [ပတိ တေ တောသ္မာတိ ပစ္စယောတိ အာဟ-ပတိတရုဏက္ခေန ပစ္စယောတိ။]

တနည်း။ ။ရောဂဿ+ပတိအယနက္ခေနဝါ ပစ္စယော၊ ပစ္စနိကမနက္ခေနာတိ အတ္ထော၊ “ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တတ်”ဟု သဒ္ဒတ္တမှတ်၊ ဝုပသဓနက္ခေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ- “ငြိမ်းစေတတ်” ဟု ဝုဇကတ္တ အဓိပ္ပါယ်ထွက်မှတ်၊ ဤအလို “ပတိအယတိ - ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ ပစ္စယော”ဟု ကတ္တုသာနဓနပြု၊ ရောဂါဟူသည် ဓာတ် ၄ ပါး၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းတည်း၊ ထို ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ဆေးသည် ငြိမ်းစေတတ်၏၊ ဓာတ် ၄ ပါးကို မဖောက်ပြန်အောင် ညီညွတ်အောင် ညှိပေးတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဆေးသည် ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။ [ဓာတုဒက္ခာဘလက္ခဏဿ (ဟိ) တံ ဟေတုကဒုက္ခဝေဒနာလက္ခဏဿဝါ (ဓာတ်ချောက်ခြားခြင်း လက္ခဏာရှိသော , တနည်း-ထိုဓာတ်ချောခြားခြင်းအကြောင်းခံရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာလက္ခဏာရှိသော) ရောဂဿ ပတိပက္ခာဘာဝေါ ပတိအယနက္ခေနော။]

ဘေသဇ္ဇိ။ ။ဆေးဆရာအနက်ကို ဟောရာ၌ “ဘိသတ္တ-ဘိသဂ္ဂ”ဟု ပါဠိ ၂ မျိုး တွေ့ရ၏၊ ထောမနိဋ္ဌိံ ထိုဝုဒ်ကိုမတွေ့ရ၊ ဘိသဓာတ် အဇိကပစ္စည်းဖြင့် ဣက်ကိုချေ၍ “ဘိသဇ် ” ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုဘိသဇ်မှ ဇကို ဝုပ္ပု၍ ဘိသဂ္ဂဖြစ်လာဟန်တူ၏၊ ဘိသတ်-ဆေးကုတတ်၏၊ ဣတိ ဘိသဂ္ဂေါ၊ [ဝုက္ခိတ္တုပ္ပုလျှင် “ဘိသတ္တော” ဟု ဖြစ်၏။] ဘိသဂ္ဂဿ + ကမ္ဘိ-အလုပ်ဖြစ်သောဆေးတည်း၊ ဘေသဇ္ဇိ- ဆေး၊ ဣပစ္စည်း၊ ထို့နောက် အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဝိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇိဖြစ်အောင် သမာသ်တွဲ။

အရိယာမဂ်ရထားသည်။ သေတပရိက္ခာရော-သီလတည်းဟူသော ဖြစ်သော တန်ဆာရှိ၏။ ဈာနက္ခေယ - ဈာန်တည်းဟူသော ဝင်ရိုးရှိ၏။ စက္ခုဝိရိယော - ဝိရိယ တည်းဟူသော စက်ဘီးရှိ၏။ ဣတိ အာဒိယု - တို့၌၊ အလင်္ကာရော - တန်ဆာကို (ပရိက္ခာရောတိ ဝုစ္စတိ)၊ ပဗ္ဗဇိတေန - ရသေ့ရဟန်းသည်၊ ယေ ဣမေ ဇီဝိတပရိက္ခာရ-အကြင်အသက်၏ အဆောက်အဦးတို့ကို၊ သမုဒါနေ တဗ္ဗာ - ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ ဆောင်ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိယု - တို့၌၊ သမ္ဘာရော - အကျိုးကို ကောင်းစွာဆောင်တတ်သော အကြောင်း အဆောက်အဦးကို (ပရိက္ခာရောတိ ဝုစ္စတိ)၊ ပန - အတ္ထုဒ္ဓါရသာမညမှ တပါး၊ အတ္ထုဒ္ဓေသပိသေသကို ဆိုဦးအံ့၊ ဣမ - ဤ ဝိလာန၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ ဟူသောပါရှိ၌၊ သမ္ဘာရောပိ - အဆောက်အဦးသည်၎င်း၊ ပရိဝါရောပိ - အကာအရံသည်၎င်း၊ ဝန္တတိ-သင့်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တံ ဝိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇိ-ထို ဝိလာန၏ ရောဂါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဆေးသည်။ ဇီဝိတဿ- ၏၊ ပရိဝါရောပိ- အကာအရံသည်လည်း၊ ဟောတိ- ၏၊ (ကသ္မာ - နည်း) ဇီဝိတပိနာသကာ

ပရိက္ခာရ။ ။ ပရိက္ခာရော-မ္ဗိကို ထက်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်မှု ပြုတတ်၏။ ဣတိ ပရိက္ခာရော၊ နဂရပရိက္ခာရ ၇ ပါးကား - ပရိက္ခေပ (နန်းတော်ဝင်းအကာ၊ ဝါ- အတွင်းမြို့ရိုး)၊ ပရိခါ (ကျုံး)၊ ဥဒ္ဓါပ (မြို့ရိုးအခြေ၌ ခိုင်မြဲအောင် ဖွဲ့ထားအပ်သော မြေခုံတမျိုး)၊ ပါကာရော (အပြင်မြို့ရိုး)၊ သေကာ (တံခါးတိုင် = မြို့တံခါးပေါက်၌ ခိုင်မြဲစွာစိုက်ထားအပ်သောတိုင်)၊ ပလိဆ (တံခါးမပွင့်အောင် လျှိုထားအပ်သော တံခါးချင်ဟု ရှေးကခေါ်ဝေါ်အပ်သော) မင်းတုတ်၊ အနု (ပြအိုး = ပစ္စင် = သေနတ် ပစ်ရာစင်) တို့တည်း။ (ဝိမတိ) ။

ဓသတပရိက္ခာရော။ ။ ဝိသုဒ္ဓသီလာလင်္ကာရော-စင်ကြယ်သော သီလတည်း ဟူသော တန်ဆာရှိ၏။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ဣမ ရထောတိ အဓိပ္ပေတော၊ တဿစ သမ္မာ ဝါစာဒယော အလင်္ကာရဏက္ခေန ပရိက္ခာရောတိ ဝုတ္တော။ “ပရိက္ခာရော-ပတ်ဝန်းကျင် ပြုတတ် တန်ဆာဆင်တတ်၏။ ဣတိ ပရိက္ခာရော” ဟုပြု။

ဇီဝိတပရိက္ခာရော။ ။ ဇီဝိတဿ ပဝတ္တိကာရဏာနိ၊ သမုဒါနေတဗ္ဗာတိ သမ္မာ + ဥဒ္ဓံ + အာနေတဗ္ဗာ၊ ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ ပရိဝါရောပိ ဟောတိ၊ အန္တရာယာနံ ပရိတော ဝါရဏတော၊ တေနာဟ-ဇီဝိတ၊ ပေ၊ ရက္ခဏတောတိ၊ တတ္ထ အန္တရန္တံ ဝိဝရံ၊ ဩကာ သောတိ အတ္ထော၊ ရက္ခဏတောတိ- ဝေရိကာနံ အန္တရံ အဒေတွာ အတ္တနော သာဓိနံ (အရှင်သခင်ကို) ပရိဝါရေတွာ ဌိတသေဝကောပိယ ရက္ခဏတော၊ ရသာယနဘူတံ ဟိ ဘေသန္တံ သုစိရံပိ ကာလံ ဇီဝိတံ ပဝတ္ထေတိယေဝ၊ - သာရတ္ထ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးထားသည်။ သမ္ဘရိယတိ ဇေတနာတိ သမ္ဘာရော - အကျိုးတရားကို ကောင်းစွာဆောင်တတ်သော အကြောင်း (အဆောက်အဦး)၊ အဝုတ္တကတ္ထုသာနေ ဖြစ်၍ “ဇေတန” ဟူသောကတ္တားကို အရကောက်ရသည်။

ဗာဓုပ္ပတ္တိယာ-အသက်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ရောဂါဖြစ်ခြင်းအား၊ အန္တရံ-
 အကြားကို၊ ဝါ-အခွင့်ကို၊ အဒတွာ-၍၊ ရက္ခဏတော- စောင့်ရှောက်တတ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (ဇီဝိတဿ - ၏) သန္တာရေပိ (ဟောတိ)၊
 (ကဿာ - နည်း) ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြောင်းဖြစ်လ
 သော်၊ (ဇီဝိတံ - သည်) ဖိရံ၊ ပဝတ္ထတိ - ဖြစ်တည်၏၊ ဧဝံ- ဤကြာမြင့်စွာ
 ဖြစ်တည်နိုင်လေအောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဿ - ထိုအသက်၏၊
 ကာရဏဘာဝတော - အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တဿာ ပရိက္ခာ
 ရောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇူ - ဝိလာန၏ ရောဂါ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက်ဆေးလည်း ဟုတ်၏၊ တံ - ထိုဆေးဟူသည်၊ ပရိက္ခာရောစ -
 အသက်၏အကာအရံ အဆေခံအပူးလည်းဟုတ်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဝိလာန
 ပစ္စယဘေသဇ္ဇူပရိက္ခာရော-မည်၏၊ တံ ဝိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇူပရိက္ခာရံ-ထို
 ဝိလာန၏ ရောဂါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အကာအရံ အဆေခံအပူး
 ဖြစ်သောဆေးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဝသလန္တိ-ကား၊ ဟိနံ - ယုတ်ညံ့၏၊ လာမဏံ - ယုတ်မာ၏၊ အထဝါ-
 ကား၊ ဝသတိ - ယိုချတတ်၏၊ ဣတိ၊ ဝသလော - မည်၏၊ ပဋ္ဌရတိ - ယိုချ
 တတ်၏၊ ဣတိအတ္ထော- နက်၊ တံ- ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ ဝသလံ-ယုတ်ညံ့
 သော၊ ဝါ- ယိုချတတ်သော၊ အသုစိပဋ္ဌရဏကံ- မစင်မကြယ် ရှံစွာယံ ယိုချ
 တတ်သော၊ (“ဣမံ- ဤဟာကို၊ အာမသိဿတိ- သုံးသပ်ချင်အံ့နည်း” ဟု
 ပါဠိတော်၌စပ်)၊ ဣတိ ဝုတ္ထံ ဟောတိ၊ နိဋ္ဌုဘိတွာတိ-ကား၊ ခေဠံ- တံထွေးကို၊
 ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ [ဋ္ဌုဘဓာတ်သာ တံထွေးထွေးခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊
 ထို့ကြောင့် “နိဋ္ဌုဘိတွာ” ဟု ရှိစေ] ကဿာယံ ကေန ဟာယာမိတိ-ကား၊
 အတံ-သည်၊ အညိဿာ-အခြားသော၊ ကဿာ ဣတ္ထိယာ-မှ၊ (ပရိဟာယာမိ
 ၌စပ်)၊ ကေန ဘောဂေန ဝါ-အဘယ်စည်းစိမ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကေန အလင်္ကာ
 ရေနဝါ-အဘယ်တန်ဆာဖြင့်သော်၎င်း၊ ကေန ဂူပေနဝါ-အဘယ်ရုပ်အဆင်း
 ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပရိဟာယာမိ - ယုတ်လျော့သတုံနည်း၊ ကာနာမ - အဘယ်
 မည်သော မိန်းမသည်၊ မယာ- ဝါထက်၊ ဝုတ္တရိတရာ- သာလွန်သေးသနည်း၊
 ဣတိ-ဤအဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ-ပြု၏။

ဝသလံ။ ။ “ဝသလဿဒ္ဓါသည် ဟိနံ (ယုတ်ညံ့) အနက်ဟော အနိပ္ပန္နပါဠိပဒိက
 တည်း” ဟု သိစေလို၍ “ဟိနံ၊ လာမဏံ” ဟု ပဋ္ဌမဉ္ဇင်၏၊ ဝသ- သုဒနေ (ယိုချခြင်း)၊
 ဟူသောဓာတ်နက်အရ ဝသဓာတ်-အလပစ္စည်းဖြင့်ပြီးစေအပ်သော “နိပ္ပန္နပါဠိပဒိက”
 ဟု တနည်းပြလို၍ “အထဝါ ဝသတိ” စသည်ကို မိန့်သည်။

သန္တိကေတိ - ကား၊ ဥပစာရေး-၌၊ ဌတ္တာ-တည်၍၊ သာမန္တာ- အနီး၌၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ [ပြောစကားကို နားလည်လောက်ရာ အရပ်ကို “ဥပစာရ” ဟု ခေါ်၊ ဥပစာရေးတိ-ယတ္ထ ဌိတော(တည်သူသည်)ဝိညာပေတုံ သက္ကောတိ၊ တာဒိယေ ဌာနေ]ပဒဘာဇနေဝိ-၌လည်း၊ အယမေဝ အတ္ထော-ဤသာမန္တာ အဝိဒူရေ အနက်ကိုပင်၊ ဒီပိတော - ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာ ယာတိ-ကား၊ မေထုနမံဗ္ဗသင်္ခါတေန-မေထုန်အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော၊ ကာမေန-ဝတ္ထုကာမဖြင့်၊ ပါရိစရိယာ-ပြုလုပ်ကျွေးခြင်းတည်း၊ ကာမပါရိစရိယာ- ကာမဂုဏ် ဟု မေထုန်မှဖြင့် ပြုလုပ်ကျွေးခြင်း၊ အတ္တနော-၏၊ အတ္ထာယ- ၄၊ ကာမပါရိစရိယာ- ခြင်းတည်း၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာ- မိမိအကျိုးငှါ ကာမဂုဏ် ဟု မေထုန်မှဖြင့် ပြုလုပ်ကျွေးခြင်း၊ ဝါ- တနည်း၊ အတ္တနာ- သည်၊ ကာမိတာ ဣန္ဒြိတာ - လိုလားအပ်သော ပြုလုပ်ကျွေးခြင်းတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတ္တကာမာ - မာ မည်၏၊ သယံ - ကိုယ်တိုင်၊ မေထုနရာဂ ဝယေန - ဖြင့်၊ ပတ္ထိတာ - တောင့်တအပ်သော ပြုလုပ်ကျွေးခြင်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အတ္တကာမာစ - မိမိသည် လိုလားအပ်သော အရာလည်း ဟုတ်၏၊ သာ-ထို မိမိ လိုလားအပ်သောအရာ ဟူသည်၊ ပါရိစရိယာစ - ပြုလုပ်ကျွေး ခြင်းလည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာ - ယာ မည်၏၊ ဘဿာ အတ္တကာမ ပါရိစရိယာယ-ထို မိမိအကျိုးငှါ ကာမဂုဏ် ဟု မေထုန် မှဖြင့် ပြုလုပ်ကျွေးခြင်း၏၊ ဝါ-ထို မိမိသည် လိုလားအပ်သော ပြုလုပ်ကျွေး ခြင်း၏၊ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျာတိ-ကား၊ ဂုဏံ - ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ အာနိသံသံ- အကျိုးကို၊ ပကာသေဗျ-ထင်ရှားပြအံ့။

တဏှ-ထို အတ္တကာမပါရိစရိယာယဟူသော ပါဠိ၌၊ ယသ္မာ,အတ္တနော- အတ္ထာယ၊ပေ၊ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ- အတ္တနော အတ္ထာယ ကာမပါရိစရိယာ ဟူသော ဤပဌမ အတ္ထဝိကပ်၌၊ ကာမောစ-ဝတ္ထုကာမသည်၎င်း၊ ဟေတုစ- အကြောင်းသည်၎င်း၊ ပါရိစရိယာစ- သည်၎င်း၊ အတ္ထော- အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း၊ သေသံ - ကြွင်းသော ဝိဂြိုဟ်ဝါကျသည်၊ ဗျဉ္ဇနံ - သဒ္ဓါမျှသာ တည်း၊ (လိုရင်းအနက် မဟုတ် - ဟူလို၊) အတ္တကာမာစ၊ပေ၊ဣမသ္မိံ အတ္ထ

အတ္ထော, သေသံ ဗျဉ္ဇနံ။ ။ပါဠိတော်၌ “ အတ္တကာမန္တိ - အတ္တနော ကာမံ, အတ္တနော ခဟတံ, အတ္တနော အဓိပ္ပာယ်, အတ္တနော ပါရိစရိယံ” ဟု ၄ နက် ဧဋ်ပြ၏၊ ထိုတွင် “အတ္တနော အတ္ထာယ ပါရိစရိယာ” ဟူသော- ပဌမဝိဂ္ဂဟ၌ ကာမ, ဟေတု, ပါရိစရိယ, ဝု ပုပ္ဖသာ ထိုဝိဂြိုဟ်၏ အနက်ပြ ဖြစ်၏၊ ကြွင်းသော “အဓိပ္ပာယ်” တပုပ္ဖ ကား ပဌမဒိကပ်အတွက် အနက်မရှိသောကြောင့် သဒ္ဓါသက်သက်သာ ဖြစ်၏။ “အတ္တ ကာမာစ+သာ+ပါရိစရိယာစ” ဟူသော ဒုတိယဝိဂ္ဂဟ၌ကား (ကာမ-အလိုရှိအပ် ဟု

ဝိကပ္ပေ- အတ္တကာမာစ၊ပေ၊ဟူသော ဤ ဒုတိယအတ္ထဝိကပ်၌၊ အဓိပ္ပါယော စေဝ - အလိုဆန္ဒသည်၎င်း၊ ပါရိစရိယာစ - သည်၎င်း၊ အတ္ထော - တည်း၊ သေသံ ဗျူနံ၊ တသ္မာ , ဗျူနေ - ဝိပြိုဟ်ဝါကျ ဟူသော သဒ္ဒါ၌၊ အာဒရံ အကတွာ,အတ္ထမတ္တမေဝ-လိုရင်းအနက်မျက်ကိုသာ၊ ဒသေတံ-ငှါ၊အတ္တနော ကာမံ၊ပေ၊ အတ္တနော ပါရိစရိယန္တိ-ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ(ဘဝတာ)ဝုတ္တံ။

ဟိ - ချွ၊ အတ္တနော ကာမံ အတ္တနော ဟေတံ အတ္တနော ပါရိစရိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္ထေ - ဟောတော်မူအပ်သော်၊ ဝါ - ပဒဘာဇနိဝယ် ဟောတော် မူအပ်ရာ၌၊ ပဏ္ဍိတာ-ဉာဏ်ရှိသူတို့သည်၊ ဇာနိသန္တိ - သိကုန်လတံ၊ (ကိ) တ္ထောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အတ္တနောကာမံ အတ္တနောဟေတံ အတ္တနောပါရိစရိယံ ဟူသော စကားဖြင့်၊ အတ္တနော - ၏၊ အတ္ထာယ - ငှါ၊ ကာမပါရိစရိယာ-ကာမဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊

ဆိုသောကြောင့် အဓိပ္ပါယ်နှင့် အနက်တူရကား) အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပါရိစရိယာ ၂ ပုဒ်သာ အနက်ပြီ ဖြစ်၏၊ ကြွင်းသော “ ကာမ, ဟေတု ” ၂ ပုဒ်ကား အနက်မရှိသော သဒ္ဒါ သက်သက်သာ ဖြစ်သည်၊ - ဤတား ဝဏ္ဏိပုဒ်များ၏ အဒွင့်တည်း၊ ဤဝါဒကို ကေစိ ဝါဒဟု ဆို၍ သာရတ္ထ၌ ဒုတိယဘနည်းပြသေး၏။

ဒုတိယ တနည်း။ ။ ပဌမဝိဂ္ဂဟ၌ ကာမ, ဟေတု, ပါရိစရိယ ၃ ချိုးသည် အလို ရှိအပ်သော အနက်(အတ္ထ)တည်း၊ “ မေထုနမဗ္ဗသင်္ခါတေန ကာမေန ပါရိစရိယာ” ဟူသော ဝိပြိုဟ်ဝါကျမှာ သဒ္ဒါနည်းအရ ဝိပြိုဟ်လုပ်၍ပြုအပ်သော သဒ္ဒါသာ ဖြစ်၏၊ ဒုတိယဝိဂ္ဂဟ၌ “ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပါရိစရိယ ” သည် အလိုရှိအပ်သောအနက် (အတ္ထ) တည်း၊ “အတ္တနာ ကာမိတာ ဣန္ဒြိတာ အတ္တကာမာ” စသော ဝိပြိုဟ်ဝါကျမှာ သဒ္ဒါ နည်းအရ ဝိပြိုဟ်လုပ်၍ပြုအပ်သော သဒ္ဒါသာဖြစ်သည်- ဟူလို၊ ဤကား စူဠ, မဇ္ဈိမ, မဟာဝဏ္ဏိပုဒ်တို့၏ဝါဒတည်း၊ “တသ္မာ ဗျူနေ အာဒရံ အကတွာ” စသော ဇလဝါကျ ကို ကြည့်လျှင် ဤ နောက်ဝါဒသာ သင့်သကဲ့သို့ထင်၏၊ တုကြောင့်နည်း- “ ဗျူနေ အာဒရံ ” ဟု လာသမျှ၌ “ အဋ္ဌကထာပြုအပ်သော ဝိပြိုဟ်သဒ္ဒါနည်းကို ဝရုမစိုက်ဘဲ လိုရင်းအနက်ကိုသာ ပါဠိတော်ပြုသည် ” ဟု ဆိုလိုသည်ချည်း ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

အတ္တနော၊ပေ၊ဝုတ္တာ ။ ။ ဣဒါနိ ဝုတ္ထမေဝ အတ္ထံ ပဒဘာဇနေန သံသန္တိတွာ ဒသေတံ (မိမိဆိုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ကို “ အတ္တကာမန္တိ- အတ္တနော ကာမံ ” စသော ပဒဘာဇနိ စကားနှင့် နှီးနှော၍ပြုခြင်းငှါ) အတ္တနော ကာမံ၊ပေ၊ ပဏ္ဍိတာတိ အာမိ အာရဗ္ဗံ၊ ချဲ့ဗျားအံ- “အတ္တနော ဟေတု-မိမိ၏အကြောင်းကြောင့် ” ဟူသော ပဒဘာဇနိ စကားသည် “ အတ္တနော အတ္ထာယ-မိမိအတွက် ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားနှင့် အဓိပ္ပါယ်တူ၏၊ “အတ္တနောကာမံ-မိမိဘို့ ကာမ၊ အတ္တနော ပါရိစရိယာ- မိမိကို ပြုစုခြင်း” ဟူသော ပဒဘာဇနိ စကားသည် “ကာမေန+ပါရိစရိယာ” ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် အဓိပ္ပါယ်တူ၏၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ဉာဏ်ရှိသူများ သိနိုင်ကြသည်-ဟူလို။

(ဇာနိဿန္တိ)၊ အတ္တနော အဓိပ္ပါယ် အတ္တနော ပါရိစရိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေပိ-
 တောတော်မူအပ်သော်လည်း၊ ဝါ-၌လည်း၊ ဇာနိဿန္တိ (ကိ)၊ ဣတ္ထာ
 ဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အတ္တနော အဓိပ္ပါယ် အတ္တနော ပါရိ
 စရိယံ ဟူသော စကားဖြင့်၊ အတ္တနာ-သည်၊ ဣန္ဒြိယကာမိတဋ္ဌေန - အလို
 ရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာ-ယာကို၊
 ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဇာနိဿန္တိ)၊ ဣဒါနိ-၌၊ တဿာ အတ္တကာမ ပါရိစရိ
 ယာယ - ယာ၏၊ ဝဏ္ဏဘာသနာကာရံ - ဝုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုပုံ အခြင်း
 အရာကို၊ ဒဿေန္တော (ဟုတ္တာ)၊ တေဒဂ္ဂန္တိအာဒိ အာဟ၊ တံ-ထိုတေဒဂ္ဂံ
 အစရှိသောကောင်းသည်၊ ဥဒ္ဒေသတောပိ- မာတိကာ အားဖြင့်၎င်း၊ နိဒ္ဒေသ
 ဘောပိ-ပဒဘာဇနီအားဖြင့်၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ပန - ဆက်၊ အယံ - ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ ဣ- ဤ တေဒဂ္ဂံ အစရှိသော
 စကားရပ်၌၊ ပဒသမ္ပန္နောစ-ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယောစ-
 အာပတ်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ တေဒဂ္ဂံ၊ ပေ၊ ပရိစရေယျာတိ-
 ကား၊ ယာ-အကြင် မိန်းမသည်၊ မာဒိသံ-ငါ့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ သီလဝန္တံ-
 သီလရှိသော၊ ကလျာဏမံဗ္ဗံ-ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရားရှိသော၊ မြဟ္မ
 စာရိ - မေထုနပိရတိဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို၊ ဧတေန
 ဝံမ္ပေန-ဤ မေထုန်အကျင့်ဖြင့်၊ ပရိစရေယျ - ပြုစုလုပ်ကျွေးရာ၏၊ ဧဝံ - သို့၊
 မာဒိသံ-ငါ့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သူကို၊ ပရိစရေန္တိယာ- ပြုစုလုပ်ကျွေးသော၊ (တဿာ-
 ထိုမိန်းမ၏) ယာအယံ ပါရိစရိယာနာမ-အကြင်ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည်၊
 (အတ္ထိ)၊ ဧဝံ(သော)-ဤ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းသည်၊ ပါရိစရိယာနံ - တို့တွင်၊

အတ္တနောအဓိပ္ပါယ်၊ ဝေ၊ ဝုတ္တာ။ ။ ဤဒုတိယဝိကင်၌ အဓိပ္ပါယ်သဒ္ဓါနှင့် ကာမ
 (ကာမိတ) သဒ္ဓါသည် အနက်အဋ္ဌးဖြင့်ဘူ၏၊ ထို့ကြောင့် “အတ္တနော ကာမံ” ဟူသော
 ဖဒဘာဇနီသည် “ အတ္တနာ + ကာမိတာဗုဒ္ဓိတာ” နှင့် အဓိပ္ပါယ်တူ၏၊ ပါရိစရိယာ
 အတွက်ကား ဝိကင် ၂ မျိုးလုံး၌ အနက်တမျိုးတည်းသာ၊ ထို့ကြောင့် “ အတ္တနော
 ကဋ္ဌမံ အတ္တနော ပါရိစရိယံ ” ဟူသော ပဒဘာဇနီသည် “ အတ္တကာမ- မိမိအလိုရှိ
 အပ်သော + ဝါရိစရိယာ - ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း , ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြစ် ” ဟု
 ဉာဏ်ရှိသူများ သိနိုင်ကြသည်-ဟူလို။

ပဒသမ္ပန္နော အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယော။ ။ “ယာ၊ ပေ၊ ပါရိစရိယာနံ” တိုင်အောင်
 ဝိကွာပုဒ်ပါဠိတော်ဝယ် နောက်မှာနေသော “ယာ မာဒိသံ” စသော အနိယမဝါကျကို
 ရှေ့ကထား၍၊ “ တေဒဂ္ဂံ ” ဟူသော နိယမဝါကျကို နောက်၌ ထားပြီးလျှင် ပုဒ်ချင်း
 ဝါကျချင်းဆက်သွယ်ပုံ ပဒသမ္ပန္နကိုသာပြစ်၊ အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယကိုမပြစ်သေး၊ ထို့ကြောင့်
 “ပါရိစရိယာနန္တိ” ဟု ဣတိ မလိုသေး၊ သို့သော် စာအုပ်အားလုံး၌ ရှိနေသောကြောင့်

အင်္ဂု(အင်္ဂါ)- အမြတ်ဆုံးတည်း၊ ဣတိ- ဤကား ပဒသမ္ပန္နတည်း၊ မေထုနုပ သံဟိဒေတန သံဃာဒိသေသောတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ- ယာ၏၊ ဝဏ္ဏံ- ကို၊ ဘာသတောစ-ပြောသော်လည်း၊ ဝါ-ပြောသည်လည်း ဖြစ်သော၊ (တဿဉ္စစပ်။) မေထုနုပသံဟိတေန မေထုနုဓမ္မပဋိသံယုတ္တေ နေဝ - မေထုနုနှင့် စပ်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝစနေန - ဖြင့်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘာသေယျ-ပြောဆိုရာ၏၊ တဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤကား အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယတည်း။

ဣဝံ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ [ဝိသဒ္ဓါဖြင့် ရှေ့ ဒုဗ္ဗုတ္တဝါစာ သိက္ခာပုဒ် ကို ပေါင်းသည်။] ယသ္မာ , မေထုနုပသံဟိတေနေဝ - မေထုနုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့်သာလျှင် ဘာသန္တဿ - ၏၊ သံဃာဒိသေသော-ကို၊ ဝုတ္တော- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ, အဟဒ္ဓိ-သည်လည်း၊ ခတ္တိယော-ခတ္တိယတည်း၊ တုဒ္ဓိ- သင် နှမသည်လည်း၊ ခတ္တိယာ- တည်း၊ ခတ္တိယာ- ခတ္တိယ မိန်းမသည်၊ ခတ္တိယဿ-ခတ္တိယယောကျ်ားအား၊ ဒါတု-ငှါ၊ သမဇာတိကတ္တာ-တူမျှသော ဇာတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အရဟတိ - ထိုက်၏၊ ဣတိ ဝေမာဒီဟိ- နံသော၊ ဝစနေဟိ - မေထုနုမပါသော စကားတို့ဖြင့်၊ ပါရိစရိယာယ - ၏၊ ဝဏ္ဏံ - ကို၊ ဘာသမာနဿာဝိ - ပြောပါသော်လည်း၊ သံဃာဒိသေသော နတ္ထိ၊ ပန-အန္တယကား၊ အဟဒ္ဓိ, ခတ္တိယော-တည်း၊ ဣတိအာဒိကေ-နံသော၊ ဗဟူဝိ-နံသော၊ ပရိယာယေ-ပရိယာယ်စကားတို့ကို၊ ဝတွာ-ပြောပြီး၍၊ တံ- သင်နှမသည်၊ မယံ-အား၊ မေထုနုဓမ္မံ - ကို၊ ဒါတု အရဟသိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ မေထုနုပဋိသံယုတ္တေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ (ဝဏ္ဏံ - ကို) ဘာသမာနဿ - ပြောသောရဟန်း၏ သံဃာဒိသေသော(ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ဣတ္ထိစ ဟောတီတိ အာဒိ- သည်၊ ပေ ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ အတ္တကာမ ပါရိစရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

“ ဣတိ - ဤကား ပဒသမ္ပန္နတည်း ” ဟု ပေးလိုက်ရသည်။ “ ဧဝံ၊ ပေ ၊ သံဃာဒိ သေသော ” ကား အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယတည်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုပုံ ထင်ရှားအောင် “ ပဋိ သံယုတ္တေနေဝ ” ဟု သန္တိဋ္ဌာနဇေသဒ္ဓါဖြင့်ဆိုသည်။ မေထုနုနှင့်စပ်၍ပြောမှသာ သံဃာ ဒိသေသံသင့်၏။ မေထုနုနှင့်မစပ်ဘဲ ပြောလျှင် သံဃာဒိသေသံ မသင့် ဟု ဆုံးဖြတ်ပါ- ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် “ သံဃာဒိသေသောတိ ” ဟု ဤနေရာကျမှ ပဒသမ္ပန္နဝိနိစ္ဆယ ၊ မျိုး လုံး ပြီးပုံကိုပြသော ဣတိသဒ္ဓါပါသင့်သည်။ ထို့ပြင်-“ ဘာသန္တောစ ” ဟု စာအများ ရှိ၏၊ အနိယမဝါကျ၏ ပြင်ဘက်တ ပုဒ်သည် နိယမဝါကျတွင်း၌သာ စာစပ်ရှိရိုးတည်း။ ထို့ကြောင့် တဿဉ္စစပ်သို့ရန် “ ဘာသတောစ ” ဟု ရှိသောပါဌ်သာ သဘာဝကျသည်။

သဇ္ဇရိတ္တသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သညံ၊ သဇ္ဇရိတ္တံ-တည်း၊ [ရှေ့အတိုင်း ၂ နည်းပေး။] တတ္ထ - ထို သိက္ခာပုဒ်၌၊ ပဏ္ဍိတာတိ - ကား၊ ပဏ္ဍိစ္စေန-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရှိသူ၏ အဖြစ်နှင့်၊ သမန္တာဂတာ-ပြည့်စုံ၏၊ ဂတိမန္တာ-ဉာဏဂတိရှိ၏၊ ဗျတ္တာတိ-ကား၊ ဝေယျတ္တိယေန-ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိသူ၏ အဖြစ်နှင့်၊ သမန္တာဂတာ - ၏၊ ဥပါယေန - ကပ်၍သိကြောင်း နည်းလမ်းနှင့်၊ သမန္တာဂတာ-၏၊ ဥပါယည-နည်းလမ်းကို သိတတ်၏၊ ဝိသာရဒါ - ကင်းသောရှံ့ရှားခြင်းရှိ၏၊ ဝါ - ထက်မြက်၏၊ မေဓာဝိနီတိ - ကား၊ မေဓာယ - တခဏချင်း ထိုးထွင်းသောပညာနှင့် သမန္တာဂတာ-၏၊ ဒိဋ္ဌိဒိဋ္ဌ-တွေ့အပ်မြင်အပ်သော ကိစ္စကို၊ ကရေတိ - ပြုလုပ်တတ်၏၊ ဒက္ခာတိ- ကား၊

ပဏ္ဍိတာ။ ။ “ပဏ္ဍိတဿ+တာဝေါ ပဏ္ဍိစ္စံ” ဟု ပြုသောအခါ ဉာဏ်ပညာရ၏၊ ထိုဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောမိန်းမကို “သဉ္ဇာတာ ပဏ္ဍာ (ဉာဏ်ပညာ) အဿာတိ” ဟု ဝစေနတ္ထုပြု၍ “ပဏ္ဍိတာ” ဟု ခေါ်၏၊ သဉ္ဇာတ အဿအနက်၌ ဣတပစ္စည်း၊ [တပုဒ် ထည်းကို သမုန္တ - သမန္တာဂတတို့နှင့် ဖွင့်လှင် အဿတ္ထိ (သဉ္ဇာတအဿ) တဒ္ဓိတ် ကြံရ၏၊ ၂ ပုဒ်ကို ထိုသို့ဖွင့်လှင် ဗဟုဗ္ဗိဟိကြံရသည်၊] ထိုထိုအာရုံသို့သွားနိုင် ပေါက်ရောက် နိုင်သောပညာကို “ဂစ္ဆတိတိ ဂတိ” ဟု ယူ၍ “ဂတိ ယဿ အတ္ထိတိ ဂတိမန္တာ” ဟု ပြု၊ ဝန္တံ၊ မန္တံ၊ ပစ္စည်းနောက်၌ (ဤ) ပစ္စည်း သက်လေ့ရှိသောကြောင့် “ဂတိမန္တိ ” လည်း ရှိနိုင်၏၊ [ဂတိမန္တာတို့ ဉာဏဂတိယာ သမန္တာဂတာ။]

ဗျတ္တာ။ ။ ဝိ + အဇ္ဈာဝေတိ - ထင်စွာပြုခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ “ ထိုထိုအမှု၌ ထင်ရှားအောင်ပြုတတ် ” ဟုသည် ရှံ့တွန့်တွန့်မရှိဘဲ ထက်မြက်သောဉာဏ်ရှိသူတည်း၊ “ဗျဉ္ဇယတိ-ထိုထိုကိစ္စကို ထင်စွာပြုတတ်၏၊ ဣတိ ဗျတ္တာ” ဟုပြု၊ ပဏ္ဍိတာဖြင့် ပင်ကိုယ် ဉာဏ်ရှိကြောင်းကို ပြ၏၊ ဗျတ္တာဖြင့် မိန်းမတို့ပြုရမည့် ကိစ္စ၌ ထက်ထက်မြက်မြက် ရှိကြောင်းကိုပြသည်၊ ထို့ကြောင့် “ဥပါယည (ထိုထိုအလုပ်၏နည်းလမ်းကို နားလည် သူ) ဝိသာရဒါ” ဟု ဖွင့်သည်။ [ပဏ္ဍိတာတိ ဣမိနာ သဘာဝညာဏေန သမန္တာဂတ တဒ ဝုတ္တာ၊ ဗျတ္တာတိဣမိနာ ဣတ္ထိကတ္တဋေသု ဝိသာရဒပညာယ။]

မေဓာဝိနီ။ ။ မေဓေတိ (သုခုမံပိ ဒိပ္ပံ ဝဏ္ဏာတိ) - သိမ်မွေ့သော အကြောင်း အရာကိုသော်လည်း လျင်မြန်စွာယူတတ်သိတတ်၏၊ ဣတိ မေဓော၊ နဂိုရိက သင်၍မထား သော်လည်း အကြောင်းအင်းလျော်စွာ ပေါ်လာသောကိစ္စ၌ ချက်ချင်း သိတတ်သူကို “မေဓာဝိနီ” ဟု ခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ဒိဋ္ဌိဒိဋ္ဌ ကရေတိ” ဟု ဖွင့်သည်။ [မေဓော ယဿာတိ မေဓာဝိနီ၊ ဌာနုပ္ပတ္တိပညာသင်္ခါတာယ - တခဏချင်းဖြစ်သော ပညာ ဟု ဆိုအပ်သော၊ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္တကိစ္စေ ဥပဋ္ဌိတေ ဌာနသော (တခံဏေဝေ) ဥပဇ္ဇန ပညာယ သမန္တာဂတာ၊ - သာရတ္ထ၊ အသိက္ခိတေသုပိ တံဣတ္ထိကတ္တံဋေသု (မိန်းမတို့ ပြုရမည့် ထိုအလုပ်တို့၌) ဌာနုပ္ပတ္တိယာ ပညာယ၊ - ဝိမေတိ။]

ဆေကာ - ကျွမ်းကျင်၏၊ အနုလသာတိ - ကား၊ ဥဋ္ဌာနုရိယသမ္ပန္နာ - ထကြွလှည့် ဝိရိယနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ဆန္ဒာတိ-ကား၊ အနုစ္စဝိကာ - လျှောက်ပတ်ပုံ၏။

ကိသ္မိံ ဝိယာတိ - ကား၊ ကိစ္ဆိဝိယ - ပင်ပန်းသကဲ့သို့၊ ကိလေသောဝိယ-ညစ်နွမ်းသကဲ့သို့၊ ဟောတိ - ဖြစ်ပါ၏၊ အမှာတံ - တပည့်တော်တို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ ဟိရိဝိယ - ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ - ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပာယော-သွီးရှင်တို့၏အလိုတည်း၊ ကုမာရိကာယ ဝတ္ထုတိ-ကား၊ ဣမံ-ဤသတို့သမီးကို၊ တုမေ - သင်တို့သည်၊ ဂဏှာယ - ယူလှည့်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ကုမာရိကာယ-၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ဝတ္ထု- ပြောဆိုခြင်းငှါ၊ (ကိသ္မိံ ဝိယ-ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ- ဖြစ်ပါ၏) အာဝါဟာဒိသု - အစရှိသည်တို့တွင်၊ အာဝါဟောတိ - ကား၊ ဒါရကဿ - သတို့သားသို့၊ ပရကုလတော - သူတပါးအမျိုးမှ၊ ဒါရိကာယ - သတို့သွီးကို၊ အာဟရဏံ - ဆောင်ယူခြင်းတည်း၊ ဝါဟောတိ - ကား၊ အတ္တနော - ၏၊ ဒါရိကာယ - သတို့သွီးကို၊ ပရ

ဆေတာ, အနုလသာ။ ။ဒဏ္ဍာနှင့်ဆေကာသည် အနက်တူဝိယာယ်ပုဒ်တည်း၊ [ယာဂုဘတ္တသမ္ပါဒနာဒိသု-ယာဂုထမင်းကို ပြီးစီးစေခြင်း (ပြီးစီးအောင် ချက်ပြုတ်ခြင်း) စသည်တို့၌၊ နိပုဏာ- ကျွမ်းကျင်၏၊] ဥဋ္ဌာနုရိယသမ္ပန္နာတိ - ကာယိကေန ဝိရိယေန သမန္နာဂတာ၊ ပျင်းသောမိန်းမတို့သည် ထိုင်မိထိုင်ရာ ထိုင်နေ, ရပ်မိရပ်ရာ ရပ်နေတတ်ကြ၏၊ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ, “မည်သည့်အလုပ်ကိုလုပ်ပြီးလျှင် မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်မည်”ဟု ကိစ္စအရပ်ရပ်၌ နှံ့စပ်သောစိတ်ဖြင့် ကိစ္စအားလုံးကို ပြီးဆုံးအောင် လုပ်ကိုင်တတ်သည်။]

ဆန္ဒာ ။ ။ “တီသု ဆန္ဒံ ပတိရူပေ”စသော (ဂဉ္ဇ) အဘိဓာန်နှင့်အညီ ဆန္ဒသဒ္ဒါသည် ပတိရူပ (လျှောက်ပတ်) အနက်ကိုဟော၏၊ ထို့ကြောင့်“အနုစ္စဝိကာ”ဟု ဖွင့်သည်၊ “ဆဒိ-ဣစ္ဆာယံ”ဓာတ်နက်ဖြင့်“ဆန္ဒိယတေ-လိုလားအပ်၏၊ ဣတံ ဆန္ဒာ၊ လိုလားအပ် နှစ်သက်အပ်သောကြောင့် လျှောက်ပတ်သည်-ဟုလို။

ကာရဏာ ။ ။ ဤပုဒ်ကိုထောက်၍ ကုမာရိကာယဝယ် နိမိတ်အနက်၌ သတ္တဝီ, တနည်း-တိတ်အနက်၌ တတိယာဝိဘတ် ဟု မှတ်၊ [နိမိတ္တဓတ္ထ ဘုဗ္ဗဝစနံ၊ ဟေတုမှိဝါ ကရဏဝစနံ။]

အာဝါဟ, ဒိဝါဟ။ ။အာဝဟနံ-သတို့သွီးကို မိမိအိမ်သို့ ဆောင်ယူခြင်း (သွီးဆောင်ခြင်း)၊ အာဝါဟော-ခြင်း။ [ပရိဂ္ဂဟဘာဝေန-(ခေတ္တခဏခေါ်ဆောင်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ) အပိုင်သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဒါရိကာယ ဂဟဏံ- ထည်း၊ ဂဏှာပနံ ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ ဝိမတိ၌ ဂဟဏံဟု ရှိသည်။] ဝိမိနာ-မင်္ဂလာအစီအရင်ဖြင့်၊ ပရကုလေ-၌၊ ဝါ-သို့၊ ဝဟနံ-ဆောင်ခြင်း၊ ပေသနံ-ပို့ခြင်းတည်း၊ ဝါဟော-သတို့သွီးပို့ခြင်း၊ ဝိကို “ဝိမိနာ”ဟု ဖွင့်သည်-ဝိမတိ။

ကုလပေသနီ - သူတပဒ်အမျိုးသို့ ပို့ခြင်းတည်း။ ဝါရေယုန္တိ - ကား၊ နော-
 တို့၏ ဒါရကဿ- အား၊ ဒါရိကံ-ကို၊ ဒေထ - ပါကုန်း၊ ဣတိ-သို့၊ ယာစနံ-
 တောင်းယမ်း ခြင်းတည်း။ ဝါ - တနည်း။ ဒိဝသနက္ခတ္တ မဟုတ္တပရိစ္ဆေဒ
 ကရဏံ-နေ၊ နက္ခတ်, မဟုတ်, ပိုင်းခြားမှုကို ပြုခြင်းတည်း။ ပုရာဏဂဏိကာ
 ယာတိ-ကား၊ ကေဿ-သော၊ ဂဏကဿ- ဂဏန်းသင်္ချာဆရာ၏၊ ဘရိယာ
 ယ- မယား၏၊ သာ - ထို သင်္ချာဆရာကတော်သည်၊ တသ္မိံ - ထို သင်္ချာဆရာ
 သည်၊ ဇိဝမာနေ - အသက်ရှင်စဉ်၊ ဂဏကီတိ - သင်္ချာဆရာကတော်ဟူ၍၊
 ပညာယိတ္ထ - ထင်ရှားပြီ၊ မတေပန - သေသော်ကား၊ ပုရာဏဂဏကီတိ-
 သင်္ချာဆရာကတော်ဟောင်း ဟူ၍၊ သင်္ - သို့၊ ဂတာ - ပြီ၊ တိရောဂါမော
 တိ - ကား၊ ဗဟိဂါမော - မြို့မှ ပြင်ဘက်ဖြစ်သောရွာသို့၊ (ပါဠိတော်ဝယ်
 “ဂန္ထဗ္ဗော” ဌ်စပ်) အညော ဝါမော - တခြားရွာသို့၊ (ဂန္ထဗ္ဗော)၊ ဣတိ-
 ကား၊ အဓိပ္ပါယော - ဆရာကတော်ဟောင်း၏ အလိုတည်း၊ မနုဿာတိ-
 ကား၊ ဥဒါယိဿ - ၏၊ သဗ္ဗရိတ္တကမ္မေ - အောင်သွယ်မှု၌၊ ဣမံယုတ္တ ပယုတ္တ
 ဘာဝံ - ဤ အလွန်အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနနကမနုဿာ - သိကုန်
 သော လူတို့သည်၊ (ပါဠိတော် “အဝေါရံ” ဌ်စပ်။)

သုဏိသာဘောဂေနာတိ - ကား၊ ရန္တာပန ပစာပန ပရိဝေသနာဒိနာ -
 ထမင်းကိုချက်စေခြင်း၊ ကြွင်းသောခဲဘွယ် တစုံတခုကိုချက်စေခြင်း၊ ထမင်းဖြင့်
 ပြုစုလုပ်ကျွေးစေခြင်း အစရှိသော၊ ယေန ဘောဂေန-အကြင် သုံးစွဲခြင်းဖြင့်၊
 သဏိသာ- ချွေးမသည်၊ ဝါ- ကို၊ ဘုဉ္စိတဗ္ဗာ-သုံးစွဲထိုက်သည်၊ ဝါ-အသုံးပြု
 ထိုက်သည်၊ ဧဟာတိ၊ တေန - ထို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ဘုဉ္စိ သု - နံပြီ၊ တတော

ဝါရေယံ ။ ။ ဝရဓာတ်သည် ယာစနအနက်ကိုလည်း ဟော၏၊ ထို့ကြောင့်
 “ဒေထ ပေ၊ ယာစနံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝရဓာတ်, စုရာဒိဏေပစ္စည်းဖြင့် “ဝါရေ”ဟု
 ဖြစ်၏၊ ဘူပစ္စည်းသက်၊ ငါရဏံ- တောင်းယမ်းခြင်း၊ ဝါရေယံ-ခြင်း၊ (တနည်း)၊
 ဝါရသဒ္ဓါသည် သုယောဂုဘာလ - မိမိအား လျှောက်ပတ်သောကာလကို ဟော၏၊
 ဤနေရာ၌ မင်္ဂလာဆောင်ဘို့ လျှောက်ပတ်သောနေ့ နက္ခတ်ကောင်းသောအချိန်ကို “ဝါရံ”
 ဟု ဟူ၊ “ဝါရဿ-ကို+ ကရဏံ-သတ်မှတ်မှုကိုပြုခြင်း၊ ဝါရေယံ-ခြင်း”ဟု ပြုစေလို၍
 “ဒိဝသ၊ပေ၊ကရဏံဝါ” ဟု တနည်းဖွင့်သည်၊ “လက်ထပ်ဘို့ရာ နေ့ကောင်းရက်သာ
 အချိန်အခါရွေးခြင်း”ဟုလို့။

ရန္တာပေ၊ဝေသနာဒိနာ။ ။ ဘဏ္ဍပါစနံ သန္ဓာယ ရန္တာပနံ ဝတ္ထံ၊ ရန္တာဝတ်သည်
 “ပါက-ချက်ခြင်း”အနက်ကိုဟော၏၊ ယဿကဿပိ ပါစနံ သန္ဓာယ ပစာပနံ ဝတ္ထံ၊-
 ဝိဘာ၊ ပရိဝေသိတွာကဲ့သို့ ပရိဝေသနသဒ္ဓါကား ထမင်းဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးစေခြင်း
 အနက်ကိုဟော၏။

အပရေန ဒါသိတောဂေနာတိ- ကား၊ မာသာတိတ္ထမေ-တလယွန်ရာအခါ၌၊
 ခေတ္တကမ္မ ကမဝရဆန္ဒန ဥဒကာဟရဏာဒိနာ- လယ်ယာကို ပြုလုပ်ရခြင်း၊
 အမှိုက်စွန့်ရခြင်း၊ ရေခတ်ရခြင်း အစရှိသော၊ [တချို့စာ၌ “ရန္တာပနာဒိနာ”
 ဟု ရှိသေး၏၊ ရှေ့၌ပါပြီးဖြစ်၍ “ရန္တာပန ” မလို။] ယေန ဘောဂေန- ဖြင့်၊
 ဒါသိ- သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ- သည်၊ ဝါ- သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေန-
 ဖြင့်၊ ဘုဉ္ဇိ သု-န်ပြီ၊ ဒုဂ္ဂတာတိ-ကား၊ ဒလိဒ္ဓါ- ဆင်းရဲပါ၏၊ [“ဒုက္ခံ+ဂတာ
 ဒုဂ္ဂတာ”ဟုပြု။] ဝါ-တနည်း၊ ယတ္ထ- အကြင်အမျိုးအိမ်သို့၊ ဂတာ-ရောသော
 မိန်းမသည်၊ ဒုဂ္ဂတာ-ဆင်းရဲသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တာဒိသိ-သော၊ ကုလံ-သို့၊
 ဂတာ- ရောက်နေပါ၏၊ [ဒုဋ္ဌာ- မကောင်းသောအမျိုးသို့+ဂတာ ဒုဂ္ဂတာ၊]
 မာယျော ဣမံ ကုမာရိကန္တိ-ကား၊ အယျော- အမောင်တို့၊ (တုမေ) ဣမံ
 ကုမာရိကံ-ကို၊ မာ (ဘုဉ္ဇိတ္ထ-အသုံးမပြုကြပါကုန်လင့်။)

အာဟာရူပဟာရောတိ- ကား၊ အာဟာရောစ- ဆောင်ယူခြင်းသည်၎င်း၊
 ဥပဟာရောစ- ပေးခြင်းသည်၎င်း၊ ဂဟဏဉ္စ-ခေါ်ယူခြင်းသည်၎င်း၊ ဒါနဉ္စ-
 ပေးခြင်းသည်၎င်း၊ (“နတ္ထိ- မရှိ”ဟု ပါဠိတော်လှမ်းစပ်။) အမေဟိ- ကျွန်ုပ်
 တို့သည်၊ ကိစ္ဆိ- တစ်စုံတစ်ခုကို၊ န အာဟာရံ- မဆောင်ယူအပ်၊ န ဥပဟာရံ-မပေး
 အပ်၊ တယာ - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, အမှတ်- တို့၏၊ ဝါ - တို့မှာ၊ ကယဝိတ္တယော-
 ဝယ်ခြင်း ရောင်ခြင်းဟူသော၊ ဝေါဟာရော- လဲလှယ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-
 ဤအဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေန္တိ-(အာဇီဝက သာဝကတို့က)ပြုကြကုန်၏၊ သမဏေန
 ဒေသသုသမဏောတိ- ကား၊ သမဏေနနာမ-ရဟန်းမည်သည်၊ ဤဒီသေသု-
 န်သော၊ ကမ္မေသု- ဘိုး၌၊ (သားသွီးကိစ္စတို့၌)အဗျာဝဇေန- ကြောင့်ကြမစိုက်
 သူသည်၊ အဗျာပါရေန - ဗျာပါရမရှိသူသည်၊ ဘဝိဘဗ္ဗိ - ဖြစ်ထိုက်၏၊ ဟိ-
 အကျိုးကား၊ ဝေဘဝန္တော-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ ဝါ-ဤသို့ဖြစ်မှ၊ သမဏော-
 သည်၊ သု သမဏော- ကောင်းသောရဟန်းသည်၊ (ရဟန်းကောင်း ရဟန်း
 မြတ်သည်။) အဿ- ဖြစ်နိုင်၏၊ ဣတိဝေ - ဤသို့ငြော၍၊ နံ- ထို ဥဒါယီကို၊
 အပသာဒေတွာ - ခိုမ်းချောက် မောင်းခဲ၍၊ တံ - သင်ရဟန်းသည်၊ ဂစ္ဆ-
 သွားသော၊ မယံ- တို့သည်၊ တံ-သင်ရဟန်းကို၊ န ဇာနာမ- မသိကုန်၊ ဣတိ-
 သို့၊ အာဟံသု - န်ပြီ၊ သဗ္ဗိတောတိ- ကား၊ သဗ္ဗုပကရဏသမ္ပန္နော- အလုံး

ဥပဟာရော။ ။ ဥပဟာရသဒ္ဓါသည် “အပစိတျဉ္စနာ ပူဇော - ပဟာရော ဗလိ
 မာနနာ” (၄၂၅) အဘိဓာန်နှင့်အညီ ပေးလှူပူဇော်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊
 ထို့ကြောင့် ဥပဟာရောကို “ဒါနံ”ဟု ဖွင့်သည်၊ နောက်၌လည်း “ဥပ+ဟရ-တ”ဖြင့်
 “ဥပဟရံ”ဟုသာ ရှိသင့်၏၊ “ဥပ+ဟရံ”ဟု မရှိသင့်။

စုံသော အသုံးအဆောင်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဝါ-တနည်း၊ မဏ္ဍိတပသာမိတော- အပြင်တန်ဆာတို့ဖြင့်လည်း ပြင်ဆင်အပ် , အတွင်း၌လည်း ပြင်ဆင်အပ်သည်။ (ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ)။

ဓုတ္တာတိ-ကား၊ ဣတ္ထိဓုတ္တာ- မိန်းမတို့၌ လွန်ကြူးသူတို့သည်။ ဝါ-မိန်းမ လိုက်စားသူတို့သည်။ [သုရာဓုတ္တ၊ အက္ခဓုတ္တ၊ သဌ တို့ကို တားမြစ်သည်။] ပရိ စာရေန္တာတိ- ကား၊ မနာဝိယေသု - မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ရူပါဒီသု- ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့၌၊ ဣတော စိတောစ-ဤမှ ဤမှလည်း၊ သမန္တာ-၌ ဣန္ဒြိယာနိ- စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို၊ စာရေန္တာ-လှည့်လည် စေကုန်လသော်၊ ကိဋ္ဌန္တာ - ကစားကုန်လသော်၊ အဘိရမန္တာ - ပျော်ကုန် လသော်၊ (ဒုတံ ပါဟေသံ - ၌စပ်)၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ [သုဒိန္နကဏ္ဍ “ပရိ စာရေတိ” အဖွင့်၌ အဓိပ္ပါယ်ရေးခဲ့ပြီ။ “မနာဝံ+ဇနေန္တိတိ မနာဝိယာနိ” ဟု ပြု။] အဗ္ဘုတမကံသုတိ-ကား၊ ယဒိကရိဿတိ - အကယ်၍ပြုလတံအံ့၊ (ဝေ သတိ-ဤသို့ ပြုလတံဖြစ်လသော်)၊ တံ- သည်၊ ဣတ္ထကံ- ဤမျှလောက်၌စွာကို၊ ဇိတော- အောင်ပြီ၊ ဝါ- နိုင်ပြီ၊ ယဒိ နကရိဿတိ - အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ အဟံ- သည်၊ ဣတ္ထကံ-ကို၊ (ဇိတော)၊ ဣတိ-သို့၊ ပဏံ(ပဏိတကံ)-အလောင်းအစား ကို၊ အကံသု-နံပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အဗ္ဘုတံ-အလောင်းအစား ကို၊ ကာတံ - ငှါ၊ နဝန္တတိ- မအပ်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ (အဗ္ဘုတံ)

သန္တိတော။ ။ ဓုရာဒိသစ္စဓာတ်သည် ပြုပြင် (ပြင်ဆင်) ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ “သဗ္ဗပကရဏသမ္ပန္နော” သည် အဓိပ္ပါယ်ထွက်သည်။ အပြင်ပ အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် “တန်ဆာဆင်အပ်သူ” ဟု သဒ္ဓတ္ထမှတ်၊ “မဏ္ဍိတ ပသာမိတော” ဟူသော နောက်နည်း ၌ကား သဒ္ဓတ္ထသာတည်း။ ဗာဟိရူပကရဏေန အလင်္ကရဏံ-အဝတ် သင်္ကန်းစသော အပြင်အသုံးအဆောင်ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်းသည် မဏ္ဍနမည်၏။ အဗ္ဘုတ္တိကာနံ ကေသာ ဒိနံယေဝ သဏ္ဍာပနံ ပသာဓနံ။

ပဏံ။ ။ ပဏဓာတ်သည် ရောင်းဝယ်ခြင်းစသောအနက်ကို ဟော၏။ အလောင်း အစားပြုခြင်းလည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် “ပဏီယတေ- အလောင်းအစားပြုခြင်း၊ ပဏော-ခြင်း” ဟု ဘာဝသာမိပြု၍ “ဇာ-ကြေ အန်လောင်းခြင်း၊ ပရာဇယ-ရှုံးခြင်း၊ နိသမ (ရှုံးလျှင် ဤမည်သောအရာဝတ္ထုကို ပေးရမည် ဟု) သတ်မှတ်ခြင်း ” စသော အနက်များကို ထောမနိဓိ၌ ပြ၏။ [ပဏေစေဝါဗ္ဘုတော ဘဝေ- (၁၁၂၃) အဘိဓာန်။] “ ပဏိတက ” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။ ပဏဓာတ်, တပစ္စည်း, ဣအာဂုဗ်, “ပဏိတံယေဝ+ပဏိတကံ” ဟု သုတ္တံ၌ ကပစ္စည်းသက်ရုံသာ။

အဗ္ဘုတံ န ဝန္တတိ။ ။ “န ဝန္တတိ” ဟူသော ဤစကားဖြင့် “ အလောင်းအစား ပြုလျှင် ဒုတ္တံအာပတ်” ဟု ဖြစ်၏။ [ဣမိနာ ဒုတ္တံ တောတီတိ ဒီပတိ။] ဤစကားကို ထောက်၍ ထိထိုးခြင်းစသော အလောင်းအစားအမှုကို မပြုကောင်း၊ “ ပရာဇိတေန

ကရောတိ၊ ပရာဇိတေန-ရှုံးစေအပ်သော၊ ဝါ- ရှုံးဒသ၊ (တေန-ထိုရဟန်းသည်) ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ ကထံဟိ၊ ပေ၊ တံဏီကန္တိတ္ထေ-၌၊ အစိရကာလော-မကြာမြင့်သောအခါကို၊ တံဏောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ တံဏီကန္တိ-ကား၊ အစိရကာလာမိကာရိကံ-မကြာမြင့်သောကာလ၌ လွန်ကျူးရခြင်းရှိသော၊ (တနည်း) အစိရကာလာစာရိကံ-မကြာမြင့်သောကာလ၌ ပြုကျင့်ရခြင်းရှိသော၊(ပါဠိတော်“သဉ္စရိတ္ထံ သမာပဇ္ဇေယျ”၌စပ်။)

သဉ္စရိတ္ထံ သမာပဇ္ဇေယျာတိ-ကား၊ သဉ္စရဏဘာဝံ-လှည့်လည်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သို့၊ (အောင်သွယ်ခြင်းသို့၊) သမာပဇ္ဇေယျ- ရောက်အံ့၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ၊ တံ-ထို အောင်သွယ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေန္တေန-ရောသောရဟန်းသည်၊ ကေနစိ-တစုံတယေဝံသည်၊ ဝါ-က၊ ပေထိတေန-စေခိုင်းအပ်သည်၊(ဟုတွာ)၊ ကတ္ထစိ - တစုံတခုသော အရပ်သို့၊ ဝန္တဗ္ဗံ - သွားရာသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ပရတောစ - ၌လည်း၊ ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသမတိ တိ အာဒိဝစနတော - မတိ အစရှိသောစကားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဣဓ - ဤ အောင်သွယ်မှုကို ပြရာ၌၊ ဣတ္ထိပုရိသာ - တို့ကို၊ အဓိပ္ပေတာ- န၏၊ တသ္မာ၊ တမတ္ထံ- ထိုအလို ရှိအပ်သောအနက်ကို၊ ဒသေတံ-ငှါ၊ ဣတ္ထိယာဝါ၊ ပေ၊ ဝန္တတိတိ-ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ အဿ-ထို သမာပဇ္ဇေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ [မိန်းမကခိုင်း၍ ယောက်ျားထံသွားခြင်း၊ ယောက်ျားကခိုင်း၍ မိန်းမထံသွားခြင်းကို “သမာပဇ္ဇေယျ” ဟု ဆိုသည် - ဟူလို။] ဣတ္ထိမတိ တိ ဣတ္ထေ - ၌။

ဒါတဗ္ဗံ”ဟု ဆိုသောကြောင့် ရှုံးပါလျက် မပေးလျှင် ဝါရာဒိကအထိ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိ၏။ [ပရာဇိတေန ဒါတဗ္ဗံတိ အဒေန္တော ဓုရနိက္ခေပေန ကာရောဗျော။]

အစိရကာလာမိကာရိကံ။ ။အဓိ- လွန်ကျူး၍+ ကာရော- ပြုကျင့်ခြင်း၊ အဓိကာရော-ခြင်း၊ အစိရကာလော+အဓိကာရော အစိရကာလာမိကာရော၊ ဤသို့ ရှေးဦးစွာ သမာသ်စပ်၍ တပုဒ်ထည်းဖြစ်မှ “ အစိရကာလာမိကာရော+တေဿာတိ အစိရကာလာမိကာရိကံ”ဟု တဦတ်ဆင့်ရသည်။ “အစိရကာလာစာရိကံ ” ဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။ အစိရကာလော+အာစာရော (အဇ္ဈာစာရော) အစိရကာလာစာရော၊ သောတေဿာတိ အစိရကာလာစာရိကံ (သဉ္စရိတ္ထံ)။

သဉ္စရဏ ဘာဝံ ။ ။ သဉ္စရဏံ-မိန်းမယောက်ျား ၊ ဦးသားတို့၏ အလယ်၌ (သွားလိုက်ပြန်လိုက်) လှည့်လည်ခြင်း၊ သဉ္စရော-ခြင်း၊ (ဘောအနက်၌ အပစ္စည်း၊) သဉ္စရော ဧတဿ အတ္ထိတိ သဉ္စရိ-လှည့်လည်ခြင်းရှိသူ၊ သဉ္စရိနော ဘာဝေါ သဉ္စရိတ္ထံ၊ ဤသို့ပြုစေလို၍ “ဣတ္ထိပုရိသာနံ အန္တရေ သဉ္စရဏဘာဝံ”ဟု ခွင့်သည်၊ လှည့်လည်ခြင်းရှိသူ၏ + ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ” ဘာဝ၏ အနက်ကား သွားလိုက် ပြန်လိုက်အားဖြင့် လှည့်လည်ခြင်း ကြိယာတည်း။

အာရောစေယျာတိ-ယုဟုသော၊ ပါဠိသေသော-ပါဠိကြွင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏၊
 တေနဝ-ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထိုဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသမတိ° အစရှိသောပုဒ်၏၊
 ပဒဘာဇနေ-၌၊ ပုရိသဿ ၊ပေ၊ အာရောစေတိတိ-ဟူ၍၊ ပုတ္တိ-ဟောတော်မူ
 အပ်ပြီ။ [အာရောစေတိပုဒ်ကို ထည့်၍ ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။]

ဣဒါနိ-၌၊ ယဒတ္ထိ-အကြင်အကျိုးငှါ၊ တေသံ-ထိုမိန်းမ ယောက်ျားတို့၏၊
 တံ မတိ°-ထိုအလိုကို၊ တံ အဓိပ္ပာယ်-ထိုအလိုကို၊ တံ အဇ္ဈာသယံ-ထို အဇ္ဈာ
 သယကို၊ တံ ဆန္ဒိ-ထိုဆန္ဒကို၊ တံ ရုစိ°-ထိုအကြိုက်ကို၊ အာရောစေတိ-ပြော၏၊
 တံ - ထိုအကျိုးကို၊ ဒဿေန္တော (ဟုတွာ) ဇာယတ္တနေဝါ ဇာရတ္တနေဝါတိ
 အာဒိ° အာဟ၊ [အဓိပ္ပာယ် စသောပုဒ်သည် မတိ° ပုဒ်၏အဖွင့်တည်း၊ နောက်
 နော်ပုဒ်သည် ရှေးရှေးပုဒ်၏ အနက်ဖွင့်၊] တတ္ထ- ထို ဇာယတ္တနေဝါ ဇာရတ္တ
 နေဝါ အစရှိသောပါဠိ၌၊ ဇာယတ္တနေတိ - ကား၊ ဇာယာဘာဝေ - မယား၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-မယားဖြစ်စေလိုခြင်းကြောင့်၊ [နိမိတ္တတ္ထ ဘုဇ္ဇံ၊] ဇာရတ္တ
 နေတိ - ကား၊ ဇာရဘာဝေ - လင်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ - လင်ဖြစ်စေလိုခြင်း
 ကြောင့်၊ ဟိ-၌၊ ပုရိသဿ-၏၊ မတိ°-အလိုကို၊ ဣတ္ထိယာ-အား၊ အာရောစေ
 န္တော-ပြောလသော်၊ ဝါ- ပြောသောရဟန်းသည်၊ ဇာယတ္တနေ-မယား၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ- မယားဖြစ်စေလိုခြင်းကြောင့်၊ အာရောစေတိ- ၏၊ ဣတ္ထိ
 ယာ-၏၊ မတိ°-ကို၊ ပုရိသဿ-အား၊ အာရောစေန္တော-သော်၊ ဝါ-သည်၊
 ဇာရတ္တနေ-ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ အာရောစေတိ-၏။

အပိစ-သည်နည်းသာ မကသေး၊ ပုရိသဿေဝ-၏သာလျှင်၊ မတိ°-ကို၊
 ဣတ္ထိယာ - အား၊ အာရောစေန္တော - သော်၊ ဝါ - သည်၊ ဇာယတ္တနေဝါ
 နိဗ္ဗာနရိယာဘာဝေ - အမြဲမယား၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်း၊ ဝါ - အမြဲ
 မယားဖြစ်စေလိုခြင်းကြောင့် သော်လည်း၊ အာရောစေတိ-၏၊ ဇာရတ္တနေဝါ-
 ခေတ္တမယား၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်း၊ မိစ္ဆာစာရဘာဝေ - မိစ္ဆာစာရ
 မယား၏အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်း [ဇာရတ္တနေကို ထပ်ဖွင့်သည်။] (အာရော

ဣတ္ထိယာမတိ° ၊ပေ၊ ဇာရတ္တနေ အာရောစေတိ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် “ဇာရတ္တ
 နေ” ကိုဖွင့်ရာ၌ “ဇာရိ - ခေတ္တမယားသည်၊ ဘဝိဿသိ - လော”ဟု ဣတ္ထိလိန်ဖြင့်
 ဖွင့်ထားသော်လည်း “ဇာရဿ+ဘာဝေါ ဇာရတ္တနံ” ဟု ဝိပျိတ်ပြုလျှင် ဇာရသည်
 ပုံလိန်၊ “ဇာရိယာ+ဘာဝေါ ဇာရတ္တနံ”ဟု ပြုလျှင်ကား ဇာရိသည် ဣတ္ထိလိန်၊ ဤသို့
 ဇာရတ္တနေပုဒ်က ၂ လိန် ရသည့်အတွက် ရှေးဦးစွာ ပုံလိန်အဖြစ်ဖြင့် အနက်ကို ပြလို
 သောကြောင့် “ဣတ္ထိယာ မတိ°၊ ပေ၊ ဇာရတ္တနေ အာရောစေတိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ အပိစ
 တက်သော နောက်ဝါကျ၌ကား ဇာရတ္တနေဝါ၌ ဣတ္ထိလိန် ဇာရိပုဒ်တည်း။

စေတီ - ၏) ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တေ- ဤ ဇာယာ ဇာရအဖြစ်ကို၊ အာရောစန္တေန-ပြောသောရဟန်းသည်၊ တံ-သည်၊ အဿ-ထိုယောကျ်ား၏၊ ဇာယာ-မယားသည်၊ ဘဝိဿသိကိရ- လောတွဲ၊ ဣတိအာဒိ-စကားသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တဿာ, တံ ဝတ္ထဗ္ဗတာကာရံ-ထိုပြောဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဒဿေတံ, ဇာယတ္တနေဝါတိ ၊ပေ၊ ဘဝိဿ သီတိ - ဟူ၍၊ အဿ - ထို ဇာယတ္တနေဝါ ဇာရတ္တနေဝါ ဟူသောပုဒ်၏၊ ပဒတာဇနံ, ဝုတ္တိ-ပြီ၊ စ- ဆက်၊ ဧတေနဝ ဥပါယေန-လျှင်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ ဓတိ - ကို၊ ပုရိသဿ - အား၊ အာရောစနေဝိ- ရာ၌လည်း၊ ပတိ- လင်သည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ သာမိကော-အမြဲလင်သည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ (ပတိကိုပင် “သာမိကော” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။) ဇာရော-သယောက်လင်သည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗတာကာရော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [ပါဠိတော်ဝယ် တိုက်ရိုက်ပါသော “ဇာယာဘဝိဿသိ, ဇာရီ ဘဝိဿသိ” ကို နိဒဿနနည်း ဟုသိ၍ ယောကျ်ားက မိန်းမကိုပြောရာ၌ “ပတိ(သာမိကော) ဘဝိဿသိ, ဇာရော ဘဝိဿသိ” ဟု ပြောရပုံကိုသိပါ-ဟူလို၊]

အန္တမသော တင်္ဂဏိကာယပီတိ-ကား၊ သဗ္ဗန္တိမေန-အလုံးစုံသော အပိုင်း အခြားတို့၏အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန-ဖြင့်၊ ယာ အယံ-အကြင်မိန်းမကို၊ တင်္ဂဏေ - ထိုခဏ၌၊ မုဟုတ္တမတ္ထေ - တမုဟုတ်မျှ၌၊ ပဋိသံဝသိတဗ္ဗတော- ပေါင်းဖော်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တင်္ဂဏိကာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ မုဟုတ္တိကာ- တမုဟုတ်မျှ ပေါင်းဖော်ထိုက်သောမိန်းမသည်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တဿာပိ-ထို မိန်းမအားလည်း၊ မုဟုတ္တိကာ-သည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ ဣတိ ဝေ-သို့၊ ပုရိသမတိ-ကို၊ အာရောစန္တဿ-၏၊ သံဃာဒိဿေသော၊ ဧတေန ဝုပါယေန - ဖြင့်၊ မုဟုတ္တိကော - မုဟုတ္တိက ယောကျ်ားသည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဣတ္ထိမတိ-ကို၊ အာရောစေန္တောပိ- ပြောသောရဟန်း သည်လည်း၊ သံဃာဒိဿေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

တင်္ဂဏိကာယ။ ။ တင်္ဂဏေ-ထိုခဏ၌+ သံဝသိတဗ္ဗာ- ပေါင်းဖော်ထိုက်သော မယားတည်း၊ တင်္ဂဏိကာ- မယား၊ ထို တင်္ဂဏိကာမယားဟူသည် “ ဓနက္ခိတာ ” စသော မယားဆယ်ယောက်တွင် “ မုဟုတ္တိကာ ” ခေါ်သော ပြည့်တန်ဆာမတည်း၊ ထို့ကြောင့် တင်္ဂဏိကာသစ်၌ “ မုဟုတ္တိကာတိ ဝဏိကာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “ တင်္ဂဏိကာ ယပီ” ဟု မိန်းမကိုပြခြင်းသည် နိဒဿနနည်းတည်း၊ “ မိန်းမ၏အလိုကို ယောကျ်ားထံ ပြောရာ၌လည်း ဤနည်းဖြစ်နိုင်၏” ဟုပြလို၍ “ ဧတေနဝုပါယေန ” စသည်ကိုမိန့်သည်၊ [အန္တမသော တင်္ဂဏိကာယပီတိ ဣဒံ နိဒဿနမတ္ထံ။]

ဣဒါနိ-၌ ဣတ္ထိယာဝါပုရိသမတိန္ဒြေတ္ထေ-၌၊ အဓိပ္ပေတော- အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော- တို့ကို၊ ပဘေဒတော-အပြားအားဖြင့်၊ ဒသေတော- မူပြီး၍၊ တာသ- ထိုဒိန်းမတို့၌၊ သဗ္ဗရိတ္တဝသေန = အောင်သွယ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဝံ - ကို၊ ဒသေထံ-ငှါ။ ဒသ ဣတ္ထိယောတိအာဒိံ အာဟ၊ တတ္ထ-ထိုစကားရပ်၌၊ မာတုရက္ခိတာတိ-ကား၊ မာတုယာ-သည်၊ ရက္ခိတာ-စောင့်ရှောက်အပ်သောမိန်းမတည်း၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် စောင့်ရှောက်အပ်သော်၊ ပုရိသေန - နှင့်၊ သံဝါသံ - ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ နကပ္ပေတိ-မပြုနိုင်၊ ဧဝံ- ဤ သံဝါသမပြုနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မာတရမ- သည်၊ ရက္ခိတာ- စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမတည်း၊ တေန- ကြောင့်၊ အဿ - ထို မာတုရက္ခိတာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေပိ - ၌လည်း၊ မာတာရက္ခိတိ၊ ပေဝတ္ထေတိတိ - ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တံ- ပြီ၊ တတ္ထ- ထို မာတာရက္ခိတိအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ရက္ခိတိတိ-ကား၊ ကတ္ထမိ-တစုံတခုသော အရပ်သို့၊ ဝန္တံ-သွားခြင်းငှါ၊ ဝါ-သွားခွင့်ကို၊ နဒေတိ-မပေး၊ ဝေါပေတိတိ-ကား၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်ထားလသော်၊ အညေ - အခြားယောက်ျားတို့သည်၊ နပဿန္တိ-မမြင်နိုင်ကုန်၊ ဧဝံ- ဤ မမြင်နိုင်လေသံအောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ - လုံခြုံရာအရပ်၌၊ ထပေတိ - ၏၊ [ဣန္ဒြိယ၌ အိမ်တွင်းပုန်း လှုပ်ထားလေ့ရှိ၏။] ဣဿရိယံ ကာရေတိတိ-ကား၊ အဿာ-ထိုသို့၏၊ သေရိပိဟာရံ- ဒိမိ၏ ဖြစ်ခြင်းရှိသောနေခြင်းကို၊ ဝါ-မိမိနေချင်သလိုနေခြင်းကို၊ နိသေဓေန္တိ- တားမြစ်လျက်၊ အဘိဘဝိတွာ- လွှမ်းမိုး၍၊ ပဝတ္ထတိ - ဖြစ်၏၊ ဝသံ ဝတ္ထေတိတိ- ကား၊ ဣဝံ- ဤအမှုကို၊ ကရောဟိ- ပြီးလာ၊ ဣဝံ-ကို၊ မာ အကာသိ-လင့်၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသံ-ကို၊ တဿာ-ထိုသို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ဝတ္ထေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဧတေနပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊ ပိတုရက္ခိတာဒယောပိ-ပိတုရက္ခိတာအစရှိသောမိန်းမတို့ကိုလည်း၊ ဣတဋ္ဌာသိထိုက်ကုန်၏။

သေရိပိဟာရံ ။ ။ သေရိ၌ “သ+ရေ” ဟု ခွဲ၊ ဤရံဘဝံ၏ ဝတိအနက်ကိုယူ၍ “ဤရယနံ - ဖြစ်ခြင်း၊ ရော - ခြင်း၊ သဿ - မိမိ၏ + ရော - ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ သေရော-ခြင်း၊ သေရော ယဿ အတ္ထိတိ သေရိ-မိမိဖြစ်ခြင်းရှိသော (မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်သော)၊ သေရိစ+သော+ပိဟာရောစာတိ သေရိပိဟာရော၊ ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထဖြစ်သင့်၏။ “သစ္စန္ဒစာရံ-မိမိဆန္ဒအတိုင်း လှည့်လည်သွားလာခြင်းကို” ဟု ဣတောဇ္ဇင်သည်ကား အဓိပ္ပါယ်အဖွင့်တည်း။ [သဿ - မိမိ၏ + ဆန္ဒော - အလိုဆန္ဒတည်း၊ သစ္စန္ဒော၊ သစ္စန္ဒေန-မိမိ၏ဆန္ဒဖြင့်၊ ဝါ-မိမိဆန္ဒအတိုင်း၊ စတရော သစ္စန္ဒစာရော။]

ဂေါတ္ထံဝါ-အန္တယ်သည်၎င်း၊ ဓမ္မောဝါ- သည်၎င်း၊ န ရက္ခတိ- နိုင်၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ သဂေါတ္ထေဟိ - တူသော အန္တယ်ရှိသူတို့သည်၎င်း၊ သဟဓမ္မိ ကေဟိစ- အတူတကွ တရားကျင့်ဘက်ဖြစ်သူတို့သည်၎င်း၊ ဧတံ- တပါးသော၊ သတ္တာရံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်စူး၍၊ ပဗ္ဗဇိတေဟိ- ရသေ့ရဟန်း ပြုသူတို့သည်၎င်း၊ ကေဂဏ ပရိယာပန္နေဟိစ-တခုသောဂိုဏ်း၌ အကျုံးဝင်သူတို့သည်၎င်း၊ ရက္ခိ တာ - စောင့်ရှောက်အပ်သောမိန်းမကို၊ ဂေါတ္ထရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာဟိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တသ္မာ, တေသံပဒါနံ-ထို ဂေါတ္ထရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာပုဒ် တို့၏၊ သဂေါတ္ထာ ရက္ခိတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ၊ [သဂေါတ္ထာ-တူသောအန္တယ်ရှိသူတို့သည်၊ ရက္ခိ-န်၏]

ဂေါတ္ထံဝါ ဓမ္မောဝါ န ရက္ခတိ။ ။ အန္တယ်ဟူသည် အကောင်အထည် ထင်ရှား မရှိ၊ ဂေါတမအန္တယ် စသည်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော နာမည်ပညတ်သာတည်း၊ တရား ဟူသည်လည်း ဆရာတပါး ဘုရားတဆူ ဟောအပ်သောတရား၊ ကုလစာရိတ္တ (အမျိုး ထို၏ကျင့်ဝတ်) တရားတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဂေါတ္ထရက္ခိတာ” ၌ ထိုအန္တယ်သည် မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ “ဓမ္မရက္ခိတာ” ၌ ထိုတရားသည် မစောင့်ရှောက်နိုင်-ဟု ဆိုသည်။ [ဝိဂြိုဟ်ကိုကား “ဂေါတ္ထေန+ရက္ခိတာ, ဓမ္မေန+ရက္ခိတာ” ဟု ပြု။]

သဂေါတ္ထေဟိ၊ ပေ၊ ဓမ္မိကေဟိ။ ။ အန္တယ်၏ ဂေါတ္ထအမည်ကို အန္တယ်ရှိသူလူထို အပေါ်၌ တင်စား၍ ဌာနပစာရအားဖြင့် အန္တယ်ရှိသူလူကို ဂေါတ္ထ ဟု ခေါ်ပါ ဟု၎င်း၊ ဌာနိဓမ္မ၏အမည်ကို ဌာနလူပေါ် တင်စား၍ တရားကျင့်သော (တရားကျင့်ဘက် ဖြစ်သော) လူများကို ‘ဓမ္မခေါ်ပါ’ ဟု ၎င်း သိစေလို၍ “သဂေါတ္ထေဟိ ပန သဟဓမ္မိကေ ဟိစ” ဟု မိန့်သည်။ [ဂေါတ္ထံတိ ဂေါတမဂေါတ္ထာဒိကံ ဂေါတ္ထံ၊ ဓမ္မေတံ ပဏ္ဍရင်္ဂပရိ ဗ္ဗာဇကာဒိနံ (အဝတ်ဖြူဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သောကိုယ်အင်္ဂါရှိသော ဖိုးသူတော် သီလရှင် စသော ပရိဗ္ဗြုဇ်စသူတို့၏၎င်း) တေသံ တေသံ ကုလာနံဝါ (ထိုထို အမျိုးတို့၏၎င်း) ဓမ္မော၊ ဂေါတ္ထဝန္တေသု ဂေါတ္ထသဓ္ဓေါ ဓမ္မစာရိသုစ ဓမ္မသဓ္ဓေါ ဝတ္တတိတိ အာဟ - သဂေါတ္ထေဟိတိ အာဒိ။]

သဟဓမ္မိကေဟိ။ ။ စသဒ္ဓါဖြင့် ရှေ့က သဂေါတ္ထေဟိကိုပေါင်း၊ [သဂေါတ္ထေဟိတိ သမာနဂေါတ္ထေဟိ၊ ကေဝံသဇာတေဟိ - တူသောအန္တယ်၌ ဖြစ်ကြသူတို့သည်၊ ဣတိ အတ္ထော။] ဓမ္မံ+စရန္တိတိ ဓမ္မိကာ၊ သဟ+ဓမ္မိကာ သဟံဓမ္မိကာ၊ ထိုသဟဓမ္မိကတို့ သရုပ်ခေါ်လို၍ “ဧတံသတ္တာရံ၊ ပေ၊ ပရိယာပန္နေဟိစ” ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုတွင် “ဂေ၊ ဝေ၊ ပဗ္ဗဇိတေဟိတိဗုဒ္ဓိနာ ပဏ္ဍရင်္ဂပရိဗ္ဗာဇကာဒယော ဝုတ္တာ၊ ကေဂဏပရိယာပန္နေဟိတိ မ၃လာတာရာဒိ ကေဂဏပရိယာပန္နေဟိ - ငန်းသည်စသော အပေါင်းအသင်းတခု၌ အကျုံးဝင်သူတို့သည်၊ (ရက္ခိတာ-စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမတည်း၊) ထိုဂဏ၏ တရားကိုလည်း “ကုလဓမ္မ” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ “ပရိယာပန္နေဟိစ” ၌ စဖြင့် ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတေဟိကို ပေါင်း။

(ယာ-အကြင်မိန်းမသည်)၊ အာရက္ခေန-စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်၊ သဟ-
 က္ခ(ဝတ္တတိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ-သည်)၊ သာရက္ခာ-မည်၏(ယာ-သည်)၊
 ပရိဒဏ္ဍေန - ထားအပ်သော ဒဏ်နှင့်၊ သဟ (ဝတ္တတိ) ဣတိ (သာ)၊ သပရိ
 ဒဏ္ဍာ- မည်၏၊ တာသံ-ထို သာရက္ခာ သပရိဒဏ္ဍာတို့၏၊ နိဒ္ဒေသာ- အကျယ်
 ပဒဘာဇနီတို့သည်၊ ပါကဋာဝ၊ ဒသယု- န်သော၊ ဣမာယု-ဤ မိန်းမတို့တွင်၊
 ပစ္စိမာနံ - န်သော၊ ဒိန္နဒ္ဒမဝ- သာရက္ခာ သပရိဒဏ္ဍာ မိန်းမ ၂ ယောက်တို့
 ၏သာ၊ ဝါ - တို့သည်သာ၊ ပုရိသန္တရံ - ယောက်ျားတပါးသို့၊ ဝစ္ဆန္တိနံ-
 သွားကုန်လသော်၊ မိစ္ဆာစာရော-ကာမေသု မိစ္ဆာစာရသည်၊ ဟောတိ-၏၊
 [ဤ မိန်းမ ၂ ယောက်သည် အစောင့်အရှောက်ထားသူ ဒဏ်ထားသူတို့က
 ပိုင်သောကြောင့် ကာမပိုင်ရှိရကား ယောက်ျားတပါးနှင့် သွားလာလျှင်
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဖြစ်၏၊] ဣတရာသံ-အခြားသော မာတုရတို့တာစသော
 မိန်းမရှစ်ယောက်တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ (ပုရိသန္တရံ-သို့၊ ဝစ္ဆန္တိနံ-နီလသော်၊
 မိစ္ဆာစာရော - သည်၊ န ဟောတိ)၊ [ဤ မိန်းမတို့သည် မိမိတို့၏အထွေကို
 ပိုင်သူယောက်ျားမရှိ၊ မိမိတို့၏ ကာမအထွေကို မိမိတို့သာ ပိုင်သောကြောင့်
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ မဖြစ်၊ ထို မိန်းမတို့၌ သွားလာသော ယောက်ျားတို့
 မှာကား ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဖြစ်၏၊ ဤမိန်းမ ၁၀ ယောက်နှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဘွယ်
 အကျယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာသင်္ဂြိုဟ် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအဖွင့်၌ ရေးထားပြီ။]

ဓနက္ကိတာဒိယ - နေက္ကိတာ အစရှိသော မိန်းမတို့တွင်၊ အပ္ပေနဝါ -
 နည်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဗဟုနာဝါ- သော၊ ဓနေန - ဖြင့်၊ ကိတာ- ဝယ်
 အပ်သောမယားသည်၊ ဓနက္ကိတာ - မည်၏၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ, သာ- ထို
 မိန်းမသည်၊ ကိတမတ္တာဝေ- ဝယ်အပ်ကာမျှသည်သာ၊ န- မဟုတ်သေး၊ ပန-
 အဟုတ်ကား၊ သံဝါသတ္ထာယ - ပေါင်းဖော်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကိတတ္တာ-
 ကြောင့်၊ ဘရိယာ-မယားတည်း၊ တသ္မာ , အဿ-ထို ဓနက္ကိတာပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေ
 သေ-၌၊ ဓနေန ကိဏိတွာဝါသေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆန္နေန-အလိုဆန္ဒကြောင့်၊
 အတ္တနော - ၏၊ ရူစိယာ - အကြိုက်ကြောင့်၊ ဝသတိ- ၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဆန္ဒ
 ဝါသိနီ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, သာ- ထိုမိန်းမသည်၊ အတ္တနော, ဆန္ဒ
 မတ္တေဒနဝ-ဆန္ဒမျှကြောင့်သာ၊ ဘရိယာ-သည်၊ န ဟောတိ-ဖြစ်သည်မဟုတ်၊
 ပန - အဟုတ်ကား၊ ပုရိသေန - သည်၊ ဝါ - က၊ သမ္ပင်္ဂစ္စိတတ္တာ - လက်ခံ
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဘရိယာ-သည်၊ ဟောတိ-၏) တသ္မာ, အဿ-
 ထို ဆန္ဒဝါသိနီပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ - ၌၊ ပိဒယာ ဝိယံ ဝါသေတိတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊
 [ပိယော-ချစ်အပ်သော ယောက်ျားသည်၊ ဝါ-ချစ်တတ်သော ယောက်ျားသည်၊

ပိယံ - ချစ်အပ်သော မိန်းမကို၊ ဝါ - ချစ်တတ်သော မိန်းမကို၊ ဝါသေတိ-
 နေစေ၏။] ဘောဂေန-စည်းစိမ်ကြောင့်၊ ဝသတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဘောဂ
 ဝါသိနီ-မည်၏၊ ဧတံ-ဤဘောဂဝါသိနီသဒ္ဓါသည်၊ ဥဒုက္ခလမုသလာဒိယရူ
 ပကရဏံ - ဆုံငယ် , ကျည်ပွေ့ အစရှိသော အိမ်၏အသုံးအဆောင်ကို၊ လဘိ
 တွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဘရိယာဘာဝံ-သို့၊ ဝစ္ဆန္တိယာ-ကပ်ရောက်သော၊ ဇန
 ပဒိတ္တိယာ - ဇနပုဒ်မိန်းမကို၊ ဝါ- တောသုမကို၊ အဓိဝစနံ- ဟောသောသဒ္ဓါ
 တည်း၊ ပဋေန- အဝတ်ကြောင့်၊ ဝသတိတိ ပဋဝါသိနီ၊ ဧတံ- ဤ ပဋဝါသိနီ
 သဒ္ဓါသည်၊ နိဝါသနမတ္တဒ္ဓိ-ကိုယ်ဝတ်မျက်စိ၊ ပါဝုရဏမတ္တဒ္ဓိ-မြို့ထည်မျက်
 ၎င်း၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဘရိယာဘာဝံ-သို့၊ ဥပဝစ္ဆန္တိယာ-သော၊
 ဒလိဒ္ဓိတ္တိယာ-ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော မိန်းမကို၊ အဓိဝစနံ-တည်း။

ဩဒပတ္တကိနီတိ - ကား၊ ဧတံ - ဤဩဒပတ္တကိနီဟူသော အမည်သည်၊
 ဥဘိန္ဒံ- မိန်းမယောက်ျား နှစ်ဦးသားတို့၏၊ ဟတ္ထေ - တို့ကို၊ ဧကိဿာ-တခု
 သော၊ ဥဒကပါတိယာ - ရေခွက်၌၊ ဩတာရေတွာ- ချ၍၊ ဣဒံ ဥဒကံ-သည်၊
 (သံသဋ္ဌံ ပိယ-ရောနှောသကဲ့သို့၊ အဘေဇ္ဇာပိယ-မကွဲမပြားသကဲ့သို့၊ တထာ-
 တူ၊ တုဓမ္မ- တို့သည်၊) သံသဋ္ဌာ - နံသည်၊ အဘေဇ္ဇာ- မကွဲမပြားကုန်သည်၊
 ဟောထ - နံလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ - ထက်ထပ်ပေးသူကပြော၍၊ ပရိဂ္ဂဟိ
 တာယ-သိမ်းပိုက်အပ်သော မိန်းမ၏၊ ဝေါဟာရနာမံ-ပြောရိုးဆိုစဉ် အမည်
 တည်း၊ အဿ - ထို ဩဒပတ္တကိနီပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေပိ - ၌လည်း၊ တာယ |ပေ၊
 ဝါသေတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ဥဒပတ္တံ+အာမသိတွာ+
 ဝဟိတာ ဩဒပတ္တကိနီ၊ အာမသိတ ဝဟိတ အနက်၌ ထိကပစ္စည်း၊ (ဣကို
 အပြု၊) ဣတ္ထိဇောတက ဣနီ ပစ္စည်းသက်။] အဿာ - ထိုမိန်းမ၏၊ ဩဘဒံ
 ဩရောပိတံ-အောက်သို့ချအပ်သော၊ စုမ္မဋံ-ခေါင်းခုသည်၊ (ခေါင်းဖုသည်၊)
 (အတ္ထိ)၊ ဣတိ (သာ) ဩဘဒုစုမ္မဋာ - မည်၏၊ ကဋ္ဌဟာရိကာဒီနံ- ထင်းကို
 ဆောင်သူ အစရှိသူတို့တွင်၊ ဝါ- ထင်းခွေသူမ အစရှိသူတို့တွင်၊ အညတရာ-
 တယောက်ယောက်တည်း၊ ဧတံ - ဤ ဩဘဒုစုမ္မဋာဟူသော သဒ္ဓါသည်၊
 ယဿာ-၏၊ သီသတော-မှ၊ စုမ္မဋံ-ကို၊ ဩရောပေတွာ- ၍၊ ယရေ-၌၊ ဝါသေ
 တိ-၏၊ တဿာ-ကို၊ အဓိဝစနံ - တည်း၊ ဒါသီစာတိ - ကား၊ အတ္တနော
 ယေဝ-၏သာလျှင်၊ ဒါသီစ ကျွန်မသည်၎င်း၊ ဘရိယာစ - သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊
 ကမ္မကာရိနာမ-မည်သည်၊ (ယာ-အကြင်မိန်းမသည်၊) ဝေဟေ-၌၊ ဘတိယာ-
 အခခကြောင့်၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊ အတ္တနော-၏၊ ဘရိယာယ-မယားကြီး
 ဖြင့်၊ အနတ္ထိကော-အလိုမရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ တာယ-ထိုအလုပ်လုပ်သူမနှင့်၊

သဒ္ဓိံ, ကောစိ- အချို့ ယောက်ျားသည်။ ယရာဝါသံ-အိမ်ဟူသော အာဝါသ ကိုး ဝါ-အိမ်ထောင်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေတိ-၏၊ အယံ - ဤမိန်းမကို၊ ကမ္မကာရိစ ဘရိယာစာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ဇေနေ - အောင်လံဖြင့်၊ အာဟဋာ - ဆောင်ယူအပ်သော မယားတည်း၊ ဇောဟဋာ - မယား၊ ဥဿိတဒ္ဓဇာယ - စိုက်ထောင်အပ်သော အောင်လံရှိ သော၊ သေနာယ-စစ်တပ်ဖြင့်၊ ဝတိာ, ပရပိသယံ-သူတပါးနိုင်ငံကို၊ ဝိလုဗ္ဗိ တွာ-လုယက်ဖျက်ဆီး၍၊ အာနိတာ-ဆောင်ယူအပ်သော မိန်းမတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တံ - ထိုသို့ ပန်းမိန်းမကို၊ ကောစိ - အချို့ ယောက်ျားသည်၊ ဘဒိယံ - ကိုး၊ ကရေတိ၊ အယံ- ဤမိန်းမသည်၊ ဇောဟဋာနာမ- ဋာမည်၏၊ [ဇေယောဝတော သေနာ ဇေသဒ္ဓေဓ ဝုတ္တာ၊ ဇေသဒ္ဓါဖြင့် အလံနှင့်ယှဉ်သော စစ်တပ်ကို ဆိုထားသည်။ “ ကုန္တာ ပစရန္တိ ” ကဲ့သို့ သဟဇရဏနည်း , ဌာနျူ ပစာ-ဟူလို၊ “ဇေနေ+အာဟဋာ ဇောဟဋာ” ဟုပြု၊] မုဟုတ္တိကာ-ကာမယား သည်၊ ဝုတ္တနယာ ဝေ၊ ဒသန္တိဝိ-န်သော၊ တောသံ-ဤမယားတို့၏၊ ပုရိသန္တရ ဝမနေ - မိမိယောက်ျားမှ တပါးသောယောက်ျား၌ သွားလာခြင်းကြောင့်၊ မိစ္ဆာစာရော- ကာမေသုမိစ္ဆာစာရသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ပုရိသာနံ- တို့၏၊ ဝိသတိယာပိ - ၂ ကျိပ်လုံးလည်းဖြစ်သော၊ တောသု - ဤ မိန်းမတို့၌၊ (ဝမနေ-ကြောင့်၊) မိစ္ဆာစာရောဟောတိ၊ ဘိက္ခုနောစ-၏လည်း၊ သဉ္စရိတ္တံ- အောင်သွယ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [ဤမယားတကျိပ် ကိုလည်း သပြိတ်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဣဒါနိ-၌၊ ပုရိသော ဘိက္ခု ပဟိဏတိတိအာဒိသု-တို့၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိ- ကား၊ သော ဘိက္ခု - သည်၊ (သမ္ပုဋိစ္စတိ ဌ်စပ်၊) တဿပုရိသဿ-၏၊ (ဝုတ္တ ဝစနံဝယ် ဝစနံ၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ဝုတ္တ၌စပ်၊) ဘန္တေ, ဝစ္ဆ-သွားပါလော၊ ဣတ္ထနာမံ - သော၊ မာတုရက္ခိတံ - အမိစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမကို၊ မြူဟိ - ပြောပေးပါသော၊ (ကိ)၊ ဣတ္ထန္တာမဿ - ဤ အမည်ရှိသော ယောက်ျား၏၊ ဓနက္ခိတာ-ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်အပ်သော၊ ဘရိယာ-သည်၊ ဟောဟိ သိကိရ-ဖြစ်လတုံလောတဲ့၊ ဝါ- ဖြစ်လောင်းတဲ့၊ [“ဇာယာ ဘဝိဿသိ, ဇာရိ ဘဝိဿသိ ” တို့၌ ကဲ့သို့ “ဟောဟိသိ ကိရ” ဟု အနာဂတ်ပိတတ်ဖြင့် ရှိသင့် သည်။] ဣတိ-သို့၊ (မြူဟိ)၊ ဣတိဓံ-သို့၊ ဝုတ္တဝစနံ-ကို၊ (သမ္ပုဋိစ္စတိ ဌ်စပ်၊) ဥပါသက - ဥပါသက၊ သာရ - ကောင်းပြီ၊ ဣတိဝါ - ဤသို့သော်၎င်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ (ပြောပေးမည်-ဟူလို၊) ဣတိဝါ-၎င်း၊ အာရောစေဿာ မိ-ပြောပေးအံ့၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ ယေန ကေနစိ-သော၊ အာကာရေန- ဖြင့်၊

ကတောဝါ- သော်၎င်း၊ သီသကမ္မနာဒိဟိဝါ - ဥးခေါင်းလှင်ခြင်း (ခေါင်းညိတ်ခြင်း) အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ သမ္ပဋိစ္စတံ-အံ့၊ ဝိမံသတိတံ- ကား၊ ဧဝံ, ပဋိဂ္ဂဏိတော - လက်ခံပြီး၍၊ တဿာ ဣတ္ထိယာ - ၏၊ သန္တိကံ ဝတံ၊ တံ သာသနံ- ထို နှုတ်မှာစကားကို၊ အာရောစေတိ-အံ့။

ပစ္စာဟရတိတံ-ကား၊ တေန- ထို ရဟန်းသည်၊ အာရောစိတေ - သော်၊ သာဣတ္ထိ-သည်၊ သာဓု- ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္ပဋိစ္စတုဝါ - လက်ခံမူလည်း လက်ခံပစေ၊ ပဋိဂ္ဂဟတုဝါ-ပယ်မူလည်း ပယ်ပစေ၊ ဣဇာယ- ရှက်ခြင်းကြောင့်၊ တုတိဝါ-မူလည်း၊ ဟောတု- ပစေ၊ ပုနအာဂတံ- ပြန်လာ၍၊ တဿ, ပုရိသဿ - အား၊ တံ ပဝတ္ထိံ - ထို ဖြစ်ပုံကို၊ အာရောစေတိ - အံ့၊ ဣတ္ထာဝတာ-ဤမှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏာရောစနပစ္စာဟရဏသင်္ခါတယ-ဝန်ခံခြင်း၊ ပြောပေးခြင်း၊ ပြန်ဆောင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ဣဓာယ တိဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ - ဤအင်္ဂါ ၃ ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ သံဃာဒိသေသော ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သာ-ထို ဒိန်းမသည်၊ တဿ- ထို ယောက်ျား၏၊ ဘရိယာ-သည်၊ ဟောတုဝါ-ပစေ၊ မာ(ဟောတု) ဝါ- စေ၊ ဧတံ - ဤယေးဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းသည်၊ အကာရဏံ - အကြောင်း မဟုတ်၊ [သံဃာဒိသေသ်အာပတ်မသင့်ခြင်း၏အကြောင်း မဟုတ်။] ပန-ဆက်၊ သော- ထိုရဟန်းသည်၊ မာတုရက္ခိတာယ-၏၊ သန္တိတံ- သို့၊ ပေသိတော-စေခိုင်းအပ်သည်၊ (သမာနော)၊ တံ- ထိုဒိန်းမကို၊ အဒိသွာ-မတွေ့၍၊ ဝါ-ခြင်းကြောင့်၊ တဿာ-၏၊ မာတုယာ- အား၊ တံ သာသနံ-ကို၊ သစေ အာရောစေတိ - အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဗဟိဒ္ဓါ - စေခိုင်းအပ်သော မိန်းမ၏ ပြင်ဘက်၌၊ ဝိမဋ္ဌိနာမရွတ်ထွင်းသော သုံးသပ်ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ [ဗဟိဒ္ဓါ ဝိမဋ္ဌိနာမတောတိတံ အညတ္ထ - အခြားသွ၍၊ အာရောစိတံ နာမ ဟောတိ။] တသ္မာ, ဝိသဏေတံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ မတာပဒုမတ္တေရော အာဟာ။

ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသုမတ္တေရော - သည်၊ မာတာဝါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ပိတာဝါ (ဟောတု-စေ) အန္တ မသော-အားဖြင့်၊ ဂေဟဒါသီဝိ- အိမ်ကျွန်မသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ အညောဝါပိ - အိမ်ကျွန်မမှ အခြားသူသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ယောကောဗိ- သည်၊ တံ ကိရိယံ-ထို ပြောဆိုခြင်းကိစ္စကို၊ သမ္ပါဒေသတိ-ပြီးစီးစေနိုင်လတံ၊ တဿ-ထိုသူအား၊

တံ ကိရိယံ သမ္ပါဒေသတိ။ ။ တဿာ အာရောစေတော-ထိုညွှန်ပြအပ်မိန်းမအား ပြောပြ၍၊ တံ ကိစ္စံ (ထို လင်မယားဖြစ်ခြင်းကိစ္စကို) သမ္ပါဒေတုဝါ မာဝါ၊ ကိရိယာ

ဝုတ္တေပိ- သော်လည်း။ ဝိမဋ္ဌနာမ န ဟောတိ၊ တိဝင်္ဂသမ္ပတ္တိကာလေ - ဌ။ အာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)၊ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိတိ- မိဟူ၍၊ ဝတ္ထုကာမော- ဆိုလိုသည်။ (သမာနော- လျက်)၊ ဝိရဇ္ဈိတွာ- ချွတ်ချော်၍၊ ဓမ္မံပစ္စက္ခာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝဒေယျ- ဆိုမိအံ့၊ သိက္ခာ- သိက္ခာသည်။ ဝါ- ကို၊ ပစ္စက္ခာတာဝ- ပယ်စွန့်အပ်သည်သာ၊ ဝါ- ချအပ်သည်သာ၊ အဿ ယထာ - ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၎င်း၊ [သိက္ခာချခေတ်ပုဒ်ကို ဆိုမိသောကြောင့် သိက္ခာကျသကဲ့သို့၎င်း။] ပဌမံဈာနံ သမာပဇ္ဇာဇိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုကာမော (သမာနော) ဝိရဇ္ဈိတွာ- ၍၊ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝဒေယျ-ဆိုမိအံ့၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နောဝ- သာလျှင်၊ အဿ ယထာဝါ - ၎င်း၊ ဝေ- တူ၊ ဣဒံ သမ္ပဓံ - ဤ ဥပမာနနှင့် ပြည့်စုံသောဥပမေယျကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)နန- မဟုတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ ပန- ဆက်၊ တံ ဧတံ - ထို မဟာသုမထေရ် ဆိုအပ်သော စကားသည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသဿာတိ - ဟူသော၊ ဣမိနာ- ဤပါဠိတော် စကားနှင့်၊ သမေတိ-ညီညွတ်၏၊ တဿာ-ကြောင့်၊ သုဘာသိတိ- ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားတည်း။ [ပဋိဂ္ဂဏှာတိ- လက်ခံအံ့၊ အန္တေဝါသိ- အနီးနေတပည့်ကို၊ ဝိမိသာပေတွာ- စုံစမ်းစေ၍၊ အတ္တနာ- ကိုယ်တိုင်၊ ပစ္စာ ဟရတိ- ပြန်ဆောင်အံ့၊ သံဃာဒိသေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)။]

စ-ဆက်၊ မာတုရက္ခိတံ မြူဟိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဿ- ပြောအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ဝတ္ထော-ပြီး၍၊ တဿာ-ထိုမာတုရက္ခိတာမိန်းမအား၊ အာရောစေတံ-တဆင့် ပြောခြင်းငှါ၊ သမတ္ထာနံ - စွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ မာတာဒိနိပိ- တို့အားလည်း၊ ဝဒေတော- ပြောသော ရဟန်း၏၊ ဝိသင်္ဂေတော - သည်၊ နတ္ထိ ယထာ - သို့၊ ဝေမေဝ-သာလျှင်၊ ဟောဟိသိကိရ၊ ပေ၊ ဓနက္ခိတာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထမ္ဗေ-ဆိုလိုက်လျက်၊ ဝါ- ဆိုလိုလျက်၊ ဟောဟိသိ၊ ပေ၊ ဆန္တဝါသိနိတိ - ဟူ၍၊ ဝေ - သို့၊ ပါဠိယာ- ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တေယု-န်သော၊ ဆန္တဝါသိနိအာဒိယု - ကုန်သော၊ ဝစနေယု - တို့တင်၊ အညတရဝသေနဝါ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော စကား၏အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အဝုတ္တေယုပိ-ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မမူအပ်

သမ္ပါဒနေ (ပြောခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌)၊ ယောဂျတံ - သင့်လျော်သူ၏အဖြစ်ကို၊ သန္တာယ ဝုတ္တံ (“တံကိရိယံ သမ္ပါဒေယတိ” ဟု ဆိုအပ်ပြီ) ။

ဣမိနာ၊ ဝေ၊ သုဘာသိတံ။ ။ ကိုယ်တိုင် မစုံစမ်းဘဲ အနီးနေတပည့်ကို အစုံစမ်း ခိုင်းပြီးလျှင် မိမိက ပြန်၍ပြောရာ၌ ဝိသင်္ဂေတ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထိုမိန်းမအား ကိုယ်တိုင် မပြောဘဲ သူ၏အမိစသူကို တဆင့်ပြောစေရာ၌လည်း ဝိသင်္ဂေတ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် မဟာသုမဇ္ဇထရ် စကားသည် သုဘာသိတဖြစ်သည်။

ပါကုန်သော်လည်း၊ ဟောဟိသိကီရ ဣတ္ထန္တာမဿ ဘရိယာ၊ ဟောဟိသိ ကိရ ဣတ္ထန္တာမဿ ဇာယာ ၊ ပေ၊ ဟောဟိသိကီရ ဣတ္ထန္တာမဿ ပရိစာရိကာတိ ဝေမာဒီသု - ပရိစာရိကာ ဤသို့ အစရှိကုန်သော၊ သံဝါသပရိဒီပကေသု- ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြတတ်ကုန်သော၊ ဝစနေသု - စကားတို့တွင်၊ အညတရ ဝသေနဝါ- သော်၎င်း၊ ဝဒန္တဿာပိ - ၏လည်း၊ ဝိသင်္ကေတော နုတ္ထိ၊ ပေ၊ [ယံရဏီ - အိမ်ကိုဆောင်တတ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-မယား၊ ယရံ + နယတီတိ ယရဏီ၊ နိဓာတ် , အပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်း၊ ရကြောင့် န ကို ဣ ပြန်၊ ဘတ္တရန္တိကာ- ထမင်းချက်တတ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-မယား၊ သုယုသိ ကာ- လင်၏စကားကို နားထောင်တတ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-မယား၊ ပရိစာရိ ကာ- ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-မယား။]

ပန-ဆက်၊ မာတုရက္ခိတံဗြူဟိတိ-ဟု၍၊ ပေသိတဿ-ဖြစ်၍၊ ဝတ္ထိာ-၍၊ အညာသု-န်သော၊ ဝိတုရက္ခိတာဒီသု-တို့တွင်၊ အညတရံ-တယောက်ယောက်၊ ဝဒန္တဿ - ၏၊ ဝိသင်္ကေတံ (ဟောတိ)၊ ဝိတုရက္ခိတံ ဗြူဟိတိ အာဒီသုပိ- တို့၌လည်း၊ သေနယော-တည်း၊ ဟိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ် ဆိုတွယ်အထူးကား၊ ကေဝလံ, ဣ-ဝိတုရက္ခိတံဗြူဟိ အစရှိသော စကားတို့၌၊ ကေမူလ ဒုမူလ ကာဒီဝသေန-ကေမူ ဒုမူအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ [ပေယျာလဘေဒေါ ၌စပ်၊ ဤကေမူလက ပေယျာလ, ဒုမူလကပေယျာလ အပြားကို ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။] ပုရိသဿ ၊ ပေ၊ ပဟိဏတီတိ ဝေမာဒီနံ- နသော၊ မူလဋ္ဌာနံ- အရင်းမူလ အစ၌တည်သော ပုရိသဿ မာတာ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏၊ ဝသေနစ - ၎င်း၊ ပေယျာလဘေဒေါ ယေဝ - ပေယျာလ အပြားသည်သာ၊ ဝိသေ သော-၏၊ သောပိ - ထို အထူးကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗေ - ၌၊ ပုတ္တနယတ္တာ - ကြောင့်၊

မူလဋ္ဌာနဉ္စသေန။ ။ ပုရိသဿ မာတာ ဘိက္ခု ပဟိဏတီ-သည် ယောကျ်ား၏ အဓိက သူ့ သားအတွက် မယားရတို့ရန် ရဟန်းကို စေခိုင်းပုံတည်း၊ ဤခိုင်းပုံ၌ ပုရိသဿ မာတာသည် မူလဋ္ဌ-နှုတ်မှာ စကားကိုပို-ခြင်း၏ အရင်းအစ၌ တည်သူတည်း၊ “မာတု ရက္ခိတာယ မာတာ ဘိက္ခု ပဟိဏတီ”သည် သမီး၏ မိခင်က မိမိသမီးကို တိုက်ရိုက် မပြောချင်၍ ရဟန်းကို အပြောခိုင်းသော စကားတည်း၊ ထို ခိုင်းပုံကို ပါဠိတော်မှာ ကြည့်ပ။ [ဋီကာ၌ သားမက်လုပ်မည်သူအား တိုက်ရိုက် မပြောချင်၍ ရဟန်းအား ခိုင်းပုံကိုလည်း ပြသေး၏။] ဝိတုစသုတို့လည်း ဤနည်းအတိုင်း သမီးစသုထံ သွား၍ ပြောတို့ရန် ရဟန်းကို ခိုင်းကြသည်၊ ထိုသို့ ခိုင်းရာ၌ မာတုရက္ခိတာ၏ မာတာစသုတို့ကို မူလဋ္ဌဟု ဆိုသည်၊ [မူလဋ္ဌာနဉ္စသေနာတိ ဣ ပုရိသဿ မာတုအာဒယော (တို့ကို) သာသနပေသနေ (နှုတ်မှာစကားကိုပို-ခြင်း၌) မူလဘူတတ္တာ မူလဋ္ဌာတိ ပုစ္ဆန္တိ။]

[ပဌမသံဃာဒိဿေသေ ဝုတ္တနယတ္တာ။] ပါဠိအနုသာရေနေဝ - ပါဠိတော်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဇာနိတုံ သတ္တာ၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ အဿ- ထိုပေယျာလ အပြား၏၊ ဝိဘာဝ်-ကို၊ ဒဿေတုံ-၄၊ အာဒရံ-အလေးဂရုကို၊ န အကရိမှ-မပြုကုန်တော့ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိ အာဒိသု-နသော၊ စတုက္ကေသု-တို့တွင်၊ ပထမစတုက္ကေ-၌၊ အာဒိပဒေန-အစဖြစ်သော ပဋိဂ္ဂဏှာ တီ၊ ပစ္စာဟရတိဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ-ဝါကျဖြင့်၊ တိဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ သံဃာဒိဿေသော၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဒွီဟိ(ပဒေဟိ)-တို့ဖြင့်၊ ပေ၊ အန္တေ-၌၊ ဧကေန (ပဒေန)-ဖြင့်၊ အင်္ဂါဘာဝတော-အင်္ဂါ၏မရှိခြင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ။ [အာဒိ ပဒေနစသည်၌ တပုဒ်ကိုသာ မယူဘဲ၊ ဝါကျကို ယူရပုံကို ပါဠိတော်အသွား ကြည့်၍ သိနိုင်သည်။]

တတ္ထ-ထို စတုက္ကတို့၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိ-ကား၊ အာဏာပကဿ-စေခိုင်း သူ၏၊ သာသနံ - နှုတ်မှာစကားကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတီ - လက်ခံအံ့၊ ဝိမံသတီတိ- ကား၊ ပဟိတဋ္ဌာနံ-စေခိုင်းအပ်ရာအရပ်သို့၊ ဝတိာ-၍၊ တံ-ထိုနှုတ်မှာစကား ကို၊ အာရောစေတိ - ပြောအံ့၊ ပစ္စာဟရတီတိ-ကား၊ ပုန-ဖန်၊ အာဝတိာ- ပြန်လာ၍၊ မူလဋ္ဌဿ - အရင်း၌တည်သော စေခိုင်းသူအား၊ အာရောစေတိ- အံ့၊ န ပစ္စာဟရတီတိ-ကား၊ အာရောစေတွာ-ပြီး၍၊ ဧတ္ထောဝ-ထို စုံစမ်းရာ အရပ်မှသာလျှင်၊ ပတ္တမတိ - အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားအံ့၊ [ပုန အာဝတိာ အာဏာပကဿ အနာရောစေတွာ တတောယေဝ(ထိုစုံစမ်းရာအရပ်မှသာ) ပတ္တမတိ။] ပဋိဂ္ဂဏှာတီ နဝိမံသတီတိ-ကား၊ ပုရိသေန-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ-၍ အမည်ရှိသော မိန်းမကို၊ ဝတိာ-၍၊ မြူဟိ-လော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုစ္စမာနော- ပြောအပ်သော်၊ သာဓု-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ တဿ-ထိုယောကျ်ား၏၊ သာသနံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှိတွာ-၍၊ တံ-ထိုနှုတ်မှာစကားကို၊ ပမုသိတွာဝါ - မေ့၍သော်၎င်း၊ အပမုသိတွာဝါ-မမေ့ဘဲသော်၎င်း၊ အညေန-စုံစမ်းခြင်းကိစ္စမှတပါးသော၊ ကရဏီယေန - ကြောင့်၊ တဿာ- ၏၊ သန္တိကံ ဝတိာ, ကိစ္စိဒေဝ - သော၊ ကထံ- ကို၊ ကထေန္တော - လျက်၊ နိသီဒတိ-အံ့၊ ဧတ္ထောဝတာ - ၍မျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသောစကားကို လက်ခံ၍ ထိုင်နေခြင်းဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတီ နဝိမံသတီ နာမာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ အထ - ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌၊ နံ- ထို ရဟန်းကို၊

အညေန၊ ပေါန ဝိမံသတိနာမ။ ။ “အညေန ကရဏီယေန-သွားစဉ်က စုံစမ်း လိုသောကြောင့် သွားခြင်းမဟုတ် အခြားကိစ္စကြောင့်သွား၏” ဟူသော စကားကို မူလသွားခြင်းက စိတ်သန့်ရှင်းကြောင်း ပြလို၍ ဆိုသည်၊ စုံစမ်းလိုသော စိတ်ဖြင့် သွားသော်လည်း မစုံစမ်းဖြစ်လျှင် “နဝိမံသတိ” ပင်တည်း။

သာ ဣတ္ထိ - သည်။ သယမေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ [ရဟန်းက မမေးဘဲ။]
 ဝဒတိ - နံ (ကိ) ၊ တုမှာတံ- အရှင်ဘုရားတို့၏ ဥပဋ္ဌာကော-အလုပ်အကျွေး
 ဒါယကာသည်။ ဓံ - တပည့်တော်မကို၊ ဂဟေတုကာမော - ယူလိုသည်။
 (ဟောတိ) ကိရ - ဖြစ်သတဲ့ ဟု ကြားရပါ၏။ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ) ၊ ဝေ-သို့၊
 ဝတ္တာစ-လည်း၊ အဟံ-တပည့်တော်မသည်။ တဿ- ထို အရှင်ဒါယကာ၏
 ဘရိယာ, ဘဝိဿာမိ - ပါအံ့၊ ဣတိဝါ- ဤသို့ သော်၎င်း၊ န ဘဝိဿာမိ-
 မဖြစ်လိုပါ။ ဣတိဝါ-၎င်း၊ ဝဒတိ-ပြောအံ့၊ သော-ထိုရဟန်းသည်။ တဿာ-
 ၏။ ဝစနံ -ကို၊ အနဘိနန္ဒိတွာ - နှစ်လည်း မနှစ်သက်မှ၍၊ (ဘဝိဿာမိ-ဟု
 ပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ဘဲ) အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ - တား
 လည်း မတားမြစ်မှ၍၊ (န ဘဝိဿာမိ ဟု ပြောသောစကားကို “ဒီလို မပြော
 ပါနှင့်” ဟု တားလည်း မတားဘဲ) တုဏှိဘူတောဝ(ဟုတွာ)၊ အာသနာ-မှ၊
 ဥဋ္ဌာယ-၍၊ တဿ ပုရိသဿ-၏။ သန္တိကံ, အာဂဇ္ဇိာ-ပြန်လာ၍၊ အာရော
 စေတိ - အံ့၊ ဣတ္တာဝဘာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြန်ပြောခြင်းဖြင့်၊ န
 ဝိမံသတိ ပစ္စာဟရတိနာမာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ န ဝိမံသတိ နပစ္စာဟရတိတိ-
 ကား၊ ကေဝလံ - သက်သက်၊ သာသနာရောစနကာလေ - နှုတ်မှာစကားကို
 ပြောရာအခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိယေဝ-လက်ခံရုံသာလျှင် လက်ခံအံ့၊ ပန-ကား
 ဣတရံ - လက်ခံခြင်းမှ အခြားသော၊ ဒွယံ - ဝိမံသန, ပစ္စာဟရဏ ၂ ပါး
 အပေါင်းကို၊ န ကရောတိ-မပြုအံ့။

န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝိမံသတိ ပစ္စာဟရတိတိ-ကား၊ ကောစိ-သော၊ ပုရိသော-
 သည်။ ဘိက္ခုသ-၏။ ဌိတဋ္ဌာနေဝါ-ရပ်နေရာအရပ်၌သော်၎င်း၊ နိသိန္နဋ္ဌာနေ
 ဝါ-ထိုင်နေရာအရပ်၌သော်၎င်း၊ တထာရူပိ - ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ [မိန်းမ
 ကို ပြောပေးစေလိုသော သဘောရှိသော] ကထံ ကထေတိ-၏။ ဘိက္ခု-သည်
 တေန-ထိုယောက်ျားသည်။ အပ္ပဟိတော-မစေခိုင်းအပ်သည်။ (သမာနော)
 ဝိ, ပဟိတောဝိယ-စေခိုင်းအပ်သူကဲ့သို့၊ ဟုတွာ၊ ဣတ္ထိယာ-၏။ သန္တိကံ ဂဇ္ဇိာ,
 ဟောဟိသိ ကိရ၊ ပေအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝိမံသိတွာ, တဿာ-၏။
 ရူစိံ ဝါ- ကြိုက်ခြင်းကို၎င်း၊ အရူစိံ ဝါ-ကို၎င်း၊ ပုနအာဂဇ္ဇိာ, ဣမဿ-ဤ
 ယောက်ျားအား၊ အာရောစေတိ-အံ့၊ တေနေဝ နယေန-ဖြင့်ပင်၊ ဝိမံသိတွာ,
 အပစ္စာဟရန္တော - ပြန်မဆောင်သော ရဟန်းကို၊ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝိမံသတိ
 နပစ္စာဟရတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ တေနေဝ နယေန-ဖြင့်ပင်၊ [“အပ္ပဟိတောဝိ
 ပဟိတော ဝိယ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်။] ဂတော- သွားပြီး
 သည်။ (ဟုတွာ) အဝိမံသိတွာ-၍၊ တာယ-ထိုမိန်းမသည်။ သမုဋ္ဌာပိတံ-စ၍

ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ-စ၍ပြောအပ်သော၊ ကထိ သုတ္တာ၊ ပဌမစတုတ္ထဿ-၏၊ တတိယပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊ [သော တဿာ ဝစနံ အနဘိနန္ဒိတွာတိ အာဒိနာ ဝုတ္တနယေန၊] အာဂတိာ၊ ဣမဿ- ဤယောကျ်ားအား၊ အာရော စေန္ဒော - ပြောသောရဟန်းကို၊ ပေ၊ ပါကဋာယေဝ - သာ၊ [သမ္မဟုလေ တိက္ခူ အာဏာပေတိဝတ္ထု၌ မာတုဂါမ တယေဝံထည်းသော ဝတ္ထုကြောင့် ရဟန်းအများ သံဃာဒိသေသ်သင့်ကြသည်။]

ပန-ဆက်၊ သမ္မဟုလာပိ- များစွာသောရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဧကဝတ္ထု မှိ-တခုသောမာတုဂါမဝတ္ထု၌၊ (အာပတ္တိံ - သို့)၊ အာပဇ္ဇန္တိယထာ- ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဧကဿပိ- ရဟန်းတပါး၏လည်း၊ သမ္မဟုလဝတ္ထုသု - တို့၌၊ သမ္မ ဟုလာ-န်သော၊ အာပတ္တိယော- တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- န်၏၊ ကထိ-နည်း၊ ပုရိ သော-သည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အာဏာပေတိ-အံ၊ (ကိံ) ဘန္တေ, ဝစ္ဆိ- လော၊ အသုကသ္မိံ နာမ ပါသာဒေ-၌၊ သန္ဓိမတ္တာ-ခြောက်ကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန် သော၊ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊ ဌိတာ- တည်နေပါကုန်၏၊ တာ- ထိုမိန်းမတို့ကို၊ ဟောဟိထကိရ ဣတ္ထန္တာမဿ ဘရိယာယောတိ- ဟူ၍၊ ဝဒေဟိ-ပြောပေးပါ လော၊ ဣတိဝါ- ဤသို့သော်၎င်း၊ သတ္တတိမတ္တာ - ဒုနစ်ကျိပ်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ [(တနည်း) သတမတ္တာ - တရာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊] ဣတ္ထိယော ဌိတာ၊ တာ-တို့ကို၊ ဟောဟိထ၊ ပေးဘရိယာယောတိ-ဟူ၍၊ ဝဒေ ဟိ-လော၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ အာဏာပေတိ- အံ၊ [“ဣတ္ထန္တာ မဿ-ဤမည်သောယောကျ်ား၏၊ ဘရိယာယော-တို့သည်၊ ဟောဟိထကိရ- ဖြစ်ကုန်လတံ့ခလာတံ့” ဟု ပေး၊] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သမ္ပဋိန္ဒိတွာ-လက်ခံ ၍၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဝတိာ-၍၊ အာရောစေတွာ-ပြီး၍၊ ပန-ဖန်၊ တံ သာသ နံ-ကို၊ ပစ္စာဟရတိ-ပြန်ဆောင်အံ့၊ ယတ္ထကာ-န်သော၊ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊ (သန္တိ-န်၏) တတ္ထကာ-န်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

ဟိ-သာမကကား၊ ဝရိဝါရေပိ-၌လည်း၊ ပဒဝီတိဟာရ မတ္တေန၊ ပေ၊ စိန္တိ တာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤ ဂါထာစကားကို၊ (သံဝီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ပဒဝီတိဟာရမတ္တေန - ခြေလှမ်းကာမျှဖြင့်၎င်း၊ ဝါစာယ - နှုတ်ဖြင့်၊ ဘဏိ ဘေနစ-ပြောခြင်းဖြင့်၎င်း၊ သမ္ဗာနိ-န်သော၊ ဂရုကာနိ-ဂရုကဖြစ်ကုန်သော၊ သပုဋိကမ္မာနိ-ကုစားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုသဋ္ဌိ - ၆၄ ပါးသော၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်နိုင်၏၊ သောပဉ္စာ-ကို၊ ကုသလေဟိ-ဝိနည်းကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တို့သည်၊ စိန္တိတာ- ကြိဆအပ်ပြီ၊.... [“သဋ္ဌဇနိစသည်ကို စတုသဋ္ဌိ အာပတ္တိယောနှင့်အရတူသော

ကြောင့် လိင်္ဂဝိပလ္လာသ ” ဟု ကြိပါ။] ဣဓံ အတ္ထဝသံ - ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ် အထူးကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ အယံပဋ္ဌော-ကို၊ ဝုတ္တောကိရ-မိန့်တော်မူအပ်သတတ်၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤပြုဿနာ၌၊ ဝစနသိလိဋ္ဌတာယ-စကားပြေပြစ်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအကျိုးငှါ၊ [ဝါထာတွဲအောင်- ဟုလို၊] စတုသဋ္ဌိအာပတ္တိယောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-စင်စစ်တား၊ ဧဝံ-သို့၊ ကရောန္တော-ပြုသောရဟန်းသည်၊ သတမ္ဘိ-အာပတ်တရာသို့၎င်း၊ သဟဿမ္ဘိ- သို့၎င်း၊ အာပဇ္ဇတိ- ရောက်နိုင်၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

စ-ဆက်၊ ဧကေန-ယောက်ျားတယောက်သည်၊ ပေသိတဿ-သော၊ ဧကဿ- ရဟန်းတပါး၏၊ သမ္မဟုလာသု- န်သော၊ ဣတ္ထိသု- တို့၌၊ သမ္မဟုလာ- န်သော၊ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ ဧကော-သော၊ ပုရိ-သော-သည်၊ သမ္မဟုလေ-န်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဧကိဿာ-၏၊ သန္တိတံ၊ ပေသေတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေသံ - တို့၏၊ သံဃာဒိဿေသော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဧကော - ယောက်ျားတယောက်သည်၊ ပေ၊ ဣတ္ထိဝဏနာယ - ဖြင့်၊ သံဃာဒိဿေသော ဟောန္တိ၊ သမ္မဟုလာ ပုရိသာ၊ ပေ၊ ပုရိသဝဏနာယ သံဃာဒိဿေသော (ဟောန္တိ)၊ သမ္မဟုလာ- ဈားစွာသော ယောက်ျားတို့သည်၊ ဧတံ - တပါးသောရဟန်းကို၊ ပေ၊ ဝတ္ထုဝဏနာယ- ဝတ္ထု၊ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ သံဃာဒိဿေသော (ဟောန္တိ)၊ [မိန်းမ ယောက်ျား အရေအတွက်ညီမျှနေလျှင် မိန်းမ ယောက်ျားအစုံအစုံ၏အစွမ်းဖြင့် အာပတ်သင့်၏၊ မညီမျှဘဲ တဘက်ဘက်က များနေလျှင် များရာဘက်လိုက်၍ အာပတ်သင့်၏။] သမ္မဟုလာ - တို့သည် သမ္မဟုလေ- ရဟန်းတို့ကို၊ ဧကိဿာ၊ သန္တိတံ ပေသေတိ၊ ဝတ္ထုဝဏနာယ-ဖြင့်၊ (ပုရိသဝဏနာယ- ရှိသင့်မည်ထင်သည်။) သံဃာဒိဿေသော (ဟောန္တိ)၊ ပေ၊ ဝတ္ထုဝဏနာယ - ဝတ္ထု၊ အရေ အတွက် အားဖြင့်၊ သံဃာဒိဿေသော (ဟောန္တိ)၊ ဧကောဣတ္ထိ ဧတံဘိက္ခုတိ အာဒိသုဝိ-ဝါရတို့၌လည်း၊ သေနယော [ပြခဲ့သောဝါရတို့၌ ယောက်ျားကိုမူတည်သလို၊ မိန်းမကိုမူတည်ရာ၌လည်း နည်းတူသိပါ-ဟုလို၊] စ-ဆက်၊ ဣ-ဤသဗ္ဗရိတ္တပြုရာ၌၊ သဘာဝဝိသဘာဝ တာနာမ - သဘာဝ၏အဖြစ်၊ ဝိသဘာဝ၏အဖြစ် မည်သည်၊ [ယောက်ျား အချင်းချင်းဖြစ်လျှင် သဘာဝ၊ မိန်းမဖြစ်လျှင် ဝိသဘာဝ။] အပ္ပမာဏံ-လိုရင်း ပမာဏမဟုတ်၊ မာတုပိတူနံ-တို့၏၎င်း၊ ပဉ္စသဟေခမ္ဘိကာနမ္ဘိ-တို့၏၎င်း၊ သဉ္စရိတ္တကမ္ဘိ-အောင်သွယ်မှုကို၊ ကရောန္တဿ-၏၊ အာပတ္တိယေဝ-တည်း။

ပုရိသော ဘိက္ခု၊ အာဏာပေတိ၊ ဝဇ္ဇဘန္တေတိ-အစရှိသော၊ စတုတ္ထံ-ကို၊ အင်္ဂဝေေန- ဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒဒဿနတ္ထံ = အာပတ် အထူး အပြားကို

ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ငှက်-ပြီ၊ တဿ-ထို စတုတ္ထ၏၊ ပစ္ဆိမပဒေ-နောံဆုံး
 ပုဒ်အပေါင်းဝါကျ၌၊ အန္တေဝါသီ ဝိမံသိက္ခာ ဗဟိန္ဒူ ပစ္စာဟရတိတိ-ကား၊
 အာဂတိာ-၍၊ အာစရိယဿ-စုံစမ်းခြင်းသောဆရာအား၊ အနာရောစေတွာ-
 ၍၊ ဧတ္ထောဝ-ထို စုံစမ်းရာအရပ်မှ သာလျှင်၊ ဂတိာ-၍၊ တဿ ပုရိသဿ-
 အား၊ အာရောစေတိ-အံ့၊ အာပတ္တိ ဥတိန္နံ ထုလ္လစ္စယဿာတိ-ကား၊ အာစရိယ
 ဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာစ-လက်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊
 ဝိမံသာပိတတ္တာစ - စုံစမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဒွိဟိ - နိသော၊
 အင်္ဂေဟိ - တို့ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ အန္တေဝါသိကဿ- ၍၊ ဝါ-
 သည်၊ ဝိမံသိတတ္တာစ- ကြောင့်၎င်း၊ ပစ္စာဟရတ္တာစ- ပြန်ဆောင်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဒွိဟိ အင်္ဂေဟိ ထုလ္လစ္စယံ၊ သေသံ-သည်၊ ပါကဋမေဝ-
 သည်သာ၊ ဂစ္ဆန္တော သဗ္ဗာဒေတိတိ-ကား၊ ပဋိဂ္ဂဟာတိစေဝ-လက်ခံလည်း
 လက်ခံ၏၊ ဝိမံသတိစ-စုံစမ်းလည်း စုံစမ်း၏၊ အာဂစ္ဆန္တော ဝိသံဝါဒေတိတိ-
 ကား၊ န ပစ္စာဟရတိ - ပြန်၍မဆောင်၊ ဂစ္ဆန္တော ဝိသံဝါဒေတိတိ - ကား၊
 န ပဋိဂ္ဂဟာတိ - လက်မခံ၊ အာဂစ္ဆန္တော သဗ္ဗာဒေတိတိ - ကား၊ ဝိမံသတိ
 စေဝ-၏၊ ပစ္စာဟရတိစ-၏၊ စေ-လျှင်၊ ဥဘယတ္ထ-ရွှေ၊ ပုဒ်တို့၌၊ ဒွိဟိ-နိသော၊
 အင်္ဂေဟိ - တို့ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ တတိယပဒေ - ၌၊ အာပတ္တိ
 (ဟောတိ)၊ စတုတ္ထ-၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊

အနာပတ္တိ ၊ ပေ ၊ အာဒိကမ္ပိကဿာတိ ဣတ္ထ - ဟူသောဤပါဌ၌၊ ဘိက္ခု
 သံဃဿ - ၍၊ ဥပေါသထာဂါရံဝါ- ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်သည် သော်၎င်း၊
 ကိဉ္ဇိဝါ- တစုံတခုသော အဆောက်အဦးသည် သော်၎င်း၊ ဝိပုကတံ- အပြား
 အားဖြင့် ပြုခြင်းမရှိသေးသည်၊ ဝါ-မပြီးဆုံးသေးသည်၊ ဟောတိ- အံ့၊ တတ္ထ-
 ထိုသို့ မပြီးသေးရာ၌၊ ကာရူကာနံ - လက်သွားဘို့၏၊ ဘတ္တဝေတနတ္ထာယ-
 ထမ်းရိက္ခာအကျိုးငှါ၊ ဥပေါသကောဝါ - သည်သော်လည်း၊ ဥပေါသိကာယ-
 ၍၊ သန္တိတံ - သို့၊ ဘိက္ခု - ကို၊ ပဟိဏေယျ - စေလွှတ်အံ့၊ ဥပေါသိကာဝါ-
 သည်သော်လည်း၊ ဥပေါသကဿ (သန္တိကံ ဘိက္ခု ပဟိဏေယျ)၊ ဝေရူပေန-
 သော၊ သံဃဿ - ၍၊ ကရုဏီယေန - ပြဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဂစ္ဆန္တဿ - ၍၊
 အနာပတ္တိ၊ စေတိယကဗ္ဗေ - စေတိ၏ အလုပ်ကို၊ ကယိရမာနေပိ - ပြအပ်စဉ်
 လည်း၊ (ပဟိဘဿ - စေခိုင်းအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆန္တဿ - ၍) သေဝ
 နယော-တည်း၊ [ဝိလာနအရ သီတင်းသုံးဘော် ငါးဦးကိုသာယူ၊] တေသဇ္ဇ
 ဣယပိ - ငှါလည်း၊ ဥပေါသကေန ဝါ - သည်သော်လည်း၊ ဥပေါသိကာယ၊
 သန္တိကံ-သို့၎င်း၊ ဥပေါသိကာယဝါ-သည်သော်လည်း၊ ဥပေါသကဿ၊ သန္တိကံ-

သို့၎င်း၊ ပဟိတဿ-စေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆတော-သွားသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ ဥမ္မတ္တကအာဒိကမ္မိကာ - ဥမ္မတ္တကပုဂ္ဂိုလ်၊ အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၊ ဝုတ္တနယာဝေ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိကုန်သည်သာ၊ပဒဘာဇနိယာဏ္ဍနာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

သမုဋ္ဌာနာဒိသု - တို့တွင်၊ ဣဒံသိက္ခာပပံ ဆသမုဋ္ဌာနံ၊ သီသုက္ခိပနာဒိနာ- ဥျားခေါင်းမောခြင်းအစရှိသော၊ (ဥျားခေါင်းညိတ်ခြင်း အစရှိသော)၊ ကာယဝိကာရေန-ကိုယ်၏ထူးခြားသောအမှုအရာဖြင့်၊ သာသနံ ဂဟေတွာ ဂတ္ထိာ, ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ-လက်ချောင်းတို့ကိုတွန့်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-လက်ချောင်းချိုးခြင်းဖြင့်၊ ဝိမံသိတွာ ပုန အာဂတ္ထိာ, ဟတ္ထမုဒ္ဒါယဝေ-ဖြင့်သာလျှင်၊ အာရောစေန္တဿ-၏၊ ကာယတော - ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ - ၏၊ အာသနသာလာယ - ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ နိသိန္ဒဿ-စဉ်၊ ဣတ္ထန္တာမာ-ဤအမည်ရှိသောမိန်းမသည်၊ အာဂမိဿတိ - လာပါလတံ၊ တဿာ- ၏၊ စိတ္တံ- ကို၊ [မိမိကိုသဘောကျ-မကျကို၊] ဇာနေယျာထ - သိလိုက်ပါကုန်လော၊ ဣတိ - သို့၊ ကေနစိ - တစုံတယောက်သော ယောကျ်ားသည်၊ ပုတ္တေ - ပြောဆိုအပ်သော်၊ သာဇုတိ သမ္ပဋိန္ဒြိတွာ , အာဂတံ - လာသော၊ တံ - ထိုမိန်းမကို၊ ဝတွာ, တဿ- ထိုမိန်းမသည်၊ ဂတာယ-ပြန်သွားလသော်၊ ပုန, တသ္မိံ ပုရိသေ-သည်အာဂတေ-သော်၊ အာရောစေန္တဿ ဝါစတော သမုဋ္ဌာတိ၊ ဝါစာယ - ဖြင့်၊ သာဇုတိ-ကောင်းပြီဟူ၍၊ သာသနံ - ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အညေန - စုံစမ်းခြင်းကိစ္စမှ အခြားသော၊ ကရဏီယေန-ကြောင့်၊ တဿာ-ထိုမိန်းမ၏၊ ဃရံ-သို့၊ ဂတ္ထိာ-သွား၍သော်၎င်း၊ အညတ္တ - အခြားအရပ်သို့၊ ဂမနကာလေ - ၌၊ တံ - ထိုမိန်းမကို၊ ဒိသ္မာဝါ-မြင်၍သော်၎င်း၊ ဝစီဘေဒေနေဝ-နှုတ်မြွက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိမံသိတွာ - စုံစမ်းပြီး၍၊ ပုန, အညေနေဝ - ပြန်ပြောခြင်းကိစ္စမှ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ကြောင့်၊ တတော-ထိုအရပ်မှ၊ အပတ္တမ္မ-ဖဲ့ခဲ့၍၊ ကဒါစိဒေဝ-တရံတခါ၌သာလျှင်၊ တံ ပုရိသံ-ကို၊ ဒိသ္မာ, အာရောဇေန္တဿာဝိ-၏လည်း၊ ဝါစတောဝ-နှုတ်ကြောင့်သာလျှင်၊ သမုဋ္ဌာတိ-၏။

ပန-ကား၊ ပဏ္ဏတ္တိံ -ဤ သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်ကို၊ အဇာနန္တဿ-သော၊ ဒီကာသဝဿာပိ - ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သော်မှလည်း၊ ကာယဝါစတော-ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ (သမုဋ္ဌာတိ)-ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ-အဖြေကား၊ (တနည်း) ဟိ-ချဲ့၊ အဿ-ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မာတာဝိတရော - မယ်တော် ခမည်းတော် တို့သည်၊ ကုဇ္ဈိတွာ - စိတ်ဆိုး၍၊ အလံာစနိယာ-ထိုက်တန်သော ပြောဆိုဘွယ်စကား ရှိကုန်သည်။

ဝါ-အောင်သွယ်ပြောဆိုခြင်းငှါထိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဃရံ-သို့၊ ဥပဝတံ-
 သော၊ တံ ဘိက္ခု- ထိုသားရဟန်းကို၊ ယေရဝိတာ- ယေရ်ဇ်ခမည်းတော်သည်၊
 ဝဒတိ - ငြီးတွား ပြောဆို၏။ (ကိ)၊ တာတ - သားတော်၊ တေမာတာ-
 ကိုယ်တော်၊ မယ်တော်သည်၊ မံ-ဒကာကြီးကို၊ မဟလ္လကံ- ကြီးတောင်းကြီးမှ၊
 ဆန္ဒေတွာ-စွန့်ခံ၍၊ ဣတိကုလံ-သု၊ ဆွေမျိုးအိမ်သို့၊ ဝတာ-သွားပေ၊ ဂစ္ဆ-
 သွားပါချေ၊ နံ-ထိုကိုယ်တော်၊ မယ်တော်ကို၊ မံ-ဒကာကြီးကို၊ ဥပဋ္ဌာတံ- ပြုစု
 လုပ်ကျွေးခြင်းငှါ၊ ပေသေဟိ- စေလွှတ်ပေးပါလော့၊ ဣတိ- သို့၊ စေ(ဝဒတိ)-
 အံ၊ [“တဉ္စဘိက္ခု” ၌ “တဉ္စဘိက္ခု” ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းမည်၊] သော-
 ထိုသားရဟန်းသည်၊ ဂစ္ဆာ၊ တံ-ထို မယ်တော်ကို၊ ဝတွာ- ပြောပြီး၍၊ ပုန၊
 ပိတုနော-အား၊ တဿာ-၏၊ အာဂမနံဝါ-သာမည့်အကြောင်းကိုသော်၎င်း၊
 အနာဂမနံ - ကိုသော်၎င်း၊ စေ အာရောစေတိ -အံ၊ (ဝေသတိ) သံဃာဒိ
 သေသော(ဟောတိ)၊ တီဏိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ-ဤကာယ၊ ဝါစာ၊ ကာယ
 ဝါစာ သမုဋ္ဌာန်တို့သည်၊ အစိတ္တကသမုဋ္ဌာနာနိ - တို့တည်း၊ (စိတ်မပါဘဲ
 သင့်ရသော သမုဋ္ဌာန်တို့တည်း)။

ပန-ကား၊ ပဏ္ဏတ္တိ-ကို၊ ဇာနိတွာ-၍၊ ဝါ-လျက်၊ တီဟိ-န်သော၊ ဧတေ
 ဟေဝ နယေဟိ- ဤနည်းတို့ဖြင့်သာလျှင်၊ သဉ္စရိတ္တိ - သို့၊ သမာပဇ္ဇတော-
 ရေခံသောရဟန်း၏၊ ကာယစိတ္တတော-ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဝါစာစိတ္တတော-
 ၎င်း၊ ကာယဝါစာ စိတ္တတောစ-၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ တီဏိ-န်သော၊ ဣမာနိ-
 ဤ သမုဋ္ဌာန်တို့သည်၊ ပဏ္ဏတ္တိ ဇာနနစိတ္တေန - သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်ကို
 သိသော စိတ်ဖြင့်၊ သစိတ္တကသမုဋ္ဌာနာနိ - စိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော သမုဋ္ဌာန်
 တို့တည်း၊ ကိလိယံ , နောသညာပိမောက္ခံ - ပီတိက္ကမသညာ မရှိသော်လည်း
 လွတ်မြောက်ခြင်းမရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ပေ၊ စ-ဆက်၊ ဣ- ဤ သိက္ခာ
 ပုဒ်၌၊ ကုသလာဒိဝသေန-ဖြင့်၊ တီဏိ-န်သော၊ စိတ္တာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊
 [ပုထုဇဉ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်မှာ သနားခြင်းကြောင့် အောင်သွယ်ပေးရာ၌ ကုသိုလ်

အလံဝစနိယာ။ ။ မိန်းမနှင့်ယောက်ျားတို့ ကွာပြီးဖြစ်၍ သို့မဟုတ် သိုးခင်ပွန်း
 မဖြစ်သေး၍ အောင်သွယ်ပေးထိုက်သူကို “အလံဝစနိယ” ဟု ခေါ်၏။ [အလံ-
 ထိုက်တန်သော+ဝစနိယံ- ပြောဆိုတွယ် အောင်သွယ်စကားသည်+ယေသံတိ အလံ
 ဝစနိယာ၊ ခေတ္တကွဲနေခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ ပိတ်ဆိုး၍ ကွာရှင်းထားသူများကို “အလံဝစ
 နိယ”ဟု ခေါ်သည်။] ဤသဉ္စရိတ္တသိက္ခာပုဒ် ပညတ်ကို၎င်း၊ အလံဝစနိယဖြစ်ကြောင်း
 ကို၎င်း မသိသည်ဖြစ်၍ သွားပေးသောရဟန်းမှာ သိမှတ်မရှိရကား ကာယသက်သက်
 ကြောင့် သင့်ရသည်၊ နှုတ်သက်သက်ကြောင့် သင့်ရာ၌လည်း ဤနည်းပင်တည်း။

စိတ်ဖြစ်၏။ လာဘ်ကိုလိုလားခြင်းစသည်ကြောင့် အောင်သွယ်ပေးရာ၌ အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကြိယာစိတ်ဖြင့် အောင်သွယ်ပေးရမည် ဖြစ်သောကြောင့် အဗျာကတဖြစ်၏။] သုခါဒိဝေနေ တိဿော ဝေဒနာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ ဝိနိတဝတ္ထုယု - တို့တွင်၊ အာဒိတော-၌၊ ဝတ္ထုပဉ္စကေ-ဝတ္ထု ၅ ခု အပေါင်း၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္တတ္တာ - လက်ခံအပ်ကာမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ၊ ကလဟဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ သဗ္ဗောဒနိယံ အကာသီတိ-ကား၊ တံ-ထိုမိန်းမကို၊ သညာပေတွာ- နားလည်စေပြီး၍၊ ပုန၊ ဝေဟဂမနိယံ-ပြန်သွားထိုက်သောအိမ်ရှိသည်ကို၊ ဝါ-အိမ်သို့ ပြန်သွားထိုက်အောင်၊ အကာသိ-ပြီ။

နာလံဝစနိယာတိ-ကား၊ န ပရိစ္စတ္တာ-မစွန့်လွှတ်အပ်သေးသော မိန်းမတည်း၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဟိ - မှန်း၊ ယာ- အကြင်မိန်းမသည်၊ ဝါ- ကို၊ ယထာယထာ-အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ယေသုယေသု ဇနပဒေသု-တို့၌ ပရိစ္စတ္တာ-အပ်သည်၊ (သမာနာ-သော်၊) [ထိုထိုအရပ်၌ လဘက်စား၍ ကွာရှင်းခြင်းမျိုးကို ဆိုသည်။] ပရိစ္စတ္တာဝ-စွန့်လွှတ်အပ်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ အရိယာဘာဝံ- ကို၊ အတိက္ကမတိ- လွန်၏၊ (တေသုတေသု ဇနပဒေသု- တို့၌ တထာ တထာ-ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပရိစ္စတ္တာ-စွန့်လွှတ်အပ်သော၊) အယံ-ဤမိန်းမကို၊ အလံဝစနိယာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သောပန-(ကလဟဝတ္ထုလာ) ဤမိန်းမသည်ကား၊ အလံဝစနိယာ - အလံဝစနိယမိန်းမသည်၊ န - မဟုတ်၊ ကေနစိဒေဝ- သော၊ ကာရဏေန- ကြောင့်၊ ကလဟံ- ခိုက်ရန်ကို၊ ကတွာ, ဝတာ-ထွက်သွားသောမိန်းမတည်း၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ ဧတ္ထ-ဤဝတ္ထု၌၊ ဘဝံ, အနာပတ္တိတိ- ဟူ၍၊ အာဟ- ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, ကာယသံသဂ္ဂေ-ကာယသံသဂ္ဂေသိက္ခာပုန်၌၊ ယက္ခိယာ-၌၊ (ကာယသံသဂ္ဂံ-သို့ သမာပဇ္ဇတော-ရဟန်း၏) ထုလ္လစွယ် ဝုတ္တိ၊ တသ္မာ, ဒုဋ္ဌုလ္လာဒီသုဝိ-ဒုဋ္ဌုလ္လာသိက္ခာပုန်အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ [အာဒိဖြင့် သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုန်ကိုယူ။] ယက္ခိပေတိယော-တို့သည်၊ ထုလ္လစွယဝတ္ထုမေဝ-ထုလ္လစွယဝတ္ထုသာတည်း၊ ဣတိ ဝေဒိတဗျာ-န်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ထုလ္လစွယဝတ္ထုဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဋ္ဌကထာ-သု-တို့၌၊ တေ-ဤအကြောင်းအရာကို၊ န ဝိစာရိတံ-မစိစစ်အပ်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသောဝတ္ထုတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသောပုန်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊.... သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဤတွင် တတိယအုပ်တခဏ်းရပ်။

အဋ္ဌကထာနှင့်တွဲဖက်ပို့ချဖို့ရန်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ပါရာဇိကဏ်
ပါဠိတော်နိဿယ

တတိယပိုင်း

သာသနာ-၂၅၃၀။

ကောဇာ-၁၃၄၈။

ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၁၉၈၇။

ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်နိဿယ

(တတိယပိုင်း)

၂-အဒိန္နဒါနသိက္ခာပဒ

၉၉။ ယာယ-အကြင်ဝတ္ထုဖြင့်၊ တရတိ-ကူးသွားရ၏။^၁ သာ-ထိုကူးသွား ကြောင်းဝတ္ထုသည်။ နာဝါ နာမ-လှေမည်၏။ နာဝဋ္ဌ-လှေ၌ တည်သော၊ ဘဏ္ဍ နာမ-မည်သည်။ နာဝါယ-၌၊ နိက္ခိတ္တံ-ချထားအပ်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (ယံ ဘဏ္ဍ-သည်။ နာဝါယ-၌၊ နိက္ခိတ္တံ-သည်။ ဟောတိ၊ တံ-သည်။ နာဝဋ္ဌ နာမ-နာဝဋ္ဌမည်၏-ဟုလည်းပေး၊) ပေ၊ ဗဒ္ဒနံ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကို၊ မောစေတိ-လွတ်စေအံ့၊ (ဖြေအံ့) ပေ၊ ဥဒ္ဓံ ဝါ-အထက်သို့သော် လည်းကောင်း၊ အဓော ဝါ-အောက်သို့သော်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ ဝါ- ဖီလာ ကန့်လန့်သို့သော်လည်းကောင်း၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံပိ-ဆံတစ်ဖျားမျှလည်း၊ သင်္ကာမေတိ-ပြောင်းရွှေ့အံ့။

၁၀၀။ ယာနံ နာမ-ယာဉ်မည်သည်။ ဝယံ-လှည်းပေါင်းချုပ်လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ သန္တမာနိကာ-သံလျှင်းလည်းကောင်း၊ ပေ။

၁၀၁။ ဘာရော နာမ-ဝန်မည်သည်။ သီသဘာရော-ဦးခေါင်း၌တည် သောဝန်၊ ဝါ-ဦးခေါင်းဝန်၊ ခန္ဓာဘာရော-ပခုံး၌တည်သော ဝန်၊ ဝါ-ပခုံးဝန်၊ ကင်္ဂိဘာရော-ခါး၌တည်သောဝန်၊ ဝါ-ခါးဝန်၊ ဩလမ္မကော-တွဲရရွဲ (တွဲလဲ) ဆွဲအပ်သော ဝန်၊ ဝါ-လက်ဆွဲဝန်၊ [ဘာရဋ္ဌ-ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး အဖြစ်ဖြင့် တည်သောဘဏ္ဍာ၊] ပေ၊ ခန္တံ-သို့၊ ဩရောပေတိ-ချအံ့၊ ပေ။

၁၀၂။ အာရာမော နာမ-အရံမည်သည်။ ပုပ္ဖာရာမော-ပန်းအရံ လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ပန်းခြံလည်းကောင်း၊ ဖလာရာမော-သစ်သီးအရံလည်းကောင်း၊ ဝါ-သစ်သီးခြံလည်းကောင်းတည်း၊ အာရာမဋ္ဌ-အရံ၌တည်သော၊ ဘဏ္ဍံ နာမ- မည်သည်။ အာရာမေ-အရံ၌၊ ဝါ-ခြံ၌၊ စတူဟိ၊ ဌာနေဟိ-ဌာနတို့ဖြင့်၊ နိက္ခိတ္တံ-ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဘူမဋ္ဌ-မြေ၌တည်သော ဘဏ္ဍာ၊ ထလဋ္ဌ-

အညွှန်း။ ။၁-ယာယ တရတိ၊ ဘာသာဋီ(တ) ၁။ ဝယံ-စ သည်၊ ဘာဋီ(တ)၅။ သီသဘာရော-စသည်၊ ၁၀။ ဩလမ္မကော-၁၁။ ၁၂။

ကြည်းကုန်း၌တည်သော ဘဏ္ဍာ၊ အာကာသ-ကောင်းကင်၊ ဝေဟာသ-ဟင်းလင်းအပြင်၊ တတ္ထ-ထိုအရံ၌၊ ဝါ-ထိုခြံ၌၊ ဇာတံ-ပေါက်သော၊ (အရံထဲ၌ ရှိနေသော၊) မူလံ ဝါ-အမြစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တစ် ဝါ-အခွံအခေါက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တံဝါ-အရွက်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖံ ဝါ-အပွင့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖလံ ဝါ-အသီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ (သာမညကံ)၊ ပဉ္စမာသကံ ဝါ-ငါးပဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကပဉ္စမာသကံ ဝါ-ငါးပဲထက် အပိုအလွန်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂနကံ-ထိုက်တန်သော ဘဏ္ဍာကို၊ (ဝိသေသ ကံ) ထေယျစိတ္တော၊ အာမသတိ-သုံးသပ်အံ့၊ ပေ၊ အာရာမံ-ကို၊ အဘိယုဉ္ဇတိ ၊-မိမိရမူ ရှေးရှုအားထုတ်အံ့၊ (သဒ္ဒတ္ထ၊) ဝါ-တရားစွဲအံ့၊ (အဓိပ္ပာယ်ထွ၊) ပေ၊ သာမိကဿ-ဥစ္စာရှင်၏၊ ဝိမတိ-တွေးတောယုံမှားမှုကို၊ (ရှုံးမည်လား-နိုင်မည်လားဟု တွေးတောမှုကို) ဥပ္ပာဒေတိ-ဖြစ်စေအံ့၊ ပေ၊ သာမိကော-ဥစ္စာရှင်သည်၊ မယံ-ငါ၏ဥစ္စာသည်၊ န ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်တော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ခုရံ-လုံ့လဝီရိယဟူသော ဝန်ကို၊ နိက္ခိပတိ-လျှော့ချအံ့၊ ပေ၊ ဓမ္မံ-တရားကို၊ စရန္တော-ကျင့်လတ်သော်၊ (တစ်နည်း) ဓမ္မံ စရန္တော-တရားစွဲလတ်သော်၊ သာမိကံ-ကို၊ ပရာဇေတိ-ရှုံးစေအံ့၊ ပေ၊ ပရဇ္ဇတိ-မိမိရှုံးအံ့၊ ပေ။

၁၀၃။ လွယ်ပြီ။

၁၀၄။ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍံ ဝါ-ပဲ၏ဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အစာဟူသော ကောက်သည်လည်းကောင်း၊ အပရဏ္ဍံ ဝါ-ကောက်၏ နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်ရသည့် အစာဟူသော ပဲသည်လည်းကောင်း၊ ဇာယတိ-ပေါက်၏၊ တံ-သည်၊ ခေတ္တံ နာမ-လယ်ယာမည်၏၊ ပေ၊ ဝီလံ ဝါ-သစ်ငုတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရန္တံ ဝါ-ကြိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝတိံ ဝါ-စည်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မရိယာဒံ ဝါ-လယ်အပိုင်းအခြားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-လယ်ကန်သင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သင်္ကာမေတိ-ပြောင်းရွှေ့အံ့၊ ပေ၊ ဧကံ-သော၊ ပယောဂံ-နောက်ဆုံးပယောဂသို့၊ အနာဂတေ-မရောက်သေးမီ၊ ပေ၊ တသ္မိံ ပယောဂေ-သည်၊ အာဂတေ-ရောက်ပြီးလတ်သော်၊ ပေ။

အညွှန်း။ ။၁-အာရာမံ အဘိယုဉ္ဇတိ၊ ဘာဠိ(တ) ၁၄။ ဝိမတိံ, ခုရံ-၁၄။
 ပုဗ္ဗဏ္ဍံ ဝါ၊ ၁၈။ ဧကံ ပယောဂံ၊ ၂၀။

၁၀၅။ ဝတ္ထုနာမ-မည်သည်၊ အာရာမတ္ထု-အရံ၏တည်ရာမြေလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထု-ကျောင်း၏တည်ရာမြေလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဝတ္ထုဋ္ဌ်-အရံမြေ၊ ကျောင်းမြေ၌တည်သော။

၁၀၆။ လွယ်ပြီ။

၁၀၇။ ယံ-အကြင် အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ မနုဿာနံ-လူတို့သည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတံ-သိမ်းပိုက်အပ်သည်၊ အရညံ-တော၏လက္ခဏာရှိသော တောသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (တံ-ထို အရပ်သည်၊) အရညံ နာမံ-၏၊ ပေ၊ တတ္ထ ဇာတကံ၊ ထိုတော၌ဖြစ်သော၊ ကဋ္ဌံ ဝါ-သစ်သားကိုသော်လည်းကောင်း၊ လတံ ဝါ-နွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တိဏံ ဝါ-မြက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ။

၁၀၈။ ဥဒကံ နာမ-မည်သည်၊ ဘာဇနဂတံ ဝါ-ခွက်၌ရောက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပေါက္ခရဏိယာ-ရေကန်၌၊ (လေးထောင့်ကန်၌၊) ဂတံ ဝါ-ရောက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ တဠာဧက-တစ်ဖက်ဆည်ကန်၌၊ (ဆည်၌၊) ဂတံ ဝါ-သည့်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ အတ္တနော-၏၊ ဘာဇနံ-ကို၊ ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊ ပေ၊ ဘာဇနဂတံ-ခွက်၌ရောက်သည်ကို၊ ကရောတိ-အံ့၊ ပေ၊ မာရိယာဒံ-ကန်ပေါင်ကန်ရိုးကို၊ ဘိန္ဒိတွာ-ချိုးဖောက်၍၊ ပေ၊ နိက္ခာမေတိ-ထွက်စေအံ့၊ ပေ။

၁၀၉။ ဒန္တပေါဏံ နာမ-မည်သည်၊ ဆိန္နံ ဝါ-ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဒန်ပူသည်သော်လည်းကောင်း၊ အစ္ဆိန္နံ ဝါ-မဖြတ်အပ်သေးသော ဒန်ပူသည်သော်လည်းကောင်းတည်း၊ ပေ။

၁၁၀။ ယော ရက္ခော-အကြင်သစ်ပင်သည်၊ ဝါ၊ ကို၊ မနုဿာနံ-တို့သည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတော-သည်၊ ပရိဘောဂေါ-သုံးဆောင်အပ်သည်၊ ဝါ-အသုံးအဆောင်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုသစ်ပင်သည်၊ ဝနပ္ပတိနာမ-၏၊ ထေယျစိယျော (ဟုတွာ)၊ ဆိန္နတိ-ဖြတ်အံ့၊ ပဟာရေ ပဟာရေ-ခုတ်ဖြတ်တိုင်း ခုတ်ဖြတ်တိုင်း၌၊ ဝါ-အချက်တိုင်းအချက်တိုင်း၌၊ ပေ၊ တသ္မိံ ပဟာရေ-ထိုနောက်ဆုံးဖြစ်သော အချက်သည်၊ အာဂတေ၊ ပေ။

အမှာ။ ။၁-“အရညံ နာမ ယံ မနုဿာနံ ပရိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ တံ အရညံ”ဟု နိယမဝါကျကဲ့သို့(တံ) ပါနေ၏။ ထို “တံ” သဒ္ဒါ မပါသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ (တ) ၂၃-၌ ပြထားပြီ။ ရှေးနိဿယ (ဘုရားကြီးမူ) ၌လည်း မပါ။

အညွှန်း။ ။၂-ဝနပ္ပတိ၊ ဘာသာဋီ(တ)-၃၄။

၁၁၁။ ဟရဏကံ နာမ^၁-သည်။ အညဿ-အခြားသူ၏။ ဟရဏကံ-ဆောင်ယူထိုက်သော၊ ဘဏ္ဍ-တံည်း။ ပေ၊ သဟဘဏ္ဍဟာရကံ-ဘဏ္ဍကိုဆောင်ယူနှင့်တကွဖြစ်သော ဘဏ္ဍကို၊ ပဒသာ-ခြေဖြင့်၊ နေဿာမိ-ဆောင်ယူအံ့၊ ဣတိ-၍၊ ပဌမံ-သော၊ ပါဒံ-ကို၊ သင်္ကာမေတိ-ရွှေစေအံ့၊ ပေ။

၁၁၂။ ဥပနိမိ နာမ-သည်။ ဥပနိက္ခိတ္တံ-အပ်နှံထားအပ်သော၊ ဘဏ္ဍ-တည်း။ မေ-ငါ၏။ ဘဏ္ဍ-ကို၊ ဒေဟိ-ပြန်ပေးပါ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုစ္စမာနော-သော်၊ ပေ။

၁၁၃။ သင်္ကာမာတံ^၂နာမ-အခွန်ကောက်ရာအရပ်မည်သည်။ ပဗ္ဗတခဏ္ဍေဝါ-တောင်ခါးပန်းပြတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ နဒီတိတ္ထေ ဝါ-မြစ်ဆိပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဂါမဒ္ဒါရေ ဝါ-ရွာတံခါး၌သော်လည်းကောင်း၊ အတြဏှိအရပ်သို့၊ ပဝိဋ္ဌဿ-ဝင်လာသူ၏။ သင်္ကာ-အခွန်ကို၊ ဂဏန္တု-ကောက်ယူကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ရညာ-မင်းသည်၊ ဌပိတံ(ထပိတံ)-ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ တတြ-ထိုအခွန်ကောက်ရာအရပ်၌၊ ဝါ-သို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ ရာဇေ^၃ -မင်းသည် ယူထိုက်သော၊ (သဒ္ဒတ္ထ၊) ဝါ-မင်းအားထိုက်သော၊ (အဓိပ္ပာယတ္ထ၊) ပေ၊ အန္တော သင်္ကာမာတေ-ကင်းခွန်ကောက်ရာ အရပ်၏အတွင်း၌၊ ဌိတော-တည်လျက်၊ ဗဟိသင်္ကာမာတံ-ကင်းခွန်ကောက်ရာ အရပ်၏အပြင်ဘက်သို့၊ ပါတေတိ-ကျစေအံ့၊ (ပစ်လိုက်အံ့)၊ ပေ၊ သင်္ကာ-ကင်းခွန်ကို၊ ပရိဟရတိ-ရှောင်လွှဲအံ့၊ ပေ။

၁၁၄။ မနုဿပါဏော^၄-လူသတ္တဝါကို၊ ပါဏော နာမ-ပါဏဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ [“လူ”ဟု သာမညဆိုသော်လည်း “ကျွန်”ဖြစ်သော လူတည်း၊] ပေ၊ အပဒံ နာမ-သည်။ အဟိ-မြွေ၊ မစ္ဆာ-ငါးတို့၊ ပေ။

၁၁၅။ ဒွိပဒံ နာမ-သည်။ မနုဿာ-လူတို့လည်းကောင်း၊ ပက္ခဇာတာ-ဖြစ်သော အတောင်ရှိသော ငှက်တို့လည်းကောင်းတည်း။

၁၁၆။ စတုပ္ပဒံ နာမ-သည်။ ဟတ္ထိ-ဆင်တို့၊ အဿာ-မြင်းတို့၊ သြဋ္ဌာ-ကုလားအုတ်တို့၊ ဂေါဏာ-နွားတို့၊ ဂဒြိဘာ-မြည်းတို့၊ ပသကာ^၅ -ကြွင်းသော သားကောင်တို့၊ ပေ။

အညွှန်း။ ၁-ဟရဏကံ၊ ဘာသာဋီ (ဂ)-၃၇။
 ၂-သဟဘဏ္ဍဟာရကံ သင်္ကာမေတိ-၃၈။
 ၃-သင်္ကာမာတံ။ ၆၃-ရာဇေ-၆၄။
 ၄-မနုဿပါဏော-၆၉။ ၇၀။ အဟိ-၇၂။ မစ္ဆာ-၇၄။
 ၅-ပသကာ-၇၅။ ၇၇။

၁၁၇။ ဗဟုပွဒံ နာမ-မည်သည်၊ ဝိစ္ဆိကာ-ကင်းမြီးကောက်တို့၊ သတပဒီ-
ကင်းခြေများတို့။ ဥစ္စာလိင်္ဂံပါဏကာ-ဥစ္စာလိင်္ဂံပိုးတို့။

၁၁၈။ ဩစရကော နာမ-မည်သည်၊ ဘဏ္ဍ-ကို၊ ဩစရိတွာ-အတွင်း
သို့ သက်ဝင်လှည့်လည်၍၊ အာစိက္ခတိ-ပြောပြ၏၊ ပေ။

ဩဏိရက္ခော နာမ-မည်သည်၊ (ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဍကို
စောင့်ရှောက်သူမည်သည်၊ ဝါ-ခေတ္တထားအပ်သော ဘဏ္ဍကို စောင့်ရှောက်သူ
မည်သည်) အာဟဋ္ဌ-ဆောင်ယူအပ်သော၊ ဘဏ္ဍ-ကို၊ ဂေါပေန္တော-လုံခြုံစေ
လျက်၊ ဝါ-စောင့်ရှောက်လျက်။

သံဝိဒါဝဟာရော နာမ-မည်သည်၊ သမ္မဟုလာ-များစွာသော ရဟန်းတို့
သည်၊ သံဝိဒဟိတွာ-သဘောတူစီစဉ်၍၊ ဝါ-တိုင်ပင်၍၊ ဧကော-တစ်ပါး
သည်၊ ပေ။

၁၁၉။ သင်္ကေတကမ္မံ နာမ-မည်သည်၊ သင်္ကေတံ၊ သိကြောင်းဖြစ်သော
အမှတ်အသားကို၊ ဝါ-ချိန်ခါ နေရပ် သတ်မှတ်မှုကို၊ ကရောတိ၊ (ကံ)၊
ပုရောဘတ္တံ ဝါ-ဆွမ်းစားရာ ကာလ၏ ရှေ့အဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-
နံနက်အခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ-ဆွမ်းစားရာ ကာလ၏
နောက်အဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ရတ္တံ ဝါ-ည၌၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဝါ
ဝါ-နေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ တေန သင်္ကေတေန-ထိုအမှတ်အသားဖြင့်၊ တံ
ဘဏ္ဍ-ကို၊ အဝဟရ-ခိုးဆောင်ချေ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြု၏၊ ပေ၊ တံ သင်္ကေတံ-
ထိုသင်္ကေတ၏၊ ပုရေ ဝါ-ရှေး၌သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆာ ဝါ-နောက်၌
သော်လည်းကောင်း၊ တံ ဘဏ္ဍ-ကို၊ အဝဟရတိ-ခိုးဆောင်အံ့၊ တစ်နည်း-
တံ သင်္ကေတံ-သို့၊ (အသမ္ပတွာ-မရောက်မူ၍) ပုရေ ဝါ-ရှေး၌သော်လည်း
ကောင်း၊ တံ သင်္ကေတံ-ကို၊ (အတိက္ကမ္မ-ကျော်လွန်၍) ပစ္ဆာ ဝါ-၌သော်
လည်းကောင်း၊ တံ ဘဏ္ဍ-အဝဟရတိ-အံ့၊ မူလဋ္ဌဿ-အရင်း၌တည်သော
ရဟန်း၏၊ ပေ၊ အဝဟာရကဿ-ခိုးဆောင်သောရဟန်း၏၊ ပေ၊ [သင်္ကေတကမ္မံ-
သိကြောင်းအမှတ်အသားကိုပြုခြင်း၊ ဝါ-ချိန်ခါနေရပ် သတ်မှတ်မှုကိုပြုခြင်း။]

၁၂၀။ နိမိတ္တကမ္မံ နာမ-မည်သည်၊ နိမိတ္တံ-အရပ်နိမိတ်ကို၊ ကရောတိ၊
(ကံ)၊ အက္ခိ ဝါ-မျက်စိကိုသော်လည်း၊ နိဓဏိဿာမိ-မှိတ်လိုက်မည်၊ ဘမုကံ

အညွှန်း။ ။၁-ဩစရကော-ဘာသာဋီ(တ)၊ ၇၈။
ဩဏိရက္ခော-၇၉။ သံဝိဒါဝဟာရော-၈၀။
သင်္ကေတကမ္မံ-၈၃။ တံ သင်္ကေတံ ပုရေ ဝါ-၈၄။
၂-နိမိတ္တကမ္မံ၊ ဘာသာဋီ(တ) ၈၅။ တံ မညမာနော၊ ၈၆။
အညံ မညမာနော၊ ၈၆။

ဝါ-မျက်ခုံး(မျက်မှောင်)ကိုသော်လည်း၊ ဥက္ခိပိဿာမိ-မြောက်လိုက်မည်၊ (မျက်စပစ်လိုက်မည်)၊ သီသံ ဝါ-ဦးခေါင်းကိုသော်လည်း၊ ဥက္ခိပိဿာမိ-မည်၊ ဝါ-ခေါင်းမော့လိုက်မည်၊ ပေ၊ အဝဟရ-ခိုးဆောင်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြု၏၊ [တံ နိမိတ္တံ ပုရေဝါ-စသည်ရှေးနှင့်တူပြီ၊ နိမိတ္တကမ္မ-အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း။]

၁၂၁။ ဘိက္ခု-ရဟန်း တစ်ပါးသည်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း တစ်ပါးကို၊ အာဏာပေတိ-စေခိုင်းစေ၏၊ (ကိံ) ဣတ္ထန္နာမံ-ဤအမည်ရှိသော၊ ဘဏ္ဍ-ကို၊ အဝဟရ-ခိုးဆောင်ချေ၊ ဣတိ-ဤသို့ စေခိုင်း၏၊ ပေ၊ သော-ထို(အခိုင်းခံရသော) ရဟန်းသည်၊ တံ-ထို(ပြောဆိုအပ်သော) ဘဏ္ဍာဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်(ဖြစ်၍)၊ တံ-ထို(ပြောဆိုအပ်သော) ဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟရတိ-အံ့၊ ဥဘိန္နံ-နှစ်ဦးလုံးတို့၏၊ ပါရာဇိကဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပေ။

သော-သည်၊ တံ-ထို(ပြောဆိုအပ်သော) ဘဏ္ဍာဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်(ဖြစ်၍)၊ အညံ-အခြားဘဏ္ဍာကို၊ ပေ၊ အညံ-အခြားဘဏ္ဍာယူ၍၊ မညမာနော-၍။ တံ-ထို(ပြောဆိုအပ်သော) ဘဏ္ဍာကို၊ ပေ၊ အညံ-ဟူ၍၊ မညမာနော-၍၊ အညံ-ကို၊ ပေ။

ဘိက္ခု^၂ -သည်၊ (ဆရာရဟန်းသည်)၊ ဘိက္ခု-ကို။ (တပည့်ဖြစ်သူ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ရဟန်းကို) အာဏာပေတိ၊ (ကိံ)၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-ဤ အမည်ရှိသူ အား၊ (ဓမ္မရက္ခိတအား)၊ ပါဝဒ-ပြောလိုက်ပါ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း)၊ ဣတ္ထန္နာမော-သည်၊ (ဓမ္မရက္ခိတသည်)၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-အား၊ (သံဃရက္ခိတအား)၊ ပါဝဒတု-တစ်ဆင့်ပြောပေးပါ၊ (ကိံ-နည်း)၊ ဣတ္ထန္နာမော-သည်၊ (သံဃရက္ခိတသည်)၊ ဣတ္ထန္နာမံ-သော၊ ဘဏ္ဍ-ကို၊ အဝဟရတု-ခိုးပါတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့တစ်ဆင့်ပြောပေးပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောလိုက်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့စေခိုင်း၏၊ ပေ၊ သော-သည်၊ (ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်)၊ ဣတရဿ-အခြားသော ရဟန်းအား၊ (ဓမ္မရက္ခိတအား)၊ အာရောစေဟိ-ပြောအံ့၊ ပေ၊ အဝဟာရကော-ခိုးဆောင်မည့်ရဟန်းသည်၊ (သံဃရက္ခိတ သည်)၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-လက်ခံအံ့၊ မူလဋ္ဌဿ-အရင်း၌တည်သော ရဟန်း၏၊ (ဆရာရဟန်း၏)၊ ပေ၊ သော-သည်၊ (သံဃရက္ခိတသည်)၊ တံ ဘဏ္ဍံ အဝဟရတိ၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ ပေ။

သော-သည်၊ (ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်)၊ အညံ-အခြားရဟန်းကို၊ ပေ၊ အာဏာပကဿ စ-စေခိုင်းသောရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ အဝဟာရကဿ စ-ခိုးဆောင်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ပေ။

အညွန့်။ ။၁-ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ပါဝဒ၊ ဘာသာဋီ(တ) ၈၇။

သော-သည်၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပစ္စာဂစ္ဆတိ-ပြန်လာ၏။
(ကိ-အဘယ်သို့ပြောဖို့ရန် ပြန်လာသနည်း။) အဟံ-သည်၊ တံ ဘဏ္ဍံ-ကို၊
အဝဟရိတုံ-ငှာ၊ န သက္ကောမိ-မစွမ်းနိုင်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြန်ပြော၏။ ပေ၊
ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ သက္ကောသိ-စွမ်းနိုင်၏။ ပေ။

သော-သည်၊ အာဏာပေတွာ-စေခိုင်းပြီး၍၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရီ-နှလုံးမသာယာ
ခြင်းရှိသည်(ဖြစ်၍)၊ မာ၊ အဝဟရိ-မခိုးနှင့်တော့၊ (မခိုးနဲ့တော့)၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ န သာဝေတိ- မကြားသိစေ၊ (ကြားသိအောင်မပြော)၊ ပေ၊
သာဝေတိ-ကြားသိစေ၏၊ (ကြားသိအောင်ပြော၏)၊ တယာ-သည်၊ အဟံ-
ကို၊ အာဏတ္ထော-စေခိုင်းအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပေ၊ သာဓူတိ-
ကောင်းပြီ ဟူ၍၊ သြရမတိ-ရှောင်ကြဉ်အံ့။

၁၂၂။ ပဉ္စဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊
(အကြောင်းအင်္ဂါတို့ကြောင့်)၊ အဒိန္နံ-မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို၊ အာဒိယန္တဿ-
ခိုးယူသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကဿ-သို့၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)၊ ပရပရိဂ္ဂဟိ
တဉ္စ-လူတည်းဟူသော သူတစ်ပါးသည် သိမ်းပိုက်အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်
လည်း၊ ဟောတိ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတဉ္စ ၁-လူတည်းဟူသော သူတစ်ပါး သိမ်း
ပိုက်အပ်သော ဘဏ္ဍာဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဂရုကော-
လေးသော၊ (တန်ဖိုးကြီးလေးသော)၊ ပရိက္ခာရော ၁-ပရိက္ခာရသည်လည်း၊
ပဉ္စမာသကော ၀၁-ငါးပဲသည်သော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကပဉ္စမာသကော
၀၁-ငါးပဲထက်ပိုလွန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ [“ဂရုကော ၁ ပရိက္ခာရော”
ကို ထပ်ဖွင့်သည်] ဟောတိ၊ ဝေယျစိတ္တဉ္စ-ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်း စိတ်သည်
လည်း၊ ၀၁-ခိုးလိုစိတ်သည်လည်း၊ ပစ္စုပ္ပန်တံ-ရှေးရှုတည်နေသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၁၂၃။ လဟုကော-ပေါ့သော၊ (တန်ဖိုးနည်းပါးသော)၊ ပရိက္ခာရော ၁-
သည်လည်း၊ အတိရေကမာသကော ၀၁-တစ်ပဲထက်ပိုလွန်သည်သော်လည်း
ကောင်း၊ ဦနပဉ္စမာသကော ၀၁-ငါးပဲအောက် ယုတ်လျော့သည်သော်လည်း
ကောင်း၊ ဟောတိ။

၁၂၄။ လဟုကော-ပေါ့သော၊ မာသကော ၀၁-တစ်ပဲသော်လည်းဖြစ်
သော၊ ဦနမာသကော ၀၁-တစ်ပဲအောက် ယုတ်လျော့သည်သော်လည်း ဖြစ်
သော၊ ပရိက္ခာရော ၁-သည်၊ ဟောတိ။

အညွှန်း။ ။၁-န သာဝေတိ၊ ဘာသာဋီ(တ)၊ ၉၀။
အာကာရေဟိ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ-ဂရုကော၊ ၉၁။

၁၂၅။ သကသည် စ^၁ -မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း၊ န-မဟုတ်၊
 ဝိဿာသဂ္ဂါဟီ စ-အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ယူခြင်းရှိသည်လည်း၊ န-မဟုတ်၊
 တာဝကာလိကံ စ-ထိုကာလမျှ သုံးစွဲအပ်သော ပစ္စည်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ ထို
 သုံးစွဲရာကာလမျှ ယူအပ်သည်လည်း၊ ဝါ-ထိုအခိုက်အတန့်မျှ ယူအပ်သည်
 လည်း၊ န-မဟုတ်။

၁၃၁။ သသညိဿ-မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊
 ဝိဿာသဂ္ဂါဟေ-အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ယူခြင်း၌လည်းကောင်း၊ တာဝကာလိကေ-
 ထိုကာလမျှ သုံးစွဲအပ်သောပစ္စည်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ထိုသုံးစွဲရာ ကာလမျှ
 ယူအပ်သောပစ္စည်း၌လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) တာဝကာလိကေ-ထိုသုံးစွဲရာ
 ကာလ၌ဖြစ်သော ယူခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပေတပရိဂ္ဂဟေ-နတ်၊ ဘီလူး၊
 ပြိတ္တာတို့ သိမ်းပိုက်အပ်သော ပစ္စည်း၌လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာနဂတပရိဂ္ဂဟေ-
 တိရစ္ဆာန်သိမ်းပိုက်အပ်သော ပစ္စည်း၌လည်းကောင်း၊ ပံသုကူလသညိဿ-
 ပံသုကူဟု အမှတ်ရှိသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဥမ္မတ္တကဿ-ရူးသော
 ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဓိတ္တစိတ္တဿ-ဘီလူးလွန်သဖြင့် ပျံ့လွင့်သော စိတ်
 ရှိသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာဋဿ-ဒုက္ခဝေဒနာ လွန်စွာ နှိပ်စက်
 သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အစွာ လွန်ကျူးမှု၌
 ယှဉ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ (အစဆုံးခိုးမှု၌ယှဉ်သော ရဟန်း၏လည်း
 ကောင်း၊) အနာပတ္တိ၊ အနာပတ်သည်၊ ဝါ-အာပတ်မဟုတ်သည်၊ ဟောတိ။

အဒိန္နာဒါနမှီ-၌၊ ပထမဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဗ္ဗိတော-ပြီးပြီ။

ဝိနိတဝတ္ထု

၁၃၂။ (စာပိုဒ် ၉၀ ၌ အနက်ရေးပြီး၊) မဟဂ္ဂံ-များသော အဖိုးရှိသော၊
 ပေ၊ ကစ္စိ-အဘယ်သို့နည်း၊ မယံ-တို့သည်၊ ပါရာဇိကံ-သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊
 အာပန္နာ န ခေါ-ရောက်လေကုန်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့ ကုက္ကုစ္စဖြစ်ပြီး၊ ပေ၊
 တုမေ-တို့သည်၊ ပါရာဇိကံ-သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နာ-ရောက်ကုန်ပြီ၊
 ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ မဟဂ္ဂံ-များသောအဖိုးရှိသော၊ ဒုဿံ-အဝတ်
 ကို၊ ပဿိတွာ-တွေ့မြင်၍၊ ယေယျစိတ္တံ-ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်းစိတ်ကို၊ ဥပ္ပာဒေသိ-
 ဖြစ်စေပြီ၊ ပေ၊ စိတ္တုပ္ပာဒေ-စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းမျှ၌၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ပေ။

အညွှန်း။ ။၁-သကသည်၊ သသညိဿ၊-ဘာသာဋီ(တ) ၉၃။

ဝိဿာသဂ္ဂါဟေ၊ ၉၄။ ၉၅။

၁၃၃။ ပိဏ္ဏစာရိကော-ဆွမ်းအလိုငှာ လှည့်လည်သော၊ ဝါ-ဆွမ်းခံသွားသော၊ ပေ၊ ဥတ္တရတ္ထရဏံ-အပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော အခင်းကို၊ ဝါ-အပေါ်လွမ်းအခင်းကို၊ ပေ၊ တံ-ထိုဘဏ္ဍာကို၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍၊ တံ-ကို၊ အဝဟရိ-ပြီ၊ ပေ၊ အညံ-အခြားဘဏ္ဍာဟု၊ မညမာနော-၍၊ ပေ၊ အညဿ-အခြားသူ၏၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဟရတော-ဆောင်ယူသွားစဉ်၊ သီသေ-၌၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ (ခေါင်းပေါ်၌ ရွက်လာသောဘဏ္ဍာကို)၊ ခန္တံ-သို့၊ ဩရောပေသိ-ချပြီ၊ ပေ၊ ခန္ဓေ-၌၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ (ပခုံးပေါ်၌ ထမ်းလာသောဘဏ္ဍာကို)၊ ပေ၊ ကဋိယာ-ခါး၌၊ ပေ၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဘူမိယံ-၌၊ နိက္ခိပိ-ချထားပြီ၊ ပေ။

၁၃၅။ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ (လွင်ပြင်၌)၊ စီဝရံ-ကို၊ ပတ္တရိတွာ-ဖြန့်၍၊ ပေ၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ ပေ၊ ဣဒံ စီဝရံ-သည်၊ မာ နဿု-မပျောက်ပျက်ပါစေနှင့်၊ ဝါ-မပျောက်ပျက်စေချင်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပဋိသာမေသိ-သိမ်းထားပြီ၊ ပေ၊ မယံ-၏၊ စီဝရံ-ကို၊ ကေန-သည်၊ အဝဟဋံ-ခိုးဆောင်အပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကံ)၊ မယာ-သည်၊ အဝဟဋံ-အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ သော-ထိုသင်္ကန်းရှင် ရဟန်းသည်၊ တံ-သင်္ကန်းသိမ်းထားသော ထိုရဟန်းကို၊ အာဒိယိ-စောဒနာမှုကိုယူပြီ၊ ဝါ-စွပ်စွဲပြီ၊ (ကံ၊ နည်း)၊ တံ-သည်၊ အဿမဏော-ရဟန်း မဟုတ်သည်၊ အသိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ စောဒနာပြီ၊ ပေ၊ ကိံ စိတ္တော-အဘယ်စိတ် ရှိသနည်း၊ ပေ၊ နိရုတ္တိပထော-ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအပ်သော စကားဟူသော အကြောင်းရှိပါ၏၊ ပေ၊ နိရုတ္တိပထေ-ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအပ်သော စကားဟူသော အကြောင်း၌၊ ဝါ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဝတိယာ-စည်း၌။

၁၃၆။ ဝါတမဏ္ဍလိကာယ-လေပွေသည်၊ ဥက္ခိတ္တံ-မြောက်လွင့်အပ်သော၊ သာဠကံ-အဝတ်ကို၊ ပဿိတွာ-မြင်၍၊ ပေ၊ ဝေဠုနံ-ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကို၊ ပေ၊ သာမိကာ-ဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ ပုရေပဿန္တိ-မမြင်ကုန်မီ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ထေယျစိတ္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဂ္ဂဟေသိ၊ ကောက်ယူပြီ။

၁၃၇။ သုသာနံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အဘိန္နေ-မပျက်သေးသော၊ သရိရေ-အလောင်းကောင်၌၊ ပံသုကူလံ-ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ-ကောက်ယူပြီ၊ တသ္မိံ စ သရိရေ-၌လည်း၊ ပေတော-ပြီတ္တာသည်၊ အဓိဝတ္ထော-စိုးအုပ်၍နေသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ မယံ-၏၊ သာဠကံ-ကို၊ မာ အဂ္ဂဟေသိ-မယူပါနှင့်၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ။

သော ဘိက္ခု-သည်၊ အနာဒိယန္တော-စကားကို မနာယူဘဲ၊ အဂမာသိ-
 သွားပြီ၊ အထခေါ-၌၊ တံ သရီရံ-ထို အလောင်းကောင်သည်၊ (ပြိတ္တာ အုပ်စိုး
 နေသော ထို အလောင်းကောင်သည်၊) ဥဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ တဿ ဘိက္ခုနော-
 ၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ-
 အစဉ်လိုက်ပြီ၊ ပေ၊ ဒွါ ရံ-တံခါးကို၊ ထကေသိ-ပိတ်လိုက်ပြီ၊ ပေ၊ တတ္ထေဝ၊
 ထိုအရပ်၌ပင်၊ (ထိုတံခါး အနီး၌ပင်၊) ပရိပတိ-လဲကျပြီ၊ (ပြိတ္တာလည်း
 ဘဝပြောင်းသွားပြီ)၊ ပေ၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-မကောက်ယူထိုက်၊ ပေ။

၁၃၈။ သံဃဿ-၏၊ စီဝရေ-ကို၊ ဘာဇီယမာနေ-ဝေဖန်အပ်သော်၊
 ထေယျစိတ္တော-သည်၊ (ဟုတွာ၊) ကုသံ-ကမ္မည်းကို၊ (မဲကို၊) သင်္ကာမေတွာ-
 ပြောင်းရွှေ့၍၊ ပေ။

၁၃၉။ ဇန္တုဃရေ-ဇရုံးအိမ်၌၊ အညတရဿ၊ ဘိက္ခုနော-၏။ အန္တရ
 ဝါသကံ-သင်းပိုင်ကို၊ အတ္တနော-မိမိ၏(ဥစ္စာဟူ၍)၊ မညမာနော-မှတ်ထင်
 သည်ဖြစ်၍၊ နိဝါသေသိ-ဝတ်ပြီ၊ ပေ၊ သကသညီ-မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသည်
 ဖြစ်၍၊ (နိဝါသေသိ) သကသညီဿ-မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသော ရဟန်း၏။
 ပေ။

၁၄၀။ ဂိဇ္ဈာံကုဋ္ဌာ-သော၊ ပဗ္ဗတာ-မှ၊ ဩရောဟန္တာ-ဆင်းလာကုန်
 စဉ်၊ သီဟဝိဃာသံ-ခြင်္သေ့စားကြွင်းကို၊ ပဿိတွာ-၍၊ ပစာပေတွာ-ချက်
 စေ၍၊ ပရိဘူသု-ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သီဟဝိဃာသေ-၌၊ ပေ၊ ဗျုပ္ပ-ကျား၊ ဒိပိ-
 သစ်၊ တရစ္ဆံ-အောင်း၊ ကောက-ဝံပုလွေ၊ (သစ်ကျုတ်၊) တိရစ္ဆာနဂတ
 ပရိဂ္ဂဟေ-တိရစ္ဆာန်သိမ်းပိုက်အပ်သော ဥစ္စာ၌။

၁၄၁။ အပရဿ-အခြားရဟန်း၏၊ ဘာဂံ-ကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ပြော၍၊ အမူလကံ-ဥစ္စာရှင် အခြေအမြစ်မရှိသော ဆွမ်းကို၊ အဂ္ဂဟေသိ၊
 ပေ၊ သမ္မဇနနုသာဝါဒေ-သမ္မဇနနုသာဝါဒကြောင့်၊ (သိလျက် မဟုတ်
 မမှန်သောစကားကို ပြောခြင်းကြောင့်၊) ပါစိတ္တိယဿ-သို့။ အာပတ္တိ-ရောက်
 ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ပူဝံ-မှန်၊ ဥစ္ဆ-ကြံ၊ တိမ္မရူသက-တည်သီး။

၁၄၂။ ဒုဗ္ဗိက္ခေ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားရာအခါ၌၊ ဩဒနီယဃရံ-
 ထမင်းချက်ရာအိမ်သို့၊ (ရောင်းဖို့ရာ ထမင်းချက်ရာအိမ်သို့) ပဝိသိတွာ-၍၊
 ပတ္တပူရံ-သပိတ်ပြည့်အောင်၊ ဩဒနံ-ကို၊ [သူနယရံ-အသားချက်ရာ အိမ်]

အညွန့်။ ။၁-အမူလကံ၊ ၁၁၄။ ဩဒနီယဃရံ-၁၁၆။

ပူဝဿရံ-မုန့်ဖုတ်ရာအိမ်၊ (မုန့်ဖို) သက္ခလိယော-မုန့်ကျသည်းတို့ကို၊ မောဒကေ-
ကတွတ်မုန့်တို့ကို၊ (ဗယာကြော်။)

၁၄၃။ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ [ပင်ကိုအတိုင်း ထားအပ်သော လက်ဝတ်တန်ဆာ
မလုပ်ရသေးသော ဝတ္ထုကို “ဘဏ္ဍာ”ဟု ခေါ်၏၊ အသုံးအဆောင် တန်ဆာ
စသည်လုပ်ပြီးသောဝတ္ထုကို “ပရိက္ခရာ”ဟု ခေါ်သည်။]

၁၄၄။ ပိဋေ-အင်းပျဉ်၌၊ (ခုံ၌)၊ ထဝိကံ-အိတ်ကို၊ ပဿိတွာ-၍၊
ဣတော-ဤအင်းပျဉ်မှ၊ ဂဏ္ဍန္တော-ယူလတ်သော်၊ ပါရာဇိကော-ပါရာဇိက
ကျသည်၊ ဘဝိဿာမိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပိဋကေန-နှင့်၊ သဟ-
ကွ၊ သင်္ကာမေတွာ-ပြောင်းရွှေ့၍၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူပြီ၊ ဘိသိ-ဘုံလျှိုကို။

၁၄၅။ စီဝရဝံသေ-သင်္ကန်းတန် ဝါး၌၊ ဣတော-မှ၊ နိက္ခမန္တော-ထွက်
လတ်သော၊ ပေ၊ သော မောဃပုရိသော-သည်၊ နိက္ခမိ ဝါ-ထွက်သည်မူလည်း
ဖြစ်စေ၊ န ဝါ နိက္ခမိ-မထွက်သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ပေ။

၁၄၆။ ဒွေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သဟာယကာ-သူငယ်ချင်းတို့သည်၊
(သူခဒုက္ခဟူသမျှသို့ အတူကပ်ရောက်တတ်သူတို့သည်၊ ဝါ-ဆင်းရဲအတူ
ချမ်းသာအမျှ ဖြစ်သူတို့သည်) ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဒုတိယော-နှစ်ယောက်မြောက်
အဖော်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပေ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-နှင့်၊ ဝိဿသန္တော-
အကျွမ်းဝင်သည်ဖြစ်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟော၊ အကျွမ်းဝင်
သောအားဖြင့် ယူခြင်းရှိပါ၏၊ ပေ၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေ-အကျွမ်းဝင်သောအားဖြင့်
ယူခြင်း၌၊ ဝါ-ကြောင့်။

၁၄၇။ စီဝရကမ္မံ-သင်္ကန်းချုပ်မှုကို၊ ကရောန္တိ-ကုန်၏၊ ပေ၊ သဗ္ဗေသံ-
အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ ပဋိဝိသာ-အဖို့တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-
ဆောင်ယူ၍၊ ဥပနိက္ခိတ္တာ-အနီး၌ထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ပေ၊
ပဋိဝိသံ-ကို၊ အတ္တနော၏၊ (အဖို့ဟူ၍)၊ မညမာနော-၍။ ပရိဘုဉ္ဇိ-ပြီ၊ ပေ၊
ပတ္တေန-ဖြင့်၊ ပေ၊ ပတ္တသာမိကော-သပိတ်ရှင်ဖြစ်သော၊ ပေ။

၁၄၈။ အဗ္ဗစောရကာ-သရက်သီးသူခိုးတို့သည်၊ အဗ္ဗံ-သရက်သီးကို၊
ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ (သရက်ပင်ပေါ်မှ ကြွေကျစေ၍)၊ ဘဏ္ဍိကံ-ဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊
အာဒါယ-ယူ၍၊ အဂမံသု-ကုန်ပြီ၊ သာမိကာ-တို့သည်၊ တေ စောရေ-
တို့ကို၊ အနုဗန္ဓိသု-အစဉ်တစိုက်လိုက်ကုန်ပြီ၊ စောရာ-တို့သည်၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍိကံ-
ကို၊ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ (မြေပေါ်ပစ်ချ၍)၊ ပလာယိသု-ထွက်ပြေးကုန်ပြီ။

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပံသုကူလသည်နော- ပံသုကူဟု အမှတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိဂ္ဂဟာပေတွာ-အကပ်ခံစေ၍၊ (အကပ်ခိုင်း၍) ပရိဘုဉ္ဇိသု-ကုန်ပြီ၊ (ဈေး- သပြေသီး၊ လဗုဇ-တောင်ပိန္နဲသီး၊ တာလပက္က-ထန်းသီးမှည့်) သာမိကာ- တို့သည်၊ ပုရေပဿန္တိ-မမြင်ကုန်မိ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ထေယျစိတ္တာ-ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ပရိဘုဉ္ဇိသု-ကုန်ပြီ။

၁၄၉။ ပုပ္ဖာရာမံ-ပန်းအရံသို့၊ (ပန်းခြံသို့)၊ ဂန္တော-၍၊ ဩစိတံ- ဆွတ်ခူးအပ်ပြီးသော၊ ပဉ္စမာသဂ္ဂနကံ-ငါးပဲထိုက်တန်သော၊ ပုပ္ဖံ-ကို၊ ဩစိနိတွာ၊ ဆွတ်ခူး၍၊ ပဉ္စမာသဂ္ဂနကံ-ငါးပဲ ထိုက်တန်သော ပန်းကို။

၁၅၀။ ဂါမကံ-ရွာငယ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-စဉ်၊ ပေ၊ အဝေါစ-ပြီ၊ အာဝုသော- တုယံ-၏၊ ဥပဋ္ဌာကကုလံ-အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော အမျိုးကို၊ ဝုတ္တော- ပြောဆိုအပ်သည်၊ (သင်က ပြောဆိုအပ်သည်)၊ (ဟုတွာ)၊ တစ်နည်း-ဝုတ္တော ဟုတွာ-သင့်အပြောဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေမိ-ပြောလိုက်အံ့၊ ဣတိ-ပြီပေ၊ အာဟာရာပေတွာ- ဆောင်ယူစေ၍၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ပရိဘုဉ္ဇိ-သုံးစွဲပြီ၊ ပေ၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇေမိတိ၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇေမိ-ဟူ၍၊ ဝါ-သင့်အပြောဖြင့် ပြောလိုက်မည်ဟူ၍၊ န ဝတ္တဗ္ဗော- ထိုက်၊ ဝုတ္တော-တပည့်တော်က ပြောအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တစ်နည်း- ဝုတ္တော ဟုတွာ-တပည့်တော်အပြောဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေဟိ-ပြောလိုက်ပါ၊ ယုဂသာဋကံ- အစုံဖြစ်သောအဝတ်ကို၊ အာဠကံ-တစ်ပြည်သော၊ သပ္ပံ-ထောပတ်ကို၊ တုလံ- တစ်ချိန်သော၊ ဂုဠံ-တင်လဲကို၊ ဒေါဏံ-တစ်စိတ်သော၊ တဏှာလံ-ဆန်ကို။

၁၅၁။ မဟာဂ္ဂံ-များသော အဖိုးရှိသော၊ (အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော)၊ မဏိံ-ပတ္တမြားကို၊ အာဒါယ-၍၊ အညတရေန၊ ဘိက္ခုနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော-ရှည်သော ခရီးကိုသွားသည်၊ (ခရီးရှည်သွားသည်)၊ ဟောတိ- ၏၊ ပေ၊ သုကံဋ္ဌာနံ-အခွန်ကောက်ရာအရပ်ကို၊ ပဿိတွာ-၍၊ တဿ ဘိက္ခုနော- ၏၊ (ထဝိကာယ-၌စပ်)၊ ဝါ-သည်၊ အဇာနန္တဿ-မသိစဉ်၊ ထဝိကာယ၊ အိတ်၌။ မဏိံ-ကို၊ ပဂ္ဂိပိတွာ-ထည့်၍၊ သုကံဋ္ဌာနံ-ကို၊ အတိက္ကမိတွာ-ကျော်လွန်၍၊ (ကျော်လွန်လျှင်)၊ အဂ္ဂဟေသိ-ပြီ၊ ဂိလာနာလယံ^၂-မကျန်းမာသူ၏ အခြင်းအရာကို၊ ဝါ-မကျန်းမာသူ၏ အမူအရာကို၊ ကရိတွာ-၍၊ ပေ၊ မေ-၏။

အညွှန်း။ ။၁-ဝုတ္တော ဝဇ္ဇေမိ၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇေဟိ-ယုဂသာဋကံ-စသည်၊ တာသာဋီ (တ) ၁၂၁၊ ရှု။
၂-ဂိလာနာလယံ။ ။အာလယ၏ အနက်ကို၊ မ၊ ၄၊ ၄။ ၂၅၀။မ၊ ၆၊ ၂။ ၄၃၉။ ဇာ၊ ၄။ ၆။ ၂၅-တို့ကို ကြည့်၍ အနက်ပေးသည်။

ဘဏ္ဍိကံ-ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ခဲ့ပါ။ အဟံ-တပည့်တော်သည်။ အကလ္လကော-မကျန်းမာသူသည်။ န-မဟုတ်ပါ။ ဣတိ-ပြောပြီ။ အာဂုဿော၊ တွံ-သည်။ ကိဿ-ကြောင့်၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော အမှုကို၊ အကာသိ ပန-ပြုရသနည်း။

၁၅၂။ အာမိသေန-ဆွမ်းစသော အာမိသဖြင့်၊ ဥပလာပေတွာ-ချောမြူ၍၊ (ဖြားယောင်း၍)၊ ပေ၊ အတိက္ကာမေဟိ-ကျော်လွန်စေပါ။ ပေ။

၁၅၃။ ပါသေ-ကျော့ကွင်း၌၊ ဗန္ဓ-နှောင်ဖွဲ့အပ်သော၊ ဝါ-မိနေသော၊ သူကရံ-ဝက်ကို၊ ကာရုညေန-သနားခြင်းကြောင့်၊ မုဉ္ဇိ-လွတ်ပြီ၊ ပေ၊ ကာရုညာ ဓိပ္ပာယော-သနားခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိပါ၏။ (သနားသောအလိုဆန္ဒ ရှိပါ၏။) ကုမိနေ-မြှိုး၌၊ ဗန္ဓေ-အပ်ကုန်သော၊ မစ္ဆေ တို့ကို၊ ပေ၊ အတိက္ကမိတွာ-၍၊ ပဝဋ္ဌေတွာ-လိမ့်စေ၍၊ ပေ၊ ကုလလေန-စွန်သည်။ ဥက္ခိတ္တံ-မြောက်ချီအပ်သော၊ မံသပေသိ-အသားတစ်ကို၊ သာမိကာနံ-ဥစ္စာရှင်တို့အား၊ ဒဿာမိ၊ ပြန်ပေးမည်၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ပေ၊ အဂ္ဂဟေသိ-ပြီ။

၁၅၄။ ဥဠုမ္ပံ-ဖောင်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ အစိရဝတိယာ-သော၊ နဒိယာ-၌၊ ဩသာရေန္တိ-အောက်သို့ သွားစေကြကုန်၏။ (မျောကြကုန်၏။) ဗန္ဓနေ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုးသည်၊ ဆိန္ဓေ-ပြတ်လတ်သော်၊ ကဋ္ဌာနိ-သစ်သားတို့သည်၊ ဝိပ္ပကိဏ္ဍာနိ-ဖရိဖရဲ(ကစဉ်ကရဲ)တို့သည်၊ (ဟုတွာ၊) အဂမံသု-သွားကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခု။ ပံသုကူလသည်နော-ပံသုကူဟုအမှတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဥတ္တာရေသု-ဆယ်ကြကုန်ပြီ၊ (“ရေမှတက်စေကြကုန်ပြီ”ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ဖြစ်၏။) ဂေါပါလကော-နွားကျောင်းသားသည်၊ (နွားကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူသည်။) ရက္ခေ-၌၊ သာဠကံ-ကို၊ အာလဂ္ဂေတွာ-ဆွဲချိတ်၍၊ ဥစ္စာရံ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာအရပ်သို့၊ ဝါ-ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ အဂမာသိ-ပြီ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ (ပါဒေ-၌ စပ်။) ဝါ-သည်၊ နဒိ-ကို၊ တရန္တဿ-ဖြတ်ကူးစဉ်၊ ရဇကာနံ-ခဝါသည်တို့၏၊ ဟတ္ထတော-မှ။ မုတ္တံ-လွတ်လာသော၊ သာဠကံ-သည်၊ ပါဒေ၊ လဂ္ဂ-ငြိနေသည်၊ ဟောတိ-၏။

၁၅၅။ သပ္ပိကုမ္ပံ-ထောပတ်အိုးကို၊ ပဿိတွာ၊ ထောက် ထောက်-အနည်းငယ် အနည်းငယ်၊ ပရိဘုဉ္ဇိ၊ ပေ၊ သံဝိဒဟိတွာ-သဘောတူစီစဉ်၍၊ ဝါ-တိုင်ပင်၍၊ အဂမံသု-ကုန်ပြီ၊ (ကိ)၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဝဟရိဿာမ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ တိုင်ပင်၍ သွားကြပြီ၊ ဧကော-သည်၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဝဟရိ-ပြီ၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝမာဟံသု၊ (ကိ-နည်း။) မယံ-တို့သည်။

ပါရာဇိကာ-ပါရာဇိကကျသူတို့သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အဝဟဋ္ဌော-ခိုးဆောင်ပြီး၊ သော-သည်၊ ပါရာဇိကော-ပါရာဇိက ကျသူတည်း၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ဘာဇေသု-ခွဲဝေကြကုန်ပြီ၊ တေဟိ-တို့သည်၊ ဘာဇိယမာနေ-အပ်သော်၊ ဇကမေကဿ-တစ်ပါးတစ်ပါး၏၊ ပဋိဝိသော-အဖို့သည်၊ ပဉ္စမာသကော-ငါးပဲသည်၊ န ပရိပူရိ-မပြည့်။

အာပဏိကဿ-ဈေးသည်၏၊ တဏှုလုမုဋ္ဌိ-ဆန်တစ်ဆုပ်ကို၊ (မုဂ္ဂ-ပဲနောက်၊ မာသ-ပဲကြီး၊ တိလ-နှမ်း) ပေ၊ အန္ဓဝနေ-သူကန်းတော၌၊ စောရကာ-သူခိုးတို့သည်၊ ဂါဝိ-နွားမကို၊ ဟန္တော-သတ်၍၊ မံသံ-ကို၊ ခါဒိတွာ-၍၊ သေသကံ-အကြွင်းအကျန်ကို၊ ပဋိသာမေတွာ-သိမ်းဆည်း၍၊ အဂမံသု-ပြီ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပတိဂ္ဂါဟာပေတွာ-အကပ်ခိုင်း၍၊ [“အကပ်ခံစေ၍”ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ဖြစ်၏၊] သူကရံ-ဝက်ကို၊ တိဏဓေတ္တံ-မြက်ခင်းသို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ လူတံ-ရိတ်အပ်ပြီးသော၊ ပဉ္စမာသဋ္ဌနကံ-ငါးပဲ ထိုက်တန်သော၊ တိဏံ-ကို။

၁၅၆။ သံဃဿ-၏၊ အမ္ပဲ-သရက်သီးကို၊ ဘာဇာပေတွာ-ခွဲဝေစေ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိသု၊ ပေ၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ-သုံးဆောင်ခြင်းအကျိုးငှာ။ (ပဋိဂ္ဂဏှာမ-ခံယူကုန်၏) တစ်နည်း၊ ပရိဘောဂတ္ထာ-သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အကျိုးရှိပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ-သုံးဆောင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဂဟဏေ-ယူခြင်း၌) အနာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပေ၊ အမ္ပပါလကာ-သရက်ပင်စောင့်တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အမ္ပဖလံ-သရက်သီးကို၊ ဒေန္တိ-ကုန်၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဣမေ-ဤသူတို့သည်၊ ဂေါပေတံ-စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ ဣဿရာ-အစိုးရကုန်၏၊ ဣမေ-တို့သည်၊ ဒါတံ-ငှာ၊ န-အစိုးမရကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တော-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကုန်လျက်၊ န ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-မခံယူကြကုန်၊ ပေ၊ ဂေါပကဿ-စောင့်ရှောက်သူ၏၊ ဒါနေ-ပေးခြင်း၌၊ အနာပတ္တိ။

သံဃဿ-၏၊ ဒါရုံ-ကို၊ တာဝကာလိကံ-ထိုကာလ၌ သုံးစွဲအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဝါ-ထိုသုံးစွဲရာကာလပတ်လုံး ယူအပ်သည်မည်လောက်အောင်၊ ဝါ-အခိုက်အတန့်မျှ၊ ဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ဝိဟာရဿ-၏၊ ကုဋံ-နံရံကို၊ ဥပထမ္ဘေသိ-ထောက်ထားပြီ၊ ပေ၊ တာဝကာလိကော-တာဝကာလိကစိတ် ရှိပါ၏၊ တာဝကာလိကေ-၌၊ ပေ။

အညွှန်း။ ။၁-ပရိဘောဂတ္ထာယ၊ ဘာသာဋီ(တ) ၁၃၁။
တာဝကာလိကံ၊ တာဝကာလိကော၊ ဘာသာဋီ(တ) ၁၃၇။

ပုဉ္ဇကိတံ^၁ -အပုံပြုထားအပ်သော၊ တိဏံ-ကို၊ ပေ၊ ဈာပေသိ-မီးလောင်စေပြီ၊ (မီးတိုက်ပြီ) ဘိသိ-ဘုံလျှို့ကို၊ ဘိဗ္ဗောဟနံ-ခေါင်းအုံးကို၊ ကဝါဠ-တံခါးရွက်ကို၊ အာလောကသန္တိ-လေသောက်ပြတင်းကို၊ ဂေါပါနသိ-အခြင်ရနယ်ကို။

၁၅၇။ ဥပါသကဿ-၏၊ ဝိဟာရပရိဘောဂံ-ကျောင်းအသုံးအဆောင်ဖြစ်သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ အညတြ-အခြားကျောင်း၌၊ ပေ၊ ဥဇ္ဈာယတိ-ကဲ့ရဲ့၏၊ ခိယျတိ-အပြစ်ကိုပြ ရှုတ်ချ၏ ဝိပါစေတိ-အပြစ်ကိုကျယ်ပြန့်စေ၏၊ [ရောက်ရာအရပ်၌ စကားဖြန့်၏၊] (ကိ-အဘယ်သို့ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချအပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေသနည်း၊) ကထံ ဟိ၊ အဘယ့်ကြောင့်၊ ဘဒ္ဒန္တာ-အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အညတြ-အခြားကျောင်း၌၊ (အခြားကျောင်းက) ပရိဘောဂံ-အသုံးအဆောင်ကို၊ အညတြ-၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ နာမ-သုံးစွဲကြရသနည်း၊ (သုံးစွဲကြပါလိမ့်) ဣတိ-၏၊ [ဥဇ္ဈာယတိ-စသည်၏ အကျယ်ကို စာပိုဒ်နံပါတ် ၈၈-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ဥပေါသထဂ္ဂံပိ-ဥပုသ်ပြုရာအရပ်၌လည်းကောင်း၊ [ဥပုသ်ယူရာအိမ်=ဥပုသ်အိမ်၊] သန္တိသန္တံပိ-စည်းဝေးရာအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ဟရိတုံ-ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ-ကုန်လျက်၊ ဆမာယံ-မြေ၌၊ နိသီဒန္တိ-ကုန်၏၊ ဂတ္တာနိပိ-ကိုယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စီဝရာနိပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကိတာနိ-မြေမှုန့်ဖြင့် ရောပြမ်းအပ်ကုန်သည်၊ (မြေမှုန့်အလိမ်းအလိမ်းကပ်ကုန်သည်) ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ပေ၊ တာဝကာလိကံ-အခိုက်အတန့်မျှ၊ ဟရိတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

စမ္မာယံ-စမ္မာမြို့၌၊ ထုလ္လနန္ဒာယ-ထုလ္လနန္ဒာမည်သော၊ ဘိက္ခုနီယာ-၏၊ အန္တေဝါသိနီ-အနီးနေတပည့်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ထုလ္လနန္ဒာယ ဘိက္ခုနီယာ-၏၊ ဥပဋ္ဌာကကုလံ-အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော အမျိုးသို့၊ ဂန္တော-၍၊ “အယျာ-အရှင်မသည်၊ တေကဋ္ဌလယာဂုံ^၂ -နှမ်း၊ ဆန်၊ ပဲနောက်-သုံးမျိုးလှောက်၍ ကျိုချက်အပ်သောယာဂုကို၊ (နှမ်း၊ ဆန်-နှစ်မျိုးတွင် ပဲ

အညွနံ။ ။၁-ပုဉ္ဇကိတံ။ ကိတ-၌ ဒါရကာ အလင်္ကာတာ မာလာကိတာ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ဝိ၊ ၁၊ ၃၆၁။

မာလာကိတာပုဒ်၌ကဲ့သို့ ပုဉ္ဇကိတံဝယ် ကိတ-၌လည်း ကရ၊-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်းဖြစ်သင့်သည်၊ က-၌ (အ)ကို ဣပြု။

၂-တေကဋ္ဌလယာဂုံ၊ ဘာသာဋီ(တ) ၁၄၃။

တစ်မျိုးမျိုးစွက်၍ ကျိုချက်အပ်သော ယာဂုကို) ပါတုံ-ငှာ၊ ဣစ္ဆတိ-၏
-ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပစာပေတွာ-ကျိုချက်စေ၍၊ ပေ။

မဓုဂေါဠကံ ။ -ချိုသောအရသာရှိသော မုန့်ဆုပ်ကို၊ (ဝါ-ပျားလပို့ကို။

၁၅၈။ ဝေသာလီယံ-၌၊ အာယသ္မတော အဇ္ဇကဿ-၏၊ ဥပဋ္ဌာကဿ-
သော၊ ဂဟပတိနော-အိမ်ရှင်၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဒွေ ဒါရကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-
ကုန်၏၊ ပုတ္တော စ-လည်းကောင်း၊ ဘာဂိနေယျော စ-တူလည်းကောင်းတည်း
ပေ၊ ဘန္တေ-ဘုရား၊ ဣမံ ဩကာသံ-ဤအခွင့်အရေးကို၊ (အာစိက္ခေယျာသိ-
၌ စပ်)၊ ဒိန္နံ-ကုန်သော၊ ဣမေသံ ဒါရကာနံ-တို့တွင်၊ ယော-သည်၊ သဒ္ဓေါ-
သဒ္ဓါရှိသည်၊ ပသန္နော-သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုသည်-ဟောတိ၊ တဿ-
ထိုကလေးအား၊ အာစိက္ခေယျာသိ-ပြောပြပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပေ
သော-ထိုသူသည်၊ တေန သာပတေယျေန-ထိုဥစ္စာဖြင့်၊ ကုဋ္ဌမ္ပံ စ-ဥစ္စာနှစ်
ကိုလည်း၊ သဏ္ဍပေသိ-ကောင်းစွာတည်စေပြီ၊ ဒါနဉ္စ-ကိုလည်း၊ ပဌပေသိ-
ဖြစ်စေပြီ၊ ပေ၊ ကော-သည်၊ ပိတုနော-၏၊ ဒါယဇ္ဇော န ခေါ-အမွေခံပါနည်း
ပုတ္တော ဝါ-သားပါလော၊ ဘာဂိနေယျော ဝါ-တူပါလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ
အမှာကံ-တို့၏၊ သာပတေယျ-ဥစ္စာနှစ်ကို၊ မေထုနကဿ-သားချင်းအား
အာစိက္ခိ-ပြောပြပြီ၊ မေ-အား၊ ဝိနိစ္ဆယံ-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါ
ပေ၊ ပက္ခော-ဘက်သားသည်၊ (အသင်းအပင်းသည်)၊ ဟောတိ-၏၊ အာဂုသော
အာနန္ဒာ၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ (အာစိက္ခတိ-၌ စပ်)၊ သာမိကေန-
ဥစ္စာရှင်သည်၊ (ပုတ္တော-၌ စပ်)၊ ဣမံ ဩကာသံ-ကို။ ဣတ္တန္နာမဿ-အား
အာစိက္ခေယျာသိ-ပြောပေးပါ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပုတ္တော-ပြောအပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊
တဿ-ထိုသူအား၊ အာစိက္ခတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ကိ-အဘယ်
အပြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ န ခေါ-ရောက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ (ဘန္တေ-
အရှင်ဘုရား၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အာပတ်သို့။ အန္တမသော-အားဖြင့်၊
ဒုက္ကဋမတ္တန္တိ-ဒုက္ကဋ်မျှသို့လည်း၊ န အာပဇ္ဇတိ-မရောက်ပါ။

၁၅၉။ ဥပဋ္ဌာကကုလံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ စောရေဟိ-စားပြတို့သည်၊
ဥပဒ္ဓုတံ-နှိပ်စပ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဒွေ စ ဒါရကာ-တို့သည်လည်း၊ ဝါ၊
တို့ကိုလည်း၊ နိတာ-ဆောင်ယူအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ပေ၊ တေ

အညွှန်း။ ။၁=မဓုဂေါဠကံ၊ ဘာသာဋီ (တ) ၁၄၄။
၂-ပက္ခော-ဘာသာဋီ (တ) ၁၄၄။

ဒါရကေ-တို့ကို၊ ဣဒ္ဓိယာ-တန်ခိုးဖြင့်၊ အာနေတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ပါသာဒေ-
 ပြာသာဒ်၌၊ ဌပေသိ-ထားပြီး၊ ပေ၊ “အယံ-ဤဟာသည်၊ အယျဿ ပိလိန္ဒ
 ဝစ္ဆဿ-အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေါ-တန်ခိုးအာနုဘော်တည်း၊” ဣတိ-
 ဤသို့သိ၍၊ အာယသ္မန္တေ ပိလိန္ဒဝစ္ဆေ-၌၊ အဘိပ္ပသီဒိ-သု-အလွန်
 ကြည်ညိုကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိမဿ-တန်ခိုးရှိသူ၏၊ ဣဒ္ဓိဝိသယေ-တန်ခိုး
 အရာ၌၊ (အဓိဋ္ဌာန် တန်ခိုးအရာ၌။)

၁၆၀။ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ (ပါဒေ-၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ဂစ္ဆန္တဿ၊
 တရန္တဿ-တို့၌ စပ်၊) ဂါမကာ-ရွာငယ်မှာ၊ ကောသမ္ပိ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ-
 သွားလတ်သော်၊ အန္တ ရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ နဒိ-ကို၊ တရန္တဿ-ဖြတ်ကူး
 စဉ်၊ သူကရိကာနံ-ဝက်သတ်သမားတို့၏၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မုတ္တာ-လွတ်လာ
 သော၊ မေဒဝဋ္ဋိ-အဆီခဲသည်၊ ပါဒေ-၌၊ လဂ္ဂါ-ငြိနေသည်၊ ဟောတိ-၏၊
 ပေ၊ ဥတ္တိဏ္ဏံ-ရေမှတက်လာသော၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဂေါပါလိကာ-နွား
 ကျောင်းသူမသည်၊ ပေ၊ အဒိန္နဒါနေ-ကြောင့်၊ ပေ၊ မေထုနဓမ္မသမာယောဂေ-
 မေထုန်အကျင့်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။

၁၆၁။ သာဂလာယံ-သာဂလမြို့၌၊ အာယသ္မတော-ဒဠိကဿ-၏၊
 သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-အတူနေတပည့်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အနဘိရတိယာ-
 မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ ပီဠိတော-နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အာပဏိကဿ-
 ဈေးသည်၏၊ ဝေဌနံ-ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကို၊ (၈၆) အဝဟရိတွာ-ခိုးဆောင်
 ၍၊ ပေ၊ အဝေါစ-ပြီး၊ (ကိ-နည်း၊) အဟံ ဘန္တေ၊ အဿမဏော-ရဟန်း
 မဟုတ်တော့၊ ဝိတ္တမိဿာမိ-လူထွက်ပါတော့မည်၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊
 အာဟရောပေတွာ-ဆောင်ယူစေ၍၊ အဂ္ဂိပေသိ-အဖိုးဖြတ်စေပြီ၊ တံ-
 ထိုဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းသည်၊ အဂ္ဂိပေန္တံ-အဖိုးဖြတ်စေအပ်သော်၊ [ကံ- ဟော၊
 မာန-ပစ္စည်း၊ အန္တ-ပြန်၊] ပဉ္စမာသကေ-ငါးပဲတို့ကို၊ န-အဂ္ဂတိ-မထိုက်တန်၊
 ပေ၊ ဓမ္မကထံ-တရားစကားကို၊ ပေ၊ အဘိရမတိ-အလွန်မွေ့လျော်၏၊ ဣတိ-
 အပြီးတည်း။

ဒုတိယပါရာဇိကံ-သည်၊ သမတ္တံ-ပြီးပြီ။

၃-တတိယပါရာဇိက

၁၆၂။ (ယေန သမယေန ဘိက္ခု အတ္တနာပိ၊ အတ္တာနံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ၊ အညမညမ္ဘိ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ၊ မိဂလဏ္ဍိကမ္ဘိ သမဏကုတ္တကံ ဇီဝိတာဝေါရောပါပေန္တိ၊ -အနိယမဝါကျ၊ ဝေါရောပါပေန္တိ-ခွင်းပစေဟု စေခိုင်းကြကုန်၏။)

တေန သမယေန-၌၊ ဗုဒ္ဓေါ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီး သော၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝေသာလိယံ° -ဝေသာလီမြို့၌၊ ဝါ-ဝေသာလီမြို့၏ အနီးဖြစ်သော၊ မဟာဝနေ-မဟာဝုန်တော၌၊ ကုဋ္ဌဂါရ သာလာယံ-အထွတ်ရှိသော ဂန္ဓကုဋ္ဌိကျောင်းတော်၌၊ ဝါ-စုလစ်မွမ်းချွန် အထွတ်တပ်ထားအပ်သော ဂန္ဓကုဋ္ဌိကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ-၏၊ တေန ခေါပန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဝေသာလီမြို့အနီး မဟာဝုန်တော ကုဋ္ဌဂါရသာလာဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်း ဖြင့်၊ အသုဘကထံ-အသုဘနှင့် စပ်သောစကားကို၊ ကထေတိ-ဟောတော်မူ၏၊ အသုဘာယ-အသုဘမာတိကာ၏၊ ဝဏ္ဏံ-အကျယ်ဖွင့်ကြောင်း ပဒဘာဇနီကို၊ ဘာသတိ-ဟောတော်မူ၏၊ အသုဘဘာဝနာယ-အသုဘဘာဝနာ၏၊ (အသုဘ လျှင်အာရုံရှိသော စိတ်ကို တိုးပွားစေခြင်း၏)၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသတိ-၏၊ အာဒိဿ အာဒိဿ-ညွှန်ပြ၍ ညွှန်ပြ၍၊ အသုဘသမာပတ္တိယာ-အသုဘ သမာပတ်၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသတိ။

အထ ခေါ-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော် မူပြီ၊ (ကိံ) “ဘိက္ခဝေ အဟံ၊ အဒ္ဓမာသံ-တစ်လထက်ဝက် တစ်ဆယ့် ငါးရက်ပတ်လုံး၊ (လဝက်ပတ်လုံး) ပဋိသလ္လိယိတုံ-နေ့စဉ် နေ့စဉ် သမာပတ် ၌ စိတ်ကို ငြိကပ်စေခြင်းငှာ၊ ဝါ-တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုတော်ရှိ၏၊ အဟံ-ငါသည်၊ (အမိ-၌စပ်)၊ ဝါ၊ ငါသို့၊ (ဥပသကံမိတဗ္ဗော-၌စပ်)၊ ပိဏ္ဏပါတနီဟာရကေန-ဆွမ်းကို ပို့ဆောင်မည့် ရဟန်းကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ဥပသကံမိတဗ္ဗော-ချဉ်းကပ်ထိုက်သည်၊ န အမိ-ဖြစ်တော်မမူလို၊ ဣတိ-

အညွှန်း။ ။၁-ဝေသာလိယံ၊ ဘာသာဋီ (တ) ၁၄၈။ မဟာဝနေ၊ ၁၄၉။ ကုဋ္ဌဂါရသာလာယံ၊ ၁၄၉။ ၁၅၀။ အသုဘကထံ၊ အသုဘာယ ဝဏ္ဏံ၊ အသုဘဘာဝနာယ ဝဏ္ဏံ၊ ၁၅၁။ ၁၅၂။ အာဒိဿ အာဒိဿ၊ ၁၆၂။ ပဋိသလ္လိ ယိတုံ၊ ၁၆၂။

မိန့်တော်မူပြီပေ။ ကောစိ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-သို့၊ န ဥပသင်္ကမတိ-မချဉ်းကပ်၊ [အဿုဓ-သည် အနက်မရှိ၊] (တစ်နည်း) ဘဂဝန္တံ-သို့၊ နာဿုဓ ဥပသင်္ကမတိ-မချဉ်းကပ်သည်သာပေ။ အနေကာကာရဝေါကာရံ-တစ်ပါးမက များစွာသောအကြောင်းတို့ဖြင့် ရောပြုမ်းခြင်းရှိသော၊ အသုဘဘာဝနာနယောဂံ-အသုဘဘာဝနာကို အဖန်ဖန်အားထုတ်မှုကို၊ အနယုတ္တာ-အားထုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တိ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သကေန-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ (တစ်နည်း) သကေနကာယေန-မိမိကိုယ်ဖြင့်၊ (ဟရာယန္တိ-၌စပ်) ဝါ-ကိုယ်သည်၊ အဋ္ဌိယန္တိ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ ဟရာယန္တိ-ရှက်ကုန်၏၊ ဇီဂုစ္ဆန္တိ-စက်ဆုပ်ကုန်၏၊ သေယျထာပိ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဒဟရော-ငယ်သော၊ ယုဝါ-နုပျိုသော၊ မဏ္ဍနကဇာတိကော-တန်ဆာဆင်လေ့ ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ သိသံ နှာတော၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ဆေးလျှော်-ရေချိုးပြီးသော၊ ဣတ္ထိ ဝါ? -အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုရိသော ဝါ-အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍေ-လည်ပင်း၌၊ အာသတ္ထေန-ငြိကပ်စေအပ်သော၊ ဝါ-ဆွဲချိတ်အပ်သော၊ အဟိကုဏပေန ဝါ-မြွေသေကောင်ပုပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကုက္ကုရကုဏပေန ဝါ-ခွေးသေကောင်ပုပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မနဿကုဏပေန ဝါ-လူသေကောင်ပုပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊

အညွှန်း။ ။၁-နာဿုဓ၊ ဘာသာဋီ (တ) ၁၆၅။

၂-သကေန ကာယေန။ ။ဤပုဒ်ကို အဋ္ဌိယန္တိ၌ စပ်ခိုက် ကတ္တာ၊ ဟရာယန္တိ၌ စပ်ခိုက် ကရိဏ်း၊ ဇီဂုစ္ဆန္တိ၌ စပ်ခိုက်ကံ သုံးမျိုးရ၏။ ဤ၌ အထူးမဖွင့်သော်လည်း စာပိုဒ် (၄၁၄) ပထမပါရာဇိကဝယ် ဖွင့်ခဲ့ပြီ။ သကေနကာယေန-သည်၊ အဋ္ဌိယန္တိ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ သကေနကာယေန-ဖြင့်၊ ဟရာယန္တိ-ရှက်ကုန်၏၊ သကေနကာယေန-ကို၊ ဇီဂုစ္ဆန္တိ-စက်ဆုပ်ကုန်၏၊ ဘာသာဋီ (တ) (၁၆၆)၅။

၃-ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒဟရော-စသည်။ ။ဒဟရော-စသော ဝိသေသနပုဒ် များသည် မိမိတို့နှင့် နီးသော “ပုရိသော”ဟူသော ဝိသေသကျင့်၍ ပုလ္လိင်ဖြစ်နေသည်။ ဣတ္ထိ၌ စပ်ခိုက် ဒဟရာ ယုဝတီ၊ မဏ္ဍနကဇာတိကာ၊ သိသံ နှာတာ-ဟု ပြင်ပါ။

[ဆောင်]။ ။ဝိသေသန၊ တစ်ခုမျှနှင့် ဝိသေသျှများစွာ၊ ဆင့်လျက်ပါမူ၊ ဝိသေသနမှာ၊ တူမြဲရာသည်၊ ဦးစွာလိင်ဝုဏ် အညီတည်း၊ (နီးစွာ လိင်ဝုဏ် အညီတည်း)။

[ဝိသေသနကရှေ့ ဝိသေသျှကနောက်ရှိလျှင် ဦးစွာ လိင်ဝုဏ်လိုက်၏၊ ဝိသေသျှကရှေ့ ဝိသေသနကနောက်ဖြစ်လျှင် နီးစွာလိင်ဝုဏ်လိုက်၏။]

အဋ္ဌိယေယျ (သေယျထာပိ) - နှိပ်စက်အပ်ရာသကဲ့သို့၊ ဟရာယေယျ (သေယျထာပိ)-ရှက်ရာသကဲ့သို့၊ ဇိဂုစ္ဆေယျ (သေယျထာပိ)-စက်ဆုပ်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူပင်၊ ပေ၊ ဇိဂုစ္ဆန္တာ-ကုန်လျက်၊ အတ္တနာပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ဇီဝိတာ-ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေန္တိ-ခွဲကြကုန်၏၊ အညမညမ္ဘိ-အချင်းချင်းလည်း၊ ပေ။

မိဂလဏ္ဍိကံ-မိဂလဏ္ဍိကမည်သော၊ သမဏကုတ္တကမ္ဘိ-(ရဟန်းတို့၏ ကိစ္စကိုပြုတတ်သော) ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်ကိုလည်း၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောကြကုန်၏၊ (ကိံ) “အာဂုဿော၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ နော-ငါတို့ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေဟိ-ခွဲပါ၊ ဣဒံ ပတ္တစီဝရံ-သည်၊ တေ-သင့်အတွက်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။” ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်၏၊ အထခေါ-၌၊ မိဂလဏ္ဍိကော-သော၊ သမဏကုတ္တကော-သည်၊ ပတ္တစီဝရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဘဇ္ဇော-မွေးမြူအပ်သည်၊ (ချောမြူအပ်သည်၊ ဟုတွာ-၍) သမ္မဟုလေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေတွာ-ခွဲ၍၊ လောဟိတကံ-သွေးရှိသော၊ (သွေးအလိမ်းလိမ်းကပ်သော)၊ အသိ-သန်လျက်ကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ယေန-၌၊ ဝဂ္ဂုမုဒါ-ဝဂ္ဂုမုဒါမည်သော၊ နဒီ-သည်၊ (အတ္ထိ) တေန-ဝဂ္ဂုမုဒါ မြစ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ပြီ။

အထခေါ-၌၊ မိဂလဏ္ဍိကဿ-သော၊ သမဏကုတ္တကဿ-၏၊ (ကုက္ကုစ္စံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရော-တို့၌ စပ်) ဝါ-သည်၊ (ဓောဝန္တဿ-၌ စပ်)၊ လောဟိတကံ-သော၊ တံ အသိ-ကို၊ ဓောဝန္တဿ-ဆေးနေစဉ်၊ ကုက္ကုစ္စံ-နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှုသည်၊ အဟုဒေဝ-ဖြစ်သည်သာ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရော-နှလုံးမသာယာခြင်းသည်၊ အဟု(ဒေဝ)-ဖြစ်သည်သာ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ တွေး၍ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရ-ဖြစ်သနည်း) [ကုက္ကုစ္စံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရတို့၏ အကျယ်ကို စာပိုဒ် ၃၇ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

“ယောဟံ-သည်၊ သီလဝန္တေ-သီလရှိကုန်သော၊ ကလျာဏဓမ္မေ-ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရား ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေသိ-ခွဲမိပြီ၊ (တဿ) မေ-ထိုငါ၏၊ ဝါ-မှာ၊ အလာဘာ- စီးပွား ချမ်းသာကို မရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝတ-ဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ (တဿ) မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ လာဘာ-စီးပွားချမ်းသာကိုရခြင်းတို့သည်၊ န(ဟောန္တိ)ဝတ-

အညွှန်း။ ။၁-အလာဘာ ဝတ မေ။ ။ဝတ-ကို ကြိယာနှင့် မတွဲဘဲ “မေ-၏၊ ဝါ- မှာ၊ ဝတ-စင်စစ်၊ အလာဘာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-စွာ” “ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။ ဘာသာဋီ (တ) ၁၇၁။

မဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ (တဿ) မေ-သည်၊ (မနုဿတ္တံ-ကံကောင်း ထောက်မသဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို) ဒုလ္လန္တံ ဝတ-မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွတကား၊ (တဿ) မေ-သည်၊ မနုဿတ္တံ-ကို၊ န သုလန္တံ ဝတ-ကောင်းစွာ မရအပ်လေစွတကား၊ ဝါ-အရမတော်လေစွတကား၊ (တေန) မယာ-သည်၊ ဗဟု-များစွာသော၊ အပုညံ-မကောင်းမှုကို၊ ပသုတံ ဝတ-ဖြစ်စေအပ်ပြီတကား၊ ဝါ-တိုးပွားစေအပ်ပြီတကား၊ “ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိပုဋိသာရ ဖြစ်ပြီ။

အထခေါ-၌၊ အညတရာ-နာမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ မာရ ကာယိကာ-မာရ်နတ်၏ဘက်၌ဖြစ်သော၊ ဝါ-မာရ်နတ်ဘက်သားဖြစ်သော၊ ဒေဝတာ-ဘုမ္မစိုးနတ်သည်၊ အဘိဇ္ဇမာနေ-မကွဲသော၊ ဥဒကေ-ရေ၌၊ အာဂန္တုာ-၍၊ မိဂလဏ္ဍိကံ-သော၊ သမဏကုတ္တကံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ၊ (ကံ)၊ “သပ္ပရိသ-သူတော်ကောင်း၊ သာဓု သာဓု-သာဓု သာဓု၊ ယံ တံ ၁-အကြင်သင်သည်၊ အတိဏ္ဏေ-သံသရာမှ မလွန်မြောက်သေးသူတို့ကို၊ တာရေမိ-လွန်မြောက်စေပြီ၊ (လွတ်မြောက်စေပြီ)၊ သပ္ပရိသ၊ (တဿ) တေ-ထိုသင်၏၊ ဝါ-မှာ၊ လာဘာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) သပ္ပရိသ၊ (တဿ) တေ-သည်၊ (မနုဿတ္တံ) သုလန္တံ-အပ်ပြီ၊ သပ္ပရိသ၊ (တေန တယာ-သည်၊ ဗဟု-သော၊ ပုညံ-ကို။ ပသုတံ-ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ ဝါ-တိုးပွားစေအပ်ပြီ။” ဣတိ-ပြီ။

အထ ခေါ၊ ပေ၊ “မေ-၏၊ လာဘာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ကိရ-ဖြစ်ကုန် သတဲ့၊ ပေ၊ အဟံ၊ အတိဏ္ဏေ-သံသရာမှမလွန်မြောက်သေးသူတို့ကို၊ တာရေမိ ကိရ-လွန်မြောက်စေသတဲ့၊” ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ တိဏှံ-ထက်စွာသော၊ အသိ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ဝိဟာရေန-ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြင့်၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ပရိဝေဏေန-ပရိဝုဏ်တစ်ခုဖြင့်၊ ပရိဝေဏံ-သို့၊ ဥပသကံမိတ္တာ-၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေတိ-ပြော၏၊ (ကံ)၊ “ကော-အဘယ်သူသည်၊ အတိဏ္ဏေ-သံသရာမှ မလွန်မြောက်သေးသနည်း၊ (မလွတ်မြောက်သေးသနည်း) ကံ-ကို၊ တာရေမိ-သံသရာမှ လွန်မြောက်စေရမည်နည်း၊” ဣတိ-ဤသို့ ပြော၏။

တတ္ထ-ထိုသို့ပြောရာ၌၊ [ရေးကြိယာကိုကြည့်စွဲသည်၊] ဝါ-ထိုရဟန်း တို့တွင်၊ [နောက် “ယေ တေ ဘိက္ခု”ကို ကြည့်စွဲသည်၊] ယေ တေ ဘိက္ခု-

၁-ယံ တံ။ ။ယံ-ကို လိင်္ဂဝိပလ္လာသယူဆ၍ “အကြင် သင်သည်”ဟု ပေးသည်၊ “ယံ- အကြင် အကြောင်းကြောင့်”ဟု ဟိတ်အနက်ဟော နိပါတ်၊ (တစ်နည်း) ကာရဏအနက်၌ ပထမာသက်၍လည်း ပေးနိုင်သည်၊ ပသုတံ-စသည်၊ ၁၇၁။

တို့သည်၊ အဝိတရာဂါ-မကင်းသော ရာဂရှိကုန်၏၊ (ရာဂ-မကင်းသေးကုန်၊) တေသံ-တို့၏၊ တသ္မိံ သမယေ-ထိုအချိန်၌၊ ဘယံ ၊ -ကြောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိယေဝ-ဖြစ်သည်သာ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ-ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ (ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း၊ နှလုံးတုန် ရင်ခုန်ခြင်းသည်၊) ဟောတိ (ယေဝ)၊ လောမဟံသော-အမွေးတို့၏ ရွှင်ခြင်းသည်၊ (ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည်၊) ဟောတိ(ဧဝ)၊ ပေ၊ ဧကမ္မိ-လည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဧကာဟေန-တစ်ရက်တည်းဖြင့်၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေသိ-ခွဲပြီးပေ၊ သဋ္ဌိမ္မိ-ခြောက်ဆယ်လည်းဖြစ်သော၊ ပေ။

၁၆၄။ တဿ အဒ္ဓမာသဿ-၏၊ အစ္စယေန-ကျော်လွန်ရာအခါ၌၊ ပဋိသလ္လာနာ-အာရုံများစွာ စိတ်ကိုခွာ၍ သင့်ရာကောင်းမြတ်တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ ငြိကပ်တော်မူခြင်းမှ၊ ဝါ-တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူခြင်းမှ၊ ဝုဋ္ဌိတော-ထတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ၊) အာယသန္တံ အာနန္ဒ-ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီး၊ (ကိံ) “အာနန္ဒ၊ ကိံနု-အဘယ့်ကြောင့်၊ ဘိက္ခုသံဃော-ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ တနုဘူတော ဝိယ-နည်းပါးသကဲ့သို့ ဖြစ်သနည်း၊” ဣတိ-ပြီး၊ ဘန္တေ၊ ဟိ-အကြံကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ကထေတိ-ဟောတော်မူပါ၏၊ ပေ၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေသိ-ပါပြီး၊ တထာ-ထို့ကြောင့်ပါတည်း။

တစ်နည်း။ ။ဘန္တေ၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ကထေတိ၊ ပေ၊ ဝေါရောပေသိ၊ တထာ ဟိ ၊ (တတော ဧဝ)၊ ထို့ကြောင့်ပင်၊ ဘိက္ခုသံဃော-သည်၊ တနုဘူတော ဝိယ-ပါ၏။

အညွှန်း။ ။၁-ဘယံ-စသည်၊ ဘာသာဋီ (တ) ၁၇၄။ ၁၇၅။

၂-ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော၊ ၁၇၅။

၃-တထာ ဟိ။ ။ထထာ-သည် တသ္မာ-အနက်ဟော နိပါတ်၊ ဟိ-သည် ယသ္မာ-အနက်ဟော နိပါတ်၊ ဤသို့ယူ၍ ပထမနည်းပေးသည်။

တစ်နည်း။ ။တထာ-သည် တတော-နှင့် အနက်တူသော နိယမဟိတ်အနက်ဟော နိပါတ်၊ ဟိ-သည် ဧဝ-အနက်ဟော နိပါတ်၊ “ယသ္မာ”ဟု အနိယမ အပိုထည့်ပါ၊ တထာ ဟိ-၏ စပ်ရာကိုလည်း ရှေးဝါကျရှိ ပုဒ်များကို ထည့်ပါ၊ [တနုဘူတော ဝိယ-နည်းပါးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဇာတော-ဖြစ်နေပါသည်တကား-ဟု အကျယ်ပေးပါ။]

ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏။ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ဟောတော်မူလတ်သော်)၊ အယံ ဘိက္ခုသံဃော-သည်။ အညာယ-အရဟတ္တ ဖိုလ်၌၊ သဏ္ဍဟေယျ-ကောင်းစွာတည်ရာပါ၏။ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအား ဖြင့်၊ ဘဂဝါ-သည်။ အညံ-အသုဘ ဘာဝနာမှ တစ်ပါးသော၊ ပရိယာယံ- တရားဒေသနာတော်ကို၊ အာစိက္ခတု-ဟောတော်မူပါ။

တစ်နည်း။ ။ဘန္တေ၊ သာဓု၊ ယထာ-အကြင်ဒေသနာတော်တည်းဟူ သော အကြောင်းကြောင့်၊ အယံ ဘိက္ခုသံဃော-သည်။ အညာယ-၌၊ သုဏ္ဍဟေယျ၊ ဘဂဝါ-သည်။ အညံ-သော၊ တံ(ပရိယာယံ)-ထိုဒေသနာတော် တည်းဟူသော အကြောင်းကို၊ အာစိက္ခတု-ပါ၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊ အာနန္ဒ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်(ဒီလိုဆိုလျှင်)၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော၊ (အကြင်မျှလောက်ကုန်သော)၊ ဘိက္ခု-တို့သည်။ ဝေသာလီ- ကို၊ ဥပနိသာယ-၍၊ ဝိဟရန္တိ၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ တေ-တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌာန သာလာယံ-ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌၊ ဝါ-ဓမ္မာရုံ၌၊ သန္နိပါတေဟိ- စည်းဝေးစေလော့၊ ပေ၊ သန္နိပါတေဝ္ဗာ-စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ သန္နိပတိတော-စည်းဝေးပြီးပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်။ ယဿ-အကြင်တရားဟောတော်မူခြင်း၏၊ (အကြင်တရားဟော တော်မူခြင်း၊ အနုသာသနိပေးတော်မူခြင်း၏) ကာလံ- အချိန်ကို၊ မညတိ-သိတော်မူ၏၊ (တံ-ထိုအချိန်ကို)၊ ကရောတု-ပြုတော်မူပါ၊ [“တံ-ထိုအချိန်ကို၊ ကတ္တပ္ပံ-ပြုထိုက်ပါ၏” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ရှိသည်။]

၁၆၅။ ယေန ဥပဋ္ဌာနသာလာ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ ပညတ္တေ-ခင်းထားအပ်ပြီး သော၊ အာသနေ-၌၊ နိသီဒိ-ပြီ၊ နိသဇ္ဇ-ထိုင်တော်မူပြီး၍၊ ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ)၊ ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ အယမ္ပိ ခေါ် အာနာပါနဿတိ သမာဓိ^၁ -ဤအာနာပါနဿတိ သမာဓိသည်လည်း၊ ဘာဝိတော^၂-အစစွာဖြစ် စေအပ်၏၊ ဝါ-တိုးတက်ပွားများစေအပ်၏၊ ဗဟုလီကတော-အကြိမ်ဖန်များစွာ

၁။ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ။ ။ထွက်သက် ဝင်သက်ကို သိမ်းဆည်းတတ်သော သတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိ၊ ဝါ-ထွက်သက်ဝင်သက်ကို သိမ်းဆည်းတတ်သော သတိကြောင့်ဖြစ်သော သမာဓိ၊ ဤသို့ အကျယ်ဆိုပါ။ ဘာသာဋီ (တ) ၁၇၇။

၂။ ဘာဝိတော-စသည်။ ။ဘာဝိတော၊ ဗဟုလီကတော။ ၁၈၁။

အလေ့လာပြုအပ်သည်။ (သမာဓော) သန္တောစေဝ-ငြိမ်သက်သည်သာလျှင် လည်းကောင်း၊ ပဏီတော စ-မွန်မြတ်သည်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ အသေစနကော စ-သန္တ၊ ပဏီတဖြစ်ဖို့ရန် သွန်းလောင်း ထည့်ခတ်ရခြင်း မရှိသည်လည်းကောင်း၊ သုခေါ-ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝိဟာရော စ၊ နေကြောင်း သမာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ-၍) [အန္တရဓာပေတိ၊ ဝုပသမေတိ-၌ စပ်။]

ဥပ္ပန္နပ္ပန္နေ-ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော၊ ဝါ-မပယ်ခွာ အပ်ကုန်၊ မပယ်ခွာအပ်ကုန်သေးသော၊ ပါပကေ-ယုတ်မာကုန်သော၊ အကုသလေ-အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ စ-တို့ကိုလည်း၊ ဌာနသော-မိမိဖြစ်တည်ရာ ခဏချင်းဖြင့်၊ အန္တရဓာပေတိ-ကွယ်ပျောက်စေနိုင်၏၊ ဝုပသမေတိ-အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ဝါ-အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်စေနိုင်၏၊ [“အန္တရဓာပေတိ-အခြားမဲ့၌ တည်စေနိုင်၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။]

ဘိက္ခဝေ၊ သေယျထာပိ-ကာ၊ ဂိမ္မာနံ-နွေလတို့၏၊ ပစ္စိမေ-နောက် ဆုံးဖြစ်သော၊ မာသေ-ဝါဆိုလ၌၊ [နယုန်လပြည့်ကျော်(၁)ရက်မှ၊ ဝါဆိုလ ပြည့်အထိ-တစ်လ၊] ဥဟတံ-အထက်၌လွင့်တက်နေသော၊ ရဇောဇလ္လံ-မြူဖြူ၊ မြူညစ်သည်၊ ဝါ-မြူနု၊ မြူကြမ်းသည်၊ (အတ္တိ) တမေနံ-ထိုမြူဖြူ၊ မြူညစ်ကို၊ ဝါ-ကို၊ မဟာ-ကြီးစွာသော၊ အကာလမေယော-အခါမဲ့၌ ရွာသောမိုးသည်၊ (မိုးအခါမဟုတ်ဘဲ ရွာသောမိုးသည်၊) ဌာနသော-အားဖြင့်၊ အန္တရဓာပေတိ (သေယျထာပိ)-ကဲ့သို့၊ ဝုပသမေတိ(သေယျထာပိ)-ကဲ့သို့၊ ဇေမေဝ၊ ပေ၊ ဝုပသမေတိ၊ ကထံ-အဘယ်အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ- အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဘာဝိတောစ-အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ကထံ-ဖြင့်၊ ဗဟုလီကတော-အပ်သော၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိ-သည်၊ ဝုပသမေတိ-နည်း။

၁။ သန္တော စေဝ-စသည်။ ။သန္တော စေဝ ပဏီတော စ၊ ၁၈၂။
 အသေစနကော စ သုခေါစ- ဝိဟာရော၊ ၁၈၄-၁၈၅။ [အယိဗ္ဗိခေါ-မှစ၍ ဝုပသမေတိ-အထိ တစ်ဝါကျတည်း-ဟု ယူဆ၍ အနက်ပေးသည်။ ဝါကျခွဲ၍ပေးလျှင် အယဗ္ဗိမှ ဝိဟာရောထိ တစ်ဝါကျခွဲပါ။
 သန္တော စေဝ-ငြိမ်လည်းငြိမ်သက်၏၊ ပဏီတော စ-မွန်လည်းမွန်မြတ်၏၊ အသေစနကော စ-သန္တ၊ ပဏီတဖြစ်ဖို့ရန် သွန်းလောင်းထည့်ခတ်ရခြင်းလည်း မရှိ၊ သုခေါ-သော၊ ဝိဟာရော စ-နေကြောင်းသမာပတ်လည်းဖြစ်၏၊ ဤသို့ပေးပါ။]
 အညွှန်း။ ။၂-ဥပ္ပန္နပ္ပန္နေ-စသည်၊ ဘာသာဋီ(တ) ၁၈၅။ အန္တရဓာပေတိ၊ ဝုပ သမေတိ-၁၈၆။ ရဇောဇလ္လံ-၁၈၇။ ကထံ ဘာဝိတော-၁၈၈။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အရညဂတော-
 တော၌ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလဂတော-
 သစ်ပင်၏အနီးအောက်၌ ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-လည်းကောင်း၊
 သုညာဂါရဂတော-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ် ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-လည်းကောင်း၊
 ပလ္လင်္က-ထက်ဝယ်တင်ပျဉ်ကို၊ အာဘုဇိတွာ-ဖွဲ့ခွေ၍၊ ကာယံ-အထက်ပိုင်း
 ကိုယ်ကို၊ ဥဇံ-ဖြောင့်မတ်အောင်၊ ပဏိဓာယ-တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး ကျောက်ဆူးရိုး
 တို့ကို အစွန်းချင်းထိအောင် ထား၍၊ ပရိမုခံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု၊ သတိ-
 သတိကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ-ရှေးရှုတည်စေ၍၊ ဝါ-ထား၍၊ (တစ်နည်း) ပရိမုခံ-
 သိမ်းဆည်းအပ်သော အသမ္မောသရိသည်ဖြစ်၍ သမ္မောသမှ ထွက်မြောက်တတ်
 သော၊ သတိ-ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ-၍၊ ဝါ-ထား၍၊ နိသီဒတိ-ထိုင်နေ၏။

သော-သည်၊ သတော- သတိမပြတ် ရှုမှတ်သည်၊ ဝါ-သတိရှိသည်၊
 (ဟုတွာ) ဝါ-ဖြစ်၍သာ၊ အဿသတိ-ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှိုက်၏၊
 သတော-သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-၍သာ၊ ပဿသတိ-ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏၊
 ဝါ-ရှု၏။

ပထမစတုတ္ထ။ ။ဒီဃံ ဝါ-ရှည်စွာမူလည်း၊ အဿသန္ဓော-ထွက်
 သက်ကို ဖြစ်စေလတ်သော်၊ ဝါ-ရှိုက်လတ်သော်၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿသာမိ-
 ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား
 အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ဒီဃံ ဝါ-စွာလည်း၊ ပဿသန္ဓော-ဝင်သက်ကို
 ဖြစ်စေလတ်သော်၊ ဝါ-ရှုလတ်သော်၊ ဒီဃံ-စွာ၊ ပဿသာမိ-ဝင်သက်ကို
 ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ- ရှု၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပဇာနာတိ-၏၊ ရဿံ ဝါ-တိုစွာမူလည်း၊
 ပေ၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အလုံးစုံ ထွက်သက် ဝင်သက်အပေါင်း၏ အစ၊

- အညွှန်း။**
- ၁။ အရညဂတော-တောသို့ရောက်သည်၊ ရုက္ခမူလဂတော-သစ်ပင်
 ၏ အနီး အောက်သို့ရောက်သည်၊ သုညာဂါရဂတော-ဆိတ်ငြိမ်ရာ
 အရပ်သို့ ရောက်သည်၊ ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၌ “ကံ” ဖွင့်သည်။
 ဘာသာဋီ(တ) ၁၉၀။ ပလ္လင်္က-၁၉၇။
 - ၂။ ပရိမုခံ သတိ-၁၉၉။
 - ၃။ သတောဝ အဿသတိ-ဘာသာဋီ (တ) ၁၉၉။
 ဒီဃံ ဝါ အဿသန္ဓော-၂၀၀။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-၂၁၀။
 သိက္ခာတိ-၂၁၂။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ၊ ၂၁၄။
 [ကျင့်ပုံကိုပြသော “ပဋိပဒါစတုတ္ထ” ဟု နာမည်တပ်သင့်သည်။]

အလယ်၊ အဆုံး-သုံးပါးလုံးကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့ရှိသည် (ဟုတွာ)၊ အဿသိဿာမိ-ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့၊ ဝါ-ရှိုက်အံ့၊ ဣတိ-သို့ သိက္ခာတိ-ကျင့်ကြံကြီးကုတ် အားထုတ်၏၊ (တစ်နည်း) သိက္ခာတိ-သိက္ခာသုံးပါး တို့ကိုကျင့်၏၊ ပေ၊ ကာယသင်္ခါရံ-ကရကောယသည် ပြုစီရင်အပ်သော ထွက်သက် ဝင်သက်ကို၊ ပဿမ္ဘယံ-ငြိမ်းအေးစေလျက်၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်စေလျက်၊ ပေ။

ဒုတိယစတုက္က။ ။ပိတိပ္ပဋိသံဝေဒီ^၁ -ပိတိကို အသီးသီးကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သုခပဋိသံဝေဒီ-သုခကို အသီးသီး ကောင်းစွာသိ လေ့ရှိသည်၊ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ-စိတ်သည်ပြုစီရင်အပ်သော ဝေဒနာ၊ သညာကို အသီးသီး ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသည်၊ စိတ္တသင်္ခါရံ-စိတ်သည် ပြုစီရင်အပ်သော ဝေဒနာ၊ သညာကို၊ ပဿမ္ဘယံ-စေလျက်၊ ပေ။

တတိယစတုက္က။ ။စိတ္တပဋိသံဝေဒီ-စိတ်ကို အသီးသီး ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသည်၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိပ္ပမောဒယံ^၂ -လွန်စွာရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက် စေလျက်၊ စိတ္တံ-ကို၊ သမာဒဟံ-အညီအမျှထားလျက်၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဝိမောစယံ- ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏ-စသည်တို့မှ လွတ်မြောက်စေလျက်။

စတုတ္ထစတုက္က။ ။အနိစ္စာနုပဿီ^၃ -အနိစ္စဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-အနိစ္စဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်၊ ဝိရာဂါနုပဿီ- သင်္ခါရတို့၏ ခဏ ဘင်ဟူသော ခယဝိရာဂကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူ သော အစ္စန္တဝိရာဂကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ (တစ်နည်း) ဝိရာဂါနုပဿီ-အာရုံပြုသောအားဖြင့် ခယဝိရာဂကို ကိုင်းညွတ်သောအားဖြင့် အစ္စန္တဝိရာဂကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အသမ္မောဟအားဖြင့် ခယဝိရာဂကို၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် အစ္စန္တဝိရာဂကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ ။နိရောဓာနုပဿီ-သင်္ခါရတို့၏ ခဏဘင်ဟူသော ခယ နိရောဓကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အစ္စန္တနိရောဓကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်

- အညွှန်း။**
- ၁- ပိတိပ္ပဋိသံဝေဒီ-၂၂၇။ သုခပဋိသံဝေဒီ-၂၇၇။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ-၂၇၇။ [ဤကား ဝေဒနာနုပဿနာစတုက္ကတည်း။]
 - ၂- အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ သမာဒဟံ-၂၈၀။ ဝိမောစယံ-၂၈၁။ [စိတ္တာနုပဿနာစတုက္က။]
 - ၃- အနိစ္စာနုပဿီ-ဘာသာဋီ(တ) ၂၈၄။ ဝိရာဂါနုပဿီ-၂၈၄။ ၂၈၅။ နိရောဓာနုပဿီ-၂၈၅။

အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (တစ်နည်း) နိရောဓာနုပဿီ-အာရုံပြုသောအားဖြင့် ခယနိရောဓကို၊ ကိုင်းညွတ်သောအားဖြင့် အစ္စန္တရောဓကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသမ္မောဟအားဖြင့် ခယနိရောဓကို၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် အစ္စန္တနိရောဓကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ - ခန္ဓာမာရ် အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့နှင့် တကွ ကိလေသာတို့ကို တဒင်္ဂပဟာန်အားဖြင့် ပယ်စွန့်တတ်၊ ကိုင်းညွတ်သောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခန္ဓမာရ် အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့နှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကို သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့် ပယ်စွန့်တတ်၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးရှေးဉာဏ်၏ နောက်နောက်၌ ရှုလေ့ရှိသည်။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝံ-ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဘာဝိတော-ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ-တိုးပွားစေအပ်သော၊ ဧဝံ-ဖြင့်၊ ဗဟုလီကတော-သော၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိ-သည်၊ ပေ၊ ဝူပသမေတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

၁၆၆။ အထခေါ-၌၊ (အာနာပါနဿတိကို ဟောတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝါ၊ ဧတသ္မိံ နိဒါနေ-ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ဧတသ္မိံ ပကရင်ဏ-ဤအရာကြောင့်၊ [ဤပုဒ်တို့၏အကျယ်ကို စာပိုဒ် ၃၉ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ သန္တိပါတာပေတွာ-စည်းဝေးစေတော်မူပြီး၍၊ ပဋိပုစ္ဆိ-မေးတော်မူပြီ၊ (ကိံ) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပေ၊ ဝဒန္တိ၊ ဣတိကိရ-ဤသို့ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ ဣတိ-မေးတော်မူပြီ၊ သစ္စံ၊ ပေ၊ အကရဏိယံ၊ [စာပိုဒ် နံပါတ် ၃၉-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပေ၊ ဝေါရောပေဿန္တိ နာမ-ခွဲကြရသည်၊ ပေ၊ ဝက္ခန္တိ နာမ-ပြောကြရသည်၊ (ပြောကြပါလိမ့်။)

၁၆၇။ [ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။]

အညွှန်း။ ။ ၁-ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ဘာသာဋီ(တ) ၂၈၅။ ဧဝံ ဘာဝိတော၊-၂၈၇။
 သစ္စံ ကိရ။ ။ ၂-ကိရတို့ ကြိယာနှင့် တွဲ၍ “ဝေါရောပေန္တိ ကိရ-ခွဲကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ ပေ၊ ဝဒန္တိ ကိရ-ပြောကြသတဲ့-ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလော” ဤသို့လည်းပေးနိုင်သည်။

၁၆၈။ တဿ-၏။ ပဇာပတိ-ဇနီးသည်။ အဘိရူပါ-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်။ ဝါ-အလွန်အဆင်းလှသည်။ ဒဿနီယာ-ကြည့်ရှုသင့်ကြည့်ရှုထိုက်သည်။ ဝါ-ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်သည်။ ပါသာဒိကာ-မြင်သူ၏စိတ်ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ-ခြောက်ယောက်အစဉ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-ဆဗ္ဗဂ္ဂိမည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်။ တဿာ ဣတ္ထိယာ-၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ^၁ -ရာဂဖြင့် စပ်ဖွဲ့သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဝါ-ရာဂသည် ဖွဲ့စပ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ သစေ ဒီဝိဿတိ-အကယ်၍ အသက်ရှင်အံ့၊ (စဝံသတိ၊) မယံ တံ ဣတ္ထိံ၊ န လဘိဿာမ-ရကြလိမ့်မည်မဟုတ်၊ ဟန္တု-ယခု၊ မယံ၊ တဿ ဥပါသကဿ-အား၊ မရဏဝဏ္ဏံ^၂ -သေခြင်း၌ဂုဏ်ကို၊ ဝါ-သေခြင်း၏ဂုဏ်ကို၊ သံဝဏ္ဏေမ-ထင်ရှားပြုကြကုန်စို့၊ ဝါ-ချီးမွမ်းကြကုန်စို့၊ ပေ။

ဥပါသက၊ တွံ-သည်။ ကတကလျာဏော-ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသည်။ (ပြုအပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သောအမှုရှိသည်။) ကတကုသလော-ပြုအပ်ပြီးသော ကုသိုလ်ရှိသည်။ (ပြုအပ်ပြီးသော အပြစ်မရှိသောကံရှိသည်။) ကတဘိရုတ္တာဏော-ပြုအပ်ပြီးသော ကြောက်ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်တတ်သော ကုသိုလ်ရှိသည်။ အသိ၊ အကတပါပေါ-မပြုအပ်သော မကောင်းမှုရှိသည်။ (မကောင်းမှုကို မပြုခဲ့သည်။) အကတလုဒ္ဓေါ-မပြုအပ်သော ကြမ်းတမ်းသော အမှုရှိသည်။ (ကြမ်းတမ်းသော အမှုကို မပြုခဲ့သည်။) အကတကိဗ္ဗိသော-မပြုအပ်သော အဆောတလျင် ဖြစ်စေအပ်သော အမှုရှိသည်။ (အဆောတလျင် ဖြစ်စေအပ်သော အမှုကို မပြုခဲ့သည်။) အသိ။

တယာ-သည်။ ကလျာဏံ-ကောင်းမှုကို၊ ကတံ-ပြီ၊ တယာ-သည်။ ပါပံ-ကို၊ အကတံ-အပ်၊ တုယံ-အား၊ (ကိံ-၌ စပ်၊ ကိံ-၏ အလမတ္ထသမ္ပဒါနံ၊) ဝါ-၏။ ပါပကေန-ယုတ်ညံ့သော၊ ဣမိနာ ဒုဇ္ဇိဝိတေန-ဤဆင်းရဲစွာ အသက်ရှင်နေခြင်းဖြင့်၊ ကိံ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ တေ-၏။ ဒီဝိတာ-အသက်ရှင်နေခြင်းထက်၊ မရဏံ-သေခြင်းက၊ သေယျာ-ကောင်းပါသေး၏။ တွံ-သည်။ ဣတော-ဤဘဝမှ၊ ကာလင်္ဂတော^၃ -ပြုအပ်ပြီးသော

၁။ အညွနံ။ ။ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ၊-ဘာသာဋီ (တ) ၂၈၈။
 ၂။ မရဏဝဏ္ဏံ။ ။မရဏေ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ (ဝိ၊ ၁၊ ၉၂)။ ပါဠိတော်ကိုကြည့်၍ သေခြင်း၌ ဂုဏ်ကို-ဟု ပေးသည်။ မရဏဿဂုဏံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ကြည့်၍ သေခြင်း၏ဂုဏ်ကို-ဟု ပေးသည်။
 ၃။ ကာလင်္ဂတော-၂၉၀။ [“သေပြီးသည်”ဟု အလွယ်ဆိုပါ။]

သေခြင်းရှိသည်။ ဝါ-သေခြင်းကို ပြုပြီးသည်။ (ဟုတွာ) ကာယဿ၊ ပေ၊ လောကံ-၌၊ ဥပပဇ္ဇိဿသိ-ဖြစ်ရလိမ့်မည်။ (တစ်နည်း) လောကံ-သို့၊ ဥပပဇ္ဇိဿသိ-ကပ်ရောက်ရလိမ့်မည်။

တတ္ထ-ထိုနတ်ပြည်၌၊ ဒိဗ္ဗေဟိ-^၁ -နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ-ကုန်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ-ကာမဂုဏ်တို့သည်။ (ကာမအစုတို့သည်။) သမပ္ပိတော၊ ကောင်းစွာရောက်အပ်သည်။ (ကာမဂုဏေဟိ-တို့နှင့်) သမင်္ဂီဘူတော-ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတွာ)၊ ပရိစာရေဿသိ-ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထို ဤဤ လှည့်လှည့်စေရလိမ့်မည်။ ဝါ-မွေ့လျော်ပျော်ပါး စံစားရလိမ့်မည်။ ပေ။

၁၆၉။ သော-သည်။ အသပ္ပာယာနိ-မလျှောက်ပတ်ကုန်သော၊ (မသင့်လျော်ကုန်သော)၊ ဘောဇနာနိ စေဝ-ဘောဇဉ်တို့ကိုလည်း ဘုဒ္ဓိ-စားပြီ၊ ပေ၊ ခါဒိ-ခဲစားပြီ၊ ပေ၊ သာယနီယာနိ-သာယာဖွယ်တို့ကိုလည်း၊ ဝါ-လျက်ဖွယ်တို့ကိုလည်း၊ သာယိ-သာယာပြီ၊ ဝါ-လျက်ပြီ၊ ပေ၊ ပါနာနိစ-သောက်ဖွယ်တို့ကိုလည်း၊ ပိဝိ-သောက်ပြီ၊ တဿ-ထိုဥပါသကာ၏၊ (ခရော အာဗာဓော ၌ စပ်)၊ ဝါ-သည်။ (ဘုဒ္ဓတော၊ ခါဒတော၊ သာယတော၊ ပိဝတော-တို့၌ စပ်)၊ အသပ္ပာယာနိ-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိစေဝ-တို့ကိုလည်း၊ ဘုဒ္ဓတော-စားလတ်သော်၊ ပေ၊ ပိဝတော-သောက်လတ်သော်၊ ခရော-ကြမ်းတမ်းသော၊ အာဗာဓော-အနာရောဂါသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ-ဖြစ်ပြီ၊ သော၊ တေနေဝ အာဗာဓေ န-ကြောင့်ပင်၊ ကာလံ-သေခြင်းကို၊ ဝါ-သေချိန်ကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ ပေ၊ အလဇ္ဇိနော၊ ပေ၊ ဗြဟ္မညာ၊ [စာပိုဒ် ၈၈-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ]၊ ပေ၊ ဣမေ-တို့သည်။ မေ-၏၊ သာမိကော-ကို၊ မာရိတော-သေစေအပ်ပြီ၊ ဝါ-သတ်အပ်ပြီ၊ ပေ။

၁၇၁။ [ပုတိမောက် နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။]

၁၇၂။ သဉ္စိစ္စာတိ-ကား၊ ဇာနန္တော-သတ္တဝါဟု သိလျက်၊ သဉ္စာနန္တော-ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ခွဲနေ၏ဟုသိလျက်၊ စေစွဝဂေ-စေတနာဖြင့်စေ့ဆော်၍၊ အဘိ-ဝိတရိတွာ-လွမ်းမိုး၍၊ ဝိတိက္ကမော-လွန်ကျူးခြင်းတည်း၊ [“သဉ္စိစ္စ-သတ္တဝါဟု သိသော သညာနှင့်တကွ ဝဂေ-စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍”ဟုပေး။]

မနုဿဝိဂ္ဂဟော နာမ-မည်သည်။ မာတုကုစ္ဆိသ္မိ-အမိဝမ်း၌၊ ပဌမံ^၂ - ရှေးဦးစွာသော၊ ယံစိတ္တံ-အကြင်ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပြီ၊ ပဌမံ-သော၊

အညွှန်း။ ၁-ဒိဗ္ဗေဟိ-ဘာသာဋီ(တ) ၂၉၀။ ကာမဂုဏေဟိ-၂၉၁။
သဉ္စိစ္စ၊ -၂၉၁။ ဇာနန္တော-၂၉၃။
၂-ပထမံ စိတ္တံ-ဘာသာဋီ (တ) ၂၉၄။

(ယံ) ဝိညာဏံ-အကြင် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ ပါတုဘူတံ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (တံ-ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်ဝိညာဉ်ကို၊ ဥပါဒါယ-အစပြု၍) ယာဝ မရဏကာလာ-သေရာကာလတိုင်အောင်၊ ဧတ္ထန္တ ရေ-ဤအတွင်း၌၊ ဒေသာ-ဤသတ္တဝါသည်၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟော နာမ-လူ့ကိုယ်မည်၏။

ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျာတိ-ကား၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ -ကို၊ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ-ဖြတ်၏၊ ဥပရောဓေတိ-ချုပ်စေ၏၊ သန္တတိ-ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ ဝိကောပေတိ-ပျက်စေ၏၊ ပေ။

အသိဝါ-သန်လျက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ [သတ္တိ-လုံ၊ ဘောဏ္ဍိ-ခက်ရင်း၊ လဂုဋ်-ဆောက်ပုတ်၊ ပါသာဏံ-ကျောက်ခဲ၊ သတ္ထံ-ကြွင်းလက်နက်၊ ဝိသံ-အဆိပ်၊] ရဇ္ဈံ ဝါ-ကြီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အဿ-ထိုလူ့ကိုယ်၏ အနီး၌) ပရိယေသေယျ-ရှာ၍ချထားအံ့၊ [သတ္တဟာရကံဝါ-အသက်ကို ဆောင်တတ်သော လက်နက်ကိုမူလည်း၊ ဝါ-ဆောင်ယူချထား ထိုက်သော လက်နက်ကိုမူလည်း-ဟုပေး]၊ ပေ။

ဇီဝိတေ-အသက်ရှင်ခြင်း၌၊ အာဒီနဝံ-အပြစ်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြ၏၊ မရဏေ-၌ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘဏတိ၊ ပေ၊ သတ္တံ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ အာဟာရ-ဆောင်ယူပါ၊ ဝိသံဝါ-အဆိပ်ကိုမူလည်း၊ ခါဒ-ခဲစားပါ၊ ရဇ္ဈယာ ဝါ-ကြီးဖြင့်မူလည်း၊ ဥဗ္ဗန္ဓိတွာ-အထက်၌ဖွဲ့ချည်၍၊ (ကြီးဆွဲချ၍) ကာလံ-သေခြင်းကို၊ ကရောဟိ-ပြုပါ၊ ဣတိ-သို့၊ (မရဏာယ ဝါ-သေဖို့ရာမူလည်း၊ ဥပါယံ-နည်းလမ်းကို၊ သမာဒပေယျ-ယူစေအံ့။)

(၉၃) အမ္ဘော ပုရိသာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤသဒ္ဒါသည်၊ အာလပနာဓိ ဝစနံ-အာလုပ်အနက်ကို ဟောသော သဒ္ဒါတည်း၊ ကိံ ပေ၊ ဒုဇ္ဇိဝိတေနာတိ (ဧတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ပါပကံ-သော၊ ဇီဝိတံ နာမ-မည်သည်၊ အနာနံ-ကြွယ်ဝသူတို့၏၊ ဇီဝိတံ-ကို၊ ဥပါဒါယ-ထောက်စာ၍၊ ဒလိဒ္ဓနံ-ဆင်းရဲသူတို့၏၊ ဇီဝိတံ-သည်၊ ပါပကံ-ယုတ်နိမ့်၏၊ လာမကံ-ယုတ်ညံ့၏၊ [သဓန-ဥစ္စာရှိသူ၊ ဒုဇ္ဇိဝိတံ နာမ-မည်သည်၊ ဟတ္ထိစ္ဆိန္ဒဿ-ပြတ်သော လက်ရှိသူ၏၊ (လက်ပြတ်သူ၏) [ပါဒ-ခြေ၊ ကဏ္ဍ-နားရွက်၊ နာသ-နှာခေါင်း၊] ကဏ္ဍနာသစ္ဆိန္ဒဿ -ပြတ်သော နား၊ နှာခေါင်းရှိသူ၏ (ဇီဝိတံ- တည်း၊)

အညွှန်း။ ။ ၁-ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဘာသာဋီ(တ) ၂၉၇။ ၂၉၈။
သတ္တဟာရကံ၊ ၃၀၆။ ပရိယေသေယျ၊ ၃၀၆။
မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ၊ ၃၀၈။

ဣမိနာ စ ပါပကေန-ဤ ယုတ်ညံ့စွာ အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣမိနာ စ ဒုဇ္ဇိဝိတေန-ဤဆင်းရဲစွာ အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ (ကိ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း)၊ ပေ။

ဣတိစိတ္တမနောတိ °(ဇတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ယံ-အကြင်အရာသည်၊ စိတ္တံ-စိတ္တမည်၏၊ တံ-ထိုအရာသည်၊ မနော-မနမည်၏၊ ယံ-သည်၊ မနော-၏၊ တံ-ထိုအရာသည်၊ စိတ္တံ-စိတ္တမည်၏၊ [ဤနေရာ၌ စိတ္တံ-သဒ္ဒါ သည် ဝိစိတ္တံ-စသော အနက်ကို မဟော၊ စိတ္တံနှင့်မန၊ အနက်တူသည်-ဟူလို၊ “ဣတိ စိတ္တမနော-ဤသေခြင်း၌ စိတ်ရှိသည်” ဟု ပေး၊] စိတ္တသင်္ကပ္ပေါတိ-ကား၊ မရဏသညီ-သေခြင်း၌ သညာရှိသည်၊ မရဏစေတနော-သေခြင်း၌ စေတနာရှိသည်၊ မရဏာဓိပ္ပာယော-သေခြင်း၌ အလိုဝိတက်ရှိသည်၊ “ဣတိ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ-ဤ သေခြင်း၌ ဆန်းကြယ်သော သညာ၊ စေတနာ၊ ဝိတက်-ရှိသည်ဟု ပေး။]

ဥစ္စာဝစေဟိ ၂-အမြတ်၊ အယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-ထင်ရှားကုန်၊ မထင်ရှားကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ။သောဗ္ဗေဝါ-ထုံးအိုင်၌ သော်လည်းကောင်း၊ (နက်သောတွင်း)၊ [နရက-နရက်ချောက်၊ (ချောက်ကြီး)၊ ပပါတ-ကမ်းပါးပြတ်]၊ ပပတ-ခုန်ချလေ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယူစေအံ့၊ ပုရိမေဟိ-ရှေးဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဝါ-ထောက်စာ၍၊ အယမ္မိတိ-အယမ္မိဟူ၍၊ ၎စ္စတိ-ပိသဒ္ဒါနှင့်တကွ မိန့်တော်မူအပ်၏။

ပုထုသိလာ-ကြီးစွာသော ကျောက်ဖျာသည်၊ ဒွိဓာ-နှစ်ဖြာနှစ်ပိုင်း၊ ဘိန္နာ-ကွဲသည်၊ (သမနာ)၊ အပုဋိသန္ဓိကာ-တစ်ဖန်ဆက်စပ်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟောတိ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ပေ၊ အသံဝါသောတိ၊[စာပိုဒ်နံပါတ် ၅၅ ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၇၃။ သာမံ-ကိုယ်တိုင် (သတ်ခြင်း)၊ အဓိဋ္ဌာယ-အနီး၌တည်၍၊ ဝါ-စီမံ၍၊ ဒူတေန-တမန်ဖြင့်၊ ဒူတပရမ္ပရာယ-တမန်အဆက်ဆက်ဖြင့်၊ ဝိသက္ကိယေန-ခိုင်းသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ဖို့ရာ စွမ်းနိုင်ခြင်းမရှိသော၊ ဝါ-ချွတ်ယွင်းသော၊ ဂတပစ္စာဂတေန-သွားပြီး၍တစ်ဖန် ပြန်လာသော၊ အရဟော-ဆိတ်ကွယ်ရာ မဟုတ်သည်၌၊ ရဟောသညီ-ဆိတ်ကွယ်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ။ ။ရဟော-ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ အရဟောသညီ-ဆိတ်ကွယ်ရာမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသူ၊ ပေ၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ သံဝဏ္ဏေတိ-ဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြ၏၊ ဝါ-ချီးမွမ်း၏၊ ဝါစာယ-နှုတ်ဖြင့်၊ ပေ၊ လေခါယ-အက္ခရာ အရေးအသားဖြင့်၊ ဩပါတံ-တွင်း၊

အညွှန်း။ ။ ၁-ဣတိစိတ္တမနော၊ ၃၀၉။ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ၊ ၃၁၀။
၂-ဥစ္စာဝစေဟိ၊ ဘာသာဋီ (တ) ၃၁၁။ သောဗ္ဗေဝါ-စသည်၊ အယမ္မိတိ၊ ၃၁၁၊ ၃။

အပသေနံ-မှီအပ်သောပျဉ်ချပ်၊ (မှီနေစရာဝတ္ထု၊) ဥပနိက္ခိပနံ-အနီး၌ချထားခြင်း၊ ဘောသန္တံ-ဆေး၊ ရူပူပဟာရော-ရူပါရုံကို အနီးသို့ကပ်ဆောင်ခြင်း၊ ပေ၊ အာစိက္ခဏာ-မေး၍ပြောခြင်း၊ အနုသာသနီ-မမေးဘဲ သွန်သင်လမ်းပြခြင်း၊ သင်္ကေတကမ္မံ-သိကြောင်း အမှတ်အသားကိုပြုခြင်း၊ ဝါ-ချိန်ခါနေရပ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ နိမိတ္တကမ္မံ-အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း၊ ဣတိ-ဤကား မာတိကာတည်း။

၁၇၄။ သာမန္တိ-ကား၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ကာယေန ဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ-ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (လက်ဖြင့်ကိုင်ထားသော ဓားစသည်၊) နိဿဂ္ဂိယေန ဝါ-ပစ်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (မြားစသည်၊) ဟနတိ-သတ်၏။ ။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ-အနီး၌တည်၍၊ ဝါ-စီမံ၍၊ အာဏာပေတိ၊ (ကိံ)၊ ဧဝံ-သို့၊ (သည်ပုံ-သည်နည်း၊) ဝိဇ္ဇ-ပစ်ဖောက်လော့၊ (ပစ်ခတ်လော့၊) ပဟရ-ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်လော့၊ ဃာတေဟိ-သေစေလော့၊ (သတ်လော့)၊ ပေ။

သော၊ တံ-ထိုသူဟူ၍၊ (ထိုပြောအပ်သူဟူ၍)၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍၊ တံ-ထိုသူကို၊ ပေ၊ ဥဘိန္ဒူ-နှစ်ပါးလုံးတို့၏၊ ပေ၊ တံ-ဟူ၍ မညမာနော-၍၊ အည-အခြားသူကို၊ ပေ၊ မူလဋ္ဌဿ-အရင်း၌ တည်သော ရဟန်းတို့၏၊ ပေ၊ ဝကေဿ-သတ်တတ်သော ရဟန်း၏၊ ပေ။

ဣတ္ထန္နာမဿ-အား၊ ပါဝဒ-ပြောလိုက်ပါ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ပြောရမည်နည်း၊) ဣတ္ထန္နာမော-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-အား၊ ပါဝဒတု-တစ်ဆင့်ပြောပေးပါ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောပေးရမည်နည်း၊) ပေ၊ ဝေါရောပေတု-ခွဲလိုက်ပါ-တဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ တစ်ဆင့်ပြောပေးပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောလိုက်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့စေခိုင်းအံ့၊ ပေ၊ ဝကော-သတ်မည့် ရဟန်းသည်၊ ပေ မာဃာတေဟိ-မသတ်နှင့်တော့။

၁၇၅။ အရဟော-၌၊ ရဟောသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဥလ္လှပတိ-သီလအသက်ကိုယ်မှထွက်အောင် ပြောဆို၏၊ (ဝါ-ယုတ်ယုတ်မာမာပြော၏၊) (ကိံ၊ ဣတ္ထန္နာမော-ဤအမည်ရှိသူသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဟတော-သတ်အပ်သည်၊ ဝါ-အသတ်ခံရသည်၊ အဿ-ဖြစ်ပါမူကား၊ အဟော-ဪ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောအံ့၊ ပေ။

အညွှန်း။ ၁-တံ မညမာနော၊ ဘာသာဋီ(တ) ၃၂၅။ ဝေါရောပေတု၊ ၃၂၆။
 ဝိသက္ကိယ၊ ၃၂၇။
 ၂-အရဟော ရဟောသည်၊ ၃၃၁။

ကာယေန^၁ -ဖြင့်၊ ဝိကာရ်-တူးခြားသော အမှုအရာကို၊ ကရောတိ၊
 ယော-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဤပုံ ဤနည်း၊) မရတိ-သေ၏၊ သော-သည်၊
 ခနံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ လဘတိ-၏၊ ယသံ ဝါ-အကျော်အစောကိုသော်
 လည်း၊ လဘတိ-၏၊ သဂ္ဂံ ဝါ-နတ်ပြည်သို့သော်လည်း၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ပေ၊
 တာယ သံဝဏ္ဏနာယ-ထိုချီးမွမ်းခြင်းဖြင့်၊ မရိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ဒုက္ခံ
 ဝေဒနံ-ကို၊ ဥပ္ပာဒေတိ-ဖြစ်စေအံ့၊ ပေ၊ ဒူတဿ-အား၊ သာသနံ-နှုတ်မှာ
 စကားကို၊ ဝါ-သတင်းစကားကို၊ အာရောစေတိ။

၁၇၆။ လေခံ-အက္ခရာ အရေးအသားကို၊ ဆိန္ဒတိ-ဖြတ်အံ့၊ ပ။
 အက္ခရက္ခရာယ-အက္ခရာတိုင်း၌၊ ဝါ-စာလုံးတိုင်း စာလုံးတိုင်း၌။

ဩပါတံ နာမ-မည်သည်၊ မနုဿံ-ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်ညွှန်း၍၊ ဩပါတံ-
 တွင်းကို၊ (ကျင်းကို)၊ ခနတိ-တူး၏၊ ကိံ-အဘယ်သို့ကြံ၍ တူးသနည်း၊
 ပပတိက္ခာ-လိမ့်ကျ၍၊ မရိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ တူးအံ့၊ ပေ၊
 ပပတိတွာ-လိမ့်ကျလတ်သော်၊ ပေ၊ အနောဒိဿ-မည်သူမည်ဝါအတွက်ဟု
 မရည်စူးမှု၍၊ ပေ၊ ယော ကောစိ-အကြင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊
 ပ၊ တသ္မိံ-ထိုတွင်း၌၊ ပပတတိ-အံ့၊ ပေ၊ ယက္ခော ဝါ-နတ်၊ တီလူးသည်သော်
 လည်းကောင်း၊ ပေတော ဝါ-ပြိတ္တာသည်သော်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာနဂတ
 မနုဿဝိဂ္ဂဟောဝါ-တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော လူ၏ကိုယ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-
 လူယောင်ဆောင်သော တိရစ္ဆာန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ တသ္မိံ-ထိုတွင်း၌၊ ပေ။

၁၇၇။ အပဿေနေ^၂ -မှီအပ်သောပျဉ်ချပ်၌၊ ဝါ-မှီအပ်သော ပျဉ်ချပ်
 စသော ဝတ္ထု၌၊ သတ္ထံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ဌပေတိ-ထားအံ့၊ ဝိသေန ဝါ-
 ဖြင့်သော်လည်း၊ မက္ခေတိ-သုတ်လိမ်းအံ့၊ ဒုဗ္ဗလံ ဝါ-အားမရှိသည်ကိုမူ
 လည်း၊ ကရောတိ-အံ့။ ။ဥပနိက္ခိပတိ-အနီး၌ချထားအံ့၊ ဣမံ-ဤ
 ထောပတ်စသည်ကို၊ သာယိတွာ-သာယာ၍၊ (လျက်၍)၊ မရိဿတိ။

၁၇၈။ အမနာပိကံ-မြတ်နိုးဖွယ်ကို မဖြစ်စေတတ်သော၊ ဝါ-မမြတ်နိုး
 ထိုက်သော၊ (တစ်နည်း)အမနာပိကံ-စိတ်ကိုမတိုးပွားစေတတ်သော၊ ဘယာနကံ-
 ကြောက်စေတတ်သော၊ ဘောရဝံ-ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော၊ ဝါ-ကြောက်မက်
 ဖွယ်ကောင်းသော၊ ရူပံ -ရူပါရုံကို၊ ဥပသံဟရတိ -အနီးသို့ ကပ်ဆောင်အံ့။

အညွှန်း ။ ၁-ကာယေန-၈သည်။ ၃၃၂။ တာယ သံဝဏ္ဏနာယ၊ ၃၃၃။
 ဥဒ္ဒိဿ၊ ၃၃၅-၃၃၆။ ပပတိတွာ၊ ၃၃၇။
 ၂-အပဿနေ၊ ဘာသာဋီ(တ)၊ ၃၄၇။ ဥပနိက္ခိပနံ၊ ၃၅၁။
 ဥပသံဟရတိ၊ အလာဘကေန၊ ၃၅၃။

(ပို့ဆောင်အံ့) (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ပို့ဆောင်သနည်း)၊ ဣမံ-ကို၊ ပဿိတွာ-
 မြင်၍၊ (မြင်လျှင်)၊ ဥတ္တသိတွာ-လန့်၍၊ မရိဿတိ၊ ပေ၊ မနာပိကံ-
 မြတ်နိုးဖွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဝါ-စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ ပေ၊
 အလာဘကေန-မရခြင်းကြောင့်၊ သုဿိတွာ-အသားအသွေး ခြောက်ခန်း၍၊
 မရိဿတိ၊ ပေမနီယံ-ချစ်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော၊ ဝါ-ချစ်စရာကောင်းသော၊
 ဟဒယဂံမံ-နှလုံးသို့သက်ရောက်သော၊ ဝါ-နှလုံး၊ အသည်းစွဲလောက်သော၊
 သဒ္ဓံ။

အမနာပိကံ-သော၊ ဇေဂုစ္ဆံ-စက်ဆုပ်ထိုက်သော၊ ဝါ-စက်ဆုပ်ဖွယ်
 ကောင်းသော၊ ပါဠိကုလျံ-ရွံရှာထိုက်သော၊ ဝါ-ရွံ့စရာကောင်းသော၊ ဂန္ဓံ၊ ပေ၊
 ဃာယိတွာ-နမ်းရှူရ၍၊ ဇေဂုစ္ဆတာ-စက်ဆုပ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊
 ပါဠိကုလျတာ-ရွံရှာခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မရိဿတိ၊ (တစ်နည်း)
 ဇေဂုစ္ဆတာ (ဇေဂုစ္ဆတာယ)-စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါဠိကုလျတာ
 (ပါဠိကုလျတာယ)-ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မရိသာတိ။ [ဤနည်း၌
 “ယ” ကျေသည်။]

ဒုက္ခသမ္ပဿံ-မကောင်းသောအတွေ့ရှိသော၊ ခရသမ္ပဿံ-ကြမ်းတမ်းသော
 အတွေ့ရှိသော၊ ဖောဠုပ္ပံ-ကို၊ ဥပသံဟရတိ၊ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ ဖုဠော-တွေ့ထိ
 အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ သုခသမ္ပဿံ-ချမ်းသာသော အတွေ့ရှိသော၊
 မုဒုသမ္ပဿံ-နူးညံ့သောအတွေ့ရှိသော၊ ပေ၊ နေရယိကဿ^၁-ငရဲ၌ဖြစ်ခြင်းငှာ
 ထိုက်သူအား၊ နိရယကုထံ-ငရဲနှင့်စပ်သောစကားကို၊ ပေ၊ ကလျာဏကမ္မဿ၊
 ကောင်းမှုကံရှိသူအား၊ အဓိမုတ္တော-စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ။

၁၇၉။ အာစိက္ခနာ နာမ-မည်သည်၊ ပုဠော-မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ဘဏတိ-ပြန်ပြောအံ့၊ တာယ အာစိက္ခဏာယ-ထိုပြန်ပြောခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊
 အနုသာသနီ နာမ-မည်သည်၊ အပုဠော-မမေးအပ်ဘဲ၊ ပေ၊ တာယ
 အနုသာသနီယာ-ထို နည်းပေးလမ်းပြမှုကြောင့်၊ ပေ။

အသိဉ္စိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မှု၍၊ (ဥပက္ကမန္တဿ-
 လုံ့လပြုသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း)၊ အဇာနန္တဿ-သေလိမ့်မည်ဟု မသိသည်
 ဖြစ်၍၊ (ဥပက္ကမန္တဿ)၊ န မရဏာဓိပ္ပာယဿ-သေခြင်း၌ အလိုမရှိသည်ဖြစ်
 ၍၊ (ဥပက္ကမန္တဿ)၊ ဥမ္မတ္တကဿ-၏လည်းကောင်း၊ အာဒိကမ္မိကဿ-
 ၏လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကမ္မိ ပထမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဒါနဂါထာ

သံဝဏ္ဏနာ-ဂုဏ်ကိုပြောခြင်း (ချီးမွမ်းခြင်း)၊ နိသီဒန္တော-ထိုင်သော ရဟန်း၊ ဥဒုက္ခလေန စ-ဆံ့ငယ်နှင့်တကွ၊ မုသလော-ကျည်ပွေ၊ ဝုပုပဗ္ဗဇိတာ-ကြီးမှရဟန်းပြုသူတို့၊ အဘိသန္ဓေ-ခံတွင်း၌ အသားငြိကပ်နေသော ရဟန်း၊ (အမဲနှင့်သော ရဟန်း)၊ အဂ္ဂဝိမံသနာဝိသံ-ဆွမ်းဦးစူးစမ်းလို၍ အဆိပ်ပေးခြင်း၊ ဝတ္ထုကမ္မေဟိ-ကျောင်းနေရာအမှုတို့ဖြင့်၊ တယော-သုံးပါးသောရဟန်းတို့၊ ဣဋ္ဌကာဟိ-အုတ်တို့ဖြင့်၊ အပရေ-ကုန်သော၊ တယော-တို့၊ ဝါသိ-ပဲခွပ်၊ (ဓား)၊ ဂေါပါနသီ စေဝ-အခြင်းရနယ်၊ အဇ္ဇကံ-ငြမ်း၊ ဩတရဏံ-အောက်ဆင်းခြင်း၊ ပတိ-ခုန်ချပြီ၊ ဝါ-ကျောက်လှိုမ့်ချပြီ။

သေဒံ-ချွေးအောင်းခြင်း၊ နတ္ထံ စ-နှာနှုတ်ခြင်း၊ သမ္မာဟော-ဆုပ်နယ်ပေးခြင်း၊ အဘဉ္ဇနေန စ-ဆီသုတ်လိမ်းခြင်းနှင့်တကွ၊ နှာပနံ-ရေချိုးပေးခြင်း၊ ဥဋ္ဌာပေန္တော-ထစေသူ၊ နိပါတေန္တော-အိပ်စေသူ၊ အနူပါနေန-စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ဖြင့်၊ မရဏံ-သေစေခြင်း၊ ဇာရဂဗ္ဗော-လင်ငယ်ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဝန်၊ သပတ္တိစ-လင်တူမယား၊ (ရန်သူမယား)၊ မာတာ-အမေ (မသေ)၊ ပုတ္တံ-သား (မသေ)၊ ဥဘော-သားအမိနှစ်ဦးလုံးတို့၊ ဝမိ-သတ်ပြီ၊ ဥဘော-တို့သည်၊ န မိယရေ-မသေကုန်၊ မဒ္ဒါ-နှိပ်ခြင်း၊ တာပံ-မီးဖြင့်ပူစေခြင်း၊ ဝါ-မီးကင်ခြင်း၊ ဝဉ္ဇာ-မြှိုသောမိန်းမ၊ ဝိဇာယိနိ-သားဖွားသောမိန်းမ။

ပတောဒံ-လက်ချောင်းထိုးခြင်း၊ နိဂ္ဂဟေ-နှိပ်၍ကပ်ပြုခြင်း၊ ယက္ခော-ဘီလူး၊ ဝါဠယက္ခဉ္ဇ-သားရဲ၊ ဘီလူးရှိသော ခရီးခဲသို့၊ ပါဟိဏီ-စေလွှတ်ပြီ၊ တံ မညမာနော-ထိုသူဟု ထင်သူ၊ ပဟရိ-ပုတ်ခတ်ပြီ၊ သဂ္ဂဉ္ဇ-နတ်ပြည်ကို လည်းကောင်း၊ နိရယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဏေ-ဟော၏၊ အာဠဝိယာ-၌၊ တယော-ကုန်သော၊ ရုက္ခာ-သစ်ပင်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုတို့၊ ဒါယေဟိ-တောမီးတိုက်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ အပရေ-ကုန်သော၊ တယော-တို့၊ မာ ကိလမေသိ-မပင်ပန်းစေပါနှင့်၊ န တုယံ-သင်၏စကား နားမထောင်၊ သောဝီရကေန စ-သောဝီရက ဆေးရည်နှင့်တကွလည်း၊ တက္ကံ-ရက်တက်ရည်၊ ဣတိ-ဥဒ္ဒါနဂါထာ အပြီးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထု

၁၈၀။ ကာရုညေန-သနားခြင်းကြောင့်။ ။ပိဋကေ-၌၊ ပိလောတိ
ကာယ-ပုဆိုးနွမ်းဖြင့်၊ (အဝတ်ဟောင်းဖြင့်) ပဋိစ္ဆန္တံ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ ဒါယကံ-
ကို၊ ဩတ္တရိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ မာရေသိ-သေစေပြီ၊ ပေ၊ အပဋိဝေက္ခိတွာ-
မဆင်ခြင်မှု၍၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းစားဇရပ်၌၊ အန္တရယရေ-ရွာတွင်း၌၊ အာသနံ-
ကို၊ ပညပေန္တော-ခင်းလတ်သော်၊ မုသလေ-ကျည်ပွေ့ကို၊ ဥဿိတေ-
ထောင်အပ်စဉ်၊ ဧကံ မုသလံ-ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူလိုက်ပြီ၊ ဒုတိယယော
မုသလော-သည်၊ ပရိပတိတွာ-လိမ့်ကျ၍၊ အညတရဿ၊ ဒါရကဿ-၏၊
မတ္တကေ-ဦးထိပ်၌၊ အဝတ္တာသိ-ဖိ၍တည်ပြီ၊ ပေ၊ အသဉ္စိစ္စ^၁ -သညာနှင့်တကွ
စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မှု၍၊ (ဝိရဒ္ဒပယောဂေါ-ချွတ်ယွင်းသော ပယောဂရှိပါ၏၊)
(တစ်နည်း) အသဉ္စိစ္စော-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့်စေ့ဆော်ခြင်း မရှိပါ၊
(သေစေလိုသော စေတနာမရှိပါ)၊ ပေ၊ အသဉ္စိစ္စ-၍၊ ဝိရဒ္ဒပယောဂဿံ-၏၊
အနာပတ္တိ။

ဥဒုက္ခလဘဏ္ဍိကံ-ဆုံငယ်ဘဏ္ဍာကို၊ အက္ကမိတွာ၊-နင်း၍၊ ပဝဇ္ဇေသိ-
လိမ့်စေပြီ၊ ပိတာပုတ္တာ-သားအဖတို့သည်၊ ပေ၊ ကာလေ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊
အာရောစိတေ-ပြောအပ်သော်၊ ပေ၊ ပတိမာနေတိ-စောင့်မျှော်နေ၏၊ ဣတိ၊
ဤသို့ပြော၍၊ ပိဋိယံ-ကျောက်ကုန်း၌၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ပဏာမေသိ-
တုန်းလိုက်ပြီ၊ ပေ၊ န မရဏာဓိပ္ပာယော-သေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုမရှိပါ၊
(မသေစေလိုပါ)၊ ပေ၊ ပပတိတွာ-လဲကျ၍။

၁၈၁။ ဘိက္ခုနော-၏၊ (ကဏ္ဍေ-၌ စပ်)၊ ဝါ-သည်၊ ဘုဉ္ဇန္တဿ-စဉ်၊
မံသံ-သည်၊ ကဏ္ဍေ-လည်ပင်း၌၊ ဝိလဂ္ဂံ-ငြိကပ်နေသည်၊ (နင်နေသည်)၊
ဟောတိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဂီဝါယံ-လည်ပင်း၌၊ ပဟာရံ-ပုတ်
ခတ်မှုကို၊ အဒါသိ၊ သလောဟိတံ-သွေးနှင့်တကွဖြစ်သော၊ မံသံ-သည်၊
ပတိ-ကျပြီ၊ ပေ၊ ဝိသဂတံ-အဆိပ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-အဆိပ်ရောသော၊
ပိဏ္ဍပါတံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ပဋိက္ကမနံ-ဆွမ်းစားကျောင်းသို့၊ ဟရိတွာ-
ဆောင်ယူ၍၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အဂ္ဂကာရိကံ^၂ -ဦးဦးဖျားဖျား ပြုခြင်းကို၊

အညွှန်း။ ။၁-အသဉ္စိစ္စ (အသဉ္စိစ္စော)၊ ဘာသာဋီ(တ) ၃၅၇။
ပဏာမေသိ၊ ၃၆၃။
၂-အဂ္ဂကာရိကံ၊ ဘာသာဋီ(တ)၊ ၃၆၃။ ပပါတေ၊ ပပတန္တော၊ ဩတ္တရိတွာ၊
မာရေသိ။ န စ ဘိက္ခဝေ အတ္တာနံ ပါတေတဗ္ဗံ၊ ၃၆၄။
ဒဝါယ၊ ၃၆၇။

ဝါ-အမွန်အမြတ်ပြုအပ်သော ဆွမ်းကို၊ အဒါသိ၊ ဝိမံသာဓိပ္ပာယော-စုံစမ်းခြင်း၌ ဖြစ်သော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-စူးစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍၊ ပေ၊ ဝိသံ-အဆိပ်ကို။

၁၈၂။ အာဠာဝကာ-အာဠဝိမြို့၌ မွေးဖွားကုန်သော၊ ဝါ-အာဠဝိမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ဝိဟာရဝတ္ထု-ကျောင်းနေရာကို၊ ပေ၊ ဟေဠာ-၌၊ ဟုတ္တာ-၍၊ သိလံ-ကျောက်ကို၊ ဥစ္စာရေသိ-အထက်သို့၊ ကြွမြောက်စေပြီ၊ (မြောက်ပေးလိုက်ပြီ) ဥပရိမေန-အထက်၌တည်သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဒုဂ္ဂဟိတာ-မကောင်းသဖြင့် ကိုင်အပ်သော၊ သိလာ-သည်၊ ပေ၊ မုဉ္ဇိ-လွှတ်ချလိုက်ပြီ၊ ဝိဟာရဿ-၏၊ ကုဠ-နံရံကို၊ ဥဠာပေန္တိ-ဟက်စေကြကုန်၏၊ ဣဠကံ-အုတ်ကို။

၁၈၃။ နဝကမ္ပံ-အသစ်အသစ်ဖြစ်သော အမှုကို၊ ပေ၊ ဝါသိ-ပဲခွပ်ကို၊ (ဓားကို)၊ ဂေါပါနသိ-အခြင်ရနယ်ကို၊ အဠကံ-ငြမ်းကို၊ ဗန္ဓန္တိ-ဖွဲ့ချည်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ အတြ-ဤအရပ်၌၊ ဌိတော-တည်လျက်၊ (ရပ်လျက်)၊ ဗန္ဓာဟိ-ဖွဲ့ချည်ပါ၊ ပေ၊ ပရိပတိတွာ-လိမ့်ကျ၍၊ ပေ။

ဝိဟာရံ-ကို၊ ဆာဒေတွာ-မိုးပြီး၍၊ ဩတရတိ-ဆင်းလာ၏၊ ပေ၊ အနဘိရတိယာ-သည်၊ ပိဋိတော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဂိဇ္ဈကုဋံ ပဗ္ဗတံ-သို့၊ အဘိရဟိတွာ-တက်ပြီး၍၊ ပပါတေ-ချောက်ကမ်းပါး၌၊ ပပတန္တော-ခုန်ချလတ်သော်၊ အညတရံ-အမှတ်မရှိ တစ်ယောက်သော၊ ဝိလိဝကာရံ-နှီးရွှေသမားကို၊ (ဝါးကို နှီးဖြစ်အောင်ပြုသူကို)၊ ဩတ္ထရိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ မာရေသိ-သေစေပြီ၊ ပေ၊ အတ္တာနံ-ကို၊ န ပါတေတမ္ပံ-မကျစေထိုက်၊ ဝါ-ခုန်မချထိုက်။

ဒဝါယ-မြူးထူးခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-အပျော်အပါးအားဖြင့်၊ သိလံ-ကို၊ ပဝိဇ္ဈိသု-လှိမ့်ကြကုန်ပြီ။

၁၈၄။ သေဒေသု-ချွေးထွက်စေကြကုန်ပြီ၊ (ချွေးထုတ်ပေးကြကုန်ပြီ)၊ သိသာဘိတာပေါ-ဦးခေါင်း၌ လွန်စွာပူလောင်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ဦးခေါင်းကိုက်သော အနာသည်၊ ပေ၊ နတ္ထု-နှာနှုတ်မှုကို၊ သမ္မာဟေသု-ဆုံးနယ်ပေးကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ နာပေသု-ရေချိုးစေကြကုန်ပြီ၊ တေလေန-ဖြင့် အဗ္ဘဉ္ဇိသု-သုတ်လိမ်းကြကုန်ပြီ။

အညွန့်း။ ၁၁-ပပါတေ ပပတန္တော-စသည်၊ ၃၆၇။

၁၈၅။ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဘိက္ခု။ ဥဋ္ဌာပေသံ-ထစေကြကုန်ပြီ၊ (ထုပေးကြကုန်ပြီ)။ ။နိပါတေသံ-အိပ်စေကြကုန်ပြီ။ ။အနံ-အစာကို၊ အဒံသု-ပေးကြကုန်ပြီ။ ။ပါနံ-သောက်ဖွယ်ကို။

၁၈၆။ ဣတ္ထိ-သည်၊ ပုဂုတ္ထပတိကာ - အရပ်တစ်ပါးသို့သွားသော်လင် ရှိသည်၊ ဝါ-ကင်းသောလင်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဇာရေန-လင်ငယ်ကြောင့် ဂမ္ဘိနီ- ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သာ၊ ကုလူပကံ-အိမ်သို့ ကပ်ရောက်လာသော (အိမ်သို့လာနေကျဖြစ်သော) ဘိက္ခု-ကို၊ ပေ၊ အယျ-အရှင်၊ ဣယံ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ ဂမ္ဘပါတနံ-ကိုယ်ဝန်ကျစေတတ်သော ဆေးကို၊ ဝါ-ကိုယ်ဝန်ကျကြောင်းဆေးကို၊ ဇာနာဟိ-သိပါ၊ ဣတိ-ပြောပြီ၊ ဘဂိနိ-နှမ၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းပြီ၊ ဣတိ-ပြော၍၊ တဿာ-အား၊ ဂမ္ဘပါတနံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ ပေ၊

ပုရိသဿ-၏၊ ဒွေ၊ ပဇာပတိယော-ဇနီးတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကာ-တစ်ယောက်သည်၊ ဝဉ္စာ-မြို့၏၊ ဧကာ-သည်၊ ဝိဇာယိနီ-သားသမီး မွေးဖွား၏၊ ပေ၊ သစေ ဝိဇာယိဿတိ-အကယ်၍ ဖွားမြင်အံ့၊ သဗ္ဗဿ၊ ကုဋ္ဌမ္မဿ-ဥစ္စာ၏၊ ဣဿရာ-အရှင်သည်၊ ဘဝိဿတိ။

၁၈၇။ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ မဒ္ဒဿ-နှိပ်နယ်ပါ၊ (နှိပ်နယ်ပေးပါ)၊ မဒ္ဒါပေတွာ-ဝမ်းဗိုက်ကို နှိပ်နယ်စေ၍၊ ဂမ္ဘ-ကိုယ်ဝန်ကို၊ ပါတေသိ-ကျစေပြီ၊ တာပေဟိ-မီးဖြင့်ပူစေပါ၊ ပေ၊ တာပေတွာ-မီးဖြင့်ပူစေ၍၊ ယေန၊ အကြင် ဆေးဖြင့်၊ အဟံ-သည်၊ ဝိဇာယေယျံ-မွေးဖွားရာပါ၏၊ (တံ) တေသန္တံ-ကို၊ ဇာနာဟိ။ ။သတ္တရသဝဂ္ဂိယံ-သတ္တရသဝဂ္ဂိဖြစ်သော၊ (၁၇-ယောက်အစဉ် ပါဝင်သော) ဘိက္ခု-ကို၊ အဂုံလိပတောဒကေန-လက်ချောင်းတို့ဖြင့် ထိုးခြင်းဖြင့်၊ (လက်ချောင်းထိုးကစားခြင်းဖြင့်) ဟာသေသံ-ရယ်ရွှင်စေကြကုန်ပြီ၊ သော ဘိက္ခု-ဥတ္တသန္တော - ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍၊ အနဿာသကော-ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိသည်ဖြစ်၍၊ (မရှူနိုင် မရှိုက်နိုင် သည်ဖြစ်၍) ပေ။

ကမ္မံ-ကို၊ ကရိဿာမ-စို့၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ဩတ္တရိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ မာရေသံ-သေစေကြကုန်ပြီ။ ။ဘူတဝဇ္ဇကော-ဖုတ်ဆေးသမားဖြစ်ဖူးသော၊

- အညွှန်း။ ။ ၁-ပုဂုတ္ထပတိကာ-ဘာသာဋီ (တ) ၃၇၀။
 မဒ္ဒါပေတွာ၊ ဂမ္ဘပါတနံ၊ ၃၇၀။ ဝဉ္စာ၊ ၃၇၁။
 ၂-ဥတ္တသန္တော-၃၈၅။ ဘူတဝေဇ္ဇကော-၃၈၆။
 ဝါဠယက္ခဝိဟာရံ-၃၈၇။

(တစ္ဆေမြေဖုတ်တို့ကို ကုစားတတ်သော ပယောဂဆရာ ဖြစ်ဖူးသော) ဘိက္ခု၊ ယက္ခံ-ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေသိ။ ။ဝါဠယက္ခဝိဟာရံ-ကြမ်းသော နတ်ဘီလူးရှိရာ ကျောင်းသို့၊ (ကြမ်းသော နတ်ဘီလူးနေရာ ကျောင်းသို့) ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ။ ။ဝါဠကန္တာရံ-သားရဲရှိသော ခရီးခဲသို့၊ (ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား စသော ရဲရင့်သော သားကောင်ရှိရာ ခရီးခဲသို့) ပေ။

ဝါဠာ^၁ -ရဲရင့်သော ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား စသော သားကောင်တို့သည်၊ စောရကန္တာရံ-သူခိုး ဓားပြ သူပုန်ရှိရာ ခရီးခဲသို့။

၁၈၈။ တံ-ထိုရဟန်းဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍၊ တံ-ကို၊ ပေ။

အမနုဿေန-ဘီလူးသည်၊ ဂဟိတော-ဖမ်းယူအပ်သည်၊ ဝါ-ပူးဝင် အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ ပဟာရံ-ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက် မှုကို၊ အဒါသိ၊ ကလျာဏကမ္မဿ-ကောင်မှုကံရှိသူအား၊ သဂ္ဂကထံ-နတ် ပြည်နှင့် စပ်သော စကားကို၊ ကထေသိ-ပြောပြီ၊ သော-သည်၊ အဓိမုတ္တာ- စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သည်၊ (နှလုံးသွင်းသည်၊) (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ နေရယိကဿ- ငရဲ၌ဖြစ်ထိုက်သူအား၊ နိရယကထံ-ငရဲနှင့်စပ်သော စကားကို၊ ပေ၊ ဥတ္တသိတွာ- လန့်၍။

၁၈၉။ ရုက္ခံ၊ ဆိန္ဒန္တိ-ဖြတ်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ အတြ-၌၊ ဌိတော- တည်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဆိန္ဒာဟိ-ဖြတ်ပါ၊ ပေ၊ တတြ-၌၊ ဌိတံ-လျက်၊ ဆိန္ဒန္တံ-ဖြတ်သော ရဟန်းကို၊ ရုက္ခော-သည်၊ ဩတ္တရိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ ပေ။

၁၉၀။ ဒါယံ-တောကို၊ အာလိမ္မေသု-မီးဖြင့်လိမ်းကျစေကြကုန်ပြီ၊ ဝါ- မီးရှိကြကုန်ပြီ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဒမာ-မီးလောင်အပ်ကုန်သည်၊ (ဖြစ်၍)၊ ကာလံ-သေခြင်းကို၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ။

၁၉၁။ အာဃာတနံ-သူခိုး ဓားပြ သူပုန်တို့ကို သတ်ဖြတ်ရာ အရပ်သို့၊ ဂနာ၊ စောရဃာတံ-သူခိုးသတ်သမားကို၊ (သူခိုးသတ်သူကို)၊ ပေ၊ ဣမံ-ဤ သူကို၊ မာ ကိလမေသိ-မပင်ပန်းစေပါနှင့်၊ ဧကေန ပဟာရေန-တစ်ချက် ပုတ်ခတ်ခြင်းဖြင့်၊ (တစ်ချက်တည်းဖြင့်)၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေတိ၊ ပေ၊ တုယံ-၏၊ ဝစနံ-ကို၊ နကရိဿာမိ-ပြုလိမ့်မည်မဟုတ်၊ ဣတိ-ပြော၍၊ ပေ။

အညွှန်း။ ။၁-ဝါဠာ-၃၈၇။ စောရကန္တာရံ-၃၈၈။

၁၉၂။ ဉာတိဃရေ-ဆွေမျိုးအိမ်၌၊ ဟတ္ထပါဒစ္ဆိန္နော-ပြတ်သော လက်
 ခြေရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ ဉာတကေဟိ-တို့သည်၊ သမ္ပရိကိဏ္ဏော-ဝိုင်းရံအပ်သည်၊
 ဟောတိ၊ ပေ၊ ဣမဿ-၏၊ မရဏံ-သေခြင်းကို၊ ဣစ္ဆထ-အလိုရှိကြသလား၊
 ပေ၊ တက္ကံ^၁ -ရက်တက်ရည်ကို၊ ပါယေထ-သောက်စေလိုက်ကြ၊ (တိုက်လိုက်
 ကြ၊) ပေ၊ ပါယေသံ-သောက်စေကြကုန်ပြီ၊ (တိုက်ကြကုန်ပြီ၊) ပေ၊ လောဏ
 သောဝီရကံ-လောဏသောဝီရကဆေးကို၊ ပေ။

တတိယပါရာဇိကံ-သည်၊ သမတ္တံ-ပြီးပြီ။

၄-စတုတ္ထပါရာဇိက

၁၉၃။ [ယေန သမယေန ဝဂ္ဂုမုဒါတိရိယာ ဘိက္ခု၊ ဂိပီနံ အညမညဿ
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိံ သု-အနိယမဝါကျ၊] တေန သမယေန၊ ပေ၊
 ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ၊ [စာပိုဒ်နံပါတ် (၁၆၂) ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

တေန ခေါ ပန သမယေန-၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဝေသာလီမြို့အနီး
 မဟာဝုန်တော ကုဋ္ဌာဂါရသာလာဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊)
 သမ္ပဟုလာ-များစွာကုန်သော၊ သန္နိဋ္ဌာ-ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍
 မြင်အပ်ဖူးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ပတ္တာ-အာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မသမ္ဘောဂ
 တို့ဖြင့် အတူဆည်းကပ်ဖော် ဆည်းကပ်ဖက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-
 တို့သည်၊ ဝဂ္ဂုမုဒါယ-ဝဂ္ဂုမုဒါမည်သော၊ နဒိယာ-မြစ်၏၊ တီရေ-ကမ်းနား၌၊
 ဝဿံ-မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ ဝါ-မိုးခိုခြင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆိံသု-ကပ်ရောက်ကြ
 ကုန်ပြီ၊ တေန၊ ပေ၊ ယာပေတုံ၊ [ဒုတိယတွဲ စာပိုဒ်နံပါတ် (၁၆)၌ အနက်ရေး
 ခဲ့ပြီ။]

မယံ-တို့သည်၊ ကေန ဥပါယေန-အဘယ်နည်းလမ်းဖြင့်၊ သမဂ္ဂါ-
 ညီညွတ်ကုန်သည်၊ သမ္မောဒမာနာ-လွန်စွာဝမ်းမြောက်ကုန်သည်၊ အဝိဝဒမာနာ-
 ဆန့်ကျင်ဘက်မပြောရကုန်သည်၊ (မငြင်းခုံရကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) ဖာသုကံ-
 ချမ်းသာစွာ၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသေယျာမ နုခေါ-နေနိုင်ကုန်ရာပါ
 အံ့နည်း၊ ပိဏ္ဏကေန စ-ဆွမ်းဖြင့်လည်း၊ န ကိလမေယျာမ နု ခေါ-မပင်ပန်း

အညွန့်။ ။၁-တက္ကံ ပါယေထ၊-၃၉၃။ လောဏသောဝီရကံ- ၃၉၄။

ကုန်ရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ဧကစ္စေ-အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ (တချို့က) အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ) အာဂုသော-တို့၊ ဟန္တ-ယခု၊ မယံ၊ ဂိဟိနံ-လူတို့၏၊ ကမ္မန္တံ-လုပ်ငန်းကို၊ (ပြုဖွယ်ကိစ္စကို) အဓိဋ္ဌေမံ^၁ -စီမံပေးကြကုန်စို့၊ ဧဝံ-ဤသို့ စီမံပေးကုန်လတ်သော်၊ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ အမှာကံ-တို့အား၊ ဒါတု-ငှာ၊ မညိဿန္တိ-မှတ်ထင်ကြလိမ့်မည်၊ ဝါ-အမှတ်ရကြလိမ့်မည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ မှတ်ထင်ကုန်လတ်သော်၊ မယံ၊ ပေ၊ ဝသိဿာမ-နေကြရလိမ့်မည်၊ ပိဏ္ဏကေန စ-ဖြင့်လည်း၊ န ကိလမိဿာမ၊ ပင်ပန်းကြရတော့မည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ ပေ။

အာဂုသော၊ အလံ-မသင့်၊ ဂိဟိနံ-တို့၏၊ ကမ္မန္တံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌိတေန-စီမံပေးခြင်းဖြင့်၊ ကိံ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ပေ၊ ဂိဟိနံ-တို့၏၊ ဒုတေယျံ-တမန်သည်၏ အလုပ်ဖြစ်သော သဝဏ်စာလွှာ၊ နှုတ်မှာစကားကို၊ ဟရာမ-ပို့ဆောင်ကြကုန်စို့၊ ဧဝံ-ဤသို့ပို့ဆောင်ကုန်လတ်သော်၊ ပေ၊ ဒုတေယျံ-ကို၊ ဟဋ္ဌေန-ပို့ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့်၊ ကိံ-နည်း၊ အာဂုသော-တို့၊ ဟန္တ-ယခု၊ မယံ-တို့သည်၊ ဂိဟိနံ-တို့အား၊ (ဘာသိဿာမ-၌ သမ္ပဒါနံစပ်) အညမညဿ-အချင်းချင်း၏၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ^၂ -လူတို့ကို လွန်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်တရား၏၊ (လူတို့ကို ကျော်လွန်၍ ဗြဟ္မာအဖြစ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ် တရား၏) (တစ်နည်း) ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ-မြတ်သော ဈာယီ၊ အရိယာလူတို့၏၊ (ဥစ္စာဖြစ်သော) ဈာန်၊ မဂ်ဖိုလ်တရား၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသိဿာမ-ပြောကြကုန်စို့၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ပြောကြမည်နည်း) အသုကော-ထိုမည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပထမဿ ဈာနဿ- ပထမဈာန်ကို၊ လာဘီ- ရခြင်းရှိသူတည်း၊ ပေ၊ [သောတာပန္နော-သောတာပန်တည်း၊ အရဟာ-ရဟန္တာ၊ တေဝိဇ္ဇော-ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ရှိသူ၊ ဆဋ္ဌာဘိညော-ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်ရှိသူ၊] ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်စို့၊ ပေ၊ န ကိလမိဿာမ၊ ဣတိ-ပြောကုန်ပြီ၊ [အာဟံသု-သို့ ပြန်စပ်ပါ၊] အာဂုသော၊ အမှာကံ-တို့၏၊ (အညမညဿ-၌စပ်) ဂိဟိနံ-တို့အား၊ (ဘာသိတော-၌စပ်) ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ-၏၊ ယော ဝဏ္ဏော-အကြင်ဂုဏ်သည်၊ ဘာသိတော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊ သောယေဝ-

အညွှန်း။ ၈၁-အဓိဋ္ဌေမ၊ ဘာသာဋီ (တ) ၃၉၆။ ဒုတေယျံ၊-၃၉၆။
 ၂-ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မဿ၊-ဘာသာဋီ (တ) ၃၉၆။ ၃၉၇။
 လာဘီ၊ -၃၉၇။ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော၊ သောယော၊-၃၉၆။

ထိုပြောဆိုအပ်မည့် ဂုဏ်သည်သာ၊ သေယျော-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၏။ ဝါ-ကောင်းမြတ်၏။ ဣတိ-ဤသို့ဆုံးဖြတ်ကြကုန်ပြီ။

၁၉၄။ အထခေါ၊ ပေ၊ တေ မနုဿာ-တို့သည်၊ [ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဒေန္တိ စသော ကြိယာတို့၌ စပ်၊] ယေသံ နော-အကြင် ငါတို့၏ (အတွက်)၊ (တစ်နည်း) ယေသံ နော-အကြင် ငါတို့၏ (အရပ်၌)၊ ဧဝရူပါ-ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝဿံ-သို့၊ ဥပါဂတာ-ကပ်ရောက် ကုန်ပြီ၊ ဣမေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သီလဝန္တော ယထာ-သီလရှိကြသကဲ့သို့၊ ကလျာဏဓမ္မာ ယထာ-ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရား ရှိကြသကဲ့သို့၊ နော-တို့၏ (အရပ်၌)၊ ဣတော-ဤအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဧဝရူပါ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝဿံ-သို့၊ န ဥပါဂတာ-မကပ်ရောက်စဖူးကုန်၊ (တေသံ) နော-ထိုငါတို့၏၊ လာဘာ-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်းတို့သည်၊ ဝါ-ဒိဋ္ဌဓမ္မိက၊ သမ္မရာယိက-လာဘ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝတ-ဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ (တေသံ) နော-တို့၏၊ (မနုဿတ္ထံ-၌ စပ်၊) ဝါ-တို့သည်၊ (သုလဒ္ဓံ-၌ စပ်၊) မနုဿတ္ထံ၊ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို၊ သုလဒ္ဓံဝတ-ကောင်းစွာ ရအပ်လေစွတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ကြပြီ။

တေ-ထိုလူတို့သည်၊ ယာဒိသာနိ-အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော ဘောဇဉ်တို့ကို၊ (အကြင်သို့ သဘောရှိသော ဘောဇဉ်တို့ကို) ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဒေန္တိ-လှူကြကုန်၏၊ တာဒိသာနိ-တို့ကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-တို့မျှလောက် ကောင်းမွန်ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ အတ္တနာ-မိမိတို့ကိုယ် တိုင်၊ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ-မစားကြကုန်၊ မာတာပိတုနံ-မိဘတို့အား၊ (န) ဒေန္တိ-မပေးကြကုန်၊ ပုတ္တဒါရဿ-သားသမီး၊ ဇနီးအား၊ (န) ဒေန္တိ၊ ဒါသကမ္မကရ ပေါရိသဿ-ကျွန်၊ အလုပ်သမား ယောက်ျားအပေါင်းအား၊ (န) ဒေန္တိ၊ မိတ္တာမစ္စာနံ-မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတို့အား၊ (န)ဒေန္တိ၊ [အမစ္စ-တကွဖြစ်ဖက်၊ အတူနေဖက် သူငယ်ချင်း၊] ဉာတိသာလောဟိတာနံ-ဆွေမျိုး၊ သွေးသား တော်စပ်သူတို့အား၊ (န)ဒေန္တိ၊ ယာဒိသာနိ-အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သောခဲဖွယ်၊ လျက်ဖွယ်၊ သောက်ဖွယ်တို့ကို၊ ဘိက္ခုနံ၊ ဒေန္တိ၊ တာဒိသာနိ-ကုန်သော၊ ခါဒနိယာနိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သာယနိယာနိ-လျက်ဖွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊

၁။ ဧဝရူပါ။ “ယထယိ မေ ဘိက္ခု” ဟူသော အနိယမ၏ နိယမ သီးခြား မရှိ။ ဤ ဧဝရူပါ-ပုဒ်သည်ပင် နိယမ-ဖြစ်သည်။ “နော+ဘိက္ခု-ငါတို့၏+ရဟန်း” ဟု စပ်၍ဖြစ်သောကြောင့် “အတွက်” သို့မဟုတ် “အရပ်”၌ ဟု ထည့်သည်။

(သာယာဖွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊) ပါနာနိ-သောက်ဖွယ်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ အတ္တနာ-တိုင်၊ န ခါဒန္တိ-မခဲစားကြကုန်၊ န သာယန္တိ-မသာယာကြကုန်၊ န ပိဝန္တိ-မသောက်ကြကုန်၊ ပေ။

အထ ခေါ-၌၊ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝဏ္ဏဝါ^၁-လှပသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ပီဏိန္ဒြိယာ-ပြည့်ဖြိုးသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်။ ပသန္နမုခဝဏ္ဏာ-ကြည်လင်သော မျက်နှာအဆင်းရှိကုန်သည်။ ဝိပ္ပသန္နဆဝိဝဏ္ဏာ-အထူးသဖြင့်ကြည်လင်သော ကိုယ်ရေအဆင်းရှိကုန်သည်။ အဟေသု-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဝသံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဠာနံ-နေပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (ဥပသင်္ကမိတုံ-၌ စပ်၊) ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ (ယံ) ဥပသင်္ကမိတုံ^၂-အကြင်ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-အကြင်သွားခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) ဧတံ-ဤချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ (ဝသံ ဝုဠာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊) အာစိဏ္ဏံ ခေါ၊ လေ့ကျက်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ ဝါ-ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဓမ္မတာတည်း။

အထ ခေါ-၌။ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝသံ-ပတ်လုံး၊ ဝုဠာ-နေပြီးကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ တေမာသစ္စယေန-သုံးလကျော်လွန်ရာအခါ၌၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို၊ သံသာမေတွာ-သိမ်းဆည်း၍၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ယေန-၌၊ ဝေသာလီ (အတ္ထိ၊) တေန-ဝေသာလီမြို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ပက္ကမိံ-သု-ဖဲသွားကြကုန်ပြီ၊ အနုပဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ ယေန-၌၊ ဝေသာလီ-သည်လည်းကောင်း၊ မဟာဝနံ-သည်လည်းကောင်း၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန-၌၊ ဘဂဝါ၊ (အတ္ထိ၊)

အညွှန်း။ ။ ၁-ဝဏ္ဏဝါ-ပီဏိန္ဒြိယာ၊-၃၈၇။ ပသန္နမုခဝဏ္ဏာ၊-၃၈၈။

၂-ဥပသင်္ကမိတုံ။ ။ ဤ၌ “တုံ” ပစ္စည်းသည် ကတ္တာအနက်ကို ဟောသောကြောင့် “အတ္ထိ” ဟု ထည့်သည်။ “ဧတံ” ဟု နိယမ-ရှိသောကြောင့် “ယံ” ဟုလည်း ထည့်ရ၏။ [ယံ ဥပသင်္ကမိတုံ-အကြင်ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊] “ဝသံ ဝုဠာနံ ဘိက္ခုနံ” တို့လည်း “အာစိဏ္ဏံ” နှင့် “ဥပသင်္ကမိတုံ” နှစ်ဖက်လုံးကိုငဲ့သော ဥဘယာပေက္ခ၊ ကာကော လောကန-နည်းတည်း၊ [နောက်၌လာမည့် အာစိဏ္ဏံ ခေါ၊ ပေ၊ ပဋိသမ္မောဒိတုံ-၌လည်း နည်းတူသိပါ။]

[တော်] . . . တွာပစ္စည်း နက်၊ တစ်ချက်ဟောငြား၊ ကတ္တာနှင့်ကံ၊ သမ္ပဒါနိ၊ ဧကန် တုံပစ္စည်း ထွန်းသတည်း။

တေနံ -ဝေသာလီမြို့၊ မဟာဝုန်တော၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာဝယ် မြတ်စွာဘုရား ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိံသု-သွားကြကုန်ပြီ။

တေနံ ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ ဒိသာသု-အခြား အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ဝဿံ-ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု။ ကိသာ-ကြိုလှိပ်နံချုံးကုန်သည်၊ လူခါ-အသားအရေ ခြောက်ကပ်ကုန်သည်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ-မကောင်းသော အဆင်း ရှိကုန်သည်၊ ဥပ္ပဏ္ဍုပဏ္ဍုကဇာတာ-ဖြစ်သော လွန်စွာပျော့တော့ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသူ၏အဖြစ် ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-အရေအဆင်း အလွန်ပျော့တော့ ဝါဝင်းကုန်သည်၊ ဓမ္မနိသန္တတဂတ္တာ-အကြောတည်းဟူသော ကွန်ရက်သည် ဖြန့်ခင်းအပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-အကြောပြိုင်းပြိုင်းထကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယာ-ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု ပန-တို့သည်ကား၊ ပေ၊ ဗုဒ္ဓါနံ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးကုန်သော၊ ဘဂဝန္တောနံ- တို့၏၊ (ပဋိသမ္မောဒိတုံ-၌စပ်) အာဂန္တုကေဟိ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ယံ ပဋိသမ္မောဒိတုံ? -ဓမ္မနိယ စသည်သဘော မေးမြန်းပြောလျက် အကြင် ရောနှောတော်မူခြင်းသည်၊ (အတ္ထိံ) ဇတံ-ဓမ္မနိယ စသည်သဘော မေးမြန်းပြောလျက် ဤရောနှောတော်မူခြင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ကုန်သော၊ ဘဂဝန္တောနံ- တို့၏၊ အာစိဏ္ဏံ ခေါ်-တည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကစ္စိံ ? -အဘယ်သို့နည်း၊ (ဘယ်လိုလဲ) ဓမ္မနိယံ-သည်းခံအပ် သည်းခံနိုင်၏လော၊ ဝါ-ကျန်းမာ၏ လော၊ ယာပနိယံ-ရှည်သော ကာလသို့ ရောက်စေအပ် ရောက်စေနိုင်၏လော၊ ပေ၊ ဝသိတ္ထ-နေခဲ့ကြရ၏လော၊ ပေ၊ န ကိလမိတ္ထ-မပင်ပန်းခဲ့ရကုန်၏လော၊ ပေ၊

၁။ တေနံ ။ အနိယမ ၂-ဝါကျကို တစ်ပေါင်းတည်းစွဲသည်။

အညွနံ။ ။ ၂-ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယာ၊ -ဘာသာဋီ(တ) ၁၈၉။ ၁၉၁။

၃။ ပဋိသမ္မောဒိတုံ။ ။ တုံပစ္စည်း ကတ္တာပော၊ မုဒ-ဓာတ်၏။ “မိဿန” အနက်ကိုယူ၍အနက်ပေးသည်။ အကျယ်ကို “ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ” အဖွင့် ဘာသာဋီ (ပ) ၄၉၈-၌ ပြခဲ့ပြီ။

၄။ ကစ္စိံ ဓမ္မနိယံ။ ။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကစ္စိံ-အသို့နည်း၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ စတုစက္ကံ- ဣရိယာပုတ်လေးဖြာ စက်ဘီးလည်း ပါရှိထသော၊ နဝ ဒွါရံ-ကိုးပေါက်ဒွါရ အနာဝလည်း ရှိထသော၊ ဣဒံ သရိရယန္တံ-ဤခန္ဓာကိုယ်ဟူသော ယန္တရားသည်၊ ဝါ-ဤခန္ဓာကိုယ်ဟူသောရထားသည်၊ ဓမ္မနိယံ-သည်းခံအပ် သည်းခံနိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ-ကျန်းမာပါ၏လော၊ ကစ္စိံ-နည်း၊ ယာပနိယံ-ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေအပ် ရောက်စေနိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ-ထိုထိုကိစ္စ၌ ပါဝင်နိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ-မျှတပါ၏လော၊ ဤသို့ ပါဌသေသနှင့်တကွ အကျယ်ပေးပါ။ ဘာသာဋီ(ပ)၄၉၉၊ ဘာသာဋီ (တ) ၄၁၂၊ ၄၀၃။

ဝသိမှာ-နေခဲ့ကြရပါကုန်ပြီ၊ ပေ၊ န ကိလမိမှာ-မပင်ပန်းခဲ့ကြပါကုန်၊ ဇာနန္ဒာပိ၊ ပေ၊ ပညာပေဿမာတိ၊ [စာပိုဒ် ၁၆ ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ယထာကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ပေ၊ ကစ္စိ-နည်း၊ ဝေါ-သင်တို့၏ (သန္တာန်၌)၊ ဘူတံ- ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှားဖြစ်၏လော၊ ဣဝိ-မေးတော် မူပြီ၊ ဘဂဝါ-ဘုရား၊ (အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏ သန္တာန်၌)၊ အဘူတံ- ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှားမဖြစ်ပါ၊ ပေ၊ အကရဏီယံ။ [စာပိုဒ် ၃၉ ၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။]

ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ တုမေ-တို့သည်၊ ဥဒရဿ-ဝမ်း၏၊ ကာရဏာ- အကြောင်းကြောင့်၊ (တစ်နည်း) ဥဒရဿ-ဝမ်းဟူသော၊ ကာရဏာ- အကြောင်း ကြောင့်၊ ပေ၊ ဘာသိဿထ နာမ-ပြောကြရသနည်း၊ မောဃပုရိသာ- တို့၊ တုမေဟိ-တို့သည်၊ တိခိဏေန-ထက်စွာသော၊ ဂေါဝိကန္တ နေန-နွားမကို လှီးဖြတ်ကြောင်း ဓားငယ်ဖြင့်၊ (နွားလှီးဓားငယ်ဖြင့်) ကုစ္ဆိ-သည်၊ ပရိကန္တာ- ထက်ဝန်းကျင် လှီးဖြတ်အပ်သည်၊ (သမာနော-လတ်သော်)၊ ဝရံ- ကောင်းပါသေး၏၊ ပေ၊ ဂိဟိနံ-တို့အား၊ ဘာသိတော-အပ်သော၊ အညမညဿ- ၏၊ ဝဏ္ဏော-သည်၊ နတွေဝ (ဝရံ)-သည်သာ၊ [ဤ၌အမှန် တကယ်ပြောပြီးဖြစ်၍ “သမာနော” မလိုတော့၊] တံ ကိဿ ဟေတု၊ ပေ၊ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ [စာပိုဒ် နံပါတ် ၃၉ ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊ “တတော နိဒါနံ-ထိုသားလှီးဓားဖြင့် ဝမ်းဗိုက်ကို ဖြတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊” “ဣတော နိဒါနံ-ဤ ဝမ်းရေးအတွက် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍” ဟု ပြင်ဆိုပါ။] ပေ။

၁၉၅။ ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ ပဉ္စ-ငါးယောက်ကုန်သော၊ ဣမေ မဟာ စောရာ-ဤသူခိုးကြီးတို့သည်၊ လောကသ္မိ-လောက၌၊ (သတ္တလောကကို ယူ)၊ သန္တော-လောကသင်္ကေတ၊ အနေအားဖြင့် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ သံဝိဇ္ဇမာနာ-

- ၁။ ဘူတံ။ ။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-ကို ဝဲသော်လည်း သာမညမေးသော အရာဖြစ်၍ နပုလ္လိင်ဖြင့် သုံးစွဲတော်မူသည်။ ဝိ၊ ၄။ ၃၊ ၁၇။
- ၂။ ဥဒရဿ ကာရဏာ။ ။ ဆဋ္ဌိ ဂဟေတွတ္တေဟိ။ (မောဂံ၊ ၂။ ၂၂။) သုတ်ကို ကြည့်၍ တစ်နည်းပေးသည်။
- ၃။ ကုစ္ဆိ ပရိကန္တာ။ ။ ပရိကပ္ပ စာကားဖြစ်၍ “သမာနော” ဟု ထည့်သည်။ အညွနး။ ။ ၄-သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ၊-ဘာသာဋီ (တ) ၄၀၄။

ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်ကုန်၏။ ၀ါ-ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်ကုန်၏။ ကတမေ
 ပဉ္စ-ဘယံငါးယောက်တို့နည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဓ-ဤလောက၌၊ ဧကစ္စဿ-
 အချို့သော၊ မဟာစောရဿ-သူခိုးကြီး၏၊ (ဓားပြ သူပုန်ကြီး၏) ဧဝံ-
 ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ(ကံ)၊ ကုဒါဿု နာမ-အဘယ်မည်သော အခါ၌၊
 အဟံ-သည်၊ သတေန ဝါ-တစ်ရာသော ခိုးသူအပေါင်းသည် လည်းကောင်း၊
 သဟဿေနဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဝုတော-ခြံရံအပ်သည် (ဖြစ်၍)၊
 ဂါမနိဂမရာဇောနီသု-ဓွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့၌၊ ဟနန္တော-ကိုယ်တိုင်
 သတ်လျက်၊ ယာတေန္တော-နောက်လိုက်တို့ကို အသတ်ခိုင်းလျက်၊ ဆိန္ဒန္တော-
 သူတစ်ပါး၏ လက်၊ ခြေ-စသည်တို့ကို ကိုယ်တိုင် ဖြတ်လျက်၊ ဆေဒါပေန္တော-
 နောက်လိုက်တို့ကို အဖြတ်ခိုင်းလျက်၊ ပစန္တော-နှိပ်စက်သောအားဖြင့်
 ကိုယ်တိုင်အပူတိုက်လျက်၊ ပါစာပေန္တော-နောက်လိုက် တို့ကို အပူတိုက်ခိုင်းလျက်၊
 အာဟိဏ္ဏိဿာမိ-လှည့်လည်ရပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ သော-
 သည်၊ အပရေန သမယေန-တစ်ပါးသော အခါ၌၊ ပေ၊ အာဟိဏ္ဏတိ-၏။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူပင်၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊
 ဧကစ္စဿ-တချို့သော၊ ပါပဘိက္ခုနော-ယုတ်မာသော ရဟန်း၏၊ ဧဝံ-
 ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ၊ (ကံ)၊ ကုဒါဿုနာမ-အဘယ်မည်သော အခါ၌၊
 အဟံ-သည်၊ သတေနဝါ-နောက်လိုက် နောက်ပါရဟန်းတစ်ရာသည်သော်
 လည်းကောင်း၊ သဟဿေန ဝါ-နောက်လိုက်မြားမြောင် ရဟန်းတစ်ထောင်
 သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဝုတော-ခြံရံအပ်လျက်၊ ဂဟဋ္ဌာနံစေဝ-
 အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ-ရှင်ရဟန်း
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ သက္ကတော-ကောင်းစွာပြုအပ်သည်၊ ဂရုကတော-
 အလေးပြုအပ်သည်၊ မာနိတော-မြတ်နိုးအပ်သည်၊ ပူဇိတော-ပူဇော်အပ်သည်
 အပစိတော-ရိုသေအပ်သည်၊ စီဝရပိဏ္ဏပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ
 ပရိက္ခာရာနံ-သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဂိလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်၍ အသက်၏ အရံအကာ အဆောက်အအုံ ဖြစ်သောဆေးတို့ကို၊ လာဘိ-

၁။ ဟနန္တော-စသည်။ ။ဟနန္တော-ညှဉ်းဆဲလျက်၊ ယာတေန္တော-သတ်လျက်၊
 ပစန္တော-အိမ်စသည်တို့ကို မီးရှို့၍ ဆိတ်၊ သိုး-စသည်တို့ကို မီးဖုတ်လျက်၊
 ပါစာပေန္တော-စေလျက်၊ ဣသို့ တစ်နည်းပေးပါ။ ဘာသာဋီ(တ) ၄၀၅။
 အညွန့် ။၂-ကုဒါဿု နာမ သတေန ဝါ-စသည်၊ သက္ကတော- စသည်။
 ဘာသာဋီ (တ) ၄၀၆။

ရခြင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ)၊ ဂါမနိဂမရာဇောနိသု-ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့၌၊ စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ စရိသာမိ-လှည့်လည်ရပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ပေ၊ စရတိ-၏။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပထမော-သော၊ အယံ မဟာစောရော-သည်၊ လောကသို့-၌၊ သန္တော-၏၊ သံဝိဇ္ဇမာနော-၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ (တစ်နည်း) ပုန စ အပရံ-နောက်ထပ်တစ်မျိုးကား၊ ဣဓ-၌၊ ဒကစ္စော-သော၊ ပါပဘိက္ခု- သည်၊ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ^၁ -မြတ်စွာဘုရားသည် သိတော်မူအပ်သော၊ (တစ်နည်း) တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ-မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေနေယျတို့ကို သိစေတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယံ-သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကို၊ ပရိယာပုဏိတွာ- သင်ယူပြီး၍၊ အတ္တနော-မိမိ၌၊ ဝါ-မိမိ၏ဥစ္စာဟူ၍၊ ဒဟတိ-ထား၏။ ပေ။

သုဒ္ဓံ-စင်ကြယ်သော၊ ဗြဟ္မစာရိ-မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူကို၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်စွာ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရန္တံ- ကျင့်နေသူကို၊ အမူလကေန-အခြေအမြစ်မရှိသော၊ အဗြဟ္မစရိယေန-မမြတ်သော အကျင့်ဖြင့်၊ (မေထုန်အကျင့်ဖြင့်) အနုဒ္ဓံသေတိ၊ စွပ်စွဲဖျက်ဆီး၏။ ပေ။

ပါပဘိက္ခု-သည်၊ (သင်္ဂဏှာတိ၊ ဥပလာပေတိ-၌ စပ်) သံဃဿ- ၏၊ ယာနိ တာနိ ဂရုဘဏှာနိ^၂ -အကြင် ဂရုဘဏှာတို့သည်၊ (အကြင် အလေးပြုအပ်သော ဘဏှာတို့သည်)၊ (ယာနိ တာနိ) ဂရုပရိက္ခရာနိ-အကြင် ဂရုပရိက္ခရာတို့သည်၊ (အကြင် အလေးပြုအပ်သော ပရိက္ခရာတို့သည်)၊ (သန္တိ)၊ သေယျထိဒံ-ထိုဂရုဘဏှံ၊ ဂရုပရိက္ခရာတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာရာမော-သစ်သီးခြံ၊ ပန်းခြံလည်းကောင်း၊ အာရာမဝတ္ထု-ခြံ၏တည်ရာ မြေ၊ ဝိဟာရော-ဝိဟာရဝတ္ထု၊ (ကျောင်း၏တည်ရာမြေ၊ ကျောင်းမြေ)၊ မဇ္ဈော- ညောင်စောင်း (ခုတင်)၊ ပိဋံ-အင်းပျဉ်၊ ထိုင်ခုံ၊ ဘိသိ-ဘုံလျှို၊ ဘိဓ္မောဟနံ- ခေါင်းအုံး၊ လောဟကုမ္ဘိ-သံအိုး၊ ကြေးအိုး၊ (ထမင်းချက်စရာ အိုးကြီးများ)။

အညွှန်း။ ၁-တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ-စသည်၊-၄၁။ သုဒ္ဓံ-စသည်-၄၁။
 ၂-ဂရုဘဏှာနိ-စသည်၊-ဘာသာဋီ (တ) ၄၁၃။
 အာရာမော-စသည်၊ ဗုဒ္ဓဝါဘာသာဋီကာ-၂၆၃။ ၆၀၁။
 သင်္ဂဏှာတိ၊ ဥပလာပေတိ၊-ဘာသာဋီ (တ) ၄၁၃။

လောဟဘာဏကံ-သံအိုးစရည်း၊ ကြေးအိုးစရည်း၊ (ရေလှောင်အိုး၊) လောဟဝါရကော-သံရေအိုး၊ ကြေးရေအိုး၊ [ရှေးက “ကြေးအင်တုံ၊ ကြေးသံအင်တွဲ” ဟု သုံးကြသည်၊] လောဟကဋာဟံ-သံဖျဉ်းအိုး၊ ကြေးဖျဉ်းအိုး၊ [အဝကျယ်သော သံအိုး၊ ကြေးအိုးကြီး၊] ဝါသိ-ပွဲခွပ်(ဓား)၊ ပရသု-ပုဆိန်၊ ကုဋ္ဌာရီ-ဓားမ၊ ကုဒါလော-ပေါက်တူး၊ နိခါဒနံ-ဆောက်၊ စူး၊ ဝလ္လိ-ကြိမ်စသောနွယ်၊ ဝေဠု-ဝါး၊ မုဉ္ဇံ-ဖြူဆံမြက်၊ ပဗ္ဗဇံ-ပြိန်းမြက်၊ တိဏံ-ကြွင်းသောမြက်မျိုး၊ မတ္တိကာ-မြေညက်၊ ဒါရုဘဏ္ဍံ-သစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ-မြေညက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာ လည်းကောင်းတည်း၊ တေဟိ-ထို ဂရုဘဏ္ဍာ၊ ဂရုပရိက္ခရာတို့ဖြင့်၊ ဂိဟိ-လူဝတ်ကြောင်ကို၊ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏၊ (သိမ်းသွင်း၏၊) ဥပလာပေတိ-ချောမြှူ၏၊ (မိမိကို အထင်ကြီးအောင် ပြောပေးတတ်သူ မိမိနောက်လိုက်ဖြစ်အောင် ပြု၏)၊ ပေ။

ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အသန္တံ -မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော၊ အဘူတံ-ဖြစ်ပြီးမဟုတ်သော၊ ဝါ-မဖြစ်ဖူးသော၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-ကို၊ ဥလ္လပတိ-သီလအသက် ကိုယ်မှထွက်အောင် ပြောဆို၏၊ (ဝါကြွားပြောဆို၏)၊ သဒေဝကေ လောကေ-၌လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဇာယ-၌လည်းကောင်း၊ အယံ-သည်၊ အဂ္ဂေါ-အဆိုးဆုံးသော၊ မဟာစောရော-တည်း၊ တံ-ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း သည်၊ ကိဿ ဟေတု-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ (တေန-ထိုရဟန်းသည်၊) ထေယျာယ-ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စိတ်ဖြင့်၊ ရဋ္ဌပိဏ္ဏော-တိုင်းပြည်၏ဆွမ်းကို၊ ဝါ-တိုင်းသားပြည်သူ ကြည်ဖြူရွှင်လန်း လှူဒါန်းအပ်သော ဆွမ်းကို၊ ဘုတ္တော-စားအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်တည်း၊ [ဝေါ-သည် အနက်မရှိသော နိပါတ်။]

ဂါထာနက်။ ။ (၁၁၆) ယော-သည်၊ အညထာ၊ -အပရိသုဒ္ဓ ကာယသမာစာရစသော တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (မစင်ကြယ်သော ကိုယ်ကျင့်အစရှိသော တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) သန္တံ-ထင်ရှား

အညွန့်။ ။ ၁-အသန္တံ , အဘူတံ။ ။ ဘာသာဋီ (တ) ၄၁၄။
ထေယျာယ-စသည်၊-၄၁၆။

။ ၂-အညထာ-စသည်၊-ဘာသာဋီ (တ) ၄၁၆။

ဖြစ်နေသော၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ အညထာ-ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရစသော တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (စင်ကြယ်သော ကိုယ်ကျင့်အစရှိသော တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်) ပဝေဒယေ-သိစေအံ့၊ ကိတဝဿ-ငှက် မှုဆိုး၏၊ နိကစ္ဆ-လှည့်ပတ်၍၊ (သကုဏဂ္ဂဟဏံ) ဣဝ-ငှက်တို့ကို ဖမ်းယူ ခြင်းကဲ့သို့၊ တဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုတိုင်းပြည်၏ ဆွမ်းကို၊ ထေယျေန- ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စိတ်ဖြင့်၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်ပြီ၊ [“တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို” ဟုလည်း ပေးနိုင်၏၊ ဘုတ္တံ-ဟူသော နပုလ္လိင်ကိုမှန်း၍ “တံ-ထိုဆွမ်းကို” စွဲသည်။]

ကာသာဝကဏ္ဍာ^၂-သင်္ကန်းဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်သော လည်ပင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-လည်ပင်း၌ သင်္ကန်းဖြင့် ရစ်ပတ်ထားကုန်သော၊ ဗဟဝေါ-များစွာကုန်သော၊ ပါပမ္မော-ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သော၊ အသညတော-စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်မရှိကုန်သော၊ ဝါ-ကာယဒွါရ စသည်တို့ဖြင့် စောင့် စည်းမှုမရှိကုန်သော၊ ပါပါ-ယုတ်မာကုန်သော၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ပါပေဟိ-ယုတ်မာကုန်သော၊ ကမ္မေဟိ-အမှုတို့ကြောင့်၊ (ကံတို့ကြောင့်) နိရယံ-၌။ ဥပပဇ္ဇရေ-ဖြစ်ကြရကုန်၏။

တတ္ထော-လောလောပူသော၊ ဝါ-အလွန်ပူသော၊ အဂ္ဂိသိရူပမော- မီးတောက်မီးလျှံဟူသော ဥပမာရှိသော၊ ဝါ-မီးတောက်မီးလျှံနှင့် တူသော၊ အယောဂုဠော-သံတွေခဲသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘုတ္ထော-စားအပ်သည်၊ (သမာနေော) သေယျော-မြတ်ပါသေး၏၊ ဝါ-ကောင်းပါသေး၏၊ အသညတော-ကာယဒွါရ စသည်တို့ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းမရှိသော၊ ဝါ-ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တို့ကို မစောင့်စည်းသော၊ ဒုဿီလော-သီလမရှိသော ရဟန်းသည်၊ ရုဋ္ဌပိဏ္ဍံ-ကို၊ ဘုဇ္ဇေယျ-အံ့၊ ယဇ္ဇေ^၃ (သေယျော)-မမြတ်သည်သာ။

အညွှန်း။ ■ ၁-နိကစ္ဆ-စသည်၊-၄၁၇။
 ၂-ကာသာဝကဏ္ဍာ-စသည်၊-၄၁၈။
 ၃-ယဇ္ဇေ။ ဤပုဒ်ကို “ပဋိသေဓတ္ထ-နိပါတ်” ဟု နှစ်လုံး၊ သုတ္တ၊ ၃၉၀-၌ မိန့်သည့်အတိုင်း အနက်ပေးသည်။ တစ်နည်း၊ ယံ+စေ-ဟု နှစ်ပုဒ်ခွဲ၊ ယံ-သည် အနိယမသဗ္ဗနာမ်ပုဒ်၊ ရုဋ္ဌပိဏ္ဍံနှင့် တွဲ၊ ထို၏နိယမကို “တတော” ဟု ထည့်ပါ၊ စေ-ကား ပရိကပ္ပ ဇောတက-နိပါတ်၊ ဤနည်းကိုလည်း ဤ အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်၏၊ ဓမ္မပဒ၊ ၄၊ ၂-၌ လည်းရှိ။

(တစ်နည်း) အသညတော-သော၊ ဒုဿီလော-သံည၊ ယံ ရဋ္ဌပိဏ္ဏံ-ကို၊ စေ ဘုဉ္ဇေယျ-အကယ်၍ စားငြားအံ့၊ (တတော-ထိုဆွမ်းထက်) ဘုတ္တော-သော၊ တတ္တော-သော၊ အဂ္ဂိသိရူပမော-သော၊ အယောဂုဠော-သံတွေ့ခဲက၊ သေယျော-မြတ်ပါသေး၏၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ။

ဧဝံ-သို့၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပညတ္တံ ဟောတိစ-ပညတ်အပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ကရော၊ အနုပညတ္တတ္ထာယ၊ အနုပညတ် အကျိုးငှာ၊ အညံ-ဝဂ္ဂုမုဒါတိရိယဝတ္ထုမှ တစ်ပါးသော၊ ဝတ္ထု-အဓိမာနဝတ္ထုသည်၊ ဥဒပါဒိ စ-ထင်ရှားလည်းဖြစ်ပေါ်လာလေရော။

၁၉၇။ ။ အဒိဋ္ဌေ - (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ဖြင့် မမြင်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ဒိဋ္ဌသညိနော-မြင်အပ်ပြီဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ အပတ္တေ-မရောက်အပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတ္တသညိနော-ရောက်အပ်ပြီဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ အနဓိဂတေ-မသိအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ အဓိဂတသညိနော-သိအပ်ပြီဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ အသစ္စိကတေ-မျက်မှောက် မပြုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ သစ္စိကတသညိနော-မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) အဓိမာနေန-ရကုန်ပြီဟု မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-လွန်ကဲသော မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ အညံ-အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗျာကရိသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ တေသံ-တို့၏၊ (စိတ္တံ၌ စပ်)၊ အပရေန သမယေန-၌၊ ရာဂါယပိ-ရာဂအကျိုးငှာလည်း၊ စိတ္တံ-သည်၊ နမတိ-ညွတ်၏၊ ပေ၊ အာနန္ဒ၊ ယေ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပေ၊ ဗျာကရောန္တိ၊ (တေ-တို့သည်)၊ [အဓိမာနကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆိုကြသော ထို ရဟန်းမျိုးတို့သည်၊] ဟောန္တိ-ရှိတတ်ကုန်၏၊ စ ခေါ-ထိုသို့ပင် ပြောကြပါသော်လည်း၊ တံ ဧတံ-ထို ပြောဆိုခြင်းသည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကံ-အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု ခေါ်ဝေါ်အပ် သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်၊ ဝါ-မပြောပလောက်၊ ဣတိ-မိန့်တော်မူပြီ။

(၁၁၇) ။ သိက္ခာပုဒံ။ ။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။

၁၉၈။ ။ ပေ။

အညွှန်း။ ။ ၁-အဒိဋ္ဌေ-စသည်၊-ဘာသာဋီ (တ) ၄၂၀။ အဓိမာနေန အညံ-၄၂၁။ အဗ္ဗောဟာရိကံ-၄၂၂။

အနဘိဇာနန္တိ-ကား၊ အသန္တံ^၁ -မရှိပါဘဲ၊ အဘူတံ-ဖြစ်ပြီးမဟုတ်ပါဘဲ၊ အသံဝိဇ္ဇမာနံ-ထင်ရှားမရှိပါဘဲ၊ “မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ကုသလော ဓမ္မော-သည်၊ အတ္ထိ” ဣတိ-သို့၊ အတ္တနိ-၌၊ ကုသလံ ဓမ္မံ-ကို၊ အဇာနန္တော-မသိပါဘဲ၊ အပဿန္တော-မမြင်ပါဘဲ၊ (သမုဒါစရေယျ-ပြောပြအံ့ ၌ စပ်၊) [“အနဘိဇာနံ-မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မထင်ရှားရှိကြောင်း မသိပါဘဲ” ဟုပေး။]

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော နာမ-မည်သည်၊ ဈာနံ-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဉာဏဒဿနံ-သိမြင်တတ်သော ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ မဂ္ဂဘာဝနာ-မဂ်ကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေခြင်း၊ ဖလသစ္စိကိရိယာ-ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ ကိလေသပ္ပဟာနံ-ကိလေသာကို ပယ်ခြင်း၊ စိတ္တဿ-၏၊ ဝိနိဝရဏတာ-ကင်းသော နိဝရဏ ရှိသည်၏အဖြစ်၊ သုညာဂါရေ-ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌၊ အဘိရတိ-ဈာန်ဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းလည်းကောင်းတည်း။

အတ္တုပနာယိကန္တိ^၂ -ကား၊ ကုသလေ-ကုန်သော၊ တေ ဝါ ဓမ္မေ-တို့ကိုလည်း၊ အတ္တနိ-၌၊ ဥပနေတိ-ကပ်ဆောင်၏၊ အတ္တာနံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ တေသု ကုသလေသု ဓမ္မေသု-တို့၌၊ ဥပနေတိ၊ [အတ္တုပနာယိကံ-မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ကပ်ဆောင်၍၊ ဝါ-မိမိကို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသို့ ကပ်ဆောင်၍ ဟု ဆိုပါ။]

ပေ၊ ဒဿနန္တိ-ကား၊ ယံ-အကြင်သဘောတရားသည်၊ ဉာဏံ-ဉာဏ်မည် ၏၊ တံ-ထိုသဘောတရားသည်၊ ဒဿနံ-မည်၏၊ ယံ-အကြင် သဘောတရား သည်၊ ဒဿနံ-မည်၏၊ တံ-ထိုသဘောတရားသည်၊ ဉာဏံ-မည်၏၊ ပေ၊ ဣတ္ထိယာ ဝါ-အားသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဂဟဋ္ဌဿ ဝါ-အိမ်၌ တည်သူ လူဝတ်ကြောင့်အားသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အာရောစေယျ-ပြောပြအံ့၊ ပေ၊ အဟံ၊ ဧတေ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဇာနာမိ-သိ၏၊ ပေ၊ ဧတေ ဓမ္မာ စ-တို့သည်လည်း၊ မယိ-၌၊ ဝါ-မှာ၊ အတ္ထိ-ကုန်၏၊ အဟံ စ-သည်လည်း၊ ဧတေသု ဓမ္မေသု-တို့၌၊ သန္နိဿာမိ-ကောင်းစွာတွေ့မြင်ရ၏၊ ဝါ-ထင်ရှား၏၊ ပေ၊ ယသ္မိံခဏေ-

အညွှန်း။ ။ ၁-အသန္တံ-စသည်။ အနဘိဇာနံ ပုဒ်ကို “ဟုတ္တာ” ထည့်၍ သမုဒါစရေ ယျ-၌ စပ်ရ၏။ ဤ အသန္တံ-စသော သုံးပုဒ်လည်း ထိုပုဒ်၏ အဖွင့် ဖြစ်သောကြောင့် ကြိယာဝိသေသနအဖြစ် ပေးလိုက်ပါသည်။
 ဘာသာဋီကာ (တ) ၄၂၅။
 ၂-အတ္တုပနာယိကံ-စသည်၊-၄၂၅။ ဉာဏံ၊-၄၂၅။
 ကိတေ-စသည်၊-၄၂၈။

၌၊ သမုဒါစိတ္တံ-ပြောပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ တံ ခဏ်-သည်။ တံ လယံ-
ထိုလယသည်။ တံ မုဟုတ္တံ-ထို မုဟုတ်သည်။ ဝိတိဝတ္ထေ-လွန်လတ်သော်။

သမနုဂ္ဂါဟီယမာနောတိ-ကား၊ ယံ ဝတ္ထု-သည်။ ဝါ-ကို၊ ပဋိညာတံ-
ဝန်ခံအပ်သည်။ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ (မိမိဝန်ခံထားအပ်သော
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဝတ္ထု၌) (ပရေန-သူတစ်ပါးသည်။) သမနုဂ္ဂါဟီယမာနော-
စစ်ဆေးမေးမြန်းအပ်သော်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ စစ်ဆေးမေးမြန်းအပ်သနည်း၊
“ကိ-အဘယ်တရားကို၊ တေ-သင်သည်။ အဓိဂတံ-ရအပ်သနည်း၊ ကိန္တိ-
အဘယ်သို့လျှင်၊ ပေ၊ ကဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ ပေ၊ ကတ္တ-အဘယ်အရပ်၌
ပေ၊ ကတမေ-အဘယ်မည်ကုန်သော၊ ကိလေသာ-တို့ကို၊ တေ-သင်သည်
ပဟိနာ-ပယ်အပ်ကုန်သနည်း၊ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ-တို့ကို၊ တံ-သည်။ လာဘီ-
ရခြင်းရှိသနည်း၊” ဣတိ-ဤသို့ စစ်ဆေးမေးမြန်းအပ်သော်၊ (ဝဒေယျ၌ စပ်၊
ပေ၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်က၊ န ဝုစ္စမာနော-မပြောဆိုအပ်ပါဘဲ။

(၁၁၈) အာပန္နောတိ-ကား၊ ပါပိစ္ဆောံ -ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်
ဣစ္ဆာပကတော-အလိုဆိုးသည် သမ္မာအာဇီဝမှ ကင်းအောင်ပြုအပ်သည်။ ဝါ-
အလိုဆိုးသည် လွမ်းမိုးအပ်သည်။ (ဟုတွာ၊) အသန္တံ-သော၊ အဘူတံ-သော
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-ကို၊ ဥလ္လပိတွာ-သီလအသက် ကိုယ်မှထွက်အောင် ပြောပြီး၍
ပါရာဇိကံ၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပန္နော-သည်။ ဟောတိ။ [“အာပန္နော-
ပါရာဇိကအာပတ်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၍” ဟု ပေး။]

ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခာတိ-ကား၊ ဂိဟီ ဝါ-လူဝတ်ကြောင်သည်သော်လည်း
ဟောတုကာမော-ဖြစ်လိုသည်။ ပေ၊ [ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော-စင်ကြယ်ခြင်းကို ရှုငဲ့
သည်။ ဝါ-စင်ကြယ်ကြောင်း လူ့အဖြစ် အစရှိသည်ကို လိုလားတောင့်တ
သည်ဖြစ်၍” ဟု ပေး၊] ပေ။

မယာ-သည်။ တုစ္ဆကံ-အနက်မမှီး အချိုးနီးသောစကားကို၊ ဘဏိတံ-
ပြောအပ်ပါပြီ၊ [မုသာ-လိမ်လည်လိုခြင်း ချွတ်ယွင်းသော စကားကို၊ အဘူတံ-
မဟုတ်မမှန်သော စကားကို၊] အဇာနန္တေန-မသိပါဘဲ၊ ပေ၊ အဓိမာနံ-ကို
၌ပေတွာ-ထား၍၊ ပေ။

အညွန့်။ ။၁-ပါပိစ္ဆောံ-စသည်၊-၄၃၄။ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော၊- ၄၃၄။
တုစ္ဆံ မုသာ၊-၄၃၆။

ပုရိမေ-ရှေးဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဝါ-
ထောက်စာ၍၊ အယဗ္ဗိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

ပေ၊ မတ္တကစ္ဆိန္နော-ပြတ်သော ဦးထိပ်ရှိသော၊ ဝါ-လည်ဆစ်ပန်းဆိုး
ဖြတ်ချိုးအပ်ပြီးအပ်သော၊ တာလော-ထန်းပင်သည်၊ ပုန-နောက်ထပ်၊ ဝိရဠိယာ-
စည်ပင်ခြင်းငှာ၊ အဘဗ္ဗေ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ပေ။

၁၉၉။ ပေ၊ သုညတော-သုညတမည်သော၊ ဝိမောက္ခော^၁ -လည်း
ကောင်း၊ ဤသို့၊ စသည်ဖြင့် နာမည်မျှသာပေး၊ ဝိမောက္ခ-ကိလေသာတို့မှ
ထူးခြားစွာ လွတ်သောတရား၊ ဝါ-အထူးထူး အပြားပြား များစွာသော
ကိလေသာတို့မှ လွတ်သောတရား၊] ပေ။

မဂ္ဂဘာဝနာတိ-ကား၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာ-တို့လည်း
ကောင်း၊ ပေ၊ အရိယော-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော၊ ဝါ-စင်ကြယ်
သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းသော၊ အဋ္ဌဂီကော-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ မဂ္ဂေါ-
လည်းကောင်းတည်း၊ ပေ၊ သောတာပတ္တိဖလဿ-ကို။ သစ္စိကိရိယာ-
မျက်မှောက်ပြုခြင်း။ ပေ၊ ရာဂဿ-ကို၊ ပဟာနံ-ပယ်ခြင်း၊ ပေ၊ ရာဂါ-မှ၊
စိတ္တံ-၏၊ ဝိနိဝရဏတာ^၂ -ကင်းသောနိဝရဏရှိ၏၊ (တစ်နည်း) ရာဂါ-မှ၊
စိတ္တံ-၏၊ ဝိနိဝရဏတာ-ရှိသည်၏အဖြစ်၊ (ကင်းသော နိဝရဏရှိခြင်း)၊ ပေ၊
ပဌမေန ဈာနေန-ဖြင့်၊ သုညာဂါရေ-၌၊ အဘိရတိ-ခြင်း။

၂၀၀။ တီဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ^၃ -အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝါ-
အကြောင်းအင်္ဂါတို့ဖြင့်၊ ပဌမံ ဈာနံ-သို့၊ ဝါ-ကို၊ သမာပဇ္ဇိ-ကောင်းစွာ
အပြားအားဖြင့်သိလျက် မဟုတ်မမှန်သောစကားကို၊ ဘဏန္တဿ-ပြောသော
ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊)
(တစ်နည်း) ဘဏန္တဿ-၏၊ ပါရာဇိကာ-ပါရာဇိက မည်သော၊ အာပတ္တိ-
သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊ ပုဗ္ဗေဝ-ရှေးအဖို့၌ပင်လျှင်၊ (မုသားမပြောမီ ရှေးအဖို့၌
ပင်၊) အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-မှာ၊ [ဣတိ-၌ စပ်၊] “မုသာ-မုသာကို၊
ဘဏိဿံ-ပြောမည်၊” ဣတိ-ဤအသိသည်၊ ဟောတိ၊ ဘဏန္တဿ-ပြောဆဲ

အညွှန်း။ ။ ၁-ဝိမောက္ခော-၄၃၈။

၂-ဝိနိဝရဏတာ။ ။စိတ္တံနှင့်အရတူအောင် ဝိနိဝရဏတာ-ကင်းသော
နိဝရဏရှိ၏၊ ဤသို့ တာပစ္စည်း သွတ္တကြိလိုက်ပါသည်။

(သို့မဟုတ်)၊ စိတ္တံ-၌ ပထမာဝိဘတ် ဆဋ္ဌိ အနက်ဟော-ဟုမှတ်ပါ။

၃-အာကာရေဟိ-၄၄၇။

ရဟန်း၏။ “မုဿ-ကို၊ ဘဏ္ဍာမိ-ပြောနေ၏။” ဣတိ ° -ဤအသိသည်။
 ဟောတိ၊ ဘဏ္ဍာတဿ[ဘဏ္ဍာတေ+အဿ]ဘဏ္ဍာတေ-ပြောအပ်ပြီးသော်၊ အံဿ-
 ထိုရဟန်း၏။ “မယာ-သည်၊ မုဿ-ကို၊ ဘဏ္ဍာတံ-ပြောဆိုအပ်ပြီ။” ဣတိ-
 ဤအသိသည်။ ဟောတိ၊ (တစ်နည်း) ဘဏ္ဍာတဿ-ပြောပြီးသော ရဟန်း၏။
 “မယာ-သည်၊ မုဿ-ကို၊ ဘဏ္ဍာတံ-အပ်ပြီ။” ဣတိ-သည်။ ဟောတိ။

အမှာ။ ။နောက် နောက်၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။ ထူးရာကိုသာ
 ရေးပါမည်။

စတူဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပေ၊ အာပတ္တိပါရာဇိကဿ၊
 ဒိဋ္ဌိ-အယူကို၊ ဝိနိဓာယ-ချထား၍၊ ဝါ-ဖုံးကာဝှက်ထား မထင်ရှားအောင်
 ပြု၍၊ (ပုဗ္ဗေဝ-စသည် ပေးပါ။) ခန္တိ-နှစ်သက်ခြင်းကို၊ ရစိ-အကြိုက်ကို၊
 ဘာဝ-အလိုကို၊ ဝိနိဓာယ-၍၊ (ပုဗ္ဗေဝ-စသည်ပေးပါ။)

၂၀၁။ ပဌမံ ဈာနံ-သို့၊ ဝါ-ကို၊ သမာပဇ္ဇာမိ-ကောင်းစွာရောက်၏။
 ဝါ-ဝင်စား၏။ [ဤပုဒ်သာ ထူးသည်။]

၂၀၂။ ပဌမံ၊ ဈာနံ-သို့၊ ဝါ-ကို၊ သမာပန္နော-ကောင်းစွာရောက်ပြီ။
 ဝါ-ဝင်စားပြီ။

၂၀၃။ ပဌမဿဈာနဿ-ကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသည်၊ အမှီ။

၂၀၄။ ပဌမဿ ဈာနဿ-ကို၊ ဝသီ-လေ့လာခြင်းရှိသည်၊ အမှီ။

၂၀၅။ မယာ-သည်၊ ပဌမံ ဈာနံ-ကို၊ သစ္စိကတံ-အပ်ပြီ။

ဣဒံ ပဌမံဈာနံ-ကို၊ ဝိတ္တာရိတံ ယထာ-အကျယ်ချဲ့အပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-
 တူ၊ သဗ္ဗမိ-အလုံးစုံသောဈာန်စသည်ကိုလည်း၊ ဝိတ္တာရေတမ္ပံ-အကျယ်ချဲ့ထိုက်၏။

၂၀၆။ ၂၀၇။ လွယ်ပြီ။ မေ-သည်၊ ရာဂေါ-ကို၊ စတ္တော-စွန့်အပ်ပြီ။
 ဝန္တော-ထွေးအန်အပ်ပြီ၊ မုတ္တော-လွတ်အပ်ပြီ၊ ပဟိနော-ပယ်အပ်ပြီ၊
 ပဋိနိဿဋ္ဌော-တစ်ဖန်စွန့်အပ်ပြီ၊ (ထပ်၍စွန့်အပ်ပြီ) ဥက္ခေဋိတော-
 ထိတ်လန့်စေအပ်ပြီ၊ ဝါ-ခြောက်လှန့်အပ်ပြီ၊ သမုက္ခေဋိတော-ကောင်းစွာ
 သိတ်လန့်စေအပ်ပြီ၊ ဝါ-ကောင်းစွာ ခြောက်လှန့်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ မေ-၏။ စိတ္တံ-
 သည်၊ ရာဂါ-မှ၊ ဝိနိဝရဏံ-ကင်းသော နိဝရဏရှိ၏ ပေ။

သုဒ္ဓိကံ-သုဒ္ဓိကနည်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အညွှန်း။ ။၁-ဣတိ-၄၄၇။ ဘဏ္ဍာတဿ၊-၄၄၇။ ဒိဋ္ဌိဝိနိဓာယ-စသည်၊-၄၅၁။
 ၂-စတ္တော-စသည်၊-၄၅၃။

(၁၂၆) ၂၀၈။ ပဌမဉ္စဈာန်-သို့လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဉ္စဈာန်-သို့လည်းကောင်း၊ သမာပဇ္ဇိ-ပြီ၊ ပေ။

အမှာ။ ။ ဤသို့ ပဌမဈာန်ကိုမူတည်၍ ဒုတိယဈာန် စသည်ကို မူလီထားပြီးလျှင် ဟောတော်မူသည်။

၂၀၉။ လွယ်ပြီ။

ဓဏ္ဍစက္ကံ ° -သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၂၁၀။ လွယ်ပြီ၊ ဗဒ္ဒစက္ကံ ၂ -ဗဒ္ဒစက်တည်း။

ဝေ-သို့၊ ဧကေကံ-တစ်ပါး၊ တစ်ပါးကို၊ မူလံ-မူကို၊ ကာတုန-ပြု၍၊ ဗဒ္ဒစက္ကံ-ကို၊ ပရိဝတ္တကံ-လည်အောင်၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။

ဣဒံ-ဤစက်ကို၊ သံခိတ္တံ-ချုံးထားအပ်ပြီ။

၂၁၁။ ၂၁၂။ ၂၁၃။ လွယ်ပြီ။

ဧကမူလကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ဧကမူလကံ-ကို၊ ဝိတ္တာရိတံ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ-ပင်၊ ဒုမူလကာဒိပိ-ကိုလည်း၊ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

(၁၃၂) ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ သဗ္ဗမူလကံ-သဗ္ဗမူလကတည်း၊ [ပဌမဈာန်မှစ၍ “ဒေါသာ စ မေ စိတ္တံ ဝိနိဝရဏံ” တိုင်အောင် တရားအားလုံးကို မူအဖြစ်ထား၍ “မောဟာ စ မေ စိတ္တံ ဝိနိဝရဏံ” တစ်မျိုးကိုသာ မူလီသွင်း၍ ဟောတော်မူသည်။]

သဗ္ဗမူလကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

သုဒ္ဓိကဝါရကထာ-သည်၊ (သုဒ္ဓိကဝါရကို ဆိုကြောင်း စကားသည်၊) နိဋ္ဌိတာ၊ [ဝတ္ထုကြာမဝါရ ပစ္စယသံယုတ္တဝါရတို့နှင့် မရောမဖက် သက်သက်သော ဝါရသည် သုဒ္ဓိကဝါရမည်၏။]

၂၁၅။ တိဟာကာရေဟိ ပဌမံ ဈာန်၊ သမာပဇ္ဇိ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုကာမော-ပြောလိုသည်၊ (ဟုတော့) ဒုတိယဉ္စာန် သမာပဇ္ဇိ၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္မဇာနမုသာ-ကို၊ ဘဏန္တဿ-ပြောသော ဂြဟန်း၏၊ ပဋိဝိဇာနန္တဿ-ပြောအပ်သူ သီလတ်သော်၊ (မိမိပြောရာ ပုဂ္ဂိုလ်က အဓိပ္ပာယ် သီလတ်သော်)။

ပါရာဇိကဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ) န ပဋိဝိဇာနန္တဿ-ပြောအပ်သူ မသိလတ်သော်၊ ထုလ္လစ္စယဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ) ပေ။

ဝတ္ထုဝိသာရကဿ-ဝတ္ထုကိုပြောင်းရွှေ့သော ရဟန်း၏၊ (ဝတ္ထုမမြဲဖောက်လွဲ ဖောက်ပြန် မမှန်ရွှေ့ရှား ပြောကြားသော ရဟန်း၏) ဧကမူလကဿ-ဧကမူလက၏၊ ခဏ္ဍစက္ကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၂၁၆။ ၂၁၇။ ၂၁၈။ ၂၁၉။ လွယ်ပြီ။

ဝတ္ထုဝိသာရကဿ-၏၊ သဗ္ဗမူလကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ။

ဝတ္ထုဝိသာရကဿ-၏၊ စက္ကပေယျာလံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ဝတ္ထုကာမဝါရကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

၂၂၀။ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တေ-သင်၏၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသိ-နေပြီ၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဋိံ၊ ပေ၊ တေမှ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပဌမံ ဈာနံ-ကို၊ သစ္စိကတံ-အပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘဿ ဘိက္ခုနော-သည်၊ ရာဂေါ-ကို၊ စက္ကော-အပ်ပြီ၊ ပေ၊ တဿဘိက္ခုနော-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ရာဂါ-မှ၊ ဝိနိဝရဏံ-ကင်းသော နိဝရဏရှိ၏၊ (နိဝရဏကင်း၏) ပေ။

၂၂၁။ ယော-သည်၊ တေ-၏၊ စီဝရံ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိ-သုံးစွဲပြီ၊ ပေ၊ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကိ။ ပရိဘုဉ္ဇိ-ဘုဉ်းပေးပြီ၊ ပေ၊ ယေန-သည်၊ တေ-၏၊ ဝိဟာရော-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇော-သုံးစွဲအပ်ပြီ၊ [“ဆွမ်း၌ စားအပ်ပြီ”ဟု ဆိုပါ။]

တွံ-သည်၊ ယံ-အကြင်ရဟန်းကို၊ အာဂမ္မ-စွဲ၍၊ (အကြောင်းပြု၍) ဝိဟာရံ-ကို၊ အဒါသိ-လှူပြီ၊ ပေ။

ပေယျာလပန္နရသကံ နိဋ္ဌိတံ။

ပစ္စယပဋိသံယုတ္တဝါရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မစက္ကပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၂၂၂။ အဓိမာနေန-ရပြီဟု မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-လွန်ကဲသော မှတ်တင်ခြင်းကြောင့်၊ (သမုဒါစရန္တဿ၊ ပြောသောရဟန်း၏ လည်းကောင်း၊) အနုလ္လပနာဓိပ္ပာယဿ ° -ကျော်လွန်၍ ပြောဆိုခြင်း၌ အလိုမရှိသော ရဟန်း၏ လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြားလိုသော စိတ်မရှိသော ရဟန်း၏ လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ။

အညွှန်း။ ၁-အနုလ္လပနာဓိပ္ပာယဿ၊-ဘာသာဋီ (တ) ၄၅၈။

ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဒါနဂါထာ

အဓိမာနေ-ကြောင့်၊ (အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောခြင်းကြောင့်) အရညမိုး-
 ဌ (နေခြင်း)၊ [အဓိမာနေ-အဓိမာနဝတ္ထု၊ အရညမိုး-အရညဝတ္ထု၊ ဤသို့လည်း
 ပေးနိုင်သည်။] ပိဏ္ဏော-ပိဏ္ဏစာရိက၊ ဥပဇ္ဈာယ-ဥပဇ္ဈာယ်၊ ဣရိယာပထော-
 စကြိုသွားခြင်းစသော ဣရိယာပုတ်၊ သညောဇနာ-တို့၊ ရဟောဓမ္မာ-မျက်ကွယ်၌
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့၊ ဝိဟာရော-ကျောင်း၊ ပစ္စုပဋိတော-သင်္ကန်း စသည်ဖြင့်
 ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီး။

န ဒုက္ကရံ-မခဲယဉ်း၊ ဝိရိယံ-အာရဒ္ဓဇီရိယ၊ အထောပိ-ထိုမှ တစ်ပါးလည်း၊
 မစ္စုနော ဘာယာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့ သေခြင်းမှ မကြောက်၊ ဝိပ္ပဋိသာရီ-နှလုံး
 မသာယာခြင်းရှိသူ၊ သမ္မာ-သမ္မာပယုတ္တေနဝတ္ထု၊ ဝိရိယေန-အာရဒ္ဓဝိရိယေန၊
 ယောဂေန အာရာဓနာယ-အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ပြီးစေခြင်းငှာ (စွမ်းနိုင်၏)၊
 အထ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝေဒနာယ-ကို၊ အဓိဝါသနာ-သည်းခံကုန်သော၊ ဒုဝေ-
 ဝတ္ထုနှစ်မျိုးတို့။

ဗြာဟ္မဏေ-၌၊ ပဉ္စဝတ္ထုနိ-တို့၊ [စာပိုဒ်-၂၂၆၊ အာယန္တ၊ နိသိဒန္တ၊
 စသော ငါးဝတ္ထု] အညံ-အရတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗျာကရဏာ-ပြောကုန်သော၊
 တယော-သုံးဝတ္ထုတို့၊ အဂါရံ-အဂါရဝတ္ထု၊ အာဝရဏာကာမာ-ကာမဂုဏ်
 တို့ကို တားမြစ်သော ဝတ္ထု၊ ရကိ စာပိ-မွေ့လျော်ခြင်းကို၊ အပက္ကမိ-
 ဖယ်သွားပြီး။

အဋ္ဌိ-အရိုးစုသည်လည်းကောင်း၊ ပေသိ-အသားတစ်သည်လည်း ကောင်း၊
 ဥဘော-ကုန်သော၊ ဂါဝဃာတကာ-နွားသတ်သမားတို့တည်း၊ ပိဏ္ဏော-
 အသားစိုင့်သည်၊ သာကုဏီကော-ငှက်မှဆိုးတည်း၊ နိစ္ဆဝီ-အရေမရှိသူသည်၊
 ဩရန္တိ-သိုးသတ်သမားတည်း၊ အသိ စ-သန်လျက် (ပြိတ္တာ)သည်ကား၊
 သူကရိကော-ဝက်သတ်သမားတည်း၊ သတ္တိ-လှ (ပြိတ္တာ) သည်၊ မာဂဝိကော-
 သားသတ်သမားတည်း၊ ဥညစ-မြားသည်ကား၊ ကာရဏီကော-ညှဉ်းပန်း
 နှိပ်စက်သူတည်း၊ သူစိ-သံချွန်သည်၊ သာရထိ-ရထားထိန်းတည်း။

ယော စ-အကြင်အပ်ဖြင့်လည်း၊ သိဗ္ဗိယတိ-ချုပ်အပ်၏၊ သောဟိ-
 ထိုအပ်သည်သာလျှင်၊ သူစကော-ကုန်းတိုက်တတ်သောကြောင့် အပ်အမွေး
 ပေါက်သူမည်၏၊ [အပ်သည် ပြိတ္တာ-မမည်၊ အပ်၏ တည်ရာ သတ္တဝါသည်သာ

ပြိတ္တာမည်၏ဟု သတ္တဝါကို ဌာနူပစာရအားဖြင့် ပြသည်။ အဏ္ဏဘာရိ-
 လိင်ဥကို ဆောင်သော ပြိတ္တာသည်၊ ဂါမကုဋကေ-ရွာ၌ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ
 သူသည်။ အဟု-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ကူပေ-မစင်တွင်း၌၊ နိမုဂ္ဂေါဟိ-နစ်မြုပ်သော
 ပြိတ္တာသည်ပင်၊ ပါရဒါရိကော-ထိုသူတစ်ပါးမယားကို သွားလာခဲ့သူတည်း၊
 ဂုဏခါဒီ-မစင်ကိုစားသော ပြိတ္တာသည်၊ ဒုဋ္ဌဗြာဟ္မဏော-ပုဏ္ဏားပျက်သည်၊
 (အကျင့်ပျက်သော ပုဏ္ဏားသည်) အဟု-ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

(၁၃၉) နိစ္ဆဝိတ္ထိ-အရေမရှိသော ပြိတ္တာမသည်၊ အတိစာရိနိ-လင်ကို
 ကျော်လွန်၍ ကျင့်လေ့ရှိသူမသည်။ အဟု-ပြီ၊ မဂ်္ဂလိတ္ထိ-ဖောက်ပြန် စက်
 ဆုပ်ဖွယ် အဆင်းရှိသော မိန်းမသည်၊ ဣက္ခဏိတ္ထိကာ-လူအပေါင်းအား
 မကောင်းကြည်ရှုစေတတ်သူမ-သည်၊ ဝါ-နတ်ကတော်သည်၊ အဟု၊ ဩကိလိနိ-
 အောက်၌ ချွေးပေါက်တို့ဖြင့် စိုစွတ်သော ကိုယ်ရှိသူမသည်၊ ဝါ-မီးပွား
 မီးပေါက် တဖြောက်ဖြောက်ကျသူမသည်၊ သပတ္တိ-လင်တူမိန်းမကို၊ ဝါ-
 ရန်သူမိန်းမကို၊ အဂီရံ ၊ -မီးကျိုးကို၊ ဩကိရိ-လောင်းခဲ့ပြီ၊ သီသစ္စိန္ဒော-
 ဦးခေါင်းပြတ်သော ပြိတ္တာသည်၊ စောရဃာတကော-သူခိုးသတ်သမားသည်၊
 အဟု။

ဘိက္ခူ-ရဟန်းပြိတ္တာသည် လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခူနီ-သည်လည်းကောင်း၊
 သိက္ခမာနာ-သည်လည်းကောင်း၊ သာမဏေရော-သည်လည်းကောင်း၊ အထ-
 ပါး၊ သာမဏေရိကာ-သည်လည်းကောင်း၊ ကဿပဿ-ကဿပဘုရားရှင်
 ၏၊ ဝိနယသ္မိ-အဆုံးအမ၌၊ (သာသနာတော်၌) ပဗ္ဗဇံ-ရှင်၊ ရဟန်းပြုပြီး
 ကုန်လျက်၊ တာဝဒေ-ထိုအခါ၌၊ ပါပကမ္မံ-မကောင်းမှုကံကို၊ အကရိသု။

တပေါဒါ-တပေါဒါမြစ်၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ ယုဒ္ဓံ-စစ်ပွဲ၊ နာဂါနံ-ဆင်
 ပြောင်တို့၏၊ ဩဂါဟနေန စ-ရေသို့ ဆင်းခြင်းနှင့် (စပ်သောဝတ္ထု)၊
 သောဘိတော-သောဘိတမည်သော၊ အရဟံ-ရဟန္တာဖြစ်သော၊ ဘိက္ခူ-သည်၊
 ပဉ္စကပ္ပသတံ-ငါးရာသော မဟာကပ်ကို၊ သရေ-အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဣတိ-
 ဝိနိတဝတ္ထုဉာဒ္ဒါနဂါထာ အပြီးတည်း။

အညွှန်း။ ။၁-အဂီရံ ဩကိရိ-ဝိ၊ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၀၀-၌ “အဂီရေဩကိရိ” ဟု ကံအဖြစ်
 ဖြင့် သုံးစွဲပုံကို ကြည့်၍ပေးသည်။

ဝိနိတဝတ္ထု

၂၂၃။ အဓိမာနေန-ကြောင့်၊ ပေ၊ အဓိမာနေန (ဗျာကရောန္တဿ-၏။) အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ [“ဗျာကရောန္တဿ” မထည့်လျှင်လည်း ဖြစ်သည်။]

ပဏီဓာယ ၊ -စိတ်ကို ရှေးရှုထား၍၊ ဝါ-ရည်ရွယ်တောင့်တ၍၊ အရညေ-၌၊ ဝိဟရတိ-(ကိ-အဘယ်သို့ တောင့်တ၍ နေသနည်း၊) “ဧဝံ-ဤသို့ တောင့်နေလတ်သော်၊ မံ-ကို၊ ဇနော-သည်၊ သမ္ဘာဝေဿတိ-ဂုဏ်ကို ထင်ရှားစေလိမ့်မည်၊ ဝါ-ချီးမွမ်းလိမ့်မည်၊” ဣတိ-ဤသို့ တောင့်တ၍နေ၏၊ ပေ၊ န ဝတ္ထဗွံ-မနေရာ၊ ပေ။

“ယေ-တို့သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ-တို့တည်း၊ (တေ-တို့သည်၊) သဗ္ဗေဝ-အားလုံးတို့သည်ပင်၊ အရဟန္တာ-တို့တည်း၊” ပေ၊ ဥလ္လပနာဓိပ္ပာယော-ကျော်လွန်၍ ပြောဆိုခြင်း၌ အလိုရှိပါ၏၊ ဝါ-ကြားဝါ ပြောဆိုခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိပါ၏၊ ပေ။

မဟိဒ္ဓိကာ-ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်၏၊ (တန်ခိုးကြီးကုန်၏၊) မဟာနုဘာဝါ-ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်၏၊ (အာနုဘော်ကြီးကုန်၏၊) ပေ။

ဥတ္တရိမနဿဓမ္မ-ကို၊ ဥလ္လပတိ-သီလအသက် ကိုယ်မှထွက်အောင် ပြော၏၊ (ကြားဝါပြော၏၊) ပေ၊ “မယုမ္ပိ-သည်လည်း၊ သညောဇနာ-တို့ကို၊ ပဟိနာ-ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊” ပေ။

၂၂၄။ ရဟောဂတော-ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပေ၊ ပရစိတ္တဝိဒူ-သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ တံ ဘိက္ခု-ကို၊ အပသာဒေသိ-ကြိမ်းမောင်းပြီ၊ (ကိံ) “အာဂုသော၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော စကားကို၊ မာ အဘဏိ-မပြောပါနှင့်၊ ဒေသော-ဤတရားသည်၊ တုယံ-၏ (သန္တာန်၌)၊ နတ္ထိ-ပါ၊” ပေ။

၂၂၅။ “အာယသ္မတော-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မော-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါသလား၊” အညံ-ကို၊ ဗျာကာတုံ-ငှာ၊ န ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် မပြုအပ်ပါ၊ ဝါ-မခဲယဉ်းပါ၊ ပေ၊ “ယေ တေ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ သာဝကာ-အရိယာသာဝကတို့တည်း၊ တေ-ထိုအရိယာ သာဝကတို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ (န ဒုက္ကရံ အညံ ဗျာကာတုံ-ဟူ၍၊) ဝဒေယျ-ပြောနိုင်ကုန်ရာ၏၊ အဟံ စ-သည်ကား၊ ဘဂဝတော-၏၊ သာဝကော-အရိယာသာဝကသည်၊ ဝါ-သာဝကစစ်သည်၊ န အမိ-မဖြစ်သေး၊ ပေ။

အညွှန်း။ ။-ပဏီဓာယ၊ -ဘာသာဋီ (တ) ၄၅၉။ သမ္ဘာဝေဿတိ-၄၅၉။

အာရဒ္ဓဝီရိယေန-အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသူသည်။ ဓမ္မော-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ အာရာဇနိယော- ပြီးစေအပ် ပြီးစေနိုင်၏။ ဝါ-ဖြစ်စေအပ် ဖြစ်စေနိုင်၏။ ပေ။

“အာဂုသော၊ မာ ဘာယိ-မကြောက်ပါနှင့်၊” ပေ၊ မစ္စုနော-သေခြင်း မှ၊ န ဘာယာမိ-မကြောက်ပါ။ ပေ။

ယော-သည်၊ နူန-စင်စစ်၊ ဝိပ္ပဋိသာရိ-နုလုံးမသာယာခြင်းရှိသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ သော-ထိုသူသည်၊ ဘာယေယျ-ကြောက်ရာ၏။ ပေ။

သမ္မာပယုတ္တေန-ကောင်းစွာ အားထုတ်သူသည်။ ပေ။

ယုတ္တယောဂေန-အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ရှိသူသည်။ ပေ။

ယေန ဝါ တေန ဝါ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးဖြစ်သူသည်၊ ဝါ-သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဓိဝါသေတုံ-သည်းခံခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ ပေ။

ပုထုဇ္ဇနေန-သည်။ ပေ။

၂၂၆။ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ နိမန္တေ တွာ-ပင့်၍၊ ပေ၊ “ဘောန္တော အရဟန္တော-အရှင်ရဟန္တာတို့သည်၊ အာယန္တု-ကြွတော်မူပါကုန်၊” ပေ၊ “မယဉ္ဇ-တို့သည်လည်း၊ အရဟန္တော-တို့သည်၊ န အမှ-မဟုတ်ကုန်၊ အဟံ စ ဗြာဟ္မဏော-ကလည်း၊ အမှေ-တို့ကို၊ အရဟန္တဝါဒေန-ရဟန္တာဟု ပြောဆိုကြောင်း စကားဖြင့်၊ (ရဟန္တာဟူသော စကားဖြင့်၊) သမုဒါစရတိ-ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို၏။ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဝါ-အဘယ်သို့လျှင်၊ အမှေဟိ-တို့သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ န ခေါ-ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း၊ (ကျင့်ရပါမည်နည်း၊)” ပေ၊ ပသာဒဘညေ-ကြည်ညိုခြင်းကြောင့် ပြောအပ်သောစကား၌၊ ပေ၊ တပ္ပေန္တု-နှစ်သက်ရောင့်ရဲ တော်မူကြပါကုန်၊ ဂစ္ဆန္တု-ပြန်ကြွတော်မူပါကုန်။

“မယုံပိ-သည်လည်း၊ အာသဝါ-တို့ကို၊ ပဟိနာ-အပ်ကုန်ပြီ၊” ပေ၊ “မယုံပိ-၏လည်း၊ ဝါ-မှာလည်း၊ ဧတေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ”၊ ပေ၊ အဟမ္မိ-သည်လည်း၊ တေသု ဓမ္မေသု-တို့၌၊ သန္နိဿာမိ-ကောင်းစွာတွေ့မြင်ရ၏။ ဝါ-ထင်ရှား၏။ ပေ၊ “ဧဟိ-ကြွပါ၊ အဂါရံ-၌၊ အဇ္ဈာဝသ-နေလှည့်ပါ၊ (တစ်နည်း) အဂါရံ-ကို၊ အဇ္ဈာဝသ-လွမ်းမိုးအုပ်စိုး၍ နေလှည့်ပါ။

အညွနံ။ ။ ၁-အာရာဇနိယော-၄၆၂။

“အာရာဇနိယော။ ပ။ အရဒ္ဓဝီရိယေန ဝတ္ထု” နှစ်ထပ်ပါခြင်း၏အကြောင်းကို ဘာသာဋီ (တ) ၄၆၂။ ရှ။

၂-အရဟန္တဝါဒေန-၄၆၃။ ပသာဒဘညေ-၄၆၄။

အာဝုသော-ဒါယကာတို့၊ မာဒိသော-ငါ့ကဲ့သို့ ရှိအပ်သူသည်။ အဂါရံ၊ ခွံ။ အဇ္ဈာဝသိတုံ၊ ငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်တော့။ ပေ။

၂၂၇။ “ကာမေ-တို့ကို၊ ပရိဘဉ္ဇ-သုံးဆောင်ခံစားပါ။” မေ-သည်။ ကာမာ-တို့ကို၊ အာဝဋ္ဌာ - တားမြစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အဘိရမသိ-မွေ့လျော်ပါ၏လော့၊ ပေ၊ ပရမာယ-လွန်မြတ်သော၊ အဘိရတိယာ-မွေ့လျော်ခြင်းဖြင့်၊ အဘိရတော-အလွန်မွေ့လျော်ပြီ၊ ပေ၊ ကတိကံ ၂ -ကတိကဝတ်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ အညတြသိဉ္စိ-သော၊ အာဝါသေ-ကျောင်း၌၊ ဝသံ ဥပဂစ္ဆိံသု၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကတိကဝတ်ပြု၍ ဝါကပ်ကြသနည်း၊) “ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဣမမှာ အာဝါသာ-မှ၊ ပဌမံ-စွာ၊ ပက္ကမိဿတိ-ဖဲသွားလိမ့်မည်၊ တံ-ကို၊ မယံ၊ အရဟတိ-ရဟန္တာဟူ၍၊ ဇာနိဿာမ-သိကြကုန်စို့၊” ဣတိ-ဤသို့၊ ကတိကဝတ်ပြု၍ ဝါကပ်ကြပြီ၊ ပေ၊ မံ-ကို၊ အရဟတိ-ဟူ၍၊ ဇာနန္တု-သိပါစေကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကြိ၍၊ ပေ။

၂၂၈။ ရာဇဂဟေ-၌၊ ဝါ-၏အနီးဖြစ်သော၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ-ရှဉ့်တို့အား အစာပေးရာဖြစ်သော၊ (ရှဉ့်တို့အား အစာကျွေးလျက် ဘေးမဲ့ပေးထားရာ ဖြစ်သော) ဝေဠုဝနေ-၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ စ လက္ခဏော-အရှင်လက္ခဏသည် လည်းကောင်း၊ ပေ၊ “အာယာမ-လာ သွားကြစို့၊ ရာဇဂဟံ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ ပဝိသိဿာမ-ဝင်ကြစို့၊” ပေ၊ ပဗ္ဗတာ-မှ၊ ဩရောဟန္တာ-ဆင်းတော်မူလတ်သော်၊ အညတရသိဉ္စိ-သော၊ ပဒေသေ-အရပ်၌၊ သိတံ-ပြုံးခြင်းကို၊ (သာယာညင်းညင်း၊ ပြုံးခြင်းကို) ပါတု-ထင်ရှားစွာ၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ ပေ၊ သိတဿ-ပြုံးခြင်းကို၊ ပါတုကမ္မာယ ၃ - ထင်ရှားပြုခြင်းငှာ၊ ဟေတု-အကြောင်းသည်၊ ကော နုခေါ-အဘယ်ပါနည်း၊ ပစ္စယော-အရာသည်၊ ကော-နည်း၊ ပေ၊ ဧတဿ ပဉ္စဿ-၏၊ အကာလော-အခါမဟုတ်၊ ပေ၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-၌၊ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာ-ဆွမ်းခံရာအရပ်မှ ဖဲခဲကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-ဆွမ်းစားရာ အရပ်မှ ဖဲခဲကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပေ၊ ဣဓေ-ယနေ၊ ပေ၊ အကာသိ-ပြုပါပြီ၊ ပေ။

အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ ၄ - (သံကွင်းဆက်သကဲ့သို့ အရိုးချင်းဆက်နေသော) အရိုးစုပြိတ္တာကို၊ ဝေဟာသံ-ကောင်းကင်သို့၊ ဝါ-၌၊ ဂစ္ဆန္တိ - သွားနေသည်ကို၊

အညွှန်း၊ ၁-အာဝဋ္ဌာ၊-၄၆၄။ ၄၆၅။ ၂-ကတိကံ-စသည်၊- ၄၆၅။ ၃-သိတဿ ပါတုကမ္မာယ။ ။နိတိ၊ သုတ္တ၊ ၁၇၅-အလို “သိတဿ၊ ကို။ ပါတုကမ္မာယ၊ ထင်ရှားပြုခြင်း၌။ (တစ်နည်း) သိတဿ၊ ကို။ ပါတုကမ္မာယ၊ ထင်ရှားပြုခြင်း၏။” ဤသို့၊ ပေးပါ။ ၄-အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ၊-၄၆၉။

အဒ္ဓသံ-မြင်ရပြီ၊ တမေနံ-ထိုအရိုးစုပြိတ္တာကို၊ ဂိဇ္ဈာပိ-ဘီလူးဖြစ်သော လင်းတတို့သည်လည်းကောင်း၊ (လင်းတဘီလူးတို့သည် လည်းကောင်း၊) ကာကာပိ-ဘီလူးဖြစ်သော ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ကျီးဘီလူးတို့သည် လည်းကောင်း၊) ကုလလာပိ-ဘီလူးဖြစ်သော သိမ်း၊ စွန်တို့သည်လည်းကောင်း (သိမ်း၊ စွန်ဘီလူးတို့သည် လည်းကောင်း၊) အနုပတိတွာ အနုပတိတွာ-နောက်ကလိုက်၍၊ နောက်ကလိုက်၍၊ ဝိတုဇ္ဇ-အပေါက်ဖြစ်အောင် ထိုးဖောက်၍၊ ဖာသုဠန္တ ရိကာဟိ-နံရိုးအကြားတို့မှ၊ ချေနှိ-ပျံသွားကြကုန်၏၊ (တစ်နည်း၊ အနုပတိတွာ-၍၊ ဖာသုဠန္တ ရိကာဟိ၊^၁ -နံရိုးအကြားတို့၌၊ ဝိတုဒေန္တိ (ဝိတုဒန္တိ)-ထိုးဆိတ်ကြကုန်၏၊ (ထိုးဆွကြကုန်၏၊) သာ-ထိုပြိတ္တာသည်၊ အဋ္ဌဿရ-နှိပ်စက်အပ်သူတို့၏ အသံကျိုးဝါ-ကယ်ပါ ယူပါ တစာစာဖြင့် နာကျင်သူတို့၏ အသံကို၊ ကရောတိ။

တဿ မယံ-၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ပြီ(ကံ)၊ “အစ္စရိယံ ဝတ ဘော-လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်ပါပေစွ-ဪ၊ အဗ္ဗတံ ဝတ-မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ-ဪ၊ ဧဝရူပေါ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ သတ္တောပိ-သတ္တဝါသည်လည်း၊ ဘဝိဿတိ နာမ-ရိပေသေး၏၊ (ဖြစ်ရသေး၏၊) ပေ (၁၄၅) ယက္ခောပိ-ဘီလူးသည်လည်း၊ အတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘောပိ-အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း၊ ပေ၊ ယတြ(ဟိ)-အကြံကြောင့်၊ သာဝကော-သာဝက ဖြစ်သူသည်၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော သတ္တဝါကို၊ ဝါ-ဤသို့သဘောရှိသော ပြိတ္တာ၏အဆင်းကို၊ ဥဿတိ ဝါ နာမ-သိလည်း သိနိုင်ပါပေ၏၊ ဒက္ခတိ ဝ နာမ-မြင်လည်း မြင်နိုင်ပါပေ၏၊ သက္ခိ-မျက်မှောက်ကို၊ ဝါ-သက်သေကို ကရိဿတိ ဝါ နာမ-ပြုလည်း ပြုနိုင်ပါပေ၏၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊) ဝတ-စင်စစ်၊ သာဝကော-တို့သည်၊ စက္ခုဘူတာ-ဖြစ်သော ပညာမျက်စိရှိကုန်သည် (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တိ-နေကြကုန်၏၊ ဝတ-စင်စစ်၊ သာဝကော၊ ဉာဏဘူတာ-ဖြစ်သော ဉာဏ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တိ။

အညွနံ။ ။ ၁-ဖာသုဠန္တ ရိကာဟိ- ၄၇၁။ ၄၇၂။ ဝိတုဒေန္တိ (ဝိတုဒန္တိ)-၄၇၁။ ၄၇၂ “ဖာသုဠန္တ ရိကာဟိ ဝိတုဒေန္တိ” ဟု ပါ၌ရှိ၏။ ထိုအလို “ဖာသုဠန္တ ရိကာဟိ-သည် အပါဒါန်အနက်။ ဝိတု-၌ ဝိတုဇ္ဇ-ဟု ဆိုလိုလျက် ဇ္ဇဈေ၊ ချေနှိ-၌ ချေ-ဓာတ်၊ ပျံသွားခြင်းအနက်ဟော။

(တစ်နည်း) ဖာသုဠန္တ ရိကာဟိ ဝိတုဒေန္တိ (ဝိတုဒန္တိ) ဟုလည် ပါ၌ရှိသေး၏။ ထိုအလို “ဖာသုဠန္တ ရိကာဟိ-သည် ဘုမ္မတ္တ (သတ္တံ အနက်)၌ ပဉ္စမိသက်၊ ဝိတုဒေန္တိ-၌၊ တုဒ-ဓာတ်သည် ဗျထန(ထိုးဆွခြင် အနက်ဟော)။ ၄၇၁။ ၄၇။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပုဗ္ဗေဝ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို မရမီ ရှေးအဖို့၌ပင်၊ ဝါ-ဘုရားမဖြစ်မီ ရှေးအဖို့၌ပင်၊ မေ-သည်၊ (ဒိဋ္ဌော-၌ စပ်၊) သော သတ္တော-သည်၊ (အဟောသိ-၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်တော်မူအပ်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ အပိစ-သို့သော်လည်း၊ (ထိုသို့ပင် မြင်တော်မူပါသော်လည်း၊) အဟံ၊ န ဗျာကာသိ-မိန့်တော်မမူခဲ့၊ အဟံ-သည်၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းကို၊ ဝါ-ဤသတ္တဝါကို၊ စေ ဗျာကရေယျ-အကယ်၍ မိန့်တော်မူအံ့၊ ပရေ စ-သူတစ်ပါးတို့ကလည်း၊ မေ-၏ (စကားကို)၊ န သဒ္ဓဟေယျ-မယုံကြည်ကုန်ရာ၊ ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ မေ-၏(စကားကို)၊ န သဒ္ဓဟေယျ-ရာ၊ တေသံ-တို့၏၊ တံ-ထိုမယုံကြည်ခြင်းသည်၊ ဒီပရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ အဟိတာယ-အစီးအပွားမဲ့ အလို့ငှာ၊ ဒုက္ခာယ-ဆင်းရဲခြင်းငှာ၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

ဧသော သတ္တော-သည်၊ ဣမသ္မိံ ယေဝ ရာဇဂဟေ-၌ပင်၊ ဂေါဃာတကော^၁ -နွားသတ်သမားသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ သော-သည်၊ တဿ ကမ္မဿ-ထိုကံ၏၊ ဝိပါကေန-အကျိုးအားဖြင့်၊ ဝါ-အကျိုးကြောင့်၊ ဗဟူနိ-ကုန်သော၊ ဝဿာနိ-နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဗဟူနိ၊ ဝဿသတာနိ-နှစ်အရာတို့ပတ်လုံး၊ ဗဟူနိ၊ ဝဿသဟဿာနိ-နှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး၊ ဗဟူနိ၊ ဝဿသတသဟဿာနိ-နှစ်အသိန်းတို့ပတ်လုံး၊ နိရယေ-၌၊ ပစ္စိတွာ-ကျက်ပြီး၍၊ တဿေဝ ကမ္မဿ-ထိုကံ၏ပင်၊ (ထို အပရာပရိယဝေဒနိယကံ၏ပင်) ဝိပါကာဝသေသေန-ဝိပါကံအကြွင်းအကျန် အားဖြင့်၊ ဝါ-ကြွင်းကျန်သော အကျိုးအားဖြင့်၊ [ရှေးဆရာတော်များက “ကြောင့်”ဟု ပေးတော်မူကြ၏၊] ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အတ္တဘာဝပဋိလ္လာဘံ-အတ္တဘောကိုရခြင်းကို၊ ပဋိသံဝေဒေတိ-ခံစားရ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ မောဂ္ဂလ္လာနော-သည်၊ သစ္စံ-အမှန်ကို၊ အာဟံ-ပြီ၊ မောဂ္ဂလ္လာနဿ-၏၊ အနာပတ္တိ။

၂၂၉။ မံသပေသိ^၂ -အသားတစ်ပြိတ္တာကို၊ ပေ၊ ဝိတစ္ဆန္တိ-ထိုးဆိတ်ကြကုန်၏၊ ဝိဘဇ္ဇန္တိ-ဖောက်ခွဲကြကုန်၏၊ ပေ၊ မံသပိဏ္ဍံ-အသားစိုင်အသားတုံး ပြိတ္တာကို၊ ပေ၊ သာကုဏိကော-ငှက်မုဆိုးသည်၊ ပေ၊ နိစ္ဆဝိံ-အရေမရှိသော၊ ဝေဟာသံ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တံ-သော၊ ပုရိသံ-ယောက်ျားပြိတ္တာကို၊ ပေ၊

အညွှန်း။ ၁ -ဂေါဃာတကော၊ -၄၇၄။ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန၊ -၄၇၄။
 ၂ -မံသပေသိ၊ မံသပိဏ္ဍံ၊ -၄၇၅-၄၇၆။ နိစ္ဆဝိံ။ -၄၇၇။

ဩရုတ္တိကော^၁ -သိုးသတ်သမားသည်၊ ဝါ-ဆိတ်သတ်သမားသည်၊ အသိလောမံ-
 သန်လျက်အမွေးရှိသော၊ (သန်လျက်အမွေးပေါက်သော)၊ ပေ၊ တဿ-
 ထိုပြိတ္တာ၏၊ တေ အသိ-ထိုသန်လျက်တို့သည်၊ ဥပ္ပတိတွာ ဥပ္ပတိတွာ-
 ပျံတက်၍ ပျံတက်၍၊ တဿေဝ-၏ပင်၊ ကာယေ-ကိုယ်၌၊ နိပတန္တိ-
 ကျကုန်၏၊ ပေ၊ သူကရိကော-ဝက်သတ်သမားသည်။

သတ္တိလောမံ^၂ -လှုံအမွေးရှိသော၊ (လှုံအမွေးပေါက်သော)၊ ပေ၊
 မာဂဝိကော-သားမုဆိုးသည်၊ ဥသုလောမံ-မြားအမွေးရှိသော ပေ၊
 ကာရဏိကော-ညှဉ်းပန်းနိပ်စက်မှုကို ပြုတတ်သူသည်၊ သူစိလောမံ-
 သံချွန်အမွေးရှိသော (သံချွန်အမွေးပေါက်သော)၊ ပေ၊ သာရထိကော-
 ရထားထိန်းသည်။

သူစိလောမံ-အပ်အမွေးရှိသော၊ ပေ၊ တဿ-၏၊ တာ သူစိယော-ထို
 အပ်တို့သည်၊ သီသေ-ဦးခေါင်း၌၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ မုခတော-ပါးစပ်မှ၊
 နိက္ခမန္တိ-ထွက်လာကုန်၏၊ [ဥရ-ရင်ဘတ်၊ ဥဒရ-ဝမ်း၊ ဦရ-ပေါင်၊
 ဇယံ-ခြေသလုံး၊] ပါဒေဟိ-ခြေတို့မှ၊ နိက္ခမန္တိ၊ ပေ၊ သူစကော-အပြစ်ကို
 တင်စွာပြတတ်သူသည်၊ ဝါ-ကုန်းတိုက်တတ်သူသည်၊ ပေ။

ကုမ္ဘဏ္ဍံ-အိုးပမာဏလိင်ဥရှိသော၊ (ရေအိုးကြီးပမာဏလိင်ဥရှိသော)၊ ပေ၊
 သော-သည်၊ ဂစ္ဆန္တောပိ-သော်လည်းကောင်း၊ တေဝ အဏ္ဏေ-ထို လိင်ဥတို့ကို
 ပင်၊ ခန္ဓေ-ပရုံး၌၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ (ထမ်း၍)၊ ဂစ္ဆတိ-သွားရ၏၊
 နိသီဒန္တောပိ-သော်လည်း၊ တေသေဝ အဏ္ဏေသု-တို့၌သာ၊ နိသီဒတိ၊ ပေ၊
 ဂါမကုဇော-ရွာ၌ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသောအမတ်သည်၊ ဝါ-တရားသူကြီးသည်။

ဂူထကူပေ-မစင်တွင်း၌၊ သသိသကံ-ဦးခေါင်းနှင့် တကွဖြစ်သော ကိုယ်
 ရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိမုဂ္ဂံ-နှစ်မြုပ်နေသော၊ ပုရိသံ-ယောက်ျားပြိတ္တာကို၊ ပေ၊
 ပါရဒါရိကော-သူတစ်ပါးမယားကို သွားလာသူသည်၊ ဂူထကူပေ-၌၊
 သသိသကံ-၍၊ နိမုဂ္ဂံ-လျက်၊ ဥဘောဟိ-နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ဟတ္ထေဟိ-
 လက်တို့ဖြင့်၊ ဂူထံ-ကျင်ကြီးကို၊ ခါဒန္တံ-ခဲစားနေသော၊ ပုရိသံ၊ ပေ၊
 ဒုဋ္ဌဗြာဟ္မဏော-ယုတ်မာဆိုးရွားသော ပုဏ္ဏားသည်၊ ပေ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-
 ၏၊ ပါဝစနေ-ပြဋ္ဌာန်းသော စကားတော်၊ ဝါ-သာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု
 သံဃံ-ကို၊ ဘတ္တေန-ဖြင့်၊ နိမန္တေတွာ-ပင့်ဖိတ်၍၊ ဒေါဏိယော-စားကျင်း
 တို့ကို၊ ဂူထဿ-ဖြင့်၊ ပူရာပေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ကာလံ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊

အညွှန်း။ ၁ -ဩရုတ္တိကော၊ အသိလောမံ - ၄၇၆။
 ၂ -သတ္တိလောမံ၊ ဥသုလောမံ - ၄၇၆။ သူစိလောမံ - ၄၇၇။

အာရောစာပေတွာ-လျှောက်စေ၍၊ ပေ၊ “ဘောန္တော-တို့သည်၊ ဣတော-
ဤစားကျင်းမှ၊ ယာဝဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ဘုဉ္ဇန္တု စေဝ-စားလည်း စား
ကြပါကုန်၊ ဟရန္တု စေဝ-ဆောင်ယူလည်း ဆောင်ယူသွားကြပါကုန်၊ ပေ။

၂၃၀။ နိစ္ဆဝိ-သော၊ ဝေဟာသံ-၌၊ ဂစ္ဆန္တိ-သော၊ ဣတ္ထိ-
မိန်းမပြိတ္တာကို၊ ပေ၊ အတိစာရိနီ-လင်ကိုကျော်လွန်၍ ကျင့်သူမသည်၊
(လင်ငယ်နေသူမသည်)၊ ပေ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ-မကောင်းသော အနံ့ရှိသော၊ မဂုံလိ^၁-
ဖောက်ပြန်သောအဆင်းရှိ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော၊
ဝါ-ဖောက်ပြန်သောအဆင်းရှိ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ကောင်းသော၊ ပေ၊
ဣက္ခဏိကာ-လူအပေါင်းအား မကောင်းကြည့်ရုံစေတတ်သူမသည်၊ ဝါ-
နတ်ကတော်သည်၊ ပေ၊ ဥပ္ပက္ကံ^၂ -အထက်အထက်၌ ကျက်သောကိုယ်
ရှိသော၊ ဩကိလိနိ^၃-အောက်၌ စိုသောကိုယ်ရှိသော၊ ဝါ-ချွေးသီး ချွေးပေါက်
တဖြောက်ဖြောက်ကျသော၊ ဩကိရိနိ^၄ -မီးကျိုးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်း ခြင်းရှိသော၊
ပေ၊ ဒော ဣတ္ထိ-သည်၊ ကာလိဂံသ-ကာလိဂံမည်သော၊ ရညော-၏၊
အဂ္ဂမဟေသီ^၅ -မြတ်သော မိဖုရားကြီးသည်။ (မိဖုရားခေါင်သည်)၊ အဟောသိ၊
သာ-သည်၊ ဣဿာပကတာ-ဣဿာသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင်
ပြုအပ်သည်၊ ဝါ-ဣဿာ နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ သပတ္တိ-
လင်တူရှိသော မိန်းမကို၊ ဝါ-ရန်သူ မောင်းမငယ်ကို၊ အင်္ဂါရကဇ္ဇာဟေန-
မီးကျိုးအိုးကင်းဖြင့်၊ ဩကိရိ-သွန်းလောင်းပြီ၊ ပေ။

အသိသကံ-ဦးခေါင်းမရှိသော၊ ကဗန္ဓံ^၅ -ကဗန္ဓိရုံပြိတ္တာကို၊ ပေ၊
တဿ-၏၊ ဥရေ-ရင်၌၊ အက္ခိနိ စေဝ-မျက်လုံးတို့သည် လည်းကောင်း၊ မုခံ
စ၊ ပါးစပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဟာရိကော နာမ-ဟာရိကမည်သော၊
စောရဃာတကော-သူခိုးသတ်သမားသည်၊ (သူခိုးကို သတ်ဖြတ်တတ်သူသည်)၊
ပေ။

အညွှန်း။ ၁- မဂုံလိ၊ -ဘာသာဋီ (တ) ၄၇၉။
 ၂- ဥပ္ပက္ကံ၊ -စသည် -၄၈၀။
 ၃- အနက်တစ်နည်း။ ။ဥပ္ပက္ကံ၊ နံပါးအောက်ထက်ပြင်းစွာကျက်သော။
 ဩကိလိနိ၊ မီးဖွား မီးပေါက် တဖြောက်ဖြောက် ကျသော။
 ဩကိရိနိ၊ မီးကျိုးတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ပြွမ်းသော။ (ရှေးနိဿယ။)
 ၄- အဂ္ဂမဟေသီ၊ ဣဿာပကတာ၊ -၄၈၁။
 ၅- ကဗန္ဓံ၊ -၄၈၁။

ဘိက္ခု-ရဟန်းပြိတ္တာကို၊ တဿ-၏။ သံဃာဠိပိ-သင်္ကန်းကြီးသည်လည်း၊ အာဒိတ္တာ-လွန်စွာတောက်နေ၏။ သမ္ပဇ္ဇလိတာ-ထက်ဝန်းကျင် တောက်လောင်နေ၏။ သဇောတိဘူတာ-အရောင်အလင်းနှင့် တကွဖြစ်၏။ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဠိ-ဒု ဌ ဌ ပြခဲ့ပြီ။] ပတ္တော-သပိတ်၊ ကာယဗန္ဓန-ခါးပန်းကြိုး၊ ပေ၊ ပါဝစနေ-ဌ၊ ပါပဘိက္ခု-ယုတ်မာသော ရဟန်းသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ပေ၊ [နောက်ဌ်လည်း ဘိက္ခုနိပြိတ္တာ-ဟု ဆိုပါ။]

(၁၄၉) ၂၃၁။ ။ “ယတော-အကြင် ရေအိုင်မှ၊ အယံ တပေါဒါ-ဤ တပေါဒါဖြစ်သည်၊ သန္တတိ-စီးလာ၏။ သော ဒဟော-ထို ရေအိုင်သည်၊ အစ္ဆောဒကော ^၁ -ကြည်လင်သော ရေရှိ၏။ သီတောဒကော-အေးမြသော ရေရှိ၏။ သာတောဒကော- သာယာသော ရေရှိ၏။ ဝါ-ချိုမြိန်သော ရေရှိ၏။ သေတောဒကော-ဖြူသော ရေရှိ၏။ ဝါ-စင်ကြယ်သော ရေရှိ၏။ သုပ္ပတိတ္ထော-ကောင်းသော ဆိပ်ကမ်းရှိ၏။ ရမဏီယော-မွေ့လျော်အပ်၏။ ဝါ-ပျော်စရာကောင်း၏။ ပဟုတမစ္ဆကစ္ဆပေါ-များသော ငါး၊ လိပ် ရှိ၏။ စက္ကမတ္တာနိ-ရထားဘီး ပမာဏရှိကုန်သော၊ ပဒုမာနိ စ-ပဒုမ္မာ ကြာတို့သည်လည်း၊ ပုပ္ဖန္တိ-ပွင့်နေကုန်၏။” ပေ၊ အထ စ ပန-လျက်၊ အယံ တပေါဒါ-သည်၊ ကုထိတာ-ပွက်ပွက်ဆူသည်၊ ဝါ-ပြင်းစွာပူသည်၊ (ဟုတွာ) သန္တတိ-၏။ ပေ၊ ဒွိန္ဒ-ကုန်သော၊ မဟာနိရယာနံ-လောဟကုမ္ဘိ ငရဲကြီးတို့၏။ အန္တရိကာယ-အကြားဖြင့်၊ အာဂစ္ဆတိ-လာရ၏။ တေန-ကြောင့်၊ အယံ တပေါဒါ ကုထိတာ (ဟုတွာ) သန္တတိ၊ ပေ။

မာဂဓော-မာဂတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သေနိယော-များသော စစ်တပ်ရှိသော၊ ဗိမ္ဗိသာရော-ဗိမ္ဗိသာရမည်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ လိစ္ဆဝိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ သင်္ဂါမေန္တော-စစ်တိုက်လတ်သော်၊ ပဘဂ္ဂေါ-စစ်တပ် ပျက်သည်၊ ဝါ-စစ်ရှုံးသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ အထ-ဌ၊ ရာဇာ-သည်။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ သေနံ-စစ်တပ်ကို၊ သင်္ကမိတ္တာ-စုရုံး၍၊ လိစ္ဆဝယော-တို့ကို၊ ပရာဇေသိ၊ ရုံးစေပြီ၊ သင်္ဂါမေ စ-စစ်မြေပြင်ဌ်လည်း၊ နိန္ဒိ-နှစ်သက် ပျော်ရွှင်ကြောင်း စည်သည်၊ ဝါ-အောင်စည့်သည်၊ စရတိ-လှည့်လည်၏၊ (ကိံ) “ရညာ-သည်၊ လိစ္ဆဝိ-တို့ကို၊ ပဘဂ္ဂေါ-ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝါ-နှိမ်နှင်းအပ်ကုန်ပြီ။” ဣတိ-ဤသို့ လှည့်လည်၏။ ပေ၊ ရာဇာ-ကို၊ လိစ္ဆဝိဟိ-တို့သည်၊ ပဘဂ္ဂေါ-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ ပေ၊ သစ္စံ-မှန်သော စကားကို၊ အာဟ-ပြီ။

၂၃၂။ “ဣဓ-ယနေ၊ အဟံ-သည်၊ သပ္ပိနိကာယ-သပ္ပိနိကာမည်သော၊
 နဒိယာ-၏၊ တီရေ-၌၊ အာနေဉ္စံ^၁ -တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော၊ သမာဓိ-
 သမာဓိသို့၊ ဝါ-ကို၊ (စတုတ္ထဈာန် သမာဓိသို့) သမာပန္နော-ကောင်းစွာ
 ရောက်စဉ်၊ ဝါ-ဝင်စားစဉ်၊ နာဂါနံ-ဆင်တို့၏၊ (သဒ္ဓံ-၌ စပ်)၊ ဝါ-သည်၊
 (ဥဒ္ဓရန္တာနံ ကရောန္တာနံ-တို့၌ စပ်)၊ ဩဂယု-ရေသို့ဆင်းပြီး၍၊ ဥဒ္ဓရန္တာနံ-
 ရေမှတက်လာကုန်လတ်သော်၊ ကောဉ္စံ-ကြိုးကြာသံကို၊ ကရောန္တာနံ-
 ပြုကုန်စဉ်၊ သဒ္ဓံ-ကို၊ အသောသိ-ကြားရပြီ” ပေ၊ ဒေသော သမာဓိ-သည်၊
 အတ္ထိ၊ သော စ ခေါ-ထိုသမာဓိသည်လည်း၊ အပရိသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်၊ ပေ။

အာယသ္မာ သောဘိတော-သည်၊ ပေ၊ ပဉ္စကပ္ပသတာနိ-ငါးရာသော
 ကမ္ဘာတို့ကို၊ (မဟာကပ်ငါးရာတို့ကို)၊ အနုဿရာမိ-အောက်မေ့နိုင်၏၊ ပေ၊
 သောဘိတဿ-၏၊ သော-ဤ အောက်မေ့နိုင်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ဤ
 အောက်မေ့အပ်သော ဘဝသည်၊ အတ္ထိ၊ သာ စ ခေါ^၂ -ထိုဘဝသည်လည်း၊
 ဧကာယေဝ-တစ်ခုတည်းသာဖြစ်သော၊ ဇာတိ-အခြားမဲ့ဘဝတည်း၊ ပေ။

စတုတ္ထပါရာဇိကံ သမတ္ထံ။

၂၃၃။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ဆိုပါ။

ပါရာဇိကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

တဿ-ထို ပါရာဇိက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ်
 ခေါင်းစဉ်ကား)၊ မေထုန-မေထုနသိက္ခာပုဒ်၊ ပေ၊ ဥတ္တရိ-ဥတ္တရိ
 မနုဿဓမ္မ၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ပါရာဇိကနိ-တို့သည်၊ ဆေဇ္ဇဝတ္ထု-
 သာသနာတော်ဝယ် အမြစ်အရင်းပြတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း၊
 အသံသယာ-မယုံမှားအပ်၊ မမှားထိုက်ကုန်၊ (ပြတ်လေသလား၊
 မပြတ်လားဟု မယုံမှားထိုက်ကုန်)၊ ဣတိ-ဇာသုဒ္ဓါန အပြီးတည်း။

ပါရာဇိကကဏ္ဍံ-ပါရာဇိကအခန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

အညွှန်း။ ။ ၁ -အာနေဉ္စံ၊ -၄၈၄။ နာဂါနံ -စသည်၊ -၄၈၅။
 ၂. -သာ စ ခေါ -စသည်၊ -၄၈၆။

၂။ သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

၁။ သုက္ကဝိသသိက္ခာပဒ

၁၅၁။ အာယသ္မန္တော-အရှင်တို့၊ တေရသ-တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ၊-သံဃာဒိသေသံ မည်ကုန်သော၊ ဣမေ ခေါ် ပန ဓမ္မာ-ဤ သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ-သရုပ်အားဖြင့် ရွတ်ပြအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏။

၂၃၄။ [ယေန သမယေန အာယသ္မာ သေယျသကော ဟတ္ထေန ဥပက္ကမိတွာ အသုစိ မောစေသိ၊- အနိယမဝါကျ၊] တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ဝါ-၏အနီးဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ-ဇေတဝန် မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ-၏၊ အာရာမေ-အရံ၌၊ ဝါ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) အာယသ္မာ သေယျသကော-အရှင်သေယျသကသည်၊ အနဘိရတော-မမွေ့မလျော်သည်၊ (ဟုတွာ) ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ၊ သော-ထို အရှင်သေယျသကသည်၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မပျော်ဘဲ ဗြဟ္မစရိယံကို ကျင့်နေခြင်းကြောင့်၊) ကိသော၊ ပေ၊ ဓမ္မနိသန္တတဂတ္ထော၊ [စာပုဒ် ၃၇-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊] အာယသ္မာ ဥဒါယိ-အရှင် ကာဠုဒါယိသည်၊ ပေ၊ “ကစ္စိ-နည်း၊ တွံ-သည်၊ အနဘိရတော (ဟုတွာ)၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ကို၊ စရသိနော-ကျင့်နေရသလော၊” ဣတိ-ပြီ၊ [“နော”သည် န-နှင့် အနက်တူ ပုစ္ဆာဝါစက-နိပါတ်]၊ ပေ၊ ယာဝဒတ္ထံ-အကြင် အကြင် အလိုအတိုင်း၊ ဝါ-အလိုရှိတိုင်း၊ ဘုဉ္ဇ-စားပါ၊ [သုပ-အိပ်ပါ၊ နှာယ-ရေချိုးပါ]၊ ပေ၊ “နှာယိတွာ-ရေချိုးပြီး၍၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ တေ-၏၊ အနဘိရတိ-မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ရာဂေါ-သည်၊ စိတ္တံ-ကို၊ အနုဒ္ဓသေတိ-ဖျက်ဆီး၏၊ တဒါ-၌၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဥပက္ကမိတွာ-လုံ့လပြု၍၊ အသုစိ-သုက်ကို၊ မောစေဟိ-လွတ်စေပါ၊” ဣတိ-ဤသို့နည်းပေးပြီ၊ အာဂုသော၊ ကိ-အဘယ်သို့နည်း၊ (ဘယ်လိုလဲ၊) ဇုဂရူပံ-ဤသို့ သဘော ရှိသောအမှုကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ကပ္ပတိ န ခေါ်-အပ်ပါသလား၊ ဣတိ-မေးပြီ၊ အာဂုသော၊ အာမ-အင်း (အပ်၏)၊ အဟမ္မိ-ငါလဲပဲ။ ဧဝံ-သို့၊ ကရောမိ-၏၊ ပေ။

ဘုဉ္ဇံ-ပြီ၊ ပေ၊ မောစောသိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဝိပ္ပသန္နဆဝိဝဏ္ဏော၊ [စာပိုဒ် ၃၈ ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊] အာဂုသော သေယျသက တွံ၊ ကိဘောသန္တံ-အဘယ်ဆေးကို၊

ကရောသိ န ခေါ-ပြုသနည်း၊ ပေ၊ (၁၅၂) န ကရောမိ-ပါ၊ အပိစ-စင်စစ်ကား၊ ပေ၊ ကိ-နည်း၊ တွံ-သည်၊ ယေ နေဝ ဟတ္ထေန-အကြင်လက်ဖြင့် ပင်၊ သဒ္ဓါဒေယျံ-သဒ္ဓါဖြင့် လှူအပ်သော ဆွမ်းကို၊ ဘုဇ္ဇသိ-၏၊ တေနေဝ ဟတ္ထေန-ဖြင့်ပင်၊ ပေ၊ အထခေါ၊ ပေ၊ ဒုဗ္ဘရတာယ၊ [ဇာပိဒံ ၃၈-၃၉ တို့၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၂၃၅။ ပဏိတဘောဇနာနိ-မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို၊ ဘုဇ္ဇိတွာ-၍၊ မုဋ္ဌဿတီ-ပျောက်ကင်းသော သတိရှိကုန်သည်၊ အသမ္ပဇနာ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) နိဒ္ဒံ-အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဩက္ကမန္တိ-သက်ရောက်ကုန်၏၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ (အသုစိ-၌ စပ်) ဝါ-တို့သည်၊ မုဋ္ဌဿတီနံ-ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသမ္ပဇနာနံ-ဖြစ်၍၊ နိဒ္ဒံ-သို့၊ ဩက္ကမန္တာနံ-သက်ရောက်ကုန်လတ်သော်၊ သုပိနန္တေန-အိပ်မက်၌၊ အသုစိ-သည်၊ မုစ္စတိ-လွတ်၏၊ ပေ၊ ဧတ္ထ-ဤအိပ်မက်၌၊ စေတနာ စ-သာယာကြောင်း၊ စေတနာ သည်လည်း၊ အတ္ထိ-၏၊ လဗ္ဘတိ-ဉာဏ်ဖြင့် ကပ်၍ ရအပ်၏၊ ပေ၊ ဧသာ စေတနာ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ သာ စ ခေါ-ထို စေတနာသည်လည်း၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ-အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်၊ (တစ်နည်း) အဗ္ဗောဟာရိကာ-သီလပျက်၏ဟူသော ဝေါဟာရသို့ မရောက်၊ ဝါ-မပြောပ လောက်။

၂၃၆။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၂၃၇။ သဗ္ဗေတနိကာတိ-ကား၊ ဇာနန္တော-လုံ့လပြုနေ၏ဟု သိလျက်၊ သဗ္ဗာနန္တော- သုက်ကို လွတ်စေ၏ဟု သိလျက်၊ (သုက်ကို လွတ်စေ၏ဟု လုံ့လပြုခြင်းကို သိပုံအခြင်းအရာနှင့်တကွ သိလျက်) စေစ္စ-မောစနဿာဒ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အဘိဝိတရိတွာ-လွမ်းမိုး၍၊ ဝိတိက္ကမော-လွန်ကျူးခြင်းတည်း၊ [သဗ္ဗေတနိကာ-လွတ်စေလိုသော စေတနာထင်ရှားရှိသောဟု ဆိုပါ။]

သုက္ကန္တိ(ဧတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ သုက္ကာနိ-တို့သည်၊ ဒသ-ဆယ်မျိုး တို့တည်း၊ နိလံ-ညှိသောသုက်လည်းကောင်း၊ [ပီတက-ဝါရွှေ၊ လောဟိတက-နိ၊ ဩဒါ-ဖြူ၊ တက္ကဝဏ္ဏံ-ရက်တက်ရည်အဆင်းရှိသော သုက်၊ ဒက-ရေ၊ တေလ-ဆီ၊ ခီရ-နို့ရည်၊ ဒဓိ-နို့ခမ်း၊ သပ္ပိ-ထောပတ်။]

အညွှန်း။ ။ ၁-အတ္ထိ၊ စေတနာ၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ -ဘာသာဋီ (တ) ၄၉၆။
၂-ဇာနန္တော-စသည်၊ -၄၉၈။ သဗ္ဗေတနိကာ၊ -၄၉၇။

ဝိဿဋ္ဌိတိံ -ဟူသည်ကား၊ ဌာနာ-တည်ရာမှ၊ စာဝနာ-ရွှေစေခြင်းကို၊ ဝိဿဋ္ဌိတိံ-ဝိဿဋ္ဌိဟူ၍၊ ဝါ-စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပေ၊ သုပိနန္တံ-အိပ်မက်ကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍။

သံဃာဒိသေသောတိ-ကား၊ သံဃောဝ-သည်သာ၊ တဿာ အာပတ္တိယာ၊ ထိုအာပတ်ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုအာပတ်အတွက်၊ ပရိဝါသံ-ပရိဝါသံကို၊ ဒေတိ-ပေးရ၏၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိကဿတိ-ငင်ရ၏၊ မာနတ္တံ-ကို၊ ဒေတိ-အဗ္ဘေတိ-အဗ္ဘန် သွင်းရ၏၊ သမ္မဟုလာ-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ [၂-ပါး၊ ၃-ပါးဟူသောဂိုဏ်းကို ရည်ရွယ်သည်၊] (ပရိဝါသံ) န (ဒေန္တိ)-မပေးနိုင်ကုန်၊ (မူလာယ) န (ပဋိကဿန္တိ)၊ (မာနတ္တံ န ဒေန္တိ) (န အဗ္ဘေန္တိ)၊ ဧကပုဂ္ဂလော-တစ်ပါးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ပရိဝါသံ) န (ဒေတိ)၊ ပေ၊ တေန-ကြောင့်၊ “သံဃာဒိသေသော”တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ (ဧတံ-ဤ သံဃာဒိသေသဟူသော အမည်သည်၊) တဿေဝ အာပတ္တိနိကာယဿ-ထိုအာပတ်အပေါင်း၏ သာလျှင်၊ နာမကမ္မံ-ပြုအပ် မှည့်ခေါ်အပ်သော အမည်တည်း၊ အဓိဝစနံ-အထက်၌ တည်သော အမည်တည်း၊ တေနပိ-ကြောင့်လည်း၊ “သံဃာဒိသေသော”တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

အဇ္ဈတ္တရူပေ-အဇ္ဈတ္တရုပ်၌၊ မောစေတိ-လွတ်စေ၏၊ [ဗဟိဒ္ဓါရူပေ-ဗဟိဒ္ဓါရုပ်၌၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရူပေ-အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓါရုပ်နှစ်ပါး အပေါင်း၌၊] အာကာသေ-ကောင်းကင်၌၊ ကဋ္ဌိ-ခါးကို၊ ကမ္မေန္တော-လှုပ်စေလျက်၊ မောစေသိ-ရာဂုပတ္တမ္ဘေ-ရာဂကြောင့် အင်္ဂါဇာတ်တောင့်တင်းရာ အခါ၌၊ (တစ်နည်း) ရာဂုပတ္တမ္ဘေ-ရာဂကြောင့် အင်္ဂါဇာတ် တောင့်တင်းခိုင်မာသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (သဉ္ဇာတေ-ကောင်းစွာဖြစ်လတ်သော်၊) မောစေသိ၊ [ဝစ္စ-ကျင်ကြီး၊ ပဿာဝ-ကျင်ငယ်၊ ဝါတ-လေ၊] (၁၅၄) ဥစ္စာလိင်္ဂံပါဏကဒဋ္ဌုပတ္တမ္ဘေ-ဥစ္စာလိင်္ဂံ ပိုး၏ ကိုက်ခြင်းကြောင့် အင်္ဂါဇာတ် တောင့်တင်းခိုင်မာရာ အခါ၌၊ [တစ်နည်းလည်းပေးပါ၊] ပေ၊ အာရောဂျတ္တာယ-အနာရောဂါ မရှိသူ၏အဖြစ် ဟူသော အကျိုးငှာ၊ (ကျန်းမာခြင်း၏ အကျိုးငှာ) [သုခ-ချမ်းသာ၊ ဘေသဇ္ဇ-ဆေး၊ ဒါန-အလှူ၊ ပုည-ကောင်းမှု၊ ယည-ယဇ်၊ (ကောင်းမှု) [မန္တန်မျှတ်ဆို၍ ပိုးငယ်ကလေး များအား အစာကျွေးသောအနေဖြင့် သုက်လွတ်စေခြင်းကို “ယဇ်”ဟု ခေါ်သည်၊ သဂ္ဂ-နတ်ပြည်၊ ဝိဇေ-မျိုးစေ့

အညွှန်း။ ။ ၁-ဝိဿဋ္ဌိ -၄၉၈။
၂-တဿာဝ အာပတ္တိယာ-စသည်၊ -၅၁၀၊
၃-ရာဂုပတ္တမ္ဘေ-စသည်၊ -၅၁၂။ ၅၁၃။ ၅၁၄။

ဝိမံသ- စုံစမ်းခြင်း၊] ဒဝတ္တယ-မြူးထူး ပျော်ပါးခြင်း အကျိုးငှာ၊ ပေ၊
နိလံ-ညိုသောသုက်ကို၊ ပေ။

၂၃၈။ အဇ္ဈတ္တရူပေတိ-ကား၊ အဇ္ဈတ္တ-မိမိ၏၊ ဝါ-မိမိသန္တာန်၌
ဖြစ်သော၊ ဥပါဒိန္န-ဥပါဒိန္နဖြစ်သော၊ (လက်စသော ဥပါဒိန္နဖြစ်သော၊)
ရူပေ-ရုပ်၌၊ ဗဟိဒ္ဓါရူပေတိ-ကား၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌။ ဥပါဒိန္န ဝါ-ဥပါဒိန္န
မူလည်းဖြစ်သော၊ (သူတစ်ပါး၏ လက်စသော ဥပါဒိန္နမူလည်း ဖြစ်သော၊)
အနုပါဒိန္န ဝါ-အနုပါဒိန္နမူလည်း ဖြစ်သော၊ (သံကောက်ပေါက် စသည်မူလည်း
ဖြစ်သော၊) (ရူပေ မောစေတိ)၊ ပေ၊ တဒဘယေ-ထို နှစ်ပါးစုံ၌။

အာကာသေ-၌၊ ဝါယမန္တသ-လုံ့လပြုစဉ်၊ ဝါ-လှုပ်စေစဉ်၊ အင်္ဂဇာတံ-
သည်၊ ကမ္မနိယံ-သုက္ကဝိဿဋ္ဌိအမှု၌ ခံသည်၊ ဝါ-သုက်ကိုလွတ် စေကြောင်း
လုံ့လပြုမှု၌ ခံသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ရာဂေန-သည်၊ ပီဋိတဿ-နှိပ်စက်အပ်
သူ၏၊ ပေ၊ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌေန-ဥစ္စာလိင်္ဂပိုး၏ ကိုက်ခြင်းကြောင့်၊
ပေ။

၂၃၉။ အရောဂေါ-ရောဂါမရှိသူသည်၊ ဘဝိဿာမိ-ဖြစ်လိမ့်မည်။
သုခံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဥပ္ပာဒေဿာမိ-ဖြစ်စေမည်။
ဘောသန္တံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ပေ။
ယညံ-ကို၊ ယဇိဿာမိ-ပူဇော်မည်၊ ပေ။

ဗီဇံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ [ဤသို့ရည်ရွယ်၍ လွတ်စေသည်ဟု
ဆိုလိုသည်၊] (၁၅၅) နိလံ-ညိုသောသုက်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်လော၊
ပေ၊ သပ္ပိဝဏ္ဏံ-ထောပတ်အဆင်းရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်လော၊
ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (မောစေတိ)။

ခိဉ္စာဓိပ္ပာယော-မြူးထူးပျော်ပါးခြင်း၌ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ) မောစေတိ။

၂၄၀။ အဇ္ဈတ္တရူပေ-၌၊ စေတေတိ-စေဆော်အံ့၊ ဥပက္ကမတိ-လုံ့လ
ပြုအံ့၊ မုစ္စတိ-လွတ်အံ့၊ သံဃာဒိသေသဿ-သံဃာဒိသေသံ အာပတ်သို့၊

အညွနး။ ။ ၁-နိလံ -ဘာသာဋီ (တ) ၅၁၇။
၂-ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌေန၊ -၅၁၄။
ယညံ ယဇိဿာမိ -၅၁၅။

အမှာ။ ။ ဓဏ္ဍစက်၊ ဗဒ္ဒစက်တို့ကို ဘာသာဋီ (တ) ၅၁၈-၌ ကြည့်ပါ။

အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) တစ်နည်း၊ ယော-အကြင်
ရဟန်းသည်၊ အဇ္ဈတ္တရူပေ-၌၊ စေတေတိ-၏၊ ဥပက္ကမတိ-၏၊ မုစ္စတိ-၏၊
(တဿ-ထိုရဟန်း၏) သံဃာဒိသေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပေ။

နီလံ-ညိုသောသုက်ကို၊ စေတေတိ-အံ၊ ပေ၊ [ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ-
လွယ်ပြီ။]

သုဒ္ဓိကံ-သုဒ္ဓိကနည်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ စာပုဒ် ၂၄၈-အထိ အနက်လွယ်ပြီ။

မိဿကစက္ကံ နိဋ္ဌိတံ။

၂၄၉။ နီလံ ^၁ -ညိုသော သုက်ကို၊ မောစေဿာမိ-လွတ်စေမည်၊
ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ စေတေတိ-အံ၊ ဥပက္ကမတိ-အံ၊ ဝိတကံ-ရွှေသောသုက်သည်၊
မုစ္စတိ-လွတ်အံ၊ ပေ။

ကုစ္ဆိစက္ကံ ^၂ -ကုစ္ဆိစက်သည်၊ (ဝမ်းဘက်လှည့်သောစက်သည်) နိဋ္ဌိတံ-
ပြီ။

၂၅၂။ ပိဋ္ဌိစက္ကဿ-ပိဋ္ဌိစက်၏၊ (ကျောဘက်လှည့်သော စက်၏) ပဌမံ-
သော၊ ဂမနံ-အသွားသည်၊ ဝါ-သွားပုံနည်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အမှာ။ ။ အစဉ်အတိုင်း ရှေ့သို့ စက်လှည့်ခြင်းသည် ကုစ္ဆိစက်၊
နောက်သို့ ပြန်၍ စက်လှည့်ခြင်းသည် ပိဋ္ဌိစက်၊ [၂၅၃-
မှ ၂၆၁- အထိ အနက်လွယ်ပြီ။]

၂၆၂။ စေတေတိစသည် လွယ်ပြီ။

သုပိနန္တေန-အိပ်မက်၌၊ (မောစေန္တဿ-လွတ်စေသော ရဟန်း၏လည်း
ကောင်း၊) န မောစနာဓိပ္ပာယဿ-လွတ်စေခြင်း၌ အလိုမရှိသော ရဟန်း၏
လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အာဒိကမ္ပိကဿ၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ ဝါ-
အာပတ် မဟုတ်သည်။ (ဟောတိ။)

အညွှန်း။ ။ ၁- နီလံ-စသည်၊ ဘာသာဋီ (တ) ၅၁၉။
၂-ကုစ္ဆိစက္ကံ-စသည်၊ -၅၁၉။

ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဒါနဂါထာ

သုပိနော-အိပ်မက်မက်သောရဟန်း၊ (“သုပိနံ-အိပ်မက်” ဟု လည်း ပေးနိုင်၏။) [သုပိနော+ဥစ္စာရ၊ (တစ်နည်း) သုပိနံ-ဥစ္စာရ] ဥစ္စာ-ကျင်ကြီး၊ ပဿာဝေါ-ကျင်ငယ်၊ ဥဏှောဒကေန စ-ရေနှေးနှင့် တကွလည်း၊ ဝိတက္က-ကြံစည်ခြင်း၊ ဘောသဇ္ဇံ-ဆေး၊ ကဏ္ဍုရံ-အယားဖျောက်ခြင်း၊ မဂ္ဂေါ-လမ်း၊ ဝတ္ထိ-အင်္ဂါဇာတ်ဖျားဝယ် ကျင်ငယ်ထွက်ရာအရပ်၊ ဇန္တာယရံ-ဇရုံးအိမ်၊ (ချွေးအောင်းစရာအိမ်) ဥပက္ကမော-လုံ့လပြုခြင်း။

သာမဏောရော စ-သာမဏော၊ သုတ္တော စ-အိပ်ပျော်သော သာမဏော၊ ဦရုမုဋ္ဌိနာ-ပေါင်၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်၊ ပိဋ္ဌယိ-ညှပ်ပြီ၊ အာကာသေ-၌၊ ထမ္ဘံ-ဆန့်တန်းခြင်း၊ နိဇ္ဈာယိ-စူးစိုက်စွာ ကြည့်ပြီ၊ ဆိဒ္ဓံ-အပေါက်၊ ကဋ္ဌေန-သစ်သားဖြင့်၊ ဃဋ္ဌယိ-ထိခိုက်ပြီ။

သောတော-ရေအယဉ်၊ ဥဒဉ္ဇလံ-ရေနှင့်ရောသောညွန့်၊ ဓာဝံ-ပြေးသော ရဟန်း၊ ပုပ္ဖာဝလိယံ-ပုပ္ဖာဝလိကစားနည်း၊ ပေါက္ခရံ-ကြာ၊ ဝါလုကာ-သဲ၊ ကဒ္ဓမံ-ညွန့်၊ ဥဿေကော (ဥသေကော)-ရေလောင်းခြင်း၊ သယနံ-အိပ်ရာ၊ အရံဋ္ဌေန စ-ခြေမနှင့်စပ်သော ဝတ္ထု၊ ဣတိ-ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဒါနဂါထာအပြီးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထု

(၁၆၆) ၂၆၃။ သုပိနန္တေနံ -အိပ်မက်၌၊ အသုစိ-သည်၊ မုစ္စိ-လွတ်ပြီ၊ ပေ၊ သုပိနန္တေနံ-၌၊ (မောစေန္တဿ-လွတ်စေသော ရဟန်း)၊ အနာပတ္တိ။

ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝါ-သည်၊ ဥစ္စာရံ-ကျင်ကြီးကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုစဉ်၊ ပဿာဝံ-ကျင်ငယ်ကို၊ ကာမဝိတက္ကံ-ကာမဝိတက်ကို၊ (ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော အကြံကို) ဝိတက္ကန္တဿ-ကြံစည်စဉ်၊ ဥဏှောဒကေန-ရေနှေးဖြင့်၊ နှာယန္တဿ-ရေချိုးစဉ်၊ မောစနာဓိပ္ပာယဿ-လွတ်စေခြင်း၌ ဖြစ်သောအလိုရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဥဏှောဒကေန-ဖြင့်၊ နှာယန္တဿ-စဉ်၊ အင်္ဂဇာတေ-၌၊ ဝဏော-အနာသည်။

အညွန့်။ ။ ၁-သုပိနန္တေနံ ။ သုပိနန္တေနံ-အိပ်မက်ကြောင့်၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏၊ အသုစိ-သည်၊ မုစ္စတိ၊ တဿ-၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ဘာသာဋီ(တ)၅၂၇၊ ဤသို့ အကျယ်ပေးပါ၊ လွယ်ကူအောင်ပေးထားသည်။

ဟောတိ၊ ဘောသဇ္ဇေန-ဖြင့်၊ အာလိမ္မန္တဿ-လိမ်းစဉ်၊ အဏ္ဏံ-လိင်ဥကို၊ ကဏ္ဍာဝန္တဿ-အယား ဖျောက်စဉ်။

၂၆၄။ ။ မဂ္ဂံ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ-စဉ်၊ ဝတ္ထိံ^၁ -အင်္ဂါဇာတ်ဖျားဝယ် ကျင်ငယ်ထွက်ရာ အရပ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဇန္တာဃရေ-၌၊ ဥဒရဝဋ္ဋိ-ဝမ်းပျဉ်းကို၊ (ဝမ်းဗိုက်ကို) တာပေန္တဿ-မီးဖြင့် ပူစေစဉ်၊ (မီးကင်စဉ်)၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပံ-ကျောက်ကုန်း၌ အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သောအမှုကို၊ ဝါ-ကျောက်ကုန်း၌ ချေးတွန်းမှုကို၊ ကရောန္တဿ။

၂၆၅။ ။ ဦရံ-ပေါင်ကို၊ ဃဋ္ဌာပေန္တဿ-ထိခိုက်စေစဉ်၊ အာဂုသော သာမဏေရ၊ ဧဟိ-လာပါ၊ တွံ-သည်၊ မေ-၏၊ အင်္ဂဇာတ်-ကို၊ ဂဏှာဟိ-ကိုင်ပါ၊ သုတ္တဿ-အိပ်ပျော်နေသော၊ သာမဏေရဿ-၏၊ အင်္ဂဇာတ်-ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ-ကိုင်ပြီ။

၂၆၆။ ။ မောစနာဓိပ္ပာယဿ-ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဦရူဟိ-ပေါင်တို့ဖြင့်၊ အင်္ဂဇာတ်-ကို၊ ပိဋေန္တဿ-ညှပ်စဉ်၊ မုဋ္ဌိနာ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်၊ အာကာသေ-၌။ ကဋ္ဌိ၊ ခါးကို၊ ကမ္မေန္တဿ-လှုပ်စေစဉ်၊ ကာယံ-ကို၊ ထမ္မေန္တဿ-တောင့်စေစဉ်၊ ဝါ-ဆန့်တန်းစဉ်၊ သာရတ္ထော-လွန်စွာတပ်မက်သည်၊ (ဟုတွာ) မာတုဂါမဿ-၏၊ အင်္ဂဇာတ်-ကို၊ ဥပနိဇ္ဈာယိ-စူးစိုက်စွာကြည့်ပြီ၊ ပေ၊ သာရတ္ထေန-လွန်စွာတပ်မက်သည်၊ (ဟုတွာ) ပေ၊ န ဥပနိဇ္ဈာယိတမ္ပံ-စူးစူးစိုက်စိုက် မကြည့်ထိုက်၊ ပေ။

၂၆၇။ ။ တာဠုစ္ဆိဒ္ဓံ-သံကောက်ပေါက်သို့၊ (သော့ပေါက်စသည်သို့) အင်္ဂဇာတ်-ကို၊ ပဝေသေန္တဿ-ဝင်စေလတ်သော်၊ ဝါ-သွင်းလတ်သော်၊ ကဋ္ဌေန-သစ်သားဖြင့်၊ အင်္ဂဇာတ်-ကို၊ ဃဋ္ဌေန္တဿ-ထိခိုက်စေစဉ်၊ ပဋိသောတေ-ရေ၏ဆန့်ကျင်ဘက်အရပ်၌၊ ဝါ-ရေဆန်၌၊ နာယန္တဿ-ရေချိုးစဉ်၊ ဥဒဇ္ဇလံ^၂ -ရေနှင့်ရောသော ညွန်ကို၊ ဝါ-ရေရှိသောညွန်ကို၊ ကိဠန္တဿ-ကစားစဉ်၊ ဥဒကေ-၌၊ ဓာဝန္တဿ-ပြေးစဉ်၊ ပုပ္ဖာဝလိယံ-ပုပ္ဖာဝလိ ကစားနည်းကို၊ ကိဠန္တဿ-ကစားစဉ်၊ [ကမ်းပါးပြတ် ညွန်ပေါ်၌ မြေနှစ်ဖက်တို့ကို ဆန့်တန်း၍ ထိုင်လျက် အောက်သို့လျှောချသော ကစားနည်း။]

အညွန်း။ ။ ၁-ဝတ္ထိံ၊ ၅၂၉။
၂-ဥဒဇ္ဇလံ၊ ၅၃၀။ ပုပ္ဖာဝလိယံ၊ ၅၃၀။

(၁၇၁) ၂၆၈။ ။ ပေါက္ခရဝနေ-ကြာတော၌၊ ဝါလိကံ-သဲသို့၊
 အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ ပဝေသေန္တဿ-သွင်းစဉ်၊ (တစ်နည်း)၊ ဝါလိကံ ။ -၌၊
 အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ ပဝေသေန္တဿ၊ ကဒ္ဒမံ-ညွှန်သို့၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊
 အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ သြသိဉ္စန္တဿ-သွန်လောင်းစဉ်၊ သယနေ-အိပ်ရာ၌၊
 အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ ငွေန္တဿ-ထိခိုက်စေစဉ်၊ အဂုံဋ္ဌေန-ခြေမဖြင့်။

ပဌမံ-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော၊ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပဒံ-သည်။

နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၂-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်

၂၆၉။ [ယေန သမယေန အာယသ္မာ ဥဒါယီ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ
 ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇိ-အနိယမဝါကျ၊] ပေ၊ အာယသ္မာ ဥဒါယီ-သည်၊
 အရညေ-တောကျောင်း၌၊ ဝိဟာရတိ၊ တဿ အာယသ္မတော-၏၊ ဝိဟာရော-
 သည်၊ အဘိရူပေါ၊ ပေ၊ မဇ္ဈေဂဗ္ဘော-အလယ်၌ အခန်းရှိသည်၊ သမန္တာ
 ပရိယာဂါရော-ပတ်ဝန်းကျင်၌ တန်ဆောင်းဝန်း အကာအရံရှိသည်၊ ဟောတိ၊
 ပဉ္စပိဋံ-ကို၊ ဘိသိမိဗ္ဗောဟနံ-ကို။ သုပညတ္တံ^၂ -ကောင်းစွာ ခင်း ထားအပ်ပြီ၊
 ပါနီယံ-သောက်ရေကို၊ ပရိဘောဇနီယံ-သုံးရေကို၊ သူပဋ္ဌိတံ-ကောင်းစွာ
 တည်ထားအပ်ပြီ၊ ပရိဝေဏံ-ရိဝဏ်ကို၊ သုသမ္ပဋ္ဌံ-ကောင်းစွာ တံမြက်လှည်း
 အပ်ပြီ၊ ဗဟူမနုဿာ၊ အာယသ္မတော ဥဒါယီဿ-၏၊ ဝိဟာရပေက္ခကာ-
 ကျောင်းကို ကြည့်လိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) အာဂစ္ဆန္တိ၊ အညတရော-
 တစ်ယောက်သော၊ ဗြာဟ္မဏောပိ-သည်လည်း၊ သပဇာပတိကော-ဇနီးနှင့်
 တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ “မယံ၊ ဘောတော ဥဒါယီဿ-
 အရှင်ဥဒါယီ၏၊ ဝိဟာရံ-ကို။ ပံက္ခိတံ-ကြည့်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမ-အလိုရှိ
 ပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၏၊ ဗြာဟ္မဏ၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊
 (ဒီလိုဆိုလျှင်) ပေက္ခဿု-ကြည့်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အဝါပုရဏံ-
 သံကောက်ကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ဃဋိကံ-မင်းတုပ်ကို၊ ဥဂ္ဂါဋေတွာ-ဖွင့်လှစ်၍၊
 ကဝါဋံ-တံခါးရွက်ကို၊ ပဏာမေတွာ-တွန်း၍၊ (တစ်ဖက်သို့ ညွတ်စေ၍)၊
 ဝိဟာရံ-သို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ ပေ၊ ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌၊ ဝါ-နောက်က၊ ပေ၊

အညွှန်း။ ။ ၁-ဝါလိကံ၊ -၅၃၀။
 ၂-သုပညတ္တံ၊ -၅၃၂။

ဧကစ္စေ-တချို့ကုန်သော၊ ဝါတပါနေ^၁ -လေသောက် ပြတင်းတို့ကို ဝိဝရန္တော-ဖွင့်လျက်၊ ဧကစ္စေ ဝါတပါနေ၊ ထကေန္တော-ပိတ်လျက်၊ ဂန္ထ-အခန်းကို၊ အနုပရိဂန္ဓာ-အစဉ်အားဖြင့် လှည့်သွား၍၊ ပိဋိတော-မှ၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ တဿာ ဗြာဟ္မဏီယာ-ထိုဗြာဟ္မဏီ၏၊ (ထို ပုဏ္ဏားမ၏၊) အင်္ဂမင်္ဂါနိ-အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို၊ ပရာမသိ-သုံးသပ်ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိသမ္မောဒိတွာ-အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်၍၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ အထ ခေါ်-၌၊ သော ဗြာဟ္မဏော-သည် အတ္တမနော-မိမိစိတ်ရှိသည်၊ ဝါ-နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည်၊ (ဟုတွာ၊) အတ္တမနဝါစ-မိမိစိတ်ရှိသူ၏ စကားကို၊ ဝါ-ဝမ်းမြောက်ကြောင်း စကားကို နိစ္ဆာရေသိ-မြက်ဆိုပြီ၊ [“ထွက်ပေါ်စေပြီ” ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ဖြစ်၏၊] (ကိ၊) “ယေ ဣမေ-အကြင် ရဟန်းတော်တို့သည်၊ ဧဝရူပေ-ဤသို့ သဘောရှိသော အရညေ-တောဏျောင်း၌၊ ဝိဟရန္တိ၊ သကျုပုတ္တိယာ-သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ သမဏာ-တို့သည်၊ ဥဠာရာ-မွန်မြတ်ပါပေကုန်စွ၊ ယော-အကြင် ဥဒါယီသည်၊ ပေ၊ ဝိဟရတိ၊ ဘဇ္ဇေ ဥဒါယီ-အရှင်ဥဒါယီသည်လည်း၊ ဥဠာရော-စွ၊” ဣတိ-ဤသို့ မြက်ဆိုပြီ၊

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောအပ်သော်၊ ပေ၊ “တဿ-ထို ဥဒါယီ၏၊ ဥဠာရတ္တတာ-မွန်မြတ်သော စိတ်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ကုတော-အဘယ်မှ ရှိအံ့နည်း၊ တွံ-သည်၊ မေ-ကျွန်မ၏၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ပရာမသိယထေဝံ-သုံးသပ်သကဲ့သို့ပင်၊ ဧဝမေဝ-ပင်၊ သမဏော ဥဒါယီ-သည်၊ မေ-၏၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ပရာမသိ-ပြီ”၊ ပေ၊ အပဂတာ ဣမေ ဗြဟ္မညာ၊ [စာပိုဒ်နံပါတ် ၈၈-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊] ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ သမဏော ဥဒါယီ-သည်၊ မမ-၏၊ ဘရိယာယ-ဇနီး၏၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ပရာမသိသတိ နာမ-သုံးသပ်ရသနည်း၊ (သုံးသပ်ပါလိမ့်၊) ကုလိတ္ထိဟိ^၂ -အမျိုးသမီး၊ အိမ်ရှင်မကြီးတို့သည်၊ ကုလဓိတာဟိ-ယောက်ျားရပြီး၊ အမျိုးသမီးကြီးတို့သည်၊ ကုလကုမာရိဟိ-အမျိုးသမီး အပျိုစင်တို့သည်၊ ကုလသုဏှာဟိ-အမျိုး၏ ချွေးမတို့သည်၊ ကုလဒါသီဟိ-အမျိုး၏ ကျွန်မတို့သည်၊ အာရာမံ ဝါ-အရံသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရံ ဝါ-သို့သော်လည်းကောင်း။ ဂန္ထု-ငှာ၊ နဟိ သက္ကာ-မဖြစ်နိုင်၊ ကုလိတ္ထိယော-တို့သည်၊ ပေ၊ သစေ ဂစ္ဆေယျ-အကယ်၍ သွားကုန်အံ့၊ တာပိ-ထိုအမျိုးသမီးတို့ကိုလည်း၊ သကျုပုတ္တိယာ-

အညွှန်း။ ။ ၁-ဝါတပါနေ-စသည်၊ -၅၃၂။
 ၂-ကုလိတ္ထိဟိ-စသည်၊ -၅၃၂။ -၅၃၃။

ကုန်သော၊ သမဏာ-တို့သည်၊ ဒူသေယျု-ဖျက်ဆီးကုန်ရာ၏။ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေ၏။

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တဿ-ကဲ့ရဲ့သော၊ ခိယုန္တဿ-ရှုတ်ချသော၊ ဝိပါစေန္တဿ-အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်သော၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ-၏ (စကားကို)၊ အသောသုံ-ကြားရကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဝိပါစေန္တိ၊ [စာပိုဒ်နံပါတ် ၈၈-၌ အကျယ် ရေးခဲ့ပြီ၊] ကထံ ဟိ-အဘယ်ကြောင့်၊ အာယုသ္မာ ဥဒါယီ-သည်၊ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ ကာယသံသဂ္ဂံ-ကိုယ်ဖြင့် ရောနှောခြင်းသို့၊ (ခန္ဓာကိုယ်ချင်း ရောနှောခြင်း သို့)၊ သမာပဇ္ဇိဿတိ နာမ-ရောက်ရသနည်း၊ (ရောက်ပါလိမ့် မလဲ)၊ ပေ။

၂၇၀။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။

၂၇၁။ ဩတိဏ္ဍော နာမ-မည်သည်၊ သာရတ္ထော-လွန်စွာတပ်မက် သူတည်း၊ အပေက္ခဝါ-ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် ရှုငဲ့ခြင်းရှိသူတည်း၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော- ရာဂဖြင့် စပ်ဖွဲ့သောစိတ် ရှိသူတည်း၊ [ဩတိဏ္ဍော-ရာဂဘိလူး ဝင်ပူး သက်ရောက်အပ်သည်၊ ဝါ-ရာဂတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်သည်၊ (ဟုတွာ) ဟု ပေးပါ]

ဝိပရိဏတန္တိ(ဧတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ရတ္တမ္ဗိ-ရာဂဖြင့် တပ်မက်သည် လည်းဖြစ်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိပရိဏတံ-ဝိပရိဏတမည်၏၊ (တစ်နည်း) ရတ္တံ-သော၊ စိတ္တမ္ဗိ-သည်လည်း၊ ဝိပရိဏတံ-၏၊ [ဒုဋ္ဌံ-ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ မူဠံ-မောဟဖြင့်တွေဝေသော၊] အပိ စ-စင်စစ်ကား၊ ရတ္တံ-သော၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၏ အနက်၌၊ ဝိပရိဏတန္တိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏၊ [ဝိပရိဏတေန ၂ - ပင်ကိုသဘောကို စွန့်၍ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ-ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲသော၊ စိတ္တေန-ဖြင့် ဟု ဆိုပါ။]

မာတုဂါမော နာမ-မည်သည်၊ မနုဿိတ္ထိံ-လူမိန်းမတည်း၊ ယက္ခိ- ဘိလူးမသည်၊ န-မဟုတ်၊ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌အလိုရှိအပ်သော မာတုဂါမ မဟုတ်၊] ပေတိ-ပြီတ္တာမသည်၊ န-မဟုတ်၊ တိရစ္ဆာနဂတာ-တိရစ္ဆာန်မ သည်၊ န-မဟုတ်၊ အန္တမသော-အောက်၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ တဒဟုဇာတာပိ-ထိုနေ၌ မွေးဖွားသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒါရိကာ-သူငယ်မသည်၊ (မာတုဂါမော နာမ-မည်၏)၊ မဟတ္ထရိ- မိန်းမကြီးသည်၊ ပဂေဝ-ရှေးဦးမဆွကပင်၊ (မာတုဂါမော နာမ-မည်၏)။

အညွှန်း။ ။ ၁-ဩတိဏ္ဍော -၅၃၃။ သာရတ္ထော-စသည်။ -၅၃၄။
၂-ဝိပရိဏတံ -၅၃၄။

(တစ်နည်း) မဟတ္တရီ-သည်၊ ပဂေဝ-မာတုဂါမဟု ပြောဆိုဖွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ-အတူတကွ၊ ပေ၊ အဇ္ဈာစာရော-လွမ်းမိုး၍ ကျင့်ခြင်းကို၊ (စောင့်စည်းအပ်သော သီလတည်းဟူသော အပိုင်းအခြားကို လွမ်းမိုးကျူးကျော်၍ ကျင့်ခြင်းကို) ဝါ-လွန်ကျူးခြင်းကို၊ ဝုစ္စတိ။

ဟတ္ထော နာမ-မည်သည်၊ ကပ္ပရံ-တံတောင်ဆစ်ကို၊ ဥပါဒါယ-အစ ပြု၍၊ ယာဝ အဂ္ဂနခါ-လက်ဖျားတိုင်အောင် အရပ်တည်း၊ ဝေဏီ နာမ-မည်သည်၊ သုဒ္ဓကေသာ ဝါ-သက်သက်သော ဆံပင်တို့သည် သော်လည်းကောင်း၊ သုတ္တမိဿာ ဝါ-ချည်ဖြင့်ရောအပ်သော ဆံပင်တို့သည် သော်လည်းကောင်း၊ [မာလာမိဿ-ပန်းကုံးဖြင့်ရောအပ်၊ ဟိရညမိဿ-ငွေဖြင့်ရောအပ်၊ သုဝဏ္ဏ-ရွှေ၊ မုတ္တာ-ပုလဲ၊] မဏိမိဿာ ဝါ-ပတ္တမြားဖြင့် ရောအပ်သော ဆံပင်တို့သည် သော်လည်းကောင်း၊ [ဝေဏီ-ဆံပင်အစု၊ ဆံပင်အပေါင်း၊] အင်္ဂနာမ-မည်သည်၊ ဟတ္တဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဏီဉ္စ-ဆံပင်အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော ကိုယ်သည်၊ အင်္ဂနာမ-မည်၏။

၂၇၂။ အာမသနာ^၁ -ထိရာအရပ်၊ မရွေ့လတ်ဘဲ၊ ပြင်းစွာသုံးသပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပရာမသနာ-ထိရာအရပ်၊ ပြောင်းရွေ့လတ်၍၊ သုံးသပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဩမသနာ-အောက်ဘက်သို့ သုံးသပ်ခြင်း၊ ဥမ္မသနာ-အထက်ဘက်သို့ သုံးသပ်ခြင်း၊ ဩလဗ်နာ-အောက်သို့ ဆွဲချခြင်း၊ ဥလ္လဗ်နာ-အထက်သို့ ဆွဲယူခြင်း၊ အာကမုနာ-မိမိဘက်သို့ ဆွဲငင်ခြင်း၊ ပတိကမုနာ-တွန်းခြင်း၊ အဘိနိဂ္ဂဏှနာ-တင်းကျပ်စွာ ကိုင်ခြင်း၊ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌနာ-တစ်စုံတစ်ခုနှင့် ဖျစ်ညှစ်ခြင်း၊ ဂဟနံ-ကိုင်ခြင်း၊ ဆုပနံ-တို့ခြင်း (ထိခြင်း) လည်းကောင်းတည်း။

အာမသနာ နာမ-မည်သည်၊ အာမဋ္ဌမတ္တာ-ထိုဤအရပ်၊ မရွေ့လတ်ဘဲ၊ ပြင်းစွာသုံးသပ်ခြင်းမျှတည်း၊ ဣတောစိတော စ-ဤမှဤမှလည်း၊ (ထိုမှ ဤမှလည်း-ဟု ရှေးကပေးကြ၏)၊ သံစောပနာ-လှုပ်ရှားစေခြင်းတည်း၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝါ-သို့၊ ဩရောပနာ-သက်ရောက်စေခြင်း၊ [မိမိလက်ကို

အညွှန်း။ ။ ၁-အဇ္ဈာစာရော၊ -၅၃၆။
 ၂-သုတ္တမိဿာ-စသည်၊ -၅၃၇။
 ၃-အာမသနာ၊ ပရာမသနာ၊ -၅၄၀။ ဩမသနာ၊ ဥမ္မသနာ၊
 ဩလဗ်နာ ဥလ္လဗ်နာ၊ အာကမုနာ၊ ပတိကမုနာ၊ -၅၄၀။
 အဘိနိဂ္ဂဏှနာ၊ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌနာ၊ -၅၄၂။ ဂဟနံ၊ ဆုပနံ၊ -၅၄၂။

အောက်ဘက်သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း၊] ဥဒ္ဓံ-ဥုံ၊ ဝါ-သို့၊ ဥစ္စာရဏာ-
 ကြွမြောက်စေခြင်းတည်း၊ [မိမိ လက်ကို အထက်သို့ ကြွမြောက်စေလျက်
 သုံးသပ်ခြင်း၊] ဟေဋ္ဌာ-သို့၊ ဩနမနာ-ညွတ်စေခြင်း၊ ဥဒ္ဓံ-ဥုံ၊ ဝါ-သို့၊
 ဥစ္စာရဏာ-ကြွမြောက်စေခြင်း၊ (မိန်းမ၏ကိုယ်ကို အပေါ်သို့ကြွစေခြင်း၊
 မြောက်ယူခြင်း၊) အာဝိဇ္ဇန္တာ၊ မိမိဘက်သို့ ဆွဲခြင်း၊ ပတိပုဏ္ဏာမနာ-
 တစ်ဖက်သို့ တွန်းခြင်း၊ အင်္ဂ-ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ နိပ္ပိဋ္ဌနာ-
 နှိပ်ခြင်း၊ (ဖျစ်ညစ်ခြင်း၊) ဧကနစိ-တစ်စုံတစ်ခုနှင့်၊ သဟ-အတူ၊ နိပ္ပိဋ္ဌနာ-
 ခြင်း၊ ဂဟိတမတ္တံ-ကိုင်အပ်ကာမျှတည်း၊ ဝါ-ကိုင်ရုံမျှတည်း၊ ဆုပနံ
 နာမ-မည်သည်၊ ဖုဋ္ဌမတ္တံ-ထိအပ်ကာမျှတည်း၊ (ထိရုံ၊ တို့ရုံမျှတည်း။)

(၁၇၅) ၂၇၃။ ဣတ္ထိ စ-သည်လည်း၊ ဟောတိ-အံ၊ ဣတ္ထိသညီ-
 မိန်းမဟု အမှတ်ရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ သာရတ္တော စ-လွန်စွာတပ်မက်သည်လည်း၊
 ဟောတိ-အံ၊ ဘိက္ခု စ-သည်လည်း၊ [နံ^၁ -သည် အနက်မရှိသော နိပါတ်၊]
 ကာယေန-မိမိကိုယ်ဖြင့်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ (တစ်နည်း)
 ဘိက္ခု စ-သည်လည်း၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ နံ ကာယံ-ထိုကိုယ်
 ကို၊ [ထို လက်အစရှိသော ကိုယ်ကို၊] အာမသတိ-ထိရာအရပ်၊ မရွေ့လတ်ဘဲ
 ပြင်းစွာသုံးသပ်အံ့၊ ပရာမသတိ-ထို ဤအရပ်၊ ပြောင်းရွေ့လတ်၍ သုံးသပ်အံ့၊
 ဩမသတိ-အောက်ဘက်သို့ သုံးသပ်အံ့၊ ဥမ္မသတိ-အထက်ဘက်သို့ သုံးသပ်
 အံ့၊ ဩလဗေတိ-အောက်သို့ ဆွဲချအံ့၊ ဥလ္လဗေတိ-အထက်သို့ ဆွဲယူအံ့၊
 အာကမုတိ-မိမိဘက်သို့ ဆွဲငင်အံ့၊ ပတိကမုတိ-တစ်ဖက်သို့ တွန်းအံ့၊ (နောက်က
 တွန်းအံ့) အဘိနိဂ္ဂဏှာတိ-တင်းကျပ်စွာ ကိုင်အံ့၊ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌေတိ-တစ်စုံ
 တစ်ခုနှင့် ဖိနှိပ်အံ့၊ ဝါ-ဖျစ်ညစ်အံ့၊ ဂဏှာတိ-ကိုင်အံ့၊ ဆုပတိ-တို့အံ့၊ ပေ။

ဣတ္ထိ စ-သည်လည်း၊ ဟောတိ-အံ၊ ဝေမတိကော^၂ -ဖြစ်သော ယုံမှား
 ခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-ယုံမှားခြင်းရှိသူဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) သာရတ္တော စ-
 သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ပေဏှကသညီ-ပဏှဂြဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ပုရိသသညီ၊
 ယောကျ်ားဟု အမှတ်ရှိသည်၊ တိရစ္ဆာနဂတသညီ-တိရစ္ဆာန်ဟု အမှတ်
 ရှိသည်၊ [လွယ်ပြီ။]

ဧကမူလကံ နိဋ္ဌိတံ။

အညွှန်း။ ။ ၁-နံ၊ -၅၄၀။

၂-ဝေမတိကော၊ -၅၄၃။

၂၇၄။ ဒွေ-နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော၊(ဟောန္တိ-ကုန်အံ့) ဒွိန္ဒ-
 ကုန်သော၊ ဣတ္ထိန္ဒ-တို့၌၊[သတ္တမိအနက်၌ ဆဋ္ဌိသက်၊] (တစ်နည်း) ဒွိန္ဒ-ကုန်
 သော၊ ဣတ္ထိန္ဒ-တို့၏(အပေါ်၌)၊ ဣတ္ထိသညီ-သည်လည်းကောင်း၊ သာရတ္တော
 စ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ [စာပိုဒ်နိပါတ် ၂၇၃-အတိုင်းလည်း
 ပေးနိုင်သည်၊] ဘိက္ခုစ-သည်လည်း၊ ကာယေန-မိမိကိုယ်ဖြင့်၊ ဒွိန္ဒ ဣတ္ထိန္ဒ-
 တို့၏၊ ကာယံ-ကို၊ (တစ်နည်း) ဒွိန္ဒ ဣတ္ထိန္ဒ-တို့၏၊ နံ ကာယံ-ထိုကိုယ်ကို၊
 ပေ၊ ဒွိန္ဒ-နှစ်ချက်ကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)။

၂၇၅။ ဣတ္ထိ စ-သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍကော စ-သည်လည်းကောင်း၊
 (ဟောန္တိ)၊ ဥဘိန္ဒ-နှစ်ဦးလုံးတို့၌၊ (တစ်နည်း) ဥဘိန္ဒ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ ပေ၊
 ဥဘိန္ဒ-တို့၏၊ ကာယံ-ကို၊ အာမသတိ၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသေန-သံဃာဒိသေသံ
 အာပတ်နှင့်တကွ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ-သို့၊ အာပတ္တိ၊ ပေ။

ဒုမ္မလကံ နိဋ္ဌိတံ။

၂၇၆။ ဘိက္ခု စ-သည်လည်း၊ ကာယေန-မိမိကိုယ်ဖြင့်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊
 ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ-ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုကို၊ (အဝတ်စသည်ကို)၊ ဘိက္ခု စ-
 သည်လည်း၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ (ရဟန်းကိုင်ထားသော ထီး၊ ဖိနပ်စသည်)၊
 ဣတ္ထိယာ-၏၊ ကာယံ-ကို၊ ဘိက္ခု စ-သည်လည်း၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန-ဖြင့်၊
 ဣတ္ထိယာ-၏၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ-ကို၊ ဘိက္ခု စ-သည်လည်း၊ နိဿဂ္ဂိယေန^၁ -
 ပစ်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ (ပန်းစသည်ဖြင့်)၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ ကာယံ-ကို၊
 ဘိက္ခု စ-သည်လည်း၊ နိဿဂ္ဂိယေန-ဖြင့်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ နိဿဂ္ဂိယံ-
 ပစ်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုကို၊ (ပန်းစသည်ကို)။

ဘိက္ခုပေယျာလော နိဋ္ဌိတော။

(၁၈၁) ၂၇၇။ ဣတ္ထိ စ-သည်လည်း၊ ကာယေန-မိမိကိုယ်ဖြင့်၊
 ဘိက္ခုဿ-၏၊ ကာယံ-ကို၊ ပေ၊ သေဝနာဓိပ္ပာယော^၂ -မှီဝဲခြင်း၌ ဖြစ်သော
 အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ [ကာယသံသဂ္ဂ-အတွေ့ကို ခံစားလိုသည်ဖြစ်၍
 ဟူလို]၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဝါယမတိ-အားထုတ်အံ့၊ (လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ပြုအံ့)၊
 ဖဿံ-အတွေ့ကို၊ ပဋိဝိဇာနာတိ-သိအံ့၊ (သာယာအံ့)။

၂၇၈။ ဖဿံ-ကို၊ န စ ပဋိဝိဇာနာတိ-မသိအံ့။

အညွှန်း။ ။ ၁-နိဿဂ္ဂိယေန၊ -၅၅၂။

၂-သေဝနာဓိပ္ပာယော၊ -၅၅၃။

၁၇၉။ သေဝနာဓိပ္ပာယော-မှီဝဲခြင်း၌ ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ကာယေန-ဖြင့်၊ ဝါယမတိ-အံ၊ ဖဿ-ကို၊ ပဋိဝိဇာနာတိ-အံ။ ။ကာယေန ဝါယမတိ၊ ဖဿ-ကို၊ န စ ပဋိဝိဇာနာတိ-အံ၊ (တစ်နည်း) ဖဿ စ-ကိုကား၊ န ပဋိဝိဇာနာတိ-အံ။ ။ကာယေန-ဖြင့်၊ န စ ဝါယမတိ-အံ၊ ဖဿ ပဋိဝိဇာနာတိ-အံ၊ ဖဿ ပဋိဝိဇာနာတိ၊ ကာယေန စ-ဖြင့်လည်း၊ န ဝါယမတိ-အံ၊ ဖဿ စ-ကိုလည်း၊ န ပတိဝိဇာနာတိ-အံ။ ။မောက္ခာဓိပ္ပာယော^၁ မိန်းမမှ လွတ်မြောက်ခြင်း၌ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပေ။

၂၈၀။ အသဒ္ဓိစ္စ^၂ -သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မှု၍၊ (ဖုသန္တဿ-မတော်တဆ ထိမိသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊) အသဟိယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝါ-အမှတ်တမဲ့၊ (ဖုသန္တဿ။) အဇာနန္တဿ-မသိသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ အသာဒိယန္တဿ (အသာဒယန္တဿ)-သိသော်လည်း မသာယာသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ပေ။ အနာပတ္တိ။

ဝိနိတဝတ္ထုဥဒ္ဓါနဂါထာ

မာတာ၊ ပေ၊ ဇာယာ-ဇနီး၊ ပေ၊ သုတ္တာ-အိပ်ပျော်နေသူမ၊ မတာ-သေသူမ၊ တိရစ္ဆာနာ-တိရစ္ဆန်မ၊ ဒါရုဓိတလိကာယ စ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော မိန်းမရုပ်၌လည်း။

သမ္ပိဋ္ဌေ-နှိပ်စက်၍၊ [“သမ္ပိဋ္ဌေတွာ”ဟု ဆိုလိုလျက် တွာ-ပစ္စည်း ကျေနေသည်၊] သင်္ကမော-တံတား၊ ပေ၊ ရဇ္ဇ-ကြိုး၊ ဒဏ္ဍော-တုတ်၊ ပတ္တံ-သပိတ်ဖြင့်၊ ပဏာမေသိ-တွန်းပြီ၊ ဝန္ဒေ-ရှိခိုး၏၊ ဝါယမိ-လုံ့လပြုပြီ၊ နစ္ဆပေ-မထိမိ၊ ဣတိ-ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဓါနဂါထာ အပြီး တည်း။

ဝိနိတဝတ္ထု

၂၈၁။ မာတုယာ-၌၊ မာတုပေမေန-အမိဟူသော ချစ်ခြင်းဖြင့်၊ အာမသိ-သုံးသပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-ဘိက္ခု၊ သံဃာဒိသေသံဿ-သို့၊ အနာပတ္တိ-မရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ [ဓီတုယာ-သမီး၌၊ ဘဂိနိယာ-နှမ၌၊]

အညွှန်း။ ။၁-မောက္ခာဓိပ္ပာယာ-၅၅၃။

၂-အသဒ္ဓိစ္စ-စသည်၊-၅၅၄။ ၅၅၅။

ပုရာဏဒုတိယိကာယ-ရှေး၌ဖြစ်သော နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မ၌၊
ဝါ-ဇနီးဟောင်း၌၊ ကာယသံသဂ္ဂ-ကိုယ်ဖြင့် ရောနှောခြင်းသို့၊ ဝါ-ကိုယ်လက်
ရောနှောခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇိ-ပြီ။

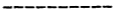
ယက္ခိနိယာ-၌၊ ပဏ္ဍကဿ-ပဏ္ဍက၌၊ (တစ်နည်း) ပဏ္ဍကဿ-၏၊
(ကိုယ်၌)။ ။သုတ္တိတ္ထိယာ-အိပ်ပျော်နေသောမိန်းမ၌။ ။မတိတ္ထိယာ-သေပြီး
သောမိန်းမ၌။ ။တိရစ္ဆာနကတိတ္ထိယာ၊ တိရစ္ဆာန်မ၌။ ။ဒါရုဇိတလိကာယ-
သစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သောမိန်းမရုပ်၌၊ (သစ်သားရုပ် မိန်းမ၌)။

၂၅၂။ သမ္မဟုလာ၊ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊ အညတရံ၊ ဘိက္ခု-ကို၊
သမ္ပိဋ္ဌေတွာ-နှိပ်စက်၍၊ ဗာဟာပရမ္မရာယ-လက်မောင်း၊ အဆက်ဆက်ဖြင့်၊
အာနေသု-ဆောင်ယူကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သာဒိယိ-သာယာသလော၊ ပေ။

ဣတ္ထိယာ-သည်၊ အဘိရူဠ-တက်ရောက်အပ်သော၊ သင်္ကမံ-တံတား
ကို၊ သာရတ္ထော-သည်၊ ဟုတွာ၊) သဉ္ဇာလေသိ-လှုပ်စေပြီ၊ (လှုပ်ချပြီ၊)
ဣတ္ထိ-ကို၊ ပဋိပထေ-ရှေးရှုဖြစ်သော ခရီး၌၊ ဝါ-ရင်ဆိုင်ခရီး၌၊ ပဿိတွာ-
တွေ့၍၊ သာရတ္ထော၊ အံသကူဋေန-ပရုံးစွန်းဖြင့်၊ ပဟာရံ-ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊
(တိုက်ခြင်းကို)၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ (ဝင်တိုက်ပြီ)။ ။ဣတ္ထိယာ-သည်၊
အဘိရူဠ-အပ်သော၊ ရက္ခံ-ကို။ ။နာဝံ-ကို။ ။ဣတ္ထိယာ-သည်၊ ဂဟိတံ-
ကိုင်အပ်သော၊ ရန္တု-ကြီးကို၊ သာရတ္ထော၊ အာဝိဉ္ဇိ-ဆွဲပြီ။ ။ဒဏ္ဍံ-တုတ်ကို၊
ဣတ္ထိ-ကို၊ ပထေန-ဖြင့်၊ ပဏာမေသိ-တွန်းပြီ။ ။ဣတ္ထိယာ-သည်၊
ဝန္တန္တိယာ-ရှိခိုးစဉ်၊ သာရတ္ထော၊ ပါဒံ-ခြေကို၊ ဥစ္စာရေသိ-ကြွမြောက်ပြီ၊
("အထက်သို့ မြောက်စေပြီ"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏)။ ။ဣတ္ထိ-ကို၊ ဂဟေသာမိ၊
ကိုင်မည်၊ ဝါ-ဖမ်းယူမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝါယမိတွာ-အားထုတ်၍၊
(အားထုတ်ပါလျက်)၊ န ဆုပိ-မထိမိ။

ဒုတိယံ-နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော၊ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒံ-သည်၊

နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၃-ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်

၂၈၃။ [ယေန သမယေန အာယသ္မာ ဥဒါယိ မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လဟိ ဝါစဟိ ဩဘာသိ-အနိယမဝါကျ]။ ပေ၊ အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်၊ တာ ဣတ္ထိယော-တို့ကို၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ပေက္ခာပေတွာ-ကြည့်ရှုစေပြီး၍၊ တာသံ ဣတ္ထိနံ-တို့၏၊ ဝစ္စမဂ္ဂံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿာဝမဂ္ဂံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒိဿ^၁ -ရည်ညွှန်း၍၊ ဝဏ္ဏံပိ-ဂုဏ်ကိုလည်း၊ ဘဏတိ-ပြော၏၊ အဝဏ္ဏံပိ-ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဘဏတိ၊ ယာစတိပိ-မေထုန်ကို တိုက်ရိုက်လည်း တောင်း၏၊ အာယာစတိပိ-တောင့်တလည်း တောင့်တ၏၊ ဝါ-သွယ်ဝိုက်၍လည်း တောင်း၏၊ ပုစ္ဆတိပိ-တိုက်ရိုက်လည်း မေး၏၊ ပဋိပုစ္ဆတိပိ-အဖြေကို ရှေးရှု၍လည်း မေး၏၊ ဝါ-သွယ်ဝိုက်၍လည်း မေး၏၊ အာစိက္ခတိပိ-မေး၍လည်း ပြောပြ၏၊ အနုသာသတိပိ-မမေးဘဲလည်း သွန်သင်နည်းပေး၏၊ အက္ခောသတိပိ-ဆဲလည်း ဆဲ၏။

ယာ တာ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊ ဆိန္ဒိကာ^၂ -ပြတ်သော ဩတ္တပ္ပရှိကုန်၏၊ (အကြောက်အလန့် ကင်းပြတ်ကုန်၏၊) ဓုတ္တိကာ-အပျော်အပါး အကစား ကြူးကုန်၏၊ ဝါ-စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ကုန်၏၊ အဟိရိကာယော-အရှက် မရှိကုန်၊ တာ-တို့သည်၊ အာယသ္မတာ ဥဒါယိနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ဥပာသန္တိပိ-ရယ်လည်း ရယ်ကြကုန်၏၊ (သာယာညင်းညင်း ရယ်လည်း ရယ်ကြကုန်၏၊) ဥလ္လပန္တိပိ၊ မြောက်ပင်၍လည်း ပြောကြကုန်၏၊ ဥဇ္ဇဝန္တိပိ-ကျယ်စွာလည်း ရယ်ကြကုန် ၏၊ ဥပုဏ္ဏေန္တိပိ-ပြောင်လှောင်လည်း ပြောင်လှောင်ကြကုန်၏။

ယာ ပန တာ ဣတ္ထိယော-အကြင်မိန်းမတို့သည်ကား၊ ဟိရိမနာ-ဟိရီ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိကုန်၏၊ (ရှက်စိတ်ရှိကုန်၏၊) တာ-တို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥဇ္ဈာပေန္တိ-ကဲ့ရဲ့စေကုန်၏၊ [အခြား ရဟန်းများ မိမိတို့စကားကို ကြားလျှင် အရှင်ဥဒါယိကို ကဲ့ရဲ့လောက်အောင် “ဣဒံ ဘန္တေ” စသော စကားကို ပြောကြသည်၊] (ကိံ) “ဘန္တေ-တို့၊ ဣဒံ-ဤ အမှုသည်၊ (ဤအပြောမျိုးသည်) နုစ္ဆန္တံ-မလျောက်ပတ်ပါ၊ နပတိရူပံ-မသင့်လျော်ပါ၊ သာမိကေနာပိ-ခင်ပွန်းကလည်း၊ မယံ-တို့သည်၊ (န ဣစ္ဆေယျာမ-၌ စပ်)၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ပြောအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ) န ဣစ္ဆေယျာမ-အလိုမရှိကုန်ရာပါ၊ အယျေန ဥဒါယိနာ-က၊ (ဝုတ္တာ သမာနာ) ကိံ ပန (ဤစ္ဆေယျာမ)-အဘယ်မှာ အလိုရှိကုန်ရာပါအံ့နည်း။”

အညွှန်း။ ။၁-အာဒိဿ၊ ဘာသာဋီ(တ) ၅၆၈။
 ၂-ဆိန္ဒိကာ-စသည်၊-၅၆၈။

ဤတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့စေကုန်၏။ ပေ၊ အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်။ မာတုဂါမ-ကို၊ ဒုဋ္ဌလ္လဟိ-ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းကုန်သော၊ ဝါစာဟိ-ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားတို့ဖြင့်၊ ဩဘာသိဿတိ နာမ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုရပါသနည်း။

၂၈၄။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်းဆိုပါ။

၂၈၅။ ဩတိဏ္ဏော နာမ-မည်သည်။ သာရတ္ထော-လွန်စွာတပ်မက်သူတည်း။ (ဒုဋ္ဌလ္လဝါစာ၌ သာယာသောရာဂဖြင့် လွန်စွာတပ်မက်သူတည်း။) အပေက္ခဝါ-(ဒုဋ္ဌလ္လဝါစာ၌) ရှုငဲ့ခြင်းရှိသူတည်း။ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော-ရာဂဖြင့် ဖွဲ့စပ်အပ်သော စိတ်ရှိသူတည်း။ [ဒုဋ္ဌလ္လဝါစာ၌ သာယာသောရာဂဖြင့် ဖွဲ့စပ်အပ်သော စိတ်ရှိသူတည်း။] ပေ၊ ဝိညု-တတ်သိနားလည်သော၊ ဝါ-ပြောစကားကို နားလည်သော၊ သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတံ-ကောင်းစွာပြောအပ်သော စကား၊ မကောင်းပြောအပ်သော စကားကို၊ (စကားကောင်း-စကားဆိုးကို) ဒုဋ္ဌလ္လဒုဋ္ဌလ္လံ-ကြမ်းတမ်းသောစကား၊ မကြမ်းတမ်းသောစကားကို၊ အာဇာနိတံ-သိခြင်းငှာ၊ ပဋိဗလ-စွမ်းနိုင်သူမတည်း။

ဒုဋ္ဌလ္လ-သော၊ ဝါစာ နာမ-မည်သည်။ ဝစ္စမဂ္ဂပဿာဝမဂ္ဂမေထုန ဓမ္မပုဋိသံယုတ္တာ-ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ မေထုန်နှင့်စပ်လျှင်သော၊ ဝါစာ-တည်း။ [ဒုဋ္ဌလ္လဟိ ဝါစာဟိ-ဟူသောမာတိကာ၏ ပဒတာဇနီ ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝစ်လည်း ပေးနိုင်သည်။] ဩဘာဝေယျာတိ-ကား၊ အဇ္ဈာစာရော-ရဟန်းတရား အပိုင်းအခြားကို လွှမ်းမိုးကျူးကျော်၍ ကျင့်ခြင်းကို၊ (ရဟန်းများ စောင့်စည်းအပ်သော သီလအပိုင်းအခြားကို ရာဂဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ ကျင့်ခြင်းကို၊ ဝါ-လွန်ကျူးခြင်းကို၊ ဝစ္စတိ၊ [ဩဘာဝေယျ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုအံ့]၊ ပေ။

ဒဟရော-ယောက်ျားငယ်သည်။ ဒဟရိ-မိန်းမငယ်ကို၊ တရုဏော-နုပျိုသူသည်။ ဝါ-လူပျိုသည်။ တရုဏိ-နုပျိုသူမကို၊ ဝါ-မိန်းမပျိုကို၊ ကာမဘောဂိ- ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိသော ယောက်ျားသည်။ ကာမဘောဂိနိ-ကို၊ (ဩဘာသတိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ (ဩဘာဝေယျ-အံ့)၊ [ယထာတံ၌ တံ-သည် အနက်မရှိ၊ နိပါတ်]။ ။ဒွေ မဂ္ဂေ-တို့ကို၊ အာဒိဿ-ညွှန်ပြ၍၊ ဝါ-ရည်စူး၍၊ ပေ၊ ယာစတိပိ-တောင်းလည်း တောင်း၏၊ (တိုက်ရိုက်လည်း တောင်း၏)၊ အာယစတိပိ-တောင်းတလည်း တောင့်တ၏၊ (သွယ်ဝိုက်၍ လည်း တောင်း၏)၊ ပုစ္ဆတိပိ-တိုက်ရိုက်လည်း မေး၏၊ ပဋိပုစ္ဆတိပိ-အဖြေကို

အညွှန်း။ ။၁-သာရတ္ထော-စသည်။-၊-ဘာသာဋီ(တ)၅၆၈။
၂-ဩဘာဝေယျ-၅၆၉။

ရှေးရှု၍လည်း မေး၏။ (မိမိက ဖြေစေလိုသော အဖြေကို ရအောင် သွယ်ဝိုက်၍လည်း မေး၏။) အာစိက္ခတိပိ-မေး၍လည်း ပြောပြ၏။ ပေ။

ဒွေ မဂ္ဂေ-တို့ကို၊ ထောမေတိ-ထောမနာ၏။ (ချီးမွမ်း၏။) ဝဏ္ဏတိ-ဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြ၏။ ပသံသတိ-ချီးမွမ်း၏။ ကောင်းစွာပြောဆို၏။ ။ ။ ခုံသေတိ - ထိခိုက်၏။ ဝဗ္ဘတိ-ရှုတ်ချ၏။ ။ ဂရဟတိ-ကဲ့ရဲ့၏။ ။ ယာစတိ နာမ-မည်သည်။ 'မေ-အား၊' ဒေဟိ - မေထုန်ပေးပါ။ မေ-အား၊ ဒါတုံ-မေထုန်ပေးခြင်းငှာ၊ အရဟသိ-ထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့ တိုက်ရိုက်တောင်း၏။ ။

အာယာစတိ နာမ-မည်သည်၊ ကဒါ-ဘယ်အခါ၌၊ တေ-၏။ မာတာ-သည်။ ပသိဒီဿတိ-(ငါ့ကို) ကြည့်ညိုလိမ့်မည်နည်း၊ ပိတာ၊ ဒေဝတာယော-ကိုယ်စောင့်နတ်တို့၊ ကဒါ-၌၊ သုခဏော-ကောင်းသော ခဏသည်၊ သုလယော-ကောင်းသောလယ်သည်၊ သုမုဟုတ္တော-သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း၊ ကဒါ-၌၊ တေ-၏။ မေထုနဓမ္မံ-ကို၊ လဘိဿာမိ၊ ရပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ တောင့်တ၏။ ဝါ-ဤသို့ သွယ်ဝိုက်၍ တောင်း၏။ ။

ပုစ္ဆတိ နာမ-မည်သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ တံ-သည်၊ သာမိကဿ-ခင်ပွန်းအား၊ ဒေသိ-မေထုန်ပေးသနည်း၊ ကထံ-လျှင်၊ ဇာရဿ-လင်ငယ်အား၊ ဒေသိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (တိုက်ရိုက်) မေး၏။ ။ ပဠိပုစ္ဆတိ နာမ-မည်သည်၊ တံ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဒီပုံ ဒီနည်း၊ သာမိကဿ-အား၊ ဒေသိ ကိရ-ပေးသည် မဟုတ်လော၊ ဝါ-ပေးသကဲ့သို့၊ ပေ၊ ဣတိ-အဖြေကို ရှေးရှုမေး၏။ ဝါ၊ သွယ်ဝိုက်မေး၏။ ။

အာစိက္ခတိ နာမ-မည်သည်၊ ပုဋ္ဌော-(မာတုဂါမက) မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဘဏတိ-ပြောပြ၏။ (ကိံ) "ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဒီပုံဒီနည်း၊ ဒေဟိ-မေထုန်ပေးပါ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဒေန္တာ-ပေးလတ်သော၊ သာမိကဿ-သည်၊ ပိယာ-အပ်သည်လည်းကောင်း၊ မနာပါစ-မြတ်နိုးအပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ" ဣတိ-ဤသို့ပြောပြ၏။ ပေ။

(၁၈၉) အက္ခောသတိ နာမ-မည်သည်၊ အနိမိတ္တာ - နိမိတ်မရှိသူမသည်၊ (နိမိတ်မပါသော ကောင်မသည်) အသိ-၏။ [နိမိတ္တမတ္တာ-နိမိတ်ရာမျှ ရှိသူမ၊ အလောဟိတာ-သွေး မရှိသူမ၊ ဓုဝလောဟိတာ-အမြဲ သွေးရှိသူမ၊

အညွှန်း။ ။ ၁-ခုံသေတိ-၅၇၀။
၂-ဒေဟိ မေ-၅၇၁။
၃-အနိမိတ္တာ-စသည်-၅၇၃။

ခုဝစောဠာ-အမြဲ ထည့်ထားအပ်သော အဝတ်ဆိုးရှိသူမ၊ ပဋ္ဌရန္တီ-ကျင်ငယ်-
 ယိုစီးသောမိန်းမ၊ သိခရဏီ-အံ့ပြင်သို့ထွက်သော အသားဆိုး(အသားစွန်း)
 ရှိသူမိန်းမ၊ (အစေ့ရှည်သောမိန်းမ) ဣတ္ထိပဏ္ဍကာ-မိန်းမပဏ္ဍက်၊ ဝေပုရိသိကာ-
 ယောက်ျားပုံသဏ္ဍာန်ရှိသူမ၊ သမ္ဘိန္ဒာ-ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ် ဆက်စပ်နေသူမ၊
 ဝါ-ဆက်စပ်သော ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်ရှိသူမ၊] ဥဘတောဗျဉ္ဇနာ-ဥဘတော
 ဗျည်းမသည်၊ အသိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆဲရေး၏။

၂၈၆။ သံဃာဒိသေသန-သမဃာဒိသေသံ အာပတ်နှင့်တကွ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ-
 သို့၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)။ ။ဝစ္စမဂ်-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿာဝမဂ်-
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဓကွေကံ-ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်၏ အောက်အရပ်
 ကို၊ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလံ-ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဘက်၏ အထက်အရပ်ကို၊ အာဒိဿ၊
 ပေ၊ ဥပ္ပက္ခကံ-ညှပ်ရိုးနှစ်ဘက်၏ အထက်အရပ်ကို၊ အဓောဇာဏုမဏ္ဍလံ-
 ပုဆစ် ဒူးဝန်းနှစ်ဘက်၏ အောက်အရပ်ကို၊ အာဒိဿ၊ ပေ၊ [ဤပုဒ်တို့သာ
 ထူး၏၊ ကြွင်းပုဒ်တို့၌-စာပိုဒ်(၃၇၃)ကို နည်းမှီးပေးပါ။]

၂၈၇။ အတ္ထပုရေက္ခာရဿ ၊ -အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှေးရှုပြုသော ရဟန်း
 ၏လည်းကောင်း၊ ဓမ္မပုရေက္ခာရဿ-ပါဠိကို ရှေးရှုပြုသော ရဟန်း၏လည်း
 ကောင်း၊ အနုသာသနိပုရေက္ခာရဿ-သွန်သင်ခြင်းကို ရှေးရှုပြုသော ရဟန်း၏
 လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ။

 ဝိနိတဝတ္ထုဥဒ္ဓါနဂါထာ

လောဟိတ-နီ၏၊ ကက္ကသံ-တို့သောအမွှေးရှိ၏၊ ဝါ-ကြမ်းတမ်း၏၊
 အာကိဏ္ဍံ-ရောပြမ်း၏၊ ခရံ-ကြမ်းတမ်း ခက်မာ၏၊ ဒိယံ စ-ရှည်၏၊
 ဝါပိတံ-စိုက်အပ်၏၊ ကစ္စိ-နည်း၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ သံသီဒတိ-ဆောင်နိုင်၏
 လော၊ သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါရှိသူမ၊ ဒါနေန-အဂ္ဂဒါနနှင့် စပ်သောဝတ္ထု၊ ကမ္မုနာ-
 ကမ္မနှင့်စပ်သောဝတ္ထု၊ ဣတိ-ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဓါနဂါထာ အပြီးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထု

၂၈၈။ နဝရတ္တံ-ဆိုးအပ်ပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော၊ (ဝါ-ဆိုးသစ်စ ဖြစ်သော)၊
 ကမ္မလံ-ကမ္မလာကို၊ (သက္ကလတ်ကို)၊ ပါရတာ-ခြုံနေသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊
 'ဘဂိနီ-နမ၊ တေ-နင်၏ (ဟာသည်)၊ လောဟိတံ ခေါ-နီသည်သာ၊"
 ဣတိ-ပြောပြီ၊ သာ-ထိုသူမသည်၊ န ပဋိဝိဇာနိ-မသိ၊ အယျ-အရှင်၊ အာမ-

အညွှန်း။ ။၁-အတ္ထပုရေက္ခာရဿ စသည်။-၅၇၄။

မှန်ပါ။ ကမ္မလော-သည်၊ နဝရတ္တော-ပါ၏။ ပေ၊ ခရကမ္မလံ-ကြမ်းတမ်းသော ကမ္မလာကို၊ ပေ၊ တေ-၏(ဟာသည်)၊ ကက္ကသလောမံ^၁ -တိုသောအမွေးရှိ၏။ ဝါ-ကြမ်းသော အမွေးရှိ၏။ ။နဝါဝုတံ-ရက်အပ်ပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော၊ ပေ၊ တေ-နှင့်၏(ဟာသည်)၊ အာကိဏ္ဏလောမံ-ရောပြွမ်းသော အမွေးရှိ၏။ (အမွေးများနှင့် ရောနေ၏)၊ ခရကမ္မလံ-ကြမ်းတမ်း ခက်မာသော ကမ္မလာ ကို၊ ပေ၊ တေ-နှင့်၏(ဟာသည်)၊ ခရလောမံ-ကြမ်းတမ်းသော အမွေးရှိ၏။ ပါဝါရံ-ခြုံထည်ကို၊ ပေ၊ တေ-နှင့်၏(ဟာသည်)၊ ဒီဃလောမံ-ရှည်သောအမွေး ရှိ၏။

၂၈၉။ ခေတ္တံ-ကို၊ ဝပါပေတွာ-စိုက်ပျိုးပြီး၍၊ အာဂစ္ဆတိ-ပြန်လာ၏။ ပေ၊ တေ-နှင့်၏(ဟာသည်)၊ ဝါပိတံ-စိုက်အပ်ပြီလော၊ (စိုက်ပျိုးအပ်ပြီလော)၊ ပေ၊ အာမ-ပါ၊ နော စခေါ ပဋိဝုတ္တံ^၂ -ရေဖြင့် မသွန်းလောင်းအပ်သေးပါ။ ဝါ-ထွန်ဖြင့် ညီမျှအောင် မပြုအပ်သေးပါ။

ပရိဗ္ဗာဇိကံ-ပရိပိုဇ်မကို၊ ပေ၊ “ဘဂိနိ၊ ကစ္စိ-နည်း၊ ပေ၊ မဂ္ဂေါ-မက်သည်၊ သံသီဒတိ^၃ -ဆောင်နိုင်၏လော၊ ဝါ-သွား၍ ကောင်းပါ၏လော၊”ပေ၊ ဘိက္ခု၊ အာမ-မှန်ပါ။ ပဋိပဇ္ဇိဿသိ-သွားရပါလိမ့်မည်၊ (သွားလျှင် သိပါ လိမ့်မည်)။ ။သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါရှိသည်၊ အသိ-၏၊ အပိ စ-သို့သော်လည်း၊ ယံ-အကြင်အရာကို၊ သာမိကဿ-အား၊ ဒေသိ-ပေး၏၊ တံ-ထိုအရာကို၊ အမှာကံ-တို့အား၊ န ဒေသိ-မပေးသေး၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ကိ-ဘာပါနည်း၊ ဣတိ-မေးပြီ၊ မေထုနံ ဓမ္မံ-တည်း။ ။ယံ-အကြင်အရာသည်၊ အဂ္ဂဒါနံ-အမြတ်ဆုံး ဒါနဖြစ်၏၊ တံ-ထိုအဂ္ဂဒါနကို၊ အမှာကံ-တို့အား၊ န ဒေသိ၊ အဂ္ဂဒါနံ-အဂ္ဂဒါနဟူသည်၊ ကိ-ဘာပါနည်း။

ဣတ္ထိ၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ကရောတိ-ပြုလုပ်နေ၏၊ ပေ၊ “ဘဂိနိ၊ တိဋ္ဌ-ရပ်ဦး၊ အဟံ ကရိဿာမိ-ငါလုပ်မည်၊” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ နိသီဒ-ထိုင်ပါ၊ ပေ၊ နိပဇ္ဇ-အိပ်ပါ၊ ပေ။

တတိယံ-သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစသိက္ခာပဒံ-သည်၊
 နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အညွှန်း။ ။၁-ကက္ကသလောမံ-ဘာသာဋီ(တ) ၅၇၅။
 ၂-နော စ ခေါ ပဋိဝုတ္တံ-၅၇၅။
 ၃-သံသီဒတိ-၅၇၆။

၄-အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပုဒ်

၂၉၀။ [ယေန သမယေန အာယသ္မာ ဥဒါယိ မာတုဂါမဿ သန္တိကေ အတ္တကာမပါရိစရိယာယဝဏ္ဏံ၊ ဘာသိ-ပြောပြီ၊ အနိယမဝါကျ။]

အာယသ္မာ ဥဒါယိ၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ကုလူပကော^၁ -အမျိုးအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ (အိမ်သို့ သွားနေကျသည်၊) ဟောတိ၊ ဗဟူနိ-ကုန်သော၊ ကုလာနိ-ထိုသို့၊ ဥပသင်္ကမတိ၊ ပေ၊ ဣတ္ထိ-သည်၊ မတပတိယာ-သေပြီးသောလင်ရှိသည်၊ ပေ၊ တဿာ ဣတ္ထိယာ-၏၊ နိဝေသနံ-အိမ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ တံ ဣတ္ထိ-ကို၊ အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ (တရားပါသော) ကထာယ-စကားဖြင့်၊ သန္တဿေသိ-ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာရှုမြင်စေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီ၊ ဝါ-ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ၊ သမုတ္တေဇေသိ-ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီ၊ သမ္ပဟံသေသိ-အားတက်သရောရိပုံ ထင်ရှား ရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီ၊ အထခေါ-၌၊ သာ ဣတ္ထိ-သည်၊ အာယသ္မတာ ဥဒါယိနာ-က၊ ဓမ္မိယာကထာယ-ဖြင့်၊ သန္တဿိတာ-ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေအပ်ပြီး သည်၊ ဝါ-ပြအပ်ပြီးသည်၊ ပေ၊ သံပဟံသိတာ-အပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ “ဘန္တေ၊ ယေန-အကြင်ပစ္စည်း ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိ၏၊ (တံ-ထိုပစ္စည်းကို) ဝဒေယျာထ-ပြောပါကုန်၊ ယဒိဒံ (ယံ-ဣဒံ) စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန ဂိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရံ^၂ -အကြင် သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဂိလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရန်အကာ အဆောက်အဦးဖြစ်သော ဆေးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ မယံ-တပည့်တော်မတို့သည်၊ တံ-ထိုပစ္စည်းလေးပါးကို၊ အယျဿ-အား၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ပဋိဗလာ-စွမ်းနိုင်ပါ ကုန်၏၊” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

(၁၉၃) ဘဂိနိ-နမ၊ ယဒိဒံ (ယေ+ဣမေ) စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန ဂိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာ(သန္တိ)၊ တေ-ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို၊ အမှာကံ-တို့သည်၊ န ဒုလ္လဘာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် မရအပ်ပါကုန်၊ ဝါ-ရဖို့မခဲယဉ်းပါကုန်၊ အပိ စ-စင်စစ်ကား၊ ယော-အကြင်အရာကို၊ အမှာကံ-တို့သည်၊ ဒုလ္လဘော-အပ်၏၊ တံ-ထိုအရာကို၊ ဒေဟိ-လှူပါ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ အတ္ထော-အလိုရှိပါသလား၊

အညွှန်း။ ။၁-ကုလူပကော၊-ဘာသာဋီ(တ) ၅၇၆။
၂-ယဒိဒံ စီဝရပိဏ္ဍပါတ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ-၅၇၇။

ဘင်္ဂါနိ၊ အတ္တော-အလိုရှိ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧဟိ-ကြပါ၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 လျှောက်၍၊ ဩဝရကံ-အခန်းငယ်သို့၊ ပဝိသိတွာ-၍၊ သာဠကံ-အဝတ်ကို၊
 (ထဘိကို) နိက္ခိပိတွာ-ပစ်ချ၍၊ (ချွတ်ချ၍) မဉ္ဇူကေ-ခုတင်ငယ်၌၊ ဥတ္တာနာ-
 ပက်လက်၊ နိပဇ္ဇိ-အိပ်ပြီ၊ ပေ၊ “ကော-အဘယ်သူသည်၊ ဝသလံ” -ယုတ်ညံ့
 သော၊ ဝါ-မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ် ယိုချတတ်သော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ-မကောင်းသော
 အနံ့ရှိသော၊ ဣမံ-ဤဟာကို၊ အာမသိဿတိ-သုံးသပ်လိမ့်မည်နည်း၊” ဣတိ-
 ဤသို့၊ ပြော၍၊ နိဗ္ဗုတိတွာ-တံတွေး ထွေး၍၊ ပက္ကာမိ-ဖဲသွားပြီ။

အထခေါ၊ ပေ၊ မံ-ကို၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ မေထနံ ဓမ္မံ-ကို၊ ယာစိတွာ-
 တောင်း၍၊ ပေ၊ မေ-၏၊ လာမကံ-ယုတ်ညံ့သူ၏ အဖြစ်သည်၊ ကိံ-အဘယ်
 မှာနည်း၊ မေ-၏၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ-မကောင်းသော အနံ့ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ကိံ-
 ဘယ်မှာနည်း၊ [“မေ-အား၊ ပါပကံ-ယုတ်ညံ့ခြင်းသည်၊ ကိံ-ဘယ်မှာနည်း”
 ဟု ပေးကြ၏၊] အဟံ-သည်၊ ကဿာ-အဘယ်မိန်းမမှ၊ ကေန-
 အဘယ်စည်းစိမ်၊ တန်ဆာ၊ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါဖြင့်၊ ဟာယာမိ-ယုတ်လျော့သတုံ
 နည်း၊ ပေ၊ ဣမိဿာ-ဤသူမ၏၊ ပေ၊ မာတုဂါမဿ-၏၊ သန္တိကေ-အနီး၌၊
 ဝါ-အထံ၌၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ-မိမိအကျိုးငှာ ကာမဂုဏ်ဟု မေထုန်မှုဖြင့်
 ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၏၊ ဝါ-မိမိသည် အလိုရှိအပ်သော ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၏၊
 ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသိဿတိ နာမ-ပြောရသနည်း၊ ပေ။

၂၉၁။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

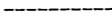
၂၉၂။ [ထူးရာကိုသာ အနက်ပေးမည်။] မာတုဂါမဿ-၏၊ သာမန္တာ-
 အနီးအပါး၌၊ မာတုဂါမဿ-၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌။ ။အတ္တနော-မိမိဖို့၊
 ကာမံ-ကာမဂုဏ်ကို၊ အတ္တနော-၏၊ ဟေတု-အကြောင်းကို၊ အတ္တနော-၏၊
 အဓိပ္ပာယ်-အလိုကို၊ အတ္တနော-မိမိကို၊ ပါရိစရိယံ-ပြုစုခြင်းကို၊ (တစ်နည်း)
 အတ္တနော-မိမိအတွက်၊ ပါရိစရိယံ-ကို၊ (ဘာသေယျ-၌ စပ်)၊ ဧတံ-ဤ
 ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းသည်၊ (ပါရိစရိယာနံ-ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းတို့တွင်)၊ အဂ္ဂံ-
 အမြတ်ဆုံးတည်း၊ [သေဋ္ဌံ-ချီးမွမ်းအပ်၊ မောက္ခံ-အကြီးအမှူး၊ ဥတ္တမံ-
 ကောင်းမြတ်]၊ ဧတံ-သည်၊ (ပါရိစရိယာနံ-တို့တွင်၊ ဝါ-တို့ထက်)၊ ပဝရံ-
 အပြားအားဖြင့် အလိုရှိအပ်၏။

အညွှန်း။ ။၁-ဝသလံ-စသည်၊-၅၈၀။
 ၂-ကဿာ-စသည်၊-၅၈၀။
 ၃-အတ္တကာမပါရိစရိယာယ၊-၅၈၁။

ယာတိ-ကား၊ ခတ္တိယံ ဝါ-မင်းမျိုး အမျိုးသမီးကောင်းသော်လည်း ဖြစ်သော၊ ဗြာဟ္မဏီ-ဗြာဟ္မဏအမျိုးသမီး(ပုဏ္ဏားမ)၊ ဝဿီ-ဝဿအမျိုးသမီး၊ (သုဋ္ဌေး၊ သုကြွယ်၊ ကုန်သွယ်၊ လယ်လုပ် အမျိုးသမီး)၊ သုဒ္ဓိ-သုဒ္ဓအမျိုးသမီး၊ (ဆင်းရဲသောအမျိုးသမီး)၊ ခတ္တိယံဝါ-မင်းမျိုးသော်လည်းဖြစ်သော၊ ပေ၊ သုဒ္ဓံ ဝါ-သုဒ္ဓမျိုးသော်လည်းဖြစ်သော။ ။ပါဏာတိပါတာ-မှ၊ ပဋိဝိရတံ-ရှောင်ကြဉ်သော၊ ပေ၊ တေန စ သီလေန-ထိုသီလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တေန စ ဗြဟ္မစရိယေန-ထိုမြတ်သောအကျင့်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကလျာဏဓမ္မော-ကောင်းသောကိုယ်ကျင့်တရားရှိသည်၊ ဟောတိ။ ။အဘိရမေယျ-မွေ့လျော်စေရာ၏၊ မေထုနဓမ္မပဋိသံယုတ္တေန-မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် ပေ။

၂၉၃။ လွယ်ပြီ။

၂၉၄။ (ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊) “စီဝရာ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရေန-ဖြင့် ဥပဋ္ဌဟ-ပြုစုလုပ်ကျွေးပါ။” ဣတိ-သို့၊ ဘဏတိ-ပြော၏၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း၊) ဥမ္မတ္တကဿ၊ပေ၊ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ-ပဒဘာဇနီ အပြီးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဓါနဂါထာ

(၁၉၆) ကထံ-အဘယ်သို့လျှင် (သားဖွားရပါအံ့နည်း)၊ ဝဉ္စာ-မြို့သောမိန်းမ၊ [ဤနှစ်ပုဒ်ကို တစ်ဝတ္ထုယူပါ။] ပုတ္တံ-ကို၊ လဘော-ရလို၏၊ ပိယာ စ-ချစ်အပ်သူမည်သည်လည်း၊ သိယံ-ဖြစ်ရာပါအံ့နည်း သုဘဂါ-တင့်တယ်သော ဘုန်းကံရှိသူသည်၊ ဝါ-ကောင်းသော ဘုန်းကံရှိသူသည်၊ (သိယံ-ဖြစ်ရာပါအံ့နည်း)၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဒန္တံ-လှူရမည်နည်း၊ ကေန-ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌေယျ-ပြုစုလုပ်ကျွေးရပါမည်နည်း၊ ကထံ-လျှင်၊ သဂတိ-သို့၊ ဂစ္ဆေယျ-ရောက်ရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဓါနဂါထာ အပြီးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဓါနဂါထာ

၂၉၅။ ဝဉ္စာ-မြို့သော၊ ဣတ္ထိ-သည်၊ ကုလူပကံ-အမျိုးအိမ်သို့ ကင်ရောက်တတ်သော(အိမ်သို့ လာနေကျဖြစ်သော)၊ ပေ၊ “ဘန္တေ၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဝါ-အဘယ်သို့လျှင်၊ အဟံ၊ ဝိဇာယေျ-မွေးဖွားရာပါအံ့နည်း၊” ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊ ဘဂိနိ၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ဒီလိုဆိုလျှင်၊

အဂ္ဂဒါနံ-ကို၊ ဒေဟိ-လှူဒါ၊ ဣတိ-ပြောပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဂ္ဂဒါနံ-ဟူသည်၊ ကိ-
ဘာပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ မေထုနံဓမ္မံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

ဝိဇာယိနီ-မွေးဖွားသော၊ ပေ၊ ပုတ္တံ-ကို၊ လဘောယျ-နည်း။ ။
သာမိကဿ-သည်၊ ပိယာ-ချစ်အပ်သူသည်၊ အသံ-ဖြစ်ရာပါအံ့နည်း။ ။
သုဘဂါ-ကောင်းသော ဘုန်းကံရှိသူမသည်၊ အသံ-နည်း။ ။အဟံ-သည်၊
ကိ-အဘယ်အရာကို၊ (ဘာကို)၊ အယျဿ-အား၊ ဒဇ္ဇာမိ-လှူရပါမည်နည်း၊
အဟံ၊ ကေန-ဖြင့်၊ အယျ-ကို၊ ဥပဋ္ဌေမိ-ပြုစုလုပ်ကျွေးရပါမည်နည်း၊ ကထံ-
လျှင်၊ သုဂတိ-သုဂတိဘဝသို့၊ ဂစ္ဆေယျ-ရောက်ရာပါအံ့နည်း။

စတုတ္ထံ-လေးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒံ-သည်၊
နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၅-သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပုဒံ

၂၉၆။ (ယေန သမယေန အာယသ္မာ ဥဒါယိ သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇိ-
အနိယမဝါကျ၊) ယတ္ထ-အကြင် အမျိုး၌၊ အပဇာပတိကံ-ဇနီး မရှိသော၊
ကုမာရကံ ဝါ-သတို့သားကိုသော်လည်းကောင်း၊ အပတိကံ-ခင်ပွန်းမရှိသော၊
ကုမာရိကံ ဝါ-သတို့သမီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ (တတ္ထ-
၌) ကုမာရကဿ-၏၊ မာတာပိတူနံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ကုမာရိကာယ-
၏၊ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ၊ (ကိ)၊ အမုကဿ-ထိုမည်သော၊ ကုလဿ-အမျိုး၏၊
ကုမာရိကာ-သည်၊ အဘိရူပါ-၏၊ ပေ၊ ပဏ္ဍိတာ^၁ -ကြောင်းကျိုးမြင်သိ
ပင်ကိုညာဏ်ရှိ၏၊ ဗျတ္တာ-ထက်မြက်၏၊ မေဓာဝိနီ-တစ်ခဏချင်း ထိုးထွင်းသော
ပညာရှိ၏၊ ဝါ-အကြောင်းအားလျော်စွာ တစ်ခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော
ပညာရှိ၏၊ ဒက္ခာ-ကျွမ်းကျင်၏၊ အနလသာ-မပျင်းရိ၊ သာ-ထိုသတို့သမီး
သည်၊ ဣမဿ ကုမာရကဿ-အား၊ ဆန္နာ^၂ -လျှောက်ပတ်ပါ၏၊ ဣတိ-
ဤသို့ ပြော၏။

တေ-ထိုသားရှင်တို့သည်၊ ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ (ကိ)၊ “ဘန္တေ၊ ဧတေ-ဤသူတို့
သည်၊ အမေ-တပည့်တော်တို့ကို၊ န ဇာနန္တိ-မသိကြပါကုန်၊ (ကိ)၊ “ဣမေ-

အညွနံ။ ။၁-ပဏ္ဍိတာ-စသည်၊-ဘာသာဋီ(တ) ၅၈၅။
၂-ဆန္နာ-စသည်၊-၅၈၆။

ဤသူတို့သည်၊ ကေ ဝါ-အဘယ်သူတို့နည်း၊ (မည်သူ မည်ဝါတို့နည်း၊) ကဿ ဝါ-အဘယ်သူ၏လည်း၊ ပုတ္တော-သား သမီးတို့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မသိကြပါ။ ဘန္တေ၊ အယျော-သည်၊ သစေ ဒါပေယျ-အကယ်၍ ပေးစေပါအံ့၊ (တောင်းပေးပါအံ့၊) မယံ-တို့သည်၊ တံ ကုမာရိကံ-ကို၊ ဣမဿ ကုမာရကဿ-ဤသတို့သားအတွက်၊ အာယျောမ-ဆောင်ယူကုန်ရာပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြ၏၊ ကုမာရိကာယ-သတို့သမီး၏၊ မာတာပိတူနံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ကုမာရကဿ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ ဘဏတိ၊ (ကံ၊) “အမုကဿ-သော၊ ကုလဿ-၏၊ ကုမာရကော-သည်၊ အဘိရူပေါ-၏၊ ပေ၊ အနလသော-မပျင်းမငို၊ အယံ ကုမာရိကာ-သည်၊ တဿ ကုမာရကဿ-အား၊ ဆန္နာ-၏။” ဣတိ-ဤသို့ ပြော၏။

တေ-ထိုသမီးရှင်တို့သည်၊ ပေ၊ ကုမာရိကာယံ -သတို့သမီးကြောင့်၊ ဝါ-သတို့သမီးအတွက်၊ ဝတ္ထုံ-ပြောခြင်းငှာ၊ (သတို့သား မိဘများအား ပြောခြင်းငှာ) ကိသ္မိံ ဝိယ-အသရေပျက် ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ အယျော-သည်၊ သစေ ယာစာပေယျ-အကယ်၍ တောင်းပါစေအံ့၊ (အတောင်းခိုင်းပါအံ့၊) (ဧဝံ သတိ၊) မယံ-တို့သည်၊ ဣမံ ကုမာရိကံ-ကို၊ တဿ ကုမာရဿ-အား၊ ဒဇ္ဇေယျာမ-ပေးကုန်ရာပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြ၏၊ ဧတေနဝ ဥပါယေန-ဤနည်းအားဖြင့်ပင်၊ အာဝါဟာနိပိံ - သတို့သမီးဆောင်ယူခြင်း မင်္ဂလာတို့ကိုလည်း၊ (သတို့သမီးကို မိမိအိမ်သို့ ဆောင်ယူခြင်း မင်္ဂလာတို့ကိုလည်း၊) ကာရာပေတိ-ပြုစေ၏၊ ဝိဝါဟာနိပိံ-မင်္ဂလာအစီအစဉ်ဖြင့် သတို့သမီးပို့ဆောင်ခြင်း မင်္ဂလာတို့ကိုလည်း၊ (မင်္ဂလာ အစီအစဉ်ဖြင့် သတို့သားအိမ်သို့ သတို့သမီးပို့ဆောင်ခြင်း မင်္ဂလာတို့ကိုလည်း၊) ကာရာပေတိ၊ ဝါရေယျာနိပိံ-တောင်းရမ်းခြင်း (ကြောင်းလမ်းခြင်း) မင်္ဂလာ တို့ကိုလည်း၊ ဝါ-လက်ထပ်ဖို့ရာ ချိန်ခါနကွတ် သတ်မှတ်မှု ပြုခြင်းတို့ကိုလည်း၊ (လက်ထပ်ဖို့ရာ နေ့ကောင်းရက်သာ အချိန်အခါ ရွေးခြင်းတို့ကိုလည်း၊) ကာရာပေတိ။

၂၉၇။ တေ န ခေါ ပန သမယေ-၌၊ အညတရိသာ-တစ်ယောက် သော၊ ပုရာဏဂဏကိယာ? -သင်္ချာဆရာကတော်ဟောင်း၏၊ ဝိတာ-သည်၊ အဘိရူပါ-သည်၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ တိရောဂါမကာ-တစ်ဘက်ရွာ၌ နေကုန်သော၊

အညွန့်။ ၁-ကုမာရိကာယ၊၅၅၆။ ကိသ္မိံ ဝိယ၊-၅၅၆။
 ၂-အာဝါဟ-စသည်၊-၅၅၆။ ဝါရေယျံ၊-၅၅၇။
 ၃-ပုရာဏဂဏကိယာ၊-၅၅၇။

ဝါ-အခြားရွာ၌ နေကုန်သော၊ အာဇီဝကသာဝကာ-အာဇီဝက၏ တပည့် တို့သည်၊ ပေ၊ အယျော-တို့၊ အဟံ-သည်၊ တုမှေ-တို့ကို၊ န ဇာနာမိ-မသိပါ၊ ပေ၊ အယဉ္ဇ-ဤသမီးသည်လည်း၊ မေ-၏၊ ဧကဓိတာ-တစ်ယောက် တည်းသော် သမီးပါတည်း၊ တိရောဂါမော စ-အခြား တစ်ရွာသို့လည်း၊ (မြို့ပြင်ဘက် ရွာသို့လည်း၊) ဂန္တဗ္ဗော-သွားထိုက်ပါ၏၊ (လိုက်ရာပါ၏၊) အဟံ-သည်၊ န ဒဿာမိ-မပေးနိုင်ပါ၊ ပေ၊ အာဂတာ-လာကြကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ပေ၊ ဣဓ-ယနေ၊ မယံ-တို့သည်၊ အမုကံ နာမ-ထိုမည်သော၊ ဂဏကိံ-သင်္ချာဆရာကတော်ကို၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ကုမာရကဿ-အတွက်၊ ဓိတရံ-ကို၊ ယာစိမှာ-တောင်းပါကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ယာစိတ္ထ-တောင်း ကြသနည်း၊ အယျော ဥဒါယိံ-ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော နန-ပြောထိုက်သည် မဟုတ်ပါ လား၊ အယျော ဥဒါယိံ-သည်၊ ဒါပေဿတိံ-ပေးစေပါလိမ့်မည်၊ ဝါ- တောင်းပေးပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြောကြကုန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျော-သည်၊ တံ ဂဏကိံ-ကို၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ကုမာရကဿ-အား၊ ဝါ-အတွက်၊ ဓိတရံ-ကို၊ ဒါပေတု-ပေးစေပါ၊ ဝါ-တောင်းပေးပါ၊ ပေ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ ဣမေသံ-တို့အား၊ ဓိတရံ-ကို၊ န ဒေတိံ-မပေးသနည်း၊ ပေ၊ ဣမေသံ-တို့အား၊ ဒေဟိံ-ပေးလိုက်ပါ၊ အဟံ၊ ဣမေ-တို့ကို၊ ဇာနာမိ၊ ပေ၊ တံ ကုမာရိကံ-ကို၊ နေတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ မာသံ ယေဝ-တစ်လပတ်လုံးသာ၊ (တစ်လသာ၊) သုဏိသ ဘောဂေနံ -ချွေးမကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ဘုဒ္ဓိံ-သု-သုံးစွဲကြကုန်ပြီ၊ ဝါ- အသုံးပြုကြကုန်ပြီ၊ တတော-မှ၊ အပရေန-တစ်ပါးသောအခါ၌၊ ဒါသိဘောဂေန- ကျွန်မကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ဘုဒ္ဓန္တိံ။

အထ ခေါ၊ ပေ၊ မာတုယာ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဒူတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) “အဟံ- သည်၊ ဒုဂ္ဂတာ-ဆင်းရဲသည်၊ ဝါ-မကောင်းသော အမျိုးသို့ ရောက်နေသည်၊ ဒုက္ခိတာ-ဒုက္ခရောက်နေသည်၊ အမှိ-ဖြစ်ပါ၏၊ သုခံ-ကို၊ န လဘာမိ-မရပါ၊ ပေ၊ မေ-၏၊ မာတာ-သည်၊ အာဂစ္ဆတု-လာခဲ့ပါ၊ မံ-ကို၊ နေဿတု- ခေါ်ဆောင်လှည့်ပါ၊” ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ “အယျော-တို့၊ ဣမံ ကုမာရိကံ-ကို၊ ဒါသိဘောဂေန-ဖြင့်၊ မာ ပရိဘုဒ္ဓိတ္ထ-မသုံးစွဲကြပါနှင့်၊ (အသုံးမပြုကြပါနှင့်) သုဏိသဘောဂေန-ဖြင့်၊ ဣမံ ကုမာရိကံ-ကို၊ ဘုဒ္ဓထ- ကြပါကုန်၊” ပေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ တယာ-အရှင်ဘုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ။

အညွှန်း။ ။၁-သုဏိသဘောဂေန၊-၅၈၇။

(၁၉၉) အာဟာရူပဟာရော - ဆောင်ယူခြင်း၊ ပေးခြင်းသည်။ (သတို့သ၊ ခေါ်ယူခြင်း၊ သတို့သမီးပေးခြင်းသည်။) နတ္ထိ-မရှိ၊ သမဏောန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ အမှားကံ-တို့၏။ အာဟာရူပဟာရော-သည်။ (အတ္ထိ) တံ၊ ဂစ္ဆ-သွားပ မယံ-တို့သည်။ တံ-သင့်ကို၊ န ဇာနာမ-မသိပါကုန်၊ (နားမလည်ပါကုန်၊) ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။

အထ ခေါ်-၌၊ သာ ဂဏကီ-သည်။ တေဟိ အာဇီဝကသာဝကေဟိ တို့က၊ အပသာဒိတော-ကြိမ်းမောင်း ခြိမ်းခြောက်အပ်သည် (ဖြစ်၍)၊ ပုနဒေဝ တစ်ဖန်သာလျှင်၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ ပစ္စာဂဗ္ဗိ-ပြန်လာပြီပေ၊ “ဘန္တေ၊ သာကုမာရိကာ သည်၊ ဒုဂ္ဂတာ-သည်၊ ဒုက္ခိတာ-သည်၊ (ဟုတွာ) သုခံ-ကို၊ န လဘတိ ကိရ မရံပါဘူးတဲ့၊ ပေ၊ ဘုဉ္ဇိသု ကိရ-သုံးစွဲကြပါသတဲ့၊ ဘန္တေ၊ ဝဒေယျာထ- ပြောပေးပါကုန်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောပေးရမည်နည်း၊) အယျော-တို့၊ ဇေ ဘုဉ္ဇထ-ကြပါ၊” ဣတိ-ဤသို့ပြောပေးပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

အထခေါ၊ ပေ၊ သမဏောန-သည်၊ အဗျာဝဋ္ဌေန-လူမှုကိစ္စကြောင့်ငြ မစိုက်သူသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ထိုက်၏၊ သမဏော-သည်၊ သုသမဏော- ကောင်းသော ရဟန်းသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ထိုက်၏၊ သမဏော-သည် သုသမဏော-ကောင်းသော ရဟန်းသည်၊ (ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ ပေ၊ အပသာဒိတော-ကြိမ်းမောင်း ခြိမ်းခြောက်အပ်သည် (ဖြစ်၍)၊ ပေ၊ ပဌမမ္ဗိ-လည်း၊ အဟံ-ကို၊ တေဟိ အာဇီဝကသာဝကေဟိ- တို့သည်၊ အပသာဒိတော-အပ်ပြီ၊ တံ-သည်၊ ဂစ္ဆ-သွားတော့၊ အဟံ-သည် န ဂမိဿာမိ-မသွားနိုင်တော့ပါ၊ (သွားမပြောပေးနိုင်တော့။)

၂၉၈။ မေ-၏၊ ကုမာရိကာ-သမီးသည်၊ ပါပိကာယ-ယုတ်မာသော သဿုယာ-ယောက္ခမ မိန်းမကြောင့်၊ ပါပယေန-သော၊ သသုရေန-ယောက္ခမ ယောကျ်ားကြောင့်၊ ပါပကေန-သော၊ သာမိကေန-လင်ကြောင့်၊ ဒုဂ္ဂတာ- သည်၊ (ဟုတွာ) သုခံ-ကို၊ န လဘတိယာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ အယျော ဥဒါယီ-သည်၊ ဒုဂ္ဂတော-မကောင်းသော အမျိုးသို့ ရောက်သည်၊ ဝါ- ဆင်းရဲသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေဟယ်၊ ပေ၊ သုခံ-ကို၊ မာ လဘတု-မရပါ စေဟယ်၊ ပေ၊ အညာပိ-အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊ သဿုဟိ ဝါ-တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အသန္တိဋ္ဌာ-မနှစ်သက်မကျေနပ် ကြကုန်၊ တာ-တို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဩယာစန္တိ-အယုတ်အားဖြင့် တောင့်တ ကြကုန်၏၊ (ကျိန်ဆဲကြကုန်၏)၊ ပေ၊ ယာပနတာ ဣတ္ထိယော-တို့သည်ကား၊ ပေ၊

အညွှန်း။ ။၁-အာဟာရူပဟာရော-၅၈၈။

သန္တုဋ္ဌာ-နှစ်သက်ကျေနပ်ကြကုန်၏။ ပေ၊ အာယာစန္ဒိ-တောင့်တကြကုန်၏။ (ဆုတောင်းကြကုန်၏။)(ကိံ) ဘဒ္ဒိကာဟိ-သဘောကောင်းကုန်သော၊ သဿူဟိ-တို့ကြောင့်၊ ပေ၊ သာမိကေဟိ-တို့ကြောင့်၊ မယံ-တို့သည်၊ သုခိတာ ယထာ-ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်သကဲ့သို့၊ ဝါ-ချမ်းသာကုန်သကဲ့သို့၊ သဇ္ဇိတာ^၁ (ယထာ)-အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ပြင်ဆင်အပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ (လက်ဝတ်ရတနာ စသော အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ပြင်ဆင်အပ်ကုန်သကဲ့သို့)၊ ဝါ-တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ သုခမေဓာ(ယထာ)-ချမ်းသာဖြင့် ကြီးပွားကြရသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အယျော ဥဒါယိ-သည်၊ သုခိတော-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါစေ၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ တောင့်တကြကုန်၏။

ဘိက္ခု၊ ဧကစ္စာနံ-ကုန်သော၊ ဩယာစန္ဒိနံ-အယုတ်အားဖြင့် တောင့်တကြကုန်သော၊ ဝါ-ကျိန်ဆဲကြကုန်သော၊ ဣတ္ထိနံ-တို့၏၊ ဧကစ္စာနံ-ကုန်သော၊ အာယာစန္ဒိနံ-တောင့်တကြကုန်သော၊ ဝါ-ဆုတောင်းကြကုန်သော၊ ဣတ္ထိနံ-တို့၏(စကားကို)၊ အသောသံ၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်၊ သဉ္စရိတ္တံ^၂-မိန်းမယောကျာ်း နှစ်ဦးတို့၏ အလယ်၌ လှည့်လည်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ-အောင်သွယ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇိဿတိ နာမ-ရောက်ရသနည်း၊ (ရောက်ပါလိမ့်) ပေ။

၂၉၉။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၃၀၀။ ဓုတ္တာ^၃ -မိန်းမကြူးသူတို့သည်၊ ဝါ-မိန်းမလိုက်စားသူတို့သည်၊ ဥယျာနေ-၌၊ ပရိစာရေန္တာ-ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေကုန်လတ်သော၊ ဝါ-ပျော်ပျော်ပါးပါး ကစားကုန်လတ်တော်၊ အညတရိဿာ-သော၊ ဝေသိယာ-ပြည့်တန်ဆာမ၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဒုတံ-ကို၊ ပါဗောသု-စေလွတ်ကုန်ပြီ၊ (ကိံ) “အာဂစ္ဆတု-လာခဲ့ပါ၊ ဥယျာနေ-၌၊ ပရိစာရေဿာမ-ကြစို့၊” ပေ၊ အဟံ စ-သည်လည်း၊ ဗဟုဘဏ္ဍာ-များသော ဘဏ္ဍာရှိသည်၊ ဗဟုပရိက္ခရာ-များသော ပရိက္ခရာရှိသည်၊ အမိ၊ ဗဟိနာဂရဉ္စ-မြို့ပြင်ဘက်သို့လည်း၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားထိုက်၏၊ (သွားရမည်)၊ အဟံ-သည်၊ န ဂမိဿာမိ-မလိုက်နိုင်ပါ၊ ပေ၊ အယျော-အမောင်၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစ-မပြောပါနှင့်၊ သကျပုတ္တိယာနံ-သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော်ဖြစ်ကုန်သော၊ သမဏာနံ-

အညွန့်။ ။၁-သဇ္ဇိတာ, ပရိစာရေန္တာ-၅၈၈။

၂-သဉ္စရိတ္တံ-၅၉၀။

၃-ဓုတ္တာ-စသည်၊-၅၈၉။

တို့အား၊ ဧဝံရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော အမှုကို၊ ကာတု-ငှာ၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်ပါ။ အယျော ဥဒါယီ-သည်။ ဧဝံ-သို့၊ န ကရိဿတိ-ပြုလုပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ဣတိ-ပြီ၊ ကရိဿတိ-ပြုလိမ့်မည်၊ န ကရိဿတိ-မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ အဗ္ဗုတံ-အလောင်းအစားကို၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏။ အယျော-သည်၊ တံ ဝေသီ-ကို၊ ဥယျောဇေတု-တိုက်တွန်းပေးတော်မူပါ၊ ဝါ-စေလွှတ်ပေးပါ၊ ပေ။

“ကိဿ-ကြောင့်၊ ဣမေသံ-ဤသူတို့၏ (အထံသို့)၊ န ဂစ္ဆသိ-မသွားသနည်း”၊ ပေ၊ ဣမေသံ-တို့၏၊ (အထံသို့)၊ ဂစ္ဆ-သွားပါ၊ အထ ခေါ-ဌံ၊ တေ ဓုတ္တာ-တို့သည်၊ တံ ဝေသီ-ကို၊ အာဒါယ-ခေါ်ယူ၍၊ ဥယျာနံ-သို့၊ အဂမံသု-သွားကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ အယျော ဥဒါယီ-သည်၊ တင်္ဂဏိကံ ! -တစ်ခဏမျှ ပေါင်းဖော်ထိုက်သော မိန်းမကို၊ သဗ္ဗရိတ္တံ-အောင်သွယ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇိဿတိ နာမ-နည်း၊ ပေ။

၃၀၁။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။

၃၀၂။ ဣတ္ထိယာ ဝါ-မိန်းမကမူလည်း၊ ပဟိတော-စေလွှတ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ပုရိသဿ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝါ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ပေ၊ ပုရိသဿ-၏၊ မတိ-အလိုကို၊ ဣတ္ထိယာ-အား၊ အာရောစေတိ-ပြော၏၊ ပေ၊ ဇာယတ္တနေ? ဝါတိ-ကား၊ ဇာယာ-အမြဲမယားသည်၊ ဘဝိဿသိ-ဖြစ်မည်လော။ ။ဇာရတ္တနေ ဝါတိ-ကား၊ ဇာရိ-ခေတ္တမယားသည်၊ ဘဝိဿသိ-ဖြစ်မည်လော။ ။မုဟုတ္တိကာ-တစ်မုဟုတ်မျှ ပေါင်းဖော်ထိုက်သော မိန်းမသည်၊ ဘဝိဿသိ-လော။

အညွှန်း။ ။၁-အဗ္ဗိတံ-၅၈၉။
၂-တင်္ဂဏိကံ-၅၉၀။

၃-ဇာယတ္တနေ၊ ဇာရတ္တနေ။ ။ဤပါဠိတော်အဖွင့်အတိုင်း “ဇာယတ္တနေ ဝါ- အမြဲမယားအဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အမြဲမယား၏ ဖြစ်စေ့ လိုခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဇာရတ္တနေဝါ-ခေတ္တမယား၏ အဖြစ် ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ခေတ္တမယား ဖြစ်စေလိုခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း” ဟု ဆိုပါ။ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိ” စသော ရှေ့စကားနှင့် လိုက်လျော်အောင် “ဇာယတ္တနေ ဝါ- မယား၏ အဖြစ်၊ ဝါ-မယားဖြစ်စေလိုခြင်း၊ ဇာရတ္တနေ ဝါ-လင်၏အဖြစ်၊ ဝါ-လင်ဖြစ်စေလိုခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း” ဤသို့ တစ်နည်းဖွင့်သည်။-၅၉၁။

၃၀၃။ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊ ဒသ-ဆယ်ယောက်တို့တည်း၊ မာတု-
 ရက္ခိတာ^၁ -အမိစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမလည်းကောင်း၊ ပြိတု-အဖ၊
 မာတုပိတု-မိဘနှစ်ဦး၊ ဘာတု-အစ်ကို၊ မောင်၊ ဘဂိနီ-အစ်မ၊ ညီမ၊ ဉာတိ-
 ဆွေမျိုး၊ ဂေါတ္တ^၂ -အနွယ်တူသူ၊ ဓမ္မရက္ခိတ-အတူတကွ တရားကျင့်ဘက်
 ဖြစ်သူတို့ စောင့်ရှောက်အပ်၊ သာရက္ခာ^၃-အစောင့်အရှောက်နှင့်တကွဖြစ်သော
 မိန်းမ၊ (အစောင့်အရှောက်ရှိသော မိန်းမ၊)၊ သပရိဒဏ္ဍာ-ထားအပ်သောဒဏ်
 နှင့်တကွဖြစ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-ဒဏ်ထားအပ်သော မိန်းမလည်းကောင်းတည်း။

ဘရိယာယော-တို့သည်၊ ဒသ-တို့တည်း၊ ဓနက္ခိတာ-ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်
 အပ်သော မယားလည်းကောင်း၊ (ဆန္ဒဝါသိနီ-အလိုဆန္ဒကြောင့် နေသော
 မယား၊ ဘောဂဝါသိနီ-စည်းစိမ်ကြောင့် နေသော မယား၊ ပဋ္ဌဝါသိနီ-
 အဝတ်ကြောင့် နေသော မယား၊ ဩဒပတ္တကိနီ-ရေခွက်ကို သုံးသပ်၍ ယူအပ်
 သော မယား၊ (ရေခွက် လက်ချ၍ လက်ထပ်ယူအပ်သော မယား၊)၊ ဩဘဋ္ဌ
 စုမ္မဋ္ဌာ-ချအပ်သော ခေါင်းခုရှိသော မယား၊ ဒါသီ စ-ကျွန်မလည်းဖြစ်သော၊
 ဘရိယာ စ-မယားလည်းဖြစ်သော မယား၊ ကမ္မကာရီ စ-အလုပ်သူမလည်း
 ဖြစ်သော၊ ဘရိယာ စ-မယားလည်းဖြစ်သော မယား၊ ဓဇာဟဋ္ဌာ-အလံဖြင့်
 ဆောင်ယူအပ်သော မယား၊ (သုံးပန်းမယား၊) မုဟုတ္တိကာ-တစ်ခဏမျှ ပေါင်းဖော်
 ထိုက်သော မယားလည်းကောင်းတည်း။

၃၀၄။ မာတုရက္ခိတာ နာမ-မည်သည်၊ မာတာ-သည်၊ ရက္ခိတိ-စောင့်
 ရှောက်၏၊ ဂေါပေတိ-လုံခြုံစေ၏၊ ဣဿရိယံ-အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ကို၊
 ကာရေတိ-ပြုစေ၏၊ (တစ်နည်း) ဣဿရိယံ-ကို၊ ကာရေတိ-ပြု၏၊ [ဤနည်း၌
 ကာရိတ်ပစ္စည်းအနက်မရှိ၊] ဝသံ-မိမိအလိုကို၊ ဝတ္တေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ တစ်နည်း၊
 [ယံ-အကြင်မိန်းမကို၊] မာတာ-သည်၊ ရက္ခိတိ-၏၊ ပေ၊ ဝတ္တေတိ-၏၊
 (သာ-သည်၊) မာတုရက္ခိတာ နာမ-မည်၏၊ ဝါ-အမိ စောင့်ရှောက်အပ် သူမ
 မည်၏၊ [နောက်၌လည်း ဤသို့ နှစ်နည်းပေးပါ၊] ပေ၊ ဉာတကာ-ဆွေမျိုး
 တို့သည်၊ ပေ၊ သဂေါတ္တာ-တူသော အနွယ်ရှိသူတို့သည်၊ ဝါ-အနွယ်တူ
 သူတို့သည်၊ ပေ၊ သဟဓမ္မိကာ-အတူတကွ တရားကျင့်ဘက်ဖြစ်သူတို့သည်။

သာရက္ခာ နာမ-မည်သည်၊ ဂဗ္ဘေပိ-ကိုယ်ဝန်၌လည်း၊ (အမိဝမ်း၌လည်း၊)
 ပရိဂ္ဂဟိတာ-သိမ်းပိုက်အပ်သည်၊ ဟောတိ(ကိ-အဘယ်သို့သိမ်းပိုက်အပ်သနည်း၊)

အညွှန်း။ ။၁-မာတုရက္ခိတာ-စသည်၊-၅၉၃။
 ၂-ဂေါတ္တာ၊ဓမ္မ၊-၅၉၃။
 ၃-သာရက္ခာ-စသည်၊-၅၉၄။

“သော-ဤသူမသည်၊ မယုံ-ငါ၏ (မယားတည်း)” ဣတိ-ဤသို့သိမ်းပိုက် အပ်၏။ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ မာလာဂုဠပရိက္ခိတတာပိ-ပန်းကုံးဖြင့် ကာရုံအပ် သော မိန်းမသည်လည်း၊ (ပန်းကုံးစွပ်အပ်သော မိန်းမသည်လည်း၊) သာရက္ခာ နာမ-မည်၏။

သပရိဒဏ္ဍာ နာမ^၁ -မည်သည်၊ ကေဟိစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူတို့ သည်၊ (ရှင်ဘုရင်စသူတို့သည်၊) ဒဏ္ဍော-ဒဏ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဌပိတော- ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ထားအပ်သနည်း၊) “ယော- အကြင်သူသည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ-သော၊ ဣတ္ထိံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-သွားလာ၏၊ (တဿ- ၏၊) ဧတ္တကော-ဤမျှလောက်သော၊ ဒဏ္ဍော-ဒဏ်တည်း၊ (ဒဏ်ငွေ-သို့မဟုတ် ကြိမ်ဒဏ်စသည်တည်း၊)” ဣတိ-ဤသို့ ထားအပ်၏။

ဓနက္ခိတာ နာမ-မည်သည်၊ ဓနေန-ဖြင့်၊ ကိဏိတွာ-ဝယ်၊ ဝါသေတိ- နေစေ၏။ ။ ဆန္ဒဝါသိနီ^၂ နာမ-မည်သည်၊ ပိယော-ချစ်အပ်သော ယောက်ျား သည်၊ ပိယံ-ချစ်အပ်သော မိန်းမကို၊ ဝါသေတိ-နေစေ၏၊ (တစ်နည်း) ပိယော-ချစ်တတ်သော ယောက်ျားသည်၊ ပိယံ-ချစ်တတ်သော မိန်းမကို။ ။ ဘောဂံ-စည်းစိမ်ကို၊ ဒတွာ-ပေး၍။ ။ ပဋ္ဌ-အဝတ်ကို၊ ဒတွာ။ ။ ဥဒကပတ္တံ- ရေခွက်ကို၊ အာမသိတွာ-သုံးသပ်၍။ ။ စုမ္မဋ္ဌ-ခေါင်းခုကို၊ ဩရောပေတွာ- အောက်သို့ချ၍။ ။ ဒါသိ နာမ-မည်သည်၊ ဒါသိ စေဝ-ကျွန်မသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဘရိယာ စ-မယားသည်လည်း၊ (ဟောတိ၊) ပေ၊ ကမ္မကာရီ နာမ- မည်သည်၊ ကမ္မကာရီ စေဝ-အလုပ်လုပ်သူမသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဘရိယာ စ-သည်လည်း၊ (ဟောတိ)။ ။ ကရမရာနိတာ^၃ -သို့ပန်းအဖြစ် ဖမ်းဆောင်

အညွှန်း။ ။ ၁-သပရိဒဏ္ဍာ နာမ-၅၉၅။

၂-ဆန္ဒဝါသိနီ-ပဒဘာဇနိ၌ “ဝါသေတိ”ဟု ကာရိတ်ရုပ်ရှိသော်လည်း ဝိဂြိုဟ်ကိုမူ “ဝသတိတိ ဝါသိ”ဟု ကတ္တုသာဓနပြု၍ “ဆန္ဒန+ဝါသိနီ- မိမိအလိုဆန္ဒကြောင့်+နေသောမယား”ဟု အနက်ပေးပါ။ ဘောဂဝါသိနီ၊ ပဋ္ဌဝါသိနီ-တို့၌လည်း နည်းတူသိပါ။ ဘာသာဋီ(တ) ၅၉၅။

၃-ကရမရာနိတာ၊ [ကရမရ+အာနိတ။] ကရမရ-၌ “မရိတဗ္ဗောတိ မရော၊ ကရေန+မရော=ကရမရော=ရန်သူလက်ဖြင့် သေထိုက်သူ၊ (သို့ပန်း)ဟု ပြု။ [သတ္တုနံ (ရန်သူတို့၏) ကရေန ဟတ္ထေန မရိတဗ္ဗတ္တာ ကရမရော- ဓာနံ၊ ဋီ-၄၀၇။ ထို့နောက် “ကရမရဘာဓေန+အာနိတာ-ကရမရာနိတာ” ဟု ဆက်ပါ။ ကရမရ-၌ ဘာဝပ္ပဓာန ဘာဝလောပ။

ယူအပ်သော မယားကို၊ ဝါ-သုံ့ပန်းမယားကို၊ ဒဇာဟဋ္ဌာနာမ-ဇောဟဋ္ဌာ မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ။တခံဏိကာ-ကို၊ မုဟုတ္တိကာ နာမ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

(၂၀၄) ၃၀၅။ ပုရိသော-သည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဟိဏတိ-စေလွှတ်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) “ဘန္တေ၊ ဂစ္ဆ-သွားပါ၊ ဣတ္ထန္နာမံ- ဤ အမည်ရှိသော၊ မာတုရက္ခိတံ-အမိ စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမကို၊ ဗြူဟိ-ပြောပေးပါ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောပေးရမည်နည်း၊) ဣတ္ထန္နာမဿ- ဤအမည်ရှိသူ၏၊ ဓနက္ခိတာ-ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်အပ်သော၊ ဘရိယာ-သည်၊ ဟောတိ ကိရ-ဖြစ်ပါတဲ့၊ (တစ်နည်း-ဟောဟိသိ ကိရ-ဖြစ်မလားတဲ့)” ဣတိ-ဤသို့ ပြောပေးပါ၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်၏၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ- လက်ခံအံ့၊ ဝိမံသတိ-စုံစမ်းအံ့၊ (သွားပြောပေးအံ့၊) ပစ္စာဟရတိ-ပြန်ဆောင် အံ့၊ (ပြန်ပြောအံ့၊) သံဃာဒိသေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ၊ ဟောတိ။

(တစ်နည်း) ပုရိသော-သည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဟိဏတိ-၏၊ ပေ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြောပေးပါ၊ ဣတိ-ဤသို့စေလွှတ်၏၊ (တံ-ထိုစကားကို၊) (ထိုယောက်ျား ၏ စကားကို၊) ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အံ့၊ ပေ၊ [ဤသို့ စသည်ဖြင့်ပေးပါ၊ လွယ်ပြီ။]

နိက္ခောပပဒါနိ-နိက္ခေပပုဒ်တို့တည်း၊ [စက်မလှည့်မီ ရှေးဦးစွာ ချထား အပ်သော ပုဒ်တို့။]

၃၀၆။ ဣတ္ထန္နာမံ-သော၊ မာတုရက္ခိတဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပိတုရက္ခိတဉ္စ- ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြူဟိ-ပြောပေးပါ၊ (ကိ)၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-၏၊ ဓနက္ခိတာ- အပ်ကုန်သော၊ ဘရိယာယော-တို့သည်၊ ဟောထ ကိရ-ဖြစ်ကြပါတဲ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြောပေးပါ၊ (ဗြူဟိသို့ ပြန်လှည့်သည်၊) ဣတိ-ဤသို့ စေလွှတ်၏၊ [ပဟိဏတိသို့ ပြန်လှည့်သည်]၊ ပေ။

ခဏ္ဍစက္ကံ-ခဏ္ဍစက်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၃၀၇။ ၃၀၈။ လွယ်ပြီ။

ဧကမူလကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ဧဝံ-သို့၊ ဒုမူလကံပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ တိမူလကံပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝ နဝမူလကံ-နဝမူလကတိုင်အောင်၊ ကာတဗ္ဗံ။

ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ ဒသမူလကံ-ဒသမူလကတည်း။

၃၀၉။ ဤစက်ကို ရည်ရွယ်၍ “ဣဒံ ဒသမူလကံ” ဟုဆိုသည်၊ အနက် လွယ်ပြီ။

ဓနက္ခိ တာစက္ကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၃၁၀။ ဤ၌ မာတုရက္ခိတကို မူတည်၍ ဆန္ဒဝါသိနိစသည်ဖြင့် စက် လှည့်ဖို့ရန် ပြထားသည်။ ၃၁၁-မှစ၍ ၃၂၀-တိုင်အောင် လွယ်ပြီ။

(၂၁၀) ၃၂၁။ ဤ၌လည်း ဥဘတောဝနကံ နိဋ္ဌိတံ တိုင်အောင် လွယ်ပြီ။ ပုရိသဿ-၏။ မာတာ-အမေသည်။ ပေ၊ သဟဓမ္မိကာ-တို့သည်။ ပေ။ ပုရိသဿ-၏။ ပေယျာလော-ကို၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော-ထိုက်၏။

၃၂၂။ မာတုရက္ခိတာယ-၏။ မာတာ-သည်။ [လွယ်ပြီ။]

၃၂၃။ ၃၂၄။ ၃၂၅။ လွယ်ပြီ။

(၂၁၂) ၃၂၆။ ပေ၊ ပိတုရက္ခိတာယ-၏။ ပိတာ-သည်။ ။သာရက္ခာယ-အစောင့်အရှောက်ရှိသော မိန်းမ၏။ (သော-၌ စပ်)။ ယေန-အကြင်ယောက်ျား သည်။ ပရိဂ္ဂ၍တာ-သိမ်းပိုက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ သော-ထိုယောက်ျားသည်။ ဘိက္ခု၊ ပဟိဏတိ၊ သပရိဒဏ္ဍာယ-ဒဏ်ထားအပ်သော မိန်းမ၏။ (သော၌ စပ်)။ ယေန-သည်။ ဒဏ္ဍော-သည်။ ဝါ-ကို၊ ဌပိတော-ထူးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ သော-သည်။ (ထိုဒဏ်ထားသော ယောက်ျားသည်) ဘိက္ခု၊ ပဟိဏတိ၊ ပေ။

၃၂၇။ ၃၂၈။ ၃၂၉။ လွယ်ပြီ။ ၃၂၉-၌ မာတုရက္ခိတာ-သည်။ ဘိက္ခု၊ ပဟိဏတိ။

၃၃၁။ မှ ၃၃၇ ထိ-လွယ်ပြီ။

သဗ္ဗံ စက္ကပေယျာလံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃၃၈။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ^၁-လက်ခံအံ့၊ စီမံသတိ-စုံစမ်းအံ့၊ ပစ္စာဟရတိ-ပြန် ဆောင်အံ့၊ ပေ၊ န ပစ္စာဟရတိ-ပြန်မဆောင်အံ့၊ ထုလ္လစ္စယဿ-ထုလ္လစ္စဉ်း အာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ ပုရိသော-သည်။ သမ္မဟုလေ-များစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာဏာပေတိ-စေခိုင်း၏။ (ကိံ)။ “ဘန္တေ-တို့၊ ဝစ္ဆထ-သွားကြပါ၊ ဣတ္ထနာမံ-သော၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ဝိမံသထ-စုံစမ်းကြပါ။” ဣတိ-ဤသို့ စေခိုင်း၏။ ။သဗ္ဗေ-ရဟန်းအားလုံး တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-ကုန်အံ့၊ ပေ၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏။ သံဃာဒိသေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ။ ဧကံ-ရဟန်း တစ်ပါးကို၊ ပစ္စာဟရာပေန္တိ-ပြန်ဆောင်စေကုန်အံ့။ ။ဧကံ-ကို။

အညွှန်း။ ။၁-ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-၆၀၁။

ဝိမံသာပေတွာ-စုံစမ်းစေ၍။ ။ပုရိသော-သည်။ ဘိက္ခု-ကို၊ အာဏာပေတိ၊
 (ကိံ) “ဘန္တေ၊ ဂစ္ဆ-သွားပါ၊ ဣတ္ထန္နာမံ-သော၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ဝိမံသ-စုံစမ်း
 ပေးပါ။” ဣတိ-ဤသို့၊ စေခိုင်းအံ့။ ။အန္တေဝါသိ-အနီးနေ တပည့်ကို၊
 ပစ္စာဟရာပေတိ-ပြန်ဆောင်စေအံ့။ ။အန္တေဝါသိ^၁ -ကို၊ ဝိမံသာပေတွာ-
 စုံစမ်းစေ၍၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ပစ္စာဟရတိ-ပြန်ဆောင်အံ့။ ။အန္တေဝါသိ-
 ကို၊ ဝိမံသာပေတိ-စုံစမ်းစေအံ့၊ အန္တေဝါသိ-သည်။ ဝိမံသိတွာ-စုံစမ်းပြီး၍၊
 ဗဟိဒ္ဓါ-ပြင်ပအရပ်သို့၊ (ခိုင်းလိုက်သော ဆရာထံ ပြန်မလာဘဲ မူလယောက်ျား
 ထံသို့)၊ ပစ္စာဟရတိ-အံ့၊ ဥဘိန္ဒ-နှစ်ဦးလုံးတို့၏၊ ထုလ္လစ္စယဿ-သို့၊ အာပတ္တိ
 (ဟောတိ)။

၃၃၉။ ဂစ္ဆန္တော-လတ်သော်၊ သမ္မာဒေတိ-ပြီးစေအံ့၊ [ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အင်္ဂါနှင့်
 ဝိမံသတိအင်္ဂါ ပြည့်စုံသည်ကို ဆိုလိုသည်။] အဂစ္ဆန္တော-ပြန်လာလတ်သော်၊
 ဝိသံဝါဒေတိ-ချွတ်ယွင်းစေအံ့၊ [ပစ္စာဟရတိအင်္ဂါချို့တဲ့သည်ကို ဆိုသည်။]။
 ဂစ္ဆန္တော-လတ်သော်၊ ဝိသံဝါဒေတိ-ချွတ်ယွင်းစေအံ့၊ [“လက်မခံအံ့” ဟု
 ဆိုလိုသည်။] အာဂစ္ဆန္တော^၂ -လတ်သော်၊ သမ္မာဒေတိ-ပြီးစီးစေအံ့၊ [“စုံစမ်းအံ့၊
 ပြန်ဆောင်အံ့” ဟု ဆိုလိုသည်။] ပေ။

၃၄၀။ (ယော-အကြင် ရဟန်းသည်။) သံဃဿ ဝါ-၏ သော်လည်း
 ကောင်း၊ စေတိယဿ ဝါ-စေတီ၏သော်လည်းကောင်း၊ ဂိလာနဿ ဝါ-
 မကျန်းမာသူ၏သော်လည်းကောင်း၊ ကရဏီယေန^၃ -ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊
 ဂစ္ဆတိ-၏၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း၊) ပေ၊ ဥမ္မတ္တကဿ-ရူးသော ရဟန်း
 ၏လည်းကောင်း၊ အာဒိကမ္ပိကဿ-အစွာ လွန်ကျူးမှု၌ ယှဉ်သော ရဟန်း
 (အရှင် ဥဒါယိ)၏လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်။ ဝါ-အာပတ်မသင့်
 သည်၊ (ဟောတိ-၏) ဣတိ-ပဒဘာဇနီယ အပြီးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထု ဥဒ္ဓါနဂါထာ

သုတ္တာ-အိပ်ပျော်နေသော မိန်းမ၊ မတာ စ-သေသူမ၊ နိက္ခန္တာ-
 ထွက်ပြေးသူမ၊ အနိတ္ထိ-မိန်းမ မဟုတ်၊ ဣတ္ထိပဏှကာ-မိန်းမပဏှက်၊
 ကလဟံ-ခိုက်ရန်ကို၊ ကတွာန-ပြုပြီး၍၊ သမ္မောဒိ-ဝမ်းမြောက်ပြီ၊
 ပဏှကေ-၌၊ သဗ္ဗရိတ္တဉ္စ-အောင်သွယ်ခြင်း၊ ဣတိ-ဝိနိတဝတ္ထု
 ဥဒ္ဓါနဂါထာ အပြီးတည်း။

အညွှန်း။ ။၁-အန္တေဝါသိ-၆၀၄။ ၂-ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၆၀၄။
 ၃-အာဂစ္ဆန္တေ သမ္မာဒေတိ-စသည်၊-၆၀၅။
 ၄-ကရဏီယေန၊-၆၀၅။

ဝိနိတဝတ္ထု .

၃၄၁။ သော-သည်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ-မေးပြီး၊ (ကိ)။ “လူတ္တန္တာမာ၊ ဤအမည်ရှိသူမသည်။ ကဟံ၊ အဘယ်မှာနည်း။ (“အဘယ် အရပ်၌နည်း”ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး။)” လူတိ-ပြီး၊ ဘန္တေ၊ သုတ္တာ-အိပ်ပျော်နေပါ ပြီ။ ။ဘန္တေ၊ မတာ-သေပါပြီ။ ။နိက္ခန္တာ-ထွက်ပြေးပါပြီ၊ ပေ၊ အနိတ္ထိ- မိန်းမဟုတ်ပါ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ လူတ္ထိပဏ္ဍကာ-မိန်းမပဏ္ဍုတ်ပါတည်း၊ လူတိ- ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။

လူတ္ထိ-သည်၊ သာမိကေန-ခင်ပွန်းနှင့်၊ သဟ-အတူ၊ ဘဏ္ဍိတွာ-ငြင်း ခုံ၍၊ (ရန်ဖြစ်၍)၊ မာတုယရံ-အမိအိမ်သို့၊ အဂမာသိ-ပြန်သွားပြီး၊ ကုလူပကော- အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ (အိမ်သို့ လာနေကျဖြစ်သော)၊ ဘိက္ခု၊ သမ္မောဒနိယံ-ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော စကားကို၊ အကာသိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ အလံဝစနိယာ- ထိုက်တန်သော ပြောဆိုဖွယ် အောင်သွယ် စကားရှိသူ လော၊ လူတိ-မေးတော်မူပြီး၊ ဘဂဝါ-ဘုရား၊ နာလံဝစနိယာ-ထိုက်တန်သော ပြောဆိုဖွယ် အောင်သွယ်စကားရှိသူ မဟုတ်ပါ၊ (အောင်သွယ် ပေးစရာမလိုပါ)၊ လူတိ-လျှောက်ပြီး၊ ဘိက္ခု-နာလံဝစနိယာယ-၌၊ အနာပတ္တိ။ ။ပဏ္ဍကေ-၌၊ သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇိ၊ ပေ။

ပဉ္စမံ-ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ သဉ္စရိတ္တံသိက္ခာပဒံ-သည်၊
နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

အညွန့်။ ။၁-အလံဝစနိယာ၊ ၆၀၇။

ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်နိဿယသစ်
တတိယပိုင်းပြီးပြီ။
* * *

၁၃၄၈-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် (၈) ရက်
(၂၄-၁၂-၈၆) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။